Bundel van de Gemeenteraad van 6 juli 2017

Agenda bijlagen

agenda raad 06072017 stv

Lijst van ingekomen stukken

1 Agenda vaststellen en inventariseren

2 Bekrachtiging geheimhouding
Op grond van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet de geheimhouding te bekrachtigen van:
* 2 geheime bijlagen bij het raadsvoorstel omgevingsvisie Beurskwartier en Lombok

3 Notulen van het Vragenuur van 22 juni 2017

2017-06-22 Vragenuur

4 Actuele motie(s) (vindt in het avonddeel plaats)

actuele Motie 2017 116 Meer invloed op handel en wandel VNG

Actuele motie 2017 117 To vegan or not to vegan mag ik dat lekker zelf bepalen

5 SPOEDDEBAT LEEFSTRATEN

De fracties van de VVD, D66, SP en CDA verzoeken de raad hen in de gelegenheid te stellen tot het mogen houden van een spoeddebat conform artikel 42 van het reglement van orde.
De fracties zijn van mening dat het proces tot het houden van een leefstraten in de zomer van 2017 rommelig is verlopen (in elk geval voor de initiatieven aan de Koekoekstraat en de Nieuwe Koekoekstraat) en willen ook uitspraken doen over de randvoorwaarden waarbinnen dergelijke initiatieven zouden moeten worden gewogen.
Gezien het voornemen de leefstraten al snel in te laten gaan en het aankomend reces willen onze fracties dit debat voeren tijdens de laatste raad voor het reces.
Aan de orde komen in elk geval:
• de wens tot het nemen van een verkeersbesluit bij een leefstraatinitiatief
• het proces over de totstandkoming van de leefstraten Koekoekstraat en Nieuwe Koekoekstraat
• de randvoorwaarden waaraan een leefstraatinitiatief moeten voldoen

Raadsbrief Evaluatie leefstraten

Memorandum_leefstraten_Utrecht_04_07_2017

Memo Leefstraten

Raadsbrief Voortgang Leefstraten

Raadsbrief Voorbereiding debat Leefstraten

motie 118

motie 119

motie 120

6 Vaststelling bestemmingsplan Loevenhoutsedijk sportpark, Overvecht

Voorstel_8305

Bestemmingsplan Loevenhoutsedijk sportpark, Overvecht

Bestemmingsplan Loevenhoutsedijk Sportpark, verbeelding

Link naar RO Publiceer

getekend raadsbesluit nr. 40

7 Nieuwe reclamevormen en vaststelling gewijzigde Reclameverordening

AANPASSING: Conform bespreking in de raadscommissie Stad en Ruimte van 8 juni 2017 zijn het raadsvoorstel en bijlagen gewijzigd. Ook is een Toelichting op de Reclameverordening toegevoegd.

Voorstel_7679

Reclameverordening gemeente Utrecht voor GVOP en DROP (juni 2017)

Toelichting Reclameverordening gemeente Utrecht 2017 (juni 2017)

Richtlijnen bewegende en of digitale reclamevormen bij reclameverordening (juni 2017)

Bijlage voorstellen ledvoorzieningen culturele schermen

STREKT TER VERVANGING Raadsvoorstel reclameverordening

STREKT TER VERVANGING Reclameverordening gemeente Utrecht voor GVOP en DROP

STREKT TER VERVANGING Toelichting Reclameverordening gemeente Utrecht 2017

STREKT TER VERVANGING Richtlijnen bewegende en of digitale reclamevormen bij reclameverordening

getekend raadsbesluit nr. 45

7.1 Raadsbrief bij toelichting bij aangepast raadsvoorstel Reclameverordening 2017

Raadsbrief Toelichting bij aangepast raadsvoorstel Reclameverordening 2017

8 Omgevingsvisie gemeente Utrecht

AANPASSING: Conform bespreking in de raadscommissie Stad en Ruimte van 27 juni 2017 zijn twee bijlagen bij het raadsvoorstel gewijzigd.

Voorstel_8286

Beleidsdocumenten van de Omgevingsvisie Utrecht

In te trekken beleidsnota's raad, voorjaar 2017 (juni 2017)

Notitie Op weg naar een volledige omgevingsvisie

Link naar Omgevingsvisie Utrecht

In te trekken beleidsnota's college, voorjaar 2017 (juni 2017)

STREKT TER VERVANGING In te trekken beleidsnota's raad, voorjaar 2017

STREKT TER VERVANGING In te trekken beleidsnota's college, voorjaar 2017

getekend raadsbesluit nr. 53

9 Gemeenschappelijke Regeling GGD regio Utrecht

Voorstel_8450

bijlage 1 brief GGDrU+colleges+wijziging GR GGDrU

bijlage 2 Gemeenschappelijke regeling GGDrU wijziging 2017 0.1

bijlage 3 overzicht van wijzigingen GR GGDrU

getekend raadsbesluit nr. 46

10 Verzoek wijziging statuten NUOVO Scholengroep

Voorstel_8352

gemeenteraad aanbiedingsbrief statutenwijziging

bijlage AKTE STATUTENWIJZIGING NUOVO (wijzigingen geaccepteerd)

bijlage AKTE STATUTENWIJZIGING NUOVO (wijzigingen gemarkeerd)

getekend raadsbesluit nr. 47

11 Plan van Scholen basisonderwijs 2018-2021

Voorstel_8388

Aanvraag SIOU in Leidsche Rijn

Aanvraag stichting Monton in bestaande stad

Aanvraag PCOU deelgebied Leeuwensteyn

Aanvraag HAPPY KIDS Education in bestaande stad

aanvullende informatie aanvraag HAPPY KIDS Education

Stichtingsprognose SIOU

Stichtingsprognose Monton

Stichtingsprognose PCOUin Leeuwensteyn

Stichtingsprognose Stichting HAPPY KIDS Education

getekend raadsbesluit nr. 48

12 Tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017

AANPASSING: Beslispunten 2 en 3 zijn aangepast, inclusief aanscherping van de frequentie voor tariefswijzigingen.

Dit voorstel is niet behandeld in de raad.

Voorstel_7955

Tarievenbeleid sportaccommodaties 2017 (mei 2017)

twee-kolommenstuk reacties sportorganisaties

Bevindingen Klankbordgroep Tarieven Sportaccommodaties

Reactie VSU bestuur op voorgestelde Tarievenbeleid jan2017

Tarieven sportaccommodaties Aug 2017

STREKT TER VERVANGING Raadsvoorstel Tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017

STREKT TER VERVANGING Tarievenbeleid sportaccommodaties 2017

getekend raadsbesluit nr. 15

12.1 Raadsbrief Tarievenbeleid sport - toelichting op effecten per vereniging d.d. 11 mei 2017

Raadsbrief Tarievenbeleid sport - toelichting op effecten per vereniging-11 mei 2017

Overzicht effecten nieuwe tarieven sport - mei 2017

Toelichting op het overzicht Effecten nieuwe tarievenbeleid veldsport - 11 mei 2017

13 Burgerinitiatief Elke dag verdient een Nacht van de Nacht

Aanbiedingsbrief

13.1 Raadsbrief Burgerinitiatief beperking lichthinder

Raadsbrief burgerinitiatief Lichthinder

13.2 Raadsbrief Burgerinitiatief Elke dag een Nacht van de Nacht

Raadsbrief Burgerinitiatief Elke dag een Nacht van de Nacht

Reactie op brief College burgerinitiatief tegen lichthinder

Reactie vertegenwoordigers Burgerinitiatief

14 Vaststelling bestemmingsplan Hotel- en woongebouw Jaarbeursplein

Voorstel_8455

Toelichting bestemmingsplan Hotel en woongebouw Jaarbeursplein, Stationsgebied

Regels bestemmingsplan Hotel en woongebouw Jaarbeursplein, Stationsgebied

Verbeelding bestemmingsplan Hotel en woongebouw Jaarbeursplein, Stationsgebied

Bijlage link naar bestemmingsplan Hotel- en woongebouw Jaarbeursplein

besluitenhistorie hotel-woningen Jaarbeursplein

getekend raadsbesluit nr. 42

15 Ontwikkeling Smakkelaarsveld

AANPASSING: Conform bespreking in de raadscommissie Stad en Ruimte van 8 juni 2017 zijn twee bijlagen bij het raadsvoorstel 'Ontwikkeling Smakkelaarsveld' aangepast.

Voorstel_8386

Bijlage 1 Randvoorwaarden en eisen (juni 2017)

Bijlage 3 Vervolgproces Smakkelaarsveld

Bijlage 4a Samenvatting uitkomsten marktconsultatie Smakkelaarsveld

Bijlage 4b Uitkomsten marktconsultatie Smakkelaarsveld

Bijlage 5a Samenvatting Uitkomst expertronde participatieproces

Bijlage 5b Uitkomsten Expertronde Smakkelaarsveld

Bijlage 6a Samenvatting stedenbouwkundige analyse

Bijlage 6b Stedenbouwkundige Analyse

Bijlage 7 Wensenlijst Smakkelaarsveld

Bijlage 8 Besluitenhistorie Smakkelaarsveld

getekend raadsbesluit nr. 43

16 Invoering betaald parkeren Leidsche Rijn Centrum

Voorstel_7812

1. Brief Parkeerregime Leidsche Rijn Centrum

2. Luchtfoto

3. Plankaart

4. Het openbaar gemaakte deel van de Allonge 2

5. Eerste wijzigingsverordening op Parkeerbelastingverordening 2017

getekend raadsbesluit nr. 44

17 Busbaan Dichterswijk IPvE/FO

Voorstel_8452

Context bij bestuursadvies Busbaan Dichterswijk IPvE-FO

IPvE-FO van Zijstweg busbaan Dichterswijk

Reactienota IPvE Busbaan Dichterswijk

getekend raadsbesluit nr. 50

18 Wijziging Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015

AANPASSING: Conform bespreking in de raadscommissie Stad en Ruimte van 8 juni 2017 is in de verordening begripsbepaling 29 'Onttrekken' aangescherpt.

Voorstel_8411

Verordening tot wijziging Huisvestingsverordening regio Utrecht (juni 2017)

Toelichting op de aanpassingen van de verordening

Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015 wijzigingen zichtbaar (juni 2017)

Rapport 2016 Evaluatie Huisvestingsverordening 2015

STREKT TER VERV Verordening tot wijziging Huisvestingsverordening regio Utrecht

STREKT TER VERV Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015 wijzigingen zichtbaar

getekend raadsbesluit nr. 41

19 Revolverend fonds voor jongvolwassenen met schulden

Voorstel_8358

Voorstel fonds jongvolwassenen

getekend raadsbesluit nr. 51

19.1 Raadsbrief over Beantwoording toezegging sanctie en escalatiemodel revolverend fonds jongeren met schulden op

Raadsbrief Beantwoording toezegging sanctie en escalatiemodel revolverend fonds jongeren met schulden

20 Inzet extra middelen kinderen in armoede

Voorstel_8573

getekend raadsbesluit nr. 52

21 Startdocument Rijnenburg en Reijerscop

AANPASSING: Conform bespreking in de raadscommissie Stad en Ruimte van 22 juni 2017 is het raadsvoorstel 'Startdocument Rijnenburg en Reijerscop' en de bijlage 'Startnotitie Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop' gewijzigd.

Voorstel 8413

Startnotitie Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop (juni 2017)

Procesverslag van het Stadsgesprek met de regio

STREKT TER VERVANGING Raadsvoorstel Startdocument Rijnenburg en Reijerscop

STREKT TER VERVANGING Startnotitie Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop

getekend raadsbesluit nr. 49

22 Benoeming van 2 leden van de subcommissie Controle en Financiën

Raadsagenda

Gemeente Utrecht

Strekt ter vervanging

De voorzitter van de gemeenteraad Utrecht roept de gemeenteraad bijeen op donderdag **6 juli 2017 van 13.00 uur-18.00 uur en van 19.30 uur - 24.00 uur** in de Raadzaal van het Stadhuis, Korte Minrebroederstraat 2, ter behandeling van:

* in memoriam de heer F.O Huijsmans

* in memoriam oud burgemeester mevrouw A.H. Brouwer-Korf

1. Agenda vaststellen en inventarisatie

2. Bekrachtiging geheimhouding
   Op grond van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet de geheimhouding te bekrachtigen van:
   * 2 geheime bijlagen bij het raadsvoorstel omgevingsvisie Beurskwartier en Lombok

3. Notulen van het Vragenuur van 22 juni 2017

4. Actuele motie(s) (vindt in de het avonddeel plaats)

5. **SPOEDDEBAT LEEFSTRATEN**
   De fracties van de VVD, D66, SP en CDA verzoeken de raad hen in de gelegenheid te stellen tot het mogen houden van een spoeddebat conform artikel 42 van het reglement van orde.
   De fracties zijn van mening dat het proces tot het houden van een leefstraten in de zomer van 2017 rommelig is verlopen (in elk geval voor de initiatieven aan de Koekoekstraat en de Nieuwe Koekoekstraat) en willen ook uitspraken doen over de randvoorwaarden waarbinnen dergelijke initiatieven zouden moeten worden gewogen.
   Gezien het voornemen de leefstraten al snel in te laten gaan en het aankomend reces willen onze fracties dit debat voeren tijdens de laatste raad voor het reces.
   Aan de orde komen in elk geval:
   - de wens tot het nemen van een verkeersbesluit bij een leefstraatinitiatief
   - het proces over de totstandkoming van de leefstraten Koekoekstraat en Nieuwe Koekoekstraat
   - de randvoorwaarden waaraan een leefstraatinitiatief moeten voldoen

   weth. Van Hooijdonk

6. Vaststeling van het bestemmingsplan Loevenhoutsedijk (Jaargang 2017, nr. 40) — weth. Jansen — **A**

7. Voorstel inzake de nieuwe reclamevormen en vaststelling gewijzigde Reclameverordening (Jaargang 2017, nr. 45) — weth. Jansen — **A**

8. Voorstel inzake de Omgevingsvisie (Jaargang 2017, nr. 53) — weth. Jansen — **A**

9. Voorstel inzake de Gemeenschappelijke Regeling GGD regio Utrecht (Jaargang 2017, nr. 46) — weth. Everhardt — **A**

10. Voorstel inzake het verzoek wijziging statuten NUOVO Scholengroep (Jaargang 2017, nr. 47) — weth. Kreijkamp — **A**

Gemeente Utrecht

11.	Voorstel inzake het Plan van Scholen basisonderwijs 2018-2021 (Jaargang 2017, nr. 48)	weth. Kreijkamp	A
12.	Voorstel inzake het Tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017 (Jaargang 2017, nr. 15)	weth. Jansen	B
13.	Burgerinitiatief Elke dag verdient een Nacht van de Nacht (Jaargang2017, nr. 54)		B
14.	Vaststelling van het bestemmingsplan Hotel-en woongebouw Jaarbeursplein (Jaargang 2017, nr. 42)	weth. Everhardt	B
15.	Voorstel inzake de Ontwikkeling Smakkelaarsveld (Jaargang 2017, nr. 43)	weth. Everhardt	B
16.	Voorstel inzake de invoering betaald parkeren Leidsche Rijn (Jaargang 2017, nr. 44)	weth. Geldof	B
17.	Voorstel inzake de busbaan Dichterswijk IPvE/FO (Jaargang 2017, nr. 50)	weth. Van Hooijdonk	B
18.	Voorstel inzake de wijziging huisvestingsverordening regio Utrecht (Jaargang 2017, nr. 41)	weth. Jansen	B
19.	Voorstel inzake het revolverend fonds voor jongvolwassenen met schulden (Jaargang 2017, nr. 51)	weth. Everhardt	B
20.	Voorstel inzake inzet extra middelen kinderen in armoede (Jaargang 2017, nr. (52)	weth. Everhardt	B
21.	Voorstel inzake het Startdocument Rijnenburg en Reijerscop (Jaargang 2017, nr. 49)	weth. Van Hooijdonk	B

BENOEMINGEN

22. Benoeming van 2 leden van de subcommissie Controle en Financiën

Utrecht, 4 juli 2017
De voorzitter van de gemeenteraad
voornoemd, mr J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

LIJST VAN INGEKOMEN STUKKEN
(raadsvergadering van 6 juli 2017)

1. Een ingekomen brief d.d. 21 juni 2017 van Recreatie Midden Nederland, over mogelijke toetreding gemeente De Ronde Venen tot recreatieschap Stichtse Groenlanden. 17/brf30.

   Voorgesteld wordt deze brief vooralsnog voor kennisgeving aan te nemen en de brief ter kennisneming aan te bieden aan het college ter voorbereiding van een advies op het moment dat de wijziging definitief wordt voorgelegd aan de raad.

2. Een ingekomen brief d.d. 26 juni 2017, van Klankbordgroep Kruisvaartkade, alhier, over bezwaren SPvE Kruisvaartkade (4607372).

   Voorgesteld wordt deze brief in handen te stellen van Burgemeeste en Wethouders, ter afdoening en een kopie hiervan te sturen aan de raad.

3. Een ingekomen brief d.d. 29 juni 2017, van de GGD, regio Utrecht, alhier, over de vastgestelde begroting 2018 en jaarstukken 2016 GGDrU (nr 4607298).

   Voorgesteld wordt deze brief in handen te stellen van Burgemeeste en Wethouders, om advies.

4. Een ingekomen manifest voor een seniorvriendelijke gemeente, van KBO-PCOB aan politieke partijen voor de gementeraadsverkiezingen van 2018.

   Voorgesteld wordt dit manifest voor kennisgeving aan te nemen.

5. Een ingekomen petitie/burgerinitiatief d.d 27 juni 2017, van de heer P., namens een aantal bewoners van Utrecht Oost, alhier, over Dakopbouwen in Oudwijk/ beschermd stadsgezicht Utrecht Oost.

   Voorgesteld wordt deze petitie in handen te stellen van Burgemeester en Wethouders, te afdoening.

Recreatieschap
Stichtse Groenlanden

Archimedeslaan 6
3584 BA Utrecht
030 297 40 00

Postbus 8058
3503 RB Utrecht
www.recreatiemiddennederland.nl

IBAN NL91 BNGH 0285072307
KvK nummer 52400549
BTW NL805330689B01

Informatiebrief voor de colleges, raden en staten van de leden (gemeenten en de provincie Utrecht) van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden, inzake de mogelijke toetreding van de gemeente De Ronde Venen tot het recreatieschap Stichtse Groenlanden.

Van: Herman Geerdes, voorzitter dagelijks bestuur recreatieschap Stichtse Groenlanden

Aan: colleges van B&W en gemeenteraden van de gemeenten de Bilt, Houten, Lopik, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Utrecht, Woerden en IJsselstein en het college van Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten van de provincie Utrecht

Betreft: toetreding gemeente De Ronde Venen tot recreatieschap Stichtse Groenlanden

Inleiding

In een eerdere raadsinformatiebrief (27 februari 2017, ter informatie bijgevoegd), bent u uitgebreid geïnformeerd over de start van de gesprekken tussen het recreatieschap Stichtse Groenlanden (SGL) en de gemeente De Ronde Venen (DRV) over de mogelijke toetreding van die gemeente tot het recreatieschap. Deze toetreding is wenselijk voor beide partijen. Het belang van het recreatieschap Stichtse Groenlanden is onder meer gelegen in de mogelijkheden om haar recreatief aanbod te verrijken en om de continuïteit in de uitvoering te waarborgen. Het belang van Gemeente De Ronde Venen komt voort uit de op handen zijnde liquidatie van het recreatieschap Vinkeveense Plassen.

Door bureau KokxDeVoogd is eind 2016 onderzoek gedaan naar de beste manier om de gevolgen van de liquidatie van het recreatieschap Vinkeveense Plassen op te vangen. Daarover is een rapport verschenen dat in de vorige raadsinformatiebrief kort is samengevat. Over de resultaten van dat onderzoek zijn raadsleden van deelnemers aan recreatieschap Stichtse Groenlanden geïnformeerd tijdens een informatiebijeenkomst op 2 november 2016.

Door middel van deze brief informeer ik u gaarne over de stand van zaken in het proces en de stappen die Stichtse Groenlanden en De Ronde Venen voornemens zijn te nemen in de komende periode. De gesprekken tussen Stichtse Groenlanden en De Ronde Venen zijn inmiddels afgerond en het college van De Ronde Venen en het dagelijks bestuur van Stichtse Groenlanden hebben ingestemd met de resultaten van de onderhandelingen en de daaruit voortgekomen Toetredingsovereenkomst. Daarnaast heeft het dagelijks bestuur van Stichtse Groenlanden het

voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling en de daarbij horende ontwerp Bijdrageregeling vastgesteld. Deze stukken, op basis waarvan de toetreding van De Ronde Venen tot Stichtse Groenlanden kan worden geregeld, worden op 22 juni aan het algemeen bestuur van Stichtse Groenlanden voorgelegd en vervolgens aan alle deelnemers (raden, colleges en staten) aangeboden met het verzoek over het voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling vóór 1 oktober 2017 een besluit te nemen. Voor de zomer zal ook het college en de raad van De Ronde Venen een besluit over de toetreding nemen.

Uitkomsten toetredingsonderhandelingen

Het dagelijks bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden en het college van de gemeente De Ronde Venen hebben uit hun midden onderhandelingsdelegaties benoemd. De onderhandelingsdelegaties hebben de voorwaarden voor toetreding verkend en overeenstemming bereikt over de te maken afspraken, uiteraard onder voorbehoud van instemming van hun achterbannen. In het dagelijks en algemeen bestuur van Stichtse Groenlanden en in het college van De Ronde Venen zijn de resultaten van de onderhandelingen besproken en is besloten dat de resultaten voldoende basis vormen om de toetreding daadwerkelijk te laten plaatsvinden.

De belangrijkste uitkomsten van de onderhandelingen zijn:

1. De toetreding stoelt op een gezamenlijke ambitie om de recreant centraal te stellen in zowel het beleid van recreatieschap Stichtse Groenlanden als in het recreatiebeleid van de gemeente De Ronde Venen. Door de verscheidenheid van de gebieden en de aansluitende gebieden ontstaat een gebied dat op veel manieren de recreant aan de westkant van de provincie Utrecht kan bedienen. Een belangrijke toevoeging aan het leef- en woonklimaat in dit deel van de provincie.

2. De toetreding van de gemeente De Ronde Venen tot het recreatieschap Stichtse Groenlanden levert meerwaarde op voor beide partijen, ook al wordt in de eerste periode het beheer, onderhoud, toezicht en handhaving in beide gebieden gescheiden gehouden. Zo wordt de ontwikkelkracht van beide gebieden samengevoegd.

3. Ook kunnen de gemeente De Ronde Venen en –deelnemers van- recreatieschap Stichtse Groenlanden gezamenlijk optreden richting de Gebiedscommissie Utrecht-West en toeristisch-recreatieve samenwerkingsverbanden in het Groene Hart. Dit vermindert de bestuurlijke drukte en vergroot de kracht van regionale samenwerking op het gebied van recreatie, toerisme, natuur, landschap en plattelandseconomie.

4. Door toetreding van De Ronde Venen tot Stichtse Groenlanden kan de gemeente De Ronde Venen gebruik blijven maken van de diensten van uitvoeringsorganisatie Recreatie Midden Nederland (RMN) en kan de taakuitvoering voor het werkgebied VVP (dat De Ronde Venen inbrengt) gecontinueerd worden via inbesteding i.p.v. aanbesteding.

5. Voor Stichtse Groenlanden is het voordeel dat de schaalomvang van RMN behouden blijft. SGL kan dus gebruik blijven maken van de deskundigheid van RMN. Bij niet toetreding zou RMN fors moeten afslanken, waardoor het serviceniveau in gevaar zou kunnen komen.

6. De basisafspraken in de Toetredingsovereenkomst regelen de algemene verhoudingen tussen de gemeente De Ronde Venen en recreatieschap Stichtse Groenlanden vanaf de toetredingsdatum 1 januari 2018. De gemeente De Ronde Venen vrijwaart recreatieschap Stichtse Groenlanden van alle (financiële) risico's die voortvloeien uit de toetreding van De Ronde Venen. Tegelijkertijd vrijwaren de huidige deelnemers in recreatieschap Stichtse Groenlanden de gemeente De Ronde Venen van alle (financiële) risico's die verbonden zijn aan het werkgebied van recreatieschap Stichtse Groenlanden zoals dat er was voor de toetreding van de gemeente De Ronde Venen.

7. De aanvullende afspraken gelden voor de periode 1 januari 2018 tot 1 januari 2024. In deze periode wordt er gewerkt met een basisbegroting en twee gescheiden begrotingsprogramma's. Als deelnemer aan de Gemeenschappelijke Regeling van Stichtse Groenlanden deelt de gemeente De Ronde Venen in de instandhoudingskosten en risico's die voortvloeien uit het eigenaarschap van de regeling (basisbegroting). Beheer, onderhoud, toezicht en exploitatie in beide gebieden (het huidige Stichtse Groenlanden-werkgebied en het werkgebied dat De Ronde Venen inbrengt) worden in twee afzonderlijke begrotingsprogramma's financieel van elkaar gescheiden. Ook de financiële risico's die voortvloeien uit het specifieke beheer in beide gebieden worden in de periode 1-1-2018 tot 1-1-2024 gescheiden. Het doel van het werken met twee programma's en het scheiden van risico's is om inzichtelijk te maken hoe de financiële situatie in beide programma's zich ontwikkelt en of en hoe eventuele risico's zich manifesteren. Bovendien wordt deze periode benut om het Toekomstplan VVP integraal uit te voeren met als resultante dat er een sluitende exploitatie voor dit gebied ontstaat. De keuze voor deze aanpak biedt ook de gelegenheid aan beide partijen om elkaar beter te leren kennen en vertrouwen op te bouwen. Het uitgangspunt hierbij is om op termijn toe te werken naar een gecontroleerde ontschotting. Daarom worden in 2022 de aanvullende afspraken die gelden tussen 1-1-2018 en 1-1-2024 geëvalueerd en wordt beoordeeld of deze afspraken voortgezet worden of kunnen komen te vervallen en de begrotingsprogramma's samengevoegd kunnen worden.

In het onderzoek van KokxDeVoogd naar de meest wenselijke oplossing voor de gevolgen van de aanstaande liquidatie van het schap Vinkeveense Plassen is ook de toetreding van De Ronde Venen tot het schap Loosdrechtse Plassen aan de orde gekomen. Tijdens de gesprekken over de toetreding tot Stichtse Groenlanden bleek dat die optie bij enkele betrokkenen nog als wenselijk wordt gezien.

In het rapport van KokxDeVoogd staat: "In ieder geval fuseren zowel Stichtse Groenlanden (SGL) als Vinkeveense Plassen (VVP) liever niet met Plassenschap Loosdrecht e.o. (LSD). De afwijkende bestuursculturen tussen de verschillende schappen en de beelden over financiële risico's van de ander spelen hier zeker een rol in" (pag. 33).

Hoewel gezien het soort gebied (plassen met eilanden) Vinkeveense Plassen en Loosdrechtse Plassen meer gemeen hebben dan Vinkeveense Plassen en Stichtse Groenlanden, heeft de afwijkende bestuurscultuur voor De Ronde Venen de doorslag gegeven om toetreding te verzoeken tot Stichtse Groenlanden. Dat verzoek is de afgelopen maanden onderzocht en besproken en ligt nu ter goedkeuring voor bij het algemeen bestuur van Stichtse Groenlanden.

De daadwerkelijke liquidatie van het recreatieschap Vinkeveense Plassen zal tegelijk met de toetreding van de gemeente De Ronde Venen tot het recreatieschap Stichtse Groenlanden plaats vinden. Daartoe neemt het algemeen bestuur van recreatieschap Vinkeveense Plassen de noodzakelijke stappen. De deelnemers van het recreatieschap Stichtse Groenlanden worden niet geconfronteerd met de gevolgen van deze liquidatie. De gemeente De Ronde Venen krijgt als

rechtsopvolger van het recreatieschap Vinkeveense Plassen de boedel over van dat schap. Zij bepaalt wat zij daarvan in wil brengen in het recreatieschap Stichtse Groenlanden en het algemeen bestuur van het recreatieschap Stichtse Groenlanden beslist over het aanvaarden daarvan.

Proces naar definitieve toetreding

De resultaten van de onderhandelingen tussen Stichtse Groenlanden en De Ronde Venen zijn vertaald in drie documenten die tezamen de toetreding van De Ronde Venen tot Stichtse Groenlanden regelen. Deze drie documenten (Toetredingsovereenkomst, aangepaste Gemeenschappelijke Regeling en Bijdrageregeling) zijn door dagelijks bestuur van Stichtse Groenlanden en het college van De Ronde Venen goedgekeurd.

Om de toetreding van de gemeente De Ronden Venen daadwerkelijk te effectueren dient het algemeen bestuur van Stichtse Groenlanden akkoord te gaan met de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling, de bijbehorende Bijdrageregeling en de Toetredingsovereenkomst.

De deelnemers dienen eveneens akkoord te gaan met de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Stichtse Groenlanden. Raden, colleges, burgemeesters en staten ontvangen hiervoor een voorstel dat het AB hen nog voor de zomer toezendt. Om voor 1 oktober 2017 tot een ordentelijke besluitvorming te komen is het niet mogelijk het voorstel tot wijziging van de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling te amenderen. Elke wijziging zou namelijk een nieuwe ronde langs alle deelnemers tot gevolg hebben.

Als alle deelnemers hebben ingestemd zal de toetreding in het algemeen bestuur van Stichtse Groenlanden definitief gemaakt worden. Het algemeen bestuur neemt (met twee-derde meerderheid) het besluit om de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Stichtse Groenlanden vast te stellen. De gewijzigde GR wordt dan op 31 december a.s. gepubliceerd en treedt vanaf 1 januari 2018 in werking.

Schematisch ziet de besluitvorming er als volgt uit:

Eerste ronde, bestuursorganen (DB en AB) SGL en De Ronde Venen (college en raad)
- Toetredingsovereenkomst accorderen
- Voorstel tot wijziging GR vaststellen
- Opleggers gevraagde besluiten burgemeesters, colleges, raden, staten vaststellen
- Voor 1 juli afgerond; besluit raad De Ronde Venen dan bekend

Tweede ronde, bestuursorganen (raden, burgemeesters, colleges, staten) deelnemers in SGL
- Over voorstel tot wijziging GR besluit nemen
- Toetredingsovereenkomst als onderlegger
- Bijdrageregeling, ter kennisneming
- Voor 1 oktober afgerond

Derde ronde, in AB SGL
- Wijziging GR finaliseren, bij 2/3de meerderheid van de deelnemers
- Bijdrageregeling vaststellen
- Voor 1 november afgerond

Vierde ronde, door DB SGL

- Gewijzigde GR publiceren op 31 december 2017
- De Ronde Venen deelnemer per 1 januari 2018

Om raadsleden in staat te stellen meer informatie over dit proces en de inhoud van de afspraken te krijgen en vragen te stellen zijn RMN en KokxDeVoogd bereid een toelichting te geven. Een verzoek daartoe kan via de griffie ingediend worden bij RMN.

Met vriendelijke groet,

H.C.J. Geerdes,

Voorzitter

Bijlage: raadsinformatiebrief dd 27 februari 2017

Klankbordgroep Kruisvaartkade
Jan Luykenstraat 27
3521 VB, Utrecht

Utrecht, 26 juni 2017
Betreft: bezwaren SPvE Kruisvaartkade

Geacht college, geachte gemeenteraad,

De Klankbordgroep Kruisvaartkade wil zijn teleurstelling uitspreken over de gang van zaken aangaande de afronding van het SPvE voor de Kruisvaartkade. De klankbordgroep wil het college en de raad vragen stil te staan bij de vorm en inhoud van het participatietraject en de verwoording hiervan naar college en raad.

De klankbordgroep heeft 14 jaar met een kritische, maar altijd positieve instelling deelgenomen en wij achten de inbreng van de gemeentelijke projectmanager hoog. We staan in hoofdlijnen achter de voorgestelde ontwikkeling, maar maken groot bezwaar tegen de versnelde procedure - geen ter inzage legging - en een aantal teksten in het SPvE op de vlakken:

1) Weergave en waarborging van in participatie gemaakte afspraken aangaande bouwhoogten, zichtlijnen en planschade;
2) Vastlegging van de ecologische bouw en leefomgeving en het behoud van bestaand groen, binnen de verdichtingswens;
3) Voorstelling van de voorgestelde verkeersafwikkeling en -druk, met name in de context van nabijgelegen projecten en de bestaande wijk.

De klankbordgroep geeft graag een nadere toelichting op deze punten. De klankbordgroep wil ook aangeven dat er in de buurt een wens bestaat ten aanzien van co-creatie m.b.t. het beeldkwaliteitsplan en dat de sociaal maatschappelijke functie van het bijtankstation door de gemeente wellicht beter kan worden ondersteund.

De leden van de klankbordgroep stellen met klem dat ze op eigen titel en niet namens de overige bewoners van de wijk en/of de rest van de gemeente met het project hebben meegedacht. Voor het behoud van het vertrouwen in het participatieproces en de gehanteerde procedure van de gemeente is het ter inzage leggen van het SPvE vóór de het vaststellen door de raad van groot belang.

Hoogachtend,
namens de Klankbordgroep Kruisvaartkade

E. de Bruin

GGD regio Utrecht

De raden van de deelnemende gemeenten

Kenmerk	:	Uit-2017/06929/NR/RvW/jg
Doorkiesnr.	:	030-6086030
Bijlagen	:	
Datum	:	29 juni 2017
Onderwerp	:	vastgestelde begroting 2018 en jaarstukken 2016 GGDrU

Geachte raden van de 26 gemeenten waarvoor GGD regio Utrecht werkt,

Bijgevoegd treft u de begroting 2018 en de jaarstukken 2016 van GGD regio Utrecht. Het algemeen bestuur stelde deze, gelezen uw zienswijzen, vast in zijn vergadering van 29 juni jl.

Uit uw zienswijzen komt naar voren dat u zowel de inhoudelijke als financiële keuzes voor GGDrU steunt. Wel geeft u aan met belangstelling uit te zien naar een dekkingsvoorstel voor de aangekondigde ombuigingen. Het bestuur streeft naar een ombuigingsplan binnen de bestaande financiële kaders. Dit is gepresenteerd en vastgesteld in het algemeen bestuur van 29 juni 2017. In de komende periode worden de financiële gevolgen van het plan verwerkt in de eerste gewijzigde begroting 2018. U kunt deze in het najaar voor zienswijze tegemoet zien.

In uw zienswijzen roept u GGDrU om aan te sluiten bij de inrichting van het lokale sociale domein. Bij de uitvoering van zijn taken sluit GGDrU zoveel mogelijk aan bij de structuren in uw gemeente. Het meest duidelijk is dit in de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg waar bij uitstek wordt aangesloten bij uw wijk-, buurt-, en dorpsteams.

Enkelen van u plaatsen vraagtekens bij de verzendtermijnen van de stukken uit de planning en control cyclus. De verzendtermijnen zijn geregeld in artikel 34b en 35 lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De kadernota (verzonden 20 december 2016) en voorlopige jaarrekening (verzonden 14 april 2017) ontving u vóór de wettelijk gestelde termijn van 15 april. U ontving de ontwerpbegroting (verzonden 20 april 2017) binnen de daartoe gestelde termijn van acht weken voor de vergadering van het algemeen bestuur. Ik verzoek u vriendelijk in uw eigen planning rekening te houden met deze wettelijk vastgestelde termijnen.

Postbus 51, 3700 AB Zeist
BTW nr. NL0083.53.475.B01
T 030 608 60 86
K.v.K. nr. 50909185
E info@ggdru.nl
IBAN NL77.RABO.0395.2312.80
I www.ggdru.nl

Tenslotte wijs ik u er op dat u overeenkomstig artikel 35 lid 4 ter zake bij gedeputeerde staten van Utrecht uw zienswijze naar voren kunt brengen.

Ik hoop voldoende geïnformeerd te hebben,

Namens het bestuur van GGD regio Utrecht,

drs. Nicolette A.M. Rigter
directeur publieke gezondheid
e-mail: nrigter@ggdru.nl

kbo-pcob

Europalaan 40
3526 KS Utrecht
t 030 - 3 400 600
e info@kbo-pcob.nl
i www.kbo-pcob.nl

Samen naar een seniorvriendelijke gemeente

Stappenplan gemeenteraadsverkiezingen 2018

1 mei 2017

IBAN NL 89 ABNA 043 725 74 01 *BIC* ABNANL2A *KVK* 67290353 *RSIN* 856915324

Inhoud

Voorwoord		blz.	3
I.	Ideeën aanreiken voor de verkiezingsprogramma's	blz.	4
	1.1 Verkiezingsprogramma's	blz.	4
	1.2 Kandidatencommissie	blz.	9
	1.3 Afdelingsvergadering	blz.	9
II.	Campagnetijd	blz.	9
III.	Een nieuw College en een nieuwe raad	blz.	12
IV.	Ondersteuning vanuit KBO-PCOB	blz.	13
Bijlage 1 – Conceptbrief/mail			
Aan programmacommissies met standpunten		blz.	14
Bijlage 2 - Conceptpersbericht			
Analyse gemeentelijke verkiezingsprogramma's		blz.	15
Bijlage 3 – Conceptbrief/mail			
Aan lokale media naar aanleiding van gemeentelijke verkiezingsprogramma's		blz.	16
Bijlage 4 – Over KBO PCOB		blz.	17

Voorwoord

Op 21 maart 2018 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats[1]. Een prachtige kans om een seniorvriendelijk beleid in uw gemeente onder de aandacht van de politiek te brengen.

Het doel van dit stappenplan is om u ideeën te geven hoe u invloed kunt hebben op de verkiezingsprogramma's van de lokale politieke partijen. U vindt hiervoor in dit stappenplan tips en voorbeelden. Ook staan er suggesties in wat uw afdeling kan doen tijdens de verkiezingscampagne van de politieke partijen.

De weg naar de verkiezingen kan worden onderverdeeld in de volgende periodes:

1. schrijven van de verkiezingsprogramma's en opstellen van de kandidatenlijsten per politieke partij (voorjaar 2017 - najaar 2017);
2. campagne voeren: elke politieke partij probeert zoveel mogelijk mensen te overtuigen op haar te stemmen (najaar 2017 tot verkiezingsdag 2018);
3. verkiezingsdag (21 maart 2018);
4. onderhandelingen voor het collegeakkoord, leidend tot een nieuw College van B&W;
5. uitvoering van het collegeakkoord (2018–2022), samen met de nieuwe gemeenteraad.

Alle periodes zijn belangrijk. U kunt als belangenbehartigers gedurende elke periode de belangen van senioren onder de aandacht brengen. Zo kunt u invloed uitoefenen op het (voorgenomen) beleid. Daarom biedt KBO-PCOB uw afdeling dit stappenplan aan.

In dit stappenplan ligt de nadruk op de eerste twee periodes. U vindt hierin:

- inhoudelijke informatie
- voorbeeldbrieven
- ideeën en mogelijkheden voor activiteiten of acties

KBO-PCOB is aan geen enkele politieke partij gelieerd en geeft ook geen stemadvies. Alle politieke partijen kunnen een seniorvriendelijke gemeente nastreven. Als belangenbehartiger doet u er verstandig aan om een zo breed mogelijk scala aan politieke partijen te bereiken.

---

[1] *In enkele gemeenten is dit al in 2017, in verband met gemeentelijke herindeling. Dit geldt voor Súdwest-Fryslân, Leeuwarden, Waadhoeke, Westerwolde, Midden-Groningen en Zevenaar. Dag van stemming is 22 november 2017 (onder voorbehoud).*

I. Ideeën aanreiken voor de verkiezingsprogramma's

Lokale politieke partijen stellen hun verkiezingsprogramma vast in het najaar van 2017. Daarin geven ze aan wat zij de komende vier jaar in de gemeenteraad willen realiseren.

1.1 Verkiezingsprogramma's

Hoe komen de verkiezingsprogramma's van lokale politieke partijen tot stand? Welke rol kan uw afdeling spelen, zodat ook de belangen van senioren voldoende terugkomen in de verkiezingsinzet van elke partij?

Wat past bij uw afdeling?
Bepaal allereerst wat bij uw afdeling, tijd en mogelijkheden past. In dit stappenplan vindt u vele mogelijkheden om te handelen binnen het spectrum van politieke lobby en belangenbehartiging in verkiezingstijd. Niet alle adviezen hoeven overgenomen te worden. Neem een overwogen besluit over de te varen koers en de haalbaarheid voor uw afdeling.

U kunt bijvoorbeeld besluiten:

- tot het informeren van de achterban over de verschillende verkiezingsprogramma's op het gebied van seniorvriendelijk beleid in uw gemeente.
- u actief te richten op de politieke lobby. Dit kan door politici te informeren over de onderwerpen die spelen bij uw achterban, en door hen te proberen te overtuigen om dit mee te nemen in de ontwikkeling van toekomstig gemeentelijk beleid.

Programmacommissie
De lokale partijen zijn tot in het najaar van 2017 bezig met het schrijven en vaststellen van het verkiezingsprogramma. Meestal wordt daarvoor een programmacommissie benoemd. Deze programmacommissie heeft haar eigen besprekingen, vraagt aan haar leden en/of maatschappelijke organisaties om ideeën te leveren en werkt deze vervolgens uit. Op basis van alle informatie stelt ze haar *conceptprogramma* op. Dit conceptprogramma wordt via het bestuur van de betreffende politieke partij voorgelegd aan de partijleden. Deze kunnen wijzigingsvoorstellen doen en stellen op een ledenvergadering (najaar 2017) de uiteindelijke tekst vast.

Wat kunt u doen?
Probeer invloed uit te oefenen op deze verkiezingsprogramma's. Discussieer binnen uw afdeling over wat leden belangrijk vinden; noem het een politieke bijeenkomst. Het zou mooi zijn als de bijeenkomst nog voor de zomer van 2017 plaatsvindt. Denk na over de wijze waarop u de politieke partijen met de uitkomsten wilt benaderen. Een aantal zaken is daarbij van belang:

a. Samenwerkingspartners zoeken

Zijn er in uw gemeente meerdere afdelingen van KBO en/of PCOB of andere belangenbehartigers voor senioren? Dan kunt u wellicht samen optrekken richting politieke partijen. Benut een eventueel bestaande COSBO. Vergeet hierbij niet de organisaties van migrantenouderen.
Bekijk ook of er in uw gemeente maatschappelijke organisaties of belangenbehartigers zijn waar u (op onderdelen) mee zou willen samenwerken. Denk aan patiëntenorganisaties, gehandicaptenplatforms[2] of een huurdersvereniging. Benut ook de inzet van senioren die actief zijn in overlegorganen als adviesraad sociaal domein[3], participatieraad of seniorenraad.
Werk samen bij gemeenschappelijke belangen. Uitgangspunt hierbij kan zijn: samen waar het kan, alleen waar nodig. Zeker als er herindelingen zijn (geweest) zal een gemeente meerdere steden, dorpen of kernen omvatten en vergt het enige stuurmanskunst voor een afdeling om met alle belangenbehartigers samen te werken.

Over het algemeen geldt: hoe groter de groep inwoners die u vertegenwoordigt, hoe groter de kans dat u uw doel bereikt. Samen sta je sterker, apart wordt u wellicht tegen elkaar uitgespeeld.

b. Belangrijke thema's bepalen

KBO-PCOB wil seniorvriendelijke gemeenten. Maar wat houdt dat in? Het manifest en de speerpuntenkaart van KBO-PCOB kunnen behulpzaam zijn bij het gesprek daarover. Het is bedoeld om u te inspireren, u kunt zelf ook kijken welke thema's aandacht vragen in uw gemeente. Wat is het belangrijkst; wat leeft er bij uw achterban; wat is haalbaar; waarmee kunt u publiciteit behalen; met welke thema's krijgt u uw achterban mee?
Zorg bij een grote gemeente dat senioren van zoveel mogelijk dorpskernen en wijken zich herkennen in de punten die u naar voren brengt bij de politiek. Benut ook de signalen van uw eigen vrijwilligers (ouderenadviseurs, belastinghulpen, lief & leed-commissie). Zij weten immers goed wat er leeft onder senioren en kunnen concrete voorbeelden en casussen inbrengen. Heel belangrijk, want daarmee brengt u uw belangenbehartiging tot leven en maakt u uw verhaal herkenbaar.

Stel de thema's vast:

- in overleg met de eigen achterban;
- in overleg met uw actieve leden in adviesraden sociaal domein, participatieraden of seniorenraden;
- in overleg met samenwerkingspartners.

---

[2] *Ieder(in), de landelijke organisatie van mensen met een beperking heeft ook een handreiking: Stappenplan voor effectieve belangenbehartiging: Politieke beïnvloeding op lokaal niveau' (september 2014).*
[3] *Voorheen Wmo-raad*

Formuleer uw wensen zo dat ze helder en aantrekkelijk zijn voor politieke partijen. Zorg dat u de thema's kort en bondig op papier heeft staan. U kunt uw standpunten dan immers achterlaten als u contact heeft gehad met een politieke partij. Denk van tevoren goed na: bij welke politieke partij past welk punt het beste?

Tips

Zoek de oude partijprogramma's op. U kunt dan zien wat de verschillende politieke partijen vier jaar geleden schreven over senioren. Wat is er van terechtgekomen? U kunt ook zien wat de idealen zijn van een specifieke partij en waar seniorenbeleid goed bij zou passen. U kunt dit gebruiken bij uw gesprek met de politieke partijen.

Bekijk wat er recent in het nieuws is geweest, lokaal en/of landelijk. Bijvoorbeeld een tekort aan seniorenwoningen, problemen bij woningaanpassingen, een slechte website van de gemeente, overbelasting van mantelzorgers, te weinig huishoudelijke hulp en ondersteuning voor mensen die dit nodig hebben of veel senioren die financiële problemen hebben. Haak hierop in.

Benut de speerpuntenkaart en het Manifest van KBO-PCOB, als inspiratiebron. Ze zijn te downloaden van de KBO-PCOB-website, te bestellen via info@kbo-pcob.nl of telefonisch via de Ledenservice: 030 3 400 600.

Organiseert u een politieke bijeenkomst voor uw achterban? Zet dan een aantal punten op een groot vel papier. Geef de deelnemers tien stickers, die ze mogen verdelen over deze punten. De onderwerpen die de meeste stickers krijgen, leven blijkbaar het meest onder de achterban. Dit kunt u later ook zo overbrengen bij de politieke partijen.
Als u handig bent met de digitale techniek, kunt u ook een webpoll (laten) maken via uw website of via Facebook.

c. Contact zoeken

Als de belangrijke thema's zijn bepaald, is het belangrijk contact te zoeken met de politieke partijen. De persoonlijke lobby is een effectief instrument. Bel of mail een vertegenwoordiger van de partijen en stel uzelf voor als belangenbehartiger. Zoek ingangen, maak gebruik van uw netwerk. Probeer te komen tot een gesprek, met elke politieke partij afzonderlijk. Vorm een groepje mensen dat deze gesprekken voert. Dit kan ook in wisselende samenstelling. Benut hierbij uw actieve leden in de adviesraad sociaal domein, participatieraad of seniorenraad.

Zo verleidt u politieke partijen tot een gesprek:

- Vraag naar het tijdspad en of inspraak mogelijk is bij het formuleren van het verkiezingsprogramma en de lokale campagnethema's.
- Maak bekend hoeveel leden er in uw gemeente wonen en dat u hen graag wilt informeren over wat voor senioren van belang is. Geef aan dat dit kansen biedt voor de politieke partijen.
- Geef aan dat u de verschillende partijprogramma's gaat bekijken op de aandacht die men daarin voor senioren heeft.
- Vraag of de partij al nagedacht heeft over seniorvriendelijk beleid voor de gemeente.
- Wijs er op dat uw afdeling hier graag ideeën voor aanreikt. Dit kunt u doen door bijvoorbeeld een speerpuntenkaart op te sturen en op een later moment hierover te bellen.
- Wees positief en nodig uit tot gesprek; kijk of u tot een afspraak kunt komen.
- Geef aan dat u graag op de hoogte blijft van wat de partij aan het doen is en dat u graag mee wilt denken.

Ter ondersteuning van het persoonlijke contact, of als persoonlijk contact niet mogelijk is, kunt u een brief of mail plus de speerpuntenkaart sturen naar de lokale afdelingen van de partijen (zie bijlage 1). Het is goed om binnen een partij een contactpersoon te hebben. Na het versturen kunt u bellen met uw contactpersoon om te vragen of uw bericht is aangekomen en dat u bereid bent om zaken toe te lichten en graag op de hoogte gehouden wilt worden.

Tips

Vraag bij het gemeentehuis na welke partijen deelnemen aan de verkiezingen. Vraag bij de (secretaris van) afdelingen van politieke partijen wanneer en door wie het programma geschreven wordt. Vraag naar de gegevens van de juiste personen om contact mee te leggen. Mocht u geen contactgegevens vinden van bepaalde politieke partijen in uw gemeente, dan vindt u deze meestal op de landelijke websites. Daar is ook vaak een richting voor de lokale verkiezingsprogramma's te vinden, die de landelijke partijen ontwikkelen voor de lokale afdelingen. Lokale partijen (zoals Burgerbelangen of Leefbaar) hebben vaak hun eigen websites.

d. <u>Leden die lid zijn van een partij inschakelen</u>

Mogelijk is iemand van uw afdeling actief lid van een politieke partij. Hij of zij kan bij de betreffende partij een verzoek doen om uw afdeling uit te nodigen voor een gesprek met de programmacommissie. Het is handig om in een vroeg stadium in kaart te brengen over welk netwerk ten aanzien van de politieke partijen uw afdeling beschikt. U kunt deze leden van politieke partijen

vragen welke thema's belangrijk zijn voor hun partij. U kunt hen ook vragen om binnen hun eigen partij de belangen van senioren te behartigen, bijvoorbeeld door de speerpuntenkaart van KBO-PCOB uit te delen en toe te lichten.

e. Suggesties geven op basis van conceptpartijprogramma's

U kunt – zonder dat het u gevraagd is – (positief) commentaar geven op de conceptprogramma's van partijen. Bij de partijen kunt u deze programma's opvragen. Let bij de beoordeling onder andere op het volgende:

- Komen uw belangrijke thema's voldoende terug in het concept?
- Hoeveel houvast biedt de tekst? Is het programma vrijblijvend of spreekt men zich duidelijk uit?

f. Publiciteit zoeken

Zorg dat u regelmatig in het nieuws komt. Bijvoorbeeld door publicatie van (opinie)artikelen in de lokale krant over iets wat verbetering behoeft in uw gemeente, over wat goed gaat of over een door u behaald succes in samenwerking met de politiek. Ook kunt u interviews geven waarin u vertelt over de belangen van senioren of over een actueel thema dat uw leden raakt. Of organiseer publieksacties of een tocht langs (on)toegankelijke plaatsen.
Publiciteit is altijd een belangrijk middel, maar in verkiezingstijd is dit extra belangrijk. Met publiciteit bereikt u zowel de inwoners als politici. In de aanloop naar de verkiezingen zijn zij extra sensitief voor wat er in het nieuws verschijnt. Zodra uw onderwerp goed in het nieuws komt, zal het dus ook door de politiek belangrijker gevonden worden.

Samengevat

- *Zoek samenwerking met andere belangenbehartigers (samen sta je sterker).*
- *Bespreek met uw achterban en uw actieve leden welke thema's u belangrijk vindt.*
- *Probeer in gesprek te komen met de programmacommissies van de verschillende politieke partijen. Geef na afloop de speerpuntenkaart af. Als er geen gesprek tot stand komt, stuur dan een speerpuntenkaart op.*
- *Wees positief en zorg voor goede contacten.*
- *Geef informatie die correct en toetsbaar is.*
- *Breng uw politieke netwerk in kaart en benut het.*
- *Reageer op conceptpartijprogramma's.*
- *Zoek zelf de publiciteit over voor u belangrijke thema's.*

1.2 Kandidatencommissie

Veel partijen vormen een kandidaatstellingscommissie voor de werving en selectie van kandidaten voor de gemeenteraad. De commissie voert uitgebreide gesprekken met de kandidaten en levert uiteindelijk de ontwerpkandidatenlijst aan, waarover de leden van de politieke partij beslissen.
Als belangenbehartiger is het goed om te weten wie de kandidaten zijn. Er kunnen mensen kandidaat zijn met wie u vroeger al goede contacten had. Via hen heeft u meer kans op een goede ingang voor uw standpunten. De kandidatenlijsten zijn verkrijgbaar bij de partijen.

1.3 Afdelingsvergadering

In een afdelingsvergadering van de politieke partij (najaar 2017) stellen de leden uiteindelijk het partijprogramma en de kandidatenlijst vast. Hier is discussie, kunnen onderwerpen nog duidelijker opgeschreven worden of kunnen onderwerpen belangrijker worden. Hier wordt gestemd. Als belangenbehartiger heeft u niet rechtstreeks inspraak. Wel kunt u partijleden vragen om veranderingen en aanvullingen voor te stellen. Dit kan in de vorm van een amendement.

II. Campagnetijd

Na de vaststelling van de programma's en de kandidatenlijsten van de verschillende politieke partijen, begint de campagnetijd (najaar 2017 tot verkiezingsdag 2018). Tijdens de campagne zijn de politieke partijen met name bezig met de profilering van hun lijsttrekker en de standpunten.
Vaste onderdelen van de verkiezingscampagne zijn:

- verkiezingsdebatten waaraan de partijen meedoen en waarvan media verslag uitbrengen;
- informatiekramen van politieke partijen op markten, op bijeenkomsten en in winkelcentra;
- politieke partijen zoeken bovendien extra de publiciteit, bijvoorbeeld door een bericht uit te brengen over een onderwerp dat leeft in de gemeente.

Afhankelijk van de creativiteit profileren partijen zich ook op andere manieren.

Wat kunt u doen?
Tijdens de campagne zijn kiezers bezig hun mening te vormen. U kunt deze periode gebruiken om uw leden voor te lichten over de standpunten van de verschillende partijen, bijvoorbeeld tijdens een bijeenkomst. Dit is tevens een goed moment voor het verstevigen van contacten in en met uw achterban. U kunt ook zelf de publiciteit zoeken met uw onderwerpen en standpunten, zodat deze op de publieke agenda komen te staan.

Enkele campagne-ideeën voor uw afdeling:

a. Verkiezingsprogramma's beoordelen

U kunt zelf de programma's van de lokale partijen beoordelen op 'seniorvriendelijke' aspecten. Geef uw mening hierover, bijvoorbeeld: "Het valt ons op dat alle politieke partijen het hebben over meer seniorenwoningen, maar dit wordt nauwelijks uitgewerkt". Deze uitkomsten kunt u onder de aandacht van de media brengen. Hiervoor kunt u een persbericht opstellen (zie bijlage 2). U kunt ook uw leden informeren over de uitkomsten, in uw nieuwsbrief of op een themabijeenkomst. Dit helpt hen in het verkiezingshokje een bewuste keuze te maken.

b. Actualiteit volgen

Wat melden de lokale en regionale media over de verkiezingen en senioren? Deze actualiteit kunt u gebruiken om uw mening en/of standpunt via een persbericht, artikel, ingezonden brief of bijeenkomst onder de aandacht te brengen van de media. Uw achterban informeert u ook via uw afdelingsnieuwsbrief.

c. Lijsttrekkers interviewen

Doe een verzoek bij de politieke partijen of u de lijsttrekker (of iemand anders) mag interviewen voor uw afdelingsnieuwsbrief. Met als vraag: "Wat zou u doen voor senioren als u in de gemeenteraad komt/blijft?" Zorg bij publicatie van de tekst dat u toestemming heeft van de geïnterviewde wanneer zijn/haar uitspraken letterlijk worden aangehaald.

d. Belangstelling van journalisten genereren

Wat zeggen politieke partijen over de positie van ouderen en wat doet de gemeente nu al? Stel een journalist, bijvoorbeeld van een lokale krant, voor om in de verkiezingsperiode de politieke partijen naar hun mening hierover te vragen. Uw afdeling kan deze journalist ondersteunen (zie bijlage 3).

e. Zelf een rondetafelgesprek / debat organiseren

Het zelf organiseren van een verkiezingsbijeenkomst heeft voor- en nadelen. Voordeel: u kunt zelf de agenda bepalen, u zorgt voor bekendheid van uw afdeling, u krijgt meer zicht op uw achterban en u krijgt belangstelling van de politiek en media. Nadeel: het kost betrekkelijk veel tijd en wellicht geld om de bijeenkomst te organiseren (zaal regelen, sprekers regelen, bezoekers werven, publiciteit zoeken).

Kiest u ervoor om zelf een bijeenkomst te organiseren, dan nodigt u – naast uw achterban en andere belangstellenden – de lijsttrekkers of een andere kandidaat van de diverse partijen uit. In dit gesprek kunt u proberen om vage toezeggingen om te buigen in concrete doelen. Dit behaalde resultaat legt u

als afdeling vast. U kunt een verslag van dit gesprek publiceren op uw afdelingswebsite of in uw nieuwsbrief.

f. In de verkiezingsdebatten die anderen organiseren participeren

In de eerste drie maanden van 2018 zullen er veel verkiezingsbijeenkomsten plaatsvinden. U kunt hierbij aanwezig zijn en, indien de gelegenheid wordt geboden, vragen stellen over hoe de partijen aandacht willen besteden aan de positie van ouderen in de gemeente.

g. Met individuele kandidaten die op campagne zijn in gesprek gaan

Veel politieke partijen proberen stemmen te werven door gesprekken aan te gaan op de markt, in buurthuizen, op scholen en andere plekken waar veel mensen komen. Grijp deze gelegenheid aan om met hen in gesprek te gaan over de gemeente. Roep uw leden en achterban op om per e-mail de plaatselijke partijen en politici vragen te stellen en te informeren over de positie van ouderen in de gemeente.

h. Op andere manieren aandacht vragen

Creëer aandacht voor de positie van senioren in uw gemeente door bijvoorbeeld een handtekeningenactie te houden, een rapport uit te brengen over signalen uit uw achterban of na een 'schouw'. Of organiseer iets interactiefs. Mijlpalen als de Dag van het Compliment of Dag van de Oudere kunt u benutten om aandacht te vragen voor een seniorvriendelijk gemeentelijk beleid.

i. Voor de verkiezingsdatum in de media proberen te komen.

Probeer als afdeling tot de verkiezingsdatum regelmatig zichtbaar te zijn in de media. Stem uw planning hierop af.

Tips

Stuur/mail een persbericht of ingezonden brief het liefst naar een persoon (een naam) en niet naar de algemene redactie. U hebt dan meer zekerheid dat het niet tussen de post verdwijnt. Bovendien kunt u daarna even bellen/mailen om te informeren of het (pers)bericht is aangekomen.

Het schrijven van een persbericht wordt eenvoudiger als u denkt aan de vijf w's: wie, wat, waar, wanneer en waarom. Vermeld deze al in de introtekst. Zet onderaan het bericht een telefoonnummer waarop u bereikbaar bent, voor het geval de journalist om extra informatie of een interview vraagt.

Samengevat

- *Bekijk verkiezingsprogramma's op voor senioren belangrijke punten en stuur conclusies naar de media.*
- *Volg de actualiteit en haak hierop in.*
- *Interview de lijsttrekkers voor uw eigen nieuwsbrief.*
- *Interesseer een journalist voor het predicaat seniorvriendelijke gemeente en geef deze de speerpuntenkaart.*
- *Organiseer zelf een rondetafelgesprek over een seniorvriendelijke gemeente.*
- *Doe actief mee aan de verkiezingsdebatten die anderen organiseren.*
- *Ga met kandidaten in gesprek.*
- *Vraag op andere manieren de aandacht.*
- *Probeer vlak voor de verkiezingen in de media te komen.*

Er zijn dus veel mogelijkheden om 'een seniorvriendelijke gemeente' onder de aandacht van de lokale partijen te brengen. Doe niet alles; probeer een keuze te maken. Welke aanpak past bij uw afdeling, waar zijn uw leden goed in en hoeveel tijd kunnen en willen zij besteden aan de verkiezingen? Misschien kunt u voor de gemeenteraadsverkiezingen (dus tijdelijk) één of meer vrijwilligers aantrekken, die taken op zich nemen waar de tijd voor ontbreekt of waar u zelf minder goed in bent.

Tot slot

Doe uw voordeel met de verkiezingstijd. De gemeenteraad tilt de moeilijkste onderwerpen graag over de verkiezingen heen. Hebt u met zo'n onderwerp te maken, dan kunt u er goed op inspelen in uw campagne. Probeer in dat geval om toezeggingen te krijgen.

III. Een nieuw college en een nieuwe raad

Onderhandelingen – Brief of manifest

Na de verkiezingen wordt duidelijk hoe de raadszetels zijn verdeeld en met welke coalitie een college van Burgemeester en Wethouders (B&W) kan worden gevormd. Net als bij de Tweede Kamer betekent dit dat er onderhandeld wordt om te komen tot een collegeakkoord. Al dan niet onder leiding van een (in)formateur.

In een dergelijk akkoord past ook gemeentelijk seniorenbeleid. U kunt in deze periode opnieuw het landelijk Manifest of uw lokale inzet sturen naar de (in)formateur en de onderhandelaars van de betreffende politieke partijen.

Een nieuw raad en nieuwe wethouders - Kennismaken

Als het nieuwe College van B&W is gevormd, gaat men voor een periode van vier jaar (2018-2022) aan de slag met de uitvoering van het collegeakkoord, samen met de nieuwe gemeenteraad. Ga kennismaken met de nieuwe raadsleden en wethouders. Maak, zo mogelijk, afspraken voor periodiek overleg. Veel afdelingen zitten bijvoorbeeld twee keer per jaar met wethouders aan tafel. U kunt ook eens per jaar een rondje maken langs de fracties van de politieke partijen in de nieuwe raad.

IV. Ondersteuning vanuit KBO-PCOB

Speerpuntenkaart en Manifest

Het verenigingsbureau van KBO-PCOB heeft speerpunten voor een seniorvriendelijke gemeente opgesteld. Hiervan is een speerpuntenkaart gemaakt. Daarbij hoort een toelichting op de speerpunten, het Manifest. De speerpuntenkaart en het Manifest kunt u bij de diverse politieke partijen onder de aandacht brengen. Doe dit bij voorkeur in een persoonlijk gesprek.

Elke afdeling heeft zowel tien speerpuntenkaarten als een Manifest opgestuurd gekregen. Via onze website www.kbo-pcob.nl/gemeenteraadsverkiezingen kunt u deze ook downloaden. Via de Ledenservice (info@kbo-pcob.nl of 030-3 400 600) kunt u, tegen verzendkosten, meer exemplaren van de speerpuntenkaart en het Manifest aanvragen.

Conceptbrieven/mails

Als bijlagen bij dit stappenplan zijn diverse conceptbrieven/mails opgenomen (zie blz. 13–17). U vindt een conceptbrief aan het College van Burgemeester en Wethouders/Raad, een voorbeeld voor een persbericht en een idee voor het genereren van media-aandacht. Deze kunt u naar eigen behoefte en inzicht gebruiken, invullen en aanpassen.

U kunt de bijlagen ook downloaden via www.kbo-pcob.nl/gemeenteraadsverkiezingen. Zo kunt u de voorbeelden aanpassen voor uw lokale situatie.

Tot slot

KBO-PCOB hoort graag van uw plannen en acties. Geef uw ervaringen door. Deze informatie kunnen we gebruiken om andere afdelingen te informeren en om er via onze eigen publiciteitsnetwerken over te berichten. Bij voorbaat dank voor de moeite.

Wij wensen u veel succes bij uw werk voor een seniorvriendelijke gemeente!

Bijlage 1 Conceptbrief of e-mail aan politieke partijen

Aan de programmacommissie, kandidatencommissie en campagnecommissie van *[partij invullen]*

Onderwerp: Hoe seniorvriendelijk is uw partij?

Geachte Commissie,

Samen naar een seniorvriendelijke gemeente, dat wil KBO-/PCOB-afdeling *[***]* graag realiseren in de komende raadsperiode.

Senioren kunnen het verschil maken. De helft van de stemgerechtigden is boven de 50 jaar, dat zijn 6,4 miljoen Nederlanders. Als lokale seniorenorganisatie en belangenbehartiger letten wij tijdens de aankomende verkiezingsperiode op thema's die juist voor onze leden van groot belang zijn, zoals:

- Voldoende inkomen voor ouderen
- Integrale aandacht voor wonen en zorg
- Een veilige gemeente
- Digitalisering zonder uitsluiting
- Aandacht voor zingeving

Graag lichten wij deze punten verder toe. Wij zien uit naar een persoonlijke kennismaking en nemen binnenkort graag contact met u op om een afspraak te maken. Mocht u contact met ons willen opnemen, dan kan dat via onderstaand telefoonnummer.

Met vriendelijke groet,

Namens KBO- / PCOB- afdeling *[***]*
[naam en functie binnen de afdeling]
[vergeet uw mailadres en telefoonnummer niet]

Bijlage 2 Conceptpersbericht analyse gemeentelijke verkiezingsprogramma's voor KBO- / PCOB- leden in uw plaatselijke blad

Hoe seniorvriendelijk is de gemeente *[***]*? *[of]*

Hoe seniorvriendelijk zijn de politieke partijen in *[***]*? *[of]*

Welke politieke partijen maken *[***]* seniorvriendelijk?

De politieke partijen verschillen sterk van mening over de toekomst van de gemeente. Komende gemeenteraadsverkiezingen staat er nogal wat op het spel en senioren kunnen hier in het verschil maken. De helft van de stemgerechtigden is boven de 50 jaar, dat zijn 6,4 miljoen Nederlanders. Maar hoe seniorvriendelijk *[is de gemeente/zijn de politieke partijen]*? **KBO-PCOB zoekt het uit en stelt het aan de kaak.**

[optionele zin, indien de programma's zijn geanalyseerd:] We keken naar de verkiezingsprogramma's. Welke plannen hebben de verschillende politieke partijen voor de komende periode?

We letten daarbij op de thema's die juist voor senioren van groot belang zijn:

- Voldoende inkomen voor ouderen
- Integrale aandacht voor wonen en zorg
- Een veilige gemeente
- Digitalisering zonder uitsluiting
- Aandacht voor zingeving

Het volgende valt ons op. *[positieve en negatieve bevindingen noemen van de gemeente/partijen, in 2-4 zinnen.]*

KBO-PCOB geeft géén stemadvies. Onze leden zijn allemaal verschillend, ook in hun politieke voorkeuren. Als onafhankelijke organisatie willen we met iedereen om tafel om de belangen van senioren te bepleiten. Want wij vinden dat álle partijen oog moeten hebben voor hun situatie.

- Voor meer informatie kunt u contact opnemen met KBO-/PCOB-afdeling *[***]*, contactpersoon: *[***]*, telefoon *[***]*, mail *[***]*.

Bijlage 3 Conceptbrief of -mail aan lokale media naar aanleiding van gemeentelijke verkiezingsprogramma's

Datum: *[***]*

Betreft: Gemeentelijk seniorenbeleid en de gemeenteraadsverkiezingen 2018

Geachte redactie,

Wij vragen uw aandacht voor de positie van senioren in de gemeente. Samen willen we werken aan een seniorvriendelijke gemeente. Dit is nu namelijk lang niet altijd het geval. *[noem hier een voorbeeld waarin uw gemeente achterblijft ten opzichte van ouderen; denk aan verkeersveiligheid, voldoende seniorenwoningen/blijversleningen, toegankelijkheid, voorzieningen, toeslagen en/of compensaties. Blijf bij voorkeur actueel, urgent en concreet; daarmee vangt u het snelst de aandacht van de media]*

Als vertegenwoordigers van senioren willen wij stimuleren dat de gemeente een seniorvriendelijk beleid opstelt.

Een blik op de verkiezingsprogramma's in onze gemeente leert ons dat er meer moet en kan op het gebied van zorg, wonen, digitalisering, veiligheid en zingeving. Zo zijn er meer seniorenwoningen nodig, moeten de Wmo-voorzieningen betaalbaar blijven, *[aanvullen of vervangen door eigen lokale voorkeuren en wensen*]. Dit maken wij ook kenbaar aan de politieke partijen.

De senioren in *[gemeente]* dagen u uit. Durft uw redactie het aan om, samen met ons, te onderzoeken of te bevragen wat de politieke partijen aan senioren te bieden hebben? Dit laat een andere, meestal onverwachte kant van onze plaatselijke politiek zien. Een andere kijk op de politiek in onze gemeente *[***]*. Een kant die heel veel inwoners aangaat. Partijen kunnen het verschil maken. Laten we samen bekijken of ze daartoe ook de goede plannen hebben.

We hopen van u te horen.

Met vriendelijke groet,

Namens KBO-/PCOB-afdeling *[***]*
[naam en functie binnen de afdeling]
[vergeet uw mailadres en telefoonnummer niet]

Bijlage 4: Over KBO-PCOB

KBO-PCOB is met meer dan een kwart miljoen leden de grootste seniorenorganisatie van Nederland. Wij maken ons sterk voor een samenleving waarin senioren volwaardig kunnen meedoen en mensen omzien naar elkaar.

KBO-PCOB draagt bij aan een krachtige positie van senioren. KBO-PCOB maakt zich daar sterk voor, zowel op landelijk als op provinciaal en gemeentelijk niveau.

Onze belangenbehartiging richt zich op vijf thema's:

- Koopkracht
- Zorg, wonen en welzijn
- Veiligheid
- Digitalisering
- Zingeving

Naast de landelijke belangenbehartiging biedt KBO-PCOB ook aantrekkelijk ledenvoordeel en services voor de leden.

KBO-PCOB is een vereniging voor en door leden. We hebben meer dan 800 lokale afdelingen in heel Nederland. Daar ontmoeten mensen elkaar, ondernemen ze activiteiten en behartigen ze lokaal de belangen van senioren. Duizenden vrijwilligers zetten zich in via KBO-PCOB: bijvoorbeeld als belastinginvuller, ouderenadviseur, veiligheidsadviseur of tabletcoach.

KBO-PCOB is het samenwerkingsverband van de twee landelijke verenigingen Unie KBO en PCOB.
Op het terrein van belangenbehartiging werken Unie KBO en PCOB zowel landelijk als lokaal al jarenlang samen. Lokale afdelingen van beide verenigingen zoeken elkaar ook steeds vaker op. Daarom is de ambitie om samen één sterke organisatie te vormen in het belang van alle senioren van Nederland.

Meer weten?
www.kbo-pcob.nl
Tel. 030 - 3 400 600
info@kbo-pcob.nl

Uitgave mei 2017

Gemeente Utrecht

2 0 1 7

NOTULEN VRAGENUUR

Vragenuur - 22 juni 2017

Vragenuur, gehouden op donderdag 22 juni 2017 te 17.00 uur.

Voorzitter: de heer Van Schie.

Aanwezig zijn de leden De Boer, Dibi, Eggermont, Van Esch, Van Eijndhoven, Gilissen, Işik, Kleuver, Meijer, Van Ooijen, Podt, Rajkowski, Van Schie, Schilderman, Sienot en Van Waveren.

Tevens zijn aanwezig burgemeester Van Zanen en de wethouders Diepeveen, Everhardt en Geldof.

Voorts zijn aanwezig de fractiemedewerkers Darwish en Koppelaar.

Griffier: de heer Van Lith.

Opening van het vragenuur door de voorzitter.

De **VOORZITTER**: Goedemiddag dames en heren, het is 22 juni 2017, 17.00 uur, tijd voor het vragenuurtje van de gemeenteraad. Ik zie op de buienradar dat wij tot 18.00 uur moeten doorpraten. Dan houdt het op met regenen.
Wij behandelen zeven vragen. Is men ontevreden over de antwoorden van het college, dan kan men daarover in de eerstvolgende raadsvergadering moties indienen.

1. Vragen van de heer Gilissen (VVD) en de CDA-fractie inzake Leidsche Rijntunnel en evenementen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Afgelopen 9 juni jl. werden wij onaangenaam verrast door een bericht op de website van het AD. Hierop valt te lezen dat 'Vorkje Prik' - een van de initiatieven op het Berlijnplein dit jaar - niet doorgaat. Reden hiervoor is dat de stroomaggregaten kunnen leiden tot storingen in de tunneltechnische installaties onder het Berlijnplein.
De VVD-fractie is zeer teleurgesteld over dit nieuws. Ze maakt zich zorgen over de toekomst van de programmering op het Berlijnplein. Al jaren wordt gewerkt aan een culturele voorziening voor Leidsche Rijn Centrum. Om die mogelijk te maken, wordt de komende jaren op het Berlijnplein en de naastgelegen tijdelijke voorziening een uitgebreid programma gepland. Het programma op het plein is belangrijk voor de wijk en de stad.
De VVD-fractie wil graag van het college het volgende weten:

1. Klopt de berichtgeving in het AD ter zake?
2. Betreffen de storingen van de tunneltechnische installaties alleen de Leidsche Rijntunnel of zijn ook de installaties van de Stadsbaantunnel ermee gemoeid?
3. Wat is sinds oktober 2016 (toen zich voor het eerst een storing voordeed) onderzocht en hoe kan het dat meer dan een halfjaar later nog steeds geen duidelijkheid bestaat over de evenementen op het Berlijnplein?
4. Hoe lang verwacht het college dat de huidige situatie duurt? Hoe verloopt de samenwerking met de tunnelbeheerder?
5. Waarom horen wij nu pas over de fundamentele belemmeringen waardoor evenementen die afhankelijk zijn van generatoren geen doorgang kunnen vinden? Zijn de organisatoren hiervan tijdig op de hoogte gesteld?
6. Zijn door de projectorganisatie van het Berlijnplein of door het college voor Vorkje Prik en andere festivals in de directe omgeving alternatieven onderzocht?
7. Kan men een alternatieve locatie beschikbaar maken zodat de geplande evenementen kunnen doorgaan?

8. Ziet het college een mogelijkheid om met spoed een alternatieve stroomvoorziening aan te leggen buiten het bereik van de technische installaties?
9. Is de gemeente overleg begonnen met gedupeerde organisaties? Vanuit welk perspectief gebeurt dat?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Veel dank voor de vragen.

Het antwoord op vraag 1. Het klopt dat de organisatoren van Vorkje Prik hebben besloten om vanwege de stroomvoorziening dit jaar op het Berlijnplein geen evenement te organiseren. Wij betreuren dit net als de vragenstellers.

Het antwoord op vraag 2. De storingen betreffen beide tunnels.

Het antwoord op vraag 3. Er loopt een onderzoek naar de oorzaak van de storingen. Dat wordt uitgevoerd in opdracht van Rijkswaterstaat. Die is de verantwoordelijke tunnelbeheerder. Rijkswaterstaat heeft laten weten dat het rapport eind juni a.s. klaar is. De storing die in oktober 2016 in de Stadsbaantunnel plaatsvond, werd veroorzaakt door een kermis. Door de inzet van zwaardere generatoren en verplaatsing daarvan naar een locatie naast de tunnel heeft de kermis alsnog doorgang kunnen vinden. Omdat een kermis zeer veel stroom gebruikt, dacht men dat het optreden van een storing een uitzondering is. Dat is de lijn waarover ik de raad begin december 2016 per memo heb geïnformeerd. Later in december heeft als gevolg van een muziekevenement opnieuw een storing plaatsgevonden. Deze keer was dat in de A2-tunnel. Deze storing had grote files tot gevolg. Naar aanleiding van de situatie heeft Rijkswaterstaat aangegeven dat tot nader bericht op het Berlijnplein en in het Willem-Alexanderpark geen generatoren kunnen worden gebruikt. Naar aanleiding van de storingen is tegelijkertijd met de ontwikkeling van de Cultuurkavel onderzocht welke alternatieven voor vaste stroom op korte termijn realiseerbaar zijn. De Cultuurkavel wordt op dit moment ingericht. Volgens de planning zal medio juli 2017 op de Cultuurkavel een grote stroomvoorziening van drie keer 120 ampère worden geleverd. Dat is echter voor Vorkje Prik te laat.

Het antwoord op vraag 4. De stroom voor de Cultuurkavel wordt momenteel aangelegd samen met marktaansluitingen voor het Berlijnplein. Voor de meeste evenementen kan vanaf medio juli a.s. voldoende stroom worden geleverd. Als het rapport van Rijkswaterstaat beschikbaar is, kan worden bekeken wat kan gebeuren met generatoren op het Berlijnplein en in het Willem-Alexanderpark.

Het antwoord op vraag 5. Vanaf december 2016 worden organisatoren die voor deze locaties een aanvraag hebben ingediend direct over de situatie geïnformeerd, ook Vorkje Prik.

Het antwoord op vraag 6. De organisator van Vorkje Prik heeft onderzocht of het evenement op het Berlijnplein zonder generatoren kan worden gehouden in de vorm van samenwerking met CineMec en de bouworganisatie van Leidsche Rijn Centrum. Vorkje Prik heeft aangegeven dat dit niet tot een oplossing heeft geleid; de situatie zonder generatoren is te onzeker. De evenementen die ná half juli a.s. zijn gepland, kunnen ervan gebruikmaken zodra de vaste stroomvoorziening er is.

Het antwoord op vraag 7. Vanaf medio juli a.s. is een vaste stroomvoorziening beschikbaar.

Vraag 8 heb ik al beantwoord.

Het antwoord op vraag 9. Vergunning, toezicht en handhaving heeft met de organisator van Vorkje Prik contact gehad. Er is gesproken over een alternatieve locatie. De organisator heeft er echter voor gekozen om daar niet naar om te zien. Afgesproken is om na het verschijnen van het rapport van Rijkswaterstaat te spreken over een editie in 2018. Dan zijn alle gegevens voorhanden.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ik ben blij om te horen dat het Berlijnplein vanaf juli a.s. opnieuw voor evenementen beschikbaar is. Het is voor evenementen een geschikte plek. Daardoor kan druk op andere plekken afnemen. Wij zijn benieuwd of grote batterijen met groene stroom zijn bekeken. Die worden vaak bij grootschalige evenementen gebruikt. Is Vorkje Prik op deze batterijen gewezen als geen aggregaten kunnen worden gebruikt?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Ik heb niet gehoord dat over grote batterijen is gesproken, maar wel over andere stroomvoorzieningen dan generatoren. Het is aan de organisatoren zelf om te bekijken of andere stroomvoorzieningen kunnen worden gebruikt. Ik zal bij de afdeling Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) navragen of daarover gegevens beschikbaar zijn. Dat weet ik nu niet. Ik ken ook het kostenplaatje niet. Dat kan echter voor organisatoren een belangrijke factor zijn.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Het is fijn om te horen dat wij nog vóór het einde van de zomer duidelijkheid krijgen over het gebruik van generatoren. Liggen daarmee de voorwaarden voor het

Berlijnplein als evenementenlocatie vast? Het blijft een bijzondere plek, op het dak van een tunnel. Komen wij misschien voor onaangename verrassingen te staan?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Rijkswaterstaat is bezig met de rapportage. Ik weet niet precies wanneer die klaar is. Medio juli a.s. is de stroomvoorziening aanwezig. Dan hebben wij die op de Cultuurkavel aangelegd.

De heer Gilissen vraagt of wij onaangename gebeurtenissen kunnen verwachten. Daarvan is mij niets bekend. Uiteraard hoop ik van niet. De gebeurtenissen met de kermis van vorig jaar waren een onaangename verrassing. De tunnel moest worden gesloten. Wij hopen dat wij in de toekomst evenementen van stroom kunnen voorzien zodat die goed kunnen plaatsvinden.

2. Vragen van de heer Van Waveren (CDA), mede namens de fracties van D66, Groenlinks, PvdA, SP, Christenunie, Student & Starter en PvdD, inzake het ophalen van grofvuil.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! De gemeente biedt ophalen van grofvuil aan huis aan als onderdeel van de dienstverlening. Wij zijn hierover positief, maar constateren dat de uitvoering erg beperkt wordt vormgegeven. Afspraken zijn pas voor 2 of 3 weken later te maken en ook dan maar op één dag per week, die per wijk verschilt.

Het doel van de inzameling is om het dumpen van afval en het vervuilen van de straat te voorkomen.

De vragenstellers zijn daarom van mening dat een betere, snellere en meer flexibele dienstverlening voor het ophalen van grofvuil nodig is om het dumpen van grofvuil op straat te voorkomen. Wij denken hierbij aan het maken van afspraken voor het op korte termijn ophalen van grofvuil op verscheidene dagen van de week.

Daarom stellen wij de volgende vragen:

1. Waarom biedt het college maar zo'n beperkte dienstverlening bij het ophalen van grofvuil? Is dat een bewuste keuze, of het gevolg van beperkte middelen?
2. Is het college bereid om de uitvoering aan te passen om sneller en flexibeler te kunnen reageren op bewoners die hun grofvuil kwijt moeten? Zo ja, op welke manier en binnen welke termijn past het college de dienstverlening aan? Zo nee, waarom niet?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen. Ik wil benadrukken dat ook ik van mening ben dat het niet wenselijk is dat mensen drie weken of langer moeten wachten totdat zij hun grofvuil kunnen kwijtraken. Jaarlijks worden ongeveer 30.000 grofvuilafspraken gemaakt. Om die goed te kunnen plannen, hebben wij een systeem waarbij Utrechters zijn verdeeld in tien deelgebieden. Dagelijks wordt in twee van deze gebieden gereden. Derhalve komt elk gebied eenmaal per week aan de beurt. Per deelgebied kunnen per week maximaal 80 afspraken worden gepland. Dat aantal is gebaseerd op de capaciteit van het inzamelteam.

De verdeling in deelgebieden is gemaakt om te voorkomen dat dagelijks de gehele stad moet worden doorgereden met grofvuilinzamelvoertuigen. Dat is een werkwijze die in veel gemeenten gebruikelijk is.

De gemiddelde wachttijd was het afgelopen jaar twee weken. Dat is de tijd tussen het moment dat de afspraak is gemaakt en de ophaaldatum. Het is mogelijk dat Utrechters zelf een datum kiezen.

Het antwoord op vraag 2. Wij zijn uiteraard bereid om de werkwijze aan te passen. Grofvuil wordt per gebied aangeboden. Helaas kan het voorkomen dat in één gebied een langere wachttijd ontstaat terwijl in een ander gebied nog ruimte was. Het digitale afsprakensysteem is zodanig ingericht dat vrije capaciteit in het ene gebied niet automatisch wordt ingezet als de wachttijd in een ander gebied maximaal is zodat het moment van de afspraak naar de volgende week springt. Ik zal dat laten aanpassen. Ik ben het ermee eens dat wij het systeem voor de Utrechters zo snel en laagdrempelig mogelijk moeten maken. Ik heb opdracht gegeven het systeem zodanig aan te passen dat de wachttijd per Utrechter maximaal twee weken is, waarbij uiteraard geldt dat als het eerder kan, wij dat ook doen. Ik ga er echter vanuit dat de aanpassing van het planningsysteem hiervoor voldoende moet zijn, ook gezien de gemiddelde wachttijd die wij tot nog toe hebben. Mochten extra middelen nodig zijn, bijvoorbeeld op piekmomenten, dan zal ik bekijken of ik dat binnen de begroting kan oplossen. Anders kan ik de raad daarover op de gebruikelijke manier informeren.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Wij zijn blij met de antwoorden van de wethouder. Ik ben echter benieuwd of kan worden gemonitord of de nieuwe werkwijze het gewenste effect heeft.

"Gemiddeld twee weken" kan ook vier weken betekenen. Dat is echt te lang. Kan de wethouder daarover nog iets zeggen?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Ik heb aangegeven dat het niet wenselijk is dat mensen langer dan drie weken moeten wachten. Ik zal de nieuwe regeling monitoren. Ik wil weten wat wij met het systeem bereiken. Het is uiteindelijk de bedoeling dat wij ook mensen die hun grofvuil niet naar een gescheiden afvalstation kunnen brengen toch goed van dienst zijn en dat wij bij hen het grofvuil ophalen.

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! Klopt het dat voor het weghalen van het achtergebleven grove zwerfafval auto's worden ingezet? Is het mogelijk om deze inzet te intensiveren als wij de genoemde efficiëntere methode toepassen?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! De heer Eggermont doelt op mensen die een oude stoel buiten neerzetten, vaak in de buurt van een container. Wijkonderhoud en Service gaat dagelijks de containers langs. Ik heb dat al toegelicht. Deze dienst haalt dan bijplaatsingen weg. Wij willen het systeem zodanig inrichten dat het grofvuil binnen twee weken bij mensen kan worden opgehaald. Het is echter niet waarschijnlijk dat Wijkonderhoud en Service daardoor minder werk heeft. Utrechters zetten ook vuilniszakken buiten. Mocht blijken dat minder inzet nodig is, wil ik dat eerst weten voordat ik ga schuiven. Het is van groot belang dat wij de containers allemaal afgaan.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Ik ben over dezelfde kwestie benaderd door een oude Utrechter. Het is bekend dat als men nieuw witgoed koopt de leverancier het oude meeneemt. Stel dat men zeventig jaar oud en slecht ter been is en men wil een koelkast kwijt. Als men die op straat zet, wordt die niet meegenomen. De Utrechter is verplicht om de oude koelkast zelf naar het grofvuil te brengen. Als men alleenstaand en oud is en geen auto heeft, wat moet men dan doen? Wat is de oplossing die het college daarvoor heeft?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Die discussie is hier al vaker gevoerd. De vraag was toen of de gemeente wit- en bruingoed al dan niet ophaalt. Het niet ophalen daarvan is een bewuste beleidskeuze geweest. Ik heb die toegelicht. Gelet op de innameverplichting van leveranciers van wit- en bruingoed moet bij aankoop van bijvoorbeeld een nieuwe televisie de oude worden meegenomen. Daarom halen wij deze zaken niet aan huis op. Daar zijn allerlei redenen voor. Ik zal die nu niet herhalen. Wij maken daar geen afspraken voor.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik dank de wethouder voor zijn heldere beantwoording en voor zijn toezegging. Ik heb de behoefte om dat in de gaten te houden. Kunnen wij van de wethouder rond half oktober a.s. horen dat de gemiddelde wachttijd inclusief pieken wordt gemonitord en dat een antwoord wordt gegeven op de vraag of dat een effect heeft op bijplaatsingen en grofvuil dat elders moet worden opgehaald?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Ik heb al gezegd dat ik het beleid wil monitoren. Wij moeten het systeem nog aanpassen. Dat heeft met software en dergelijke te maken. Ik zeg toe dat de raad in oktober a.s. een brief krijgt waarin staat of en hoe systeem is aangepast en of dat dan direct kan ingaan. Ook zal ik ingaan op de vraag of ik iets kan zien van een effect op bijplaatsingen.

3. <u>Vragen van de heer Işik (PvdA) inzake het mogelijk betrokken zijn van een Utrechter bij het verspreiden van IS-propaganda</u>.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Diverse media meldden woensdag 21 juni jl. dat vorige week een 18-jarige Utrechter door de politie is opgepakt op verdenking van betrokkenheid bij een terroristisch misdrijf. Het Openbaar Ministerie verdenkt de man van het verspreiden van IS-propaganda, bijvoorbeeld door middel van gewelddadige video's. Ook zijn er aanwijzingen dat hij anderen heeft geadviseerd over de productie van springstof.

In de media worden tegenstrijdige berichten verspreid over de achtergrond van deze aanhouding. Inmiddels is het voorarrest van de verdachte met twee weken verlengd.

De PvdA-fractie maakt zich hierover ernstige zorgen en wenst duidelijke informatie.

1. Wat kan de burgemeester ons melden over de aanleiding en achtergrond van de aanhouding?

2. Was de verdachte in beeld in het kader van het de-radicaliseringsprogramma van de gemeente? Zo ja, worden hierbij, indien aan de orde, ook de ouders van de verdachte betrokken?
3. Wanneer was de burgemeester van de aanhouding op de hoogte? Waarom heeft de burgemeester de gemeenteraad (indien nodig op basis van geheimhouding) hierover niet direct geïnformeerd?
4. Is het college voornemens om, in samenwerking met de politie en andere betrokken instanties extra maatregelen te treffen naar aanleiding van deze aanhouding? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Dank voor de vragen.

Het antwoord op vraag 1. Het landelijk parket heeft op basis van informatie van de AIVD de politie opdracht gegeven om een achttienjarige jongen in Utrecht aan te houden vanwege mogelijke betrokkenheid bij een terroristisch misdrijf. Het gaat hierbij om het vermoeden dat de verdachte IS-propaganda heeft verspreid waaronder gewelddadige video's. De politie onderzoekt bovendien aanwijzingen dat hij anderen zou hebben geïnstrueerd hoe zij springstof kunnen maken.

Het antwoord op vraag 2. Het casusoverleg was op de hoogte.

Het antwoord op vraag 3. De burgemeester is vorige week vertrouwelijk geïnformeerd door de hoofdofficier van justitie. Over individuele strafzaken wordt de gemeenteraad niet geïnformeerd tenzij de openbare orde in het geding is of dreigt te komen. Ik weet en waardeer dat de raad zeer betrokken is bij onderwerpen als deze. Tweejaarlijks informeren wij de raad over de stand van zaken "Utrecht zijn we samen" met daarin naast alle preventieve inzet ook het overzicht van de Utrechters die op dit moment in het casusoverleg worden besproken. Nog vóór het zomerreces, dat is al heel snel, ontvangt de raad de brief daarover met de nieuwste informatie.

Het antwoord op vraag 4. De casussen worden in het casusoverleg Radicalisering maandelijks besproken. Desnoods komen de partijen vaker bijeen. Op basis daarvan wordt per casus een persoonsgerichte aanpak op maat ontwikkeld. Deze aanpak wordt continu tegen het licht gehouden op basis van actualiteiten. Hetzelfde geldt voor deze casus.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! De VVD-fractie wil de veiligheidsprofessionals een compliment maken voor het feit dat deze mogelijke verdachte is opgepakt. Dat getuigt van de professionaliteit van de medewerkers.

De **VOORZITTER**: Wat is uw vraag, mevrouw Rajkowski?

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Dat is alles wat ik wilde zeggen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Speciaal voor mevrouw Rajkowski zullen wij een mededelingenuur introduceren. Dat begint om 18.00 uur.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Ik maak de burgemeester een compliment voor zijn heldere uiteenzetting.

Kan de burgemeester iets zeggen over de vraag of in Utrecht sprake is van een netwerk of een groep?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Daarover kan ik niets melden. Als daar aanleiding voor is, zal ik niet aarzelen om dat te vertellen. Een netwerk kan in de sfeer van openbare orde en veiligheid iets betekenen.

4. <u>Vragen van mevrouw Dibi (PvdA) inzake wachtlijsten bij diverse jeugdzorgaanbieders</u>.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! De PvdA-fractie is door verschillende ouders geattendeerd op wachtlijsten van diverse instellingen die zorg bieden aan jeugd, onder andere Altrecht, Dokter Bosman, Seys Centra en Virenze. Bij deze laatste is zelfs een aanmeldstop voor kinderen vanaf 4 jaar afgekondigd. Wij constateren dat aanbieders verschillende definities van wachtlijsten hebben. Ook merken wij dat zorgaanbieders maar weinig doorverwijzen naar collega-aanbieders en dat de gemeente niet aangeeft dat er wachtlijsten zijn.

1. Kan de wethouder garanderen dat kinderen die spoedzorg nodig hebben en op een wachtlijst staan deze zorg krijgen? Zo, nee waarom niet?
2. Is de wethouder het met de PvdA-fractie eens dat snelle zorg oplopende problematiek en duurdere zorg voorkómt?

3. Is de wethouder het met de PvdA-fractie eens dat ten behoeve van de aanbieders er een definitie van de term "wachtlijsten" moet komen om verwarring te voorkomen?
4. Kan de wethouder aangeven wat hij op korte termijn doet om de problemen op te lossen met de wachtlijsten, het niet melden van wachtlijsten aan de gemeente en het niet doorverwijzen naar collega instellingen?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Als iedereen zich aan de afspraken houdt, krijgen kinderen in Utrecht zo snel mogelijk zorg, dus ook spoedzorg, zonder dat zij op een wachtlijst hoeven te staan. Hoe snel de zorg wordt gegeven, kan per kind verschillen. Daarvoor is nodig dat zowel verwijzers als aanbieders van zorg de ouders steunen bij het vinden van een zorgaanbieder die de juiste zorg snel kan bieden. Verwijzers laten het kind niet los na het schrijven van een verwijsbrief. Aanbieders van zorg plaatsen geen kinderen op hun eigen wachtlijst terwijl ergens anders nog plaats is. Verwijzers en aanbieders schakelen de commissie Passend Alternatief in als zij echt geen passende plaats kunnen vinden. Wij kunnen dan binnen een week besluiten over extra financiering. Ik blijf alle partijen op hun verantwoordelijkheid aanspreken.

Wij hebben recent een inventarisatie gedaan bij de aanbieders van zowel basis- als specialistische geestelijke gezondheidszorg. Het beeld dat daaruit is ontstaan, is dat veel aanbieders wachtlijsten hanteren, maar ook dat veel aanbieders nog voldoende ruimte hebben. Vrijwel alle aanbieders gaven aan dat zij in spoedsituaties direct met de zorg kunnen starten. In de afgelopen weken lijkt de beschikbaarheid van specialistische geestelijke gezondheidszorg voor jeugd verder onder druk is komen te staan. Wij investeren daarom op korte termijn in meer capaciteit voor jeugd-GGZ in de stad.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! De wethouder gaf aan dat wij voor dit soort gevallen de commissie Passend Alternatief hebben. Ook wij krijgen signalen binnen die vergelijkbaar zijn met die van de PvdA-fractie. Is dat voor de wethouder reden om de werkwijze van de instellingen tegen het licht te houden?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Nee, niet de werkwijze van de commissie Passend Alternatief. De instellingen moeten echter wél gebruikmaken van de commissie Passend Alternatief. Ik heb met deze instellingen contracten afgesloten. Als de instellingen zelf geen plek hebben, worden andere instellingen bekeken. Als daar geen plaats is, wordt dat de gemeente gemeld. Dan kunnen de instellingen aankloppen bij de commissie Passend Alternatief. Het systeem werkt zodra men er gebruik van maakt. Daar spreek ik de partijen op aan.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Is de wethouder van mening dat er een mogelijkheid is om beter in te spelen op de populariteit van bepaalde aanbieders?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Het is belangrijk om dat nader te analyseren. Populariteit kan te maken hebben met de vraag welke vormen van zorg precies worden aangeboden. Die vraag monitoren wij constant bij de instellingen die hiermee zijn gemoeid. Wij maken de vraag ook met de instellingen bespreekbaar. Als het beeld ontstaat dat men bij één partij graag zorg krijgt en bij andere niet, dan kan dat consequenties hebben.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! De wethouder zegt dat er genoeg keus is, maar dat de instellingen dat wél moeten aangeven. Ik hoor de wethouder niet zeggen dat hij met de instellingen zal spreken om te bekijken of het strakker erop zitten tot gevolg heeft dat de instellingen naar elkaar doorverwijzen. Ook moeten zij de wethouder aangeven dat er wachtlijsten zijn.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Ik blijf de partijen op hun verantwoordelijkheid wijzen als dat nodig is. Dat wordt zeker door mijn ambtelijke ondersteuning gedaan. Er blijft contact bestaan.

5. Vragen van de heer Eggermont (SP), mede namens de D66-fractie, inzake "Geen gehobby met ons stemrecht".

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! In de gemeenteraad van 1 juni jl. is de actuele motie "geen gehobby met ons stemrecht" aangenomen. Ondanks de opdracht van de gemeenteraad heeft de gemeente tijdens het congres van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten toch met de motie

"Digitalisering processen bij verkiezingen" ingestemd. In de overwegingen stelt de gemeente Utrechtse Heuvelrug dat "het met de huidige stand van zaken in de techniek en in de ICT het mogelijk moet zijn om een controleerbare, betrouwbare en veilige digitale wijze van stemmen tellen mogelijk moet zijn".

1. Welke expert op het gebied van techniek en ICT heeft het college geraadpleegd om deze overweging met betrekking tot controleerbaarheid, betrouwbaarheid en veiligheid van het tellen van stemmen op juiste wijze te wegen? Op grond waarvan bent u anders tot de conclusie gekomen dat dit een valide overweging is?

In het dictum van de motie staat dat het VNG-bestuur aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties moet voorleggen om met voorstellen te komen die het hele stemproces opnieuw inrichten vanuit een digitale invalshoek. Dat betekent ook het stemmen zelf. Dat gaat volgens ons in tegen het dictum van de motie dat de opvatting behelst dat wij tegen stemcomputers zijn.

2. Waarom heeft het college een motie gesteund waarin wordt opgeroepen om het gehele stemproces vanuit een digitale invalshoek opnieuw in te richten terwijl de gemeenteraad nadrukkelijk heeft gevraagd om dat niet te doen? In hoeverre kan het stemproces opnieuw digitaal worden ingericht zonder stemcomputers?
3. Welke acties kan het college van Utrecht ondernemen om de opdracht aan het bestuur van het VNG te ondermijnen en kennis over de gevaren van elektronisch stemmen en tellen te verspreiden?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Dank voor de vragen.

Het antwoord op vraag 1. De overwegingen en de constateringen betreffen vooral het telproces. De gemeente zelf heeft op dit terrein geen experts geraadpleegd. De motie die op de VNG-congres is aangenomen, vraagt het ministerie om nader onderzoek te doen binnen de wettelijke randvoorwaarden van controleerbaarheid, betrouwbaarheid en veiligheid. Ik begrijp dat de VNG hierover in overleg is gegaan met het ministerie van BZK, de kiesraad en de NVVB. Dat zijn de vaklieden.

Het college zal via deze wegen inbreng leveren en de voorstellen toetsen op de wettelijke kaders waarbij het grondwettelijke recht op stemgeheim op geen enkele wijze ter discussie kan komen te staan.

Het antwoord op vraag 2. Het college blijft de motie steunen die door de raad is aangenomen. Innovaties die potentieel het grondrecht op stemgeheim kunnen ondergraven, zijn ongewenst. Dat sluit niet uit dat andere aspecten van de verkiezingen - het gaat om het telproces - voor verbetering vatbaar zijn. Het college is van oordeel dat het Rijk en andere gemeenten deze mogelijkheden moeten kunnen onderzoeken.

Het antwoord op vraag 3. Zoals bij de bespreking van de motie "Geen gehobby met ons stemrecht" aan de orde is geweest, zal het college nooit instemmen met voorstellen die het stemgeheim in gevaar brengen. Dat betekent dat wij de voorstellen op deze grond zullen toetsen en dat wij ons daar zonodig over uitspreken. Het college is echter van oordeel dat aspecten van de verkiezingen kunnen worden verbeterd, vooral rond het telproces. Onderzoeken voor verbeteringen zullen wij niet op voorhand blokkeren, maar beoordelen op de wettelijke kaders.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Volgens mij hebben de vertegenwoordigers in de ALV van de VNG een goede afweging gemaakt. Is het college bereid om bijvoorbeeld bij de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen een pilot te doen met het steunen van het telproces binnen de kaders van de wet?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Dat is het geval, maar dat zal ik vooraf melden zodat iedereen dat goed kan volgen. De garanties die het college noodzakelijk vindt, moeten kunnen worden gegeven. Het gaat om het telproces, niet om het stemmen.

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! De burgemeester zegt dat hij de genoemde instructieve video heeft gezien. Dan heeft hij ook kunnen zien dat het proces van het tellen niet anders is dan het stemproces zelf. In hoeverre blijft hij volhouden dat dit allemaal veilig kan gebeuren en dat het stemgeheim is gegarandeerd?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Dat snap ik heel goed, maar dat is niet in strijd met de motie. De stelling van de heer Eggermont is de vraag of alles goed is afgewogen en of het college de motie had kunnen steunen. Het college zegt ja, want de motie is gewijzigd: zie het telproces en bekijk de constateringen en de overwegingen. Per ongeluk heb ik de aanbeveling gezien die bij het VNG-bestuur lag. Die was in de geest die de motie het college opdraagt. Nu wijst de heer Eggermont ons op iets anders. Dat is zeer terecht, maar het behelst een ander aspect. Ik heb zelf het filmpje niet gezien, maar

mijn mensen wel. Ik bevestig wat door de heer Eggermont wordt gezegd dat ook daar risico's aan zijn verbonden. Wij hebben geen verbod gelegd op het bekijken van mogelijkheden inzake het telproces. Dat heeft de heer Eggermont niet ontraden of verboden, maar dezelfde randvoorwaarden en risico's gelden daarbij ook. Daarop zal een reactie moeten komen. Dit zal ik inbrengen op het moment dat dit door de NVVB, de kiesraad en BZK wordt beoordeeld zodat wij bij het telproces wél digitale ondersteuning kunnen krijgen. Ik gebruik dit dan als extra argument.

6. Vragen van mevrouw Dibi (PvdA), mede namens de fracties van ChristenUnie en GroenLinks, inzake het feit dat in Utrecht nog steeds mensen op straat leven die geen gebruik mogen maken van de bed, bad en broodregeling.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! In de raadsbrief van 23 mei jl. geeft het college aan dat in Utrecht geen mensen op straat mogen leven en dat iedereen recht heeft op bed, bad en brood. Helaas moeten wij constateren dat de praktijk anders is. Er staan momenteel 52 mannen op de wachtlijst van Toevlucht voor bed, bad en brood en 15 vrouwen op de wachtlijst voor de Weerdsingel. Het zijn veelal mensen die zwaar getraumatiseerd zijn en psychische problemen hebben. Voorheen konden vrouwen en kwetsbare mannen tijdelijk terecht in de Sleep Inn. Dat kan echter sinds 2016 alleen nog bij hoge uitzondering en sinds maart 2017 helemaal niet meer. Dat betekent dat iedereen die op de wachtlijst staat, inclusief vrouwen en kwetsbare mannen, op straat staat met alle gevolgen van dien. Daarnaast is het problematisch dat vrouwen met een Nederlands kind niet in de opvang worden toegelaten ondanks het feit dat zij dankzij recente jurisprudentie hoogstwaarschijnlijk op korte termijn een verblijfsvergunning krijgen.

De fracties van PvdA, CU en GroenLinks zijn verbaasd over het feit dat de brief van het college niet overeenkomt met de praktijk. Wij vinden dat mensen die bed, bad en brood nodig hebben dat moeten krijgen. Daarom de volgende vragen.

1. Kan het college aangeven waarom in de brief van 23 mei 2017 staat dat niemand op straat mag leven en dat er altijd een vangnet is in de vorm van bed, bad en brood voor de mensen die dat nodig hebben, maar dat de praktijk laat zien dat mensen op straat leven en bij de opvang worden geweigerd?
2. Kan het college aangeven waarom vrouwen en kwetsbare mannen geen gebruik mogen maken van de Sleep Inn terwijl daar wel plekken zijn?
3. Waarom worden vrouwen met een Nederlands kind niet tot de opvang toegelaten?
4. Is het college het met de fracties van PvdA, ChristenUnie en GroenLinks eens dat dit een onwenselijke situatie is die gezien de medische problemen van deze mensen mogelijk kan escaleren? Zo ja, wat gaat het college daaraan doen? Zo, nee waarom niet?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen.

Het antwoord op vraag 1. Zoals bekend voert Utrecht een beleid waarmee wordt gepoogd illegaliteit te voorkomen en te verminderen. De oplossing kan verschillend zijn: terugkeer naar het land van herkomst, legalisering van het verblijf of terugkeer naar opvang door het Rijk. Het uitgangspunt is uiteraard dat niemand op straat slaapt. Wij hanteren al jaren het 4B-beleid: bed, bad, brood en begeleiding op basis van criteria en werkwijzen die wij in de brief van 23 mei jl. hebben genoemd. Eén van de criteria is de regiobinding.

Het beleid betreft complexe problematiek. Wij weten dat allemaal. Een mogelijkheid om er samen met instanties en organisaties dieper op in te gaan, is de RIB op 24 augustus a.s.

Wij ontvangen op dit moment geen signalen dat mensen daadwerkelijk op straat slapen. De groep personen waarover de vragensteller spreekt, is als zodanig niet bekend bij de gemeente en bij de Stichting INLIA die voor de toetsing verantwoordelijk is. Omdat deze mensen niet zijn aangemeld, is het niet duidelijk of zij al dan niet voldoen aan de criteria. Er is derhalve geen sprake van een wachtlijst, maar van een heterogene groep mensen die mogelijk in Utrecht verblijft, net als andere ongedocumenteerden.

Het antwoord op vraag 2. Ten eerste is er een juridische belemmering. Deze groep mag geen gebruikmaken van de Sleep Inn omdat volgens jurisprudentie een Wmo-voorziening als de Sleep Inn niet voor ongedocumenteerden toegankelijk is. De bed-bad-broodopvang valt buiten het wettelijk begunstigend beleid.

Wij hebben al lange tijd, tien jaar, het inhoudelijke beleid ingezet dat wij ongedocumenteerden en kwetsbare asielzoekers niet mengen met de doelgroep van de reguliere maatschappelijke opvang. Hetzelfde gebeurt in veel andere steden.

Het antwoord op vraag 3. Wij mogen de doelgroep bestaande uit vrouwen met een Nederlands kind niet opvangen. Ouders met een Nederlands kind kunnen voor het kind bijstand aanvragen en bijzondere

bijstand voor de huur. Daarnaast is de Nederlandse ouder - daarvan is altijd sprake in het geval van een Nederlands kind - wettelijk verantwoordelijk om in een oplossing voor de huisvesting te voorzien. In uitzonderlijke gevallen laten wij mensen soms tijdelijk toe. Als er sprake is van huiselijk geweld kunnen gezinnen worden aangemeld bij Veilig Thuis.

Het antwoord op vraag 4. In de brief van 23 mei jl. hebben wij aangegeven dat humanitaire noodgevallen, bijvoorbeeld zware medische en/of GGZ-problematiek, een grond vormen voor toelating tot de opvang om escalatie te voorkomen.

Voor kwetsbare ongedocumenteerden met GGZ-problematiek zijn in Amsterdam twee plekken beschikbaar bij het Medisch Opvangproject Ongedocumenteerden (MOO). Deze plekken zijn op dit moment vrij.

Mevrouw **PODT** (D66): Voorzitter! Dit is niet de eerste keer dat wij hierover spreken. Wij worden hierover regelmatig door verscheidene organisaties benaderd. Waarom komt het verschil van inzicht telkens weer terug? Het is net alsof wij steeds opnieuw dezelfde film zien waarbij de wethouder uitlegt dat van de genoemde problemen geen sprake is, terwijl de organisaties juist zeggen dat daarvan wél sprake is. De raad bevindt zich daar een beetje tussenin. Ik weet niet hoe ik dat moet duiden. Kan de wethouder dat wel?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Ik kan mij het gevoel van mevrouw Podt voorstellen. Ik heb dat zelf ook een beetje. Wij zijn echter continu met de organisaties in gesprek. Het merkwaardige is dat zij deze signalen niet aan ons doorgeven. Zie de brief van 23 mei jl. Wij hebben gezamenlijk een werkgroep ingesteld voor complexe gevallen en complexe situaties. Wij verwachten dat dit in verband met de doorstroming wat zal opleveren. Dat is van belang.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Volgens mij is het conform het formele beleid dat de Sleep Inn geen menging van Wmo-gerelateerde zaken en het opvangen van vluchtelingen mag toestaan. Echter, de praktijk is dat dit in noodgevallen soms toch gebeurt. Er is zelfs nadrukkelijk sprake van afstemming. Zal het beleid nu dermate scherp worden dat zelfs als er sprake is van noodgevallen geen gebruik van de Sleep Inn mag worden gemaakt?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Nee, dat is niet het geval. Wij gaan door met de praktijk waarvan de afgelopen tijd sprake was. Ik geef echter wél de genoemde overwegingen mee.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! In de brief van 23 mei jl. viel het ons op dat ervoor wordt gekozen om de situatie binnen drie maanden in beeld te brengen, ongeacht het grote tekort aan plekken. Is de wethouder het met de VVD-fractie eens dat door de triage sneller toe te passen wij ervoor kunnen zorgen dat de plekken die echt beschikbaar zijn ook beschikbaar zijn voor ongedocumenteerden, dus door de uitstroom te vergroten en te versnellen?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! De heer Gilissen wijst op de doorstroom van de eerste opvang - het na triage bekijken van de zaak door Vluchtelingenwerk en de Stichting INLIA - naar een vervolgopvang. In het algemeen blijkt toch dat er enige tijd mee is gemoeid om de situatie in beeld te brengen. Wij zullen proberen om die tijd zoveel mogelijk te bekorten, vooral omdat er sprake is van een soort ketenopvang. Elke schakel kan de zwakste zijn. De heer Gilissen maakt een goed punt.

7. <u>Vragen van de heer Van Waveren (CDA) inzake "Leuke ideeën snel oppakken"</u>.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Afgelopen dinsdagavond was de eerste editie van - excuseer het Engels - "Awesome Utrecht". Dat is een initiatief waarbij 20 betrokken inwoners van de gemeente gezamenlijk elke paar maanden € 1.000,00 beschikbaar stellen om Utrecht leuker te maken. Iedereen kan daartoe ideeën indienen. Van de winnaar van afgelopen dinsdag zullen wij binnenkort in de stad meer zien. Mijn vraag gaat over een idee dat het niet heeft gehaald, vooral omdat de jury dacht dat een financiële bijdrage eigenlijk niet nodig was. Dit idee, "Sterren Kijken", stelt voor om op de lantaarnpaal op de heuvel in het Griftpark een aan/uit-schakelaar te plaatsen. Er zitten daar 's avonds vaak mensen. Soms willen zij licht hebben, maar soms is het juist fijn om in het donker te zitten. Als het licht uit is moet men daar een goed zicht op de sterren hebben.

1. Vindt het college dit geen geweldig leuk idee?
2. Is het college bereid om op deze lantaarnpaal een schakelaar te realiseren?

3. Wil het college daarover met de initiatiefnemer in gesprek gaan?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Bedankt voor de vragen.

Uiteraard waarderen wij het feit dat in de stad initiatieven worden genomen. Voor het genoemde initiatief geldt dat wij het een leuk idee vinden. Wij willen de technische en praktische uitvoerbaarheid laten onderzoeken, maar wij willen ook het aspect van sociale veiligheid bekijken.

Wij zijn bereid om met de initiatiefnemer in gesprek te gaan. Wij zullen dat doen. Over de locatie moet echter worden opgemerkt dat daarover in het verleden veel meldingen zijn gedaan over overlast, hangjongeren, geluidsoverlast en vuurtjes stoken. Dat zijn onwenselijke zaken.

De lantarenpaal is daar geplaatst op verzoek van het wijkbureau en het veiligheidsoverleg. Ik heb begrepen dat sociale veiligheid voor de buurt een actueel thema is. Het lijkt mij niet verstandig om op deze lantaarnpaal een schakelaar plaatsen. Echter, in gesprek met de initiatiefnemer wil ik overwegen waar men goed naar sterren kan kijken. Daarbij is sociale veiligheid echter belangrijk. Daarover wil ik eerst goed navraag doen.

De heer **VAN EIJNDHOVEN** (VVD): Voorzitter! Als de wethouder een leuke plek zoekt om naar de sterren te kijken, is een schakelaar op een lantarenpaal een goed idee. Er is een mooie expertmeeting geweest over de vraag hoe dit op een wat meer innovatieve manier kan worden gedaan. Wil de wethouder er niet meteen iets leuks van maken, bijvoorbeeld iets dat bij deze tijd past en niet alleen een twintigste-eeuwse oplossing als een schakelaar?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Wij kunnen aan meer dingen denken dan alleen aan een app, bijvoorbeeld aan een spraakgestuurde voorziening. De heer Van Eijndhoven vraagt om iets moderns. Ik neem dat punt bij de gesprekken mee.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Het is hartstikke leuk om er allemaal dingen bij te verzinnen. Het is echter mijn gedachte om iets gemakkelijk en zonder veel kosten te realiseren. Ik ben blij dat de wethouder daarover het gesprek aangaat. Ik ben benieuwd wat daar uitkomt. Ik zal de wethouder zo nodig de contactgegevens verstrekken.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik kan iedereen die de sterren wil bekijken Volkssterrenwacht Sonnenborgh aanbevelen. Een prachtige plek.

Hiermee is het vragenuur ten einde.

De voorzitter sluit hierna, aangezien niets meer aan de orde is, het vragenuur.

Motie 2017/M116

Actuele Motie: Meer invloed op handel en wandel VNG

De Gemeenteraad van Utrecht ter vergadering bijeen op donderdag 6 juli 2017.

Gehoord de beraadslaging,

Overwegende dat:

- de Verenging Nederlandse Gemeenten (VNG) de belangen van gemeenten behartigt;

Constaterende dat:

- er regelmatig – op voordracht van individuele gemeenten of het bestuur en/of commissies van de VNG – voorstellen worden gedaan voor de (politieke) koers van de belangenbehartiging door de VNG;
- de gemeenteraad van Utrecht momenteel niet tijdig en proactief geïnformeerd wordt over de standpunten die het college namens de gemeente Utrecht in de VNG inneemt;
- en aantal gemeenteraden via annotaties van de agenda voor de ALV van de VNG en andere tussenberichten op de hoogte wordt gehouden van de standpunten die hun gemeente in de VNG inneemt, waardoor het mogelijk is voor deze raden om zich hierover uit spreken;

Verzoekt het College:

- de raad voortaan tijdig en proactief te informeren over de voorgenomen standpunten en stemgedrag van de gemeente Utrecht, waardoor het mogelijk is voor de raad om zich hierover uit te spreken;

En gaat over tot de orde van de dag.

Steven de Vries	Dimitri Gilissen	Klaas Verschuure
GroenLinks	VVD	D66

Motie – To vegan, or not to vegan? Mag ik dat lekker zelf bepalen?!

De raad van de gemeente Utrecht in vergadering bijeen op donderdag 6 juli 2017,

Constaterende dat:

- de raad op vrijdagochtend 30 juni om 01.12 uur met een nipte meerderheid[1] heeft ingestemd met motie M 2017/102;
- in de motie het college wordt opgeroepen om bij alle bijeenkomsten door of met de gemeente Utrecht minimaal 50 procent vega(n) hapjes te serveren en andere organisatoren van evenementen op te roepen dit ook te doen;

Overwegende dat:

- het voor aanvragers van een buffet of een borrel al mogelijk is om zelf een keuze te maken voor het aantal hapjes vis, vlees en/of vega(n);
- het opnemen van een quotum van minimaal 50 procent vega(n) hapjes er toe kan leiden dat er juist meer eten wordt verspild aangezien dit mogelijk niet aansluit bij de behoefte van de aanvrager en dit bijdraagt aan de (indirecte) CO_2 uitstoot;
- de keuze voor vis, vlees en/of vega(n) bij uitstek een persoonlijke keuze is waar de gemeente zich niet in zou moeten mengen;
- het aanbieden van een combinatie van vis, vlees en vega(n) hapjes een goed zaak is, maar dat het te ver voert om dit in de vorm van een quotum vast te leggen;

Draagt het college op:

- met de cateraar in gesprek te gaan hoe het bestaande aanbod aan vega(n) hapjes kan worden uitgebreid en beter onder de aandacht kan worden gebracht en af te zien van het quotum zoals voorgesteld door de Partij voor de Dieren;

En gaat over tot de orde van de dag,

Dimitri Gilissen
VVD

[1] Voor de motie stemden de fracties van PvdD, GroenLinks en D66, tegen stemden de fracties van VVD, PvdA, SP, CDA, CU, SBU en S&S

Burgemeester en Wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan: de Gemeenteraad

Behandeld door	Marijn Kik	**Datum**	22 maart 2017
Doorkiesnummer	030 - 286 3745	**Ons kenmerk**	4323510/1703131716-MK
E-mail	marijn.kik@utrecht.nl	**Onderwerp**	Evaluatie leefstraten
Bijlage(n)	Onderaan bijgevoegd		
Uw kenmerk		**Verzonden**	
Uw brief van		Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden	

Geachte dames en heren,

Met deze brief informeren wij u over de evaluatie van de leefstraten van afgelopen zomer en de vervolgaanpak.

Terugblik
In de zomer van 2016 zijn er op initiatief van bewoners in Utrecht twee leefstraten geweest, bij wijze van pilot. Het ging om de Duifstraat in Noordoost en de Concordiastraat in Noordwest. In de leefstraten kregen bewoners de kans om hun straat naar eigen wensen in te richten. De leefstraat in de Duifstraat heeft 7 weken geduurd en die in de Concordiastraat 3 weken. Na afloop hebben we de pilot geëvalueerd. De reacties en effecten van de Utrechtse leefstraten in 2016 waren overwegend positief. De pilot hebben wij daarom als leerzaam en succesvol ervaren. De initiatiefnemers zijn enthousiast, de omwonenden zijn ermee bekend en het draagvlak is overwegend goed, ondanks dat er ook kritische geluiden zijn geweest. Voor de details van de evaluatie verwijzen wij u naar de bijlage achteraan deze brief.

Doel van de leefstraten
Een leefstraat draagt bij aan een stad die we samen maken met de bewoners waarbij op een andere manier invulling wordt gegeven aan het gebruik van de openbare ruimte. Meer ruimte voor spelen, verblijven en ontmoeten en het maken van duurzame mobiliteitskeuzen zoals autodelen en fietsen zijn belangrijke ingrediënten of gevolgen van een leefstraat. Het heeft een positief effect op de sociale cohesie in een straat of buurt. Het gesprek in de straat of buurt komt op gang over wat bewoners met hun omgeving willen en welke keuzes mogelijk zijn in de openbare ruimte t.a.v. verkeers- en verblijfsruimte. In de gemeente Gent in België is al veel ervaring opgedaan met leefstraten. Hieruit blijkt dat de leefstraten het gesprek over andere inrichting op gang kan brengen en dat er een olievlekwerking uitgaat van de leefstraten, die voor draagvlak zorgen voor structurele veranderingen. De leefstraat past binnen de doelstellingen van Slimme Routes, Slim Regelen, Slim Bestemmen waarin

we de gebruiker meer centraal stellen en werken aan een leefbare balans van mobiliteit en een aantrekkelijke openbare ruimte met meer verblijfskwaliteit.

Vervolg
Op basis van de uitkomsten van de evaluatie maakt de gemeente het dit jaar weer mogelijk voor bewoners om een leefstraat te organiseren. Het initiatief daarvoor laten we bij de bewoners. De gemeente, waaronder de wijkbureaus, helpen bij de bekendmaking en het toetsen van de initiatieven aan de volgende randvoorwaarden:

1. De straat die als leefstraat wordt aangevraagd mag geen drukke ontsluitingsstraat zijn of hoofdzakelijk worden gebruikt als doorgaande weg.
2. De buurt dient goed bereikbaar te blijven met de fiets.
3. De buurt dient goed bereikbaar te blijven met de auto voor bestemmingsverkeer.
4. Parkeren moet mogelijk blijven voor omwonenden van de leefstraat in de omgeving.
5. De hele buurt moet toegankelijk blijven voor nood- en hulpdiensten.
6. Het is een tijdelijk project met een duidelijke begin- en einddatum.
7. Rustige periode: om grote verkeerdrukte te voorkomen vindt de leefstraat zo veel mogelijk plaats in de zomervakantie (mensen op vakantie, minder parkeerdruk, minder verkeer, minder forenzen).
8. De communicatie van de initiatiefnemers over de leefstraat moet duidelijk zijn naar straat en omgeving (doel communicatie: draagvlak creëren en informeren).
9. De initiatiefnemers hebben een uitgewerkt plan hoe ze met mobiliteit (autodelen, fietsen etc.) omgaan en het gesprek aan gaan in de periode van de leefstraat.

De genoemde randvoorwaarden zijn op basis van de ervaringen in 2016 aangescherpt.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Gemeente Utrecht

Bijlage: Resultaten evaluatie leefstraten 2016

Tijdens de pilot leefstraten kregen bewoners de kans om hun straat naar eigen wensen in te richten. Na afloop van de leefstraten hebben er verschillende evaluaties plaatsgevonden. De gemeente heeft evaluatiegesprekken gevoerd met de initiatiefnemers van zowel de Duifstraat als van de Concordiastraat. Verder is er geëvalueerd met de omgeving van de leefstraten. Zoals hieronder is te lezen waren de reacties en eerste effecten positief en adviseren we om door te gaan met de leefstraten.

Evaluatie met initiatiefnemers: **veel enthousiasme**

De initiatiefnemers van beide straten concluderen dat ze het heel leuk hebben gevonden om van hun straat een leefstraat te maken. Ze hebben hun mede-straatbewoners beter leren kennen en er heerste een ontspannen sfeer. Ook na afloop van de leefstraat blijft het contact hecht. Het heeft de initiatiefnemers in beide straten wel heel veel tijd gekost om de leefstraat te organiseren. Met name de Duifstraat in de Vogelenbuurt was een ingerichte leefstraat met picknicktafels en -banken, zitjes, speeltoestellen en een zandbak. Ondanks bepaalde kritiek op de leefstraat uit de omliggende buurt hebben zich weinig incidenten voorgedaan. De leefstraat in de Duifstraat was gericht op zowel kinderen als volwassenen. De leefstraat in de Concordiastraat was vooral gericht op kinderen.

Evaluatie omwonenden: **bekendheid en draagvlak zijn overwegend goed**

Na afloop van de leefstraten zijn omwonenden telefonisch benaderd door Desan Research Solution en gevraagd naar hun ervaringen met de leefstraten. Er zijn in totaal 119 telefonische gesprekken gevoerd. 89 gesprekken in en rondom de Duifstraat en 30 gesprekken in en rondom de Concordiastraat. Bijna iedereen was bekend met het project (92%), van hen keek ruim de helft (56%) positief terug op de leefstraten en een vijfde (21%) negatief. Bijna twee derde (64%) gaf aan dat men het positief zou vinden als er in de toekomst vaker leefstraten in de stad zouden worden georganiseerd. Meer dan een kwart (28%) zegt ook zelf wel een leefstraat te willen organiseren. Ook zouden sommigen mee willen werken als iemand anders het zou organiseren (17%). Tijdens de leefstraat wordt de straat autoluw gemaakt. Er is geen noemenswaardige verkeer- of parkeeroverlast geweest in de omgeving. Het helpt dat de straten normaal gesproken al redelijk verkeersluw zijn en dat er voldoende parkeerruimte in de omgeving of specifiek voor de Duifstraat in parkeergarage Grifthoek was. Ook is de rustige zomerperiode van invloed geweest. Er zijn dan ook geen noemenswaardige problemen ontstaan.
Uit de enquête blijkt dat mensen die elke dag autorijden minder positief over de leefstraat in zijn algemeenheid zijn dan mensen die weinig autorijden. Wanneer deze mensen die elke dag rijden wordt gevraagd om in hun eigen straat een leefstraat te organiseren dan verschilt hun enthousiasme (of gebrek daaraan) niet met de mensen die weinig autorijden.

Evaluatie omwonenden: **voorzichtige effecten op autogebruik en gesprekken daarover**

Volgens ruim een derde (39%) heeft de leefstraat geleid tot gesprekken over mobiliteit of het gebruik van de straat. Dit was vooral in de Vogelenbuurt het geval. Zo kwam het onderwerp parkeren geregeld ter sprake. Sommige mensen geven aan minder vaak de auto te hebben gebruikt in de periode van de leefstraat. Er zijn concrete initiatieven ontstaan zoals vaker onderling carpoolen of het delen van auto's en bakfietsen.

Evaluatie rol gemeente: **heldere rolverdeling en inhoudelijke randvoorwaarden zijn belangrijk.**
In de pilotfase is veel geleerd over hoe om te gaan met het bewonersinitiatief en de rol van de gemeente. Wat goed heeft gewerkt zijn de gemeentelijk randvoorwaarden die zijn opgesteld (straat mag geen drukke ontsluitingsweg zijn; buurt moet goed bereikbaar blijven voor fiets; parkeren moet worden opgelost, etc.). Het was bij de pilots soms nog lastig om het initiatief volledig bij de bewoners te laten. Naarmate de rolverdeling meer helder is, zal dit makkelijker gaan. Dit is een aandachtspunt voor het vervolg. Voor de randvoorwaarden en communicatiestrategie is een checklist gemaakt.

LOYENS & LOEFF

POSTADRES	Postbus 2888 3000 CW ROTTERDAM
KANTOORADRES	Blaak 31 3011 GA ROTTERDAM
TELEFOON	+31 10 224 64 39
FAX	+31 10 412 58 39
E-MAIL	arthur.vegt@loyensloeff.com
INTERNET	loyensloeff.com

AAN	de Raad van de gemeente Utrecht
VAN	mrs. G. Koop en A.J.G. Vegt - advocaten
REFERENTIE	24868659 (70117432)
DATUM	4 juli 2017
BETREFT	advies Leefstraten Utrecht

I INLEIDING EN VRAAGSTELLING

1 Namens de Raad van de gemeente Utrecht (de **Raad**) is ons per e-mail van de Raadsgriffie van 29 juni 2017 (13:23 uur) verzocht een juridisch advies uit te brengen omtrent – kort gezegd – de al dan niet noodzakelijke publiekrechtelijke besluitvorming in het kader van de inrichting van zogenaamde 'leefstraten'.

2 Het gemeentelijk project 'Leefstraten' is een concept waarin straten die daarvoor door bewoners worden aangemeld met steun van de Gemeente tijdelijk worden heringericht op een door de bewoners gewenste wijze. De inrichting van een leefstraat kan gepaard gaan met de tijdelijke afsluiting van de straat voor gemotoriseerd vervoer. De duur van de herinrichting c.q. afsluiting wordt bepaald door de bewoners, waarbij het project volgens de gemeentelijke randvoorwaarden een duidelijke begin- en einddatum dient te hebben en bij voorkeur in de zomervakantie plaatsvindt.[1]

3 Aan de hand van een memo van 28 juni 2017 is de Raad door het college van burgemeester en wethouders (lees: de verantwoordelijk portefeuillehouder) nader geïnformeerd over de juridische uitwerking van het leefstraten-concept. In het memo is onder meer overwogen dat er *"op basis van wet- en regelgeving op zichzelf geen meldingsplicht en ook geen vergunning voor de leefstraat nodig [is], omdat het gaat om een tijdelijke alternatieve inrichting van een straat"*. Omdat geen vergunning wordt afgegeven, is er voorts geen grond voor bezwaar en beroep, aldus het memo.

4 De Raad heeft ons gevraagd dit standpunt te beoordelen en daarbij in te gaan op de wegenverkeerswetgeving en de Utrechtse Algemene Plaatselijke Verordening (**APV**).

II BEANTWOORDING VRAGEN

5 Naar onze mening is voor het instellen van een leefstraat een verkeersbesluit vereist indien zulks gepaard gaat met een (gedeeltelijke) wegafsluiting. Tegen een dergelijk besluit staat voor belanghebbenden bestuursrechtelijke rechtsmiddelen open in de vorm van, achtereenvolgens, bezwaar, beroep en hoger beroep open.

[1] Zie https://www.utrecht.nl/bestuur-en-organisatie/initiatief-en-invloed/participatie/leefstraten.

Loyens & Loeff N.V. is gevestigd te Rotterdam en staat ingeschreven in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel onder nr. 24370566. Uitsluitend Loyens & Loeff N.V. geldt als opdrachtnemer. Op haar dienstverlening zijn haar Algemene Voorwaarden van toepassing, waarin onder meer een beperking van de aansprakelijkheid en een aanwijzing van de bevoegde rechter is opgenomen. Deze Algemene Voorwaarden zijn te raadplegen via loyensloeff.com. Deze voorwaarden zijn op 1 juli 2009 gedeponeerd ter griffie van de rechtbank te Rotterdam onder nr. 43/2009.

6 Wij menen dat voor de inrichting van een leefstraat op zichzelf niet noodzakelijkerwijs een evenementenvergunning is vereist. Afhankelijk van de inhoud van een specifiek voorgedragen leefstraat-concept is echter voor bepaalde activiteiten in de leefstraat mogelijk een evenementenvergunning op grond van de APV vereist, waartegen voor belanghebbenden in beginsel bezwaar, beroep en hoger beroep open zou staan. De toepasselijkheid van een dergelijke vergunningplicht zal van geval tot geval moeten worden beoordeeld.

7 In het navolgende zullen wij de beantwoording van de vragen nader toelichten aan de hand van de toepasselijke wettelijke kaders. Wij plaatsen daarbij – enigszins ten overvloede – ook een aantal algemene opmerkingen ten aanzien van de relatie tussen de inrichting van de leefstraten en het ter plaatse vigerende bestemmingsplan.

III TOELICHTING

III.1 Wegenverkeerswetgeving

8 De wegenverkeerswetgeving (op rijksniveau) is neergelegd in de Wegenverkeerswet 1994 (**WVW**), het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (**BABW**) en het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (**RVV 1990**).[2]

9 Het uitgangspunt is dat de plaatsing of verwijdering van de bij het BABW aangewezen verkeerstekens, en onderborden voor zover daardoor een gebod of verbod ontstaat of wordt gewijzigd, geschiedt krachtens verkeersbesluit. Ditzelfde geldt voor maatregelen op of aan de weg tot wijziging van de inrichting van de weg of tot het aanbrengen of verwijderen van voorzieningen ter regeling van het verkeer, indien de maatregelen leiden tot een beperking of uitbreiding van het aantal categorieën weggebruikers dat van een weg of weggedeelte gebruik kan maken.[3]

10 Indien - kort gezegd - sprake is van (i) de invoering van een gebod c.q. verbod of (ii) een beperking of uitbreiding van het aantal categorieën weggebruikers dat van een weg(gedeelte) gebruik kan maken, dan is derhalve in beginsel een verkeersbesluit benodigd. Indien en voor zover voor het instellen van een leefstraat een (gedeelte van een) weg wordt afgesloten (bijvoorbeeld voor bepaald gemotoriseerd verkeer), hetgeen ertoe leidt dat *"het aantal categorieën weggebruikers dat van een weg(gedeelte) gebruik kan maken"* wordt beperkt, dan zou derhalve in beginsel een verkeersbesluit benodigd zijn.

---

[2] Het BABW bevat regels omtrent het toepassen van verkeerstekens en onderborden alsmede omtrent het treffen van maatregelen op of aan de weg tot wijziging van de inrichting van de weg of tot het aanbrengen of verwijderen van voorzieningen ter regeling van het verkeer. Het RVV 1999 bevat nadere regels betreffende het toepassen van verkeerstekens en onderborden. Daarnaast bevat het RVV 1999 voorschriften betreffende inrichting, plaatsing, kleur, afmeting en materiaal van verkeerstekens en onderborden.

[3] Artikel 15, eerste respectievelijk tweede lid WVW. Zie meer specifiek artikel 12 BABW.

11 In de WVW en het BABW is met betrekking tot een specifieke categorie tijdelijke geboden/verbonden en maatregelen een uitzondering bepaald op het uitgangspunt dat aan dergelijke geboden/verboden en/of maatregelen een verkeersbesluit ten grondslag dient te liggen. Deze uitzonderingen zijn uitgewerkt in de artikelen 34 en 35 BABW, op grond waarvan voor bepaalde gevallen van tijdelijke aard geen verkeersbesluit is vereist. Het gaat dan om de volgende, in artikel 34 BABW genoemde, *tijdelijk* te plaatsen of toe te passen verkeerstekens dan wel *tijdelijk* uit te voeren maatregelen:

> *a. de uitvoering van werken, opdooi, de doorweekte toestand van een weg of weggedeelte, dreigend gevaar of andere dringende omstandigheid van voorbijgaande aard;*
>
> *b. een door het wegverkeer veroorzaakte ernstige aantasting van voorbijgaande aard van de in het tweede lid, onder a, van artikel 2 van de [WVW] genoemde belangen.*

12 De ratio van deze uitzonderingen is, zo blijkt uit de (beperkte) vakliteratuur en (enigszins oude) jurisprudentie op dit punt, dat het in de genoemde gevallen veelal gaat om situaties die nopen tot onmiddellijke ingrijpen (“dringende omstandigheid”, “ernstige aantasting”), waardoor het (vooraf) nemen van een verkeersbesluit niet mogelijk is. De uitvoering van acuut noodzakelijke wegwerkzaamheden zou bijvoorbeeld onder deze uitzondering kunnen vallen, onder voorwaarde (artikel 37 BABW) dat de werkzaamheden niet langer dan vier maanden duren en zich niet regelmatig voordoen.

13 Een wegafsluiting ten behoeve van een (al dan niet incidenteel) evenement zoals de inrichting van een leefstraat is niet opgenomen in artikel 34 BABW behoeft – anders dan dringende wegwerkzaamheden – derhalve een voorafgaande verkeersbesluit. Hierbij kan worden opgemerkt dat de afsluiting van een (leef)straat voor bepaalde categorieën weggebruikers (lees: gemotoriseerd vervoer) een aantal weken kan voortduren en dat de procedure tot aanwijzing van leefstraten op zichzelf zodanig kan worden ingericht dat daarin ruimte wordt gemaakt voor het voorbereiden en nemen van een verkeersbesluit. In zoverre ontbeert de tijdelijke afsluiting van de leefstraten het dringende karakter van de in artikel 34 BABW genoemde categorieën en is er – naar de ratio van de bepaling - niet direct een rechtvaardiging om het vereiste van een verkeersbesluit niet van toepassing te achten op een dergelijke situatie.

14 Wij wijzen er in dit verband ter illustratie op dat het in de praktijk niet ongebruikelijk is dat ten behoeve van (kortdurende) evenementen een verkeersbesluit wordt genomen.[4]

[4] Vgl. in dit verband de besluiten van burgemeester en wethouders van Deventer van 29 juni 2017 (Stcrt. 2017, 36975) en burgemeester en wethouders van Uithoorn van 11 juli 2013 (Stcrt. 2013, 19940).

III.2 APV

15 Naast een verkeersbesluit kan tevens een evenementenvergunning zijn vereist op grond van de APV (2010).

16 Ingevolge artikel 5:31, eerste lid van de APV is het verboden zonder vergunning van de burgemeester een evenement als bedoeld in artikel 5:30 te houden. Artikel 5:30, eerste lid van de APV verstaat onder een evenement:

> *het geheel van activiteiten dat plaatsvindt bij een voor het publiek toegankelijke bijzondere gebeurtenis, al dan niet met een openbaar dan wel besloten karakter, op of aan de openbare plaats of het openbaar water, met uitzondering van:*
> *a. betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties;*
> *b. markten als bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder h van de Gemeentewet;*
> *c. een klein evenement. Hieronder wordt verstaan een buurt- en/of straatfeest.*

17 Een *"klein evenement"*, waaronder wordt verstaan een *"buurt- en/of straatfeest"* wordt uitgezonderd van het begrip 'evenement'. Dit betekent dat de vergunningplicht uit artikel 5:31, eerste lid van de APV daarop in beginsel niet van toepassing is. Uit artikel 5:32, eerste lid van de APV blijkt dat de uitzondering op de vergunningplicht voor "kleine evenementen" in de vorm van eendaagse straat- en buurtfeesten niet van toepassing is indien er bijvoorbeeld meer dan 50 personen aanwezig zijn of indien deze plaatsvindt op een doorgaande weg.[5]

18 Hoewel de formulering van de hiervoor genoemde bepalingen in de APV wellicht enige ruimte laat voor discussie omtrent de kwalificatie van de inrichting van een leefstraat zijn wij geneigd de inrichting van een leefstraat op zichzelf niet als een evenement in de zin van artikel 5:30 APV te kwalificeren. De inrichting van de leefstraat behelst primair een tijdelijke herinrichting van de fysieke omgeving, terwijl het evenementen-begrip in artikel 5:30 APV veeleer is gerelateerd aan activiteiten die in die fysieke omgeving plaatsvinden.

19 In dit opzicht zouden wij in beginsel menen dat de evenementenvergunningplicht niet van toepassing is op de inrichting van de leefstraat als zodanig, maar wellicht wel in het geval dat in de leefstraat – bijvoorbeeld bij opening – een straatfeest wordt georganiseerd dat voldoet aan de in artikel 5:32 APV genoemde kenmerken. Of in dit soort gevallen een vergunningplicht bestaat zal moeten worden beoordeeld aan de hand van de specifieke activiteiten die door de bewoners in de leefstraat worden geprogrammeerd.

---

[5] In artikel 5:32 APV is nog een aantal andere omstandigheden genoemd waarin in het geval van een eendaags straat- of buurtfeest toch een evenementenvergunning is vereist.

III.3 Ter plaatse geldende bestemmingsplannen

20 Wij wijzen er ten slotte nog op dat de inrichting van de leefstraat en de activiteiten die daarin worden voorzien mede zullen moeten worden getoetst aan het ter plaatse gelden bestemmingsplan. Omdat zowel het concept voor een bepaalde leefstraat als de inhoud van het ter plaatse geldende bestemmingsplan kan variëren geldt ook in dit opzicht dat van geval tot geval zal moeten worden beoordeeld of een vergunning tot afwijking van het toepasselijke bestemmingsplan benodigd kan zijn voor de uitvoering van een leefstraat-concept.

21 In algemene zin kan worden opgemerkt dat de inrichting van een leefstraat minstens enkele weken zal voortduren en daarmee in relatie tot het bestemmingsplan niet snel zal worden gekwalificeerd als zodanig kortdurend en incidenteel van aard is dat van strijdigheid met het bestemmingsplan geen sprake kan zijn.[6] In beginsel moet er derhalve vanuit worden gegaan dat de inrichting c.q. het gebruik van de leefstraat in overeenstemming zal moeten zijn met het geldende bestemmingsplan. Ervan uitgaande dat op de in veel gevallen straten een woon- of verkeersbestemming van toepassing zal zijn is overigens zeker niet uitgesloten dat de inrichting van een leefstraat op zichzelf in veel gevallen in overeenstemming zal zijn met het vigerende bestemmingsplan. Dit zal echter, zoals opgemerkt, van geval tot geval moeten worden beoordeeld.

IV CONCLUSIE

22 Gelet op de hiervoor weergegeven beantwoording van de gestelde vragen concluderen wij dat:

(i) voor de inrichting van de leefstraten is in beginsel een **verkeersbesluit** in de zin van de wegenverkeerswetgeving vereist, voor zover de inrichting een tijdelijke afsluiting van de desbetreffende straat voor een bepaalde categorie weggebruikers behelst; het vereiste van een verkeersbesluit geldt ongeacht de specifieke inrichting en/of het beoogde gebruik van een leefstraat;

(ii) de inrichting van een leefstraat lijkt niet direct een **evenementenvergunning** op grond van de APV te vereisen en behoeft niet noodzakelijkerwijs in strijd te zijn met het ter plaatse geldende **bestemmingsplan**. Afhankelijk van de geplande activiteiten in de leefstraat kan echter alsnog een evenementenvergunning vereist zijn dan wel een vergunning tot afwijking van het bestemmingsplan vereist zijn; dit zal van geval tot geval moeten worden beoordeeld.

--x--

[6] Vgl. de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van state van 13 april 2015, zaaknummer 200405311/1.

Gemeente Utrecht

MEMO

Datum	28 juni 2017
Behandeld door	S.B. Beenen
Doorkiesnummer	030 - 28 64329
E-mailadres	s.beenen@utrecht.nl
Kenmerk	4595899
Onderwerp	Leefstraten
Beleidsveld	Verkeer en mobiliteit

Geachte dames en heren,

Naar aanleiding van de commissiebrief over de evaluatie van de Leefstraten uit 2016 is er op donderdag 22 juni een Raadinformatiebijeenkomst geweest over Leefstraten. Hierin is onder andere aandacht besteed aan de randvoorwaarden die de gemeente stelt aan de initiatiefnemers. Zie daarvoor ook de site.https://www.utrecht.nl/bestuur-en-organisatie/initiatief-en-invloed/participatie/leefstraten. Dhr. Van Waveren en Van Schie hebben naar aanleiding van deze bijeenkomst vragen over de besluitvorming.

Deze besluitvorming vindt plaats in de volgende juridische context:
Er is op basis van wet- en regelgeving op zichzelf geen meldingsplicht en ook geen vergunning voor de leefstraat nodig, omdat het gaat om een tijdelijke alternatieve inrichting van een straat. Wel kan het zijn dat activiteiten meldingsplichtig zijn, zoals ook bij een straat- of buurtfeest. Omdat er geen vergunning wordt afgegeven, is er geen juridische grond voor bezwaar en beroep.

Wel moet moet het initiatief voor een leefstraat aangevraagd worden en moet de gemeente toestemming geven voor de uitvoering van het initiatief, aangezien het gaat om een tijdelijke wegafsluiting en om veranderingen in het parkeren. Daarbij wordt bijvoorbeeld de bereikbaarheid voor nood- en hulpdiensten getoetst. Dit is vergelijkbaar met de procedure bij werkzaamheden.

Draagvlak in de omgeving
In principe laten we de communicatie over het initiatief en het zoeken naar draagvlak daarvoor zoveel mogelijk bij de initiatiefnemers: het geven van een impuls aan de sociale cohesie is immers één van de doelen (naast bewustwording van mobilitieit en leefbaarheid in relatie tot de beperkte ruimte), waarom de gemeente deze initiatieven ondersteunt. Het verwerven van draagvlak is geen eenvoudige opgave en had de gemeente in het proces van twee van de vier bekende initiatieven beter kunnen ondersteunen. Als gemeente adviseren we de initiatiefnemers bij hun communicatie en eventueel spelen we een bemiddelende rol. Ook denken we als gemeente mee over de tijdelijke maatregelen voor het verkeer.

Besluitvorming
Momenteel zijn er vier aanvragen om een leefstraat te mogen inrichten: de Koekoekstraat, de Nieuwe Koekoekstraat, de Kersstraat en de Concordiastraat. Deze aanvragen zijn nog niet zo ver, dat al een besluit mogelijk is en zijn daarom nog in behandeling.

Als de intiatiefnemers hebben voldaan aan de gemeentelijke randvoorwaarden, zoals verwoord op de website geeft de gemeente toestemming voor de uitvoering. We informeren dan de buurt met een wijkbericht over het initiatief en over de genomen tijdelijke maatregelen zoals de omleiding van het verkeer en aanpassingen in het parkeren e.d. Toestemming voor het initiatief wordt namens het College genomen door de verkeerswethouder, omdat de maatregelen betrekking hebben op omleidingsroutes.

Met vriendelijke groet,

Lot van Hooijdonk

Lot van Hooijdonk
Wethouder voor Verkeer en Mobiliteit, Duurzaamheid,
Milieu, Wijk West en Wijk Zuid
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Gemeenteraad Utrecht

Behandeld door	S.B. Beenen	**Datum**	3 juli 2017
Doorkiesnummer	030 - 28 64329	**Ons kenmerk**	4609061
E-mail	s.beenen@utrecht.nl	**Onderwerp**	Voortgang Leefstraten
Bijlage(n)	Geen		
Uw kenmerk		**Verzonden**	
Uw brief van		Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden	

Geachte heer, mevrouw,

In de raadsmemo van "Leefstraten" van 28 juni heb ik u geïnformeerd over de initiatieven voor een Leefstraat. In totaal hebben wij vier aanvragen ontvangen: Koekoekstraat, Nieuwe Koekoekstraat, Kersstraat en Concordiastraat. We hebben deze aanvragen beoordeeld aan de hand van de negen randvoorwaarden (zie www.utrecht.nl/leefstraten) en zijn vooralsnog akkoord met twee initiatieven: de Kersstraat en de Concordiastraat. Het initiatief Koekoekstraat is niet akkoord en we wachten nog op een aangepast voorstel voor een leefstraat in Nieuwe Koekoekstraat.

Doelstelling leefstraten

Een leefstraat geeft bewoners de mogelijkheid om samen plannen te maken voor een tijdelijke andere inrichting en gebruik van de straat. De leefstraten vinden plaats in de rustige zomerperiode met minder verkeer en in de zomervakantie van de kinderen. Door de tijdelijke inrichting is er meer ruimte om elkaar te ontmoeten en te spelen. Daarnaast kan een tijdelijke andere inrichting het gesprek op gang brengen over het effect van mobiliteit op de kwaliteit van de omgeving.

Kersstraat en Concordiastraat

De Kersstraat en Concordiastraat zijn kleine woonstraten. Er zijn goede omleidingsroutes mogelijk en parkeeralternatieven beschikbaar. De Concordiastraat wordt vanaf 8 juli gedurende drie weken als leefstraat ingericht. Deze duur had de meeste steun. De Kersstraat wordt vanaf 15 juli voor vier weken een leefstraat. Bij beide straten hebben de initiatiefnemers aangetoond dat zij in gesprek zijn geweest met hun straat en buurtgenoten en dat er hoofdzakelijk voorstanders zijn. Omwonenden zullen met een wijkbericht worden geïnformeerd over de duur van de leefstraten en de tijdelijke verkeersmaatregelen.

Koekoekstraat

Het initiatief van de Koekoekstraat is later aangesloten bij het initiatief van de Nieuwe Koekoekstraat. De initiatiefnemer heeft hierdoor onvoldoende tijd gehad om het proces samen met anderen in zijn straat vorm te geven. Ook is de communicatie met mensen buiten de straat niet optimaal geweest. Omwonenden voelden zich overvallen door de mededeling dat er een leefstraat zou komen. Bovendien ligt het afsluiten van deze route zeer gevoelig in de wijk, zo is gebleken uit de vele reacties. Wel is gebleken dat ook kritische bewoners bereid zijn het gesprek te voeren over mobiliteit en verkeersontsluiting in de buurt. Ons inziens is er op dit moment nog onvoldoende tijd geweest om het goede gesprek te voeren met voor- en tegenstanders. Wij constateren daarom het draagvlak voor een leefstraat in de Koekoekstraat in deze zomerperiode onvoldoende is en wijzen dit initiatief daarom af.

Lot van Hooijdonk
Wethouder voor Verkeer en Mobiliteit, Duurzaamheid,
Milieu, Wijk West en Wijk Zuid

Gemeente Utrecht

Datum **3 juli 2017**

Nieuwe Koekoekstraat (klein deel tussen Kwartelstraat en Koekoekstraat)
De initiatiefnemers van de Nieuwe Koekoekstraat hebben een plan uitgewerkt voor de leefstraat en hierover uitgebreid gecommuniceerd. Zij hebben enquêtes deur aan deur gehouden in de Nieuwe Koekoekstraat en de aangrenzende Kwartelstraat en er is een informatieavond gehouden. In de buurt zijn 400 folders verspreid waarin ze mensen hebben uitgenodigd om het gesprek aan te gaan. Het bleek dat de meeste mensen in de straat en directe omgeving voor het initiatief waren. Bij de gemeente kwamen ook negatieve reacties binnen, met name uit de wijdere omgeving. Deze gaan met name over de bereikbaarheid. Een aantal negatieve reacties uit de buurt betreft de combinatie van Koekoekstraat en Nieuwe Koekoekstraat. Met de afwijzing van de Koekoekstraat als leefstraat wordt aan een aantal bezwaren tegemoet gekomen.

De initiatiefnemers willen hun voorstel nog aanpassen, rekening houdend met de buurt en de bereikbaarheid van de huisartsenpost. Het nieuwe voorstel beoordelen wij woensdag. Indien de beoordeling positief is, zullen de omwonenden worden geïnformeerd met een wijkbericht over de duur van de leefstraat en tijdelijke verkeersmaatregelen.

Hoogachtend,

Lot van Hooijdonk

Lot van Hooijdonk
Wethouder voor Verkeer en Mobiliteit, Duurzaamheid,
Milieu, Wijk West en Wijk Zuid
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan: de Gemeenteraad

Behandeld door	S.B. Beenen	**Datum**	5 juli 2017
Doorkiesnummer	030 - 28 64329	**Ons kenmerk**	4615320
E-mail	s.beenen@utrecht.nl	**Onderwerp**	Voorbereiding debat Leefstraten
Bijlage(n)	Geen		
Uw kenmerk		**Verzonden**	
Uw brief van		Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden	

Geachte heer, mevrouw,

Op donderdag 6 juli is er op verzoek van de fracties van de VVD, D66, SP en CDA een debat over Leefstraten, waarin de wens tot het nemen van een verkeersbesluit, het proces over de totstandkoming van de leefstraten en de randvoorwaarden waaraan een leefstraat moet voldoen aan de orde komen. Om het debat goed te kunnen voeren, stuur ik u deze brief met extra informatie rondom de genoemde onderwerpen en onderbouw ik mijn beslissing van heden om de leefstraat in de Nieuwe Koekoekstraat niet toe te staan.

Doelstelling leefstraten en rolopvattingen

Leefstraten zijn bedoeld om bewoners de mogelijkheid te geven samen plannen te maken voor een tijdelijk andere inrichting en gebruik van de straat. Uitgangspunt is dat initiatiefnemers ruimte krijgen om hun ideeën waar te maken, maar wel in een goede onderlinge afstemming met andere belanghebbenden. Er zullen daarom compromissen gesloten moeten worden, maar het blijft moeilijk om alle belangen te behartigen. Als gemeente laten we de uitvoering zoveel mogelijk bij de initiatiefnemers, maar stellen wij wel een aantal voorwaarden, zoals verwoord in de brief van 22 maart 2017. Dit principe past in de lijn van het collegebeleid van Utrecht Maken We Samen en het Programma Utrecht Goed Geregeld.

Nieuwe Koekoekstraat

In het laatste voorstel van de initiatiefnemers loopt de leefstraat in de Nieuwe Koekoekstraat in de zomerperiode van 15 juli t/m 21 augustus tussen de huisnummers 30 en 56. De parkeerplaatsen daar blijven vrij en daarop komt kunstgras te liggen. Parkeerdruk wordt beperkt met gratis tijdelijk parkeren in de Grifthoekgarage. De straat zelf zou worden geschilderd, maar bereikbaar blijven voor autoverkeer op doordeweekse dagen. De straat blijft te allen tijde bereikbaar voor nood-en hulpdiensten. Voor bezoekers van de huisartsenpraktijk werd een keerlus gemaakt en werden parkeerplekken gewaarborgd. Het aangepaste plan komt daarmee tegemoet aan de bezwaren van de huisarts op het

Lot van Hooijdonk
Wethouder voor Verkeer en Mobiliteit, Duurzaamheid,
Milieu, Wijk West en Wijk Zuid

Gemeente Utrecht

Datum 5 juli 2017
Ons kenmerk 4615320

gebied van bereikbaarheid voor/met de ambulance en voor mensen die slecht ter been zijn. In het weekend, tussen vrijdag 17 uur en maandag 6 uur zou de straat wel afgesloten zijn met een hek en een verbodsbord, zodat er op straat kon worden gespeeld. Omwonenden waren uitgenodigd om mee van de leefstraat gebruik te maken. Ook in de weekenden zou de straat bereikbaar en toegankelijk zijn voor de nood- en hulpdiensten.

Met alle aanpassingen aan dit plan wordt aan veel van de bezwaren van omwonenden tegemoet gekomen. Dan blijft de beoordeling van de overige voorwaarden, met name draagvlak en bezwaren tegen de leefstraat, over. In die beoordeling speelden de contacten en de communicatie een rol, het aandeel van de gemeente daarin en, zoals wij inmiddels uit gesprekken weten, persoonlijke conflicten en boosheid over gebeurtenissen uit het verleden, zoals de herinrichting van de Koekoekstraat, het plaatsen van ondergrondse containers en overgebleven boosheid over de leefstraat in de Duifstraat van vorig jaar. Daarnaast zijn de bezwaren nog vermengd met de oude koppeling van de initiatieven van de Nieuwe Koekoekstraat en de Koekoekstraat. Niet te zeggen is of en in welke mate met de eerdere afwijzing van de Koekoekstraat de bezwaren in de omgeving zijn weggenomen.

Zoals al aangegeven in de commissiebrief van 3 juli jl. en blijkend uit het laatste voorstel hebben de initiatiefnemers van de Nieuwe Koekoekstraat uitgebreid gecommuniceerd. Ook zijn zij steeds weer op zoek gegaan naar compromissen om aan zorgen en bezwaren tegemoet te komen. Ik constateer evenwel, dat de gemeente nu en onder deze tijdsdruk niet vast kan stellen of er gezien alle tegengeluiden voldoende draagvlak is verworven. Het draagvlak in de straat zelf is aangetoond, maar in de wijdere omgeving niet. Alles overziend besluit ik gezien het ontbreken van zekerheid over het draagvlak uit de buurt om geen toestemming te verlenen voor de leefstraat in de Nieuwe Koekoekstraat.

Terugblik op proces en rolopvatting

Daarmee blijkt dat de gemeentelijk randvoorwaarde ten aanzien van het informeren en creëren van draagvlak moeilijk toetsbaar is. Eerder heb ik de Koekoekstraat afgewezen vanwege het gebrek aan draagvlak. En nu moet ik het initiatief uit de Nieuwe Koekoekstraat afwijzen vanwege het niet goed kunnen vaststellen van het draagvlak. Dit betekent voor een eventueel vervolg van het project leefstraten dat we vooraf betere afspraken met initiatiefnemers moeten maken over hoe we in hun specifieke situatie het verwerven van draagvlak beoordelen.

In dit proces zijn we als gemeente geconfronteerd met een dilemma: zo lang je in overleg met een straat en de omgeving bent en voorstellen nog niet vast liggen, maar zich in het overleg ontwikkelen en zo lang overleg tot nieuwe afspraken leidt, kun je ze niet in een wijkbericht vastleggen zonder het proces te bemoeilijken. Zo bleek het presenteren van het voornemen van een leefstraat in de Koekoekstraat bij veel omwonenden in het verkeerde keelgat te schieten en veel mensen op het verkeerde been te zetten. Het uitblijven van de wijkberichten door alle commotie heeft er mede voor gezorgd dat de onrust steeds meer toenam in plaats van dat er duidelijkheid ontstond. Dat is een zwak punt geweest in het doorlopen proces. Voor eventuele volgende leefstraten moeten we hiervoor een oplossing bedenken.

Lot van Hooijdonk
Wethouder voor Verkeer en Mobiliteit, Duurzaamheid,
Milieu, Wijk West en Wijk Zuid

Gemeente Utrecht

Datum 5 juli 2017
Ons kenmerk 4615320

Verkeersbesluit

Onderdeel van het interpellatiedebat is het "advies Leefstraten Utrecht", dat op verzoek van de Gemeenteraad is opgesteld door Loyens&Loeff. Het advies geeft in overweging (punt 13 van het advies) om in het vervolg bij het treffen van verkeersmaatregelen voor de inrichting van een tijdelijke leefstraat te werken met een verkeersbesluit. We hebben als gemeente een verkeersbesluit overwogen. Zoals in het juridisch advies (punt 10) verwoord kan "in beginsel" een verkeersbesluit in geval van tijdelijke wegafsluitingen worden genomen. Een verkeersbesluit is niet nodig voor de tijdelijke opheffing van parkeerplaatsen. Er is voldoende jurisprudentie[1] waarin de rechter concludeert dat een verkeersbesluit pas noodzakelijk is voor situaties die langer dan vier maanden duren, maar net als het advies van Loyens&Loeff constateren wij dat er geen direct toepasbare jurisprudentie is voor de toepassing bij leefstraten. De gemeente heeft blijkens de wel beschikbare jurisprudentie een ruime bevoegdheid. Het is in Utrecht in het algemeen niet gebruikelijk om verkeersbesluiten te nemen bij tijdelijke situaties die korter dan vier maanden duren, omwille van de grote hoeveelheid besluiten die dit anders zou opleveren. Zo zijn de Parade en de Piekenkermis voorbeelden van meerdaagse wegafsluitingen zonder verkeersbesluit. Ook alle vergunningvrije activiteiten zoals buurtfeesten worden tot op heden gefaciliteerd met tijdelijke verkeersmaatregelen zonder onderliggend verkeersbesluit. Uiteraard moet de bevoegdheid om tijdelijke verkeersmaatregelen te nemen wel aan de eisen van zorgvuldigheid voldoen, rekening houdend met alle belangen.

Met het nemen van een verkeersbesluit ontstaat formeel de mogelijkheid voor bezwaar en beroep. Het effect daarvan is, dat deze formele bestuursrechtelijke procedure het spontane en sociale proces van samen naar een compromis zoeken juist tegenwerkt omdat dan het plan direct wordt bevroren in een verkeersbesluit. De mogelijkheid om te overleggen en compromissen te sluiten vervalt dan voor de meest kenmerkende aspecten van een leefstraat. Terwijl we hebben gezien bij de Duifstraat en Concordiastraat vorig jaar, en ook weer bij alle initiatieven dit jaar, dat initiatiefnemers lopende het gesprek met de omwonenden tot op het allerlaatste moment zeer bereidwillig zijn om aan bezwaren tegemoet te komen en om hun plan aan te passen. Daarmee ligt het voor de hand om pas op het laatste moment (zie de redenering in punt 12 van het advies) toestemming te verlenen voor de verkeersmaatregelen, die noodzakelijk zijn om een geslaagde leefstraat tot uitvoering te brengen.

Met vriendelijke groet,

Lot van Hooijdonk

1 Te illustreren met jurisprudentie als Raad van State 201506638/1/A1 en 201506638/2/A1. Datum uitspraak: 30 september 2015, en Rechtbank Rotterdam 18-04-2013 ROT 12/2294

Ingediend raad 6.7.2017 (m)
Verworpen raad 6.7.2017 (m)
voor: VVD, CDA, PvdA, SP, SBU

M 2017 / 118

Motie: Leefstraat alleen met verkeersbesluit

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 6 juli 2017 ter bespreking van leefstraten,

Constaterende dat:

- Er volgens de brief van het college van 28 juni 2017 op basis van wet- en regelgeving op zichzelf geen meldingsplicht en ook geen vergunning voor de leefstraat nodig is, omdat het gaat om een "tijdelijke alternatieve inrichting van een straat.";
- Er volgens dezelfde brief om die reden geen juridische grond voor bezwaar en beroep is;
- Op verzoek van raadsfracties door de griffie een onafhankelijk juridisch advies is gevraagd bij Loyens Loeff advocaten (referentie 24849341).

Overwegende dat:

- Volgens het ingewonnen juridisch advies de WVW en de BABW van toepassing zijn. "Indien en voor zover voor het instellen van een leefstraat een (gedeelte van een) weg wordt afgesloten (bijvoorbeeld voor bepaald gemotoriseerd verkeer), hetgeen ertoe leidt dat "het aantal categorieën weggebruikers dat van een weg(gedeelte) gebruik kan maken" wordt beperkt, dan zou derhalve in beginsel een verkeersbesluit benodigd zijn. ";
- Verkeersmaatregelen met rechtsgevolgen om die reden dus open moeten staan voor bezwaar, beroep en hoger beroep om te waarborgen dat de overheid geen maatregelen neemt die onevenredige gevolgen kunnen hebben voor bewoners;
- Een leefstraatinitiatief ruim van te voren kan worden genomen;
- Het dus heel goed mogelijk is om een verkeersbesluit te nemen;
- Het criterium draagvlak ook beter tot zijn recht komt als tegenstanders van de leefstraat hun belang ook onafhankelijk kunnen laten toetsen.

Besluit:

- Dat een leefstraatinitiatief voortaan uitsluitend gefaciliteerd kan worden door het tijdig nemen en publiceren van een verkeersbesluit

En gaat over tot de orde van de dag,

André van Schie
VVD

Sander van Waveren
CDA

Ruben Post
PvdA

Michel Eggermont
SP

Ingediend raad 6.7.2017 (m)
Verworpen raad 6.7.2017 (m)
voor: VVD, SP, CDA

M 2017 / 119

Motie: Geen moraalgesprek bij leefstraatinitiatief

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 6 juli 2017 ter bespreking van leefstraten,

Constaterende dat:

- Er een aantal randvoorwaarden zijn waaraan een leefstraatinitiatief getoetst wordt door het college;
- Randvoorwaarde 9 luidt: "De initiatiefnemers hebben een uitgewerkt plan hoe ze met mobiliteit (autodelen, fietsen etc.) omgaan en het gesprek aan gaan in de periode van de leefstraat."

Overwegende dat:

- Het motief van veel bewoners om het initiatief te nemen tot het vestigen van een "leefstraat" danwel om daarin te participeren waarschijnlijk niet is om met elkaar het gesprek aan te gaan over mobliteitsvraagstukken;
- Het voeren van gesprekken tijdens een evenement als een leefstraat vooral een verantwoordelijkheid is van bewoners zelf en het niet aan de overheid is om te bepalen waarover de bewoners met elkaar in gesprek zouden moeten gaan;
- Randvoorwaarden 1, 2, 3, 4, 5 en 7 voldoende waarborgen dat initiatiefnemers aandacht schenken aan mobiliteitsvraagstukken *tijdens* het evenement en daarmee hun verantwoordelijkheid over- en invloed op de mobiliteitswensen van de overige bewoners ook weer eindigt.

Draag het college op:

- Randvoorwaarde 9 te schrappen.

En gaat over tot de orde van de dag,

André van Schie
VVD

Ingediend raad 6.7.2017(m)
Ingetrokken raad 6.7.2017(m)
overgenomen door college

M 2017/120

Motie: "Eerst draagvlak dan besluit"

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 6 juli 2017 in een spoeddebat over leefstraten

Constaterende dat:

- Het sinds 2016 mogelijk is in Utrecht een straat tijdelijk als 'leefstraat' in te richten;
- Bij de processen voor de totstandkoming van leefstraten in de Koekoekstraat en Nieuwe Koekoekstraat in de Vogelenbuurt veel bewoners hun ongenoegen hebben geuit;
- De communicatie hierover van de gemeente naar de bewoners van de Koekoekstraat en Nieuwe Koekoekstraat moeizaam is verlopen;

Overwegende dat:

- Een aantal bewoners in de Koekoekstraat en Nieuwe Koekoekstraat zich onvoldoende gehoord voelt tijdens de voorbereiding van leefstraten in hun buurt;
- Draagvlak voor het inrichten van een tijdelijke leefstraat voorwaarde is waar een (potentiële) leefstraat aan wordt getoetst;
- Het doel van de leefstraten is het bijdragen aan een stad die samen gemaakt wordt met de bewoners, waarbij op een andere manier invulling wordt gegeven aan het gebruik van de openbare ruimte, en dit als uiteindelijke doel heeft de sociale cohesie in de buurt te vergroten;
- Er voldoende ruimte moet zijn voor initiatieven van bewoners binnen de wijk;
- Een instrument voor een neutrale draagvlakmeting op dit moment ontbreekt, en de gemeente aan zet is om een dergelijk instrument op te stellen;
- Iedere situatie een andere vorm van participatie en initiatief kan vragen, en ruimte voor verbetering mogelijk moet blijven;

Draagt het college op:

- Voor het initiatief 'leefstraten' een instrumentarium (richtlijnen en/of een werkwijze) voor een draagvlakmeting op te stellen;
- De rol en verantwoordelijkheid van zowel de initiatiefnemers als de gemeente hierin expliciet op te nemen;
- Deze draagvlakmeting te laten uitvoeren, aan het begin van het mogelijk tot uitvoer brengen van een leefstraat, en hierbij een neutrale, niet-suggestieve vraag aan de bewoners wordt voorgelegd;
- Gebruik te maken van instrumenten voor draagvlakmetingen op andere thema's waar dat al aantoonbaar werkt, dan wel succesvolle voorbeelden bij andere gemeenten op te halen;
- Met een voorstel te komen voor het instrument draagvlakmeting voor leefstraten voor december 2017.

En gaat over tot de orde van dag

Indra te Ronde
D66

Sander van Waveren
CDA

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Tijbosch, T.L. (Tessa)
Kenmerk	4224687
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 40
Geheim	Nee
Portefeuille	Wijk Overvecht Ruimtelijke ordening

Vaststelling bestemmingsplan Loevenhoutsedijk sportpark, Overvecht

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 Het bestemmingsplan Loevenhoutsedijk Sportpark, Overvecht dat is vastgelegd in het digitale bestand NL.IMRO.0344.BPLOEVENHOUTSPORTO-VA01.gml met ondergrond NL.IMRO.0344.BPLOEVENHOUTSPORTO-VA01.dgn vast te stellen

2 Geen exploitatieplan vast te stellen

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. G.G.H.M. Haanen Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
Status: A

Bijlages
Voorstel: Voorstel_8305
Bijlage: Bestemmingsplan Loevenhoutsedijk sportpark, Overvecht
Bijlage: Bestemmingsplan Loevenhoutsedijk Sportpark, verbeelding
Bijlage: Link naar RO Publiceer
Bijlage: getekend raadsbesluit nr. 40

Eerdere besluitvorming
Op 20 december 2016 is er voor deze ontwikkeling een bouwenvelop Loevenhoutsedijk vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders.

Uitvoering

Gemeente Utrecht

Context

Het plangebied ligt in de wijk Noordwest wordt globaal begrensd door de Loevenhoutsedijk, de Brailledreef, het spoor Utrecht-Amersfoort en het woonbuurtje rond de Hoogstraat.

Doel van het bestemmingsplan
Het doel van het bestemmingsplan Loevenhoutsedijk Sportpark, Overvecht is de realisering van een nieuwe sporthal ten behoeve van het bewegingsonderwijs en de georganiseerde sport planologisch-juridisch mogelijk te maken. Het plan richt zich daarnaast op beheer van de bestaande situatie en het vastleggen van de functionele en ruimtelijke structuur.

Overzicht participatie
Op 16 november 2016 is een informatieavond georganiseerd. Hiervoor zijn omwonenden en andere betrokkenen uitgenodigd. De opkomst was niet groot (circa 10 personen) en verliep goed. De meeste vragen gingen over het parkeren. Een aantal bewoners van de naastgelegen woonbuurt Hoogstraat heeft nadrukkelijk aangegeven dat er grote vrees bij de bewoners bestaat dat door de komst van de sporthal de parkeerdruk in hun buurt nog verder zal toenemen, met name tijdens sportevenementen. De parkeerdruk wordt nu al als hoog ervaren, mede door de komst van het Muziekhuis, nieuwbouw en het feit dat in de buurt nog sprake is van onbetaald parkeren terwijl in de omliggende buurten alleen betaald wordt geparkeerd.

Vervolgens heeft nogmaals overleg plaatsgevonden met de buurtbewoners en zijn de volgende afspraken gemaakt: wijkbureau Noordwest, de sociaal makelaar van deze wijk en de buurtbewoners willen in contact treden met het Muziekhuis en de sportverenigingen om te kijken of er oplossingen mogelijk zijn om de gevoelde parkeerdruk te verminderen. Daarnaast zal vanuit de gemeente het initiatief worden genomen om de evenementenagenda's van de drie verenigingen op het sportpark naast elkaar te leggen om de parkeerdruk door cumulatie van evenementen zoveel mogelijk te voorkomen.

Resultaten terinzagelegging ontwerpbestemmingsplan
Het ontwerpbestemmingsplan heeft met ingang van 27 januari 2017 gedurende een termijn van zes weken ter inzage gelegen. Binnen deze termijn zijn er geen zienswijzen bij de raad binnengekomen.

Advies Wijkraad
Het bestemmingsplan is op 22 december 2016 toegezonden aan de wijkraad Noordwest die per email heeft aangegeven geen opmerkingen te hebben. Het bestemmingsplan is ook toegezonden aan de wijkraad Overvecht, die niet heeft gereageerd.

Duurzaamheid en gezonde verstedelijking
Voor overheidsgebouwen zullen de BENG (Bijna Energie Neutraal Gebouw) uitgangspunten eind 2018 een minimumeis zijn. Vooruitlopend op deze wettelijke termijn zal de nieuw te bouwen sporthal voldoen aan deze BENG-uitgangspunten.

Een BENG wordt bereikt door maatregelen toe te passen op het gebied van onder andere:
- toepassing zonnepanelen (het dak zal na oplevering (deels) geschikt zijn voor installaties voor hernieuwbare energie zoals zonne-energie)
- hoogwaardige isolatietechnieken en materialen (dak, gevels, vloer, glas)
- waterbesparende installaties (luchtbehandeling, gebouwbeheersysteem, verwarmingsinstallaties)

Daarnaast worden gebruikers gestimuleerd om zuinig met energie om te gaan. Te denken valt aan een informatiebord energiewinning versus gebruik entreehal (gebruikers kunnen energiewinning volgen). De marktpartijen zullen worden uitgedaagd voorstellen te doen voor maatregelen waarmee aan de BENG-eisen wordt voldaan en met voorstellen te komen waarmee de energieprestatie mogelijk zelfs nog verder verbeterd wordt.

Vervolgprocedure
Na vaststelling wordt het vaststellingsbesluit gepubliceerd in het Stadsblad, de Staatscourant en

op het internet op de websites www.utrecht.nl/bestemmingsplannen en www.ruimtelijkeplannen.nl. Het bestemmingsplan wordt inclusief het vaststellingsbesluit gedurende zes weken ter inzage gelegd. Belanghebbenden aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten dat zij geen zienswijzen hebben ingediend tegen het ontwerp bestemmingsplan kunnen tegen het vaststellingsbesluit beroep instellen bij de Raad van State.

Beslispunt

1 Het bestemmingsplan Loevenhoutsedijk Sportpark, Overvecht dat is vastgelegd in het digitale bestand NL.IMRO.0344.BPLOEVENHOUTSPORTO-VA01.gml met ondergrond NL.IMRO.0344.BPLOEVENHOUTSPORTO-VA01.dgn vast te stellen

Argumenten

1.1 Het bestemmingsplan voldoet aan de in de bouwenvelop aangegeven doelstelling en randvoorwaarden.
Voor de ontwikkeling van de sporthal is de bouwenvelop Loevenhoutsedijk door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld op 20 december 2016. Hierin zijn ruimtelijke en functionele uitgangspunten opgenomen. Deze zijn vertaald in het bestemmingsplan.

1.2 De ontwikkeling draagt bij aan de ambities van het college op het gebied van duurzame en gezonde verstedelijking.
Vooruitlopend op de wettelijke termijn zal het gebouw volgens de BENG (Bijna Energie Neutraal Gebouw)-uitgangspunten worden gerealiseerd. Voor overheidsgebouwen zal dat ook eind 2018 de wettelijke minimumeis zijn.

Beslispunt

2 Geen exploitatieplan vast te stellen

Argumenten

2.1 De kosten zijn anderszins gedekt.
Het sportpark is eigendom van de Utrechtse Vastgoed Organisatie (UVO). De UVO is verantwoordelijk voor de realisatie van de nieuwe sporthal en de aanpassingen van het sportpark (inclusief parkeerterrein). De kosten voor het opstellen van dit bestemmingsplan, de realisatie van de sporthal en de bijbehorende voorzieningen op het sportpark zijn gedekt vanuit het Programma Sport.

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Tijbosch, T.L. (Tessa)
Kenmerk	4224687
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 40
Portefeuille	Wijk Overvecht Ruimtelijke ordening

Vaststelling bestemmingsplan Loevenhoutsedijk sportpark, Overvecht

besluit

1 Het bestemmingsplan Loevenhoutsedijk Sportpark, Overvecht dat is vastgelegd in het digitale bestand NL.IMRO.0344.BPLOEVENHOUTSPORTO-VA01.gml met ondergrond NL.IMRO.0344.BPLOEVENHOUTSPORTO-VA01.dgn vast te stellen

2 Geen exploitatieplan vast te stellen

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier	De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall	mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

Bestemmingsplan

Loevenhoutsedijk sportpark, Overvecht

Vastgesteld,

Loevenhoutsedijk sportpark, Overvecht

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding 7

1.1 Aanleiding 7
1.2 Doelstelling 7
1.3 Ligging en begrenzing plangebied 7
1.4 Vigerende bestemmingsplannen 9
1.5 Leeswijzer 10

Hoofdstuk 2 Relevante beleidskaders 11

2.1 Rijksbeleid 11
2.2 Provinciaal en regionaal beleid 14
2.3 Gemeentelijk beleid 15

Hoofdstuk 3 Bestaande situatie 21

3.1 Beschrijving van het plangebied 21
3.2 Beschrijving van de bestaande functies in het plangebied 22

Hoofdstuk 4 Planbeschrijving 25

4.1 Projectbeschrijving 25
4.2 Verkeer en openbare ruimte 26

Hoofdstuk 5 Onderzoek en randvoorwaarden 29

5.1 Milieu-effectrapportage en Strategische Milieu Beoordeling 29
5.2 Geluidhinder 29
5.3 Geur 30
5.4 Externe veiligheid 30
5.5 Luchtkwaliteit 30
5.6 Bodemkwaliteit 30
5.7 Flora en fauna 31
5.8 Bomen 32
5.9 Water 33
5.10 Archeologie 34
5.11 Kabels en leidingen 36
5.12 Kwaliteit van de leefomgeving 36
5.13 Gezondheid 37
5.14 Duurzaamheid 37

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid 39

6.1 Economische uitvoerbaarheid 39
6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 39

Hoofdstuk 7 Juridische planopzet 41

7.1 Inleiding 41
7.2 Planvorm 41
7.3 Opbouw regels 41
7.4 Artikelsgewijze toelichting 41
7.5 Handhaving 43

Bijlagen 45

Bijlage 1 Beoordeling luchtkwaliteit 47

Bijlage 2 Verkennend en aanvullend bodemonderzoek 59

Bijlage 3 Quickscan flora en fauna 143

Bijlage 4 Waterparagraaf 153

Hoofdstuk 1 Inleidende regels 160

Artikel 1 Begrippen 160
Artikel 2 Wijze van meten 161

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels 163

Artikel 3 Groen 163
Artikel 4 Leiding - Riool 163
Artikel 5 Sport 163
Artikel 6 Waarde - Archeologie 164
Artikel 7 Waterstaat - Waterstaatkundige functie 165

Hoofdstuk 3 Algemene regels 166

Artikel 8 Algemene aanduidingsregels 166
Artikel 9 Algemene afwijkingsregels 166
Artikel 10 Algemene bouwregels 166
Artikel 11 Algemene gebruiksregels 167
Artikel 12 Algemene wijzigingsregels 167
Artikel 13 Anti-dubbeltelregel 167
Artikel 14 Overige regels 167

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels 168

Artikel 15 Overgangsrecht 168
Artikel 16 Slotregel 168

Toelichting projectbestemmingsplannen

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De directe aanleiding voor de bouw van de nieuwe sporthal, is de noodzaak voor de bouw van twee nieuwe gymzalen voor het Trajectum College, de VMBO-school aan de Vader Rijndreef. Deze gymzalen zouden gebouwd worden in het kindercluster Teun de Jagerdreef, maar de inpassing van deze gymzalen was daar niet optimaal. Een sporthal op Sportpark Loevenhoutsedijk geeft voor het Trajectum College veel meer sportieve mogelijkheden, vooral omdat de hal in drie zaaldelen gesplitst kan worden. De nieuwe sporthal ligt bovendien dichtbij de school, leerlingen kunnen snel en veilig de sporthal bereiken.

De tweede aanleiding was de wens van korfbalvereniging Synergo om ooit een sporthal te realiseren op het sportpark, zodat zij in het binnensportseizoen en in het buitensportseizoen op één locatie zouden kunnen sporten. Voor een korfbalvereniging is dat een optimale sportaccommodatie.

Voor de gemeente speelt daarnaast mee dat in de wijken Noord-West/Overvecht sprake is van een tekort aan binnensportaccommodaties. De nieuwe sporthal betekent een uitbreiding van capaciteit voor andere binnensporten en buurtactiviteiten.

Om de sporthal in te kunnen passen is het nodig om bestaande sportvelden iets te verleggen, waarbij bovendien de korfbalvelden aangepast kunnen worden aan de nieuwe (kleinere) maatvoering voor korfbalvelden, die over een aantal jaren verplicht wordt door de Koninklijke Nederlandse Korfbalbond. De bestaande buitenkleedkamers en het clubgebouw van Synergo worden gesloopt. Deze functies worden teruggebracht in de nieuwe sporthal.

Voor de ontwikkeling van de sporthal is de bouwenvelop Loevenhoutsedijk door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld op 20 december 2016. Hierin zijn ruimtelijke en functionele uitgangspunten opgenomen.

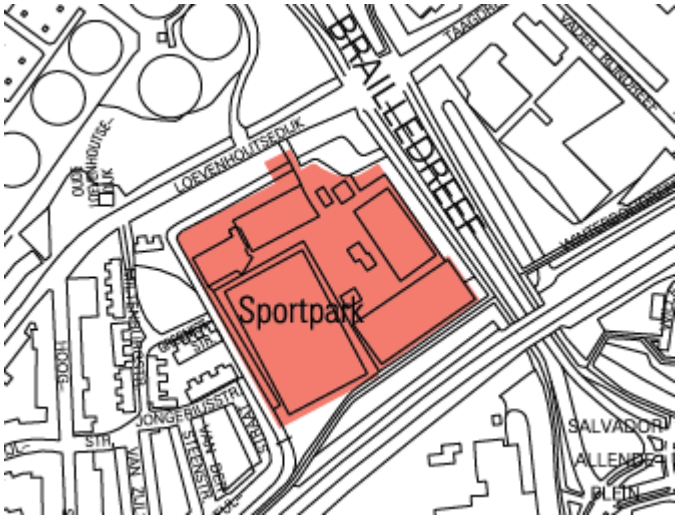
1.2 Doelstelling

De hoofddoelstelling van het bestemmingsplan is de realisering van een nieuwe sporthal ten behoeve van het bewegingsonderwijs en de korfbalvereniging planologisch-juridisch mogelijk te maken. Het plan richt zich daarnaast op beheer van de bestaande situatie en het vastleggen van de functionele en ruimtelijke structuur.

In het plan zijn de wijzigingen in de wet- en regelgeving en het beleid van de verschillende overheden op het gebied van de ruimtelijke ordening, die zich in de loop van de tijd hebben voorgedaan, verwerkt. Met dit bestemmingsplan is aansluiting gezocht bij recent tot stand gekomen bestemmingsplannen binnen de gemeente, om de uniformiteit van bestemmingen en regelgeving te bevorderen.

1.3 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied ligt in de wijk Overvecht, grenzend aan het woonbuurtje Hoogstraat. Het plangebied wordt globaal begrensd door de Loevenhoutsedijk, de Brailledreef, het spoor Utrecht-Amersfoort en het woonbuurtje rond de Hoogstraat. Zie afbeelding 1 en 2.

Afbeelding 1: Globale ligging plangebied

Afbeelding 2: Begrenzing

1.4 Vigerende bestemmingsplannen

Binnen het gebied vigeren de volgende bestemmingsplannen:

Bestemmingsplan	Vastgesteld door raad	Onherroepelijk
Overvecht Noordelijke stadsrand	21 juni 2012	5 november 2012

Op het sportpark geldt de bestemming Sport, binnen deze bestemming zijn bouwvlakken aangegeven waarin bebouwing mogelijk is. De bebouwing van de sporthal past niet in dit bebouwingsvlak, zowel de plaats, de bouwhoogte als het bebouwingspercentage worden overschreden. Daarnaast is in het bestemmingsplan een aanduiding opgenomen voor parkeerterrein; hierin past het toekomstige parkeerterrein niet. Ook de geplande wijkactiviteiten zijn strijdig met het bestemmingsplan.

Het groen en water rondom het sportpark is bestemd als Groen - 1 en de overige ruimte als Verkeer. De openbare ruimte is bestemd als Verkeer en Verblijf. De gronden zijn onder andere bestemd voor verkeer en verblijf, speelvoorzieningen, afvalinzamelvoorzieningen, parkeervoorzieningen en groenvoorzieningen. Bebouwing is slechts zeer beperkt mogelijk (maximaal 6m2).

Afbeelding 3: Vigerend bestemmingsplan

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat de beschrijving van de relevante beleidskaders In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de bestaande situatie. Onder andere de ruimtelijke structuur, de historische ontwikkeling van het gebied en de beschrijving van de aanwezige functies worden hier beschreven. In hoofdstuk 4, de planbeschrijving, worden de mogelijkheden die het plan biedt aan de toekomstige ontwikkelingen beschreven. De diverse noodzakelijke onderzoeken ten aanzien van bijvoorbeeld milieuaspecten komen in hoofdstuk 5 aan bod. Hoofdstuk 6 gaat in op de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. In hoofdstuk 7 komt de juridische toelichting op de planregels aan bod.

Hoofdstuk 2 Relevante beleidskaders

2.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuren Ruimte (2012)
Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (hierna ook: SVIR) vastgesteld. In de SVIR geeft het kabinet een totaalbeeld van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau. Het kabinet schetst hoe Nederland er in 2040 uit moet zien: concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig. In de structuurvisie worden belangrijke accenten geplaatst op het brede gebied van ruimtelijke ordening en bestuurlijke verantwoordelijkheden, die sterk verschillen met het voorgaande nationaal ruimtelijke beleid. Daarbij wordt het ruimtelijke en mobiliteitsbeleid wordt meer aan provincies en gemeenten overgelaten. Hieronder valt bijvoorbeeld het landschapsbeleid. De Rijksoverheid richt zich op nationale belangen, zoals een goed vestigingsklimaat, een degelijk wegennet en waterveiligheid.

De SVIR vervangt de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de Mobiliteits Aanpak, de structuurvisie voor de Snelwegomgeving en de ruimtelijke doelen en uitspraken in de PKB Tweede structuurschema Militaire terreinen, de Agenda Landschap, de Agenda Vitaal Platteland en Pieken in de Delta.

De nationale belangen uit de SVIR die juridische borging vragen, staan in de AMvB Ruimte (ook wel bekend als Besluit algemene regels ruimtelijke ordening – Barro). De AMvB Ruimte is gericht op doorwerking van nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen. Bij het opstellen van bestemmingsplannen moeten gemeenten zich houden aan bij AMvB of verordening gestelde regels. Nieuwe of gewijzigde regels moeten binnen een bepaalde termijn in de bestaande bestemmingsplannen worden verwerkt. Dit kan betekenen dat gemeenten bestemmingsplannen moeten aanpassen aan de nieuwe AMvB Ruimte. De AMvB Ruimte is in december 2011 in werking getreden.

Afbeelding 4: Uitsnede SVIR

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) (2012)
Het kabinet heeft in de hiervoor genoemde Structuurvisie (SVIR) vastgesteld dat voor een beperkt aantal onderwerpen de bevoegdheid om algemene regels te stellen zou moeten worden ingezet. Het gaat om de volgende nationale belangen: rijksvaarwegen, Project Mainportontwikkeling

Rotterdam, Kustfundament, grote rivieren, Waddenzee en waddengebied, defensie, ecologische hoofdstructuur, erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, hoofdwegen en hoofdspoorwegen, elektriciteitsvoorziening, buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen, primaire waterkeringen buiten het kustfundament en IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte).

De SVIR bepaalt welke kaderstellende uitspraken zodanig zijn geformuleerd dat deze bedoeld zijn om beperkingen te stellen aan de ruimtelijke besluitvormingsmogelijkheden op lokaal niveau. Ten aanzien daarvan is een borging door middel van normstelling, gebaseerd op de Wet ruimtelijke ordening, gewenst. Die uitspraken onderscheiden zich in die zin dat van de provincies en de gemeenten wordt gevraagd om de inhoud daarvan te laten doorwerken in de ruimtelijke besluitvorming. Zij zijn dus concreet normstellend bedoeld en worden geacht direct of indirect, dat wil zeggen door tussenkomst van de provincie, door te werken tot op het niveau van de lokale besluitvorming, zoals de vaststelling van bestemmingsplannen.

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro, vastgesteld op 30 december 2011) bevestigt in juridische zin die kaderstellende uitspraken. Slechts daar waar een directe doorwerking niet mogelijk is, bij de Ecologische Hoofdstructuur (de artikelen worden later aan het Barro toegevoegd) en bij de Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde is gekozen voor indirecte doorwerking via provinciaal medebewind. Voor één onderwerp geregeld in dit besluit, voorziet het besluit niet in de (definitieve) begrenzing. Dit betreft de EHS. Ten aanzien van deze begrenzing is bepaald dat de provincies die grenzen (nader) bepalen.

Een deel van het Barro is gebaseerd is op eerdere PKB's en beleidsnota's die in de SVIR worden herbevestigd. Deze onderdelen kunnen na vaststelling van de structuurvisie de procedure volgen en vervolgens in werking treden. Het betreft de volgende onderdelen:

1. Project Mainportontwikkeling Rotterdam;
2. Kustfundament;
3. Grote rivieren;
4. Waddenzee en waddengebied;
5. Defensie, en
6. Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

Door de nationale belangen vooraf in bestemmingsplannen te borgen, wordt met het Barro bijgedragen aan versnelling van de besluitvorming bij ruimtelijke ontwikkelingen en vermindering van de bestuurlijke drukte.

Het plangebied is in het Barro aangewezen als gebied voor erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde in verband met de Romeinse Limes. In het bestemmingsplan wordt hier rekening mee gehouden door onder andere de archeologische waardevolle gebieden de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie' te geven. Het Barro vormt geen belemmering voor voorliggend bestemmingsplan.

Ladder voor duurzame verstedelijking (Bro 3.1.6 tweede lid) (2012)
De 'ladder voor duurzame verstedelijking' is in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geïntroduceerd en vastgelegd als procesvereiste in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Het Bro bepaalt dat overheden op grond van het Bro een nieuwe stedelijke ontwikkeling standaard moeten motiveren met behulp van drie opeenvolgende stappen: de treden. Deze drie stappen borgen dat tot een zorgvuldige ruimtelijke afweging en inpassing van die nieuwe ontwikkelingen wordt gekomen. De stappen schrijven geen vooraf bepaald resultaat voor, omdat het optimale resultaat moet worden beoordeeld door het bevoegd gezag dat de regionale en lokale omstandigheden kent. Dit gezag draagt de verantwoordelijkheid voor de ruimtelijke afweging over die ontwikkeling. De ladder voor duurzame verstedelijking is kaderstellend voor alle juridisch verbindende ruimtelijke plannen van de decentrale overheden, waaronder het bestemmingsplan.

<u>De drie treden van de 'ladder voor duurzame verstedelijking'</u>
Eerste trede
Op de eerste trede van de ladder voor duurzame verstedelijking wordt de regionale ruimtevraag (kwantitatief én kwalitatief) bepaald voor wonen, werken, detailhandel en overige voorzieningen. Het gaat om de ruimtevraag waarin elders in de regio nog niet is voorzien: eventuele andere initiatieven in de regio, zoals geplande woningbouwlocaties of een binnenstedelijke herstructurering, dekken immers al (deels) de regionale ruimtevraag. Ook leegstand speelt een rol in de bepaling van de vraag. De vraag is gelijk aan de behoefte minus het aanbod (in plannen én in de bestaande voorraad met eenzelfde kwaliteit als de gevraagde kwaliteit). Wanneer de regionale ruimtevraag in beeld is, kan worden beoordeeld of een voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte. Alleen wanneer de behoefte in trede 1 is aangetoond, is trede 2 aan de orde.

Tweede trede
Op de tweede trede wordt bekeken of binnen het bestaand stedelijk gebied in de behoefte, zoals aangegeven in trede 1, kan worden voorzien. Oftewel: kan de beoogde ontwikkeling plaatsvinden binnen het stedelijk gebied door een andere bestemming van een gebied, door herstructurering van bestaande terreinen of door transformatie van bestaande gebouwen of gebieden. Hiertoe moet worden bepaald wat de beschikbare ruimte is (kwantiteit) en wat de (financiële) haalbaarheid van de intensivering is (kwaliteit).

De ruimtevraag moet dus bij voorkeur worden opgevangen in het bestaand stedelijk gebied. Het zal nodig zijn om op basis van de gebiedsspecifieke situatie te bepalen wat ervaren wordt als stedelijk gebied. In het algemeen kan het bestaande stedelijk gebied worden gedefinieerd als het bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur. Sommige provincies hebben in een verordening de afbakening van het bestaand stedelijk gebied in woord en/of kaartbeeld vastgelegd, waaronder de provincie Utrecht.

Derde trede
Als herstructurering of transformatie van bestaand stedelijk gebied onvoldoende mogelijkheden biedt om aan de regionale, intergemeentelijke vraag te voldoen, is trede 3 aan de orde.

De gebruiker wordt geholpen om de meest duurzame ruimte te vinden voor verstedelijking buiten het (bestaand) stedelijk gebied. Het (potentiële) aanbod aan modaliteiten is sturend. De beantwoording van twee vragen staat centraal:

1. Welke plekken zijn of worden op korte termijn multimodaal ontsloten op een wijze die past bij de schaal van de ontwikkeling?

2. Wat is een optimale afstemming tussen de resterende regionale vraag en het aanbod aan passende (in potentie) multimodaal ontsloten of op korte termijn te ontsluiten locaties?

Het antwoord op deze vragen is het eindresultaat van de toepassing van de ladder: zicht op (in potentie) multimodale locaties die passen bij de schaal en de omvang van de ontwikkeling.

Gebiedsontwikkeling per regio (betekenis voor Utrecht)
Het kabinet heeft voor 9 regio's in Nederland opgaven van nationaal belang uitgewerkt. Het gaat hierbij om doelen die voor Rijk en regio van belang zijn. Voor Utrecht geldt daarbij dat Utrecht belangrijk is als het gaat om de verbinding van autowegen, spoorwegen en vaarwegen. Station Utrecht Centraal heeft daarbij een centrale rol. Ook speelt de regio Utrecht een belangrijke rol bij de verdere ontwikkeling van de topsector Life Sciences.

Toetsing aan de Ladder voor duurzame verstedelijking
Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de huisvesting van scholen in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs. Voor de financiering hiervan krijgen zij jaarlijks een bijdrage uit het Gemeentefonds. Naast nieuwbouw en uitbreiding van schoolgebouwen omvat onderwijshuisvesting ook de gymnastiekvoorzieningen. Bij de planning van onderwijsvoorzieningen en het maken van onderwijshuisvestingsbeleid wordt in samenwerking met de schoolbesturen gestreefd naar een aanbod dat aansluit bij de feitelijke en verwachte behoefte en toekomstige ontwikkelingen in de stad. Daarbij wordt gestreefd naar een optimaal gebruik van de gebouwen, afgestemd op de mogelijkheden in de specifieke lokale situatie.

Het Trajectum College sportte tot voor kort in gymzalen aan de Teun de Jagerdreef. Op deze locatie is als onderdeel van het Masterplan Primair Onderwijs nieuwbouw gepleegd voor Kindercluster Teun de Jagerdreef, waarin onder andere twee basisscholen en twee gymzalen voor het Primair Onderwijs werden opgenomen. Oorspronkelijk zouden de gymzalen voor het Trajectum betrokken worden bij deze nieuwbouw maar de inpassing van dit bouwvolume bleek niet optimaal. De locatie Sportpark Loevenhoutsedijk is een zeer goed passend alternatief, dat een aantal voordelen met zich meebrengt: De sporthal biedt door het grote volume (24 m. x 44 m.) meer mogelijkheden voor het gymnastiekonderwijs; ook als de school groeit, kunnen alle gymnastiekuren op één locatie worden verzorgd. Hierdoor is de inzet van de docenten zeer efficiënt. De locatie ligt op zeer korte afstand van de school, waardoor de reistijd voor de leerlingen minimaal en de route veilig is.

Op Sportpark Loevenhoutsedijk speelt de korfbalvereniging Synergo, een vereniging van circa 380 leden. Synergo heeft een clubgebouw op het sportpark en speelt in het zomerseizoen op de velden. In het winterseizoen wijkt zij uit naar Sporthal De Dreef in Overvecht. De club is groeiende en zeer ambitieus op sportief gebied, ook wil zij een bijdrage leveren aan maatschappelijke issues in de wijk. De combinatie van sporthal en sportvelden op één locatie geeft de mogelijkheid de sportieve

ambities en de plannen tot maatschappelijk ondernemen (buurtactiviteiten en buitenschoolse opvang) waar te maken.

Naast gebruik door onderwijs en korfbal, is de restcapaciteit van de hal beschikbaar voor de overige zaalsporten in Utrecht. De gemeente Utrecht krijgt tot 2030 te maken met een flinke bevolkingsgroei. De bevolking zal gemeentebreed groeien van 328 duizend inwoners in 2014 tot 395 duizend in 2030. Dit betekent een toename van 20%. Alle wijken krijgen te maken met een groei, met name van volwassenen (18 jaar en ouder). In de Nota Meerjarenhuisvestingsplan Binnensport 2015-2030 is op basis van deze bevolkingsprognose een behoefteberekening gemaakt voor de binnensport. Uitgaande van de norm van 1 sporthal op 15.000 inwoners zal in 2030 een tekort aan capaciteit zijn ter grootte van ca. 6 sporthallen. In de noordelijke wijken van Utrecht (Overvecht, West en Noord-West) is dit tekort het grootst (ca. 5 hallen). In de binnenstad is geen sporthalcapaciteit. De nieuwe sporthal op de Loevenhoutsedijk is gelegen nabij de wijken Binnenstad, Overvecht en Noord-West en levert een bijdrage aan het terugdringen van het (toekomstige) tekort.

De sporthal op de locatie Sportpark Loevenhoutsedijk zorgt voor een zeer efficiënte samensmelting van behoeften vanuit onderwijs en sport.

Tweede trede
De ontwikkeling voldoet aan de tweede trede, de ontwikkeling vindt binnen bestaand stedelijk gebied plaats.

Derde trede
Omdat de ontwikkeling in bestaand stedelijk gebied plaatsvindt is de derde trede niet aan de orde.

Conclusie
Het plan past binnen het geldende rijksbeleid.

2.2 Provinciaal en regionaal beleid

PROVINCIAAL

Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 en Verordening 2013
De Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 (PRS) is op 4 februari 2013 vastgesteld. Bij de PRS is een Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 (PRV) gemaakt. De structuurvisie geeft aan wat de provincie de komende jaren samen met haar partners wil bereiken op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling. De verordening zorgt voor de doorwerking van de structuurvisie naar de gemeenten. Op dit moment wordt gewerkt aan een herijking van het ruimtelijk beleid en de ruimtelijke regels.

De provincie moet aantrekkelijk blijven om te wonen, werken en recreëren. Het ruimtelijk beleidsvizier is daar op gericht. Het ruimtelijke beleid is gebaseerd op drie pijlers die bijdragen aan de aantrekkelijkheid, leefbaarheid en kwaliteit van de provincie:

- een duurzame leefomgeving;
- vitale dorpen en steden;
- landelijk gebied met kwaliteit.

Deze pijlers leiden tot de volgende twee belangrijkste beleidsopgaven; opgaven die nodig zijn om Utrecht aantrekkelijk te houden als vestigingsplaats:

- Accent op de binnenstedelijke opgave. Waarbij ten minste 2/3 van de woningbouwopgave binnenstedelijk gerealiseerd zal worden. Dit sluit aan bij de vraag, vergroot het draagvlak voor voorzieningen en openbaar vervoer en vermindert de druk op het landelijk gebied. Verminderen van het overschot aan kantoren en herstructurering van bedrijventerreinen, maken ook deel uit van de binnenstedelijke opgave.
- Behoud en versterken kwaliteit landelijk gebied. De binnenstedelijke opgave vraagt als contramal ook om een aantrekkelijk en bereikbaar landelijk gebied met hoge kwaliteit van landschap, natuur en recreatieve voorzieningen. De zware terugval van financiële middelen voor natuur en recreatie om de stad willen wij onder andere opvangen door hier rood voor groenconstructies mogelijk te maken. De cultuurhistorische waarden van onder meer de linies, de buitenplaatsen en het agrarische landschap dragen bij aan een aantrekkelijk landelijk gebied. De landbouw is een belangrijke drager van het agrarische cultuurlandschap. Die rol vergt ruimte voor een economisch duurzame landbouw. De aanwezigheid van zo'n 1,2 miljoen inwoners biedt afzetmogelijkheden voor de producten die dit oplevert. Bij dit alles is het kunnen beleven van

rust en ruimte van belang.

Conclusie
De bouw van de sporthal draagt bij aan de pijlers een duurzame leefomgeving en vitale dorpen en steden. De pijlers leiden tot twee belangrijke beleidsopgaven. De ontwikkeling van de sporthal behoort niet tot deze belangrijke beleidsopgaven er is immers geen sprake van woningbouw. Ondanks dat wordt de ontwikkeling van de sporthal wel binnenstedelijk opgelost en wordt de kwaliteit in het landelijk gebied behouden. De Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 en Verordening 2013 vormen geen belemmering voor voorliggend bestemmingsplan.

2.3 Gemeentelijk beleid

Collegeprogramma 'Utrecht maken we samen'
In april 2014 is het collegeprogramma 2014-2018 'Utrecht maken we samen' verschenen. Het collegeprogramma bevat doelstellingen voor de thema's:

- meer ruimte voor eigen initiatief;
- werken aan werk;
- beter onderwijs;
- duurzame Domstad;
- zorgen voor elkaar;
- groei in evenwicht.

Structuurvisie Utrecht 2015-2030
Voor de stad Utrecht is op 1 juli 2004 de Structuurvisie Utrecht 2015-2030 vastgesteld. In de structuurvisie zijn de gewenste toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen van de stad Utrecht beschreven. Daarbij wordt uitgegaan van drie kernkwaliteiten van de stad, die in de structuurvisie zijn uitgewerkt in drie perspectieven: De Markt, Het Podium en De Binnentuinen.

- De Markt sluit aan bij de kernkwaliteit: de stad als randstedelijk centrum in een economisch dynamische en hoogstedelijke omgeving.
- Het Podium sluit aan bij de kernkwaliteit: de stad als ontmoetingsplaats voor winkelen, cultuur, onderwijs en recreatie.
- De Binnentuin sluit aan bij de kernkwaliteit: de grote stad met kleinschaligheid en sociale cohesie in de wijken.

De perspectieven zijn deels vertaald naar ambities voor de korte en middellange termijn (2015) in het ontwikkelingsbeeld 2015. Van toepassing op het plangebied is het perspectief de Binnentuin.

Doelstelling binnen het perspectief de Binnentuin is:

- het creëren van een veilige en leefbare omgeving;
- het bijdragen aan de sociale vitaliteit van de stad;
- het zorgdragen voor geborgenheid in een stedelijk milieu.

Vitale Stadswijken, functiemengingin woonwijken (2013)
In de notitie 'Vitale Stadswijken, functiemenging in woonwijken' is uitgewerkt hoe binnen de woonwijken met functiemenging om zal worden gaan. Het doel van de notitie is de beleidsrichting aan te geven en randvoorwaarden te scheppen voor het faciliteren van meer functiemenging in woonwijken en het bieden van een toetsingskader voor initiatieven in afwijking op het bestemmingsplan.

Onder functiemenging wordt het mengen van woonfuncties met kleinschalige economische en niet-economische functies verstaan. Sport voorzieningen passen volgens deze nota in een woonwijk met meerdere functies.

GroenstructuurplanUtrecht 'Stad en land verbonden' (2007)
Gemeente Utrecht heeft een groenstructuurplan voor de periode 2007-2030 vastgesteld in 2007 ter behoud en ontwikkeling van de kwaliteiten van het stedelijk groen als onderdeel van een kwalitatief hoogstaand woon- en vestigingsklimaat. Het Groenstructuurplan van Utrecht geeft in hoofdlijnen de gebruiksfunctie, de bestemming, de beeldende rol, de ecologische betekenis en het onderhoudskarakter van de groenvoorzieningen in de stad aan. Dit kunnen bestaande voorzieningen zijn of voorzieningen die nog ontwikkeld gaan worden.

De visie voor het stedelijk groen gaat uit van de verbetering van de kwaliteit van het huidige stedelijke groenareaal, het realiseren van groene verbindingen naar de omringende landschappen

en uitbreiding van het groene areaal om Utrecht.

De meest kansrijke en belangrijke onderdelen voor de ontwikkeling van de groenstructuur zijn:

1. de ontwikkeling van drie groene recreatiegebieden grenzend aan de bebouwde kom: Utrecht-west (Haarzuilens en het IJsselbos), Noorderpark en Groenraven-oost;
2. het Leidsche Rijn Park als groot binnenstedelijk groengebied;
3. de versterking van het groen in de na-oorlogse wijken Zuilen, Ondiep, Overvecht, Hoograven en Kanaleneiland.

In de visie op de stedelijke groenstructuur Utrecht 2030 zijn wenselijke groenverbindingen aangewezen. Deze verbinding lopen niet via het plangebied maar langs het nabij gelegen spoor.

Bomenbeleid Utrecht (2009)
De nota Bomenbeleid Utrecht is in 2009 vastgesteld. Een van de belangrijkste doelen van het Utrechtse bomenbeleid is een samenhangende bomenstructuur voor de stad te verbeteren en te ontwikkelen, gebaseerd op cultuurhistorische, ruimtelijke en ecologische uitgangspunten en milieu.

Voor 2030 zet de gemeente in op het behoud en de ontwikkeling van de bomenstructuur. Dit zal gebeuren door twee beleidsdoelstellingen:

- Waar mogelijk ontbrekende bomen in de bomenstructuur aanvullen om zo een samenhangende structuur te creëren. Dat betekent bij de ruimtelijke plannen in de komende jaren bezien waar bomen kunnen worden toegevoegd om zo de bomenlanen en pleinen te completeren. Daarnaast bij ingrepen in de huidige structuur op basis van een goed programma van eisen de structuur weer aanvullen;
- De bomenstructuur verder verbeteren door extra zorg aan beheer en onderhoud te besteden. Dit kan resulteren in extra zorg bij aanplanting van bomen, bij groeiplaatsen van oudere bomen, bij de verzorging van de bomen in de jeugdfase en bij bomenziekten.

Sinds 1 januari 2007 kennen alle gemeentelijke ruimtelijke plannen in de stad een bomenparagraaf. De bomenparagraaf biedt vanaf het begin en in alle fasen van een planproces de mogelijkheid een belangenafweging te maken over de gevolgen van een ruimtelijk plan voor bomen.

In het Bomenbeleid is voor elk profiel weergegeven welke soort bomen er staan en wat de plantwijze is. Naast het plangebied is een lijn van de bomenstructuur aanwezig. Het gaat om de bomen langs het nabij gelegen spoor. Deze bomen vallen onder het profiel 'ecologisch overig'. Dit is een bomenlijn in de stad die niet onder een ander profiel is onder te brengen, maar vanwege zijn ecologische waarde wel van belang is voor de stedelijke bomenstructuur. In het plangebied moeten een aantal bomen worden gekapt/verplaatst worden voor de bouw van de sporthal. Dit wordt nader beschreven in paragraaf 5.8.

Welstandsnota Utrecht 'De schoonheid van Utrecht' (2004)
In de Welstandsnota Utrecht "De schoonheid van Utrecht", welke in juli 2004 is vastgesteld, is geformuleerd op welke wijze het welstandsbeleid van de gemeente Utrecht uitgevoerd zal worden. Dit betreft vanzelfsprekend de welstandstoetsing van vergunningplichtige bouwwerken en toetsing op basis van de loketcriteria.

De nota, die verplicht is om welstandsbeleid te kunnen voeren, kent de volgende doelen:

- het plaatsen van de welstandsbeoordeling binnen een inhoudelijk, objectief kader waarmee de rechtszekerheid voor de initiatiefnemer wordt gediend;
- het verhogen van de kwaliteit van de welstandsadvisering;
- het vastleggen van efficiënte en transparante procedures voor de welstandszorg;
- het bieden van meer samenhang in het beleid dat zich richt op het uiterlijk van de stad.

Voor vergunningplichtige bouwwerken geldt het volgende:

- op basis van een gebiedsgerichte analyse per buurt of wijk worden in hoofdlijnen een ruimtelijke karakteristiek gegeven;
- ambities worden vertaald in beleidsniveaus per gebied; deze beleidsniveaus zijn: behoud, respect en open; de drie niveaus onderscheiden zich onderling in mate van vrijheid in omgaan met de bestaande structuur en architectuur;
- algemeen geldende beoordelingscriteria verschillen alleen per beleidsniveau en niet per gebied.

Het plangebied is aangeduid met het beleidsniveau 'open'.

Verandering of handhaving van het bebouwingsbeeld is beide mogelijk, zowel naar structuur als architectuur maar met behoud van landschappelijke waarden. Dit betekent:

- een vrije en open oriëntatie op het bestaande bebouwingsbeeld;
- er is ruimte voor vernieuwing;
- bij gedeeltelijke veranderingen van de structuur wordt aangesloten op de bestaande omgeving.

Gemeentelijk archeologiebeleid
Het gemeentelijk archeologiebeleid heeft tot doel bij te dragen aan de historische beeldvorming over Utrecht en zijn bewoners. Om dit doel optimaal te verwezenlijken vervult de gemeentelijke archeologische dienst een actieve rol. In het gemeentelijk archeologiebeleid wordt afhankelijk van de archeologische waarde, danwel de archeologische verwachtingswaarde zowel naar boven als naar beneden afgeweken van de algemene vrijstelling voor het uitvoeren van archeologisch onderzoek.

In de op de gemeentelijke archeologische waardenkaart aangeduide gebieden waar een onderzoeksverplichting geldt, zal van toekomstige initiatiefnemers tot bodemverstorende activiteiten een inspanning gevraagd kunnen worden om resten uit het verleden op te sporen en zo nodig veilig te stellen. Binnen deze gebieden gelden voor bepaalde ingrepen en activiteiten een aantal vrijstellingen. In paragraaf 5.10 wordt verder ingegaan op de archeologische waarden in het plangebied.

Nota Stallen en Parkeren (2013)
De gemeenteraad heeft op 28 maart 2013 de Nota Stallen en Parkeren vastgesteld. Hiermee is het nieuwe parkeerbeleid van kracht. Met de uitwerkingsnota 'Parkeernormen Fiets en Auto' bepaalt de gemeente de benodigde capaciteit van het (fiets)parkeren. Voor de veiligheid, leefbaarheid en aantrekkelijkheid van Utrecht geeft de gemeente meer ruimte aan voetgangers en fietsers. Dit betekent dat er op sommige plekken op straat minder ruimte komt voor geparkeerde auto's. De gemeente stimuleert auto's om langs de rand van de stad te parkeren: in één van de drie herkenbare grote P+R terreinen, bij NS-stations en andere OV-knooppunten. Als stimulans voor binnenstedelijke ontwikkelingen, en daarmee voor een aantrekkelijke en bereikbare stad zijn de autoparkeernormen in betaald parkeergebied verlaagd. Ook schept de gemeente flexibiliteit door de vrijstellingsmogelijkheden van de parkeernormen te verruimen. Nieuw in de gemeentelijke aanpak is de verplichting om bij nieuwbouw, uitbreiding van bestaande gebouwen of in geval van een functiewijziging ook fietsenstallingen te realiseren. De parkeernormen hebben een bandbreedte, om optimale flexibiliteit en maatwerk te bieden bij de realisatie van bouwplannen.

De ontwikkeling moet voldoen aan de parkeernormen zoals opgenomen in de Nota Stallen en Parkeren. In paragraaf 4.2.3 wordt verder ingegaan op het parkeren in het plangebied.

Geluidnota Utrecht 2014-2018 (2014)
De Geluidnota Utrecht 2014-2018 is op 11 februari 2014 vastgesteld. Dit beleid gaat over het beheersen van geluidhinder bij toekomstige ontwikkelingen in Utrecht.

Bestaande knelpunten worden onderzocht en aangepakt in het kader van de EU-richtlijn Omgevingslawaai. De Geluidnota heeft alleen betrekking op weg-, rail- en industrielawaai; voor geluidhinder van bijvoorbeeld brommers, luchtvaart en buren is in deze nota geen specifiek beleid opgesteld. In de Geluidnota zijn de gemeentelijke bevoegdheden uitgewerkt, wordt aangegeven hoe met een aantal beleidsvrijheden wordt omgegaan en worden bestaande werkwijzen vastgelegd.

De belangrijkste regels uit de Geluidnota zijn:

- nieuw te bestemmen woningen beschikken over een geluidsluwe gevel, een rustige buitenruimte en een akoestisch goede woningindeling;
- behoud van goed akoestisch woon- en leefklimaat in rustige woonwijken bij bestemmen van nieuwe woningen en bedrijven in elkaars nabijheid.

Ook onderwerpen, die meer algemeen onder het begrip "een goede ruimtelijke ordening" vallen, zijn specifiek benoemd:

- Bij nieuwe plannen wordt steeds bekeken wat de effecten zijn voor de gebieden buiten het plangebied. Hiermee anticiperen we op toekomstige regelgeving voor geluid (Omgevingswet) die overigens niet eerder dan in 2019 wordt voorzien.
- Bij het ontwerpen van nieuwe scholen zal worden gestreefd naar een optimale ligging van het schoolplein om geluidshinder voor de buurt zoveel mogelijk te voorkomen.

- De richtwaarde voor geluid bij functiemenging van woningen en bedrijven sluit aan bij een levendige woonwijk.
- Bij de verdere invulling van de uitbreidingswijken (zoals Leidsche Rijn en Vleuterweide) blijven we uitgaan van dezelfde scherpe akoestische kwaliteitseisen zoals deze bij het oorspronkelijke bestemmingsplan zijn toegepast.

In paragraaf 5.2 wordt ingegaan op de geluidssituatie in het plangebied.

Nota Bodembeheerplan 2012-2022 'Grondig Werken 3' (2012)
In 2012 is de Nota Bodembeheerplan 2012-2022 'Grondig Werken 3' vastgesteld. Het doel van deze Nota bodembeheer 2012-2022 is het beleidsmatig vaststellen van de voorwaarden waaronder grond en baggerspecie op of in de bodem kunnen worden toegepast. Het Besluit bodemkwaliteit kent een generiek en gebiedsspecifiek bodembeleidskader. De gemeente Utrecht heeft zoveel mogelijk het landelijk vastgestelde generieke beleid gevolgd. Alleen om belemmeringen voor hergebruik op basis van lokale omstandigheden zoveel mogelijk weg te nemen, is gebiedsgericht beleid geformuleerd. Dit beleid is vertaald in de geactualiseerde en gebiedsspecifieke Bodemkwaliteitskaart 2011-2021.

De Nota bodembeheer 2012-2022 gaat in op verschillende situaties van hergebruik van grond, zoals grond afkomstig van uitgezonderde gebiedsdelen en verdachte locaties evenals grond afkomstig van een andere gemeente. Er zijn procedures beschreven, bijvoorbeeld dat er door middel van vooronderzoek moet worden nagegaan of er sprake is van een lokaal afwijkende bodemkwaliteit. En dat het grondverzet, met uitzondering van enkele gevallen van kleinschalig grondverzet, moet worden gemeld aan het landelijke Meldpunt bodemkwaliteit, die dit dan doormeldt aan de gemeente Utrecht. Ten slotte zijn in de Nota bodembeheer de controle en handhaving van het opgestelde beleid beschreven.

Voor gemeente Utrecht is voor de volgende punten gebiedsgericht beleid ingevuld:

- Het creëren van extra mogelijkheid voor hergebruik van grond door gebruik te maken van de kwaliteit tot de maximale waarde van de bodemfunctieklasse in plaats van de betere ontgravingsklasse:
  a. voor een deel van Leidsche Rijn (tot bovengrens klasse 'Wonen');
  b. voor gemeentelijke hoofdwegen in het oostelijke deel van de stad (tot bovengrens klasse 'Industrie').
- Het wegnemen van knelpunten door de generieke normstelling voor PCB's, waarbij de woonnorm gelijk is aan de achtergrondwaarde en waarbij de door laboratoria gehanteerde detectiegrenzen dikwijls deze normen overschrijden.
- Beleid gericht op het voorkomen van ongecontroleerde verspreiding van arseen uit veenlagen.

Daarnaast is bestaand beleid voortgezet:

- Hergebruik van grond met een verhoogde kans op bestrijdingsmiddelen in gebieden met voormalige boomgaarden en kassen in de Leidsche Rijn.
- Stringenter beleid voor asbesthoudende grond ter plaatse van kinderspeelplaatsen en volkstuinen.

In paragraaf 5.6 wordt ingegaan op de bodemkwaliteit van het plangebied.

Sportnota 2017-2020 'Utrecht sportief en gezond'
De Sportnota 2017-2020 is door het college op 29 augustus 2016 vastgesteld en wordt in december aan de gemeenteraad voor vaststelling aangeboden. Met een optimaal sport- en beweegklimaat in de stad wil de gemeente Utrecht bijdragen aan een gezonde leefstijl en daarmee aan een gezonde toekomst voor al haar bewoners. De Sportnota bevat zestien ambities, op het gebied van sportstimulering, sportaccommodaties, topsport en talentontwikkeling en sportevenementen.

Sportstimulering: Door sportstimulering wordt ervoor gezorgd dat nog meer mensen in de stad gaan sporten en bewegen. Het accent wordt gelegd op de buurten met de grootste achterstand in de gezondheid en in sportdeelname. De gemeente werkt hieraan door onder andere de samenwerking tussen sport en andere sectoren zoals gezondheid, welzijn, jeugd, onderwijs en werk en inkomen te versterken.

Sportaccommodaties: Een goede sportinfrastructuur vormt de basis voor een goed sportklimaat. Het aantal sportaccommodaties zal mee moeten groeien met de groei van de stad en het aantal inwoners. Hierbij wordt gestreefd naar een efficiënter gebruik van de accommodaties.

Topsport en talentonwikkeling: Utrecht ambieert een goed topsportklimaat, met aandacht voor ondersteuning van topsportverenigingen en talentontwikkeling. Hiervoor werkt de gemeente samen met sportverenigingen, sportorganisaties, onderwijs en het bedrijfsleven.

Sportevenementen: Topsport- en breedtesportevenementen wordt als middel gebruikt om zoveel mogelijk Utrechters kennis te laten maken met sporten en bewegen. Evenementen bieden een podium waarop talenten zich kunnen meten met de (inter)nationale top.

Met de ontwikkeling van de sporthal wordt bijgedragen aan het beperken van het tekort aan sporthallen.

Conclusie
De bouw van een nieuwe sporthal aan de Loevenhoutsedijk past in het gemeentelijk beleid.

Hoofdstuk 3 Bestaande situatie

3.1 Beschrijving van het plangebied

3.1.1 Historische ontwikkeling

Het gebied tussen Vecht en Brailledreef waar de Loevenhoutsedijk deel van uit maakt heeft een lange geschiedenis die verbonden is met de Vecht en het buitengerecht Lauwerecht. De Loevenhoutsedijk was onderdeel van de Sint Anthoniedijk die liep vanaf de Vecht naar het noordwesten en noorden. De datering van de dijk is veertiende-eeuws, maar wellicht ook ouder. Ook de verbinding over de Vecht, al eeuwenlang bekend onder de naam Rode Brug, dateert ook uit de middeleeuwen. Vooral langs de Vecht was al vroeg enige bedrijvigheid aanwezig (potten- en pannenbakkerijen) en ook bebouwing in de vorm van boerderijen en bijvoorbeeld het Anthoniegasthuis (gesloopt 1818). De naam Loevenhout is afkomstig van de boerderij annex brouwerij en herberg Het Loevenhoutje dat hier in ieder geval al in de 17^{e} eeuw gelegen was. Een restant van met name de bedrijvigheid is nog zichtbaar in de witte loods van de 'Dakpannenfabriek Hoogelanden' op de hoek met de Anthoniedijk en de Loevenhoutsedijk, nu verbouwd tot kunstenaarsateliers.

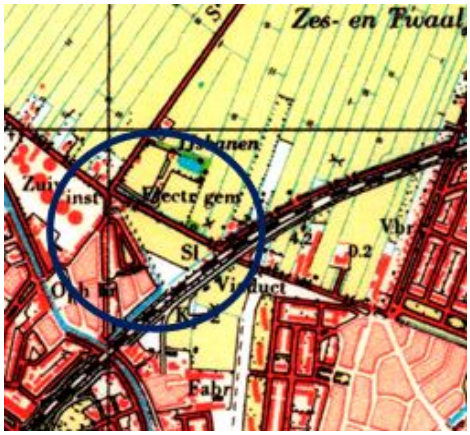
Een andere belangrijke hoofdstructuur is de Hoofddijk, nu de Brailledreef. De Hoofddijk is omstreeks 1125 aangelegd als basis voor de ontginning van de veengebieden. De Hoofddijkse Wetering functioneert vanaf begin negentiende eeuw tevens binnen de Nieuw Hollandse Waterlinie als inundatiekade. De Hoofddijk en de Hoofddijkse Wetering vormde tevens de gemeentegrens tussen Utrecht en Achttienhoven.

In 1863 wordt de spoorlijn Utrecht Amersfoort aangelegd die met een ruime bocht door dit gebied loopt. Rond 1900 is de bebouwing langs de Anthoniedijk, Hoogstraat, Jagerskade en een deel van de Loevenhoutsedijk gegroeid met kleinschalige woonbebouwing van een vaak zeer bescheiden kwaliteit, afgewisseld met oudere boerderijen en bedrijvigheid. De rest van het gebied aan weerszijden van de gemeentegrens is in gebruik als hoveniers c.q. agrarisch gebruik. Een deel daarvan zou mogelijkerwijze ook in gebruik zijn als sportveld.

In 1948 wordt er een groot complex van de Stichting Volkswoningen gebouwd, genaamd het Anthonieplein. Dit complex is bedoeld als een zogenaamde woonschool waar 'onmaatschappelijke gezinnen' onder toezicht wonen. Het terrein is dan ook afgesloten met als toegang een beheerderswoning annex badhuis, nu Oude Loevenhoutsedijk 32. Als onderdeel van het naoorlogse plan Pijlsweerd worden twee straten aangelegd met duplexwoningen, de Jongeriusstraat, Van der Steenstraat en de Verheulstraat. Aan de overzijde van de weg wordt vanaf 1955 de rioolwaterzuivering aangelegd.

In 1954 vindt de grenswijziging plaats en vanaf begin jaren zestig wordt de wijk Overvecht aan de noordzijde van de Hoofddijk gebouwd. De Hoofddijk wordt getransformeerd tot onderdeel van de rondweg als Brailledreef. Ook het tracé van de Loevenhoutsedijk wordt gewijzigd om een betere verbinding te maken tussen Rode Brug en Overvecht. Een deel van de oude bebouwing (waaronder ook enkele oude boerderijen) wordt daarvoor gesloopt.

In 1970 wordt tussen het Anthonieplein en de rondweg een sportpark aangelegd (o.a. voor de SAMOS- korfbalvereniging). De woonschool Anthonieplein wordt in 1974 opgeheven en alle woningen worden vervangen door nieuwbouw. De meest recente nieuwbouw langs de Loevenhoutsedijk dateert uit circa 2011.

Afbeelding 5 en 6: Loevenhoutsedijk in de jaren '60, uitsnede kaart 1957

3.1.2 Monumenten, beeldbepalende elementen en cultuurhistorie

In het plangebied zelf zijn geen monumenten of cultuurhistorische waarden (naast de archeologische waarden) aanwezig.

3.1.3 Structuurbepalende elementen

Het sportpark wordt aan twee zijden begrensd (aan de zijde van de Hoogstraatbuurt en de Loevenhoutsedijk) door een watergang. Deze watergang maakt onderdeel uit van het watersysteem van Overvecht en mondt uiteindelijk uit in de Vecht. Aan alle zijden wordt het sportpark met groen en opgaande beplanting omzoomd. Rondom het sportpark (behalve aan de zijde van de Hoogstraatbuurt) liggen fietspaden die onderdeel uitmaken van het stedelijke fietsnetwerk.

Grenzend aan het plangebied bestaat de bebouwing van de Hoogstraatbuurt over het algemeen uit eengezinswoningen van twee bouwlagen en een kap. Grenzend aan het plangebied, aan de overzijde van de Loevenhoutsedijk ligt de rioolzuiveringsinstallatie (rwzi) Utrecht. Aan de overzijde van de Brailledreef ligt onder andere het Trajectum College.

3.2 Beschrijving van de bestaande functies in het plangebied

Afbeelding 7 geeft de bestaande situatie weer. Op het sportpark bevinden zich verschillende sportverenigingen, zoals: een tafeltennisvereniging, een bridgevereniging, een voetbalvereniging en een korfbalvereniging. Voor deze verenigingen staan er meerdere gebouwen op het sportpark, waarvan het gebouw van de tafeltennisvereniging het grootste is. Tot slot staat er nog een gebouwtje bij de entree van het sportpark waarin buitenkleedkamers en bergingen zijn gevestigd. Het sportpark beschikt over velden voor voetbal (een wedstrijdveld en een oefenveld) en korfbal (een wedstrijdveld en een oefenveld/pupillenveld).

Het sportpark is bereikbaar via een smalle brug vanaf de Loevenhoutsedijk. Deze brug ontsluit een parkeerterrein dat centraal op het sportpark ligt. Op het terrein zijn momenteel circa 63 parkeerplaatsen aanwezig. Het fietsparkeren vind plaats op informele wijze rond de bebouwing.

Afbeelding 7: Bestaande situatie

Hoofdstuk 4 Planbeschrijving

4.1 Projectbeschrijving

4.1.1 Programma

De hoofdfunctie van het gebied is sport en de daarbij behorende ondergeschikte functies, zoals horeca (in de vorm van sportkantines). Daarnaast is beperkt ruimte voor buurtactiviteiten en een buitenschoolse opvang.

De sporthal biedt ruimte aan een volwaardige sportzaal (24x44 meter), kleedruimtes, een kantine en maatschappelijke functies. Deze sporthal wordt dubbelgebruikt door het Trajectum College, korfbalvereniging Synergo en andere sportaanbieders. De huidige bebouwing van de tafeltennis- en bridgevereniging en de voetbalvereniging worden gehandhaafd.

In de buitenruimte worden twee seniorenvelden (44x24 meter) en een jeugdveld (16x18 meter, inclusief uitloop) voor korfbal gerealiseerd. Daarnaast worden een voetbalveld (8.180 m^2) en een oefenvoetbalveld (3.130 m^2) behouden.

4.1.2 Uitgangspunten

De inpassingsruimte voor de sporthal is beperkt, onder andere door een aanwezige rioolleiding, bestaande bebouwing en sportvelden en de wensen vanuit het gebruik van de sporthal (waaronder de wens van de korfbalvereniging om een kantine op de begane grond te situeren). De sporthal is zodanig gesitueerd dat deze centraal op het sportpark staat en het sportpark een groene uitstraling naar de omgeving behoudt. De ruimte aan de zijde van de Loevenhoutsedijk is beperkt. Om alle functies goed bereikbaar en zichtbaar te maken, en ruimte te creëren voor een goede entree en voorzijde van de sporthal is een nieuwe brug naar het sportpark nodig.

Bij de uitwerking wordt extra aandacht gevraagd voor de vormgeving van de zijde van de Loevenhoutsedijk, omdat dit de meest zichtbare zijde is van de sporthal. De eisen voor wat betreft de entrees en de transparantie komen hier uit voort, maar ook vanuit de wens om zichtrelaties mogelijk te maken tussen de sporthal en de entree van het sportpark en zo de sociale veiligheid te verbeteren. Voor de nieuwbouw van de sporthal zijn ruimtelijke uitgangspunten en de gewenste beeldkwaliteit op een rij gezet.

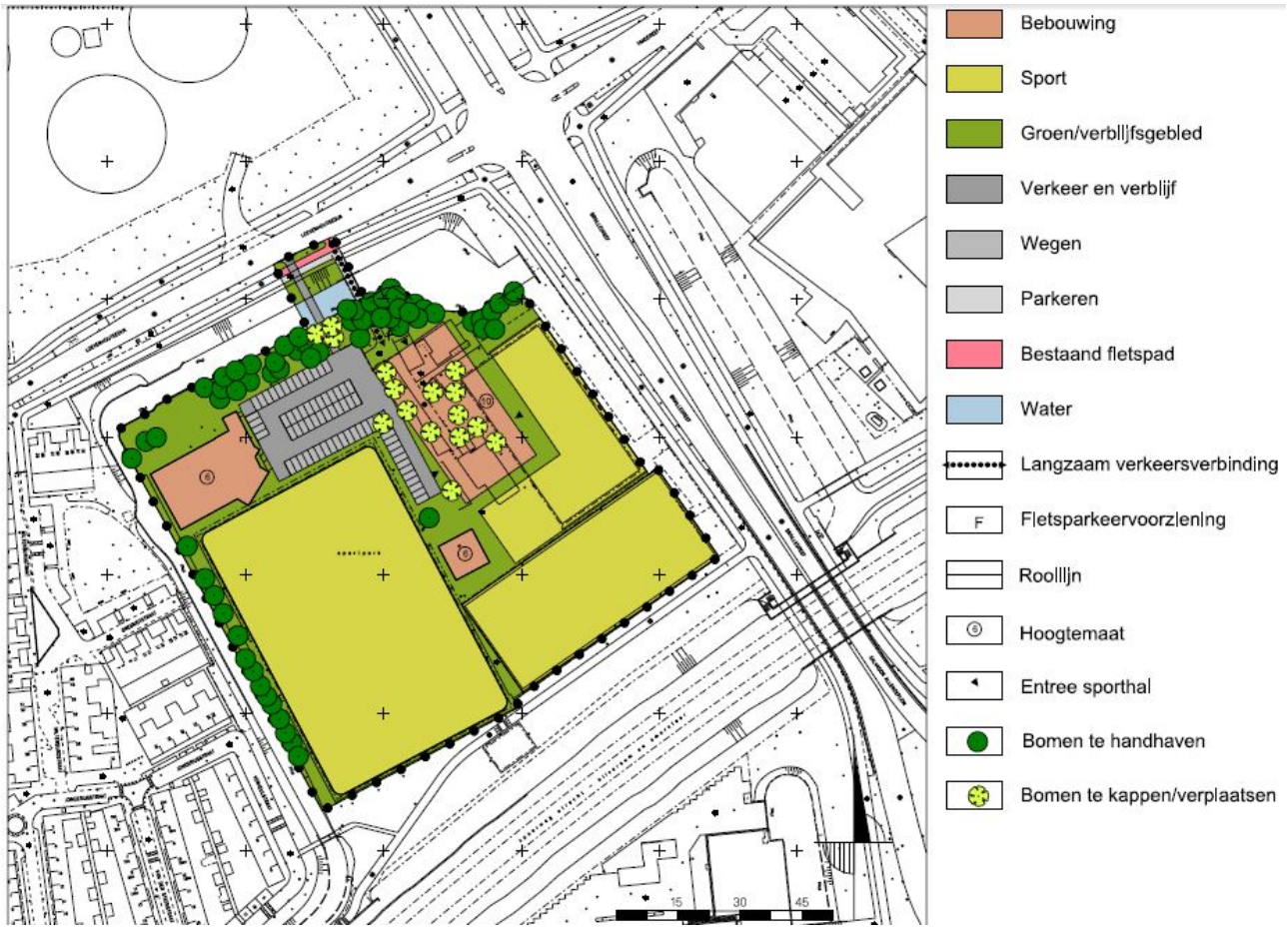
Onderstaand de ruimtelijke uitgangspunten voor de nieuwbouw van de sporthal.

- Bebouwing is mogelijk binnen de aangegeven bouwvlakken.
- De maximale bouwhoogte is 10 meter.
- De sporthal krijgt meerdere entrees, waarvan in ieder geval één aan de zijde van de Loevenhoutsedijk.

Onderstaand de gewenste beeldkwaliteit voor de nieuwbouw van de sporthal.

- De sporthal dient te worden vormgegeven als een alzijdig gebouw, met één duidelijke hoofdvorm.
- De gevel aan de zijde van de Loevenhoutsedijk dient voor een deel transparant te zijn ten behoeve van de uitstraling van de hal en de sociale controle. Daarnaast is het wenselijk dat transparantie wordt toegepast bij de entrees, de kantine, de verkeersruimtes (gangen) en tribune.
- De materialisering zorgt voor een aantrekkelijke en duurzame gevel rondom.

Al met al wordt er ingezet op een efficiënt ingericht sportpark, met een heldere inrichting, waarbij de drukte en bebouwing zich concentreert aan de Loevenhoutsedijk en de randen een groen en open (sportvelden) karakter houden. De uitgangspunten zijn in afbeelding 8 weergegeven.

Afbeelding 8: Uitgangspuntenkaart

4.2 Verkeer en openbare ruimte

4.2.1 Verkeer

Er wordt ingezet op zo min mogelijk extra verkeersdruk. Aan de zijde van de Loevenhoutsedijk wordt naast de bestaande brug een nieuwe brug gerealiseerd voor de ontsluiting van het sportpark. Deze brug is nodig aangezien de sporthal alleen kon worden ingepast op de plek waar de huidige brug aanlandt. De nieuwe brug zal minimaal 3,5 meter breed zijn en dient als ontsluiting voor autoverkeer van het sportpark. De bestaande brug wordt gehandhaafd en krijgt een functie voor alleen langzaamverkeer (voetgangers en fietsers).

4.2.2 Openbare ruimte en groen

De groene omzoming van het sportpark wordt zoveel mogelijk gehandhaafd. Alleen rond de entree naar het sportpark aan de Loevenhoutsedijk wordt het zicht op het sportpark verbeterd. Het betreft hier het weghalen van onderbegroeiing. De buitenruimte rond de sporthal wordt ingericht in samenspraak met de sportclubs en wordt gebruikt ten behoeve van: terras, groen, bevoorrading, paden en verharding. Ook kunnen hier op piekmomenten auto's worden geparkeerd.

4.2.3 Parkeren

Er wordt rekening gehouden met de auto- en fietsparkeernormen uit de nota Stallen en Parkeren zone B2: stedelijk gebied zonder betaald parkeren.

Parkeernormen	oppervlakte	norm	aantal pp
sporthal (binnen), tafeltennisverenigingbestaand	900 m^2 bvo	1,2	11
sporthal (binnen), nieuw	1545 m^2 bvo	1,2	21

sportveld (buiten), ha. netto terrein, bestaand en nieuw	1,35 hectare	13	17
wijkgebouw, 100 m² bvo*	670 m² bvo	1	7
Totaal			**56 pp**

* De norm voor wijkgebouw is opgenomen voor de buurtactiviteiten en de buitenschoolse opvang.

Het stallen van fietsen wordt voorzien nabij de entrees van de verschillende gebouwen op het terrein. Bij de heririchting van het terrein zal het fietsparkeren een belangrijk aandachtspunt zijn. Conform de Nota Stallen en parkeren zullen op het sportpark voldoende parkeerplaatsen worden gerealiseerd. Deze zullen zo zorgvuldig mogelijk worden ingepast.

Hoofdstuk 5 Onderzoek en randvoorwaarden

5.1 Milieu-effectrapportage een Strategische Milieu Beoordeling

Kader
Het doel van een milieu effect rapportage (m.e.r.) is om vooraf de mogelijke milieueffecten van plannen en besluiten in beeld brengen en deze een volwaardige rol te laten spelen bij de besluitvorming van plannen en besluiten.

Het maken van een milieueffectrapport (MER) of m.e.r.-beoordeling is verplicht bij de voorbereiding van plannen en besluiten van de overheid over initiatieven en activiteiten van publieke en private partijen die nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben.

In het Besluit m.e.r. staat omschreven welke activiteiten MER-plichtig (C-lijst) dan wel m.e.r.-beoordelingsplichtig (D-lijst) zijn. Echter ook initiatieven die onder de drempelwaarde van het Besluit m.e.r. vallen dienen kritisch bekeken te worden of deze belangrijke nadelige milieueffecten kunnen hebben. Indien dit het geval is dient hiervoor ook een MER of m.e.r-beoordeling te worden opgesteld.

Plansitutatie
Er vinden met dit bestemmingsplan geen activiteiten plaats die de geldende drempelwaarden uit het Besluit m.e.r. overschrijden. Tevens zijn er, zoals blijkt uit onderstaande beschrijving van de milieuaspecten, geen andere factoren aanwezig die aanleiding kunnen geven tot het opstellen van een MER en is gezien de aard, omvang en ligging van het project geconcludeerd dat er geen sprake is van aanzienlijke nadelige milieugevolgen.

Conclusie
Er hoeft voor dit plan geen MER of m.e.r.-beoordeling te worden gemaakt.

5.2 Geluidhinder

Kader
Geluid beïnvloedt vaak de kwaliteit van de leef- en woonomgeving. De belangrijkste geluidsbronnen die in het kader van de ruimtelijke ordening van belang zijn, zijn wegverkeer, railverkeer en bedrijven. De mate van acceptatie en hinder is onder meer afhankelijk van de functie van het geluidsbelaste object – hiervoor kent de wet "geluidsgevoelige bestemmingen" zoals woningen en scholen.

De regels en normen van de Wet geluidhinder zijn in de volgende gevallen van toepassing bij het vaststellen van een bestemmingsplan:

- bestemmen van gronden voor nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen;
- bestemmen van gronden voor aanleg van nieuwe (gezoneerde) wegen (niet bij woonerven of wegen waarvoor een maximum snelheid van 30 km/u geldt);
- reconstructie van wegen;
- gezoneerde industrieterreinen.

De Wet geluidhinder kent voorkeursgrenswaarden waarbinnen een geluidsgevoelige bestemming altijd kan worden gerealiseerd. Onder voorwaarden kan er een ontheffing van de voorkeursgrenswaarde worden verleend ('hogere waarde') tot aan een zekere maximale ontheffingswaarde. Bij een geluidsbelasting boven de maximale ontheffingswaarde zijn geluidsgevoelige bestemmingen niet toegestaan. Indien er gebruik wordt gemaakt van 'dove gevels', kan hierop een uitzondering worden gemaakt. De grenswaarden zijn voor wegverkeer 48-63 dB, voor spoorweglawaai 55-68 dB en voor gezoneerde industrieterreinen 50-55 dB(A).

Bij een geluidsbelasting tussen de voorkeursgrenswaarde en de maximale ontheffingswaarde dient akoestisch onderzoek uitsluitsel te geven over de te verwachte geluidsbelasting en de doeltreffendheid van maatregelen om een overschrijding van grenswaarden te voorkomen. Onder bepaalde voorwaarden, die zijn vastgelegd in de gemeentelijke geluidnota, kan door burgemeester en wethouders een hogere waarde voor de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting worden vastgesteld. De voorwaarden uit de Geluidnota Utrecht 2014 op basis waarvan een hogere waarde

kan worden vastgesteld, zijn:

Iedere woning dient te beschikken over een geluidsluwe gevel;

- De woning bevat voldoende verblijfsruimten aan de geluidsluwe gevel, te weten 30% van het aantal verblijfsruimten of 30% van de oppervlakte van het verblijfsgebied;
- Indien de woning beschikt over een buitenruimte, dan is deze bij voorkeur gelegen aan de geluidsluwe zijde. Het geluidsniveau mag er in ieder geval niet meer dan 5 dB hoger zijn dan op de geluidsluwe gevel.

Plansituatie
Er worden met de plannen voor sportpark Loevenhoutsedijk geen nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen gecreëerd. Er wordt een nieuwe brug aangelegd voor het autoverkeer. Deze brug ligt op grotere afstand van de woningen in de buurt van het sportpark. De verplaatsing van de brug heeft geen negatieve gevolgen voor gevoelige bestemmingen in de omgeving.

Conclusie
Het aspect geluid vormt geen belemmeringen voor de ontwikkelingen op sportpark Loevenhoutsedijk.

5.3 Geur

Het plangebied ligt niet binnen de geurcontour van de Rioolwaterzuiversinstallatie aan de Brailledreef.

5.4 Externe veiligheid

In de nabijheid van de sporthal Loevenhoutsedijk zijn geen risicobronnen waarmee rekening gehouden moet worden bij de realisatie van de sporthal. De sporthal zelf levert ook geen risico op ten aanzien van bestaande gevoelige objecten.

5.5 Luchtkwaliteit

Kader

Artikel 5.16 van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen) geeft een limitatieve opsomming van de bevoegdheden waarbij luchtkwaliteitseisen een directe rol spelen, zoals bij bestemmingsplannen. Een bestemmingsplan kan worden vastgesteld indien:

- aannemelijk is gemaakt dat er geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- een project – al dan niet per saldo – niet leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- aannemelijk is gemaakt dat de ontwikkelingen niet in betekenende mate (NIBM) bijdragen aan de concentratie PM_{10} (fijn stof) en NO_2 (stikstofdioxide) in de buitenlucht;
- het voorgenomen besluit is genoemd of niet in strijd is met het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

Plansituatie
Het plan voegt een kleine hoeveelheid verkeer toe aan het verkeer op de Loevenhoutsedijk. De uitgevoerde berekeningen laten zien dat de uitbreiding van Sportpark Loevenhoutsedijk niet leidt tot overschrijding van de grenswaarden. Hiermee wordt voldaan aan het gestelde in artikel 5.16 eerste lid, onder a van de Wet milieubeheer. De uitbreiding dragen NIBM bij aan verslechtering van de luchtkwaliteit (artikel 5.16 eerste lid, onder d van de Wet milieubeheer).

Conclusie
Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmeringen voor de ontwikkelingen op sportpark Loevenhoutsedijk. Voor meer informatie wordt verwezen naar de Beoordeling luchtkwaliteit in Bijlage 1.

5.6 Bodemkwaliteit

Kader
Bij het bestemmingsplan dient getoetst te worden of de bodemkwaliteit geschikt is of geschikt gemaakt kan worden voor de geplande functies. Het gemeentelijk bodembeleid gaat uit van de

volgende algemene uitgangspunten uit de Wet bodembescherming:

- Nieuwe bodemverontreiniging moet worden voorkomen en indien er toch bodemverontreiniging ontstaat, moet de bodem direct worden gesaneerd. Een geval van bodemverontreiniging waarbij de verontreiniging geheel of grotendeels ná 1987 is ontstaan, is een "nieuw geval". Deze zorgplicht houdt in dat nieuwe gevallen van bodemverontreiniging zoveel mogelijk ongedaan dienen te worden gemaakt.
- Overige gevallen van ernstige bodemverontreiniging moeten binnen een bepaalde termijn worden gesaneerd als er tevens sprake is van risico's. Het gaat daarbij om humane of milieuhygiënische risico's en om risico's voor verspreiding van de verontreiniging. De sanering gebeurt functiegericht en kosteneffectief.
- Nieuwbouw op of graafwerkzaamheden in een geval van ernstige bodemverontreiniging zijn ongeacht de risico's niet toegestaan zonder saneringsmaatregelen.
- Hergebruik van (schone of licht verontreinigde) grond kan bij onverdachte terreinen plaatsvinden op basis van de bodemkwaliteitskaart en het bodembeheerplan.

Bij een aanvraag van een omgevingsvergunning dient een bodemonderzoek conform de NEN 5740 te worden verricht. Op basis van dit onderzoek wordt beoordeeld of de locatie geschikt is voor de geplande functie of dat er nog een nader onderzoek en/of een bodemsanering noodzakelijk is, voordat de locatie geschikt is voor de geplande functie. Als er voor de bouwwerkzaamheden een grondwateronttrekking nodig is, moet rekening gehouden worden met nabij gelegen grondwaterverontreinigingen.

Plansituatie
Er is een verkennend en aanvullend bodemonderzoek uitgevoerd (Nieuwbouwlocatie sportpark Loevenhoutsedijk, 4 oktober 2016, Ingenieursbureau Land). Uit het verkennend onderzoek blijkt een overschrijding van de interventie-waarde voor Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen (PAK). De grond is aanvullend onderzocht. De verontreiniging met PAK blijkt beperkt van omvang (2 m^3). Er is geen sprake van een “geval van ernstige bodemverontreiniging”. Graafwerkzaamheden zijn geen “sanerende handelingen”. Graven kan dus zonder melding in het kader van de Wet bodembescherming.

Indien dieper dan 1,5 meter t.o.v. het maaiveld wordt gegraven en de veenlaag wordt afgevoerd moet deze nader onderzocht worden. Indien meer dan 50 m^3 grond wordt afgevoerd moet wel een melding worden verricht (Artikel 28 Wbb).

Conclusie
Het aspect bodem vormt geen belemmeringen voor de ontwikkelingen op sportpark Loevenhoutsedijk. Voor meer informatie wordt verwezen naar het verkennend en aanvullend bodemonderzoek in Bijlage 2.

5.7 Flora en fauna

Kader
Het Groenstructuurplan Utrecht (vastgesteld door de raad in april 2007) heeft tot doel het verhogen van de kwaliteit van het stedelijk groen ten behoeve van de leefbaarheid van de stad. In het Groenstructuurplan zijn de bestaande en wenselijke stedelijke groenstructuren vastgelegd. Deze groenstructuren hebben zowel een landschappelijke, cultuurhistorische, recreatieve als ook ecologische functie. Het is op grond van dit Groenstructuurplan de bedoeling dat de kwaliteit van het groen in deze zones zich steeds verder ontwikkelt en verbetert. Veranderen van functie is alleen mogelijk na bestuurlijke afweging. Een afname van oppervlakte van de stedelijke groenstructuur dient te worden gecompenseerd.

In de Flora- en faunawet zijn verschillende verbodsbepalingen opgenomen om in het wild levende flora en fauna te beschermen. Het is verboden om dieren opzettelijk te verontrusten, te doden of hun rust- of verblijfplaats te verstoren of te beschadigen. Ook is het verboden om beschermde planten te beschadigen of van hun groeiplaats te verwijderen. De Flora- en faunawet legt daarnaast een algemene zorgplicht op voor alle (wilde) dieren en planten en hun directe leefomgeving.

Ruimtelijke ontwikkelingen en uitvoering van projecten of (bestemmings)plannen mogen niet in strijd zijn met de internationale richtlijnen of de Flora- en faunawet. Indien er een besluit wordt genomen op grond van de Wet ruimtelijke ordening waarbij de uitvoering van het besluit gevolgen kan hebben voor beschermde soorten, moet getoetst worden of beschermde soorten aanwezig (kunnen) zijn. Ook dient te worden bekeken wat de eventuele effecten van de activiteiten op de soorten zijn. De centrale vraag daarbij is of er een vrijstelling of een ontheffing nodig is op grond van de Flora- en faunawet. Dit is afhankelijk van de beschermingsgraad van de aangetroffen soort.

Bij het vaststellen van het bestemmingsplan dient van tevoren duidelijk te zijn dat de Flora- en

faunawet niet in de weg staat aan de uitvoering van het plan en dat eventuele ontheffing of vrijstelling zal worden verleend.

Plansituatie

- Aan de zijde van de Loevenhoutsedijk wordt naast de bestaande brug een nieuwe brug gerealiseerd voor de ontsluiting van het sportpark.
- De groene zoom rond het sportpark wordt gehandhaafd. Alleen rond de entree naar het sportpark wordt het zicht op het sportpark verbeterd. Het betreft hier het weghalen van onder begroeiing.
- Voor de realisatie van de brug en de sporthal kunnen 16 bomen niet worden gehandhaafd, deze worden ofwel verplaatst ofwel gecompenseerd op het sportpark.

Bureau Waardenburg heeft onderzoek verricht in het kader van de Flora- en fauna wet (Notitie quick scan beschermde soorten Loevenhoutsedijk 2 te Utrecht, 9 augustus 2016, Bureau Waardenburg BV). In het plangebied kunnen vogels tot broeden komen in de periode begin maart tot eind augustus. De kap- en bouwwerkzaamheden dienen buiten deze periode te worden uitgevoerd om te voorkomen dat verbodsbepalingen ten aanzien van vogels worden overtreden. Indien buiten deze periode wordt gewerkt, dient vooraf te worden vastgesteld dat de werkzaamheden niet kunnen leiden tot verstoring van broedende vogels cq. dienen maatregelen getroffen te worden om te voorkomen dat op de locatie vogels gaan broeden.

Het plangebied heeft in potentie betekenis voor enkele algemeen voorkomende soorten planten en zoogdieren. Hoewel de verwachting is dat de meeste provincies de vrijstelling voor licht beschermde soorten zullen handhaven, is daar nog geen zekerheid over en kan het zijn dat er na 1 januari 2017 een ontheffing nodig is. Concreet betekent dit dat als de geplande activiteiten voor 01-01-2017 worden gerealiseerd, er geen ontheffing nodig is voor nu nog licht beschermde soorten.

Het onderzoek sluit niet uit dat er rust- en verblijfsplaatsen van vleermuizen in de lage bebouwing van de te slopen sporthal zijn. De kans hierop wordt door de gemeente laag ingeschat omdat het om 1-laagse bebouwing gaat. De belangrijke verblijfplaatsen (kraam- en winterverblijfplaatsen) zijn bekend en als hier al een verblijfplaats zou zijn, is het eerder een paar- of zomerverblijfplaats voor enkele vleermuizen. Om te voorkomen dat de vaste verblijfsplaatsen van potentieel aanwezige vleermuizen worden geschaad zal in de nieuwe sporthal ruimte voor vleermuizen worden ingebouwd.

Conclusie
Het aspect ecologie vormt geen belemmeringen voor de ontwikkelingen op sportpark Loevenhoutsedijk. Met de hierboven geschetste maatregelen wordt rekening gehouden met de aanwezige flora en fauna. Voor meer informatie wordt verwezen naar de quickscan flora en fauna in Bijlage 3.

5.8 Bomen

Op het sportpark staan veel bomen. Het grootste deel van deze bomen staat langs de randen van het park en zorgt ervoor dat het park een groene uitstraling heeft. In het centrale deel van het park staat ook een aantal bomen. Ten behoeve van de bouwenvelop is een bomeninventarisatie gedaan, hierbij zijn alleen de bomen geïnventariseerd aan de zijde van de Loevenhoutsedijk en het centrale deel van het sportpark. Zie afbeelding 9 voor de bomeninventarisatie. De overige groene randen worden niet aangetast door de ontwikkeling van de sporthal.

Vanwege de ontwikkeling kunnen 16 bomen niet worden gehandhaafd door de plaatsing van de sporthal en de nieuwe brug.

Het gaat om de volgende bomen:

- 6 platanen (met een goede conditie);
- 7 gewone essen (met een matige conditie);
- 2 Meelbessen (1 met een matige en 1 met een goede conditie);
- 1 Spaanse aak (met een matige conditie).

Als principe geldt dat als bomen niet kunnen worden gehandhaafd eerst gekeken moet worden of ze kunnen worden verplaatst en ze anders moeten worden gecompenseerd. De platanen en één meelbes zijn dunner dan 0,15 cm op borsthoogte waardoor deze niet vergunningplichtig zijn. Voor de platanen wordt toch gezocht naar een nieuwe locatie op het sportpark voor herplanting. De overige bomen die worden gekapt (maximaal 10) dienen op het sportpark gecompenseerd te worden. Bomen die geplant worden ter compensatie dienen inheemse soorten te zijn.

Afbeelding 9: Bomeninventarisatie

5.9 Water

Kader
De waterparagraaf is een verplicht onderdeel van een ruimtelijk plan en vormt een wezenlijk element in het gehele watertoetsproces. Het fungeert als een instrument waarin de waterhuishoudkundige gevolgen van een plan inzichtelijk worden gemaakt, de gemaakte afwegingen expliciet en toetsbaar worden vastgelegd en het wateradvies van de waterbeheerder wordt opgenomen. Door de bestaande (geo)hydrologische situatie en randvoorwaarden, de geplande ontwikkeling en de ruimtelijke consequenties ten aanzien van de waterhuishouding te analyseren, kan het streven naar een duurzaam en robuust watersysteem vroegtijdig in het ontwerpproces worden geïntegreerd. Voor het wijzigen van het bestemmingsplan is een dergelijk onderzoek vereist. Dit onderzoek moet uitwijzen of met de voorgestelde maatregelen (afkoppelen/ infiltreren hemelwater van bebouwing en openbare ruimte alsmede aanleg van ecologische oever) sprake is van toename van de verharding en extra waterberging nodig is.

Plansituatie
In het plangebied zal door de ontwikkeling van sporthal het verhard oppervlak toenemen met ca. 720 m^2. In het gebied is geen ruimte om de waterberging te vergroten. De nieuwe parkeerplaatsen zullen worden uitgevoerd met waterpasserende stenen, zodat deze als 100% onverhard oppervlak worden gerekend. Hierdoor komt het totaal verhard oppervlak uit op 489 m^2, dit is onder de ondergrens van 500 m^2 waarbij compenserende maatregelen nodig zijn. Tevens wordt het hemelwater dat afkomstig is van het dakoppervlak geïnfiltreerd in de berm en een wadi.

Conclusie
Door het uitvoeren van bovenstaande maatregelen wordt een duurzaam en robuust watersysteem geïntegreerd. Voor de volledige waterparagraaf wordt verwezen naar Bijlage 4.

5.10 Archeologie

Kader

In 1992 heeft Nederland het Europese Verdrag van Malta ondertekend en in 1998 geratificeerd. Doel van dit verdrag is een betere bescherming van het Europese archeologische erfgoed door een structurele inpassing van de archeologie in ruimtelijke ordeningstrajecten. Eén van de belangrijkste uitgangspunten van het Verdrag van Malta is dat archeologische waarden zoveel mogelijk in situ in de bodem bewaard dienen te blijven. Alleen als behoud in situ niet mogelijk is, wordt overgegaan tot behoud van de archeologische informatie ex situ, door middel van opgraven en bewaren in depot. Een ander uitgangspunt is dat het onderzoek naar de aanwezigheid van archeologische waarden in een zo vroeg mogelijk stadium dient plaats te vinden, zodat hiermee bij de planontwikkeling rekening gehouden kan worden. Een derde uitgangspunt is het 'de verstoorder betaalt principe'. Alle kosten die samenhangen met archeologisch onderzoek dienen worden betaald door de initiatiefnemer van de geplande bodemingrepen. Ten slotte richt het Verdrag van Malta zich tevens op een toename van kennis, herkenbaarheid en beleefbaarheid van het archeologische erfgoed.

Het Verdrag van Malta heeft in Nederland geresulteerd in een ingrijpende herziening van de Monumentenwet uit 1988, die op 1 september 2007 met de Wet op de Archeologische Monumentenzorg van kracht is geworden. Hiermee zijn de uitgangspunten van het Verdrag van Malta in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. In de nieuwe wetgeving is de bescherming van het archeologische erfgoed, de inpassing hiervan in de ruimtelijke ontwikkeling en de financiering van het archeologische onderzoek geregeld. Op grond van artikel 38a van de Monumentenwet 1988 moet een bestemmingsplan rekening houden met de archeologische resten in de grond. Om te kunnen bepalen op welke wijze de bestemmingsregeling rekening moet houden met de archeologie (artikel 38a Monumentenwet 1988) moet onderzoek, veelal bureauonderzoek, worden gepleegd. De resultaten daarvan worden beschreven in de toelichting van het bestemmingsplan, waarbij wordt aangegeven hoe het bestemmingsplan bij moet dragen aan de bescherming van de archeologie.

Verordening en bestemmingsplan
De gemeente Utrecht heeft ervoor gekozen ter bescherming van de archeologische waarden en verwachtingen een verordening op te stellen voor het hele grondgebied van de gemeente. In de verordening op de archeologische monumentenzorg is een vergunningenstelsel opgenomen ter bescherming van het archeologische erfgoed, waarmee de wettelijk vereiste bescherming kan worden geboden. In bestemmingsplannen wordt verwezen naar de verordening en een regel opgenomen (dubbelbestemming Waarde - Archeologie). In deze dubbelbestemming is opgenomen dat de voor Waarde- archeologie aangewezen gronden mede zijn bestemd voor de bescherming en veiligstelling van de archeologische waarden en verwachtingen. Met deze specifieke gebruiksregel wordt geregeld dat onder een met het bestemmingsplan strijdig gebruik in ieder geval wordt begrepen het handelen in strijd met de Verordening op de Archeologische Monumentenzorg. Door de verordening en de daarbij behorende archeologische waardenkaart is de bescherming van de archeologische waarden en verwachtingen in de bodem van de gemeente Utrecht gewaarborgd en zijn verstoringen van de bodem vanaf een op de archeologische waardenkaart aangegeven oppervlakte en diepte vergunningplichtig.

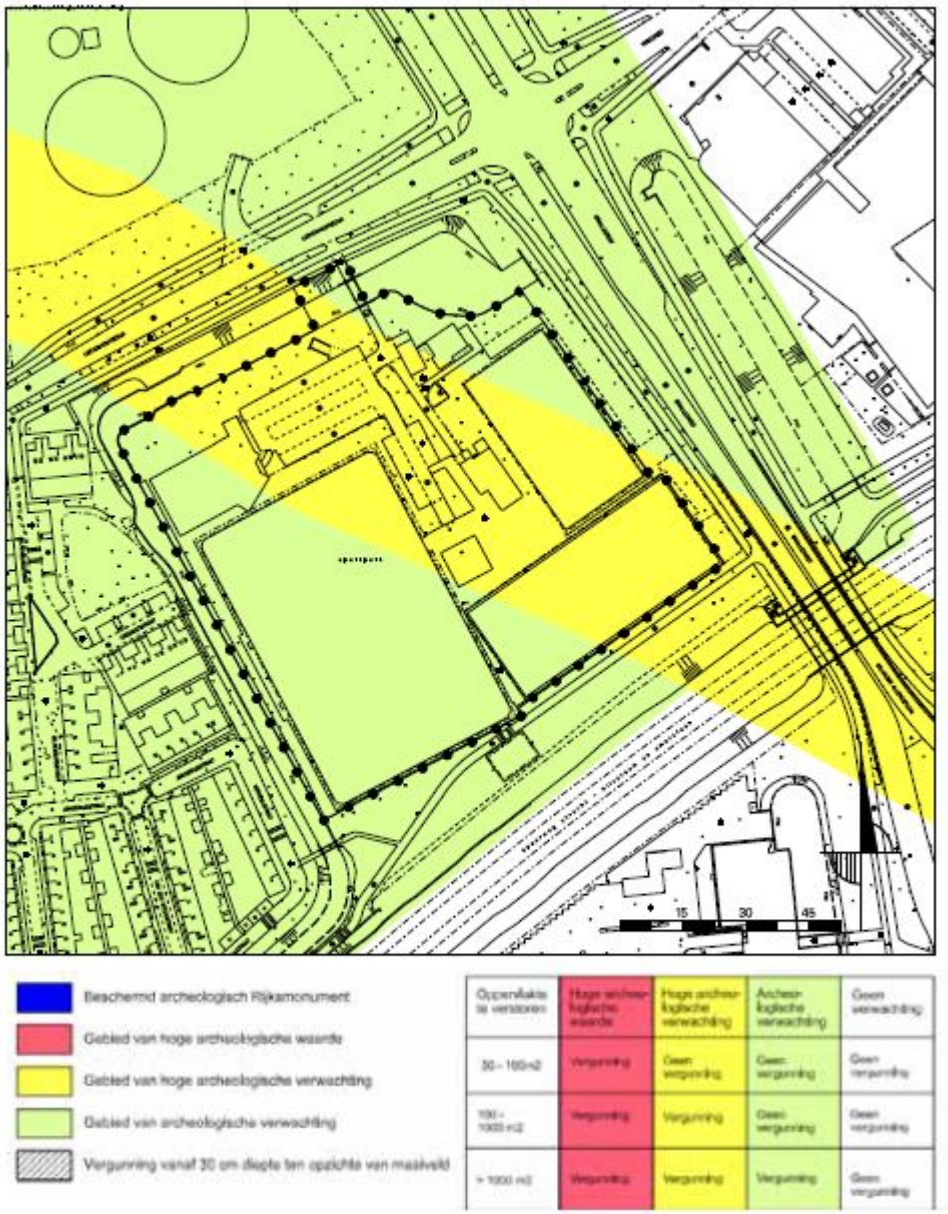
Gemeentelijke archeologische waardenkaart
De Archeologische Waardenkaart van de gemeente Utrecht ligt ten grondslag aan de verordening op de archeologische Monumentenzorg. Deze waardenkaart is geënt op de Indicatieve Kaart Archeologische Waarde (IKAW) van de provincie en op de kennis en ervaring opgedaan in tientallen jaren archeologisch onderzoek in de stad. Hij geeft inzicht in de ligging van beschermde archeologische rijksmonumenten, gebieden van hoge archeologische waarde, gebieden van hoge archeologische verwachting en gebieden van archeologische verwachting en bij welk te verstoren oppervlakte en diepte een vergunningsplicht geldt. In de op de waardenkaart aangeduide gebieden waar een vergunningplicht geldt zal van toekomstige initiatiefnemers tot bodemverstorende activiteiten een inspanning vereist worden om resten uit het verleden op te sporen en zo nodig veilig te stellen.

Beschermde archeologische rijksmonumenten worden op grond van de Monumentenwet 1988 beschermd. Aantasting van de beschermde archeologische monumenten is niet toegestaan. Eventueel dubbel ruimtegebruik is mogelijk, mits de gekozen bestemming zich duurzaam verhoudt met de in het terrein aanwezige archeologische waarden. Voor dubbel ruimtegebruik is een vergunning krachtens de Monumentenwet vereist.

Gebieden van hoge archeologische waarde (rood) zijn gebieden waarvan bekend is dat er archeologische waarden zijn, maar die niet beschermd zijn als archeologisch rijks- of gemeentelijk monument. Gebieden van hoge archeologische verwachting (geel) zijn zones waar op grond van

eerder uitgevoerd archeologisch onderzoek dan wel op basis van historisch geografisch onderzoek archeologische waarden te verwachten zijn (er wordt een middelhoge tot hoge dichtheid aan archeologische vondsten of sporen verwacht). Bij gebieden met een archeologische verwachting (groen) zijn de verwachtingen lager (er wordt een middelhoge dichtheid aan archeologische vondsten of sporen verwacht). Voor deze gebieden geldt de gemeentelijke Verordening op de Archeologische Monumentenzorg. Daarnaast zijn op de kaart witte gebieden aangewezen. Voor deze zones geldt geen verwachting en geen vergunningstelsel.

Plansituatie
Het plangebied bevindt zich op de gemeentelijke archeologische waardenkaart in een gebied waarvoor deels een archeologische verwachting (groen) en deels een hoge archeologische verwachting (geel) geldt, zie afbeelding 10. De archeologische verwachting (groen) is gebaseerd op de ligging op de stroomrug van de Vecht. De hoge archeologische verwachting (geel) is gebaseerd op de middeleeuwse Hooftdijkse Wetering. Dit is de eerste wetering die als afvoerkanaal in de eerste helft van de twaalfde eeuw is gegraven ten behoeve van de eerste ontginningsfase van het Oostveen. Gaande de ontginningen zich verder ontwikkelden werd deze wetering vanaf de abdij Oostbroek ook steeds verder westwaarts doorgegraven. Uiteindelijk eindigde de wetering in de Vecht bij ongeveer bij het huidige Nifterlake en fort De Klop.

Afbeelding 10: Uitsnede Archeologische Waardenkaart

Conclusie

Indien bij uitvoering van de werkzaamheden onverwacht toch archeologische zaken worden aangetroffen, dient conform artikel 53 en 54 van de Monumentenwet 1988 (herzien 2007) melding van de desbetreffende vondsten bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap c.q. REO afdeling Erfgoed, gemeente Utrecht, 030-2863990 te worden gedaan.

5.11 Kabels en leidingen

Er is een KLIC-melding gedaan voor het plangebied. Er liggen verschillende leidingen in het plangebied (zie afbeelding 11). Parallel aan de Brailledreef ligt een grote rioleringsleiding door het plangebied, rond deze leiding dient een zone van 3,5m vrij te worden gehouden van bebouwing. Hiermee is bij de inpassing van de sporthal rekening gehouden. De sporthal wordt buiten deze zone gehouden.

Afbeelding 11: Kabels en leidingen

5.12 Kwaliteit van de leefomgeving

Sociale veiligheid

Bij de uitwerking van de sporthal wordt extra aandacht gevraagd voor de vormgeving van de zijde van de Loevenhoutsedijk, omdat dit de meest zichtbare zijde is van de sporthal.

De uitgangspunten voor de nieuwbouw van de sporthal bevatten onder andere punten met betrekking tot transparantie van de sporthal. Hiermee wordt de sociale veiligheid verbetert. Tevens wordt rondom de entree van het sportpark onderbegroeiing verwijdert om te zorgen voor meer zicht en sociale controle op het sportpark.

Verlichting en lichthinder

De velden op het sportpark zullen worden verlicht met lichtmasten van circa 18 meter hoog. Op basis van het vigerende bestemmingsplan is een hoogte van 18 meter mogelijk. Met voorliggend bestemmingsplan is daarbij aangesloten. Op dit moment worden de sportvelden ook al verlicht door middel van lichtmasten.

5.13 Gezondheid

Door het realiseren van goede en multifunctionele sportfaciliteiten in de buurt wordt het makkelijker voor mensen om te bewegen en te sporten. Het sportpark Loevenhoutsedijk ligt zeer dicht bij het centrum van Utrecht en is misschien wel het meest centraal gelegen sportpark in de stad. Een efficiënt gebruik van het sportpark is hier dan ook wenselijk. Het sportpark wordt in de nieuwe situatie zeer intensief gebruikt, zowel in de ruimte als in de tijd. Overdag heeft de sporthal een functie voor het (gym-)onderwijs, 's avonds en in het weekend wordt de hal gebruikt voor clubgebruik (met name korfbalvereniging). Hiermee draagt de bouw van de sporthal bij aan de gemeentelijke ambities voor gezonde verstedelijking.

5.14 Duurzaamheid

Binnen Europa is afgesproken dat in stappen wordt toegewerkt naar een energieneutraal gebouwde omgeving. Eén van die stappen is de toepassing van de BENG-eisen (Bijna Energie Neutrale Gebouwen). De gemeente Utrecht streeft ernaar al haar nieuwbouw (vooruitlopend op de wettelijke termijn) BENG te realiseren. Voor overheidsgebouwen zal dat ook eind 2018 de wettelijke minimumeis zijn.

Het BENG-gebouw wordt bereikt door maatregelen toe te passen op het gebied van o.a.:

- toepassing zonnepanelen (het dak zal na oplevering (deels) geschikt zijn voor installaties voor hernieuwbare energie zoals zonne-energie);
- hoogwaardige isolatietechnieken en materialen (dak, gevels, vloer, glas);
- waterbesparende maatregelen (douches);
- duurzame installaties (luchtbehandeling, gebouwbeheerssysteem, verwarmingsinstallaties).

Daarnaast worden gebruikers gestimuleerd om zuinig met energie om te gaan, te denken valt aan een informatiebord energiewinning versus verbruik in de entreehal (gebruikers kunnen energiewinning volgen). De marktpartijen worden uitgedaagd voorstellen te doen voor maatregelen waarmee aan de BENG-eisen wordt voldaan en met voorstellen te komen waarmee de energieprestatie mogelijk zelfs nog verder verbeterd wordt.

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Het sportpark en de sporthal zijn eigendom van de Utrechtse Vastgoed Organisatie (UVO). De UVO is verantwoordelijk voor de realisatie van het sportpark en de sporthal. De kosten voor het opstellen van dit bestemmingsplan en de realisatie van de sporthal zijn opgenomen in de begroting van UVO, zodat de kosten gedekt zijn.

Gezien de in planologisch opzicht geringe ontwikkeling, het huidige gebruik van het perceel, de grote afstand ten opzichte van percelen van andere eigenaren is het niet aannemelijk dat er sprake zal zijn van planschade.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.2.1 Overleg ex artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening

Het plan is aan een aantal instanties toegezonden voor reactie als bedoeld in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening.

De VRU heeft op 10 januari 2017 aangegeven dat er uit een oogpunt van externe veiligheid geen belemmeringen zijn voor dit plan en gewezen op bluswatervoorzieningen en bereikbaarheid Brandweer bij de uitwerking.

De waterbeheerder heeft gewezen op een beschermingszone van 5 meter uit de watergang rond het complex. Deze is nu op de verbeelding en in de regels opgenomen. De toelichting is in paragraaf 5.9, Water, aangevuld als volgt: Tevens wordt het hemelwater dat afkomstig is van het dakoppervlak geïnfiltreerd in de berm en een wadi.

6.2.2 Advies wijkraad

Het bestemmingsplan is op 22 december 2016 toegezonden aan de wijkraad Noord-west die heeft aangegeven geen opmerkingen te hebben. Het bestemmingsplan is ook toegezonden aan de wijkraad Overvecht, die niet heeft gereageerd.

6.2.3 Participatie

Op 16 november 2016 is een informatieavond georganiseerd. Hiervoor zijn omwonenden en andere betrokkenen van het gebied uitgenodigd. Tijdens deze informatieavond konden vragen gesteld worden of op- en aanmerkingen worden geplaatst.

Hoofdstuk 7 Juridische planopzet

7.1 Inleiding

Het bestemmingsplan is opgesteld volgens de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP 2012). De SVBP 2012 maakt het mogelijk om bestemmingsplannen te maken die op vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op eenzelfde manier worden verbeeld. Vergelijkbare bestemmingsplannen leiden tot een betere leesbaarheid, raadpleegbaarheid en helderheid voor de gebruiker en draagt zo bij aan een effectiever en efficiëntere dienstverlening.

7.2 Planvorm

Het bestemmingsplan is gedetailleerd van aard en legt precies de omvang van de ontwikkeling van de sporthal vast en regelt waar wél/niet gebouwd mag worden. De concrete bouwplanvorming en de planologische procedure lopen gelijk op, waardoor de behoefte aan flexibiliteit beperkt is.

7.3 Opbouw regels

De opzet van de bestemmingsregels is steeds gelijk:

- bestemmingsomschrijving (met ondergeschikte en nevengeschikte doeleinden);
- bouwregels;
- nadere eisen waar de bestemmingsregeling dat nodig maakt;
- afwijkingsregels van de bouwregels;
- waar nodig: een bijzondere gebruiksregel;
- afwijkingsregels van de gebruiksregels;
- eventueel een aanlegvergunningstelsel ter bescherming van aanwezige cultuurhistorische, landschappelijke of natuurwaarden;
- in een aantal gevallen een wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht.

7.4 Artikelsgewijze toelichting

In deze paragraaf wordt per bestemming uitgelegd wat de achtergrond is van een bepaalde bestemming.

Artikel 3 Groen

Een klein deel van de groenstrook rond het sportpark is meegenomen in dit bestemmingsplan omdat de toegang door middel van bruggen zal worden verbreed.

Artikel 4 Leiding - Riool

De bestaande rioolleiding is opgenomen in het plan met de gebruikelijke beschermingsregels.

Artikel 5 Sport

De bestemming Sport is bedoeld voor sportvoorzieningen met bijbehorende voorzieningen zoals ondergeschikte detailhandel en additionele horeca. Gebouwen worden gebouwd binnen het bouwvlak en de maximum bouwhoogte is opgenomen op de verbeelding. Buiten het bouwvlak zijn gebouwen van ondergeschikte aard zoals een fietsenstalling toegestaan. De maatvoering hiervan is opgenomen in de regels. Ook is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen voor het in beperkte mate en onder voorwaarden bouwen buiten het bouwvlak.

Onder bij de sportactiviteiten behorende ondergeschikte detailhandel kan ondermeer verstaan worden de verkoop op beperkte schaal van sportkleding en sportartikelen.

Artikel 6 Waarde - Archeologie
De aanwezige archeologische waarden in het hele plangebied worden beschermd via de dubbelbestemming Waarde-Archeologie. Deze dubbelbestemming beschermt de archeologische waarden in het plangebied. Op grond van deze dubbelbestemmingen is voor activiteiten waarbij gegraven wordt, zoals bouwen en een aantal specifiek genoemde werken en werkzaamheden, een omgevingsvergunning nodig. Het toepassen van de afwijkingsbevoegdheid of het verlenen van de vergunning is slechts mogelijk indien is aangetoond dat de te verrichten activiteiten de archeologische waarden niet zullen schaden.

Artikel 7 Waterstaat - Waterstaatkundige functie

De beschermingszone van 5 meter uit de primaire watergang rond het complex is met deze bestemming in het plan opgenomen en daarmee geborgd.

Artikel 9 Algemene afwijkingsregels

Dit artikel regelt de bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders om af te wijken van de regels. Dit heeft primair tot doel enige flexibiliteit in de regels aan te brengen. Ze kunnen worden toegepast als er niet op grond van de bestemmingsregelingen in hoofdstuk 2 al een afwijkingsmogelijkheid is. Het gaat dan om een afwijking van maten, afmetingen en percentages, het plaatsen van objecten van beeldende kunst, het realiseren van kleine nutsgebouwtjes.

Artikel 10 Algemene bouwregels

Dit artikel regelt dit artikel de mogelijkheid voor (beperkte) overschrijdingen van bebouwingsgrenzen die op de kaart zijn aangegeven.

Voorwaardelijke verplichting over parkeren

Dit artikel regelt dat de parkeergelegenheid voor auto's en fietsen voldoet aan het gemeentelijk beleid. Het artikel neemt de functie over van de stedenbouwkundige bepaling in de bouwverordening die eenzelfde voorwaarde aan het gebruik stelt. Bij het toetsen van omgevingsvergunningen aan het bestemmingsplan, zal onderzocht worden of de aanvraag aan de voorwaarde om voldoende parkeergelegenheid te regelen voldoet. Het college heeft normen vastgesteld die aangeven wat als 'voldoende' moet worden beschouwd. In een bestaande situatie wordt de bestaande parkeergelegenheid voor auto's en fietsen als voldoende beschouwd. Deze bestaande parkeergelegenheid moet op grond van dit artikel in stand worden gehouden. Bij sloop-nieuwbouw wordt het bestaande aantal parkeerplaatsen (het rechtens verkregen niveau) in mindering gebracht op het aantal dat nodig is bij de nieuwe ontwikkeling, een en ander conform het geldende gemeentelijk beleid. Met parkeervoorzieningen worden parkeervoorzieningen voor auto's en fietsen bedoeld.

Artikel 11 Algemene gebruiksregels

De Wabo bevat een algemeen verbod om de gronden en bebouwing in strijd met het bestemmingsplan te gebruiken. Een algemeen gebruiksverbod hoeft derhalve niet meer in de planregels te worden opgenomen. Het is wel mogelijk om in het bestemmingsplan aan te geven wat onder verboden gebruik in ieder geval wordt verstaan. In dit artikel is opgenomen dat onder verboden gebruik wordt verstaan: onbebouwde gronden te gebruiken als staanplaats voor onderkomens als opslagplaats voor onklare voer-, vlieg- en vaartuigen of onderdelen daarvan of als stortplaats voor puin en afvalstoffen.

Het gebruik of bouwen in strijd met het bestemmingsplan was vroeger onder de oude Wet op de Ruimtelijke Ordening via een algemene gebruiksbepaling en strafbepaling geregeld in het bestemmingsplan. Onder de Wet ruimtelijke ordening was een en ander geregeld in de wet zelf. Met de invoering van de Wabo is dat opnieuw gewijzigd. Nu is het als volgt geregeld.

Voor elke verandering van gebruik (in ruime zin) die in strijd komt met een bestemmingsplan is volgens artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo een omgevingsvergunning nodig is. Indien voor een dergelijk planologisch strijdig gebruik geen omgevingsvergunning wordt gevraagd of een gevraagde vergunning niet wordt verleend, komt dit gebruik dus in strijd met artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo. Dat artikel kan vervolgens bestuursrechtelijk of strafrechtelijk via de Wet op de economische delicten worden gehandhaafd.

Strijdig gebruik met planologische regelingen waarvan afwijking niet is toegestaan valt niet onder artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo. Met het oog op dergelijk gebruik is in artikel 7.2 Wet ruimtelijke ordening een verbodsbepaling opgenomen bij de invoering van de Wabo.

Artikel 12 Algemene wijzigingsregels

Dit artikel regelt dat het college van burgemeester en wethouders bevoegd is om de in het plan opgenomen bestemmingen te wijzigen ten behoeve van overschrijding van bestemmingsgrenzen. De overschrijdingen mogen niet meer dan 3 meter bedragen en het bestemmingsvlak mag met niet meer dan 10% worden vergroot.

Artikel 13 Anti-dubbeltelregel

Deze bepaling is opgenomen om te voorkomen dat een stuk grond dat al eens was betrokken bij het verlenen van een omgevingsvergunning bij de beoordeling van latere bouwplannen nogmaals wordt betrokken.

De overgangs- en slotbepalingen van hoofdstuk 4 bevatten de onderstaande 3 bepalingen.

Artikel 15 Overgangsrecht

In het nieuwe Besluit op de ruimtelijke ordening (in werking 1 juli 2008) is overgangsrecht opgenomen dat in elk bestemmingsplan moet worden overgenomen.

Indien de in het plan opgenomen regels. voor wat betreft gebruik of bebouwing, afwijken van een bestaande legale situatie, dan zijn daarop de overgangsbepalingen van toepassing. De overgangsbepaling heeft tot doel bestaande belangen te respecteren totdat realisering van de nieuwe regels plaatsvindt.

Voor bouwwerken die onder het overgangsrecht vallen, is bepaald dat deze gedeeltelijk mogen worden vernieuwd of veranderd, mits de bestaande afwijking niet wordt vergroot. Gehele vernieuwing is in principe uitgesloten, waaronder ook gefaseerde vernieuwing van een bouwwerk wordt verstaan. Het doel van het overgangsrecht is dat het bestaande bouwwerk in de bestaande staat in stand mag worden gehouden. Uitsluitend na het tenietgaan van het bouwwerk door een calamiteit, waarmee onder andere brand of extreme weersomstandigheden wordt bedoeld, is onder voorwaarden gehele vernieuwing toegestaan.

Vergunningplichtige bouwwerken die zonder vergunning zijn opgericht, kunnen door overgangsrecht niet gelegaliseerd worden. Bouwen zonder vergunning is immers een overtreding van de Wabo die niet door een regeling in een bestemmingsplan ongedaan kan worden gemaakt.

Wel kan met een beroep op het overgangsrecht een aanvraag worden ingediend voor de verbouw van een illegaal bouwwerk. Om te voorkomen dat een dergelijke aanvraag moet worden gehonoreerd, is in de overgangsbepaling van dit plan opgenomen dat deze slechts van toepassing is op legale bouwwerken.

Voor het gebruik dat onder het overgangsrecht valt, is bepaald dat dat gebruik mag worden voortgezet. Het gebruik mag eveneens worden gewijzigd, voor zover de afwijking ten opzichte van het toegestane gebruik niet vergroot wordt.

Hiervoor is reeds aangegeven dat illegale bouwwerken niet gelegaliseerd kunnen worden door overgangsrecht. Voor gebruik is dat in principe wel mogelijk maar vanuit het oogpunt van handhaving ongewenst. Gezien het voorgaande is in de overgangsbepaling opgenomen dat het gebruik, dat reeds in strijd was met het voorheen geldende plan, van het overgangsrecht is uitgesloten.

Ook na het van kracht worden van dit plan kan dus nog met succes handhavend worden opgetreden tegen gebruik dat reeds in strijd was met het voorgaande bestemmingsplan. Dit laatste is uiteraard mede afhankelijk van andere aspecten, waaronder de vraag of het strijdige gebruik reeds zolang plaatsvindt dat de gemeente haar rechten heeft verwerkt.

Artikel 16 Slotregel

In dit artikel is de naam van het bestemmingsplan, de citeertitel, omschreven.

Prostitutie

In het plangebied van dit bestemmingsplan zijn geen seksinrichtingen gevestigd met een vergunning op basis van de APV. Gezien het in Utrecht gehanteerde maximumstelsel zijn nieuwe seksinrichtingen niet toegestaan en zijn seksinrichtingen uitgesloten in de gebruiksbepaling en in de begripsbepaling "aan huis verbonden beroep en bedrijf". Gelet op het binnen de gemeente gehanteerde maximumstelsel betekent de regeling in dit bestemmingsplan geen algeheel verbod, maar wel een verbod op seksinrichtingen binnen dit plangebied.

7.5 Handhaving

Door handhaving controleert de overheid of burgers, bedrijven en bijvoorbeeld overheidsorganen zich aan de wet- en regelgeving houden. Onder handhaving wordt verstaan het door controle (toezicht en opsporing) en het toepassen (of dreigen daarmee) van bestuursrechtelijke sancties, bereiken dat het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift wordt nageleefd. De handhaving van de van toepassing zijnde regeling binnen de gemeente Utrecht, wordt uitgevoerd door diverse diensten en afdelingen. Zo wordt namens het college onder andere gehandhaafd op de regels van voorliggend bestemmingsplan. Dit betekent dat de regels voor wat betreft het gebruik en de bebouwingsregels worden gehandhaafd. Dit gebeurt veelal door toetsing tijdens het behandelen van de aanvragen om omgevingsvergunning, maar kan ook gebeuren als gevolg van toezicht tijdens de uitvoering van de bouw of op grond van een eigen constatering indien een bouwwerk of een perceel in strijd met het bestemmingsplan wordt gebruikt. Indien er bijvoorbeeld sprake is van illegale ingebruikname van gemeentelijke grond, dan zal hiertegen worden opgetreden.

Doel handhavend optreden

Het doel van het handhavend optreden van de gemeente is niet direct gekoppeld aan de noodzaak van een actueel bestemmingplan. Voor de bewoners van het plangebied is duidelijk waar zij aan toe zijn (qua bouwen, zoals bijvoorbeeld uitbreiding van de woning, en qua gebruik), maar het niet handhaven haalt de effectiviteit van een actueel bestemmingsplan onderuit. De toegevoegde waarde van het verlenen van een omgevingsvergunning voor een vrijstaand bijbehorend bouwwerk is niet groot, indien er op andere plaatsen - zonder vergunning - vrijstaande bijbehorende bouwwerken zijn geplaatst. Dit wordt nog eens problematischer zodra een omgevingsvergunning wordt geweigerd, terwijl diverse vergelijkbare bouwwerken reeds illegaal zijn geplaatst. In dit laatste geval is de roep om handhavend op te treden dan ook het grootst.

Wijze van handhaven

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht heeft het college een tweetal instrumenten bij handhaving van bestemmingsplannen tot haar beschikking: bestuursdwang en dwangsom. Bij het toepassen van bestuursdwang wordt de overtreding (het geconstateerde illegale bouwwerk dan wel gebruik) ongedaan gemaakt op kosten van de overtreder. Dit kan betekenen dat een bouwwerk door de gemeente wordt afgebroken en de kosten van bijvoorbeeld de aannemer en de gemeentelijke (voorbereidings)kosten op de overtreder worden verhaald. Het is tevens mogelijk om, indien er zonder omgevingsvergunning wordt gebouwd en de bouw wordt stilgelegd door middel van een bouwstop, de bouwmaterialen weg te slepen en elders op te slaan. Het opleggen van een last onder dwangsom betekent bijvoorbeeld dat het illegale gebruik moet worden gestaakt binnen een door het college gestelde termijn. Overschrijdt men de termijn, dan zal de dwangsom in rekening worden gebracht bij de overtreder. Doel van de dwangsom is het onaantrekkelijk maken van het voortzetten van de geconstateerde overtreding. De dwangsom zal dan ook in relatie moeten staan aan (en zal derhalve altijd hoger zijn dan) het voordeel dat de overtreder heeft bij het voortzetten van de illegaliteit. In het plangebied zal handhavend worden opgetreden tegen het illegale gebruik van bouwwerken en percelen. Bijvoorbeeld het verhuren van opslagruimte ten behoeve van de stalling van caravans, maar ook het gebruik van een winkel als café. Verder zal er bij de bouw worden gecontroleerd op de uitvoering van verleende omgevingsvergunningen. Uiteraard zal er ook gecontroleerd worden of, in het geval van een geweigerde omgevingsvergunning voor een woning, de betreffende woning niet alsnog wordt gebouwd. Voorts zal de gemeente toezien op - onder de Wet milieubeheer vallende - bedrijven. Dit vloeit voort uit de regels van het bestemmingsplan. Indien er immers ter plaatse een bedrijfsactiviteit plaats mag vinden, zal dit qua gebruik (intensiteit en hinder) gehandhaafd worden.

Bijlagen

Bijlage 1 Beoordeling luchtkwaliteit

Gemeente Utrecht

Beoordeling luchtkwaliteit Loevenhoutsedijk

Conform: Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen)

Colofon

Uitgave
Gemeente Utrecht,
Sector Milieu & Mobiliteit
Afdeling Expertise Milieu

Auteur
Drs. A.M.M. (Wiet) Baggen

Projectnaam
Beoordeling luchtkwaliteit Loevenhoutsedijk

Rekenmodel
NSL-Monitoring 2015 + NIBM-tool

Verkeersmodel
Vru 3.1u

Datum 27 oktober 2016

Meer informatie
Adres
Telefoon 030 - 286 42 83
E-Mail milieu@utrecht.nl
www.utrecht.nl/milieu

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4
1.1 Aanleiding 4
1.2 Doel luchtkwaliteitsonderzoek 4
1.3 Plangebied en -omschrijving 4
1.4 Leeswijzer 4
2 Wetgeving 5
2.1 Wet luchtkwaliteit 5
2.2 Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 6
2.3 Blootstellingscriterium 7
2.4 Beschouwde stoffen 7
3 Onderzoeksopzet en invoergegevens 8
3.1 Toetsing aan NSL 8
3.2 Uitgevoerde luchtberekeningen 8
3.3 Invoergegevens verkeer 8
4 Resultaten 9
5 Samenvatting en Conclusie 11

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van de afdeling REO is door afdeling Milieu en Mobiliteit (Expertise Milieu) een beoordeling van de luchtkwaliteit verricht voor het sportpark Loevenhoutsedijk. Op dit sportpak wordt een nieuwe sporthal gerealiseerd, waarin tevens een Buitenschoolse Opvang wordt gerealiseerd.

Figuur 1.1: Locatie Sportpark Loevenhoutsedijk

1.2 Doel luchtkwaliteitsonderzoek

In dit onderzoek wordt de ontwikkeling het Sportpark Loevenhoutsedijk getoetst aan de luchtkwaliteitseisen. Het onderzoek toetst of het plan ook met de laatste inzichten zonder overschrijdingen gerealiseerd kan worden. Het rapport vormt een onderbouwing voor het aspect luchtkwaliteit bij de relevante ruimtelijke besluiten.

Beschouwing van de luchtkwaliteit bij ruimtelijke planvorming is eveneens van belang in het kader van een ‘goede ruimtelijke ordening’. In de Wet op de ruimtelijke ordening is vastgelegd dat [bijvoorbeeld: bestemmingsplannen] ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening worden opgesteld. In dit kader dient bij ruimtelijke planvorming uit het oogpunt van de bescherming van de gezondheid van de mens een goed woon- en leefklimaat te worden gegarandeerd.

1.3 Plangebied en -omschrijving

Het verkeer van en naar het Sportpark Loevenhoutsedijk loopt via de bestaande infrastructuur.

1.4 Leeswijzer

In deze rapportage wordt allereerst in hoofdstuk 2 ingegaan op het wettelijke kader, waarna in hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de gehanteerde onderzoeksopzet en de gebruikte invoergegevens. In hoofdstuk 4 komen de berekeningsresultaten aan de orde. Ten slotte wordt in hoofdstuk 5 afgesloten met de conclusies.

2 Wetgeving

Dit hoofdstuk licht de regelgeving rond luchtkwaliteit toe. Het toetsingskader voor luchtkwaliteit wordt gevormd door de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen), die op 15 november 2007 (Stb. 2007, 434) in werking is getreden (ook wel genoemd de "Wet luchtkwaliteit"). De Wet luchtkwaliteit (Wlk) stelt de verplichting om de invloed van het plan op de luchtkwaliteit te beoordelen.

In de Wet op de ruimtelijke ordening is vastgelegd dat bestemmingsplannen ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening worden opgesteld. In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt bij ruimtelijke planvorming uit het oogpunt van de bescherming van de gezondheid van de mens een goed woon- en leefklimaat gegarandeerd.

2.1 Wet luchtkwaliteit

De Nederlandse wet- en regelgeving voor luchtkwaliteit in de buitenlucht, is opgenomen in de Wet luchtkwaliteit (Wlk) middels de Wet tot wijziging van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen) (Stb 414, 2007). Deze wet is op 15 november 2007 (Stb. 2007, 434) in werking getreden. Deze wet is de Nederlandse implementatie van de EU-richtlijn voor luchtkwaliteit. Onder de Wlk vallen onder andere de volgende AMvB's en Ministeriele Regelingen:

- Besluit niet in betekenende mate bijdragen (StB 440, 2007);
- Regeling niet in betekenende mate bijdragen (SC 218, 2007);
- Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 (SC 220, 2007) alsmede de Wijziging Regeling beoordeling luchtkwaliteit (voor het laatst gewijzigd op 10 augustus 2009
- Regeling projectsaldering luchtkwaliteit 2007 (SC 218, 2007);
- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen).

In artikel 5.16 van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen) staat een limitatieve opsomming van de bevoegdheden waarbij luchtkwaliteitseisen een directe rol spelen. Het gaat in ieder geval om ruimtelijke besluiten, zoals bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen milieu, die direct gevolgen voor de luchtkwaliteit hebben en daardoor kunnen bijdragen aan overschrijding van een grenswaarde.

Op grond van artikel 5.16 van de Wet milieubeheer kunnen bestuursorganen bevoegdheden die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit uitoefenen, indien aannemelijk is gemaakt dat:

a) de bevoegdheden/ontwikkelingen niet leiden tot een overschrijding van de grenswaarden (lid 1 onder a);
b1) de concentratie in de buitenlucht van de desbetreffende stof als gevolg van de uitoefening van die bevoegdheden per saldo verbetert of ten minste gelijk blijft (lid 1 onder b1);
b2) bij een beperkte toename van de concentratie van de desbetreffende stof, door een met de uitoefening van de betreffende bevoegdheid samenhangende maatregel of een door die uitoefening optredend effect, de luchtkwaliteit per saldo verbetert (lid 1 onder b2);
c) de bevoegdheden/ontwikkelingen niet in betekenende mate bijdragen aan de concentratie in de buitenlucht van een stof waarvoor in bijlage 2 van de Wet milieubeheer een grenswaarde is opgenomen (lid 1 onder c);
d) het voorgenomen besluit past binnen, is genoemd in of is in elk geval niet in strijd met het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) of een vergelijkbaar programma dat gericht is op het bereiken van de grenswaarden (lid 1 onder d).

Met andere woorden, luchtkwaliteitseisen vormen in beginsel geen belemmering voor het uitoefenen van een dergelijke bevoegdheid, als tenminste aan één van de bovengenoemde voorwaarden wordt voldaan.

Toepasbaarheid (artikel 5.19 lid 2 Wm)

De luchtkwaliteitseisen zijn niet van toepassing in onderstaande situaties:

a) locaties die zich bevinden in gebieden waartoe leden van het publiek geen toegang hebben en waar geen vaste bewoning is;
b) terreinen waarop een of meer inrichtingen zijn gelegen, "waarop de arbo-wetgeving van toepassing is";
c) de rijbaan van wegen en de middenberm van wegen, tenzij voetgangers normaliter toegang tot de middenberm hebben.

Op 1 augustus 2009 zijn de Implementatiewet alsmede het Derogatiebesluit in werking getreden. Tevens is op deze datum het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit van kracht geworden.

Grenswaarden

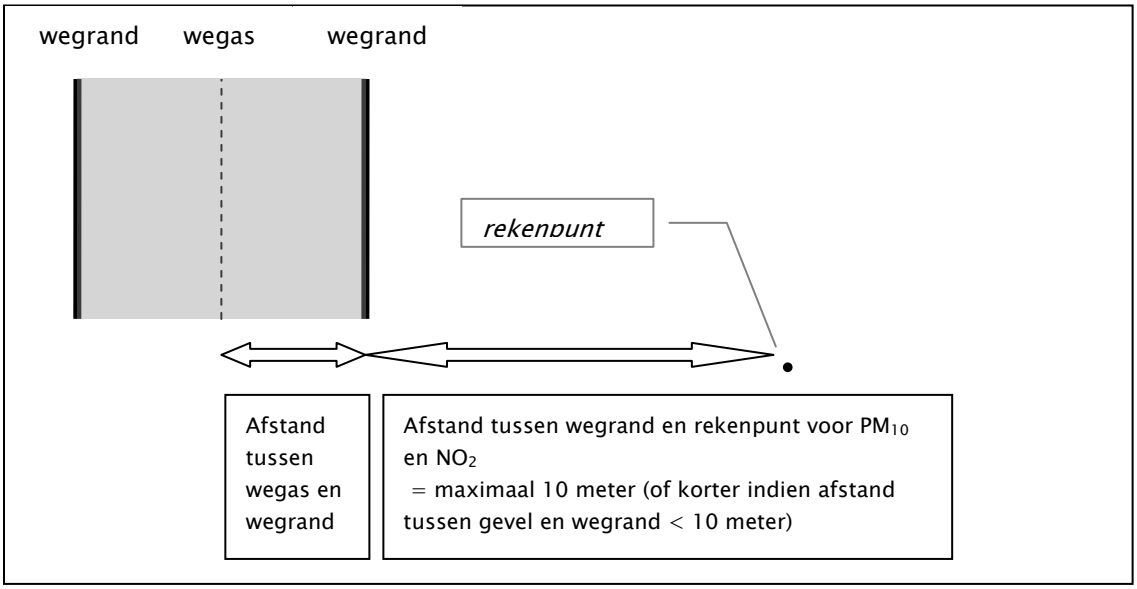
In de bijlage 2 van de Wet milieubeheer zijn grenswaarden opgenomen voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, zwevende deeltjes (fijn stof), lood, koolmonoxide en benzeen. Aan de meeste van deze stoffen wordt in Nederland ruimschoots voldaan. Tabel 2.1 geeft aan welke normen voor de Nederlandse situatie relevant zijn.

Tabel 2.1: Normen uit de Wet milieubeheer

Stof	Toetsing van	Grenswaarde
Stikstofdioxide (NO_2)	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m³
	uurgemiddelde concentratie	max. 18 keer per kalenderjaar meer dan 200 µg/m³
Fijn stof (PM_{10})	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m³
	24-uurgemiddelde concentratie	max. 35 keer per kalenderjaar meer dan 50 µg/m³
Fijn stof ($PM_{2.5}$)	jaargemiddelde concentratie	25 µg/m³

2.2 Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007

In de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 zijn regels vastgelegd voor de wijze van uitvoering van luchtkwaliteitonderzoeken. In de regeling zijn het Meet- en rekenvoorschrift bevoegdheden luchtkwaliteit, de Meetregeling luchtkwaliteit 2005 en de regeling Ozon geïntegreerd. De regeling bevat bepalingen over de plaats waar bij wegen of inrichtingen gerekend dient te worden. Eén van de belangrijkste punten in de regeling is het vastleggen van meetafstanden en rekenafstanden. Bij het berekenen van de luchtkwaliteit langs wegen worden de concentraties stikstofdioxide en fijn stof bepaald op maximaal 10 meter van de wegrand. Als de rooilijn van bebouwing dichter bij de weg staat dan deze afstand dient de afstand vanaf de wegrand tot de rooilijn aangehouden te worden (zie figuur 2.1).

Figuur 2.1. Te hanteren afstanden voor NO_2 en PM_{10}.

Tevens is in de regeling vastgelegd met welke rekenmethode gerekend dient te worden. Voor dit luchtkwaliteitonderzoek is voor vrijwel alle wegen binnen het plangebied gebruik gemaakt van standaard rekenmethode 1. Bij toepassing van deze methode voldoet de beschouwde situatie aan de volgende voorwaarden:

- de weg ligt in een stedelijke omgeving;
- de maximale rekenafstand is de afstand tot de bebouwing, met een maximum van 30 meter ten opzichte van de weg-as[1];
- er is niet of nauwelijks sprake van een hoogteverschil tussen de wegen en de omgeving;
- langs de weg bevinden zich geen afschermende constructies.

2.3 Blootstellingscriterium

Op 19 december 2008 is de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 gewijzigd. Met deze wijziging werd een aantal nieuwe elementen geïntroduceerd. Het gaat dan om het toepasbaarheidbeginsel (zie paragraaf 2.1; inmiddels in de Wm opgenomen) en het blootstellingcriterium (relatie tussen de duur van de blootstelling en de te toetsen norm).

Het blootstellingcriterium is vastgelegd in artikel 22, lid 1 onder a: "waaraan de bevolking kan worden blootgesteld gedurende een periode die in vergelijking met de middelingstijd van de betreffende luchtkwaliteiteis significant is". Met andere woorden: jaargemiddelde grenswaarde toetsen bij langdurige blootstelling, uurgemiddelde grenswaarde toetsen bij kortstondige blootstelling.

2.4 Beschouwde stoffen

Uit metingen en berekeningen van het LML[2] en PBL[3] (o.a. de Grootschalige Concentraties Nederland) en het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit blijkt dat in Nederland alleen nog lokaal sprake is van een (dreigende) overschrijding van de grenswaarde voor de stoffen stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}). Voor de concentraties van de overige luchtverontreinigende stoffen geldt dat deze reeds geruime tijd en overal in Nederland op een niveau liggen dat algemeen als aanvaardbaar wordt beschouwd. Fijn stof en NO_2 zijn daarmee de meest relevante stoffen in het kader van de beoordeling van de gevolgen voor de luchtkwaliteit.

In dit onderzoek wordt de gedetailleerde analyse van de luchtkwaliteit daarom beperkt tot de voor luchtkwaliteit maatgevende stoffen fijn stof (PM_{10}) en stikstofdioxide (NO_2). Voor fijn stof zijn zowel de jaargemiddelde concentraties bepaald als het aantal dagen per jaar dat de concentraties fijn stof hoger zijn dan 50 µg/m^3. Voor stikstofdioxide zijn de jaargemiddelde concentraties bepaald. Overschrijdingen van de uurgemiddelde grenswaarde voor stikstofdioxide vinden in Utrecht niet plaats.

[1] Voor de wegtypen 1 en 4 geldt een maximum van 60 meter.

[2] LML: 'Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit', www.lml.rivm.nl

[3] PBL: 'Planbureau voor de leefomgeving' www.pbl.nl

3 Onderzoeksopzet en invoergegevens

In dit hoofdstuk worden de uitgangspunten voor de luchtkwaliteitsbeoordeling uitgewerkt.

3.1 Toetsing aan NSL

Allereerst wordt bekeken of het project is opgenomen in het NSL en als dit het geval is vindt tevens een check plaats of het in het NSL opgenomen programma (aantal woningen, aantal m² b.v.o.) nog overeenstemt met de in het bestemmingsplan mogelijk gemaakte ontwikkelingen. Als het project is opgenomen in het NSL hoeft het project niet meer beoordeeld te worden op de afzonderlijke effecten op de luchtkwaliteit.
De uitbreiding van het Sportpark Loevenhoutsedijk is niet opgenomen in het NSL, zodat een afzonderlijke beoordeling van de luchtkwaliteit heeft plaatsgevonden.

3.2 Uitgevoerde luchtberekeningen

Het plan zal naar verwachting in 2016 worden vastgesteld. Het jaar 2016 is niet opgenomen in de NSL-monitoringstool, zodat is gekeken naar het jaar 2015 (worst case) in de monitoringstool en naar het jaar 2020 in de Monitoringstool2015.
Met de NIBM-tool is het effect van de verkeersaantrekkende werking berekend.

3.3 Invoergegevens verkeer

In deze paragraaf worden de belangrijkste invoergegevens besproken.

Verkeersintensiteiten
Voor de berekening van de verkeersintensiteiten in het plangebied heeft de gemeente gebruik gemaakt van het verkeersmodel Vru3.1u, zoals dat door het college van B&W van de gemeente Utrecht op 8 oktober 2013 is vastgesteld. Als basis voor het model Vru3.1u heeft het door het Bestuur Regio Utrecht vastgestelde verkeersmodel VRU3.01 gediend. In het verkeersmodel Vru3.1u is de Utrechtse situatie qua ruimtelijke ontwikkelingen (woningen, kantoren, bedrijven en voorzieningen) meer gedetailleerd en geactualiseerd opgenomen. Het basisjaar voor het autoverkeer is 2010 en het vrachtverkeer is nader gedifferentieerd naar middelzware en zware voertuigen.

Het verkeersmodel heeft vervolgens uit de inwonersaantallen en arbeidsplaatsen (aan de hand van reismotief, zoals woon-werk, studie, zakelijk, recreatief) het aantal autoritten berekend.

Deze verkeersgegevens zijn als input gebruikt in de Monitoringstool-2015, waarmee de concentraties in de lucht zijn berekend.

De verkeersaantrekkende werking van de uitbreiding van het plan is door de afdeling Verkeer berekend en bedraag 300 mvt/etmaal

Overige invoergegevens
De overige invoergegevens betreffen de input van de rekenmodel Monitoringstool-2015.Het gaat om zaken als wegvaklengte, samenstelling verkeer (licht, midden, zwaar), bebouwing, wegtype, snelheidstype, stagnatiefactor, bomenfactor en bijdrage van SRM2-wegen uit de omgeving.

4 Resultaten

In Nederland zijn de maatgevende luchtverontreinigende stoffen stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10} en $PM_{2,5}$). Er is daarom alleen gekeken naar stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}).

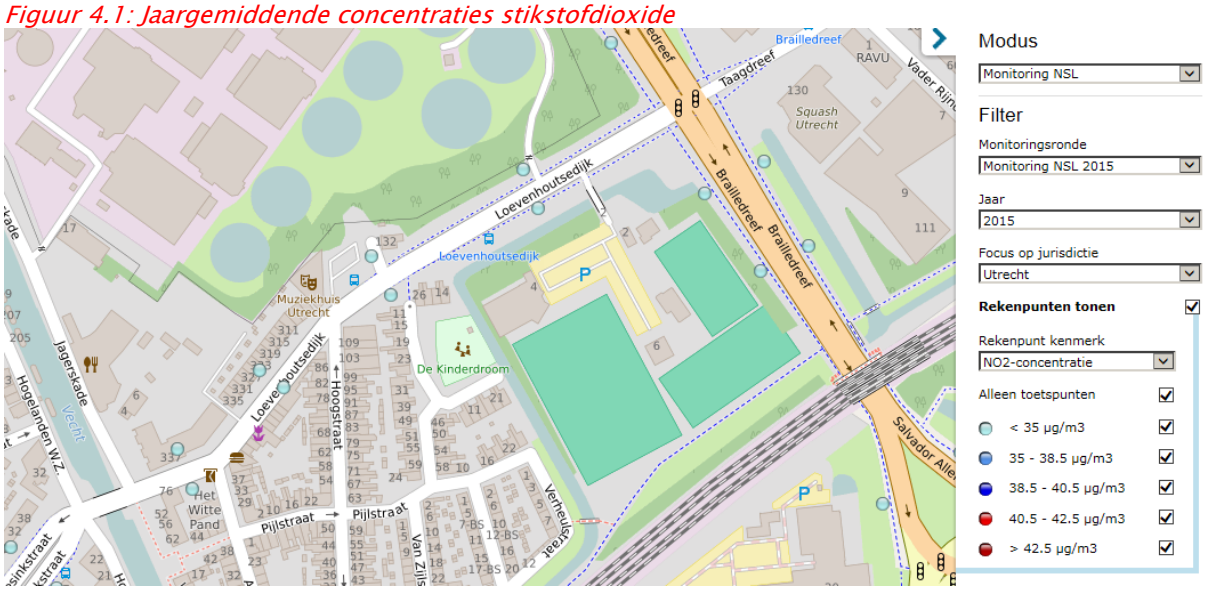
Op basis van de NIBM-tool wordt geconcludeerd dat de verkeersaantrekkende werking van het plan een Niet In Betekenende Mate verslechtering van de luchtkwaliteit tot gevolg heeft, hetgeen is opgenomen in de onderstaande tabel.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

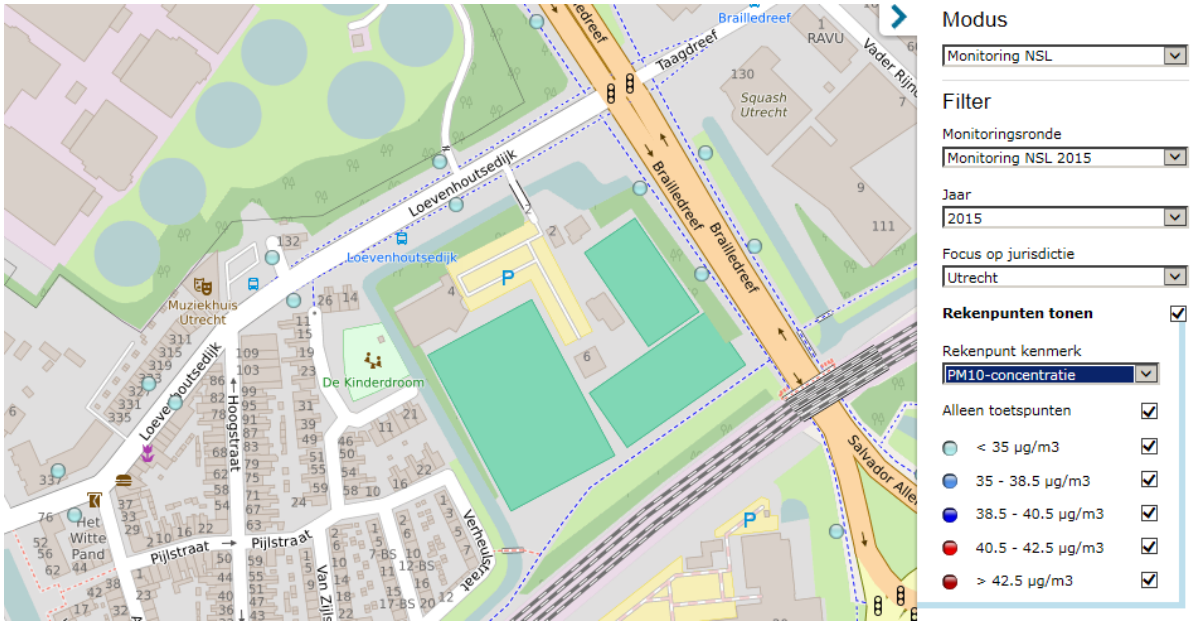
	Jaar van planrealisatie	2016
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	300
	Aandeel vrachtverkeer	0,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m^3	0,27
	PM_{10} in µg/m^3	0,05
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m^3		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

In de Monitoringstool-2015 is gekeken wat de concentraties langs de Loevenhoutsedijk en overige toeleidende wegen zijn. In de navolgende figuren zijn de jaargemiddelde concentraties voor stikstofdioxide, fijn stof (PM_{10} en $PM_{2,5}$) weergegeven voor het jaar 2015.

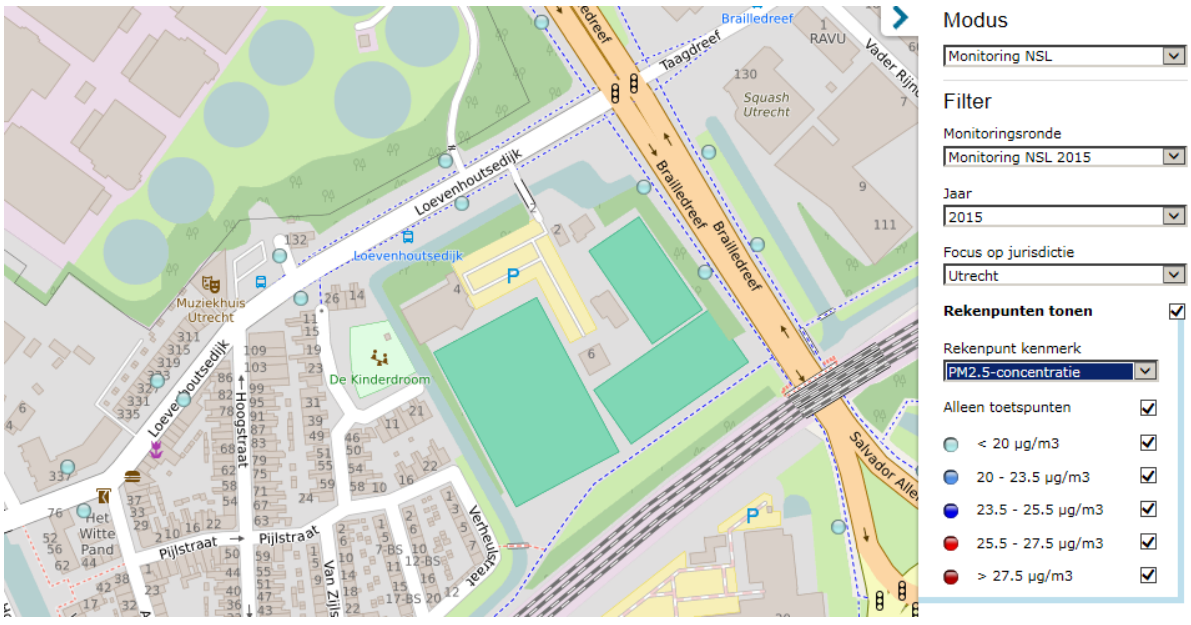
Figuur 4.1: Jaargemiddende concentraties stikstofdioxide

Figuur 4.2: Jaargemiddende concentraties fijn stof (PM_{10})

Figuur 4.3: Jaargemiddende concentraties fijn stof ($PM_{2,5}$)

De luchtkwaliteit langs de Loevenhoutsedijk voldoet ruimschoots aan de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. De verkeersaantrekkende werking van het plan zal de luchtkwaliteit Niet In Betekenende mate verslechteren, maar zal ook na planontwikkeling ruimschoots voldoen aan de grenswaarden uit de Wet milieubeheer.

5 Samenvatting en Conclusie

De uitgevoerde berekeningen laten zien dat de uitbreiding van Sportpark Loevenhoutsedijk niet leidt tot overschrijding van de grenswaarden. Hiermee wordt voldaan aan het gestelde in artikel 5.16 eerste lid, onder a van de Wet milieubeheer. De uitbreiding zal leiden tot een NIBM-verslechtering van de luchtkwaliteit (artikel 5.16 eerste lid, onder d van de Wet milieubeheer).

Eindconclusie
Aangezien de uitbreiding van het Sportpark Loevenhoutsedijk primair voldoet aan 5.16 eerste lid, onder a en secundair voldoeet aan 5.16 eerste lid, onder d van de Wet milieubeheer zijn er geen belemmeringen vanuit de Wet milieubeheer om de uitbreiding van het Sportpark Loevenhoutsedijk vast te stellen.

Bijlage 2 Verkennend en aanvullend bodemonderzoek

Projectnaam	Nieuwbouwlocatie sportpark Loevenhoutsedijk Utrecht
Titel	Verkennend en aanvullend onderzoek nieuwbouwlocatie sportpark Loevenhoutsedijk Utrecht
Projectnummer	77231
Opdrachtgever	Gemeente Utrecht Milieu en Mobiliteit Realisatie Milieu Postbus 8406 3503 RK Utrecht
Auteur(s)	Mevrouw A.I. Dekens
Projectleider	De heer A. van der Horst
Ons kenmerk	R02-77231-ADE
Status	Definitief
Versienummer	1
Datum	4 oktober 2016

Paraaf Datum 4-10-2016

Paraaf Datum 4-10-2016

Verkennend en aanvullend bodemonderzoek

Nieuwbouwlocatie sportpark Loevenhoutsedijk Utrecht

Ingenieursbureau Land
Postbus 303
6710 BH EDE
T: 0318 - 437 639
F: 0318 - 438 710

Inhoudsopgave

SAMENVATTING 4

1 INLEIDING 5

2 VOORONDERZOEK 6

2.1 Historie 6

2.2 Actuele en toekomstige situatie 6

2.3 Geohydrologische situatie 8

2.4 Conclusie vooronderzoek 8

3 VERKENNEND ONDERZOEK 9

3.1 Onderzoeksstrategie 9

3.2 Uitgevoerde werkzaamheden 9

3.3 Veldwaarnemingen 10

3.4 Analyse- en bemonsteringsstrategie 11

3.5 Analyseresultaten 12

3.6 Bespreking resultaten 14

3.7 Conclusies verkennend onderzoek 14

4 AANVULLEND ONDERZOEK 15

4.1 Onderzoeksstrategie 15

4.2 Uitgevoerde werkzaamheden 15

4.3 Veldwaarnemingen 15

4.4 Analyse- en bemonsteringsstrategie 16

4.5 Analyseresultaten 16

4.6 Aard en omvang verontreiniging met PAK(10) 17

5 SAMENVATTING EN CONCLUSIES 18

5.1 Samenvatting 18

5.2 Conclusies en aanbevelingen 19

Bijlagen:

1. Regionale ligging en situatietekening met boorpunten
2. Historische informatie
3. Boorprofielen
4. Analysecertificaten grond en grondwater
5. Toetsingen grond en grondwater
6. Tekenvel kritische functies

Samenvatting

Project	
Projectnummer	77231
Type rapport	Verkennend en aanvullend bodemonderzoek
Opdrachtgever	Gemeente Utrecht, Mobiliteit en Milieu, Realisatie Milieu
Locatie	
Ligging	Nieuwbouwlocatie sportpark Loevenhoutsedijk in Utrecht
Kadastrale aanduiding	Gemeente Utrecht, sectie H, nummer 2472 (deels)
Oppervlakte	Circa 1.000 m^2
X-Y coördinaten	X = 136.180; Y = 457.750
Gebruik	
Historisch gebruik	Agrarisch
Huidig gebruik en bebouwing	Sporthal
Toekomstige bestemming	Sporthal
Verontreinigingen	
Zintuiglijk	Op de gehele locatie is de bodem tot een maximale diepte van 1,5 m –mv zwak puinhoudend of baksteenhoudend. In monsterpunt 06 is op een diepte van 1,5 m –mv een sliblaag aangetroffen, welke duidt op een gedempte watergang. Het dempingsmateriaal wijkt qua samenstelling niet af van de boringen op het overige deel van de locatie. Visueel is op het maaiveld en in de uitkomende grond geen asbestverdacht materiaal aangetroffen.
Grond	In één van de boringen in de noordwestelijke hoek overschrijdt het gehalte aan PAK de interventiewaarde. Na verificatie blijkt het gehalte aan PAK in een nabij geplaatste boring eveneens aanwezig boven de interventiewaarde. In de overige onderzochte grond(meng) monsters is op één plaats een overschrijding van de tussenwaarde gemeten. In de overige monsters zijn maximaal overschrijdingen van de achtergrondwaarde voor PAK gemeten. De verontreiniging met gehalten boven de interventiewaarde is zeer beperkt van omvang (circa 2 m^3). Er is geen sprake is van een geval van ernstige verontreiniging. Naast PAK(10) zijn in de bovengrond en sliblaag overschrijdingen voor de achtergrondwaarde gemeten voor één of meer van de volgende parameters: minerale olie, PCB(7), nikkel, koper, kwik, lood, zink en/of kobalt. In het mengmonster van de ondergrond overschrijden de gehalten aan PAK(10) en lood de achtergrondwaarden.
Grondwater	In het grondwater zijn gehalten aan barium en naftaleen boven de streefwaarde aangetoond.
Conclusie en aanbevelingen	
	De omvang van de verontreiniging met PAK is zeer beperkt. Indien de verontreiniging zich bevindt binnen de nieuwbouwlocatie waar graafwerkzaamheden uitgevoerd worden, dient de grond afgevoerd te worden naar een erkende verwerker. De kwaliteit van het dempingsmateriaal en de sliblaag van de sloot en de bodem op het overige deel van de locatie is voldoende vastgesteld. Indien er van de locatie grond moet worden afgevoerd dient dit te gebeuren conform de regels van het Besluit bodemkwaliteit.

1 Inleiding

In opdracht van de gemeente Utrecht, Mobiliteit en Milieu, Realisatie Milieu heeft ingenieursbureau Land een verkennend en aanvullend bodemonderzoek uitgevoerd op een deel van het sportpark aan de Loevenhoutsedijk in Utrecht. De locatie staat kadastraal bekend als Gemeente Utrecht, sectie H, nummer 2472 (deels) en heeft een oppervlakte van circa 1.000 m^2. De regionale ligging van het terrein is opgenomen in bijlage 1.

De aanleiding voor het onderzoek is de nieuwbouw van een sporthal. Dit nieuwbouwplan past niet in het vigerende bestemmingsplan in verband met het bebouwingsvlak. Hiervoor dient een planologische procedure doorlopen te worden, waarvan het bodemonderzoek een onderdeel is.

Doel van het verkennend onderzoek is inzicht te verkrijgen in de bodemkwaliteit op de nieuwbouwlocatie van de sporthal.

Het verkennende onderzoek is uitgevoerd conform de NEN 5740:2009 (Bodem: Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek). De werkzaamheden zijn uitgevoerd onafhankelijk van de opdrachtgever.

In verband met een overschrijding van interventiewaarde voor het gehalte aan PAK is aanvullend onderzoek uitgevoerd.

Voorliggend rapport presenteert:
- de resultaten van het vooronderzoek (hoofdstuk 2);
- de onderzoekshypothese en -strategie (hoofdstuk 3);
- de resultaten van het veld- en analyse onderzoek (hoofdstuk 4);
- het rapport wordt besloten met de samenvatting en de aan het onderzoek te verbinden conclusies (hoofdstuk 5).

2 Vooronderzoek

2.1 Historie

Voor het bepalen van het historische gebruik van het terrein en de omgeving zijn historische kaarten geraadpleegd (www.Topotijdreis.nl). Voor de historische bodeminformatie is informatie ingewonnen via de bij de gemeente Utrecht en het Bodemloket. Voor aanvang van het veldwerk heeft een terreininspectie plaatsgevonden. In tabel 2.1 zijn de gegevens opgenomen.

Tabel 2.1: Historisch onderzoek

	Bron	Bevindingen
1	Topotijdreis (zie bijlage 2)	Het betreft een van oorsprong agrarisch omgeving. Vanaf 1970 is het sportpark aanwezig met een deel van de huidige bebouwing. Op de kaart uit 2000 is de overige bebouwing aanwezig.
2	Gemeente Utrecht (Omgevingsrapportage, zie bijlage 2)	Uit de omgevingsrapportage blijkt dat op de onderzoekslocatie gedempte sloten aanwezig zijn. Deze zijn aangegeven op de tekening in bijlage 2. Op het sportpark zelf is bij de korfbalvereniging respectievelijk een indicatief en verkennend bodemonderzoek uitgevoerd (1992 en 1998). De locatie is voldoende onderzocht en wordt beoordeeld als niet ernstig verontreinigd. De overige aangegeven locaties in de omgevingsrapportage liggen op grotere afstand van de onderzoekslocatie en beïnvloeden naar verwachting niet de bodemkwaliteit.
3	Bodemloket (zie bijlage 2)	Uit de informatie van het Bodemloket blijkt dat grenzend aan en in de omgeving van het sportpark watergangen aanwezig zijn. Deze watergangen zijn in 2009 gesaneerd in het kader van de Wet Bodembescherming. Op 17 december 2009 is ingestemd met de uitgevoerde sanering.
4	Terreininspectie	Het te onderzoeken terrein bevindt zich aan de Loevenhoutsedijk. Het betreft een deel van een sportpark waar momenteel een sporthal en enkele bijgebouwen zijn gesitueerd. Het omliggende terrein bestaat uit een weg, tegelverharding, groenvoorziening en een deel van het kunstgrasveld. De locatie is deels verhard met elementverharding (stoeptegels en tegels met een grootte van 1 x 1 meter) en deels met asfalt (straat). Er zijn geen bodembedreigende activiteiten waargenomen.

2.2 Actuele en toekomstige situatie

De onderzoekslocatie is onderdeel van het sportpark Loevenhoutsedijk (zie afbeelding 1 op volgende pagina). Op het sportpark zijn verschillende verenigingen actief, zoals een tafeltennisvereniging, een voetbalvereniging en een korfbalvereniging. Het plan is om een nieuwe sporthal te realiseren die gebruikt kan worden door de korfbalvereniging en het Trajectumcollege. Hiervoor dient het bestaande gebouw gesloopt te worden en vindt nieuwbouw van een sporthal plaats (zie afbeelding 2 op volgende pagina).

Afbeelding 1: Overzicht sportpark en onderzoekslocatie (Bron: Bouwenvelop sportpark Loevenhoutsedijk, concept juni 2016).

Afbeelding 2: Bestaande situatie en geplande nieuwbouw

Adres	Loevenhoutsedijk 6 in Utrecht
X-Y coördinaten	X = 136.180; Y = 457.750
Oppervlakte	Circa 1.000 m^2
Gebruik	Sportpark (sporthal en infrastructuur)
Toekomstige bestemming	Sportpark (sporthal en infrastructuur)

2.3 Geohydrologische situatie

Voor het bepalen van de regionale bodemopbouw is gebruik gemaakt van het DINO-loket. De bodemopbouw van de omgeving is weergegeven in tabel 2.2.

Tabel 2.2: Regionale bodemopbouw

Traject (m -mv)	Samenstelling	Geohydrologische indeling
0,0 – 2,0	Zand, klei	Antropogene deklaag
2,0 tot 4,5	Veen	Formatie van Nieuwkoop
4,5 tot 11	Zand	Formatie van Boxtel

De grondwaterstand bevindt zich regionaal op circa 1,5 m-mv. De stromingsrichting in het watervoerende pakket is overwegend noordwestelijk gericht. Deze kan ter plaatse van de onderzoekslocatie beïnvloedt worden door de Vecht en het Amsterdam-Rijkanaal.

2.4 Conclusie vooronderzoek

Uit de beschikbare voorinformatie blijkt dat er geen ernstige verontreinigingen op de onderzoekslocatie te verwachten zijn. Wel is sprake van de aanwezigheid van gedempte sloten. Het is onbekend met welke nauwkeurigheid de gedempte sloten op tekening zijn terechtgekomen en met welk materiaal de sloten gedempt zijn.

3 Verkennend onderzoek

3.1 Onderzoeksstrategie

Bij het opstellen van de onderzoeksstrategie is de NEN 5740:2009 (Bodem: Onderzoeksstrategie bij verkennend bodemonderzoek) als richtlijn gehanteerd. Naar aanleiding van het vooronderzoek is de locatie opgedeeld in twee deellocaties:

- gedempte sloten met als onderzoekshypothese *"verdacht" ;*
- overige deel met als onderzoekshypothese *"onverdacht".*

Het aantal te plaatsen boringen en peilbuizen is afgeleid uit de NEN 5740:2009. Voor uitvoering van het onderzoek ter plaatse van de gedempte sloten is de *"onderzoeksstrategie voor een verdachte locatie met een heterogeen verdeelde verontreiniging (VED-HE)"* gevolgd. Op het overige deel heeft uitvoering plaats gevonden volgens de *"strategie voor een onverdachte locatie (ONV)".*

3.2 Uitgevoerde werkzaamheden

Ingenieursbureau Land is gecertificeerd voor het uitvoeren van veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek conform de eisen van de BRL SIKB 2000 en de bijbehorende VKB-protocollen 2001 en 2002. Deze richtlijn waarborgt dat het veldwerk voldoet aan de eisen gesteld in het kader van overheidsbesluitvorming.

De boorwerkzaamheden zijn uitgevoerd op 11 augustus 2016 door de heer B. Lenting van ingenieursbureau Land. De bemonstering van het grondwater is uitgevoerd op 24 augustus 2016, eveneens door de heer B. Lenting van ingenieursbureau Land.

In bijlage 1 is een tekening opgenomen met de situering van de boorpunten. De opgeboorde grond is beoordeeld op textuur, kleur en het voorkomen van bijzonderheden. De hierbij opgestelde boorprofielen zijn opgenomen in bijlage 3.

Omdat de sporthal in gebruik is, zijn er geen inpandige boringen uitgevoerd. Er zijn geen boringen verricht in de aanwezige asfaltverharding en elementverharding (tegels van 1 x 1 meter). De boringen zijn zoveel mogelijk verdeeld uitgevoerd op de onverharde terreindelen op de nieuwbouwlocatie en ter plaatse van de voormalige sloten.

Naar aanleiding van de visueel waargenomen bijmengingen en de gevarieerde bodemopbouw (aanwezigheid van zowel klei als zand), zijn in overleg met de opdrachtgever extra mengmonsters samengesteld en geanalyseerd.

Ter plaatse van boring 06 lijkt sprake te zijn van een gedempte sloot. Hier is zowel het dempingsmateriaal en de sliblaag geanalyseerd.

In tabel 3.1 zijn de uitgevoerde werkzaamheden weergegeven.

Tabel 3.1: Overzicht uitgevoerde werkzaamheden

Deel-locatie	Strategie	Boring tot 0,5 m-mv	Boring tot 2,0 m-mv	Boring met peilbuis	Analyse grond	Analyse grond-water
Gedempte sloot	VED-HE	-	3x (nrs. 02, 03 en 06)	1x (nr. 01[3])	1 x NEN b/o[1] 1 x PAK(10)	-
Overig	ONV	4x (nrs. 07, 08, 09 en 10)	2x (nrs. 04, 05)	1x (nr. 01[3])	3 x NEN b 1 x NEN o	1 x NEN w[2]

Opmerkingen:

1) NEN b/o (boven-/ondergrond) analyse op: droge stof, organische stof, lutum, zware metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink), polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK), polychloorbifenylen (PCB) en minerale olie.

2) NEN w (grondwater) analyse op: zware metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink), vluchtige aromatische koolwaterstoffen (BTEX, inclusief naftaleen), vluchtige gehalogeneerde koolwaterstoffen en minerale olie.

3) Het grondwateronderzoek van beide deellocaties wordt gecombineerd.

3.3 Veldwaarnemingen

3.3.1 Bodemopbouw

De bodem bestaat tot circa 1,5 m –mv uit matig fijn, zwak siltig zand of zwak tot matig zandige klei. De ondergrond bestaat uit veen (circa 50 cm dik) en zand.
De opgestelde boorbeschrijvingen zijn weergegeven in bijlage 3.

3.3.2 Visuele waarnemingen

Lokaal zijn visuele waarnemingen gedaan die kunnen duiden op een bodemverontreiniging. Het betreffen de volgende waarnemingen:

Boorpunt	Einddiepte boring (m –mv)	Diepte (m –mv)	Grondsoort	Visuele waarneming
01	2,50	0,50 - 1,00	Klei	Zwak puinhoudend
		1,00 - 1,50	Klei	Sporen puin
02	2,00	0,40 - 1,20	Zand	Zwak puinhoudend
03	2,00	0,00 - 0,70	Klei	Zwak puinhoudend
04	2,00	0,03 - 0,15	-	Gravel
		1,40 - 2,00	Veen	Sporen puin
05	2,00	0,20 - 1,20	Klei	Zwak baksteenhoudend
06	2,20	0,70 - 1,70	Klei	Zwak puinhoudend
		1,70 - 1,90	Slib	Sliblaag
07	0,70	0,20 - 0,70	Klei	Sporen puin
08	0,80	0,30 - 0,80	Zand	Sporen puin
09	0,70	0,20 - 0,70	Zand	Sporen puin

Op de gehele locatie is de bodem tot een maximale diepte van 1,5 m –mv zwak puin- of baksteenhoudend. Boring 04 is geplaatst langs de rand van het sportveld, waardoor de bovenlaag bestaat uit gravel.
In monsterpunt 06 is op een diepte van 1,5 m –mv een sliblaag aangetroffen, welke duidt op een gedempte watergang. Het dempingsmateriaal wijkt qua samenstelling niet af van de boringen op het overige deel van de locatie.

Op het maaiveld en in de uitkomende grond is geen asbestverdacht materiaal aangetroffen. Gezien het feit dat lokaal sporen puin of een zwakke puinbijmenging aanwezig is en er vanuit het vooronderzoek geen informatie betreffende de aanwezigheid van asbest naar voren is gekomen, is er geen asbestonderzoek uitgevoerd.

3.3.3 Grondwaterbemonstering

Op 24 augustus 2016 is de geplaatste peilbuis bemonsterd. In tabel 3.2 zijn de gegevens van de bemonstering opgenomen.

Tabel 3.2: Peilbuisgegevens en veldmetingen

Peilbuis	Filterstelling (m-mv)	Grondwater-stand (m-mv)	pH	Troebelheid (NTU)	Geleidbaarheid (µS/cm)
01	1,5 – 2,5	1,01	7,0	4,2	1.040

3.4 Analyse- en bemonsteringsstrategie

Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd door AL-West B.V. te Deventer, een door de Raad van Accreditatie erkend laboratorium.

Conform de NEN 5740 is in het verkennende onderzoek in het laboratorium van de visueel niet verontreinigde bovengrond en van de ondergrond een mengmonster samengesteld. Daarnaast zijn extra mengmonsters samengesteld van de puinhoudende zandlaag en van de puinhoudende kleilaag. De sliblaag uit de gedempte watergang en de bovenliggende laag (dempingsmateriaal) is separaat onderzocht.

Het gehanteerde mengschema en de uitgevoerde analyses zijn opgenomen in tabel 3.3.

Tabel 3.3: Overzicht geanalyseerde (meng)monsters grond

Monster-code	Diepte (m-mv)	Samengesteld uit monsters	Grondslag	Visuele waarneming	Analyse
Gedempte sloot					
06-5	1,70 - 1,90	06 (1,70 - 1,90)	Slib	Sliblaag	NEN g
06-3	0,70 - 1,20	06 (0,70 – 1,20)	Klei	Zwak puinhoudend	PAK(10)
Overig terrein					
MM01	0,00 - 1,00	01 (0,50 - 1,00) 03 (0,00 - 0,50) 05 (0,20 - 0,70) 07 (0,20 - 0,70)	Klei	Sporen puin, zwak puinhoudend of baksteenhoudend	NEN g
MM02	0,20 - 0,90	02 (0,40 - 0,90) 08 (0,30 - 0,80) 09 (0,20 - 0,70)	Zand	Sporen puin of zwak puinhoudend	NEN g
MM03	0,00 - 0,65	02 (0,05 - 0,40) 04 (0,15 - 0,65) 06 (0,00 - 0,50) 08 (0,05 - 0,30) 10 (0,00 - 0,50)	Zand	Geen	NEN g
MM04	0,70 - 1,50	01 (1,00 - 1,50) 03 (0,70 - 1,20) 05 (1,20 - 1,50)	Klei	Geen	NEN g

3.5 Analyseresultaten

De toetsingswaarden zijn door het ministerie van VROM opgesteld in het kader van de Wet bodembescherming:

- De AW-waarden zijn achtergrondwaarden en zijn referentiewaarden voor een multifunctionele bodem.
- De halve som van de AW- en I-waarden ((AW+I)/2, tussenwaarde) is een toetsingswaarde waarboven er een vermoeden is van ernstige bodemverontreiniging. Door middel van aanvullend onderzoek moet dit vermoeden worden getoetst.
- De I-waarden zijn de 'interventiewaarden'. Als de I-waarde voor een stof wordt overschreden in meer dan 25 m^3 grond of in meer dan 100 m^3 grondwater (bodemvolume), dan wordt gesproken van een geval van ernstige bodemverontreiniging.

Tabel 3.4 geeft een overzicht van het toetsingskader volgens de Wet Bodembescherming.

Tabel 3.4: Overzicht toetsingskader Wbb*

Concentratie niveau voor een stof	Betekenis
< AW-waarde (of < detectielimiet)	niet verontreinigd
>AW-waarde < T-waarde	licht verontreinigd
> T-waarde < I-waarde	matig verontreinigd (nader bodemonderzoek noodzakelijk)
> I-waarde	sterk verontreinigd (mogelijk een ernstige bodemverontreiniging)

** Toetsing heeft plaatsgevonden volgens de NEN 5740:2009. Voor grondwater geldt nog de streefwaarde.*

De hoogtes van de achtergrond- en interventiewaarden zijn afhankelijk van de grondsoort. Op basis van de percentages lutum en humus van de grondmonsters worden de gecorrigeerde achtergrond- en interventiewaarden berekend. De toetsing is uitgevoerd middels de toetsingsmodule BoToVa (web applicatie van RWS).

De analysecertificaten zijn opgenomen in bijlage 4, de toetsingswaarden zijn opgenomen in bijlage 5.

Tabel 3.5 op de volgende pagina geeft een overzicht van de parameters in de grond die de geldende toetsingskaders overschrijden. Tevens is een indicatie met betrekking tot de te verwachten bodemkwaliteitsklasse (Bbk) opgenomen.

Tabel 3.5: Overschrijdingen toetsingskader grond

Monster-code	Diepte (m-mv)	Visuele waarnemingen	Gehalte >AW	Gehalte >I	Indicatie BBK[1]
Overig terrein					
MM01	0,00 - 1,00	Sporen puin, zwak puinhoudend of baksteenhoudend	Minerale olie Kobalt, nikkel, koper, kwik, lood en zink	PAK(10)	Niet toepasbaar, > interventiewaarde
MM02	0,20 - 0,90	Sporen puin of zwak puinhoudend	PCB (som 7) Kobalt, nikkel, koper, zink, kwik en lood PAK(10)	-	Industrie
MM03	0,00 - 0,65	Geen	Kobalt	-	Altijd toepasbaar
MM04	0,70 - 1,50	Geen	Lood PAK(10)	-	Wonen
Gedempte sloot					
06-3	0,70 - 1,00	Zwak puinhoudend	PAK(10)	-	Wonen
06-5	1,50 - 1,70	Sliblaag	PCB (som 7) Kobalt, zink, kwik, lood PAK(10)	-	Wonen
[1]	De weergegeven indicatieve beoordeling geldt voor de mengmonsters voor de situatie "Grond, toepassing op landbodem": AW = overal toepasbaar (voldoet aan Achtergrondwaarde) wonen = toepasbaar (functieklasse wonen) industrie = toepasbaar (functieklasse industrie) NT = niet toepasbaar				

In tabel 3.6 is een overzicht opgenomen van de parameters die het geldende toetsingskader overschrijden in het grondwater.

Tabel 3.6: Overschrijdingen toetsingskader grondwater

Monstercode	Gehalte >S	Gehalte >T	Gehalte >I
01-1-1	barium, naftaleen	-	-

3.6 Bespreking resultaten

3.6.1 Verontreinigingssituatie grond

In de puinhoudende bovengrond (klei, MM01) overschrijdt het gehalte aan PAK(10) de interventiewaarde en overschrijden de gehalten aan minerale olie en zware metalen de achtergrondwaarden.

In het puinhoudende mengmonster van de zandlaag en in de puinhoudende kleilaag en de sliblaag ter plaatse van de sloot overschrijden de gehalten aan PAK, zware metalen en/of PCB's de achtergrondwaarden.

In de visueel niet met puin verontreinigde ('schone') mengmonsters van de bovengrond (MM03) en de ondergrond (MM04) zijn overschrijdingen van de achtergrondwaarde voor PAK(10), lood en/of kobalt aangetoond.

Op basis van de indicatieve toetsing aan het Besluit bodemkwaliteit is de grond, met uitzondering van MM01, toepasbaar als 'klasse Industrie', 'klasse Wonen' of is de grond 'Altijd toepasbaar'. Vanwege de interventiewaarde-overschrijding is de grond van het mengmonster MM01 indicatief beoordeeld als 'Niet toepasbaar'.

3.6.2 Verontreinigingssituatie grondwater

In het grondwater overschrijden de concentraties barium en naftaleen de streefwaarde.

3.7 Conclusies verkennend onderzoek

Vanwege de interventie-waarde-overschrijding voor PAK in de grond is aanvullend onderzoek uitgevoerd.

4 Aanvullend onderzoek

4.1 Onderzoeksstrategie

Het sterk verhoogde gehalte aan PAK is aangetroffen in een mengmonster. Het aanvullende onderzoek heeft gefaseerd plaats gevonden:

1. Uitsplitsen mengmonster MM01 en analyseren separate monsters op PAK(10);
2. Verificatie gehalte aan PAK ter plaatse van monsterpunt 1 door het uitvoeren van een nieuwe boring en het analyseren van dezelfde bodemlaag;
3. Afperken aangetoonde verontreiniging.

4.2 Uitgevoerde werkzaamheden

De boorwerkzaamheden zijn uitgevoerd op 14 september 2016 door de heer T.B.F. Aaldering van ingenieursbureau Land.

In bijlage 1 is een tekening opgenomen met de situering van de boorpunten. De opgeboorde grond is beoordeeld op textuur, kleur en het voorkomen van bijzonderheden. De hierbij opgestelde boorprofielen zijn opgenomen in bijlage 3.

In tabel 4.1 zijn de uitgevoerde werkzaamheden weergegeven.

Tabel 4.1: Overzicht uitgevoerde werkzaamheden

Deellocatie	Fase aanvullend onderzoek	Boring tot 1,5 m-mv	Analyse grond
Groenstrook	Uitsplitsing MM01	-	4x PAK(10)
	Verificatie	1x (nr. 21)	1x PAK(10)
	Afperking	4x (nrs. 22 t/m 25)*	3x PAK(10)

* Door de aanwezigheid van boomwortels is boring 22 gestaakt op 0,4 m –mv.

4.3 Veldwaarnemingen

De visuele waarnemingen zijn weergegeven in tabel 4.2.

Tabel 4.2: Visuele waarnemingen

Boorpunt	Einddiepte boring (m –mv)	Diepte (m –mv)	Visuele waarneming
21	1,50	0,50 - 1,00	Zwak puinhoudend
		1,00 - 1,50	Sporen puin
22	0,40	0,40	Gestaakt door boomwortels
23	1,50	0,00 - 1,00	Sporen puin
24	1,50	0,00 - 1,00	Sporen puin
25	1,50	0,50 - 1,00	Sporen puin

De waargenomen bijmenging met puin in boring 21 komt overeen met boring 01. In de omringende boringen zijn visueel sporen puin waargenomen tot een maximale diepte van 1,0 m –mv.

4.4 Analyse- en bemonsteringsstrategie

De uitgevoerde analyses zijn opgenomen in tabel 4.3.

Tabel 4.3: Overzicht geanalyseerde grondmonsters

Monster-code	Diepte (m -mv)	Visuele waarneming	Analyse
Uitsplitsing MM01			
01-2	0,50 - 1,00	Zwak puinhoudend	PAK(10)
03-1	0,00 - 0,50	Zwak puinhoudend	PAK(10)
05-2	0,20 - 0,70	Zwak puinhoudend	PAK(10)
07-2	0,20 - 0,70	Sporen puin	PAK(10)
Verificatie gehalte PAK(10)			
21-02	0,50-1,00	Zwak puinhoudend	PAK(10)
Afperking			
23-02	0,50- 1,00	Sporen puin	PAK(10)
24-02	0,50- 0,90	Sporen puin	PAK(10)
25-02	0,50-1,00	Sporen puin	PAK(10)

4.5 Analyseresultaten

De toetsingswaarden zijn door het ministerie van VROM opgesteld in het kader van de De analysecertificaten zijn opgenomen in bijlage 4, de toetsingswaarden zijn opgenomen in bijlage 5.

Tabel 4.4 geeft een overzicht van de parameters in de grond die de geldende toetsingskaders overschrijden. Tevens is een indicatie met betrekking tot de te verwachten bodemkwaliteitsklasse (Bbk) opgenomen.

Tabel 4.4 Overschrijdingen toetsingskader grond

Monster-code	Diepte (m-mv)	Gehalte >AW *(mg/kg ds)*	Gehalte > 0,5 (AW+I) *(mg/kg ds)*	Gehalte >I *(mg/kg ds)*	Indicatie BBK[1]
Uitsplitsing					
01-2	0,50 - 1,00	-	-	PAK(10) *(433)*	Niet toepasbaar, > interventiewaarde
03-1	0,00 - 0,50	-	PAK(10) *(22)*	-	Industrie
05-2	0,20 - 0,70	-	-	-	Altijd toepasbaar
07-2	0,20 - 0,70	PAK(10) *(3,8)*	-	-	Wonen
Verificatie					
21-2	0,50 - 1,00	-	-	PAK(10) *(218)*	Niet toepasbaar, > interventiewaarde
Afperking					
23-2	0,50 - 1,00	PAK(10) *(15)*	-	-	Industrie
24-2	0,50 - 0,90	-	-	-	Altijd toepasbaar
25-2	0,50 - 1,00	PAK(10) *(9,5)*	-	-	Industrie
[1]	De weergegeven indicatieve beoordeling geldt voor de mengmonsters voor de situatie "Grond, toepassing op landbodem": AW = overal toepasbaar (voldoet aan Achtergrondwaarde) wonen = toepasbaar (functieklasse wonen) industrie = toepasbaar (functieklasse industrie) NT = niet toepasbaar				

Na uitsplitsing van het mengmonster MM01 blijkt dat, ondanks vergelijkbare puinbijmengingen in de individuele monsters, het sterk verhoogde gehalte aan PAK aanwezig is in boring 01. In de grondmonsters van de boringen 03, 05 en 07 overschrijdt het gehalte aan PAK licht de achtergrondwaarde of is lager dan de achtergrondwaarde.

Ter verificatie is naast boring 01 een nieuwe boring 21 geplaatst. In de laag van 0,5 – 1,0 m –mv overschrijdt het gehalte aan PAK eveneens ruim de interventiewaarde.

In de afperkende boringen overschrijdt het gehalte aan PAK de achtergrondwaarde (boringen 23 en 25) of is lager dan de achtergrondwaarde (boring 24).

4.6 Aard en omvang verontreiniging met PAK(10)

Het matig en sterk verhoogde gehalte aan PAK(10) is gemeten in de kleilaag met puinbijmenging en is waarschijnlijk gerelateerd aan het voorkomen van puin. Er is echter geen relatie aanwezig tussen de mate van bijmenging en het gemeten gehalte; bij een zwakke puinbijmenging varieert het gehalte van een overschrijding van de achtergrondwaarde (1,5 mg/kg d.s.) tot ruim 11 x een overschrijding van de interventiewaarde (433 mg/kg d.s.).
Mogelijk is deze grond in het verleden opgebracht bij de aanleg van het sportpark.

Hoewel de verontreiniging in westelijke richting niet is afgeperkt, wordt verwacht dat de aangetroffen sterke verontreiniging met PAK(10) beperkt van omvang is (boringen 01 en 21). De omringende boringen zijn niet of licht verontreinigd. De verontreiniging is afgeperkt tot de achtergrondwaarde op een diepte van 1,0 m –mv (MM04).

Als de interventiewaarde voor een stof wordt overschreden in meer dan 25 m^3 grond of in meer dan 100 m^3 grondwater (bodemvolume), dan wordt gesproken van een geval van ernstige bodemverontreiniging.
De omvang van de verontreiniging met PAK(10) wordt geschat op circa 2 m^3. Er is geen sprake van een geval van ernstige verontreiniging.

5 Samenvatting en conclusies

5.1 Samenvatting

In opdracht van de gemeente Utrecht, Mobiliteit en Milieu, Realisatie Milieu heeft ingenieursbureau Land een verkennend en aanvullend bodemonderzoek uitgevoerd op een deel van het sportpark aan de Loevenhoutsedijk in Utrecht. De locatie staat kadastraal bekend als Gemeente Utrecht, sectie H, nummer 2472 (deels) en heeft een oppervlakte van circa 1.000 m^2.

Aanleiding voor het onderzoek is de nieuwbouw van een sporthal. Dit nieuwbouwplan past niet in het vigerende bestemmingsplan in verband met het bebouwingsvlak. Hiervoor dient een planologische procedure doorlopen te worden, waarvan het bodemonderzoek een onderdeel is.

Doel van het verkennend onderzoek is inzicht te verkrijgen in de bodemkwaliteit ter plaatse van de nieuwbouwlocatie van de sporthal. In verband met de aanwezigheid van gedempte sloten is de locatie opgedeeld in twee deellocaties, te weten de voormalige sloten en het overige deel van de locatie.

Lokaal zijn in de grond tot een maximale diepte van 1,5 m -mv visueel aanwijzingen aangetroffen voor de mogelijke aanwezigheid van een verontreiniging. Het betreft sporen puin of een zwakke bijmenging met puin of baksteen. Er zijn geen asbestverdachte materialen op het maaiveld of in de bodem aangetroffen.

In één van de boringen is op een diepte van 1,5 m –mv een sliblaag aangetroffen, welke duidt op de aanwezigheid van een gedempte sloot.

<u>Verontreinigingssituatie grond</u>
In de boringen in de noordwestelijke hoek en op de westelijke rand overschrijdt het gehalte aan PAK respectievelijk de interventiewaarde en de tussenwaarde. In de overige onderzochte grond(meng) monsters is maximaal een overschrijding van de achtergrondwaarde voor PAK gemeten.

Naast PAK(10) zijn in de bovengrond en sliblaag overschrijdingen voor de achtergrondwaarde gemeten voor één of meer van de volgende parameters: minerale olie, PCB(7), nikkel, koper, kwik, lood, zink en/of kobalt.
In het mengmonster van de ondergrond overschrijden de gehalten aan PAK(10) en lood de achtergrondwaarden.

<u>Verontreinigingssituatie grondwater</u>
In het grondwater overschrijden de concentraties barium en naftaleen de streefwaarde.

<u>Aard en omvang PAK-verontreiniging</u>
Het matig en sterk verhoogde gehalte aan PAK(10) is gemeten in de kleilaag met puinbijmenging en is waarschijnlijk gerelateerd aan het voorkomen van puin. Er is echter geen relatie aanwezig tussen de mate van bijmenging en het gemeten gehalte; bij een zwakke puinbijmenging varieert het gehalte van een overschrijding van de achtergrondwaarde tot ruim 11 x een overschrijding van de interventiewaarde. Mogelijk is deze grond in het verleden opgebracht bij de aanleg van het sportpark.

5.2 Conclusies en aanbevelingen

De verontreiniging met PAK(10) is zeer beperkt van omvang (circa 2 m^3). De verontreiniging is horizontaal en verticaal afgeperkt tot de achtergrondwaarde. Er is geen sprake van een geval ernstige verontreiniging in de grond.

Op één plek is de aanwezigheid van een gedempte sloot vastgesteld. Op basis van de analyseresultaten ter plaatse lijkt er geen sprake te zijn van de aanwezigheid van ernstige verontreiniging van de sliblaag of het dempingsmateriaal. Waarschijnlijk zijn de sloten dichtgeschoven met gebiedseigen grond.
De kwaliteit van de bodem op het overige deel van de locatie is voldoende vastgesteld.

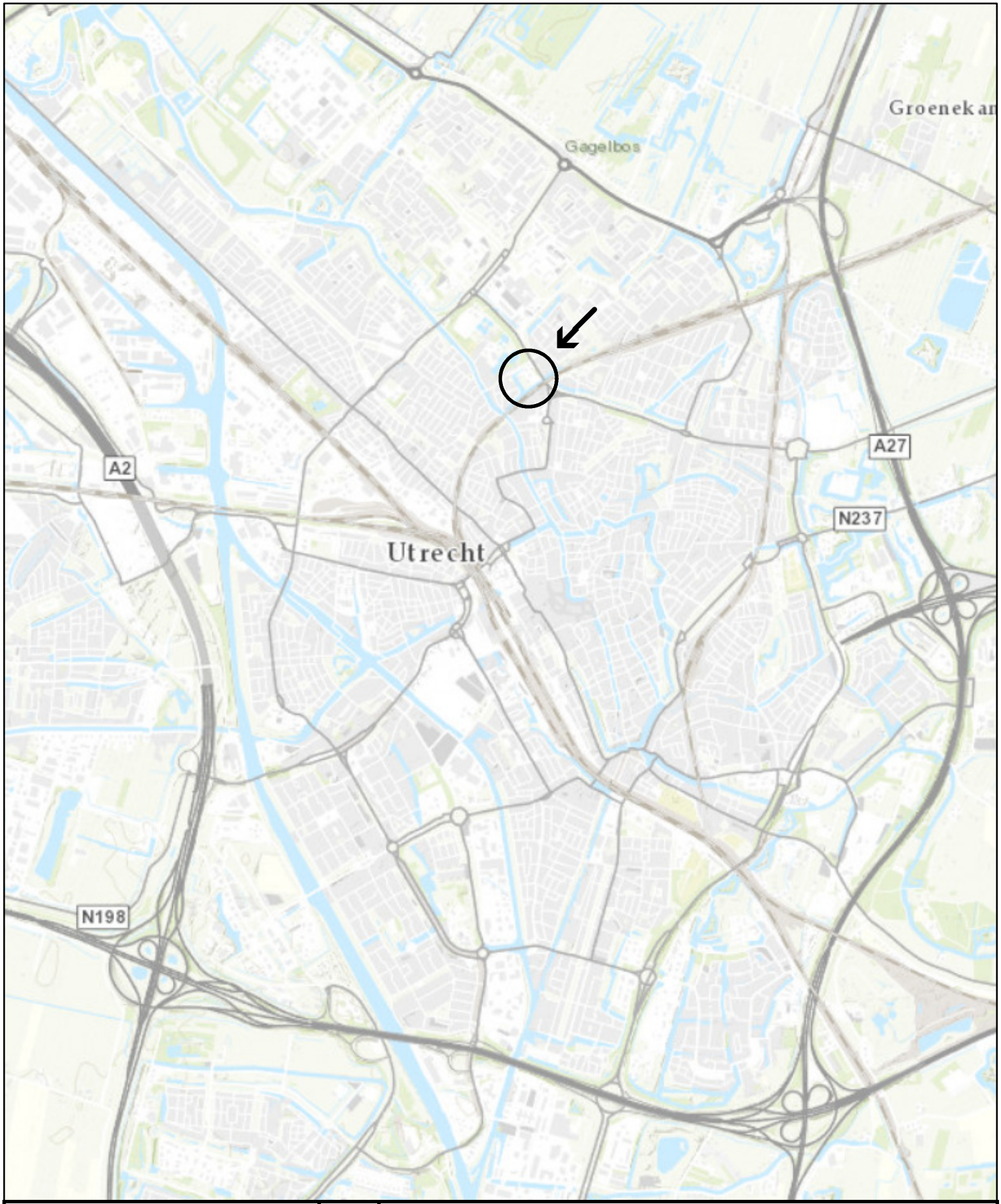
Binnen de gemeente Utrecht worden in veenlagen verhoogde gehalten aan arseen gemeten, met name wanneer het veen dieper dan 2 m –mv voorkomt (Nota Bodembeheer 2012-2022, Grondig werken 3, januari 2012). In onderhavig onderzoek is de veenlaag aangetroffen vanaf circa 1,5 m –mv. In principe hoeven veenhoudende bodemlagen boven de 2 m-mv niet te worden gekeurd op arseen, omdat in deze laag de arseengehalten in 90% van de gevallen voldoen aan de maximale waarde 'Wonen'. Momenteel is onbekend op welke diepte graafwerkzaamheden ten behoeve van de nieuwbouw plaats gaan vinden. Wanneer dit dieper dan 1,5 m –mv is en de veenhoudende laag afgevoerd gaat worden, wordt geadviseerd de veenlaag te onderzoeken op het standaardpakket en arseen.

Indien er van de locatie grond moet worden afgevoerd, dient dit te gebeuren conform de regels van het Besluit bodemkwaliteit.

Bijlage 1

Regionale ligging
Situatieschets

Projectnaam	Verkennend en aanvullend onderzoek nieuwbouwlocatie sportpark Loevenhoutsedijk Utrecht
kenmerk	R02-77231-ADE
Datum	28 september 2016

Legenda

Onderzoekslocatie

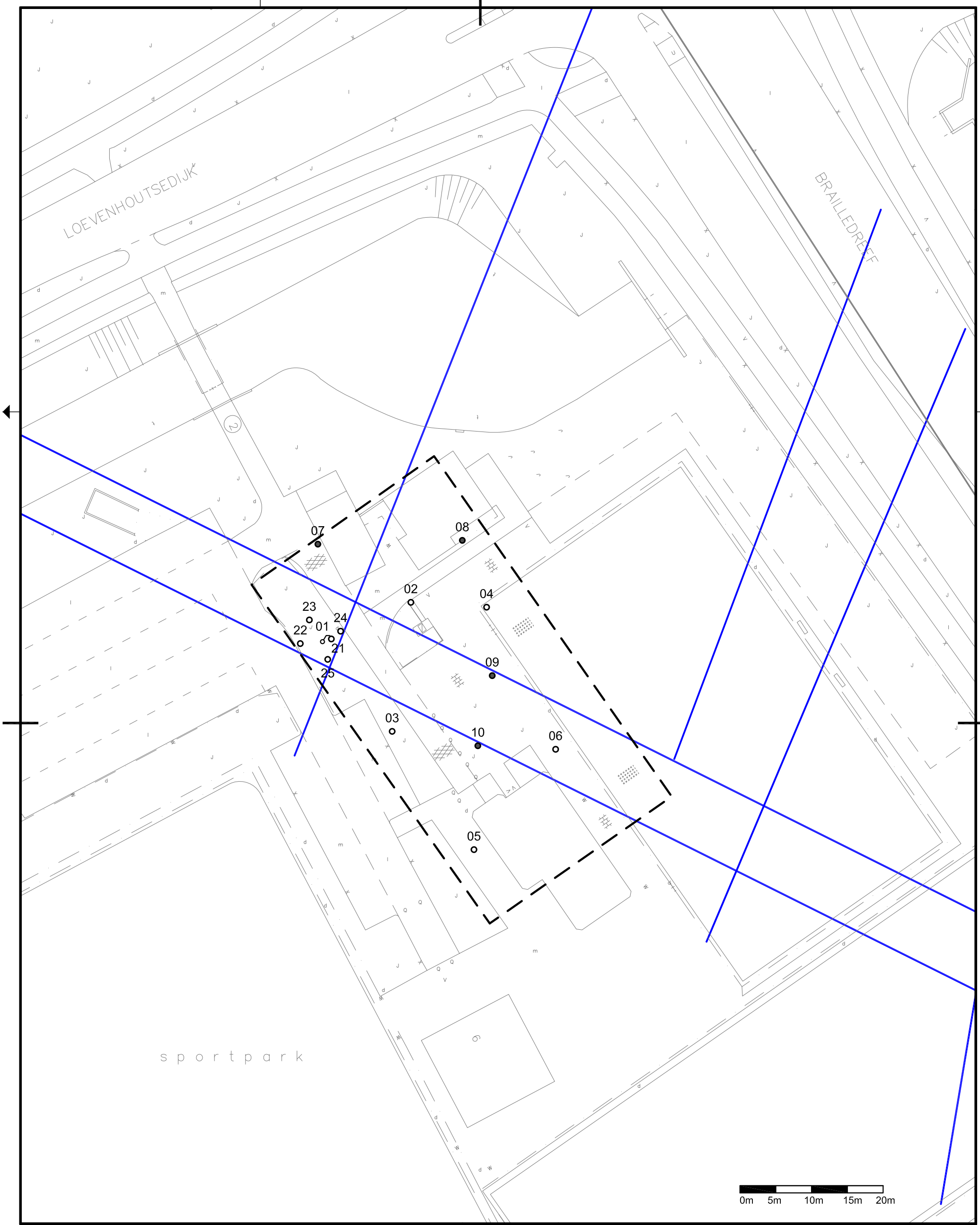
Coördinaten X = 136.180
Y = 457.750

N

Opdrachtgever	Gemeente Utrecht, Mobiliteit en Milieu				
Project	Sportpark Loevenhoutsedijk Utrecht				
Omschrijving	Regionale ligging				
Get. SWI		Schaal 1:40.000		Formaat A4	Tekeningnummer
Datum 18-08-2016		Status DEFINITIEF		Besteknummer -	77231-G01
				Bladnummer -	
Akk. SDE				Projectnummer 77231	

ingenieursbureau Land

Ingenieursbureau Land
Morsestraat 15
Postbus 303
6710 BH Ede
Tel: 0318-437639

Verklaring

- 01 — Peilbuis
- 02 — Boring diep
- 07 — Boring ondiep
- Situering gedempte watergang volgens kaart Omgevingsrapportage (bijlage 2)
- Grens onderzoekslocatie

Opdrachtgever	**Gemeente Utrecht**
Project	**Sportpark Loevenhoutsedijk Utrecht**
Omschrijving	**Situatietekening**

Get.	SDE	Schaal	1 : 500	Formaat	A3	Tekeningnummer	77231-02
Datum	19-09-2016	Status	DEFINITIEF	Besteknummer	-		
				Bladnummer	-		
Akk.	ADE			Projectnummer	77231		

ingenieursbureau Land
Morsestraat 15
Postbus 303
6710 BH Ede
Tel: 0318 - 437639

Bijlage 2

Historische informatie

1900
1939
1950
Stooms
Br en sl
Kwakel
Oph Br
Sl
Br
Br

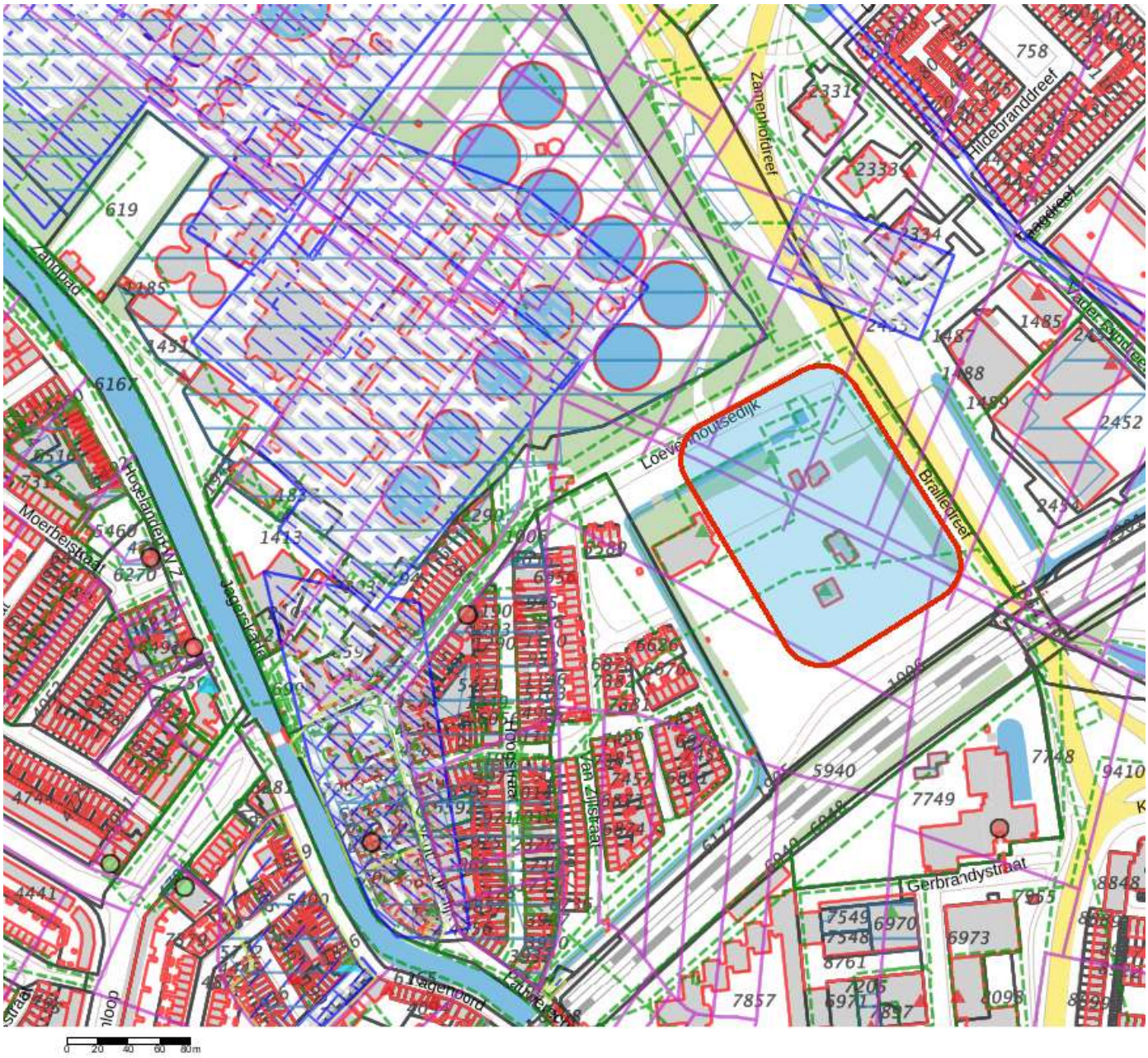

1950
1970
2000
2015
Oph br
4.5

2000
2015
4.5

Gemeente Utrecht

Sportpark Loevenhoutsedijk Utrecht

Omgevingsrapportage

Watergangen met duikers

Precario HBO tanks

Luchtfoto's met interpretatie

Literatuur 1700

Kadaster 1832

Historische activiteiten
- ongekoppeld
- gekoppeld

Hinderwet 4

Hinderwet

Ged. Sloten verhardingen
- gedempte sloot
- oude sintelweg
- verharde weg
- voormalige dijk
- voormalige rails
- voormalige weg

Brandstoftanks
- gesaneerd
- ongesaneerd

Bomkraters

Bedrijven carthoteek

Bodemlocaties

Achtergrondkaart

Percelen

Locatie: SAMOS Loevenhoutsedijk 0

Locatie

Adres	LOEVENHOUTSEDIJK 0 Utrecht
Locatienaam	SAMOS Loevenhoutsedijk 0
Plaats	Utrecht

Status

Vervolg WBB	Voldoende onderzocht	**Beoordeling**	Niet ernstig
Is van voor 1987	Ja	**Status asbest**	
Status rapporten		**Status asbest**	

Uitgevoerde onderzoeken

Datum	Type	Naam	Auteur	Referentie
20-10-1992	Indicatief onderzoek	SAMOS Loevenhoutsedijk 0	Bureau Milieuzaken Utrecht	
26-05-1998	Verkennend onderzoek NEN 5740	SAMOS Loevenhoutsedijk 0	DSO	onbekend

Verontreinigende activiteiten

Activiteit	Start	Einde	Vervallen	Benoemd	Verontreinigd	Spoed
onbekend	0	0				Nee

Geconstateerde verontreinigingen

Geen gegevens beschikbaar

Besluiten

Geen gegevens beschikbaar

Sanering

Saneringsoort	
Zorgstatus	
Uiterste start	
Werkelijke start	
Werkelijke einddatum	

Saneringscontouren

Geen gegevens beschikbaar

Zorgmaatregelen

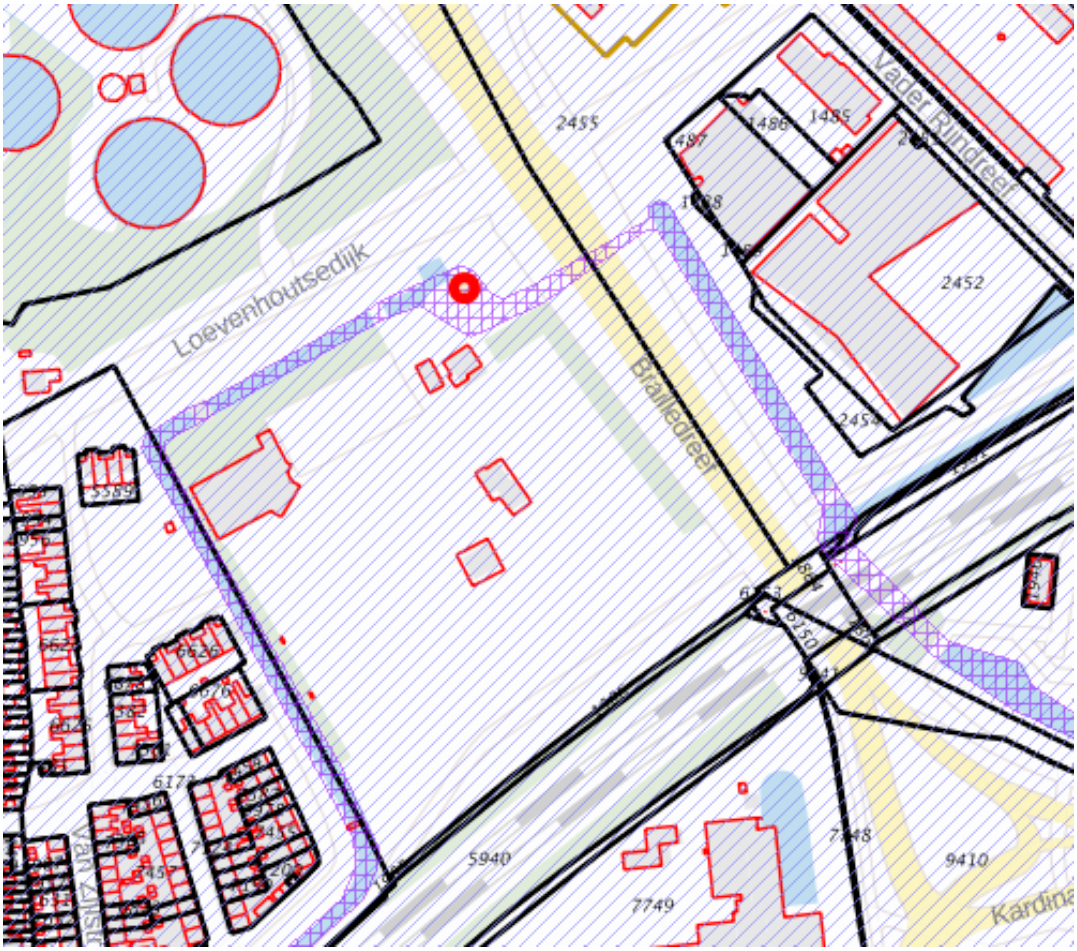
Geen gegevens beschikbaar

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Rapport Bodemloket

UT034400363
Watergangen tuindorp

Datum: 19-07-2016

Legenda

Locatie	
Beschikbaarheid gegevens	Eigen website beschikbaar Geen gegevens in bodemloket
Voortgang onderzoek	Gesaneerd Onderzoek uitgevoerd, geen noodzaak tot verder onderzoek of sanering Onderzoek uitgevoerd, verder onderzoek kan noodzakelijk zijn Historische activiteit bekend

Inhoud

1 Algemeen
1.1 Administratieve gegevens
1.2 Statusinformatie
1.3 Verontreinigende (onderzochte) activiteiten
1.4 Onderzoeksrapporten
1.5 Besluiten
1.6 Saneringsinformatie
1.7 Contactgegevens
1.8 Disclaimer

1 Algemeen

Dit rapport is opgesteld met de gegevens uit http://www.bodemloket.nl/

1.1 Administratieve gegevens

Locatienaam:	Watergangen tuindorp
Identificatiecode volgens bevoegd gezag:	UT034400363
Locatiecode gemeentelijk BIS:	UT034400363
Adres:	Utrecht
Gegevensbeheerder:	Provincie Utrecht

Als de gegevensbeheerder de provincie is, kan er bij de gemeente en/of de omgevingsdienst waar de locatie onder valt meer informatie beschikbaar zijn.

1.2 Statusinformatie

Vervolg:	voldoende gesaneerd.
Omschrijving:	De resultaten van de evaluatie van de sanering geven aan dat de vastgestelde verontreiniging voldoende is gesaneerd in het kader van de Wet bodembescherming.

1.3 Verontreinigende (onderzochte) activiteiten

Omschrijving	Start	Eind
onbekend (999999)	onbekend	onbekend

1.4 Onderzoeksrapporten

Type	Auteur	Nummer	Datum
Saneringsevaluatie	Tauw	4610674	2009-10-28
Plan van aanpak (voor onderhoudsbagger)	Niebeek Milieumanagement	209544-1884	

1.5 Besluiten

Type	Kenmerk	Datum
Instemmen uitgevoerde sanering	2009INT253903	2009-12-17
beschikking ernstig, spoed	2008INT228232	2008-08-14
Instemmen met SP	2008INT228232	2008-08-14

1.6 Saneringsinformatie

Bovengronds	Ondergronds	Start	Eind
Niet van toepassing	Niet van toepassing	2009-03-02	

1.7 Contact

Gedetailleerde informatie over deze locatie kunt u opvragen bij

RUD Utrecht
Team Bodem en Water
bodemloket@rudutrecht.nl

1.8 Disclaimer

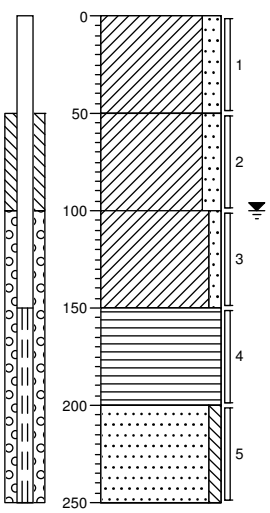
Dit rapport geeft de situatie weer zoals bekend op de datum van afdrukken. De getoonde informatie is afkomstig van provincies, omgevingsdiensten of gemeenten en wordt zonder tussenkomst van Rijkswaterstaat gepubliceerd. Inhoudelijke vragen over de getoonde bodeminformatie kunt u stellen aan de desbetreffende organisatie.
Rijkswaterstaat beheert de website Bodemloket.nl. Vragen over de werking van de website kunt u stellen via onze helpdesk: http://www.rwsleefomgeving.nl/helpdesk/bodembeheer.

Bijlage 3

Boorprofielen

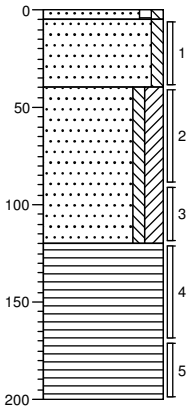
Projectcode: 77231
Projectnaam: Sportpark Loevenhoutsedijk Utrecht

Meetpunt: 01

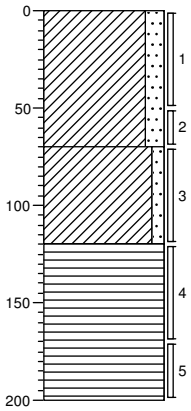
0 gras
Klei, matig zandig, donker bruinbeige, Edelmanboor
-50
Klei, matig zandig, zwak puinhoudend, donker bruinbeige, Edelmanboor
-100
Klei, zwak zandig, sporen puin, licht grijsbeige, Edelmanboor
-150
Veen, donker bruinrood, Edelmanboor
-200
Zand, matig fijn, zwak siltig, licht bruinbeige, Zuigerboor
-250

Meetpunt: 02

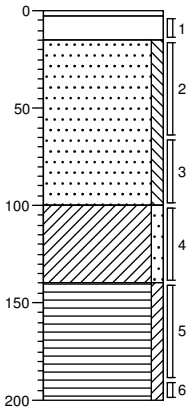
0 groenstrook
-5
Zand, matig fijn, zwak humeus, zwak siltig, donker bruinbeige, Edelmanboor
-40
Zand, matig fijn, zwak siltig, licht bruinbeige, Edelmanboor
Zand, matig fijn, zwak siltig, matig kleiïg, zwak puinhoudend, donker grijsbeige, Edelmanboor
-120
Veen, donker bruinbeige, Edelmanboor
-200

Meetpunt: 03

0 gras
Klei, matig zandig, zwak puinhoudend, donker bruinbeige, Edelmanboor
-70
Klei, zwak zandig, licht grijsbeige, Edelmanboor
-120
Veen, donker bruinrood, Edelmanboor
-200

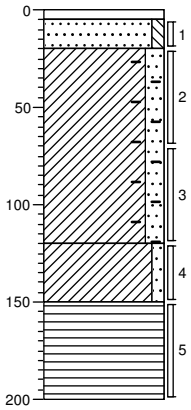
Meetpunt: 04

-3 verharding
-15
Neutraal bruinrood, Edelmanboor, gravel
Zand, matig fijn, zwak siltig, licht bruinbeige, Edelmanboor
-100
Klei, zwak zandig, licht grijsbeige, Edelmanboor
-140
Veen, zwak kleiïg, laagjes klei, sporen puin, neutraal bruinrood, Edelmanboor
-200

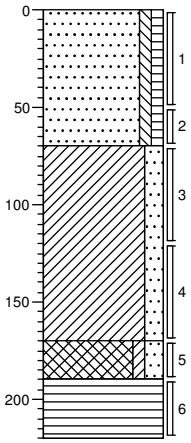
Projectcode: 77231
Projectnaam: Sportpark Loevenhoutsedijk Utrecht

Meetpunt: 05

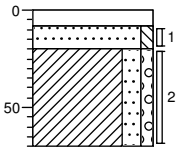
0 tegel
-5
Zand, matig fijn, zwak siltig, licht bruinbeige, Edelmanboor
-20
Klei, matig zandig, zwak veenhoudend, zwak baksteenhoudend, donker grijsbeige, Edelmanboor
-120
Klei, zwak zandig, licht grijsbeige, Edelmanboor
-150
Veen, donker bruinbeige, Edelmanboor
-200

Meetpunt: 06

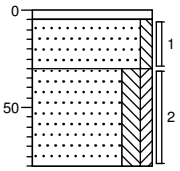
0 groenstrook
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, donker bruinbeige, Edelmanboor
-70
Klei, matig zandig, zwak puinhoudend, donker grijsbeige, Edelmanboor
-170
Slib, matig vast, zwak kleiïg, matig zandig, geen olie-water reactie, donker grijszwart, Zuigerboor
-190
Veen, donker bruinrood, Zuigerboor
-220

Meetpunt: 07

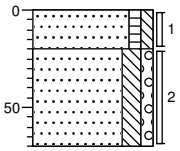
0 klinker
-8
Zand, matig grof, zwak siltig, licht bruinbeige, Edelmanboor
-20
Klei, matig zandig, zwak grindig, sporen puin, donker bruinbeige, Edelmanboor
-70

Meetpunt: 08

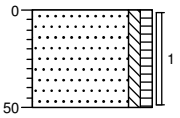
0 tegel
-5
Zand, matig fijn, zwak siltig, licht bruinbeige, Edelmanboor
-30
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak kleiïg, sporen puin, zwak veenhoudend, donker bruinbeige, Edelmanboor
-80

Meetpunt: 09

0 groenstrook
Zand, matig fijn, zwak humeus, zwak siltig, donker bruinbeige, Edelmanboor
-20
Zand, matig fijn, matig siltig, zwak grindig, zwak kleihoudend, sporen puin, neutraal bruinbeige, Edelmanboor
-70

Meetpunt: 10

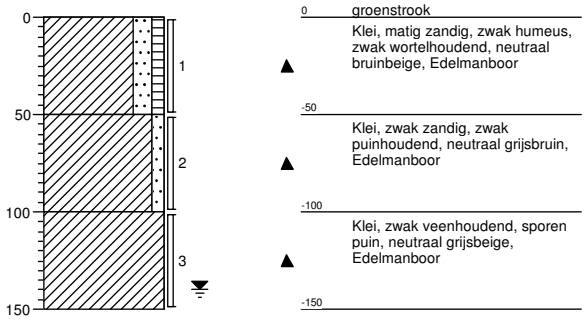
0 groenstrook
Zand, matig grof, zwak siltig, zwak humeus, donker bruinbeige, Edelmanboor
-50

Projectcode: 77231
Projectnaam: Sportpark Loevenhoutsedijk Utrecht
Getekend volgens: NEN-EN-ISO-14688-1+A1+C11: 2016

ingenieursbureau Land

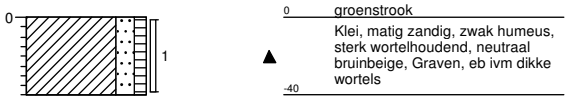
Meetpunt: 21

Datum: 14-09-2016
Boormeester: T.B.F. Aaldering

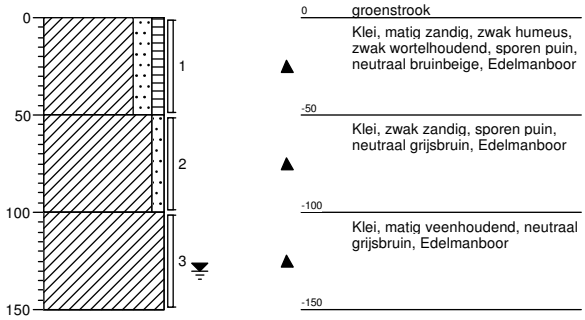
Meetpunt: 22

Datum: 14-09-2016
Boormeester: T.B.F. Aaldering

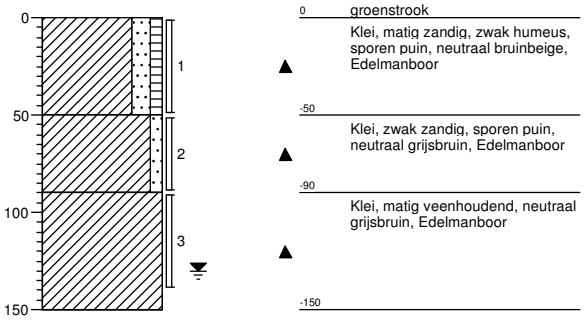
Meetpunt: 23

Datum: 14-09-2016
Boormeester: T.B.F. Aaldering

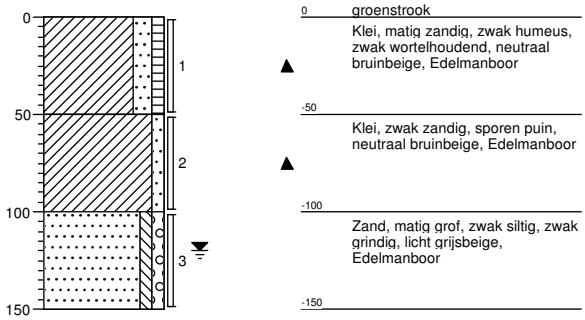
Meetpunt: 24

Datum: 14-09-2016
Boormeester: T.B.F. Aaldering

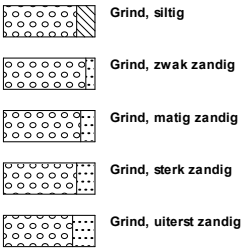
Meetpunt: 25

Datum: 14-09-2016
Boormeester: T.B.F. Aaldering

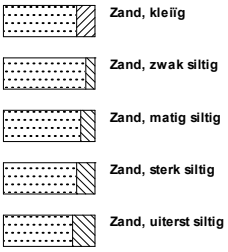

Legenda

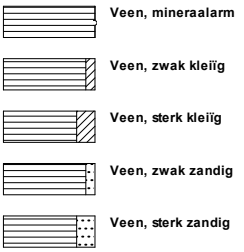
grind

zand

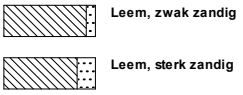
veen

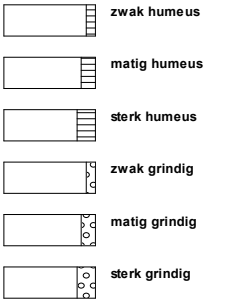
klei

leem

overige toevoegingen

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

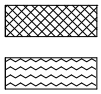
- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

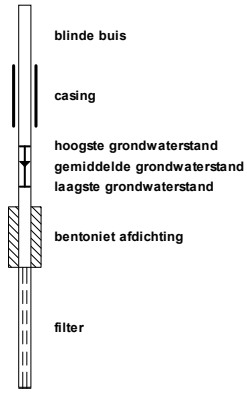

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand

peilbuis

Projectnaam	Verkennend en aanvullend onderzoek nieuwbouwlocatie sportpark Loevenhoutsedijk Utrecht
kenmerk	R02-77231-ADE
Datum	28 september 2016

Bijlage 4

Toetsingstabellen grond & grondwater

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Ingenieursbureau Land
Dhr. G. te Brake
Morsestraat 15
6716 AH Ede

Datum	17.08.2016
Relatienr	35007020
Opdrachtnr.	602353

ANALYSERAPPORT

Opdracht **602353 Bodem / Eluaat**

Opdrachtgever	35007020 Ingenieursbureau Land
Uw referentie	77231 Sportpark Loevenhoutsedijk Utrecht
Opdrachtacceptatie	11.08.16
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij U de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn geaccrediteerd volgens NEN-EN-ISO/IEC 17025, tenzij anders vermeld bij toegepaste methoden en uitgevoerd overeenkomstig de onderzoeksmethoden die worden genoemd in de meest actuele versie van onze verrichtingenlijst van de Raad voor Accreditatie, accreditatienummer L005.

De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Laurens van Oene, Tel. +31/570788121
Klantenservice

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

***Opdracht* 602353 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
673468	11.08.2016	06 (170-190)
673469	11.08.2016	01 (50-100) 03 (0-50) 05 (20-70) 07 (20-70)
673474	11.08.2016	02 (40-90) 08 (30-80) 09 (20-70)
673478	11.08.2016	02 (5-40) 04 (15-65) 06 (0-50) 08 (5-30) 10 (0-50)
673484	11.08.2016	01 (100-150) 03 (70-120) 05 (120-150)

		Eenheid	673468 06 (170-190)	673469 01 (50-100) 03 (0-50) 05 (20-70) 07 (20-70)	673474 02 (40-90) 08 (30-80) 09 (20-70)	673478 02 (5-40) 04 (15-65) 06 (0-50) 08 (5-30) 10 (0-50)	673484 01 (100-150) 03 (70-120) 05 (120-150)
Algemene monstervoorbehandeling							
S	Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
S	Droge stof	%	44,9	80,3	81,3	90,3	66,5
	IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses							
S	Organische stof	% Ds	19,8 x)	4,4 x)	2,7 x)	1,9 x)	3,4 x)
Fracties (sedigraaf)							
S	Fractie < 2 µm	% Ds	2,7	8,7	4,5	1,7	66
Voorbehandeling metalen analyse							
S	Koningswater ontsluiting		++	++	++	++	++
Metalen (AS3000)							
S	Barium (Ba)	mg/kg Ds	54	110	100	60	390
S	Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	0,28	0,29	0,24	<0,20	0,36
S	Kobalt (Co)	mg/kg Ds	7,5	7,8	8,1	4,7	13
S	Koper (Cu)	mg/kg Ds	21	34	31	7,3	38
S	Kwik (Hg)	mg/kg Ds	0,16	0,17	0,14	<0,05	0,17
S	Lood (Pb)	mg/kg Ds	97	100	110	<10	100
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	10	21	19	10	43
S	Zink (Zn)	mg/kg Ds	110	120	110	23	120
PAK (AS3000)							
S	*Anthraceen*	mg/kg Ds	0,22	3,7	<0,050	<0,050	0,12
S	*Benzo(a)anthraceen*	mg/kg Ds	1,3	9,2	0,20	<0,050	0,48
S	*Benzo(ghi)peryleen*	mg/kg Ds	0,56	3,1	0,16	<0,050	0,20
S	*Benzo(k)fluorantheen*	mg/kg Ds	0,69	4,0	0,12	<0,050	0,21
S	*Benzo-(a)-Pyreen*	mg/kg Ds	1,1	6,6	0,23	<0,050	0,33
S	*Chryseen*	mg/kg Ds	1,4	8,1	0,20	<0,050	0,44
S	*Fenanthreen*	mg/kg Ds	0,80	15	0,16	<0,050	0,56
S	*Fluorantheen*	mg/kg Ds	3,1	24	0,41	<0,050	1,1
S	*Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen*	mg/kg Ds	0,89	5,0	0,21	<0,050	0,30
S	*Naftaleen*	mg/kg Ds	<0,050	0,91	<0,050	<0,050	<0,050
S	**Som PAK (VROM) (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	10 #)	80	1,8 #)	0,35 #)	3,8 #)
Minerale olie (AS3000/AS3200)							
S	Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	100	150	<35	<35	<35

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

DOC-13-8756814-NL-P2

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **602353 Bodem / Eluaat**

		Eenheid	673468 06 (170-190)	673469 01 (50-100) 03 (0-50) 05 (20-70) 07 (20-70)	673474 02 (40-90) 08 (30-80) 09 (20-70)	673478 02 (5-40) 04 (15-65) 06 (0-50) 08 (5-30) 10 (0-50)	673484 01 (100-150) 03 (70-120) 05 (120-150)
Minerale olie (AS3000/AS3200)							
	Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	**<3**	**<3**	**<3**	**<3**	**<3**
	Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	**<3**	**24**	**<3**	**<3**	**<3**
	Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	**14**	**46**	**<4**	**<4**	**<4**
	Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	**22**	**31**	**<5**	**<5**	**<5**
	Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	**18**	**21**	**<5**	**<5**	**<5**
	Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	**27**	**15**	**8**	**<5**	**<5**
	Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	**<5**	**10**	**<5**	**<5**	**<5**
	Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	**<5**	**<5**	**<5**	**<5**	**<5**
Polychloorbifenylen (AS3000)							
S	*PCB 28*	mg/kg Ds	**<0,010** *m)*	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
S	*PCB 52*	mg/kg Ds	**<0,010** *m)*	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
S	*PCB 101*	mg/kg Ds	**<0,010** *m)*	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
S	*PCB 118*	mg/kg Ds	**<0,010** *m)*	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
S	*PCB 138*	mg/kg Ds	**<0,010** *m)*	**0,0015**	**0,0016**	**<0,0010**	**<0,0010**
S	*PCB 153*	mg/kg Ds	**<0,010** *m)*	**<0,0010**	**0,0014**	**<0,0010**	**<0,0010**
S	*PCB 180*	mg/kg Ds	**<0,010** *m)*	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
S	**Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	**0,049** *#)*	**0,0057** *#)*	**0,0065** *#)*	**0,0049** *#)*	**0,0049** *#)*

Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.

x) Gehaltes beneden de rapportagegrens zijn niet mee inbegrepen.
#) Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7.
m) De rapportagegrens is verhoogd, omdat door matrixeffecten, resp. co-elutie een kwantificering bemoeilijkt wordt.
S) Erkend volgens AS SIKB 3000

Het organische stof gehalte wordt gecorrigeerd voor het lutum gehalte, als geen lutum bepaald is wordt gecorrigeerd als ware het lutum gehalte 5,4%

Begin van de analyses: 12.08.2016
Einde van de analyses: 17.08.2016

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal . Monsters met onbekende herkomst kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit .

AL-West B.V. Dhr. Laurens van Oene, Tel. +31/570788121
Klantenservice

Dit electronisch gegenereerde rapport is gecontroleerd en vrijgegeven. In overeenstemming met de vereisten van NEN EN ISO/IEC 17025:2005 voor eenvoudige rapportage is dit rapport met digitale handtekening rechtsgeldig.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

DOC-13-8756814-NL-P3

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **602353 Bodem / Eluaat**

Toegepaste methoden

Vaste stof

eigen methode: n) Koolwaterstoffractie C10-C12 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C16-C20 Koolwaterstoffractie C20-C24 Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C28-C32 Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C36-C40

Gelijkwaardig aan NEN 5739: n) IJzer (Fe2O3)

NEN-EN12880; AS3000 en AS3200; Glw. NEN-ISO11465: Droge stof

Protocollen AS 3000: Organische stof Voorbehandeling conform AS3000 Kobalt (Co) Nikkel (Ni) Lood (Pb) Molybdeen (Mo) Zink (Zn) Barium (Ba) Kwik (Hg) Koper (Cu) Cadmium (Cd) Koolwaterstoffractie C10-C40 Som PAK (VROM) (Factor 0,7) Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)

Protocollen AS 3000 / Protocollen AS 3200: Koningswater ontsluiting Fractie < 2 µm

n) Niet geaccrediteerd

Kamer van Koophandel Nr. 08110898 VAT/BTW-ID-Nr.: NL 811132559 B01

Directeur ppa. Elly van Bakergem Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING RvA L 005

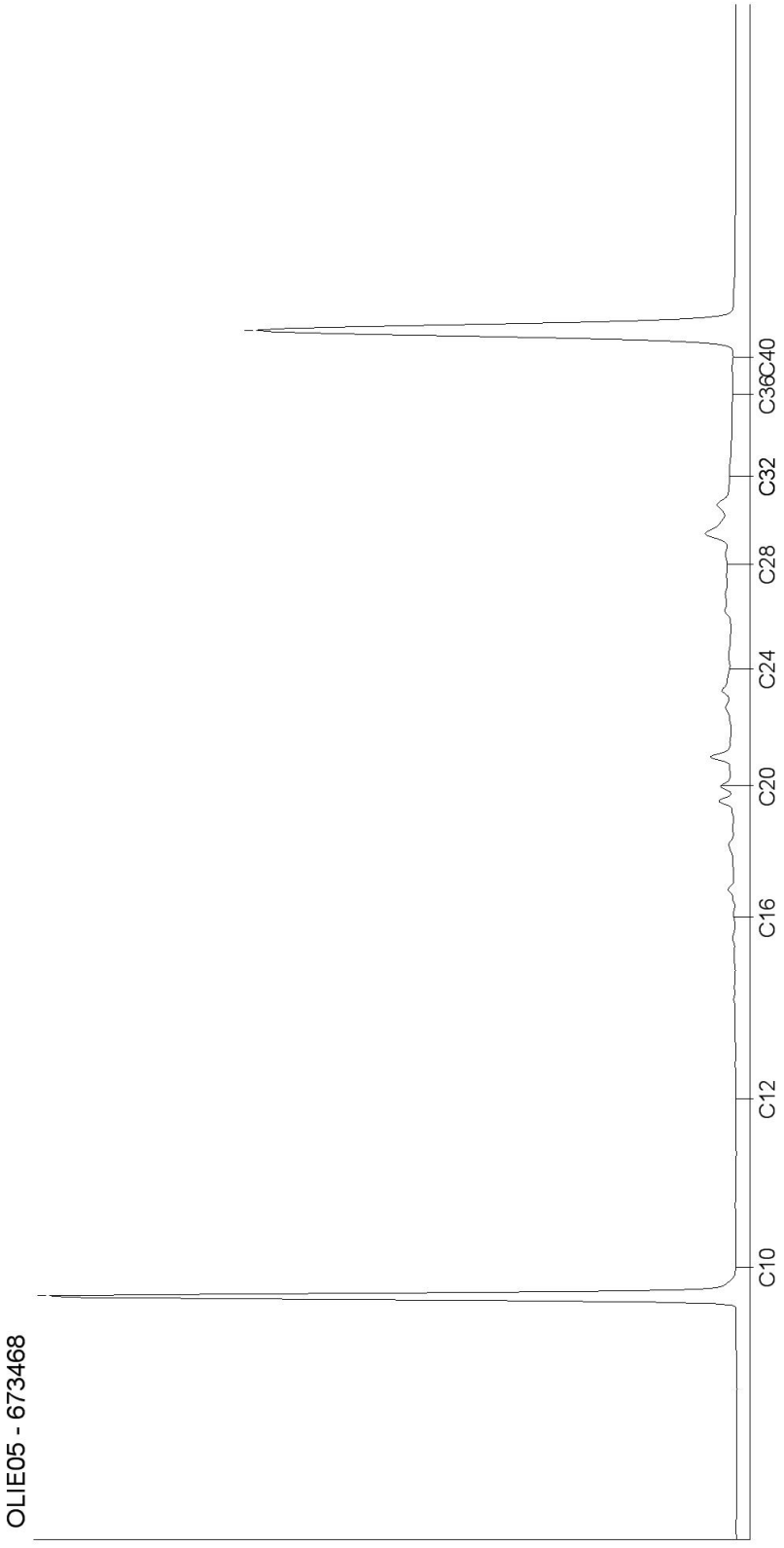
DOC-13-8756814-NL-P4

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 602353, Analysis No. 673468, created at 16-aug-2016 7:32:48

Monsteromschrijving: 06 (170-190)

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

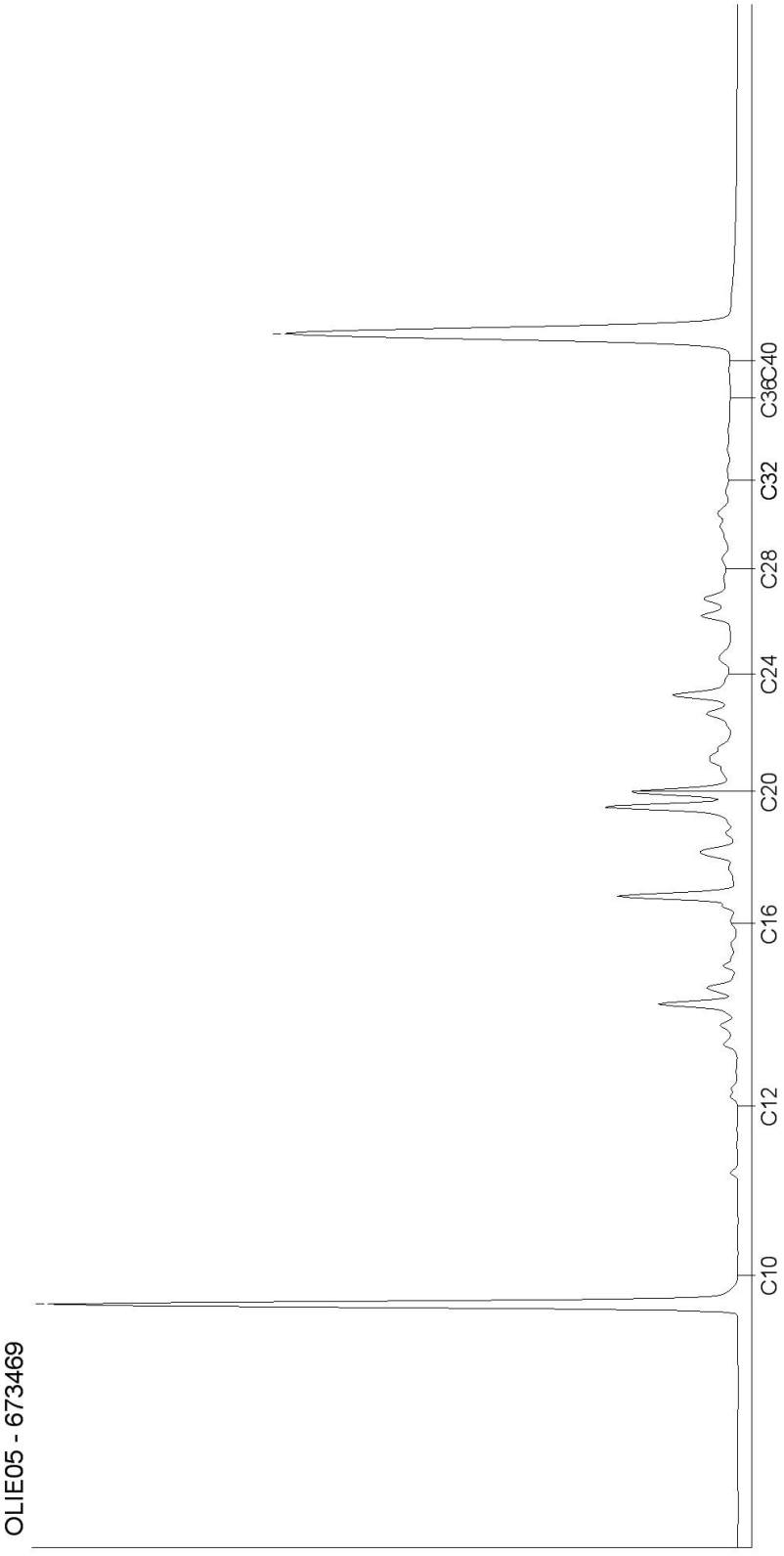
DOC-13-8756819-NL-P1

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 602353, Analysis No. 673469, created at 16-aug-2016 7:32:48

Monsteromschrijving: 01 (50-100) 03 (0-50) 05 (20-70) 07 (20-70)

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

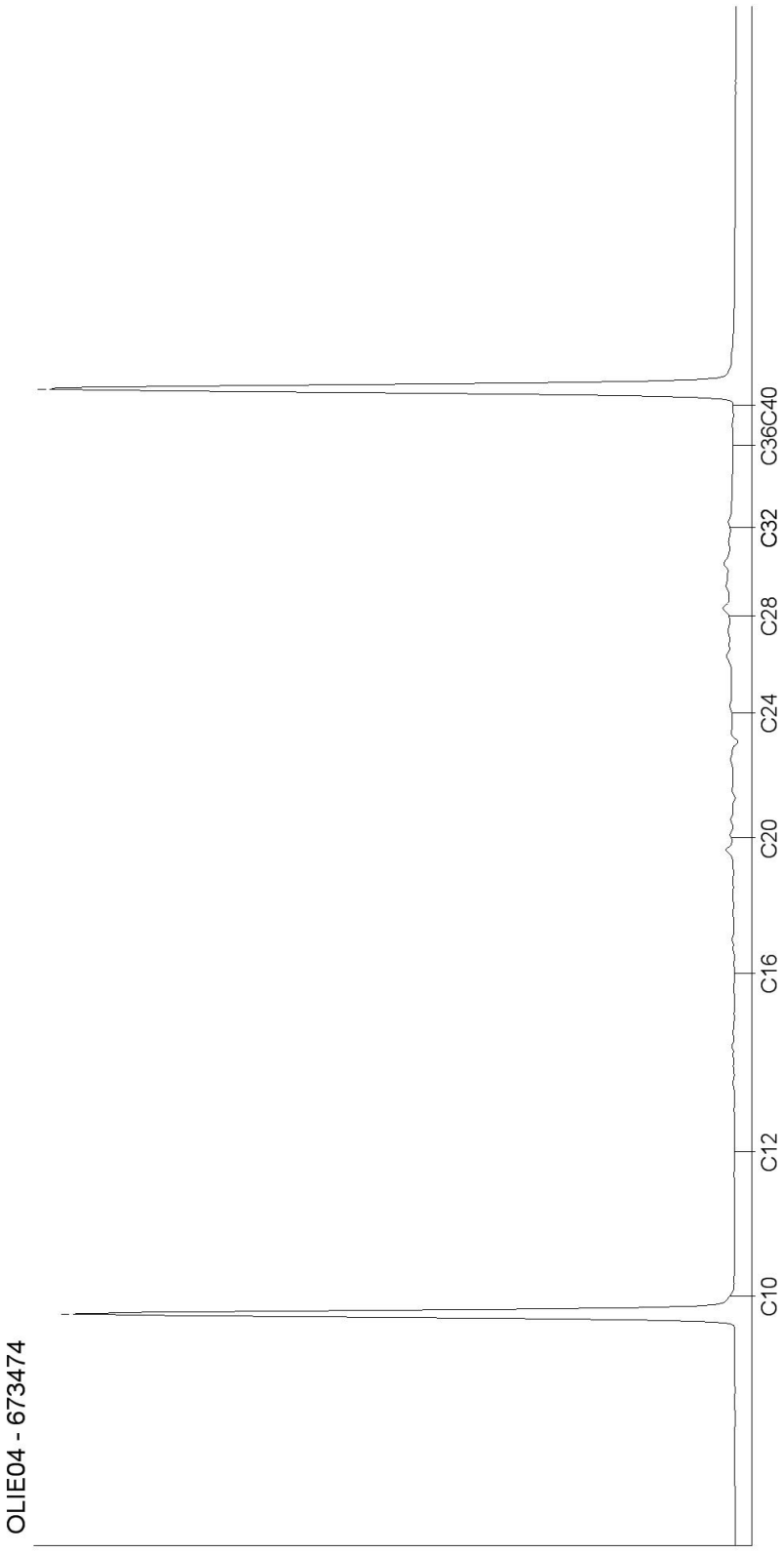
DOC-13-8756819-NL-P2

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 602353, Analysis No. 673474, created at 16-aug-2016 8:09:39

Monsteromschrijving: 02 (40-90) 08 (30-80) 09 (20-70)

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

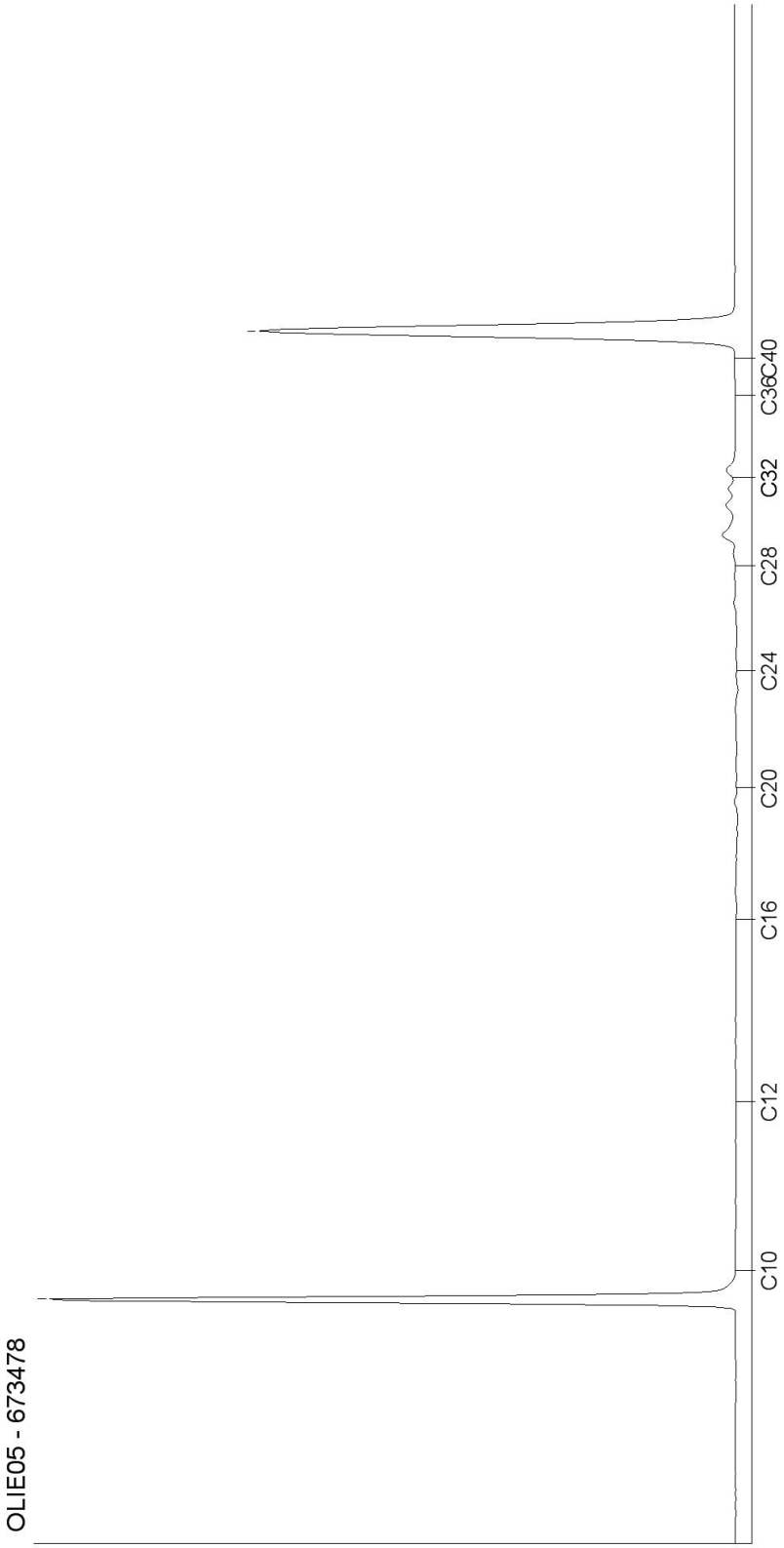
DOC-13-8756819-NL-P3

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 602353, Analysis No. 673478, created at 16-aug-2016 7:32:49

Monsteromschrijving: 02 (5-40) 04 (15-65) 06 (0-50) 08 (5-30) 10 (0-50)

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

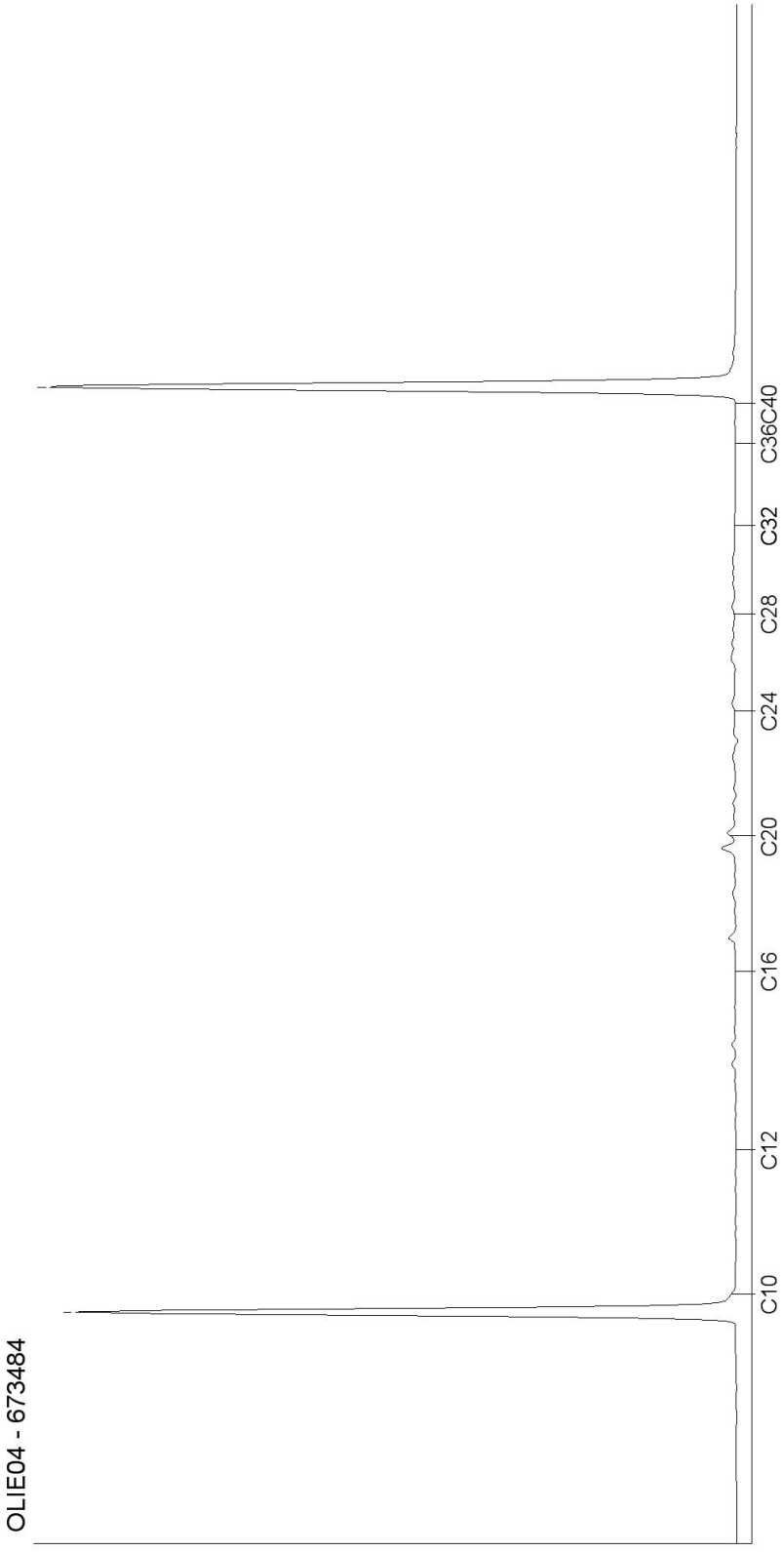
DOC-13-8756819-NL-P4

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 602353, Analysis No. 673484, created at 16-aug-2016 8:09:39

Monsteromschrijving: 01 (100-150) 03 (70-120) 05 (120-150)

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-8756819-NL-P5

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Ingenieursbureau Land
A. Dekens
Morsestraat 15
6716 AH Ede

Datum	25.08.2016
Relatienr	35007020
Opdrachtnr.	603262

ANALYSERAPPORT

***Opdracht* 603262 Bodem / Eluaat**

Opdrachtgever	35007020 Ingenieursbureau Land
Uw referentie	77231 Sportpark Loevenhoutsedijk Utrecht
Opdrachtacceptatie	19.08.16
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij U de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn geaccrediteerd volgens NEN-EN-ISO/IEC 17025, tenzij anders vermeld bij toegepaste methoden en uitgevoerd overeenkomstig de onderzoeksmethoden die worden genoemd in de meest actuele versie van onze verrichtingenlijst van de Raad voor Accreditatie, accreditatienummer L005.

De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Laurens van Oene, Tel. +31/570788121
Klantenservice

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

DOC-13-8776856-NL-P1

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht 603262 Bodem / Eluaat

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
678469	11.08.2016	01 (50-100)
678470	11.08.2016	03 (0-50)
678471	11.08.2016	05 (20-70)
678472	11.08.2016	06 (70-120)
678473	11.08.2016	07 (20-70)

		Eenheid	678469 01 (50-100)	678470 03 (0-50)	678471 05 (20-70)	678472 06 (70-120)	678473 07 (20-70)
Algemene monstervoorbehandeling							
S	Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
S	Droge stof	%	84,0	79,9	69,8	65,4	84,8
	IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses							
S	Organische stof	% Ds	5,6 x)	6,7 x)	7,8 x)	7,7 x)	2,7 x)
Fracties (sedigraaf)							
S	Fractie < 2 µm	% Ds	20	18	17	47	4,8
PAK (AS3000)							
S	*Anthraceen*	mg/kg Ds	24	1,2	<0,050	<0,050	0,092
S	*Benzo(a)anthraceen*	mg/kg Ds	45	2,1	0,12	0,26	0,41
S	*Benzo(ghi)peryleen*	mg/kg Ds	18	1,2	0,10	0,15	0,28
S	*Benzo(k)fluorantheen*	mg/kg Ds	19	0,99	0,080	0,15	0,24
S	*Benzo-(a)-Pyreen*	mg/kg Ds	38	2,0	0,16	0,28	0,45
S	*Chryseen*	mg/kg Ds	40	1,9	0,14	0,28	0,42
S	*Fenanthreen*	mg/kg Ds	100	4,5	0,10	0,18	0,46
S	*Fluorantheen*	mg/kg Ds	120	6,1	0,30	0,60	0,98
S	*Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen*	mg/kg Ds	26	1,6	0,090	0,23	0,39
S	*Naftaleen*	mg/kg Ds	2,5	0,56	<0,050	<0,050	<0,050
S	**Som PAK (VROM) (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	430	22	1,2 #)	2,2 #)	3,8 #)

Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.

x) Gehaltes beneden de rapportagegrens zijn niet mee inbegrepen.
#) Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7.
S) Erkend volgens AS SIKB 3000

Het organische stof gehalte wordt gecorrigeerd voor het lutum gehalte, als geen lutum bepaald is wordt gecorrigeerd als ware het lutum gehalte 5,4%

Begin van de analyses: 19.08.2016
Einde van de analyses: 25.08.2016

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal . Monsters met onbekende herkomst kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit .

Kamer van Koophandel Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.: NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB
TESTING RvA L 005

DOC-13-8776856-NL-P2

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **603262 Bodem / Eluaat**

AL-West B.V. Dhr. Laurens van Oene, Tel. +31/570788121
Klantenservice

Dit electronisch gegenereerde rapport is gecontroleerd en vrijgegeven. In overeenstemming met de vereisten van NEN EN ISO/IEC 17025:2005 voor eenvoudige rapportage is dit rapport met digitale handtekening rechtsgeldig.

Toegepaste methoden

Vaste stof

Gelijkwaardig aan NEN 5739: n) IJzer (Fe2O3)

NEN-EN12880; AS3000 en AS3200; Glw. NEN-ISO11465: Droge stof

Protocollen AS 3000: Organische stof Voorbehandeling conform AS3000 Som PAK (VROM) (Factor 0,7)

Protocollen AS 3000 / Protocollen AS 3200: Fractie < 2 µm

n) Niet geaccrediteerd

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB
TESTING RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Bijlage bij Opdrachtnr. 603262

CONSERVERING, CONSERVERINGSTERMIJN EN VERPAKKING

Er zijn verschillen met de richtlijnen geconstateerd die mogelijk de betrouwbaarheid van de analyseresultaten beïnvloeden. De conserveringstermijn is voor volgende analyse overschreden:

Naftaleen	678469, 678470, 678471, 678472, 678473
Droge stof	678469, 678470, 678471, 678472, 678473

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

DOC-13-8776856-NL-P4

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Ingenieursbureau Land
A. Dekens
Morsestraat 15
6716 AH Ede

Datum	29.08.2016
Relatienr	35007020
Opdrachtnr.	604239

ANALYSERAPPORT

***Opdracht* 604239 Water**

Opdrachtgever	35007020 Ingenieursbureau Land
Uw referentie	77231 Sportpark Loevenhoutsedijk Utrecht
Opdrachtacceptatie	25.08.16
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij U de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn geaccrediteerd volgens NEN-EN-ISO/IEC 17025, tenzij anders vermeld bij toegepaste methoden en uitgevoerd overeenkomstig de onderzoeksmethoden die worden genoemd in de meest actuele versie van onze verrichtingenlijst van de Raad voor Accreditatie, accreditatienummer L005.

De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Laurens van Oene, Tel. 31/570788121
Klantenservice

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **604239 Water**

Monsternr.	*Monsteromschrijving*	*Monstername*	*Monsternamepunt*
683403	01 (150-250)	24.08.2016	

		Eenheid	683403 01 (150-250)
Metalen (AS3000)			
S	Barium (Ba)	µg/l	**120**
S	Cadmium (Cd)	µg/l	**<0,20**
S	Kobalt (Co)	µg/l	**<2,0**
S	Koper (Cu)	µg/l	**<2,0**
S	Kwik (Hg)	µg/l	**<0,05**
S	Lood (Pb)	µg/l	**<2,0**
S	Molybdeen (Mo)	µg/l	**<2,0**
S	Nikkel (Ni)	µg/l	**<3,0**
S	Zink (Zn)	µg/l	**<10**
Aromaten (AS3000)			
S	Benzeen	µg/l	**<0,20**
S	Tolueen	µg/l	**<0,20**
S	Ethylbenzeen	µg/l	**<0,20**
S	*m,p-Xyleen*	µg/l	**<0,20**
S	*ortho-Xyleen*	µg/l	**<0,10**
S	**Som Xylenen (Factor 0,7)**	µg/l	**0,21** #)
S	Naftaleen	µg/l	**0,10**
S	Styreen	µg/l	**<0,20**
Chloorhoudende koolwaterstoffen (AS3000)			
S	Dichloormethaan	µg/l	**<0,20**
S	Trichloormethaan (Chloroform)	µg/l	**<0,20**
S	Tetrachloormethaan (Tetra)	µg/l	**<0,10**
S	1,1-Dichloorethaan	µg/l	**<0,20**
S	1,2-Dichloorethaan	µg/l	**<0,20**
S	1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	**<0,10**
S	1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	**<0,10**
S	Vinylchloride	µg/l	**<0,20**
S	*1,1-Dichlooretheen*	µg/l	**<0,10**
S	*Cis-1,2-Dichlooretheen*	µg/l	**<0,10**
S	*trans-1,2-Dichlooretheen*	µg/l	**<0,10**
S	**Som cis/trans-1,2-Dichlooretheen (Factor 0,7)**	µg/l	**0,14** #)
S	**Som Dichlooretheen (Factor 0,7)**	µg/l	**0,21** #)

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB
TESTING RvA L 005

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **604239 Water**

		Eenheid	683403 01 (150-250)
Chloorhoudende koolwaterstoffen (AS3000)			
S	Trichlooretheen (Tri)	µg/l	**<0,20**
S	Tetrachlooretheen (Per)	µg/l	**<0,10**
S	*1,1-Dichloorpropaan*	µg/l	**<0,20**
S	*1,2-Dichloorpropaan*	µg/l	**<0,20**
S	*1,3-Dichloorpropaan*	µg/l	**<0,20**
S	**Som Dichloorpropanen (Factor 0,7)**	µg/l	**0,42** #)
Broomhoudende koolwaterstoffen			
S	Tribroommethaan (bromoform)	µg/l	**<0,20**
Minerale olie (AS3000/AS3200)			
S	Koolwaterstoffractie C10-C40	µg/l	**<50**
	Koolwaterstoffractie C10-C12	µg/l	**<10**
	Koolwaterstoffractie C12-C16	µg/l	**<10**
	Koolwaterstoffractie C16-C20	µg/l	**<5,0**
	Koolwaterstoffractie C20-C24	µg/l	**<5,0**
	Koolwaterstoffractie C24-C28	µg/l	**<5,0**
	Koolwaterstoffractie C28-C32	µg/l	**<5,0**
	Koolwaterstoffractie C32-C36	µg/l	**<5,0**
	Koolwaterstoffractie C36-C40	µg/l	**<5,0**

Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.

#) Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7.
S) Erkend volgens AS SIKB 3000

Begin van de analyses: 25.08.2016
Einde van de analyses: 29.08.2016

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal . Monsters met onbekende herkomst kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit .

AL-West B.V. Dhr. Laurens van Oene, Tel. 31/570788121
Klantenservice

Dit electronisch gegenereerde rapport is gecontroleerd en vrijgegeven. In overeenstemming met de vereisten van NEN EN ISO/IEC 17025:2005 voor eenvoudige rapportage is dit rapport met digitale handtekening rechtsgeldig.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **604239 Water**

Toegepaste methoden

eigen methode: n) Koolwaterstoffractie C10-C12 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C16-C20 Koolwaterstoffractie C20-C24 Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C28-C32 Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C36-C40

Protocollen AS 3100: Molybdeen (Mo) Kwik (Hg) Nikkel (Ni) Koper (Cu) Cadmium (Cd) Kobalt (Co) Barium (Ba) Lood (Pb) Zink (Zn) Tribroommethaan (bromoform) Dichloormethaan Trichloormethaan (Chloroform) Benzeen Tetrachloormethaan (Tetra) Tolueen 1,1-Dichloorethaan Ethylbenzeen 1,2-Dichloorethaan Som Xylenen (Factor 0,7) Naftaleen Styreen 1,1,1-Trichloorethaan 1,1,2-Trichloorethaan Vinylchloride Som Dichlooretheen (Factor 0,7) Trichlooretheen (Tri) Tetrachlooretheen (Per) Som Dichloorpropanen (Factor 0,7) Koolwaterstoffractie C10-C40

Protocollen AS 3100: n) Som cis/trans-1,2-Dichlooretheen (Factor 0,7)

n) Niet geaccrediteerd

Kamer van Koophandel Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.: NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

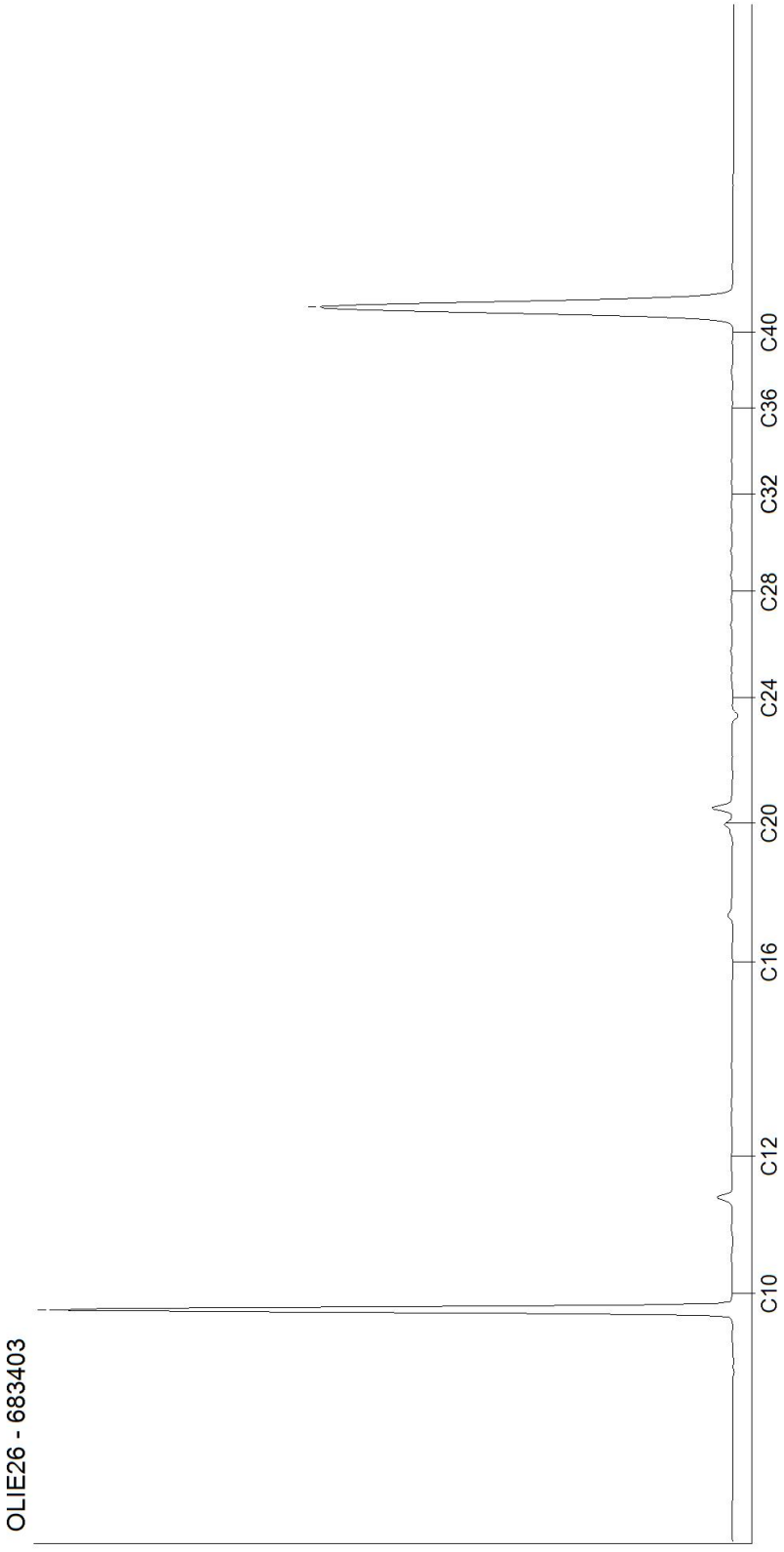
TESTING RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 604239, Analysis No. 683403, created at 29.08.2016 06:59:16

Monsteromschrijving: 01 (150-250)

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-8782402-NL-P1

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Ingenieursbureau Land
A. Dekens
Morsestraat 15
6716 AH Ede

Datum	19.09.2016
Relatienr	35007020
Opdrachtnr.	608058

ANALYSERAPPORT

***Opdracht* 608058 Bodem / Eluaat**

Opdrachtgever	35007020 Ingenieursbureau Land
Uw referentie	77231 Sportpark Loevenhoutsedijk Utrecht
Opdrachtacceptatie	14.09.16
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij U de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn geaccrediteerd volgens NEN-EN-ISO/IEC 17025, tenzij anders vermeld bij toegepaste methoden en uitgevoerd overeenkomstig de onderzoeksmethoden die worden genoemd in de meest actuele versie van onze verrichtingenlijst van de Raad voor Accreditatie, accreditatienummer L005.

De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Laurens van Oene, Tel. +31/570788121
Klantenservice

Kamer van Koophandel Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.: NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING RvA L 005

DOC-13-8843038-NL-P1

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **608058 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
703256	14.09.2016	21 (50-100)

		Eenheid	703256 21 (50-100)
Algemene monstervoorbehandeling			
S	Voorbehandeling conform AS3000		**++**
S	Droge stof	%	**81,3**
	IJzer (Fe2O3)	% Ds	**<5,0**
Klassiek Chemische Analyses			
S	Organische stof	% Ds	**5,51** x)
PAK (AS3000)			
S	*Anthraceen*	mg/kg Ds	**11**
S	*Benzo(a)anthraceen*	mg/kg Ds	**23**
S	*Benzo(ghi)peryleen*	mg/kg Ds	**7,5**
S	*Benzo(k)fluorantheen*	mg/kg Ds	**9,7**
S	*Benzo-(a)-Pyreen*	mg/kg Ds	**17**
S	*Chryseen*	mg/kg Ds	**20**
S	*Fenanthreen*	mg/kg Ds	**50**
S	*Fluorantheen*	mg/kg Ds	**64**
S	*Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen*	mg/kg Ds	**14**
S	*Naftaleen*	mg/kg Ds	**1,5**
S	**Som PAK (VROM) (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	**220**

Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.

x) Gehaltes beneden de rapportagegrens zijn niet mee inbegrepen.
S) Erkend volgens AS SIKB 3000

Begin van de analyses: 15.09.2016
Einde van de analyses: 19.09.2016

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal . Monsters met onbekende herkomst kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit .

AL-West B.V. Dhr. Laurens van Oene, Tel. +31/570788121
Klantenservice

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

DOC-13-8843038-NL-P2

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **608058 Bodem / Eluaat**

Dit electronisch gegenereerde rapport is gecontroleerd en vrijgegeven. In overeenstemming met de vereisten van NEN EN ISO/IEC 17025:2005 voor eenvoudige rapportage is dit rapport met digitale handtekening rechtsgeldig.

Toegepaste methoden

Vaste stof

Gelijkwaardig aan NEN 5739: n) IJzer (Fe2O3)

NEN-EN12880; AS3000 en AS3200; Glw. NEN-ISO11465: Droge stof

Protocollen AS 3000: Voorbehandeling conform AS3000 Organische stof Som PAK (VROM) (Factor 0,7)

n) Niet geaccrediteerd

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Ingenieursbureau Land
A. Dekens
Morsestraat 15
6716 AH Ede

Datum	26.09.2016
Relatienr	35007020
Opdrachtnr.	609039

ANALYSERAPPORT

***Opdracht* 609039 Bodem / Eluaat**

Opdrachtgever	35007020 Ingenieursbureau Land
Uw referentie	77231 Sportpark Loevenhoutsedijk Utrecht
Opdrachtacceptatie	20.09.16
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij U de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn geaccrediteerd volgens NEN-EN-ISO/IEC 17025, tenzij anders vermeld bij toegepaste methoden en uitgevoerd overeenkomstig de onderzoeksmethoden die worden genoemd in de meest actuele versie van onze verrichtingenlijst van de Raad voor Accreditatie, accreditatienummer L005.

De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Laurens van Oene, Tel. +31/570788121
Klantenservice

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

DOC-13-8865769-NL-P1

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **609039 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
708663	14.09.2016	23-2
708664	14.09.2016	24-2
708665	14.09.2016	25-2

		Eenheid	708663 23-2	708664 24-2	708665 25-2
Algemene monstervoorbehandeling					
S	Voorbehandeling conform AS3000		**++**	**++**	**++**
S	Droge stof	%	**70,0**	**77,5**	**80,4**
	IJzer (Fe2O3)	% Ds	**<5,0**	**<5,0**	**<5,0**
Klassiek Chemische Analyses					
S	Organische stof	% Ds	**9,42** x)	**4,42** x)	**4,92** x)
PAK (AS3000)					
S	*Anthraceen*	mg/kg Ds	**0,61**	**<0,050**	**0,21**
S	*Benzo(a)anthraceen*	mg/kg Ds	**1,9**	**0,089**	**1,2**
S	*Benzo(ghi)peryleen*	mg/kg Ds	**0,83**	**<0,050**	**0,65**
S	*Benzo(k)fluorantheen*	mg/kg Ds	**0,83**	**<0,050**	**0,65**
S	*Benzo-(a)-Pyreen*	mg/kg Ds	**1,6**	**0,098**	**1,2**
S	*Chryseen*	mg/kg Ds	**1,6**	**0,085**	**1,1**
S	*Fenanthreen*	mg/kg Ds	**2,6**	**0,098**	**0,95**
S	*Fluorantheen*	mg/kg Ds	**4,0**	**0,21**	**2,5**
S	*Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen*	mg/kg Ds	**1,2**	**0,080**	**0,93**
S	*Naftaleen*	mg/kg Ds	**0,097**	**<0,050**	**0,11**
S	**Som PAK (VROM) (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	**15**	**0,80** #)	**9,5**

Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.

x) Gehaltes beneden de rapportagegrens zijn niet mee inbegrepen.
#) Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7.
S) Erkend volgens AS SIKB 3000

Begin van de analyses: 20.09.2016
Einde van de analyses: 26.09.2016

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal . Monsters met onbekende herkomst kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit .

AL-West B.V. Dhr. Laurens van Oene, Tel. +31/570788121
Klantenservice

Kamer van Koophandel Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.: NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING RvA L 005

DOC-13-8865769-NL-P2

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **609039 Bodem / Eluaat**

Dit electronisch gegenereerde rapport is gecontroleerd en vrijgegeven. In overeenstemming met de vereisten van NEN EN ISO/IEC 17025:2005 voor eenvoudige rapportage is dit rapport met digitale handtekening rechtsgeldig.

Toegepaste methoden

Vaste stof

Gelijkwaardig aan NEN 5739: n) IJzer (Fe2O3)

NEN-EN12880; AS3000 en AS3200; Glw. NEN-ISO11465: Droge stof

Protocollen AS 3000: Voorbehandeling conform AS3000 Organische stof Som PAK (VROM) (Factor 0,7)

n) Niet geaccrediteerd

Kamer van Koophandel Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.: NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Bijlage bij Opdrachtnr. 609039

CONSERVERING, CONSERVERINGSTERMIJN EN VERPAKKING

Er zijn verschillen met de richtlijnen geconstateerd die mogelijk de betrouwbaarheid van de analyseresultaten beïnvloeden. De conserveringstermijn is voor volgende analyse overschreden:

Naftaleen	708663, 708664, 708665

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

DOC-13-8865769-NL-P4

Bijlage 5

Toetsingstabellen klasse-indeling grond

Tabel: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		06-5			MM01			MM02		
Certificaatcode		602353			602353			602353		
Boring(en)		06			01, 03, 05, 07			02, 08, 09		
Traject (m -mv)		1,70 - 1,90			0,00 - 1,00			0,20 - 0,90		
Humus	% ds	20			4,4			2,7		
Lutum	% ds	2,7			8,7			4,5		
Datum van toetsing		17-8-2016			17-8-2016			17-8-2016		
Grondsoort		Slib			Klei			Zand		
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN										
IJzer [Fe]	% ds	<5,0	3,5 (6)		<5,0	3,5 (6)		<5,0	3,5 (6)	
Kobalt [Co]	mg/kg ds	*7,5*	*24,5*	*0,05*	*7,8*	*15,8*	*0*	*8,1*	*22,4*	*0,04*
Nikkel [Ni]	mg/kg ds	10	28	-0,11	*21*	*39*	*0,06*	*19*	*46*	*0,17*
Koper [Cu]	mg/kg ds	21	27	-0,09	*34*	*54*	*0,09*	*31*	*58*	*0,12*
Zink [Zn]	mg/kg ds	*110*	*175*	*0,06*	*120*	*203*	*0,11*	*110*	*228*	*0,15*
Molybdeen [Mo]	mg/kg ds	<1,5	<1,1	-0	<1,5	<1,1	-0	<1,5	<1,1	-0
Cadmium [Cd]	mg/kg ds	0,28	0,26	-0,03	0,29	0,41	-0,02	0,24	0,39	-0,02
Barium [Ba]	mg/kg ds	54	192 (6)		110	232 (6)		100	295 (6)	
Kwik [Hg]	mg/kg ds	*0,16*	*0,20*	*0*	*0,17*	*0,22*	*0*	*0,14*	*0,19*	*0*
Lood [Pb]	mg/kg ds	*97*	*114*	*0,13*	*100*	*135*	*0,18*	*110*	*163*	*0,24*
PAK										
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds	10			80			1,8		
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	<0,018		0,91	0,91		<0,050	<0,035	
Anthraceen	mg/kg ds	0,22	0,11		3,7	3,7		<0,050	<0,035	
Fenanthreen	mg/kg ds	0,80	0,40		15	15		0,16	0,16	
Fluorantheen	mg/kg ds	3,1	1,6		24	24		0,41	0,41	
Chryseen	mg/kg ds	1,4	0,7		8,1	8,1		0,20	0,20	
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	1,3	0,7		9,2	9,2		0,20	0,20	
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	1,1	0,6		6,6	6,6		0,23	0,23	
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,69	0,35		4,0	4,0		0,12	0,12	
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,89	0,45		5,0	5,0		0,21	0,21	
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,56	0,28		3,1	3,1		0,16	0,16	
PAK 10 VROM	mg/kg ds		*5,1*	*0,09*		**80**	**2,04**		*1,8*	*0,01*
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB (som 7)	mg/kg ds		*0,025*	*0,01*		0,013	-0,01		*0,024*	*0*
PCB (7) (som, 0.7 factor)	mg/kg ds	0,049#			0,0057			0,0065		
PCB 28	mg/kg ds	0,010#	0,004		<0,0010	<0,0016		<0,0010	<0,0026	
PCB 52	mg/kg ds	0,010#	0,004		<0,0010	<0,0016		<0,0010	<0,0026	
PCB 101	mg/kg ds	0,010#	0,004		<0,0010	<0,0016		<0,0010	<0,0026	
PCB 118	mg/kg ds	0,010#	0,004		<0,0010	<0,0016		<0,0010	<0,0026	
PCB 138	mg/kg ds	0,010#	0,004		0,0015	0,0034		0,0016	0,0059	
PCB 153	mg/kg ds	0,010#	0,004		<0,0010	<0,0016		0,0014	0,0052	
PCB 180	mg/kg ds	0,010#	0,004		<0,0010	<0,0016		<0,0010	<0,0026	
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN										
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<3	1 (6)		<3	5 (6)		<3	8 (6)	
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	100	51	-0,03	*150*	*341*	*0,03*	<35	<91	-0,02
Minerale olie C12 - C16	mg/kg ds	<3	1 (6)		24	55 (6)		<3	8 (6)	
Minerale olie C16 - C20	mg/kg ds	14	7 (6)		46	105 (6)		<4	10 (6)	
Minerale olie C20 - C24	mg/kg ds	22	11 (6)		31	70 (6)		<5	13 (6)	
Minerale olie C24 - C28	mg/kg ds	18	9 (6)		21	48 (6)		<5	13 (6)	
Minerale olie C28 - C32	mg/kg ds	27	14 (6)		15	34 (6)		8	30 (6)	
Minerale olie C32 - C36	mg/kg ds	<5	2 (6)		10	23 (6)		<5	13 (6)	
Minerale olie C36 - C40	mg/kg ds	<5	2 (6)		<5	8 (6)		<5	13 (6)	
OVERIG										
Droge stof	%	44,9	44,9 (6)		80,3	80,3 (6)		81,3	81,3 (6)	
Lutum	%	2,7			8,7			4,5		
Organische stof (humus)	%	20			4,4			2,7		

Projectcode: 77231

Tabel: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		MM03			MM04			
Certificaatcode		602353			602353			
Boring(en)		02, 04, 06, 08, 10			01, 03, 05			
Traject (m -mv)		0,00 - 0,65			0,70 - 1,50			
Humus	% ds	1,9			3,4			
Lutum	% ds	1,7			66			
Datum van toetsing		17-8-2016			17-8-2016			
Grondsoort		Zand			Klei			
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	
METALEN								
IJzer [Fe]	% ds	<5,0	3,5 (6)		<5,0	3,5 (6)		
Kobalt [Co]	mg/kg ds	*4,7*	*16,5*	*0,01*	13	6	-0,05	
Nikkel [Ni]	mg/kg ds	10	29	-0,09	43	20	-0,23	
Koper [Cu]	mg/kg ds	7,3	15,1	-0,17	38	24	-0,11	
Zink [Zn]	mg/kg ds	23	55	-0,15	120	66	-0,13	
Molybdeen [Mo]	mg/kg ds	<1,5	<1,1	-0	<1,5	<1,1	-0	
Cadmium [Cd]	mg/kg ds	<0,20	<0,24	-0,03	0,36	0,30	-0,02	
Barium [Ba]	mg/kg ds	60	233 (6)		390	168 (6)		
Kwik [Hg]	mg/kg ds	<0,05	<0,05	-0	0,17	0,12	-0	
Lood [Pb]	mg/kg ds	<10	<11	-0,08	*100*	*71*	*0,04*	
PAK								
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds	0,35			3,8			
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	<0,035		<0,050	<0,035		
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	<0,035		0,12	0,12		
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	<0,035		0,56	0,56		
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	<0,035		1,1	1,1		
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	<0,035		0,44	0,44		
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	<0,035		0,48	0,48		
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	<0,035		0,33	0,33		
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	<0,035		0,21	0,21		
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	<0,050	<0,035		0,30	0,30		
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	<0,050	<0,035		0,20	0,20		
PAK 10 VROM	mg/kg ds		<0,35	-0,03		*3,8*	*0,06*	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN								
PCB (som 7)	mg/kg ds		<0,025	0,01		<0,014	-0,01	
PCB (7) (som, 0.7 factor)	mg/kg ds	0,0049			0,0049			
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035		<0,0010	<0,0021		
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035		<0,0010	<0,0021		
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035		<0,0010	<0,0021		
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035		<0,0010	<0,0021		
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035		<0,0010	<0,0021		
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035		<0,0010	<0,0021		
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035		<0,0010	<0,0021		
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN								
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<3	11 (6)		<3	6 (6)		
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	<35	<123	-0,01	<35	<72	-0,02	
Minerale olie C12 - C16	mg/kg ds	<3	11 (6)		<3	6 (6)		
Minerale olie C16 - C20	mg/kg ds	<4	14 (6)		<4	8 (6)		
Minerale olie C20 - C24	mg/kg ds	<5	18 (6)		<5	10 (6)		
Minerale olie C24 - C28	mg/kg ds	<5	18 (6)		<5	10 (6)		
Minerale olie C28 - C32	mg/kg ds	<5	18 (6)		<5	10 (6)		
Minerale olie C32 - C36	mg/kg ds	<5	18 (6)		<5	10 (6)		
Minerale olie C36 - C40	mg/kg ds	<5	18 (6)		<5	10 (6)		
OVERIG								
Droge stof	%	90,3	90,3 (6)		66,5	66,5 (6)		
Lutum	%	1,7			66			
Organische stof (humus)	%	1,9			3,4			

-------	: Geen toetsnorm aanwezig
<	: kleiner dan de detectielimiet
8,88	: <= Achtergrondwaarde
<=T	: Kleiner of gelijk aan Tussenwaarde
8,88	: <= Interventiewaarde
8,88	: > Interventiewaarde
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde
Index	: (GSSD - AW) / (I - AW)

- Getoetst via de BoToVa service, versie 2.0.0 -

Tabel 1: Normwaarden conform de Wet Bodembescherming

		AW	WO	IND	I
METALEN					
Cadmium [Cd]	mg/kg ds	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt [Co]	mg/kg ds	15	35	190	190
Koper [Cu]	mg/kg ds	40	54	190	190
Kwik [Hg]	mg/kg ds	0,15	0,83	4,8	36
Lood [Pb]	mg/kg ds	50	210	530	530
Molybdeen [Mo]	mg/kg ds	1,5	88	190	190
Nikkel [Ni]	mg/kg ds	35	39	100	100
Zink [Zn]	mg/kg ds	140	200	720	720
PAK					
PAK 10 VROM	mg/kg ds	1,5	6,8	40	40
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN					
PCB (som 7)	mg/kg ds	0,02	0,04	0,5	1
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN					
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	190	190	500	5000

Tabel: Samenstellingwaarden en toetsing voor grond conform Besluit Bodemkwaliteit

Grondmonster		06-5		MM01		MM02	
Humus (% ds)		20		4,4		2,7	
Lutum (% ds)		2,7		8,7		4,5	
Datum van toetsing		17-8-2016		17-8-2016		17-8-2016	
Monster getoetst als		partij		partij		partij	
Bodemklasse monster		Klasse wonen		Niet Toepasbaar > Interventiewaarde		Klasse industrie	
Samenstelling monster							
Zintuiglijke bijmengingen		geen olie-water reactie		sporen puin, zwak baksteenhoudend, zwak puinhoudend		zwak puinhoudend, sporen puin	
Grondsoort		Slib		Klei		Zand	
		Meetw	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**
METALEN							
IJzer [Fe]	% ds	<5,0	3,5 (6)	<5,0	3,5 (6)	<5,0	3,5 (6)
Kobalt [Co]	mg/kg ds	*7,5*	*24,5*	*7,8*	*15,8*	*8,1*	*22,4*
Nikkel [Ni]	mg/kg ds	10	28	*21*	*39*	*19*	*46*
Koper [Cu]	mg/kg ds	21	27	*34*	*54*	*31*	*58*
Zink [Zn]	mg/kg ds	*110*	*175*	*120*	*203*	*110*	*228*
Molybdeen [Mo]	mg/kg ds	<1,5	<1,1	<1,5	<1,1	<1,5	<1,1
Cadmium [Cd]	mg/kg ds	0,28	0,26	0,29	0,41	0,24	0,39
Barium [Ba]	mg/kg ds	54	192 (6)	110	232 (6)	100	295 (6)
Kwik [Hg]	mg/kg ds	*0,16*	*0,20*	*0,17*	*0,22*	*0,14*	*0,19*
Lood [Pb]	mg/kg ds	*97*	*114*	*100*	*135*	*110*	*163*
PAK							
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds	10		80		1,8	
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	<0,018	0,91	0,91	<0,050	<0,035
Anthraceen	mg/kg ds	0,22	0,11	3,7	3,7	<0,050	<0,035
Fenanthreen	mg/kg ds	0,80	0,40	15	15	0,16	0,16
Fluorantheen	mg/kg ds	3,1	1,6	24	24	0,41	0,41
Chryseen	mg/kg ds	1,4	0,7	8,1	8,1	0,20	0,20
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	1,3	0,7	9,2	9,2	0,20	0,20
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	1,1	0,6	6,6	6,6	0,23	0,23
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,69	0,35	4,0	4,0	0,12	0,12
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,89	0,45	5,0	5,0	0,21	0,21
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,56	0,28	3,1	3,1	0,16	0,16
PAK 10 VROM	mg/kg ds		*5,1*		**80**		*1,8*
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN							
PCB (som 7)	mg/kg ds		*0,025*		0,013		*0,024*
PCB (7) (som, 0.7 factor)	mg/kg ds	0,049#		0,0057		0,0065	
PCB 28	mg/kg ds	0,010#	0,004	<0,0010	<0,0016	<0,0010	<0,0026
PCB 52	mg/kg ds	0,010#	0,004	<0,0010	<0,0016	<0,0010	<0,0026
PCB 101	mg/kg ds	0,010#	0,004	<0,0010	<0,0016	<0,0010	<0,0026
PCB 118	mg/kg ds	0,010#	0,004	<0,0010	<0,0016	<0,0010	<0,0026
PCB 138	mg/kg ds	0,010#	0,004	0,0015	0,0034	0,0016	0,0059
PCB 153	mg/kg ds	0,010#	0,004	<0,0010	<0,0016	0,0014	0,0052
PCB 180	mg/kg ds	0,010#	0,004	<0,0010	<0,0016	<0,0010	<0,0026
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN							
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<3	1 (6)	<3	5 (6)	<3	8 (6)
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	100	51	*150*	*341*	<35	<91
Minerale olie C12 - C16	mg/kg ds	<3	1 (6)	24	55 (6)	<3	8 (6)
Minerale olie C16 - C20	mg/kg ds	14	7 (6)	46	105 (6)	<4	10 (6)
Minerale olie C20 - C24	mg/kg ds	22	11 (6)	31	70 (6)	<5	13 (6)
Minerale olie C24 - C28	mg/kg ds	18	9 (6)	21	48 (6)	<5	13 (6)
Minerale olie C28 - C32	mg/kg ds	27	14 (6)	15	34 (6)	8	30 (6)
Minerale olie C32 - C36	mg/kg ds	<5	2 (6)	10	23 (6)	<5	13 (6)
Minerale olie C36 - C40	mg/kg ds	<5	2 (6)	<5	8 (6)	<5	13 (6)
OVERIG							
Droge stof	%	44,9	44,9 (6)	80,3	80,3 (6)	81,3	81,3 (6)
Lutum	%	2,7		8,7		4,5	
Organische stof (humus)	%	20		4,4		2,7	

Projectcode: 77231

Tabel: Samenstellingwaarden en toetsing voor grond conform Besluit Bodemkwaliteit

Grondmonster		MM03		MM04		
Humus (% ds)		1,9		3,4		
Lutum (% ds)		1,7		66		
Datum van toetsing		17-8-2016		17-8-2016		
Monster getoetst als		partij		partij		
Bodemklasse monster		Altijd toepasbaar		Klasse wonen		
Samenstelling monster						
Zintuiglijke bijmengingen		-		sporen puin		
Grondsoort		Zand		Klei		
		Meetw	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**	
METALEN						
IJzer [Fe]	% ds	<5,0	3,5 (6)	<5,0	3,5 (6)	
Kobalt [Co]	mg/kg ds	*4,7*	*16,5*	13	6	
Nikkel [Ni]	mg/kg ds	10	29	43	20	
Koper [Cu]	mg/kg ds	7,3	15,1	38	24	
Zink [Zn]	mg/kg ds	23	55	120	66	
Molybdeen [Mo]	mg/kg ds	<1,5	<1,1	<1,5	<1,1	
Cadmium [Cd]	mg/kg ds	<0,20	<0,24	0,36	0,30	
Barium [Ba]	mg/kg ds	60	233 (6)	390	168 (6)	
Kwik [Hg]	mg/kg ds	<0,05	<0,05	0,17	0,12	
Lood [Pb]	mg/kg ds	<10	<11	*100*	*71*	
PAK						
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds	0,35		3,8		
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	<0,035	<0,050	<0,035	
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	<0,035	0,12	0,12	
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,050	<0,035	0,56	0,56	
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	<0,035	1,1	1,1	
Chryseen	mg/kg ds	<0,050	<0,035	0,44	0,44	
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,050	<0,035	0,48	0,48	
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,050	<0,035	0,33	0,33	
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,050	<0,035	0,21	0,21	
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	<0,050	<0,035	0,30	0,30	
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	<0,050	<0,035	0,20	0,20	
PAK 10 VROM	mg/kg ds		<0,35		*3,8*	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN						
PCB (som 7)	mg/kg ds		<0,025		<0,014	
PCB (7) (som, 0.7 factor)	mg/kg ds	0,0049		0,0049		
PCB 28	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035	<0,0010	<0,0021	
PCB 52	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035	<0,0010	<0,0021	
PCB 101	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035	<0,0010	<0,0021	
PCB 118	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035	<0,0010	<0,0021	
PCB 138	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035	<0,0010	<0,0021	
PCB 153	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035	<0,0010	<0,0021	
PCB 180	mg/kg ds	<0,0010	<0,0035	<0,0010	<0,0021	
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN						
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<3	11 (6)	<3	6 (6)	
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	<35	<123	<35	<72	
Minerale olie C12 - C16	mg/kg ds	<3	11 (6)	<3	6 (6)	
Minerale olie C16 - C20	mg/kg ds	<4	14 (6)	<4	8 (6)	
Minerale olie C20 - C24	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	10 (6)	
Minerale olie C24 - C28	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	10 (6)	
Minerale olie C28 - C32	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	10 (6)	
Minerale olie C32 - C36	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	10 (6)	
Minerale olie C36 - C40	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	10 (6)	
OVERIG						
Droge stof	%	90,3	90,3 (6)	66,5	66,5 (6)	
Lutum	%	1,7		66		
Organische stof (humus)	%	1,9		3,4		

Tabel: Normwaarden (mg/kg) conform Regeling Besluit Bodemkwaliteit

		AW	WO	IND	I
METALEN					
Cadmium [Cd]	mg/kg ds	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt [Co]	mg/kg ds	15	35	190	190
Koper [Cu]	mg/kg ds	40	54	190	190
Kwik [Hg]	mg/kg ds	0,15	0,83	4,8	36
Lood [Pb]	mg/kg ds	50	210	530	530
Molybdeen [Mo]	mg/kg ds	1,5	88	190	190
Nikkel [Ni]	mg/kg ds	35	39	100	100
Zink [Zn]	mg/kg ds	140	200	720	720
PAK					
PAK 10 VROM	mg/kg ds	1,5	6,8	40	40
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN					
PCB (som 7)	mg/kg ds	0,02	0,04	0,5	1
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN					
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	190	190	500	5000

-------	: Geen toetsnorm aanwezig
<	: kleiner dan de detectielimiet
8,88	: <= Achtergrondwaarde
8,88	: Wonen
8,88	: Industrie
8,88	: <= Interventiewaarde
8,88	: Niet Toepasbaar > IW
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde

- Getoetst via de BoToVa service, versie 2.0.0 -

Tabel: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		01-2			03-1			05-2		
Certificaatcode		603262			603262			603262		
Boring(en)		01			03			05		
Traject (m -mv)		0,50 - 1,00			0,00 - 0,50			0,20 - 0,70		
Humus	% ds	5,6			6,7			7,8		
Lutum	% ds	20			18			17		
Datum van toetsing		25-8-2016			25-8-2016			25-8-2016		
Monsterconclusie		Overschrijding Interventiewaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde			Voldoet aan Achtergrondwaarde		
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN										
IJzer [Fe]	% ds	<5,0	3,5 (6)		<5,0	3,5 (6)		<5,0	3,5 (6)	
PAK										
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds	430			22			1,2		
Naftaleen	mg/kg ds	2,5	2,5		0,56	0,56		<0,050	<0,035	
Anthraceen	mg/kg ds	24	24		1,2	1,2		<0,050	<0,035	
Fenanthreen	mg/kg ds	100	100		4,5	4,5		0,10	0,10	
Fluorantheen	mg/kg ds	120	120		6,1	6,1		0,30	0,30	
Chryseen	mg/kg ds	40	40		1,9	1,9		0,14	0,14	
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	45	45		2,1	2,1		0,12	0,12	
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	38	38		2,0	2,0		0,16	0,16	
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	19	19		0,99	0,99		0,080	0,080	
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	26	26		1,6	1,6		0,090	0,090	
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	18	18		1,2	1,2		0,10	0,10	
PAK 10 VROM	mg/kg ds		**433**	**11,21**		*22*	*0,53*		1,2	-0,01
OVERIG										
Droge stof	%	84,0	84,0 (6)		79,9	79,9 (6)		69,8	69,8 (6)	
Lutum	%	20			18			17		
Organische stof (humus)	%	5,6			6,7			7,8		

Tabel: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		06-3			07-2		
Certificaatcode		603262			603262		
Boring(en)		06			07		
Traject (m -mv)		0,70 - 1,20			0,20 - 0,70		
Humus	% ds	7,7			2,7		
Lutum	% ds	47			4,8		
Datum van toetsing		25-8-2016			25-8-2016		
Monsterconclusie		Overschrijding Achtergrondwaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde		
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN							
IJzer [Fe]	% ds	<5,0	3,5 (6)		<5,0	3,5 (6)	
PAK							
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds	2,2			3,8		
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	<0,035		<0,050	<0,035	
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	<0,035		0,092	0,092	
Fenanthreen	mg/kg ds	0,18	0,18		0,46	0,46	
Fluorantheen	mg/kg ds	0,60	0,60		0,98	0,98	
Chryseen	mg/kg ds	0,28	0,28		0,42	0,42	
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,26	0,26		0,41	0,41	
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,28	0,28		0,45	0,45	
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,15	0,15		0,24	0,24	
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,23	0,23		0,39	0,39	
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,15	0,15		0,28	0,28	
PAK 10 VROM	mg/kg ds		*2,2*	*0,02*		*3,8*	*0,06*
OVERIG							
Droge stof	%	65,4	65,4 (6)		84,8	84,8 (6)	
Lutum	%	47			4,8		
Organische stof (humus)	%	7,7			2,7		

-------	: Geen toetsnorm aanwezig
<	: kleiner dan de detectielimiet
8,88	: <= Achtergrondwaarde
<=T	: Kleiner of gelijk aan Tussenwaarde
8,88	: <= Interventiewaarde
8,88	: > Interventiewaarde
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde
Index	: (GSSD - AW) / (I - AW)

- Getoetst via de BoToVa service, versie 2.0.0 -

Tabel: Normwaarden conform de Wet Bodembescherming

		AW	WO	IND	I
PAK					
PAK 10 VROM	mg/kg ds	1,5	6,8	40	40

Tabel: Samenstellingwaarden en toetsing voor grond conform Besluit Bodemkwaliteit

Grondmonster		01-2		03-1		05-2	
Humus (% ds)		5,6		6,7		7,8	
Lutum (% ds)		20		18		17	
Datum van toetsing		25-8-2016		25-8-2016		25-8-2016	
Monster getoetst als		partij		partij		partij	
Bodemklasse monster		Niet Toepasbaar > Interventiewaarde		Klasse industrie		Altijd toepasbaar	
Zintuiglijke bijmengingen		zwak puinhoudend		zwak puinhoudend		zwak veenhoudend, zwak baksteenhoudend	
Grondsoort		Klei		Klei		Klei	
		Meetw	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**
METALEN							
IJzer [Fe]	% ds	<5,0	3,5 (6)	<5,0	3,5 (6)	<5,0	3,5 (6)
PAK							
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds	430		22		1,2	
Naftaleen	mg/kg ds	2,5	2,5	0,56	0,56	<0,050	<0,035
Anthraceen	mg/kg ds	24	24	1,2	1,2	<0,050	<0,035
Fenanthreen	mg/kg ds	100	100	4,5	4,5	0,10	0,10
Fluorantheen	mg/kg ds	120	120	6,1	6,1	0,30	0,30
Chryseen	mg/kg ds	40	40	1,9	1,9	0,14	0,14
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	45	45	2,1	2,1	0,12	0,12
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	38	38	2,0	2,0	0,16	0,16
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	19	19	0,99	0,99	0,080	0,080
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	26	26	1,6	1,6	0,090	0,090
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	18	18	1,2	1,2	0,10	0,10
PAK 10 VROM	mg/kg ds		433		*22*		1,2
OVERIG							
Droge stof	%	84,0	84,0 (6)	79,9	79,9 (6)	69,8	69,8 (6)
Lutum	%	20		18		17	
Organische stof (humus)	%	5,6		6,7		7,8	

Tabel: Samenstellingwaarden en toetsing voor grond conform Besluit Bodemkwaliteit

Grondmonster		06-3		07-2	
Humus (% ds)		7,7		2,7	
Lutum (% ds)		47		4,8	
Datum van toetsing		25-8-2016		25-8-2016	
Monster getoetst als		partij		partij	
Bodemklasse monster		Klasse wonen		Klasse wonen	
Zintuiglijke bijmengingen		zwak puinhoudend		sporen puin	
Grondsoort		Klei		Klei	
		Meetw	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**
METALEN					
IJzer [Fe]	% ds	<5,0	3,5 (6)	<5,0	3,5 (6)
PAK					
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds	2,2		3,8	
Naftaleen	mg/kg ds	<0,050	<0,035	<0,050	<0,035
Anthraceen	mg/kg ds	<0,050	<0,035	0,092	0,092
Fenanthreen	mg/kg ds	0,18	0,18	0,46	0,46
Fluorantheen	mg/kg ds	0,60	0,60	0,98	0,98
Chryseen	mg/kg ds	0,28	0,28	0,42	0,42
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,26	0,26	0,41	0,41
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,28	0,28	0,45	0,45
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,15	0,15	0,24	0,24
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,23	0,23	0,39	0,39
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,15	0,15	0,28	0,28
PAK 10 VROM	mg/kg ds		*2,2*		*3,8*
OVERIG					
Droge stof	%	65,4	65,4 (6)	84,8	84,8 (6)
Lutum	%	47		4,8	
Organische stof (humus)	%	7,7		2,7	

-------	: Geen toetsnorm aanwezig
<	: kleiner dan de detectielimiet
8,88	: <= Achtergrondwaarde
8,88	: Wonen
8,88	: Industrie
8,88	: <= Interventiewaarde
8,88	: Niet Toepasbaar > IW
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde

- Getoetst via de BoToVa service, versie 2.0.0 -

Tabel: Normwaarden (mg/kg) conform Regeling Besluit Bodemkwaliteit

		AW	WO	IND	I
PAK					
PAK 10 VROM	mg/kg ds	1,5	6,8	40	40

Tabel 1: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		21 (50-100)			23-2			24-2		
Certificaatcode		608058			609039			609039		
Boring(en)		21			23			24		
Traject (m -mv)		0,50 - 1,00			0,50 - 1,00			0,50 - 0,90		
Humus	% ds	5,5			9,4			4,4		
Lutum	% ds	-			-			-		
Datum van toetsing		27-9-2016			27-9-2016			27-9-2016		
Monsterconclusie		Overschrijding Interventiewaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde			Voldoet aan Achtergrondwaarde		
		Meetw	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**	**Meetw**	**GSSD**	**Index**
METALEN										
IJzer [Fe]	% ds	<5,0	3,5 (6)		<5,0	3,5 (6)		<5,0	3,5 (6)	
PAK										
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds	220			15			0,80		
Naftaleen	mg/kg ds	1,5	1,5		0,097	0,097		<0,050	<0,035	
Anthraceen	mg/kg ds	11	11		0,61	0,61		<0,050	<0,035	
Fenanthreen	mg/kg ds	50	50		2,6	2,6		0,098	0,098	
Fluorantheen	mg/kg ds	64	64		4,0	4,0		0,21	0,21	
Chryseen	mg/kg ds	20	20		1,6	1,6		0,085	0,085	
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	23	23		1,9	1,9		0,089	0,089	
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	17	17		1,6	1,6		0,098	0,098	
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	9,7	9,7		0,83	0,83		<0,050	<0,035	
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	14	14		1,2	1,2		0,080	0,080	
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	7,5	7,5		0,83	0,83		<0,050	<0,035	
PAK 10 VROM	mg/kg ds		218	5,62		*15*	*0,35*		0,80	-0,02
OVERIG										
Droge stof	%	81,3	81,3 (6)		70,0	70,0 (6)		77,5	77,5 (6)	
Organische stof (humus)	%	5,5			9,4			4,4		

Tabel 2: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		25-2		
Certificaatcode		609039		
Boring(en)		25		
Traject (m -mv)		0,50 - 1,00		
Humus	% ds	4,9		
Lutum	% ds	-		
Datum van toetsing		27-9-2016		
Monsterconclusie		Overschrijding Achtergrondwaarde		
		Meetw	**GSSD**	**Index**
METALEN				
IJzer [Fe]	% ds	<5,0	3,5 (6)	
PAK				
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds	9,5		
Naftaleen	mg/kg ds	0,11	0,11	
Anthraceen	mg/kg ds	0,21	0,21	
Fenanthreen	mg/kg ds	0,95	0,95	
Fluorantheen	mg/kg ds	2,5	2,5	
Chryseen	mg/kg ds	1,1	1,1	
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	1,2	1,2	
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	1,2	1,2	
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,65	0,65	
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,93	0,93	
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,65	0,65	
PAK 10 VROM	mg/kg ds		*9,5*	*0,21*
OVERIG				
Droge stof	%	80,4	80,4 (6)	
Organische stof (humus)	%	4,9		

-------	: Geen toetsnorm aanwezig
<	: kleiner dan de detectielimiet
8,88	: <= Achtergrondwaarde
<=T	: Kleiner of gelijk aan Tussenwaarde
8,88	: <= Interventiewaarde
8,88	: > Interventiewaarde
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde
Index	: (GSSD - AW) / (I - AW)

- Getoetst via de BoToVa service, versie 2.0.0 -

Tabel 3: Normwaarden conform de Wet Bodembescherming

		AW	WO	IND	I
PAK					
PAK 10 VROM	mg/kg ds	1,5	6,8	40	40

Tabel 1: Samenstellingwaarden en toetsing voor grond conform Besluit Bodemkwaliteit

Grondmonster		21 (50-100)		23-2		24-2	
Humus (% ds)		5,5		9,4		4,4	
Lutum (% ds)		25		25		25	
Datum van toetsing		27-9-2016		27-9-2016		27-9-2016	
Monster getoetst als		partij		partij		partij	
Bodemklasse monster		Niet Toepasbaar > Interventiewaarde		Klasse industrie		Altijd toepasbaar	
Zintuiglijke bijmengingen		zwak puinhoudend		sporen puin		sporen puin	
Grondsoort		Zand		Klei		Klei	
		Meetw	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**
METALEN							
IJzer [Fe]	% ds	<5,0	3,5 (6)	<5,0	3,5 (6)	<5,0	3,5 (6)
PAK							
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds	220		15		0,80	
Naftaleen	mg/kg ds	1,5	1,5	0,097	0,097	<0,050	<0,035
Anthraceen	mg/kg ds	11	11	0,61	0,61	<0,050	<0,035
Fenanthreen	mg/kg ds	50	50	2,6	2,6	0,098	0,098
Fluorantheen	mg/kg ds	64	64	4,0	4,0	0,21	0,21
Chryseen	mg/kg ds	20	20	1,6	1,6	0,085	0,085
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	23	23	1,9	1,9	0,089	0,089
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	17	17	1,6	1,6	0,098	0,098
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	9,7	9,7	0,83	0,83	<0,050	<0,035
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	14	14	1,2	1,2	0,080	0,080
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	7,5	7,5	0,83	0,83	<0,050	<0,035
PAK 10 VROM	mg/kg ds	**218**		*15*			0,80
OVERIG							
Droge stof	%	81,3	81,3 (6)	70,0	70,0 (6)	77,5	77,5 (6)
Organische stof (humus)	%	5,5		9,4		4,4	

Tabel 2: Samenstellingwaarden en toetsing voor grond conform Besluit Bodemkwaliteit

Grondmonster		25-2	
Humus (% ds)		4,9	
Lutum (% ds)		25	
Datum van toetsing		27-9-2016	
Monster getoetst als		partij	
Bodemklasse monster		Klasse industrie	
Zintuiglijke bijmengingen		sporen puin	
Grondsoort		Klei	
		Meetw	**GSSD**
METALEN			
IJzer [Fe]	% ds	<5,0	3,5 (6)
PAK			
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds	9,5	
Naftaleen	mg/kg ds	0,11	0,11
Anthraceen	mg/kg ds	0,21	0,21
Fenanthreen	mg/kg ds	0,95	0,95
Fluorantheen	mg/kg ds	2,5	2,5
Chryseen	mg/kg ds	1,1	1,1
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	1,2	1,2
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	1,2	1,2
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,65	0,65
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,93	0,93
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,65	0,65
PAK 10 VROM	mg/kg ds	*9,5*	
OVERIG			
Droge stof	%	80,4	80,4 (6)
Organische stof (humus)	%	4,9	

-------	: Geen toetsnorm aanwezig
<	: kleiner dan de detectielimiet
8,88	: <= Achtergrondwaarde
8,88	: Wonen
8,88	: Industrie
8,88	: <= Interventiewaarde
8,88	: Niet Toepasbaar > IW
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde

- Getoetst via de BoToVa service, versie 2.0.0 -

Tabel 3: Normwaarden (mg/kg) conform Regeling Besluit Bodemkwaliteit

		AW	WO	IND	I
PAK					
PAK 10 VROM	mg/kg ds	1,5	6,8	40	40

Tabel: Gemeten concentraties in grondwater met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Watermonster		01-1-1		
Datum		24-8-2016		
Filterdiepte (m -mv)		1,50 - 2,50		
Datum van toetsing		1-9-2016		
Monsterconclusie		Overschrijding Streefwaarde		
		Meetw	**GSSD**	**Index**
METALEN				
Kobalt [Co]	µg/l	<2,0	<1,4	-0,23
Nikkel [Ni]	µg/l	<3,0	<2,1	-0,22
Koper [Cu]	µg/l	<2,0	<1,4	-0,23
Zink [Zn]	µg/l	<10	<7	-0,08
Molybdeen [Mo]	µg/l	<2,0	<1,4	-0,01
Cadmium [Cd]	µg/l	<0,20	<0,14	-0,05
Barium [Ba]	µg/l	*120*	*120*	*0,12*
Kwik [Hg]	µg/l	<0,05	<0,04	-0,04
Lood [Pb]	µg/l	<2,0	<1,4	-0,23
AROMATISCHE VERBINDINGEN				
Xylenen (som, 0.7 factor)	µg/l	0,21		
Benzeen	µg/l	<0,20	<0,14	-0
Ethylbenzeen	µg/l	<0,20	<0,14	-0,03
Tolueen	µg/l	<0,20	<0,14	-0,01
Xylenen (som)	µg/l		<0,21	0
meta-/para-Xyleen (som)	µg/l	<0,20	<0,14	
ortho-Xyleen	µg/l	<0,10	<0,07	
Styreen (Vinylbenzeen)	µg/l	<0,20	<0,14	-0,02
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	µg/l		<0,77[2,14]	
PAK				
Naftaleen	µg/l	*0,10*	*0,10*	*0*
PAK 10 VROM	-		0,0014[11]	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN				
1,3-Dichloorpropaan	µg/l	<0,20	<0,14	
1,1-Dichloorpropaan	µg/l	<0,20	<0,14	
Dichloorpropaan	µg/l		<0,42	-0
Dichloorethenen (som, 0.7 factor)	µg/l	0,21		
1.2-Dichloorethenen (som, 0.7 facto	µg/l	0,14		
Dichloorpropanen (0,7 som, 1,1+1,2+1,3)	µg/l	0,42		
cis + trans-1,2-Dichlooretheen	µg/l		<0,14	0,01
1,1-Dichlooretheen	µg/l	<0,10	<0,07	0,01
cis-1,2-Dichlooretheen	µg/l	<0,10	<0,07	
trans-1,2-Dichlooretheen	µg/l	<0,10	<0,07	
Dichloormethaan	µg/l	<0,20	<0,14	0
Trichloormethaan (Chloroform)	µg/l	<0,20	<0,14	-0,01
Tribroommethaan (bromoform)	µg/l	<0,20	<0,14[14]	
Tetrachloormethaan (Tetra)	µg/l	<0,10	<0,07	0,01
1,1-Dichloorethaan	µg/l	<0,20	<0,14	-0,01
1,2-Dichloorethaan	µg/l	<0,20	<0,14	-0,02
1,2-Dichloorpropaan	µg/l	<0,20	<0,14	
1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	<0,10	<0,07	0
1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	<0,10	<0,07	0
Trichlooretheen (Tri)	µg/l	<0,20	<0,14	-0,05
Tetrachlooretheen (Per)	µg/l	<0,10	<0,07	0
Vinylchloride	µg/l	<0,20	<0,14	0,03
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN				
Minerale olie C10 - C12	µg/l	<10	7[6]	
Minerale olie C10 - C40	µg/l	<50	<35	-0,03
Minerale olie C12 - C16	µg/l	<10	7[6]	
Minerale olie C16 - C20	µg/l	<5,0	3,5[6]	
Minerale olie C20 - C24	µg/l	<5,0	3,5[6]	
Minerale olie C24 - C28	µg/l	<5,0	3,5[6]	
Minerale olie C28 - C32	µg/l	<5,0	3,5[6]	
Minerale olie C32 - C36	µg/l	<5,0	3,5[6]	
Minerale olie C36 - C40	µg/l	<5,0	3,5[6]	

-------	: Geen toetsnorm aanwezig
<	: kleiner dan de detectielimiet
8,88	: <= Streefwaarde
8,88	: > Streefwaarde
8,88	: > Interventiewaarde
>T	: Groter dan Tussenwaarde
11	: Enkele parameters ontbreken in de berekening van de somfractie
14	: Streefwaarde ontbreekt zorgplicht van toepassing
2	: Enkele parameters ontbreken in de som
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde
Index	: (GSSD - S) / (I - S)

- Getoetst via de BoToVa service, versie 2.0.0 -

Tabel: Normwaarden conform de Wet Bodembescherming

		S	S Diep	Indicatief	I
METALEN					
Barium [Ba]	µg/l	50	200		625
Cadmium [Cd]	µg/l	0,4	0,06		6
Kobalt [Co]	µg/l	20	0,7		100
Koper [Cu]	µg/l	15	1,3		75
Kwik [Hg]	µg/l	0,05	0,01		0,3
Lood [Pb]	µg/l	15	1,7		75
Molybdeen [Mo]	µg/l	5	3,6		300
Nikkel [Ni]	µg/l	15	2,1		75
Zink [Zn]	µg/l	65	24		800
AROMATISCHE VERBINDINGEN					
Benzeen	µg/l	0,2			30
Ethylbenzeen	µg/l	4			150
Styreen (Vinylbenzeen)	µg/l	6			300
Tolueen	µg/l	7			1000
Xylenen (som)	µg/l	0,2			70
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	µg/l			150	
PAK					
Naftaleen	µg/l	0,01			70
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN					
1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	0,01			300
1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	0,01			130
1,1-Dichloorethaan	µg/l	7			900
1,1-Dichlooretheen	µg/l	0,01			10
1,2-Dichloorethaan	µg/l	7			400
Dichloormethaan	µg/l	0,01			1000
Dichloorpropaan	µg/l	0,8			80
Tetrachlooretheen (Per)	µg/l	0,01			40
Tetrachloormethaan (Tetra)	µg/l	0,01			10
Tribroommethaan (bromoform)	µg/l				630
Trichlooretheen (Tri)	µg/l	24			500
Trichloormethaan (Chloroform)	µg/l	6			400
Vinylchloride	µg/l	0,01			5
cis + trans-1,2-Dichlooretheen	µg/l	0,01			20
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN					
Minerale olie C10 - C40	µg/l	50			600

Bijlage 6

Tekenvel kritische functies

Tekenvel kritische functie

De uitvoering van het onderzoek ter plaatse van de locatie is uitgevoerd door een geregistreerd veldwerker van ingenieursbureau Land te Ede (certificaatnummer EC-SIK-20287, dd. 20 juni 2013). Hieronder verklaart deze hierbij dat de werkzaamheden onafhankelijk zijn uitgevoerd ten opzichte van de opdrachtgever/eigenaar van de locatie conform de eisen van de Beoordelingsrichtlijn Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek (BRL SIKB 2000) en de bijbehorende protocollen.

Medewerker	BRL 2001	BRL 2002	BRL 2003	BRL 2018	datum tekenen
H. Aaldering					
H. Bekkers					
B. Lenting					11-8-2016
G. van Merode					
W. Pflug					
R. Schreuder					

24-8-2016

Projectnummer: 77231

Tekenvel kritische functie

De uitvoering van het onderzoek ter plaatse van de locatie is uitgevoerd door een geregistreerd veldwerker van ingenieursbureau Land te Ede (certificaatnummer EC-SIK-20287, dd. 20 juni 2013). Hieronder verklaart deze hierbij dat de werkzaamheden onafhankelijk zijn uitgevoerd ten opzichte van de opdrachtgever/eigenaar van de locatie conform de eisen van de Beoordelingsrichtlijn Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek (BRL SIKB 2000) en de bijbehorende protocollen.

Medewerker	BRL 2001	BRL 2002	BRL 2003	BRL 2018	datum tekenen
H. Aaldering					14-9-16
H. Bekkers					
B. Lenting					
G. van Merode					
W. Pflug					
R. Schreuder					

Projectnummer: 77231

Bijlage 3 Quickscan flora en fauna

Bureau Waardenburg bv
Ecologie & landschap
Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10, Fax 0345 51 98 49
E-mail info@buwa.nl www.buwa.nl

NOTITIE

Gemeente Utrecht, Milieu & Mobiliteit
mevr. J. Hekhuis
Postbus 8406
3503 RK Utrecht

DATUM:	9 augustus 2016
ONS KENMERK:	16-600/16.05663/DavVo
UW KENMERK:	Uw email dd 14-07-2016
AUTEUR:	ing. D.L. de Vos
PROJECTLEIDER:	drs. F.L.A. Brekelmans
STATUS:	versie 1.0
CONTROLE:	E.J.F. de Boer

Notitie quick scan beschermde soorten Loevenhoutsedijk te Utrecht

De gemeente Utrecht is voornemens om op het sportterrein aan de Loevenhoutsedijk te Utrecht een nieuwe sporthal en een tweede brug te realiseren. Bureau Waardenburg heeft op basis van een oriënterend veldonderzoek (d.d. 19-7-2016) en bronnenonderzoek de effecten van deze ingreep beoordeeld in het kader van de Flora- en faunawet.

Conclusie

Het plangebied heeft in potentie betekenis voor enkele algemeen voorkomende soorten planten en zoogdieren. Hoewel de verwachting is dat de meeste provincies de vrijstelling voor licht beschermde soorten zullen handhaven, is daar nog geen zekerheid over en kan het zijn dat er na 1 januari 2017 een ontheffing nodig is. Concreet betekent dit dat als de geplande activiteiten voor 01-01-2017 worden gerealiseerd, er geen ontheffing nodig is voor nu nog licht beschermde soorten.

Op basis van de beschikbare informatie kunnen voor vleermuizen geen harde uitspraken gedaan worden over mogelijke gevolgen ten aanzien van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. De kans op aanwezigheid van verblijfplaatsen wordt echter klein geacht. Mogelijk valt de geplande ontwikkeling onder de gemeentebrede ontheffing van de Flora- en faunawet, waarover naar verwachting eind december een positief besluit wordt genomen door bevoegd gezag.

Verder kunnen binnen het plangebied vogels tot broeden komen in de periode begin maart tot eind augustus. De kap- en bouwwerkzaamheden dienen buiten deze periode te worden uitgevoerd om te voorkomen dat verbodsbepalingen ten aanzien van vogels worden overtreden.

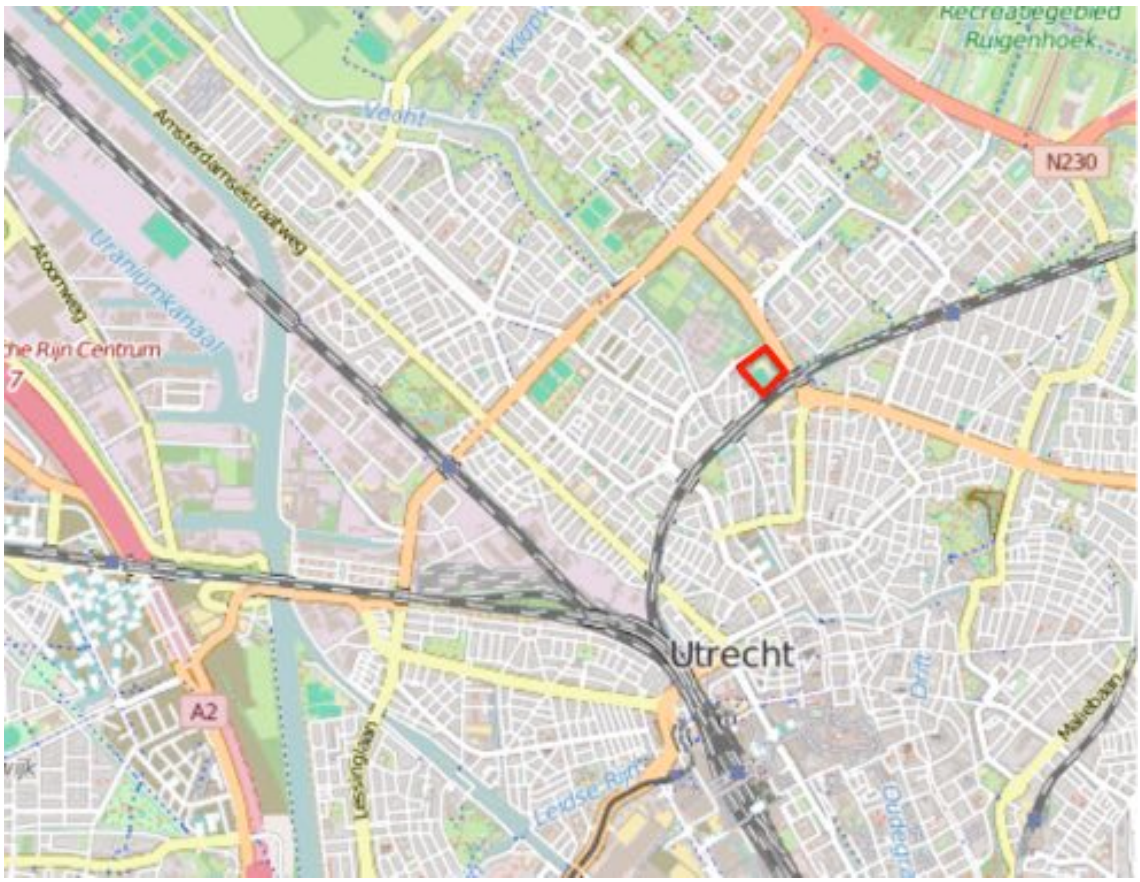
Doordat het de bouw van een nieuwe sporthal op een bestaand sportterrein betreft, is er in de gebruiksfase geen sprake van verstoring van een tot dan toe onverstoord terrein. Verstoring van de fauna is niet aan de orde. Een ontheffing voor de bouw van de nieuwe sporthal is niet nodig indien de randvoorwaarden worden gevolgd. Bij de bouw van de tweede brug treedt wel verstoring op van onverstoord terrein, maar ook hierbij is geen ontheffing nodig indien de randvoorwaarden worden gevolgd. Deze conclusies worden hieronder toegelicht.

Toelichting

Plangebied en werkzaamheden

Plangebied

Het plangebied ligt in het noorden van Utrecht in de wijk Overvecht, tussen de Loevenhoutsedijk, Brailledreef en het spoor Utrecht-Amersfoort. De oppervlakte van het plangebied is ongeveer 1,8 ha groot en bestaat uit sportvelden (gras en kunstgras), 5 opstallen, opgaande begroeiing tot ongeveer 25 meter hoog om het plangebied en een paar losse bomen in het midden van het plangebied. Langs de noord- en oostkant van het plangebied loopt open water.

Afbeelding 1 *Ligging plangebied (rode cirkel) (ondergrond: Data by openstreetmap.com contributors under CC BY-SA 2.0 license).*

Afbeelding 2 Ligging van het plangebied met geplande nieuwe brug en sporthal (rood) en te kappen bomen (ondergrond: CAD-unit, REO Stedenbouw en Planologie)

Afbeelding 3 Impressies van het plangebied (Foto's David de Vos, Bureau Waardenburg)

Werkzaamheden

Bouwfase

De werkzaamheden bestaan uit het het kappen van 11 jongere bomen (diameter 10 cm). Verder worden 3 opstallen gesloopt en op de locatie van deze opstallen komt de nieuwe sporthal. De nieuwe ontsluitingsweg loopt over een tweede brug die nog moet worden gebouwd. Op de locatie van de nieuwe brug wordt een oudere boom gekapt (diameter ongeveer 15 cm).

Gebruiksfase

De toegang tot het sportterrein wordt verkregen via een bestaande en een nieuwe ontsluiting. De sporthal bevindt zich op een terrein met een bestaande sportfunctie.

Methodiek[1]

Het plangebied is op 19-7-2016 bezocht. Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Op basis van terreinkenmerken en expert judgement is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten. Aanvullend op het terreinbezoek is de Nationale Databank Flora en fauna (NDFF[2]) geraadpleegd.

Functie van het plangebied voor beschermde soorten

De aard van de ingrepen maakt ook vissen irrelevant. Op grond van het voorkomen van de aanwezige habitats en de voorgenomen ingreep zijn de hieronder besproken soortgroepen relevant.

Planten

Het plangebied is vlakdekkend onderzocht. Tijdens het veldbezoek zijn alleen algemeen voorkomende plantensoorten aangetroffen. Voor beschermde soorten is het biotoop ongeschikt. Aanwezigheid van beschermde soorten kan worden uitgesloten.

Vissen

Tijdens het veldbezoek zijn geen vissen vastgesteld. Uit de omgeving is het voorkomen bekend van de beschermde kleine modderkruiper en bittervoorn (NDFF). De locatie waar de brug wordt gerealiseerd heeft voor deze soorten, door de sterke beschaduwing, bladval en het ontbreken van onderwaterplanten, geen betekenis als leefgebied.

Amfibieën

In de omgeving is de licht beschermde gewone pad (Tabel 1 AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) waargenomen (NDFF). Het habitat in het plangebied is echter ongeschikt, aangezien het open water hoge kades heeft. Verder zijn er geen amfibieën aangetroffen

[1] Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet. Bij toepassing van de Flora- en faunawet worden tot 01-01-2017 conform de AMvB art. 75 drie beschermingsregimes onderscheiden. Voor soorten uit 'Tabel 1' geldt vrijstelling van verbodsbepalingen bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor vogels en soorten van 'Tabel 2 of 3' geldt geen vrijstelling en kan aanvraag van een ontheffing aan de orde zijn bij overtreding van verbodsbepalingen. In de tekst is per beschermde soort aangegeven in welke categorie deze is opgenomen.

[2] Nationale Database Flora en Fauna geraadpleegd dd. 28-07-2016

tijdens het veldbezoek. De aanwezigheid van strikt(er) beschermde amfibieën wordt uitgesloten.

Reptielen
Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen vastgesteld. Het voorkomen van (strikt) beschermde reptielen kan op worden uitgesloten, omdat het habitat in het plangebied ongeschikt is voor deze groep en er geen waarnemingen in de directe omgeving bekend zijn (NDFF).

Vleermuizen
Uit het plangebied zijn waarnemingen bekend van de strikt beschermde gewone dwergvleermuis (NDFF). In de omgeving zijn verder strikt beschermde ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en watervleermuis waargenomen (NDFF).

De gebouwen in het plangebied hebben potentie als verblijfplaats door de aanwezigheid van open stootvoegen (zie afbeelding 4). Dergelijke laagbouw in een verlichte omgeving (sportvelden) wordt zelden gebruikt als kraamverblijf en ook als winterverblijf is het gebouw niet geschikt. De kans op aanwezigheid van paarverblijven wordt – mede gelet op het intensieve gebruik en de verlichting – klein geacht.

De bomen herbergen geen geschikte holten om als verblijfplaatsen te kunnen functioneren. De beplanting in het plangebied heeft in potentie tevens betekenis als vliegroute. Verder heeft het plangebied mogelijk functie als foerageergebied door de afwisseling van open gebied, opgaande begroeiing en de aanwezigheid van open water. De aanwezigheid van jagende gewone dwergvleermuizen (NDFF) wijst daar ook op.

Grondgebonden zoogdieren
Het NDFF geeft aan dat de licht beschermde egel (Tabel 1 AMvB artikel 75 Flora- en faunawet*)* is waargenomen. Aan de randen van het plangebied kan de functie als verblijfplaats voor de egel niet worden uitgesloten. Er zijn geen waarnemingen bekend van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren (NDFF). Tijdens het veldbezoek zijn er ook geen (sporen van) aangetroffen. Het voorkomen van vaste verblijfplaatsen van strikt beschermde soorten wordt uitgesloten.

Vogels (inclusief soorten met jaarrond beschermde nesten[3])
Er zijn geen vogels met jaarrond beschermde nestplaats aangetroffen in/op de opstallen, evenmin zijn sporen of oude nesten vastgesteld. Ook in de bomen zijn geen nesten (horsten) aangetroffen.
Wel waren verschillende algemeen voorkomende soorten aanwezig, zoals de fuut, de wilde eend, de meerkoet, het winterkoninkje, de merel en de zwarte kraai. Het plangebied heeft voor deze soorten functie als broedplaats.

[3]Op grond van door het voormalige ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendief, zwarte wouw.

Afbeelding 4 *De open stootvoegen in de opstallen. Deze wijzen op in potentie geschikte verblijfplaatsen van vleermuizen.*

Effecten van de ingreep en te treffen maatregelen

Wet natuurbescherming per 1-1-2017

Per 1 januari 2017 wordt de Wet Natuurbescherming van kracht, deze wet vervangt de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. Het bevoegd gezag voor deze wet wordt de Provincie Utrecht. Hoewel de verwachting is dat de meeste provincies de vrijstelling voor licht beschermde soorten zullen handhaven, is daar nog geen zekerheid over en kan het zijn dat er na 1 januari 2017 een ontheffing nodig is. Concreet betekent dit dat als de geplande activiteiten vóór 01-01-2017 worden gerealiseerd, er geen ontheffing nodig is voor licht beschermde soorten zoals bijvoorbeeld de egel.

Algemeen voorkomende soorten

In het plangebied zijn geen grondgebonden zoogdieren aangetroffen, maar er zijn potentiële verblijfplaatsen aanwezig in de vorm van opeenhopingen van organisch afval en dichte opgaande begroeiing.

In de bouwfase kunnen de geplande werkzaamheden deze verblijfplaatsen vernietigen. Voor deze algemene soorten geldt een vrijstelling van verbodsbepalingen in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling tot 1 januari 2017. Wel dient rekening te worden gehouden met de Zorgplicht (art. 2 van de wet).

In de gebruiksfase zijn op deze soorten geen effecten te verwachten, aangezien er weinig verschillen zullen zijn met de huidige situatie.

Vleermuizen

Er is bij vleermuizen een klein risico op overtreding van verbodsbepalingen in artikel 9 en artikel 11. Uit het huidige onderzoek blijkt dat de ingreep een klein risico heeft op het doden of verwonden van onder de Flora- en faunawet beschermde dieren en/of het vernietigen of ongeschikt maken van hun vaste rust- en verblijfplaatsen. Onderzoek volgens Vleermuisprotocol (2013) kan uitsluitsel geven over de aanwezigheid van verblijfplaatsen en informatie verschaffen over de functie van de verblijfplaats en het aantal dieren. Door in de nieuwbouw maatregelen te treffen voor vleermuizen (aanbieden verblijfplaatsen) blijft een eventuele functie als verblijfplaats behouden.
Gemeente Utrecht heeft een aanvraag gedaan voor een gemeentebrede ontheffing voor overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen bij ruimtelijke ontwikkeling. De hier geplande ontwikkeling valt mogelijk onder deze ontheffing.

Algemene voorkomende vogels

Indien de werkzaamheden in de bouwfase in het broedseizoen van algemene broedvogels worden uitgevoerd, kan bij verwijdering van opgaande beplanting verstoring van broedende vogels optreden of zelfs vernietiging van nesten en broedsels. Er is daardoor een risico op overtreding van verbodsbepalingen in artikel 9 (doden en verwonden) en artikel 11 (vernietigen, ongeschikt maken en verstoren van verblijfplaatsen). Voor vernietiging van in gebruik zijnde nesten van vogels kan geen ontheffing of vrijstelling worden verkregen. Verwijdering buiten het broedseizoen van de opgaande begroeiing op en rond plekken waar bouwwerkzaamheden zullen zijn voorkomt dat vogels erin gaan broeden. In de gebruiksfase zijn op deze soorten geen effecten te verwachten, aangezien er weinig verschillen zullen zijn met de huidige situatie.

Aandachtspunten Flora- en faunawet

- Voorkom verstoring van broedende vogels door te werken in de periode begin september - eind februari; indien buiten deze periode wordt gewerkt, dient vooraf te worden vastgesteld dat de werkzaamheden niet kunnen leiden tot verstoring van broedende vogels cq. dienen maatregelen getroffen te worden om te voorkomen dat op de locatie vogels gaan broeden.
- Gelet op de geschiktheid van de gebouwen als verblijfplaats voor vleermuizen, wordt aanbevolen nader onderzoek uit te voeren. Dit onderzoek bestaat uit twee zomerronden in de periode 15 mei-15 juli en twee najaarsbezoeken in de periode 15 augustus-1 oktober. Onderzoek is mogelijk niet nodig indien de ontwikkeling kan plaatsvinden onder de gemeentebrede ontheffing die door gemeente Utrecht is aangevraagd. Uitsluitsel daarover volgt eind 2016.

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met drs. F.L.A. Brekelmans.

Akkoord voor uitgave: Teamleider Bureau Waardenburg bv

G.F.J. Smit

Paraaf:

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.
© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Utrecht
Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.
Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001:2008.

Bureau Waardenburg bv
Onderzoek en advies voor ecologie en landschap

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10
info@buwa.nl www.buwa.nl

Bijlage 4 Waterparagraaf

Waterparagraaf Loevenhoutsedijk

Aanleiding

Door een ruimtelijk plan kunnen de belangen én het functioneren van het watersysteem en de waterketen onder druk komen te staan. Het doel van de 'watertoets' is het waarborgen van water gerelateerd beleid en beheer door ruimtelijke ontwikkelingen vroegtijdig en evenwichtig te toetsen aan de relevante ruimtelijke plannen en besluiten van Rijk, provincies en gemeenten.

Ruimtelijke plannen moeten wettelijk voorzien zijn van een 'Waterparagraaf', een ruimtelijke onderbouwing van de huidige en toekomstige waterhuishoudkundige situatie. Met de watertoets worden de waterhuishoudkundige gevolgen van een plan vroegtijdig inzichtelijk gemaakt, de afwegingen expliciet en toetsbaar vastgelegd en in het wateradvies van de waterbeheerder opgenomen.

Door afstemming met de waterbeheerder(s) wordt voorkomen dat door een ruimtelijke ontwikkeling de kansen voor de waterhuishouding niet worden benut en de bedreigingen niet worden herkend. Door de bestaande (geo)hydrologische situatie en randvoorwaarden, de geplande ontwikkeling en de ruimtelijke consequenties ten aanzien van de waterhuishouding te analyseren, kan het streven naar een duurzaam en robuust watersysteem tijdig in het ontwerpproces worden geïntegreerd.

Beleidskader

In het algemeen is het beleid van het Rijk, de provincie Utrecht, de gemeente Utrecht en het waterschap HDSR gericht op een duurzaam en robuust waterbeheer. Bij ruimtelijke ontwikkelingen worden (indien doelmatig) de waterkwaliteitstrits 'gescheiden inzamelen-gescheiden afvoeren-gescheiden verwerken' en de waterkwantiteitstrits 'water vasthouden-bergen-vertraagd afvoeren' gehanteerd. Dit beleid is per overheidsniveau in de onderstaande beleidsdocumenten verankerd:

- Rijksbeleid: Nationaal Waterplan, WB21, NBW, Waterwet, etc.;
- Provinciaal beleid: Nota Planbeoordeling, Waterhuishoudingsplan, Beleidsplan Milieu en Water, Streekplan, etc.;
- Gemeentelijk beleid: plan Gemeentelijke Watertaken Utrecht 2016-2019;
- Waterschapsbeleid: Waterbeheerplan 2010-2015, Beleidsregels 2010 Keur 2009, Keur [2].

Betrokken partijen

In dit watertoetsproces participeren de volgende partijen:

Aanvrager:	Gemeente Utrecht, Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling - Stedenbouw en Planologie
Opsteller:	Gemeente Utrecht, Stadswerken - IBU Stadsingenieurs
Toetser:	Waterschap Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (beheerder oppervlaktewater) Gemeente Utrecht, Stadswerken - Stedelijk Beheer (beheerder riolering, oppervlaktewater)

[1] De gemeente heeft de zorgplicht voor de inzameling en het transport van afvalwater, het inzamelen en verwerken van overtollig hemelwater en het voorkomen van structurele grondwateroverlast.
Het actuele beleid hiervoor is vastgelegd in het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) 2011-2014. De ontwerpeisen zijn opgenomen in het Handboek Inrichting Openbare Ruimte, onderdeel riolen, rioolgemalen en drainage (versie 18 april 2013, www.utrecht.nl). Daarnaast stelt de gemeente eisen aan het ontwerp van watergangen waarvan zij eigenaar of beheerder is of wordt.
[2] Zie bijgevoegde bijlage 'Beleidskader HDSR' voor een toelichting op deze planfiguren.
[3] Het waterschap Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) heeft de zorg voor het kwantiteits- en kwaliteitsbeheer van het oppervlaktewater in het plangebied. Het beleid en de regels van het waterschap zijn vastgelegd in diverse wetten en verordeningen. De belangrijkste verordening is de keur (www.hdsr.nl).

Inleiding

Ten behoeve van het bestemmingsplan voor de nieuwbouw van de sporthal en herinrichting korfbalvelden en openbare ruimte op het Sportpark Loevenhoutsedijk is deze waterparagraaf opgesteld.

Plangebied

Het plangebied bevindt zich in het gebied tussen het spoor Utrecht-Amersfoort, de Brailledreef, Loevenhoutsedijk en de watergang gelegen tussen het sportpark en de woonwijk waar onder andere de Jongeriustraat is gelegen. In onderstaande figuren 1 en 2 zijn zowel de huidige als de toekomstige situatie weergegeven:

figuur 1, huidige situatie

figuur 2, toekomstige situatie

Waterhuishouding

<u>Oppervlaktewater</u>

Het plangebied ligt in het beheergebied van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR), dit waterschap is verantwoordelijk voor het functionele kwantiteits- en kwaliteitsbeheer van de regionale waterhuishouding en in het bijzonder voor de primaire watergangen.

De watergang die het sportpark grotendeels omringd verzorgt de afvoer van een groot deel van de wijken Tuindorp, Voordorp, Veemarkt en de Voorveldsepolder naar de Vecht. Het ingestelde vaste streefpeil is NAP -0,40m.

Figuur 3. Legger Oppervlaktewater HDSR.

Waterkeringen

In of nabij het plangebied bevindt zich geen fysieke waterkering De kade langs de Vecht heeft sinds oktober 2013 geen formeel-juridische status meer als waterkering.

Grondwater

1e watervoerend pakket

Het langjarige grondwaterregime in de diepere ondergrond wordt gereguleerd door de grondwaterstroming in het eerste watervoerend pakket (1WVP). De gemeente Utrecht beschikt sinds 1962 over een peilbuizenmeetnet. Sinds 2002 worden de grondwaterstanden automatisch opgeslagen door dataloggers die tweemaal per dag het grondwaterpeil registreren.
De gemiddelde, langjarige grondwaterstanden van het 1WVP zijn afgeleid uit de dichtstbijzijnde peilbuizen en vastgelegd in de 'Grondwatercontourkaart gemeente Utrecht' (09-10- 2012). Op basis van deze kaart wordt voor het plangebied de volgende gemiddelde grondwaterstanden en seizoens-variatie verondersteld: droge periode (GLG) = NAP -0.2m, natte periode (GHG) = NAP 0,1 m en gemiddeld (GGG) = NAP -0.1m. De grondwaterstroming is west/ noordwestelijk gericht.

Freatisch pakket

De momentane, freatische grondwaterstand is afhankelijk van het neerslagverloop, de bodemopbouw en de aard en omvang van afwatering- en ontwateringsvoorzieningen. Slecht doorlatende lagen als klei en veen belemmeren de interactie met het 1WVP en kunnen een lokale schijngrondwaterstand creëren. Bodemonderzoek dient uit te wijzen wat de lokale bodemgesteldheid is en wat de consequenties hiervoor zijn voor de freatische grondwaterstand.

Drooglegging en ontwateringsdiepte

Een droge ondergrond is een belangrijke randvoorwaarde voor het faciliteren van een bestemming van een gebied. Voldoende drooglegging en ontwateringsdiepte in een plangebied is van groot belang om overstroming (inundatie) en grondwateroverlast te voorkomen, juist bij de toepassing van een kelder.

De drooglegging, het verschil tussen maaiveld en streefpeil, dient conform de norm van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden minimaal 1,0 m te zijn. Op basis van een maaiveldhoogte

van circa NAP +0,65 m tot 0,9 m en een streefpeil van NAP -0.1 m bedraagt de drooglegging circa 0,75 tot 1,0 m. Er wordt net of net niet voldaan aan de drooglegginsgeis.

De ontwateringsdiepte, het hoogteverschil tussen maaiveld en de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG), dient conform de norm van de gemeente Utrecht minimaal 0,7 m te bedragen. Op basis van een maaiveldhoogte van NAP +0,65 en 0,9 m en een grondwaterstand van NAP +0,1 m bedraagt de ontwateringsdiepte circa 0,55 tot 0,9 m. Het plangebied ligt op een kritieke hoogte betreffende de ontwateringsdiepte.

Aangezien het plangebied een sportterrein betreft is het risico op schade bij wateroverlast beperkt. De ontwatering en drooglegging blijft ongewijzigd.

Riolering

De riolering blijft in het plangebied ongewijzigd. Het sportcomplex is op dit moment gescheiden gerioleerd en loost het dwa via een pomp met persleiding op het gemengde rioolstelsel in de Loevenhoutsedijk. Het regenwater wordt via een apart hemelwaterriool op de naastliggende watergang geloosd. Het streven is om zoveel mogelijk water op eenvoudige manier vertraagd te laten afvoeren door de nieuwe parkeerplaatsen en een deel van de oude waterpasserend uit te voeren. De parkeerplaatsen gelegen aan de noordzijde worden via een wadi en berm afgevoerd.

Waterwet

<u>Watervergunning - onttrekking en lozing</u>

Tijdelijke onttrekking van grondwater tijdens de bouwfase is vergunningsplichtig en onder voorwaarden toegestaan, evenals tijdelijke lozing van bemalingswater op het oppervlaktewater. Nader onderzoek naar de kwantiteit en kwaliteit van het grondwater is noodzakelijk om na te gaan of er een lozingsvergunning nodig is om overtollig water te onttrekken en af te voeren.
Voor alle onderbemalingen, bronneringen en andere grondwateronttrekkingen waarbij middels bronbemaling globaal meer dan 100 m3 per uur, langer dan 6 maanden en dieper dan 9 m grondwater wordt onttrokken, dient een vergunning te worden aangevraagd bij het waterschap HDSR (zie artikel 3.10 Keur 2009). Indien de grondwateronttrekking bij deze criteria onder de grenswaarden blijft, kan volstaan worden met een melding.

<u>Watervergunning - Keur</u>

Ten behoeve van het dempen en graven, aanleggen van vlonders en steigers en bouwen in en langs water is een Watervergunning van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden noodzakelijk. Alle wateraspecten (inclusief Keur-aspecten) worden in de watervergunning geregeld.

Rechtstreekse afvoer van hemelwater naar oppervlaktewater is vergunning- of meldingplichtig in het kader van de Waterwet. Om vervuiling van afstromend hemelwater en verslechtering van de waterkwaliteit te voorkomen, is het niet toegestaan om uitlogende bouwmaterialen (zoals zink, lood en koper) zonder KOMO-keurmerk toe te passen voor dak, dakgoot en regenpijp indien het hemelwater vanaf deze oppervlakken direct afvoert naar het oppervlaktewater.

Wateropgave

Bij ruimtelijke ontwikkelingen is de wateropgave en de benodigde watercompensatie afhankelijk van de aard en omvang van de toename aan verhard, afvoerend oppervlak en van de omgang met het hemelwater. Om de waterhuishouding op orde te houden en wateroverlast te voorkomen, zijn bij een verhardingstoename van meer dan 500 m^2 maatregelen vereist (administratieve ondergrens voor watercompensatie binnen de bebouwde kom).

In figuur 2 is aangegeven wat er aan bebouwing bij komt alles bij elkaar opgeteld zou er een toename van 720m2 aan verharding bij komen. Op basis van een T=10 bui komt dit neer op een benodigde waterberging van **32 m^2** (0,045 x 720).

Ruimtelijke adaptatie

Bij de inrichting van het plangebied adviseert het waterschap ook rekening te houden met ruimtelijke adaptatie (zie www.ruimtelijkeadaptatie.nl). In het kort: de nieuwbouw moet klimaatbestendig zijn. Zie ook het onderstaande tekstkader.

Ruimtelijke adaptatie

Het klimaat verandert: Hogere temperaturen, een sneller stijgende zeespiegel, nattere winters, heftigere buien en kans op drogere zomers. Daar moeten we, ook volgens het KNMI, in de toekomst in Nederland rekening mee houden. De verwachting van het KNMI is dat het klimaat in Nederland in 2050 ongeveer overeen zal komen met het huidige klimaat in Zuid-Frankrijk. Maar ook nu al is de klimaatverandering merkbaar.

Extreme neerslag, droogte en hitte kunnen leiden tot maatschappelijke ontwrichting. Dit geeft aanleiding om aanpassing van de inrichting van de bebouwde omgeving aan het veranderende klimaat te agenderen en aan te werken. Dit beleid is vorig jaar vastgelegd in de Deltabeslissing voor Nederland. In de deltabeslissing Ruimtelijke adaptatie heeft het Deltaprogramma voorstellen opgenomen om de ruimtelijke inrichting van Nederland klimaatbestendig en waterrobuust te maken. Alle overheden en marktpartijen zijn daar samen verantwoordelijk voor. De Deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie heeft als doel:

- De bebouwde omgeving is in 2050 nog steeds aantrekkelijk om te leven;
- Uiterlijk in 2020 zijn ruimtelijke ingrepen klimaatbestendig opgebouwd en getoetst.

Gemeente Utrecht heeft samen met 9 andere overheden deze deltabeslissing onderschreven en werkt samen in de Coalitie Regio Utrecht aan de opgaven.

Maatregelen

In het plan is gekozen om de parkeerplaatsen met halfverharding uit te voeren en het hemelwater afkomstig van het dakoppervlak te infiltreren in de berm en wadi.

Halfverharding

De in paars aangegeven vlakken zijn resp. 240 en 140 m2, deze parkeervakken zijn deels nieuw en deels aan onderhoud toe en zullen waterpasserend worden ingericht

Een deel van de parkeerplaatsen, aangegeven met een blauwe stippellijn in fig 2, aan de noordzijde zijn nu geasfalteerde en wateren middels kolken direct af op de watergang. Het voornemen is om deze parkeerplaatsen rechtstreek via de groenstrook te laten afwateren, eventueel middels een wadi.

De halfverharding dient te voldoen aan onderstaande voorwaarden van het waterschap (Handboek Watertoetsproces, 2015):

- *De toplaag is voldoende waterdoorlatend en bestaat uit waterpasserende verharding (klinkers met gaten of extra brede voegen, grind, graskeien of grastegels) of waterdoorlatende verharding (poreuze klinkers).*
- *De waterpassende of waterdoorlatende verharding moet 45 mm kunnen vasthouden, zonder directe overstort naar het oppervlaktewater.*
- *De onderkant van de funderingslaag wordt aangelegd boven de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG).*
- *De infiltratiecapaciteit (k-waarde) van de bodem is één meter per dag of groter.*
- *Er is geen directe afstroming naar de riolering (via kolken).*

Wadi

Het hemelwater afkomstig van de nieuwe sporthal wordt bij voorkeur ook aangesloten op de nieuwe wadi. De bergingscapaciteit van de nieuwe wadi moet dan minimaal 15 m^3 (340 x 0,045).
Bij het ontwerp van een wadi vraagt het waterschap rekening te houden met onderstaande richtlijnen:

- *De waterberging zal zodanig groot moeten zijn dat er 45 mm (per m2 afgekoppeld verhard oppervlak) wordt geborgen.*
- *Het waterbergende vermogen moet het hele jaar gegarandeerd kunnen worden.*
- *De infiltratiecapaciteit (k-waarde) van de bodem is één meter per dag of groter.*
- *De onderkant van de infiltratievoorziening wordt aangelegd boven de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG).*
- *Uit het oogpunt van gezondheid en hygiëne adviseert het waterschap een ledigingstijd van maximaal 24 uur aan te houden. Dit getal is gebaseerd op de STOWA rapportage 'Verkenning van de kennis van ontwerp, aanleg en beheer van zuiverende regenwatersystemen' (2007).*
- *Het waterschap adviseert een noodoverloop (regenwaterafvoer) aan te leggen. Deze noodoverloop moet boven het bergend vermogen van de wadi worden aangelegd.*

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 Aanduiding

Een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.2 Aanduidingsgrens

De grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.3 Additionele horeca

Additionele horeca is een horeca-activiteit die als vanzelfsprekend hoort bij de hoofdfunctie en daaraan ondergeschikt is, zoals kantines bij sportvoorzieningen of in musea of kantoren.

1.4 Archeologisch onderzoek

Onderzoek verricht door of namens een dienst of instelling die over een opgravingsvergunning op grond van de Monumentenwet 1988 beschikt.

1.5 Archeologische waarde

De aan een gebied toegekende waarde in verband met de in dat gebied voorkomende overblijfselen uit oude tijden.

1.6 Bebouwing

Eén of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.7 Bebouwingspercentage

Het met een aanduiding of in de regels aangegeven percentage, dat aangeeft hoeveel van het desbetreffende bouwperceel ten hoogste mag worden bebouwd met gebouwen en bijbehorende bouwwerken.

1.8 Bestemmingsgrens

De grens van een bestemmingsvlak.

1.9 Bestemmingsplan

De geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen.

1.10 Bestemmingsvlak

Een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.11 Bouwen

Het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk.

1.12 Bouwvlak

Een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

1.13 Brutovloeroppervlak

De totale binnen een gebouw beschikbare vloeroppervlakte, inclusief de verdiepingen.

1.14 Buurtactiviteit

Niet commerciële, lokaal gebonden activiteit voor en door bewoners uit de omgeving van de locatie waar de activiteit plaatsvindt met een planologische uitstraling op de omgeving die vergelijkbaar is met de uitoefening van sportactiviteiten, zoals activiteiten van bewonersorganisaties, het verenigingsleven, ouderen- en jongerenwerk, huiswerkbegeleiding, muziekles, burendag, kaartclubs en de scouting. Hieronder wordt in ieder geval niet verstaan kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, religieuze voorzieningen, voorzieningen voor verslavingszorg of vergelijkbare maatschappelijke voorzieningen, of een horeca activiteit van de Lijst met Horeca activiteiten.

1.15 Gebouw

Elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.16 Hoofdgebouw

Een gebouw, dat op een bouwperceel door zijn aard, functie, constructie of afmetingen dan wel gelet op de bestemming als belangrijkste bouwwerk valt aan te merken.

1.17 Peil

a. Voor een gebouw, waarvan de hoofdtoegang grenst aan de weg: de hoogte van de kruin van de weg.
b. Voor andere gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde: de gemiddelde hoogte van het
aansluitende afgewerkte maaiveld.
c. Voor gebouwen die grenzen aan een dijk: de hoogte van de kruin van de dijk ter plaatse van het bouwwerk.

1.18 Plan

Het bestemmingsplan Loevenhoutsedijk sportpark, Overvecht met identificatienummer NL.IMRO.0344.BPLOEVENHOUTSPORTO-VA01 van de gemeente Utrecht.

1.19 (raam)Prostitutiebedrijf

Een prostitutiebedrijf waar het werven van klanten gebeurt vanuit de werkruimte door prostituees die zichtbaar zijn vanaf een openbare plaats.

1.20 Verordening op de Archeologische Monumentenzorg:

De sedert 22 december 2009 van kracht zijnde Verordening op de Archeologische Monumentenzorg van de gemeente Utrecht.

1.21 Zendmast

Een bouwwerk, geen gebouw zijnde, waarop antenne-installaties worden geplaatst.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de bouwhoogte van een bouwwerk:

Vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.2 de inhoud van een bouwwerk:

Tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.3 de oppervlakte van een bouwwerk:

Tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Groen

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Groen aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. groenvoorzieningen, gazons en beplantingen;
b. fiets-en voetpaden;
c. water, waterbeheer en waterberging;
d. de bij de bestemming behorende voorzieningen zoals nutsvoorzieningen en kunstwerken waaronder bruggen, duikers en faunapassages.

3.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen uitsluitend bouwwerken geen gebouwen zijnde ten dienste van deze bestemming worden gebouwd.

a. de bouwhoogte mag niet meer mag bedragen dan 3 meter;

b. het bepaalde onder a geldt niet voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ter geleiding, begeleiding en regeling van het verkeer.

Artikel 4 Leiding - Riool

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Leiding - Riool aangewezen gronden zijn behalve voor de andere daar voorkomende bestemming (en) mede bestemd voor een ondergrondse rioolleiding.

4.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen, in afwijking van het bepaalde ten aanzien van de overige bestemmingen, uitsluitend in de bestemming passende bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, waarvan de bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 2 meter.

4.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd bij een omgevingsvergunning af te wijken van het bepaalde in lid 4.2 voor:

a. het bouwen van gebouwen ten behoeve van de overige voor deze gronden aangewezen bestemmingen, met inachtneming van de betreffende regels van dit plan, mits vooraf advies wordt ingewonnen bij de beheerder van de betreffende leiding;

b. het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van de overige voor deze gronden aangewezen bestemmingen, met inachtneming van de betreffende regels van dit plan, mits vooraf advies wordt ingewonnen bij de beheerder van de betreffende leiding.

Artikel 5 Sport

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Sport' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. het uitoefenen van sportactiviteiten;
b. met de sportactiviteiten samenhangende ondergeschikte detailhandel;
c. met de sportactiviteiten samenhangende additionele horeca;
d. ter plaatse van de specifieke functieaanduiding 'parkeerterrein' tevens voor een parkeerterrein;
e. buitenschoolse opvang;
f. buurtactiviteiten;
g. water, waterbeheer en waterberging;
h. voorzieningen die bij de bestemming horen zoals verkeers-, parkeer-, nuts- en groenvoorzieningen.

5.2 Bouwregels

5.2.1 Gebouwen

a. Gebouwen mogen uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd.
b. Het bouwvlak mag volledig worden bebouwd.
c. De bouwhoogte ter plaatse van de aanduiding: 'maximum bouwhoogte', mag niet worden overschreden.
d. In afwijking van de regel onder a mogen gebouwen van ondergeschikte aard, zoals een fietsenstalling, buiten het bouwvlak worden gebouwd tot een oppervlakte van 20 m^2 en mits de bouwhoogte niet meer dan 3 meter bedraagt.

5.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

a. De bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 3 meter bedragen, met uitzondering van erf- en perceelafscheidingen welke niet meer dan 2 meter hoog mogen zijn.
b. De regel onder a geldt niet voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ter geleiding, begeleiding en regeling van het verkeer.
c. In afwijking van de regel onder a mag de bouwhoogte van palen en masten niet meer dan 6 meter bedragen.
d. In afwijking van de regel onder a mag de bouwhoogte van bouwwerken die dienst doen als ballenvanger niet meer dan 5 meter bedragen.
e. In afwijking van de regel onder a mag de bouwhoogte van lichtmasten niet meer dan 18 meter bedragen.

5.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen afwijken van de regel in lid 5.2.1 onder a en toestaan dat:

1. een bestaand gebouw gedeeltelijk buiten het bouwvlak wordt uitgebreid, mits:
    a. de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen buiten het bouwvlak niet meer dan 40 m2 bedraagt;
    b. de bouwhoogte niet meer dan 3 m bedraagt;
    c. geen onevenredige aantatasting plaatsvindt van:
        1. de verkeersveiligheid;
        2. de sociale veiligheid;
        3. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden en/of bouwwerken.
2. een nieuw gebouw of uitbouw van een nieuw gebouw maximaal 2 meter buiten het bouwvlak wordt gebouwd, mits:
    a. dit gebeurt ten behoeve van een herkenbare entree aan de zijde van de Loevenhoutsedijk;
    b. de entree maximaal 50% van de gevel van het nieuwe gebouw beslaat;
    c. de bouwhoogte niet meer dan 10 meter bedraagt;
    d. geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:
        1. de verkeersveiligheid;
        2. de sociale veiligheid;
        3. de gebruikesmogelijkheden van de aangrenzende gronden en/of bouwwerken.

Artikel 6 Waarde - Archeologie

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van de archeologische waarden en verwachting.

6.2 Specifieke gebruiksregels

Onder met het bestemmingsplan strijdig gebruik wordt in ieder geval begrepen, het handelen in strijd met de de Verordening op de Archeologische Monumentenzorg.

Artikel 7 Waterstaat - Waterstaatkundige functie

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waterstaat - Waterstaatkundige functie' aangewezen gronden zijn behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), primair bestemd voor de waterhuishouding en het in stand houden en het onderhoud van de waterkering.

7.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen bouwwerken ten dienste van deze bestemming worden gebouwd met inachtneming van de volgende bepalingen:

a. in afwijking van de regels bij de andere bestemming mag niet worden gebouwd, anders dan ten behoeve van deze bestemming;
b. op deze gronden mogen ten behoeve van de in artikel 7.1 bedoelde primaire dubbelbestemming uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd tot een bouwhoogte van maximaal 1 meter;
c. ten behoeve van de andere daar voorkomende gronden aangewezen bestemming mag met inachtneming van de voor die bestemming geldende bouwregels, uitsluitend worden gebouwd indien het betreft vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bouwwerken, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt vergroot.

7.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van de regels in artikel 7.2 voor het bouwen en/of vergroten van bouwwerken volgens de bestemming, mits geen onevenredige aantasting plaats vindt van het doelmatig functioneren van de primaire waterkering en de waterhuishouding en toestaan dat de gronden gebruikt worden conform de bestemming, gehoord de beheerder van de waterkering.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 8 Algemene aanduidingsregels

8.1 Geluidszone-industrie

Ter plaatse van de aanduiding: 'Geluidszone-industrie' ligt de rond het industrieterrein gelegen zone als bedoeld in hoofdstuk V van de Wet geluidhinder buiten welke zone de geluidbelasting vanwege het industrieterrein de waarde van 50dB(A) niet te boven mag gaan.

Artikel 9 Algemene afwijkingsregels

Burgemeester en wethouders kunnen, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het straat- en bebouwingsbeeld, de woonsituatie, de milieusituatie, de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, afwijken van:

a. de in het plan opgenomen (goot)hoogtematen en bebouwingspercentages tot niet meer dan 10% van deze maten en percentages;
b. de bestemmingsregels voor het toestaan dat het beloop of het profiel van wegen of de aansluiting van wegen onderling in geringe mate wordt aangepast, indien de verkeersveiligheid en/of -intensiteit daartoe aanleiding geven;
c. de bestemmingsregels voor het plaatsen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van vlucht- en/of noodtrappen;
d. het overschrijden van de maximale bouwhoogte van gebouwen voor het plaatsen van hekwerken of borstweringen ten behoeve van dakterrassen, met dien verstande dat de maximale bouwhoogte met niet meer dan 1,50 meter mag worden overschreden;
e. de bestemmingsregels voor het bouwen met een geringe mate van afwijking van de plaats en richting van de bestemmingsgrenzen indien dit noodzakelijk is in verband met afwijkingen of onnauwkeurigheden ten opzichte van de feitelijke situatie of in die gevallen waar een rationele verkaveling van de gronden een geringe afwijking vergt;
f. de bestemmingsregels ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en toestaan dat de bouwhoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot tot niet meer dan 10 meter;
g. de regels ten aanzien van de maximale bouwhoogte van gebouwen en toestaan dat de bouwhoogte van de gebouwen wordt verhoogd ten behoeve van plaatselijke verhogingen, zoals liftkokers, trappenhuizen, lichtkappen.

Artikel 10 Algemene bouwregels

10.1 Gevallen waarin het overschrijden van de bouwgrens is toegestaan

Een bouwgrens, niet zijnde bestemmingsgrens, mag, ongeacht de ter plaatse geldende aanduidingen en regels over maatvoering en situering, met maximaal 1,5 meter overschreden worden door bij gebouwen horende trappenhuizen, entreeportalen, veranda's en afdaken of andere ondergeschikte bouwdelen.

10.2 Gevallen waarin het overschrijden van de bouw- en bestemmingsgrens is toegestaan

Een bouw- en bestemmingsgrens, mag, ongeacht de ter plaatse geldende aanduidingen en regels over maatvoering en situering, met maximaal 1,5 meter overschreden worden door:

a. bij gebouwen horende trappenhuizen, entreeportalen, veranda's;
b. andere ondergeschikte bouwdelen, zoals bij gebouwen horende stoepen, stoeptreden, hellingbanen;
c. balkons, erkers en afdaken, als de vrije hoogte, gemeten van de onderzijde van het overschrijdende bouwdeel tot aan het uitsluitende, afgewerkte maaiveld minimaal 2,2 meter bedraagt.

10.3 Voorwaardelijke verplichting over parkeren

a. Bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen, staat vast dat voldoende parkeergelegenheid, overeenkomstig de normen in de beleidsregels in de Nota Parkeernormen Fiets en Auto die als bijlage 1 bij de Parkeernota Stallen en Parkeren 2013 hoort, wordt gerealiseerd.
b. Als de onder a bedoelde beleidsregels worden gewijzigd, wordt met die wijziging rekening

gehouden.

Artikel 11 Algemene gebruiksregels

11.1 Strijdig gebruik

Onder met het bestemmingsplan strijdig gebruik wordt in ieder geval begrepen het gebruik van of het laten gebruiken van:

a. onbebouwde gronden als staan- of ligplaats voor onderkomens;
b. onbebouwde gronden en/of bouwwerken ten behoeve van seksinrichtingen;
c. stacaravans en recreatiewoningen voor permanente bewoning;
d. onbebouwde gronden als kampeerterrein;
e. vrijstaande bijbehorende bouwwerken voor bewoning;
f. onbebouwde gronden als opslagplaats voor onklare voer-, vlieg- en vaartuigen of onderdelen daarvan;
g. onbebouwde gronden als stortplaats voor puin en afvalstoffen, voor zover dit niet betreft het storten of opslaan in bij gebouwen behorende tuinen van geringe hoeveelheden afvalstoffen die afkomstig zijn van het onderhoud van die tuinen.

11.2 Voorwaardelijke verplichting over parkeren

Het gebruik op grond van de regels in hoofdstuk 2 is slechts toegestaan onder de voorwaarde dat voldoende parkeergelegenheid voor auto's en fietsen wordt gerealiseerd of in stand gehouden.

Artikel 12 Algemene wijzigingsregels

Burgemeester en wethouders zijn, op grond van artikel 3.6 Wro, bevoegd de in het plan opgenomen bestemmingen te wijzigen ten behoeve van overschrijding van bestemmingsgrenzen, voor zover zulks van belang is voor een technisch betere realisering van bestemmingen of bouwwerken dan wel voor zover zulks noodzakelijk is in verband met de werkelijke toestand van het terrein; de overschrijdingen mogen niet meer dan 3 meter bedragen en het bestemmingsvlak mag met niet meer dan 10% worden vergroot;

Artikel 13 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 14 Overige regels

Voor het realiseren en veranderen van een geluidsgevoelige bestemming dient vast te staan dat de geluidsbelasting de voorkeursgrenswaarde ingevolge de Wet geluidhinder of de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting (hogere waarde), ingevolge het besluit Hogere waarde met inachtneming van de in dit besluit gestelde voorwaarde(n), niet overschrijdt.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 15 Overgangsrecht

15.1 Overgangsrecht bouwwerken

1. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, danwel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,
   a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.
2. Burgemeester en wethouders kunnen eenmalig in afwijking van het eerste lid een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het eerste lid met maximaal 10 %.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

15.2 Overgangsrecht gebruik

1. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.
2. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in het eerste lid, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.
3. Indien het gebruik, bedoeld in het eerste lid, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.
4. Het eerste lid is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 16 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan Loevenhoutsedijk sportpark, Overvecht.

Uitgave Gemeente Utrecht
Bezoekadres Stadskantoor, Stadsplateau 1
Postadres Postbus 8406, 3505 RK Utrecht
Telefoon 030 - 286 00 00
Mail gebiedsontwikkelingjz@utrecht.nl

NL.IMRO.0344.BPLOEVENHOUTSPORTO-VA01.dgn

Plangebied

Plangebiedgrens

Bestemmingen

G — Groen

S — Sport

Dubbelbestemmingen

WR-A — Waarde - Archeologie

WS-WS — Waarde - Waterstaatkundige functie

L-R — Leiding - Riool

Gebiedsaanduidingen

geluidzone - industrie

Bouwvlak

bouwvlak

Maatvoeringaanduidingen

maatvoeringsvlak

30 — maximum bouwhoogte (m)

Figuren

R — leiding - riool

Bestemmingsplan

Loevenhoutsedijk sportpark, Overvecht

Verbeelding — BLAD 1

Hierbij horen de regels van Loevenhoutsedijk sportpark, Overvecht

Plannaam	Planfase	Datum	Plannaam	Planfase	Datum
kadernota / SPVE	fase 1		beroep	fase 5	
voorontwerp	fase 2		onherroepelijk	fase 6	
ontwerp	fase 3	27-01-2017	beheer / archief	fase 6	
vaststelling	fase 4				

Identificatie (ID) van het plan (Bestandsnaam)	
NL.IMRO.0344.BPLOEVENHOUTSPORTO-VA01.dgn	
ordernummer	
wijk	02_Noordwest
projektnaam(dir)	Loevenhoutsedijk sport,O.
subdirectory	NL.IMRP.0344..
schaal	1: 1000
pentabel	
datum	27-01-2017
datum	

Gemeente Utrecht

Gemeente Utrecht / Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling/ Stadsplateau 1/3521 AZ / Postbus 8406 / 3503 RK / Utrecht / Tel. 030-2860000

link naar RoPubliceer

In dit programma is bestemmingsplan **Loevenhoutsedijk sportpark, Overvecht** in een beveiligde omgeving digitaal raadpleegbaar.

- links 'alle bijbehorende documenten tonen'
- rechts kunt u dan de pdf-documenten inzien.

Link naar plan Loevenhoutsedijk sportpark, Overvecht

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Tijbosch, T.L. (Tessa)
Kenmerk	4224687
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 40
Portefeuille	Wijk Overvecht Ruimtelijke ordening

Vaststelling bestemmingsplan Loevenhoutsedijk sportpark, Overvecht

besluit

1 Het bestemmingsplan Loevenhoutsedijk Sportpark, Overvecht dat is vastgelegd in het digitale bestand NL.IMRO.0344.BPLOEVENHOUTSPORTO-VA01.gml met ondergrond NL.IMRO.0344.BPLOEVENHOUTSPORTO-VA01.dgn vast te stellen

2 Geen exploitatieplan vast te stellen

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier

mr. M. van Hall

De voorzitter gemeenteraad

mr. J.H.C. van Zanen

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Vergunningen, Toezicht en Handhaving Wiel, M.P. van der (Manon)
Kenmerk	16.509156
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 45
Geheim	Nee
Portefeuille	Ruimtelijke ordening

Nieuwe reclamevormen en vaststelling gewijzigde Reclameverordening

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 De Reclameverordening gemeente Utrecht 2017 vast te stellen, waarin digitale en/of bewegende reclamevormen mogelijk worden gemaakt.

2 De Reclameverordening 2004 in te trekken op het moment van inwerkingtreding van de Reclameverordening gemeente Utrecht 2017.

3 In te stemmen met de mogelijkheid van een niet-bedrijfsgebonden led/lcd-scherm op een enkel gebouw en deze te beperken tot de plekken aangewezen in de 'Richtlijnen voor digitale en/of bewegende reclamevormen'.

4 In te stemmen met het onder voorwaarden mogelijk maken van het gebruik van digitale middelen door culturele activiteiten om programmeringen kenbaar te maken.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. G.G.H.M. Haanen Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
Eerst terug in de commissie? dan 45 minuten in de raad, anders 1,5 uur in de raad?

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_7679
Bijlage: Reclameverordening gemeente Utrecht voor GVOP en DROP (juni 2017)
Bijlage: Toelichting Reclameverordening gemeente Utrecht 2017 (juni 2017)
Bijlage: Richtlijnen bewegende en of digitale reclamevormen bij reclameverordening (juni 2017)
Bijlage: Bijlage voorstellen ledvoorzieningen culturele schermen
Bijlage: STREKT TER VERVANGING Raadsvoorstel reclameverordening
Bijlage: STREKT TER VERVANGING Reclameverordening gemeente Utrecht voor GVOP en DROP
Bijlage: STREKT TER VERVANGING Toelichting Reclameverordening gemeente Utrecht 2017
Bijlage: STREKT TER VERVANGING Richtlijnen bewegende en of digitale reclamevormen bij reclameverordening
Bijlage: getekend raadsbesluit nr. 45

Eerdere besluitvorming
Collegebesluit ontzorgmodel bij aanbesteding abri's (2016)
Sponsoren rotondes (2015)
Reclameverordening Utrecht (2004)
Kadernota kwaliteit openbare ruimte (2016)
Collegebesluit vaststelling 'Richtlijnen voor digitale en/of bewegende reclamevormen in de openbare ruimte' (2017)

Uitvoering

Gemeente Utrecht

Context

Reclamevormen zijn divers: digitaal of analoog, statisch of bewegend. Digitaal zijn effecten mogelijk zoals roterende beelden, bewegende posters, digitale effecten of filmpjes. De gemeente Utrecht wordt benaderd voor verschillende toepassingen van digitale en/of bewegende reclamevormen. Voor een goede balans tussen leefbaarheid-levendigheid is van belang dat de gemeente de regie houdt en bepaalt waar en onder welke voorwaarden deze reclame is toegestaan. Bewegende (digitale) reclame heeft grote invloed op het straatbeeld, maar biedt ook kansen om gemeentelijke informatie te verstrekken, minder objecten door bundeling van bv luchtmeters en elektrische oplaadpunten en citymarketing. Het college wil meegaan met deze nieuwe ontwikkelingen, maar met zorg en oog voor de kwaliteit van de openbare ruimte tbv een veilige en gezonde leefomgeving voor mens en dier. Om (digitale) bewegende reclame-uitingen mogelijk te maken is aanpassing van de reclameverordening nodig. In het voorliggende voorstel wordt de raad gevraagd hiermee in te stemmen.

Maatwerklocaties
Het college kiest voor maatwerk. In de Kadernota kwaliteit openbare ruimte is een stedelijke onderverdeling gemaakt in typologieën openbare ruimte. Doel van deze nota: het neerzetten van inhoudelijke kaders om de regie op de openbare ruimte te verbeteren. De Kadernota is leidend om te bepalen wat waar mogelijk is aan digitale en/of bewegende reclamevormen. Hiervoor heeft het college 'Richtlijnen voor digitale en/of bewegende reclamevormen' vastgesteld, onder voorbehoud van de raadsinstemming met de Reclameverordening 2017. Als algemene uitgangspunten zijn gehanteerd dat in commerciële centra en in een stedelijk dynamische omgeving digitale reclamevormen veelal mogelijk zijn, ook met bewegende beelden, maar in de luwere gebieden (woonbuurten, parken, historische omgeving) geen (digitale) bewegende uitingen. Voor groengebieden gelden als argumenten voor uitsluiting van digitale en/of bewegende reclame hinder op de groenbeleving en negatief in relatie tot flora en fauna. In 'Allure'-gebieden is afhankelijk van de stedelijke dynamiek redelijk veel toegestaan, uitgezonderd de groene en historisch (belangrijke) gebieden. Voorstellen worden zorgvuldig gewogen: reclame langs de Nieuwegracht of Potterstraat vraagt om verschillende afwegingen. Maatwerk blijft op iedere locatie van belang, met name ook vanuit verkeersoogpunt. De richtlijnen maken onderscheid tussen de reclamevormen (roterend posters, digitaal, full motion etc) en de dragers (vrijstaande reclamevitrines, lichtmast, etc). Naast de Kadernota zijn de richtlijnen van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde toegepast, oa de grenswaarden voor oppervlakteluminantie en de beeldwisselfrequentie. Deze meer 'technische' richtlijnen zijn gekoppeld aan zoneringen: in het Utrechtse richtlijnendocument worden deze zoneringen gekoppeld aan de Kadernota (lokaal maatwerk).

Aanbesteding
De gemeente heeft een aantal reclamevormen aanbesteed: abri's/vrijstaande reclamevitrines/billboards, lichtmastreclame (aan lantaarnpalen), reclametorens langs rijkswegen en rotondereclame. Deze reclamevormen zijn kostenbesparend, beheer en onderhoud zijn uitbesteed en afdracht wordt gegenereerd. Het besluit tot aanbesteding van abri's e.d. heeft het college genomen onder voorbehoud van raadsinstemming met de Reclameverordening, voor het onderdeel digitale, bewegende reclamevormen. De aanbesteding is reeds gestart om deze eind 2017 af te kunnen ronden. In het programma van eisen bij de aanbesteding is voor digitale en/of bewegende beelden het voorbehoud opgenomen.

Ledtoepassingen voor culturele activiteiten
Digitale schermen zijn uitermate geschikt voor het kenbaar maken van culturele activiteiten. Het college wil dit onder strikte voorwaarden mogelijk maken, hetgeen een verruiming van het reclamebeleid (vastgelegd in de welstandsnota) betekent. Daarbij spelen verkeers-, erfgoed en fauna-aspecten ook een rol.

Beslispunt

Gemeente Utrecht

1 De Reclameverordening gemeente Utrecht 2017 vast te stellen, waarin digitale en/of bewegende reclamevormen mogelijk worden gemaakt.

Argumenten

1.1 Door deze reclamevormen onder voorwaarden toe te staan kan de gemeente de regie houden en bepalen waar en onder welke voorwaarden deze nieuwe reclamevormen zijn toegestaan.
De ontwikkelingen op het gebied van digitale reclame zijn in de afgelopen jaren hard gegaan en zijn nog steeds gaande. Meegaan met en anticiperen op deze markt is noodzakelijk en er is voor gekozen de digitale technologie bij reclame-uitingen met de grootste zorgvuldigheid toe te staan. Er liggen enerzijds kansen op het gebied van gemeentelijke informatievoorziening en reclameafdrachten, maar ook bedreigingen op het gebied van verkeers- en lichthinder voor mens en dier. Zorgvuldig maatwerk is daarom het uitgangspunt. Daarbij is aandacht voor de verschillen tussen stilstaande en bewegende digitale reclame en de technische uitvoering. Gemeentelijke regie is noodzakelijk om zowel het (veilig) gebruik en beeld van de straat te bewaken als om financiële redenen (afdrachten veilig stellen). Het is goed voorstelbaar dat in een stedelijke omgeving objecten met ledverlichting passen bij het publieke en dynamische karakter, maar veelal is terughoudendheid vereist ten behoeve van een prettige en veilige leefomgeving. Het toestaan wat betreft reclamevorm, -drager en locatie blijft maatwerk in relatie tot een rustig straatbeeld, eventuele monumentale context en uit het oogpunt van verkeersveiligheid.

1.2 In de reclameverordening uit 2004 zijn knipperende en/of bewegende reclamevormen niet toegestaan.
In de huidige reclameverordening (2004) zijn knipperende en/of bewegende reclamevormen niet toegestaan (artikel 5 en 10). De Reclameverordening Utrecht 2017 is hierop aangepast door deze artikelen te schrappen om deze nieuwe reclamevormen mogelijk te maken. Voor het overige zijn er ten opzichte van de vorige Reclameverordening geen inhoudelijke wijzigingen.

1.3 De 'Richtlijnen voor digitale en/of bewegende reclamevormen' borgen de mogelijkheid tot zorgvuldig maatwerk.
Plaatsing van objecten met digitale en/of bewegende reclame dienen wat betreft reclamevorm, -drager en plaats getoetst te worden aan de 'Richtlijnen digitale en/of bewegende reclamevormen', welke het college onder voorbehoud van vaststelling van de Reclameverordening 2017 heeft vastgesteld.
In de Richtlijnen wordt de 'Kadernota kwaliteit openbare ruimte' (verder: Kadernota) als uitgangspunt gehanteerd en wordt voldaan aan de gestelde ambities in de Kadernota door de afstemming op de verschillende typologieën openbare ruimte, en door hier weer maatwerk toe te passen. Verkeers- en lichthinder zijn de voornaamste criteria. In de Richtlijnen wordt onderscheid gemaakt in het type reclamevorm en –drager. Daarnaast zijn op de uitgangspunten van de Kadernota de richtlijnen van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde toegepast. Hierdoor kunnen mogelijk nadelige effecten van digitale en/of bewegende reclamevormen op de omgeving worden meegewogen en deze meer technische richtlijnen (bijvoorbeeld oppervlakteluminantie) op afgestemd. Ook kan het als uitgangsdocument gebruikt worden voor (her)plaatsing. Het college kan door het aanpassen van de richtlijnen inspelen op toekomstige ontwikkelingen en nieuwe inzichten op het gebied van digitale en/of bewegende reclame. Daarbij blijft zorgvuldig maatwerk voorop staan.

1.4 Plaatsing wordt hoofdzakelijk beperkt tot gemeentelijk aanbestede objecten, waardoor een aantal ongewenste (financiële) neveneffecten wordt beperkt of voorkomen.
Het plaatsen van bewegende en/of digitale reclame is van invloed op het stadsbeeld. Daarnaast is er sprake van grote onderlinge reclameconcurrentie, waarin de gemeente afspraken heeft gemaakt met de gegunde partijen. Regie door de gemeente is derhalve essentieel. Door plaatsing van digitale en/of bewegende reclame-uitingen hoofdzakelijk te beperken tot gemeentelijk aanbestede projecten wordt het volgende geborgd:

- impact op stadsbeeld maar ook op aspecten als bijvoorbeeld licht- en verkeershinder kunnen beter worden gereguleerd
- afdrachten gaan naar de gemeente en beperken zich niet tot eenmalige leges
- risico op schadeclaims door gegunde partijen worden verkleind.

Kanttekeningen

1.1 De ontwikkelingen zijn onvoorspelbaar.
Op de technische ontwikkelingen is voor een deel te anticiperen. De ontwikkelingen in de markt gaan in een dusdanig rap tempo dat ook het daaraan gekoppelde gedrag van bijvoorbeeld de adverteerders niet met zekerheid is te voorspellen. In 2010 durfde nog maar 1% van de adverteerders gebruik te maken van digitale reclamevormen – onder meer vanuit conservatisme en slechte kwaliteit van de LED-schermen -, maar in 2015 is dat aandeel al gestegen naar 15% en de verwachting is in 2020 25%. Daarentegen kan de innovatie op andere terreinen zo hard gaan, dat mogelijk daar een 'andere' concurrerende markt ontstaat.

1.2 Naast de Richtlijnen blijft maatwerk nodig.
De 'Richtlijnen digitale en/of bewegende reclamevormen' geeft op hoofdlijnen zoneringen aan waar de verschillende toepassingen van bewegende en/of digitale reclame denkbaar zijn en waar zeker niet. Maar met name uit oogpunt van licht- en verkeershinder voor mens en dier blijft het maatwerk en kan over een object toch anders besloten worden. Plaatsing dient bij te dragen aan de ontwikkeling en gebruik van de openbare ruimte.

1.3 De aanbestedingsprocedure voor abri's, losstaande reclamevitrines en billboards is al gestart.
Om de betreffende aanbesteding in het najaar van 2017 tijdig af te kunnen ronden kan niet gewacht worden op de besluitvorming van uw raad over reclame met digitale en/of bewegende beelden. In het programma van eisen bij de aanbesteding zal met betrekking tot digitale en/of bewegende beelden een voorbehoud worden gemaakt ten aanzien van de besluitvorming door de Raad. Wanneer de Raad niet instemt met tot wijziging van de Reclameverordening zal dat onderdeel van de aanbesteding niet uitgevoerd worden.
Indien uw raad instemt met stadsbrede digitale reclamevoering en informatievoorziening zal deze nieuwe reclamevorm op basis van maatwerk worden toegepast, conform de ontwikkelingen. De aanbesteding gaat over meer dan 500 abri's, losstaande reclamevitrines en billboards in de gehele gemeente Utrecht. In eerste instantie wordt het overgrote deel nog ingevuld op een wijze (poster) zoals dat nu ook ingevuld is. De toepassing van digitale en bewegende reclamevormen zal in beginsel onder de 5% van het totaal aantal aanbestede objecten gaan.

1.4 Gemeentelijke regie beperkt zich tot vergunningsplichtige objecten.
Het straatbeeld wordt al druk belast door de vaak noodzakelijke elementen: bebording, voorzieningen, straatmeubilair, etc. Daarnaast is bewegende (licht)reclame dat meer dan 50 cm achter glas is geplaatst vergunningsvrij. In de verordening is een uitzondering gemaakt voor reclame die vanwege bijvoorbeeld lichtuitstraling substantieel veel externe effecten heeft op de nabij gelegen gevels. In die gevallen is er wel sprake van een vergunningplicht. In alle gevallen kan op basis van milieuregelgeving worden opgetreden tegen excessen op het gebied van lichthinder.

1.5 Handhaafbaarheid is lastig.
Handhaafbaarheid van de gestelde randvoorwaarden ten aanzien van oppervlakteluminantie, tijdszoneringen en frequentie van de wisselende lichtbeelden is lastig. Dit heeft zowel te maken met bemensing als met de beschikbare technieken. Wat betreft de technische controleerbaarheid zijn positieve ontwikkelingen gaande, de problematiek geldt voor alle gemeenten.
Specifiek gericht op aanvragen voor digitale reclamevormen zal een lichtberekening tot de indieningsvereiste worden gerekend alsook een praktijkmeting na oplevering om te bevestigen dat de berekende waarden ook daadwerkelijk gerealiseerd zijn.

Steeksproefgewijs zal VTH testen of na verloop van tijd de lichtwaarden en wisselfrequenties conform vergunning nog worden gehanteerd.

Beslispunt (referendabel)

2 De Reclameverordening 2004 in te trekken op het moment van inwerkingtreding van de Reclameverordening gemeente Utrecht 2017.

Beslispunt

3 In te stemmen met de mogelijkheid van een niet-bedrijfsgebonden led/lcd-scherm op een enkel gebouw en deze te beperken tot de plekken aangewezen in de 'Richtlijnen voor digitale en/of bewegende reclamevormen'.

Argumenten

3.1 Het is onwenselijk om deze reclamedragers volledig uit te sluiten.
(Verkennende) aanvragen van led/lcd-schermen op gebouwen voor het plaatsen van advertenties van externe partijen worden ingediend. Deze commerciële partijen betalen eenmalig leges en ontvangen vervolgens advertentie-inkomsten. Deze reclamevoering is echter concurrerend voor de aanbestede reclamevormen waarvan het college de inkomsten wil borgen: hoe meer schermen, hoe minder inkomsten of hoe meer eigen gemeentelijke bijdrage aan (digitaal) straatmeubilair. Schermen in de nabijheid van aanbestede reclamevormen kunnen leiden tot schadeclaims i.v.m. gesloten reclamecontracten en extra visuele druk op de openbare ruimte. Het college is daarom zeer terughoudend in het toestaan. Door hier een beperkt aanbod qua locaties aan te bieden kan er én rekening worden gehouden met omgeving (bijvoorbeeld niet in woongebieden) én rekening gehouden worden met mogelijke gemeentelijk aanbestede objecten met digitale reclame om concurrentie in deze uit te sluiten. Daarnaast kunnen er voorwaarden gesteld worden wat betreft maatvoering en technische aspecten als lichtintensiteit, wisselfrequentie etc., te toetsen door o.a. de Commissie Welstand en Monumenten. Verkeersaspecten worden ook meegewogen.

Kanttekeningen

3.1 Commerciële partijen kunnen de mogelijkheden te beperkt vinden.
De commerciële belangen zijn groot en het zeer beperkt toestaan op of tegen gebouwen kan leiden tot kritiek op het beleid door de belanghebbende partijen.

3.2 Handhaving is lastig.
Handhaafbaarheid van de gestelde randvoorwaarden ten aanzien van oppervlakteluminantie, tijdszoneringen en frequentie van de wisselende lichtbeelden is lastig. Dit heeft zowel te maken met bemensing als met de beschikbare technieken. Wat betreft de technische controleerbaarheid zijn positieve ontwikkelingen gaande, de problematiek geldt voor alle gemeenten.

Beslispunt

4 In te stemmen met het onder voorwaarden mogelijk maken van het gebruik van digitale middelen door culturele activiteiten om programmeringen kenbaar te maken.

Argumenten

4.1 Voor de wisselende programmering is het digitaal aankondigen een zeer geschikte vorm.
Vele culturele instellingen in het land maken hier gebruik van en het functioneert beter dan informeren via posters. Maatwerk is het sleutelwoord: zeer terughoudend in relatie tot omgeving uit oogpunt van zowel dosering ten opzichte van commerciële uitingen als ten opzichte van verkeersstromen. Zowel de voorwaarden in de Richtlijnen voor digitale en/of bewegende reclamevormen als toetsing door de Commissie Welstand en Monumenten zijn vereist. In geval van een monument wordt ten aanzien van de monumentale waarden om advies gevraagd. De digitale voorzieningen mogen alleen voor culturele programmeringsdoeleinden worden benut, commerciële reclameboodschappen zijn niet toegestaan. Het is voorstelbaar dat voor culturele activiteiten de toetsing aan het reclamebeleid te beperkend is (bijvoorbeeld door de aangegeven maatvoering van lichtbakken), dat wordt met dit voorstel verruimd.

Kanttekeningen

4.1 Dit kan conflicteren met monumentwaarden.
Enkele culturele instellingen zijn gehuisvest in een monument of in een monumentale omgeving. De Commissie Welstand en Monumenten heeft hier een toetsende rol.

4.2 Dit kan leiden tot concurrentie met aanbestede posterlocaties.
Mogelijk neemt de belangstelling bij culturele instellingen af voor het plaatsen van posters (A0-contract) hetgeen voor zowel voor de exploitant nadelig is als voor de promotie van Utrecht.

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Vergunningen, Toezicht en Handhaving Wiel, M.P. van der (Manon)
Kenmerk	16.509156
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 45
Portefeuille	Ruimtelijke ordening

Nieuwe reclamevormen en vaststelling gewijzigde Reclameverordening

besluit

1 De Reclameverordening gemeente Utrecht 2017 vast te stellen, waarin digitale en/of bewegende reclamevormen mogelijk worden gemaakt.

2 De Reclameverordening 2004 in te trekken op het moment van inwerkingtreding van de Reclameverordening gemeente Utrecht 2017.

3 In te stemmen met de mogelijkheid van een niet-bedrijfsgebonden led/lcd-scherm op een enkel gebouw en deze te beperken tot de plekken aangewezen in de ‘Richtlijnen voor digitale en/of bewegende reclamevormen’.

4 In te stemmen met het onder voorwaarden mogelijk maken van het gebruik van digitale middelen door culturele activiteiten om programmeringen kenbaar te maken.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier	De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall	mr. J.H.C. van Zanen

Reclameverordening gemeente Utrecht 2017

(raadsbesluit van p.m.).
De raad van de gemeente Utrecht, gelet op het voorstel van b. en w. d.d. 11 april 2017
Besluit
vast te stellen de volgende
RECLAMEVERORDENING gemeente Utrecht 2017.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan dan wel mede verstaan onder:

1. aankondiging: elke zichtbare aanduiding, opschrift, mededeling, uitbeelding, afbeelding of projectie, al dan niet bewegend, al dan niet verlicht of aangelicht;

2. bouwwerk: hetgeen wordt bedoeld in de Utrechtse Bouwverordening;

3. buitenreclame:de reclame in de openbare ruimte, voor zover deze vanaf een openbare land-, water- of spoorweg of vanaf een andere voor het publiek toegankelijke plaats zichtbaar is;

4. gebouw: elk bouwwerk dat een voor personen toegankelijke overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

5. pand: een gebouw of een gedeelte van een gebouw dat door één of meer van voor naar achter doorlopende en van beneden tot boven opgaande bouwmuren is gescheiden van de rest van het gebouw en dat zelf niet meer is onderverdeeld door dergelijke bouwmuren;

6. rechthebbende: eenieder die over enig goed enige zeggenschap heeft krachtens een zakelijk of persoonlijk recht;

7. reclame: elke naamsaanduiding, bewegwijzering of openbare aankondiging of aanprijzing, al dan niet (gedeeltelijk) bewegend, al dan niet verlicht, overgebracht door middel van een aanduiding, opschrift, mededeling, uitbeelding, afbeelding, monster of brochure, geluidsversterking of projectie. Uitgezonderd hiervan zijn functionele bouwdelen van gebouwen als boeiboorden, borstweringen of luifels die in bedrijfskleuren zijn uitgevoerd;

8. reclamebord: een vrijstaande reclamedrager, waar door middel van bevestiging één of meer borden aan, in, op, of tegen zijn aangebracht of een vrij in de ruimte staand voorwerp uitsluitend of in hoofdzaak voor reclamedoeleinden ingericht of gebezigd;

9. reclamedrager: een voorwerp dat kennelijk bestemd is om reclame op aan te brengen;

10. voertuigen: alle rij- en voertuigen;

11. weg: hetgeen wordt bedoeld met ‘weg’ in artikel 1 van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht 2010

12. bevoegd gezag: bestuursorgaan als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;

13. omgevingsvergunning: een vergunning als bedoeld in artikel 2.2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Artikel 2 Werkingsgebied reclameverordening

Deze verordening geldt niet waar de provinciale Verordening Bescherming

Landschap en Natuur Utrecht van toepassing is.

Artikel 3 Reclameverbod

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning van het bevoegd gezag een handeling te verrichten als is beschreven in artikel 2.2, eerste lid onder h van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

2. Het in het eerste lid gestelde geldt niet ten aanzien van:

a. opschriften en aankondigingen op zuilen, borden, muren of andere constructies, daartoe aangewezen door burgemeester en wethouders;

b. opschriften en aankondigingen aan gebouwen en inrichtingen van openbaar vervoer, indien deze zijn aangebracht ten dienste van dat vervoer;

c. reclames, niet zijnde reclames op een steigerdoek, van zeer tijdelijke (31 dagen) aard. Deze reclames zijn verboden indien niet aan de eisen van de artikelen 9 en 10 van deze verordening zijn voldaan;

d. reclames waarbij tevens een omgevingsvergunning voor het bouwen vereist is.

Artikel 4 Indieningsvereisten

Bij het indienen van de aanvraag moet de aanvrager bijvoegen:

- een situatietekening (1:1000) en
- foto's en/of fotomontages in kleur van de bestaande en de nieuwe situatie.

Artikel 5 Weigeringsgronden

Het bevoegd gezag weigert de omgevingsvergunning:

a. indien de reclame hinder of gevaar veroorzaakt;

b. indien de reclame niet voldoet aan de eisen van welstand (zie artikel 10);

c. indien de reclame niet voldoet aan het overzicht beleidsregels steigerdoekreclame, of

d. indien de digitale/ en of bewegende reclame niet voldoet aan de 'Richtlijnen voor digitale en/of bewegende reclamevormen in de openbare ruimte'.

e. Indien uit de specifieke plaatsgebonden belangenafweging blijkt dat de reclame uiting > 0,5 meter achter de gevel ondanks het nemen van maatregelen of het stellen van voorschriften te plaatse niet inpasbaar is.

Artikel 6 Voorschriften en beperkingen

1.Aan een krachtens deze verordening verleende vergunning kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden. Deze voorschriften en beperkingen mogen slechts strekken tot bescherming van het belang of de belangen in verband waarmee de vergunning of ontheffing is vereist.

2. Diegene aan wie krachtens deze verordening een vergunning is verleend, is verplicht de daaraan verbonden voorschriften na te komen.

3. Een vergunning of ontheffing kan voor een bepaalde tijd worden verleend.

Artikel 7 Intrekking of wijziging van de vergunning of ontheffing

De vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd:

a. indien ter verkrijging daarvan onjuiste dan wel onvolledige gegevens zijn verstrekt;

b. indien op grond van een verandering van omstandigheden of inzichten, opgetreden na vergunningverlening, moet worden aangenomen dat intrekking of wijziging wordt gevorderd door de belangen ter bescherming waarvan de vergunning is vereist;

c. indien de aan de vergunning verbonden voorschriften niet zijn of worden nagekomen;

d. indien van de vergunning geen gebruik wordt gemaakt binnen 26 weken na bekendmaking;

e. indien de houder of zijn rechtverkrijgende dit verzoekt;

f. indien is gebleken dat van de vergunning gedurende 1 jaar geen gebruik meer wordt gemaakt.

Artikel 8 Inzage vergunning

De vergunninghouder is verplicht om deze op eerste verzoek van een met de zorg voor de naleving van een of meer bepalingen van deze verordening belaste ambtenaar ter inzage af te geven.

Artikel 9 Algemeen criterium

Reclame mag geen (licht)hinder of gevaar veroorzaken;

Artikel 10 Welstand

Alvorens het bevoegd gezag op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor reclame beslist, brengt de Commissie Welstand en Monumenten Utrecht een advies uit over de eisen van welstand van de aanvraag.

Artikel 11 Bijzondere bepaling

Het bevoegd gezag kan -na advisering door de Commissie Welstand en Monumenten Utrecht - afwijken van deze verordening.

Hoofdstuk 2 Reclame op of aan bouwwerken

Artikel 12 Uitzonderingen

Naast het in artikel 3, tweede lid vermelde, geldt voor reclames op of aan bouwwerken het in het artikel 3, eerste lid bepaalde niet voor:

1. reclame verder dan 0,5 meter achter de ramen van een bouwwerk, tenzij het reclame betreft die substantieel veel externe effecten heeft op de nabij gelegen gevels;

2. reclame op zuilen, borden, muren of andere constructies, aangewezen door burgemeester en wethouders;

3. reclame voor openbare verkoping, verkoop, verhuur of verpachting van een pand, voor zolang zij feitelijk betekenis hebben maar maximaal 26 weken, en niet groter zijn dan 0,8 m2;

4. naamsaanduidingen, mits deze gezamenlijk geen groter oppervlak hebben dan 0,5 m2, geen van alle een grotere afmeting in één richting hebben dan 1,00 meter en geen van alle verder dan 0,1 meter uit de gevel steken;

5. reclame, welke ter voldoening aan een wettelijke verplichting dan wel op grond van een wettelijk toegekende bevoegdheid worden aangebracht en, indien daarin geen maten zijn vastgesteld, deze gezamenlijk geen groter oppervlakte hebben dan 0,5 m2 en geen van alle een grotere afmeting in een richting hebben dan 1,00 meter

Hoofdstuk 3 Straf-, overgangs- en slotbepalingen

Artikel 13 Handhaving door toezichthouders en/of opsporingsambtenaren

Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast de bij besluit van burgemeester en wethouders of de burgemeester aangewezen personen.

Artikel 14 Het binnentreden in woningen, andere gebouwen en terreinen

Het in verband met de handhaving van het bepaalde in deze verordening noodzakelijk geachte binnentreden van al dan niet afgesloten terreinen, ruimten en gebouwen, alsmede woningen, geschiedt met inachtneming van de Algemene wet op het binnentreden (Wet van 22 juni 1994, Stb. 572).

Artikel 15 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking op p.m. 2017.

2. Op dat tijdstip wordt de Reclameverordening Utrecht 2004 (Gemeenteblad van Utrecht 2004, nr. 15 incl. de wijzigingen opgenomen in het gemeenteblad van Utrecht 2010, nr. 59) ingetrokken.

Artikel 16 Overgangsbepalingen

1. Vergunningen en ontheffingen -hoe dan ook genaamd- verleend krachtens de Reclameverordening 2004, voor zover het gebod of verbod, waarop de vergunning of ontheffing betrekking heeft, ook vervat is in deze verordening, blijven van kracht.

2. Indien voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een aanvraag om vergunning of ontheffing op grond van de Reclameverordening is ingediend en voor zover het gebod of verbod, waarop de vergunning of ontheffing betrekking heeft, ook vervat is in deze verordening en voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening nog niet op de aanvraag is beslist, wordt de overeenkomstige bepaling van deze verordening toegepast.

Artikel 17 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als: Reclameverordening gemeente Utrecht 2017

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad, gehouden op p.m.

De griffier,

p.m.

De burgemeester,

p.m.

Deze verordening treedt in werking op p.m..

Toelichting Reclameverordening Utrecht 2017.

Gelet op de marktontwikkelingen op het gebied van digitale en/of bewegende reclamevormen is in deze nieuwe Reclameverordening 2017 het mogelijk gemaakt om deze reclamevormen te vergunnen. Dit is een principiële wijziging ten opzichte van de Reclameverordening 2004.

Bij de vaststelling van de Reclameverordening 2017 heeft de gemeenteraad expliciet betrokken dat op het gebied van digitale en/of bewegende reclamevormen zorgvuldig maatwerk van belang is bij de uitvoering door het college. Dit gebeurt aan de hand van de door het college vastgestelde 'Richtlijnen voor digitale en/of bewegende reclamevormen in de openbare ruimte'. Op basis van deze richtlijnen worden aanvragen voor digitale en/of bewegende reclame door het college conform het besluit van de gemeenteraad getoetst. Daarnaast adviseren de vakafdelingen met expertise op het gebied van verkeer en stedenbouw en de Welstandscommissie aan de vergunningverlenende afdeling. Indien er sprake is van een monument, wordt advies ingewonnen ten aanzien van het monumentaal karakter.

Artikel 1

Bouwwerk: Het komt neer op elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke op de plaats van bestemming hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren.

Gebouw: Deze definitie sluit aan bij de bouwregelgeving en wordt ook gehanteerd in de APV Utrecht 2010.

Reclame: Reclame komt voor in allerlei vormen en er komen er nog regelmatig bij. De uitgebreid ogende definitie tracht alle vormen waarin reclame zich manifesteert te omvatten.

Voertuigen: Hieronder worden ook begrepen trams, bussen, treinen maar ook fietsen, kruiwagens, kinderwagens en dergelijke kleine voertuigen.

Weg: De APV 2010 omschrijft 'Weg" aldus: Weg:

- 1. alle voor het openbaar verkeer openstaande wegen of paden daaronder begrepen de daarin gelegen bruggen en duikers, de tot de wegen of paden behorende kunstwerken, bermen en zijkanten, alsmede de aan de wegen liggende en als zodanig aangeduide parkeerterreinen;
- 2. de -al dan niet met enige beperking- voor het publiek toegankelijke pleinen en open plaatsen, parken, plantsoenen, speelweiden, begraafplaatsen, bossen en andere natuurterreinen, ijsvlakten en aanlegplaatsen voor vaartuigen;

- 3. de voor het publiek toegankelijke stoepen, trappen, portieken, gangen, passages en galerijen, welke uitsluitend tot voor bewoning in gebruik zijnde ruimte toegang geven en niet afsluitbaar zijn;
- 4. andere voor het publiek toegankelijke, al dan niet afsluitbare stoepen, trappen, portieken, gangen, passages, galerijen, roltrappen, toiletgelegenheden, traversen en werven; de afsluitbare alleen gedurende de tijd dat zij niet door of vanwege degene die daartoe naar burgerlijk recht bevoegd is, zijn afgesloten.

Artikel 2

De Verordening Natuur en Landschap van de provincie geeft aan wat er wel of niet mag in het buitengebied van de provincie. Onder meer is bepaald dat reclames - zonder vergunning - niet zijn toegestaan. Om te voorkomen dat overlap of witte vlekken ontstaan wordt een territoriale afbakening gehanteerd.

Artikel 3

- a. In de gemeente zijn vrije plakplaatsen aanwezig bedoeld voor het uiten van een mening. Voor het gebruik daarvan is geen vergunning nodig. Ook verkeersaanduidingen met de naam van de eigenaar, zoals de ANWB, vallen hieronder.
- b. Lijnvoering van busondernemingen aanduidingen van haltes en dergelijke zijn vergunningvrij.
- c. Reclames van zeer tijdelijke (31 dagen) aard hebben een korter effect op de openbare ruimte. Hierdoor staat het eisen van een vergunning niet meer in verhouding tot de te beschermen belangen. Wel dienen tijdelijke reclames aan de eisen van deze verordening te blijven voldoen. Deze bepaling geld niet voor reclames op steigerdoeken. Voor nadere eisen heeft het College hiervoor het Overzicht beleidsregels steigerdoekreclame vastgesteld.
- d. Reclames, waarbij een omgevingsvergunning voor het bouwen verplicht is, zijn uitgesloten van de vergunningplicht. De Woningwet en de Wet milieubeheer zorgen voor de bescherming van de belangen van deze verordening.

Artikel 4

Dit artikel is een uitwerking van de vereisten volgens artikel 7.4 van de Ministeriële regeling omgevingsrecht

Artikel 5

Met dit artikel kan het bevoegd gezag een omgevingsvergunning weigeren te verlenen. De weigeringgronden geven de te beschermen belangen van de verordening weer.

Artikel 6, tweede lid

Niet-nakoming van voorschriften die aan een vergunning verbonden zijn, kan grond opleveren voor intrekking van de vergunning of voor toepassing van andere administratieve sancties.

In de in deze verordening opgenomen algemene strafbepaling wordt overtreding van het bij of krachtens deze verordening bepaalde met straf bedreigd. Daardoor is ook het overtreden van aan een vergunning/ontheffing verbonden voorschriften met straf bedreigd.

Artikel 7

Uit deze omschrijving blijkt een bevoegdheid, geen plicht. Afhankelijk van de concrete situatie kan het middel worden toegepast.

Artikel 8

Voor de controle en handhaving is het praktisch dat de controlerend ambtenaar direct weet wat er wel of niet is toegestaan.

Artikel 9

Dat reclame geen hinder of gevaar mag veroorzaken is een open beperking die geldt voor alle vormen van reclame. Er kan sprake zijn hinder of gevaar kan door diverse omstandigheden zoals verkeersveiligheid, lichthinder of te veel afleidend vanwege aard en inhoud van de reclame. Gelet op de mogelijkheid van vergunningsvrije bewegende en/of digitale reclame speelt het voorkomen van lichthinder een belangrijke rol. Bij reclamevormen die niet voldoen aan de richtlijnen van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (hierna NSVV) is per definitie sprake van niet toelaatbare lichthinder.

Artikel 10

De toetsing vindt plaats aan de hand van de Welstandnota die -op basis van de Woningwet- door iedere gemeente wordt vastgesteld.

Artikel 11

Hierin ligt de ruimte om voor bepaalde soorten van reclame, afmetingen, gebieden de verordening niet, of deels van toepassing te laten zijn of om extra regels vast te stellen. Het college laat zich hierover tevoren adviseren.

Artikel 12: Eerste lid

Reclame direct achter glazen puien/ramen bepaalt mede het straatbeeld en uiterlijk aanzien van de omgeving. Wanneer reclame zich verder weg achter de pui bevindt wordt deze invloed minder. In gevallen dat reclame substantieel veel externe effecten heeft, op de nabij gelegen gevels is er wel sprake van een vergunningplicht. Hier kan sprake van zijn door o.a. licht, trillingen en bewegingen.

Derde lid

Deze bepaling voorkomt dat iedere naamsaanduiding vergunningplichtig is.

Artikel 13:

Onder toezichthouder wordt in artikel 5:11 van de Algemene wet bestuursrecht verstaan een persoon, bij of krachtens wettelijk voorschrift belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift.

Richtlijnen digitale en/of bewegende reclamevormen gemeente Utrecht

Het college van B&W,
Overwegende dat gelet op de Reclameverordening 2017 richtlijnen nodig zijn om met te bepalen in welke gevallen digitale en/of bewegende reclamevormen vergunbaar zijn.
Gelet op de artikelen 2.2 lid 1 onder h Wabo, 1.1 lid 1 Wabo juncto 4:81 Awb, en artikel 5 van de Reclameverordening 2017 gemeente Utrecht,
Besluit vast te stellen de volgende
Richtlijnen digitale en/of bewegende reclamevormen gemeente Utrecht

1. Inleiding

Deze richtlijnen functioneren als toetsingskader om te bepalen waar digitale en/of bewegende reclamevormen in de openbare ruimte mogelijk zijn en welke technische voorwaarden gelden. Dit gaat aan de hand van de volgende systematiek. Aan elke locatie is een kwaliteitsniveau uit de Kadernota kwaliteit openbare ruimte gekoppeld. Dat kwaliteitsniveau bepaalt in beginsel welke type reclames waar toegestaan zijn. Vervolgens bepaalt de locatie ook welke technische voorwaarden van toepassing zijn op de digitale reclame uiting. Bij toetsing aan deze richtlijnen staat zorgvuldig maatwerk voorop. Verkeersveiligheid en het voorkomen van lichthinder voor mens en dier zijn daarbij altijd een zwaarwegende factor.

2. Koppeling aan typologieën Kadernota kwaliteit openbare ruimte

Doel van de Kadernota is het neerzetten van inhoudelijke kaders om de regie op de openbare ruimte te vergroten en daarmee de kwaliteit te verbeteren. Door met reclamevoering hierop aan te sluiten wordt het reeds ingezette beleid inzichtelijker voor bewoners, initiatiefnemers en ondernemers. De Kadernota focust ondermeer op een gezonde leefomgeving en kwalitatief goede openbare ruimte, waar reclame onderdeel van uitmaakt. In de Kadernota is een duidelijke onderverdeling van de stad gemaakt in typologieën openbare ruimte met de daaraan verbonden kwaliteiten. Deze typologieën zijn leidend om te bepalen wat er mogelijk is aan nieuwe reclamevormen (bewegend en/of digitaal). Hierbij wordt in ogenschouw genomen wat de al aanwezige stedelijke dynamiek is (commerciële centra), maar ook waar deze juist gematigd moet blijven (woonbuurten).

De koppeling met de Kadernota is concreet vormgegeven door de stedelijke onderverdeling te koppelen aan al dan niet gewenste digitale en/of bewegende reclamevormen. De verschillende type reclamedragers zijn uitgewerkt in bijlage 1. Voorkomen moet worden dat in gebieden met meer hoog stedelijke dynamiek alle mogelijke vormen zijn toegestaan en er een overdaad dreigt. Per type openbare ruimte is bepaald welke type drager er denkbaar is maar ook welk type reclame: (bewegend) digitaal, roterende poster of full motion (filmpje).

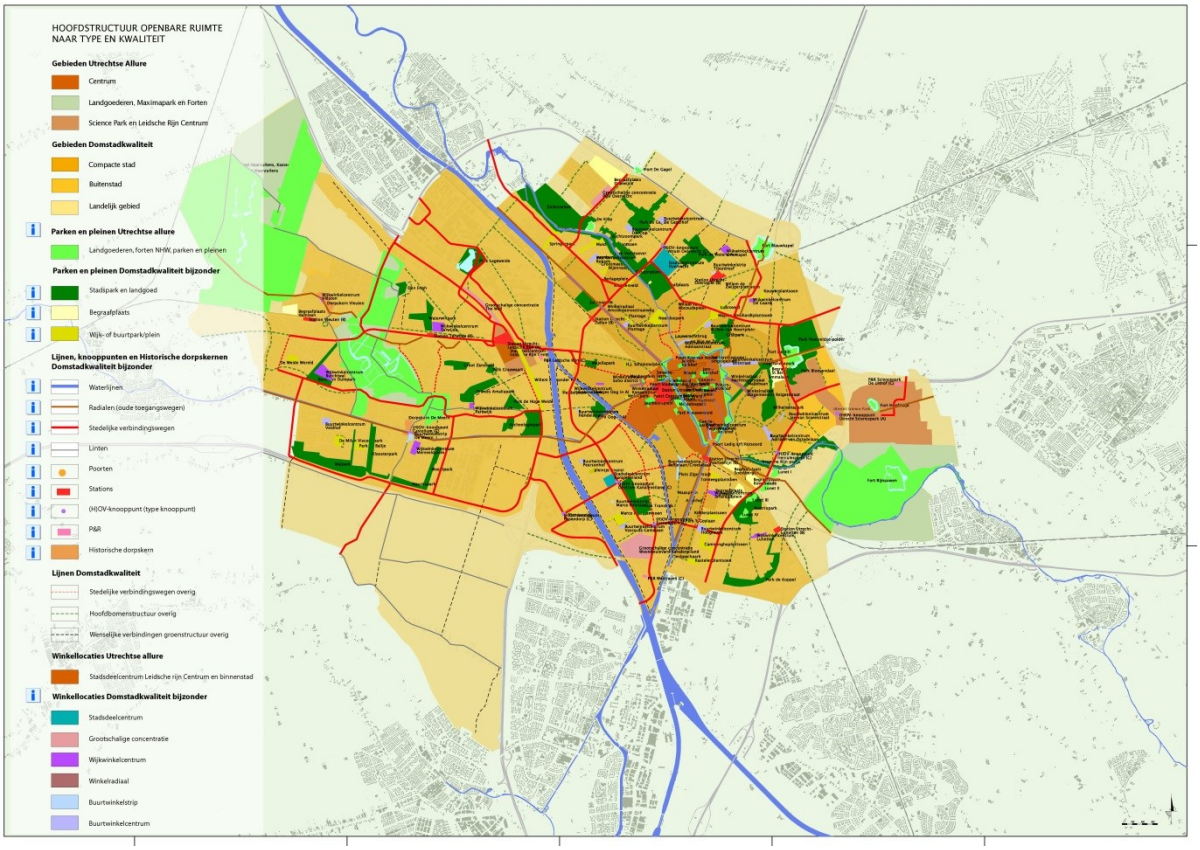
Als algemene uitgangspunten zijn gehanteerd dat in de commerciële centra digitale reclamevormen veelal mogelijk zijn, ook met bewegende beelden, zonder dat sprake is van een overdaad. Naarmate er sprake is van luwere gebieden (woonbuurten, parken, historische omgeving) zullen geen digitale

uitingen mogelijk zijn. Op plaatsen waar nu al analoge reclame is toegestaan en de uitstraling, vorm en lichthinder niet wezenlijk afwijken zal digitale reclame ook mogelijk zijn.

Roterende posters zijn op veel plaatsen mogelijk, uitgezonderd in woonbuurten en groengebieden. Voor groengebieden gelden als argumenten voor uitsluiting van digitale en/of bewegende reclame hinder op de groenbeleving en negatief in relatie tot flora en fauna. Full motion (filmpjes) is alleen (beperkt) mogelijk in de dynamische gebieden toegestaan mits er geen afbreuk wordt gedaan aan het historische karakter en de verkeersveiligheid, en alleen daar waar voetgangersverkeer is. De gemeente acteert hierin met zorgvuldig maatwerk.

2.1 Drie Utrechtse kwaliteiten

In de Kadernota is onderscheid gemaakt in drie kwaliteitsniveaus: Utrechtse Allure, Domstadkwaliteit Bijzonder en Domstadkwaliteit. Daarbinnen zijn diverse subniveaus aanwezig. Voor nadere inzage in de verschillende kwaliteiten benoemd in de Kadernota openbare ruimte: https://www.utrecht.nl/bestuur-en-organisatie/beleid/omgevingsvisie/thematisch-beleid/openbare-ruimte/. In onderstaande figuur is een volledig beeld opgenomen van de indeling van de stad.

figuur 1. Overzicht kwaliteitsniveaus uit Kadernota kwaliteit openbare ruimte.

De verschillende kwaliteitsniveaus kennen elk een eigen karakter en om die reden ook een eigen regime wat betreft toegestane reclamevormen. In de volgende tabel is per kwaliteitsniveau aangegeven welke vormen van reclame in beginsel zijn toegestaan. In bijlage 2 is een nadere uitwerkingen gegeven op de kwaliteitsniveaus en de verschillende type reclamedragers.

Tabel 1: Overzicht kwaliteitsniveaus en reclamevormen.

HOOFDSTRUCTUUR OPENBARE RUIMTE NAAR TYPE EN KWALITEIT	Kwaliteit	Mupi				Abri		Billboard		Mastrecl
		poster roterend	digitaal stil	digitaal bewegend	digitaal film	poster vast	poster roterend	digitaal stil	digitaal bewegend	digitaal stil
Gebieden Utrechtse Allure	Utrechtse Allure									
Centrum Binnenstad Hoogdynamisch	Utrechtse Allure									
Centrum Binnenstad Laagdynamisch	Utrechtse Allure									
Centrum Stationsgebied	Utrechtse Allure									
Landgoederen, Maximapark en Forten	Utrechtse Allure									
Science Park	Utrechtse Allure									
Leidsche Rijn Centrum	Utrechtse Allure									
Gebieden Domstadkwaliteit	Domstad									
Compacte stad	Domstad									
Buitenstad	Domstad									
Landelijk gebied	Domstad									
Parken en pleinen Utrechtse allure	Utrechtse Allure									
Landgoederen	Utrechtse Allure									
Forten NHW	Utrechtse Allure									
Parken en pleinen	Utrechtse Allure									
Parken en pleinen Domstadkwaliteit bijzonder	Domstad Bijzonder									
Stadspark en landgoed	Domstad Bijzonder									
Begraafplaats	Domstad Bijzonder									
Wijk- of buurtpark/plein	Domstad Bijzonder									
Lijnen, knooppunten en Historische dorpskernen Domstadkwaliteit bijzo	Domstad Bijzonder									
Waterlijnen	Domstad Bijzonder									
Radialen (oude toegangswegen)	Domstad Bijzonder									
Stedelijke verbindingswegen	Domstad Bijzonder									
Linten	Domstad Bijzonder									
Poorten	Domstad Bijzonder									
Stations	Domstad Bijzonder									
(H)OV-knooppunt (type knooppunt)	Domstad Bijzonder									
P&R	Domstad Bijzonder									
Historische dorpskernen	Domstad Bijzonder									
Winkellocaties Utrechtse allure	Utrechtse Allure									
Binnenstad	Utrechtse Allure									
Stadsdeelcentrum Leidsche rijn Centrum	Utrechtse Allure									
Lijnen Domstadkwaliteit	Domstad									
Stedelijke verbindingswegen overig	Domstad									
Hoofdbomenstructuur overig	Domstad									
Wenselijke verbindingen groenstructuur overig	Domstad									
Winkellocaties Domstadkwaliteit bijzonder	Domstad Bijzonder									
Stadsdeelcentrum	Domstad Bijzonder									
Grootschalige concentratie	Domstad Bijzonder									
Wijkwinkelcentrum	Domstad Bijzonder									
Winkelradiaal	Domstad Bijzonder									
Buurtwinkelstrip	Domstad Bijzonder									
Buurtwinkelcentrum	Domstad Bijzonder									

legenda kwaliteit
- Utrechtse Allure
- Domstad Bijzonder
- Domstad

legenda plaatsing
- Mogelijk
- Mogelijk met maatwerk
- Niet mogelijk

3. Nadere uitwerking technische randvoorwaarden

Lichthinder ontstaat bij een te groot contrast van het direct zicht op een verlicht object met de omliggende achtergrond (omgevingshelderheid). In november 2014 heeft de Commissie Lichthinder van de NSVV richtlijnen opgesteld voor het beoordelen van lichtobjecten in relatie tot deze lichthinder. De richtlijnen van de NSVV worden in meerdere gemeentes toegepast met betrekking tot aanlichting, zowel digitaal als niet-digitaal. In Utrecht vormen de NSVV richtlijnen de basis voor de technische voorwaarden die gesteld worden aan digitale en/of bewegende reclame. Dit geldt eveneens voor vergunningsvrije digitale reclame. De zoneringen van de NSVV zijn daartoe gekoppeld aan de diverse kwaliteitsniveaus.

3.1 Algemene omschrijving zonering:

De NSVV omschrijft de volgende vier types zoneringen in relatie tot lichthinder.

Zone	Omschrijving
E1	Gebieden met een (zeer) lage omgevingshelderheid, in het algemeen natuurgebieden, landelijke gebieden, maar ook gebieden als parken of historische gebieden
E2	Gebieden met een lage omgevingshelderheid, in het algemeen buitenstedelijke en landelijke (woon)gebieden, maar ook gebieden als parken, linten waterlijnen of historische gebieden
E3	Gebieden met een gemiddelde omgevingshelderheid, in het algemeen stedelijke (woon)gebieden, maar ook gebieden waar sprake is van verbinding en commercie
E4	Gebieden met een hoge omgevingshelderheid In het algemeen stedelijke gebieden met nachtelijke activiteiten, zoals uitgaanscentra en industriegebieden

Tabel 2: Zoneringen richtlijnen NSVV

Deze methodiek van zoneringen is gekoppeld aan de diverse typologieën uit de Kadernota. De gedachte daarbij is dat lichthinder wordt gecombineerd met de gevoeligheid van een gebied, afhankelijk van de typologie. Dit neemt niet weg dat in specifieke gevallen aanvullende eisen mogelijk zijn. Zo is het denkbaar dat digitale reclame qua helderheid aansluit bij moment waarop straatverlichting gedimd is. Waar mogelijk stellen wij dit dan ook als voorwaarde.

3.2 Typologieën uit de Kadernota gespecificeerd gekoppeld aan de zonering:

Zone	Typologie met de daaraan verbonden kwaliteit	
E1	Landgoederen	Utrechtse Allure
	Forten	Utrechtse Allure
	Màximapark	Utrechtse Allure
	Stadsparken en landgoederen	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Wijk- of buurtparken	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Begraafplaatsen	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Landelijk gebied	Domstadkwaliteit
	Overige wenselijke groenstructuren	Domstadkwaliteit
E2	Parken en Pleinen	Utrechtse Allure
	Waterlijnen	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Linten	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Compacte stad	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Buitenstad	Domstadkwaliteit
E3	Radialen	Utrechtse Allure
	Stedelijke verbindingswegen	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Stations	Domstadkwaliteit Bijzonder
	(H)OV-knooppunten	Domstadkwaliteit Bijzonder
	P&R's	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Historische Dorpskernen	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Stadsdeelcentra	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Grootschalige concentraties	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Wijkwinkelcentra	Domstadkwaliteit Bijzonder

	Winkelradialen Buurtwinkelstrips en buurtwinkelcentra Overige stedelijk verbindingswegen Overige hoofdbomenstructuur	Domstadkwaliteit Bijzonder Domstadkwaliteit Bijzonder Domstadkwaliteit Domstadkwaliteit
E4	Centrum Binnenstad Centrum Stationsgebied Leidsche Rijn Centrum Science Park Poorten	Utrechtse Allure Utrechtse Allure Utrechtse Allure Utrechtse Allure Domstadkwaliteit Bijzonder

Tabel 3. Koppeling kwaliteitsniveaus aan zonering richtlijnen NSVV

NB!: Zoals eerder benoemd blijft het toestaan van digitale en/of bewegende schermen afhankelijk van de toets door de wijkverkeersadviseur op verkeersveiligheid (o.a. zicht) en toegankelijkheid (Agenda 22). Daarnaast blijft in de Utrechtse Alluregebieden het wel of niet toestaan maatwerk.

4. Overige voorwaarden:

Bij de toetsing van aanvragen voor digitale reclame wordt verder getoetst aan de volgende voorwaarden:

- Kleurgebruik mag functie van de (verkeers-)signalering niet belemmeren.
- Uiting mag niet lijken op verkeersrelevante informatie (vormgeving, kleur, lichttoepassing, etc.).
- Objecten mogen de aandacht niet gedurende een lange tijd vasthouden.
- Objecten mogen niet misleiden.
- Voorkeur geniet een constante lichtsterkte in relatie tot het omgevingslicht met behulp van begrenzers.
- Bij nieuwe ontwikkelingen kan het noodzakelijk zijn nieuwe richtlijnen te formuleren bijvoorbeeld digitale, interactieve toepassingen in abri's.

5.1 Met betrekking tot de verkeerskundige aspecten gelden de volgende aandachtspunten:

- Langs de doorgaande wegen geen afleiding door bewegende beelden;
- Geen objecten te dicht op kruisingen waardoor zicht op kruisende verkeersbewegingen wordt ontnomen of beperkt;
- Geen fel verlichte objecten die bijvoorbeeld kunnen verblinden;

De gemeente Utrecht heeft geen expliciet verkeersbeleid met betrekking tot bewegende en of digitale reclamebeelden. Gelet hierop zijn in deze richtlijnen de voorgaande verkeerskundige aspecten benoemd. Het risico op afleiden van het verkeer is groot, de focus van de bestuurder mag niet wegdraaien van waar hij hoort: op de weg zelf. Digitale verlichting is voorstelbaar maar hierbij is verblinding een toetsingscriterium. De richtlijnen van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde houden hier rekening mee. Daarnaast mag de uiting niet lijken op reguliere verkeersborden en is de plaatsing van een object van belang, zoals bij kruisingen en op locaties waar het zicht wordt beperkt en/of afstand van de weg.

Bewegende beelden worden nu beperkt toegepast (rollende posters). Bij de nieuwe reclamevormen is er sprake van statische digitale beelden die met een zekere frequentie roteren. Ook hiervoor zijn de richtlijnen van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde leidend.
Op stedelijke verbindingswegen is het toepassen van beelden die elkaar snel opvolgen en continue bewegingen (video's die continue afspelen) uitgesloten, deze leiden het verkeer te veel af.

Concluderend
Iedere locatie waar sprake is van bewegende (inclusief roterende statische beelden) en/of een digitale toepassing dient verkeerskundig beoordeeld te worden. Langs verbindingswegen betreft dit extra

maatwerk: toets op verkeers- en lichthinder voor mens en dier, met name bij digitaal bewegend. Wisselende beelden kunnen worden toegestaan als de wisseling abrupt is en de wisselfrequentie gelijk aan of lager is dan 1 beeld per 6 seconden. Ook in dat geval kan de wisseling extra aandacht trekken. Het is bij dit afwegingscriterium extra van belang om eventuele afwijkingen van andere afwegingscriteria mee te wegen. Ook de beelden die worden getoond kunnen in de beoordeling worden betrokken. Het afwisselen van beelden of reclames die los van elkaar staan zal in veel gevallen geen probleem vormen. Daarentegen zal het tonen van beelden of teksten die elkaar opvolgen (zoals bij een beeldkrant) wel de aandacht lang vasthouden van de aandacht. De weggebruiker is dan gedwongen om te blijven kijken als hij of zij de complete tekst wil lezen en begrijpen. Het wisselen van stationaire beelden op digitale billboards (in tegenstelling tot continue beweging zoals bij een video) kan onder voorwaarden worden toegestaan, als de wisseling abrupt is, dat wil zeggen niet langer duurt dan 0,1 seconden. Er mogen bij de wisseling geen speciale effecten zoals 'fading' worden toegepast. Als de wisseling zelf zichtbaar is, is het voor een weggebruiker moeilijker om deze informatie buiten te sluiten. Ook het knipperen van een opvallende lichtbron trekt (onvrijwillig) de aandacht.

6. Conclusie

De gemeente Utrecht maakt digitale (bewegende) reclamevormen in de openbare ruimte mogelijk. Afhankelijk van de locatie wordt in de 'Richtlijnen bewegende en/of digitale reclame' bepaald welke vorm in welk object is toegestaan, eventueel onder voorwaarden of uitgesloten. Dit is gebaseerd op de 'Kadernota Openbare ruimte' en technische richtlijnen van de NSVV. Verkeers- en lichthinder voor mens en dier zijn de voornaamste criteria. De gemeente zal zelf de regie voeren. Onder strikte voorwaarden is op een enkele locatie in het Centrum Stationsgebied mogelijk een ledscherm tegen een gebouw toegestaan.

7. Inwerkingtreding

Deze richtlijnen treden in werking op het moment van inwerkingtreding van de Reclameverordening 2017 gemeente Utrecht.

8. Citeertitel

Deze richtlijnen worden aangehaald als: Richtlijnen digitale en/of bewegende reclamevormen gemeente Utrecht

Aldus vastgesteld in de vergadering van burgemeester en wethouders van Utrecht, gehouden op <datum>

De secretaris, De burgemeester,

Bijlage 1. Te onderscheiden reclamevormen

Analoge reclame (verlicht of onverlicht / stilstaand of bewegend):

Onverlicht: A0-reclamedisplays, A0-frames

Verlicht: vitrines in haltevoorzieningen, vrijstaande reclamevitrines, billboards, reclame-elementen aan lantaarnpalen, reclameframes op of tegen gebouwen, lichtmastreclame

Analoge reclamevitrines kunnen voorzien van een roterende posterbak, waardoor op dezelfde locatie meerdere uitingen getoond kunnen worden.

Verlicht betekent aangelicht of van binnenuit verlicht (via TL-buizen of LED's)

<u>Digitale reclame</u>
Stilstaand of bewegend; bewegend:

- Roterende schermen met ledverlichting*:

a. digitale stills voorzien van animatie (een lichtere vorm van beweging bijvoorbeeld fading van beelden in reclamevitrines)
b. digitale stills (wisseling om een aantal seconden, wordt toegepast in lichtmasten en billboards)

- Full motion (filmpjes in ledverlichting)

*ledverlichting: digitale reclame in LED of LCD (met LED aanlichting) of projectie, nieuwe technieken zijn in ontwikkeling.
LED: worden meestal gebruikt bij reclamevlakken van 2m^2 en meer
LCD: worden meestal gebruikt bij reclamevakken tot en met 2m2 (72", 84", 85" schermen).

Te onderscheiden type dragers zijn:

- Haltevoorzieningen (abri's)

- Vrijstaande reclamevitrines

- Billboards

- Reclame-elementen aan lantaarnpalen

- Reclamemasten langs snelwegen

- Ledschermen tegen of op gebouwen

Bijlage 2. Nadere uitwerking op hoofdlijnen in relatie tot de Kadernota

Bijgaande nadere uitwerkingen op kwaliteitsniveaus en type reclamedragers dienen als leeswijzer bij de voorgaande figuur.

3.1 Nadere uitwerking kwaliteitsniveaus

Utrechtse Allure:

De binnenstad, het Stationsgebied, Leidsche Rijn Centrum, Utrecht Sciencepark, Maximapark, de Landgoederen en forten zijn gebieden met de toekenning Utrechtse Allure. Afhankelijk van de stedelijke dynamiek is hier redelijk veel toegestaan aan digitale en/of bewegende reclamevormen, uitgezonderd de groene en historisch (belangrijke) gebieden. Echter maatwerk blijft van belang: per locatie zal gekeken moeten worden wat kan, ook vanuit verkeersoogpunt. In geval van verplaatsing van een reclame-object wordt ook maatwerk geleverd. Bij (ver)plaatsing (locatiebepaling) van een reclame-object wordt maatwerk geleverd. Het gebruik van de openbare ruimte is in ontwikkeling, waar de locatie van het object toe bijdraagt.

Domstadkwaliteit Bijzonder:

Domstadkwaliteit Bijzonder geldt voor waterlijnen, radialen (oude toegangswegen), stedelijke verbindingswegen, linten, poorten, stations, (H)OV-knooppunten, P&R's, historische dorpskernen, stadsparken, wijk-of buurtparken en begraafplaatsen, maar ook stadsdeelcentra, grootschalige concentraties, wijkwinkelcentra, winkelradialen, buurtwinkelstrips en buurtwinkelcentra.
Ook hier is het toestaan van digitale en/of bewegende reclamevormen afhankelijk van het stedelijk karakter en de dynamiek. Met name bij groene en historische gebieden en linten is plaatsing niet mogelijk.

Domstadkwaliteit:

Domstadkwaliteit is toegekend aan de compacte stad, de buitenstad en landelijk gebied, overige stedelijke verbindingswegen, overige hoofdbomenstructuur en overige wenselijke groenstructuren. Digitale en/of bewegende reclamevormen zijn niet gewenst in woonbuurten en groengebieden, dus in een groot deel van de stad zullen deze niet toegestaan worden.

Voor de richtlijnen komen in de regel de dynamische gebieden in aanmerking voor bewegende en/of digitale reclamevormen, zijnde:
Centrum Binnenstad, Centrum Stationsgebied, Science Park, Leidsche Rijn Centrum, radialen (oude toegangswegen), stedelijke verbindingswegen, Poorten, Stations, (H)OV-knooppunten, P&R's, Historische Dorpskernen (in afstemming op historische waarden), Binnenstad, Stadsdeelcentrum Leidsche Rijn Centrum, stedelijke verbindingswegen overig, hoofdbomenstructuur overig (veelal grotere radialen), stadsdeelcentra, grootschalige concentraties, wijkwinkelcentra, winkelradialen, buurtwinkelstrips en buurtwinkelcentra.

3.2 Nadere uitwerking per reclamevorm

Abri's

In abri's is het nog niet gebruikelijk digitale reclame te plaatsen en aangezien abri's langs de wegen zijn geplaatst, kan dit vanuit verkeerstechnisch oogpunt niet wenselijk zijn. Roterende posters zijn afhankelijk van de verkeerssituatie wel toegestaan, uitgezonderd in de woon- en groengebieden. Hier prevaleert de rustige uitstraling. Het is goed denkbaar dat in de toekomst er vraag ontstaat naar (stilstaande) digitale reclame. Op dat moment zal met in achtneming van de verkeerstechnische situaties beoordeeld worden of dit wenselijk is.

Vrijstaande reclamevitrines
Anno 2016 staan er circa 200 vrijstaande reclamevitrines in Utrecht. Vrijstaande reclamevitrines zijn de dragers waar het plaatsen van digitale en/of bewegende reclame het meest aan de orde zal komen. Er is voor gekozen om dit incidenteel toe te staan in de dynamische gebieden met een stedelijke of wijkbetekenis, waar sprake is van veel gebruikers. Dit komt tenminste overeen met de Alluregebieden, uitgezonderd de groengebieden met deze kwaliteit. Er blijft in de Alluregebieden sprake van maatwerk: per reclamevitrine zal gekeken worden welke reclamevorm mogelijk is, zowel qua impact op het straatbeeld en indien van toepassing op de historisch waardevolle omgeving maar ook met betrekking tot verkeershinder. Dit geldt tevens voor de 'poorten' uit de Kadernota als verlengstuk van de Binnenstad en langs de stedelijke verbindingswegen in de gebieden met Domstad of Domstad Bijzonder. In deze laatste categorieën kan het 50 of 30km/u-regime een rol spelen.

In de Alluregebieden kunnen vrijstaande reclamevitrines altijd een toegevoegde waarde krijgen in de vorm van een gemeentelijke informatievoorziening in combinatie met reclame. Met name aan de randen en toegangen van deze gebieden kan dit van meerwaarde zijn voor de passant, maar uitgangspunt blijft dat de reclame-uiting in dezelfde reclamevitrine de plek niet mag domineren.

In de overige dynamische gebieden zijn vaste en roterende posters toegestaan (in overleg met de afdeling Verkeer) evenals beperkt bewegende digitale reclame in vrijstaande reclamevitrines. Roterende posters zijn niet gewenst in woon- en groengebieden.
Het sporadisch toestaan van full motion in de dynamische gebieden is afhankelijk van het historische karakter en de verkeersveiligheid (alleen eventueel in voetgangersgebieden).

Billboards (portraitformaat)
Vanwege de grotere omvang met de daaraan verbonden ruimtelijke impact en lichtoverlast, zijn billboards alleen toegestaan in een omgeving die het ook daadwerkelijk verdraagt. Hiervoor komen drie gebieden in aanmerking: stedelijke verbindingswegen, P&R en grootschalige concentratiegebieden (meubel- en autoboulevard). Verkeersveiligheid blijft hier maatgevend.

Reclame-elementen aan lantaarnpalen
Voor het eventueel vervangen van lichtbakken aan lantaarnpalen door een digitale uiting wordt ook de Kadernota als uitgangspunt gehanteerd. Vanwege de lichtimpact en het grote aantal bestaande lichtmastreclame met lichtbakken, in combinatie met vrijstaande reclamevitrines en abri's, is er voor gekozen deze digitale vorm van reclame zeer selectief toe te passen. Alleen de stedelijke verbindingswegen en winkelgebieden komen hiervoor – met maatwerk - in aanmerking.

Reclamemasten langs snelwegen
De plaatsing van reclamemasten wijkt af van de meer binnenstedelijke, kleinschalige plaatsing van digitale en/of bewegende reclamevormen. Snelwegen zijn geen onderdeel van de Kadernota openbare ruimte en deze richtlijnen, omdat Rijkswaterstaat bevoegd gezag is ten aanzien van deze reclamevormen.

Ledschermen op of tegen gebouwen
Bij ledschermen op en tegen gebouwen spelen de diverse belangen van bewoners, bezoekers, gemeente en ondernemers. Dit betreffen uitingen die niet onder de aanbestede reclamevormen vallen, maar aangevraagd worden door commerciële partijen die zelf adverteerders werven zonder afdracht aan de gemeente (zoals bij aanbestede reclamevormen). Vanwege én de extra druk op het stadsbeeld (naast de aanbestede uitingen) én de concurrentiepositie ten opzichte van de aanbestede reclamevormen, wordt dit slechts sporadisch toegestaan. Ook hierin is de typologie uit de Kadernota leidend waar mogelijk een dergelijk scherm onder voorwaarden kan worden toegestaan.

Het enige hoogdynamisch stedelijk gebied waar een dergelijk scherm toegestaan zou kunnen worden is in het Centrum Stationsgebied, maar ook hier is sprake van Utrechtse Allure en maatwerk is een vereiste.

Vanzelfsprekend gelden voor ledschermen op of tegen gebouwen dezelfde criteria ten aanzien van lichthinder, verkeersveiligheid etc. Handhaafbaarheid komt hier als complicerende factor bij. Ook de relatie tot de aanwezige aanbestede reclamevormen speelt een doorslaggevende rol. Schermen in de buurt van (toekomstige) woongebouwen is uitgesloten. Aspecten als o.a. maatvoering dienen meegewogen te worden, in afstemming op de schaal van de stedelijke omgeving en het gebouw. De gemeente is terughoudend in het toestaan.
Daarnaast is het voorstelbaar dat op een typisch leisureterrein als het Jaarbeursgebied, op eigen terrein, een dergelijk scherm wordt geplaatst. Echter indien gekeerd naar openbaar gebied zal bij de vergunningverlening in ieder geval getoetst worden op verkeers- en lichthinder.

Bijlage 3 Nadere randvoorwaarden zoneringen NSVV:

Onderstaand zijn nogmaals de koppelingen van zones uit de richtlijnen van de NSVV met de verschillende gebieden uit de Kadernota weergegeven.

Zone	Typologie met de daaraan verbonden kwaliteit	
E1	Landgoederen	Utrechtse Allure
	Forten	Utrechtse Allure
	Màximapark	Utrechtse Allure
	Stadsparken en landgoederen	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Wijk- of buurtparken	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Begraafplaatsen	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Landelijk gebied	Domstadkwaliteit
	Overige wenselijke groenstructuren	Domstadkwaliteit
E2	Parken en Pleinen	Utrechtse Allure
	Waterlijnen	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Linten	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Compacte stad	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Buitenstad	Domstadkwaliteit
E3	Radialen	Utrechtse Allure
	Stedelijke verbindingswegen	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Stations	Domstadkwaliteit Bijzonder
	(H)OV-knooppunten	Domstadkwaliteit Bijzonder
	P&R's	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Historische Dorpskernen	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Stadsdeelcentra	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Grootschalige concentraties	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Wijkwinkelcentra	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Winkelradialen	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Buurtwinkelstrips en buurtwinkelcentra	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Overige stedelijk verbindingswegen	Domstadkwaliteit
	Overige hoofdbomenstructuur	Domstadkwaliteit
E4	Centrum Binnenstad	Utrechtse Allure
	Centrum Stationsgebied	Utrechtse Allure
	Leidsche Rijn Centrum	Utrechtse Allure
	Science Park	Utrechtse Allure
	Poorten	Domstadkwaliteit Bijzonder

Tabel 3.1 Koppeling kwaliteitsniveaus aan zonering richtlijnen NSVV

De lichttechnische parameters zijn per zone afhankelijk van het oppervlakte van de reclameuiting. Daarbij hanteert het college de volgende grenswaarden:

Lichttechnische parameter	Omgevingszone			
	E1	E2	E3	E4
Oppervlak < 0,4 m^2	Geen led	Geen led	750 cd/m^2	1000 cd/m^2
Oppervlak 0,4 - < 2 m^2	Geen led	Geen led	500 cd/m^2	750 cd/m^2
Oppervlak 2 - < 5 m^2	Geen led	Geen led	300 cd/m^2	500 cd/m^2
Oppervlak 5 – 10 m^2	Geen led	Geen led	200 cd/m^2	300 cd/m^2
Oppervlak 10 – 20 m^2	Geen led	Geen led	150 cd/m^2	200 cd/m^2
Oppervlak 20 – 50 m^2	Geen led	Geen led	100 cd/m^2	150 cd/m^2
Oppervlak 50 – 100 m^2	Geen led	Geen led	75 cd/m^2	100 cd/m^2
Oppervlak >100 m^2	Geen led	Geen led	10 cd/m^2	25 cd/m^2

Tabel 3.1 Grenswaarden voor maximaal toegestane oppervlakteluminantie bij ledverlichting:
Bron: Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde

cd/m² = candela per m²

Voor bewegende lichtbeelden (wisselende schermen) geldt als uitgangspunt dat de frequentie van wisselende lichtbeelden een maatgevende invloed heeft op het ervaren van hinder. De dynamiek van een reclame-uiting wordt daarom gecompenseerd door de grenswaarden van de oppervlakteluminantie te verlagen.

Voor de bewegende beelden is er weer een onderscheid te maken in digitale stills (wisseling om een aantal seconden, wordt toegepast in lichtmasten en billboards) en digitale stills voorzien van animatie (een lichtere vorm van beweging bijvoorbeeld fading van beelden in reclamevitrines)

Tabel 3.2 frequentie categorieën voor dynamische reclame-uitingen

Categorie	Frequentie*	Beschrijving	Voorbeeld
f1	$f \leq 0{,}17$Hz	Vrijwel statische beelden	Ledscherm met slideshow zonder overgangseffect, billboard
f2	$0{,}16$ Hz $< f < 0{,}5$ Hz	Wisselende beelden	Ledscherm met slideshow met overgangseffect, wegmarkering, lichtkrant
f3	$0{,}5$ Hz $\leq f < 24$ Hz	Snel wisselende beelden	Apothekerskruis, lichtkrant, stroboscoop, knipperlicht
f4	$f \leq 24$ Hz	Bewegend beeld, vloeiend	Videobeeld, reclameboodschap of live-uitzending

Bron: Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde

** Toelichting: een frequentie van bijvoorbeeld 0,16 Hz houdt een beeldwisseling in van een maal per zes seconden en een frequentie van bijvoorbeeld 0,5 Hz een maal per twee seconden.*

Aan de hand van de categorieën en de verschillende omgevingszones heeft de gemeente een compensatiefactor vastgesteld. Deze factor compenseert de dynamiek van reclame-uitingen en verlaagt de grenswaarde.

Tabel 3.3 compensatiefactor C voor dynamische reclame-uitingen per frequentiecategorie en omgevingszone

Categorie	E1	E2	E3	È4
f1	0*	0	1	1
f2	0	0	0,6	0,6
f3	0	0	0	0,4
f4	0	0	0,6	0,6

* bij een compensatiefactor van 0 is een dynamische reclame-uiting niet toegestaan
De in tabel vermelde grenswaarden voor maximaal toegestane oppervlakteluminantie van het aangestraalde of lichtuitstralende deel van reclameborden en -objecten worden met bovenstaande compensatiefactoren vermenigvuldigd volgens: $L_{cor} = L_{gr} \times C$
Waarbij:
L_{cor} : gecorrigeerde grenswaarde waarmee de dynamische reclame-uiting beoordeeld dient te worden
L_{gr} : Grenswaarde zoals vermeld in de oppervlakteluminantietabel
C : Compensatiefactor voor dynamische reclame-uitingen
Bron: Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde

In verband met lichtvervuiling en duurzaam lichtgebruik wordt rekening gehouden met een tijdsindeling. Onder lichtvervuiling wordt de som van alle negatieve effecten van kunstlicht op de omgeving verstaan, met inbegrip van het effect van hinderlijk licht. Onderstaande tabel geeft aan dat in stedelijke gebieden, uitgezonderd langs de verbindingswegen, de verlichte reclame-objecten

gedurende de nacht niet uitstralen om de overlast te beperken. Langs de verbindingswegen is sprake van 24-uursgebruik van de openbare ruimte en is objectverlichting toegestaan. In en langs de hogere dynamische gebieden is dag- en nachtverlichting inherent aan het karakter van de openbare ruimte en kan daar toegestaan worden. Wel is voorstelbaar om afspraken te maken over het reduceren van de oppervlakteluminantie met een aanvullende compensatiefactor gedurende de nachtelijke uren.

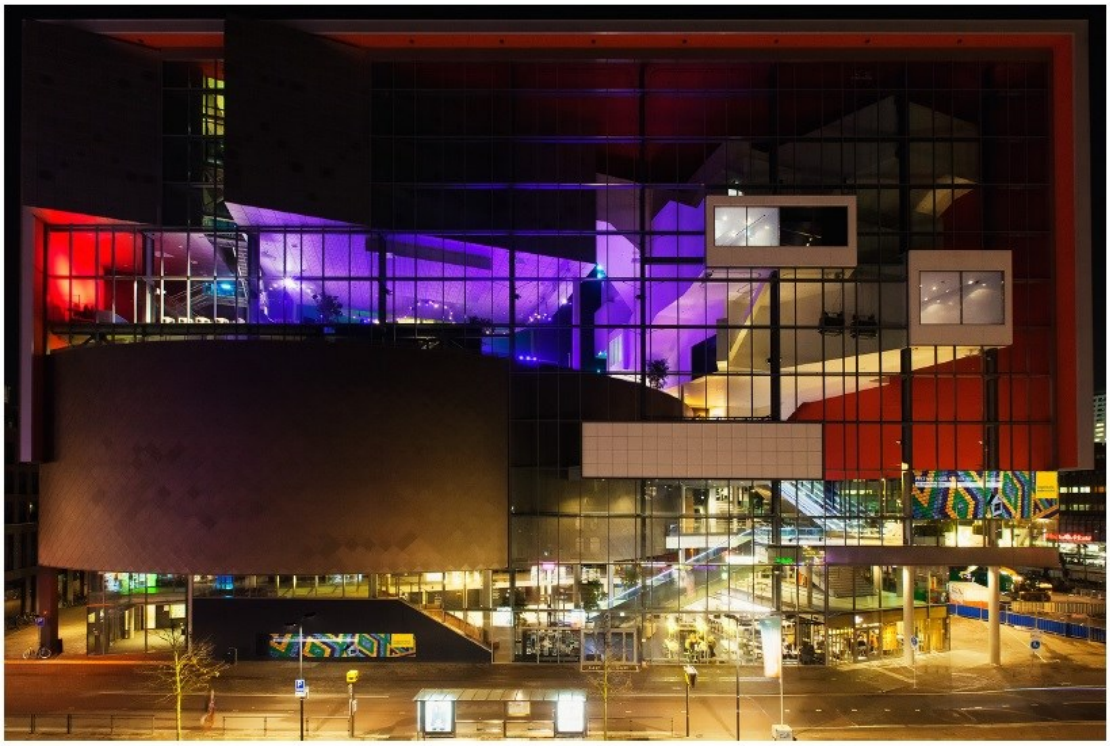
Tabel 3.4

Omgevings zone	E1	E2	E3		E4
			E3-A Verbindingswegen (waaronder ook radialen)	E3-B Overig stedelijk gebied	
Dag en avond 07.00 – 23.00 uur	niet	niet	toegestaan	toegestaan	toegestaan
Nacht 23.00 – 07.00 uur	niet	niet	toegestaan	afgeraden	toegestaan

Bijlage voorstellen ledvoorzieningen culturele schermen

Onderstaand zijn een aantal concrete voorstellen opgenomen die door de desbetreffende instellingen aan de welstandscommissie zijn voorgelegd, maar die gelet op de huidige reclameverordening niet formeel in behandeling zijn genomen.

TivoliVredenburg

(scherm linksonder en rechts boven kolommen)

Het voorstel bij TivoliVredenburg betreft schermen voor het communiceren van het programma (overweging: mogelijke bijdrage bij bredere inzet dan alleen ter promotie van TivoliVredenburg).

Stadsschouwburg

Het voorstel bij de Stadsschouwburg betreft dezelfde ledschermen die binnen zijn geplaatst, in de vitrinekasten aan de buitenzijde te plaatsen (in klimaatkasten achter ontspiegeld glas) met ‘posters’ zoals in beeld gebracht.

Geertekerk

Het voorstel bij de Geertekerk betreft de bestaande informatiekast te vervangen door een digitale variant.

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Vergunningen, Toezicht en Handhaving Wiel, M.P. van der (Manon)
Kenmerk	16.509156
Vergadering	Raadsvoorstellen weekoverzicht
Vergaderdatum	14 mei 2017
Jaargang en nummer	
Geheim	Nee
Portefeuille	Ruimtelijke ordening

Nieuwe reclamevormen en vaststelling gewijzigde Reclameverordening

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 De Reclameverordening gemeente Utrecht 2017 vast te stellen , waarin digitale en/of bewegende reclamevormen mogelijk worden gemaakt.

2 De Reclameverordening 2004 in te trekken op het moment van inwerkingtreding van de Reclameverordening gemeente Utrecht 2017.

3 In te stemmen met de mogelijkheid van een niet-bedrijfsgebonden led/lcd-scherm op een enkel gebouw en deze te beperken tot de plekken aangewezen in de 'Richtlijnen voor digitale en/of bewegende reclamevormen'.

4 In te stemmen met het onder voorwaarden mogelijk maken van het gebruik van digitale middelen door culturele ~~instellingen~~ activiteiten om programmeringen kenbaar te maken.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. G.G.H.M. Haanen Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
Eerst terug in de commissie? dan 45 minuten in de raad, anders 1,5 uur in de raad?

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_7679
Bijlage: Reclameverordening gemeente Utrecht voor GVOP en DROP
Bijlage: Richtlijnen bewegende en of digitale reclamevormen bij reclameverordening
Bijlage: Bijlage voorstellen ledvoorzieningen culturele schermen

Eerdere besluitvorming
Collegebesluit ontzorgmodel bij aanbesteding abri's (2016)
Sponsoren rotondes (2015)
Reclameverordening Utrecht (2004)
Kadernota kwaliteit openbare ruimte (2016)
Collegebesluit vaststelling 'Richtlijnen voor digitale en/of bewegende reclamevormen in de openbare ruimte' (2017)

Uitvoering

Gemeente Utrecht

Context

Reclamevormen zijn divers: digitaal of analoog, statisch of bewegend. Digitaal zijn effecten mogelijk zoals roterende beelden, bewegende posters, digitale effecten of filmpjes. De gemeente Utrecht wordt benaderd voor verschillende toepassingen van digitale en/of bewegende reclamevormen. Voor een goede balans tussen leefbaarheid-levendigheid is van belang dat de gemeente de regie houdt en bepaalt waar en onder welke voorwaarden deze reclame is toegestaan. Bewegende (digitale) reclame heeft grote invloed op het straatbeeld, maar biedt ook kansen om gemeentelijke informatie te verstrekken, minder objecten door bundeling van bv luchtmeters en elektrische oplaadpunten en citymarketing. Het college wil meegaan met deze nieuwe ontwikkelingen, maar met zorg en oog voor de kwaliteit van de openbare ruimte tbv een veilige en gezonde leefomgeving voor mens en dier. Om (digitale) bewegende reclame-uitingen mogelijk te maken is aanpassing van de reclameverordening nodig. In het voorliggende voorstel wordt de raad gevraagd hiermee in te stemmen.

Maatwerklocaties
Het college kiest voor maatwerk. In de Kadernota kwaliteit openbare ruimte is een stedelijke onderverdeling gemaakt in typologieën openbare ruimte. Doel van deze nota: het neerzetten van inhoudelijke kaders om de regie op de openbare ruimte te verbeteren. De Kadernota is leidend om te bepalen wat waar mogelijk is aan digitale en/of bewegende reclamevormen. Hiervoor heeft het college 'Richtlijnen voor digitale en/of bewegende reclamevormen' vastgesteld, onder voorbehoud van de raadsinstemming met de Reclameverordening 2017. Als algemene uitgangspunten zijn gehanteerd dat in commerciële centra en in een stedelijk dynamische omgeving digitale reclamevormen veelal mogelijk zijn, ook met bewegende beelden, maar in de luwere gebieden (woonbuurten, parken, historische omgeving) geen (digitale) bewegende uitingen. Voor groengebieden gelden als argumenten voor uitsluiting van digitale en/of bewegende reclame hinder op de groenbeleving en negatief in relatie tot flora en fauna. In 'Allure'-gebieden is afhankelijk van de stedelijke dynamiek redelijk veel toegestaan, uitgezonderd de groene en historisch (belangrijke) gebieden. Voorstellen worden zorgvuldig gewogen: reclame langs de Nieuwegracht of Potterstraat vraagt om verschillende afwegingen. Maatwerk blijft op iedere locatie van belang, met name ook vanuit verkeersoogpunt. De richtlijnen maken onderscheid tussen de reclamevormen (roterend posters, digitaal, full motion etc) en de dragers (vrijstaande reclamevitrines, lichtmast, etc). Naast de Kadernota zijn de richtlijnen van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde toegepast, oa de grenswaarden voor oppervlakteluminantie en de beeldwisselfrequentie. Deze meer 'technische' richtlijnen zijn gekoppeld aan zoneringen: in het Utrechtse richtlijnendocument worden deze zoneringen gekoppeld aan de Kadernota (lokaal maatwerk).

Aanbesteding
De gemeente heeft een aantal reclamevormen aanbesteed: abri's/vrijstaande reclamevitrines/billboards, lichtmastreclame (aan lantaarnpalen), reclametorens langs rijkswegen en rotondereclame. Deze reclamevormen zijn kostenbesparend, beheer en onderhoud zijn uitbesteed en afdracht wordt gegenereerd. Het besluit tot aanbesteding van abri's e.d. heeft het college genomen onder voorbehoud van raadsinstemming met de Reclameverordening, voor het onderdeel digitale, bewegende reclamevormen. De aanbesteding is reeds gestart om deze eind 2017 af te kunnen ronden. In het programma van eisen bij de aanbesteding is voor digitale en/of bewegende beelden het voorbehoud opgenomen.

Ledtoepassingen voor culturele activiteiten
Digitale schermen zijn uitermate geschikt voor het kenbaar maken van culturele activiteiten. Het college wil dit onder strikte voorwaarden mogelijk maken, hetgeen een verruiming van het reclamebeleid (vastgelegd in de welstandsnota) betekent. Daarbij spelen verkeers-, erfgoed en fauna-aspectenculturele instellingen
Culturele instellingen dienen verzoeken in om hun programmering ter promotie zichtbaar te maken met ledschermen. Het college wil dit onder strikte voorwaarden mogelijk maken. Afhankelijk van gebouw en locatie dient hierin, in samenspraak met Commissie Welstand en Monumenten, maatwerk geleverd te worden. Daarbij spelen verkeers- en erfgoedaspecten ook een rol.

Beslispunt

Gemeente Utrecht

1 De Reclameverordening gemeente Utrecht 2017 vast te stellen , waarin digitale en/of bewegende reclamevormen mogelijk worden gemaakt.

Argumenten

1.1 Door deze reclamevormen onder voorwaarden toe te staan kan de gemeente de regie houden en bepalen waar en onder welke voorwaarden deze nieuwe reclamevormen zijn toegestaan.
De ontwikkelingen op het gebied van digitale reclame zijn in de afgelopen jaren hard gegaan en zijn nog steeds gaande. Meegaan met en anticiperen op deze markt is noodzakelijk en er is voor gekozen de digitale technologie bij reclame-uitingen met de grootste zorgvuldigheid toe te staan. Er liggen enerzijds kansen op het gebied van gemeentelijke informatievoorziening en reclameafdrachten, maar ook bedreigingen op het gebied van verkeers- en lichthinder voor mens en dier. Zorgvuldig maatwerk is daarom het uitgangspunt.
Daarbij is aandacht voor de verschillen tussen stilstaande en bewegende digitale reclame en de technische uitvoering. Gemeentelijke regie is noodzakelijk om zowel het (veilig) gebruik en beeld van de straat te bewaken als om financiële redenen (afdrachten veilig stellen). Het is goed voorstelbaar dat in een stedelijke omgeving objecten met ledverlichting passen bij het publieke en dynamische karakter, maar veelal is terughoudendheid vereist ten behoeve van een prettige en veilige leefomgeving. Het toestaan wat betreft reclamevorm, -drager en locatie blijft maatwerk in relatie tot een rustig straatbeeld, eventuele monumentale context en uit het oogpunt van verkeersveiligheid.

1.2 In de reclameverordening uit 2004 zijn knipperende en/of bewegende reclamevormen niet toegestaan.
In de huidige reclameverordening (2004) zijn knipperende en/of bewegende reclamevormen niet toegestaan (artikel 5 en 10). De Reclameverordening Utrecht 2017 is hierop aangepast door deze artikelen te schrappen om deze nieuwe reclamevormen mogelijk te maken. Voor het overige zijn er ten opzichte van de vorige Reclameverordening geen inhoudelijke wijzigingen.

1.3 De 'Richtlijnen voor digitale en/of bewegende reclamevormen' borgen de mogelijkheid tot zorgvuldig maatwerk.
Plaatsing van objecten met digitale en/of bewegende reclame dienen wat betreft reclamevorm, -drager en plaats getoetst te worden aan de 'Richtlijnen digitale en/of bewegende reclamevormen', welke het college onder voorbehoud van vaststelling van de Reclameverordening 2017 heeft vastgesteld.
In de Richtlijnen wordt de 'Kadernota kwaliteit openbare ruimte' (verder: Kadernota) als uitgangspunt gehanteerd en wordt voldaan aan de gestelde ambities in de Kadernota door de afstemming op de verschillende typologieën openbare ruimte, en door hier weer maatwerk toe te passen. Verkeers- en lichthinder zijn de voornaamste criteria. In de Richtlijnen wordt onderscheid gemaakt in het type reclamevorm en –drager. Daarnaast zijn op de uitgangspunten van de Kadernota de richtlijnen van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde toegepast. Hierdoor kunnen mogelijk nadelige effecten van digitale en/of bewegende reclamevormen op de omgeving worden meegewogen en deze meer technische richtlijnen (bijvoorbeeld oppervlakteluminantie) op afgestemd. Ook kan het als uitgangsdocument gebruikt worden voor (her)plaatsing. Het college kan door het aanpassen van de richtlijnen inspelen op toekomstige ontwikkelingen en nieuwe inzichten op het gebied van digitale en/of bewegende reclame. Daarbij blijft zorgvuldig maatwerk voorop staan.

1.4 Plaatsing wordt hoofdzakelijk beperkt tot gemeentelijk aanbestede objecten, waardoor een aantal ongewenste (financiële) neveneffecten wordt beperkt of voorkomen.
Het plaatsen van bewegende en/of digitale reclame is van invloed op het stadsbeeld. Daarnaast is er sprake van grote onderlinge reclameconcurrentie, waarin de gemeente afspraken heeft gemaakt met de gegunde partijen. Regie door de gemeente is derhalve essentieel. Door plaatsing van digitale en/of bewegende reclame-uitingen hoofdzakelijk te beperken tot gemeentelijk aanbestede projecten wordt het volgende geborgd:

- impact op stadsbeeld maar ook op aspecten als bijvoorbeeld licht- en verkeershinder kunnen beter worden gereguleerd
- afdrachten gaan naar de gemeente en beperken zich niet tot eenmalige leges
- risico op schadeclaims door gegunde partijen worden verkleind.

Kanttekeningen

1.1 De ontwikkelingen zijn onvoorspelbaar.
Op de technische ontwikkelingen is voor een deel te anticiperen. De ontwikkelingen in de markt gaan in een dusdanig rap tempo dat ook het daaraan gekoppelde gedrag van bijvoorbeeld de adverteerders niet met zekerheid is te voorspellen. In 2010 durfde nog maar 1% van de adverteerders gebruik te maken van digitale reclamevormen – onder meer vanuit conservatisme en slechte kwaliteit van de LED-schermen -, maar in 2015 is dat aandeel al gestegen naar 15% en de verwachting is in 2020 25%. Daarentegen kan de innovatie op andere terreinen zo hard gaan, dat mogelijk daar een 'andere' concurrerende markt ontstaat.

1.2 Naast de Richtlijnen blijft maatwerk nodig.
De 'Richtlijnen digitale en/of bewegende reclamevormen' geeft op hoofdlijnen zoneringen aan waar de verschillende toepassingen van bewegende en/of digitale reclame denkbaar zijn en waar zeker niet. Maar met name uit oogpunt van licht- en verkeershinder voor mens en dier blijft het maatwerk en kan over een object toch anders besloten worden. Plaatsing dient bij te dragen aan de ontwikkeling en gebruik van de openbare ruimte.

1.3 De aanbestedingsprocedure voor abri's, losstaande reclamevitrines en billboards is al gestart.
Om de betreffende aanbesteding in het najaar van 2017 tijdig af te kunnen ronden kan niet gewacht worden op de besluitvorming van uw raad over reclame met digitale en/of bewegende beelden. In het programma van eisen bij de aanbesteding zal met betrekking tot digitale en/of bewegende beelden een voorbehoud worden gemaakt ten aanzien van de besluitvorming door de Raad. Wanneer de Raad niet instemt met tot wijziging van de Reclameverordening zal dat onderdeel van de aanbesteding niet uitgevoerd worden.
Indien uw raad instemt met stadsbrede digitale reclamevoering en informatievoorziening zal deze nieuwe reclamevorm op basis van maatwerk worden toegepast, conform de ontwikkelingen. De aanbesteding gaat over meer dan 500 abri's, losstaande reclamevitrines en billboards in de gehele gemeente Utrecht. In eerste instantie wordt het overgrote deel nog ingevuld op een wijze (poster) zoals dat nu ook ingevuld is. De toepassing van digitale en bewegende reclamevormen zal in beginsel onder de 5% van het totaal aantal aanbestede objecten gaan.

1.4 Gemeentelijke regie beperkt zich tot vergunningsplichtige objecten.
Het straatbeeld wordt al druk belast door de vaak noodzakelijke elementen: bebording, voorzieningen, straatmeubilair, etc. Daarnaast is bewegende (licht)reclame dat meer dan 50 cm achter glas is geplaatst vergunningsvrij. In de verordening is een uitzondering gemaakt voor reclame die vanwege bijvoorbeeld lichtuitstraling substantieel veel externe effecten heeft op de nabij gelegen gevels. In die gevallen is er wel sprake van een vergunningplicht. In alle gevallen kan op basis van milieuregelgeving worden opgetreden tegen excessen op het gebied van lichthinder.

~~1.4~~1.5 Handhaafbaarheid is lastig
Handhaafbaarheid van de gestelde randvoorwaarden ten aanzien van oppervlakteluminantie, tijdszoneringen en frequentie van de wisselende lichtbeelden is lastig. Dit heeft zowel te maken met bemensing als met de beschikbare technieken. Wat betreft de technische controleerbaarheid zijn positieve ontwikkelingen gaande, de problematiek geldt voor alle gemeenten.
Specifiek gericht op aanvragen voor digitale reclamevormen zal een lichtberekening tot de indieningsvereiste worden gerekend alsook een praktijkmeting na oplevering om te bevestigen dat de berekende waarden ook daadwerkelijk gerealiseerd zijn.
Steeksproefgewijs zal VTH testen of na verloop van tijd de lichtwaarden en wisselfrequenties conform vergunning nog worden gehanteerd.

Met opmaak: Lettertype: Niet onderstrepen, Onderstrepingskleur: Auto, (Intl) Verdana

Met opmaak: Lettertype: Niet onderstrepen, Onderstrepingskleur: Auto, (Intl) Verdana

Met opmaak: Standaard, Geen opsommingstekens of nummering

Met opmaak: Inspringing: Links: 1,26 cm, Geen opsommingstekens of nummering

Gemeente Utrecht

Beslispunt (referendabel)

2 De Reclameverordening 2004 in te trekken op het moment van inwerkingtreding van de Reclameverordening gemeente Utrecht 2017.

Beslispunt

3 In te stemmen met de mogelijkheid van een niet-bedrijfsgebonden led/lcd-scherm op een enkel gebouw en deze te beperken tot de plekken aangewezen in de 'Richtlijnen voor

digitale en/of bewegende reclamevormen'.

Argumenten

3.1 Het is onwenselijk om deze reclamedragers volledig uit te sluiten.
(Verkennende) aanvragen van led/lcd-schermen op gebouwen voor het plaatsen van advertenties van externe partijen worden ingediend. Deze commerciële partijen betalen eenmalig leges en ontvangen vervolgens advertentie-inkomsten. Deze reclamevoering is echter concurrerend voor de aanbestede reclamevormen waarvan het college de inkomsten wil borgen: hoe meer schermen, hoe minder inkomsten of hoe meer eigen gemeentelijke bijdrage aan (digitaal) straatmeubilair. Schermen in de nabijheid van aanbestede reclamevormen kunnen leiden tot schadeclaims i.v.m. gesloten reclamecontracten en extra visuele druk op de openbare ruimte. Het college is daarom zeer terughoudend in het toestaan. Door hier een beperkt aanbod qua locaties aan te bieden kan er én rekening worden gehouden met omgeving (bijvoorbeeld niet in woongebieden) én rekening gehouden worden met mogelijke gemeentelijk aanbestede objecten met digitale reclame om concurrentie in deze uit te sluiten. Daarnaast kunnen er voorwaarden gesteld worden wat betreft maatvoering en technische aspecten als lichtintensiteit, wisselfrequentie etc., te toetsen door o.a. de Commissie Welstand en Monumenten. Verkeersaspecten worden ook meegewogen.

Kanttekeningen

3.1 Commerciële partijen kunnen de mogelijkheden te beperkt vinden.
De commerciële belangen zijn groot en het zeer beperkt toestaan op of tegen gebouwen kan leiden tot kritiek op het beleid door de belanghebbende partijen.

3.2 Handhaving is lastig.
Handhaafbaarheid van de gestelde randvoorwaarden ten aanzien van oppervlakteluminantie, tijdszoneringen en frequentie van de wisselende lichtbeelden is lastig. Dit heeft zowel te maken met bemensing als met de beschikbare technieken. Wat betreft de technische controleerbaarheid zijn positieve ontwikkelingen gaande, de problematiek geldt voor alle gemeenten.

Beslispunt

4 In te stemmen met het onder voorwaarden mogelijk maken van het gebruik van digitale middelen door culturele ~~instellingen~~ activiteiten om programmeringen kenbaar te maken.

Argumenten

4.1 Voor de wisselende programmering is het digitaal aankondigen een zeer geschikte vorm.
Vele culturele instellingen in het land maken hier gebruik van en het functioneert beter dan informeren via posters. Maatwerk is het sleutelwoord: zeer terughoudend in relatie tot omgeving uit oogpunt van zowel dosering ten opzichte van commerciële uitingen als ten opzichte van verkeersstromen. Zowel de voorwaarden in de Richtlijnen voor digitale en/of bewegende reclamevormen als toetsing door de Commissie Welstand en Monumenten zijn vereist. In geval van een monument wordt ten aanzien van de monumentale waarden om advies gevraagd. De digitale voorzieningen mogen alleen voor culturele programmeringsdoeleinden worden benut, commerciële reclameboodschappen zijn niet toegestaan. Het is voorstelbaar dat voor culturele activiteiten de toetsing aan het reclamebeleid te beperkend is (bijvoorbeeld door de aangegeven maatvoering van lichtbakken), dat wordt met dit voorstel verruimd.

Kanttekeningen

~~4.1 Culturele instellingen krijgen hiermee een voorkeurspositie.~~
~~Culturele instellingen krijgen een voorkeursbehandeling ten aanzien van het gebruik van digitale middelen. Dit is vergelijkbaar met de huidige welstandsnota (waarin richtlijnen voor~~

~~bedrijfsgebonden reclame zijn opgenomen), waar ook meer mogelijkheden geboden worden wat betreft de promotie voor culturele instellingen.~~

~~4.2~~4.1 Dit kan conflicteren met monumentwaarden.
Enkele culturele instellingen zijn gehuisvest in een monument of in een monumentale omgeving. De Commissie Welstand en Monumenten heeft hier een toetsende rol.

~~4.3~~4.2 Dit kan leiden tot concurrentie met aanbestede posterlocaties.
Mogelijk neemt de belangstelling bij culturele instellingen af voor het plaatsen van posters (A0-contract) hetgeen voor zowel voor de exploitant nadelig is als voor de promotie van Utrecht.

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Vergunningen, Toezicht en Handhaving Wiel, M.P. van der (Manon)
Kenmerk	16.509156
Vergadering	Raadsvoorstellen weekoverzicht
Vergaderdatum	14 mei 2017
Jaargang en nummer	
Portefeuille	Ruimtelijke ordening

Nieuwe reclamevormen en vaststelling gewijzigde Reclameverordening

besluit

1 De Reclameverordening gemeente Utrecht 2017 vast te stellen , waarin digitale en/of bewegende reclamevormen mogelijk worden gemaakt.

2 De Reclameverordening 2004 in te trekken op het moment van inwerkingtreding van de Reclameverordening gemeente Utrecht 2017.

3 In te stemmen met de mogelijkheid van een niet-bedrijfsgebonden led/lcd-scherm op een enkel gebouw en deze te beperken tot de plekken aangewezen in de 'Richtlijnen voor digitale en/of bewegende reclamevormen'.

4 In te stemmen met het onder voorwaarden mogelijk maken van het gebruik van digitale middelen door culturele instellingen om programmeringen kenbaar te maken.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 14 mei 2017

De griffier	De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall	mr. J.H.C. van Zanen

Reclameverordening gemeente Utrecht 2017

(raadsbesluit van p.m.).
De raad van de gemeente Utrecht, gelet op het voorstel van b. en w. d.d. 11 april 2017
Besluit
vast te stellen de volgende
RECLAMEVERORDENING gemeente Utrecht 2017.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan dan wel mede verstaan onder:

1. aankondiging: elke zichtbare aanduiding, opschrift, mededeling, uitbeelding, afbeelding of projectie, al dan niet bewegend, al dan niet verlicht of aangelicht;

2. bouwwerk: hetgeen wordt bedoeld in de Utrechtse Bouwverordening;

3. buitenreclame:de reclame in de openbare ruimte, voor zover deze vanaf een openbare land-, water- of spoorweg of vanaf een andere voor het publiek toegankelijke plaats zichtbaar is;

4. gebouw: elk bouwwerk dat een voor personen toegankelijke overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

5. pand: een gebouw of een gedeelte van een gebouw dat door één of meer van voor naar achter doorlopende en van beneden tot boven opgaande bouwmuren is gescheiden van de rest van het gebouw en dat zelf niet meer is onderverdeeld door dergelijke bouwmuren;

6. rechthebbende: eenieder die over enig goed enige zeggenschap heeft krachtens een zakelijk of persoonlijk recht;

7. reclame: elke naamsaanduiding, bewegwijzering of openbare aankondiging of aanprijzing, al dan niet (gedeeltelijk) bewegend, al dan niet verlicht, overgebracht door middel van een aanduiding, opschrift, mededeling, uitbeelding, afbeelding, monster of brochure, geluidsversterking of projectie. Uitgezonderd hiervan zijn functionele bouwdelen van gebouwen als boeiboorden, borstweringen of luifels die in bedrijfskleuren zijn uitgevoerd;

8. reclamebord: een vrijstaande reclamedrager, waar door middel van bevestiging één of meer borden aan, in, op, of tegen zijn aangebracht of een vrij in de ruimte staand voorwerp uitsluitend of in hoofdzaak voor reclamedoeleinden ingericht of gebezigd;

9. reclamedrager: een voorwerp dat kennelijk bestemd is om reclame op aan te brengen;

10. voertuigen: alle rij- en voertuigen;

11. weg: hetgeen wordt bedoeld met ‘weg’ in artikel 1 van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht 2010

12. bevoegd gezag: bestuursorgaan als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;

13. omgevingsvergunning: een vergunning als bedoeld in artikel 2.2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Artikel 2 Werkingsgebied reclameverordening

Deze verordening geldt niet waar de provinciale Verordening Bescherming

Landschap en Natuur Utrecht van toepassing is.

Artikel 3 Reclameverbod

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning van het bevoegd gezag een handeling te verrichten als is beschreven in artikel 2.2, eerste lid onder h van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

2. Het in het eerste lid gestelde geldt niet ten aanzien van:

a. opschriften en aankondigingen op zuilen, borden, muren of andere constructies, daartoe aangewezen door burgemeester en wethouders;

b. opschriften en aankondigingen aan gebouwen en inrichtingen van openbaar vervoer, indien deze zijn aangebracht ten dienste van dat vervoer;

c. reclames, niet zijnde reclames op een steigerdoek, van zeer tijdelijke (31 dagen) aard. Deze reclames zijn verboden indien niet aan de eisen van de artikelen 9 en 10 van deze verordening zijn voldaan;

d. reclames waarbij tevens een omgevingsvergunning voor het bouwen vereist is.

Artikel 4 Indieningsvereisten

Bij het indienen van de aanvraag moet de aanvrager bijvoegen:

- een situatietekening (1:1000) en
- foto's en/of fotomontages in kleur van de bestaande en de nieuwe situatie.

Artikel 5 Weigeringsgronden

Het bevoegd gezag weigert de omgevingsvergunning:

a. indien de reclame hinder of gevaar veroorzaakt;

b. indien de reclame niet voldoet aan de eisen van welstand (zie artikel 10);

c. indien de reclame niet voldoet aan het overzicht beleidsregels steigerdoekreclame, of

d. indien de digitale/ en of bewegende reclame niet voldoet aan de ‘Richtlijnen voor digitale en/of bewegende reclamevormen in de openbare ruimte’.

e. Indien uit de specifieke plaatsgebonden belangenafweging blijkt dat de reclame uiting > 0,5 meter achter de gevel ondanks het nemen van maatregelen of het stellen van voorschriften te plaatse niet inpasbaar is.

Artikel 6 Voorschriften en beperkingen

1.Aan een krachtens deze verordening verleende vergunning kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden. Deze voorschriften en beperkingen mogen slechts strekken tot bescherming van het belang of de belangen in verband waarmee de vergunning of ontheffing is vereist.

2. Diegene aan wie krachtens deze verordening een vergunning is verleend, is verplicht de daaraan verbonden voorschriften na te komen.

3. Een vergunning of ontheffing kan voor een bepaalde tijd worden verleend.

Artikel 7 Intrekking of wijziging van de vergunning of ontheffing

De vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd:

a. indien ter verkrijging daarvan onjuiste dan wel onvolledige gegevens zijn verstrekt;

b. indien op grond van een verandering van omstandigheden of inzichten, opgetreden na vergunningverlening, moet worden aangenomen dat intrekking of wijziging wordt gevorderd door de belangen ter bescherming waarvan de vergunning is vereist;

c. indien de aan de vergunning verbonden voorschriften niet zijn of worden nagekomen;

d. indien van de vergunning geen gebruik wordt gemaakt binnen 26 weken na bekendmaking;

e. indien de houder of zijn rechtverkrijgende dit verzoekt;

f. indien is gebleken dat van de vergunning gedurende 1 jaar geen gebruik meer wordt gemaakt.

Artikel 8 Inzage vergunning

De vergunninghouder is verplicht om deze op eerste verzoek van een met de zorg voor de naleving van een of meer bepalingen van deze verordening belaste ambtenaar ter inzage af te geven.

Artikel 9 Algemeen criterium

Reclame mag geen (licht)hinder of gevaar veroorzaken;

Artikel 10 Welstand

Alvorens het bevoegd gezag op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor reclame beslist, brengt de Commissie Welstand en Monumenten Utrecht een advies uit over de eisen van welstand van de aanvraag.

Artikel 11 Bijzondere bepaling

Het bevoegd gezag kan -na advisering door de Commissie Welstand en Monumenten Utrecht - afwijken van deze verordening.

Hoofdstuk 2 Reclame op of aan bouwwerken

Artikel 12 Uitzonderingen

Naast het in artikel 3, tweede lid vermelde, geldt voor reclames op of aan bouwwerken het in het artikel 3, eerste lid bepaalde niet voor:

1. reclame verder dan 0,5 meter achter de ramen van een bouwwerk, tenzij het reclame betreft die substantieel veel externe effecten heeft op de nabij gelegen gevels;

2. reclame op zuilen, borden, muren of andere constructies, aangewezen door burgemeester en wethouders;

3. reclame voor openbare verkoping, verkoop, verhuur of verpachting van een pand, voor zolang zij feitelijk betekenis hebben maar maximaal 26 weken, en niet groter zijn dan 0,8 m2;

4. naamsaanduidingen, mits deze gezamenlijk geen groter oppervlak hebben dan 0,5 m2, geen van alle een grotere afmeting in één richting hebben dan 1,00 meter en geen van alle verder dan 0,1 meter uit de gevel steken;

5. reclame, welke ter voldoening aan een wettelijke verplichting dan wel op grond van een wettelijk toegekende bevoegdheid worden aangebracht en, indien daarin geen maten zijn vastgesteld, deze gezamenlijk geen groter oppervlakte hebben dan 0,5 m2 en geen van alle een grotere afmeting in een richting hebben dan 1,00 meter

Hoofdstuk 3 Straf-, overgangs- en slotbepalingen

Artikel 13 Handhaving door toezichthouders en/of opsporingsambtenaren

Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast de bij besluit van burgemeester en wethouders of de burgemeester aangewezen personen.

Artikel 14 Het binnentreden in woningen, andere gebouwen en terreinen

Het in verband met de handhaving van het bepaalde in deze verordening noodzakelijk geachte binnentreden van al dan niet afgesloten terreinen, ruimten en gebouwen, alsmede woningen, geschiedt met inachtneming van de Algemene wet op het binnentreden (Wet van 22 juni 1994, Stb. 572).

Artikel 15 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking op p.m. 2017.

2. Op dat tijdstip wordt de Reclameverordening Utrecht 2004 (Gemeenteblad van Utrecht 2004, nr. 15 incl. de wijzigingen opgenomen in het gemeenteblad van Utrecht 2010, nr. 59) ingetrokken.

Artikel 16 Overgangsbepalingen

1. Vergunningen en ontheffingen -hoe dan ook genaamd- verleend krachtens de Reclameverordening 2004, voor zover het gebod of verbod, waarop de vergunning of ontheffing betrekking heeft, ook vervat is in deze verordening, blijven van kracht.

2. Indien voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een aanvraag om vergunning of ontheffing op grond van de Reclameverordening is ingediend en voor zover het gebod of verbod, waarop de vergunning of ontheffing betrekking heeft, ook vervat is in deze verordening en voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening nog niet op de aanvraag is beslist, wordt de overeenkomstige bepaling van deze verordening toegepast.

Artikel 17 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als: Reclameverordening gemeente Utrecht 2017

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad, gehouden op p.m.

De griffier,

p.m.

De burgemeester,

p.m.

Deze verordening treedt in werking op p.m..

Toelichting Reclameverordening Utrecht 2017.

Gelet op de marktontwikkelingen op het gebied van digitale en/of bewegende reclamevormen is in deze nieuwe Reclameverordening 2017 het mogelijk gemaakt om deze reclamevormen te vergunnen. Dit is een principiële wijziging ten opzichte van de Reclameverordening 2004.

Bij de vaststelling van de Reclameverordening 2017 heeft de gemeenteraad expliciet betrokken dat op het gebied van digitale en/of bewegende reclamevormen zorgvuldig maatwerk van belang is bij de uitvoering door het college. Dit gebeurt aan de hand van de door het college vastgestelde 'Richtlijnen voor digitale en/of bewegende reclamevormen in de openbare ruimte'. Op basis van deze richtlijnen worden aanvragen voor digitale en/of bewegende reclame door het college conform het besluit van de gemeenteraad getoetst. Daarnaast adviseren de vakafdelingen met expertise op het gebied van verkeer en stedenbouw en de Welstandscommissie aan de vergunningverlenende afdeling. Indien er sprake is van een monument, wordt advies ingewonnen ten aanzien van het monumentaal karakter.

Artikel 1

Bouwwerk: Het komt neer op elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke op de plaats van bestemming hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren.

Gebouw: Deze definitie sluit aan bij de bouwregelgeving en wordt ook gehanteerd in de APV Utrecht 2010.

Reclame: Reclame komt voor in allerlei vormen en er komen er nog regelmatig bij. De uitgebreid ogende definitie tracht alle vormen waarin reclame zich manifesteert te omvatten.

Voertuigen: Hieronder worden ook begrepen trams, bussen, treinen maar ook fietsen, kruiwagens, kinderwagens en dergelijke kleine voertuigen.

Weg: De APV 2010 omschrijft 'Weg" aldus: Weg:

- 1. alle voor het openbaar verkeer openstaande wegen of paden daaronder begrepen de daarin gelegen bruggen en duikers, de tot de wegen of paden behorende kunstwerken, bermen en zijkanten, alsmede de aan de wegen liggende en als zodanig aangeduide parkeerterreinen;
- 2. de -al dan niet met enige beperking- voor het publiek toegankelijke pleinen en open plaatsen, parken, plantsoenen, speelweiden, begraafplaatsen, bossen en andere natuurterreinen, ijsvlakten en aanlegplaatsen voor vaartuigen;

- 3. de voor het publiek toegankelijke stoepen, trappen, portieken, gangen, passages en galerijen, welke uitsluitend tot voor bewoning in gebruik zijnde ruimte toegang geven en niet afsluitbaar zijn;
- 4. andere voor het publiek toegankelijke, al dan niet afsluitbare stoepen, trappen, portieken, gangen, passages, galerijen, roltrappen, toiletgelegenheden, traversen en werven; de afsluitbare alleen gedurende de tijd dat zij niet door of vanwege degene die daartoe naar burgerlijk recht bevoegd is, zijn afgesloten.

Artikel 2

De Verordening Natuur en Landschap van de provincie geeft aan wat er wel of niet mag in het buitengebied van de provincie. Onder meer is bepaald dat reclames - zonder vergunning - niet zijn toegestaan. Om te voorkomen dat overlap of witte vlekken ontstaan wordt een territoriale afbakening gehanteerd.

Artikel 3

- a. In de gemeente zijn vrije plakplaatsen aanwezig bedoeld voor het uiten van een mening. Voor het gebruik daarvan is geen vergunning nodig. Ook verkeersaanduidingen met de naam van de eigenaar, zoals de ANWB, vallen hieronder.
- b. Lijnvoering van busondernemingen aanduidingen van haltes en dergelijke zijn vergunningvrij.
- c. Reclames van zeer tijdelijke (31 dagen) aard hebben een korter effect op de openbare ruimte. Hierdoor staat het eisen van een vergunning niet meer in verhouding tot de te beschermen belangen. Wel dienen tijdelijke reclames aan de eisen van deze verordening te blijven voldoen. Deze bepaling geld niet voor reclames op steigerdoeken. Voor nadere eisen heeft het College hiervoor het Overzicht beleidsregels steigerdoekreclame vastgesteld.
- d. Reclames, waarbij een omgevingsvergunning voor het bouwen verplicht is, zijn uitgesloten van de vergunningplicht. De Woningwet en de Wet milieubeheer zorgen voor de bescherming van de belangen van deze verordening.

Artikel 4

Dit artikel is een uitwerking van de vereisten volgens artikel 7.4 van de Ministeriële regeling omgevingsrecht

Artikel 5

Met dit artikel kan het bevoegd gezag een omgevingsvergunning weigeren te verlenen. De weigeringgronden geven de te beschermen belangen van de verordening weer.

Artikel 6, tweede lid

Niet-nakoming van voorschriften die aan een vergunning verbonden zijn, kan grond opleveren voor intrekking van de vergunning of voor toepassing van andere administratieve sancties.

In de in deze verordening opgenomen algemene strafbepaling wordt overtreding van het bij of krachtens deze verordening bepaalde met straf bedreigd. Daardoor is ook het overtreden van aan een vergunning/ontheffing verbonden voorschriften met straf bedreigd.

Artikel 7

Uit deze omschrijving blijkt een bevoegdheid, geen plicht. Afhankelijk van de concrete situatie kan het middel worden toegepast.

Artikel 8

Voor de controle en handhaving is het praktisch dat de controlerend ambtenaar direct weet wat er wel of niet is toegestaan.

Artikel 9

~~De vrij open beperking houdt allerlei in, afhankelijk van plaats, tijd en omstandigheden. Te denken valt aan verkeersveiligheid, lichthinder bij buren, te veel afleidend.~~

Dat reclame geen hinder of gevaar mag veroorzaken is een open beperking die geldt voor alle vormen van reclame. Er kan sprake zijn hinder of gevaar kan door diverse omstandigheden zoals verkeersveiligheid, lichthinder of te veel afleidend vanwege aard en inhoud van de reclame. Gelet op de mogelijkheid van vergunningsvrije bewegende en/of digitale reclame speelt het voorkomen van lichthinder een belangrijke rol. Bij reclamevormen die niet voldoen aan de richtlijnen van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (hierna NSVV) is per definitie sprake van niet toelaatbare lichthinder.

Met opmaak: Lettertype: (Standaard) Lucida Sans Unicode, 9 pt

Met opmaak: Geen afstand, Afstand Voor: 0 pt, Na: 0 pt

Met opmaak: Lettertype: (Standaard) Times New Roman, 13 pt

Met opmaak: Standaard, Afstand Voor: Auto, Na: Auto

Met opmaak: Lettertype: (Standaard) Times New Roman, 13 pt

Artikel 10

De toetsing vindt plaats aan de hand van de Welstandnota die -op basis van de Woningwet- door iedere gemeente wordt vastgesteld.

Artikel 11

Hierin ligt de ruimte om voor bepaalde soorten van reclame, afmetingen, gebieden de verordening niet, of deels van toepassing te laten zijn of om extra regels vast te stellen. ~~-~~ Het college laat zich hierover tevoren adviseren.

Artikel 12: Eerste lid

Reclame direct achter glazen puien/ramen bepaalt mede het straatbeeld en uiterlijk aanzien van de omgeving. Wanneer reclame zich verder weg achter de pui bevindt wordt deze invloed minder. In gevallen dat reclame substantieel veel externe effecten heeft, op de nabij gelegen gevels is er wel sprake van een vergunningplicht. Hier kan sprake van zijn door o.a. licht, trillingen en bewegingen.

Derde lid

Deze bepaling voorkomt dat iedere naamsaanduiding vergunningplichtig is.

Artikel 13:

Onder toezichthouder wordt in artikel 5:11 van de Algemene wet bestuursrecht verstaan een persoon, bij of krachtens wettelijk voorschrift belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift.

Met opmaak: Lettertype: (Standaard) Lucida Sans Unicode, 9 pt

Met opmaak: Afstand Voor: Auto, Na: Auto, Regelafstand: enkel

Met opmaak: Lettertype: (Standaard) Times New Roman, 13 pt

Met opmaak: Lettertype: (Standaard) Times New Roman, 13 pt

Met opmaak: Lettertype: (Standaard) Times New Roman, 13 pt

Met opmaak: Lettertype: (Standaard) Times New Roman, 13 pt

Met opmaak: Lettertype: (Standaard) Lucida Sans Unicode, 9 pt

Met opmaak: Geen afstand, Afstand Voor: 0 pt, Na: 0 pt

Richtlijnen digitale en/of bewegende reclamevormen gemeente Utrecht

Het college van B&W,
Overwegende dat gelet op de Reclameverordening 2017 richtlijnen nodig zijn om met te bepalen in welke gevallen digitale en/of bewegende reclamevormen vergunbaar zijn.
Gelet op de artikelen 2.2 lid 1 onder h Wabo, 1.1 lid 1 Wabo juncto 4:81 Awb, en artikel 5 van de Reclameverordening 2017 gemeente Utrecht,
Besluit vast te stellen de volgende
Richtlijnen digitale en/of bewegende reclamevormen gemeente Utrecht

1. Inleiding

Deze richtlijnen functioneren als toetsingskader om te bepalen waar digitale en/of bewegende reclamevormen in de openbare ruimte mogelijk zijn en welke technische voorwaarden gelden. Dit gaat aan de hand van de volgende systematiek. Aan elke locatie is een kwaliteitsniveau uit de Kadernota kwaliteit openbare ruimte gekoppeld. Dat kwaliteitsniveau bepaalt in beginsel welke type reclames waar toegestaan zijn. Vervolgens bepaalt de locatie ook welke technische voorwaarden van toepassing zijn op de digitale reclame uiting. Bij toetsing aan deze richtlijnen staat zorgvuldig maatwerk voorop. Verkeersveiligheid en het voorkomen van lichthinder voor mens en dier zijn daarbij altijd een zwaarwegende factor.

2. Koppeling aan typologieën Kadernota kwaliteit openbare ruimte

Doel van de Kadernota is het neerzetten van inhoudelijke kaders om de regie op de openbare ruimte te vergroten en daarmee de kwaliteit te verbeteren. Door met reclamevoering hierop aan te sluiten wordt het reeds ingezette beleid inzichtelijker voor bewoners, initiatiefnemers en ondernemers. De Kadernota focust ondermeer op een gezonde leefomgeving en kwalitatief goede openbare ruimte, waar reclame onderdeel van uitmaakt. In de Kadernota is een duidelijke onderverdeling van de stad gemaakt in typologieën openbare ruimte met de daaraan verbonden kwaliteiten. Deze typologieën zijn leidend om te bepalen wat er mogelijk is aan nieuwe reclamevormen (bewegend en/of digitaal). Hierbij wordt in ogenschouw genomen wat de al aanwezige stedelijke dynamiek is (commerciële centra), maar ook waar deze juist gematigd moet blijven (woonbuurten).

De koppeling met de Kadernota is concreet vormgegeven door de stedelijke onderverdeling te koppelen aan al dan niet gewenste digitale en/of bewegende reclamevormen. De verschillende type reclamedragers zijn uitgewerkt in bijlage 1. Voorkomen moet worden dat in gebieden met meer hoog stedelijke dynamiek alle mogelijke vormen zijn toegestaan en er een overdaad dreigt. Per type openbare ruimte is bepaald welke type drager er denkbaar is maar ook welk type reclame: (bewegend) digitaal, roterende poster of full motion (filmpje).

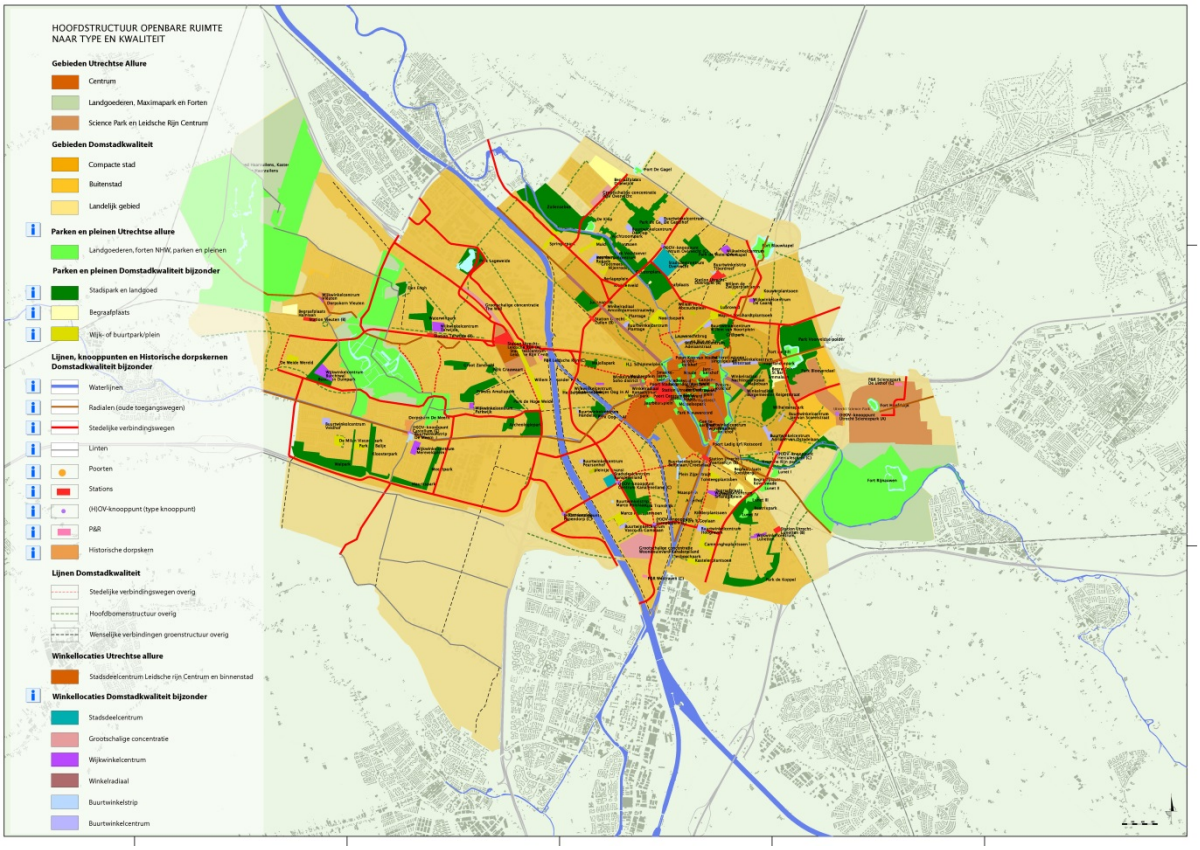
Als algemene uitgangspunten zijn gehanteerd dat in de commerciële centra digitale reclamevormen veelal mogelijk zijn, ook met bewegende beelden, zonder dat sprake is van een overdaad. Naarmate er sprake is van luwere gebieden (woonbuurten, parken, historische omgeving) zullen geen digitale

uitingen mogelijk zijn. Op plaatsen waar nu al analoge reclame is toegestaan en de uitstraling, vorm en lichthinder niet wezenlijk afwijken zal digitale reclame ook mogelijk zijn.

Roterende posters zijn op veel plaatsen mogelijk, uitgezonderd in woonbuurten en groengebieden. Voor groengebieden gelden als argumenten voor uitsluiting van digitale en/of bewegende reclame hinder op de groenbeleving en negatief in relatie tot flora en fauna. Full motion (filmpjes) is alleen (beperkt) mogelijk in de dynamische gebieden toegestaan mits er geen afbreuk wordt gedaan aan het historische karakter en de verkeersveiligheid, en alleen daar waar voetgangersverkeer is. De gemeente acteert hierin met zorgvuldig maatwerk.

2.1 Drie Utrechtse kwaliteiten

In de Kadernota is onderscheid gemaakt in drie kwaliteitsniveaus: Utrechtse Allure, Domstadkwaliteit Bijzonder en Domstadkwaliteit. Daarbinnen zijn diverse subniveaus aanwezig. Voor nadere inzage in de verschillende kwaliteiten benoemd in de Kadernota openbare ruimte: https://www.utrecht.nl/bestuur-en-organisatie/beleid/omgevingsvisie/thematisch-beleid/openbare-ruimte/. In onderstaande figuur is een volledig beeld opgenomen van de indeling van de stad.

figuur 1. Overzicht kwaliteitsniveaus uit Kadernota kwaliteit openbare ruimte.

De verschillende kwaliteitsniveaus kennen elk een eigen karakter en om die reden ook een eigen regime wat betreft toegestane reclamevormen. In de volgende tabel is per kwaliteitsniveau aangegeven welke vormen van reclame in beginsel zijn toegestaan. In bijlage 2 is een nadere uitwerkingen gegeven op de kwaliteitsniveaus en de verschillende type reclamedragers.

Tabel 1: Overzicht kwaliteitsniveaus en reclamevormen.

HOOFDSTRUCTUUR OPENBARE RUIMTE NAAR TYPE EN KWALITEIT	Kwaliteit	Mupi				Abri		Billboard		Mastrecl
		poster roterend	digitaal stil	digitaal bewegend	digitaal film	poster vast	poster roterend	digitaal stil	digitaal bewegend	digitaal stil
Gebieden Utrechtse Allure	Utrechtse Allure									
Centrum Binnenstad Hoogdynamisch	Utrechtse Allure									
Centrum Binnenstad Laagdynamisch	Utrechtse Allure									
Centrum Stationsgebied	Utrechtse Allure									
Landgoederen, Maximapark en Forten	Utrechtse Allure									
Science Park	Utrechtse Allure									
Leidsche Rijn Centrum	Utrechtse Allure									
Gebieden Domstadkwaliteit	Domstad									
Compacte stad	Domstad									
Buitenstad	Domstad									
Landelijk gebied	Domstad									
Parken en pleinen Utrechtse allure	Utrechtse Allure									
Landgoederen	Utrechtse Allure									
Forten NHW	Utrechtse Allure									
Parken en pleinen	Utrechtse Allure									
Parken en pleinen Domstadkwaliteit bijzonder	Domstad Bijzonder									
Stadspark en landgoed	Domstad Bijzonder									
Begraafplaats	Domstad Bijzonder									
Wijk- of buurtpark/plein	Domstad Bijzonder									
Lijnen, knooppunten en Historische dorpskernen Domstadkwaliteit bijzo	Domstad Bijzonder									
Waterlijnen	Domstad Bijzonder									
Radialen (oude toegangswegen)	Domstad Bijzonder									
Stedelijke verbindingswegen	Domstad Bijzonder									
Linten	Domstad Bijzonder									
Poorten	Domstad Bijzonder									
Stations	Domstad Bijzonder									
(H)OV-knooppunt (type knooppunt)	Domstad Bijzonder									
P&R	Domstad Bijzonder									
Historische dorpskernen	Domstad Bijzonder									
Winkellocaties Utrechtse allure	Utrechtse Allure									
Binnenstad	Utrechtse Allure									
Stadsdeelcentrum Leidsche rijn Centrum	Utrechtse Allure									
Lijnen Domstadkwaliteit	Domstad									
Stedelijke verbindingswegen overig	Domstad									
Hoofdbomenstructuur overig	Domstad									
Wenselijke verbindingen groenstructuur overig	Domstad									
Winkellocaties Domstadkwaliteit bijzonder	Domstad Bijzonder									
Stadsdeelcentrum	Domstad Bijzonder									
Grootschalige concentratie	Domstad Bijzonder									
Wijkwinkelcentrum	Domstad Bijzonder									
Winkelradiaal	Domstad Bijzonder									
Buurtwinkelstrip	Domstad Bijzonder									
Buurtwinkelcentrum	Domstad Bijzonder									

legenda kwaliteit		legenda plaatsing	
	Utrechtse Allure		Mogelijk
	Domstad Bijzonder		Mogelijk met maatwerk
	Domstad		Niet mogelijk

3. Nadere uitwerking technische randvoorwaarden

Lichthinder ontstaat bij een te groot contrast van het direct zicht op een verlicht object met de omliggende achtergrond (omgevingshelderheid). In november 2014 heeft de Commissie Lichthinder van de NSVV richtlijnen opgesteld voor het beoordelen van lichtobjecten in relatie tot deze lichthinder. De richtlijnen van de NSVV worden in meerdere gemeentes toegepast met betrekking tot aanlichting, zowel digitaal als niet-digitaal. In Utrecht vormen de NSVV richtlijnen de basis voor de technische voorwaarden die gesteld worden aan digitale en/of bewegende reclame. Dit geldt eveneens voor vergunningsvrije digitale reclame. De zoneringen van de NSVV zijn daartoe gekoppeld aan de diverse kwaliteitsniveaus.

3.1 Algemene omschrijving zonering:

De NSVV omschrijft de volgende vier types zoneringen in relatie tot lichthinder.

Zone	Omschrijving
E1	Gebieden met een (zeer) lage omgevingshelderheid, in het algemeen natuurgebieden, landelijke gebieden, maar ook gebieden als parken of historische gebieden
E2	Gebieden met een lage omgevingshelderheid, in het algemeen buitenstedelijke en landelijke (woon)gebieden, maar ook gebieden als parken, linten waterlijnen of historische gebieden
E3	Gebieden met een gemiddelde omgevingshelderheid, in het algemeen stedelijke (woon)gebieden, maar ook gebieden waar sprake is van verbinding en commercie
E4	Gebieden met een hoge omgevingshelderheid In het algemeen stedelijke gebieden met nachtelijke activiteiten, zoals uitgaanscentra en industriegebieden

Tabel 2: Zoneringen richtlijnen NSVV

Deze methodiek van zoneringen is gekoppeld aan de diverse typologieën uit de Kadernota. De gedachte daarbij is dat lichthinder wordt gecombineerd met de gevoeligheid van een gebied, afhankelijk van de typologie. Dit neemt niet weg dat in specifieke gevallen aanvullende eisen mogelijk zijn. Zo is het denkbaar dat digitale reclame qua helderheid aansluit bij moment waarop straatverlichting gedimd is. Waar mogelijk stellen wij dit dan ook als voorwaarde.

3.2 Typologieën uit de Kadernota gespecificeerd gekoppeld aan de zonering:

Zone	Typologie met de daaraan verbonden kwaliteit	
E1	Landgoederen	Utrechtse Allure
	Forten	Utrechtse Allure
	Màximapark	Utrechtse Allure
	Stadsparken en landgoederen	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Wijk- of buurtparken	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Begraafplaatsen	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Landelijk gebied	Domstadkwaliteit
	Overige wenselijke groenstructuren	Domstadkwaliteit
E2	Parken en Pleinen	Utrechtse Allure
	Waterlijnen	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Linten	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Compacte stad	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Buitenstad	Domstadkwaliteit
E3	Radialen	Utrechtse Allure

	Stedelijke verbindingswegen	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Stations	Domstadkwaliteit Bijzonder
	(H)OV-knooppunten	Domstadkwaliteit Bijzonder
	P&R's	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Historische Dorpskernen	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Stadsdeelcentra	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Grootschalige concentraties	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Wijkwinkelcentra	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Winkelradialen	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Buurtwinkelstrips en buurtwinkelcentra	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Overige stedelijk verbindingswegen	Domstadkwaliteit
	Overige hoofdbomenstructuur	Domstadkwaliteit
E4	Centrum Binnenstad	Utrechtse Allure
	Centrum Stationsgebied	Utrechtse Allure
	Leidsche Rijn Centrum	Utrechtse Allure
	Science Park	Utrechtse Allure
	Poorten	Domstadkwaliteit Bijzonder

Tabel 3. Koppeling kwaliteitsniveaus aan zonering richtlijnen NSVV

NB!: Zoals eerder benoemd blijft het toestaan van digitale en/of bewegende schermen afhankelijk van de toets door de wijkverkeersadviseur op verkeersveiligheid (o.a. zicht) en toegankelijkheid (Agenda 22). Daarnaast blijft in de Utrechtse Alluregebieden het wel of niet toestaan maatwerk.

4. Overige voorwaarden:

Bij de toetsing van aanvragen voor digitale reclame wordt verder getoetst aan de volgende voorwaarden:

- Kleurgebruik mag functie van de (verkeers-)signalering niet belemmeren.
- Uiting mag niet lijken op verkeersrelevante informatie (vormgeving, kleur, lichttoepassing, etc.).
- Objecten mogen de aandacht niet gedurende een lange tijd vasthouden.
- Objecten mogen niet misleiden.
- Voorkeur geniet een constante lichtsterkte in relatie tot het omgevingslicht met behulp van begrenzers.
- Bij nieuwe ontwikkelingen kan het noodzakelijk zijn nieuwe richtlijnen te formuleren bijvoorbeeld digitale, interactieve toepassingen in abri's.

5.1 Met betrekking tot de verkeerskundige aspecten gelden de volgende aandachtspunten:

- Langs de doorgaande wegen geen afleiding door bewegende beelden;
- Geen objecten te dicht op kruisingen waardoor zicht op kruisende verkeersbewegingen wordt ontnomen of beperkt;
- Geen fel verlichte objecten die bijvoorbeeld kunnen verblinden;

De gemeente Utrecht heeft geen expliciet verkeersbeleid met betrekking tot bewegende en of digitale reclamebeelden. Gelet hierop zijn in deze richtlijnen de voorgaande verkeerskundige aspecten benoemd. Het risico op afleiden van het verkeer is groot, de focus van de bestuurder mag niet wegdraaien van waar hij hoort: op de weg zelf. Digitale verlichting is voorstelbaar maar hierbij is verblinding een toetsingscriterium. De richtlijnen van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde houden hier rekening mee. Daarnaast mag de uiting niet lijken op reguliere verkeersborden en is de

plaatsing van een object van belang, zoals bij kruisingen en op locaties waar het zicht wordt beperkt en/of afstand van de weg.

Bewegende beelden worden nu beperkt toegepast (rollende posters). Bij de nieuwe reclamevormen is er sprake van statische digitale beelden die met een zekere frequentie roteren. Ook hiervoor zijn de richtlijnen van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde leidend.
Op stedelijke verbindingswegen is het toepassen van beelden die elkaar snel opvolgen en continue bewegingen (video's die continue afspelen) uitgesloten, deze leiden het verkeer te veel af.

Concluderend
Iedere locatie waar sprake is van bewegende (inclusief roterende statische beelden) en/of een digitale toepassing dient verkeerskundig beoordeeld te worden. Langs verbindingswegen betreft dit extra maatwerk: toets op verkeers- en lichthinder voor mens en dier, met name bij digitaal bewegend. Wisselende beelden kunnen worden toegestaan als de wisseling abrupt is en de wisselfrequentie gelijk aan of lager is dan 1 beeld per 6 seconden. Ook in dat geval kan de wisseling extra aandacht trekken. Het is bij dit afwegingscriterium extra van belang om eventuele afwijkingen van andere afwegingscriteria mee te wegen. Ook de beelden die worden getoond kunnen in de beoordeling worden betrokken. Het afwisselen van beelden of reclames die los van elkaar staan zal in veel gevallen geen probleem vormen. Daarentegen zal het tonen van beelden of teksten die elkaar opvolgen (zoals bij een beeldkrant) wel de aandacht lang vasthouden van de aandacht. De weggebruiker is dan gedwongen om te blijven kijken als hij of zij de complete tekst wil lezen en begrijpen. Het wisselen van stationaire beelden op digitale billboards (in tegenstelling tot continue beweging zoals bij een video) kan onder voorwaarden worden toegestaan, als de wisseling abrupt is, dat wil zeggen niet langer duurt dan 0,1 seconden. Er mogen bij de wisseling geen speciale effecten zoals 'fading' worden toegepast. Als de wisseling zelf zichtbaar is, is het voor een weggebruiker moeilijker om deze informatie buiten te sluiten. Ook het knipperen van een opvallende lichtbron trekt (onvrijwillig) de aandacht.

6. Conclusie
De gemeente Utrecht maakt digitale (bewegende) reclamevormen in de openbare ruimte mogelijk. Afhankelijk van de locatie wordt in de 'Richtlijnen bewegende en/of digitale reclame' bepaald welke vorm in welk object is toegestaan, eventueel onder voorwaarden of uitgesloten. Dit is gebaseerd op de 'Kadernota Openbare ruimte' en technische richtlijnen van de NSVV. Verkeers- en lichthinder voor mens en dier zijn de voornaamste criteria. De gemeente zal zelf de regie voeren. Onder strikte voorwaarden is op een enkele locatie in het Centrum Stationsgebied mogelijk een ledscherm tegen een gebouw toegestaan.

7. Inwerkingtreding
Deze richtlijnen treden in werking op het moment van inwerkingtreding van de Reclameverordening 2017 gemeente Utrecht.

8. Citeertitel
Deze richtlijnen worden aangehaald als: Richtlijnen digitale en/of bewegende reclamevormen gemeente Utrecht

Aldus vastgesteld in de vergadering van burgemeester en wethouders van Utrecht, gehouden op <datum>

De secretaris, De burgemeester,

Bijlage 1. Te onderscheiden reclamevormen

Analoge reclame (verlicht of onverlicht / stilstaand of bewegend):
Onverlicht: A0-reclamedisplays, A0-frames
Verlicht: vitrines in haltevoorzieningen, vrijstaande reclamevitrines, billboards, reclame-elementen aan lantaarnpalen, reclameframes op of tegen gebouwen, lichtmastreclame

Analoge reclamevitrines kunnen voorzien van een roterende posterbak, waardoor op dezelfde locatie meerdere uitingen getoond kunnen worden.

Verlicht betekent aangelicht of van binnenuit verlicht (via TL-buizen of LED's)

Digitale reclame
Stilstaand of bewegend; bewegend:

- Roterende schermen met ledverlichting*:

a. digitale stills voorzien van animatie (een lichtere vorm van beweging bijvoorbeeld fading van beelden in reclamevitrines)
b. digitale stills (wisseling om een aantal seconden, wordt toegepast in lichtmasten en billboards)

- Full motion (filmpjes in ledverlichting)

*ledverlichting: digitale reclame in LED of LCD (met LED aanlichting) of projectie, nieuwe technieken zijn in ontwikkeling.
LED: worden meestal gebruikt bij reclamevlakken van 2m^2 en meer
LCD: worden meestal gebruikt bij reclamevakken tot en met 2m2 (72", 84", 85" schermen).

Te onderscheiden type dragers zijn:

- Haltevoorzieningen (abri's)

- Vrijstaande reclamevitrines

- Billboards

- Reclame-elementen aan lantaarnpalen

- Reclamemasten langs snelwegen

- Ledschermen tegen of op gebouwen

Bijlage 2. Nadere uitwerking op hoofdlijnen in relatie tot de Kadernota

Bijgaande nadere uitwerkingen op kwaliteitsniveaus en type reclamedragers dienen als leeswijzer bij de voorgaande figuur.

3.1 Nadere uitwerking kwaliteitsniveaus

Utrechtse Allure:

De binnenstad, het Stationsgebied, Leidsche Rijn Centrum, Utrecht Sciencepark, Maximapark, de Landgoederen en forten zijn gebieden met de toekenning Utrechtse Allure. Afhankelijk van de stedelijke dynamiek is hier redelijk veel toegestaan aan digitale en/of bewegende reclamevormen, uitgezonderd de groene en historisch (belangrijke) gebieden. Echter maatwerk blijft van belang: per locatie zal gekeken moeten worden wat kan, ook vanuit verkeersoogpunt. In geval van verplaatsing van een reclame-object wordt ook maatwerk geleverd. Bij (ver)plaatsing (locatiebepaling) van een reclame-object wordt maatwerk geleverd. Het gebruik van de openbare ruimte is in ontwikkeling, waar de locatie van het object toe bijdraagt.

Domstadkwaliteit Bijzonder:

Domstadkwaliteit Bijzonder geldt voor waterlijnen, radialen (oude toegangswegen), stedelijke verbindingswegen, linten, poorten, stations, (H)OV-knooppunten, P&R's, historische dorpskernen, stadsparken, wijk-of buurtparken en begraafplaatsen, maar ook stadsdeelcentra, grootschalige concentraties, wijkwinkelcentra, winkelradialen, buurtwinkelstrips en buurtwinkelcentra.
Ook hier is het toestaan van digitale en/of bewegende reclamevormen afhankelijk van het stedelijk karakter en de dynamiek. Met name bij groene en historische gebieden en linten is plaatsing niet mogelijk.

Domstadkwaliteit:

Domstadkwaliteit is toegekend aan de compacte stad, de buitenstad en landelijk gebied, overige stedelijke verbindingswegen, overige hoofdbomenstructuur en overige wenselijke groenstructuren. Digitale en/of bewegende reclamevormen zijn niet gewenst in woonbuurten en groengebieden, dus in een groot deel van de stad zullen deze niet toegestaan worden.

Voor de richtlijnen komen in de regel de dynamische gebieden in aanmerking voor bewegende en/of digitale reclamevormen, zijnde:
Centrum Binnenstad, Centrum Stationsgebied, Science Park, Leidsche Rijn Centrum, radialen (oude toegangswegen), stedelijke verbindingswegen, Poorten, Stations, (H)OV-knooppunten, P&R's, Historische Dorpskernen (in afstemming op historische waarden), Binnenstad, Stadsdeelcentrum Leidsche Rijn Centrum, stedelijke verbindingswegen overig, hoofdbomenstructuur overig (veelal grotere radialen), stadsdeelcentra, grootschalige concentraties, wijkwinkelcentra, winkelradialen, buurtwinkelstrips en buurtwinkelcentra.

3.2 Nadere uitwerking per reclamevorm

Abri's

In abri's is het nog niet gebruikelijk digitale reclame te plaatsen en aangezien abri's langs de wegen zijn geplaatst, kan dit vanuit verkeerstechnisch oogpunt niet wenselijk zijn. Roterende posters zijn afhankelijk van de verkeerssituatie wel toegestaan, uitgezonderd in de woon- en groengebieden. Hier prevaleert de rustige uitstraling. Het is goed denkbaar dat in de toekomst er vraag ontstaat naar (stilstaande) digitale reclame. Op dat moment zal met in achtneming van de verkeerstechnische situaties beoordeeld worden of dit wenselijk is.

Vrijstaande reclamevitrines
Anno 2016 staan er circa 200 vrijstaande reclamevitrines in Utrecht. Vrijstaande reclamevitrines zijn de dragers waar het plaatsen van digitale en/of bewegende reclame het meest aan de orde zal komen. Er is voor gekozen om dit incidenteel toe te staan in de dynamische gebieden met een stedelijke of wijkbetekenis, waar sprake is van veel gebruikers. Dit komt tenminste overeen met de Alluregebieden, uitgezonderd de groengebieden met deze kwaliteit. Er blijft in de Alluregebieden sprake van maatwerk: per reclamevitrine zal gekeken worden welke reclamevorm mogelijk is, zowel qua impact op het straatbeeld en indien van toepassing op de historisch waardevolle omgeving maar ook met betrekking tot verkeershinder. Dit geldt tevens voor de 'poorten' uit de Kadernota als verlengstuk van de Binnenstad en langs de stedelijke verbindingswegen in de gebieden met Domstad of Domstad Bijzonder. In deze laatste categorieën kan het 50 of 30km/u-regime een rol spelen.

In de Alluregebieden kunnen vrijstaande reclamevitrines altijd een toegevoegde waarde krijgen in de vorm van een gemeentelijke informatievoorziening in combinatie met reclame. Met name aan de randen en toegangen van deze gebieden kan dit van meerwaarde zijn voor de passant, maar uitgangspunt blijft dat de reclame-uiting in dezelfde reclamevitrine de plek niet mag domineren.

In de overige dynamische gebieden zijn vaste en roterende posters toegestaan (in overleg met de afdeling Verkeer) evenals beperkt bewegende digitale reclame in vrijstaande reclamevitrines. Roterende posters zijn niet gewenst in woon- en groengebieden.
Het sporadisch toestaan van full motion in de dynamische gebieden is afhankelijk van het historische karakter en de verkeersveiligheid (alleen eventueel in voetgangersgebieden).

Billboards (portraitformaat)
Vanwege de grotere omvang met de daaraan verbonden ruimtelijke impact en lichtoverlast, zijn billboards alleen toegestaan in een omgeving die het ook daadwerkelijk verdraagt. Hiervoor komen drie gebieden in aanmerking: stedelijke verbindingswegen, P&R en grootschalige concentratiegebieden (meubel- en autoboulevard). Verkeersveiligheid blijft hier maatgevend.

Reclame-elementen aan lantaarnpalen
Voor het eventueel vervangen van lichtbakken aan lantaarnpalen door een digitale uiting wordt ook de Kadernota als uitgangspunt gehanteerd. Vanwege de lichtimpact en het grote aantal bestaande lichtmastreclame met lichtbakken, in combinatie met vrijstaande reclamevitrines en abri's, is er voor gekozen deze digitale vorm van reclame zeer selectief toe te passen. Alleen de stedelijke verbindingswegen en winkelgebieden komen hiervoor – met maatwerk - in aanmerking.

Reclamemasten langs snelwegen
De plaatsing van reclamemasten wijkt af van de meer binnenstedelijke, kleinschalige plaatsing van digitale en/of bewegende reclamevormen. Snelwegen zijn geen onderdeel van de Kadernota openbare ruimte en deze richtlijnen, omdat Rijkswaterstaat bevoegd gezag is ten aanzien van deze reclamevormen.

Ledschermen op of tegen gebouwen
Bij ledschermen op en tegen gebouwen spelen de diverse belangen van bewoners, bezoekers, gemeente en ondernemers. Dit betreffen uitingen die niet onder de aanbestede reclamevormen vallen, maar aangevraagd worden door commerciële partijen die zelf adverteerders werven zonder afdracht aan de gemeente (zoals bij aanbestede reclamevormen). Vanwege én de extra druk op het stadsbeeld (naast de aanbestede uitingen) én de concurrentiepositie ten opzichte van de aanbestede reclamevormen, wordt dit slechts sporadisch toegestaan. Ook hierin is de typologie uit de Kadernota leidend waar mogelijk een dergelijk scherm onder voorwaarden kan worden toegestaan.

Het enige hoogdynamisch stedelijk gebied waar een dergelijk scherm toegestaan zou kunnen worden is in het Centrum Stationsgebied, maar ook hier is sprake van Utrechtse Allure en maatwerk is een vereiste.

Vanzelfsprekend gelden voor ledschermen op of tegen gebouwen dezelfde criteria ten aanzien van lichthinder, verkeersveiligheid etc. Handhaafbaarheid komt hier als complicerende factor bij. Ook de relatie tot de aanwezige aanbestede reclamevormen speelt een doorslaggevende rol. Schermen in de buurt van (toekomstige) woongebouwen is uitgesloten. Aspecten als o.a. maatvoering dienen meegewogen te worden, in afstemming op de schaal van de stedelijke omgeving en het gebouw. De gemeente is terughoudend in het toestaan.
Daarnaast is het voorstelbaar dat op een typisch leisureterrein als het Jaarbeursgebied, op eigen terrein, een dergelijk scherm wordt geplaatst. Echter indien gekeerd naar openbaar gebied zal bij de vergunningverlening in ieder geval getoetst worden op verkeers- en lichthinder.

Bijlage 3 Nadere randvoorwaarden zoneringen NSVV:

Onderstaand zijn nogmaals de koppelingen van zones uit de richtlijnen van de NSVV met de verschillende gebieden uit de Kadernota weergegeven.

Zone	Typologie met de daaraan verbonden kwaliteit	
E1	Landgoederen	Utrechtse Allure
	Forten	Utrechtse Allure
	Màximapark	Utrechtse Allure
	Stadsparken en landgoederen	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Wijk- of buurtparken	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Begraafplaatsen	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Landelijk gebied	Domstadkwaliteit
	Overige wenselijke groenstructuren	Domstadkwaliteit
E2	Parken en Pleinen	Utrechtse Allure
	Waterlijnen	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Linten	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Compacte stad	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Buitenstad	Domstadkwaliteit
E3	Radialen	Utrechtse Allure
	Stedelijke verbindingswegen	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Stations	Domstadkwaliteit Bijzonder
	(H)OV-knooppunten	Domstadkwaliteit Bijzonder
	P&R's	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Historische Dorpskernen	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Stadsdeelcentra	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Grootschalige concentraties	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Wijkwinkelcentra	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Winkelradialen	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Buurtwinkelstrips en buurtwinkelcentra	Domstadkwaliteit Bijzonder
	Overige stedelijk verbindingswegen	Domstadkwaliteit
	Overige hoofdbomenstructuur	Domstadkwaliteit
E4	Centrum Binnenstad	Utrechtse Allure
	Centrum Stationsgebied	Utrechtse Allure
	Leidsche Rijn Centrum	Utrechtse Allure
	Science Park	Utrechtse Allure
	Poorten	Domstadkwaliteit Bijzonder

Tabel 3.1 Koppeling kwaliteitsniveaus aan zonering richtlijnen NSVV

De lichttechnische parameters zijn per zone afhankelijk van het oppervlakte van de reclameuiting. Daarbij hanteert het college de volgende grenswaarden:

Lichttechnische parameter	Omgevingszone			
	E1	E2	E3	E4
Oppervlak < 0,4 m^2	Geen led	Geen led	750 cd/m^2	1000 cd/m^2

Oppervlak 0,4 – < 2 m²	Geen led	Geen led	500 cd/m²	750 cd/m²
Oppervlak 2 – < 5 m²	Geen led	Geen led	300 cd/m²	500 cd/m²
Oppervlak 5 – 10 m²	Geen led	Geen led	200 cd/m²	300 cd/m²
Oppervlak 10 – 20 m²	Geen led	Geen led	150 cd/m²	200 cd/m²
Oppervlak 20 – 50 m²	Geen led	Geen led	100 cd/m²	150 cd/m²
Oppervlak 50 – 100 m²	Geen led	Geen led	75 cd/m²	100 cd/m²
Oppervlak >100 m²	Geen led	Geen led	10 cd/m²	25 cd/m²

Tabel 3.1 Grenswaarden voor maximaal toegestane oppervlakteluminantie bij ledverlichting:
Bron: Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde
cd/m² = candela per m²

Voor bewegende lichtbeelden (wisselende schermen) geldt als uitgangspunt dat de frequentie van wisselende lichtbeelden een maatgevende invloed heeft op het ervaren van hinder. De dynamiek van een reclame-uiting wordt daarom gecompenseerd door de grenswaarden van de oppervlakteluminantie te verlagen.

Voor de bewegende beelden is er weer een onderscheid te maken in digitale stills (wisseling om een aantal seconden, wordt toegepast in lichtmasten en billboards) en digitale stills voorzien van animatie (een lichtere vorm van beweging bijvoorbeeld fading van beelden in reclamevitrines)

Tabel 3.2 frequentie categorieën voor dynamische reclame-uitingen

Categorie	Frequentie*	Beschrijving	Voorbeeld
f1	f ≤ 0,17Hz	Vrijwel statische beelden	Ledscherm met slideshow zonder overgangseffect, billboard
f2	0,16 Hz < f < 0,5 Hz	Wisselende beelden	Ledscherm met slideshow met overgangseffect, wegmarkering, lichtkrant
f3	0,5 Hz ≤ f < 24 Hz	Snel wisselende beelden	Apothekerskruis, lichtkrant, stroboscoop, knipperlicht
f4	f ≤ 24 Hz	Bewegend beeld, vloeiend	Videobeeld, reclameboodschap of live-uitzending

Bron: Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde

** Toelichting: een frequentie van bijvoorbeeld 0,16 Hz houdt een beeldwisseling in van een maal per zes seconden en een frequentie van bijvoorbeeld 0,5 Hz een maal per twee seconden.*

Aan de hand van de categorieën en de verschillende omgevingszones heeft de gemeente een compensatiefactor vastgesteld. Deze factor compenseert de dynamiek van reclame-uitingen en verlaagt de grenswaarde.

Tabel 3.3 compensatiefactor C voor dynamische reclame-uitingen per frequentiecategorie en omgevingszone

Categorie	E1	E2	E3	È4
f1	0*	0	1	1
f2	0	0	0,6	0,6
f3	0	0	0	0,4
f4	0	0	0,6	0,6

* bij een compensatiefactor van 0 is een dynamische reclame-uiting niet toegestaan
De in tabel vermelde grenswaarden voor maximaal toegestane oppervlakteluminantie van het aangestraalde of lichtuitstralende deel van reclameborden en -objecten worden met bovenstaande compensatiefactoren vermenigvuldigd volgens: $L_{cor} = L_{gr} \times C$
Waarbij:

L_{cor} : gecorrigeerde grenswaarde waarmee de dynamische reclame-uiting beoordeeld dient te worden

L_{gr} : Grenswaarde zoals vermeld in de oppervlakteluminantietabel

C : Compensatiefactor voor dynamische reclame-uitingen

Bron: Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde

In verband met lichtvervuiling en duurzaam lichtgebruik wordt rekening gehouden met een tijdsindeling. Onder lichtvervuiling wordt de som van alle negatieve effecten van kunstlicht op de omgeving verstaan, met inbegrip van het effect van hinderlijk licht. Onderstaande tabel geeft aan dat in stedelijke gebieden, uitgezonderd langs de verbindingswegen, de verlichte reclame-objecten gedurende de nacht niet uitstralen om de overlast te beperken. Langs de verbindingswegen is sprake van 24-uursgebruik van de openbare ruimte en is objectverlichting toegestaan. In en langs de hogere dynamische gebieden is dag- en nachtverlichting inherent aan het karakter van de openbare ruimte en kan daar toegestaan worden. Wel is voorstelbaar om afspraken te maken over het reduceren van de oppervlakteluminantie met een aanvullende compensatiefactor gedurende de nachtelijke uren.

Tabel 3.4

Omgevings zone	E1	E2	E3		E4
			E3-A Verbindingswegen (waaronder ook radialen)	E3-B Overig stedelijk gebied	
Dag en avond 07.00 – 23.00 uur	niet	niet	toegestaan	toegestaan	toegestaan
Nacht 23.00 – 07.00 uur	niet	niet	toegestaan	afgeraden	toegestaan

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Vergunningen, Toezicht en Handhaving Wiel, M.P. van der (Manon)
Kenmerk	16.509156
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 45
Portefeuille	Ruimtelijke ordening

Nieuwe reclamevormen en vaststelling gewijzigde Reclameverordening

besluit

1 De Reclameverordening gemeente Utrecht 2017 vast te stellen, waarin digitale en/of bewegende reclamevormen mogelijk worden gemaakt.

2 De Reclameverordening 2004 in te trekken op het moment van inwerkingtreding van de Reclameverordening gemeente Utrecht 2017.

3 In te stemmen met de mogelijkheid van een niet-bedrijfsgebonden led/lcd-scherm op een enkel gebouw en deze te beperken tot de plekken aangewezen in de 'Richtlijnen voor digitale en/of bewegende reclamevormen'.

4 In te stemmen met het onder voorwaarden mogelijk maken van het gebruik van digitale middelen door culturele activiteiten om programmeringen kenbaar te maken.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier

mr. M. van Hall

De voorzitter gemeenteraad

mr. J.H.C. van Zanen

Burgemeester en Wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Aan de gemeenteraad

Behandeld door N. Verkerk
Doorkiesnummer 030 - 28 61201
E-mail n.verkerk@utrecht.nl
Bijlage(n) Geen

Datum 21 juni 2017
Ons kenmerk 4570541
Onderwerp Toelichting bij aangepast raadsvoorstel Reclameverordening 2017

Uw kenmerk
Uw brief van

Verzonden
Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte heer, mevrouw,

U heeft een gewijzigd raadsvoorstel inzake de Reclameverordening 2017 ontvangen naar aanleiding van de behandeling in uw commissie Stad en Ruimte van 8 juni j.l. In deze raadsbrief treft u de beantwoording aan van diverse vragen die tijdens de behandeling zijn gesteld.

De belangrijkste wijziging van de Reclameverordening 2017 is de mogelijkheid om digitale en bewegende beelden toe te staan in Utrecht. De technologische ontwikkelingen op het gebied van digitale reclamevormen bieden kansen voor de stad Utrecht. Daarbij denken wij aan mogelijkheden om gemeentelijke informatie op eigen wijze en actueel te delen bewoners en bezoekers van onze stad of het bundelen met objecten zoals luchtmeters en elektrische oplaadpunten. Ook commerciële en culturele partijen zien kansen en hebben ons benaderd met de vraag om het bijvoorbeeld mogelijk te maken hun programmering op eigentijdse wijze onder de aandacht te brengen. Zoals in de commissie is besproken kiezen wij daarbij voor maatwerk om innovatie te combineren met een uitstraling en beleving van de openbare ruimte die past bij Utrecht.

Voor dat maatwerk hebben wij de Richtlijnen digitale en/of bewegende reclamevormen gemeente Utrecht vastgesteld. Dit uiteraard onder voorbehoud van uw instemming met dit raadsvoorstel. Deze Richtlijnen zijn qua gebiedstypering gebaseerd op de Kadernota Kwaliteit Openbare Ruimte die in december 2016 is vastgesteld. Elk gebied kent zijn eigen dynamiek en daarmee verschillen ook de mogelijkheden voor digitale reclame per gebied en de bijbehorende technische randvoorwaarden. De technische voorwaarden zijn afkomstig uit de richtlijnen van de Commissie Lichthinder van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (hierna NSVV) en kent vier zoneringen. Elke zonering heeft zijn eigen eisen op gebied van lichtsterkte, frequentie, mate van bewegend beeld en tijdstippen waarop de reclames belicht mogen zijn. Naar aanleiding van de commissiebehandeling zijn de gemeentelijke Richtlijnen verduidelijkt op inhoud en opbouw. Het reduceren van de lichtsterkte gedurende de avond en nachtperiode zal nu standaard worden betrokken bij vergunningverlening. Het uitgangspunt daarbij is om aan te sluiten bij openbare verlichting van de omgeving. Ook dierenwelzijn is specifieker benadrukt als relevant criterium.

Verder is in het aangepaste raadsvoorstel benadrukt dat de toetsing is gebaseerd op activiteit en locatie. Aanvragen worden beoordeeld op inhoud en effecten naar de omgeving. Daarbij is geen onderscheid tussen aanvragers.

In de commissie is ook gesproken over vergunningsvrije reclame die op meer dan 50 centimeter achter de gevel is geplaatst. Vanuit de dereguleringsgedachte vinden wij het onwenselijk om een omvangrijke hoeveelheid reclamevormen vergunningsplichtig te maken. Het is echter wel wenselijk om excessen te voorkomen. Om die reden is in het aangepaste raadsvoorstel opgenomen dat er sprake is van een vergunningsplicht wanneer het reclame betreft die vanwege bijvoorbeeld licht en geluid substantieel veel externe effecten heeft op de nabij gelegen gevels.

Ten aanzien van de gevraagde besluitvorming voor het naderende zomerreces kunnen wij het volgende aangeven. Op dit moment loopt de aanbesteding voor haltevoorzieningen en vrijstaande reclamevitrines. Gedurende het zomerreces ontvangen wij de inschrijvingen van partijen en verwachten wij de aanbesteding definitief te gunnen. Hoewel digitale reclame daarin optioneel is opgenomen verdient het de voorkeur om voorafgaand aan inschrijving en gunning duidelijkheid te kunnen bieden. Voor een goed financieel en kwalitatief bod, hebben de inschrijvers aangegeven duidelijkheid nodig te hebben over al dan niet toestaan van digitaal en bewegend beeld. In het geval een partij mede wint vanwege de geboden kwaliteit van digitale reclame en dit uiteindelijk niet mogelijk blijkt is dan alsnog niet de beste inschrijver geselecteerd.

In het Handhavingsprogramma 2018 zal er ruimte worden gecreëerd om een aantal digitale reclame uitingen bij wijze van steekproef te toetsen aan de Reclameverordening en de richtlijnen. Daarbij betrekken wij zowel vergunningsplichtige als vergunningsvrije reclameobjecten. Over de bevindingen van deze steekproeven wordt u geïnformeerd.

Zoals tijdens de commissie al is aangegeven is Rijkswaterstaat het bevoegd gezag ten aanzien van reclamemasten langs snelwegen. De gemeente bepaalt mede de plaatsing, omdat het veelal gaat om gemeentegrond. Deze reclamemasten vallen daardoor buiten de reikwijdte van de gemeentelijke Reclameverordening.

Ten slotte verwachten wij u tijdens de commissiebehandeling te kunnen informeren over de wijze waarop rekening is gehouden met epilepsie en de wensen van exploitanten.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Koops, A.F. (Tonia)
Kenmerk	4392572
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 53
Geheim	Nee
Portefeuille	Ruimtelijke ordening

Omgevingsvisie gemeente Utrecht

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 De beleidsdocumenten genoemd in de bijlage 'Beleidsdocumenten van de Omgevingsvisie Utrecht 1.0' en via de internetpagina https://www.utrecht.nl/bestuur-en-organisatie/beleid/omgevingsvisie raadpleegbaar aan te merken als 'Omgevingsvisie Utrecht, versie 1.0'

2 De beleidsdocumenten genoemd in bijlage 'In te trekken beleidsnota's raad, voorjaar 2017' in te trekken.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. G.G.H.M. Haanen Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Bijlages
Voorstel: Voorstel_8286
Bijlage: Beleidsdocumenten van de Omgevingsvisie Utrecht
Bijlage: In te trekken beleidsnota's raad, voorjaar 2017 (juni 2017)
Bijlage: Notitie Op weg naar een volledige omgevingsvisie
Bijlage: Link naar Omgevingsvisie Utrecht
Bijlage: In te trekken beleidsnota's college, voorjaar 2017 (juni 2017)
Bijlage: STREKT TER VERVANGING In te trekken beleidsnota's raad, voorjaar 2017
Bijlage: STREKT TER VERVANGING In te trekken beleidsnota's college, voorjaar 2017
Bijlage: getekend raadsbesluit nr. 53

Eerdere besluitvorming
Intrekken Beleidsnota's ruimtelijk domein 19 januari 2016.

Uitvoering
De omgevingsvisie Utrecht, versie 1.0, is direct raadpleegbaar op de internetpagina https://www.utrecht.nl/bestuur-en-organisatie/beleid/omgevingsvisie.

Nieuw beleid in de fysieke leefomgeving wordt in de omgevingsvisie opgenomen door toevoeging, verwijdering of vervanging van de in de bijlage ‘Beleidsdocumenten van de Omgevingsvisie Utrecht 1.0’ genoemde beleidsdocumenten en actualisering van de thematische webpagina.
Omdat het besluitvormingsproces over de wijziging van het bodembeleid en het groenbeleid al gaande is middels de raadsvoorstellen ‘Nota bodembeheer 2017-2027’ en het raadsvoorstel ‘Groenstructuurplan 2017’, zal een pragmatische oplossing worden gekozen voor het actueel maken van de omgevingsvisie op deze onderdelen. Hetzij door wijziging van de bijlage ‘Beleidsdocumenten van de Omgevingsvisie Utrecht 1.0’ vóór de raadsbehandeling van dit raadsvoorstel, hetzij door toevoeging aan de betreffende raadsvoorstellen.

Gemeente Utrecht

Context

Met de Omgevingswet werkt het ministerie van Infrastructuur en Milieu aan een fundamentele stelselherziening van het omgevingsrecht, met als motto 'Ruimte voor ontwikkeling, waarborgen van kwaliteit'. De belangrijkste doelen zijn: het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit en een doelmatig beheer, gebruik en ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. De gemeente Utrecht sluit zoveel mogelijk aan bij al lopende processen en trajecten. Daarnaast wordt door de gemeente actief meegedacht bij ontwerp en invulling van het nieuwe stelsel. In de VJN 2016 is hiertoe besloten en bijgaande producten zijn de eerste Utrechtse mijlpalen in dat traject.
Naar verwachting zal in 2019 de Omgevingswet van kracht worden. De gemeentelijke omgevingsvisie, als kader voor de andere instrumenten van de Omgevingswet, is daarbij belangrijk en tevens verplicht. In de omgevingsvisie staat het gemeentelijke beleid over de fysieke leefomgeving.

De Omgevingswet stelt weinig eisen aan de omgevingsvisie. Uit artikel 3.2 van die wet zijn drie inhoudelijke eisen af te leiden die een grote samenhang vertonen:
1. hoe staat de gemeente ervoor?
2. voor welke ontwikkelingen en te behouden waarden staat de gemeente op hoofdlijnen?
3. wat zijn de hoofdzaken van het integrale beleid van de gemeente?

Vaststelling Omgevingsvisie Utrecht, versie 1.0
De Omgevingsvisie Utrecht, versie 1.0, - de eerste Omgevingsvisie Utrecht - bevat het overkoepelende, integrale beleid over de fysieke leefomgeving en het stedelijke beleid over diverse beleidsvelden, in de omgevingsvisie "thema's" genoemd. De thema's zijn overzichtelijk geordend op een webpagina op de gemeentelijke website Utrecht.nl. De inhoud van de beleidsnota's is samengevat, zoveel mogelijk met toegankelijk taalgebruik. Via de samenvatting zijn de onderliggende nota's in te zien. Het geheel van de stukken vormt de "beleidsneutrale" Omgevingsvisie Utrecht, dat wil zeggen dat er geen nieuw beleid is opgenomen in de omgevingsvisie. De website voor de omgevingsvisie is nu gereed.
In de wet of krachtens de wet zal de formele eis gesteld worden dat de omgevingsvisie een digitaal document is dat via internet raadpleegbaar moet zijn. Aan deze eis voldoet de Omgevingsvisie Utrecht, versie 1.0.

Ontwikkelen en ordenen van beleid op gebiedsniveau
De Omgevingswet vraagt ook om een integratie van het thematische beleid. Vooral op gebiedsniveau kan die integratie zinvol plaatsvinden. De te beschermen waarden kunnen vooral op gebiedsniveau concreet gemaakt worden. Daarom is het wenselijk om in de Omgevingsvisie Utrecht ook gebiedsgericht beleid op te nemen. Het gebiedsgerichte beleid vormt het kader voor de regels in het omgevingsplan. De in de visie benoemde gebiedswaarden van een wijk zullen met regels beschermd worden; het beleid in de omgevingsvisie over een 'deelgebied' geeft daarnaast ruimte aan mogelijke ontwikkelingen en biedt de grondslag voor een snelle onderbouwing van het afwijken van het omgevingsplan. Het beleid op gebiedsniveau zal de komende jaren vorm krijgen. De 'omgevingsvisie deelgebied Vleuten-De Meern' ligt momenteel als ontwerp ter inzage. Naar verwachting kan deze in het najaar ter vaststelling aan de gemeenteraad worden aangeboden.

Beslispunt

1 De beleidsdocumenten genoemd in de bijlage 'Beleidsdocumenten van de Omgevingsvisie Utrecht 1.0' en via de internetpagina https://www.utrecht.nl/bestuur-en-organisatie/beleid/omgevingsvisie raadpleegbaar aan te merken als 'Omgevingsvisie Utrecht, versie 1.0'

Argumenten

1.1 Op deze webpagina is het bestaande gemeentelijke beleid over de fysieke leefomgeving

geordend en eenvoudig raadpleegbaar.
De eerste omgevingsvisie bevat het overkoepelende, integrale beleid over de fysieke leefomgeving en het gemeentelijke beleid over diverse beleidsvelden, in de omgevingsvisie "thema's" genoemd. De thema's zijn overzichtelijk geordend op een webpagina op de gemeentelijke website Utrecht.nl. De inhoud van de nota's is samengevat, zoveel mogelijk met toegankelijk taalgebruik. Via de samenvatting zijn de onderliggende nota's in te zien. Deze omgevingsvisie, versie 1.0, is een belangrijke stap om te komen tot de omgevingsvisie die op grond van artikel 3.1 van de Omgevingswet binnen vijf jaar na inwerkingtreding van die wet moet worden vastgesteld. In bijgevoegde notitie 'Op weg naar een volledige omgevingsvisie', zijn de stappen om tot een complete omgevingsvisie te komen beschreven.

1.2 Met deze omgevingsvisie zijn de eerste stappen gezet om te voldoen aan de doelstellingen achter de Omgevingswet en de bestuurlijke wens om flexibel te bestemmen.
Uit de studie die vanuit het project Beter Bestemmen is gedaan bleek dat initiatiefnemers geen groot belang hechten aan minder regels, maar wel aan duidelijkheid over de noodzaak en over de toepassing van de regels. De Omgevingswet wil de inzichtelijkheid in en het gebruiksgemak van regels vergroten, een doel dat in lijn ligt met voorgaande. Inzicht en vindbaarheid van het beleid is dus een belangrijke stap naar zowel flexibel bestemmen als naar de Omgevingswet. Ter illustratie een voorbeeld: een initiatiefnemer moet uit het gemeentelijke beleid kunnen afleiden of hij of zij kans maakt om een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan te krijgen. De initiatiefnemer moet het beleid dan kunnen vinden. Dat is, afgezien van het beleid op gebiedsniveau, nu het geval.

1.3 De stapsgewijze opbouw van de omgevingsvisie houdt het proces en de kosten beheersbaar.
Het is vrijwel ondoenlijk om voor de hele gemeente met één besluit een nieuwe visie vast te stellen, waarin al het thematische beleid en het gebiedsgerichte beleid geactualiseerd is. De vaststelling van deze versie 1.0 biedt de mogelijkheid om doelgericht prioriteiten aan te wijzen in de actualisering van onderdelen van het beleid.

1.4 De vaststelling van de Omgevingsvisie leidt niet tot vaststelling van nieuw beleid.
De omgevingsvisie bevat alleen het al vastgestelde beleid. Daarom is ook geen inspraak verleend in de inhoud van de omgevingsvisie.

1.5 Door al het beleid in het ruimtelijk domein samen te brengen in de Omgevingsvisie Utrecht wordt de vindbaarheid en de samenhang van het Utrechtse ruimtelijke beleid vergroot.
Met de ordening en vindbaarheid wordt de transparantie van de besluitvorming vergroot, omdat burgers en bedrijven via de webpagina van de omgevingsvisie al het geldende beleid over de fysieke leefomgeving kunnen zien op welk beleid de gemeente haar besluiten baseert. Gebruikers moeten er immers op kunnen vertrouwen dat de op de site weergegeven beleidsnota's het actuele beleid voor het ruimtelijke domein van de gemeente Utrecht vormen. Dat betekent wel dat de omgevingsvisie actueel gehouden moet worden. Nieuw beleid over de fysieke leefomgeving zal daarom voortaan als wijziging van de omgevingsvisie moeten worden aangeboden. De website van de omgevingsvisie is zo opgezet dat nieuwe nota's eenvoudig kunnen worden "ingehangen" en oude nota's kunnen worden verwijderd uit de omgevingsvisie.

Beslispunt

2 De beleidsdocumenten genoemd in bijlage 'In te trekken beleidsnota's raad, voorjaar 2017' in te trekken.

Argumenten

2.1 De in te trekken nota's zijn verouderd door het verstrijken van de tijd of omdat ze

vervangen zijn door een actuele nota. Een en ander is in de bijlage toegelicht.
In bijlage 'In te trekken beleidsdocumenten raad, voorjaar 2017" is per document vermeld waarom die wordt ingetrokken en, indien van toepassing, door welk document hij vervangen wordt.

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Koops, A.F. (Tonia)
Kenmerk	4392572
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 53
Portefeuille	Ruimtelijke ordening

Omgevingsvisie gemeente Utrecht

besluit

1 De beleidsdocumenten genoemd in de bijlage 'Beleidsdocumenten van de Omgevingsvisie Utrecht 1.0' en via de internetpagina https://www.utrecht.nl/bestuur-en-organisatie/beleid/omgevingsvisie raadpleegbaar aan te merken als 'Omgevingsvisie Utrecht, versie 1.0'

2 De beleidsdocumenten genoemd in bijlage 'In te trekken beleidsnota's raad, voorjaar 2017' in te trekken.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier	De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall	mr. J.H.C. van Zanen

Beleidsdocumenten van de Omgevingsvisie Utrecht 1.0

Thema in Omgevingsvisie	betreft de volgende beleidsnota's	datum	door
Bedrijventerreinen	Bedrijventerreinen Strategie Utrecht 2012	22 maart 2012	gemeenteraad
Bodem, grondwater en ondergrond	Nota bodembeheer 2012 - 2022 'Grondig werken 3 - hergebruik licht verontreinigde grond binnen de gemeente Utrecht'	20 maart 2012	College
	Gebiedsplan gebiedsgericht grondwaterbeheer en visie op duurzaam gebruik van de ondergrond 2016	26 november 2015	gemeenteraad
Bomen	Bomenbeleid Utrecht, verbeterde regelgeving voor beheer, behoud en ontwikkeling van bomen	11 maart 2009	gemeenteraad
Detailhandel	Ontwikkelingskader detailhandel 2012	5 juli 2012	gemeenteraad
Energiebeleid	Energieplan Utrecht	14 januari 2016	gemeenteraad
	Duiding van het college bij het energieplan	14 januari 2016	gemeenteraad
Erfgoed	Beheer van de chaos der eeuwen, 2004	2 september 2004	gemeenteraad
	Erfgoedagenda	2 april 2013	College
Gevaarlijke stoffen, externe veiligheid	Nota externe veiligheid	13 maart 2007	College
Geluid	Geluidnota 2014 - 2018	11 mei 2014	College
Gezondheid	Volksgezondheidsbeleid Utrecht 2015-2018, Bouwen aan een gezonde toekomst, een uitnodiging aan de stad	3 september 2015	gemeenteraad
Goederenvervoer	Kwaliteitsnet Goederenvervoer	5 maart 2007	gemeenteraad
	Actieplan goederenvervoer	7 april 2015	College
Groen	Groenstructuurplan Utrecht 'Stad en land verbonden'	1 mei 2007	gemeenteraad
Hoogbouw	Hoogbouwvisie 'Waar wel en waar niet hoog bouwen in Utrecht'	13 januari 2005	gemeenteraad
Horeca	Beleidsnota hotels Utrecht 2010-2020	20 mei 2010	gemeenteraad
	Actualisatie marktruimte hotelnota	3 februari 2015	College
	Ontwikkelingskader Horeca Utrecht 2012	7 juni 2012	gemeenteraad
Koers	Ruimtelijke Strategie Utrecht	8 december 2016	gemeenteraad
Openbare Ruimte	Kadernota Kwaliteit Openbare Ruimte	22 december 2016	gemeenteraad
Parkeren	Nota Stallen en parkeren	28 maart 2013	gemeenteraad
Speelruimte	Geef jeugd de ruimte! (Nota Speelruimte Utrecht 2009)	14 april 2009	gemeenteraad
Sport	Sportnota 2017-2020 Utrecht sportief en gezond	22 december 2016	gemeenteraad
Verkeer en mobiliteit	Ambitiedocument Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar	3 juli 2012	gemeenteraad
	Nota Slimme routes, Slim regelen, Slim bestemmen	26 mei 2016	gemeenteraad
Water	Plan gemeentelijke watertaken Utrecht, 2016-2019	25 juni 2015	gemeenteraad
Welstand	Welstandnota De schoonheid van Utrecht, 2004	24 juni 2004 vastgesteld, 30 april 2015 geactualiseerde versie vastgesteld	gemeenteraad
Werken in de woning	Vitale Stadswijken: functiemenging in woonwijken	25 april 2013	gemeenteraad
Wonen	Actualisering woonvisie Utrecht	4 juni 2015	gemeenteraad
Woningsplitsing- en omzetting	Beleidsnotitie en beleidsregels woningsplitsen en omzetten	26 november 2015	gemeenteraad
Woonboten	Nota woonbotenbeleid	6 december 2005	College
	Notitie Behouden van historische schepen	8 december 2015	College
Woonwagens	Nota Toekomst woonwagenlocaties Utrecht	11 juli 2013	gemeenteraad

Bijlage 2:

In te trekken beleidsnota's, voorjaar 2017

Te vervangen beleidsnota	**Is vervangen door**
RUIMTE (REO)	
1. Visie Wonen 2030, 2003 2. Actieprogramma wonen, actualisatie 2006 3. Nieuwe Ruimtelijke Strategie Utrecht, 2012 4. Structuurvisie Utrecht 2015-2030, 2004	Ruimtelijke Strategie Utrecht 2016 Actualisering woonvisie 2015
WONEN	
5. Actualisering van 'Beleidsnotitie Splitsen en Omzetten, 2011' en 'Beleidsnotitie omzettingsvergunning, aangepaste versie 2009'	Beleidsnotie en beleidsregels woningsplitsen en omzetten, 2015
6. Bouwen aan de Stad 2011 – 2015, 2011	Prestatieafspraken 2016 - 2019
7. Beleidskader Integrale Woonkwaliteit 2000 - 2006, 2000	Bouwbesluit (publiekrechtelijk deel); Prestatieafspraken (privaatrechtelijke deel).
DUURZAAMHEID (M&M)	
8. Actieplan luchtkwaliteit Utrecht 'Lucht voor ambitie', 2009	Actieplan schoon vervoer
9. Energieprogramma 2011-2014, 2011	Energieplan Utrecht, 2016
10. Milieubeleidsplan 2003 – 2008, 2004	Is vervallen

BIJLAGE bij bestuursadvies Omgevingsvisie Utrecht. Toelichting bij beslispunt 1.1

Op weg naar een volledige omgevingsvisie

Omgevingswet
Afdeling 3.1 Omgevingsvisies

Artikel 3.1 (vaststellen omgevingsvisie)

1. De gemeenteraad stelt een gemeentelijke omgevingsvisie vast.
2. Provinciale staten stellen een provinciale omgevingsvisie vast.
3. Onze Minister stelt, in overeenstemming met Onze Ministers die het aangaat, een nationale omgevingsvisie vast.

Artikel 3.2 (inhoud omgevingsvisie)

Een omgevingsvisie bevat, mede voor de uitoefening van de taken en bevoegdheden, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid:

a. een beschrijving van de hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving,
b. de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied,
c. de hoofdzaken van het voor de fysieke leefomgeving te voeren integrale beleid.

Artikel 3.3 (doorwerking beginselen)

In een omgevingsvisie wordt rekening gehouden met het voorzorgsbeginsel, het beginsel van preventief handelen, het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron dienen te worden bestreden en het beginsel dat de vervuiler betaalt.

Inleiding

Met de Omgevingsvisie Utrecht, versie 1.0 zijn we er nog niet, ook al voldoet die goeddeels aan de wet. De gemeente wil een open en toegankelijke organisatie zijn en zoekt (via het project Beter Bestemmen) enerzijds naar nieuwe mogelijkheden voor goede inspraak, participatie en samenwerking met bewoners en gebruikers en anderzijds naar een methode regels te verminderen en om het doel achter regels te verduidelijken. De digitale raadpleegbaarheid moet ook nog verbeterd worden.

1. Wat moet van de wet?

De Omgevingswet stelt weinig eisen aan de omgevingsvisie. Uit artikel 3.2 zijn drie inhoudelijke eisen af te leiden die een grote samenhang vertonen:

a. hoe staat de gemeente ervoor?
b. voor welke ontwikkelingen en voor welk beheer en behoud staat de gemeente op hoofdlijn?
c. wat zijn de hoofdzaken van het integrale beleid van de gemeente?

Met de vaststelling van het onderdeel Koers van de omgevingsvisie, in casu de nota Ruimtelijke Strategie, Utrecht kiest voor gezonde groei, voldoet de gemeente in juridische zin aan deze eisen. Echter, alleen een koers is niet voldoende om ook aan de doelstellingen van de wet te voldoen noch aan de bestuurlijke wens om flexibel te bestemmen.

In de wet of krachtens de wet zal de formele eis gesteld worden dat de omgevingsvisie een digitaal document is dat via internet raadpleegbaar moet zijn. Aan deze eis voldoet de omgevingsvisie.

2. Wat wil de gemeente?

De koers alleen is niet concreet genoeg om een regel in het omgevingsplan te kunnen onderbouwen of een besluit om een omgevingsvergunning te verlenen. Het nu nog ontbrekende gebiedsgerichte beleid is bijvoorbeeld nodig als kader voor en als beleidsmatige toelichting van de regels van het omgevingsplan.
Het integreren van beleid, de wettelijk opdracht die in artikel 3.2 onder c genoemd wordt, is nodig om scherp te krijgen in welk geval welk beleid toegepast wordt of voorrang heeft op ander beleid. De opbouw van de Omgevingsvisie Utrecht 1.0 is zo gekozen dat de integratieslag gemaakt kan worden op het niveau waarop dat zinvol is, namelijk op het abstractste niveau, de koers, en op het niveau waarop concrete keuzes gemaakt kunnen worden, het niveau van het gebiedsgerichte beleid.
Op stedelijk niveau is integraal werken in de zin van het bijeenvoegen, prioriteren en versmelten van beleid niet mogelijk. Het thema bodem en het thema archeologie kunnen bijvoorbeeld op stedelijk niveau zonder problemen tegenstrijdige uitgangspunten formuleren: afgraven kan bij zeer vervuilde grond het uitgangspunt zijn, terwijl behoud in de grond (“in situ”) het uitgangspunt van het archeologisch beheer is. Soms kan die integratie op gebiedsniveau wel plaatsvinden, bijvoorbeeld door op een belangrijke, vervuilde archeologische vindplaats te concluderen dat de vervuiling kan blijven zitten. Soms kan pas bij de uitvoering van een project een keuze gemaakt worden. In beide gevallen (gebiedsbeleid of uitvoering) is het thematische, stedelijke beleid nodig om de belangen goed in beeld te krijgen en om daarmee een goede afweging te kunnen maken.
Informatie moet eenvoudig te vinden zijn. Locatiegebonden informatie moet via een kaart geraadpleegd kunnen worden. De volgende versie van de omgevingsvisie moet daarin voorzien.
Resumerend: de omgevingsvisie krijgt een integraal koersniveau, een thematisch stedelijk niveau en een integraal gebiedsniveau. De informatie moet via diverse ingang gevonden kunnen worden.

3. Welke uitgangspunten gelden voor het proces?

De eerste versie van de omgevingsvisie wordt zoveel mogelijk gebouwd met vastgesteld beleid.
De actualiseringsopgave van de Wet ruimtelijke ordening wordt als motor gebruikt bij het maken van gebiedsgericht beleid. Als voor een gebied een nieuw bestemmingsplan moet worden gemaakt, wordt, als het kan en als het nodig is, de omgevingsvisie ingevuld met integraal beleid voor dat gebied.
De gemeente zoekt bij het maken van nieuw gebiedsbeleid naar nieuwe mogelijkheden voor goede inspraak, participatie en samenwerking met bewoners en gebruikers.

Uitvoering Beter Bestemmen en bouwen omgevingsvisie

Stap 1 (afgerond)

De vraag helder krijgen: wat verstaan we onder flexibel bestemmen?

De inventarisatie van het gemeentelijke beleid.
Intrekken van verouderde nota's die vervangen zijn door nieuwe.
Conclusies trekken over flexibel bestemmen, in samenhang met de implementatie van de omgevingswet, in de vorm van een plan van aanpak.

Stap 2 (afgerond na raadsbesluit over de omgevingsvisie (versie 1.0))

Bouwen van omgevingsvisie niveau 'koers' en niveau 'thematisch beleid'.
Intrekken van alle nota's over de fysieke leefomgeving die om wat voor reden dan ook niet meegenomen zijn in de omgevingsvisie.
Samen met bewoners en andere belanghebbenden de omgevingsvisie gebiedsdeel Vleuten – De Meern opstellen en ter inzage leggen. Deze visie is het kader voor een actuele bestemmingsregeling voor hetzelfde gebied.

Stap 3 (2017, start na het raadsbesluit)

Evaluatie
Evaluatie van het proces van de visie voor Vleuten – De Meern en van de vorm van de omgevingsvisie na stap 2.
Beheer
Nieuw beleid of wijzigingen van beleid over de fysieke leefomgeving moeten passen in de opzet van de omgevingsvisie, om te voorkomen dat we weer teruggaan naar de oude situatie.
Verbeteren raadpleegbaarheid
Verbeteren van de raadpleegbaarheid van de omgevingsvisie door locatiegebonden beleid of gebiedsgericht beleid via een klik op de kaart beschikbaar te maken. Aansluiten bij het project "Alles op één kaart".
Verder opbouwen van de omgevingsvisie
Inventarisatie van al vastgesteld beleid voor gebieden, zoals de visie Werkspoorkwartier en bezien of dat beleid aangemerkt kan worden als gebiedsgericht beleid in de omgevingsvisie.
Vaststellen van de omgevingsvisie voor het gebied Vleuten – De Meern.
Opstellen van een ontwerpomgevingsvisie voor het gebied noordoost als kader voor de actualisering van de bestemmingsregelingen.
Opstellen van een ontwerpomgevingsvisie voor het gebied Lunetten zoveel mogelijk door de bewoners van het gebied, om nieuwe vormen van inspraak, participatie en samenwerking te proberen.
Begeleiden van visievorming voor ontwikkelingslocaties, zoals de Merwedekanaalzone en De Uithof.

Stap 4 en verder (2018+)

Evaluatie van het proces van de vorm van de omgevingsvisie na stap 3. Detailleren van de planning voor het afronden van de omgevingsvisie op het niveau van gebieden.
Na de verkiezingen bezien of er delen van het thematische beleid vernieuwd moeten worden.

Bijlage bij beslispunt 3: Omgevingsvisie Utrecht
Link:
www.utrecht.nl/bestuur-en-organisatie/beleid/omgevingsvisie

Bijlage 2 door het College in te trekken beleidsnota's

Te vervangen beleidsnota	**Is vervangen door**
RUIMTE (REO)	
1. Bestemming Utrecht Stad van Kennis en Cultuur, 2009	Ruimtelijke Strategie Utrecht
ECONOMISCHE ZAKEN	
2. Kantorenstrategie Stad Utrecht, 2012 3. Afsprakenkader kantoorontwikkelingen 2008 – 2015, 2008 4. Leisurenota 'Ontwikkelings- en toetsingskader voor grootschalige leisurevoorzieningen gemeente Utrecht, 2003	De Thematische Structuurvisie Kantoren 2016-2027 van de provincie. Afspraken met de provincie zijn leidend bij dit thema, de kantorenstrategie heeft hiervoor als input gediend.
DUURZAAMHEID (M&M)	
5. Beschermen, verbeteren en benutten: naar een gebiedsgerichte aanpak grondwaterverontreinigingen in de ondergrond van Utrecht, 2009	Gebiedsplan gebiedsgericht grondwaterbeheer en visie op duurzaam gebruik van de ondergrond, 2016
6. Uitvoeringsprogramma Utrechtse Energie 2015	Energieagenda's, 2016
STADSWERKEN	
7. Recreatievaartuigenbeleid, 2005	Grotendeels overgenomen in de Havenatlas, de Havenverordening en de Kadernota Openbare Ruimte.

Bijlage 2:

In te trekken beleidsnota's, voorjaar 2017

Te vervangen beleidsnota	**Is vervangen door**
RUIMTE (REO)	
1. Visie Wonen 2030, 2003 2. Actieprogramma wonen, actualisatie 2006 3. Nieuwe Ruimtelijke Strategie Utrecht, 2012 4. Structuurvisie Utrecht 2015-2030, 2004	Ruimtelijke Strategie Utrecht 2016 Actualisering woonvisie 2015
WONEN	
5. Actualisering van 'Beleidsnotitie Splitsen en Omzetten, 2011' en 'Beleidsnotitie omzettingsvergunning, aangepaste versie 2009'	Beleidsnotie en beleidsregels woningsplitsen en omzetten, 2015
6. Bouwen aan de Stad 2011 – 2015, 2011	Prestatieafspraken 2016 - 2019
7. Beleidskader Integrale Woonkwaliteit 2000 - 2006, 2000	Bouwbesluit (publiekrechtelijk deel); Prestatieafspraken (privaatrechtelijke deel).~~Nog onbekend~~
~~*VERKEER (M&M)*~~	
DUURZAAMHEID (M&M)	
8. Actieplan luchtkwaliteit Utrecht 'Lucht voor ambitie', 2009	Actieplan schoon vervoer
9. Energieprogramma 2011-2014, 2011	Energieplan Utrecht, 2016
10. Milieubeleidsplan 2003 – 2008, 2004	Is vervallen

Bijlage 2 door het College in te trekken beleidsnota's

Te vervangen beleidsnota	**Is vervangen door**
RUIMTE (REO)	
1. Bestemming Utrecht Stad van Kennis en Cultuur, 2009	Ruimtelijke Strategie Utrecht
ECONOMISCHE ZAKEN	
2. Kantorenstrategie Stad Utrecht, 2012 3. Afsprakenkader kantoorontwikkelingen 2008 – 2015, 2008 4. Leisurenota 'Ontwikkelings- en toetsingskader voor grootschalige leisurevoorzieningen gemeente Utrecht, 2003	De Thematische Structuurvisie Kantoren 2016-2027 van de provincie. Afspraken met de provincie zijn leidend bij dit thema, de kantorenstrategie heeft hiervoor als input gediend.
DUURZAAMHEID (M&M)	
5. Beschermen, verbeteren en benutten: naar een gebiedsgerichte aanpak grondwaterverontreinigingen in de ondergrond van Utrecht, 2009	Gebiedsplan gebiedsgericht grondwaterbeheer en visie op duurzaam gebruik van de ondergrond, 2016
6. Uitvoeringsprogramma Utrechtse Energie 2015	Energieagenda's, 2016
~~7. Actieplan Geluid Utrecht 2014, inclusief verwerkte inspraakreacties, 2014~~	~~Actieplan Geluid, 2018~~
STADSWERKEN	
7~~8~~. Recreatievaartuigenbeleid, 2005	Grotendeels overgenomen in de Havenatlas, de Havenverordening en de Kadernota Openbare Ruimte.

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Koops, A.F. (Tonia)
Kenmerk	4392572
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 53
Portefeuille	Ruimtelijke ordening

Omgevingsvisie gemeente Utrecht

besluit

1 De beleidsdocumenten genoemd in de bijlage 'Beleidsdocumenten van de Omgevingsvisie Utrecht 1.0' en via de internetpagina https://www.utrecht.nl/bestuur-en-organisatie/beleid/omgevingsvisie raadpleegbaar aan te merken als 'Omgevingsvisie Utrecht, versie 1.0'

2 De beleidsdocumenten genoemd in bijlage 'In te trekken beleidsnota's raad, voorjaar 2017' in te trekken.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier

mr. M. van Hall

De voorzitter gemeenteraad

mr. J.H.C. van Zanen

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Volksgezondheid Reinking, D.P. (Dick)
Kenmerk	4435114
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 46
Geheim	Nee
Portefeuille	Volksgezondheid

Gemeenschappelijke Regeling GGD regio Utrecht

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 Op grond van artikel 1 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen het college van B&W toestemming te verlenen tot instemmen met het wijzigen van de Gemeenschappelijke Regeling GGDrU

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. G.G.H.M. Haanen Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
De commissie stemt in met het raadsvoorstel.

Status: A

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_8450
Bijlage: bijlage 1 brief GGDrU+colleges+wijziging GR GGDrU
Bijlage: bijlage 2 Gemeenschappelijke regeling GGDrU wijziging 2017 0.1
Bijlage: bijlage 3 overzicht van wijzigingen GR GGDrU
Bijlage: getekend raadsbesluit nr. 46

Eerdere besluitvorming
Gemeenschappelijke regeling geneeskundige gezondheidsdienst regio Utrecht (GR GGDrU) 2014, besluit nummer 2013.132
Toestemming aan het college om in te stemmen met de wijziging van de GR GGDrU, raadsbesluit d.d. 14 januari 2016.
Toestemming aan het college om in te stemmen met de wijziging van de GR GGDrU, raadsbesluit 201672, kenmerk 16.506211, d.d. 15-09-2016.

Uitvoering
In artikel 53 van de gemeenschappelijke regeling is bepaald dat het college van B&W van Utrecht, na accoord van alle 26 deelnemende gemeenten, zorg draagt voor publicatie van de regeling in de Staatscourant en toezending van de regeling naar gedeputeerde staten van de provincie Utrecht.

Gemeente Utrecht

Context

De gemeente Utrecht neemt sinds 1 januari 2014 deel aan de gemeenschappelijke regeling GGD regio Utrecht (GR GGDrU). In 2016 is deze gemeenschappelijke regeling gewijzigd. Op dit moment is er wederom aanleiding tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Deze aanleiding is dat de 25 gemeenten uit de regio Midden Nederland hebben besloten tot ontschotte en collectief gefinancierde jeugdgezondheidszorg. Deze wijziging heeft geen gevolgen voor de stad Utrecht. De stad heeft de jeugdgezondheid niet ondergebracht bij de GGDrU, maar in eigen beheer. De aanleiding tot wijziging is aangegrepen om besluitvorming te vereenvoudigen over begrotingswijzigingen met een louter technisch karakter, dat wil zeggen begrotingswijzigingen die geen gevolgen hebben voor de bewonersbijdragen van gemeenten, het beleid van de GGDrU of de uitvoering van taken. Deze vereenvoudiging vereist een aanpassing van de gemeenschappelijk regeling.
Conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen worden de 26 deelnemende raden aan de GR GGDrU gevraagd om voor 1 oktober 2017 via een ja of nee toestemming te verlenen aan het college om in te stemmen met de wijzigingen. Conform artikel 1 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen kan toestemming slechts onthouden worden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. In artikel 48 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen is bepaald dat de gewijzigde regeling van kracht is als alle deelnemende colleges toestemming hebben van hun raden om in te stemmen met de nieuwe regeling. De ingangsdatum is vanaf het moment van publicatie van de nieuwe regeling in de Staatscourant.

Beslispunt

1 Op grond van artikel 1 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen het college van B&W toestemming te verlenen tot instemmen met het wijzigen van de Gemeenschappelijke Regeling GGDrU

Argumenten

1.1 <u>Wijziging van de Gemeenschappelijke regeling GGD regio Utrecht is nodig vanwege wijzigingen in in de inhoud van de Jeugdgezondheidszorg verleend door de GGD regio Utrecht aan 25 regiogemeenten</u>
.Inhoudelijk heeft de jeugdgezondheidszorg vanuit de GGDrU voor de regiogemeenten, uitgezonderd Vianen, anders dan voorheen betrekking op de leeftijdsgroep 0-18 jaar (was 4-18 jaar). Om deze reden moet artikel 4 lid 2 van de regeling gewijzigd worden. Deze wijziging heeft geen gevolgen voor de gemeente Utrecht.

1.2 <u>Het college kan pas instemmen nadat de raad hiervoor ongeclausuleerd toestemming heeft verleend</u>
De gemeenschappelijke regeling GGDrU is een collegeregeling. Het college kan echter pas overgaan tot aangaan van wijzigingen in een gemeenschappelijke regeling nadat de raad daarvoor toestemming heeft verleend. Conform artikel 1 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen kan de raad alleen ongeclausuleerd toestemming verlenen

1.3 <u>De noodzakelijke wijziging van de Gemeenschappelijke regeling is aangegrepen voor vereenvoudiging in de besluitvorming over technische begrotingswijzigingen</u>
In de huidige regeling moet het algemeen bestuur bij elke begrotingswijziging de deelnemende raden in de gelegenheid stellen een zienswijze in te dienen. Dit geldt ook voor begrotingswijzigingen met een louter technisch karakter, dat wil zeggen wijzigingen die geen enkel gevolg hebben voor de bewonersbijdrage, het beleid of de uitvoering. Voorstel is om het algemeen bestuur van de GGDrU direct te laten besluiten over dit type begrotingswijzigingen, zonder dat hieraan een voor betrokken raden tijdrovende, omslachtige procedure vooraf hoeft te gaan. Dit vereist een aanpassing van artikel 44 lid 8 van de gemeenschappelijke regeling.

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Raadsbesluit

Opgesteld door	Volksgezondheid Reinking, D.P. (Dick)
Kenmerk	4435114
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 46
Portefeuille	Volksgezondheid

Gemeenschappelijke Regeling GGD regio Utrecht

besluit

1 Op grond van artikel 1 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen het college van B&W toestemming te verlenen tot instemmen met het wijzigen van de Gemeenschappelijke Regeling GGDrU

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier	De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall	mr. J.H.C. van Zanen

Aan de colleges van de deelnemende gemeenten

Kenmerk	:	Uit-2017/06808/NR/RvW/jg
Doorkiesnr.	:	030-6086030
Bijlagen	:	5
Datum	:	19 april 2017
Onderwerp	:	Voorstel tot wijziging gemeenschappelijke regeling

Geacht college,

Het bestuur van GGDrU deed het voorstel 'Samen zorgen voor al onze jeugd', waarin het uitgangspunt 'gezamenlijke verantwoordelijkheid en dus gezamenlijke financiering' voor de jeugdgezondheidszorg in de regio. Uw raad heeft zijn zienswijze gegeven op dit voorstel en het algemeen bestuur heeft aansluitend positief besloten op het voorstel. Wat rest is de formele afhechting van dit besluit door middel van een wijziging van de gemeenschappelijke regeling.

Daarom treft u bijgevoegd het voorstel tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling GGDrU zoals dat door het algemeen bestuur op 30 maart 2017 is vastgesteld. Dit voorstel heeft de vorm van een doorlopende tekst van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling GGDrU, zoals deze gaat luiden indien alle colleges instemmen met het wijzigingsvoorstel. Tevens is een samenvattend overzicht van de wijzigingen bijlage toegevoegd. Deze gewijzigde regeling is in een ambtelijke consultatieronde getoetst; waar mogelijk zijn de ontvangen reacties verwerkt.
In de huidige bestuursperiode tijd heeft u eerder voorstellen tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling ontvangen en behandeld.
In 2015 lag een voorstel tot wijziging voor als gevolg van wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Daar was aanvullend de mogelijkheid om te besluiten tot technische wijzigingen van de begroting zonder de zienswijze procedure bij raden te doorlopen én de mogelijkheid tot oprichting van en deelneming in private rechtsvormen aan toegevoegd. Dit voorstel kon niet op voldoende steun rekenen op het punt van deelnemingen. Wel was er steun van raden en college voor de mogelijkheid om te besluiten tot technische wijzigingen van de begroting zonder de zienswijze procedure bij de raden te doorlopen. Het hele voorstel strandde in besluitvorming.
In 2016 is opnieuw het voorstel tot wijziging als gevolg van de wijziging van de Wgr in besluitvorming gebracht. Daarin was wel aanvullend opgenomen een voorstel tot de mogelijkheid tot oprichting van en deelneming in private rechtsvormen. Omwille van een vlotte besluitvorming is besloten de wijziging inzake het afzien van zienswijze bij technische begrotingswijzigingen niet op te nemen.
Nu wordt voorgesteld deze wijziging alsnog opnemen. De reden is het voorkomen van onnodige zienswijzeprocedures, zoals door uw raden al bij diverse gelegenheden is aangekaart.

Onderstaand treft u een toelichting op de gewijzigde tekst van de gemeenschappelijke regeling aan. Als bijlagen bij deze toelichting zijn een toelichting op de gewijzigde artikelen en de volledige gewijzigde tekst van de gemeenschappelijke regeling bijgevoegd.

Ontschotte en collectief gefinancierde JGZ
Voorwaarde om tot een collectief gefinancierde en ontschotte uitvoering van jeugdgezondheidszorg aan 0-18 jarigen over te gaan, is dat de gemeenschappelijke regeling wordt gewijzigd. In de huidige regeling is namelijk de uitvoering van JGZ 0-4 specifiek uitgezonderd. De feitelijke wijziging van de tekst van de gemeenschappelijke regeling betreft het verwijderen van het deel achter de komma in artikel 4 lid 2 van de huidige GR. In de gewijzigde tekst wordt wel de mogelijkheid gecreëerd dat gemeenten op dit punt een uitzonderingspositie innemen, zodat de positie van Utrecht en Vianen

kan worden gegarandeerd. Er is dus een nieuw stukje tekst achter de komma voor Vianen toegevoegd.

Toelichting technische begrotingswijzigingen
In de huidige regeling is de vaststelling van de ontwerpbegroting en het wijzigen van de begroting voorbehouden aan het algemeen bestuur nadat de raden hun zienswijze kenbaar hebben kunnen maken. Deze procedure kent een doorlooptijd van ongeveer drie maanden. Dit levert voornamelijk een knelpunt op bij de technische verwerking van maatwerkafspraken met gemeenten over dienstverlening met financiële gevolgen, die na vaststelling van de ontwerpbegroting in juni nog verwerkt dienen te worden.
Het geniet namelijk de voorkeur om de maatwerkafspraken in een begrotingswijziging te verwerken omdat dit grote verschillenverklaringen voorkomt bij het vaststellen van de jaarrekening. Gezien de technische aard van de wijzigingen, immers, deze taken zijn reeds met instemming van het algemeen bestuur aanvaard, ligt het voor de hand voor dit type wijzigingen van de begroting geen zienswijze procedure naar de raden te volgen. Daarbij geldt als beperking dat een dergelijke technische wijziging van de begroting geen consequenties mag hebben voor de bijdrage van de deelnemers, danwel in het beleid of in de uitvoering van taken. Is dat wel het geval dan blijft de zienswijze procedure vereist.

Procedure
De procedure voor wijziging van de gemeenschappelijke regeling staat beschreven in artikel 48 van de thans geldende gemeenschappelijke regeling. Om de gemeenschappelijke regeling te kunnen wijzigen is een unaniem besluit nodig van de colleges van alle 26 deelnemende gemeenten. Deze moeten op grond van de wet, om dit besluit te kunnen nemen, voorafgaande toestemming hebben van hun raad. Een raad kan deze toestemming slechts onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Het besluitvormingsproces in de gemeenten verloopt aldus in drie stappen.

- Elk college van de resp. 26 gemeenten vormt zich een oordeel over het voorstel tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling en besluit de raad toestemming te vragen om te mogen instemmen met dit voorstel.
- De raad nemen een besluit over het verzoek van het college.
- Nadat het college de vereiste toestemming van de raad heeft verkregen besluit het college in te stemmen met de gewijzigde tekst van de gemeenschappelijke regeling.
- Bij gelijkluidende besluiten van alle 26 colleges, gevolgd door bekendmaking daarvan, treedt de gewijzigde regeling in werking.

Wij hechten er aan te benadrukken dat de raden geen recht van amendement hebben over het wijzigingsvoorstel en ook niet om een inhoudelijk oordeel worden gevraagd. Het gaat er om dat zij toestemming verlenen aan het college om in te stemmen met de gewijzigde tekst en zij deze toestemming op grond van artikel 1 Wgr alleen kunnen weigeren op grond van strijd met het recht of het algemeen belang. In het model raadsvoorstel dat wij bijvoegen hebben wij dit expliciet opgenomen.

Wij verzoeken u de besluitvorming in uw gemeente over dit wijzigingsvoorstel uiterlijk in september 2017 af te ronden.
Graag zie ik uw besluit uiterlijk 1 oktober 2017 schriftelijk tegemoet.

Hoogachtend,

Namens het bestuur van GGD regio Utrecht,

Drs. Nicolette A.M. Rigter
Secretaris GGD regio Utrecht

Gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Regio Utrecht

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vianen, Woerden, Woudenberg, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist,

Overwegende dat

de herziening van de Wet publieke gezondheid noopt tot verdergaande samenwerking op het gebied van publieke gezondheid binnen het grondgebied van de Veiligheidsregio Utrecht;

de Wet Gemeenschappelijke Regelingen per 1 januari 2015 is gewijzigd en dit leidt tot aanpassingen in de regeling;

via de tweeledige verantwoordelijkheid van de directeur publieke gezondheid op basis van de Wet publieke gezondheid en de Wet veiligheidsregio's samengewerkt zal moeten worden met de Veiligheidsregio Utrecht;

Gelet op

de Wet publieke gezondheid;

de Wet gemeenschappelijke regelingen;

de Gemeentewet;

Besluiten

de navolgende gemeenschappelijke regeling te treffen:

Gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Regio Utrecht

Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

Artikel 1: Begripsbepalingen

1. In aanvulling op het bepaalde in artikel 1 van de Wet publieke gezondheid, wordt in deze regeling verstaan onder:

a. adviescommissie:	een commissie als bedoeld in artikel 24 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
b. ambtenaar:	een ambtenaar, bedoeld in artikel 1 van de Ambtenarenwet, alsmede degene die op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht werkzaam is;
c. bestuurscommissie:	een commissie als bedoeld in artikel 25 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

d. colleges:	de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten;
e. directeur publieke gezondheid:	de directeur publieke gezondheid, bedoeld in artikel 14, derde lid, van de Wet publieke gezondheid;
f. gemeenten:	de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vianen, Woerden, Woudenberg, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist;
g. MN-gemeenten:	de gemeenten, met uitzondering van de gemeente Utrecht;
h. regeling:	de Gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Regio Utrecht, en
i. regionale gezondheidsdienst:	het openbaar lichaam bedoeld in artikel 3 van de regeling en artikel 14, tweede lid, van de Wet publieke gezondheid.

Artikel 2: Belang

Deze regeling wordt getroffen ter uitvoering van de taken bij of krachtens de Wet publieke gezondheid opgedragen aan de colleges op het gebied van de publieke gezondheid.

Artikel 3: Regionale gezondheidsdienst

1. Er is een regionale gezondheidsdienst als bedoeld in artikel 14, tweede lid, van de Wet publieke gezondheid, genaamd Gemeentelijke Gezondheidsdienst Regio Utrecht.

2. De regionale gezondheidsdienst is een openbaar lichaam en bezit rechtspersoonlijkheid.

3. De regionale gezondheidsdienst is gevestigd te Utrecht.

Artikel 4: Taken

1. Het bestuur van de regionale gezondheidsdienst voert de Wet publieke gezondheid uit voor de gemeenten, met uitzondering van de taken bedoeld in artikel 14, vierde lid, van de Wet publieke gezondheid.

2. Het bestuur van de regionale gezondheidsdienst voert de taken bedoeld in artikel 14, vierde lid, van de Wet publieke gezondheid uit voor de MN-gemeenten, behoudens voor zover deze taken betrekking hebben op de zorg voor jongeren van nul tot vier jaar voor de gemeente Vianen.

3. De directeur publieke gezondheid voert de aan hem bij of krachtens de wet opgedragen taken uit onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur van de regionale gezondheidsdienst, onverminderd het bepaalde in artikel 10:22 en artikel 10:23 van de Algemene wet bestuursrecht, met dien verstande dat de uitvoering van de taken van de directeur publieke gezondheid in het kader van artikel 1.61 en artikel 2.19 van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen in mandaat wordt opgedragen aan:

a. de gemeente Utrecht, voor zover het toezicht voor de gemeente Utrecht betreft, en

b. de bestuurscommissie, voor zover het toezicht in de MN-gemeenten betreft.

4. De colleges kunnen ook andere taken opdragen aan het bestuur of ambtenaren van de regionale gezondheidsdienst, voor zover het algemeen bestuur daarmee met gekwalificeerde meerderheid, bedoeld in artikel 17, tweede lid, instemt.

5. Voor taken, bedoeld in een van de vorige leden, kan een overeenkomst worden afgesloten tussen de regionale gezondheidsdienst en de gemeente. In de overeenkomst wordt in elk geregeld:

a. de kwalitatieve en kwantitatieve uitvoering van de opgedragen taken;

b. de verrekening van de kosten;

c. de aansprakelijkheid en verrekening bij onvoorziene omstandigheden, en

d. de wijze van beëindiging van de overeenkomst, onverminderd het bepaalde in artikel 50.

Hoofdstuk 2: Inrichting bestuur

Afdeling 2.1 Samenstelling bestuur

Artikel 5: Algemeen

1. Het bestuur van de regionale gezondheidsdienst bestaat uit het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter.

2. Tot het bestuur van de regionale gezondheidsdienst behoren voorts adviescommissies en bestuurscommissies, voor zover ingesteld.

Afdeling 2.2 Algemeen bestuur

Artikel 6: Aanwijzing leden

1. De colleges wijzen uit hun midden ieder één lid van het algemeen bestuur aan.

2. De colleges kunnen voor ieder lid tevens één plaatsvervangend lid uit hun midden aanwijzen, dat het lid bij verhindering of ontstentenis vervangt.

Artikel 7: Reglement van orde

Het algemeen bestuur stelt een reglement van orde voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden vast.

Artikel 8: Vergaderfrequentie

1. Het algemeen bestuur vergadert ten minste tweemaal per jaar en voorts zo vaak als het daartoe heeft besloten.

2. Voorts vergadert het algemeen bestuur indien de voorzitter of het dagelijks bestuur het nodig oordeelt of indien ten minste een vijfde van het aantal leden waaruit het algemeen bestuur bestaat schriftelijk, met opgave van redenen, daarom verzoekt.

Artikel 9: Oproeping

1. De voorzitter roept de leden schriftelijk tot de vergadering op.

2. Tegelijkertijd met de oproeping brengt de voorzitter dag, tijdstip en plaats van de vergadering ter openbare kennis. De agenda en de daarbij behorende voorstellen met uitzondering van de in artikel 23 van de Wet gemeenschappelijke regelingen bedoelde stukken worden tegelijkertijd met de oproeping en op een bij de openbare kennisgeving aan te geven wijze ter inzage gelegd.

Artikel 10: Opening vergadering

1. De vergadering van het algemeen bestuur wordt niet geopend voordat blijkens de presentielijst meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden tegenwoordig is.

2. Indien ingevolge het eerste lid de vergadering niet kan worden geopend, belegt de voorzitter, onder verwijzing naar dit artikel, opnieuw een vergadering tegen een tijdstip dat ten minste vierentwintig uur na het bezorgen van de oproeping is gelegen.

3. Op de vergadering, bedoeld in het tweede lid, is het eerste lid niet van toepassing. Het algemeen bestuur kan echter over andere aangelegenheden dan die waarvoor de ingevolge het eerste lid niet geopende vergadering was belegd alleen beraadslagen of besluiten, indien blijkens de presentielijst meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden tegenwoordig is.

Artikel 11: Open en besloten vergaderingen

1. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar.

2. De deuren worden gesloten wanneer een vijfde gedeelte der aanwezige leden daarom verzoekt of de voorzitter het nodig oordeelt.

3. Het algemeen bestuur beslist vervolgens of met gesloten deuren zal worden vergaderd.

Artikel 12: Immuniteit

De leden van het bestuur van de regionale gezondheidsdienst en andere personen die deelnemen aan de beraadslaging kunnen niet in rechte worden vervolgd of aangesproken voor dan wel worden verplicht getuigenis af te leggen als bedoeld in artikel 165, eerste lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering over hetgeen zij in de vergadering van het algemeen bestuur hebben gezegd of aan het algemeen bestuur schriftelijk hebben overgelegd.

Artikel 13: Handhaving vergaderorde

1. De voorzitter zorgt voor de handhaving van de orde in de vergadering en is bevoegd, wanneer die orde op enigerlei wijze door toehoorders wordt verstoord, deze en zo nodig andere toehoorders te doen vertrekken.

2. Hij is bevoegd toehoorders die bij herhaling de orde in de vergadering verstoren voor ten hoogste drie maanden de toegang tot de vergadering te ontzeggen.

3. Hij kan het algemeen bestuur voorstellen aan een lid dat door zijn gedragingen de geregelde gang van zaken belemmert, het verdere verblijf in de vergadering te ontzeggen. Over het voorstel wordt niet beraadslaagd. Na aanneming daarvan verlaat het lid de vergadering onmiddellijk. Zo nodig doet de voorzitter hem verwijderen. Bij herhaling van zijn gedrag kan het lid bovendien voor ten hoogste drie maanden de toegang tot de vergadering worden ontzegd.

Artikel 14: Verantwoordingsrelaties

1. Het lid van het algemeen bestuur is verantwoording schuldig aan het college van burgemeester en wethouders dat hem heeft aangewezen, alsmede aan de gemeenteraad van de betreffende gemeente over het door hem in het algemeen bestuur gevoerde bestuur.

2. Het lid van het algemeen bestuur geeft het college van burgemeester en wethouders dat hem heeft aangewezen, alsmede aan de gemeenteraad van de betreffende gemeente alle inlichtingen die één of meer leden van het college onderscheidenlijk de raad vragen.

3. Het algemeen bestuur geeft de raden van de gemeenten alle inlichtingen die door een of meer leden van een van de raden gevraagd worden.

4. Het college van burgemeester en wethouders onderscheidenlijk de raad regelen de wijze waarop verantwoording wordt afgelegd en inlichtingen worden gegeven als bedoeld in dit artikel.

5. Het college van burgemeester en wethouders kan het door hem aangewezen lid van het algemeen bestuur ontslaan, indien dit lid niet langer het vertrouwen van het college bezit.

6. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op het plaatsvervangend lid, bedoeld in artikel 6, tweede lid.

Artikel 15: Onthouden van stemmen

1. Een lid van het algemeen bestuur neemt niet deel aan de stemming over:

   a. een aangelegenheid die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken;

   b. de vaststelling of goedkeuring der rekening van een lichaam waaraan hij rekenplichtig is of tot welks bestuur hij behoort.

2. Bij een schriftelijke stemming wordt onder het deelnemen aan de stemming verstaan het inleveren van een stembriefje.

3. Een benoeming gaat iemand persoonlijk aan, wanneer hij behoort tot de personen tot wie de keuze door een voordracht of bij een herstemming is beperkt.

4. Het eerste lid is niet van toepassing bij de beslissing betreffende de geloofsbrieven van de na periodieke verkiezing benoemde leden.

Artikel 16: Quorum

1. Een stemming is alleen geldig, indien meer dan de helft van het aantal leden dat zitting heeft en zich niet van deelneming aan de stemming moet onthouden, daaraan heeft deelgenomen.

2. Het eerste lid is niet van toepassing:

   a. ingeval opnieuw wordt gestemd over een voorstel of over een benoeming, voordracht of aanbeveling van een of meer personen ten aanzien van wie in een vorige vergadering een stemming op grond van dat lid niet geldig was;

   b. in een vergadering als bedoeld in artikel 10, tweede lid, voor zover het betreft onderwerpen die in de daaraan voorafgaande, ingevolge artikel 10, eerste lid, niet geopende vergadering aan de orde waren gesteld.

Artikel 17: Besluitvorming

1. Voor het tot stand komen van een besluit bij stemming wordt de volstrekte meerderheid vereist van hen die een stem hebben uitgebracht, tenzij in de regeling anders is bepaald en met dien verstande dat:

   a. de door de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Bunnik, Eemnes, Lopik, Montfoort, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Vianen en Woudenberg aangewezen leden van het algemeen bestuur ieder één stem hebben;

   b. de door de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Baarn, Bunschoten, IJsselstein, Leusden en Wijk bij Duurstede aangewezen leden van het algemeen bestuur ieder twee stemmen hebben;

c. de door de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten De Bilt, De Ronde Venen, Houten, Soest, Utrechtse Heuvelrug en Woerden aangewezen leden van het algemeen bestuur ieder drie stemmen hebben;

d. de door de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Nieuwegein, Stichtse Vecht, Veenendaal en Zeist aangewezen leden van het algemeen bestuur ieder vier stemmen hebben;

e. het door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amersfoort aangewezen lid van het algemeen bestuur zes stemmen heeft, en

f.het door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht aangewezen lid van het algemeen bestuur negen stemmen heeft.

2. Onder een volstrekte meerderheid wordt verstaan dat ten minste vijfendertig stemmen voor een besluit zijn uitgebracht. Onder gekwalificeerde meerderheid wordt in deze regeling verstaan een vijftien zeventiende meerderheid, wat betekent dat ten minste zestig stemmen voor een besluit zijn uitgebracht.

3. Bij een schriftelijke stemming wordt onder het uitbrengen van een stem verstaan het inleveren van een behoorlijk ingevuld stembriefje.

Artikel 18: Stemming over personen

1. De stemming over personen voor het doen van benoemingen, voordrachten of aanbevelingen geschiedt bij gesloten en ongetekende stembriefjes.

2. Indien de stemmen staken over personen tot wie de keuze door een voordracht of bij een herstemming is beperkt, wordt in dezelfde vergadering een herstemming gehouden.

3. Staken bij deze stemming de stemmen opnieuw, dan beslist terstond het lot.

Artikel 19: Overige stemmingen

1. De overige stemmingen geschieden bij hoofdelijke oproeping, indien de voorzitter of een van de leden dat verlangt. In dat geval geschieden zij mondeling.

2. Bij hoofdelijke oproeping is ieder ter vergadering aanwezig lid dat zich niet van deelneming aan de stemming moet onthouden verplicht zijn stem voor of tegen uit te brengen.

3. Indien over een voorstel geen stemming wordt gevraagd, is het aangenomen.

4. Tenzij de vergadering voltallig is, wordt bij staking van stemmen het nemen van een besluit uitgesteld tot een volgende vergadering, waarin de beraadslagingen kunnen worden heropend.

5. Indien de stemmen staken in een voltallige vergadering of in een ingevolge het vierde lid opnieuw belegde vergadering, is het voorstel niet aangenomen.

6. Onder een voltallige vergadering wordt verstaan een vergadering waarin alle leden waaruit het algemeen bestuur bestaat, voor zover zij zich niet van deelneming aan de stemming moesten onthouden, een stem hebben uitgebracht.

Artikel 20: Ambtelijke bijstand

Het algemeen bestuur regelt op welke wijze ambtelijke bijstand wordt verleend aan de leden van het algemeen bestuur.

Afdeling 2.3 Dagelijks bestuur

Artikel 21: Samenstelling en aanwijzing leden

Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter, de plaatsvervangend voorzitter en vijf andere leden, met dien verstande dat uit elk van de vijf regio's die functioneren voor de MN-gemeenten telkens één lid van het dagelijks bestuur wordt aangewezen uit de leden van het algemeen bestuur, bedoeld in artikel 17, eerste lid.

Artikel 22: Ontslag leden

1. Het algemeen bestuur kan een of meer leden van het dagelijks bestuur, de voorzitter uitgezonderd, ontslag verlenen indien dezen het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezitten. Op het ontslagbesluit is artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing.

2. Over een voorstel tot het verlenen van ontslag als bedoeld in het eerste lid wordt niet beraadslaagd of besloten, dan nadat het algemeen bestuur ten minste twee weken en ten hoogste drie maanden tevoren heeft verklaard, dat de betrokken leden van het dagelijks bestuur het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezitten.

3. De oproeping tot de vergadering waarin over dat voorstel wordt beraadslaagd of besloten wordt ten minste achtenveertig uur voor de aanvang of zoveel eerder als het algemeen bestuur heeft bepaald, bij de leden van het algemeen bestuur bezorgd. Zij vermeldt het voorstel tot het verlenen van ontslag als bedoeld in het eerste lid.

4**.** Artikel 15 is niet van toepassing bij besluiten van het algemeen bestuur ingevolge dit artikel.

Artikel 23: Reglement van orde

Het dagelijks bestuur stelt een reglement van orde voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden vast, dat aan het algemeen bestuur wordt gezonden.

Artikel 24: Vergaderfrequentie

1. De voorzitter stelt, met inachtneming van hetgeen het dagelijks bestuur heeft bepaald, dag en plaats van de vergadering van het dagelijks bestuur en het tijdstip van de opening vast.

2. De voorzitter maakt dag en plaats van te houden openbare vergaderingen en het tijdstip van de opening bekend.

Artikel 25: Open en besloten vergaderingen

1. De vergaderingen van het dagelijks bestuur worden met gesloten deuren gehouden, voor zover het dagelijks bestuur niet anders heeft bepaald.

2. Het reglement van orde voor de vergaderingen kan regels geven omtrent de openbaarheid van de vergaderingen van het dagelijks bestuur.

Artikel 26: Besluitvorming

1. In de vergadering van het dagelijks bestuur kan slechts worden beraadslaagd of besloten, indien ten minste de helft van het aantal zitting hebbende leden tegenwoordig is.

2. Indien het vereiste aantal leden niet tegenwoordig is, belegt de voorzitter, onder verwijzing naar dit artikel, opnieuw een vergadering.

3. Op de vergadering, bedoeld in het tweede lid, is het eerste lid niet van toepassing. Het dagelijks bestuur kan echter over andere aangelegenheden dan die waarvoor de

eerdere vergadering was belegd alleen beraadslagen of besluiten, indien ten minste de helft van het aantal zitting hebbende leden tegenwoordig is.

Artikel 27: Immuniteit

De leden van het dagelijks bestuur en andere personen die deelnemen aan de beraadslaging kunnen niet in rechte worden vervolgd of aangesproken voor hetgeen zij in de vergadering van het dagelijks bestuur hebben gezegd of aan het dagelijks bestuur schriftelijk hebben overgelegd.

Artikel 28: Stemmen

De artikelen 15, eerste tot en met derde lid, 16 en 17 zijn ten aanzien van de vergaderingen van het dagelijks bestuur van overeenkomstige toepassing, met uitzondering van de stemverhoudingen opgenomen in artikel 17, eerste lid. Ieder lid van het dagelijks bestuur heeft in de vergadering van het dagelijks bestuur één stem.

Artikel 29: Stemming over personen

1. Indien bij een stemming, anders dan over personen voor het doen van benoemingen, voordrachten of aanbevelingen, de stemmen staken, wordt opnieuw gestemd.

2. Staken de stemmen andermaal over hetzelfde voorstel, dan beslist de stem van de voorzitter.

Artikel 30: Verantwoording en inlichtingen

1. De leden van het dagelijks bestuur zijn, tezamen en ieder afzonderlijk, aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd voor het door het dagelijks bestuur gevoerde bestuur.

2. Zij geven het algemeen bestuur mondeling of schriftelijk de door een of meer leden gevraagde inlichtingen waarvan het verstrekken niet in strijd is met het openbaar belang.

3. Het dagelijks bestuur geeft de raden van de gemeenten alle inlichtingen die door een of meer leden van de raad gevraagd worden.

Afdeling 2.4 Voorzitter

Artikel 31: Aanwijzing

1. Het door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht aangewezen lid van het algemeen bestuur wordt door het algemeen bestuur aangewezen als voorzitter van de regionale gezondheidsdienst.

2. De voorzitter is tevens voorzitter van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.

3. Het door het algemeen bestuur als voorzitter van de bestuurscommissie als bedoeld in artikel 34, derde lid aangewezen lid, wordt door het algemeen bestuur als plaatsvervangend voorzitter van de regionale gezondheidsdienst aangewezen.

4. De plaatsvervangend voorzitter vervangt de voorzitter bij diens verhindering of ontstentenis.

Artikel 32: Verantwoording en inlichtingen

1. De voorzitter is aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hem gevoerde bestuur.
2. Hij geeft het algemeen bestuur mondeling of schriftelijk de door een of meer leden gevraagde inlichtingen waarvan het verstrekken niet in strijd is met het openbaar belang.

3. De voorzitter geeft de raden van de gemeenten alle inlichtingen die door een of meer leden van de raad gevraagd worden.

Afdeling 2.5 Commissies

Artikel 33: Adviescommissies

1. Het algemeen bestuur kan adviescommissies instellen ter advisering aan het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur onderscheidenlijk de voorzitter.

2. In afwijking van het eerste lid kan het dagelijks bestuur onderscheidenlijk de voorzitter een adviescommissie instellen aan het dagelijks bestuur onderscheidenlijk aan de voorzitter voor zover deze adviescommissie een tijdelijk karakter heeft.

Artikel 34: Bestuurscommissies

1. Het algemeen bestuur kan bestuurscommissie instellen, waaraan bevoegdheden van het algemeen bestuur of het dagelijks bestuur worden overgedragen.

2. Een bestuurscommissie geeft de raden van de gemeenten alle inlichtingen die door een of meer leden van de raad gevraagd worden.

3. Het algemeen bestuur stelt een bestuurscommissie in, welke de bevoegdheden bedoeld in artikel 4, tweede lid en derde lid onder b, krijgt overgedragen.

4. Het algemeen bestuur wijst uit de leden van de bestuurscommissie bedoeld in het vorige lid, de voorzitter van de bestuurscommissie aan. De voorzitter van de bestuurscommissie is tevens plaatsvervangend voorzitter van de regionale gezondheidsdienst.

Afdeling 2.6 Directeur publieke gezondheid

Artikel 35: Benoeming

1. De directeur publieke gezondheid wordt benoemd door het algemeen bestuur, onverminderd het bepaalde in artikel 14, derde lid, van de Wet publieke gezondheid.

2. De regionale gezondheidsdienst staat onder leiding van de directeur publieke gezondheid.

Artikel 36: Secretaris

De directeur publieke gezondheid staat het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, de voorzitter en door het algemeen bestuur ingestelde bestuurscommissies bij de uitoefening van hun taken bij.

Artikel 37: Ambtelijke organisatie

Het dagelijks bestuur stelt een verordening vast omtrent de ambtelijke organisatie van de regionale gezondheidsdienst.

Hoofdstuk 3: Taken en bevoegdheden

Artikel 38: Bevoegdheden algemeen bestuur

1. Verordeningen met betrekking tot de regionale gezondheidsdienst worden door het algemeen bestuur vastgesteld voor zover de bevoegdheid daartoe niet bij de wet of door het algemeen bestuur krachtens de wet aan het dagelijks bestuur of de voorzitter is toegekend.

2. De overige bevoegdheden berusten bij het algemeen bestuur voor zover deze niet bij of krachtens de wet aan het dagelijks bestuur of de voorzitter zijn toegekend.

3. Het algemeen bestuur kan bij verordening beleidsregels vaststellen waarmee andere organen van de regionale gezondheidsdienst rekening houden bij de uitoefening van bij of krachtens de wet verleende bevoegdheden. Ten aanzien van de bekendmaking van deze verordening zijn de artikelen 139, 140 en 141 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.

4. Het algemeen bestuur kan, ten behoeve van de uitvoering van de wettelijk opgedragen in artikel 4 genoemde taken van de regionale gezondheidsdienst, tot oprichting van en deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen besluiten, indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Het besluit daartoe wordt door het algemeen bestuur met gekwalificeerde meerderheid, bedoeld in artikel 17, tweede lid, genomen. Het besluit wordt niet genomen dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.

Artikel 39: Overdracht van bevoegdheden

1. Het algemeen bestuur kan zijn bevoegdheden aan het dagelijks bestuur overdragen, tenzij de aard van de bevoegdheid zich daartegen verzet.

2. Daarbij kan niet worden overgedragen de bevoegdheid tot:
   a. het vaststellen of wijzigen van de begroting bedoeld in artikel 34, eerste lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
   b. het vaststellen van de jaarrekening als bedoeld in artikel 34, derde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
   c. het vaststellen van regels met betrekking tot de organisatie van de administratie en het beheer van vermogenswaarden van de regionale gezondheidsdienst, bedoeld in artikel 46, en
   d. het vaststellen van regels met betrekking tot de controle op de administratie en het beheer van vermogenswaarden van de regionale gezondheidsdienst, bedoeld in artikel 47.

Artikel 40: Dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur van de regionale gezondheidsdienst berust bij het dagelijks bestuur voor zover niet bij of krachtens de wet het algemeen bestuur hiermee is belast.

2. Het dagelijks bestuur is belast met de voorbereiding van alles waarover in de vergadering van het algemeen bestuur zal worden beraadslaagd en besloten.

3. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de besluiten van het algemeen bestuur.

4. Het dagelijks bestuur is, onverminderd artikel 37, bevoegd regels vast te stellen over de ambtelijke organisatie van de regionale gezondheidsdienst.

5. Het dagelijks bestuur is bevoegd tot benoeming, schorsing en ontslag van ambtenaren, met uitzondering van de directeur publieke gezondheid.

6. Het dagelijks bestuur is bevoegd tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de regionale gezondheidsdienst te besluiten, met uitzondering van de bevoegdheid, bedoeld in artikel 38, vierde lid.
7. Het dagelijks bestuur neemt, ook alvorens is besloten tot het voeren van een rechtsgeding, alle conservatoire maatregelen en doet wat nodig is ter voorkoming van verjaring of verlies van recht of bezit.

8. Het dagelijks bestuur is bevoegd te besluiten namens de regionale gezondheidsdienst, het dagelijks bestuur of het algemeen bestuur, rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij het algemeen bestuur, voor zover dit het algemeen bestuur aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist.

Artikel 41: Voorzitter

1. De voorzitter bevordert een goede behartiging van de zaken van de regionale gezondheidsdienst.
2. De voorzitter vertegenwoordigt de regionale gezondheidsdienst in en buiten rechte.

Hoofdstuk 4: Financiën

Artikel 42: Algemeen

1. De begroting, de begrotingswijzigingen, de meerjarenraming, de jaarrekening en het jaarverslag worden ingericht overeenkomstig het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

2. Het algemeen bestuur stelt een bijdrageverordening vast, welke de kostenverdeling over de deelnemers bevat. De bijdrageverordening wordt bij gekwalificeerdere meerderheid, bedoeld in artikel 17, tweede lid, vastgesteld of gewijzigd. Het algemeen bestuur kan bij de begroting of andere verordeningen niet van de bijdrageverordening afwijken.

3. In de bijdrageverordening wordt bepaald op welke wijze de kosten voor de taken, bedoeld in artikel 4, eerste lid, en de taken, bedoeld in artikel 4, tweede en derde lid, afzonderlijk in de begroting inzichtelijk worden gemaakt.

4. De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat de regionale gezondheidsdienst te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.

5. De deelnemende gemeenten waarborgen daarenboven de betaling van rente en aflossing van de geldleningen aan te gaan door de regionale gezondheidsdienst voor de uitvoering van zijn taak, in de verhouding van het inwonersaantal op 1 januari 2014.

6. Wanneer het algemeen bestuur blijkt, dat de raad van een deelnemende gemeente weigert de financiële verplichtingen die volgen uit dit artikel, tweede, vierde en vijfde lid, in de gemeentebegroting op te nemen, doet het algemeen bestuur aan gedeputeerde staten het verzoek over te gaan tot toepassing van de artikelen 194 en 195 van de Gemeentewet.

Artikel 43: Begroting

1. Voor alle taken en activiteiten brengt het algemeen bestuur jaarlijks op de begroting de bedragen die hij daarvoor beschikbaar stelt, alsmede de financiële middelen die hij naar verwachting kan aanwenden.

2. Het dagelijks bestuur zendt uiterlijk 15 januari van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor zienswijze aan de raden van de deelnemende gemeenten.

3. Het algemeen bestuur ziet erop toe dat de begroting in evenwicht is.

4. Het begrotingsjaar is het kalenderjaar.

5. Het algemeen bestuur stelt de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient. De begroting wordt met gekwalificeerde meerderheid, bedoeld in artikel 17, tweede lid, vastgesteld.

6. Besluiten tot wijziging van de begroting kunnen tot uiterlijk het eind van het desbetreffende begrotingsjaar worden genomen. Een wijziging van de begroting wordt met gekwalificeerde meerderheid, bedoeld in artikel 17, tweede lid, vastgesteld.

7. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 1 augustus van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan gedeputeerde staten van de provincie Utrecht.

Artikel 44: Voorbereiding begroting

1. Het dagelijks bestuur biedt jaarlijks, tijdig voor de in artikel 43, tweede lid, bedoelde termijn, het algemeen bestuur een ontwerp aan voor de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor het komende begrotingsjaar.

2. Het dagelijks bestuur biedt jaarlijks, tijdig voor de in artikel 43, vijfde lid, bedoelde vaststelling, het algemeen bestuur een ontwerp aan voor de begroting met toelichting van de regionale gezondheidsdienst en een meerjarenraming met toelichting voor ten minste drie op het begrotingsjaar volgende jaren.

3. Het dagelijks bestuur zendt de ontwerpbegroting ten minste acht weken voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden toe aan de raden van de deelnemende gemeenten.

4. De ontwerpbegroting wordt door de zorg van de besturen van de deelnemende gemeenten voor een ieder ter inzage gelegd en, tegen betaling van de kosten, algemeen verkrijgbaar gesteld. Artikel 190, tweede en derde lid, van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.

5. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.

6. Het algemeen bestuur beraadslaagt over de ontwerpbegroting niet eerder dan twee weken na de openbare kennisgevingen, bedoeld in het vierde lid.

7. Nadat deze is vastgesteld, zendt het algemeen bestuur, zo nodig, de begroting aan de raden van de gemeenten, die ter zake bij gedeputeerde staten van de provincie Utrecht hun zienswijze naar voren kunnen brengen.

8. Het bepaalde in het tweede, derde, vierde en vijfde lid is mede van toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting, met uitzondering van die wijzigingen waarbij geen verandering wordt gebracht in de bijdragen van een of meerdere gemeenten, bedoeld in artikel 42, tweede en derde lid, en in het beleid en in de uitvoering van taken.

Artikel 45: Jaarrekening

1. Het algemeen bestuur stelt de jaarrekening vast in het jaar volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft.

2. Het dagelijks bestuur zendt vóór 15 april van het jaar na het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, een voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten.

3. Het dagelijks bestuur zendt de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, aan gedeputeerde staten van de provincie Utrecht.

Artikel 46: Financiële verordening

1. Het algemeen bestuur stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.

2. De verordening bevat in ieder geval:

   a. regels voor waardering en afschrijving van activa, en

   b. regels inzake de algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie.

Artikel 47: Financiële controleverordening

1. Het algemeen bestuur stelt bij verordening regels vast voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. Deze verordening waarborgt dat de rechtmatigheid van het financiële beheer en van de inrichting van de financiële organisatie wordt getoetst.

2. Het algemeen bestuur wijst een of meer accountants aan als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, belast met de controle van de in artikel 45 bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

3. Artikel 213, derde tot en negende lid, van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.

Hoofdstuk 5: Wijziging, toetreding, uittreding en opheffing

Artikel 48: Wijziging

1. De regeling kan gewijzigd worden bij gelijkluidende besluiten van de colleges, onverminderd het bepaalde in artikel 1, tweede en derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

2. Een voorstel tot wijziging kan door het dagelijks bestuur, of tenminste een vijfde van de leden van het algemeen bestuur worden gedaan.

Artikel 49: Toetreding

Tot deze gemeenschappelijke regeling kunnen overeenkomstig artikel 14, eerste lid, van de Wet publieke gezondheid geen andere bestuursorganen of rechtspersonen toetreden, onverminderd het bepaalde in artikel 14, vijfde lid, van de Wet publieke gezondheid.

Artikel 50: Uittreding

1. Een college van burgemeester en wethouders dat aan de regeling deelneemt kan overeenkomstig artikel 14, eerste lid, van de Wet publieke gezondheid niet uittreden uit de regeling.

2. Onder partiële uittreding wordt in dit artikel verstaan het opzeggen of terugnemen van een of meer aan de regionale gezondheidsdienst opgedragen taken, voor zover dat binnen enige wet mogelijk is.

3. De kosten die direct samenhangen met de partiële uittreding worden in rekening gebracht bij de deelnemer die partieel uittreedt.

Artikel 51: Opheffing

De regionale gezondheidsdienst kan alleen worden opgeheven onder gelijktijdige instelling van een nieuwe regionale gezondheidsdienst als bedoeld in artikel 14, eerste en tweede lid, van de Wet publieke gezondheid. Opheffing van de regeling geschiedt bij gelijkluidende besluiten van de colleges.

Hoofdstuk 6: Overige bepalingen

Artikel 52: Archieven

1. Het algemeen bestuur stelt een archiefverordening vast, onverminderd het bepaalde in artikel 40 van de Archiefwet 1995.

2. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor de archiefbescheiden van de dienst, volgens de verordening, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 53: Gemeenschappelijke regeling

1. De regeling wordt getroffen voor onbepaalde tijd.

2. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht zendt de regeling in aan gedeputeerde staten van de provincie Utrecht.

3. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht maakt de regeling tijdig in alle deelnemende gemeenten bekend door kennisgeving van de inhoud daarvan in de Staatscourant.

4. De regeling treedt in werking de eerste dag na bekendmaking overeenkomstig het derde lid.

5. De regeling wordt aangehaald als: Gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht.

Artikel 54: Vrijwaring

1. De gemeente Utrecht blijft gevrijwaard voor kosten of aansprakelijkheden voortvloeiend uit de werkzaamheden van de GGD Midden-Nederland, die zijn verricht voorafgaand aan de inwerkingtreding van de regeling.

2. De MN-gemeenten verplichten zich kosten en aansprakelijkheden die ontstaan met betrekking tot de uitvoering van de taken, bedoeld in artikel 4, tweede lid, te vergoeden aan de gemeente Utrecht voor zover deze aan de gemeente Utrecht in rekening worden gebracht door de regionale gezondheidsdienst.

Bijlage 5: Voorstel tot wijziging van de GR GGDrU 2017, overzicht van wijzigingen

nr	Onderwerp	Inhoudelijke toelichting	Toelichting GR	Oud	Gewijzigd
1.	Ontschotte en collectief gefinancierde JGZ	Voorwaarde om tot een collectief gefinancierde en ontschotte uitvoering van jeugdgezondheidszorg aan 0-18 jarigen over te gaan, is dat de gemeenschappelijke regeling wordt gewijzigd. In de huidige regeling is namelijk de uitvoering van JGZ 0-4 specifiek uitgezonderd. De feitelijke wijziging van de tekst van de gemeenschappelijke regeling betreft het verwijderen van het deel achter de komma in artikel 4 lid 2 van de GR . In de gewijzigde tekst wordt de mogelijkheid gecreëerd dat gemeenten op dit punt een uitzonderingspositie innemen, zodat de positie van Utrecht en Vianen kan worden geregeld. Voor het traject tot aanpassing van de gemeenschappelijke regeling en beëindiging van de dienstverleningsovereenkomsten wordt een aparte implementatieplanning opgesteld.	Artikel 4 taken De taken die de GGDrU voor de verschillende (groepen) van deelnemers uitvoert worden expliciet vermeld. Dat betreft enerzijds taken die tot de bevoegdheid van de colleges behoren, en anderzijds taken die de wet rechtstreeks aan de directeur publieke gezondheid (DPG) opdraagt. Voor zover dat het toezicht op grond van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen betreft, draagt de DPG voor wat betreft het toezicht in Utrecht deze bevoegdheid weer over aan de gemeente Utrecht. Utrecht verzorgt dit toezicht zelf. Desgewenst kunnen de colleges, met instemming van het algemeen bestuur, ook andere dan de in artikel 4 genoemde taken aan de GGDrU opdragen. De DPG is bevoegd de hem opgedragen taken aan zijn medewerkers in (onder)mandaat op te dragen. Voor de uitvoering van de taken brengt de GGDrU kosten bij de deelnemende gemeenten in rekening. Voor de uitvoering, of specifieke afspraken daarover, kan ook een overeenkomst worden gesloten, steeds tussen de GGDrU en de betreffende gemeente.	Artikel 4 lid 2 Het bestuur van de regionale gezondheidsdienst voert de taken bedoeld in artikel 14, vierde lid, van de Wet publieke gezondheid uit voor de MN-gemeenten, behoudens voor zover deze taken betrekking hebben op de zorg voor jongeren van nul tot vier jaar.	Artikel 4 lid 2 Het bestuur van de regionale gezondheidsdienst voert de taken bedoeld in artikel 14, vierde lid, van de Wet publieke gezondheid uit voor de MN-gemeenten, behoudens voor zover deze taken betrekking hebben op de zorg voor jongeren van nul tot vier jaar voor de gemeente Vianen.
2.	Zienswijzeprocedure bij (technische) begrotingswijzigingen	In de huidige regeling is de vaststelling van de ontwerpbegroting en het wijzigen van de begroting voorbehouden aan het algemeen bestuur nadat de raden hun zienswijze kenbaar hebben kunnen maken. Deze procedure kent een doorlooptijd van ongeveer drie maanden. Dit levert voornamelijk een knelpunt op bij de technische verwerking van maatwerkafspraken met gemeenten over dienstverlening met financiële gevolgen, die na vaststelling van de ontwerpbegroting nog verwerkt dienen te worden. Het geniet namelijk de voorkeur om de maatwerkafspraken in een begrotingswijziging te verwerken omdat dit grote verschillenverklaringen voorkomt bij het vaststellen van de jaarrekening. Gezien de technische aard van de wijzigingen, immers, deze taken zijn reeds met instemming van het algemeen bestuur aanvaard, ligt het voor de hand voor dit type wijzigingen van de begroting geen zienswijze procedure naar de raden te volgen. Daarbij geldt als beperking dat een dergelijke technische wijziging van de begroting geen consequenties mag hebben voor de bijdrage van de deelnemers, in het beleid of in de uitvoering van taken. Is dat wel het geval dan blijft de zienswijze procedure vereist. Dit is zo vastgelegd in artikel 44, lid 8 van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling.	Artikel 42 tot en met 47 De Wgr bevat in de artikelen 34, 34a, 34b en 35 specifieke regels voor de vaststelling van de begroting en jaarrekening, alsmede de financiële en inhoudelijke kadernota van de gemeenschappelijke regeling. Deze regels zijn onverkort van toepassing en uitgewerkt in de artikelen 42 – 47 van de regeling. Ook het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) is van toepassing. Daarbij is steeds de meest recente versie van het BBV van toepassing. De verwijzing naar artikel 42, tweede en derde lid, doelt op die taken die gefinancierd worden op basis van een collectieve bijdrage, de inwonerbijdrage. Voor wijzigingen van deze aard blijft een zienswijze procedure verplicht.	Artikel 44 lid 8 Het bepaalde in het tweede, derde, vierde en vijfde lid is mede van toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting.	Artikel 44 lid 8 Het bepaalde in het tweede, derde, vierde en vijfde lid is mede van toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting, met uitzondering van die wijzigingen waarbij geen verandering wordt gebracht in de bijdragen van een of meerdere gemeenten, bedoeld in artikel 42, tweede en derde lid, en in het beleid en in de uitvoering van taken.

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Volksgezondheid Reinking, D.P. (Dick)
Kenmerk	4435114
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 46
Portefeuille	Volksgezondheid

Gemeenschappelijke Regeling GGD regio Utrecht

besluit

1 Op grond van artikel 1 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen het college van B&W toestemming te verlenen tot instemmen met het wijzigen van de Gemeenschappelijke Regeling GGDrU

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier

mr. M. van Hall

De voorzitter gemeenteraad

mr. J.H.C. van Zanen

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling Haberland, B.C. (Birgit)
Kenmerk	4389711-170406
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 47
Geheim	Nee
Portefeuille	Onderwijs

Verzoek wijziging statuten NUOVO Scholengroep

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 In te stemmen met de wijzigingen van de statuten van NUOVO Scholengroep

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,	De burgemeester,
Drs. G.G.H.M. Haanen	Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
De commissie stemt in met het raadsvoorstel.

Status: A

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_8352
Bijlage: gemeenteraad aanbiedingsbrief statutenwijziging
Bijlage: bijlage AKTE STATUTENWIJZIGING NUOVO (wijzigingen geaccepteerd)
Bijlage: bijlage AKTE STATUTENWIJZIGING NUOVO (wijzigingen gemarkeerd)
Bijlage: getekend raadsbesluit nr. 47

Eerdere besluitvorming
10 maart 2011 wijzigen bestuursmodel openbaar onderwijs

Uitvoering
De besturen van het openbaar onderwijs worden per email geïnformeerd over het genomen raadsbesluit.

Gemeente Utrecht

Context

De gemeenteraad heeft op 10 maart 2011 ingestemd met de invoering van het Raad van Toezichtmodel in het openbaar onderwijs in Utrecht.
De bestuurder van NUOVO scholengroep is nu voornemens de statuten te wijzigen, omdat deze na zes jaar niet meer voldoende aansluiten op de veranderde omgeving.
De Raad van Toezicht heeft ingestemd met deze voorgenomen wijzigingen.
De bestuurder van NUOVO Scholengroep legt nu aan de gemeenteraad het verzoek voor om in te stemmen met de voorgenomen wijziging van de statuten.

NUOVO Scholengroep motiveert de noodzakelijke wijzigingen als volgt:
- De herziene Code voor Goed Onderwijsbestuur (2015) scherpt de beperkingen aan voor het vervullen van nevenfuncties;
- De bestuurskracht van onderwijsinstellingen is in 2016 wettelijk versterkt, met een grotere rol voor de medezeggenschap in het benoemen van bestuurders en toezichthouders;
- NUOVO Scholengroep verzorgt volgens de huidige statuten onderwijs in de gemeente Utrecht. In 2016 heeft NUOVO ook een vestiging van Ithaka Internationale Schakelklassen gestart buiten de gemeente Utrecht, te weten in de gemeente Stichtse Vecht, om te voorzien in de grote vraag naar onderwijs voor jonge nieuwkomers.

Deze noodzakelijke wijzigingen in de statuten bieden ook gelegenheid voor het aanpassen van kleine inconsistenties in de statuten. NUOVO heeft een eenkoppig bestuur en dat is op dit moment passend. In de statuten was alleen de werkwijze van een tweekoppig bestuur beschreven, dit is nu aangevuld met de werkwijze van een eenkoppig bestuur.

Beslispunt

1 In te stemmen met de wijzigingen van de statuten van NUOVO Scholengroep

Argumenten

1.1 <u>De gemeenteraad is wettelijk bevoegd om te beslissen over de wijziging van statuten van een stichting voor openbaar onderwijs.</u>
In de Wet Voortgezet Onderwijs artikel 42b lid 7 staat: De statuten van de stichting kunnen slechts worden gewijzigd na instemming van de desbetreffende gemeenteraad of gemeenteraden.

1.2 <u>De statutenwijziging voldoet inhoudelijk aan de eisen van de veranderde omgeving</u>
Met deze wijziging van de statuten neemt NUOVO verantwoordelijkheid voor een transparant onderwijsbestuur.
Het volgen van de Code voor goed Onderwijsbestuur voorkomt belangenverstrengeling.
Een duidelijk omschreven rol voor de medezeggenschap versterkt de bestuurskracht.
NUOVO heeft expertise in internationale schakelklassen. De mogelijkheid om deze expertise in te zetten in omringende gemeenten is nu ook volgens de statuten mogelijk.

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling Haberland, B.C. (Birgit)
Kenmerk	4389711-170406
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 47
Portefeuille	Onderwijs

Verzoek wijziging statuten NUOVO Scholengroep

besluit

1 In te stemmen met de wijzigingen van de statuten van NUOVO Scholengroep

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier	De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall	mr. J.H.C. van Zanen

nuovo Scholengroep

Van Bijnkershoeklaan 4
3527 XL Utrecht

Postbus 1415
3500 BK Utrecht

030 - 296 90 40
info@nuovo.eu
www.nuovo.eu

IBAN NL96 RABO 0101 481764
BTW nr. NL813676575B01
KvK nr. 30199604

Gemeenteraad Utrecht
Postbus 16200
3500 CE UTRECHT

- Datum: dinsdag 4 april 2017
- Kenmerk: RvT.TD.sp/17.033
- Betreft: aanbiedingsbrief statutenwijziging
- Doorkiesnummer: 030-2969041

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u een voorstel aan tot wijziging van de statuten van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Utrecht: de NUOVO Scholengroep.

Een wijziging van de statuten van de Stichting is om diverse redenen gewenst, zo niet noodzakelijk:

a. In 2015 is een herziene *Code Goed Onderwijsbestuur VO* tot stand gekomen die de vorige vervangt. NUOVO Scholengroep conformeert zich van harte aan deze code. Ook deze Code maakt diverse wijzigingen van de bestaande statuten noodzakelijk, bijvoorbeeld in artikel 6 waar de Code leidt tot striktere bepalingen dan in de bestaande statuten ten aanzien van de bezoldiging van de bestuurder, eventuele nevenwerkzaamheden van de bestuurder en het voorkomen van belangenverstrengeling door de bestuurder.

b. De Wet Versterking Bestuurskracht van Onderwijsinstellingen 2016 brengt verschillende ingrijpende wijzigingen tot stand in de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO) en de Wet Medezeggenschap Scholen (WMS), die op hun beurt weer wijzigingen te weeg brengen in de statuten. Op basis van dwingend recht worden diverse wijzigingen voorgesteld in met name de artikelen 6 en 10 waar de rol van de Medezeggenschap aanzienlijk is versterkt bij de benoemingen van de bestuurder en de toezichthouders.

c. NUOVO Scholengroep heeft door samenwerking met lokale en regionale gemeente- en schoolbesturen VO de maatschappelijke verantwoordelijkheid op zich genomen om de Internationale Schakelklassen in de regio in te richten en te besturen, waarmee in regionaal perspectief de stroom leerplichtige nieuwkomers adequaat worden opgevangen en van kwalitatief goed onderwijs worden voorzien. De bestaande statuten zijn exclusief op Utrecht gericht en daardoor niet meer integraal toepasbaar nu NUOVO Scholengroep ook een onderwijsvoorziening in stand houdt in de gemeente Stichtse Vecht. Bij een verdere groei van het aantal nieuwkomers is het bovendien niet ondenkbaar dat NUOVO Scholengroep binnen dezelfde regionale

Utrechts Stedelijk Gymnasium
International School Utrecht
Leidsche Rijn College
Trajectum College
Pluryn College
Stichtse College
NUOVO TIEN
UniC

samenwerking aanbiedt om ook in een andere gemeente ISK onderwijs te gaan verzorgen. Daarnaast kan het wenselijk zijn om ruimte te bieden aan mogelijke andere vormen van (bestuurlijke) samenwerking met regionale onderwijspartners, bijvoorbeeld vanwege behoud of toename van het onderwijsaanbod. Ook op dit onderdeel worden diverse wijzigingen voorgesteld, onder andere in de artikelen 1 en 3.

d. NUOVO Scholengroep heeft in de loop van zijn bestaan op basis van geëvalueerde ervaringen besloten om enkele wijzigingen in de governancestructuur door te voeren. Zo heeft de Raad van Toezicht in goed overleg met de bestuurder besloten dat een éénhoofdig College van Bestuur thans passend is voor de omvang en complexiteit van NUOVO Scholengroep, daar waar de bestaande statuten standaard uit lijken te gaan van een meerhoofdig College van Bestuur. Ook op dit punt worden enkele wijzigingen voorgesteld.

e. De bestaande statuten zijn typische oprichtingsstatuten zoals blijkt uit de preambule en het slotartikel, maar ook - bijvoorbeeld – uit artikel 10.8 waarin gesproken wordt over dienstbetrekkingen van minder dan drie jaar oud bij de rechtsvoorgangers van NUOVO Scholengroep. Het verstrijken van de tijd alleen al maakt bepalingen als deze overbodig.

f. Enkele inconsistenties zijn verwijderd en incorrect taalgebruik is – waar gesignaleerd -verwijderd dan wel verbeterd.

De statuten schrijven voor (artikel 15.1) dat elke statutenwijziging is onderworpen aan de voorafgaande goedkeuring van de gemeenteraad van Utrecht.

Bij wijze van leeswijzer: de voorgenomen doorhalingen, wijzigingen, toe- en invoegingen zijn als rode tekst zichtbaar in bijgaand document. In diverse kaders wordt een toelichting en/of verklaring gegeven op de voorstellen tot wijziging.

Graag tot een mondelinge toelichting bereid,

Namens de Raad van Toezicht,

mevr. mr. T. Dompeling
vicevoorzitter

Review Governancedocumenten NUOVO maart 2017
Dos : 20102333
Ref : KHU (140611.1)

STATUTENWIJZIGING STICHTING

Heden, tweeëntwintig juni tweeduizend en elf,
verschijnt voor mij, mr. Karen Anne Hüpler-Hebben, notaris te Utrecht:
mevrouw mr. Pascalle Henriëtte Mathea Josephine Schnackers, geboren te Heerlen op zeven maart negentienhonderd zesenzeventig, die inzake deze akte haar adres heeft te 3581 CG Utrecht, Maliebaan 81
en handelend als hierna gemeld.
De comparante verklaart:

- het bestuur van de statutair te Utrecht gevestigde stichting: **Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Utrecht**, met adres te 3527 XL Utrecht, Van Bijnkershoeklaan 4, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 30199604, heeft besloten tot wijziging van de statuten zoals hierna vermeld;
- het bestuur heeft voorts besloten de comparante aan te wijzen om deze akte te verlijden;
- van de gemelde besluiten van het bestuur blijkt uit een uittreksel uit de notulen van de betreffende vergadering, hetwelk aan deze akte
./. is vastgehecht;
- van de vereiste goedkeuring door de raad van de gemeente Utrecht blijkt uit een geschrift, hetwelk aan deze akte
./. is vastgehecht.

De comparante, handelend als vermeld, verklaart voorts, ter uitvoering van voormeld besluit - met ingang van de dag na heden - de statuten van de stichting algeheel te wijzigen en vast te stellen als volgt:

STATUTEN

Artikel 1

Naam, zetel en tijdsduur

1. De Stichting draagt de naam **Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Utrecht en Omstreken**.
2. De verkorte naam van de Stichting luidt NUOVO Scholengroep.
3. De Stichting is gevestigd in de gemeente Utrecht.
4. De Stichting is opgericht voor onbepaalde tijd.

Artikel 2

Begripsbepalingen

In deze statuten wordt verstaan onder:
a. gemeente: de gemeente Utrecht;
b. gemeenteraad: de gemeenteraad van Utrecht;
c. scholen: de scholen voor openbaar voortgezet onderwijs die door de Stichting in stand worden gehouden;
d. GMR: de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad ten behoeve van de scholen van de Stichting;
e. wet: de Wet op het voortgezet onderwijs.

Artikel 3
Doel

1. Het doel van de Stichting is het bevorderen en in stand houden van het openbaar voortgezet onderwijs in de gemeente Utrecht en omliggende gemeenten, overeenkomstig de beginselen van het openbaar onderwijs met inachtneming van artikel 42 en 42b van de wet.
2. De Stichting tracht haar doel te bereiken door alle wettelijke middelen die aan het doel van de Stichting bevorderlijk kunnen zijn, een en ander in de ruimste zin van het woord.
3. De Stichting kent geen winstoogmerk.

Toelichting
Het tekstvoorstel doet recht aan de actuele situatie waarbij NUOVO met de Internationale Schakelklassen actief is in de omliggende gemeenten Zeist en Stichtse Vecht en is tevens wat “gastvrijer” naar die gemeenten.

Toevoeging van het woord “Scholengroep aan de naam is conform de bestaande en gewenste praktijk.

Artikel 4
Organen

De Stichting kent de volgende organen:
- het College van Bestuur;
- de Raad van Toezicht.

Artikel 5
Vermogen

Het tot verwezenlijking van het doel van de Stichting bestemde vermogen wordt gevormd door:
a. alle ontvangen bijdragen;
b. subsidies, giften en donaties;
c. hetgeen verkregen wordt door erfstellingen of legaten, met dien verstande dat erfstellingen slechts kunnen worden aanvaard onder het

voorrecht van boedelbeschrijving;

d. hetgeen op andere wijze wordt verkregen.

Artikel 6

College van Bestuur; samenstelling, benoeming, schorsing en ontslag, ontstentenis en belet

1. De Stichting wordt bestuurd door een College van Bestuur, bestaande uit ten minste één en ten hoogste twee natuurlijke personen. De Raad van Toezicht bepaalt het aantal leden van het College van Bestuur. Indien het College van Bestuur uit twee personen bestaat, wordt de verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden bij reglement vastgelegd.

Toelichting De toevoeging is op basis van de richtlijnen van de Code Goed Bestuur VO, die vastlegging in de statuten of bij reglement voorschrijft.

2. Personen die toezichthouder zijn of zijn geweest bij de stichting kunnen geen deel uitmaken van het College van Bestuur.

3. Het College van Bestuur wordt benoemd door de Raad van Toezicht, met inachtneming van een door de Raad van Toezicht vastgestelde en vooraf openbaar gemaakte profielschets. Het voorgenomen besluit tot vaststelling of wijziging van de profielschets wordt ter advisering voorgelegd aan de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad. In het geval van een meerhoofdig bestuur benoemt de Raad van Toezicht een van de leden als voorzitter.

Toelichting Beide toevoegingen (dwingend recht) conform Wet Versterking Bestuurskracht, die overigens de term “competentieprofielen” hanteert. Er lijkt geen bezwaar te zijn tegen het hanteren van de term “profielschetsen”.

4.1 De Raad van Toezicht stelt een reglement vast waarin nadere regels zijn vastgesteld omtrent de procedure voor de werving en selectie van de leden van het College van Bestuur. Het reglement mag geen bepalingen bevatten die in strijd zijn met deze statuten.

4.2. Het reglement voorziet in de instelling van een sollicitatiecommissie waarvan in elk geval deel uitmaken een lid dat afkomstig is uit of namens het deel van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad dat uit en door het personeel is gekozen en een lid dat afkomstig is uit of namens het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door de

ouders of de leerlingen is gekozen.

4.3. Het reglement voorziet in een voorafgaande adviesaanvraag aan de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad ter zake van de voorgenomen aanstelling van de leden van het College van Bestuur.

Toelichting
Beide voorgestelde toevoegingen (in de vorm van de nieuwe leden 4.2 en 4.3) zijn dwingend recht) conform de Wet Versterking Bestuurskracht. Deze wet realiseert een wijziging in de Wet Medezeggenschap Scholen (het nieuwe lid 2 van art. 10: de Instemmingsbevoegdheid van de Medezeggenschapsraad) waarmee de “sollicitatiecommissie” wordt geïntroduceerd. De wet kiest hiermee niet voor de in het onderwijs gebruikelijke term “Benoemingadviescommissie”. De term “sollicitatiecommissie” is overgenomen in voorliggend concept. De wet schrijft uitsluitend voor dat in elk geval leden afkomstig uit de medezeggenschap lid zijn van de sollicitatiecommissie. Wie de andere leden zijn, hoe groot de commissie is en wat de bevoegdheden van de commissie zijn, laat de wet over aan de inrichtingsvrijheid van de schoolbesturen. De Reglementen van NUOVO zullen daar nadere invulling aan moeten geven.

NB: De term “benoemingsadviescommissie” wordt in voorliggende concept statuten nog wel gehanteerd in art. 10 lid 5 bij de benoeming van leden van de Raad van Toezicht. De wet schrijft daar het hanteren van de term “sollicitatiecommissie” niet voor. Met het hanteren van twee termen voor de verschillende commissies, worden ook ruis en misverstanden bij het differentiëren naar bevoegdheden en samenstellingen voorkomen.

5. Een lid van het College van Bestuur kan te allen tijde worden geschorst door de Raad van Toezicht. De schorsing vervalt indien de Raad van Toezicht niet binnen drie maanden na de datum van ingang van de schorsing besluit tot opheffing of verlenging van de schorsing. Een schorsing kan voor ten hoogste drie maanden worden verlengd, ingaande op de datum waarop het besluit tot verlenging van de schorsing werd genomen. Het lid van het College van Bestuur wordt in de gelegenheid gesteld zich in een vergadering van de Raad van Toezicht waarin schorsing of de verlenging daarvan aan de orde is, te verantwoorden. Daarbij kan hij zich doen bijstaan door een raadsman.

6. De leden van het College van Bestuur worden benoemd voor een

periode gelijk aan de duur van hun aanstelling

7. Een lid van het College van Bestuur defungeert:
   a. door zijn overlijden;
   b. door zijn vrijwillig aftreden (bedanken);
   c. door zijn ontslag ex artikel 2:298 van het Burgerlijk Wetboek door de rechtbank;
   d. door zijn ontslag verleend door de Raad van Toezicht, zulks na een voorafgaande adviesaanvraag aan de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad ter zake van het voorgenomen ontslag;
   e. door het verstrijken van de duur van zijn aanstelling;
   f. door onder bewindstelling van zijn vermogen;
   g. door ondercuratelestelling.

Toelichting Toevoeging (dwingend recht) conform Wet Versterking Bestuurskracht.

8. In een vacature wordt zo spoedig mogelijk voorzien. Bij ontstentenis of belet van het College van Bestuur wordt het bestuur waargenomen door één persoon die daartoe door de Raad van Toezicht is of wordt aangewezen. Indien deze persoon bij wijze van hoge uitzondering afkomstig is uit de Raad van Toezicht, treedt deze tijdelijk terug uit de Raad van Toezicht met dien verstande dat een lid van de Raad van Toezicht niet langer dan twee weken waarnemend bestuurder kan zijn. Gaat de Raad van Toezicht niet binnen twee weken tot de aanwijzing van een waarnemend bestuurder over dan wordt het bestuur waargenomen door de persoon die daartoe door de gemeenteraad op verzoek van één of meer belanghebbende(n) is of wordt aangewezen.

Toelichting De voorgestelde toevoeging is conform alle gebruikelijke principes van good governance en wordt door diverse codes (o.a. MBO) voorgeschreven. Wonderlijk genoeg niet door de Code VO.

9. De Raad van Toezicht is belast met het vaststellen van de arbeidsvoorwaarden, bezoldiging en kostenvergoedingen van het College van Bestuur. De Raad van Toezicht laat zich daarbij leiden door algemeen aanvaarde maatschappelijke inzichten en vigerende wet- en regelgeving.

Toelichting De voorgestelde toevoeging is deels conform de richtlijnen van de Code

VO, deels naar inzicht van de adviseur passend bij de opdracht en cultuur van NUOVO.

10. Tenzij de Raad van Toezicht anders oordeelt, mag een lid van het College van Bestuur evenals zijn bloed- en aanverwanten tot de tweede graad geen enkel rechtstreeks of zijdelings persoonlijk voordeel genieten uit leveringen aan of overeenkomsten met de Stichting noch zich schuldig maken aan enig andere vorm van belangenverstrengeling of zich blootstellen aan de schijn daarvan.

Toelichting
De toevoeging is op basis van de harde lidmaatschapseisen van de VO-Raad zoals vastgelegd in de Code Goed Bestuur.

11. Al dan niet betaalde nevenfuncties worden door de leden van het College van Bestuur uitsluitend aanvaard na vooraf verkregen toestemming van de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht legt de criteria op basis waarvan toestemming wordt gegeven of onthouden vast in een reglement. Nevenfuncties van de leden van het College van Bestuur worden gemeld in het Bestuursverslag.

Toelichting.
De toevoeging (een nieuw lid 11) is op basis van de harde lidmaatschaps-eisen van de VO-Raad zoals vastgelegd in de Code Goed Bestuur.

Artikel 7
Bestuur; taak en bevoegdheden

1. Het College van Bestuur is belast met het besturen van de Stichting. Bij de vervulling van zijn taak richt het College van Bestuur zich naar het belang van de Stichting, het belang van de scholen die door de Stichting in stand worden gehouden met bijzondere aandacht voor de leerlingen en de medewerkers en het belang van de samenleving.

Toelichting
Gezien missie, visie en cultuur van NUOVO lijkt het passend om het abstracte begrip school tevens te “vermenselijken” naar leerlingen en medewerkers.

2. Het College van Bestuur is het bestuur in de zin van het Burgerlijk Wetboek en de wet en heeft alle taken en bevoegdheden die niet bij of krachtens deze statuten aan anderen zijn toegekend.
3. Het College van Bestuur maakt jaarlijks een begroting op. Na voorafgaande goedkeuring door de Raad van Toezicht wordt de begroting, voor een december van het jaar voorafgaande aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft, vastgesteld door het College van Bestuur**.**
4. Het College van Bestuur is - met inachtneming van artikel 76q van de wet - bevoegd tot het verrichten van alle rechtshandelingen, daaronder met name ook begrepen het besluiten tot het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding en bezwaring van registergoederen, en tot het aangaan van overeenkomsten waarbij de Stichting zich als borg of hoofdelijk schuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een ander verbindt. De in dit lid genoemde besluiten zijn onderworpen aan de voorafgaande goedkeuring van de Raad van Toezicht.
5. Voorts heeft het College van Bestuur voorafgaande goedkeuring van de Raad van Toezicht nodig voor het nemen van besluiten met betrekking tot:
   a. het aangaan van financiële verplichtingen en samenwerkingsovereenkomsten welke niet binnen de begroting zijn opgenomen en waarvan het belang meer bedraagt dan een door de Raad van Toezicht vastgesteld en aan het College van Bestuur en voor derden kenbaar meegedeeld bedrag;

Toelichting Een bepaling als in lid 5.a werkt in het algemeen veel beter dan een bij statuten vastgelegd exact bedrag in euro's. Voordeel van statutaire vastlegging van een vast bedrag is echter wel dat dan voor ieder kenbaar is wat– populair gezegd – de handtekening van de bestuurder waard is Om die reden is toegevoegd dat het bedrag voor derden kenbaar moet zijn, bijvoorbeeld via de Kamer van Koophandel en/of een mandaatbesluit.

   b. de beëindiging van de dienstbetrekking van een aanmerkelijk aantal werknemers tegelijkertijd of binnen een kort tijdbestek;
   c. ingrijpende wijziging van de arbeidsomstandigheden van een

aanmerkelijk aantal werknemers in dienst van de Stichting;
d. een aanvraag tot faillissement of van surseance van betaling;
e. het doen van een voorstel aan de gemeenteraad tot opheffing of afsplitsing van (een deel van) de door de Stichting in stand gehouden scholen;
f. het aangaan of verbreken van duurzame samenwerking met een andere rechtspersoon indien deze samenwerking of verbreking van ingrijpende betekenis is voor de Stichting;
g. de vaststelling of wijzing van een strategisch meerjarenplan.

Artikel 8
College van Bestuur; werkwijze

1. Het College van Bestuur besluit in beginsel op basis van consensus. Bij het uitblijven van consensus beslist de voorzitter, waarbij een lid het recht heeft zich tot de Raad van Toezicht te wenden.

Toelichting(Thans niet actueel bij NUOVO)
Bij een tweehoofdig College van Bestuur (het maximum dat de statuten toestaan) is het wellicht wat “overdone” om te bepalen dat besluiten worden genomen “met volstrekte meerderheid van stemmen”. Het voorstel komt tegemoet aan de waarschijnlijke en wenselijke praktijk bij een tweehoofdig CvB. Het is verstandig en overigens niet ongebruikelijk om aan deze bepaling toe te voegen dat het lid dat door de voorzitter wordt “overruled” de gelegenheid krijgt om zich bij zwaarwegende en principiële bezwaren te wenden tot de voorzitter van de RvT teneinde op zo mogelijk de-escalerende wijze een oplossing te zoeken.

2. Het College van Bestuur kan ook op andere wijze dan in een vergadering besluiten nemen, mits alle leden van het College van Bestuur in de gelegenheid worden gesteld hun stem uit te brengen en geen van hen zich tegen deze wijze van besluitvorming verzet. Een besluit is alsdan genomen, indien de volstrekte meerderheid van het aantal leden van het College van Bestuur zich vóór het voorstel heeft verklaard. Van elk buiten vergadering genomen besluit wordt mededeling gedaan in de eerstvolgende vergadering, welke mededeling in de notulen van die vergadering wordt vermeld.
3. Elk lid van het College van Bestuur is gelijkelijk bevoegd een vergadering van het College van Bestuur bijeen te roepen.

Toelichting

De ratio van de geaccentueerde tekst is aan het CvB en de adviseur niet duidelijk. Zij kunnen de tekst naar inhoud en strekking niet plaatsen. Voorgesteld wordt deze te schrappen.

4. De vergaderingen van het College van Bestuur zijn openbaar voor zover het College van Bestuur niet - gemotiveerd per agendapunt - beslist dat openbaarheid tegen het belang van de Stichting is of een ontoelaatbare inbreuk op de privacy van personen oplevert.

Artikel 9
Vertegenwoordiging en tegenstrijdig belang

1. De Stichting wordt vertegenwoordigd door het College van Bestuur. Voorts is ieder lid van het College van Bestuur zelfstandig bevoegd de Stichting te vertegenwoordigen.
2. Het College van Bestuur dan wel de voorzitter is afzonderlijk bevoegd aan anderen volmacht te verlenen om de Stichting binnen de grenzen van die volmacht te vertegenwoordigen.
3. In het geval dat zich een tegenstrijdig belang voordoet tussen een lid van het College van Bestuur en de Stichting, dient het betreffende lid dit te melden aan de Raad van Toezicht en - in het geval van een tweehoofdig College van Bestuur - aan het overige lid van het College van Bestuur.

Toelichting Tekst aangepast aan het maximum van twee leden CvB.

4. In geval van een tegenstrijdig belang tussen een lid van het College van Bestuur en de Stichting, wordt de Stichting vertegenwoordigd door de voorzitter van de Raad van Toezicht.

Artikel 10
Raad van Toezicht

1. Onverminderd het bepaalde ten aanzien van de gemeenteraad in deze statuten en de wet is het toezicht op het beleid van het College van Bestuur en op de algemene gang van zaken in de Stichting opgedragen aan een Raad van Toezicht; met inbegrip van het toezicht op de naleving door het bestuur van wettelijke verplichtingen en de vigerende Code Goed Onderwijsbestuur VO.. Bij de vervulling van zijn taak richt de Raad van Toezicht zich naar het belang van de Stichting, het belang van de scholen die door de Stichting in stand worden gehouden en het belang van de samenleving. De Raad van Toezicht staat het bestuur met raad ter zijde. De Raad van Toezicht bestaat uit ten minste vijf en ten hoogste zeven natuurlijke personen.

Toelichting
Tekst aangepast aan de feitelijke titel van de toepasselijke code, daarbij niet verwezen naar een jaartal maar ruimte gelaten voor volgende versies.

2. De leden van de Raad van Toezicht worden benoemd door de gemeenteraad met inachtneming van de voordrachtsrechten als bepaald in het derde en vierde lid van dit artikel. Benoeming geschiedt met inachtneming van een door de Raad van Toezicht opgestelde en vooraf openbaar gemaakte profielschets waarin de noodzakelijke competenties van de Raad van Toezicht en de afzonderlijke leden van de Raad van Toezicht worden beschreven. Het voorgenomen besluit tot vaststelling of wijziging van de profielschets wordt ter advisering voorgelegd aan de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

Toelichting
De eerste toevoeging voorkomt elk misverstand en komt letterlijk uit de Wet Versterking Bestuurskracht.
De tweede toevoeging is op basis van een al langer bestaande bepaling in de Wet Medezeggenschap Scholen (art. 11.1.q)

3. De GMR wordt in bij reglement nader te regelen wijze in de gelegenheid gesteld om voor één zetel in de Raad van Toezicht een bindende voordracht te doen op basis van het vastgestelde profiel. De Oudergeleding van de GMR wordt in bij reglement nader te regelen wijze door de Raad van Toezicht uitgenodigd een bindende voordracht te doen voor ten minste een derde, doch geen meerderheid van het aantal zetels in de Raad van Toezicht op basis van het vastgestelde profiel. De voordracht van de GMR geldt bij het bepalen van het aantal zetels waartoe de oudergeleding van de GMR is gerechtigd een voordracht uit te brengen, tevens als voordracht van de oudergeleding, tenzij de geledingen hiermee niet instemmen. Bij reglement kan - met inachtneming van hetgeen daaromtrent in de vigerende wet- en regelgeving is bepaald - nader worden vastgelegd op welke wijze in een dergelijke situatie wordt gehandeld.
Ten aanzien van de voordrachten als omschreven in dit lid, geldt dat deze geen betrekking kunnen hebben op de functie van voorzitter van de Raad van Toezicht. Ter zake wordt verwezen naar hetgeen in lid 10 van dit artikel staat vermeld.

Toelichting
Bovenstaande voordrachtsrechten worden dwingend voorgeschreven door de Wet op het Voortgezet Onderwijs. (artikel 42b, lid 12b).
De toevoeging aangaande het profiel beoogt elk misverstand te voorkomen: niet alleen de oudergeleding maar ook de GMR als totaal mag uitsluitend voordrachten doen op basis van het vastgestelde profiel.

De toevoeging inzake het reglement wordt nader in het reglement zelf uitgewerkt en zal op hoofdlijnen inhouden het streven (mogelijk niet 100% houdbaar) dat de participatie van de GMR in de Benoemingsadvies-commissie wordt gezien als de uitoefening van het voordrachtsrecht.

4. Voor de zetels in de Raad van Toezicht waarvoor de oudergeleding van de GMR en de GMR geen voordrachtsrecht hebben of ten aanzien waarvan zij het aan hen toekomend voordrachtsrecht niet hebben uitgeoefend binnen twee maanden na daartoe door de Raad van Toezicht te zijn uitgenodigd, heeft de Raad van Toezicht een voordrachtsrecht.
5. De in de leden 3 en 4 van dit artikel genoemde voordrachten worden voorbereid door een benoemingsadviescommissie. De samenstelling, taak en werkwijze van deze benoemingsadviescommissie wordt in een door de Raad van Toezicht vast te stellen reglement nader uitgewerkt. De voordracht wordt opgemaakt met inachtneming van het profiel bedoeld in het tweede lid van dit artikel.
6. De leden van de Raad van Toezicht vervullen hun taak zonder mandaat en onafhankelijk van bij de Stichting dan wel haar instellingen betrokken deelbelangen.
7. De leden van de Raad van Toezicht worden benoemd voor een periode van vier jaar. Aftreden geschiedt volgens een door de Raad van Toezicht op te stellen rooster van aftreden. Een volgens rooster aftredend lid van de Raad van Toezicht is onmiddellijk herbenoembaar. Herbenoeming is slechts eenmaal mogelijk. De in een tussentijdse vacature benoemde neemt op het rooster de plaats in van degene in wiens vacature hij werd benoemd.
8. Leden van de Raad van Toezicht kunnen niet zijn personen die:
   a. in dienst zijn van de Stichting;
   b. lid zijn of zijn geweest van het College van Bestuur van de Stichting;
   X Ouder of verzorger zijn van een leerling van één van de scholen

van de Stichting.

Toelichting:

Het onderwerp “Ouders in de Raad van Toezicht” is een heikel issue, naar de adviseur begrepen heeft ook binnen NUOVO. De hier voorgestelde statutaire uitsluiting (bij wijze van een nieuw sub-lid) is de meest vergaande keuze die daarbij gemaakt kan worden.
In het Rapport van de VO-Raad “De Letter en de Geest, Adviezen voor de versterking van de bestuurskracht in het voortgezet onderwijs” wordt daarover deze aanbeveling gegeven: *Aanbeveling 8 gericht aan de organen voor intern toezicht VO:*
De commissie beveelt organen voor intern toezicht aan de mogelijke voor- en nadelen van ouderleden in het intern toezicht expliciet af te wegen en hierin het perspectief en de mening van de bestuurder(s) en van de medezeggenschapsraad te betrekken. Als er ouderleden binnen het intern toezicht zijn, dan beveelt de commissie aan zich bewust te blijven van de risico’s die eraan verbonden zijn en hiervoor passende mechanismen en maatregelen te treffen.
De Algemene Onderwijsbond en de WRR scharen zich achter deze aanbeveling. Er zijn echter ook tegenstemmen die betogen dat het mogelijke gebrek aan afstand van ouders een minder groot nadeel is dan de potentieel te grote afstand van afstandelijke toezichthouders.

NB: bij overname van dit tekstvoorstel, wijzigt de vernummering van dit lid.

c. lid zijn van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waarin een school van de stichting is gevestigd;
d. lid zijn van de gemeenteraad van een gemeente waarin een school van de stichting is gevestigd;

Toelichting
De toevoegingen komen tegemoet aan de bestaande situatie waarin NUOVO ook actief is in de gemeenten Zeist en Stichtse Vecht en laten ruimte voor nieuwe ontwikkelingen

e. lid zijn van de GMR of een medezeggenschapsraad van de scholen die onder het bestuur van de Stichting staan;
f. als advocaat, procureur, gemachtigde of adviseur in geschillen

werkzaam zijn ten behoeve van de Stichting dan wel ten behoeve van de wederpartij van de Stichting;

g. als gemachtigde of als adviseur werkzaam zijn ten behoeve van derden tot het aangaan van collectieve arbeidsovereenkomsten met de Stichting of in die hoedanigheid deelnemen aan het Decentraal Georganiseerd Overleg;

h. rechtstreeks betrokken zijn bij het leveren van goederen of diensten aan of door de Stichting die direct vallen onder de doelstelling van de Stichting en daarbij de omvang, aard en vergoeding van de te leveren goederen of diensten kunnen vaststellen of daarop aanmerkelijke invloed kunnen uitoefenen;

i. korter dan drie jaar geleden als werknemer in dienst zijn geweest van de Stichting

j. Bloed- en aanverwant tot de tweede graad zijn van de leden van het College van Bestuur, de leden van de Raad van Toezicht of werknemers van de stichting tenzij de betrokkenheid bij de stichting van voornoemde functionarissen langer dan drie jaar geleden is op het moment van de voorgenomen benoeming.

k. op enig andere wijze de schijn kunnen opwekken van oneigenlijke belangenverstrengeling.

Toelichting

In “i” kunnen de rechtsvoorgangers worden geschrapt aangezien de stichting langer dan drie jaar bestaat.

Een gedeelte van de tekst van “j”, maakte eerst deel uit van lid “i”. Deze bepaling is in overleg met het CvB uitgebreid en in een apart lid verwerkt.

De totale opsomming wekt de suggestie dat deze uitputtend is waardoor van te voren niet bedachte situaties worden uitgesloten. Vandaar het tekstvoorstel voor een nieuw sub-lid “k”.

9. Leden van de Raad van Toezicht evenals hun bloed- en aanverwanten tot de tweede graad mogen geen enkel rechtstreeks of persoonlijk voordeel genieten uit leveringen aan of overeenkomsten met de Stichting. Voor wat betreft de bloed- en aanverwanten kan de

Raad van Toezicht een uitzondering maken als zij van mening is dat dit de interne toezichthoudende rol van de Raad van Toezicht niet schaadt. De leden van de Raad van Toezicht melden hun al dan niet betaalde hoofd- en nevenfuncties aan de Raad van Toezicht en zien er op toe dat deze worden gemeld in het bestuursverslag.

Toelichting De voorgestelde toevoeging zijn conform de lidmaatschapseisen en richtlijnen van de Code Goed Bestuur VO.

10. De Raad van Toezicht wijst uit zijn midden een voorzitter aan met inachtneming van hetgeen hiervoor in lid 3 van dit artikel is bepaald.

Incorrecte komma verwijderd.

11. De leden van de Raad van Toezicht hebben recht op vergoeding van de door hen in uitoefening van hun functie gemaakte kosten en ontvangen ter zaken van hun werkzaamheden voor de Stichting een vergoeding in lijn met de in het voortgezet onderwijs vigerende wet- en regelgeving voor goed bestuur. De hiervoor omschreven vergoedingen worden in het bestuursverslag van de Stichting zichtbaar gemaakt en toegelicht.

Toelichting De twee “kan-bepalingen” in de bestaande tekst zijn zonder meer opvallend. Het is niet meer dan normaal dat gemaakte kosten worden vergoed en dat een vergoeding wordt ontvangen. Indien een toezichthouder daar om hem/haar moverende redenen van af wenst te zien, is dat natuurlijk altijd mogelijk. De voorgestelde verwijzing naar – inmiddels bestaande – wet- en regelgeving is duidelijker dan de verwijzing naar “de praktijk” in de bestaande tekst. De term “jaarrekening” is hier en elders vervangen door “bestuursverslag”. Al langere tijd levert de term 'jaarverslag' soms misverstanden op. Voor de één houdt de term het volledige jaarverslag in, inclusief de jaarrekening, terwijl de ander alleen de inhoudelijke rapportage bedoelt. Om deze spraakverwarring voorgoed de wereld uit te helpen is onlangs besloten tot een aanpassing van het BW, waarbij de term 'jaarverslag' wordt vervangen door 'bestuursverslag'. Deze wijziging is uiteraard ook

aangebracht in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en in RJ 660.

12. Het College van Bestuur verschaft de Raad van Toezicht tijdig de voor de uitoefening van diens taken en bevoegdheden noodzakelijke gegevens en voorts aan ieder lid van de raad alle inlichtingen betreffende de aangelegenheden van de Stichting die deze mocht verlangen. De Raad van Toezicht vergaart zelf tijdig en actief voor het uit te oefenen toezicht relevante informatie bij daarvoor relevante personen en partijen. De Raad van Toezicht is bevoegd inzage te nemen en te doen nemen van alle boeken, bescheiden, overige gegevensdragers en correspondentie van de Stichting; daartoe hebben de leden Raad van Toezicht te allen tijde toegang tot alle bij de Stichting in gebruik zijnde ruimten en terreinen.

Toelichting
De voorgestelde toevoeging is conform huidige inzichten in governance en Richtlijn 25 van de Code Goed Onderwijsbestuur. Deze maakt de RvT niet alleen een “passieve” ontvanger van informatie van het CvB maar tevens een actieve informatievergaarder.

X De Raad van Toezicht hanteert een toezichtkader waarin doelstellingen en indicatoren voor het eigen toezicht zijn opgenomen.

Toelichting
Het voorgestelde nieuw in te voegen lid van dit artikel is conform richtlijn 24 van de Code Goed Onderwijsbestuur.

NB: Bij overname van dit tekstvoorstel, wijzigt de vernummering en verandert de “X” in “13”.

13. De Raad van Toezicht kan zich voor rekening van de Stichting in de uitoefening van zijn taak doen bijstaan door één of meer deskundigen, na in kennisstelling van het College van Bestuur.
14. De gemeenteraad is - na overleg met de Raad van Toezicht - te allen tijde bevoegd een lid van de Raad van Toezicht te ontslaan. Het betrokken lid van de Raad van Toezicht wordt in de gelegenheid

gesteld zich ten overstaan van de gemeenteraad en de Raad van Toezicht te verantwoorden. Daarbij kan hij zich doen bijstaan door een raadsman.

15. De gemeenteraad kan een lid van de Raad van Toezicht schorsen. De schorsing van het lid van de Raad van Toezicht vervalt indien de gemeenteraad niet binnen drie maanden na de datum van ingang van de schorsing besluit tot opheffing of verlenging van de schorsing. Een schorsing kan voor ten hoogste drie maanden worden verlengd, ingaande op de datum waarop het besluit tot verlenging van de schorsing werd genomen. Het lid van de Raad van Toezicht wordt in de gelegenheid gesteld zich in een vergadering van de gemeenteraad, waarin schorsing of verlenging daarvan aan de orde is, te verantwoorden. Daarbij kan hij zich doen bijstaan door een raadsman.
16. Een lid van de Raad van Toezicht defungeert:
    a. door zijn overlijden;
    b. door zijn vrijwillig aftreden (bedanken);
    c. door het verstrijken van de termijn waarvoor hij is benoemd;
    d. door zijn ontslag hem verleend door de gemeenteraad;
    e. door onder bewindstelling van zijn vermogen;
    f. door ondercuratelestelling.
17. In vacatures wordt zo spoedig mogelijk voorzien. Een niet voltallige Raad van Toezicht houdt zijn bevoegdheden. Bij ontstentenis of belet van alle leden van de Raad van Toezicht of van het enige (overgebleven) lid worden de taken en bevoegdheden van de Raad van Toezicht waargenomen door de perso(o)n(en) die daartoe door de voorzieningenrechter van de rechtbank van het arrondissement waar de Stichting statutair is gevestigd, op verzoek van één of meer belanghebbende(n) is of wordt/en aangewezen.

Artikel 11
Raad van Toezicht; werkwijze

1. In de vergaderingen van de Raad van Toezicht heeft ieder lid één stem. Alle besluiten worden genomen met volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Bij staking van stemmen beslist de voorzitter.
2. Indien en voor zover tussen een bestuurslid of een lid van de Raad van Toezicht enerzijds en de Stichting anderzijds een tegenstrijdig belang bestaat of een daarop uitlopende ontwikkeling aannemelijk is, onthoudt het betrokken lid van de Raad van Toezicht zich van de beraadslaging en besluitvorming ter zake.
3. De Raad van Toezicht kan ook op andere wijze dan in een vergadering besluiten nemen, mits alle leden in de gelegenheid

worden gesteld hun stem uit te brengen en geen van hen zich tegen deze wijze van besluitvorming verzet. Een besluit is alsdan genomen, indien alle leden zich vóór het voorstel hebben verklaard. Van elk buiten vergadering genomen besluit wordt mededeling gedaan in de eerstvolgende vergadering, welke mededeling in de notulen van die vergadering wordt vermeld.

4. Elk lid van de Raad van Toezicht is gelijkelijk bevoegd een vergadering van de Raad van Toezicht bijeen te roepen.
5. De bijeenroeping van de vergaderingen van de Raad van Toezicht geschiedt schriftelijk op een termijn van ten minste zeven dagen, onder opgave van de te behandelen onderwerpen. In spoedeisende gevallen, ter beoordeling van de voorzitter, kan de termijn van oproeping worden beperkt tot ten minste vierentwintig uur. De vergaderingen worden in beginsel gehouden binnen de gemeente Utrecht te bepalen door degene die de vergadering bijeenriep, dan wel deed bijeenroepen. Indien werd gehandeld in strijd met het hiervoor in dit lid bepaalde, kan de Raad van Toezicht niettemin rechtsgeldige besluiten nemen, mits de ter vergadering afwezige leden vóór het tijdstip van de vergadering hebben verklaard zich niet tegen de besluitvorming te verzetten.
6. Een lid van de Raad van Toezicht kan zich door een ander lid van de Raad van Toezicht ter vergadering schriftelijk doen vertegenwoordigen. Eén lid van de Raad van Toezicht kan slechts één medelid ter vergadering vertegenwoordigen.
7. De voorzitter leidt de vergaderingen van de Raad van Toezicht; bij zijn afwezigheid voorziet de vergadering zelf in haar leiding.
8. De voorzitter bepaalt de wijze waarop de stemmingen in de vergaderingen worden gehouden, met dien verstande, dat indien één of meer leden zulks verlangen, stemmingen over personen schriftelijk geschieden.
9. Het door de voorzitter ter vergadering uitgesproken oordeel omtrent de uitslag van de stemming is beslissend. Hetzelfde geldt voor de inhoud van een genomen besluit, voor zover werd gestemd over een niet schriftelijk vastgelegd voorstel.
10. Van het verhandelde in de vergaderingen van de Raad van Toezicht worden notulen gehouden door de daartoe door de voorzitter aangewezen persoon. De notulen worden vastgesteld in dezelfde of in de eerstvolgende vergadering en door de voorzitter van de vergadering ondertekend.
11. De Raad van Toezicht legt in het bestuursverslag verantwoording af over de uitvoering van haar toezichthoudende taken.

12. De vergaderingen van de Raad van Toezicht worden bijgewoond door de leden van het College van Bestuur, tenzij de Raad van Toezicht anders besluit. Leden van het College van Bestuur hebben in de vergadering een adviserende stem.
13. De Raad van Toezicht stelt een bestuursreglement vast, waarin nadere regels over de werkwijze van de Raad van Toezicht en het College van Bestuur kunnen worden opgenomen. Het bestuursreglement mag geen bepalingen bevatten die in strijd zijn met deze statuten.
14. De vergaderingen van de Raad van Toezicht zijn openbaar.
15. De vergadering wordt besloten gehouden wanneer een lid van de Raad van Toezicht dit nodig acht. De Raad van Toezicht beslist vervolgens op grond van de aard van de aan de orde zijnde aangelegenheid of met gesloten deuren zal worden vergaderd.
16. Het vergaderen achter gesloten deuren kan uitsluitend geschieden indien het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen:
    a. het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
    b. de economische of financiële belangen van de Stichting;
    c. het belang van voorkoming van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheden betrokken natuurlijke personen dan wel derden;
    d. ieder ander - naar inzicht van de Raad van Toezicht te bepalen - zwaarwegend belang.
17. Van een besloten vergadering wordt een afzonderlijk verslag opgemaakt dat niet openbaar wordt gemaakt, tenzij de Raad van Toezicht anders beslist.

Artikel 12
Boekjaar, jaarstukken

1. Het boekjaar van de Stichting valt samen met het kalenderjaar.
2. Het College van Bestuur is verplicht van de vermogenstoestand van de Stichting en van alles betreffende de werkzaamheden van de Stichting, naar de eisen die voortvloeien uit deze werkzaamheden, op zodanige wijze een administratie te voeren en de daartoe behorende boeken, bescheiden en andere gegevensdragers op zodanige wijze te bewaren, dat te allen tijde de rechten en verplichtingen van de Stichting kunnen worden gekend.
3. Het College van Bestuur is verplicht jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar de balans en de staat van baten en lasten met bijbehorende toelichting van de Stichting te maken en op papier te stellen. Ter zake wordt verwezen naar hetgeen dat in artikel 103 van de Wet staat vermeld.

4. De jaarrekening wordt gecontroleerd door een door de Raad van Toezicht te benoemen registeraccountant die daarvan een verslag opstelt. Alvorens de jaarrekening vast te stellen behoeft het College van Bestuur de goedkeuring van de Raad van Toezicht.
5. Het College van Bestuur is verplicht de in de leden 2 en 3 bedoelde boeken, bescheiden en andere gegevensdragers gedurende zeven jaren te bewaren.
6. Het functioneren van de accountant wordt door de Raad van Toezicht jaarlijks geëvalueerd. Tenminste eenmaal in de vijf jaar wordt de functie van account opnieuw aanbesteed.

Toelichting:
De Wet op het Voortgezet Onderwijs laat geen enkele ruimte voor misverstand: niet een ongedefinieerde “deskundige” maar een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid Boek 2 BW dient de jaarrekening te controleren en te beoordelen of het bestuursverslag en de jaarrekening met elkaar in overeenstemming zijn.

Toelichting
De Governancecode VO geeft als richtlijn dat de RvT de functie van accountant jaarlijks evalueert en minimaal om de vijf jaar opnieuw aanbesteedt. Het reglement van de RvT-NUOVO bepaalt (art. 21.2) uitsluitend dat de RvT de accountant één maal per vier jaar beoordeelt. Veel besturen geven er de voorkeur aan om de periodieke aanbesteding van de accountant op te nemen in hun statuten zodat de status van deze bepaling steviger is dan bij opname in een reglement. Deze bepaling zou logischerwijs in dit artikel kunnen worden opgenomen.

Artikel 13
Verantwoording

1. Het College van Bestuur brengt jaarlijks - na goedkeuring van de Raad van Toezicht - aan de Gemeenteraad een openbaar verslag uit omtrent zijn werkzaamheden als bedoeld in artikel 391 Boek 2 Burgerlijk Wetboek. Het College van Bestuur besteedt daarbij in ieder geval aandacht aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs. Voorts wordt in het verslag vermeld welke code voor goed bestuur door het College van Bestuur wordt gehanteerd - en voor zover van toepassing - gemotiveerd weergegeven op welke onderdelen van die code in de praktijk wordt afgeweken.
2. Het College van Bestuur verschaft de Gemeenteraad desgevraagd tijdig alle inlichtingen die de Gemeenteraad voor de vervulling van

diens/hun taken redelijkerwijs nodig hebben.

3. Het College van Bestuur stelt de Gemeenteraad desgevraagd in de gelegenheid met hem overleg te voeren over die aangelegenheden die de taak van de Gemeenteraad betreffen.

Artikel 14
Vrijwaring en vrijtekening

1. De Stichting stelt iedere persoon die, vanwege het feit dat hij lid van het College van Bestuur of van de Raad van Toezicht van de Stichting is of was, als partij betrokken was of is of als een op diens betrokkenheid als partij uitlopende ontwikkeling aannemelijk is bij een op handen zijnde, aanhangige of beëindigde actie of procedure van welke aard dan ook, door of namens de Stichting dan wel door derden ingesteld, schadeloos voor alle nadelige financiële gevolgen, daaronder begrepen kosten en boetes, die hij in werkelijkheid en redelijkerwijze heeft moeten dragen in verband met een dergelijke actie of procedure, mits hij heeft gehandeld op een wijze die hij redelijkerwijze kon beschouwen in het belang van of niet tegen de belangen van de Stichting te zijn, en tenzij (en voor zover) het doen van een beroep op deze regeling in strijd zou zijn met de goede trouw.
2. Een schadeloosstelling door de Stichting bedoeld in het vorige lid geschiedt na een vaststelling dat het lid van het bestuur of van de Raad van Toezicht voldaan heeft aan de van toepassing zijnde gedragsnorm genoemd in het vorige lid. Deze vaststelling geschiedt door de Raad van Toezicht in een voltallige vergadering.

Artikel 15
Statutenwijziging

1. Het College van Bestuur is bevoegd de statuten te wijzigen. Het besluit tot statutenwijziging is onderworpen aan de voorafgaande goedkeuring van de Raad van Toezicht. Het besluit tot statutenwijziging is voorts onderworpen aan de voorafgaande goedkeuring van de gemeenteraad.
2. Een statutenwijziging treedt eerst in werking nadat daarvan een notariële akte is opgemaakt. Het College van Bestuur is bevoegd deze akte te doen verlijden.
3. Het College van Bestuur is verplicht een authentiek afschrift van de wijziging en een volledige doorlopende tekst van de gewijzigde statuten neer te leggen op het kantoor van het door de Kamer van Koophandel gehouden handelsregister.

Artikel 16
Ontbinding en vereffening

1. Het College van Bestuur is bevoegd de Stichting te ontbinden. Het

besluit tot ontbinding is onderworpen aan de voorafgaande goedkeuring van de Raad van Toezicht. Het besluit tot ontbinding is voorts onderworpen aan de voorafgaande goedkeuring van de gemeenteraad.

2. Voorts is de gemeenteraad in geval van ernstige taakverwaarlozing door het College van Bestuur of functioneren in strijd met de wet als bedoeld in artikel 42b lid 11 van de wet, bevoegd zo nodig de Stichting te ontbinden.
3. Tenzij de Raad van Toezicht anders besluit, is het College van Bestuur met de vereffening belast.
4. De vereffenaars dragen er zorg voor dat van de ontbinding inschrijving geschiedt in het op het kantoor van het door de Kamer van Koophandel gehouden handelsregister.
5. Het overschot na vereffening in geval van ontbinding wordt zoveel mogelijk besteed overeenkomstig het doel van de Stichting. Deze bestemming wordt bepaald door het College van Bestuur, na goedkeuring van de Raad van Toezicht en de Gemeenteraad, mede met inachtneming van hetgeen daaromtrent bij of krachtens wet is bepaald. Gedurende de vereffening blijven de bepalingen van deze statuten zoveel mogelijk van kracht. Het College van Bestuur zal zich er bij het bepalen van de bestemming van het eventueel batig saldo van verzekeren dat hiermee het algemeen belang wordt gediend.
6. Na de ontbinding blijft de Stichting voortbestaan voor zover dit tot de vereffening van haar vermogen nodig is. Gedurende de vereffening blijven de bepalingen van deze statuten zoveel mogelijk van kracht. In stukken en aankondigingen die van haar uitgaan, moeten aan de naam van de Stichting worden toegevoegd de woorden "in liquidatie".
7. Na afloop van de vereffening blijven de boeken, bescheiden en overige gegevensdragers van de ontbonden Stichting gedurende de door de wet bepaalde termijn onder berusting van de door de vereffenaars aangewezen persoon. Deze persoon is gehouden zijn aanwijzing ter inschrijving op te geven in het in lid 3 van het voorgaande artikel vermelde register.

Artikel 17
Overgangsbepaling

1. In alle gevallen waarin de bepalingen van deze statuten in strijd blijken te zijn met de wet, prevaleert de wet.
2. In alle gevallen de Stichting betreffende waarin deze statuten niet voorzien, beslist de Raad van Toezicht.

Slotbepaling

Tenslotte verklaart de comparante, handelend als vermeld, dat met ingang

van de dag na ondertekening van deze akte het College van Bestuur van de Stichting wordt gevormd door:

Toelichting Deze namen dienen te worden aangepast naar de actuele situatie.

SLOT

De comparante is mij, notaris, bekend.
Verder heb ik, notaris, de zakelijke inhoud van de akte meegedeeld aan de comparante en daarop een toelichting gegeven, inclusief de uit de inhoud van de akte voortvloeiende gevolgen.
De comparante verklaart van de inhoud van de akte te hebben kennis genomen en daarmee in te stemmen. Tevens verklaart de comparante uitdrukkelijk in te stemmen met de beperkte voorlezing van de akte.
Dadelijk na beperkte voorlezing is de akte door de comparante en door mij, notaris, ondertekend.
De akte is verleden te Utrecht op de datum aan het begin van deze akte vermeld.

Review Governancedocumenten NUOVO maart 2017
Dos : 20102333
Ref : KHU (140611.1)

STATUTENWIJZIGING STICHTING

Heden, tweeëntwintig juni tweeduizend en elf,
verschijnt voor mij, mr. Karen Anne Hüpler-Hebben, notaris te Utrecht:
mevrouw mr. Pascalle Henriëtte Mathea Josephine Schnackers, geboren te Heerlen op zeven maart negentienhonderd zesenzeventig, die inzake deze akte haar adres heeft te 3581 CG Utrecht, Maliebaan 81
en handelend als hierna gemeld.
De comparante verklaart:

- het bestuur van de statutair te Utrecht gevestigde stichting: **Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Utrecht**, met adres te 3527 XL Utrecht, Van Bijnkershoeklaan 4, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 30199604, heeft besloten tot wijziging van de statuten zoals hierna vermeld;
- het bestuur heeft voorts besloten de comparante aan te wijzen om deze akte te verlijden;
- van de gemelde besluiten van het bestuur blijkt uit een uittreksel uit de notulen van de betreffende vergadering, hetwelk aan deze akte
./. is vastgehecht;
- van de vereiste goedkeuring door de raad van de gemeente Utrecht blijkt uit een geschrift, hetwelk aan deze akte
./. is vastgehecht.

De comparante, handelend als vermeld, verklaart voorts, ter uitvoering van voormeld besluit - met ingang van de dag na heden - de statuten van de stichting algeheel te wijzigen en vast te stellen als volgt:

STATUTEN

Artikel 1

Naam, zetel en tijdsduur

1. De Stichting draagt de naam **Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Utrecht en Omstreken**.
2. De verkorte naam van de Stichting luidt NUOVO Scholengroep.
3. De Stichting is gevestigd in de gemeente Utrecht.
4. De Stichting is opgericht voor onbepaalde tijd.

Artikel 2

Begripsbepalingen

In deze statuten wordt verstaan onder:
a. gemeente: de gemeente Utrecht;
b. gemeenteraad: de gemeenteraad van Utrecht;
c. scholen: de scholen voor openbaar voortgezet onderwijs die door de Stichting in stand worden gehouden;
d. GMR: de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad ten behoeve van de scholen van de Stichting;
e. wet: de Wet op het voortgezet onderwijs.

Artikel 3
Doel

1. Het doel van de Stichting is het bevorderen en in stand houden van het openbaar voortgezet onderwijs in de gemeente Utrecht en omliggende gemeenten, overeenkomstig de beginselen van het openbaar onderwijs met inachtneming van artikel 42 en 42b van de wet.
2. De Stichting tracht haar doel te bereiken door alle wettelijke middelen die aan het doel van de Stichting bevorderlijk kunnen zijn, een en ander in de ruimste zin van het woord.
3. De Stichting kent geen winstoogmerk.

Verwijderd: omgeving

Toelichting
Het tekstvoorstel doet recht aan de actuele situatie waarbij NUOVO met de Internationale Schakelklassen actief is in de omliggende gemeenten Zeist en Stichtse Vecht en is tevens wat “gastvrijer” naar die gemeenten.

Toevoeging van het woord “Scholengroep aan de naam is conform de bestaande en gewenste praktijk.

Artikel 4
Organen
De Stichting kent de volgende organen:
- het College van Bestuur;
- de Raad van Toezicht.

Artikel 5
Vermogen
Het tot verwezenlijking van het doel van de Stichting bestemde vermogen wordt gevormd door:
a. alle ontvangen bijdragen;
b. subsidies, giften en donaties;
c. hetgeen verkregen wordt door erfstellingen of legaten, met dien verstande dat erfstellingen slechts kunnen worden aanvaard onder het

voorrecht van boedelbeschrijving;
d. hetgeen op andere wijze wordt verkregen.

Artikel 6
College van Bestuur; samenstelling, benoeming, schorsing en ontslag, ontstentenis en belet

1. De Stichting wordt bestuurd door een College van Bestuur, bestaande uit ten minste één en ten hoogste twee natuurlijke personen. De Raad van Toezicht bepaalt het aantal leden van het College van Bestuur. Indien het College van Bestuur uit twee personen bestaat, wordt de verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden bij reglement vastgelegd.

Toelichting De toevoeging is op basis van de richtlijnen van de Code Goed Bestuur VO, die vastlegging in de statuten of bij reglement voorschrijft.

2. Personen die toezichthouder zijn of zijn geweest bij de stichting kunnen geen deel uitmaken van het College van Bestuur.

3. Het College van Bestuur wordt benoemd door de Raad van Toezicht, met inachtneming van een door de Raad van Toezicht vastgestelde en vooraf openbaar gemaakte profielschets. Het voorgenomen besluit tot vaststelling of wijziging van de profielschets wordt ter advisering voorgelegd aan de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad. In het geval van een meerhoofdig bestuur benoemt de Raad van Toezicht een van de leden als voorzitter.

Toelichting Beide toevoegingen (dwingend recht) conform Wet Versterking Bestuurskracht, die overigens de term “competentieprofielen” hanteert. Er lijkt geen bezwaar te zijn tegen het hanteren van de term “profielschetsen”.

4.1 De Raad van Toezicht stelt een reglement vast waarin nadere regels zijn vastgesteld omtrent de procedure voor de werving en selectie van de leden van het College van Bestuur. Het reglement mag geen bepalingen bevatten die in strijd zijn met deze statuten.

4.2. Het reglement voorziet in de instelling van een sollicitatiecommissie waarvan in elk geval deel uitmaken een lid dat afkomstig is uit of namens het deel van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad dat uit en door het personeel is gekozen en een lid dat afkomstig is uit of namens het deel van de

medezeggenschapsraad dat uit en door de ouders of de leerlingen is gekozen.

4.3. Het reglement voorziet in een voorafgaande adviesaanvraag aan de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad ter zake van de voorgenomen aanstelling van de leden van het College van Bestuur.

Toelichting
Beide voorgestelde toevoegingen (in de vorm van de nieuwe leden 4.2 en 4.3) zijn dwingend recht) conform de Wet Versterking Bestuurskracht. Deze wet realiseert een wijziging in de Wet Medezeggenschap Scholen (het nieuwe lid 2 van art. 10: de Instemmingsbevoegdheid van de Medezeggenschapsraad) waarmee de “sollicitatiecommissie” wordt geïntroduceerd. De wet kiest hiermee niet voor de in het onderwijs gebruikelijke term “Benoemingadviescommissie”. De term “sollicitatiecommissie” is overgenomen in voorliggend concept. De wet schrijft uitsluitend voor dat in elk geval leden afkomstig uit de medezeggenschap lid zijn van de sollicitatiecommissie. Wie de andere leden zijn, hoe groot de commissie is en wat de bevoegdheden van de commissie zijn, laat de wet over aan de inrichtingsvrijheid van de schoolbesturen. De Reglementen van NUOVO zullen daar nadere invulling aan moeten geven.

NB: De term “benoemingsadviescommissie” wordt in voorliggende concept statuten nog wel gehanteerd in art. 10 lid 5 bij de benoeming van leden van de Raad van Toezicht. De wet schrijft daar het hanteren van de term “sollicitatiecommissie” niet voor. Met het hanteren van twee termen voor de verschillende commissies, worden ook ruis en misverstanden bij het differentiëren naar bevoegdheden en samenstellingen voorkomen.

5. Een lid van het College van Bestuur kan te allen tijde worden geschorst door de Raad van Toezicht. De schorsing vervalt indien de Raad van Toezicht niet binnen drie maanden na de datum van ingang van de schorsing besluit tot opheffing of verlenging van de schorsing. Een schorsing kan voor ten hoogste drie maanden worden verlengd, ingaande op de datum waarop het besluit tot verlenging van de schorsing werd genomen. Het lid van het College van Bestuur wordt in de gelegenheid gesteld zich in een vergadering van de Raad van Toezicht waarin schorsing of de verlenging daarvan aan de orde is, te verantwoorden. Daarbij kan hij zich doen bijstaan door een raadsman.

6. De leden van het College van Bestuur worden benoemd voor een periode gelijk aan de duur van hun aanstelling
7. Een lid van het College van Bestuur defungeert:
   a. door zijn overlijden;
   b. door zijn vrijwillig aftreden (bedanken);
   c. door zijn ontslag ex artikel 2:298 van het Burgerlijk Wetboek door de rechtbank;
   d. door zijn ontslag verleend door de Raad van Toezicht, zulks na een voorafgaande adviesaanvraag aan de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad ter zake van het voorgenomen ontslag;
   e. door het verstrijken van de duur van zijn aanstelling;
   f. door onder bewindstelling van zijn vermogen;
   g. door ondercuratelestelling.

Toelichting Toevoeging (dwingend recht) conform Wet Versterking Bestuurskracht.

8. In een vacature wordt zo spoedig mogelijk voorzien. Bij ontstentenis of belet van het College van Bestuur wordt het bestuur waargenomen door één persoon die daartoe door de Raad van Toezicht is of wordt aangewezen. Indien deze persoon bij wijze van hoge uitzondering afkomstig is uit de Raad van Toezicht, treedt deze tijdelijk terug uit de Raad van Toezicht met dien verstande dat een lid van de Raad van Toezicht niet langer dan twee weken waarnemend bestuurder kan zijn. Gaat de Raad van Toezicht niet binnen twee weken tot de aanwijzing van een waarnemend bestuurder over dan wordt het bestuur waargenomen door de persoon die daartoe door de gemeenteraad op verzoek van één of meer belanghebbende(n) is of wordt aangewezen.

Verwijderd: een zodanige

Toelichting De voorgestelde toevoeging is conform alle gebruikelijke principes van good governance en wordt door diverse codes (o.a. MBO) voorgeschreven. Wonderlijk genoeg niet door de Code VO.

9. De Raad van Toezicht is belast met het vaststellen van de arbeidsvoorwaarden, bezoldiging en kostenvergoedingen van het College van Bestuur. De Raad van Toezicht laat zich daarbij leiden door algemeen aanvaarde maatschappelijke inzichten en vigerende wet- en regelgeving.

Toelichting

De voorgestelde toevoeging is deels conform de richtlijnen van de Code VO, deels naar inzicht van de adviseur passend bij de opdracht en cultuur van NUOVO.

10. Tenzij de Raad van Toezicht anders oordeelt, mag een lid van het College van Bestuur evenals zijn bloed- en aanverwanten tot de tweede graad geen enkel rechtstreeks of zijdelings persoonlijk voordeel genieten uit leveringen aan of overeenkomsten met de Stichting noch zich schuldig maken aan enig andere vorm van belangenverstrengeling of zich blootstellen aan de schijn daarvan.

Toelichting
De toevoeging is op basis van de harde lidmaatschapseisen van de VO-Raad zoals vastgelegd in de Code Goed Bestuur.

11. Al dan niet betaalde nevenfuncties worden door de leden van het College van Bestuur uitsluitend aanvaard na vooraf verkregen toestemming van de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht legt de criteria op basis waarvan toestemming wordt gegeven of onthouden vast in een reglement. Nevenfuncties van de leden van het College van Bestuur worden gemeld in het Bestuursverslag.

Toelichting.
De toevoeging (een nieuw lid 11) is op basis van de harde lidmaatschaps-eisen van de VO-Raad zoals vastgelegd in de Code Goed Bestuur.

Artikel 7
Bestuur; taak en bevoegdheden

1. Het College van Bestuur is belast met het besturen van de Stichting. Bij de vervulling van zijn taak richt het College van Bestuur zich naar het belang van de Stichting, het belang van de scholen die door de Stichting in stand worden gehouden met bijzondere aandacht voor de leerlingen en de medewerkers en het belang van de samenleving.

Toelichting
Gezien missie, visie en cultuur van NUOVO lijkt het passend om het abstracte begrip school tevens te “vermenselijken” naar leerlingen en medewerkers.

2. Het College van Bestuur is het bestuur in de zin van het Burgerlijk Wetboek en de wet en heeft alle taken en bevoegdheden die niet bij of krachtens deze statuten aan anderen zijn toegekend.
3. Het College van Bestuur maakt jaarlijks een begroting op. Na voorafgaande goedkeuring door de Raad van Toezicht wordt de begroting, voor een december van het jaar voorafgaande aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft, vastgesteld door het College van Bestuur**.**
4. Het College van Bestuur is - met inachtneming van artikel 76q van de wet - bevoegd tot het verrichten van alle rechtshandelingen, daaronder met name ook begrepen het besluiten tot het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding en bezwaring van registergoederen, en tot het aangaan van overeenkomsten waarbij de Stichting zich als borg of hoofdelijk schuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een ander verbindt. De in dit lid genoemde besluiten zijn onderworpen aan de voorafgaande goedkeuring van de Raad van Toezicht.
5. Voorts heeft het College van Bestuur voorafgaande goedkeuring van de Raad van Toezicht nodig voor het nemen van besluiten met betrekking tot:
   a. het aangaan van financiële verplichtingen en samenwerkingsovereenkomsten welke niet binnen de begroting zijn opgenomen en waarvan het belang meer bedraagt dan een door de Raad van Toezicht vastgesteld en aan het College van Bestuur en voor derden kenbaar meegedeeld bedrag;

Toelichting Een bepaling als in lid 5.a werkt in het algemeen veel beter dan een bij statuten vastgelegd exact bedrag in euro's. Voordeel van statutaire vastlegging van een vast bedrag is echter wel dat dan voor ieder kenbaar is wat– populair gezegd – de handtekening van de bestuurder waard is Om die reden is toegevoegd dat het bedrag voor derden kenbaar moet zijn, bijvoorbeeld via de Kamer van Koophandel en/of een mandaatbesluit.

   b. de beëindiging van de dienstbetrekking van een aanmerkelijk aantal werknemers tegelijkertijd of binnen een kort tijdbestek;

c. ingrijpende wijziging van de arbeidsomstandigheden van een aanmerkelijk aantal werknemers in dienst van de Stichting;
d. een aanvraag tot faillissement of van surseance van betaling;
e. het doen van een voorstel aan de gemeenteraad tot opheffing of afsplitsing van (een deel van) de door de Stichting in stand gehouden scholen;
f. het aangaan of verbreken van duurzame samenwerking met een andere rechtspersoon indien deze samenwerking of verbreking van ingrijpende betekenis is voor de Stichting;
g. de vaststelling of wijzing van een strategisch meerjarenplan.

Artikel 8
College van Bestuur; werkwijze

1. Het College van Bestuur besluit in beginsel op basis van consensus. Bij het uitblijven van consensus beslist de voorzitter, waarbij een lid het recht heeft zich tot de Raad van Toezicht te wenden.

Verwijderd: In de vergaderingen van het College van Bestuur heeft ieder lid van het College van Bestuur één stem. Alle besluiten van het College van Bestuur worden genomen met volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Bij staking van stemmen beslist de voorzitter.

Toelichting(Thans niet actueel bij NUOVO)
Bij een tweehoofdig College van Bestuur (het maximum dat de statuten toestaan) is het wellicht wat “overdone” om te bepalen dat besluiten worden genomen “met volstrekte meerderheid van stemmen”. Het voorstel komt tegemoet aan de waarschijnlijke en wenselijke praktijk bij een tweehoofdig CvB. Het is verstandig en overigens niet ongebruikelijk om aan deze bepaling toe te voegen dat het lid dat door de voorzitter wordt “overruled” de gelegenheid krijgt om zich bij zwaarwegende en principiële bezwaren te wenden tot de voorzitter van de RvT teneinde op zo mogelijk de-escalerende wijze een oplossing te zoeken.

2. Het College van Bestuur kan ook op andere wijze dan in een vergadering besluiten nemen, mits alle leden van het College van Bestuur in de gelegenheid worden gesteld hun stem uit te brengen en geen van hen zich tegen deze wijze van besluitvorming verzet. Een besluit is alsdan genomen, indien de volstrekte meerderheid van het aantal leden van het College van Bestuur zich vóór het voorstel heeft verklaard. Van elk buiten vergadering genomen besluit wordt mededeling gedaan in de eerstvolgende vergadering, welke mededeling in de notulen van die vergadering wordt vermeld.
3. Elk lid van het College van Bestuur is gelijkelijk bevoegd een vergadering van het College van Bestuur bijeen te roepen.

Verwijderd: , alsmede elk lid van de Raad van Toezicht,

Toelichting De ratio van de geaccentueerde tekst is aan het CvB en de adviseur niet duidelijk. Zij kunnen de tekst naar inhoud en strekking niet plaatsen. Voorgesteld wordt deze te schrappen.

4. De vergaderingen van het College van Bestuur zijn openbaar voor zover het College van Bestuur niet - gemotiveerd per agendapunt - beslist dat openbaarheid tegen het belang van de Stichting is of een ontoelaatbare inbreuk op de privacy van personen oplevert.

Artikel 9
Vertegenwoordiging en tegenstrijdig belang

1. De Stichting wordt vertegenwoordigd door het College van Bestuur. Voorts is ieder lid van het College van Bestuur zelfstandig bevoegd de Stichting te vertegenwoordigen.
2. Het College van Bestuur dan wel de voorzitter is afzonderlijk bevoegd aan anderen volmacht te verlenen om de Stichting binnen de grenzen van die volmacht te vertegenwoordigen.
3. In het geval dat zich een tegenstrijdig belang voordoet tussen een lid van het College van Bestuur en de Stichting, dient het betreffende lid dit te melden aan de Raad van Toezicht en - in het geval van een tweehoofdig College van Bestuur - aan het overige lid van het College van Bestuur.

Verwijderd: meer
Verwijderd: de
Verwijderd: e
Verwijderd: en

Toelichting Tekst aangepast aan het maximum van twee leden CvB.

4. In geval van een tegenstrijdig belang tussen een lid van het College van Bestuur en de Stichting, wordt de Stichting vertegenwoordigd door de voorzitter van de Raad van Toezicht.

Artikel 10
Raad van Toezicht

1. Onverminderd het bepaalde ten aanzien van de gemeenteraad in deze statuten en de wet is het toezicht op het beleid van het College van Bestuur en op de algemene gang van zaken in de Stichting opgedragen aan een Raad van Toezicht; met inbegrip van het toezicht op de naleving door het bestuur van wettelijke verplichtingen en de vigerende Code Goed Onderwijsbestuur VO. Bij de vervulling van zijn taak richt de Raad van Toezicht zich naar het belang van de Stichting, het belang van de scholen die door de Stichting in stand worden gehouden en het belang van de samenleving. De Raad van Toezicht staat het bestuur met raad ter zijde. De Raad van Toezicht bestaat uit

Verwijderd: c
Verwijderd: voor goed bestuur

ten minste vijf en ten hoogste zeven natuurlijke personen.

Toelichting
Tekst aangepast aan de feitelijke titel van de toepasselijke code, daarbij niet verwezen naar een jaartal maar ruimte gelaten voor volgende versies.

2. De leden van de Raad van Toezicht worden benoemd door de gemeenteraad met inachtneming van de voordrachtsrechten als bepaald in het derde en vierde lid van dit artikel. Benoeming geschiedt met inachtneming van een door de Raad van Toezicht opgestelde en vooraf openbaar gemaakte profielschets waarin de noodzakelijke competenties van de Raad van Toezicht en de afzonderlijke leden van de Raad van Toezicht worden beschreven. Het voorgenomen besluit tot vaststelling of wijziging van de profielschets wordt ter advisering voorgelegd aan de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

Toelichting
De eerste toevoeging voorkomt elk misverstand en komt letterlijk uit de Wet Versterking Bestuurskracht.
De tweede toevoeging is op basis van een al langer bestaande bepaling in de Wet Medezeggenschap Scholen (art. 11.1.q)

3. De GMR wordt in bij reglement nader te regelen wijze in de gelegenheid gesteld om voor één zetel in de Raad van Toezicht een bindende voordracht te doen op basis van het vastgestelde profiel. De Oudergeleding van de GMR wordt in bij reglement nader te regelen wijze door de Raad van Toezicht uitgenodigd een bindende voordracht te doen voor ten minste een derde, doch geen meerderheid van het aantal zetels in de Raad van Toezicht op basis van het vastgestelde profiel. De voordracht van de GMR geldt bij het bepalen van het aantal zetels waartoe de oudergeleding van de GMR is gerechtigd een voordracht uit te brengen, tevens als voordracht van de oudergeleding, tenzij de geledingen hiermee niet instemmen. Bij reglement kan - met inachtneming van hetgeen daaromtrent in de vigerende wet- en regelgeving is bepaald - nader worden vastgelegd op welke wijze in een dergelijke situatie wordt gehandeld.
Ten aanzien van de voordrachten als omschreven in dit lid, geldt dat deze geen betrekking kunnen hebben op de functie van voorzitter van de Raad van Toezicht. Ter zake wordt verwezen naar hetgeen in lid

10 van dit artikel staat vermeld.

Toelichting
Bovenstaande voordrachtsrechten worden dwingend voorgeschreven door de Wet op het Voortgezet Onderwijs. (artikel 42b, lid 12b).
De toevoeging aangaande het profiel beoogt elk misverstand te voorkomen: niet alleen de oudergeleding maar ook de GMR als totaal mag uitsluitend voordrachten doen op basis van het vastgestelde profiel.

De toevoeging inzake het reglement wordt nader in het reglement zelf uitgewerkt en zal op hoofdlijnen inhouden het streven (mogelijk niet 100% houdbaar) dat de participatie van de GMR in de Benoemingsadvies-commissie wordt gezien als de uitoefening van het voordrachtsrecht.

4. Voor de zetels in de Raad van Toezicht waarvoor de oudergeleding van de GMR en de GMR geen voordrachtsrecht hebben of ten aanzien waarvan zij het aan hen toekomend voordrachtsrecht niet hebben uitgeoefend binnen twee maanden na daartoe door de Raad van Toezicht te zijn uitgenodigd, heeft de Raad van Toezicht een voordrachtsrecht.
5. De in de leden 3 en 4 van dit artikel genoemde voordrachten worden voorbereid door een benoemingsadviescommissie. De samenstelling, taak en werkwijze van deze benoemingsadviescommissie wordt in een door de Raad van Toezicht vast te stellen reglement nader uitgewerkt. De voordracht wordt opgemaakt met inachtneming van het profiel bedoeld in het tweede lid van dit artikel.
6. De leden van de Raad van Toezicht vervullen hun taak zonder mandaat en onafhankelijk van bij de Stichting dan wel haar instellingen betrokken deelbelangen.
7. De leden van de Raad van Toezicht worden benoemd voor een periode van vier jaar. Aftreden geschiedt volgens een door de Raad van Toezicht op te stellen rooster van aftreden. Een volgens rooster aftredend lid van de Raad van Toezicht is onmiddellijk herbenoembaar. Herbenoeming is slechts eenmaal mogelijk. De in een tussentijdse vacature benoemde neemt op het rooster de plaats in van degene in wiens vacature hij werd benoemd.
8. Leden van de Raad van Toezicht kunnen niet zijn personen die:
   a. in dienst zijn van de Stichting;
   b. lid zijn of zijn geweest van het College van Bestuur van de Stichting;

X Ouder of verzorger zijn van een leerling van één van de scholen van de Stichting.

Toelichting:

Het onderwerp “Ouders in de Raad van Toezicht” is een heikel issue, naar de adviseur begrepen heeft ook binnen NUOVO. De hier voorgestelde statutaire uitsluiting (bij wijze van een nieuw sub-lid) is de meest vergaande keuze die daarbij gemaakt kan worden.
In het Rapport van de VO-Raad “De Letter en de Geest, Adviezen voor de versterking van de bestuurskracht in het voortgezet onderwijs” wordt daarover deze aanbeveling gegeven: *Aanbeveling 8 gericht aan de organen voor intern toezicht VO:*
De commissie beveelt organen voor intern toezicht aan de mogelijke voor- en nadelen van ouderleden in het intern toezicht expliciet af te wegen en hierin het perspectief en de mening van de bestuurder(s) en van de medezeggenschapsraad te betrekken. Als er ouderleden binnen het intern toezicht zijn, dan beveelt de commissie aan zich bewust te blijven van de risico’s die eraan verbonden zijn en hiervoor passende mechanismen en maatregelen te treffen.
De Algemene Onderwijsbond en de WRR scharen zich achter deze aanbeveling. Er zijn echter ook tegenstemmen die betogen dat het mogelijke gebrek aan afstand van ouders een minder groot nadeel is dan de potentieel te grote afstand van afstandelijke toezichthouders.

NB: bij overname van dit tekstvoorstel, wijzigt de vernummering van dit lid.

c. lid zijn van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waarin een school van de stichting is gevestigd;
d. lid zijn van de gemeenteraad van een gemeente waarin een school van de stichting is gevestigd;

Toelichting
De toevoegingen komen tegemoet aan de bestaande situatie waarin NUOVO ook actief is in de gemeenten Zeist en Stichtse Vecht en laten ruimte voor nieuwe ontwikkelingen

e. lid zijn van de GMR of een medezeggenschapsraad van de scholen die onder het bestuur van de Stichting staan;

f. als advocaat, procureur, gemachtigde of adviseur in geschillen werkzaam zijn ten behoeve van de Stichting dan wel ten behoeve van de wederpartij van de Stichting;
g. als gemachtigde of als adviseur werkzaam zijn ten behoeve van derden tot het aangaan van collectieve arbeidsovereenkomsten met de Stichting of in die hoedanigheid deelnemen aan het Decentraal Georganiseerd Overleg;
h. rechtstreeks betrokken zijn bij het leveren van goederen of diensten aan of door de Stichting die direct vallen onder de doelstelling van de Stichting en daarbij de omvang, aard en vergoeding van de te leveren goederen of diensten kunnen vaststellen of daarop aanmerkelijke invloed kunnen uitoefenen;
i. korter dan drie jaar geleden als werknemer in dienst zijn geweest van de Stichting.
j. Bloed- en aanverwant tot de tweede graad zijn van de leden van het College van Bestuur, de leden van de Raad van Toezicht of werknemers van de stichting tenzij de betrokkenheid bij de stichting van voornoemde functionarissen langer dan drie jaar geleden is op het moment van de voorgenomen benoeming.

k. op enig andere wijze de schijn kunnen opwekken van oneigenlijke belangenverstrengeling.

Verwijderd: of diens rechtsvoorgangers
Verwijderd: dan wel
Verwijderd: b
Verwijderd: die
Verwijderd: , tenzij de Raad van Toezicht anders
Verwijderd: oordeelt.
Verwijderd: j

Toelichting

In “i” kunnen de rechtsvoorgangers worden geschrapt aangezien de stichting langer dan drie jaar bestaat.

Een gedeelte van de tekst van “j”, maakte eerst deel uit van lid “i”. Deze bepaling is in overleg met het CvB uitgebreid en in een apart lid verwerkt.

De totale opsomming wekt de suggestie dat deze uitputtend is waardoor van te voren niet bedachte situaties worden uitgesloten. Vandaar het tekstvoorstel voor een nieuw sub-lid “k”.

9. Leden van de Raad van Toezicht evenals hun bloed- en aanverwanten tot de tweede graad mogen geen enkel rechtstreeks of persoonlijk voordeel genieten uit leveringen aan of overeenkomsten

met de Stichting. Voor wat betreft de bloed- en aanverwanten kan de Raad van Toezicht een uitzondering maken als zij van mening is dat dit de interne toezichthoudende rol van de Raad van Toezicht niet schaadt. De leden van de Raad van Toezicht melden hun al dan niet betaalde hoofd- en nevenfuncties aan de Raad van Toezicht en zien er op toe dat deze worden gemeld in het bestuursverslag.

Toelichting
De voorgestelde toevoeging zijn conform de lidmaatschapseisen en richtlijnen van de Code Goed Bestuur VO.

10. De Raad van Toezicht wijst uit zijn midden een voorzitter aan met inachtneming van hetgeen hiervoor in lid 3 van dit artikel is bepaald.

Incorrecte komma verwijderd.

11. De leden van de Raad van Toezicht hebben recht op vergoeding van de door hen in uitoefening van hun functie gemaakte kosten en ontvangen ter zaken van hun werkzaamheden voor de Stichting een vergoeding in lijn met de in het voortgezet onderwijs vigerende wet- en regelgeving voor goed bestuur. De hiervoor omschreven vergoedingen worden in het bestuursverslag van de Stichting zichtbaar gemaakt en toegelicht.

Verwijderd: kunnen
Verwijderd: recht
Verwijderd: hebben
Verwijderd: (in redelijkheid)
Verwijderd: kunnen
Verwijderd: voorts
Verwijderd: ontvangen
Verwijderd: praktijk
Verwijderd: de jaarrekening

Toelichting
De twee “kan-bepalingen” in de bestaande tekst zijn zonder meer opvallend. Het is niet meer dan normaal dat gemaakte kosten worden vergoed en dat een vergoeding wordt ontvangen. Indien een toezichthouder daar om hem/haar moverende redenen van af wenst te zien, is dat natuurlijk altijd mogelijk.
De voorgestelde verwijzing naar – inmiddels bestaande – wet- en regelgeving is duidelijker dan de verwijzing naar “de praktijk” in de bestaande tekst.

De term “jaarrekening” is hier en elders vervangen door “bestuursverslag”. Al langere tijd levert de term 'jaarverslag' soms misverstanden op. Voor de één houdt de term het volledige jaarverslag in, inclusief de jaarrekening, terwijl de ander alleen de inhoudelijke rapportage bedoelt. Om deze spraakverwarring voorgoed de wereld uit te helpen is onlangs besloten tot een aanpassing van het BW, waarbij de term 'jaarverslag' wordt

vervangen door 'bestuursverslag'. Deze wijziging is uiteraard ook aangebracht in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en in RJ 660.

12. Het College van Bestuur verschaft de Raad van Toezicht tijdig de voor de uitoefening van diens taken en bevoegdheden noodzakelijke gegevens en voorts aan ieder lid van de raad alle inlichtingen betreffende de aangelegenheden van de Stichting die deze mocht verlangen. De Raad van Toezicht vergaart zelf tijdig en actief voor het uit te oefenen toezicht relevante informatie bij daarvoor relevante personen en partijen. De Raad van Toezicht is bevoegd inzage te nemen en te doen nemen van alle boeken, bescheiden, overige gegevensdragers en correspondentie van de Stichting; daartoe hebben de leden Raad van Toezicht te allen tijde toegang tot alle bij de Stichting in gebruik zijnde ruimten en terreinen.

Toelichting
De voorgestelde toevoeging is conform huidige inzichten in governance en Richtlijn 25 van de Code Goed Onderwijsbestuur. Deze maakt de RvT niet alleen een “passieve” ontvanger van informatie van het CvB maar tevens een actieve informatievergaarder.

X De Raad van Toezicht hanteert een toezichtkader waarin doelstellingen en indicatoren voor het eigen toezicht zijn opgenomen.

Toelichting
Het voorgestelde nieuw in te voegen lid van dit artikel is conform richtlijn 24 van de Code Goed Onderwijsbestuur.

NB: Bij overname van dit tekstvoorstel, wijzigt de vernummering en verandert de “X” in “13”.

13. De Raad van Toezicht kan zich voor rekening van de Stichting in de uitoefening van zijn taak doen bijstaan door één of meer deskundigen, na in kennisstelling van het College van Bestuur.
14. De gemeenteraad is - na overleg met de Raad van Toezicht - te allen tijde bevoegd een lid van de Raad van Toezicht te ontslaan. Het

betrokken lid van de Raad van Toezicht wordt in de gelegenheid gesteld zich ten overstaan van de gemeenteraad en de Raad van Toezicht te verantwoorden. Daarbij kan hij zich doen bijstaan door een raadsman.

15. De gemeenteraad kan een lid van de Raad van Toezicht schorsen. De schorsing van het lid van de Raad van Toezicht vervalt indien de gemeenteraad niet binnen drie maanden na de datum van ingang van de schorsing besluit tot opheffing of verlenging van de schorsing. Een schorsing kan voor ten hoogste drie maanden worden verlengd, ingaande op de datum waarop het besluit tot verlenging van de schorsing werd genomen. Het lid van de Raad van Toezicht wordt in de gelegenheid gesteld zich in een vergadering van de gemeenteraad, waarin schorsing of verlenging daarvan aan de orde is, te verantwoorden. Daarbij kan hij zich doen bijstaan door een raadsman.
16. Een lid van de Raad van Toezicht defungeert:
    a. door zijn overlijden;
    b. door zijn vrijwillig aftreden (bedanken);
    c. door het verstrijken van de termijn waarvoor hij is benoemd;
    d. door zijn ontslag hem verleend door de gemeenteraad;
    e. door onder bewindstelling van zijn vermogen;
    f. door ondercuratelestelling.
17. In vacatures wordt zo spoedig mogelijk voorzien. Een niet voltallige Raad van Toezicht houdt zijn bevoegdheden. Bij ontstentenis of belet van alle leden van de Raad van Toezicht of van het enige (overgebleven) lid worden de taken en bevoegdheden van de Raad van Toezicht waargenomen door de perso(o)n(en) die daartoe door de voorzieningenrechter van de rechtbank van het arrondissement waar de Stichting statutair is gevestigd, op verzoek van één of meer belanghebbende(n) is of wordt/en aangewezen.

Artikel 11
Raad van Toezicht; werkwijze

1. In de vergaderingen van de Raad van Toezicht heeft ieder lid één stem. Alle besluiten worden genomen met volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Bij staking van stemmen beslist de voorzitter.
2. Indien en voor zover tussen een bestuurslid of een lid van de Raad van Toezicht enerzijds en de Stichting anderzijds een tegenstrijdig belang bestaat of een daarop uitlopende ontwikkeling aannemelijk is, onthoudt het betrokken lid van de Raad van Toezicht zich van de beraadslaging en besluitvorming ter zake.
3. De Raad van Toezicht kan ook op andere wijze dan in een

vergadering besluiten nemen, mits alle leden in de gelegenheid worden gesteld hun stem uit te brengen en geen van hen zich tegen deze wijze van besluitvorming verzet. Een besluit is alsdan genomen, indien alle leden zich vóór het voorstel hebben verklaard. Van elk buiten vergadering genomen besluit wordt mededeling gedaan in de eerstvolgende vergadering, welke mededeling in de notulen van die vergadering wordt vermeld.

4. Elk lid van de Raad van Toezicht is gelijkelijk bevoegd een vergadering van de Raad van Toezicht bijeen te roepen.
5. De bijeenroeping van de vergaderingen van de Raad van Toezicht geschiedt schriftelijk op een termijn van ten minste zeven dagen, onder opgave van de te behandelen onderwerpen. In spoedeisende gevallen, ter beoordeling van de voorzitter, kan de termijn van oproeping worden beperkt tot ten minste vierentwintig uur. De vergaderingen worden in beginsel gehouden binnen de gemeente Utrecht te bepalen door degene die de vergadering bijeenriep, dan wel deed bijeenroepen. Indien werd gehandeld in strijd met het hiervoor in dit lid bepaalde, kan de Raad van Toezicht niettemin rechtsgeldige besluiten nemen, mits de ter vergadering afwezige leden vóór het tijdstip van de vergadering hebben verklaard zich niet tegen de besluitvorming te verzetten.
6. Een lid van de Raad van Toezicht kan zich door een ander lid van de Raad van Toezicht ter vergadering schriftelijk doen vertegenwoordigen. Eén lid van de Raad van Toezicht kan slechts één medelid ter vergadering vertegenwoordigen.
7. De voorzitter leidt de vergaderingen van de Raad van Toezicht; bij zijn afwezigheid voorziet de vergadering zelf in haar leiding.
8. De voorzitter bepaalt de wijze waarop de stemmingen in de vergaderingen worden gehouden, met dien verstande, dat indien één of meer leden zulks verlangen, stemmingen over personen schriftelijk geschieden.
9. Het door de voorzitter ter vergadering uitgesproken oordeel omtrent de uitslag van de stemming is beslissend. Hetzelfde geldt voor de inhoud van een genomen besluit, voor zover werd gestemd over een niet schriftelijk vastgelegd voorstel.
10. Van het verhandelde in de vergaderingen van de Raad van Toezicht worden notulen gehouden door de daartoe door de voorzitter aangewezen persoon. De notulen worden vastgesteld in dezelfde of in de eerstvolgende vergadering en door de voorzitter van de vergadering ondertekend.
11. De Raad van Toezicht legt in het bestuursverslag verantwoording af

Verwijderd: jaar

over de uitvoering van haar toezichthoudende taken.

12. De vergaderingen van de Raad van Toezicht worden bijgewoond door de leden van het College van Bestuur, tenzij de Raad van Toezicht anders besluit. Leden van het College van Bestuur hebben in de vergadering een adviserende stem.
13. De Raad van Toezicht stelt een bestuursreglement vast, waarin nadere regels over de werkwijze van de Raad van Toezicht en het College van Bestuur kunnen worden opgenomen. Het bestuursreglement mag geen bepalingen bevatten die in strijd zijn met deze statuten.
14. De vergaderingen van de Raad van Toezicht zijn openbaar.
15. De vergadering wordt besloten gehouden wanneer een lid van de Raad van Toezicht dit nodig acht. De Raad van Toezicht beslist vervolgens op grond van de aard van de aan de orde zijnde aangelegenheid of met gesloten deuren zal worden vergaderd.
16. Het vergaderen achter gesloten deuren kan uitsluitend geschieden indien het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen:
    a. het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
    b. de economische of financiële belangen van de Stichting;
    c. het belang van voorkoming van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheden betrokken natuurlijke personen dan wel derden;
    d. ieder ander - naar inzicht van de Raad van Toezicht te bepalen - zwaarwegend belang.
17. Van een besloten vergadering wordt een afzonderlijk verslag opgemaakt dat niet openbaar wordt gemaakt, tenzij de Raad van Toezicht anders beslist.

Artikel 12
Boekjaar, jaarstukken

1. Het boekjaar van de Stichting valt samen met het kalenderjaar.
2. Het College van Bestuur is verplicht van de vermogenstoestand van de Stichting en van alles betreffende de werkzaamheden van de Stichting, naar de eisen die voortvloeien uit deze werkzaamheden, op zodanige wijze een administratie te voeren en de daartoe behorende boeken, bescheiden en andere gegevensdragers op zodanige wijze te bewaren, dat te allen tijde de rechten en verplichtingen van de Stichting kunnen worden gekend.
3. Het College van Bestuur is verplicht jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar de balans en de staat van baten en lasten met bijbehorende toelichting van de Stichting te maken en op papier te stellen. Ter zake wordt verwezen naar hetgeen dat in artikel 103 van

de Wet staat vermeld.

4. De jaarrekening wordt gecontroleerd door een door de Raad van Toezicht te benoemen registeraccountant die daarvan een verslag opstelt. Alvorens de jaarrekening vast te stellen behoeft het College van Bestuur de goedkeuring van de Raad van Toezicht.
5. Het College van Bestuur is verplicht de in de leden 2 en 3 bedoelde boeken, bescheiden en andere gegevensdragers gedurende zeven jaren te bewaren.
6. Het functioneren van de accountant wordt door de Raad van Toezicht jaarlijks geëvalueerd. Tenminste eenmaal in de vijf jaar wordt de functie van account opnieuw aanbesteed.

Verwijderd: deskundige

Toelichting:
De Wet op het Voortgezet Onderwijs laat geen enkele ruimte voor misverstand: niet een ongedefinieerde “deskundige” maar een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid Boek 2 BW dient de jaarrekening te controleren en te beoordelen of het bestuursverslag en de jaarrekening met elkaar in overeenstemming zijn.

Toelichting
De Governancecode VO geeft als richtlijn dat de RvT de functie van accountant jaarlijks evalueert en minimaal om de vijf jaar opnieuw aanbesteedt. Het reglement van de RvT-NUOVO bepaalt (art. 21.2) uitsluitend dat de RvT de accountant één maal per vier jaar beoordeelt. Veel besturen geven er de voorkeur aan om de periodieke aanbesteding van de accountant op te nemen in hun statuten zodat de status van deze bepaling steviger is dan bij opname in een reglement. Deze bepaling zou logischerwijs in dit artikel kunnen worden opgenomen.

Artikel 13
Verantwoording

1. Het College van Bestuur brengt jaarlijks - na goedkeuring van de Raad van Toezicht - aan de Gemeenteraad een openbaar verslag uit omtrent zijn werkzaamheden als bedoeld in artikel 391 Boek 2 Burgerlijk Wetboek. Het College van Bestuur besteedt daarbij in ieder geval aandacht aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs. Voorts wordt in het verslag vermeld welke code voor goed bestuur door het College van Bestuur wordt gehanteerd - en voor zover van toepassing - gemotiveerd weergegeven op welke onderdelen van die code in de praktijk wordt afgeweken.
2. Het College van Bestuur verschaft de Gemeenteraad desgevraagd

tijdig alle inlichtingen die de Gemeenteraad voor de vervulling van diens/hun taken redelijkerwijs nodig hebben.
3. Het College van Bestuur stelt de Gemeenteraad desgevraagd in de gelegenheid met hem overleg te voeren over die aangelegenheden die de taak van de Gemeenteraad betreffen.

Artikel 14
Vrijwaring en vrijtekening

1. De Stichting stelt iedere persoon die, vanwege het feit dat hij lid van het College van Bestuur of van de Raad van Toezicht van de Stichting is of was, als partij betrokken was of is of als een op diens betrokkenheid als partij uitlopende ontwikkeling aannemelijk is bij een op handen zijnde, aanhangige of beëindigde actie of procedure van welke aard dan ook, door of namens de Stichting dan wel door derden ingesteld, schadeloos voor alle nadelige financiële gevolgen, daaronder begrepen kosten en boetes, die hij in werkelijkheid en redelijkerwijze heeft moeten dragen in verband met een dergelijke actie of procedure, mits hij heeft gehandeld op een wijze die hij redelijkerwijze kon beschouwen in het belang van of niet tegen de belangen van de Stichting te zijn, en tenzij (en voor zover) het doen van een beroep op deze regeling in strijd zou zijn met de goede trouw.
2. Een schadeloosstelling door de Stichting bedoeld in het vorige lid geschiedt na een vaststelling dat het lid van het bestuur of van de Raad van Toezicht voldaan heeft aan de van toepassing zijnde gedragsnorm genoemd in het vorige lid. Deze vaststelling geschiedt door de Raad van Toezicht in een voltallige vergadering.

Artikel 15
Statutenwijziging

1. Het College van Bestuur is bevoegd de statuten te wijzigen. Het besluit tot statutenwijziging is onderworpen aan de voorafgaande goedkeuring van de Raad van Toezicht. Het besluit tot statutenwijziging is voorts onderworpen aan de voorafgaande goedkeuring van de gemeenteraad.
2. Een statutenwijziging treedt eerst in werking nadat daarvan een notariële akte is opgemaakt. Het College van Bestuur is bevoegd deze akte te doen verlijden.
3. Het College van Bestuur is verplicht een authentiek afschrift van de wijziging en een volledige doorlopende tekst van de gewijzigde statuten neer te leggen op het kantoor van het door de Kamer van Koophandel gehouden handelsregister.

Artikel 16
Ontbinding en vereffening

1. Het College van Bestuur is bevoegd de Stichting te ontbinden. Het besluit tot ontbinding is onderworpen aan de voorafgaande goedkeuring van de Raad van Toezicht. Het besluit tot ontbinding is voorts onderworpen aan de voorafgaande goedkeuring van de gemeenteraad.
2. Voorts is de gemeenteraad in geval van ernstige taakverwaarlozing door het College van Bestuur of functioneren in strijd met de wet als bedoeld in artikel 42b lid 11 van de wet, bevoegd zo nodig de Stichting te ontbinden.
3. Tenzij de Raad van Toezicht anders besluit, is het College van Bestuur met de vereffening belast.
4. De vereffenaars dragen er zorg voor dat van de ontbinding inschrijving geschiedt in het op het kantoor van het door de Kamer van Koophandel gehouden handelsregister.
5. Het overschot na vereffening in geval van ontbinding wordt zoveel mogelijk besteed overeenkomstig het doel van de Stichting. Deze bestemming wordt bepaald door het College van Bestuur, na goedkeuring van de Raad van Toezicht en de Gemeenteraad, mede met inachtneming van hetgeen daaromtrent bij of krachtens wet is bepaald. Gedurende de vereffening blijven de bepalingen van deze statuten zoveel mogelijk van kracht. Het College van Bestuur zal zich er bij het bepalen van de bestemming van het eventueel batig saldo van verzekeren dat hiermee het algemeen belang wordt gediend.
6. Na de ontbinding blijft de Stichting voortbestaan voor zover dit tot de vereffening van haar vermogen nodig is. Gedurende de vereffening blijven de bepalingen van deze statuten zoveel mogelijk van kracht. In stukken en aankondigingen die van haar uitgaan, moeten aan de naam van de Stichting worden toegevoegd de woorden "in liquidatie".
7. Na afloop van de vereffening blijven de boeken, bescheiden en overige gegevensdragers van de ontbonden Stichting gedurende de door de wet bepaalde termijn onder berusting van de door de vereffenaars aangewezen persoon. Deze persoon is gehouden zijn aanwijzing ter inschrijving op te geven in het in lid 3 van het voorgaande artikel vermelde register.

Artikel 17
Overgangsbepaling

1. In alle gevallen waarin de bepalingen van deze statuten in strijd blijken te zijn met de wet, prevaleert de wet.
2. In alle gevallen de Stichting betreffende waarin deze statuten niet voorzien, beslist de Raad van Toezicht.

Slotbepaling

Tenslotte verklaart de comparante, handelend als vermeld, dat met ingang van de dag na ondertekening van deze akte het College van Bestuur van de Stichting wordt gevormd door:

Toelichting
Deze namen dienen te worden aangepast naar de actuele situatie.

Verwijderd: de heer Jelle Kaldewaij, geboren te Eindhoven op drie maart negentienhonderd en vierenvijftig (03-03-1954);¶
en voorts dat met ingang van de dag na ondertekening van deze akte - en in afwijking van hetgeen in artikel 10 lid 8 staat vermeld - als eerste leden van de Raad van Toezicht van de Stichting worden benoemd:¶
a. de heer Johannes Stellingsma, geboren te Sneek op dertien december negentienhonderd en zesenvijftig (13-12-1956), en wel als voorzitter van de Raad van Toezicht;¶
b. . de heer Lucas Maria Stevens, geboren te Eindhoven op negenentwintig mei negentienhonderd en eenenveertig (29-05-1941);¶
c. de heer Jan Willem Noijons, geboren te Utrecht op zesentwintig juni negentienhonderd en zesenvijftig (26-06-1956);¶
d. . de heer Joseph Peter Maria Valkenburg, geboren te Roosendaal en Nispen op veertien november negentienhonderd en vierenzestig (14-11-1964);¶
e. mevrouw Virginia Kaushilya Suhyin Budhu Lall, geboren te Paramaribo (Suriname) op achtentwintig juli negentienhonderd en achtenvijftig (28-07-1958);¶
f. . de heer Pieter August Lourens, geboren te Apeldoorn op zeventien februari negentienhonderd en tweeënvijftig (17-02-1952);¶
g. de heer Pieter Wetselaar, geboren te Dordrecht op eenentwintig mei negentienhonderd en negenenveertig (21-05-1949).¶
In afwijking van het bepaalde in artikel 10 lid 7 eindigen de zittingstermijnen van voormelde leden van de Raad van Toezicht overeenkomstig het rooster van aftreden zoals dit is vastgesteld bij gelegenheid van hun eerdere - doch gelijktijdig met de benoeming als toezichthouder beëindigde - benoeming als bestuurders van de Stichting.¶

SLOT

De comparante is mij, notaris, bekend.
Verder heb ik, notaris, de zakelijke inhoud van de akte meegedeeld aan de comparante en daarop een toelichting gegeven, inclusief de uit de inhoud van de akte voortvloeiende gevolgen.
De comparante verklaart van de inhoud van de akte te hebben kennis genomen en daarmee in te stemmen. Tevens verklaart de comparante uitdrukkelijk in te stemmen met de beperkte voorlezing van de akte.
Dadelijk na beperkte voorlezing is de akte door de comparante en door mij, notaris, ondertekend.
De akte is verleden te Utrecht op de datum aan het begin van deze akte vermeld.

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling Haberland, B.C. (Birgit)
Kenmerk	4389711-170406
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 47
Portefeuille	Onderwijs

Verzoek wijziging statuten NUOVO Scholengroep

besluit

1 In te stemmen met de wijzigingen van de statuten van NUOVO Scholengroep

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier

mr. M. van Hall

De voorzitter gemeenteraad

mr. J.H.C. van Zanen

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Utrechtse Vastgoed Organisatie Elteren, E.M. van (Liesbeth)
Kenmerk	4402970
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 48
Geheim	Nee
Portefeuille	Onderwijs

Plan van Scholen basisonderwijs 2018-2021

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 De aanvragen van Stichting Islamitisch Onderwijs Utrecht, Stichting Monton, Stichting Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht en Stichting Happy Kids Education op te nemen in het plan van scholen basisonderwijs 2018-2021, zodat de scholen in aanmerking kunnen komen voor bekostiging door het Rijk per 1 augustus 2018.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. G.G.H.M. Haanen Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
De commissie stemt in met het raadsvoorstel.

Status: A

Bijlages
Voorstel: Voorstel_8388
Bijlage: Aanvraag SIOU in Leidsche Rijn
Bijlage: Aanvraag stichting Monton in bestaande stad
Bijlage: Aanvraag PCOU deelgebied Leeuwensteyn
Bijlage: Aanvraag HAPPY KIDS Education in bestaande stad
Bijlage: aanvullende informatie aanvraag HAPPY KIDS Education
Bijlage: Stichtingsprognose SIOU
Bijlage: Stichtingsprognose Monton
Bijlage: Stichtingsprognose PCOUin Leeuwensteyn
Bijlage: Stichtingsprognose Stichting HAPPY KIDS Education
Bijlage: getekend raadsbesluit nr. 48

Eerdere besluitvorming

Uitvoering
Na vaststelling door de gemeenteraad zal het Plan van Scholen basisonderwijs 2018-2021 toegezonden worden aan het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

Gemeente Utrecht

Context

Het plan van scholen is een bundeling van alle aanvragen van nieuwe scholen die in aanmerking willen komen voor bekostiging door het Rijk. De bekostiging door het Rijk van een nieuwe basisschool kan slechts aanvangen wanneer deze school is opgenomen in een door de gemeente vastgesteld plan van scholen.

Dit nu voorliggende plan van scholen is een overzicht van nieuwe basisscholen die per augustus 2018 in aanmerking willen komen voor bekostiging. Er zijn in totaal 4 aanvragen binnengekomen:

1) Bekostiging van een nieuwe school voor de Stichting Islamitisch Onderwijs Utrecht voor een nieuwe school in Leidsche Rijn.
2) Bekostiging van een nieuwe school voor de Stichting Monton, voor een nieuwe algemeen bijzondere school in Utrecht stad
3) Bekostiging van een nieuwe school voor de Stichting Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht voor een nieuwe school in deelgebied Leeuwensteyn in Leidsche Rijn
4) Bekostiging van een nieuwe school voor de Stichting Happy Kids Education, voor een algemeen bijzondere school in Utrecht stad.

Proces.
1. Indiening: Een verzoek om opneming in het plan moet voor 1 februari van het jaar van vaststelling van het plan bij de gemeenteraad worden ingediend. De gemeente controleert of de aanvraag juist en volledig is.

2. Vaststelling: Het huidige plan van scholen basisonderwijs dient voor 1 augustus 2017 vastgesteld te worden door de gemeenteraad op grond van de Wet op het primair onderwijs (artikel 74).

3. Goedkeuring; Binnen twee weken na de vaststelling door de gemeenteraad wordt het plan van scholen ter goedkeuring aan de minister gezonden. De minister besluit voor 1 januari 2018 en een afschrift van het besluit wordt binnen 2 weken aan de gemeenteraad gezonden (artikel 79). De nieuwe school/scholen kan/kunnen aanvangen in augustus 2019.

Een verzoek om opneming in het plan gaat vergezeld van de beschrijving van het voedingsgebied, de aanduiding van de plaats in de gemeente waar het onderwijs moet worden gegeven en een prognose van het te verwachten aantal leerlingen (stichtingsprognose). Op basis van een stichtingsprognose moet aannemelijk gemaakt worden dat de nieuw te stichten scholen binnen vijf jaar vanaf de voorgestelde datum van ingang van bekostiging en gedurende tenminste vijftien jaar daarna zullen worden bezocht door het wettelijk aantal leerlingen. De huidig geldende stichtingsnorm voor basisscholen in Utrecht is 310 leerlingen.

Beslispunt

1 De aanvragen van Stichting Islamitisch Onderwijs Utrecht, Stichting Monton, Stichting Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht en Stichting Happy Kids Education op te nemen in het plan van scholen basisonderwijs 2018-2021, zodat de scholen in aanmerking kunnen komen voor bekostiging door het Rijk per 1 augustus 2018.

Argumenten

1.1 <u>De Stichtingen hebben tijdig een aanvraag ingediend.</u>
Een verzoek tot opneming in het plan moet voor 1 februari van het jaar van de vaststelling van het plan bij de gemeenteraad worden ingediend. De aanvragen van de stichtingen voldoen aan de gestelde eis.

1.2 <u>Op basis van de stichtingsprognoses voldoen de aanvragen aan de stichtingsnorm.</u>

Op basis van de stichtingsprognoses voldoen de aanvragen voor nieuwe scholen getalsmatig aan de stichtingsnorm. De norm (310 leerlingen) wordt voor alle aanvragen binnen vijf jaar gehaald. De scholen worden op het plan van scholen basisonderwijs 2018-2021 geplaatst.
De prognoses zijn opgesteld door:
- Planning Verband Groningen B V voor de Stichting Islamitisch Onderwijs Utrecht.
- Pronexus voor de Stichting Monton, Stichting Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht en Stichting Happy Kids Education.

Kanttekeningen

1.1 <u>Er is ruimte voor 2 nieuwe scholen voor algemeen bijzonder onderwijs, Happy Kids Education voldoet aan de stichtingsnorm, maar lijkt een smaller profiel te hebben.</u>
Als het ministerie de wettelijke regels en richtlijnen zal volgen is de verwachting dat de aanvraag voor de algemeen bijzondere school van Stichting Happy Kids Education zal worden toegewezen.

Op basis van de stichtingsprognose, opgesteld door Pronexus, voldoet de algemeen bijzondere school van Stichting Happy Kids Education namelijk aan de stichtingsnorm (310 leerlingen).

Echter, of Happy Kids deze leerlingenaantallen binnen 5 jaar gaat halen is de vraag omdat in de gesprekken die gevoerd zijn met de Stichting wordt aangegeven dat zij het algemeen bijzonder onderwijs op dit moment invullen met hoogbegaafden onderwijs, kinderen met een hoge sensitiviteit en kinderen met dyslexie. Momenteel zijn er 4 leerlingen en 15 geïnteresseerde ouders die overwegen hun kind(eren) naar de Happy Kids basisschool te laten gaan. Als zij alleen invulling blijven geven aan deze specifieke doelgroep, is de verwachting dat de stichtingsnorm niet zal worden gehaald binnen vijf jaar

1.2 <u>De stichtingsprognose voor het Islamitisch onderwijs bevat een regionaal groter gebied dan alleen Utrecht.</u>
Op basis van de stichtingsprognose voldoet de aanvraag voor nieuwe Islamitische school in Leidsche Rijn. Met de stichtingsprognose, opgesteld door Planning Verband Groningen B V, voldoet de Islamitische school van Stichting Islamitisch Onderwijs Utrecht aan de stichtingsnorm (310 leerlingen) en daarmee aan de criteria van het Ministerie.

Het voedingsgebied van de nieuw te stichten school bestaat uit de stadsdelen Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern en daarnaast uit de gemeenten Nieuwegein, IJsselstein en Stichtse Vecht. Dit is wettelijk mogelijk, omdat een stichting zelf het voedingsgebied en de omvang van het voedingsgebied mag bepalen.

In de stichtingsprognose wordt tevens aangegeven dat beide bestaande Islamitische scholen in Utrecht in totaal al 99 ontvangen leerlingen uit de genoemde aangrenzende gemeenten. Deze leerlingen worden niet meegeteld in de opgestelde stichtingsprognose.

Opgemerkt wordt alleen dat indien het voedingsgebied van de nieuw te stichten school alleen zou bestaan uit de wijken in Utrecht dat dan niet voldaan wordt aan de stichtingsnorm van 310 leerlingen.

Daarnaast wordt het belangstellingspercentage van de gemeente Utrecht als getalsmatig uitgangspunt genomen voor de omliggende gemeenten IJsselstein, Nieuwegein en Stichtse Vecht. Ook dit is wettelijk toegestaan. De vraag is echter of het aannemelijk is dat de omliggende gemeenten gezien bevolkingsdichtheid en bevolkingssamenstelling vergeleken kan worden met Utrecht.

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Utrechtse Vastgoed Organisatie Elteren, E.M. van (Liesbeth)
Kenmerk	4402970
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 48
Portefeuille	Onderwijs

Plan van Scholen basisonderwijs 2018-2021

besluit

1 De aanvragen van Stichting Islamitisch Onderwijs Utrecht, Stichting Monton, Stichting Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht en Stichting Happy Kids Education op te nemen in het plan van scholen basisonderwijs 2018-2021, zodat de scholen in aanmerking kunnen komen voor bekostiging door het Rijk per 1 augustus 2018.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier	De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall	mr. J.H.C. van Zanen

Marnixlaan 362 030-2440720
E-mail: info@aboedaoedschool.nl
www.aboedaoedschool.nl

Aan het College van Burgemeester en
Wethouders van de gemeente Utrecht
Postbus 8406
3503 BK UTRECHT

Utrecht, 30 januari 2017

Betreft: Plan van Scholen 2018 - 2020

Geacht College,

Het bestuur van de Stichting Islamitisch Onderwijs Utrecht verzoekt u om op het Plan van Scholen 2018 – 2020 op te nemen, een nieuw te stichten Islamitische basisschool in de wijk Leidsche Rijn te Utrecht met als startdatum 1 augustus 2018.

Aanvullende informatie en een nadere onderbouwing van de aanvraag zullen wij u binnen de daarvoor geldende termijn no doen toekomen.

Met vriendelijke groet,
Namens het bestuur van SIOU

G.A. van Vliet
(Bestuurlijk Adviseur)

MONTON
Stichting Montessorischolen Midden-Nederland

Aan de Raad van de gemeente Utrecht

Stadskantoor, Stadsplateau 1

3521 AZ Utrecht

Betreft: VERZOEK EX ARTIKEL 73 e.v. WET OP HET PRIMAIR ONDERWIJS
Datum: 30 januari 2017.
Kenmerk: U-353

Geachte Raadsleden,

Hierbij verzoekt ondergetekende, voorzitter College van Bestuur van de Stichting Monton, gevestigd te Amersfoort, Amsterdamseweg 41a, rechtspersoonlijkheid bezittende op grond van notariële akte van 21-1-2015, als Stichting voor Montessori-onderwijs, ingeschreven sinds 30 mei 2000 bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41190685, U om opneming in het plan van scholen van de algemeen bijzondere montessori-basisschool:

"2e Montessorischool Utrecht" te vestigen in de gemeente Utrecht.

De gewenste datum van ingang van de bekostiging van de school is 1 augustus 2018 op grond van artikel 74 van de Wet op het primair onderwijs, worden bij dit verzoek de aldaar vereiste stukken, zo spoedig mogelijk nagezonden, doch uiterlijk voor 1 april 2017.

Hoogachtend,

C.E.J. Luycx,
Voorzitter College van Bestuur
Stichting Monton

Postadres: Stichting Monton, Amsterdamsweg 41A, 3812 RP Amersfoort
Telefoon: 033-3030269 www.monton.nl info@monton.nl

Plaats en datum : Utrecht, 25 januari 2017
Onderwerp : Aanvraag voor plaatsing op het Plan van Scholen basisonderwijs

Bijlagen
- stichtingsprognose PC-school Leeuwesteyn
- statuten van de PCOU
- uittreksel KvK
- gegevens bouwlocatie

PCOU

Gemeente Utrecht
College van Burgemeester & Wethouders
t.a.v. Mevrouw L. van Elteren
Postbus 8406
3503 RK UTRECHT

Geachte mevrouw Van Elteren,

In gevolge het bepaalde in artikel 76 van de Wet op het Primair Onderwijs, verzoek ik u voor het deelgebied Leeuwesteyn een op Protestants Christelijke grondslag gefundeerde school op het Plan van Scholen 2018-2021 te plaatsen en de PCOU in aanmerking te laten komen voor bekostiging van deze school per 1 augustus 2018.

Met vriendelijke groet,

drs. J.H. Bootsma
College van Bestuur

Stichting Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht
Postbus 9419, 3506 GK Utrecht • Bezoekadres: Kaap Hoorndreef 66, 3563 AW Utrecht
Tel. 030 272 31 23 • Fax: 030 272 34 69 • E-mail: info@pcou.nl
KvK-nr.: 41179972 • Btw-nr.: NL0057.14.333.B01
Centrale rekening: IBAN NL68 RABO 0306 987 147 BIC/SWIFT RABONL2U

VERZOEK EX ARTIKEL 73 e.v. WET OP HET PRIMAIR ONDERWIJS

31 januari 2017
Aan de raad van de gemeente Utrecht

Het bestuur van Stichting HAPPY KIDS Education (Augusto Sandinostraat 128, 3573 ZG Utrecht) rechtspersoonlijkheid bezittende op grond van de statuten volgens bijgevoegde notariële akte (27-01-2017, KvK-nummer 67938892) verzoekt u om opneming in het plan van scholen van de algemeen bijzondere HAPPY KIDS basisschool Xperience, te vestigen in de gemeente Utrecht.

Gewenste datum van ingang van de bekostiging van de school: Augustus 2017 (of zoveel eerder aldaar wij per 09-01-2017 zijn gestart als particuliere school).

Op grond van artikel 74 van de Wet op het primair onderwijs gaan bij dit verzoek summier de gevraagde informatie. Ons verzoek is nog niet geheel compleet. Wij verzoeken daarom het college van B&W ons voor 1 maart in de gelegenheid te stellen onze aanvraag aan te vullen voor 1 april (conform artikel 76, tweede lid WPO).

De Raad van Toezicht voornoemd,

Anne Jan van den Dool, Voorzitter;
Mik Ploemacher, Penningmeester;
Bianca Koomen, Secretaris;

Namens dezen, Sella van de Griend, Directeur-Bestuurder

Bijlage: Notariële akten van Stichting HAPPY KIDS Education en Stichting Vrienden van HAPPY KIDS

Toelichting op noodzaak deze school:
De school biedt direct passend onderwijs aan voor hoogbegaafde kinderen, kinderen met een hoge sensitiviteit en kinderen met dyslexie (start met groep 4 - 8). Daarnaast is het onderwijs vernieuwend: 'creeren in plaats van consumeren'. Aan beide is behoefte.

Vanuit de maatschappij en de overheid wordt de vraag voor vernieuwend onderwijs steeds luider. De mismatch met het Passend Onderwijs voor vele hoogbegaafden wordt steeds duidelijker. Onze school is daarop een antwoord. Wij gaan uit van wat een kind nodig heeft om een goede basis te leggen voor de rest van zijn leven. Daar staat de BASISschool voor.

Onderzoek van het Ministerie van Onderwijs stelt dat 1/3 van de hoogbegaafde leerlingen onderpresteert. Daarnaast zijn er ook leerlingen die zich gaan aanpassen en faalangst ontwikkelen. Deze kinderen lijden echt onder het bestaande schoolsysteem waardoor ze gedrag kunnen vertonen wat lijkt op ADHD, Asperger of een depressie. Van misdiagnose is sprake als ze deze labels krijgen, terwijl ze uitdagend onderwijs nodig hebben wat uitgaat van hun leerbehoeften en vermogens. Naast deze diagnoses wordt over hoogbegaafden te vaak gezegd dat ze lui of ongemotiveerd zijn. Het tegendeel is waar, ze willen juist leren!

In een werkelijk vernieuwende aanpak leren kinderen naast de benodigde kerndoelen ook veel belangrijke levensvaardigheden in een inspirerende omgeving. Wij begeleiden de leerlingen om, vol zelfvertrouwen en eigenwaarde, de volgende stappen in hun ontwikkeling te kunnen zetten.

Onze ambitie:
- Uitgroeien in 3 jaar tot een school voor vernieuwend onderwijs met zo'n 300 leerlingen.
- Een kennis & opleidingscentrum te zijn voor hoogbegaafdheid en dyslexie.
- Een voorbeeldschool voor vernieuwend onderwijs midden in de maatschappij: leren met ondersteuning van de modernste middelen, met aandacht voor het leven van vandaag en de skills van de toekomst.
- Door de regelgeving was het nu alleen mogelijk te starten als particuliere school, wij hopen op termijn op financiering vanuit de overheid

Voedingsgebied:
Utrecht en omstreken. Momenteel zijn er 4 leerlingen en 15 geinteresseerde ouders die overwegen hun kind(eren) naar de HAPPY KIDS basisschool te laten gaan. Ouders komen uit Utrecht, Vleuten, De Meern, Oudewater, Almere en Gouda.

Prognose, overgenomen uit het rapportage van Friedeberg Consultancy BV die het ondernemingsplan voor deze school als levenvatbaar beoordeelde, evenals 'voorzienend in een behoefte' (20 december 2016):
Concurrentiepositie In Utrecht zijn er volgens de gegevens van de onderwijsinspectie 94 basisscholen gevestigd, waarvan 3 gericht op speciaal basisonderwijs. Deze laatste drie richten zich op kinderen die expliciete begeleiding op maat nodig hebben en zijn niet specifiek voor hoogbegaafde kinderen.

In Utrecht zelf hebben wij slechts twee basisscholen gevonden die zich richten op (hoog)begaafde kinderen, te weten De Achtbaan (Leidsche Rijn) en De Spits (Lunetten). Beiden zijn van het samenwerkingsverband van de Katholieke Scholenstichting.

Verder zijn er blijkens ons onderzoek in de Provincie Utrecht nog de volgende 7 scholen voor hoogbegaafde kinderen, te weten OBS De Zevensprong te Amersfoort, CBS Oud Zandbergen te Huis ter Heide, de Topklassen van Wereldkidz, te weten WereldKidz Tweesprong te Maarssen, WereldKidz Kameleon te Doorn, WereldKidz Montessorischool te Zeist en WereldKidz Balans te Veenendaal en de Andersenschool te Woerden.

Hoewel de concurrentie fors lijkt met 94 basisscholen voor 30.400 kinderen is er slechts in beperkte mate aanbod voor de doelgroep van Happy Kids. Uit ons onderzoek blijkt namelijk ook dat de PvdA te Utrecht tot medio 2016 berichten kreeg van verontruste ouders over passend onderwijs aan hun kinderen met hoog intelligentie en hoogbegaafdheid. De voornoemde twee basisscholen in Utrecht zitten vol en er is nog steeds sprake van een groeiende wachtlijst. Volgens de ouders ontbreekt in het regulier onderwijs aandacht en kennis om hoogbegaafde kinderen passend onderwijs te bieden en in hun ontwikkeling te ondersteunen.

VERZOEK EX ARTIKEL 73 e.v. WET OP HET PRIMAIR ONDERWIJS

30 maart 2017
Registratienummer: 4224664
Onderwerp: Verzoek opneming plan van scholen 2018-2021, aanvullende informatie

Aan de raad van de gemeente Utrecht,

Bij deze verstrekken wij aanvullende informatie ten behoeve van het verzoek tot opneming in het plan van scholen, zoals benoemd in uw brief van 9 februari 2017.

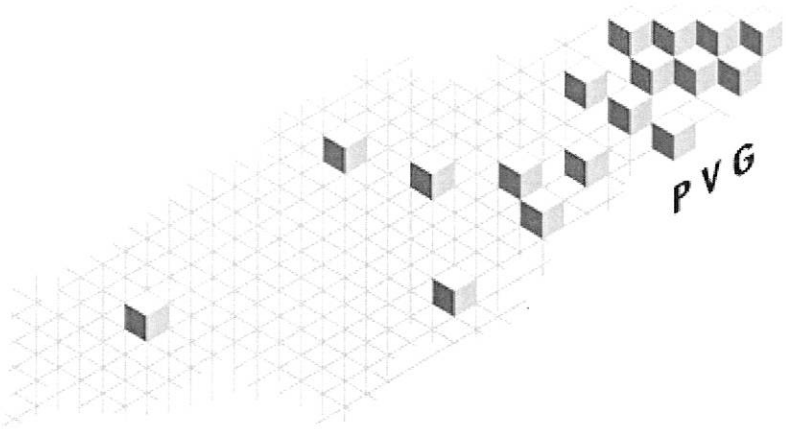
1. De richting van de school: Algemeen Bijzondere grondslag. Wij bieden een vernieuwende vorm van onderwijs aan gebaseerd op de principes ´de leerling centraal´, ´de intrinsieke motivatie van de leerling´en ´21st century skills´, met als specialisatie hoogbegaafdheid.
2. Voorgestelde datum bekostiging: augustus 2018.
3. Een prognose van het te verwachte aantal leerlingen: zie bijlage 1 leerlingprognose.
4. De beschrijving van het voedingsgebied: de volgende wijken in Utrecht: Utrecht West, Noordwest, Overvecht, Noordoost, Zuid, Zuidwest en Vleuten-De Meern.
5. De aanduiding van de plaats in de gemeente waar het onderwijs wordt gegeven: Utrecht Noordoost (heden gehuisvest op Voorveldselaan 4, 3573 PV Utrecht).

De Raad van Toezicht voornoemd,

Anne Jan van den Dool, Voorzitter;
Mik Ploemacher, Penningmeester;
Bianca Koomen, Secretaris;

Namens dezen, Sella van de Griend, Directeur-Bestuurder

Bijlage 1 (in email): Leerlingprognose
Bijlage 2 (in email): Notariële akten van Stichting HAPPY KIDS Education, dd 30 maart 2017

Prognose nieuw te stichten

Islamitische basisschool

Utrecht Leidsche Rijn

Planning Verband Groningen BV

Schweitzerlaan 2
9728 NP GRONINGEN

tel 050 - 571 36 14

e-mail buro@pvg.nl
internet www.pvg.nl

Voorwoord

Dit rapport bevat de leerlingenprognose voor een nieuw te stichten islamitische basisschool in Utrecht - Leidsche Rijn. Het rapport is opgesteld in opdracht van de Stichting Islamitisch Onderwijs Utrecht (SIOU). Contactpersoon namens de opdrachtgever was de heer drs. F. El Haji.

Drs. H.C.H. Frencken Maart 2017

Inhoudsopgave

Voorwoord

1. Inleiding 1

2. Situatiebeschrijving 1

3. Werkwijze 2

4. Toepassing Artikel 78 2

5. Resultaten 3

Bijlagen 1 Kaart postcodegebieden gemeente Utrecht

2 Kaart gemeenten provincie Utrecht

3 Lange termijnprognose nieuw te stichten school

4 Bevolkingsprognose Onderzoek gemeente Utrecht

5 Bevolkingsprognose gemeente IJsselstein

6 Bevolkingsprognose gemeente Nieuwegein

7 Bevolkingsprognose gemeente Stichtse Vecht

1. Inleiding

In dit rapport wordt de leerlingenprognose voor een nieuw te stichten islamitische basisschool in de gemeente Utrecht beschreven per 1 augustus 2018. Deze leerlingenprognose zal conform het gestelde in de artikelen 74 en 76 van de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) vergezeld gaan van het voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Utrecht aan de raad van de gemeente om een Plan van nieuwe scholen vast te stellen.

Wanneer het Plan van nieuwe scholen aan de Minister van OC&W wordt toegezonden ter goedkeuring, zal de minister gelet op het gestelde in artikel 79 van de WPO onder meer deze prognose toetsen aan de daaraan in de wet gestelde eisen.

In lid 3 van artikel 75 worden die eisen nader omschreven. In het vierde lid van artikel 75 WPO is bepaald dat bij ministeriële regeling modellen worden vastgesteld voor het verstrekken van de prognose. De desbetreffende regeling is vastgelegd in de Staatscourant van 30 november 2013 nr. 34734 en heeft als kenmerk OND/ODS-2013/47687M

Gesteld wordt in die regeling dat het is voorgeschreven om voor de berekening van de basisgeneratie een prognose te gebruiken die voldoet aan het Programma van Eisen waar naar wordt verwezen in de modelverordening voor de onderwijs-huisvesting en dat die rekenregels voor ten minste een periode van 20 jaar zijn toegepast. In de toelichting op de regeling is vastgesteld dat de gebruikte prognoseprogrammatuur PVGpro voldoet aan het bovengenoemde Programma van Eisen.

De berekening van de omvang van de basisgeneratie in Leidsche Rijn en Vleuten de Meern in het voedingsgebied dat verder bestaat uit de gemeenten IJsselstein, Nieuwegein en Stichtse Vecht is overgenomen uit de gemeentelijke bevolkingsprognose, opgesteld in november 2016 door de afdeling Onderzoek van de gemeente Utrecht. Deze berekeningen zijn eveneens uitgevoerd met een prognosemodel dat voldoet aan de hieraan gestelde criteria.

2. Situatiebeschrijving

De school zal worden gevestigd in het stadsdeel Leidsche Rijn van de gemeente Utrecht, op een nader te bepalen locatie. Het adres van de school is nog niet bekend.

Het voedingsgebied van de nieuw te stichten school zal bestaan uit de stadsdelen Leidsche Rijn en Vleuten-de Meern en de gemeenten Nieuwegein, IJsselstein en Stichtse Vecht. Beide of een van de islamitische scholen in Utrecht ontvangen leerlingen uit de genoemde aangrenzende gemeenten.

Op de eerste kaart in de bijlagen is het de gemeente Utrecht met bijbehorende postcodes weergegeven. Leidsche Rijn bestaat uit (een deel van) postcode 3528, postcode 3541, 3543, 3544 en postcode 3545.
Vleuten-de Meern bestaat uit (een deel van) postcode 3528, postcode 3546, 3451, 3452, 3453, 3454 en postcode 3455. (bijlage 1 kaart 1)

Kaart 2 geeft de indeling van Utrecht in wijken / gemeentedelen weer.

Kaart 3 geeft een overzicht van de gemeenten in de provincie Utrecht.

In het stadsdeel Leidsche Rijn / Vleuten-de Meern, IJsselstein, Nieuwegein of Stichtse Vecht is geen school van de verlangde richting aanwezig.

3. Werkwijze

De resultaten van de gemeentelijke bevolkingsprognose voor het voedingsgebied Leidsche Rijn / Vleuten-de Meern zijn opgenomen in Bijlage 1. Deze berekeningen zijn voor de relevante leeftijdsgroepen (4 t/m 11 - jaar en 30% van de 12- jarigen) uitgevoerd door de gemeente Utrecht.

Het deelnamepercentage (dat deel van de basisgeneratie dat daadwerkelijk basisonderwijs zal gaan volgen) is op 98% gesteld.

Op 1 oktober 2016 werden alle basisscholen in de gemeente Utrecht bezocht door 29.872 (bekostigde)leerlingen. Daarvan bezochten 629 (bekostigde) kinderen Islamitisch basisonderwijs (400 leerlingen op Abou D'Aoed en 229 leerlingen op Al Hambra). Het belangstellingspercentage voor islamitisch basisonderwijs in de gemeente Utrecht is daarmee 2,11%.

Op basis van dit belangstellingspercentage voor Islamitisch basisonderwijs in de gemeente Utrecht en het deelnamepercentage van 98%, gerelateerd aan de geprognosticeerde basisgeneratie, zijn de berekeningen voor de toekomstige school vervaardigd voor de lange termijn.

Bevolkinggegevens worden geregistreerd en geprognosticeerd per 1 januari van elk jaar. De berekeningen in de bijlagen gelden daarom steeds per 1 januari van de verschillende jaren. Artikel 77 eerste lid en artikel 74 WPO tweede lid regelen dat de leerlingenaantallen van de school berekend dienen te worden per 1 augustus van elk jaar omdat op deze datum de bekostiging een aanvang neemt.

Om recht te doen aan dit vereiste zijn op pagina 3 de berekende januariaantallen herberekend naar 1 augustusaantallen. Dit is gedaan door steeds 7/12^{e} van het januariverschil tussen twee opeenvolgende prognosejaren toe te voegen aan de 1 januariberekening voor het eerste van die twee jaren.

4. Toepassing artikel 78

Bij de berekening van het aantal leerlingen dat de school zal bezoeken, worden niet meegeteld leerlingen die wonen binnen redelijke afstand van een oecumenische school en voor wie op die school plaatsruimte aanwezig is.

Er dient hierbij rekening te worden gehouden met de feitelijke plaatsruimte, beschikbaar op het moment van indienen van het verzoek.

Vanuit de postcodegebieden 3528, postcode 3541, 3543, 3544, 3545, 3546, 3451, 3452, 3453, 3454 en postcode 3455, en de gemeenten Nieuwegein, IJsselstein en Stichtse Vecht bezochten op 1 oktober 2016 99 leerlingen een van beide Islamitische basisscholen. Er zijn daarom 99 leerlingen in mindering gebracht op de geprognosticeerde aantallen.

5. Resultaten

De prognoseresultaten voor de nieuw te stichten Islamitische basisschool in Utrecht - Leidsche Rijn zijn weergegeven in de tabel op de volgende pagina.

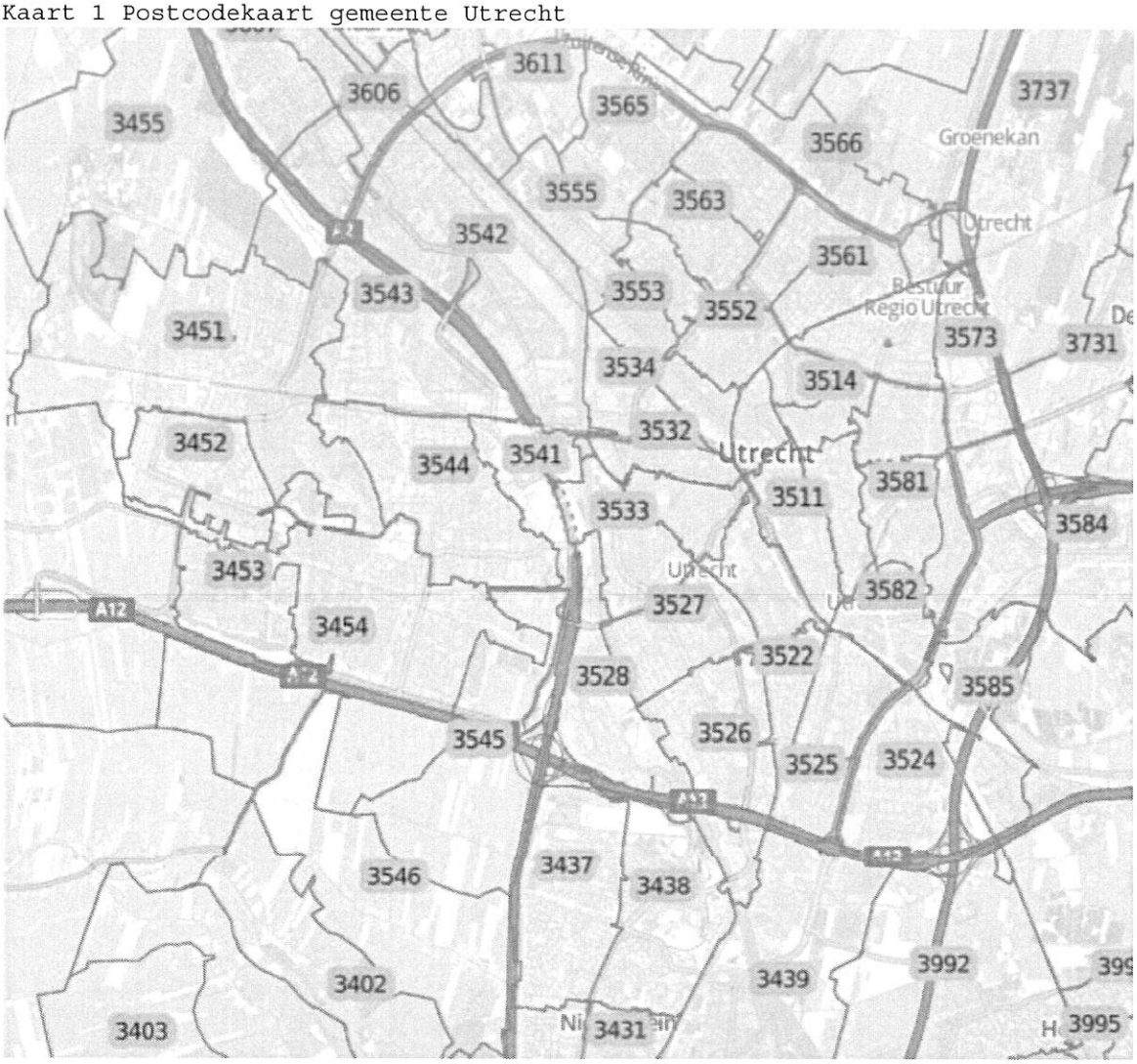
Tabel 1: Leerlingenaantallen

Leidsche Rijn / Vleuten-de Meern

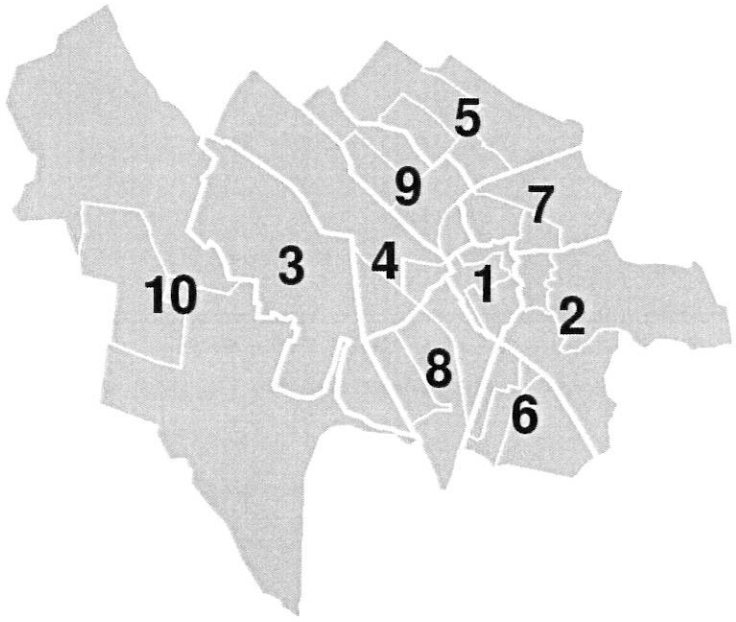
Overzicht leerlingen nieuwe Islamitische basisschool Leidsche Rijn PVGpro

1 augustus...	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Leerlingpotentieel																						
Islam bs Leidsche Rijn	111	221	330	438	543	540	540	540	540	540	540	540	538	536	534	530	527	524	522	519	516	514
Aftrek ex art 78	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99
Isl bs LR na aftrek ex art 78	12	122	231	339	444	441	441	441	441	441	441	441	439	437	435	431	428	425	423	420	417	415

Kaart 1 Postcodekaart gemeente Utrecht

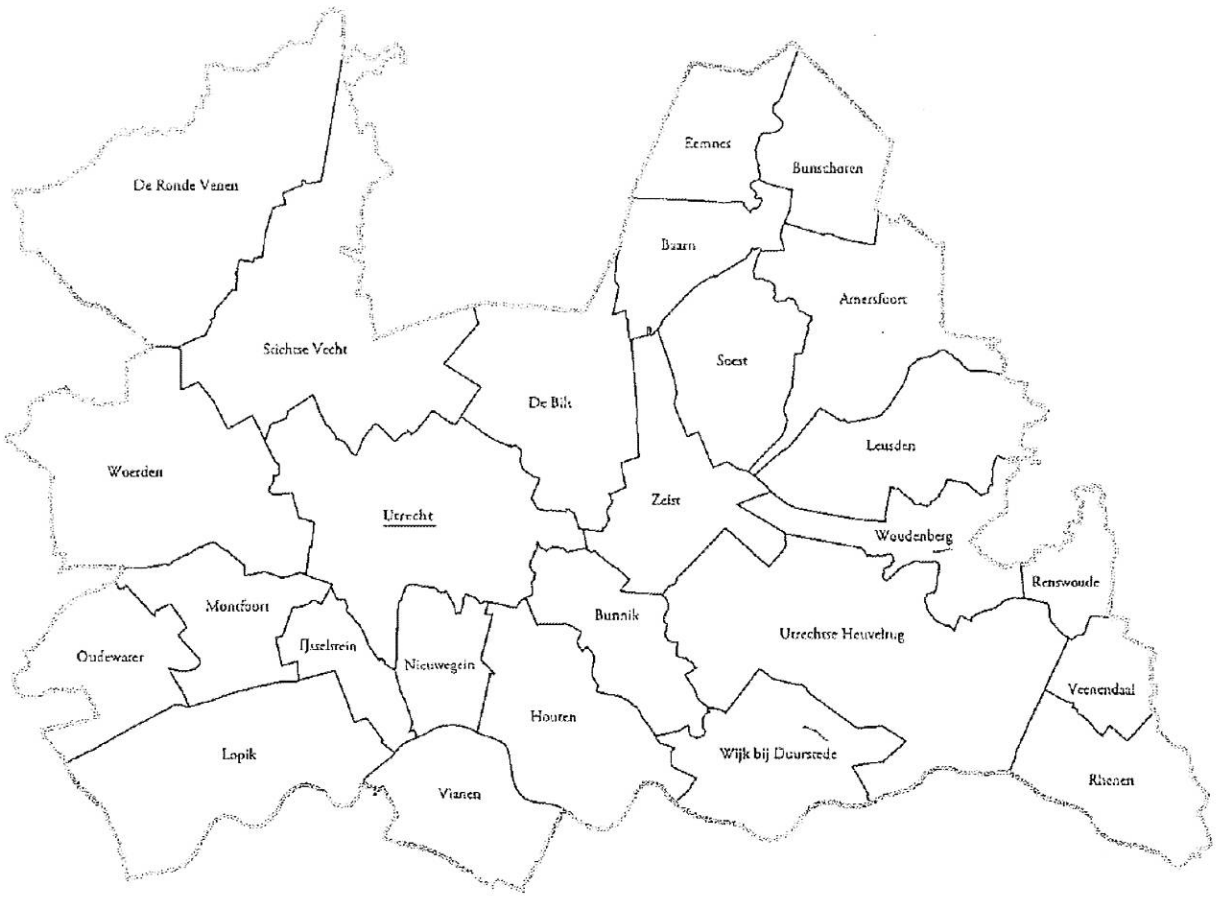

Kaart 2 Wijken / stadsdelen gemeente Utrecht

1 Binnenstad
2 Oost
3 Leidsche Rijn
4 West
5 Overvecht
6 Zuid
7 NoordOost
8 ZuidWest
9 NoordWest
10 Vleuten-de Meern

Kaart 3 Gemeentekaart provincie Utrecht

Gemeente Utrecht Overzicht Stichtingsprognose Islamitische basisschool Leidse Rijn
Voedingsgebied Leidsche Rijn – Vleuten-de Meern – IJsselstein – Nieuwegein – Stichtse Vecht PVGpro

Analyse overzicht (Uitgangsjaar: 2018)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
basisgeneratie 4-12 jaar									26817	26829

Islam bs Leidse Rijn

Prognose overzicht (Uitgangsjaar: 2018)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
basisgeneratie 4-12 jaar	26772	26695	26602	26468	26241	26125	26103	26107	26104	26116	26126
Islam bs Leidse Rijn	111	221	330	438	543	540	540	540	540	540	540
Aftrek ex art 78	-99	-99	-99	-99	-99	-99	-99	-99	-99	-99	-99
Islam bs Leidse Rijn na aftrek	12	122	231	339	444	441	441	441	441	441	441

	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
basisgeneratie 4-12 jaar	26099	26041	25944	25801	25617	25470	25352	25222	25079	24935	24836
Islam bs Leidse Rijn	540	538	536	534	530	527	524	522	519	516	514
Aftrek ex art 78	-99	-99	-99	-99	-99	-99	-99	-99	-99	-99	-99
Islam bs Leidse Rijn na aftrek	441	439	437	435	431	428	425	423	420	417	415

Basisgeneratie Utrecht Leidsche Rijn - Vleuten de Meern

In de onderstaande tabel is de basisgeneratie van de wijken Leidsche Rijn en Vleuten de Meern overgenomen van de door de gemeente Utrecht opgestelde prognose t/m 2040 zoals gepubliceerd op de website WistUdata Door de volgende link te volgen bereikt u de volgende resultaten van de prognose opgesteld door de afdeling Onderzoek van de gemeente Utrecht met behulp van GBpro. De prognose loopt in lijn met overeenkomstige berekeningen voor de hele gemeente opgesteld door het Planbureau voor de leefomgeving en het CBS: https://utrecht.buurtmonitor.nl/Jive/?sel_guid=b7105df0-d8cc-4766-ae99-439319ef6081

Basisgeneratie basisonderwijs	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Leidsche Rijn	4740	4990	5132	5207	5348	5496	5651	5760
Vleuten-De Meern	6609	6667	6686	6703	6670	6602	6556	6477

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Leidsche Rijn	5966	6147	6297	6418	6519	6562	6560	6535
Vleuten-De Meern	6440	6385	6370	6384	6420	6435	6469	6489

	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Leidsche Rijn	6479	6412	6330	6256	6182	6113	6049	5985
Vleuten-De Meern	6500	6517	6515	6507	6498	6477	6443	6412

De cijfers zijn berekend per 1 januari van het betreffende jaar. In de tabel waarin de stichtingsprognose wordt gepresenteerd is de basisgeneratie omgerekend naar 1 augustus door 7/12 van het verschil tussen twee opeenvolgende prognosedata toe te voegen aan de eerste van beide data.

Gemeente IJsselstein

PVGpro

Analyse overzicht (Uitgangsjaar: 2016)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
bas.generatie	4128	4209	4203	4164	4209	4126	4037	3888	3814	3659
4-5 jarigen	1106	1123	1062	952	948	937	860	819	850	824
4-7 jarigen	2124	2154	2141	2042	2000	1868	1794	1750	1699	1637
woningen	13273	13363	13541	13693	13700	13726	13857	13968	14006	14169
vr 15-49	8791	8685	8638	8584	8470	8368	8242	8075	7990	7865
geboorten	449	430	414	457	364	379	353	335	332	325
avc	51,4	49,6	48,1	53,6	43,2	45,6	43,3	41,7	41,9	41,5
gwb-bg	0,31	0,31	0,31	0,30	0,31	0,30	0,29	0,28	0,27	0,26
gwb-vr	0,66	0,65	0,64	0,63	0,62	0,61	0,59	0,58	0,57	0,56

Prognose overzicht (Uitgangsjaar: 2016)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
bas.generatie	3517	3410	3270	3152	3049	2962	2839	2761	2714	2678
4-5 jarigen	731	714	698	677	655	643	637	633	633	637
4-7 jarigen	1579	1533	1423	1385	1347	1314	1285	1270	1264	1264
woningen	14319	14435	14551	14667	14783	14899	15015	15131	15247	15363
vr 15-49	7809	7721	7595	7476	7301	7137	7009	6914	6802	6750
geboorten	323	320	319	320	323	325	327	329	331	334
avc	41,6	41,8	42,3	43,3	44,7	45,9	47,0	48,0	48,8	49,9
gwb-bg	0,25	0,24	0,22	0,21	0,21	0,20	0,19	0,18	0,18	0,17
gwb-vr	0,55	0,53	0,52	0,51	0,49	0,48	0,47	0,46	0,45	0,44

	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
bas.generatie	2651	2638	2637	2642	2654	2671	2671	2671	2674	2672	2670	2663	2654
4-5 jarigen	641	644	649	652	657	664	666	665	661	653	649	643	638
4-7 jarigen	1268	1274	1283	1290	1299	1310	1311	1312	1313	1307	1299	1286	1275
woningen	15479	15595	15711	15827	15943	16059	16060	16059	16060	16059	16060	16059	16059
vr 15-49	6648	6584	6482	6242	6027	5817	5587	5374	5175	5005	4827	4807	4787
geboorten	338	341	342	341	340	338	335	328	319	307	294	297	
avc	51,1	52,2	53,8	55,6	57,4	59,3	61,1	62,2	62,7	62,4	62,0	62,0	
gwb-bg	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17
gwb-vr	0,43	0,42	0,41	0,39	0,38	0,36	0,35	0,33	0,32	0,31	0,30	0,30	0,30

Analyse Ivc (Uitgangsjaar: 2016)

	07-08	08-09	09-10	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-39
15-19	3,96	1,96	0	1,84	0	0	1,84	0	0	1,23
20-24	42,88	33,92	34,92	49,13	26,90	23,22	36,07	18,45	25,13	26,55
25-29	124,1	106,8	103,2	129,3	121,5	103,9	91,11	117,2	94,89	101,0
30-34	122,3	138,8	137,0	141,1	127,1	161,9	155,8	127,4	139,8	141,0
35-39	61,97	64,05	66,48	76,59	58,74	60,04	53,41	62,26	67,15	60,94
40-44	7,36	7,94	9,10	10,09	6,11	9,67	8,72	10,99	12,29	10,67
45-49	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,44

De cijfers zijn berekend per 1 januari van het betreffende jaar. In de tabel waarin de stichtingsprognose wordt gepresenteerd is de basisgeneratie omgerekend naar 1 augustus door 7/12 van het verschil tussen twee opeenvolgende prognosedata toe te voegen aan de eerste van beide data.

Gemeente Nieuwegein

PVGpro

Analyse overzicht (Uitgangsjaar: 2016)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
bas.generatie	5788	5839	5837	5784	5757	5611	5493	5420	5412	5403
4-5 jarigen	1495	1465	1412	1315	1256	1236	1254	1311	1373	1318
4-7 jarigen	2990	2959	2869	2746	2660	2526	2473	2530	2606	2649
woningen	26261	26367	26342	26343	26402	26411	26647	27068	27507	27799
vr 15-49	14970	14640	14368	14026	13856	13557	13426	13273	13126	12991
geboorten	620	655	697	708	625	642	656	703	636	644
avc	41,9	45,2	49,1	50,8	45,6	47,6	49,1	53,3	48,7	49,9
gwb-bg	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22	0,21	0,21	0,20	0,20	0,19
gwb-vr	0,57	0,56	0,55	0,53	0,52	0,51	0,50	0,49	0,48	0,47

Prognose overzicht (Uitgangsjaar: 2016)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
bas.generatie	5341	5321	5355	5343	5308	5229	5134	5080	5015	4951
4-5 jarigen	1273	1279	1306	1294	1231	1218	1202	1188	1168	1149
4-7 jarigen	2639	2574	2557	2552	2515	2490	2412	2385	2349	2316
woningen	27976	28167	28358	28549	28740	28931	29122	29313	29504	29695
vr 15-49	12837	12620	12459	12258	12005	11820	11652	11532	11401	11325
geboorten	635	628	619	608	599	591	588	584	578	572
avc	49,9	50,1	50,1	50,1	50,3	50,4	50,7	50,9	50,9	50,8
gwb-bg	0,19	0,19	0,19	0,19	0,18	0,18	0,18	0,17	0,17	0,17
gwb-vr	0,46	0,45	0,44	0,43	0,42	0,41	0,40	0,39	0,39	0,38

	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
bas.generatie	4851	4776	4716	4660	4603	4553	4479	4415	4388	4364	4242	4325	4317
4-5 jarigen	1132	1121	1114	1105	1093	1083	1068	1058	1057	1055	1052	1053	1053
4-7 jarigen	2279	2249	2226	2206	2187	2168	2135	2108	2102	2099	2095	2095	2092
woningen	29886	30077	30268	30459	30650	30841	30842	30841	30842	30841	30842	30841	30842
vr 15-49	11208	11111	10989	10576	10159	9766	9308	8916	8495	8086	7790	7726	7676
geboorten	567	564	563	563	561	556	549	539	522	505	486	462	
avc	50,8	51,0	52,2	54,3	56,3	58,3	60,3	61,9	63,0	64,0	62,6	60,0	
gwb-bg	0,16	0,16	0,16	0,15	0,15	0,15	0,15	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14
gwb-vr	0,38	0,37	0,36	0,35	0,33	0,32	0,30	0,29	0,28	0,26	0,25	0,25	0,25

Analyse lvc (Uitgangsjaar: 2016)

	07-08	08-09	09-10	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-39
15-19	5,62	5,63	3,43	8,80	4,26	3,16	3,92	1,97	3,18	3,03
20-24	34,85	28,11	33,45	36,19	26,87	31,74	31,84	43,73	32,70	36,09
25-29	96,12	104,8	111,5	113,9	103,7	104,3	99,53	115,2	107,6	107,4
30-34	104,5	121,8	131,7	135,7	124,3	136,3	137,5	140,9	139,9	139,4
35-39	51,76	52,57	61,03	62,04	56,16	53,79	64,89	64,63	51,25	60,26
40-44	8,06	10,75	8,84	7,36	9,79	8,16	9,35	11,56	13,61	11,50
45-49	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,45

De cijfers zijn berekend per 1 januari van het betreffende jaar. In de tabel waarin de stichtingsprognose wordt gepresenteerd is de basisgeneratie omgerekend naar 1 augustus door 7/12 van het verschil tussen twee opeenvolgende prognosedata toe te voegen aan de eerste van beide data.

Gemeente Stichtse Vecht

PVGpro

Analyse overzicht (Uitgangsjaar: 2016)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
bas.generatie	6524	6457	6431	6404	6412	6369	6303	6374	6358	6346
4-5 jarigen	1538	1550	1517	1500	1504	1479	1467	1553	1577	1506
4-7 jarigen	3164	3144	3045	3060	3036	2989	2983	3059	3058	3090
woningen	25714	25823	26020	26217	26482	26617	26732	27284	27368	27561
vr 15-49	14637	14449	14430	14221	14080	13908	13748	13635	13430	13336
geboorten	659	708	700	670	642	692	620	638	601	625
avc	45,3	49,0	48,9	47,3	45,9	50,0	45,3	47,1	44,9	47,2
gwb-bg	0,25	0,25	0,25	0,24	0,24	0,24	0,24	0,23	0,23	0,23
gwb-vr	0,57	0,56	0,55	0,54	0,53	0,52	0,51	0,50	0,49	0,48

Prognose overzicht (Uitgangsjaar: 2016)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
bas.generatie	6346	6257	6209	6148	6106	6002	5918	5877	5829	5825
4-5 jarigen	1506	1458	1408	1389	1363	1386	1394	1405	1415	1417
4-7 jarigen	3119	2975	2926	2862	2787	2791	2772	2806	2824	2838
woningen	27694	27769	27919	28069	28219	28369	28519	28669	28819	28969
vr 15-49	13155	12969	12811	12614	12497	12390	12324	12292	12326	12303
geboorten	626	630	635	638	638	636	635	636	637	634
avc	47,9	48,9	50,0	50,8	51,3	51,5	51,6	51,7	51,7	51,7
gwb-bg	0,23	0,23	0,22	0,22	0,22	0,21	0,21	0,20	0,20	0,20
gwb-vr	0,48	0,47	0,46	0,45	0,44	0,44	0,43	0,43	0,43	0,42

	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
bas.generatie	5791	5781	5770	5753	5729	5693	5651	5604	5598	5585	5564	5537	5509
4-5 jarigen	1407	1397	1389	1385	1375	1359	1343	1327	1322	1319	1311	1301	1297
4-7 jarigen	2829	2814	2797	2782	2765	2743	2719	2687	2673	2659	2646	2634	2621
woningen	28970	28969	28970	28969	28970	28969	28970	28969	28970	28969	28970	28969	28970
vr 15-49	12213	12133	12089	12007	11909	11475	11079	10666	10288	9945	9557	9194	8936
geboorten	626	618	611	607	601	596	589	583	577	567	553	541	
avc	51,4	51,0	50,7	50,8	51,4	52,9	54,2	55,6	57,0	58,1	59,0	59,7	
gwb-bg	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19	0,19
gwb-vr	0,42	0,42	0,42	0,41	0,41	0,40	0,38	0,37	0,36	0,34	0,33	0,32	0,31

Analyse Ivc (Uitgangsjaar: 2016)

	07-08	08-09	09-10	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-39
15-19	1,57	3,61	1,55	1,05	1,05	1,06	1,08	1,11	1,11	1,10
20-24	23,15	39,54	24,20	29,37	22,52	28,10	22,60	19,37	20,36	20,78
25-29	105,5	108,6	120,2	109,2	120,1	132,8	117,8	114,4	100,2	110,8
30-34	137,2	156,3	143,2	157,2	143,9	151,7	141,8	156,2	143,4	147,2
35-39	77,72	73,74	91,15	74,32	76,18	79,58	79,20	73,38	72,69	75,09
40-44	8,82	10,98	10,64	14,45	11,26	16,15	8,03	12,80	14,00	11,61
45-49	1,13	0	0	0	1,85	1,47	0	0	0	0,37

De cijfers zijn berekend per 1 januari van het betreffende jaar. In de tabel waarin de stichtingsprognose wordt gepresenteerd is de basisgeneratie omgerekend naar 1 augustus door 7/12 van het verschil tussen twee opeenvolgende prognosedata toe te voegen aan de eerste van beide data.

Schoolstichting basisonderwijs

Gemeente Utrecht

In opdracht van Stichting Monton, maart 2017

© 2017 Pronexus - Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar worden gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever en bronvermelding.

Aan deze uitgave is uiterste zorg besteed, desondanks kan niet worden ingestaan voor de feitelijke juistheid of volledigheid van de opgenomen gegevens. In geen geval kan er een juridische basis aan worden ontleend.

Inhoudsopgave

1. Inleiding 1
2. Beschrijving van de gevolgde werkwijze 2
2.1 Werkwijze binnen G4PRO 2
3. De prognose van de basisgeneratie 3
3.1 Weergave van de basisgeneratie prognose 3
4. De leerlingenprognose 4
4.1 Gehanteerde methodieken 4
4.2 Schoolstichting 4

Bijlage 1 Leerlingenprognose
Bijlage 2 Overzicht 0 tm 14 jarigen

1. Inleiding

Ten behoeve van het stichten van een basisschool voor Algemeen Bijzonder onderwijs in de gemeente Utrecht is een prognose van de leerlingenaantallen opgesteld. De gemeente Utrecht kent op 1-10-2016, 1042 leerlingen op scholen voor Algemeen Bijzonder onderwijs. In totaal zitten er 29908 leerlingen op het basisonderwijs in de gemeente Utrecht. Dit resulteert in een denominatiepercentage van 3,5%.

Als voedingsgebied voor de nieuwe school is gekozen voor de wijken West, Noordwest, Overvecht, Noordoost, Zuid, Zuidwest en Vleuten - De Meernweide. De bevolkingsprognose die is gebruikt is opgesteld voor de gemeente Utrecht door Pronexus in de zomer van 2016.

Bij de berekeningen voor de periode 2019-2038 is gebruik gemaakt van de rekenmethodiek uit het softwarepakket G4PRO. Dit programma voldoet aan het "Programma voor het opstellen van leerlingenprognoses" van de VNG.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de resultaten.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Algemeen Bijzondere School	840	841	846	850	854	857	862	870	880	892
	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen Bijzondere School	904	915	925	935	944	951	957	961	964	966

Gedurende de hele periode blijft het leerlingenaantal boven de norm van 310 leerlingen. Ook als de 205 leerlingen die nu uit de betreffende wijken in Utrecht al Algemeen Bijzonder basisonderwijs volgen van de aantallen worden afgehaald.

2. Beschrijving van de gevolgde werkwijze

2.1 Werkwijze binnen G4PRO

2.1.1 Herkomstgebieden

De eerste stap is het definiëren van de herkomstgebieden waaruit een school leerlingen betrekt. In de praktijk wordt voor afbakening van herkomstgebieden veelal de CBS wijk- en buurtindeling gevolgd. Per school wordt het voedingsgebied berekend.
Het voedingsgebied is "die verzameling herkomstgebieden (wijken) van waaruit minimaal 70% van de leerlingen afkomstig is". Elke school heeft dus een eigen berekend voedingsgebied op basis van de waargenomen herkomst van de leerlingen.

2.1.2 Basisgeneratie

Vervolgens wordt een prognose opgesteld van de basisgeneratie. De omvang van de basisgeneratie is vastgesteld op de 4 tot en met 11-jarigen plus 30 procent van de 12-jarigen. Het overige deel van de 12-jarigen stroomt door naar een school voor voortgezet onderwijs. De prognose van de basisgeneratie vloeit voort uit de demografische ontwikkelingen die zich in het verleden voordeden en de aannames over de trends hierin.

2.1.3 Deelname en belangstelling

Vervolgens wordt het aantal leerlingen voor de school geprognosticeerd. De leerlingenprognose is gebaseerd op de herkomst van leerlingen. Voor elke herkomstgebied wordt de belangstelling voor de school berekend. Op deze wijze ontstaat in de prognose inzicht in de toestroom van leerlingen per herkomstgebied. Tenslotte wordt gecontroleerd op de deelname aan het basisonderwijs vanuit elk gebiedsdeel; deze zal in de praktijk rond de 95% liggen (gemiddeld gaat 5% naar het speciaal onderwijs).

3. De prognose van de basisgeneratie

In dit hoofdstuk wordt de prognose van de basisgeneraties van de wijken uit het voedingsgebied gepresenteerd. De prognose is opgesteld door Pronexus voor de gemeente Utrecht. en is gebaseerd op geboorte, sterfte, vestiging en vertrek alsmede op de meest recente woningbouwprogrammering voor de gebieden. De prognose van de basisgeneratie is het uitgangspunt voor de in hoofdstuk 4 beschreven leerlingenprognoses.

3.1 Weergave van de basisgeneratie prognose

In de onderstaande tabel staat een overzicht van de basisgeneratie ontwikkeling in de verschillende wijken van de gemeente Utrecht in de periode 2019 tot en met 2038.

naam	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Utrecht-West	2462	2454	2467	2502	2520	2537	2569	2631	2691	2760
Utrecht-Noordwest	3215	3256	3344	3397	3441	3491	3558	3601	3631	3653
Overvecht	3457	3504	3550	3599	3661	3725	3783	3849	3918	3997
Utrecht-Noordoost	3363	3375	3422	3440	3461	3467	3486	3525	3571	3616
Utrecht-Zuid	2412	2415	2421	2436	2439	2433	2445	2460	2482	2515
Utrecht-Zuidwest	3409	3380	3384	3389	3416	3432	3446	3492	3551	3622
Vleuten-De Meern	6947	6917	6853	6810	6738	6685	6637	6618	6630	6663
Totaal	25265	25301	25441	25573	25676	25770	25924	26176	26474	26826

naam	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Utrecht-West	2822	2881	2937	2993	3033	3072	3094	3106	3117	3129
Utrecht-Noordwest	3682	3709	3729	3751	3774	3801	3824	3846	3866	3887
Overvecht	4091	4170	4253	4328	4399	4465	4509	4542	4566	4579
Utrecht-Noordoost	3663	3704	3736	3766	3791	3810	3826	3837	3848	3848
Utrecht-Zuid	2546	2573	2600	2626	2641	2663	2678	2692	2700	2706
Utrecht-Zuidwest	3700	3769	3841	3914	3973	4027	4081	4124	4166	4198
Vleuten-De Meern	6679	6713	6734	6746	6765	6763	6757	6749	6728	6696
Totaal	27183	27519	27830	28124	28376	28601	28769	28896	28991	29043

Bron: prognose Pronexus, augustus 2016 in opdracht van Bestuursinformatie gemeente Utrecht

4. De leerlingenprognose

Bij het opstellen van de prognose is het gemeentelijk belangstellingscijfer per denominatie het uitgangspunt. Dit belangstellingscijfer is afgeleid van de denominatie verdeling voor het basisonderwijs in Utrecht volgens de CFI telling van 1-10-2016.

4.1 Gehanteerde methodieken

In totaal zitten er 1042 kinderen op een basisschool voor Algemeen Bijzonder onderwijs op 1-10-2016 in Utrecht. Het totaal aantal leerlingen basisonderwijs in Utrecht was op 1-10-2016, 29908. Dit betekent dat het percentage voor Islamitisch onderwijs is, 3,5%. Het gecorrigeerde percentage bedraagt in Utrecht 3,33%.

In de onderstaande grafiek wordt de toestroom van de leerlingen in beeld gebracht. Onder 2019 staat het aantal leerlingen op 1-10-2018.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Algemeen Bijzondere School	840	841	846	850	854	857	862	870	880	892

	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen Bijzondere School	904	915	925	935	944	951	957	961	964	966

4.2 Schoolstichting

De stichtingsnorm voor de gemeente Utrecht is 310 leerlingen. Vijf jaar na oprichting van de school in 2023 heeft deze school 854 leerlingen. Vijftien jaar later, onder 2038, zijn er 966 leerlingen voor het Algemeen Bijzonder onderwijs. Dit is voldoende om tot schoolstichting te komen.

Als ook de 205 leerlingen uit de wijken in het voedingsgebied die nu al Algemeen Bijzonder onderwijs volgen van de aantallen wordt afgehaald dan blijft het aantal leerlingen boven de 310.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Algemeen Bijzondere School	635	636	641	645	649	652	657	665	675	687

	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen Bijzondere School	699	710	720	730	739	746	752	756	759	761

Bijlage 1 Leerlingenprognose

naam	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Utrecht-West	2462	2454	2467	2502	2520	2537	2569	2631	2691	2760	2822	2881	2937	2993	3033	3072	3094	3106	3117	3129
Utrecht-Noordwest	3215	3256	3344	3397	3441	3491	3558	3601	3631	3653	3682	3709	3729	3751	3774	3801	3824	3846	3866	3887
Overvecht	3457	3504	3550	3599	3661	3725	3783	3849	3918	3997	4091	4170	4253	4328	4399	4465	4509	4542	4566	4579
Utrecht-Noordoost	3363	3375	3422	3440	3461	3467	3486	3525	3571	3616	3663	3704	3736	3766	3791	3810	3826	3837	3848	3848
Utrecht-Zuid	2412	2415	2421	2436	2439	2433	2445	2460	2482	2515	2546	2573	2600	2626	2641	2663	2678	2692	2700	2706
Utrecht-Zuidwest	3409	3380	3384	3389	3416	3432	3446	3492	3551	3622	3700	3769	3841	3914	3973	4027	4081	4124	4166	4198
Vleuten-De Meern	6947	6917	6853	6810	6738	6685	6637	6618	6630	6663	6679	6713	6734	6746	6765	6763	6757	6749	6728	6696
Totaal	25265	25301	25441	25573	25676	25770	25924	26176	26474	26826	27183	27519	27830	28124	28376	28601	28769	28896	28991	29043

percentage AB
3,33%

naam	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Utrecht-West	82	82	82	83	84	84	85	87	89	92	94	96	98	100	101	102	103	103	104	104
Utrecht-Noordwest	107	108	111	113	114	116	118	120	121	121	122	123	124	125	125	126	127	128	129	129
Overvecht	115	117	118	120	122	124	126	128	130	133	136	139	141	144	146	148	150	151	152	152
Utrecht-Noordoost	112	112	114	114	115	115	116	117	119	120	122	123	124	125	126	127	127	128	128	128
Utrecht-Zuid	80	80	80	81	81	81	81	82	83	84	85	86	86	87	88	89	89	90	90	90
Utrecht-Zuidwest	113	112	113	113	114	114	115	116	118	120	123	125	128	130	132	134	136	137	139	140
Vleuten-De Meern	231	230	228	226	224	222	221	220	220	222	222	223	224	224	225	225	225	224	224	223
Totaal	840	841	846	850	854	857	862	870	880	892	904	915	925	935	944	951	957	961	964	966

Huidige leerlingen AB
205

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Totaal ex AB al op school	635	636	641	645	649	652	657	665	675	687	699	710	720	730	739	746	752	756	759	761

Bijlage 2 Overzicht 0 tm 14 jarigen Utrecht West, Noordwest, Overvecht, Noordoost, Zuid, Zuidwest en Vleuten-De Meern

gebied	naam	leeftijd	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
1	Utrecht-West	0	465	444	457	463	429	471	483	484	491	497	508	521	529	537	550	560	566	572	577	578	579	582	581	580	576	577	577
1	Utrecht-West	1	449	426	417	403	426	387	436	437	442	449	457	466	477	483	496	506	515	520	528	530	530	533	534	533	532	531	528
1	Utrecht-West	2	364	422	420	385	358	394	367	402	407	411	422	430	439	448	455	466	476	485	490	495	497	499	500	498	498	497	495
1	Utrecht-West	3	331	338	404	378	341	325	362	332	365	372	377	388	395	400	411	419	427	439	446	448	454	455	457	455	455	455	453
1	Utrecht-West	4	298	317	333	373	370	320	313	338	316	347	352	359	368	373	379	391	398	406	416	421	427	429	430	431	430	429	430
1	Utrecht-West	5	275	296	306	312	362	349	309	299	324	302	333	339	345	351	358	364	374	383	389	397	403	406	409	409	410	409	410
1	Utrecht-West	6	273	263	295	299	302	346	339	296	288	312	293	323	327	330	340	348	354	363	370	377	385	391	394	395	394	396	395
1	Utrecht-West	7	237	268	263	298	285	290	334	323	287	275	301	283	311	314	320	328	335	342	350	358	364	368	376	376	377	377	379
1	Utrecht-West	8	251	236	268	255	292	277	287	324	315	281	274	297	281	305	312	317	325	332	338	347	352	357	363	367	370	369	371
1	Utrecht-West	9	227	244	238	264	248	279	271	275	311	301	273	265	284	272	294	300	306	313	320	325	334	340	344	350	353	354	355
1	Utrecht-West	10	227	223	248	235	262	244	277	265	272	305	296	272	265	282	271	292	297	303	310	316	323	331	335	340	341	347	349
1	Utrecht-West	11	220	226	225	245	232	258	243	270	261	267	300	293	270	262	279	268	291	294	301	307	314	319	327	330	334	338	341
1	Utrecht-West	12	229	212	227	222	236	227	253	239	265	256	265	295	287	265	259	275	265	285	290	295	302	308	313	320	323	327	330
1	Utrecht-West	13	205	227	215	226	221	234	227	248	238	261	256	264	291	283	264	258	273	263	282	288	292	300	303	308	316	318	322
1	Utrecht-West	14	197	205	232	208	220	218	234	224	243	234	259	253	261	285	278	263	258	271	263	281	287	290	297	301	304	311	314
	Doelgroep		2077	2137	2244	2348	2424	2431	2449	2462	2454	2467	2502	2520	2537	2569	2631	2691	2760	2822	2881	2937	2993	3033	3072	3094	3106	3117	3129

gebied	naam	leeftijd	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
2	Utrecht-Noordwest	0	588	614	629	662	645	678	701	707	714	742	750	768	779	795	801	805	806	806	806	803	803	801	804	804	805	806	806
2	Utrecht-Noordwest	1	521	535	567	568	567	583	617	627	626	647	666	673	686	699	702	706	711	712	712	712	712	710	712	714	716	716	719
2	Utrecht-Noordwest	2	499	477	513	503	492	520	542	564	568	583	591	609	614	626	630	634	635	639	642	644	643	642	642	645	647	651	654
2	Utrecht-Noordwest	3	426	477	465	474	447	462	493	502	521	536	543	550	566	571	574	576	580	583	588	588	589	591	592	594	597	598	602
2	Utrecht-Noordwest	4	384	414	443	446	420	421	438	461	465	492	500	507	514	526	527	530	530	534	538	540	542	544	545	547	549	553	555
2	Utrecht-Noordwest	5	333	356	407	425	425	405	410	420	439	452	469	478	484	490	499	498	500	501	506	511	510	516	517	518	519	522	524
2	Utrecht-Noordwest	6	336	328	351	398	396	411	395	394	397	421	430	445	453	458	461	467	465	472	473	475	477	482	484	487	489	491	494
2	Utrecht-Noordwest	7	319	322	328	352	378	387	404	384	379	387	407	413	429	437	439	443	447	446	450	450	456	457	462	465	466	469	470
2	Utrecht-Noordwest	8	305	310	326	326	346	372	383	394	374	375	378	397	401	416	420	423	423	428	430	433	436	439	442	446	449	451	453
2	Utrecht-Noordwest	9	309	301	305	323	317	341	366	373	384	367	369	370	384	390	403	405	408	410	416	417	419	419	425	427	433	433	435
2	Utrecht-Noordwest	10	306	311	302	302	310	315	338	357	364	378	360	362	360	376	375	386	390	394	396	399	403	404	408	414	414	418	420
2	Utrecht-Noordwest	11	316	302	310	304	294	310	319	336	354	365	376	357	359	357	371	369	381	384	387	390	393	397	400	401	408	409	414
2	Utrecht-Noordwest	12	281	311	298	311	306	297	313	320	333	355	361	374	358	359	354	365	364	377	378	381	383	388	392	395	397	401	407
2	Utrecht-Noordwest	13	299	293	306	294	300	308	300	312	316	334	350	360	370	353	353	346	359	356	368	371	376	377	383	386	389	393	398
2	Utrecht-Noordwest	14	278	297	289	305	287	303	313	301	316	324	337	355	361	375	354	357	348	360	357	369	371	374	378	384	386	391	394
	Doelgroep		2692	2737	2861	2969	2978	3051	3147	3215	3256	3344	3397	3441	3491	3558	3601	3631	3653	3682	3709	3729	3751	3774	3801	3824	3846	3866	3887

Bron: prognose Pronexus, augustus 2016 in opdracht van Bestuursinformatie gemeente Utrecht

gebied	naam	leeftijd	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
3	Overvecht	0	435	501	458	564	515	543	541	554	565	574	587	608	623	638	652	661	665	669	671	671	671	671	673	667	663	661	657
3	Overvecht	1	490	423	489	463	546	494	519	527	536	547	558	573	590	603	616	630	640	646	647	650	652	652	654	651	647	644	641
3	Overvecht	2	418	481	428	499	479	530	481	513	522	532	543	557	569	585	598	609	622	633	637	640	645	645	648	647	645	640	639
3	Overvecht	3	453	409	466	428	485	460	502	466	497	504	515	526	537	548	563	577	588	602	612	617	621	623	626	625	623	623	620
3	Overvecht	4	389	440	408	454	444	472	442	488	457	484	491	501	516	525	535	548	559	573	584	595	600	602	607	609	606	606	605
3	Overvecht	5	423	376	436	402	444	432	452	430	473	443	469	479	488	499	507	517	531	543	556	567	578	579	584	587	588	588	587
3	Overvecht	6	401	408	378	437	392	435	418	443	424	464	436	464	470	480	490	499	508	523	531	542	552	563	569	572	572	573	572
3	Overvecht	7	366	382	396	376	439	386	421	411	435	417	452	425	453	460	467	478	486	497	510	518	526	541	548	551	556	556	557
3	Overvecht	8	382	359	369	405	378	429	377	415	406	427	409	444	420	446	451	459	469	479	487	499	509	519	530	536	540	541	543
3	Overvecht	9	362	371	353	376	394	375	418	376	413	403	421	405	439	414	438	446	452	462	471	480	491	499	509	519	527	531	532
3	Overvecht	10	356	356	374	348	375	391	369	412	376	411	400	421	405	433	413	434	441	448	457	465	475	488	496	502	511	518	521
3	Overvecht	11	325	346	350	371	354	369	383	368	409	378	407	399	415	401	427	409	428	437	443	454	461	470	481	489	496	504	512
3	Overvecht	12	334	319	348	353	362	354	366	381	369	409	379	409	398	415	402	425	409	429	435	442	452	459	470	480	487	495	500
3	Overvecht	13	325	318	316	355	347	360	346	365	378	369	404	379	405	396	413	397	420	404	424	431	439	446	456	462	473	480	485
3	Overvecht	14	305	321	311	323	362	347	357	346	365	378	369	401	379	406	397	411	398	419	405	425	431	436	448	454	464	472	477
	Doelgroep		3104	3134	3168	3275	3329	3395	3390	3457	3504	3550	3599	3661	3725	3783	3849	3918	3997	4091	4170	4253	4328	4399	4465	4509	4542	4566	4579

gebied	naam	leeftijd	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
4	Utrecht-Noordoost	0	564	573	506	541	498	548	570	588	592	602	608	619	620	628	637	642	639	642	641	636	634	631	629	628	627	626	626
4	Utrecht-Noordoost	1	507	539	554	475	517	479	536	557	564	571	579	584	592	595	602	609	613	615	614	613	608	606	606	606	605	605	603
4	Utrecht-Noordoost	2	497	488	501	516	452	483	460	510	523	531	536	545	545	552	557	562	570	575	574	573	572	571	569	569	568	568	567
4	Utrecht-Noordoost	3	401	465	457	487	490	429	464	443	483	493	501	506	510	514	520	524	530	537	541	540	540	540	538	538	538	537	536
4	Utrecht-Noordoost	4	397	384	444	435	467	464	413	446	422	460	469	476	478	486	488	494	497	504	509	513	512	512	512	512	511	512	510
4	Utrecht-Noordoost	5	359	393	372	421	423	445	449	404	430	408	440	449	455	458	464	468	471	475	483	487	489	491	490	490	488	488	487
4	Utrecht-Noordoost	6	356	357	385	360	411	409	435	440	391	416	393	426	433	439	443	447	452	456	460	465	469	472	472	473	472	473	473
4	Utrecht-Noordoost	7	375	350	339	376	359	400	406	426	428	384	406	386	415	422	427	432	436	439	444	448	451	457	460	460	460	459	460
4	Utrecht-Noordoost	8	360	374	347	330	366	352	395	400	417	420	376	395	376	406	411	417	418	424	427	432	437	440	444	448	448	449	448
4	Utrecht-Noordoost	9	339	358	363	349	332	365	358	398	403	416	417	376	394	377	404	409	415	417	423	425	432	434	438	441	446	445	446
4	Utrecht-Noordoost	10	360	345	360	362	352	338	372	369	402	406	415	417	378	396	380	406	411	418	420	425	429	433	436	440	445	448	448
4	Utrecht-Noordoost	11	334	366	344	359	353	353	343	375	369	400	404	414	414	378	394	379	402	409	415	417	422	425	430	433	437	442	444
4	Utrecht-Noordoost	12	351	337	368	331	358	354	358	351	378	373	400	407	413	414	381	396	381	404	409	414	417	422	426	430	434	439	441
4	Utrecht-Noordoost	13	337	357	347	372	337	366	364	371	364	389	385	411	416	420	422	392	405	390	413	419	422	428	431	435	440	442	448
4	Utrecht-Noordoost	14	314	333	358	341	377	341	372	372	377	370	390	393	414	420	424	425	396	409	396	414	423	427	431	435	438	444	449
	Doelgroep		2985	3028	3064	3091	3170	3232	3278	3363	3375	3422	3440	3461	3467	3486	3525	3571	3616	3663	3704	3736	3766	3791	3810	3826	3837	3848	3848

Bron: prognose Pronexus, augustus 2016 in opdracht van Bestuursinformatie gemeente Utrecht

gebied	naam	leeftijd	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
7	Utrecht-Zuid	0	411	397	414	391	379	399	401	409	413	410	420	426	430	435	442	444	444	446	444	444	440	438	437	434	432	433	433
7	Utrecht-Zuid	1	367	387	384	392	357	355	374	379	384	387	392	396	401	403	408	414	418	418	420	418	417	413	412	413	411	409	410
7	Utrecht-Zuid	2	338	349	369	364	355	332	332	349	352	356	362	363	366	371	374	379	384	389	389	388	387	387	387	385	384	383	384
7	Utrecht-Zuid	3	319	326	344	347	332	331	316	314	331	333	341	344	342	347	352	354	358	364	366	368	367	368	367	366	366	365	366
7	Utrecht-Zuid	4	290	308	322	344	338	324	324	312	310	324	330	334	336	338	341	346	349	353	358	361	360	361	361	361	362	360	360
7	Utrecht-Zuid	5	295	285	300	309	327	325	312	310	300	297	313	317	320	323	326	328	333	336	339	343	346	347	348	347	348	348	348
7	Utrecht-Zuid	6	256	276	279	290	290	314	310	300	299	286	286	300	302	307	310	310	313	318	320	324	329	329	331	330	333	333	334
7	Utrecht-Zuid	7	279	253	275	271	281	286	306	302	293	290	279	279	292	295	299	299	301	304	310	311	317	318	322	323	324	324	323
7	Utrecht-Zuid	8	265	271	255	274	263	278	281	303	297	289	286	278	274	287	289	293	296	299	302	306	307	312	315	319	318	321	320
7	Utrecht-Zuid	9	283	260	267	254	262	261	273	275	293	289	281	279	269	267	280	282	285	289	290	294	299	300	304	308	311	310	313
7	Utrecht-Zuid	10	251	279	256	268	243	260	258	272	274	291	286	280	276	270	266	278	280	284	286	290	292	296	298	302	306	308	309
7	Utrecht-Zuid	11	277	247	276	258	268	246	263	260	271	274	292	285	279	275	267	265	278	280	284	286	290	291	297	299	301	306	308
7	Utrecht-Zuid	12	237	269	244	273	253	265	247	261	259	271	275	290	283	277	274	269	265	277	279	282	288	289	291	297	297	301	304
7	Utrecht-Zuid	13	233	235	270	245	259	255	264	250	261	261	273	275	290	282	279	274	268	266	277	280	283	288	289	293	297	298	301
7	Utrecht-Zuid	14	228	234	240	270	239	262	257	264	251	263	265	275	277	291	283	280	275	271	268	279	282	286	288	292	295	298	301
	Doelgroep		2267	2260	2303	2350	2348	2374	2401	2412	2415	2421	2436	2439	2433	2445	2460	2482	2515	2546	2573	2600	2626	2641	2663	2678	2692	2700	2706

gebied	naam	leeftijd	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
8	Utrecht-Zuidwest	0	633	600	562	610	557	590	583	585	589	596	608	626	638	654	668	681	692	699	705	707	710	711	716	719	723	726	730
8	Utrecht-Zuidwest	1	509	578	565	516	538	506	536	535	538	544	550	562	577	589	603	616	629	641	645	648	651	654	656	661	664	667	670
8	Utrecht-Zuidwest	2	511	464	530	519	477	493	464	496	494	498	505	514	522	535	544	558	570	584	591	595	597	601	601	605	610	612	616
8	Utrecht-Zuidwest	3	465	471	441	486	495	444	455	434	463	461	465	474	479	488	500	509	523	536	545	551	554	556	561	565	565	571	572
8	Utrecht-Zuidwest	4	450	442	451	418	467	470	420	434	414	441	441	448	452	458	466	479	487	501	510	519	525	529	531	536	539	541	543
8	Utrecht-Zuidwest	5	425	429	423	440	415	447	449	405	417	399	426	427	432	438	444	452	465	475	484	493	502	507	512	515	518	520	523
8	Utrecht-Zuidwest	6	444	424	421	413	419	408	432	440	398	410	393	422	423	428	433	440	448	461	469	480	489	497	502	505	508	512	514
8	Utrecht-Zuidwest	7	380	429	414	417	413	413	400	424	429	393	404	391	415	418	423	429	435	445	455	464	474	481	489	495	499	503	505
8	Utrecht-Zuidwest	8	400	371	420	416	406	405	404	397	417	422	387	400	388	412	414	421	428	434	442	453	461	472	479	487	490	496	499
8	Utrecht-Zuidwest	9	367	387	363	420	409	401	401	401	396	411	418	387	399	385	409	412	418	426	433	442	453	459	468	475	483	489	494
8	Utrecht-Zuidwest	10	352	361	384	368	412	405	396	398	398	395	410	417	387	398	388	412	415	421	430	437	445	453	461	471	479	485	491
8	Utrecht-Zuidwest	11	373	352	358	376	357	405	399	392	395	397	393	407	415	387	400	387	411	415	422	428	437	445	453	462	470	480	487
8	Utrecht-Zuidwest	12	310	369	348	349	361	350	395	392	385	388	390	390	402	407	383	395	384	406	413	418	426	433	440	451	459	468	474
8	Utrecht-Zuidwest	13	297	307	364	338	340	357	345	385	382	377	384	384	386	396	403	380	391	383	404	409	414	423	429	439	448	455	465
8	Utrecht-Zuidwest	14	284	295	300	362	341	338	355	344	382	381	379	382	384	387	396	403	381	392	382	403	408	415	421	429	439	447	455
	Doelgroep		3284	3306	3338	3373	3406	3459	3420	3409	3380	3384	3389	3416	3432	3446	3492	3551	3622	3700	3769	3841	3914	3973	4027	4081	4124	4166	4198

Bron: prognose Pronexus, augustus 2016 in opdracht van Bestuursinformatie gemeente Utrecht

gebied	naam	leeftijd	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
10	Vleuten-De Meern	0	733	787	736	726	677	642	623	631	632	623	641	651	646	649	658	662	658	657	658	659	654	654	646	642	636	627	620
10	Vleuten-De Meern	1	858	771	805	785	737	715	680	678	682	678	680	691	694	691	696	705	710	701	699	700	699	696	690	686	681	676	666
10	Vleuten-De Meern	2	826	906	785	814	793	769	740	728	721	720	726	723	725	730	732	737	745	745	737	734	737	733	730	725	720	715	708
10	Vleuten-De Meern	3	851	852	902	780	814	802	775	762	745	737	741	742	736	740	749	752	757	759	759	753	748	750	743	740	741	733	727
10	Vleuten-De Meern	4	852	864	852	891	787	824	812	795	778	763	760	764	759	754	760	769	776	776	780	781	772	771	767	764	759	757	750
10	Vleuten-De Meern	5	826	851	856	852	881	795	826	821	801	783	776	770	770	769	767	775	781	784	787	789	792	784	781	778	776	770	767
10	Vleuten-De Meern	6	826	838	849	854	859	889	808	842	834	817	803	792	786	787	790	790	798	802	807	809	812	813	806	802	802	796	790
10	Vleuten-De Meern	7	755	828	827	845	851	855	887	816	846	836	823	808	799	793	797	801	802	808	814	815	819	824	822	815	811	813	807
10	Vleuten-De Meern	8	767	756	829	828	833	849	857	892	820	849	841	829	812	805	805	809	813	812	818	824	826	828	831	833	828	821	820
10	Vleuten-De Meern	9	696	782	757	823	828	834	851	862	891	824	854	843	834	818	812	815	820	821	823	827	831	835	840	843	842	837	832
10	Vleuten-De Meern	10	652	708	777	748	820	820	828	847	856	879	823	846	835	825	814	810	814	816	820	821	824	831	834	835	841	839	834
10	Vleuten-De Meern	11	617	658	714	777	750	817	817	828	844	851	876	825	845	834	825	815	816	816	820	823	824	831	834	837	839	844	843
10	Vleuten-De Meern	12	575	635	658	713	778	745	810	814	822	837	847	870	818	839	828	820	811	813	812	818	821	827	826	833	837	838	842
10	Vleuten-De Meern	13	537	583	635	658	715	772	745	807	808	817	834	840	861	815	833	822	818	811	810	813	818	819	822	828	832	835	838
10	Vleuten-De Meern	14	503	549	579	639	652	707	759	737	792	794	804	816	825	843	800	816	811	804	794	797	799	805	809	810	814	818	822
	Doelgroep		6164	6476	6658	6832	6842	6907	6929	6947	6917	6853	6810	6738	6685	6637	6618	6630	6663	6679	6713	6734	6746	6765	6763	6757	6749	6728	6696

Bron: prognose Pronexus, augustus 2016 in opdracht van Bestuursinformatie gemeente Utrecht

Leerlingenprognose basisonderwijs

Ten behoeve van schoolstichting

Protestants Christelijke Basisschool Deelgebieden Leidsche Rijn

Gemeente Utrecht

Eindhoven, maart 2017

In opdracht van de PCOU

PRONEXUS

© 2017 - Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of protestants christelijk worden gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever en bronvermelding.

Aan deze uitgave is uiterste zorg besteed, desondanks kan niet worden ingestaan voor de feitelijke juistheid of volledigheid van de opgenomen gegevens. In geen geval kan er een juridische basis aan worden ontleend.

Inhoudsopgave

1. Inleiding 1
2. Beschrijving van de gevolgde werkwijze 2
2.1 Werkwijze binnen G4PRO 2
2.1.1 Herkomstgebieden 2
2.1.2 Basisgeneratie 2
2.1.3 Deelname en belangstelling 2
2.2 GBPRO: prognosemethodieken 2
3. De prognose van de basisgeneratie 3
3.1 Grafische weergave van de basisgeneratie prognose 3
4. De leerlingenprognose 4
4.1 Gehanteerde methodieken 4
4.2 Schoolstichting 4

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

Bevolkingsoverzichten

BIJLAGE 2

Leerlingenoverzicht

© PRONEXUS BV Eindhoven - maart 2017

1. Inleiding

Het bestuur voor het Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht (PCOU) heeft laten onderzoeken of in de deelgebieden Leidsche Rijn Centrum, Grauwaart, Hogeweide, Leeuwesteyn en Leidsche Rijn Zuid per 1 augustus 2018 een nieuwe Protestants Christelijke basisschool gesticht kan worden.

Als voedingsgebied voor deze school is gekozen voor de gebieden Leidsche Rijn Centrum, Grauwaart, Hogeweide, Leeuwesteyn en Leidsche Rijn Zuid. Voor deze schoolstichting is een leerlingenprognose vereist die voldoet aan de richtlijnen van de gemeente en het Ministerie.

Voor deze berekening is uit gegaan van het belangstellingscijfer van het aanwezige Protestants Christelijke Basisonderwijs in de gemeente Utrecht op basis van de teldatum 1-10-2016. In totaal zitten er 7.288 kinderen op een Protestants Christelijke basisschool op 1-10-2016 in Utrecht. Het totaal aantal leerlingen basisonderwijs in Utrecht was op 1-10-2016, 29.908. Dit betekent dat het percentage voor PC onderwijs is, 24,4%. Het gecorrigeerde percentage bedraagt in Utrecht 23,2%.

Dit belangstellingscijfer is toegepast op de verschillende gebieden. Voor de gemeente Utrecht is een bevolkingsprognose gebruikt die in de zomer van 2016 voor de gemeente Utrecht is opgesteld door Pronexus in opdracht en in samenwerking met de Dienst Bestuursinformatie.

Bij de berekeningen voor de periode 2019-2038 is gebruik gemaakt van de rekenmethodiek uit het softwarepakket G4PRO. Dit programma voldoet aan het "Programma voor het opstellen van leerlingenprognoses" van de VNG.

In de onderstaande tabel staat een overzicht van de te verwachten leerlingenaantallen voor de nieuwe Protestants Christelijke basisschool in Utrecht, uitgaande van een start van deze school per 1 augustus 2018 (weergegeven onder 2019).

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Nieuwe PC School	197	229	269	302	350	394	428	450	469	474

	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Nieuwe PC School	469	461	443	425	406	388	372	358	346	336

Op basis van bovenstaande leerlingenprognose blijkt dat 5 jaar na stichting de norm wordt gehaald van 310. Ook op de lange termijn blijft de instelling boven de stichtingsnorm.

© PRONEXUS BV Eindhoven - maart 2017

2. Beschrijving van de gevolgde werkwijze

2.1 Werkwijze binnen G4PRO

2.1.1 Herkomstgebieden

De eerste stap is het definiëren van de herkomstgebieden waaruit een school leerlingen betrekt. In de praktijk wordt voor afbakening van herkomstgebieden veelal de CBS wijk- en buurtindeling gevolgd. Per school wordt het voedingsgebied berekend.

Het voedingsgebied is "die verzameling herkomstgebieden (wijken) van waaruit minimaal 70% van de leerlingen afkomstig is". Elke school heeft dus een eigen berekend voedingsgebied op basis van de waargenomen herkomst van de leerlingen.

2.1.2 Basisgeneratie

Vervolgens wordt een prognose opgesteld van de basisgeneratie. De omvang van de basisgeneratie is vastgesteld op de 4 tot en met 11-jarigen plus 30 procent van de 12-jarigen. Het overige deel van de 12-jarigen stroomt door naar een school voor voortgezet onderwijs. De prognose van de basisgeneratie vloeit voort uit de demografische ontwikkelingen die zich in het verleden voordeden en de aannames over de trends hierin.

2.1.3 Deelname en belangstelling

Vervolgens wordt het aantal leerlingen voor de school geprognosticeerd. De leerlingenprognose is gebaseerd op de herkomst van leerlingen. Voor elke herkomstgebied wordt de belangstelling voor de school berekend. Op deze wijze ontstaat in de prognose inzicht in de toestroom van leerlingen per herkomstgebied. Tenslotte wordt gecontroleerd op de deelname aan het basisonderwijs vanuit elk gebiedsdeel; deze zal in de praktijk rond de 95% liggen (gemiddeld gaat 5% naar het speciaal onderwijs).

2.2 GBPRO: prognosemethodieken

Het GBPRO model is een cohort-componentenmodel en een cohort-survivalmodel. Per gebiedsdeel worden de 0-99 jarigen in beeld gebracht.

Voor de gemeente als geheel wordt volgens de cohort-componenten methode gerekend. Hierbij worden de aantallen vestigers en vertrekkers, het aantal overledenen en het aantal geboorten berekend. Dit gebeurt door middel van de aangenomen kansen naar leeftijd en geslacht voor de hele gemeente. Deze berekende aantallen worden van de beginbevolking afgetrokken of erbij opgeteld. De vestigers worden toebedeeld op basis van de aanwezige ruimte op de woningmarkt.

Na de prognose voor de gemeente als geheel wordt de prognose per gebiedsdeel opgesteld. Deze prognose wordt gemaakt met de cohort-survival methode. Er wordt per leeftijd geanalyseerd wat het aantal inwoners is op 1-1 van een bepaald jaar. Deze worden vergeleken met de aantallen van de leeftijd plus 1 van het jaar daarop. De verkregen factor is de mutatiefactor. Op basis van de mutatiefactoren wordt vervolgens een aanname voor de toekomst gemaakt. De verdeling over de verschillende gebiedsdelen is afhankelijk van het aantal geboorten per gebiedsdeel en de woningvoorraad per gebiedsdeel.

Na afronding van de prognose per gebiedsdeel worden beide prognoses naast elkaar gelegd en wordt de prognoses van de gebiedsdelen gecorrigeerd naar de aantallen van de prognose voor de gemeente als geheel.

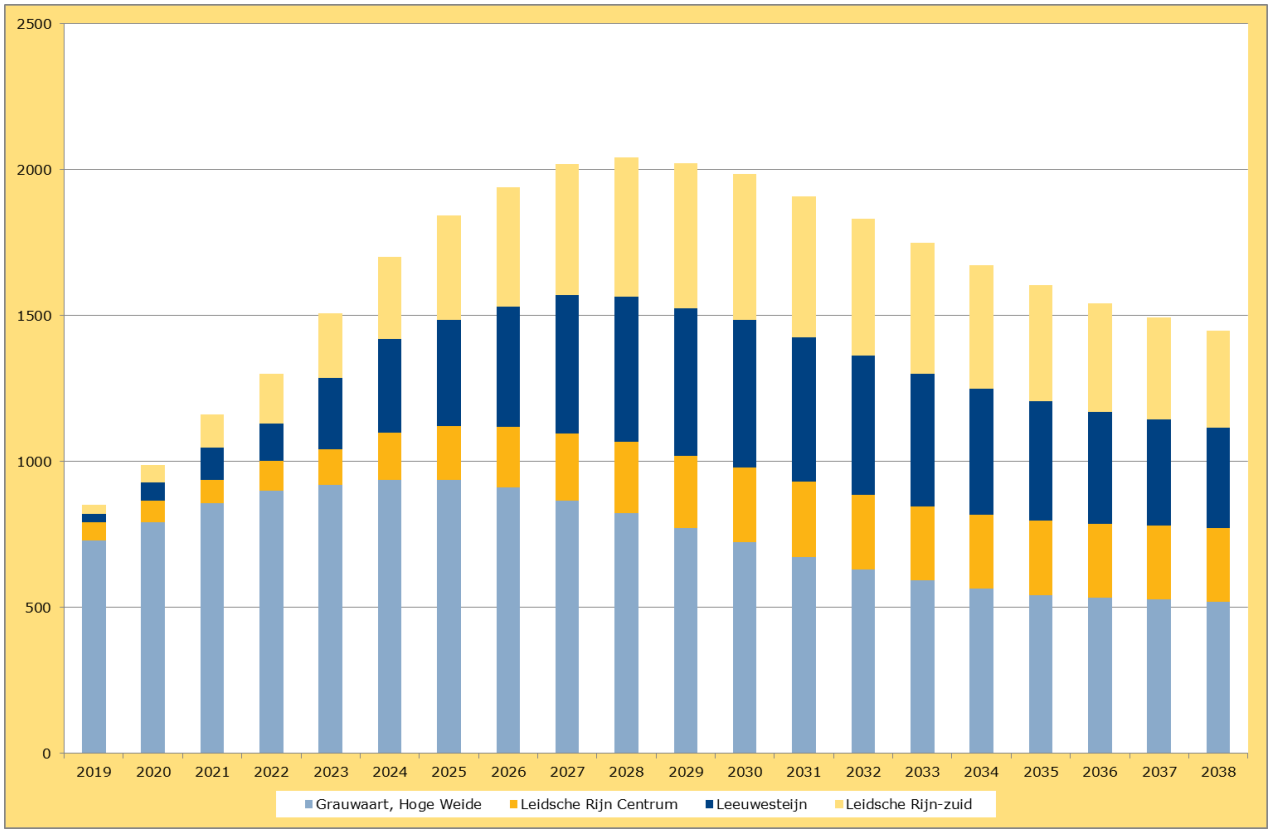
© PRONEXUS BV Eindhoven - maart 2017

3. De prognose van de basisgeneratie

In dit hoofdstuk wordt de prognose van de basisgeneraties van de verschillende gebieden gepresenteerd. De prognose is opgesteld door Pronexus in opdracht en in samenwerking met de afdeling Bestuursinformatie van de gemeente Utrecht en is gebaseerd op geboorte, sterfte, vestiging en vertrek alsmede op de meest recente woningbouwprogrammering voor de gebieden. Een uitdraai van een overzicht van de basisgeneratie van de gebieden staat in bijlage 1. De prognose van de basisgeneratie is het uitgangspunt voor de in hoofdstuk 4 beschreven leerlingenprognoses.

3.1 Grafische weergave van de basisgeneratie prognose

In de onderstaande grafiek staat een overzicht van de basisgeneratie ontwikkeling in de gebieden van 2019 tot en met 2038.

© PRONEXUS BV Eindhoven - maart 2017

4. De leerlingenprognose

Bij het opstellen van de prognose is het gemeentelijk belangstellingscijfer per denominatie het uitgangspunt. Dit belangstellingscijfer is afgeleid van de denominatie verdeling voor het basisonderwijs in Utrecht volgens de CFI telling van 1-10-2016.

4.1 Gehanteerde methodieken

In totaal zitten er 7.288 kinderen op een Protestants Christelijke basisschool op 1-10-2016 in Utrecht. Het totaal aantal leerlingen basisonderwijs in Utrecht was op 1-10-2016, 29.908. Dit betekent dat het percentage voor PC onderwijs is, 24,4%. Het gecorrigeerde percentage bedraagt in Utrecht 23,2%.

In de onderstaande tabel wordt de toestroom van de leerlingen in beeld gebracht. Onder 2019 staat het aantal leerlingen op 1-10-2018.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Nieuwe PC School	197	229	269	302	350	394	428	450	469	474
	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Nieuwe PC School	469	461	443	425	406	388	372	358	346	336

4.2 Schoolstichting

De stichtingsnorm voor de gemeente Utrecht is 310 leerlingen. Vijf jaar na oprichting van de school in 2023 heeft deze school 350 leerlingen. Vijftien jaar later, onder 2038, zijn er 336 leerlingen voor het protestants christelijke onderwijs. Dit is voldoende om tot schoolstichting te komen.

© PRONEXUS BV Eindhoven - maart 2017

BIJLAGE 1
Bevolkingsoverzichten

gebied	naam	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
930	Grauwaart, Hoge Weide	730	793	856	899	919	937	937	912	866	824	771	724	674	630	593	565	543	533	528	518
931	Leidsche Rijn Centrum	61	73	82	103	122	161	184	207	231	244	249	256	258	256	254	252	254	254	254	253
934	Leeuwesteijn	30	63	111	129	245	322	364	413	473	497	506	504	494	478	454	432	409	383	361	344
950	Leidsche Rijn-zuid	30	58	112	169	222	280	358	409	450	477	497	502	483	468	448	424	398	373	350	333
	Totaal wijk	851	987	1161	1300	1508	1700	1843	1941	2020	2042	2023	1986	1909	1832	1749	1673	1604	1543	1493	1448

© PRONEXUS BV Eindhoven - maart 2017

BIJLAGE 2

Leerlingenoverzicht

gebied	naam	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
930	Grauwaart, Hoge Weide	730	793	856	899	919	937	937	912	866	824	771	724	674	630	593	565	543	533	528	518
931	Leidsche Rijn Centrum	61	73	82	103	122	161	184	207	231	244	249	256	258	256	254	252	254	254	254	253
934	Leeuwesteijn	30	63	111	129	245	322	364	413	473	497	506	504	494	478	454	432	409	383	361	344
950	Leidsche Rijn-zuid	30	58	112	169	222	280	358	409	450	477	497	502	483	468	448	424	398	373	350	333
	Totaal wijk	851	987	1161	1300	1508	1700	1843	1941	2020	2042	2023	1986	1909	1832	1749	1673	1604	1543	1493	1448

	Denominatiepercentage	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
	23,2%	197	229	269	302	350	394	428	450	469	474	469	461	443	425	406	388	372	358	346	336

© PRONEXUS BV Eindhoven - maart 2017

Schoolstichting basisonderwijs

Gemeente Utrecht

In opdracht van Stichting Happy Kids Education, maart 2017

© 2017 Pronexus - Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar worden gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever en bronvermelding.

Aan deze uitgave is uiterste zorg besteed, desondanks kan niet worden ingestaan voor de feitelijke juistheid of volledigheid van de opgenomen gegevens. In geen geval kan er een juridische basis aan worden ontleend.

Inhoudsopgave

1. Inleiding 1
2. Beschrijving van de gevolgde werkwijze 2
2.1 Werkwijze binnen G4PRO 2
3. De prognose van de basisgeneratie 3
3.1 Weergave van de basisgeneratie prognose 3
4. De leerlingenprognose 4
4.1 Gehanteerde methodieken 4
4.2 Schoolstichting 4

Bijlage 1 Leerlingenprognose
Bijlage 2 Overzicht 0 tm 14 jarigen

1. Inleiding

Ten behoeve van het stichten van een basisschool voor Algemeen Bijzonder onderwijs in de gemeente Utrecht is een prognose van de leerlingenaantallen opgesteld. De gemeente Utrecht kent op 1-10-2016, 1042 leerlingen op scholen voor Algemeen Bijzonder onderwijs. In totaal zitten er 29908 leerlingen op het basisonderwijs in de gemeente Utrecht. Dit resulteert in een denominatiepercentage van 3,5%.

Als voedingsgebied voor de nieuwe school is gekozen voor de wijken West, Noordwest, Overvecht, Noordoost, Zuid, Zuidwest en Vleuten - De Meern. De bevolkingsprognose die is gebruikt is opgesteld voor de gemeente Utrecht door Pronexus in de zomer van 2016.

Bij de berekeningen voor de periode 2019-2038 is gebruik gemaakt van de rekenmethodiek uit het softwarepakket G4PRO. Dit programma voldoet aan het "Programma voor het opstellen van leerlingenprognoses" van de VNG.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de resultaten.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Algemeen Bijzondere School	840	841	846	850	854	857	862	870	880	892
	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen Bijzondere School	904	915	925	935	944	951	957	961	964	966

Gedurende de hele periode blijft het leerlingenaantal boven de norm van 310 leerlingen. Ook als de 205 leerlingen die nu uit de betreffende wijken in Utrecht al Algemeen Bijzonder basisonderwijs volgen van de aantallen worden afgehaald.

2. Beschrijving van de gevolgde werkwijze

2.1 Werkwijze binnen G4PRO

2.1.1 Herkomstgebieden

De eerste stap is het definiëren van de herkomstgebieden waaruit een school leerlingen betrekt. In de praktijk wordt voor afbakening van herkomstgebieden veelal de CBS wijk- en buurtindeling gevolgd. Per school wordt het voedingsgebied berekend.
Het voedingsgebied is "die verzameling herkomstgebieden (wijken) van waaruit minimaal 70% van de leerlingen afkomstig is". Elke school heeft dus een eigen berekend voedingsgebied op basis van de waargenomen herkomst van de leerlingen.

2.1.2 Basisgeneratie

Vervolgens wordt een prognose opgesteld van de basisgeneratie. De omvang van de basisgeneratie is vastgesteld op de 4 tot en met 11-jarigen plus 30 procent van de 12-jarigen. Het overige deel van de 12-jarigen stroomt door naar een school voor voortgezet onderwijs. De prognose van de basisgeneratie vloeit voort uit de demografische ontwikkelingen die zich in het verleden voordeden en de aannames over de trends hierin.

2.1.3 Deelname en belangstelling

Vervolgens wordt het aantal leerlingen voor de school geprognosticeerd. De leerlingenprognose is gebaseerd op de herkomst van leerlingen. Voor elke herkomstgebied wordt de belangstelling voor de school berekend. Op deze wijze ontstaat in de prognose inzicht in de toestroom van leerlingen per herkomstgebied. Tenslotte wordt gecontroleerd op de deelname aan het basisonderwijs vanuit elk gebiedsdeel; deze zal in de praktijk rond de 95% liggen (gemiddeld gaat 5% naar het speciaal onderwijs).

3. De prognose van de basisgeneratie

In dit hoofdstuk wordt de prognose van de basisgeneraties van de wijken uit het voedingsgebied gepresenteerd. De prognose is opgesteld door Pronexus voor de gemeente Utrecht. en is gebaseerd op geboorte, sterfte, vestiging en vertrek alsmede op de meest recente woningbouwprogrammering voor de gebieden. De prognose van de basisgeneratie is het uitgangspunt voor de in hoofdstuk 4 beschreven leerlingenprognoses.

3.1 Weergave van de basisgeneratie prognose

In de onderstaande tabel staat een overzicht van de basisgeneratie ontwikkeling in de verschillende wijken van de gemeente Utrecht in de periode 2019 tot en met 2038.

naam	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Utrecht-West	2462	2454	2467	2502	2520	2537	2569	2631	2691	2760
Utrecht-Noordwest	3215	3256	3344	3397	3441	3491	3558	3601	3631	3653
Overvecht	3457	3504	3550	3599	3661	3725	3783	3849	3918	3997
Utrecht-Noordoost	3363	3375	3422	3440	3461	3467	3486	3525	3571	3616
Utrecht-Zuid	2412	2415	2421	2436	2439	2433	2445	2460	2482	2515
Utrecht-Zuidwest	3409	3380	3384	3389	3416	3432	3446	3492	3551	3622
Vleuten-De Meern	6947	6917	6853	6810	6738	6685	6637	6618	6630	6663
Totaal	25265	25301	25441	25573	25676	25770	25924	26176	26474	26826

naam	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Utrecht-West	2822	2881	2937	2993	3033	3072	3094	3106	3117	3129
Utrecht-Noordwest	3682	3709	3729	3751	3774	3801	3824	3846	3866	3887
Overvecht	4091	4170	4253	4328	4399	4465	4509	4542	4566	4579
Utrecht-Noordoost	3663	3704	3736	3766	3791	3810	3826	3837	3848	3848
Utrecht-Zuid	2546	2573	2600	2626	2641	2663	2678	2692	2700	2706
Utrecht-Zuidwest	3700	3769	3841	3914	3973	4027	4081	4124	4166	4198
Vleuten-De Meern	6679	6713	6734	6746	6765	6763	6757	6749	6728	6696
Totaal	27183	27519	27830	28124	28376	28601	28769	28896	28991	29043

Bron: prognose Pronexus, augustus 2016 in opdracht van Bestuursinformatie gemeente Utrecht

4. De leerlingenprognose

Bij het opstellen van de prognose is het gemeentelijk belangstellingscijfer per denominatie het uitgangspunt. Dit belangstellingscijfer is afgeleid van de denominatie verdeling voor het basisonderwijs in Utrecht volgens de CFI telling van 1-10-2016.

4.1 Gehanteerde methodieken

In totaal zitten er 1042 kinderen op een basisschool voor Algemeen Bijzonder onderwijs op 1-10-2016 in Utrecht. Het totaal aantal leerlingen basisonderwijs in Utrecht was op 1-10-2016, 29908. Dit betekent dat het percentage voor Islamitisch onderwijs is, 3,5%. Het gecorrigeerde percentage bedraagt in Utrecht 3,33%.

In de onderstaande grafiek wordt de toestroom van de leerlingen in beeld gebracht. Onder 2019 staat het aantal leerlingen op 1-10-2018.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Algemeen Bijzondere School	840	841	846	850	854	857	862	870	880	892

	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen Bijzondere School	904	915	925	935	944	951	957	961	964	966

4.2 Schoolstichting

De stichtingsnorm voor de gemeente Utrecht is 310 leerlingen. Vijf jaar na oprichting van de school in 2023 heeft deze school 854 leerlingen. Vijftien jaar later, onder 2038, zijn er 966 leerlingen voor het Algemeen Bijzonder onderwijs. Dit is voldoende om tot schoolstichting te komen.

Als ook de 205 leerlingen uit de wijken in het voedingsgebied die nu al Algemeen Bijzonder onderwijs volgen van de aantallen wordt afgehaald dan blijft het aantal leerlingen boven de 310.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Algemeen Bijzondere School	635	636	641	645	649	652	657	665	675	687

	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen Bijzondere School	699	710	720	730	739	746	752	756	759	761

Bijlage 1 Leerlingenprognose

naam	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Utrecht-West	2462	2454	2467	2502	2520	2537	2569	2631	2691	2760	2822	2881	2937	2993	3033	3072	3094	3106	3117	3129
Utrecht-Noordwest	3215	3256	3344	3397	3441	3491	3558	3601	3631	3653	3682	3709	3729	3751	3774	3801	3824	3846	3866	3887
Overvecht	3457	3504	3550	3599	3661	3725	3783	3849	3918	3997	4091	4170	4253	4328	4399	4465	4509	4542	4566	4579
Utrecht-Noordoost	3363	3375	3422	3440	3461	3467	3486	3525	3571	3616	3663	3704	3736	3766	3791	3810	3826	3837	3848	3848
Utrecht-Zuid	2412	2415	2421	2436	2439	2433	2445	2460	2482	2515	2546	2573	2600	2626	2641	2663	2678	2692	2700	2706
Utrecht-Zuidwest	3409	3380	3384	3389	3416	3432	3446	3492	3551	3622	3700	3769	3841	3914	3973	4027	4081	4124	4166	4198
Vleuten-De Meern	6947	6917	6853	6810	6738	6685	6637	6618	6630	6663	6679	6713	6734	6746	6765	6763	6757	6749	6728	6696
Totaal	25265	25301	25441	25573	25676	25770	25924	26176	26474	26826	27183	27519	27830	28124	28376	28601	28769	28896	28991	29043

percentage AB
3,33%

naam	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Utrecht-West	82	82	82	83	84	84	85	87	89	92	94	96	98	100	101	102	103	103	104	104
Utrecht-Noordwest	107	108	111	113	114	116	118	120	121	121	122	123	124	125	125	126	127	128	129	129
Overvecht	115	117	118	120	122	124	126	128	130	133	136	139	141	144	146	148	150	151	152	152
Utrecht-Noordoost	112	112	114	114	115	115	116	117	119	120	122	123	124	125	126	127	127	128	128	128
Utrecht-Zuid	80	80	80	81	81	81	81	82	83	84	85	86	86	87	88	89	89	90	90	90
Utrecht-Zuidwest	113	112	113	113	114	114	115	116	118	120	123	125	128	130	132	134	136	137	139	140
Vleuten-De Meern	231	230	228	226	224	222	221	220	220	222	222	223	224	224	225	225	225	224	224	223
Totaal	840	841	846	850	854	857	862	870	880	892	904	915	925	935	944	951	957	961	964	966

Huidige leerlingen AB
205

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Totaal ex AB al op school	635	636	641	645	649	652	657	665	675	687	699	710	720	730	739	746	752	756	759	761

Bijlage 2 Overzicht 0 tm 14 jarigen Utrecht West, Noordwest, Overvecht, Noordoost, Zuid, Zuidwest en Vleuten-De Meern

gebied	naam	leeftijd	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
1	Utrecht-West	0	465	444	457	463	429	471	483	484	491	497	508	521	529	537	550	560	566	572	577	578	579	582	581	580	576	577	577
1	Utrecht-West	1	449	426	417	403	426	387	436	437	442	449	457	466	477	483	496	506	515	520	528	530	530	533	534	533	532	531	528
1	Utrecht-West	2	364	422	420	385	358	394	367	402	407	411	422	430	439	448	455	466	476	485	490	495	497	499	500	498	498	497	495
1	Utrecht-West	3	331	338	404	378	341	325	362	332	365	372	377	388	395	400	411	419	427	439	446	448	454	455	457	455	455	455	453
1	Utrecht-West	4	298	317	333	373	370	320	313	338	316	347	352	359	368	373	379	391	398	406	416	421	427	429	430	431	430	429	430
1	Utrecht-West	5	275	296	306	312	362	349	309	299	324	302	333	339	345	351	358	364	374	383	389	397	403	406	409	409	410	409	410
1	Utrecht-West	6	273	263	295	299	302	346	339	296	288	312	293	323	327	330	340	348	354	363	370	377	385	391	394	395	394	396	395
1	Utrecht-West	7	237	268	263	298	285	290	334	323	287	275	301	283	311	314	320	328	335	342	350	358	364	368	376	376	377	377	379
1	Utrecht-West	8	251	236	268	255	292	277	287	324	315	281	274	297	281	305	312	317	325	332	338	347	352	357	363	367	370	369	371
1	Utrecht-West	9	227	244	238	264	248	279	271	275	311	301	273	265	284	272	294	300	306	313	320	325	334	340	344	350	353	354	355
1	Utrecht-West	10	227	223	248	235	262	244	277	265	272	305	296	272	265	282	271	292	297	303	310	316	323	331	335	340	341	347	349
1	Utrecht-West	11	220	226	225	245	232	258	243	270	261	267	300	293	270	262	279	268	291	294	301	307	314	319	327	330	334	338	341
1	Utrecht-West	12	229	212	227	222	236	227	253	239	265	256	265	295	287	265	259	275	265	285	290	295	302	308	313	320	323	327	330
1	Utrecht-West	13	205	227	215	226	221	234	227	248	238	261	256	264	291	283	264	258	273	263	282	288	292	300	303	308	316	318	322
1	Utrecht-West	14	197	205	232	208	220	218	234	224	243	234	259	253	261	285	278	263	258	271	263	281	287	290	297	301	304	311	314
	Doelgroep		2077	2137	2244	2348	2424	2431	2449	2462	2454	2467	2502	2520	2537	2569	2631	2691	2760	2822	2881	2937	2993	3033	3072	3094	3106	3117	3129

gebied	naam	leeftijd	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
2	Utrecht-Noordwest	0	588	614	629	662	645	678	701	707	714	742	750	768	779	795	801	805	806	806	806	803	803	801	804	804	805	806	806
2	Utrecht-Noordwest	1	521	535	567	568	567	583	617	627	626	647	666	673	686	699	702	706	711	712	712	712	712	710	712	714	716	716	719
2	Utrecht-Noordwest	2	499	477	513	503	492	520	542	564	568	583	591	609	614	626	630	634	635	639	642	644	643	642	642	645	647	651	654
2	Utrecht-Noordwest	3	426	477	465	474	447	462	493	502	521	536	543	550	566	571	574	576	580	583	588	588	589	591	592	594	597	598	602
2	Utrecht-Noordwest	4	384	414	443	446	420	421	438	461	465	492	500	507	514	526	527	530	530	534	538	540	542	544	545	547	549	553	555
2	Utrecht-Noordwest	5	333	356	407	425	425	405	410	420	439	452	469	478	484	490	499	498	500	501	506	511	510	516	517	518	519	522	524
2	Utrecht-Noordwest	6	336	328	351	398	396	411	395	394	397	421	430	445	453	458	461	467	465	472	473	475	477	482	484	487	489	491	494
2	Utrecht-Noordwest	7	319	322	328	352	378	387	404	384	379	387	407	413	429	437	439	443	447	446	450	450	456	457	462	465	466	469	470
2	Utrecht-Noordwest	8	305	310	326	326	346	372	383	394	374	375	378	397	401	416	420	423	423	428	430	433	436	439	442	446	449	451	453
2	Utrecht-Noordwest	9	309	301	305	323	317	341	366	373	384	367	369	370	384	390	403	405	408	410	416	417	419	419	425	427	433	433	435
2	Utrecht-Noordwest	10	306	311	302	302	310	315	338	357	364	378	360	362	360	376	375	386	390	394	396	399	403	404	408	414	414	418	420
2	Utrecht-Noordwest	11	316	302	310	304	294	310	319	336	354	365	376	357	359	357	371	369	381	384	387	390	393	397	400	401	408	409	414
2	Utrecht-Noordwest	12	281	311	298	311	306	297	313	320	333	355	361	374	358	359	354	365	364	377	378	381	383	388	392	395	397	401	407
2	Utrecht-Noordwest	13	299	293	306	294	300	308	300	312	316	334	350	360	370	353	353	346	359	356	368	371	376	377	383	386	389	393	398
2	Utrecht-Noordwest	14	278	297	289	305	287	303	313	301	316	324	337	355	361	375	354	357	348	360	357	369	371	374	378	384	386	391	394
	Doelgroep		2692	2737	2861	2969	2978	3051	3147	3215	3256	3344	3397	3441	3491	3558	3601	3631	3653	3682	3709	3729	3751	3774	3801	3824	3846	3866	3887

Bron: prognose Pronexus, augustus 2016 in opdracht van Bestuursinformatie gemeente Utrecht

gebied	naam	leeftijd	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
3	Overvecht	0	435	501	458	564	515	543	541	554	565	574	587	608	623	638	652	661	665	669	671	671	671	671	673	667	663	661	657
3	Overvecht	1	490	423	489	463	546	494	519	527	536	547	558	573	590	603	616	630	640	646	647	650	652	652	654	651	647	644	641
3	Overvecht	2	418	481	428	499	479	530	481	513	522	532	543	557	569	585	598	609	622	633	637	640	645	645	648	647	645	640	639
3	Overvecht	3	453	409	466	428	485	460	502	466	497	504	515	526	537	548	563	577	588	602	612	617	621	623	626	625	623	623	620
3	Overvecht	4	389	440	408	454	444	472	442	488	457	484	491	501	516	525	535	548	559	573	584	595	600	602	607	609	606	606	605
3	Overvecht	5	423	376	436	402	444	432	452	430	473	443	469	479	488	499	507	517	531	543	556	567	578	579	584	587	588	588	587
3	Overvecht	6	401	408	378	437	392	435	418	443	424	464	436	464	470	480	490	499	508	523	531	542	552	563	569	572	572	573	572
3	Overvecht	7	366	382	396	376	439	386	421	411	435	417	452	425	453	460	467	478	486	497	510	518	526	541	548	551	556	556	557
3	Overvecht	8	382	359	369	405	378	429	377	415	406	427	409	444	420	446	451	459	469	479	487	499	509	519	530	536	540	541	543
3	Overvecht	9	362	371	353	376	394	375	418	376	413	403	421	405	439	414	438	446	452	462	471	480	491	499	509	519	527	531	532
3	Overvecht	10	356	356	374	348	375	391	369	412	376	411	400	421	405	433	413	434	441	448	457	465	475	488	496	502	511	518	521
3	Overvecht	11	325	346	350	371	354	369	383	368	409	378	407	399	415	401	427	409	428	437	443	454	461	470	481	489	496	504	512
3	Overvecht	12	334	319	348	353	362	354	366	381	369	409	379	409	398	415	402	425	409	429	435	442	452	459	470	480	487	495	500
3	Overvecht	13	325	318	316	355	347	360	346	365	378	369	404	379	405	396	413	397	420	404	424	431	439	446	456	462	473	480	485
3	Overvecht	14	305	321	311	323	362	347	357	346	365	378	369	401	379	406	397	411	398	419	405	425	431	436	448	454	464	472	477
	Doelgroep		3104	3134	3168	3275	3329	3395	3390	3457	3504	3550	3599	3661	3725	3783	3849	3918	3997	4091	4170	4253	4328	4399	4465	4509	4542	4566	4579

gebied	naam	leeftijd	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
4	Utrecht-Noordoost	0	564	573	506	541	498	548	570	588	592	602	608	619	620	628	637	642	639	642	641	636	634	631	629	628	627	626	626
4	Utrecht-Noordoost	1	507	539	554	475	517	479	536	557	564	571	579	584	592	595	602	609	613	615	614	613	608	606	606	606	605	605	603
4	Utrecht-Noordoost	2	497	488	501	516	452	483	460	510	523	531	536	545	545	552	557	562	570	575	574	573	572	571	569	569	568	568	567
4	Utrecht-Noordoost	3	401	465	457	487	490	429	464	443	483	493	501	506	510	514	520	524	530	537	541	540	540	540	538	538	538	537	536
4	Utrecht-Noordoost	4	397	384	444	435	467	464	413	446	422	460	469	476	478	486	488	494	497	504	509	513	512	512	512	512	511	512	510
4	Utrecht-Noordoost	5	359	393	372	421	423	445	449	404	430	408	440	449	455	458	464	468	471	475	483	487	489	491	490	490	488	488	487
4	Utrecht-Noordoost	6	356	357	385	360	411	409	435	440	391	416	393	426	433	439	443	447	452	456	460	465	469	472	472	473	472	473	473
4	Utrecht-Noordoost	7	375	350	339	376	359	400	406	426	428	384	406	386	415	422	427	432	436	439	444	448	451	457	460	460	460	459	460
4	Utrecht-Noordoost	8	360	374	347	330	366	352	395	400	417	420	376	395	376	406	411	417	418	424	427	432	437	440	444	448	448	449	448
4	Utrecht-Noordoost	9	339	358	363	349	332	365	358	398	403	416	417	376	394	377	404	409	415	417	423	425	432	434	438	441	446	445	446
4	Utrecht-Noordoost	10	360	345	360	362	352	338	372	369	402	406	415	417	378	396	380	406	411	418	420	425	429	433	436	440	445	448	448
4	Utrecht-Noordoost	11	334	366	344	359	353	353	343	375	369	400	404	414	414	378	394	379	402	409	415	417	422	425	430	433	437	442	444
4	Utrecht-Noordoost	12	351	337	368	331	358	354	358	351	378	373	400	407	413	414	381	396	381	404	409	414	417	422	426	430	434	439	441
4	Utrecht-Noordoost	13	337	357	347	372	337	366	364	371	364	389	385	411	416	420	422	392	405	390	413	419	422	428	431	435	440	442	448
4	Utrecht-Noordoost	14	314	333	358	341	377	341	372	372	377	370	390	393	414	420	424	425	396	409	396	414	423	427	431	435	438	444	449
	Doelgroep		2985	3028	3064	3091	3170	3232	3278	3363	3375	3422	3440	3461	3467	3486	3525	3571	3616	3663	3704	3736	3766	3791	3810	3826	3837	3848	3848

Bron: prognose Pronexus, augustus 2016 in opdracht van Bestuursinformatie gemeente Utrecht

gebied	naam	leeftijd	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
7	Utrecht-Zuid	0	411	397	414	391	379	399	401	409	413	410	420	426	430	435	442	444	444	446	444	444	440	438	437	434	432	433	433
7	Utrecht-Zuid	1	367	387	384	392	357	355	374	379	384	387	392	396	401	403	408	414	418	418	420	418	417	413	412	413	411	409	410
7	Utrecht-Zuid	2	338	349	369	364	355	332	332	349	352	356	362	363	366	371	374	379	384	389	389	388	387	387	387	385	384	383	384
7	Utrecht-Zuid	3	319	326	344	347	332	331	316	314	331	333	341	344	342	347	352	354	358	364	366	368	367	368	367	366	366	365	366
7	Utrecht-Zuid	4	290	308	322	344	338	324	324	312	310	324	330	334	336	338	341	346	349	353	358	361	360	361	361	361	362	360	360
7	Utrecht-Zuid	5	295	285	300	309	327	325	312	310	300	297	313	317	320	323	326	328	333	336	339	343	346	347	348	347	348	348	348
7	Utrecht-Zuid	6	256	276	279	290	290	314	310	300	299	286	286	300	302	307	310	310	313	318	320	324	329	329	331	330	333	333	334
7	Utrecht-Zuid	7	279	253	275	271	281	286	306	302	293	290	279	279	292	295	299	299	301	304	310	311	317	318	322	323	324	324	323
7	Utrecht-Zuid	8	265	271	255	274	263	278	281	303	297	289	286	278	274	287	289	293	296	299	302	306	307	312	315	319	318	321	320
7	Utrecht-Zuid	9	283	260	267	254	262	261	273	275	293	289	281	279	269	267	280	282	285	289	290	294	299	300	304	308	311	310	313
7	Utrecht-Zuid	10	251	279	256	268	243	260	258	272	274	291	286	280	276	270	266	278	280	284	286	290	292	296	298	302	306	308	309
7	Utrecht-Zuid	11	277	247	276	258	268	246	263	260	271	274	292	285	279	275	267	265	278	280	284	286	290	291	297	299	301	306	308
7	Utrecht-Zuid	12	237	269	244	273	253	265	247	261	259	271	275	290	283	277	274	269	265	277	279	282	288	289	291	297	297	301	304
7	Utrecht-Zuid	13	233	235	270	245	259	255	264	250	261	261	273	275	290	282	279	274	268	266	277	280	283	288	289	293	297	298	301
7	Utrecht-Zuid	14	228	234	240	270	239	262	257	264	251	263	265	275	277	291	283	280	275	271	268	279	282	286	288	292	295	298	301
	Doelgroep		2267	2260	2303	2350	2348	2374	2401	2412	2415	2421	2436	2439	2433	2445	2460	2482	2515	2546	2573	2600	2626	2641	2663	2678	2692	2700	2706

gebied	naam	leeftijd	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
8	Utrecht-Zuidwest	0	633	600	562	610	557	590	583	585	589	596	608	626	638	654	668	681	692	699	705	707	710	711	716	719	723	726	730
8	Utrecht-Zuidwest	1	509	578	565	516	538	506	536	535	538	544	550	562	577	589	603	616	629	641	645	648	651	654	656	661	664	667	670
8	Utrecht-Zuidwest	2	511	464	530	519	477	493	464	496	494	498	505	514	522	535	544	558	570	584	591	595	597	601	601	605	610	612	616
8	Utrecht-Zuidwest	3	465	471	441	486	495	444	455	434	463	461	465	474	479	488	500	509	523	536	545	551	554	556	561	565	565	571	572
8	Utrecht-Zuidwest	4	450	442	451	418	467	470	420	434	414	441	441	448	452	458	466	479	487	501	510	519	525	529	531	536	539	541	543
8	Utrecht-Zuidwest	5	425	429	423	440	415	447	449	405	417	399	426	427	432	438	444	452	465	475	484	493	502	507	512	515	518	520	523
8	Utrecht-Zuidwest	6	444	424	421	413	419	408	432	440	398	410	393	422	423	428	433	440	448	461	469	480	489	497	502	505	508	512	514
8	Utrecht-Zuidwest	7	380	429	414	417	413	413	400	424	429	393	404	391	415	418	423	429	435	445	455	464	474	481	489	495	499	503	505
8	Utrecht-Zuidwest	8	400	371	420	416	406	405	404	397	417	422	387	400	388	412	414	421	428	434	442	453	461	472	479	487	490	496	499
8	Utrecht-Zuidwest	9	367	387	363	420	409	401	401	401	396	411	418	387	399	385	409	412	418	426	433	442	453	459	468	475	483	489	494
8	Utrecht-Zuidwest	10	352	361	384	368	412	405	396	398	398	395	410	417	387	398	388	412	415	421	430	437	445	453	461	471	479	485	491
8	Utrecht-Zuidwest	11	373	352	358	376	357	405	399	392	395	397	393	407	415	387	400	387	411	415	422	428	437	445	453	462	470	480	487
8	Utrecht-Zuidwest	12	310	369	348	349	361	350	395	392	385	388	390	390	402	407	383	395	384	406	413	418	426	433	440	451	459	468	474
8	Utrecht-Zuidwest	13	297	307	364	338	340	357	345	385	382	377	384	384	386	396	403	380	391	383	404	409	414	423	429	439	448	455	465
8	Utrecht-Zuidwest	14	284	295	300	362	341	338	355	344	382	381	379	382	384	387	396	403	381	392	382	403	408	415	421	429	439	447	455
	Doelgroep		3284	3306	3338	3373	3406	3459	3420	3409	3380	3384	3389	3416	3432	3446	3492	3551	3622	3700	3769	3841	3914	3973	4027	4081	4124	4166	4198

Bron: prognose Pronexus, augustus 2016 in opdracht van Bestuursinformatie gemeente Utrecht

gebied	naam	leeftijd	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
10	Vleuten-De Meern	0	733	787	736	726	677	642	623	631	632	623	641	651	646	649	658	662	658	657	658	659	654	654	646	642	636	627	620
10	Vleuten-De Meern	1	858	771	805	785	737	715	680	678	682	678	680	691	694	691	696	705	710	701	699	700	699	696	690	686	681	676	666
10	Vleuten-De Meern	2	826	906	785	814	793	769	740	728	721	720	726	723	725	730	732	737	745	745	737	734	737	733	730	725	720	715	708
10	Vleuten-De Meern	3	851	852	902	780	814	802	775	762	745	737	741	742	736	740	749	752	757	759	759	753	748	750	743	740	741	733	727
10	Vleuten-De Meern	4	852	864	852	891	787	824	812	795	778	763	760	764	759	754	760	769	776	776	780	781	772	771	767	764	759	757	750
10	Vleuten-De Meern	5	826	851	856	852	881	795	826	821	801	783	776	770	770	769	767	775	781	784	787	789	792	784	781	778	776	770	767
10	Vleuten-De Meern	6	826	838	849	854	859	889	808	842	834	817	803	792	786	787	790	790	798	802	807	809	812	813	806	802	802	796	790
10	Vleuten-De Meern	7	755	828	827	845	851	855	887	816	846	836	823	808	799	793	797	801	802	808	814	815	819	824	822	815	811	813	807
10	Vleuten-De Meern	8	767	756	829	828	833	849	857	892	820	849	841	829	812	805	805	809	813	812	818	824	826	828	831	833	828	821	820
10	Vleuten-De Meern	9	696	782	757	823	828	834	851	862	891	824	854	843	834	818	812	815	820	821	823	827	831	835	840	843	842	837	832
10	Vleuten-De Meern	10	652	708	777	748	820	820	828	847	856	879	823	846	835	825	814	810	814	816	820	821	824	831	834	835	841	839	834
10	Vleuten-De Meern	11	617	658	714	777	750	817	817	828	844	851	876	825	845	834	825	815	816	816	820	823	824	831	834	837	839	844	843
10	Vleuten-De Meern	12	575	635	658	713	778	745	810	814	822	837	847	870	818	839	828	820	811	813	812	818	821	827	826	833	837	838	842
10	Vleuten-De Meern	13	537	583	635	658	715	772	745	807	808	817	834	840	861	815	833	822	818	811	810	813	818	819	822	828	832	835	838
10	Vleuten-De Meern	14	503	549	579	639	652	707	759	737	792	794	804	816	825	843	800	816	811	804	794	797	799	805	809	810	814	818	822
	Doelgroep		6164	6476	6658	6832	6842	6907	6929	6947	6917	6853	6810	6738	6685	6637	6618	6630	6663	6679	6713	6734	6746	6765	6763	6757	6749	6728	6696

Bron: prognose Pronexus, augustus 2016 in opdracht van Bestuursinformatie gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Utrechtse Vastgoed Organisatie Elteren, E.M. van (Liesbeth)
Kenmerk	4402970
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 48
Portefeuille	Onderwijs

Plan van Scholen basisonderwijs 2018-2021

besluit

1 De aanvragen van Stichting Islamitisch Onderwijs Utrecht, Stichting Monton, Stichting Protestants Christelijk Onderwijs te Utrecht en Stichting Happy Kids Education op te nemen in het plan van scholen basisonderwijs 2018-2021, zodat de scholen in aanmerking kunnen komen voor bekostiging door het Rijk per 1 augustus 2018.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier

mr. M. van Hall

De voorzitter gemeenteraad

mr. J.H.C. van Zanen

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling Hanrath, S.H. (Sandra)
Kenmerk	4358491
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 15
Geheim	Nee
Portefeuille	Sport

Tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 De nieuwe tarieven sportaccommodaties per 1 augustus 2017 te implementeren voor alle gebruikers die onder de nieuwe algemene gebruiksvoorwaarden maatschappelijk vastgoed vallen.

2 2 Verenigingen voor wie de kosten voor gebruik van de accommodatie door de beleidswijziging met 5 euro of meer per lid stijgen, de mogelijkheid bieden om een ingroeiregeling af te sluiten van maximaal vier jaar, zoals beschreven in het Tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017.

3 3 De tarieven telkens voor een periode van vier jaar vast te leggen, uitgezonderd de jaarlijkse indexering, om de gebruikers in staat te stellen hun financiële situatie te stabiliseren.

4 Aan verenigingen die samen gebruikmaken van dezelfde sportvelden een gesplitst tarief te rekenen naar rato van gebruik.

5 Het tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017 vast te stellen, met daarbinnen een verenigingstarief, een maatschappelijk tarief en een commercieel tarief per type sportaccommodatie.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. G.G.H.M. Haanen Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
Toezeggingen wethouder

- De wethouder stuurt direct na ingang van het nieuwe seizoen een nulmeting van de bezetting van de accommodaties met de stand van 1 augustus èn de stand nà invoering van het beleid. Dit om te zien of het beleid al tot ander gebruik leidt.

- De wethouder stuurt nog voor de raadsbehandeling een voorstel voor de indicatoren voor de monitoring en evaluatie van het beleid.
- Mocht er tegen het raadsbesluit wèl bezwaar gemaakt kunnen worden, dan laat de wethouder de raad dit voor de raadsbehandeling weten.

- Komend najaar ontvangt de raad de richtlijnen over zelfbeheer door sportverenigingen. De raad ontvangt uiterlijk op donderdag 29 juni de informatie die is toegezegd voorafgaand aan de raadsbehandeling van 6 juli.

Status: B

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_7955
Bijlage: Tarievenbeleid sportaccommodaties 2017 (mei 2017)
Bijlage: twee-kolommenstuk reacties sportorganisaties
Bijlage: Bevindingen Klankbordgroep Tarieven Sportaccommodaties
Bijlage: Reactie VSU bestuur op voorgestelde Tarievenbeleid jan2017
Bijlage: Tarieven sportaccommodaties Aug 2017
Bijlage: STREKT TER VERVANGING Raadsvoorstel Tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017
Bijlage: STREKT TER VERVANGING Tarievenbeleid sportaccommodaties 2017
Bijlage: getekend raadsbesluit nr. 15

Eerdere besluitvorming
Jaarlijks worden de tarieven voor de sportaccommodaties geïndexeerd.

Uitvoering
Inventarisatie huidige tarieven + onderbouwing: nov. 2015
Ontwikkelen beleidsuitgangspunten met klankbordgroep: jan.t/m okt. 2016
Toetsing concept beleid + tarieven bij gebruikers: nov.-dec. 2016
Besluitvorming: Q1 2017 college - Q2 2017 Raad
Gebruikers worden na collegebesluit geinformeerd over voorgenomen besluit.
Implementatie: 1 augustus 2017

Gemeente Utrecht

Context

Vanaf het nieuwe sportseizoen, per 1 augustus 2017, willen we nieuwe gebruikstarieven implementeren voor het gebruik van de gemeentelijke sportaccommodaties. De nieuwe tarieven zijn gebaseerd op het gebruiken van een heel veld, bad of zaal. De tarieven voor losse kaartverkoop bij de zwembaden voor o.a. banenzwemmen zijn niet in dit nieuwe beleid opgenomen. Het nieuwe tarievenbeleid geldt voor het gebruiken van de sportaccommodaties gedurende enkele uren c.q. dagen per week, conform de algemene gebruiksvoorwaarden maatschappelijk vastgoed. Om bij sportorganisaties, en vooral de veldsportverenigingen met een eigen kantine, een stabiele financiële situatie te laten ontstaan zullen tariefswijzigingen niet vaker dan eens per vier jaar doorgevoerd worden. Wel worden de tarieven jaarlijks geïndexeerd volgens de Utrechtse spelregels voor indexering.

Met het nieuwe tarievenbeleid wil gemeente Utrecht het efficiënt gebruik van de sportaccommodaties stimuleren. Bij de binnensport gebeurt dit door het invoeren van een lager tarief voor de daluren en het verruimen van de uren die als daluur worden aangemerkt. Dit verruimt de mogelijkheden voor topsporters om vaker te trainen. Ook worden de sportzalen goedkoper ten opzichte van de sporthallen. Bij de veldsport zullen in tegenstelling tot het oude tarievensysteem alle trainingsuren in rekening worden gebracht. Voor de wedstrijddagen komt er voor voetbal en hockey, de sporten met de grootste wachtlijsten, een verschillend tarief voor de weekenddag waarop de meeste wedstijden gespeeld worden, en een eventuele tweede speeldag. Gebruik van de kunstgrasvelden buiten het sportseizoen kan op uurbasis tegen een daluurtarief. Het daluurtarief is 27,5% lager dan het tarief op piekuren.

Het nieuwe tarievensysteem wordt budget neutraal doorgevoerd. De totale baten voor het in gebruik geven van de sportaccommodaties zijn na invoering van de nieuwe tarieven net zo hoog als daarvoor, maar anders verdeeld over de sportvelden, -zalen, atletiekbanen en zwembaden. Een belangrijke wens van de binnensport om de tarieven meer te harmoniseren tussen de verschillende accommodatietypen is slechts beperkt bereikt. Dit komt omdat het wegwerken van de verschillen tussen verenigingen binnen de veldsport voor sommige verenigingen grote wijzigingen tot gevolg had. De veldsport gaat gezamenlijk 15% meer betalen. Voor de binnensport wordt een prijsdaling van gemiddeld 4% bereikt.

Afhankelijk van de evaluatie zal er in de toekomst gekeken worden of een vervolgstap mogelijk is. De klankbordgroep benadrukt dat met voorliggende wijzigingen een eerste aanzet is tot een definitief nieuw beleid en tarievenstelsel. Vanuit het voorliggende tarievenbeleid willen we monitoren hoe de ledenaantallen van sportorganisaties, waaronder verenigingen, zich ontwikkelen. Hiervoor zal in de zomer van 2017 een nulmeting gedaan worden. In afstemming met de VSU en de klankbordgroep zal vastgesteld worden op welke (overige) punten gemonitord zal worden.
Na vaststelling van het tarievenbeleid sportaccommodaties 2017 zal het college na twee jaar een evaluatie uitvoeren waarover aan de cie M&S gerapporteerd zal worden. Wanneer uit deze evaluatie blijkt dat door het nieuwe tarievenbeleid onbedoelde nadelige effecten zijn opgetreden dan zullen in afstemming met de VSU adviezen voor bijstelling voorgesteld worden. Na vier jaar zal een uitgebreide evaluatie plaatsvinden.

Dit nieuwe tarievenbeleid is tot stand gekomen in nauwe afstemming met een klankbordgroep van gebruikers van de diverse accommodatiesoorten, de VSU en Harten voor Sport. Ook de monitoring en evaluatie van het nieuwe tarievenbeleid zal in participatie met de gebruikers gedaan worden.

In het voorliggende beleid zijn nog geen uitgangspunten opgenomen voor het overnemen van taken of verantwoordelijkheden van de gemeente. In de loop van 2017 wordt samen met de VSU en gebruikers een leidraad zelfbeheer van sportaccommodaties uitgewerkt.

Beslispunt

Gemeente Utrecht

1 De nieuwe tarieven sportaccommodaties per 1 augustus 2017 te implementeren voor alle gebruikers die onder de nieuwe algemene gebruiksvoorwaarden maatschappelijk vastgoed vallen.

Argumenten

1.1 Bijna alle sportorganisaties en -verenigingen maken inmiddels gebruik van de sportaccommodaties conform de algemene gebruiksvoorwaarden maatschappelijk vastgoed, met uitzondering van 6 veldsportverenigingen die vanwege hun huurovereenkomst nog onder de algemene huurvoorwaarden sport uit 2001 vallen.
De algemene gebruiksvoorwaarden maatschappelijk vastgoed zijn voor de binnensport en zwembaden ingevoerd per augustus 2015. Het grootste deel van de veldsportverenigingen heeft deze geaccepteerd per augustus 2016. Vanaf augustus 2017 zullen de algemene gebruiksvoorwaarden maatschappelijk vastgoed in bijgestelde vorm voor alle gebruikers gelden, met uitzondering van 6 veldsportverenigingen die vanwege hun huurovereenkomst voor onbepaalde tijd nog onder de algemene huurvoorwaarden sportaccommodaties 2001 blijven vallen. In de huurovereenkomst van deze 6 verenigingen staan tarieven genoemd voor het huren/gebruiken van de sportvelden. Voor het gebruik van de sportvelden voor wedstijden gedurende het sportseizoen blijven deze tarieven gelden. Deze tarieven worden jaarlijks geïndexeerd. Ook de trainingsuren per veld zullen onder de tarieven zoals genoemd in de huurovereenkomst gerekend worden. Voor het gebruik van de velden buiten het sportseizoen zullen aan deze verenigingen wel de nieuwe tarieven doorgerekend worden. Dit gebruik staat niet in de huurovereenkomst genoemd. Ook voor deze 6 verenigingen vervalt de regeling voor maximering van het aantal trainingsuren. Het werkelijk aantal trainingsuren per veld wordt doorberekend, ook als het er meer dan 22 per week zijn.

1.2 Het sportseizoen voor de meeste sporten start per augustus of september.
Voor verenigingen en sportorganisaties loopt hun begrotingsjaar van augustus tot juli. Om hen niet gedurende hun begrotingsjaar te confronteren met een financiële wijziging implementeren we de nieuwe tarieven per 1 augustus 2017. Voor sporten wiens sportseizoen wel conform het kalender jaar loopt gaat het nieuwe tarief in per 1 januari 2018.

1.3 De klankbordgroep van gebruikers van de verschillende sportaccommodaties isbetrokken bij het ontwikkelen van het tarievenbeleid en heeft in oktober 2016 de concept tarieven getoetst.
In januari 2016 is een klankbordgroep gevormd met bestuurders van verenigingen voor voetbal (grote en kleine verenigingen), hockey, zwemmen, volleybal, basketbal, korfbal, atletiek en martial arts. Daarnaast hebben de VSU en Harten voor Sport deelgenomen aan de klankbordgroep als vertegenwoordigers van de verenigingsport (VSU) en de beweegstimulering en anders georganiseerde sport (HvS).

1.4 De vaste gebruikers van de sportaccommodaties zijn vanaf november 2015 geïnformeerd over de aanstaande wijzigingen van het nieuwe tarievenbeleid en hebben op 2 november 2016 de concept tarieven ter beoordeling ontvangen.
Alle verenigingen, organisaties en particulieren die vaker per jaar een accommodatie reserveren voor sportactiviteiten hebben een brief ontvangen met de nieuwe tarieven en de onderbouwing daarbij. Iedereen is uitgenodigd op de concept tarieven en het nieuwe beleid te reageren. Van de verenigingen heeft 9% gebruik gemaakt van deze uitnodiging en van de overige gebruikers 7%. De reacties zijn verzameld en (geclusterd) in een 2-kolommenstuk verwerkt.

Beslispunt

2 2 Verenigingen voor wie de kosten voor gebruik van de accommodatie door de beleidswijziging met 5 euro of meer per lid stijgen, de mogelijkheid bieden om een

ingroeiregeling af te sluiten van maximaal vier jaar, zoals beschreven in het Tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017.

Argumenten

2.1 2.1 Enkele veldsportverenigingen ontvangen nu een maatwerkkorting op de tarieven die binnen het nieuwe beleid komt te vervallen.
Voor deze verenigingen stijgen de kosten flink meer dan voor verenigingen die nu geen korting op het tarief ontvangen. Voor een veldsportvereniging zonder maatwerkkorting blijft de stijging over het algemeen onder de 5 euro per lid. Er komt een variabel ingroeimodel waarbij de duur van de ingroei wordt afgestemd op de hoogte van de stijging per lid.

2.2 Voor enkele veldsporten wordt tot nu toe een integraal tarief gerekend voor trainen en wedstijden. Ook deze verenigingen gaan binnen het nieuwe beleid de trainingsuren en het wedstijdgebruik apart betalen.
Bij de start van een nieuwe vereniging en een nieuwe sport die in Utrecht nog niet voorkwam werden afspraken gemaakt met de vereniging op basis van ledenaantallen. In de praktijk echter zijn de tarieven voor deze 'nieuwe' sporten niet altijd bijgesteld als de vereniging groeide. Hierdoor zijn er sporten/verenigingen die een relatief laag gebruikstarief betalen ten opzichte van andere sporten met vergelijkbare ledenaantallen. Zij gaan binnen het nieuwe beleid nu meer betalen.

2.3 Voor verenigingen die meer dan 5 euro per lid in kosten gaan stijgen, kan de stijging betekenen dat leden hun lidmaatschap opzeggen.
Om te voorkomen dat de sportparticipatie daalt krijgen verenigingen met een stijging van kosten die hoger uitvalt dan 5 euro per lid de mogelijkheid voor een ingroeiregeling. Een stijging van meer dan 10 euro per jaar per lid heeft vaak een verband met een (te) laag aantal leden in verhouding tot de benodigde sportruimte. Deze verenigingen kunnen zich oriënteren op het delen van sportruimte (veldsport) of het gebruiken van een kleinere accommodatie (binnensport). Op basis van het werkelijk aantal leden, op te geven door de vereniging aan de hand van de ledenadministratie, kan een aanvraag voor een ingroeiregeling ingediend worden.

Kanttekeningen

2.1 Verenigingen met een ingroeiregeling van drie jaar hebben daarna nog slechts 1 jaar om een stabiele financiële situatie te creëren omdat na 4 jaar mogelijk nieuwe tariefswijzigingen doorgevoerd kunnen worden.
Het voorliggende beleid wordt gezien als eerste stap tot een definitief nieuw beleid en tarievenstelsel. De kans is dus reëel dat na vier jaar, en een positieve evaluatie een nieuwe stap wordt voorgelegd. Dat betekent echter niet automatisch dat een volgende stap voor de betreffende vereniging(en) opnieuw een flinke tariefsverhoging betekent.

Beslispunt

3 3 De tarieven telkens voor een periode van vier jaar vast te leggen, uitgezonderd de jaarlijkse indexering, om de gebruikers in staat te stellen hun financiële situatie te stabiliseren.

Argumenten

3.1 De klankbordgroep en de VSU hebben geadviseerd heldere kaders aan te geven en een termijn te benoemen voor een stabiele financiële situatie.
Wij nemen de adviezen van de klankbordgroep en de VSU ter harte. Om sportorganisaties de mogelijkheid te geven hun financiële situatie weer te stabiliseren stellen we dit nieuwe tarievenbeleid vast voor een periode van vier jaar. Gedurende die vier jaar worden wel de jaarlijkse indexeringen doorgevoerd. Na twee jaar evalueren we de effecten van het nieuwe

tarievenbeleid. In geval van eventuele onvoorziene nadelige effecten zullen in afstemming met de VSU en de gebruikers voorstellen voor tussentijdse bijstelling aan de raad voorgelegd worden.

3.2 Ook vanuit de besprekingen met verenigingen over de algemene gebruiksvoorwaarden maatschappelijk vastgoed is verzocht een termijn te stellen om een stabiele financiële situatie voor verenigingen te creëren.
Vooral sportverenigingen met eigen opstallen (kantines) zijn gebaat bij een stabiele financiële situatie. Voor hen is het van belang een meerjaren begroting te kunnen maken. Gelijk aan de duur van een collegeperiode, zal niet vaker dan eens per vier jaar een tarievenwijziging (-verhoging) doorgevoerd worden, anders dan de jaarlijkse indexering.

Beslispunt

4 Aan verenigingen die samen gebruikmaken van dezelfde sportvelden een gesplitst tarief te rekenen naar rato van gebruik.

Argumenten

4.1 Hierdoor wordt efficiënt gebruik van de velden gestimuleerd.
Als verenigingen samen een of meerdere sportvelden gebruiken en afspraken met elkaar maken om een goede programmering van trainingsuren en wedstijden te realiseren is de aanpak als volgt:
De trainingsuren worden per uur doorberekend aan de vereniging die het veld dat uur gebruikt. Voor de wedstijden wordt in beeld gebracht hoeveel wedstijden in totaal gespeeld worden, bijvoorbeeld 8 per weekend. Vereniging A speelt 5 wedstijden en vereniging B speelt 3 wedstijden. Vereniging A betaalt dan 5/8 van het tarief en vereniging B betaalt 3/8.

4.2 Door gezamenlijk gebruik worden de velden efficiënter ingezet en kunnen meer teams/voetballers gebruik maken van de velden.
Als de velden die in de huidige situatie nog voor vele uren per weekend leeg staan in de toekomst door meerdere verenigingen gebruikt worden zijn er twee mogelijkheden; A. twee kleine verenigingen gaan samen velden gebruiken waardoor er een of meerdere velden beschikbaar komen voor andere verenigingen. B. op de onbezette uren van velden kunnen andere verenigingen nieuwe teams laten spelen waardoor wachtlijsten ingelopen worden en meer mensen kunnen sporten.

Kanttekeningen

4.1 Afspraken maken over het delen van velden en het uitvoeren van taken rondom het gebruik van de accommodatie kost meer (bestuurs)tijd.
Alleen gebruik is makkelijk, je hoeft geen rekening te houden met anderen om je wedstijden in te plannen en je taken onder de (bestuurs)leden te verdelen. Als je samen moet gaan werken zullen er afspraken gemaakt moeten worden over het gebruik van de velden en de kleedkamers en over het netjes houden van deze voorzieningen zodat ook de ander daar optimaal gebruik van kan maken. Dit kost tijd.

Beslispunt

5 Het tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017 vast te stellen, met daarbinnen een verenigingstarief, een maatschappelijk tarief en een commercieel tarief per type sportaccommodatie.

Argumenten

Gemeente Utrecht

5.1 Een nieuw tarievenbeleid is gewenst omdat het huidige tarievenbeleid versnipperd, op onderdelen verouderd en niet altijd inzichtelijk is voor (nieuwe) gebruikers.
De tarieven voor het gebruik van verschillende typen sportvelden lopen nogal uiteen. Er is geen duidelijke lijn te achterhalen waarop gemaakte keuzes zijn gebaseerd. Tarieven zijn vaak op ad-hoc basis bepaald en nadien voor langere periodes aangehouden zonder te monitoren of de omstandigheden nog hetzelfde waren. De tarieven voor het gebruik van de sportaccommodaties zijn niet altijd te vinden op de website, en het is voor potentiële gebruikers niet altijd duidelijk welk tarief zij moeten betalen.

5.2 Binnen het huidige tarievenbeleid zijn soms grote verschillen tussen verenigingen die niet rechtvaardig meer zijn.
Bij de veldsport zijn in het verleden met meerdere verenigingen aangepaste tarieven afgesproken. Destijds zijn daar geen afspraken aan gekoppeld voor een termijn waarbinnen de korting gegeven werd. Dit sluit niet aan bij de nieuwe uitgangspunten voor civil society en sociaal ondernemerschap, en het is niet transparant en rechtvaardig ten opzichte van andere verenigingen.

5.3 Het nieuwe tarievenbeleid sluit aan op het besluit over de economische activiteiten die in het algemeen belang onder de integrale kostprijs worden aangeboden als bedoeld in de Wet markt en overheid.
Van alle typen sportaccommodaties is een gemiddelde kostprijs berekend uitgaande van de jaarlijkse kosten voor onderhoud, vervanging, personeel en zakelijke lasten. Door uit te gaan van een gebruiksnorm per type sportaccommodatie is een kostprijs per uur berekend. Per type sportaccommodatie zijn drie tarieven opgenomen; een verenigingstarief, een maatschappelijk tarief en een commercieel tarief. Verenigingen moeten lid zijn van een sportbond en/of het NOC*NSF. Het maatschappelijk tarief is 15% hoger dan het verenigingstarief. Voor commercieel gebruik (activiteiten met een commercieel karakter, ongeacht de organisatievorm) wordt een commercieel tarief gerekend. Als het kostprijsdekkende tarief 10% of meer afwijkt van tarieven die omliggende gemeenten of particuliere aanbieders voor commercieel gebruik vragen, wordt een marktconform tarief gerekend.

5.4 Het nieuwe tarievenbeleid sluit aan op de algemene gebruiksvoorwaarden maatschappelijk vastgoed.
In de algemene gebruiksvoorwaarden maatschappelijk vastgoed (vastgesteld mei 2015) gaan we uit van een gebruiksrecht van een (sport)accommodatie voor een van te voren aan te geven gebruiksduur en/of -periode. De nieuwe tarieven zijn op basis van uur-gebruik, en bij de wedstijden voor de veldsport per weekend(dag).

5.5 Het nieuwe tarievenbeleid stimuleert efficiënt gebruik van de sportaccommodaties.
Om efficiënt gebruik van de sportaccommodaties te stimuleren wordt voor de binnensportaccommodaties (m.u.v. de turnzaal) en de sportvelden een daluren korting gegeven van 27,5% en wordt het aantal daluren verruimd. Het wedstrijdtarief voor voetbal en hockey wordt gesplitst in een tarief voor de hoofdspeeldag en een eventuele tweede speeldag. Hiermee kunnen de verenigingen een voordeel behalen en is voor de gemeente beter inzichtelijk welke velden nog beschikbaar zijn.

Kanttekeningen

5.1 Het nieuwe tarievenbeleid sportaccommodaties betekent voor de veldsport een gemiddelde stijging van 15% op de kosten voor gebruik van de sportvelden.
Door de grote verschillen in de huidige tarieven bij veldsportverenigingen zijn de verschillen tussen het oude en het nieuwe tarief zeer variabel. Voor sommige verenigingen stijgen de gebruikskosten minder dan 1% (zonder de indexering), terwijl andere verenigingen tot 30-35% hogere gebruikskosten te wachten staat. Er zijn twee verenigingen met een stijging van rond de 60%. Deze verenigingen hebben een uitzonderingspositie gehad die niet meer binnen de huidige maatschappelijke kaders/beleid passen. In het kader van efficiënt gebruik van de sportaccommodaties zal samen met de verenigingen en de VSU gekeken worden

naar mogelijkheden voor de toekomst. Verengingen met een stijging van de gebruikskosten van 20% of meer kunnen gebruik maken van een ingroeiregeling van maximaal 3 jaar.

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling Hanrath, S.H. (Sandra)
Kenmerk	4358491
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 15
Portefeuille	Sport

Tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017

besluit

1 De nieuwe tarieven sportaccommodaties per 1 augustus 2017 te implementeren voor alle gebruikers die onder de nieuwe algemene gebruiksvoorwaarden maatschappelijk vastgoed vallen.

2 2 Verenigingen voor wie de kosten voor gebruik van de accommodatie door de beleidswijziging met 5 euro of meer per lid stijgen, de mogelijkheid bieden om een ingroeiregeling af te sluiten van maximaal vier jaar, zoals beschreven in het Tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017.

3 3 De tarieven telkens voor een periode van vier jaar vast te leggen, uitgezonderd de jaarlijkse indexering, om de gebruikers in staat te stellen hun financiële situatie te stabiliseren.

4 Aan verenigingen die samen gebruikmaken van dezelfde sportvelden een gesplitst tarief te rekenen naar rato van gebruik.

5 Het tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017 vast te stellen, met daarbinnen een verenigingstarief, een maatschappelijk tarief en een commercieel tarief per type sportaccommodatie.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier	De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall	mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

Tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017

Februari 2017

Foto's cover:
Anton van Daal, Maartje van Nie
Jarno Dekker, Marnix Schmidt

Inhoudsopgave 1

1 Inleiding 4

2 Algemene uitgangspunten tarievenbeleid sportaccommodaties 4

2.1 Algemene uitgangspunten 5

2.2 Ingangsdatum, implementatie en indexering van de tarieven 5

2.3 Tariefgroepen 6

2.3.1 Verenigingstarief 6

2.3.2 Maatschappelijk tarief 6

2.3.3 Kostprijsdekkend en/of marktconform tarief 6

3 Tarievenbeleid binnensportaccommodaties 7

3.1 Afwijkende en specialistische binnensportruimtes 7

4 Tarievenbeleid sportvelden 7

5 Tarievenbeleid atletiekbanen 8

6 Tarievenbeleid zwembaden 9

7 Monitoring en evaluatie 9

8 Tarieven sportaccommodaties vanaf augustus 2017 10

1 Inleiding

Gemeente Utrecht wijzigt de tarieven voor het gebruik van de gemeentelijke sportaccommodaties per 1 augustus 2017. Voor deze datum is gekozen omdat in augustus de sportseizoenen voor de meeste sporten beginnen. De nieuwe tarieven gelden voor het gebruik van een heel veld, zaal of bad, en dus niet voor losse kaartverkoop in de zwembaden. Op Utrecht.nl zullen de tarieven beter vindbaar zijn, zowel voor verenigingen als voor andere gebruikers van de sportaccommodaties.

Dit nieuwe tarievenbeleid sluit aan op het besluit over de economische activiteiten die in het algemeen belang onder de integrale kostprijs worden aangeboden als bedoeld in de Wet markt en overheid (besluit nov. 2014), en op de Utrechtse Algemene Gebruiksvoorwaarden Maatschappelijk Vastgoed (besluit mei 2015). Het tarievenbeleid gaat over tarieven voor het 'gebruik' van maatschappelijk vastgoed voor enkele uren c.q. dagen per week. Dit tarievenbeleid gaat expliciet niet over het huren van gemeentelijk vastgoed.

Met het nieuwe tarievenbeleid wil gemeente Utrecht het efficiënt gebruik van de sportaccommodaties stimuleren. Bij de binnensport gebeurt dit door het invoeren van een lager tarief voor de daluren en het verruimen van de uren die als daluur worden aangemerkt. Ook worden de sportzalen goedkoper ten opzichte van de sporthallen. Bij de veldsport komt in tegenstelling tot het oude tarievensysteem de maximering van het aantal trainingsuren per veld te vervallen en worden alle trainingsuren in rekening gebracht. Voor de wedstrijd dagen komt er voor voetbal en hockey, de sporten met de grootste wachtlijsten, een verschillend tarief voor de weekenddag waarop de meeste wedstrijden gespeeld worden, en een eventuele tweede dag. Gebruik van de velden buiten het sportseizoen kan op uurbasis tegen een daluren tarief.

Het nieuwe tarievensysteem wordt budget neutraal doorgevoerd. De totale inkomsten uit gebruikerstarieven zijn na invoering van de nieuwe tarieven net zo hoog als daarvoor, maar anders verdeeld over de sportvelden, zalen, atletiekbanen en zwembaden. Een belangrijke wens van de binnensport om de tarieven meer te harmoniseren tussen de verschillende accommodatietypen is slechts beperkt bereikt. Dit komt omdat het wegwerken van de verschillen tussen verenigingen binnen de veldsport voor sommige verenigingen grote wijzigingen tot gevolg had. De veldsport gaat gezamenlijk 15% meer betalen. Voor de binnensport wordt een prijsdaling van gemiddeld 4% bereikt. Bij de binnensport zijn de tarieven tijdens daluren omlaag gegaan en de tarieven voor de sportzalen.

Dit nieuwe tarievenbeleid is tot stand gekomen in nauwe afstemming met een klankbordgroep van gebruikers van de diverse typen accommodaties en de VSU. Ook de monitoring en evaluatie van het nieuwe tarievenbeleid zal in participatie met de gebruikers gedaan worden.

Afhankelijk van de evaluatie (zie hoofdstuk 7) zal er in de toekomst gekeken worden of een vervolgstap mogelijk is. De klankbordgroep geeft aan het huidige voorstel als een eerste aanzet te zien om tot een definitief nieuw beleid en tarievenstelsel te komen. In het voorliggende beleid is ook nog geen uitwerking gegeven voor tarieven gekoppeld aan het overnemen van taken of verantwoordelijkheden van de gemeente. In de loop van 2017 wordt samen met de VSU en gebruikers een leidraad zelfbeheer uitgewerkt.

2 Algemene uitgangspunten tarievenbeleid sportaccommodaties

Met ingang van het sportseizoen 2017-2018 zal gemeente Utrecht de gebruiksrechten op haar sportaccommodaties verlenen op basis van de Algemene Gebruiksvoorwaarden Maatschappelijk Vastgoed en met toepassing van het nieuwe tarievenbeleid.

2.1 Algemene uitgangspunten

- Conform de Algemene Gebruiksvoorwaarden Maatschappelijk Vastgoed neemt een sportorganisatie[1] een nader te bepalen aantal uren gebruik af, op of in een gemeentelijke sportaccommodatie en betaalt het geldende tarief voor deze uren:
    - Gebruikers die eenmalig of af en toe een sportaccommodatie willen gebruiken kunnen een boeking doen voor een of meerdere uren op een dag.
    - Vaste seizoengebruikers boeken voor een heel (sport)seizoen, en kunnen voor incidenteel gebruik extra reserveren, bijvoorbeeld voor extra trainingen of een (trainings)kamp in de vakantie.
- De tarieven per accommodatiesoort zijn afgeleid van de gemiddelde kosten per jaar voor deze accommodatiesoort.
- Het percentage van de kostprijs dat de gebruiker bijdraagt verschilt per accommodatiesoort. Een gelijk percentage is niet realiseerbaar omdat daarmee de tarieven voor de veldsport nog veel meer zouden stijgen dan in het voorliggende tarievenbeleid.
- De tarieven per accommodatiesoort zijn gelijk voor alle gebruikers van deze accommodaties binnen dezelfde tariefgroep (zie 2.3).
- Om efficiënt gebruik van de sportaccommodaties te stimuleren wordt voor de binnensportaccommodaties (m.u.v. de turnzaal) en de sportvelden een daluren[2] korting gegeven van 27,5%. Ook het aantal tijdstippen dat als daluur wordt aangemerkt wordt verruimt, wat de mogelijkheden vergroot voor topsporters om vaker te trainen.
- Een potentiële gebruiker moet de informatie over de tarieven op de website van gemeente Utrecht makkelijk kunnen vinden en kunnen interpreteren.

2.2 Ingangsdatum, implementatie en indexering van de tarieven

- Het nieuwe tarievenbeleid zal, inclusief de nieuwe tarieven per accommodatiesoort, vanaf augustus 2017 geïmplementeerd worden. Voor alle sportseizoenen die in augustus of later beginnen gaat het nieuwe tarief met ingang van hun sportseizoen in. Voor de sportseizoenen die in het voorjaar starten gaat het nieuwe tarief per januari 2018 in.

- Er wordt een overgangsperiode mogelijk gemaakt van maximaal vier jaar voor verenigingen waarbij het nieuwe tarievensysteem financieel zodanig nadelig afwijkt ten opzichte van de huidige gebruikskosten dat een kostenstijging per lid 5 euro of meer is. De duur en de hoogte van de ingroeiperiode wordt afgestemd op de omvang van het financiële nadeel en loopt maximaal tot augustus 2021:
    - Verenigingen die tussen de 5 en 7,5 euro per lid meer moeten gaan betalen mogen in twee jaar ingroeien.
    - Verenigingen die tussen de 7,5 en 10 euro per lid meer moeten gaan betalen mogen in drie jaar ingroeien.
    - Verenigingen die meer dan 10 euro per lid meer moeten gaan betalen mogen in vier jaar ingroeien

[1] Sportvereniging, -club, -groep, etc.

[2] Per accommodatiesoort zijn de daluren omschreven

- Jaarlijks zullen de tarieven worden geïndexeerd op basis van de 'spelregels indexering Utrecht'. Op basis van de inflatie, personeel en materieel bepaald gemeente Utrecht jaarlijks een indexeringspercentage dat binnen de eigen organisatie wordt doorgerekend, maar dat ook wordt ingezet om tarieven en accres te verhogen. De indexering wordt jaarlijks in september bekend gemaakt voor het komende kalenderjaar. Voor 2017 is de gemeentelijke index vastgezet op 1,5%.
- Gedurende de eerste twee jaar/sportseizoenen zullen de effecten van het nieuwe tarievenbeleid gemonitord worden. Dit doen we door op betalingsachterstanden te controleren, daarover tijdig in gesprek te gaan met de organisaties, en een enquête uit te zetten over de ledenontwikkelingen bij verenigingen en andere sportorganisaties. Verenigingen en sportorganisaties kunnen hierbij zelf ook een rol pakken door tijdig bij de VSU en bij de gemeente aan te geven dat zij financiële problemen voorzien.
- In het najaar 2019 zal een evaluatie plaatsvinden van het nieuwe tarievenbeleid waarover in het voorjaar 2020 gerapporteerd zal worden aan de gemeenteraad. Na vier jaar zal een uitgebreide evaluatie plaatsvinden waarbij ook meegenomen zal worden of het tarievenbeleid nog aansluit bij de doelstellingen van gemeente Utrecht.
- Om verenigingen en andere sportorganisaties de kans te geven hun financiële situatie te stabiliseren worden de tarieven, gelijk de duur van een collegeperiode, telkens voor een periode van vier jaar vastgesteld, uitgezonderd de jaarlijkse indexering, en uitgezonderd eventuele kleine bijstellingen na de evaluatie van 2019.

2.3 Tariefgroepen

De gemeente realiseert en exploiteert sportaccommodaties om sport bereikbaar en toegankelijk te maken voor haar bewoners. De tarieven voor het gebruiken van deze sportaccommodaties zijn afgeleid van een integrale kostprijsberekening. Voor verschillende soorten gebruikers en/of activiteiten gelden de volgende tariefgroepen:

2.3.1 Verenigingstarief

- sportverenigingen die lid zijn van (een sportbond aangesloten bij) NOC*NSF
- sportverenigingen die lid zijn van het NCS (Nederlands Culturele Sportbond)

2.3.2 Maatschappelijk tarief

- stichtingen en organisaties die algemeen toegankelijke, niet commerciële sportactiviteiten aanbieden voor de inwoners van Utrecht
- particulieren, buurt- of wijksportgroepen, teams van vrienden of collega's, etc. die niet commerciële sportactiviteiten aanbieden in het kader van sportstimulering

Het maatschappelijk tarief is 15% hoger dan het verenigingstarief. Verenigingen gebruiken de accommodaties over het algemeen vaker omdat zij behalve hun trainingsuren ook voor de competitie/wedstrijden de accommodatie moeten reserveren en betalen.

2.3.3 Commercieel en/of marktconform tarief

- Voor commerciële sportactiviteiten wordt een commercieel of marktconform tarief gerekend
- Als commercieel wordt geclassificeerd een sportactiviteit waar een op winst beoogde bijdrage voor toegang/deelname wordt gerekend

Wanneer het kostprijsdekkend tarief meer dan 10% afwijkt van tarieven die andere gemeenten of particuliere aanbieders van vergelijkbare sportaccommodaties rekenen voor commercieel gebruik, dan zal een marktconform tarief bepaald worden dat in lijn is met de tarieven van andere aanbieders.

3 Tarievenbeleid binnensportaccommodaties

De binnensportaccommodaties worden gedurende de week door veel verschillende partijen gebruikt. Daarom wordt voor de binnensport gewerkt met een uurtarief. Dit uurtarief geldt zowel voor seizoengebruik (trainings- en wedstrijduren) en voor het gebruik van losse uren.

Het tarief voor gebruik van de binnensportaccommodaties is inclusief het gebruik van kleedkamers, dagelijks onderhoud, schoonmaak, energiekosten, belastingen en een basis-sportinventaris. In de sporthallen is over het algemeen een beheerder aanwezig. In gymzalen is dat niet zo. Sportzalen zijn vaak in een multifunctionele accommodatie opgenomen. In de meeste MFA's is een beheerder aanwezig.

Het tarief van de binnensportaccommodaties is afhankelijk van het formaat van de voorziening, maar worden niet exact per m2 berekend. We onderscheidden de volgende typen binnensportvoorzieningen:

- Gymzaal, geschikt voor trainingen en kleinschalige sportactiviteiten
- Sportzaal (± 2 gymzalen), geschikt voor trainingen, en voor competitie van sporten met een klein tot middel groot veldomvang
- Sporthal (± 3 gymzalen), geschikt voor trainen en competitie

Uitgangspunten tarieven binnensportaccommodaties:

- Om te stimuleren dat sportzalen effectiever gebruikt worden zal de tariefstelling van de sportzaal de helft bedragen van het tarief voor een sporthal.
- Er worden geen halve sportzalen verhuurd. Gebruikers worden verwezen naar een gymzaal als behoefte is aan een kleinere zaal. Als er geen gymzalen in de buurt aanwezig zijn, dan kan een halve sportzaal gebruikt worden tegen het tarief van een gymzaal.
- Om de bezetting van de binnensportaccommodaties (m.u.v. de turnzaal) meer te verspreiden over de openstellingsuren zullen de uren tussen 8:30 en 18:00 als daluur aangemerkt worden. Voor de gymzalen zullen ook de weekenddagen als daluur aangemerkt worden. De tarieven voor de daluren zijn 27,5% lager dan de tarieven op de avonden door de week. De verruiming van deze tijdstippen en het lagere tarief komt tegemoet aan topsporters die vaker willen trainen.
  Het onderwijs heeft onder schooltijd altijd voorrang voor gebruik van de binnensportaccommodaties boven andere gebruikers.

3.1 Afwijkende en specialistische binnensportruimtes

Voor sportruimtes die qua omvang het meest op een gymzaal lijken wordt het gymzaaltarief gerekend. Het gaat hier om de ontmoetingsruimtes Lunetten en De Dreef en de dansruimte/dojo Van Meelstraat. De schakelzaal Cultuurcampus en de Fletiozaal zijn kleiner dan een sportzaal, het tarief voor deze zalen is het sportzaaltarief -15%. Het tarief voor de sporthallen in Galgenwaard wordt gelijk getrokken aan het tarief voor de andere sporthallen.

De turnzaal zien we als specialistische accommodatie. Voor deze accommodatie wordt geen daluurtarief gerekend omdat de bezetting al zeer hoog is, ook op de uren tussen 15:00 en 18:00 uur en in de weekenden.

4 Tarievenbeleid sportvelden

De maatvoering en het type ondergrond van de velden verschilt per sport. Daardoor verschillen ook de kosten per jaar die nodig zijn voor het onderhoud en de reservering voor vervanging.

Bij de veldsport wordt voor de tarieven onderscheid gemaakt tussen de sporten met grote ledenaantallen waarbij regelmatig potentiële leden afgewezen moeten worden vanwege een tekort aan velden, te weten voetbal en hockey, en sporten met minder hoge ledenaantallen. Dit doen we om bij voetbal en hockey efficiënt gebruik van de velden te stimuleren en beter aan te sluiten op de Algemene Gebruiksvoorwaarden Maatschappelijk Vastgoed.

Uitgangspunten tarieven sportvelden:

- De vereniging betaalt voor het gebruik van de trainingsvelden per uur. Voor de kunstgrasvelden wordt een maximering van het tarief gesteld op 25 trainingsuren per week per veld. Als de vereniging meer dan 25 uur gebruik maakt van het trainingsveld, worden deze extra uren niet doorberekend.
- Als op een sportpark ook een trainingsveld met een kleinere omvang dan een heel veld ligt dan wordt voor dat veld het tarief per uur aangepast. Voor een veld met de omvang van een half voetbalveld wordt het halve trainingstarief gerekend.
- Voor elke sport wordt uitgegaan van het sportseizoen, gekoppeld aan de competitie. De tarieven voor trainingsuren en wedstrijddagen/weekenden gelden gedurende dit seizoen. Extra uren buiten het seizoen kunnen tegen een daluren tarief (27,5% korting) gereserveerd worden.
- Bij voetbal en hockey gaan verenigingen voor de wedstrijden een tarief betalen per wedstrijddag. Waarbij het tarief voor de hoofdspeeldag relatief hoog is, en een tweede weekenddag voor een zeer beperkt tarief afgenomen kan worden.
- Bij de andere veldsporten blijven verenigingen voor hun wedstrijden een weekendtarief betalen waarbij rekening is gehouden met een realistisch aantal uren gebruik.
- Conform de Algemene Gebruiksvoorwaarden Maatschappelijk Vastgoed hoort bij het gebruik van een sportveld voor wedstrijden ook het gebruik van twee kleedkamers. Het tarief voor het gebruik van de wedstrijdvelden is per sport voor alle verenigingen hetzelfde. Op enkele sportparken zijn de kleedkamers overgedragen aan de vereniging(en); geprivatiseerd. Deze verenigingen krijgen óf jaarlijks een vergoeding voor het onderhoud en de reservering voor vervanging óf hebben een eenmalige bijdrage voor de kleedkamers ontvangen bij realisatie van het verenigingsgebouw.
- Bij hockeyvelden is het basistarief voor een zand ingestrooid kunstgrasveld. Als een vereniging een andere veldafwerking/toplaag wenst, bijvoorbeeld een waterveld of semi-waterveld, wordt een kostprijs dekkende toeslag over de afschrijvingsperiode doorberekend.
- Als meerdere seizoengebruikers, met ongeveer hetzelfde speelseizoen, hetzelfde (wedstrijd)veld gebruiken dan wordt in afstemming met de gebruikers beoordeeld wat een realistische verdeling van het weekendtarief/wedstrijdtarief is. De trainingsuren door de week worden per gebruiker gereserveerd en afgerekend.
- Dubbelgebruik van natuurgrasvelden door sporten met verschillende speelseizoenen heeft in principe geen effect op de berekende tarieven. Wanneer er overlap in het speelseizoen zit dan krijgt de hoofdgebruiker van het veld een korting op het wedstrijdtarief per veld. In het geval van dubbelgebruik voetbal-cricket, waarbij het om een maand dubbelgebruik gaat, wordt een korting van 10% gegeven op het wedstijdtarief van de betreffende velden.

5 Tarievenbeleid atletiekbanen

In Utrecht zijn drie atletiekbanen, namelijk Overvecht (noord), Maarschalkerweerd (oost) en Amaliapark (Leidsche Rijn/west). De atletiekbanen worden voornamelijk voor trainingsactiviteiten gebruikt. Atletiek kent geen wekelijkse competitie zoals bij de veldsport.

Uitgangspunten tarieven atletiekbanen:

- Het tarief voor het gebruik van een atletiekbaan is mogelijk per los uur, of per (trainings-) uur voor het hele sportseizoen.

- Voor het gebruik van een atletiekbaan buiten het seizoen dient apart gereserveerd en betaald te worden.
- Op de atletiekbanen Maarschalkerweerd en Amaliapark wordt de baanverlichting kostendekkend doorberekend (energielasten + onderhoud). Afhankelijk van het seizoen zal het tarief voor baanverlichting aan de reservering worden toegevoegd. De baanverlichting op de atletiekbaan Overvecht is in beheer bij atletiekvereniging Hellas. Het gebruik van de baanverlichting dient met de vereniging afgestemd te worden.

6 Tarievenbeleid zwembaden

De zwembaden worden gedurende de week door veel verschillende partijen gebruikt. Voor recreatief- en banenzwemmen worden losse kaartverkoop, badenkaarten en abonnementen aangeboden. Voor leszwemmen wordt gerekend met een lestarief en/of een cursustarief. Voor het gebruik van hele baden, bijvoorbeeld door verenigingen, wordt gewerkt met een uurtarief. Dit uurtarief geldt zowel voor seizoencontracten (trainings- en wedstrijduren) en losse verhuur. Dit tarievenbeleid gaat alleen over het tarief voor gebruik van hele baden.

Uitgangspunten tarieven zwembaden:
- De systematiek van een uurtarief voor het gebruik van de zwembaden wordt gehandhaafd.
- Om het badwater efficiënt te blijven gebruiken is het gebruik van losse banen alleen mogelijk in combinatie met andere gebruikers. Het reserveren van een of twee banen in een verder leeg bad kan dus niet. Het tarief voor een losse baan wordt afgeleid van het tarief voor het totale bad.

7 Monitoring en evaluatie

Gedurende de eerste twee jaar/sportseizoenen zullen de effecten van het nieuwe tarievenbeleid gemonitord worden. Dit doen we door te controleren op betalingsachterstanden, daarover tijdig in gesprek te gaan met de organisaties, en jaarlijks een enquête uit te zetten over de ledenaantallen-ontwikkelingen bij verenigingen en andere sportorganisaties. Verenigingen en sportorganisaties kunnen hierbij zelf ook een rol pakken door tijdig bij de VSU en bij de gemeente aan te geven dat zij financiële problemen voorzien.

In het najaar 2019 zal een evaluatie plaatsvinden van het nieuwe tarievenbeleid waarover in het voorjaar 2020 gerapporteerd zal worden aan de gemeenteraad. Wanneer uit deze evaluatie blijkt dat de implementatie van het nieuwe tarievenbeleid onbedoelde nadelige effecten zijn opgetreden dan zullen adviezen voor bijstelling van het tarievenbeleid voorgesteld worden die dan met ingang van augustus 2020 geïmplementeerd zullen worden.

Na vier jaar zal een uitgebreide evaluatie plaatsvinden waarbij ook meegenomen zal worden of het tarievenbeleid nog aansluit bij de doelstellingen van gemeente Utrecht.

8 Tarieven sportaccommodaties vanaf augustus 2017

Indexering 2017: 1,5% (reeds doorgevoerd)
daluurkorting: 27,5%

Tarieven Binnensport

	Kostprijs dekkend tarief per uur	Vereniging tarief per uur	Daluur tarief vereniging	Maatschap-pelijk tarief per uur	Daluurtarief Maatschap-pelijk	Commer-cieel / Markt conform tarief
Gymzaal	€ 59,28	€ 18,18	€ 13,18	€ 20,91	€ 15,16	€ 30,00
Sportzaal	€ 119,60	€ 30,68	€ 22,25	€ 35,29	€ 25,59	€ 47,00
Sporthal	€ 178,81	€ 61,37	€ 44,49	€ 70,57	€ 51,17	€ 94,00
Turnzaal	-	€ 41,05	-	€ 47,20	-	€ 63,00
Fletiozaal en Schakelzaal		€ 26,08	€ 18,91	€ 29,99	€ 21,74	€ 47,00

Tarieven Zwemmen

	Kostprijs dekkend tarief per uur	Vereniging tarief per uur	Maatschappelijk tarief per uur	Commercieel Markt conform tarief
Doelgroepenbad*	€ 314,65	€ 38,69	€ 44,49	€ 60,00
Wedstijdbad 25m	€ 329,88	€ 74,36	€ 85,51	€ 115,00
Wedstijdbad 50m	€ 659,75	€ 148,72	€ 171,03	€ 230,00
Recreatiebad	€ 350,18	€ 107,64	€ 123,79	€ 167,00

* het doelgroepenbad Fletiomare valt onder het tarief wedstijdbad 25m

Tarieven Atletiek

	Kostprijs dekkend tarief per uur	Vereniging tarief per uur	Vereniging tarief Sportseizoen per uur	Maatschappelijk tarief per uur	Commercieel - Markt conform tarief
Atletiekbaan	€ 142,49	€ 16,30	€ 635,74	€ 24,45	€ 32,00
Elektriciteit	€ 15,23	€ 15,23	€ 15,23	€ 15,23	€ 15,23

Tarieven Sportvelden per uur; trainen

	Kostprijs dekkend tarief per uur	Vereniging tarief per uur	Vereniging tarief Sportseizoen per uur (voor de eerste 25 uur gebruik per week)	Daluur tarief vereniging	Commercieel - Markt conform tarief
Amercan Football	€ 43,84	€ 5,26	€ 205,09	€ 3,81	€ 28,00
Cricket	€ 92,06	€ 11,04	€ 132,52	€ 8,01	€ 32,00
Handbal	€ 44,77	€ 5,37	€ 107,40	€ 3,89	€ 15,00
Hockey	€ 36,92	€ 8,49	€ 331,07	€ 6,15	€ 28,00
Honkbal	€ 94,98	€ 11,39	€ 307,64	€ 8,26	€ 28,00
Softbal	€ 65,87	€ 7,90	€ 213,29	€ 5,73	€ 25,00
Korfbal	€ 57,37	€ 8,60	€ 189,24	€ 6,24	€ 25,00
Lacross	€ 43,84	€ 5,26	€ 205,09	€ 3,81	€ 28,00

	Kostprijs dekkend tarief per uur	Vereniging tarief per uur	Vereniging tarief Sportseizoen per uur (voor de eerste 25 uur gebruik per week)	Daluur tarief vereniging	Commercieel – Markt conform tarief
Rugby	€ 52,04	€ 8,32	€ 324,63	€ 6,03	€ 28,00
Voetbal, kunstgr.	€ 50,02	€ 9,36	€ 365,21	€ 6,79	€ 28,00
Voetbal, natuurgr.	€ 86,28	€ 9,36	€ 365,21	–	€ 28,00

Tarieven Sportvelden per weekend(dag); wedstrijden

	hoofd speeldag	tweede speeldag	weekend tarief
Amercan Football	–	–	€ 1.640,71
Cricket	–	–	€ 795,11
Handbal	–	–	€ 859,17
Hockey*	€ 4.414,33	€ 882,87	€ 5.297,19
Honkbal	–	–	€ 2.461,06
Softbal	–	–	€ 1.706,34
Korfbal	–	–	€ 1.513,88
Lacross	–	–	€ 1.640,71
Rugby	–	–	€ 5.194,10
Voetbal, kunstgras	€ 4.931,61	€ 986,32	€ 5.917,93
Voetbal, natuurgras.**	€ 4.931,61	€ 986,32	€ 5.917,93

* Voor hockey is het tarief gebaseerd op een zand-ingestrooid kunstgrasveld. De meerprijs voor een waterveld of een semi waterveld betaalt de vereniging met een kostprijs dekkende opslag.

** Bij dubbelgebruik met cricket -10% = € 5.327,94.

2-kolommenstuk reacties op concept tarieven nov-dec 2016

Sportvelden

Reactie gebruikers	(Re)actie gemeente
Honkbalvereniging: Het aantal trainingsuren van onze vereniging is variabel gedurende het seizoen, afhankelijk van hoe lang het licht is (er zijn geen lichtmasten). Wat rekenen we dan als aantal trainingsuren per week?	Samen met de vereniging zal de gemeente een goede berekening van het (gemiddeld) aantal trainingsuren per sportseizoen maken.
Honkbalvereniging: Ons seizoen begint al voor de zomer en loopt door tot het najaar. De begroting is al opgesteld. Gaat het nieuwe tarief dan toch in augustus in?	Als het sportseizoen loopt vanaf augustus of later dan gaat het nieuwe tarief per augustus 2017 in. Als het sportseizoen al eerder is begonnen gaat het nieuwe tarief pas in 2018 in. Het gaat dan om honkbal en cricket.
Honkbalvereniging: Wij hebben wel eigen kleedkamers maar krijgen geen korting op het tarief voor de velden.	Sommige verenigingen hebben bij de bouw van hun accommodatie een eenmalige bijdrage gekregen van de gemeente voor de kleedkamers. In die gevallen wordt geen jaarlijkse korting meer gegeven.
American Football: Wij delen het veld met een andere vereniging/ andere sport.	Voor elke sport is een realistische bespeelnorm opgesteld. Daarbij is rekening gehouden met het aantal speeldagen per weekend, en het aantal trainingsuren. Verder wordt rekening gehouden met de bespeelnorm van natuurgras en van kunstgras. Bij gezamenlijk gebruik wordt naar beide bovenstaande aspecten gekeken om tot een definitieve afspraak per vereniging te komen.
Cricketvereniging: Wij gebruiken het veld vier maanden en niet maar drie. De velden worden ook door voetbal gebruikt. Hoe zorgen we er voor dat wij wel gewoon onze velden kunnen gebruiken als dat gewenst is?	Dubbelgebruik van velden moet in principe mogelijk zijn. In de tarievenstructuur is rekening gehouden met een realistische bespeelnorm per sport. Over de tijdstippen van gebruik dienen de verenigingen onderling afspraken te maken.
Hockeyvereniging: De tariefswijziging valt zo'n beetje samen met de aanleg van het nieuwe waterveld waarvan wij zelf de extra kosten financieren. Dat betekent wel wat voor onze vereniging.	De aankondiging van de wijziging van het tarievenbeleid sportaccommodaties is sinds november 2015 goed gecommuniceerd met de gebruikers. Wanneer de stijging van kosten (door de stijging van de gebruikstarieven) met meer dan 20% stijgen dan kan de vereniging een ingroeiregeling afsluiten met de gemeente.
Hockeyvereniging: Wij zijn geïnteresseerd in kortingen voor zelfwerkzaamheid. Dat staat nu niet in de brief vermeld.	Het wijzigen van de tarieven voor gebruik van de sportaccommodaties was een intensief project dat steeds is afgestemd met een klankbordgroep van gebruikers. Het doen van voorstellen voor een korting of vergoeding voor zelfwerkzaamheid bleek niet haalbaar in deze eerste periode. In 2017 zullen richtlijnen voor zelfbeheer en zelfwerkzaamheid opgesteld worden in afstemming met de VSU.

Hockeyvereniging: Verzoek om medegebruik van de velden af te stemmen met club ivm gebruik van onze kleedkamers. Sleutelbeheer is nog probleem.	De gemeente zal aan seizoengebruikers van accommodaties, waaronder sportvelden, melden dat er medegebruik van de accommodatie gepland wordt. Zeker als medegebruikers afhankelijk zijn van de geprivatiseerde kleedkamers.
Voetbalvereniging: Wij hebben als vereniging met een eigen complex met kantine en kleedkamers veel hogere kosten dan binnensportverenigingen.	De gemeente en de klankbordgroep hebben de jaarlijkse kosten voor binnensport en veldsport vergeleken, en daar ook de kosten voor de eigen opstallen en de zelfwerkzaamheid in meegenomen. Ook dan waren de accommodatie gebonden kosten voor binnensport flink hoger dan voor de veldsport. Daarbij is uitgegaan van gemiddelden. Per vereniging kunnen die kosten anders uitvallen.
Voetbalvereniging: Wij zijn geschrokken van een trainingstarief voor het seizoen dat 90 euro hoger ligt dan het huidige tarief.	Het tarief voor de veldsport is gebaseerd op de kosten per jaar en het aantal uren dat op een veld gespeeld kan worden. Door de week worden de velden gemiddeld meer uren gebruikt voor training dan voor de wedstijden in het weekend.
Voetbalvereniging: Waarom komt de maximering van het trainingstarief te vervallen?	Bij de binnensport en bij de zwembaden worden alle uren gebruik afgerekend. Dit is conform onze algemene gebruiksvoorwaarden maatschappelijk vastgoed. Daarom wordt ook voor de veldsport vanaf augustus 2017 elk uur gebruik voor trainingen in rekening gebracht.
Voetbalvereniging: Door de tariefstijgingen in totaal wordt kwaliteit niet gestimuleerd. Een 3e training voor teams zit er op deze manier niet in.	De tariefswijzigingen zijn gebaseerd op de doelstellingen eenduidigheid, transparantie en rechtvaardigheid. Een zaalsportvereniging zal voor haar teams die vaker willen trainen ook extra uren moeten reserveren en betalen.

Binnensportaccommodaties

Reactie gebruikers	(Re)actie gemeente
Tafeltennisvereniging: Wij gebruiken 2 gymzalen tegelijkertijd in hetzelfde gebouw. Deze gymzalen zijn niet aan elkaar gekoppeld tot sportzaal, maar toevallig boven elkaar gebouwd. Kunnen wij gebruik maken van het, in verhouding lagere, sportzaal tarief?	Als de gymzalen tegelijkertijd gebruikt worden door dezelfde vereniging dan zal de gemeente daar een uitzondering op maken en het sportzaaltarief rekenen. Op momenten dat slechts 1 zaal gebruikt wordt, wordt het gymzaaltarief gerekend.
Basketbalvereniging: Wij zijn teleurgesteld in het voorstel omdat de tarieven voor sporthallen maar een heel klein beetje dalen.	Door de gelijktrekking en de doorvoering van kostprijsafgeleide tarieven voor de veldsport stegen de tarieven voor hen behoorlijk, gemiddeld 17%. Een nog hogere stijging om de tarieven voor de andere accommodatiesoorten nog meer te kunnen laten dalen achten wij op dit moment niet haalbaar.
Basketbalvereniging: Een korting van 40% op de daluren is niet nuttig. We kunnen toch geen	De gemeente heeft de teleurstelling over de stijging van de gymzaaltarieven en de hoge

trainers krijgen op deze tijdstippen. Liever zien we een verlaging van de tarieven op primetime.	tarieven voor sporthal Galgenwaard serieus genomen. Deze tarieven zijn in het definitieve voorstel omlaag bijgesteld. Om dit budgettair neutraal te kunnen uitvoeren is de korting voor het daluurtarief teruggebracht naar 27,5%.
Martial Arts organisatie: De tarieven voor de gymzalen stijgen zelfs, terwijl het idee was dat de binnensport zou dalen. Hoe kan dat?	We gaan bij de nieuwe tarieven uit van een kostprijsafgeleid tarief. Door toepassing van dit principe stijgt het tarief voor gebruik van de gymzalen. Om de stijging te beperken stelt de gemeente in het definitieve voorstel het dekkingspercentage voor de gymzalen lager vast dan het dekkingspercentage voor de sportzalen en sporthallen.
Volleybalvereniging: Waarom is het tarief voor Galgenwaard hoger dan voor een andere sporthal.	Galgenwaard heeft meer mogelijkheden voor topsport en evenementen. Vanwege de eenduidigheid heet de gemeente in het definitieve voorstel het tarief voor gebruik van een sporthal in Galgenwaard gelijk getrokken aan het tarief in andere sporthallen.
Volleybalvereniging: Onze topsportambitie wordt tegengehouden door de huurlasten.	Door meer gebruik te gaan maken van de daluren kan 27,5% bespaard worden op de lasten. Met dat verschil kan een trainer een betaald worden.
Volleybalvereniging: In de uitgangspunten notitie stond de optie om ook bij de binnensport naar seizoenboekingen (met korting) en losse boekingen over te gaan. Waarom is dat niet gedaan?	Om een korting te kunnen geven op een boeking voor een heel seizoen moeten andere tarieven stijgen om budgettair neutraal uit te komen. Bij de binnensport is een groot deel van de boekingen al voor het hele seizoen. Om daar een korting op te kunnen geven zou een grote stijging van de losse uren betekenen.
Diverse sportorganisaties die geen vereniging zijn: Het is niet duidelijk binnen welk tarief wij gaan vallen. Het kostprijsdekkende tarief is veel te hoog, dit kunnen we niet betalen. Dan zullen we onze sportactiviteiten moeten beëindigen.	De sportactiviteit is leidend voor het bepalen van de tariefgroep waar men in komt te vallen. Is deze commercieel (een op winst beoogde bijdrage van de deelnemers), dan valt men onder het commerciële tarief. Als het kostprijs dekkende tarief 10% of meer afwijkt van de tarieven die omliggende gemeenten rekenen voor commerciële sportactiviteiten dan wordt een marktconform tarief in rekening gebracht.

Er zijn geen tarief gerelateerde reacties binnengekomen over de zwembaden en atletiekbanen.

BEVINDINGEN KLANKBORDGROEP TARIEVEN SPORTACCOMMODATIES UTRECHT

De gemeente Utrecht is voornemens met ingang van het seizoen 2017 – 2018 een nieuw tarievenbeleid voor sportaccommodaties in te voeren. Het huidige tarievenstelsel is sterk verouderd, weinig transparant, kent een versnippering van tariefregels en is mede daardoor onduidelijk geworden voor de gemeente en de gebruikers van de sportaccommodaties.

De klankbordgroep tarieven sportaccommodaties is door de gemeente Utrecht ingesteld en is in een aantal ambtelijke bijeenkomsten betrokken geweest bij het opstellen van een nieuw en gemoderniseerd tarievenbeleid voor sportaccommodaties. In de klankbordgroep hadden diverse sportorganisaties uit de gemeente Utrecht zitting. Zie bijlage.

De klankbordgroep spreekt haar waardering uit voor de betrokkenheid in het proces om tot een nieuw beleidsvoorstel tarieven te komen, resulterend in een tarievenstelsel voor de sportaccommodaties in Utrecht.
De in de klankbordgroep zitting hebbende sportorganisaties konden vanuit de dagelijkse praktijk veel informatie inbrengen en de discussie aanzwengelen over diverse zaken. Waar het kon is deze informatie in het verdere proces ten aanzien van het beleid en het te ontwerpen tarievenstelsel verwerkt.

De betrokkenheid van de klankbordgroep in het proces had betrekking op een drietal fasen. Ten eerste bij het formuleren van uitgangspunten Ontwikkelen tarievenbeleid sportaccommodaties. Ten tweede bij het doornemen en in beeld brengen van de voor- en nadelen van de diverse scenario's. Ten derde bij het kiezen van het meeste gewenste scenario.
De kosten (kapitaalslasten, huren, onderhoud, overige) van de buitensport, de binnensport en de zwembaden zijn per soort sportaccommodatie in beeld gebracht. Per type sportaccommodatie is dat een gemiddelde omdat niet iedere sportaccommodatie in het verleden hetzelfde heeft gekost. Per type sportaccommodatie is een maatschappelijke (niet kostendekkende) kostprijs per uur aangegeven. Op deze wijze is voldaan aan het transparant maken van de tarieven van sportaccommodaties. Men weet bijvoorbeeld wat een sporthal kost, wat het maatschappelijk tarief is dat de gebruiker moet betalen en wat de kostendekkendheid van de sportaccommodatie is.

De klankbordgroep vindt een belangrijk principe dat een sportorganisatie betaalt voor het gebruik. Een belangrijke aanzet is daarvoor in het gekozen scenario gegeven maar verdient nadere aandacht.
Ten aanzien van de binnensport en de zwembaden is gekozen voor een uurtarief gebaseerd op gebruik van een sportaccommodatie per seizoen. Het tarief voor de daluren is daarvan een afgeleide.
Voor de buitensport is voor trainingen ook een uurtarief per seizoen aangegeven. Voor het weekend wijkt de systematiek voor de buitensport af van die van de binnensport. Namelijk dat in het weekend de zaterdag en de zondag zijn opgesplitst. Hiervoor is gekozen om een efficiënt gebruik van de velden dichterbij te brengen. Het biedt de verenigingen de keuze om gebruik te maken van één of beide dagen. Het geeft tevens inzicht in de bezetting en kan bijdragen aan het verminderen van de wachtlijsten.

De klankbordgroep is van mening dat het door de gemeente (ambtelijk) voorgestelde scenario gegeven de uitgangspunten op dit moment het beste en het meest haalbare scenario is. De klankbordgroep realiseert zich, vanwege het adviseren op hoofdlijnen, dat niet alle consequenties van het gekozen scenario kunnen worden overzien. Het is zeer gecompliceerd om het huidige beleid ten aanzien van tarieven, dat in de historie stap voor stap is ontstaan, om te vormen tot nieuw beleid in de vorm van een nieuw tarievenstelsel. Zeker als de cijfers op verenigingsniveau voor de klankbordgroep in dit proces niet voorhanden zijn.

Een consistent beleid formuleren en op basis daarvan een tarievenstelsel ontwerpen zal in zijn algemeenheid altijd gepaard gaan met verschillen naar de sportaccommodatie toe en de gebruiker ervan. Ondanks dat het ontworpen tarieven stelsel rechtvaardig en transparant is. Extra financiële middelen beschikbaar stellen kan de verschillen kleiner maken maar neemt de plussen en de minnen in zijn geheel niet weg. Dat komt met name door de verschillen in de kosten van de sportaccommodaties en het gebruik er van en de eigen bijdragen van met name de buitensportorganisaties aan bijvoorbeeld onderhoud.

Het formuleren van het nieuwe beleid en op basis daarvan ontwerpen van een nieuw tarievenstelsel neemt afstand van het in Utrecht historisch gegroeide huidige tarievenstelsel. Hierdoor wordt het nog complexer en nemen de verschuivingen zowel in positieve als in negatieve zin voor sportorganisaties toe. Om die verschillen op dit moment niet te groot laten uitvallen is in het voorgestelde scenario zodanig aan de knoppen gedraaid dat de verschillen in de plus en in de min voor sportorganisaties zijn gemitigeerd c.q. aanvaardbaar worden geacht. Hierdoor kwam de harmonisatie van de tarieven onvoldoende uit de verf.
In het voorgestelde tarievenstelsel treedt ten opzichte van de huidige uitgaven een lichte verschuiving op ten faveure van de binnensport. De binnensport in totaliteit gaat minder betalen en de buitensport iets meer. Dat neemt niet weg dat er ook verschillen (plus en min) zijn binnen de binnensport en binnen de buitensport.

De klankbordgroep vindt het jammer dat in het voorgestelde tarievenstelsel niet meer prikkels konden worden ingebouwd om de bezettingsgraad van de sportaccommodaties te verbeteren. Aan de andere kant is er ook begrip voor dat het inbouwen van deze prikkels moeilijker was dan aanvankelijk werd voorzien. In de komende periode verdient dit aspect nog nadere aandacht.

Gezien het hierboven geconstateerde acht de klankbordgroep daarom de volgende zaken van groot belang om tot invoering van het nieuwe tarievenstelsel in het seizoen 2017 – 2018 te kunnen overgegaan.

1. Het voorgestelde beleid en het gekozen tarievenstelsel is een eerste aanzet om tot een definitief nieuw beleid en tarievenstelsel te komen. Mede op grond van de resultaten en de effecten daarvan zal het tarievenstelsel nader uitgewerkt c.q. verfijnd moeten worden. Het eindpunt, de stip op de horizon, ten aanzien van de sporttarieven zal duidelijk moeten worden.
2. In het verlengde van punt 1 is het van belang dat sportorganisaties weten waar ze nu en op de langere termijn aan toe zijn. Bestuur en politiek dienen daarvoor heldere kaders aan te geven.

3. De gemeente Utrecht en de Vereniging Sport Utrecht (VSU) dienen de sportorganisaties in Utrecht goed te informeren over het nieuwe tarievenstelsel en de consequenties daarvan per sportorganisatie.
4. Bij de start van het nieuwe tarievenstelsel dient een goed monitorsysteem voorhanden te zijn opdat alle effecten van de nieuwe tarieven snel in beeld kunnen worden gebracht. Dit laat onverlet dat na twee jaar, indien de evaluatie dat uitwijst, een (algehele) herziening plaatsvindt.
5. De klankbordgroep onderschrijft de overgangstermijn van drie jaar voor sportorganisaties die te maken krijgen met een (forse) tariefsverhoging. Voor sportorganisaties die geconfronteerd worden met grote tariefveranderingen, omdat in het verleden andere afspraken zijn gemaakt, zullen in overleg tot nadere afspraken dienen te komen.

Tot slot bedankt de klankbordgroep een ieder die heeft bijgedragen tot het concept nieuw tarievenbeleid voor sportaccommodaties in de gemeente Utrecht.

10 november 2016, Utrecht

Hendrikjan Heijerman
Gerard Houterman
Jos Schreurs
Bart van Steen

Samenstelling Klankbordgroep

Sportorganisaties

- Hendrikjan Heijerman (VSU)
- Gerard Houterman (VSU)
- Jos Schreurs (vvUtrecht)
- Damion van der Zee (Yushikan)
- Maarten Schipper (HKC)
- Peter Hein (Zwaluwen Utrecht 1911)
- Kees Rovers – Rob Mattheijssen (Kampong)
- Arno Ploeg (Sporting'70)
- Bart van Steen (Sporting'70)
- Jan Couwenberg (DVSU)
- Rob Nillezen (Harten voor Sport)
- Karola Mulder (av Phoenix)
- Arthur Vankan (Cangeroes)
- Jacqueline de Buisonjé (Zwemlust Den Hommel)

Gemeente Utrecht

- Carla van Ommen (gemeente Utrecht)
- Arjen Godthelp (gemeente Utrecht)
- Sandra Hanrath (gemeente Utrecht)
- Koen ter Berg (gemeente Utrecht)

Reactie VSU-bestuur om voorgestelde tarievenbeleid

Januari 2016

1.Algemeen

Proces

Het proces om tot een nieuw tarievenbeleid te komen is zorgvuldig opgezet. Het VSU-bestuur vindt het positief dat verenigingen, via de klankbordgroep, vanaf het begin zijn betrokken bij de totstandkoming van het tarievenbeleid.

Inhoudelijk

De VSU wil de voorgestelde maatregelen om efficiënt gebruik van de sportaccommodaties te stimuleren loskoppelen van een transparanter tarievenbeleid, die twee gaan anders door elkaar lopen. De mogelijkheden om tot een efficiënter gebruik van sportaccommodaties te komen, vraagt andere maatregelen en de VSU wil deze graag in een later stadium nader verkennen en hier suggesties voor doen.
Voor wat betreft het tarievenbeleid wil de VSU, in samenwerking met verenigingen en de gemeente Utrecht, in 2017 met een voorstel komen om ook op lange termijn richting te geven aan het tarievenbeleid. Een belangrijk aandachtspunt blijft hierbij dat er gekeken moet worden naar mogelijkheden om het verschil tussen binnen- en buitensporttarieven te verkleinen/ niet te laten groeien.
De VSU wil samen met de gemeente Utrecht de monitoring van het nieuwe beleid oppakken en zal hier een voorstel voor doen. Wanneer genomen maatregelen nadelig uitpakken voor sportverenigingen (minder leden) moeten deze heroverwogen worden.

2. Inhoudelijke per uitgangspunt: transparantie, nivelleren, efficiënt gebruik

Het bestuur heeft op 3 manieren gekeken naar het voorgestelde beleid:

1. Is het systeem transparanter?
2. Wordt de kloof tussen prijzen van binnen- en buitensport huurprijzen kleiner?
3. Wat zijn de voorgestelde maatregelen om te komen tot efficiënter gebruik?

2.1 Transparanter systeem

Het VSU-bestuur is tevreden over de manier waarop het tarievenbeleid transparanter wordt gemaakt. Het proces, zoals dit doorlopen is, staat goed omschreven in het document dat is opgesteld door de klankbordgroep.

De VSU wil de raad graag op een aantal belangrijke knelpunten wijzen:

- Het gymzaaltarief pakt niet goed uit voor verenigingen die veel / alleen gebruik maken van gymzalen. Een alternatief voor verenigingen die tegelijkertijd 2 gymzalen huren, is dat het sportzaaltarief wordt aangehouden;

- Voor sommige sporten verschilt het gebruik gedurende het seizoen (trainingen per uur per seizoen) veel. Zij zouden gaan betalen voor het volledige gebruik (trainingen per uur per seizoen). De VSU denkt graag mee over een oplossing. Voor aanbieders die inzichtelijk kunnen maken dat hun werkelijke gebruik veel afwijkt (percentage van gehuurde uren), kan het een alternatief zijn dat kosten worden doorberekend op basis van werkelijk gebruik;
- Voor de Galgenwaard is gekozen voor een afwijkend tarief, maar de VSU vindt dit niet gerechtvaardigd. Het is een hal, voor deze hal zou het logischer zijn om het tarief (als het gaat om transparantie) van de sporthal te hanteren. Dit is het uitgangspunt geweest bij alle accommodaties: er is een gemiddelde genomen van de kostprijs per accommodatiesoort.

Daarnaast zijn er een aantal aandachtspunten:

- De huidige norm (22,5 uur) van maximaal gebruik voor buitensportverenigingen komt te vervallen. Ondanks dat een aantal verenigingen meer gaan betalen, ook de uren boven de oude norm, past dit binnen het voorgestelde beleid: betalen per uur (zoals de binnensport dit ook doet). De VSU wil graag meedenken over (andere) manieren om efficiënt gebruik te stimuleren;
- Het inzichtelijk maken van de kostprijs heeft plaatsgevonden tijdens het proces met de klankbordgroep. Toch is gebleken dat er vraag is naar een verdere uitwerking van de kostensoort per accommodatie. De VSU vindt dat deze vraag beantwoord moet worden, maar niet in het kader van het proces om tot een nieuw tarievenbeleid te komen. De belangrijkste reden hiervoor is dat het geen effect heeft op het huidige voorstel. Er is een gemiddelde genomen van kostprijzen van alle accommodaties.
  Daarnaast is er, om tot een goed voorstel te komen (betaalbaar voor buitensport, kleine daling binnensport), 'aan de knop gedraaid' van het percentage van de kostprijs dat in rekening wordt gebracht bij de verenigingen (maatschappelijk tarief). Dit is niet geheel transparant, maar wel een manier om tot een voorstel te komen dat kans van slagen heeft.
- De aparte afspraken met verenigingen m.b.t. korting op de veldhuur (anders dan de korting voor zelfbeheer) worden met het ingaan van het nieuw voorstel beëindigd. De VSU gaat met deze verenigingen op zoek naar passende oplossingen.

2.2 Nivellering binnen- buitensport huurprijzen beperkt

De VSU wil de raad er nadrukkelijk op wijzen dat de huurprijzen van binnen- en buitsportverenigingen, los van het voorgestelde dalurentarief voor de binnensportverenigingen, nauwelijks genivelleerd zijn. Het is ook niet mogelijk gebleken om tot een betere verdeling te komen wanneer gewerkt wordt vanuit bestaande budgetten (geen geld erbij, geen bezuiniging). De VSU wil, zoals eerder is genoemd, graag meedenken over een lange termijn beleid m.b.t. tarieven voor Utrechtse sportaccommodaties. Een rechtvaardiger tarievensysteem kan dichterbij komen wanneer er extra budget vrij komt. Al kan extra budget de ongelijkheid niet voor 100% wegnemen.

2.3 Efficiënter gebruik sportaccommodaties

Van de maatregelen die zijn genomen om te komen tot efficiënter gebruik is het voorstel voor het dalurentarief niet goed ontvangen. Het blijft lastig voor verenigingen om mensen bereid te vinden om in deze daluren trainingen te geven. De VSU heeft 15 binnensportverenigingen gevraagd wat zij vinden van de dalurenregeling. Geen van deze aanbieders zal de zalen meer gaan gebruiken als gevolg van de dalurenregeling. De VSU adviseert om de dalurenregeling niet in te voeren de mogelijkheden te onderzoeken om het vrijgespeelde budget anders in te zetten. Het voorstel om voor buitensport de huur van de weekenddagen los te koppelen (met een tarief voor de hoofdspeeldag en 2de speeldag) heeft geen (financiële) nadelige gevolgen voor verenigingen en kan worden ingevoerd.

Overig: kwaliteit sportaccommodaties

Tijdens de gesprekken met de verenigingen is naar voren gekomen dat de kwaliteit van sommige sportaccommodaties vanwege verschillende redenen (o.a. door intensief gebruik) onder druk staat. De VSU koppelt deze signalen los van het voorstel voor het nieuwe tarievenbeleid, maar wil in het eerste kwartaal van 2017 in overleg met de gemeente om tot oplossingen te komen.

De VSU heeft ook in het verleden al meerdere malen gevraagd om inzicht te krijgen hoe de financiering oa de kunstgrasvelden is opgebouwd, zodat we zicht hebben op welke velden er wanneer vernieuwd zullen gaan worden.

Tarieven sportaccommodaties vanaf augustus 2017

Indexering 2017: 1,5% (reeds doorgevoerd), daluurkorting: 27,5%

Tarieven Binnensport

	Kostprijs dekkend tarief per uur	Vereniging tarief per uur	Daluur tarief vereniging	Maatschap-pelijk tarief per uur	Daluurtarief Maatschap-pelijk	Commer-cieel / Markt conform tarief
Gymzaal	€ 59,28	€ 19,73	€ 14,30	€ 22,69	€ 16,45	€ 30,00
Sportzaal	€ 119,60	€ 30,68	€ 22,25	€ 35,29	€ 25,59	€ 47,00
Sporthal	€ 178,81	€ 61,37	€ 44,49	€ 70,57	€ 51,17	€ 94,00
Turnzaal	-	€ 41,05	-	€ 47,20	-	€ 63,00

Tarieven Zwemmen

	Kostprijs dekkend tarief per uur	Vereniging tarief per uur	Maatschappelijk tarief per uur	Commercieel Markt conform tarief
Doelgroepenbad	€ 314,65	€ 39,27	€ 45,16	€ 60,00
Wedstijdbad 25m	€ 329,88	€ 75,48	€ 86,79	€ 115,00
Wedstijdbad 50m	€ 659,75	€ 150,95	€ 173,60	€ 230,00
Recreatiebad	€ 350,18	€ 109,25	€ 125,65	€ 167,00

Tarieven Atletiek

	Kostprijs dekkend tarief per uur	Vereniging tarief per uur	Vereniging tarief Sportseizoen per uur	Maatschappelijk tarief per uur	Commercieel - Markt conform tarief
Atletiekbaan	€ 142,49	€ 16,30	€ 635,74	€ 24,45	€ 32,00
Elektriciteit	€ 15,23	€ 15,23	€ 15,23	€ 15,23	€ 15,23

Tarieven Sportvelden per uur; trainen

	Kostprijs dekkend tarief per uur	Vereniging tarief per uur	Vereniging tarief Sportseizoen per uur	Daluur tarief vereniging	Commercieel - Markt conform tarief
Amercan Football	€ 43,84	€ 5,26	€ 205,09	€ 3,81	€ 28,00
Cricket	€ 92,06	€ 11,04	€ 132,52	€ 8,01	€ 32,00
Handbal	€ 44,77	€ 5,37	€ 107,40	€ 3,89	€ 15,00
Hockey	€ 36,92	€ 8,49	€ 331,07	€ 6,15	€ 28,00
Honkbal	€ 94,98	€ 11,39	€ 307,64	€ 8,26	€ 28,00
Softbal	€ 65,87	€ 7,90	€ 213,29	€ 5,73	€ 25,00
Korfbal	€ 57,37	€ 8,60	€ 189,24	€ 6,24	€ 25,00
Lacross	€ 43,84	€ 5,26	€ 205,09	€ 3,81	€ 28,00
Rugby	€ 52,04	€ 8,32	€ 324,63	€ 6,03	€ 28,00
Voetbal, kunstgr.	€ 50,02	€ 9,36	€ 365,21	€ 6,79	€ 28,00
Voetbal, natuurgr.	€ 86,28	€ 9,36	€ 365,21	-	€ 28,00

Tarieven Sportvelden per weekend(dag); wedstrijden

	alleen hoofd speeldag	tweede speeldag	weekend tarief
Amercan Football	–	–	€ 1.640,71
Cricket	–	–	€ 795,11
Handbal	–	–	€ 859,17
Hockey	€ 4.414,33	€ 882,87	€ 5.297,19
Honkbal	–	–	€ 2.461,06
Softbal	–	–	€ 1.706,34
Korfbal	–	–	€ 1.513,88
Lacross	–	–	€ 1.640,71
Rugby	–	–	€ 5.194,10
Voetbal, kunstgr.	€ 4.931,61	€ 986,32	€ 5.917,93
Voetbal, natuurgr.	€ 4.931,61	€ 986,32	€ 5.917,93

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling Hanrath, S.H. (Sandra)
Kenmerk	17.500001
Vergadering	Raadsvoorstellen weekoverzicht
Vergaderdatum	~~19 februari~~1 juni 2017
Jaargang en nummer	2017 15
Geheim	Nee

Tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 De nieuwe tarieven sportaccommodaties per 1 augustus 2017 te implementeren voor alle gebruikers die onder de nieuwe algemene gebruiksvoorwaarden maatschappelijk vastgoed vallen.

2 Verenigingen voor wie de kosten voor gebruik van de accommodatie door de beleidswijziging met 5 euro of meer per lid stijgen~~20% of meer stijgen~~, de mogelijkheid bieden om een ingroeiregeling af te sluiten van maximaal ~~3~~vier jaar, zoals beschreven in het Tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017.

3 De tarieven telkens voor een periode van vier jaar vast te leggen, uitgezonderd de jaarlijkse indexering, om de gebruikers in staat te stellen hun financiële situatie te stabiliseren.

4 Aan verenigingen die samen gebruikmaken van dezelfde sportvelden een gesplitst tarief te rekenen naar rato van gebruik.

5 Het tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017 vast te stellen, met daarbinnen een verenigingstarief, een maatschappelijk tarief en een commercieel tarief per type sportaccommodatie.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,	De burgemeester,
Drs. G.G.H.M. Haanen	Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Terug in de Raad:

Onderwerpen die terug kunnen komen in het raadsdebat: draagvlak (SBU), effecten van het voorstel (GL), wat gaan we naast dit voorstel nog meer doen (D66), ruimte die verenigingen krijgen/voelen om bij te dragen aan sportparticipatie (VVD), meer budget (CDA), verenigingen beter horen (PvdA)

Toezeggingen wethouder:

1. De wethouder neemt de suggestie van de ChristenUnie over om de overgangsregeling niet te koppelen aan het percentage maar aan de verhogingen in euro's. De wethouder komt hierover met een aanpassing van het voorstel.

Status: B

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_7955
Bijlage: Tarievenbeleid sportaccommodaties 2017
Bijlage: twee-kolommenstuk reacties sportorganisaties
Bijlage: Bevindingen Klankbordgroep Tarieven Sportaccommodaties
Bijlage: Reactie VSU bestuur op voorgestelde Tarievenbeleid jan2017
Bijlage: Tarieven sportaccommodaties Aug 2017
Bijlage: Info en Bijdragen meepraters Tarieven sportaccommodaties, WEB
Bijlage: RIB - Tarievenbeleid Sportaccommodaties

Eerdere besluitvorming
Jaarlijks worden de tarieven voor de sportaccommodaties geïndexeerd.

Uitvoering
Inventarisatie huidige tarieven + onderbouwing: nov. 2015
Ontwikkelen beleidsuitgangspunten met klankbordgroep: jan.t/m okt. 2016
Toetsing concept beleid + tarieven bij gebruikers: nov.-dec. 2016
Besluitvorming: Q1 2017 college - Q2 2017 Raad
Gebruikers worden na collegebesluit geïnformeerd over voorgenomen besluit.
Implementatie: 1 augustus 2017

Gemeente Utrecht

Context

Vanaf het nieuwe sportseizoen, per 1 augustus 2017, willen we nieuwe gebruikstarieven implementeren voor het gebruik van de gemeentelijke sportaccommodaties. De nieuwe tarieven zijn gebaseerd op het gebruiken van een heel veld, bad of zaal. De tarieven voor losse kaartverkoop bij de zwembaden voor o.a. banenzwemmen zijn niet in dit nieuwe beleid opgenomen. Het nieuwe tarievenbeleid geldt voor het gebruiken van de sportaccommodaties gedurende enkele uren c.q. dagen per week, conform de algemene gebruiksvoorwaarden maatschappelijk vastgoed. Om bij sportorganisaties, en vooral de veldsportverenigingen met een eigen kantine, een stabiele financiële situatie te laten ontstaan zullen tariefswijzigingen niet vaker dan eens per vier jaar doorgevoerd worden. Wel worden de tarieven jaarlijks geïndexeerd volgens de Utrechtse spelregels voor indexering.

Met het nieuwe tarievenbeleid wil gemeente Utrecht het efficiënt gebruik van de sportaccommodaties stimuleren. Bij de binnensport gebeurt dit door het invoeren van een lager tarief voor de daluren en het verruimen van de uren die als daluur worden aangemerkt. Dit verruimt de mogelijkheden voor topsporters om vaker te trainen. Ook worden de sportzalen goedkoper ten opzichte van de sporthallen. Bij de veldsport zullen in tegenstelling tot het oude tarievensysteem alle trainingsuren in rekening worden gebracht. Voor de wedstrijddagen komt er voor voetbal en hockey, de sporten met de grootste wachtlijsten, een verschillend tarief voor de weekenddag waarop de meeste wedstijden gespeeld worden, en een eventuele tweede speeldag. Gebruik van de kunstgrasvelden buiten het sportseizoen kan op uurbasis tegen een daluurtarief. Het daluurtarief is 27,5% lager dan het tarief op piekuren.

Het nieuwe tarievensysteem wordt budget neutraal doorgevoerd. De totale baten voor het in gebruik geven van de sportaccommodaties zijn na invoering van de nieuwe tarieven net zo hoog als daarvoor, maar anders verdeeld over de sportvelden, -zalen, atletiekbanen en zwembaden. Een belangrijke wens van de binnensport om de tarieven meer te harmoniseren tussen de verschillende accommodatietypen is slechts beperkt bereikt. Dit komt omdat het wegwerken van de verschillen tussen verenigingen binnen de veldsport voor sommige verenigingen grote wijzigingen tot gevolg had. De veldsport gaat gezamenlijk 15% meer betalen. Voor de binnensport wordt een prijsdaling van gemiddeld 4% bereikt.

Afhankelijk van de evaluatie zal er in de toekomst gekeken worden of een vervolgstap mogelijk is. De klankbordgroep benadrukt dat met voorliggende wijzigingen een eerste aanzet is tot een definitief nieuw beleid en tarievenstelsel. Vanuit het voorliggende tarievenbeleid willen we monitoren hoe de ledenaantallen van sportorganisaties, waaronder verenigingen, zich ontwikkelen. Hiervoor zal in de zomer van 2017 een nulmeting gedaan worden. In afstemming met de VSU en de klankbordgroep zal vastgesteld worden op welke (overige) punten gemonitord zal worden. Na vaststelling van het tarievenbeleid sportaccommodaties 2017 zal het college na twee jaar een evaluatie uitvoeren waarover aan de cie M&S gerapporteerd zal worden. Wanneer uit deze evaluatie blijkt dat door het nieuwe tarievenbeleid onbedoelde nadelige effecten zijn opgetreden dan zullen in afstemming met de VSU adviezen voor bijstelling voorgesteld worden. Na vier jaar zal een uitgebreide evaluatie plaatsvinden.

Dit nieuwe tarievenbeleid is tot stand gekomen in nauwe afstemming met een klankbordgroep van gebruikers van de diverse accommodatiesoorten, de VSU en Harten voor Sport. Ook de monitoring en evaluatie van het nieuwe tarievenbeleid zal in participatie met de gebruikers gedaan worden.

In het voorliggende beleid zijn nog geen uitgangspunten opgenomen voor het overnemen van taken of verantwoordelijkheden van de gemeente. In de loop van 2017 wordt samen met de VSU en gebruikers een leidraad zelfbeheer van sportaccommodaties uitgewerkt.

Beslispunt

Gemeente Utrecht

1 De nieuwe tarieven sportaccommodaties per 1 augustus 2017 te implementeren voor alle gebruikers die onder de nieuwe algemene gebruiksvoorwaarden maatschappelijk vastgoed vallen.

Argumenten

1.1 Bijna alle sportorganisaties en -verenigingen maken inmiddels gebruik van de sportaccommodaties conform de algemene gebruiksvoorwaarden maatschappelijk vastgoed, met uitzondering van 6 veldsportverenigingen die vanwege hun huurovereenkomst nog onder de algemene huurvoorwaarden sport uit 2001 vallen.
De algemene gebruiksvoorwaarden maatschappelijk vastgoed zijn voor de binnensport en zwembaden ingevoerd per augustus 2015. Het grootste deel van de veldsportverenigingen heeft deze geaccepteerd per augustus 2016. Vanaf augustus 2017 zullen de algemene gebruiksvoorwaarden maatschappelijk vastgoed in bijgestelde vorm voor alle gebruikers gelden, met uitzondering van 6 veldsportverenigingen die vanwege hun huurovereenkomst voor onbepaalde tijd nog onder de algemene huurvoorwaarden sportaccommodaties 2001 blijven vallen. In de huurovereenkomst van deze 6 verenigingen staan tarieven genoemd voor het huren/gebruiken van de sportvelden. Voor het gebruik van de sportvelden voor wedstijden gedurende het sportseizoen blijven deze tarieven gelden. Deze tarieven worden jaarlijks geïndexeerd. Ook de trainingsuren per veld zullen onder de tarieven zoals genoemd in de huurovereenkomst gerekend worden. Voor het gebruik van de velden buiten het sportseizoen zullen aan deze verenigingen wel de nieuwe tarieven doorgerekend worden. Dit gebruik staat niet in de huurovereenkomst genoemd. Ook voor deze 6 verenigingen vervalt de regeling voor maximering van het aantal trainingsuren. Het werkelijk aantal trainingsuren per veld wordt doorberekend, ook als het er meer dan 22 per week zijn.

1.2 Het sportseizoen voor de meeste sporten start per augustus of september.
Voor verenigingen en sportorganisaties loopt hun begrotingsjaar van augustus tot juli. Om hen niet gedurende hun begrotingsjaar te confronteren met een financiële wijziging implementeren we de nieuwe tarieven per 1 augustus 2017. Voor sporten wiens sportseizoen wel conform het kalender jaar loopt gaat het nieuwe tarief in per 1 januari 2018.

1.3 De klankbordgroep van gebruikers van de verschillende sportaccommodaties isbetrokken bij het ontwikkelen van het tarievenbeleid en heeft in oktober 2016 de concept tarieven getoetst.
In januari 2016 is een klankbordgroep gevormd met bestuurders van verenigingen voor voetbal (grote en kleine verenigingen), hockey, zwemmen, volleybal, basketbal, korfbal, atletiek en martial arts. Daarnaast hebben de VSU en Harten voor Sport deelgenomen aan de klankbordgroep als vertegenwoordigers van de verenigingsport (VSU) en de beweegstimulering en anders georganiseerde sport (HvS).

1.4 De vaste gebruikers van de sportaccommodaties zijn vanaf november 2015 geïnformeerd over de aanstaande wijzigingen van het nieuwe tarievenbeleid en hebben op 2 november 2016 de concept tarieven ter beoordeling ontvangen.
Alle verenigingen, organisaties en particulieren die vaker per jaar een accommodatie reserveren voor sportactiviteiten hebben een brief ontvangen met de nieuwe tarieven en de onderbouwing daarbij. Iedereen is uitgenodigd op de concept tarieven en het nieuwe beleid te reageren. Van de verenigingen heeft 9% gebruik gemaakt van deze uitnodiging en van de overige gebruikers 7%. De reacties zijn verzameld en (geclusterd) in een 2-kolommenstuk verwerkt.

Beslispunt

2 Verenigingen voor wie de kosten voor gebruik van de accommodatie door de beleidswijziging met 5 euro of meer per lid stijgen~~20% of meer stijgen~~, de mogelijkheid bieden om een ingroeiregeling af te sluiten van maximaal ~~3~~vier jaar, zoals

beschreven in het Tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017.

Argumenten

2.1 Enkele veldsportverenigingen ontvangen nu een maatwerkkorting op de tarieven die binnen het nieuwe beleid komt te vervallen.
Voor deze verenigingen stijgen de kosten flink meer dan voor verenigingen die nu geen korting op het tarief ontvangen. Voor een veldsportvereniging zonder maatwerkkorting blijft de stijging over het algemeen onder de 5 euro per lid. Er komt een variabel ingroeimodel waarbij de duur van de ingroei wordt afgestemd op de hoogte van de stijging per lid~~onder de 20%.~~

2.2 Voor enkele veldsporten wordt tot nu toe een integraal tarief gerekend voor trainen en wedstijden. Ook deze verenigingen gaan binnen het nieuwe beleid de trainingsuren en het wedstijdgebruik apart betalen.
Bij de start van een nieuwe vereniging en een nieuwe sport die in Utrecht nog niet voorkwam werden afspraken gemaakt met de vereniging op basis van ledenaantallen. In de praktijk echter zijn de tarieven voor deze 'nieuwe' sporten niet altijd bijgesteld als de vereniging groeide. Hierdoor zijn er sporten/verenigingen die een relatief laag gebruikstarief betalen ten opzichte van andere sporten met vergelijkbare ledenaantallen. Zij gaan binnen het nieuwe beleid nu meer betalen.

2.3 Voor verenigingen die meer dan 5 euro per lid in kosten gaan stijgen, kan de stijging betekenen dat leden hun lidmaatschap opzeggen.
Om te voorkomen dat de sportparticipatie daalt krijgen verenigingen met een stijging van kosten die hoger uitvalt dan 5 euro per lid de mogelijkheid voor een ingroeiregeling. Een stijging van meer dan 10 euro per jaar per lid heeft vaak een verband met een (te) laag aantal leden in verhouding tot de benodigde sportruimte. Deze verenigingen kunnen zich oriënteren op het delen van sportruimte (veldsport) of het gebruiken van een kleinere accommodatie (binnensport). Op basis van het werkelijk aantal leden, op te geven door de vereniging aan de hand van de ledenadministratie, kan een aanvraag voor een ingroeiregeling ingediend worden.

Kanttekeningen

2.1 Verenigingen met een ingroeiregeling van drie jaar hebben daarna nog slechts 1 jaar om een stabiele financiële situatie te creëren omdat na 4 jaar mogelijk nieuwe tariefswijzigingen doorgevoerd kunnen worden.
Het voorliggende beleid wordt gezien als eerste stap tot een definitief nieuw beleid en tarievenstelsel. De kans is dus reëel dat na vier jaar, en een positieve evaluatie een nieuwe stap wordt voorgelegd. Dat betekent echter niet automatisch dat een volgende stap voor de betreffende vereniging(en) opnieuw een flinke tariefsverhoging betekent.

Beslispunt

3 De tarieven telkens voor een periode van vier jaar vast te leggen, uitgezonderd de jaarlijkse indexering, om de gebruikers in staat te stellen hun financiële situatie te stabiliseren.

Argumenten

3.1 De klankbordgroep en de VSU hebben geadviseerd heldere kaders aan te geven en een termijn te benoemen voor een stabiele financiële situatie.
Wij nemen de adviezen van de klankbordgroep en de VSU ter harte. Om sportorganisaties de mogelijkheid te geven hun financiële situatie weer te stabiliseren stellen we dit nieuwe tarievenbeleid vast voor een periode van vier jaar. Gedurende die vier jaar worden wel de jaarlijkse indexeringen doorgevoerd. Na twee jaar evalueren we de effecten van het nieuwe tarievenbeleid. In geval van eventuele onvoorziene nadelige effecten zullen in afstemming met de VSU en de gebruikers voorstellen voor tussentijdse bijstelling aan de raad voorgelegd worden.

3.2 Ook vanuit de besprekingen met verenigingen over de algemene gebruiksvoorwaarden

maatschappelijk vastgoed is verzocht een termijn te stellen om een stabiele financiële situatie voor verenigingen te creëren.
Vooral sportverenigingen met eigen opstallen (kantines) zijn gebaat bij een stabiele financiële situatie. Voor hen is het van belang een meerjaren begroting te kunnen maken. Gelijk aan de duur van een collegeperiode, zal niet vaker dan eens per vier jaar een tarievenwijziging (-verhoging) doorgevoerd worden, anders dan de jaarlijkse indexering.

Beslispunt

4 Aan verenigingen die samen gebruikmaken van dezelfde sportvelden een gesplitst tarief te rekenen naar rato van gebruik.

Argumenten

4.1 Hierdoor wordt efficiënt gebruik van de velden gestimuleerd.
Als verenigingen samen een of meerdere sportvelden gebruiken en afspraken met elkaar maken om een goede programmering van trainingsuren en wedstijden te realiseren is de aanpak als volgt:
De trainingsuren worden per uur doorberekend aan de vereniging die het veld dat uur gebruikt. Voor de wedstijden wordt in beeld gebracht hoeveel wedstijden in totaal gespeeld worden, bijvoorbeeld 8 per weekend. Vereniging A speelt 5 wedstijden en vereniging B speelt 3 wedstijden. Vereniging A betaalt dan 5/8 van het tarief en vereniging B betaalt 3/8.

4.2 Door gezamenlijk gebruik worden de velden efficiënter ingezet en kunnen meer teams/voetballers gebruik maken van de velden.
Als de velden die in de huidige situatie nog voor vele uren per weekend leeg staan in de toekomst door meerdere verenigingen gebruikt worden zijn er twee mogelijkheden; A. twee kleine verenigingen gaan samen velden gebruiken waardoor er een of meerdere velden beschikbaar komen voor andere verenigingen. B. op de onbezette uren van velden kunnen andere verenigingen nieuwe teams laten spelen waardoor wachtlijsten ingelopen worden en meer mensen kunnen sporten.

Kanttekeningen

4.1 Afspraken maken over het delen van velden en het uitvoeren van taken rondom het gebruik van de accommodatie kost meer (bestuurs)tijd.
Alleen gebruik is makkelijk, je hoeft geen rekening te houden met anderen om je wedstijden in te plannen en je taken onder de (bestuurs)leden te verdelen. Als je samen moet gaan werken zullen er afspraken gemaakt moeten worden over het gebruik van de velden en de kleedkamers en over het netjes houden van deze voorzieningen zodat ook de ander daar optimaal gebruik van kan maken. Dit kost tijd.

Beslispunt

5 Het tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017 vast te stellen, met daarbinnen een verenigingstarief, een maatschappelijk tarief en een commercieel tarief per type sportaccommodatie.

Argumenten

5.1 Een nieuw tarievenbeleid is gewenst omdat het huidige tarievenbeleid versnipperd, op onderdelen verouderd en niet altijd inzichtelijk is voor (nieuwe) gebruikers.
De tarieven voor het gebruik van verschillende typen sportvelden lopen nogal uiteen. Er is geen duidelijke lijn te achterhalen waarop gemaakte keuzes zijn gebaseerd. Tarieven zijn vaak op ad-hoc basis bepaald en nadien voor langere periodes aangehouden zonder te monitoren of de omstandigheden nog hetzelfde waren. De tarieven voor het gebruik van de sportaccommodaties zijn niet altijd te vinden op de website, en het is voor potentiële gebruikers niet altijd duidelijk welk tarief zij moeten betalen.

5.2 Binnen het huidige tarievenbeleid zijn soms grote verschillen tussen verenigingen die niet

rechtvaardig meer zijn.
Bij de veldsport zijn in het verleden met meerdere verenigingen aangepaste tarieven afgesproken. Destijds zijn daar geen afspraken aan gekoppeld voor een termijn waarbinnen de korting gegeven werd. Dit sluit niet aan bij de nieuwe uitgangspunten voor civil society en sociaal ondernemerschap, en het is niet transparant en rechtvaardig ten opzichte van andere verenigingen.

5.3 Het nieuwe tarievenbeleid sluit aan op het besluit over de economische activiteiten die in het algemeen belang onder de integrale kostprijs worden aangeboden als bedoeld in de Wet markt en overheid.
Van alle typen sportaccommodaties is een gemiddelde kostprijs berekend uitgaande van de jaarlijkse kosten voor onderhoud, vervanging, personeel en zakelijke lasten. Door uit te gaan van een gebruiksnorm per type sportaccommodatie is een kostprijs per uur berekend. Per type sportaccommodatie zijn drie tarieven opgenomen; een verenigingstarief, een maatschappelijk tarief en een commercieel tarief. Verenigingen moeten lid zijn van een sportbond en/of het NOC*NSF. Het maatschappelijk tarief is 15% hoger dan het verenigingstarief. Voor commercieel gebruik (activiteiten met een commercieel karakter, ongeacht de organisatievorm) wordt een commercieel tarief gerekend. Als het kostprijsdekkende tarief 10% of meer afwijkt van tarieven die omliggende gemeenten of particuliere aanbieders voor commercieel gebruik vragen, wordt een marktconform tarief gerekend.

5.4 Het nieuwe tarievenbeleid sluit aan op de algemene gebruiksvoorwaarden maatschappelijk vastgoed.
In de algemene gebruiksvoorwaarden maatschappelijk vastgoed (vastgesteld mei 2015) gaan we uit van een gebruiksrecht van een (sport)accommodatie voor een van te voren aan te geven gebruiksduur en/of -periode. De nieuwe tarieven zijn op basis van uur-gebruik, en bij de wedstijden voor de veldsport per weekend(dag).

5.5 Het nieuwe tarievenbeleid stimuleert efficiënt gebruik van de sportaccommodaties.
Om efficiënt gebruik van de sportaccommodaties te stimuleren wordt voor de binnensportaccommodaties (m.u.v. de turnzaal) en de sportvelden een daluren korting gegeven van 27,5% en wordt het aantal daluren verruimd. Het wedstrijdtarief voor voetbal en hockey wordt gesplitst in een tarief voor de hoofdspeeldag en een eventuele tweede speeldag. Hiermee kunnen de verenigingen een voordeel behalen en is voor de gemeente beter inzichtelijk welke velden nog beschikbaar zijn.

Kanttekeningen

5.1 Het nieuwe tarievenbeleid sportaccommodaties betekent voor de veldsport een gemiddelde stijging van 15% op de kosten voor gebruik van de sportvelden.
Door de grote verschillen in de huidige tarieven bij veldsportverenigingen zijn de verschillen tussen het oude en het nieuwe tarief zeer variabel. Voor sommige verenigingen stijgen de gebruikskosten minder dan 1% (zonder de indexering), terwijl andere verenigingen tot 30-35% hogere gebruikskosten te wachten staat. Er zijn twee verenigingen met een stijging van rond de 60%. Deze verenigingen hebben een uitzonderingspositie gehad die niet meer binnen de huidige maatschappelijke kaders/beleid passen. In het kader van efficiënt gebruik van de sportaccommodaties zal samen met de verenigingen en de VSU gekeken worden naar mogelijkheden voor de toekomst. Verengingen met een stijging van de gebruikskosten van 20% of meer kunnen gebruik maken van een ingroeiregeling van maximaal 3 jaar.

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling Hanrath, S.H. (Sandra)
Kenmerk	17.500001
Vergadering	Raadsvoorstellen weekoverzicht
Vergaderdatum	1 jun~~9 februar~~i 2017
Jaargang en nummer	2017 15

Tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017

besluit

1 De nieuwe tarieven sportaccommodaties per 1 augustus 2017 te implementeren voor alle gebruikers die onder de nieuwe algemene gebruiksvoorwaarden maatschappelijk vastgoed vallen.

2 Verenigingen voor wie de kosten voor gebruik van de accommodatie door de beleidswijziging met 5 euro of meer per lid stijgen~~20% of meer stijgen~~, de mogelijkheid bieden om een ingroeiregeling af te sluiten van maximaal ~~3~~vier jaar, zoals beschreven in het Tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017.

3 De tarieven telkens voor een periode van vier jaar vast te leggen, uitgezonderd de jaarlijkse indexering, om de gebruikers in staat te stellen hun financiële situatie te stabiliseren.

4 Aan verenigingen die samen gebruikmaken van dezelfde sportvelden een gesplitst tarief te rekenen naar rato van gebruik.

5 Het tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017 vast te stellen, met daarbinnen een verenigingstarief, een maatschappelijk tarief en een commercieel tarief per type sportaccommodatie.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 1 ~~9 februar~~juni 2017

De griffier	De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall	mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

Tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017

Februari 2017

Foto's cover:
Anton van Daal, Maartje van Nie
Jarno Dekker, Marnix Schmidt

Inhoudsopgave 1

1 Inleiding 4~~5~~

2 Algemene uitgangspunten tarievenbeleid sportaccommodaties 4~~5~~

2.1 Algemene uitgangspunten 5~~6~~

2.2 Ingangsdatum, implementatie en indexering van de tarieven 5~~6~~

2.3 Tariefgroepen 6~~7~~

2.3.1 Verenigingstarief 6~~7~~

2.3.2 Maatschappelijk tarief 6~~7~~

2.3.3 Kostprijsdekkend en/of marktconform tarief 6~~7~~

3 Tarievenbeleid binnensportaccommodaties 7~~8~~

3.1 Afwijkende en specialistische binnensportruimtes 7~~8~~

4 Tarievenbeleid sportvelden 8

5 Tarievenbeleid atletiekbanen 9

6 Tarievenbeleid zwembaden 9~~10~~

7 Monitoring en evaluatie 9~~10~~

8 Tarieven sportaccommodaties vanaf augustus 2017 11

1 Inleiding

Gemeente Utrecht wijzigt de tarieven voor het gebruik van de gemeentelijke sportaccommodaties per 1 augustus 2017. Voor deze datum is gekozen omdat in augustus de sportseizoenen voor de meeste sporten beginnen. De nieuwe tarieven gelden voor het gebruik van een heel veld, zaal of bad, en dus niet voor losse kaartverkoop in de zwembaden. Op Utrecht.nl zullen de tarieven beter vindbaar zijn, zowel voor verenigingen als voor andere gebruikers van de sportaccommodaties.

Dit nieuwe tarievenbeleid sluit aan op het besluit over de economische activiteiten die in het algemeen belang onder de integrale kostprijs worden aangeboden als bedoeld in de Wet markt en overheid (besluit nov. 2014), en op de Utrechtse Algemene Gebruiksvoorwaarden Maatschappelijk Vastgoed (besluit mei 2015). Het tarievenbeleid gaat over tarieven voor het 'gebruik' van maatschappelijk vastgoed voor enkele uren c.q. dagen per week. Dit tarievenbeleid gaat expliciet niet over het huren van gemeentelijk vastgoed.

Met het nieuwe tarievenbeleid wil gemeente Utrecht het efficiënt gebruik van de sportaccommodaties stimuleren. Bij de binnensport gebeurt dit door het invoeren van een lager tarief voor de daluren en het verruimen van de uren die als daluur worden aangemerkt. Ook worden de sportzalen goedkoper ten opzichte van de sporthallen. Bij de veldsport komt in tegenstelling tot het oude tarievensysteem de maximering van het aantal trainingsuren per veld te vervallen en worden alle trainingsuren in rekening gebracht. Voor de wedstrijd dagen komt er voor voetbal en hockey, de sporten met de grootste wachtlijsten, een verschillend tarief voor de weekenddag waarop de meeste wedstrijden gespeeld worden, en een eventuele tweede dag. Gebruik van de velden buiten het sportseizoen kan op uurbasis tegen een daluren tarief.

Het nieuwe tarievensysteem wordt budget neutraal doorgevoerd. De totale inkomsten uit gebruikerstarieven zijn na invoering van de nieuwe tarieven net zo hoog als daarvoor, maar anders verdeeld over de sportvelden, zalen, atletiekbanen en zwembaden. Een belangrijke wens van de binnensport om de tarieven meer te harmoniseren tussen de verschillende accommodatietypen is slechts beperkt bereikt. Dit komt omdat het wegwerken van de verschillen tussen verenigingen binnen de veldsport voor sommige verenigingen grote wijzigingen tot gevolg had. De veldsport gaat gezamenlijk 15% meer betalen. Voor de binnensport wordt een prijsdaling van gemiddeld 4% bereikt. Bij de binnensport zijn de tarieven tijdens daluren omlaag gegaan en de tarieven voor de sportzalen.

Dit nieuwe tarievenbeleid is tot stand gekomen in nauwe afstemming met een klankbordgroep van gebruikers van de diverse typen accommodaties en de VSU. Ook de monitoring en evaluatie van het nieuwe tarievenbeleid zal in participatie met de gebruikers gedaan worden.

Afhankelijk van de evaluatie (zie hoofdstuk 7) zal er in de toekomst gekeken worden of een vervolgstap mogelijk is. De klankbordgroep geeft aan het huidige voorstel als een eerste aanzet te zien om tot een definitief nieuw beleid en tarievenstelsel te komen. In het voorliggende beleid is ook nog geen uitwerking gegeven voor tarieven gekoppeld aan het overnemen van taken of verantwoordelijkheden van de gemeente. In de loop van 2017 wordt samen met de VSU en gebruikers een leidraad zelfbeheer uitgewerkt.

2 Algemene uitgangspunten tarievenbeleid sportaccommodaties

Met ingang van het sportseizoen 2017-2018 zal gemeente Utrecht de gebruiksrechten op haar sportaccommodaties verlenen op basis van de Algemene Gebruiksvoorwaarden Maatschappelijk Vastgoed en met toepassing van het nieuwe tarievenbeleid.

2.1 Algemene uitgangspunten

- Conform de Algemene Gebruiksvoorwaarden Maatschappelijk Vastgoed neemt een sportorganisatie[1] een nader te bepalen aantal uren gebruik af, op of in een gemeentelijke sportaccommodatie en betaalt het geldende tarief voor deze uren:
    - Gebruikers die eenmalig of af en toe een sportaccommodatie willen gebruiken kunnen een boeking doen voor een of meerdere uren op een dag.
    - Vaste seizoengebruikers boeken voor een heel (sport)seizoen, en kunnen voor incidenteel gebruik extra reserveren, bijvoorbeeld voor extra trainingen of een (trainings)kamp in de vakantie.
- De tarieven per accommodatiesoort zijn afgeleid van de gemiddelde kosten per jaar voor deze accommodatiesoort.
- Het percentage van de kostprijs dat de gebruiker bijdraagt verschilt per accommodatiesoort. Een gelijk percentage is niet realiseerbaar omdat daarmee de tarieven voor de veldsport nog veel meer zouden stijgen dan in het voorliggende tarievenbeleid.
- De tarieven per accommodatiesoort zijn gelijk voor alle gebruikers van deze accommodaties binnen dezelfde tariefgroep (zie 2.3).
- Om efficiënt gebruik van de sportaccommodaties te stimuleren wordt voor de binnensportaccommodaties (m.u.v. de turnzaal) en de sportvelden een daluren[2] korting gegeven van 27,5%. Ook het aantal tijdstippen dat als daluur wordt aangemerkt wordt verruimt, wat de mogelijkheden vergroot voor topsporters om vaker te trainen.
- Een potentiële gebruiker moet de informatie over de tarieven op de website van gemeente Utrecht makkelijk kunnen vinden en kunnen interpreteren.

2.2 Ingangsdatum, implementatie en indexering van de tarieven

- Het nieuwe tarievenbeleid zal, inclusief de nieuwe tarieven per accommodatiesoort, vanaf augustus 2017 geïmplementeerd worden. Voor alle sportseizoenen die in augustus of later beginnen gaat het nieuwe tarief met ingang van hun sportseizoen in. Voor de sportseizoenen die in het voorjaar starten gaat het nieuwe tarief per januari 2018 in.

- Er wordt een overgangsperiode mogelijk gemaakt van maximaal ~~3~~vier jaar voor verenigingen waarbij het nieuwe tarievensysteem financieel zodanig nadelig afwijkt ten opzichte van de huidige gebruikskosten dat een kostenstijging per lid 5 euro of meer is. De duur en de hoogte van de ingroeiperiode wordt afgestemd op de omvang van het financiële nadeel en loopt maximaal tot augustus 202~~0~~1:
    - Verenigingen die tussen de 5 en 7,5 euro per lid meer moeten gaan betalen mogen in twee jaar ingroeien.
    - Verenigingen die tussen de 7,5 en 10 euro per lid meer moeten gaan betalen mogen in drie jaar ingroeien.
    - Verenigingen die meer dan 10 euro per lid meer moeten gaan betalen mogen in vier jaar ingroeien

[1] Sportvereniging, -club, -groep, etc.

[2] Per accommodatiesoort zijn de daluren omschreven

- Jaarlijks zullen de tarieven worden geïndexeerd op basis van de 'spelregels indexering Utrecht'. Op basis van de inflatie, personeel en materieel bepaald gemeente Utrecht jaarlijks een indexeringspercentage dat binnen de eigen organisatie wordt doorgerekend, maar dat ook wordt ingezet om tarieven en accres te verhogen. De indexering wordt jaarlijks in september bekend gemaakt voor het komende kalenderjaar. Voor 2017 is de gemeentelijke index vastgezet op 1,5%.
- Gedurende de eerste twee jaar/sportseizoenen zullen de effecten van het nieuwe tarievenbeleid gemonitord worden. Dit doen we door op betalingsachterstanden te controleren, daarover tijdig in gesprek te gaan met de organisaties, en een enquête uit te zetten over de ledenontwikkelingen bij verenigingen en andere sportorganisaties. Verenigingen en sportorganisaties kunnen hierbij zelf ook een rol pakken door tijdig bij de VSU en bij de gemeente aan te geven dat zij financiële problemen voorzien.
- In het najaar 2019 zal een evaluatie plaatsvinden van het nieuwe tarievenbeleid waarover in het voorjaar 2020 gerapporteerd zal worden aan de gemeenteraad. Na vier jaar zal een uitgebreide evaluatie plaatsvinden waarbij ook meegenomen zal worden of het tarievenbeleid nog aansluit bij de doelstellingen van gemeente Utrecht.
- Om verenigingen en andere sportorganisaties de kans te geven hun financiële situatie te stabiliseren worden de tarieven, gelijk de duur van een collegeperiode, telkens voor een periode van vier jaar vastgesteld, uitgezonderd de jaarlijkse indexering, en uitgezonderd eventuele kleine bijstellingen na de evaluatie van 2019.

2.3 Tariefgroepen

De gemeente realiseert en exploiteert sportaccommodaties om sport bereikbaar en toegankelijk te maken voor haar bewoners. De tarieven voor het gebruiken van deze sportaccommodaties zijn afgeleid van een integrale kostprijsberekening. Voor verschillende soorten gebruikers en/of activiteiten gelden de volgende tariefgroepen:

2.3.1 Verenigingstarief

- sportverenigingen die lid zijn van (een sportbond aangesloten bij) NOC*NSF
- sportverenigingen die lid zijn van het NCS (Nederlands Culturele Sportbond)

2.3.2 Maatschappelijk tarief

- stichtingen en organisaties die algemeen toegankelijke, niet commerciële sportactiviteiten aanbieden voor de inwoners van Utrecht
- particulieren, buurt- of wijksportgroepen, teams van vrienden of collega's, etc. die niet commerciële sportactiviteiten aanbieden in het kader van sportstimulering

Het maatschappelijk tarief is 15% hoger dan het verenigingstarief. Verenigingen gebruiken de accommodaties over het algemeen vaker omdat zij behalve hun trainingsuren ook voor de competitie/wedstrijden de accommodatie moeten reserveren en betalen.

2.3.3 Commercieel en/of marktconform tarief

- Voor commerciële sportactiviteiten wordt een commercieel of marktconform tarief gerekend
- Als commercieel wordt geclassificeerd een sportactiviteit waar een op winst beoogde bijdrage voor toegang/deelname wordt gerekend

Wanneer het kostprijsdekkend tarief meer dan 10% afwijkt van tarieven die andere gemeenten of particuliere aanbieders van vergelijkbare sportaccommodaties rekenen voor commercieel gebruik, dan zal een marktconform tarief bepaald worden dat in lijn is met de tarieven van andere aanbieders.

3 Tarievenbeleid binnensportaccommodaties

De binnensportaccommodaties worden gedurende de week door veel verschillende partijen gebruikt. Daarom wordt voor de binnensport gewerkt met een uurtarief. Dit uurtarief geldt zowel voor seizoengebruik (trainings- en wedstrijduren) en voor het gebruik van losse uren.

Het tarief voor gebruik van de binnensportaccommodaties is inclusief het gebruik van kleedkamers, dagelijks onderhoud, schoonmaak, energiekosten, belastingen en een basis-sportinventaris. In de sporthallen is over het algemeen een beheerder aanwezig. In gymzalen is dat niet zo. Sportzalen zijn vaak in een multifunctionele accommodatie opgenomen. In de meeste MFA's is een beheerder aanwezig.

Het tarief van de binnensportaccommodaties is afhankelijk van het formaat van de voorziening, maar worden niet exact per m2 berekend. We onderscheidden de volgende typen binnensportvoorzieningen:

- Gymzaal, geschikt voor trainingen en kleinschalige sportactiviteiten
- Sportzaal (± 2 gymzalen), geschikt voor trainingen, en voor competitie van sporten met een klein tot middel groot veldomvang
- Sporthal (± 3 gymzalen), geschikt voor trainen en competitie

Uitgangspunten tarieven binnensportaccommodaties:

- Om te stimuleren dat sportzalen effectiever gebruikt worden zal de tariefstelling van de sportzaal de helft bedragen van het tarief voor een sporthal.
- Er worden geen halve sportzalen verhuurd. Gebruikers worden verwezen naar een gymzaal als behoefte is aan een kleinere zaal. Als er geen gymzalen in de buurt aanwezig zijn, dan kan een halve sportzaal gebruikt worden tegen het tarief van een gymzaal.
- Om de bezetting van de binnensportaccommodaties (m.u.v. de turnzaal) meer te verspreiden over de openstellingsuren zullen de uren tussen 8:30 en 18:00 als daluur aangemerkt worden. Voor de gymzalen zullen ook de weekenddagen als daluur aangemerkt worden. De tarieven voor de daluren zijn 27,5% lager dan de tarieven op de avonden door de week. De verruiming van deze tijdstippen en het lagere tarief komt tegemoet aan topsporters die vaker willen trainen.
  Het onderwijs heeft onder schooltijd altijd voorrang voor gebruik van de binnensportaccommodaties boven andere gebruikers.

3.1 Afwijkende en specialistische binnensportruimtes

Voor sportruimtes die qua omvang het meest op een gymzaal lijken wordt het gymzaaltarief gerekend. Het gaat hier om de ontmoetingsruimtes Lunetten en De Dreef en de~~,~~ dansruimte/dojo Van Meelstraat. De ~~en~~ schakelzaal Cultuurcampus en de Fletiozaal zijn kleiner dan een sportzaal, het tarief voor deze zalen is het sportzaaltarief -15%. ~~Er wordt geen onderscheid meer gemaakt in tarieven tussen de verschillende sportzalen.~~ Het tarief voor de sporthallen in Galgenwaard wordt gelijk getrokken aan het tarief voor de andere sporthallen.

De turnzaal zien we als specialistische accommodatie. Voor deze accommodatie wordt geen daluurtarief gerekend omdat de bezetting al zeer hoog is, ook op de uren tussen 15:00 en 18:00 uur en in de weekenden.

4 Tarievenbeleid sportvelden

De maatvoering en het type ondergrond van de velden verschilt per sport. Daardoor verschillen ook de kosten per jaar die nodig zijn voor het onderhoud en de reservering voor vervanging.

Bij de veldsport wordt voor de tarieven onderscheid gemaakt tussen de sporten met grote ledenaantallen waarbij regelmatig potentiële leden afgewezen moeten worden vanwege een tekort aan velden, te weten voetbal en hockey, en sporten met minder hoge ledenaantallen. Dit doen we om bij voetbal en hockey efficiënt gebruik van de velden te stimuleren en beter aan te sluiten op de Algemene Gebruiksvoorwaarden Maatschappelijk Vastgoed.

Uitgangspunten tarieven sportvelden:

- De vereniging betaalt voor het gebruik van de trainingsvelden per uur. Voor de kunstgrasvelden wordt een maximering van het tarief gesteld op 25 trainingsuren per week per veld. Als de vereniging meer dan 25 uur gebruik maakt van het trainingsveld, worden deze extra uren niet doorberekend.
- ~~Voor alle sporten gaan verenigingen een tarief betalen voor alle trainingsuren en uren voor wekelijkse (oefen)wedstrijden op doordeweekse dagen.~~
- Als op een sportpark ook een trainingsveld met een kleinere omvang dan een heel veld ligt dan wordt voor dat veld het tarief per uur aangepast. Voor een veld met de omvang van een half voetbalveld wordt het halve trainingstarief gerekend.
- Voor elke sport wordt uitgegaan van het sportseizoen, gekoppeld aan de competitie. De tarieven voor trainingsuren en wedstrijddagen/weekenden gelden gedurende dit seizoen. Extra uren buiten het seizoen kunnen tegen een daluren tarief (27,5% korting) gereserveerd worden.
- Bij voetbal en hockey gaan verenigingen voor de wedstrijden een tarief betalen per wedstrijddag. Waarbij het tarief voor de hoofdspeeldag relatief hoog is, en een tweede weekenddag voor een zeer beperkt tarief afgenomen kan worden.
- Bij de andere veldsporten blijven verenigingen voor hun wedstrijden een weekendtarief betalen waarbij rekening is gehouden met een realistisch aantal uren gebruik.
- Conform de Algemene Gebruiksvoorwaarden Maatschappelijk Vastgoed hoort bij het gebruik van een sportveld voor wedstrijden ook het gebruik van twee kleedkamers. Het tarief voor het gebruik van de wedstrijdvelden is per sport voor alle verenigingen hetzelfde. Op enkele sportparken zijn de kleedkamers overgedragen aan de vereniging(en); geprivatiseerd. Deze verenigingen krijgen óf jaarlijks een vergoeding voor het onderhoud en de reservering voor vervanging óf hebben een eenmalige bijdrage voor de kleedkamers ontvangen bij realisatie van het verenigingsgebouw.
- Bij hockeyvelden is het basistarief voor een zand ingestrooid kunstgrasveld. Als een vereniging een andere veldafwerking/toplaag wenst, bijvoorbeeld een waterveld of semi-waterveld, wordt een kostprijs dekkende toeslag over de afschrijvingsperiode doorberekend.
- Als meerdere seizoengebruikers, met ongeveer hetzelfde speelseizoen, hetzelfde (wedstrijd)veld gebruiken dan wordt in afstemming met de gebruikers beoordeeld wat een realistische verdeling van het weekendtarief/wedstrijdtarief is. De trainingsuren door de week worden per gebruiker gereserveerd en afgerekend.
- Dubbelgebruik van natuurgrasvelden door sporten met verschillende speelseizoenen heeft in principe geen effect op de berekende tarieven. Wanneer er overlap in het speelseizoen zit dan krijgt de hoofdgebruiker van het veld een korting op het wedstrijdtarief per veld. In het geval van dubbelgebruik voetbal-cricket, waarbij het om een maand dubbelgebruik gaat, wordt een korting van 10% gegeven op het wedstijdtarief van de betreffende velden.

5 Tarievenbeleid atletiekbanen

In Utrecht zijn drie atletiekbanen, namelijk Overvecht (noord), Maarschalkerweerd (oost) en Amaliapark (Leidsche Rijn/west). De atletiekbanen worden voornamelijk voor trainingsactiviteiten gebruikt. Atletiek kent geen wekelijkse competitie zoals bij de veldsport.

Uitgangspunten tarieven atletiekbanen:

- Het tarief voor het gebruik van een atletiekbaan is mogelijk per los uur, of per (trainings-) uur voor het hele sportseizoen.
- Voor het gebruik van een atletiekbaan buiten het seizoen dient apart gereserveerd en betaald te worden.
- Op de atletiekbanen Maarschalkerweerd en Amaliapark wordt de baanverlichting kostendekkend doorberekend (energielasten + onderhoud). Afhankelijk van het seizoen zal het tarief voor baanverlichting aan de reservering worden toegevoegd. De baanverlichting op de atletiekbaan Overvecht is in beheer bij atletiekvereniging Hellas. Het gebruik van de baanverlichting dient met de vereniging afgestemd te worden.

6 Tarievenbeleid zwembaden

De zwembaden worden gedurende de week door veel verschillende partijen gebruikt. Voor recreatief- en banenzwemmen worden losse kaartverkoop, badenkaarten en abonnementen aangeboden. Voor leszwemmen wordt gerekend met een lestarief en/of een cursustarief. Voor het gebruik van hele baden, bijvoorbeeld door verenigingen, wordt gewerkt met een uurtarief. Dit uurtarief geldt zowel voor seizoencontracten (trainings- en wedstrijduren) en losse verhuur. Dit tarievenbeleid gaat alleen over het tarief voor gebruik van hele baden.

Uitgangspunten tarieven zwembaden:

- De systematiek van een uurtarief voor het gebruik van de zwembaden wordt gehandhaafd.
- Om het badwater efficiënt te blijven gebruiken is het gebruik van losse banen alleen mogelijk in combinatie met andere gebruikers. Het reserveren van een of twee banen in een verder leeg bad kan dus niet. Het tarief voor een losse baan wordt afgeleid van het tarief voor het totale bad.

7 Monitoring en evaluatie

Gedurende de eerste twee jaar/sportseizoenen zullen de effecten van het nieuwe tarievenbeleid gemonitord worden. Dit doen we door te controleren op betalingsachterstanden, daarover tijdig in gesprek te gaan met de organisaties, en jaarlijks een enquête uit te zetten over de ledenaantallen-ontwikkelingen bij verenigingen en andere sportorganisaties. Verenigingen en sportorganisaties kunnen hierbij zelf ook een rol pakken door tijdig bij de VSU en bij de gemeente aan te geven dat zij financiële problemen voorzien.

In het najaar 2019 zal een evaluatie plaatsvinden van het nieuwe tarievenbeleid waarover in het voorjaar 2020 gerapporteerd zal worden aan de gemeenteraad. Wanneer uit deze evaluatie blijkt dat de implementatie van het nieuwe tarievenbeleid onbedoelde nadelige effecten zijn opgetreden dan zullen adviezen voor bijstelling van het tarievenbeleid voorgesteld worden die dan met ingang van augustus 2020 geïmplementeerd zullen worden.

Na vier jaar zal een uitgebreide evaluatie plaatsvinden waarbij ook meegenomen zal worden of het tarievenbeleid nog aansluit bij de doelstellingen van gemeente Utrecht.

8 Tarieven sportaccommodaties vanaf augustus 2017

Indexering 2017: 1,5% (reeds doorgevoerd)
daluurkorting: 27,5%

Tarieven Binnensport

	Kostprijs dekkend tarief per uur	Vereniging tarief per uur	Daluur tarief vereniging	Maatschap-pelijk tarief per uur	Daluurtarief Maatschap-pelijk	Commer-cieel / Markt conform tarief
Gymzaal	€ 59,28	€ 189,1873	€ 134,1830	€ 202,9169	€ 156,4516	€ 30,00
Sportzaal	€ 119,60	€ 30,68	€ 22,25	€ 35,29	€ 25,59	€ 47,00
Sporthal	€ 178,81	€ 61,37	€ 44,49	€ 70,57	€ 51,17	€ 94,00
Turnzaal	-	€ 41,05	-	€ 47,20	-	€ 63,00
Fletiozaal en Schakelzaal		€ 26,08	€ 18,91	€ 29,99	€ 21,74	€ 47,00

Tarieven Zwemmen

	Kostprijs dekkend tarief per uur	Vereniging tarief per uur	Maatschappelijk tarief per uur	Commercieel Markt conform tarief
Doelgroepenbad*	€ 314,65	€ 389,6927	€ 454,1649	€ 60,00
Wedstijdbad 25m	€ 329,88	€ 754,4836	€ 865,7951	€ 115,00
Wedstijdbad 50m	€ 659,75	€ 15048,9572	€ 1731,6003	€ 230,00
Recreatiebad	€ 350,18	€ 1097,2564	€ 1253,6579	€ 167,00

* het doelgroepenbad Fletiomare valt onder het tarief wedstijdbad 25m

Met opmaak: Lettertype: 9 pt, Niet Vet

Met opmaak: Lettertype: 9 pt, Niet Vet

Tarieven Atletiek

	Kostprijs dekkend tarief per uur	Vereniging tarief per uur	Vereniging tarief Sportseizoen per uur	Maatschappelijk tarief per uur	Commercieel - Markt conform tarief
Atletiekbaan	€ 142,49	€ 16,30	€ 635,74	€ 24,45	€ 32,00
Elektriciteit	€ 15,23	€ 15,23	€ 15,23	€ 15,23	€ 15,23

Tarieven Sportvelden per uur; trainen

	Kostprijs dekkend tarief per uur	Vereniging tarief per uur	Vereniging tarief Sportseizoen per uur (voor de eerste 25 uur gebruik per week)	Daluur tarief vereniging	Commercieel - Markt conform tarief
Amercan Football	€ 43,84	€ 5,26	€ 205,09	€ 3,81	€ 28,00
Cricket	€ 92,06	€ 11,04	€ 132,52	€ 8,01	€ 32,00
Handbal	€ 44,77	€ 5,37	€ 107,40	€ 3,89	€ 15,00
Hockey	€ 36,92	€ 8,49	€ 331,07	€ 6,15	€ 28,00
Honkbal	€ 94,98	€ 11,39	€ 307,64	€ 8,26	€ 28,00
Softbal	€ 65,87	€ 7,90	€ 213,29	€ 5,73	€ 25,00
Korfbal	€ 57,37	€ 8,60	€ 189,24	€ 6,24	€ 25,00
Lacross	€ 43,84	€ 5,26	€ 205,09	€ 3,81	€ 28,00

	Kostprijs dekkend tarief per uur	Vereniging tarief per uur	Vereniging tarief Sportseizoen per uur (voor de eerste 25 uur gebruik per week)	Daluur tarief vereniging	Commercieel – Markt conform tarief
Rugby	€ 52,04	€ 8,32	€ 324,63	€ 6,03	€ 28,00
Voetbal, kunstgr.	€ 50,02	€ 9,36	€ 365,21	€ 6,79	€ 28,00
Voetbal, natuurgr.	€ 86,28	€ 9,36	€ 365,21	–	€ 28,00

Tarieven Sportvelden per weekend(dag); wedstrijden

	hoofd speeldag	tweede speeldag	weekend tarief
Amercan Football	–	–	€ 1.640,71
Cricket	–	–	€ 795,11
Handbal	–	–	€ 859,17
Hockey*	€ 4.414,33	€ 882,87	€ 5.297,19
Honkbal	–	–	€ 2.461,06
Softbal	–	–	€ 1.706,34
Korfbal	–	–	€ 1.513,88
Lacross	–	–	€ 1.640,71
Rugby	–	–	€ 5.194,10
Voetbal, kunstgras	€ 4.931,61	€ 986,32	€ 5.917,93
Voetbal, natuurgras.**	€ 4.931,61	€ 986,32	€ 5.917,93

* Voor hockey is het tarief gebaseerd op een zand-ingestrooid kunstgrasveld. De meerprijs voor een waterveld of een semi waterveld betaalt de vereniging met een kostprijs dekkende opslag.

** Bij dubbelgebruik met cricket -10% = € 5.327,94.

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling Hanrath, S.H. (Sandra)
Kenmerk	4358491
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 15
Portefeuille	Sport

Tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017

besluit

1 De nieuwe tarieven sportaccommodaties per 1 augustus 2017 te implementeren voor alle gebruikers die onder de nieuwe algemene gebruiksvoorwaarden maatschappelijk vastgoed vallen.

2 2 Verenigingen voor wie de kosten voor gebruik van de accommodatie door de beleidswijziging met 5 euro of meer per lid stijgen, de mogelijkheid bieden om een ingroeiregeling af te sluiten van maximaal vier jaar, zoals beschreven in het Tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017.

3 3 De tarieven telkens voor een periode van vier jaar vast te leggen, uitgezonderd de jaarlijkse indexering, om de gebruikers in staat te stellen hun financiële situatie te stabiliseren.

4 Aan verenigingen die samen gebruikmaken van dezelfde sportvelden een gesplitst tarief te rekenen naar rato van gebruik.

5 Het tarievenbeleid sportaccommodaties Utrecht 2017 vast te stellen, met daarbinnen een verenigingstarief, een maatschappelijk tarief en een commercieel tarief per type sportaccommodatie.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier

mr. M. van Hall

De voorzitter gemeenteraad

mr. J.H.C. van Zanen

Burgemeester en Wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	S.H. Hanrath	**Datum**	11 mei 2017
Doorkiesnummer	030 - 28 68346	**Ons kenmerk**	4358491/20170509
E-mail	s.hanrath@utrecht.nl	**Onderwerp**	Tarievenbeleid sport, toelichting op de effecten per vereniging
Bijlage(n)	2		
Uw kenmerk		**Verzonden**	
Uw brief van		Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden	

Geachte heer, mevrouw,

U heeft separaat het vervangende raadsvoorstel tarievenbeleid sport ontvangen, samen met een vervangende bijlage tarievenbeleid sport Utrecht 2017. Hiermee wordt toezegging 17/T64 afgedaan. De ingroeiregeling voor verenigingen wordt toegezegd op basis van een stijging van de kosten per lid en niet op basis van een stijgingspercentage voor de vereniging, te weten vanaf 5,- stijging per lid.
In samenhang met de reeds vastgestelde algemene gebruiksvoorwaarden maatschappelijk vastgoed is in voorliggend raadsvoorstel ook het beslispunt over de frequentie voor tariefswijzigingen aangescherpt. Tariefswijzigingen, anders dan de jaarlijkse indexering, worden telkens voor vier jaar vastgesteld. Hiermee komen we tegemoet aan de wens van de vier verenigingen die de algemene gebruiksvoorwaarden nog niet hebben ondertekend.
Met deze brief geeft het college u een toelichting op de effecten van het nieuwe, aangepaste tarievenbeleid op verenigingen.

Controle van effecten voor verenigingen

Ter voorbereiding op de commissiebespreking van het tarievenbeleid sport hebben enkele fracties inzicht gevraagd in de effecten per vereniging. Op 29 maart is aan de commissie M&S een memo gestuurd met daarin een overzicht met de effecten van het nieuwe tarievenbeleid per vereniging. Enkele verenigingen gaven ten tijde van de raadsinformatiebijeenkomst en de commissiebespreking aan dat de berekeningen voor hen niet klopten. Om deze onrust weg te nemen is dit overzicht gecontroleerd ter voorbereiding op de raadsbespreking van het tarievenbeleid sport op 1 juni:

- Aan alle verenigingen is een mail verzonden met de gegevens van hun vereniging met het verzoek deze te controleren; aantal leden, aantal velden/zalen, aantal trainingsuren per week.
- Alle veldsportverenigingen zijn gebeld, omdat bij deze verenigingen de meeste kans op verschillen was. Niet alle verenigingen zijn bereikt, omdat telefoonnummers soms niet bleken te kloppen.
- ±80% van de veldsportverenigingen heeft gereageerd.
- Van de binnensport heeft een handvol verenigingen een reactie gegeven, van de zwemsport slechts 1 vereniging en van de atletiek geen enkele vereniging. Voor deze takken van sport vallen de effecten eerder positief dan negatief uit.
- Voor de meeste verenigingen die gereageerd hebben waren de genoteerde gegevens correct.

- 11 van de 45 verenigingen hebben een aanpassing van het aantal leden doorgegeven.
- 12 van de 45 verenigingen hebben een aanpassing van het aantal trainingsuren doorgegeven.
- Met 6 verenigingen is een gesprek gevoerd over de gegevens om te zorgen voor duidelijkheid en wederzijds begrip

Bij dit proces is de VSU nauw betrokken geweest. Zij hebben alle mails en antwoorden daarop in cc ontvangen. Verenigingen hebben kunnen aangeven of betrokkenheid van de VSU bij een gesprek wenselijk was.
Met het verwerken van alle nieuw ingebrachte gegevens bleek dat in het overzicht foutief gebruik was gemaakt van álle geregistreerde trainingsuren per vereniging voor voetbal en hockey. Er was geen rekening gehouden met de maximering in tarief als er meer dan 22,5 uur op een veld getraind wordt. Dit gaf voor de grote verenigingen een verkeerd beeld van het huidige huurbedrag. Ook kwamen nog andere fouten in de gegevens boven tafel die te maken hadden met uitzonderingen.

Herstel van de gegevens en het overzicht

Op basis van de gecontroleerde gegevens is voor de veldsport een nieuw overzicht gemaakt. In dit overzicht is het werkelijk gefactureerde bedrag voor het seizoen 2016-2017 opgenomen. Over het algemeen zijn het aantal trainingsuren en het aantal wedstrijdvelden in het overzicht gelijk aan de aantallen die voor dit seizoen zijn gefactureerd. Dat kan dus afwijken van de nieuw ingebrachte gegevens van de verenigingen. In het nieuwe overzicht zijn de kortingen voor geprivatiseerde kleedkamers – anders dan in het vorige overzicht – wél meegenomen, zowel in de huurbedragen voor het huidige seizoen als in de berekeningen o.b.v. de nieuwe tarieven. In het nieuwe overzicht is uitgegaan van alle gegevens van het huidige seizoen, en niet meer van het seizoen 2014-2015. Door uit te gaan van de meest recente informatie is er meer budget overgebleven. Hiermee wordt o.a. de ingroeiregeling bekostigd, en zijn nog enkele aanvullende tariefsaanpassingen doorgevoerd ten voordele van de gebruikers.

Aanvullende tariefsaanpassingen

Aanvullende op de eerder gecommuniceerde tarieventabel zijn in de bijlage tarievenbeleid sport Utrecht 2017 nog enkele wijzigingen doorgevoerd op de tarieven die passen binnen de doelstellingen van het nieuwe tarievenbeleid, o.a. het stimuleren van efficiënt gebruik, en die ten voordele zijn van de gebruikers:

- De veldsportverenigingen die intensief gebruik maken van de trainingsvelden komen we tegemoet door toch een maximering op het aantal trainingsuren per veld te hanteren. Als verenigingen meer dan 25 uur per veld trainen hoeven ze binnen het nieuwe tarievenbeleid voor de uren boven de 25 niet te betalen.
- Voor dubbelgebruik van de natuurgrasvelden door voetbal en cricket, met een overlap van 1 maand in het sportseizoen, krijgt de hoofdgebruiker een korting van 10% per veld.
- De nieuwe tarieven voor de zwembaden worden voor komend seizoen zonder indexering doorgevoerd. De huidige tarieven voor de zwembaden zijn immers al in januari van dit jaar geïndexeerd.
- Het huidige gymzaal tarief voor verenigingen wordt alleen geïndexeerd. De verhoging van het tarief komt te vervallen.
- Bovenop genoemde aanpassingen is nog een kleine budget beschikbaar. Wij zetten dit in voor de binnensport om de effecten van de harmonisering enigszins te kunnen versterken. Bijvoorbeeld door de tarieven voor daluren nog wat te verlagen. Deze maatregel moet nog uitgewerkt worden.

Deze aanvullende maatregelen zijn afgestemd met de VSU. Met deze aanvullende maatregelen blijft de tariefswijziging budgettair neutraal.

Effecten op verenigingen met aangepaste tarieven

In het overzicht met effecten dat als bijlage bij deze brief wordt meegestuurd zijn bovengenoemde aanpassingen al verwerkt. Als toelichting op dit overzicht zijn de uitzonderingen per vereniging opgenomen in een tweede bijlage, evenals een leeswijzer. Uitzonderingen zijn o.a. huidige maatwerkkortingen, meer of minder velden, andere formaat trainingsvelden, etc.

Verenigingen met een huurovereenkomst

Zoals in het beslispunt 1 van het raadsvoorstel is omschreven valt het grootste deel van alle gebruikers van de gemeentelijke sportaccommodaties onder de algemene gebruiksvoorwaarden, en ook onder het nieuwe tarievenbeleid. De algemene gebruiksvoorwaarden maatschappelijk vastgoed zijn voor de binnensport en zwembaden ingevoerd per augustus 2015. Het grootste deel van de veldsportverenigingen heeft deze geaccepteerd per augustus 2016. Vier verenigingen, te weten Sporting ’70, Hercules, Voorwaarts en Kampong, wachten met tekenen op de vaststelling van het tarievenbeleid. Vanaf augustus 2017 zullen de algemene gebruiksvoorwaarden maatschappelijk vastgoed in bijgestelde vorm voor alle gebruikers gelden. Uitgezonderd zeven verenigingen, te weten VV de Meern, DESTO, MHC Fletiomare, VV Rivierwijkers, PVC, UVV Voetbal en UVV Honk- en softball. Deze hebben een huurovereenkomst gekoppeld aan een opstalrecht voor onbepaalde tijd en krijgen geen nieuwe gebruiksovereenkomst. In deze huurovereenkomsten staan tarieven genoemd voor het huren/gebruiken van de sportvelden. Deze tarieven worden jaarlijks geïndexeerd. Voor het gebruik van de sportvelden voor wedstijden gedurende het sportseizoen blijven deze tarieven gelden. Ook voor de trainingsuren per veld zullen de tarieven zoals genoemd in de huurovereenkomst gerekend worden. Voor het gebruik van de velden buiten het sportseizoen zullen aan deze verenigingen wel de nieuwe tarieven doorgerekend worden. Dit gebruik staat niet in de huurovereenkomst genoemd. De regeling voor maximering van het aantal trainingsuren op 22 uur per week wordt ook voor deze verenigingen opgehoogd naar 25 uur per week.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

		Oud		Nieuw									Effect								Uitgaande van een indexering van 1,5% per jaar			
		Gefactureerde huur '16-'17	Huur '16-'17 - bij extrapolatie bestaande systeem - incl. index v. 1,5%	Werkelijk aantal trainingsuren	Te factureren trainingsuren	Trainings tarief nieuw	Aantal Wedstrijdvelden	Tarief wedstrijd alle velden	korting op wedstrijd velden	Wedstrijd tarief nieuw bij volledig weekend (met korting kleedkamers)	Huur '17-'18 totaal	Aantal leden	Verschil Oud-Nieuw €	Verschil Oud-Nieuw %	Verschil per lid	Huurkosten per lid	Aantal jaar Ingroeiregeling	Jaarsnede	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4
Kampong hockey	Hockey	50.000,00	50.750,00	112	100	33.107,00	4	21.188,68		21.188,68	54.295,68	3.250	3.545,68	7%	1,09	16,71			54.295,68	55.110,12	55.936,77	56.775,82
Zwaluwen Hockey	Hockey	22.000,00	22.330,00	52	50	16.553,50	2	10.594,34	14,4%	9.068,76	25.622,26	840	3.292,26	15%	3,92	30,50			25.622,26	26.006,59	26.396,69	26.792,64
Totaal	**Hockey**		**73.080,00**								**79.917,94**		**6.837,94**	**9%**	**2,51**	**23,60**			**79.917,94**	**81.116,70**	**82.333,45**	**83.568,46**
Ardahanspor	Voetbal	7.458,60	7.570,48		5,75	2.099,96	1	5.917,93		5.917,93	8.017,89	192	447,41	6%	2,33	41,76			8.017,89	8.138,16	8.260,23	8.384,13
D.H.S.C.	Voetbal	18.682,19	18.962,42		25,75	9.404,16	2	11.835,86		11.835,86	21.240,02	570	2.277,59	12%	4,00	37,26			21.240,02	21.558,62	21.882,00	22.210,23
D.V.S.U.	Voetbal	29.959,53	30.408,92		44,5	16.251,85	3	14.794,83		14.794,83	31.046,68	580	637,75	2%	1,10	53,53			31.046,68	31.512,38	31.985,06	32.464,84
D.W.S.V.	Voetbal	8.713,61	8.844,31		10,5	3.834,71	1	5.917,93		5.917,93	9.752,64	230	908,32	10%	3,95	42,40			9.752,64	9.898,92	10.047,41	10.198,12
Domstad Majella	Voetbal	6.732,03	6.833,01		4	1.460,84	1	5.917,93		5.917,93	7.378,77	190	545,76	8%	2,87	38,84			7.378,77	7.489,45	7.601,79	7.715,82
E.D.O.	Voetbal	5.716,20	5.801,94		5	1.826,05	2	9.863,22	63%	3.649,39	5.475,44	260	-326,50	-6%	-1,26	21,06			5.475,44	5.557,57	5.640,94	5.725,55
Elinkwijk	Voetbal	17.324,70	17.584,57	33	31	11.321,51	4	23.671,72	67%	7.811,67	19.133,18	650	1.548,61	9%	2,38	29,44			19.133,18	19.420,18	19.711,48	20.007,15
Eminent Boys	Voetbal	3.762,34	3.818,78		3	1.095,63	1	4.931,61		4.931,61	6.027,24	102	2.208,46	58%	21,65	59,09	4	jaar ingroei regeling	552,12	4.370,89	4.996,85	5.640,61	6.302,55
Faja Lobi	Voetbal	16.766,66	17.018,16		18	6.573,78	2	11.835,86		11.835,86	18.409,64	357	1.391,48	8%	3,90	51,57			18.409,64	18.685,78	18.966,07	19.250,56
H.M.S. voetbal	Voetbal	7.920,97	8.039,78		7,5	2.739,08	1	5.917,93		5.917,93	8.657,01	87	617,22	8%	7,09	99,51	2	jaar ingroei regeling	308,61	8.348,39	8.786,86	8.918,66	9.052,44
Kampong voetbal	Voetbal	51.475,66	52.247,79	96	85	31.042,85	7	39.058,34		39.058,34	70.101,19	2.100	17.853,39	34%	8,50	33,38	3	jaar ingroei regeling	5.951,13	58.198,93	65.112,31	72.220,00	73.303,30
Kismet	Voetbal	3.762,33	3.818,76		3	1.095,63	1	4.931,61		4.931,61	6.027,24	110	2.208,48	58%	20,08	54,79	4	jaar ingroei regeling	552,12	4.370,88	4.996,85	5.640,61	6.302,55
Magreb '90	Voetbal	8.713,60	8.844,30		10,5	3.834,71	1	5.917,93		5.917,93	9.752,64	300	908,33	10%	3,03	32,51			9.752,64	9.898,92	10.047,41	10.198,12
Odin	Voetbal	5.939,41	6.028,50		6	2.191,26	1	4.931,61		4.931,61	7.122,87	225	1.094,37	18%	4,86	31,66			7.122,87	7.229,71	7.338,16	7.448,23
P.V.C.V.	Voetbal	33.802,91	34.309,95		60,5	22.095,21	3	17.753,79		17.753,79	39.849,00	1.300	5.539,04	16%	4,26	30,65			39.849,00	40.446,73	41.053,43	41.669,23
Sporting '70	Voetbal	17.792,72	18.059,61	55	44,1	16.105,76	2,8	16.570,20	63%	6.130,98	22.236,74	1.000	4.177,13	23%	4,18	22,24			22.236,74	22.570,29	22.908,84	23.252,47
Sterrenwijk	Voetbal	6.732,03	6.833,01		3	1.095,63	1	5.917,93		5.917,93	7.013,56	193	180,55	3%	0,94	36,34			7.013,56	7.118,76	7.225,54	7.333,93
sv de Dreef	Voetbal	7.260,50	7.369,41		5	1.826,05	1	5.917,93		5.917,93	7.743,98	221	374,57	5%	1,69	35,04			7.743,98	7.860,14	7.978,04	8.097,71
SV Nieuw Utrecht	Voetbal	8.977,81	9.112,48		11,5	4.199,92	1	5.917,93		5.917,93	10.117,85	390	1.005,37	11%	2,58	25,94			10.117,85	10.269,61	10.423,66	10.580,01
USV Hercules 1882	Voetbal	32.932,63	33.426,62	95	80,9	29.545,49	6,2	34.323,99	60%	13.729,60	43.275,09	1.400	9.848,47	29%	7,03	30,91	2	jaar ingroei regeling	4.924,23	38.350,85	43.924,21	44.583,08	45.251,82
V.S.C. voetbal	Voetbal	23.630,83	23.985,29		22	8.034,62	3	17.753,79		17.753,79	25.788,41	643	1.803,12	8%	2,80	40,11			25.788,41	26.175,24	26.567,86	26.966,38
V.V.J.	Voetbal	6.937,92	7.041,99		8,5	3.104,29	2	11.835,86	60,5%	4.675,16	7.779,45	240	737,46	10%	3,07	32,41			7.779,45	7.896,14	8.014,58	8.134,80
Voorwaarts	Voetbal	6.639,53	6.739,12		16,25	5.934,66	1	5.917,93	60,5%	2.337,58	8.272,24	350	1.533,12	23%	4,38	23,63			8.272,24	8.396,33	8.522,27	8.650,11
Vv Hoograven	Voetbal	8.581,49	8.710,21		10	3.652,10	1	5.917,93		5.917,93	9.570,03	170	859,82	10%	5,06	56,29	2	jaar ingroei regeling	429,91	9.140,12	9.713,58	9.859,28	10.007,17
Zwaluwen Voetbal	Voetbal	14.363,87	14.579,33		29,75	10.865,00	3	17.753,79	63,5%	6.480,13	17.345,13	1.022	2.765,80	19%	2,71	16,97			17.345,13	17.605,31	17.869,39	18.137,43
Totaal / gemiddeld	**Voetbal**		**365.988,77**								**427.133,89**		**61.145,12**	**17%**	**3,88**	**36,63**			**406.256,17**	**425.258,90**	**438.906,40**	**446.644,67**
																			20.877,72	8.282,00	1.137,61	-
Dominators	American football	1.380,90	1.401,61		7	1.435,63	0,5	820,36	20%	656,28	2.091,91	115	690,30	49%	6,00	18,19	2	jaar ingroei regeling	345,15	1.746,76	2.123,29	2.155,14	2.187,47
Kampong cricket	Cricket	8.240,02	8.363,62		6	795,12	2	1.590,22		1.590,22	2.385,34	145	-5.978,28	-71%	-41,23	16,45			2.385,34	2.421,12	2.457,44	2.494,30
Hercules Cricket	Cricket	2.429,64	2.466,08		2,3	304,80	2	1.590,22		1.590,22	1.895,02	52	-571,07	-23%	-10,98	36,44			1.895,02	1.923,44	1.952,29	1.981,58
H.M.S. Cricket	Cricket	-	-		1,5	198,78	1	795,11		795,11	993,89	29	993,89	100%	34,27	34,27	4	jaar ingroei regeling	248,47	248,47	504,40	767,95	1.039,29
HV Leidsche Rijn	Handbal	1.224,98	1.243,35		13,5	1.449,90	0	-		-	1.449,90	258	206,55	17%	0,80	5,62			1.449,90	1.471,65	1.493,72	1.516,13
Domstad Dodgers	*Honkbal*				*3,2*	*984,45*	*1*	*2.461,06*		2.461,06												
	Softbal				*8,3*	*1.770,31*	*1*	*1.706,34*		1.706,34												
Domstad Dodgers	Honk-/Softbal	6.987,53	7.092,34			2.754,76		4.167,40		4.167,40	6.922,16	230	-170,19	-2%	-0,74	30,10			6.922,16	7.025,99	7.131,38	7.238,35
Synergo	Korfbal	7.127,29	7.234,20		18	3.406,32	2	3.027,76		3.027,76	6.434,08	380	-800,12	-11%	-2,11	16,93			6.434,08	6.530,59	6.628,55	6.727,98
H.K.C.	Korfbal	6.442,08	6.538,71		15	2.838,60	2	3.027,76		3.027,76	5.866,36	220	-672,35	-10%	-3,06	26,67			5.866,36	5.954,36	6.043,67	6.134,33
Fiducia	Korfbal	4.106,60	4.168,20		18	3.406,32	2	3.027,76		3.027,76	6.434,08	262	2.265,88	54%	8,65	24,56	3	jaar ingroei regeling	755,29	4.923,49	5.763,97	6.628,55	6.727,98
Domstad Devils	Lacrosse	2.134,66	2.166,68		8	1.640,72	0,5	820,36		820,36	2.461,08	123	294,40	14%	2,39	20,01			2.461,08	2.497,99	2.535,46	2.573,49
U.R.C.	Rugby	6.154,80	6.247,12		24	2.882,71	2	10.388,20	63%	3.843,63	6.726,35	400	479,23	8%	1,20	16,82			6.726,35	6.827,24	6.929,65	7.033,60
Totaal / gemiddeld			**46.921,93**								**43.660,16**		**-3.261,77**	**-7%**	**-0,44**	**22,37**			**41.059,00**	**43.044,04**	**44.723,80**	**45.654,48**
																			2.601,16	1.271,02	255,98	-
Verenigingen met een huurcontract. Doen niet mee met nieuwe tarievenbeleid. Wél 1,5% indexering, en maximering trainingsuren vervalt.																						
MHC Fletiomare	Hockey	40.632,74	41.242,23		108,5	29.096,79	4	24.114,00	63,5%	16.457,81	45.554,59	1.963	4.312,36	10%	2,20	23,21	3	van 4 jaar					
DESTO	Voetbal	27.406,70	27.817,80		58,5	15.688,13	6	36.171,01	63,5%	13.202,42	28.890,55	975	1.072,75	4%	1,10	29,63	2	van 3 jaar					
PVC	Voetbal	11.849,37	12.027,11		28,5	7.642,93	2	12.057,00	63,5%	4.400,81	12.043,74	450	16,63	0%	0,04	26,76	4	van 2 jaar					
U.V.V. voetbal	Voetbal	34.028,90	34.539,33		45,12	11.921,16	4	24.114,00		24.114,00	36.035,16	1.000	1.495,83	4%	1,50	36,04	**9**	**totaal ingroei**					
U.V.V. honk en soft	Honkbal	10.027,34	10.177,75				2,3			-	10.177,75	400	-	0%	0,00	25,44							
Vv Rivierwijkers	Voetbal	6.131,00	6.222,97		15	4.022,60	1	6.028,50	63,5%	2.200,40	6.223,00	310	0,04	0%	0,00	20,07							
Vv de Meern	Voetbal	36.764,92	37.316,39	107	100	26.817,32	6	36.171,01	63,5%	13.202,42	40.019,73	1.500	2.703,34	7%	1,80	26,68							
Totaal / gemiddeld			**169.343,58**								**178.944,52**		**9.600,94**	**6%**	**0,95**	**26,83**							
Nieuwe verenigingen																						
HC Rijnvliet	Hockey	12.808,85	13.000,98		26	8.607,82	2	10.594,34	50%	5.297,17	13.904,99		904,01	7%								
Vechtzoom	Voetbal	8.185,19	8.307,97		8,5	3.104,29	1	5.917,93		5.917,93	9.022,22		714,25	9%								
Totaal / gemiddeld													**1.618,25**									
z.o.z. voor de tarieven												**Verschil totaal**	**75.940,48**				**Bedrag nodig voor ingroeiregeling**		**23.478,87**	**9.553,02**	**1.393,59**	**-**

Nieuwe Tarieven '17/'18

	Training p/u	Wedstrijd	hoofd speeldag	tweede speeldag
Voetbal	365,21	5.917,93	4.931,61	986,32
Hockey	331,07	5.297,17	4.414,33	882,87
American Football	205,09	1.640,71		
Cricket	132,52	795,11		
Handbal	107,40	859,17		
Honkbal	307,64	2.461,06		
Korfbal	189,24	1.513,88		
Lacross	205,09	1.640,71		
Rugby	324,63	5.194,10		
Softbal	213,29	1.706,34		

Oude tarieven '16/'17

	Training p/u	*All-inn*	Wedstrijd
Voetbal	264,21		5.939,41
Hockey	264,21		5.939,41
American Football		*1.380,90*	
Cricket			596,00
Handbal	55,68		556,82
Honkbal		*3.330,00*	
Korfbal	148,14		1.665,06
Lacross	264,21		549,40
Rugby	264,21		5.939,41
Softbal		*3.330,00*	

Tarieven huurovereenkomsten '17/'18

Training p/u	Wedstrijd
268,17	6.028,50

Korting natuurgras voetbal bij dubbelgebruik door Cricket:
per natuurgrasveld 5.326,14 per veld (10% korting voor maand dubbelgebruik door cricket)

Tarieven Sportaccommodaties '17-'18 in vergelijking met tarieven '16-'17

Tarieven Binnensport

Vereniging	2017-2018 Vereniging tarief p/u	2017-2018 Vereniging daluur tarief p/u	2016-2017 Vereniging tarief p/u	2016-2017 Vereniging daluur tarief p/u	2016-2017 geindex. met 1,5% Vereniging tarief p/u	2016-2017 geindex. met 1,5% Vereniging daluur tarief p/u	Verschil in € Vereniging tarief p/u	Verschil in € Vereniging daluur tarief p/u	Verschil in % Vereniging tarief p/u	Verschil in % Vereniging daluur tarief p/u
Gymzaal	18,18	13,18	17,91	13,44	18,18	13,64	0,00	-0,46	0%	-3%
Sportzaal	30,68	22,25	35,82	28,7	36,36	29,13	-5,68	-6,88	-16%	-24%
Sporthal *	61,37	44,49	61,93	40,12	62,86	40,72	-1,49	3,77	-2%	9%
Turnzaal	41,05	n.v.t.	41,37		41,99	n.v.t.	-0,94	n.v.t.	-2%	
Galgenwaard			68,49	48,12	69,52	52,14	-8,15	-7,65	-12%	-15%

Maatschappelijk	2017-2018 Maatschappelijk tarief p/u	2017-2018 Maatschappelijk daluur tarief p/u	2016-2017 Particulier tarief p/u	2016-2017 Particulier daluur tarief p/u	2016-2017 geindex. met 1,5% Particulier tarief p/u	2016-2017 geindex. met 1,5% Particulier daluur tarief p/u	Verschil in € Maatschappelijk tarief p/u	Verschil in € Maatschappelijk daluur tarief p/u	Verschil in % Maatschappelijk tarief p/u	Verschil in % Maatschappelijk daluur tarief p/u
Gymzaal	20,91	15,16	21,53		21,85	-	-0,94		-5%	
Sportzaal	35,29	25,59	43,06		43,71	-	-8,42		-24%	
Sporthal **	70,57	51,17	61,93	53,49	62,86	54,29	7,71		11%	
Turnzaal	47,20	n.v.t.	48,58		49,31		-2,11		-4%	
Galgenwaard			68,49	60,59	69,52					

Commercieel / Marktconform	2017-2018 Commercieel / Marktconform tarief p/u	2017-2018 Commercieel / Marktconform daluur tarief p/u	2016-2017 Particulier tarief p/u	2016-2017 Particulier daluur tarief p/u	2016-2017 geindex. met 1,5% Particulier tarief p/u	2016-2017 geindex. met 1,5% Particulier daluur tarief p/u	Verschil in € Commercieel / Marktconform tarief p/u	Verschil in € Commercieel / Marktconform daluur tarief p/u	Verschil in % Commercieel / Marktconform tarief p/u	Verschil in % Commercieel / Marktconform daluur tarief p/u
Gymzaal	30,00	n.v.t.	21,53		21,85		8,15		37%	
Sportzaal	47,00	n.v.t.	43,06		43,71		3,29		8%	
Sporthal	94,00	n.v.t.	61,93		62,86		31,14		50%	
Turnzaal	63,00	n.v.t.	48,58		49,31		13,69		28%	

* Daluurtarief sporthal was in het oude systeem 75% van het particuliere daluurtarief. In het nieuwe tarievenbeleid is het daluurtarief een vast percentage van het reguliere tarief (primetime).

** Het tarief voor maatschappelijk gebruik van een sporthal was in het oude systeem hetzelfde als vereniging. In het nieuwe tarievenbeleid is er, net als bij gymzalen en sportzalen, wel ondersc

Tarieven Veldsport

Vereniging	2017-2018 Vereniging Trainen p/u /p.seizoen	2017-2018 Vereniging Wedstrijd p.seizoen	2016-2017 Vereniging Trainen p/u /p.seizoen	2016-2017 Vereniging Wedstrijd p.seizoen	2016-2017 geindex. met 1,5% Vereniging Trainen p/u /p.seizoen	2016-2017 geindex. met 1,5% Vereniging Wedstrijd p.seizoen	Verschil in € Vereniging Trainen p/u /p.seizoen	Verschil in € Vereniging Wedstrijd p.seizoen	Verschil in % Vereniging Trainen p/u /p.seizoen	Verschil in % Vereniging Wedstrijd p.seizoen
American Football ***	205,09	1.640,71		1.380,90		1.401,61		239,10	100%	17%
Cricket ***	132,52	795,11		596,00		604,94		190,17	100%	31%
Handbal	107,40	859,17	55,68	556,82	56,52	565,17	50,88	294,00	90%	52%
Hockey	331,07	5.297,19	264,21	5.939,41	268,17	6.028,50	62,90	-731,31	23%	-12%
Honkbal ***	307,64	2.461,06		3.330,00		3.379,95		-918,89	100%	-27%
Softbal ***	213,29	1.706,34		3.330,00		3.379,95		-1.673,61	100%	-50%
Korfbal	189,24	1.513,88	148,14	1.665,06	150,36	1.690,04	38,88	-176,16	26%	-10%
Lacross	205,09	1.640,71	264,21	549,40	268,17	557,64	-63,08	1.083,07	-24%	194%
Rugby	324,63	5.194,10	264,21	5.939,41	268,17	6.028,50	56,46	-834,40	21%	-14%
voetbal	365,21	5.917,93	264,21	5.939,41	268,17	6.028,50	97,04	-110,57	36%	-2%

*** In huidige systeem werd geen tarief gerekend voor trainingsuren.

Tarieven Zwembaden

Vereniging	2017-2018 Vereniging Tarief p/u	2016-2017 Vereniging Tarief p/u	2016-2017 geindex. met 1,5% Vereniging Tarief p/u	Verschil in € Vereniging Tarief p/u	Verschil in % Vereniging Tarief p/u
Doelgroepenbad	38,69	38,95	39,53	-0,84	-2,14%
Wedstrijdbad 25m	74,36	72,95	74,04	0,32	0,43%
Wedstrijdbad 50m	148,72	145,92	148,11	0,61	0,41%
Recreatiebad	107,64	102,79	104,33	3,31	3,17%

Maatschappelijk	2017-2018 Maatschappelijk Tarief p/u	2016-2017 Maatschappelijk Tarief p/u	2016-2017 geindex. met 1,5% Maatschappelijk Tarief p/u	Verschil in € Maatschappelijk Tarief p/u	Verschil in % Maatschappelijk Tarief p/u
Doelgroepenbad	44,49	114,36	116,08	-71,59	-62%
Wedstrijdbad 25m	85,51	119,81	121,61	-36,10	-30%
Wedstrijdbad 50m	171,03	239,60	243,19	-72,16	-30%
Recreatiebad	123,79	196,12	199,06	-75,27	-38%

Tarieven Zwembaden Commercieel / Marktconform	2017-2018 Commercieel / Marktconform Tarief p/u	2016-2017 Commercieel / Marktconform Tarief p/u	2016-2017 geindex. met 1,5% Commercieel / Marktconform Tarief p/u	Verschil in € Commercieel / Marktconform Tarief p/u	Verschil in % Commercieel / Marktconform Tarief p/u
Doelgroepenbad	60,00	114,36	116,08	-56,08	-48%
Wedstrijdbad 25m	115,00	119,81	121,61	-6,61	-5%
Wedstrijdbad 50m	230,00	239,60	243,19	-13,19	-5%
Recreatiebad	167,00	196,12	199,06	-32,06	-16%

Tarieven Atletiekbanen

Vereniging	2017-2018 Vereniging per uur	p/u/ p.seizoen	2016-2017 Vereniging		2016-2017 geindex. met 1,5% Vereniging		Verschil in € Vereniging		Verschil in % Vereniging	
Maarschalkerweerd	16,3	635,74	56,28	685,48	57,12	695,76	-40,82	-60,02	-71%	-9%
Overvecht	16,3	635,74	56,28	685,48	57,12	695,76	-40,82	-60,02	-71%	-9%
Amaliapark	16,3	635,74	56,28	1659,81	57,12	1.684,71	-40,82	-1.048,97	-71%	-62%
Verlichting M+A	15,23	per uur	zonder verl	met verlichting	zonder verl	met verlichting	verlichting M+A wordt apart gefactureerd, voor M is dat nu al zo			

Maatschappelijk	2017-2018 Maatschappelijk per uur los	p/u/ p.seizoen	2016-2017 Maatschappelijk per uur los	2016-2017 geindex. met 1,5% Maatschappelijk per uur los	Verschil in € Maatschappelijk per uur los	Verschil in % Maatschappelijk per uur los
Atletiekbaan	24,45	n.v.t.	56,28	57,12	-32,67	-57%
Verlichting M+A	15,23	per uur	zonder verl.	zonder verl	verlichting M+A wordt apart gefactureerd, voor M is dat nu al zo	

Commercieel / Marktconform	2017-2018 Commercieel / Marktconform per uur	p/u/ p.seizoen	2016-2017 Commercieel / Marktconform per uur	2016-2017 geindex. met 1,5% Commercieel / Marktconform per uur	Verschil in € Commercieel / Marktconform per uur	Verschil in % Commercieel / Marktconform per uur los
Atletiekbaan	32,00	n.v.t.	56,28	57,12	-25,12	-44%
Verlichting M+A	15,23	per uur			verlichting M+A wordt apart gefactureerd, voor M is dat nu al zo	

Toelichting op het overzicht Effecten nieuwe tarievenbeleid veldsport

In deze bijlage is per vereniging aangegeven of er maatwerkafspraken zijn in het huidige systeem, of er uitzonderingen zijn, en of er afwijkingen zijn ten opzichte van het vorige overzicht.

Leeswijzer overzicht:

Blok Oud:

- In de gefactureerde bedragen is de korting voor geprivatiseerde kleedkamers, evenals overige maatwerkkortingen meegenomen.
- De gefactureerde huur '16/'17 is geïndexeerd met 1,5%. Ook als er niets aan het tarievensysteem zou wijzigen worden de tarieven geïndexeerd.

Blok Nieuw:

- In de kolom 'te factureren trainingsuren' hebben de verenigingen met een paars blokje voordeel bij de aanvullende tariefsaanpassing van een maximering van 25 trainingsuren per veld op 1 of meerdere velden.
- Omdat in het blok Oud de korting voor kleedkamers is meegenomen zijn deze kortingen in het blok Nieuw ook meegenomen.
- In de kolom 'tarief wedstrijd alle velden' zijn de rose gearceerde verenigingen alleen zaterdag of zondagvereniging. Voor hen is alleen de hoofdspeeldag berekend. De overige verenigingen spelen zaterdag én zondag. Voor hen zijn alle velden alle dagen gerekend.

Aantal leden:

- Als verenigingen een correctie van het ledenaantal hebben doorgegeven is dat hier verwerkt. Niet alle verenigingen hebben dat gedaan.

Blok Effect:

- Het 'verschil Oud-Nieuw' is berekend tussen de geïndexeerde bedragen in het blok Oud en de kolom 'Huur '17/'18 totaal'.
- Het percentage verschil is berekend tussen het bedrag 'verschil Oud-Nieuw' en het geïndexeerde huurbedrag '16/'17.

Ingroeiregeling:

- Verenigingen die tussen de 5,- en 7,50 per lid in kosten stijgen krijgen 2 jaar tijd om in te groeien. Verenigingen die tussen de 7,50 en 10,- per lid in kosten stijgen krijgen 3 jaar tijd, en verenigingen die meer dan 10,- per lid stijgen krijgen 4 jaar tijd om in te groeien in het nieuwe tarief.

Leeswijzer onderstaande toelichting:

- Als er geen bijzonderheden zijn te melden is een '-' aangegeven.
- De verenigingen met een huurcontact zijn in een aparte groep aangegeven. Het gaat hier om hockey, voetbal en honk-/softball.

Hockey	**Opmerkingen**
Kampong hockey	Door werkzaamheden NHC wordt het hoofdveld dit jaar niet gebruikt. Dit is niet meegenomen in de berekeningen omdat het beter vergelijkbaar is met de te verwachten kosten voor volgend jaar. Kampong hockey is een van de verenigingen die in het huidige systeem optimaal gebruik maakt van de maximering van trainingstarieven op 22,5 uur per veld.
Zwaluwen Hockey	-

Voetbal	**Opmerkingen**
Ardahanspor	Ardahanspor kan vanaf komend seizoen gebruik maken van gedeelde kosten voor veldgebruik samen me DVSU.
D.H.S.C.	-
D.V.S.U.	Heeft een gewijzigd aantal trainingsuren opgegeven voor komend seizoen. In de tabel

	is uitgegaan van het aantal gefactureerde trainingsuren voor het lopende seizoen. DVSU kan vanaf komend seizoen gebruik maken van gedeelde kosten voor veldgebruik samen met Ardahanspor. DVSU is een zaterdagvereniging. Hoeft dus vanaf komend seizoen alleen voor de hoofdspeeldag te betalen.
D.W.S.V.	-
Domstad Majella	-
E.D.O.	EDO is een zaterdagvereniging. Hoeft dus vanaf komend seizoen alleen voor de hoofdspeeldag te betalen.
Elinkwijk	De afwikkeling van het gedeprivatiseerde veld is inmiddels rond. Er is overeenstemming over het aantal trainingsuren en wedstrijdvelden.
Eminent Boys	Eminent Boys had tot nu toe een maatwerkafspraak voor 50% korting op het wedstrijdveld. Eminent Boys is een zaterdagvereniging. Hoeft dus vanaf komend seizoen alleen voor de hoofdspeeldag te betalen.
Faja Lobi	Faja Lobi gebruikt 2 velden, en krijgt dat sinds dit jaar ook doorberekend.
H.M.S. voetbal	-
Kampong voetbal	Kampong voetbal had tot nu toe een maatwerkafspraak voor 25% korting op de natuurgrasvelden. In het vorige rekenmodel was 1 kunstgrasveld niet meegenomen, dat in 2016 is overgedragen aan de gemeente. In het huidige seizoen is voor 3 velden gemaximeerd trainingstarief gerekend. Nu geeft Kampong aan 3 x 27,5 uur op deze velden te trainen, plus 10 uur op natuurgras. Kampong voetbal is een van de verenigingen die in het huidige systeem gebruik maakt van de maximering van trainingstarieven op 22,5 uur per veld.
Kismet	Kismet had tot nu toe een maatwerkafspraak voor 50% korting op het wedstrijdveld. Kismet is een zondagvereniging. Hoeft dus vanaf komend seizoen alleen voor de hoofdspeeldag te betalen.
Magreb '90	-
Odin	Voor Odin is in het lopende seizoen per abuis geen trainingstarief in rekening gebracht. Dat wordt hersteld. Daardoor komt het stijgingspercentage nu hoger uit. Odin is een zaterdagvereniging. Hoeft dus vanaf komend seizoen alleen voor de hoofdspeeldag te betalen.
P.V.C.V.	PVCV gebruikt normaal 4 wedstrijdvelden. Omdat vanwege de herinrichting van het sportpark dit seizoen op 3 velden wordt gespeeld is in het rekenmodel ook met 3 wedstrijdvelden gerekend.
Sporting '70	Sporting deelt 2 kunstgrasvelden met Hercules, zowel voor training als voor wedstrijden. In het vorige rekenmodel was dit niet goed genoeg meegerekend. Dit is hersteld in het huidige rekenmodel. Sporting is een van de verenigingen die in het huidige systeem gebruik maakt van de maximering van trainingstarieven op 22,5 uur per veld.
Sterrenwijk	-
sv de Dreef	De Dreef heeft een trainingsveld van 50% omvang van een normaal veld. De trainingstarieven worden hier op aangepast.
SV Nieuw Utrecht	-
USV Hercules 1882	Hercules deelt 2 kunstgrasvelden met Sporting, zowel voor training als voor wedstrijden. In het vorige rekenmodel was dit niet goed genoeg meegerekend. Dit is hersteld in het huidige rekenmodel. Hercules is een van de verenigingen die in het huidige systeem gebruik maakt van de maximering van trainingstarieven op 22,5 uur per veld.
V.S.C. voetbal	-
V.V.J.	-
Voorwaarts	Voorwaarts heeft een trainingsveld van 50% omvang van een normaal veld. De trainingstarieven worden hier op aangepast.
Vv Hoograven	-
Zwaluwen Voetbal	-

Overige veldsport	**Opmerkingen**
Dominators	De Dominators hadden een all-in tarief voor trainen en wedstrijden. Dit tarief is nooit meegegroeid met de vereniging. De Dominators gebruiken samen met de Domstad Devils een natuurgrasveld voor wedstrijden.

Kampong cricket	Kampong cricket betaalde tot nu toe 25% van de kosten van de wedstijdvelden voor voetbal. Er werd geen apart cricket-tarief berekend.
Hercules Cricket	Aan Hercules cricket is dit seizoen slechts 1 pitch in rekening gebracht omdat de 2e pitch in onderhoud is/was. Voor het komende seizoen zijn 2 pitches gerekend.
H.M.S. Cricket	Aan HMS cricket is dit seizoen niets gefactureerd. Het is onduidelijk of zij komend seizoen wel gebruik gaan maken van de pitch.
HV Leidsche Rijn	HVLR gebruikt het buitenveld voor training. Handbal wordt voornamelijk in de zaal gespeeld.
Domstad Dodgers	Met de Domstad Dodgers is afstemming geweest over het gemiddeld aantal trainingsuren op de velden. Dit varieert gedurende het seizoen.
Synergo	-
H.K.C.	-
Fiducia	Aan Fiducia is de afgelopen jaren te weinig veldruimte in rekening gebracht, terwijl dit wel gebruikt werd. Zij zitten nog in een ingroeiregeling. Daarom is het verschil tussen oud en nieuw groter dan bij de andere korfbalverenigingen.
Domstad Devils	De Domstad Devils gebruiken samen met de Dominators een natuurgrasveld voor wedstrijden.
U.R.C.	

Verenigingen met een huurcontract. Doen niet mee met nieuwe tarievenbeleid. Wél 1,5% indexering, en maximering trainingsuren vervalt.	
MHC Fletiomare	Fletiomare is een van de verenigingen die in het huidige systeem optimaal gebruik maakt van de maximering van trainingstarieven op 22,5 uur per veld.
DESTO	DESTO is een zaterdagvereniging. Dit geeft binnen de huurovereenkomst geen financieel voordeel.
PVC	PVC heeft een trainingsveld van 25% omvang van een normaal veld. De trainingstarieven worden hier op aangepast.
U.V.V. voetbal	UVV heeft een trainingsveld van 25% omvang van een normaal veld. De tarieven worden hier op aangepast.
U.V.V. honk en soft	UVV Honk en Softbal betaalt een all-in tarief.
Vv Rivierwijkers	-
Vv de Meern	VV de Meern is een van de verenigingen die in het huidige systeem optimaal gebruik maakt van de maximering van trainingstarieven op 22,5 uur per veld.

Nieuwe verenigingen	
HC Rijnvliet	Heeft komend seizoen nog een ingroeitarief op de wedstrijdvelden van 50%. Dit kortingspercentage is dus niet voor kleedkamers. Vanaf het seizoen ‘18/’19 hebben zij geen korting meer.
Vechtzoom	-

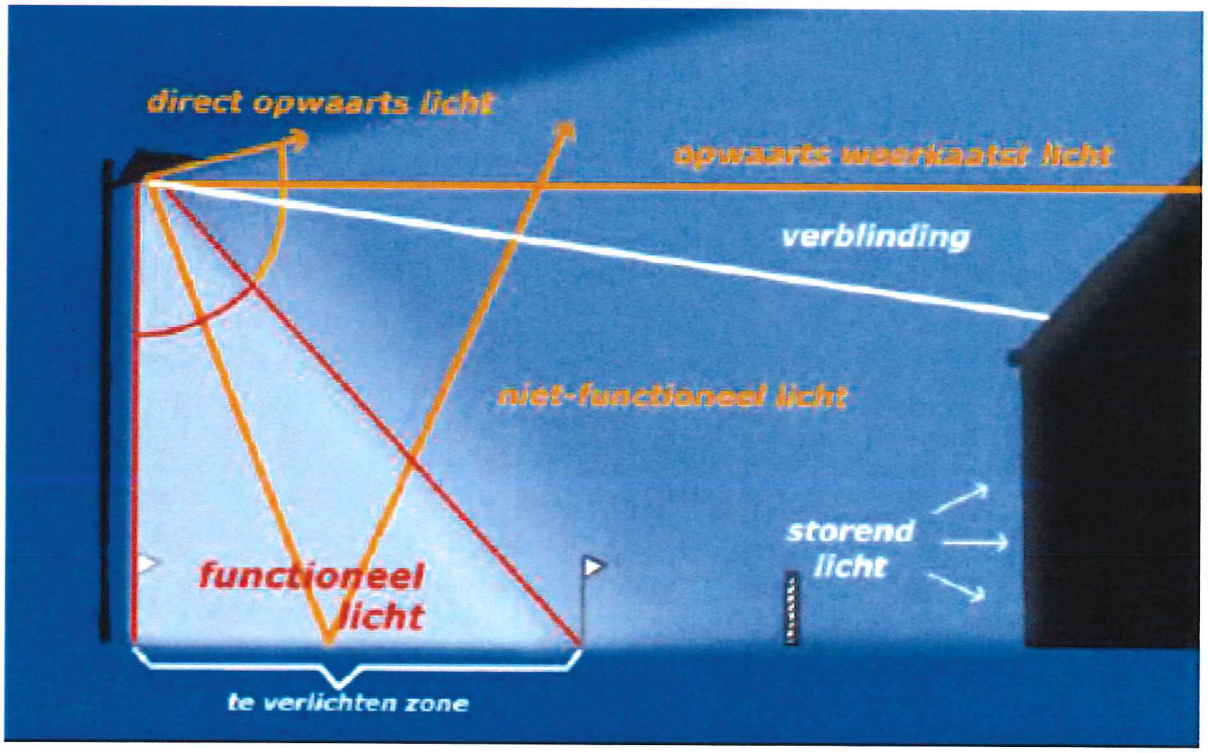
Bewonersinitiatief: elke dag verdient een Nacht van de Nacht!

Alleen licht op straat, niet in de lucht, in groengebieden en boven water

Licht in de nacht is schadelijk voor de natuur. Nachtdieren als uilen, vleermuizen of nachtvlinders komen minder voor, ander dieren gedragen zich anders, ze gaan bijvoorbeeld te vroeg broeden. Door de overdadige verlichting die vaak wijd en zijd uitstraalt zijn de parken, groenstroken en watergangen 's nachts veel lichter dan goed is. Utrecht heeft per inwoner weinig groen, zelfs voor een grote stad. Bescherm dat weinige groen en zorg voor een hoge natuurwaarde! De inwoners kunnen daarnaast door het vele licht de sterrenhemel niet zien, of hebben last van licht dat de woning in schijnt. Door licht uit Utrecht is de hemel tot in de verre omgeving opgehelderd (hemelgloed), waardoor de natuur in de wijde omgeving van de stad 's nachts ook niet donker wordt. De beleving van duisternis als "oer"-element, en van de sterrenhemel wordt steeds zeldzamer. Veertig natuurbeschermingsorganisaties roepen daarom in hun 10-puntenplan onder andere op om nachtelijke duisternis te herstellen.

Utrecht doet elk jaar mee aan de Nacht van de Nacht. Bescherm ook de nacht in de andere nachten! Bestrijd lichtvervuiling actief, net als vele andere gemeenten al doen. In de dierenwelzijnsnota is opgenomen dat bij nieuwe lichtmasten het licht niet uit mag stralen naar groen en water. Helaas blijkt dat in de praktijk de lichtmasten niet worden afgeschermd en het licht rondom uitstraalt.

We roepen de gemeenteraad op om het bestaande beleid actief uit te voeren om de duisternis te beschermen in parken, bij groenstroken en langs watergangen. De wegen moeten natuurlijk goed en veilig worden verlicht en de wegverlichting kan prima het fietspad mee-verlichten. Het licht moet echter gericht zijn op de plekken waar het nodig is, en niet uitstralen naar plekken waar het schadelijk of hinderlijk is. Waar fietsroutes langs "enge bosjes" voeren, is een haag tussen fietsroute en bosje bijvoorbeeld effectiever dan licht het bosje in laten schijnen.

Bron: AMINAL (2003)

Afbeelding overgenomen uit MIRA (2013) Themabeschrijving Lichthinder (www.milieurapport.be)

Lichthinder beperken

Hoe kan de lichthinder worden beperkt?

- ✓ Draai sportveldverlichting zodat deze alleen op het veld straalt en niet er overheen. Scherm de lichtpunten zo af dat het niet naast het veld schijnt. Laat het alleen branden als het veld wordt gebruikt.
- ✓ Dek de lichtmasten die naar boven uitstralen af. Vooral in Leidsche Rijn staan er veel.
- ✓ Scherm lampen langs parken, groenstroken, watergangen en het buitengebied af.
- ✓ Laat verlichting niet harder of langer branden dan nodig is
- ✓ Start een meldpunt "overbodige verlichting".
- ✓ Communiceer over het beleid, zodat bewoners en ondernemers ook nadenken over bewegingsmelders, tuin- en erfverlichting, reclame, verlichting van bedrijventerreinen etc.
- ✓ Plaats alleen nog lichtmasten die gericht zijn op de weg. Plaats er niet meer dan strikt nodig.
- ✓ Neem bescherming van duisternis op in nieuwe (bestemmings)plannen en projecten.

Dit is te regelen in drie stappen:

Stap 1: Urgente plekken aanpakken:

Sportverlichting: Beperken van lichthinder door sportveldverlichting is vlot te doen en zet veel zoden aan de dijk. Er zijn niet zo veel sportvelden, de verlichting is erg sterk en nagenoeg alle sportvelden liggen in groengebieden. Sportvelden zijn meestal van de gemeente zelf, ze zijn dan in beheer bij de Utrechtse Vastgoed Organisatie (UVO). Laat de lichtmasten alleen het veld verlichten, niet het groen er om heen. Zorg dat de lampen alleen aan zijn, als er daadwerkelijk op het verlichte veld wordt gespeeld. Bijvoorbeeld de tennisbanen van Lunetten, daar is vaak onnodig nog licht aan
Parken: In het Máximapark, waarvan de Uil de mascotte is, staan zelfs lampen die naar boven schijnen! Maar ook in bijvoorbeeld het Griftpark staan lampen die veel meer verlichten dan nodig is. Zorg dat in parken over een of twee jaar alleen nog de noodzakelijke wegen worden verlicht, niet de hemel, het groen of het water.

Stap 2: Afschermen van bestaande lichtmasten bij groen en water, voorkomen van overbodig licht
Afschermen van armaturen beschermt de duisternis op plekken waar het donker moet blijven. Elke vijf tot tien jaar wordt er bij elke lichtmast een nieuwe lamp ingedraaid. Dat is een uitstekend

Verlichting langs en in het Griftpark straalt uit. Zijdelings afgeschermde mast (wel naar boven open!)

moment om de lichtmasten af te schermen. Degene die naar boven uitstralen, of die langs groen en water staan, worden dan afgeschermd. Fabrikanten van lichtmasten hebben hier meestal materiaal voor. Utrecht gebruikt maar een beperkt aantal typen lichtmasten, eventueel kan Utrecht zelf afscherming ontwikkelen. De kosten van het afschermen blijven zo beperkt tot iets meer dan het afscherm-materiaal. Iemand moet toch al naar de lichtmast toe met een hoogwerker. De afscherming moet zo goed zijn, dat je aan de overkant van een watergang niet kunt zien of een lamp aan- of uit is aan de lichtbron zelf. Je mag het hooguit kunnen zien aan het strooilicht en de reflectie.

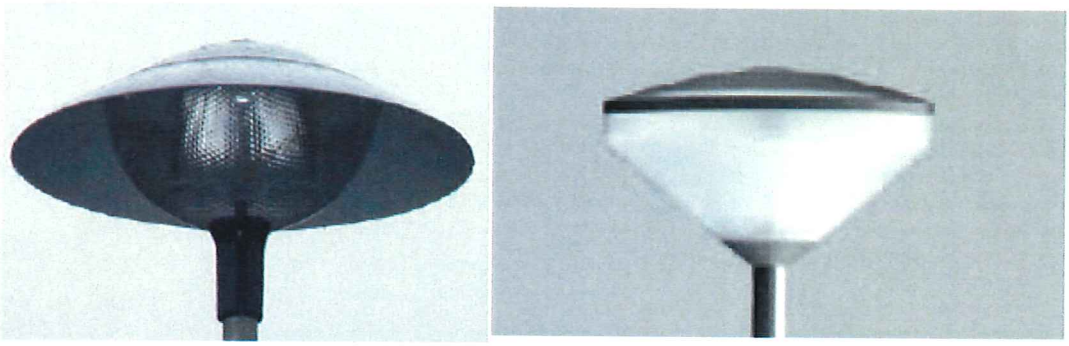
Voorkomen van overbodig licht vermindert de reflectie naar de (sterren)hemel.

Nieuwe lampen zijn dimbaar. Na de spits (19 uur) kunnen die minder fel worden gezet, en later op de avond in de laagste stand. Beperk decoratieve verlichting naar plaats, intensiteit en duur. Aanlichting van gebouwen, behalve de Dom, kan na 23 uur uit. Bomen mogen natuurlijk niet worden aangelicht. Soms staan lichtmasten erg dicht op elkaar, en zou er best een weg kunnen. Geef bewoners de kans om deze te melden en haal die verlichting weg. Grijp dit meldpunt ook aan om bewoners bewust te maken van de nadelen voor de natuur van overdadige particuliere verlichting en de mogelijkheden van bewegingsmelders.

Stap 3: In nieuwe situaties alleen functioneel verlichten

Nieuwe lichtmasten moeten functioneel zijn en mogen niet naar boven of opzij uitstralen. Het licht moet echt omlaag gericht zijn. in het Handboek Openbare Ruimte (HIOR) wordt opgenomen:

- Alle toegestane armaturen stralen alleen naar beneden uit
- Alleen verlichting plaatsen als het nodig en functioneel is. Belijning en wegdekreflectie kunnen ook veel doen.
- Waar verlichting wordt geplaatst of vernieuwd verdient afscherming bij groen en water extra aandacht.

De ene lamp verlicht de straat, de andere de wijde omgeving

Andere lichtmasten opnemen in plannen is eenvoudig: bij plannen die al kant en klaar "op de plank liggen" worden daarom alsnog alleen functionele lichtmasten toegepast.
Bij bouwprojecten (woningen en bedrijven) wordt lichtvervuiling beperkt door aandacht hiervoor bij de keus en plaatsing van armaturen en lichtsoort, plus het gebruik van bewegingsmelders. Dit wordt opgenomen in de beeldkwaliteitsplannen.

De Provincie Utrecht heeft bescherming van de duisternis opgenomen in het milieubeleidsplan. Gemeente Utrecht is nu al het bestaande beleid in de ruimte aan het ordenen. Daarin wordt ook de bescherming van het milieu geregeld: geluidhinder, stank, luchtkwaliteit, energiebesparing, bodembescherming, waterkwaliteit, wateroverlast en watertekort, het is of wordt allemaal geregeld. Beperken van lichthinder heeft een (klein) plekje gekregen in de dierenwelzijnsnota.

Wij roepen gemeente Utrecht op om het bestaande beleid actief uit te voeren:

- Beperk snel de lichtvervuiling in parken en door sportvelden
- Plaats alsnog de afscherming die er al had moeten zijn, voorkom tevens overdadige verlichting
- Zorg dat in nieuwe situaties de duisternis wordt beschermd.

Utrecht streeft ernaar om geluidhinder te beperken. Op stille plekken streeft men er naar ze echt stil te laten zijn. Zo moet ook op lichte plekken overdreven verlichting worden voorkomen. De donkere plekken moeten echt donker kunnen zijn.

Elke dag verdient een Nacht van de Nacht wordt ondersteund door:

MCU
De heer A. Bosma
Oudegracht 60
3511 AS Utrecht

Milieucentrum Utrecht

Natuur- en Milieuplatform Leidsche Rijn

Burgemeester en Wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Aan de gemeenteraad

Behandeld door A.F. Koops
Doorkiesnummer 030 - 28 60261
E-mail t.koops@utrecht.nl
Bijlage(n) Geen
Uw kenmerk
Uw brief van

Datum 31 januari 2017
Ons kenmerk 4195995
Onderwerp Burgerinitiatief beperking lichthinder

Verzonden
Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte leden van de raad,

Op 27 oktober 2016 is het Burgerinitiatief ingediend “Elke dag verdient een Nacht van de Nacht!”, dat de raad oproept om het bestaande beleid over lichthinder actief uit te voeren en de duisternis te beschermen in parken, bij groenstroken en langs watergangen door:

- snel de lichtvervuiling te beperken in parken en door sportvelden;
- het plaatsen van afschermingen die er al hadden moeten zijn, om overdadige verlichting te voorkomen;
- te zorgen dat in nieuwe situaties de duisternis wordt beschermd.

Het bestaande beleid
Het bestaande beleid wat betreft lichtbeperking is genuanceerd en in verschillende stukken terug te vinden:

- We geven in ons dierenwelzijnsbeleid aan dat we terughoudend blijven met het plaatsen van verlichting in parken en groene bermen die niet behoren tot het hoofdfietsroutenetwerk. (Zie raadsbesluit 19 maart 2015, bijlage 2, punt 38). Voor vleermuizen is het zo dat geen verlichting altijd beter is dan vleermuisvriendelijke verlichting.
- In het Handboek Inrichting Openbare Ruimte 2016 staat maatregel 301: “parkachtige gebieden en of recreatieve paden worden niet verlicht tenzij het een doorgaande hoofd- of toegangsroute betreft.” En maatregel 306: “een armatuur moet mogelijkheden hebben voor het aanbrengen van een afscherming van storende lichtuitstraling.”

In het groenstructuurplan Utrecht “Stad en land verbonden” (mei, 2007) en in ons gezondheidsbeleid “Bouwen aan een gezonde toekomst” wordt niet specifiek ingegaan op lichthinder.

Essentieel in het gemeentelijke beleid is dat rekening wordt gehouden met bestaande kaders en richtlijnen zoals het Politie Keurmerk voor de hoeveelheid en gelijkmatigheid van de verlichting van de

openbare ruimte, de Flora en Faunawetgeving (wet Natuurbescherming) en de Wet Milieubeheer en de Richtlijn lichthinder van de Nederlandse stichting voor Verlichtingskunde (NSVV).

Hieronder wordt nader ingegaan op de genoemde suggesties om het bestaande beleid actief uit te voeren.

Beperking lichtvervuiling in parken

Het Burgerinitiatief roept op de verlichting in parken te beperken tot de routes en niet het groen en het water te verlichten. Daarbij vraagt zij verlichting naar boven af te schermen. Vervang hiertoe de armaturen die niet voldoen in de komende twee jaar.

Het gaat hier om openbare verlichting. We hebben een onderzoek gedaan in 2013 naar overbodige verlichting (zie commissiebrief 28 mei 2013). Er is toen besloten om overbodige verlichting op natuurlijke momenten te vervangen (bijvoorbeeld als de levensduur ervan verstreken is, bij de aanpassing van wegen etcetera). Hieraan werken we sinds 2013. In de brief van 17 januari 2016 (Motie 2016/216 “Mag het licht uit”) bent u hierover geïnformeerd. De conclusie: de gemeente Utrecht verlicht alleen daar waar dat nodig is volgens de minimale eisen van de ROVL2011 (Landelijke Richtlijn openbare verlichting) en houdt bij nieuwe en te vernieuwen verlichting rekening met natuur en milieu. Enkele voorbeelden van actief optreden:

- verlichting verwijderd op de Veldhuizerweg;
- verlichting op de rechte delen van de HOV baan naar de Uithof weggelaten;
- vleermuisvriendelijke verlichting in het Spoorzoompark (Overvecht) toegepast. Dit is het eerste park in Nederland waarbij dit is gedaan;
- duizenden armaturen door energiezuinigere armaturen vervangen;
- LED-verlichting op de hoofdwegen aangebracht;
- amberkleurige verlichting toegepast op de parkeerplaats van Oud-Amelisweerd.

We zijn daarbij altijd op zoek naar een goede balans tussen sociale veiligheid en minder of andere verlichting. Het uitgangspunt is: als er een alternatieve wandel- of fietsroute beschikbaar is, wordt een route door het park niet verlicht. Dit kan dus een beperking betekenen voor bijvoorbeeld joggers die routes door het park willen gebruiken. Bij het meldpunt voor sportfaciliteiten in de openbare ruimte (sportidee@utrecht.nl) zijn verzoeken ingediend om paden en routes van joggers te verlichten.

Beperking lichtvervuiling door sportvelden

De meeste verlichting op sportvelden is eigendom van de sportverenigingen. Dit zijn meldingsplichtige inrichtingen en/of omgevingsvergunningplichtige inrichtingen. Om lichthinder te voorkomen, mag verlichting de normen voor verlichting van sportvelden niet overschrijden. Wettelijke basis hiervoor zijn de Wet Milieubeheer en het Activiteitenbesluit (na 23 uur verlichting moet de verlichting bijvoorbeeld uit en om uitstraling te voorkomen moet de verlichting afgeschermd worden). Hieraan wordt bij nieuwbouwplannen van verlichtingsinstallaties getoetst. Indien daar sprake van is, toetsen we aan de grenswaarden uit de NSVV Richtlijn lichthinder (Commissie Lichthinder, nov 2014) bij vergunningverlening (o.a. ontheffingen, en bijv. bij verlichting sportparken, lichtreclame).

Het kortstondig uitzetten van sportveldverlichting is bij de traditionele armaturen niet mogelijk. De lampen hebben tijd nodig om op te warmen voor zij het gewenste lichtniveau behalen. Om deze reden brandt verlichting op sportvelden gedurende de gehele trainingsavonden (tot 23.00 uur).

Steeds vaker passen de sportverenigingen LED-verlichting toe. Deze LED verlichting maakt het kortdurend uitzetten van de verlichting wel mogelijk. Het vervangen van traditionele armaturen voor LED-armaturen vergt echter een flinke investering.
Vereniging Sport Utrecht (VSU) begeleidt sportverenigingen bij het vervangen van bestaande veldverlichting door LED-verlichting. VSU heeft vorig jaar een marktuitvraag gedaan onder aanbieders van LED verlichting, waarbij het voorkomen van lichthinder een van de aandachtspunten is geweest. VSU en Energie-U hebben de clubs begeleid in besparingsberekeningen voor het beoordelen lichtplannen. Het voorkomen van lichthinder voor de omgeving was daarbij een van de aandachtspunten. Als de LED-verlichting gerealiseerd is, zullen VSU en Energie-U beheerders en trainers (bij voetbal en hockey) en leden (tennis) begeleiden bij de introductie. Het verminderen van lichthinder is dan ook een onderwerp.

De volgende clubs zullen, als de subsidie wordt toegekend, tot realisatie over gaan:

- Sporting '70 (een voetbalveld)
- Hercules (8 tennisbanen)
- Kampong (het nieuwe hoofdveld van hockey)
- TC Domstad (16 tennisbanen)
- ULTC Iduna (10 tennisbanen)
- Vechtlust (14 tennisbanen)

VV de Meern zal een LED-installatie op twee trainingsvelden realiseren. Een belangrijk argument voor dat plan is dat daarmee lichthinder in de omgeving van het Maximapark en voor enkele woningen beperkt wordt. Voor de uitvoering van het plan zullen zelfs enkele lichtmasten verplaatst worden.
VSC en At Risk hebben in 2016 al LED-veldverlichting gerealiseerd. De subsidieregeling is een landelijke regeling, die van beperkte omvang is. Hierdoor moeten clubs soms wachten totdat er weer budget beschikbaar is.

Plaats afschermingen die er al hadden moeten zijn om overdadige verlichting te voorkomen

Hierover bent u recentelijk geïnformeerd (brief van 17 januari jl. “Mag het licht uit”).
Sinds 2014 worden in nieuwe verlichtingsontwerpen en bij vervangingen van de armaturen aan het einde van de levensduur geen naar boven uitstralende armaturen toegepast. Dit leidt tot minder lichtvervuiling. Utrecht behoort landelijk tot de koplopers bij de duurzame inkoop van energie en materialen voor verlichting, het toepassen van energiezuinige verlichting en het beperken van de verlichtingsniveaus. Ook dit gaat volgens het principe “werk met werk”.

Zorg dat in nieuwe situaties de duisternis wordt beschermd.

Ook in nieuwe situaties zoeken we de balans tussen sociale veiligheid en de mate van verlichting. Onnodige uitstraling beperken we door conform ons Handboek Inrichting Openbare Ruimte alleen armaturen voor te schrijven die niet naar boven uitstralen en die niet verder uitstralen naar de omgeving dan nodig. Het handboek voorziet in het verplicht overleggen van een verlichtingsplan (richtlijn 304) dat de goedkeuring van de beheerder behoeft. Het handboek wordt gebruikt bij de toetsing van plannen in de openbare ruimte.
Bij nieuwbouwprojecten kunnen we als gemeente geen maatregelen afdwingen bovenop het bouwbesluit. Wel is altijd de Wet Milieubeheer van toepassing (inirichtingenbesluit) en de wet natuurbescherming.

Als we de sportvelden en de verlichting in eigen beheer hebben dan is het eenvoudiger hierover afspraken te maken in het beheerplan van het sportpark of het verlichtingsplan bij nieuwbouw.

Conclusie

De gemeente is in het beperken van lichthinder in de openbare ruimte één van de meest vooruitstrevende gemeentes. Zoals voor elk beleidsterrein geldt is het denkbaar om meer te doen. In dit geval betekent dat een eerdere vervanging van armaturen dan functioneel noodzakelijk is, wat extra kosten met zich meebrengt, kosten waar de gemeentelijke begroting nu niet in voorziet. De ingezette geleidelijke en stapsgewijze aanpak bij de vervanging van armaturen zetten we daarom voort.

Het voorkomen van lichthinder is een onderwerp dat past in onze ambities om een duurzame gezonde stad te zijn. Niet alleen voor een goede nachtrust van onze inwoners is van belang: we hebben als stad ook de zorg voor een aantal beschermde vleermuispopulaties en voor alle andere diersoorten die verblind en gedesoriënteerd raken door te sterke verlichting in de nacht.
We vinden het echter ook belangrijk dat alle inwoners die in de parken verblijven, sporten en recreëren zich veilig voelen. Goed verlichte wandel- en fietsroutes vinden we een essentiële verantwoordelijkheid voor een lokale overheid, waarop onze burger altijd een beroep moet kunnen doen. Daarbij hoort het voldoende verlichten van de nabije omgeving, zodat je zo min mogelijk een gevoel van onveiligheid ervaart.

Om de kosten te beheersen gaan we verder zoals we in 2013 hebben afgesproken: de vervanging naar betere, minder overlast veroorzakende armaturen, wordt zoveel mogelijk in het reguliere werk meegenomen.
Daarnaast handhaven we ons beleid om de normen uit de richtlijn van de Commissie Lichthinder (november 2014, tabel 7.1 en 7.2) zoveel mogelijk toe te passen als toetsingskader bij vergunningverleningsprocessen en bij handhaving in de sfeer van de Omgevingswet.

Het melden van lichthinder kan al via de verschillende, gebruikelijke routes. In 2016 zijn er negen meldingen binnengekomen. Zeker met ons nieuwe meldingensysteem is het melden gemakkelijker geworden voor de burger. Een apart gemeentelijk meldpunt voor overbodige verlichting is in onze ogen niet nodig.

U heeft ons gevraagd om een advies met betrekking tot het burgerinitiatief. In het licht van bovenstaande adviseren wij u het burgerinitiatief te zien als een nadere aanmoediging voor ons vastgestelde en in uitvoering zijnde gemeentelijke beleid.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Burgemeester en Wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	I.C.M. van de Klundert	**Datum**	22 juni 2017
Doorkiesnummer	030 - 28 64115	**Ons kenmerk**	4564044
E-mail	i.van.de.klundert@utrecht.nl	**Onderwerp**	Burgerinitiatief Elke dag een Nacht van de Nacht
Bijlage(n)	Geen		
Uw kenmerk		**Verzonden**	
Uw brief van		Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden	

Geachte leden van de raad,

Op 27 oktober 2016 heeft het burgerinitiatief 'Elke dag een Nacht van de Nacht' een petitie aangeboden om meer aandacht voor lichthinder in de stad te vragen. Als reactie op deze petitie hebben wij u een raadsbrief gestuurd (31 januari 2017, kenmerk 4195995). Op uw verzoek hebben de initiatiefnemers van het burgerinitiatief hun initiatief in een Raadsinformatiebijeenkomst (2 februari 2017) toegelicht.

In de commissievergadering van 28 maart 2017 zijn het burgerinitiatief 'Elke dag een Nacht van de Nacht' en de raadsbrief besproken. In de commissievergadering bleek dat de initiatiefnemers na 2 februari ook een raadsvoorstel hadden gemaakt. In de commissievergadering is daarom afgesproken dat wij met de initiatiefnemers in overleg gaan en dat het college met een reactie op het door de initiatiefnemers ingediende raadsvoorstel komt. Onderstaand gaan we in op de punten van het raadsvoorstel. Tot slot gaan we ook in op de openstaande vragen die zijn gesteld tijdens de behandeling in de commissie.

Overleg met burgerinitiatief

We zijn na de commissiebespreking van 28 maart in overleg gegaan met de initiatiefnemers om hun ideeën en de voorgestelde besluitpunten te laten toelichten. Wij hebben begrepen dat het belangrijkste doel van de initiatiefnemers is om het onderwerp lichthinder structureler op de agenda te krijgen. Ze willen graag snel aan de slag met een aantal concrete acties en zien ook graag een aantal aanscherpingen in het beleid. De initiatiefnemers geven aan dat ze verwachten dat dit niet zonder extra financiële middelen kan.

Raadsvoorstel initiatiefnemers

De initiatiefnemers hebben een raadsvoorstel gemaakt. Zoals in de commissiebehandeling door de initiatiefnemers is aangegeven gaat het niet zozeer om het overnemen van het raadsvoorstel zoals het er nu ligt. Het gaat de initiatiefnemers er om dat er een meer proactieve uitvoering van bestaand beleid en aanscherping van het huidige beleid komt. Ze bieden aan hierover in overleg met de gemeente te willen blijven.

Hieronder gaan we de beslispunten van het voorliggende raadsvoorstel van de initiatiefnemers langs. De beslispunten richten zich op het nemen van een 1) aantal concrete maatregelen en 2) het doorvoeren van een aantal aanscherpingen in het beleid.

Aantal concrete maatregelen om lichthinder tegen te gaan
In het raadsvoorstel van de initiatiefnemers zijn een tweetal beslispunten opgenomen waarin *concrete maatregelen* worden voorgesteld om lichthinder tegen te gaan:

Beslispunt raadsvoorstel Burgerinitiatief 1: Beperk lichtvervuiling op de urgentste plekken
1. Scherm sportverlichting af
2. Laat verlichting alleen branden als het functioneel is
3. Zet aanlichting van gebouwen na 23 uur uit (op uitgangsavonden 24 uur) uit
4. Zet grondspots, en aanlichting van bomen uit
5. Start een meldpunt overbodige verlichting
6. Pak de lichtvervuiling in parken en hoofdgroenstructuur en ecologische verbindingen aan. Rapporteer en evalueer en maak over de jaren 2017 en 2018 een inventarisatie van aangepakte knelpunten.

Beslispunt raadsvoorstel Burgerinitiatief 2: Alle bestaande lichtmasten die in aanmerking komen af te schermen van hemel, water en groen
Het college op te dragen om alle bestaande lichtmasten die daarvoor in aanmerking komen, af te schermen van hemel, groen en water. Vanaf de komende Nacht van de Nacht dient het afschermen in volle gang te zijn. Het college dient met de voorjaarsnota 2017 een plan van aanpak ter informatie aan de Raad voor te leggen. Dat plan dient in samenspraak met de initiatiefnemers te worden opgesteld. De Raad draagt het college op om jaarlijks bij de voorjaarsnota over de voortgang te rapporteren.

Naast de concrete maatregelen vraagt het burgerinitiatief ook om een aantal aanscherpingen in het huidige beleid door te voeren. Het gaat dan om de volgende beslispunten:

Beslispunt raadsvoorstel Burgerinitiatief 3: Beperken toekomstige lichtvervuiling en energieverbruik door middel van ondersteunende maatregelen
Het college op te dragen lichtvervuiling en energieverbruik met diverse ondersteunende maatregelen voor de toekomst verder te beperken:

- *Communiceer over het beleid*
- *Plaats vanaf heden alleen functionele verlichting*
- *Plaats niet meer masten dan noodzakelijk*
- *gebruik maximaal 3000 Kelvin (LED lampen)*
- *Het Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR) wordt in het belang van voorkomen van lichthinder aangepast*
- *het college op te dragen om hen te informeren over de juridische mogelijkheden om lichtvervuiling te beperken*

Beslispunt raadsvoorstel Burgerinitiatief 4: Extra financiering voor maatregelen in de voorjaarnota 2017 vrij te maken voor de financiering van beslispunt 1 en 2 en met de programmabegroting 2018 met financieringsvoorstellen voor de komende jaren te komen.

Reactie van het college:
Met de initiatiefnemers delen we het streven om onnodige lichthinder te voorkomen. De gesprekken die we met de initiatiefnemers hebben gehad, hebben ons geholpen ons beeld van lichthinder in de stad verder te verbreden. Hieronder geven we aan welke concrete maatregelen we naar aanleiding van die gesprekken gaan nemen, op welke wijze we met de initiatiefnemers in gesprek willen blijven en op welke punten we het staande beleid gaan aanscherpen. Voor de leesbaarheid hebben we ervoor gekozen om niet elk beslispunt langs te lopen en gekozen voor een onderverdeling in het nemen van concrete maatregen en het aanscherpen van het staande beleid.

We nemen een aantal concrete maatregelen
Definitie van lichthinder
Uit de bespreking in de commissie blijkt dat het lastig is om lichtvervuiling te definiëren. Bij het verlichten van de openbare ruimte zijn we altijd op zoek naar een goede balans tussen sociale veiligheid en minder of andere verlichting. Belangrijk is om te beseffen dat verlichting wordt bepaald

door de toegepaste armatuur (techniek) én het gebied waarin het staat. Mogelijke lichthinder moet in die context worden onderzocht. Er zijn normen gesteld aan lichthinder voor directe uitstraling naar boven door de Nederlandse Stichting voor Verlichtingkunde (NSVV). Deze normen zijn afhankelijk van het gebied waar de armaturen staan. De norm voor uitstraling naar boven is in een natuurgebied strenger dan in een centrumgebied. Het college hanteert voor lichthinder de normen van de NSVV als leidraad. Deze concrete norm biedt houvast voor het toetsen van lichthinder in situaties waar de beleving van lichthinder verschilt.

Planmatige vervanging van naar boven uitstralende armaturen
Er is begin dit jaar een eerste inventarisatie gemaakt en besproken met de initiatiefnemers van de armaturen die technisch niet voldoen aan de NSVV norm. Het gaat om circa 2500 armaturen in de stad, vaak lage masten die teveel licht direct naar boven uitstralen. Het grootste deel hiervan staat in Leidsche Rijn. Deze armaturen staan op de planning om tussen 2019-2025 te worden vervangen door armaturen die wel aan de norm voldoen. Het betreft een investering van ruim 1,2 miljoen euro. We raden af om deze investering naar voren te halen, omdat daardoor het planmatig vervangen van andere armaturen (SOX) moet worden vertraagd. Van de SOX armaturen stopt op korte termijn de verkoop van een aantal benodigde lamptypes. Ook in onderhoudskosten zijn de SOX lampen duurder indien ze niet tijdig worden vervangen. We zijn bereid om in overleg met de initiatiefnemers te kijken of er een prioritering is aan te brengen in de planmatige vervanging van de eerder genoemde 2500 armaturen als we daar in 2019 mee starten. Gelet op de afzienbare termijn waarbinnen deze armaturen vervangen worden is het college geen voorstander om deze tussentijds naar boven af te schermen. Tussentijdse afscherming zou een kostenpost van 120.000 euro opleveren.

Een andere vraag die door het burgerinitiatief werd gesteld ging over het afschermen van het naar de zijkant uitstralende licht van deze armaturen. We verwachten dat het afschermen van de naar zijkant uitstralende verlichting tot klachten van bewoners leidt over te donkere straten, omdat in Leidsche Rijn er indertijd voor is gekozen om minder lichtmasten te plaatsen om op die manier energie en materialen te besparen. Het afschermen van de naar de zijkant uitstralende licht raden we daarom af.

Afschermen verlichting naar groen, water en hemel op locatie onderzoeken
Om rondom groen en water concrete maatregelen tegen lichthinder in beeld te brengen moet per locatie worden gekeken of er mogelijkheden zijn om de verlichting af te schermen en of het wenselijk is om dit uit te voeren. Er staan niet overal dezelfde soorten armaturen en bovendien is de locatie bepalend voor eventuele hinder. We stellen voor om bij deze inventarisatie ook sportvelden mee te nemen. Vaak spelen op deze locaties (parken, fietspaden langs water, sportvelden) ook andere belangen een rol, zoals sociale en verkeersveiligheid, het stimuleren van sporten en recreatie in de stad. Wij willen samenmet de initiatiefnemers een aantal locaties te prioriteren, deze locaties te bezoeken en dan een advies op te stellen over mogelijk te treffen maatregelen om lichthinder tegen te gaan. In overleg met de wijkraad kiezen we een manier om dit advies met omwonenden en/of gebruikers te bespreken, zodat alle belangen in de afweging worden meegenomen.

Schakeltijden aanlichting gebouwen aanpassen
Op korte termijn is het mogelijk om de schakeltijden van de aanlichting van gebouwen aan te passen. Op dit moment worden op circa 80 locaties in de stad objecten aangelicht zoals bruggen, gebouwen en monumenten (waaronder de Domtoren). Deze objecten schakelen op verschillende tijden in en uit. Dit kan variëren van het laten branden van de aanlichting gedurende de nacht tot en met het om 22.00 uur uitschakelen van de verlichting.

Het aanpassen van de schakeltijden van de aanlichting van de objecten kunnen we laten samen gaan met de avondschakeling van de openbare verlichting. De openbare verlichting wordt dan gedimd en de aanlichting van objecten gaat uit. Voor de Domtoren maken we een uitzondering. Deze maatregelen kunnen we in de komende drie jaar doorvoeren waarbij we werk met werk maken. De aanpassingen worden doorgevoerd op het moment dat de voedingskasten in de stad worden geïnspecteerd. De kosten bedragen eenmalig circa 40.000 euro verspreid over drie jaar en zijn onderdeel van het meerjarenonderhoudsprogramma. Het doel van het nieuwe schakelregime is om te komen tot een nieuw uniform tijdstip waarop de dimming start en de aanlichting wordt uitgezet. Deze keuze voor een

eenduidig schakelregime betekent dat de straatverlichting in Utrecht om 23 uur (ipv 22 uur) in dimstand gaat omdat dan ook de aanlichting van objecten veilig kan worden uitgeschakeld. We verwachten geen negatieve gevolgen voor weggebruikers hiervan. Het energieverbruik van de openbare verlichting zal door deze maatregel toenemen met naar verwachting circa1%. De maatregel kan binnen drie jaar worden uitgevoerd.

Uitschakelen grondspots
De inschatting is dat er circa 100 grondspots voor bomen in de stad zijn, waarvan een groot deel op de Melissakade zijn geplaatst. Het verwijderen van deze grondspots voor het einde levensduur is een vorm van kapitaalvernietiging. Daar bovenop kost het verwijderen van de grondspots circa 15.000 euro in totaal. We stellen voor om deze grondspots uit te faseren, waarbij ze op het schakelregime van de aanlichting komen en niet meer worden vervangen bij het einde levensduur. De maatregel kan naar verwachting binnen drie jaar zijn uitgevoerd. Nieuwe grondspots voor bomen worden niet meer aangelegd.

Meldpunt lichthinder
We stellen voor om het bestaande meldingensysteem van de gemeente geschikt te maken zodat, naast meldingen over kapotte verlichting, ook meldingen over te veel of te weinig verlichting kunnen worden gemeld. Zo houden we één loket voor alle meldingen van de bewoners in Utrecht. We verwachten dat deze wijziging voor het einde van het jaar kan worden ingevoerd.

Rapporteer over lichthinder
In het derde Duurzaamheidsverslag 2016 dat u recent is toegezonden zijn een aantal indicatoren voor openbare verlichting opgenomen, waaronder het aantal meldingen van lichtoverlast en getroffen maatregelen rondom afscherming en diervriendelijke verlichting. Dit hoofdstuk gaan we de komende jaren uitbreiden zodat de voortgang van de uitvoering van de concrete maatregelen kan worden gevolgd.

Aanscherpen huidig beleid naar aanleiding van het burgerinitiatief

Gemeentelijke verlichtingsplan
In het gemeentelijke verlichtingsplan (2008) zijn vijf beleidsdoelen aangegeven, waaronder het beperken van verlichtingsniveaus en lichtvervuiling. In dit plan is onder andere aangegeven dat terughoudend met verlichting in parken en groenstroken wordt omgegaan. Dit plan is in 2013 geëvalueerd en daarin zijn een aantal nieuwe maatregelen aangekondigd onder andere over een aantal overbodige verlichtingspunten. Over de stand van zaken van de uitvoering van deze maatregelen bent u per brief geïnformeerd op 17 januari 2017(kenmerk 16.510032). Ook in het Handboek Inrichting Openbare Ruimte zijn diverse maatregelen voor zowel energiebesparing als lichthinder opgenomen.

Naar aanleiding van het burgerinitiatief is het handboek tegen het licht gehouden en worden een aantal regels aangescherpt. Het gaat dan bijvoorbeeld om het standaard toepassen van verlichting met maximaal 3000 Kelvin[1]. Hiermee komen wij tegemoet aan de vraag van de initiatiefnemers. In de praktijk wordt verlichting van hoger dan 3000 Kelvin al niet meer toegepast, met uitzondering van de onderdoorgangen in de stad. Uit ervaring blijkt dat een hogere kleurtemperatuur over het algemeen met minder vandalisme gepaard gaat, waardoor we in de onderdoorgangen met een hogere kleurtemperatuur blijven werk. In lijn met wat eerder in de brief is aangegeven wordt eveneens in het Handboek opgenomen dat er geen grondspots voor bomen mogen worden toegepast.

Wat betreft de communicatie over het beleid is gekeken naar instrumenten die andere gemeenten hiervoor gebruiken. Om het beleid per lichtsituatie te verduidelijken kan de gemeente bijvoorbeeld s 'verlichting in beeld' gaan gebruiken. Daarin is in beelden op kaart aangegeven hoe de verlichting er op een bepaalde plek in de gemeente uitziet[2]. . Het instrument kan helpen om de diverse vragen

[1] Kelvin is een maat voor de kleurtemperatuur van het type licht. Het geeft een kleurindruk die bijdraagt aan de beleving van de verlichting. Verlichting met een Kelvin waarde groter dan 3000 Kelvin is in de beleving feller dan verlichting met een kleurindruk van onder de 3000 Kelvin.
[2]http://raalte.verlichtinginbeeld.nl/map/

rondom verlichting die er zijn en worden gesteld aan de gemeente op een beeldende wijze toe te lichten. Er zijn foto's te zien van de situatie met daaronder een toelichting over de lichtsituatie ter plaatse. Een dergelijk instrument kan de vragen die over (te veel en te weinig) verlichting worden gesteld aan de gemeente helpen beantwoorden. De benodigde investering van een dergelijk instrument bedraagt 25.000 euro en zou eventueel gedekt kunnen worden uit het meerjarenonderhoudsprogramma. Wij stellen voor om, indien u dit wenst, hiermee aan de slag te gaan.

Overige bestaande juridische mogelijkheden voor het beperken van lichtvervuiling betreffen onder andere de APV als het gaat om reclameverlichting en het Activiteitenbesluit als het gaat om verlichting bij bedrijven. Over de reclameverlichting heeft u een voorstel voor een gewijzigde Reclameverordening ontvangen (d.d. 14 mei 2017). Wat betreft het activiteitenbesluit toetst en handhaaft de gemeente actief op het treffen van maatregelen met een terugverdientijd van vijf jaar. Het laten branden van overbodige verlichting in gebouwen valt hieronder.

Resumerend

Het aanpassen van het schakelregime, het uitschakelen van de grondspots en de aanlichting én de prioritering van de vervanging van de naar boven uitstralende verlichting in de stad kunnen binnen het huidige beschikbare budget op korte (binnen circa drie jaar) en middellange termijn (circa 7 jaar) worden uitgevoerd. In het maatwerk advies wat we met de initiatiefnemers willen opstellen over het afschermen van verlichting naar groen, water en hemel zullen eventuele kosten voor het treffen van maatregelen in beeld worden gebracht en meegenomen in de afwegingen over mogelijke maatregelen. Daarnaast stellen we voor met de initiatiefnemers een prioritering aan te brengen voor de vervanging van de desbetreffende armaturen in Leidsche Rijn.

Met het nemen van de genoemde concrete maatregelen lossen we een aantal ongewenste situaties op. Door het huidige beleid op een aantal punten aan te scherpen komen we tegemoet aan het doel van het burgerinitiatief om lichthinder structureler onderdeel te maken van de uitvoering van het beleid.

Bij de drie besprekingen van bovengenoemde voorstellen met het burgerinitiatief Elke dag een Nacht van de Nacht is door de initiatiefnemers aangegeven dat ze in de basis tevreden zijn over de voorgestelde maatregelen, maar uiteraard wel nog verder in gesprek met de gemeente willen blijven over verdere verbeteringen. Iets wat wij uiteraard ondersteunen.

Overige vragen uit de commissie

Naast bovenstaande onderwerpen zijn in de commissievergadering een aantal vragen gesteld over lichtvervuiling in het algemeen en in specifieke situaties. Zo is de verlichting bij 't Lint en in het Maximapark aan de orde geweest. Er zijn naar aanleiding van de schouw drie opties voorgelegd aan het Parkberaad van Leidsche Rijn. Uiteindelijk is ervoor gekozen om de verlichting langs de Smalle Themaat te optimaliseren zodat een veilige fietsroute via het fietspad langs de Heinsmaat en de Smalle Themaat mogelijk is. De uitvoering hiervan start op korte termijn.

De vraag is gesteld wat functionele verlichting is. Functionele verlichting betreft verlichting die nodig is op een bepaalde locatie en in de hoeveelheid die voor het gebruik van die locatie nodig is. Standaard brengen we functionele verlichting aan in de stad. In het centrumgebied en andere speciale locaties in de stad zetten we openbare verlichting ook in als decoratieve verlichting, denk bijvoorbeeld aan het Domplein en de Oudegracht. In het Handboek Inrichting Openbare Ruimte nemen we expliciet op dat ook sierverlichting minimaal aan de NSVV norm voor directe uitstraling naar boven moet voldoen. In het handboek is al opgenomen dat functionele verlichting aan de NSVV normen moet voldoen.

In de commissie werd gevraagd om als gemeente Utrecht geen direct naar boven uitstralende verlichting meer in te kopen. Sinds 2014 kopen wij dit soort armaturen niet meer in en worden deze dus niet meer toegepast. Op het moment dat één van de 2500 resterende naar boven uitstralende armaturen stuk gaat, wordt deze vervangen door een armatuur die niet naar boven uitstraalt. Tussen 2019 en 2025 worden alle resterende armaturen vervangen.

Daarnaast werd in de commissie door meerdere partijen gevraagd of meer algemeen onderzoek naar lichtvervuiling nodig is. Dit naar aanleiding van de foto uit het ISS station die van Utrecht in de nacht is genomen. Nader onderzoek zou kunnen worden gedaan naar waar precies de waargenomen lichtreflectie plaatsvindt. De verwachting is dat onder andere de reflectie van de verlichting langs de wegen met een verkeersfunctie een rol speelt. Met de vervanging van de oude SOX armaturen verwachten we dat de reflectie van de verlichting naar de hemel vermindert. Op dit moment zien we geen toegevoegde waarde in een nader onderzoek naar lichtvervuiling in de stad.

Tot slot werd geopperd om te onderzoeken of bewoners kunnen worden ingezet om te helpen met het afschermen van verlichting. Zowel vanuit de initiatiefnemers als vanuit het college vinden we dit ongewenst. Het werken op hoogte en met elektriciteit brengt extra gevaren met zich mee. Dit moet uitsluitend door gecertificeerde vakmensen én in opdracht van de gemeente worden uitgevoerd.

We vertrouwen erop hiermee al uw vragen te hebben beantwoord.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Geachte College, Raadsleden,

Na een lang traject van ons burgerinitiatief lijkt de ontknoping nu te naderen. Wat is er allemaal al gebeurd? Opstellen van de tekst, verzamelen van handtekeningen, aanbieden aan de Raad, alles toelichten in een RIB, opstellen van de noodzakelijke zaken in een concept-raadsvoorstel, eerste bespreking in de Cie. Stad en Ruimte en drie aanvullende gesprekken op het stadskantoor.

In een recente brief geeft het College aan wat men naar aanleiding van het Burgerinitiatief gaat doen. We zijn met de uitwerking van het kernpunt van ons initiatief nog niet tevreden. Het kernpunt is: pas alleen verlichting toe waar het functioneel is en zorg dat het licht niet op plekken terecht komt waar het niet nodig (en dus schadelijk) is. Het College doet wel een aantal toezeggingen waar we erg blij mee zijn. Op andere punten zijn de toezeggingen in de brief vager dan wat er besproken is. Onderstaand gaan we in op de collegebrief. We geven telkens eerst de tekst van het College weer en daaronder onze reactie.

Raadsvoorstel initiatiefnemers

De initiatiefnemers hebben een raadsvoorstel gemaakt. Zoals in de commissiebehandeling door de initiatiefnemers is aangegeven gaat het niet zozeer om het overnemen van het raadsvoorstel zoals het er nu ligt. Het gaat de initiatiefnemers er om dat er een meer proactieve uitvoering van bestaand beleid en aanscherping van het huidige beleid komt. Ze bieden aan hierover in overleg met de gemeente te willen blijven.

Dit klopt: het gaat ons niet om formele procedures, we willen resultaat op straat. Getuigend van de ambitie van het College. Wel verwachten we dat naast de proactieve uitvoering van aangescherpt bestaand beleid de in deze brief genoemde concrete maatregelen worden uitgevoerd.

> **We nemen een aantal concrete maatregelen**
>
> *Definitie van lichthinder*
>
> Uit de bespreking in de commissie blijkt dat het lastig is om lichtvervuiling te definiëren. Bij het verlichten van de openbare ruimte zijn we altijd op zoek naar een goede balans tussen sociale veiligheid en minder of andere verlichting. Belangrijk is om te beseffen dat verlichting wordt bepaald door de toegepaste armatuur (techniek) én het gebied waarin het staat. Mogelijke lichthinder moet in die context worden onderzocht. Er zijn normen gesteld aan lichthinder voor directe uitstraling naar boven door de Nederlandse Stichting voor Verlichtingkunde (NSVV). Deze normen zijn afhankelijk van het gebied waar de armaturen staan. De norm voor uitstraling naar boven is in een natuurgebied strenger dan in een centrumgebied. Het college hanteert voor lichthinder de normen van de NSVV als leidraad. Deze concrete norm biedt houvast voor het toetsen van lichthinder in situaties waar de beleving van lichthinder verschilt.

Lichtvervuiling is naar onze mening eenvoudig te definiëren: dat is licht op plekken waar het niet functioneel is: naar boven uitstralende verlichting, (daar heeft niemand er profijt van) naar water uitstralende verlichting (daar zijn ook geen mensen) en naar groen uitstralende verlichting: door struiken etc. ontstaan er schaduwen waardoor het licht daar de veiligheid niet vergroot, terwijl het wel schadelijk is voor de natuur. Ook op grote afstand van een lichtbron, waar de hoeveelheid licht niet meer te meten is, is het licht nog wel zichtbaar (horizonvervuiling) en verstoort het de oriëntatie van nachtdieren. Natuurlijk moet er voldoende verlicht worden voor verkeers- en sociale veiligheid, dat is functionele verlichting. Uitstraling naar plekken waar het niet functioneel is moet worden voorkomen. Dat onderscheid bepaalt of iets lichtvervuiling is of functionele verlichting.

De normen van de NSVV staan toe dat maximaal 5% van het licht van een armatuur naar boven uitstraalt. Voor Utrecht, met 60.000 armaturen, zou er dan de hoeveelheid licht van 3.000 armaturen naar boven uit mogen stralen. De stad als gigantische uplichter. Er is echter geen enkel beletsel om alleen die armaturen te kiezen die 0% van het licht naar boven uitstralen. De NSVV-normen bepalen dat de hoeveelheid licht die op water mag vallen net zoveel is als de hoeveelheid licht bij volle maan. Een situatie die in de natuur maar een paar dagen per jaar voorkomt en alleen als het onbewolkt is. Voor licht dat dwars op het water uitstraalt (naar de overzijde) is er zelfs geen norm, terwijl watergangen vaak trekroutes voor vleermuizen zijn. De normen zijn een maximum. Net als bij andere milieunormen dient er naar te worden gestreefd dat de vervuiling (ver) onder het maximum blijft. U bent immers ook niet tevreden als de lucht- of geluidsnormen overal nétaan worden gehaald, u wilt zoveel mogelijk schone lucht en stilte. Zo is het voor de natuur en de beleving van nacht en sterren in de wijde omgeving nodig om lichtvervuiling zoveel mogelijk te beperken.

> *Planmatige vervanging van naar boven uitstralende armaturen*
>
> Er is begin dit jaar een eerste inventarisatie gemaakt en besproken met de initiatiefnemers van de armaturen die technisch niet voldoen aan de NSVV norm. Het gaat om circa 2500 armaturen in de stad, vaak lage masten die teveel licht direct naar boven uitstralen. Het grootste deel hiervan staat in Leidsche Rijn. Deze armaturen staan op de planning om tussen 2019-2025 te worden vervangen door armaturen die wel aan de norm voldoen. Het betreft een investering van ruim 1,2 miljoen euro. We raden af om deze investering naar voren te halen, omdat daardoor het planmatig vervangen van andere armaturen (SOX) moet worden vertraagd. Van de SOX armaturen stopt op korte termijn de verkoop van een aantal benodigde lamptypes. Ook in onderhoudskosten zijn de SOX lampen duurder indien ze niet tijdig worden vervangen. We zijn bereid om in overleg met de initiatiefnemers te kijken of er een prioritering is aan te brengen in de planmatige vervanging van de eerder genoemde 2500 armaturen als we daar in 2019 mee starten. Gelet op de afzienbare termijn waarbinnen deze armaturen vervangen worden is het college geen voorstander om deze tussentijds naar boven af te schermen. Tussentijdse afscherming zou een kostenpost van 120.000 euro opleveren.

We vinden het jammer dat het om andere redenen noodzakelijk blijkt om de 2.500 armaturen die niet aan de NSVV-normen voldoen, te vervangen. Daar is 1,2 miljoen euro voor nodig, daarmee had lichtvervuiling in de hele gemeente effectief bestreden kunnen worden. Aan de bovenzijde afdekken van deze masten zou wat ons betreft voldoende zijn geweest. Wij zouden wel graag zien dat het vervangen van de 2500 armaturen sneller van start gaat dan in 2019 en dat het in 1 jaar klaar is. Dat kost overigens geen extra geld, het geld wordt alleen eerder uitgegeven. Er is dan ook geen project nodig om de fasering en prioritering te bepalen. Door welke armaturen worden ze vervangen? Andere mogelijkheid is start de vervanging in 2019 en zorg dat voor het eind van 2020 de 2500 foute armaturen vervangen zijn.

> Een andere vraag die door het burgerinitiatief werd gesteld ging over het afschermen van het naar de zijkant uitstralende licht van deze armaturen. We verwachten dat het afschermen van de naar zijkant uitstralende verlichting tot klachten van bewoners leidt over te donkere straten, omdat in Leidsche Rijn er indertijd voor is gekozen om minder lichtmasten te plaatsen om op die manier energie en materialen te besparen. Het afschermen van de naar de zijkant uitstralende licht raden we daarom af.

Zoals al eerder aangegeven hoeven alleen díe lichtmasten alleen zijdelings afgeschermd te worden die naar groen en water uitstralen. Op straat blijft er gewoon licht waar dat nodig is. Waar woningen teveel licht ontvangen, worden lichtmasten nu ook al afgeschermd voor die woning. Langs de hele Rijnkennemerlaan bijvoorbeeld, is aan de achterzijde van de lichtmasten een folie aangebracht, zodat de lampen niet de woningen inschijnen. Het voetpad wordt daardoor nauwelijks verlicht. Dat heeft niet tot klachten geleid.

Afschermen verlichting naar groen, water en hemel op locatie onderzoeken

Om rondom groen en water concrete maatregelen tegen lichthinder in beeld te brengen moet per locatie worden gekeken of er mogelijkheden zijn om de verlichting af te schermen en of het wenselijk is om dit uit te voeren. Er staan niet overal dezelfde soorten armaturen en bovendien is de locatie bepalend voor eventuele hinder. We stellen voor om bij deze inventarisatie ook sportvelden mee te nemen. Vaak spelen op deze locaties (parken, fietspaden langs water, sportvelden) ook andere belangen een rol, zoals sociale en verkeersveiligheid, het stimuleren van sporten en recreatie in de stad. Het voorstel is om met de initiatiefnemers een aantal locaties te prioriteren, deze locaties te bezoeken en dan een advies op te stellen over mogelijk te treffen maatregelen om lichthinder tegen te gaan. In overleg met de wijkraad kiezen we een manier om dit advies met omwonenden en/of gebruikers te bespreken, zodat alle belangen in de afweging worden meegenomen

Betreft de adviesrol van de wijkraden.

We zouden graag zien dat het hier genoemde advies is opgesteld als een uit te voeren aanpassing van de verlichting. De wijkraden kunnen mits beargumenteerd vragen om een wijziging van dit voorstel. We vrezen anders dat dit wederom gaat zorgen voor forse vertraging in de uitvoering.

Dit betreft de kern van ons initiatief.

Er zijn slechts een paar typen armaturen gebruikt in de gemeente. Voor elk type zou nagegaan moeten worden hoe de berm aan aanliggende zijde en aan de overzijde kan worden afgeschermd. Daarna hoeft alleen gekeken te worden nagegaan welke lichtmasten langs groen of water staan: die kunnen worden afgeschermd zodra de lampjes worden vervangen. Het is immers het voordeligst als het afschermen meelift met het vervangen van de lampjes. Heggen zijn langs een fietspad beter voor de sociale veiligheid dan aanlichten van het groen. In struiken blijven immers altijd verstopplekken.

Schouwen is goed voor het draagvlak, maar kan enorm vertragend werken. We dringen aan op spoed, **zodat met de komende Nacht van de Nacht de eerste lichtmasten worden afgeschermd**. Daarna moet, waar de lichtbron wordt vervangen, indien nodig tevens de afscherming worden aangebracht. De schouwen zullen daarom vooruit moeten lopen op het vervangen van lampjes.

Sportveldverlichting moet het sportveld verlichten, niet het park of de woningen er omheen. In de gesprekken heeft de gemeente voorstellen gedaan om informatie te geven aan sportclubs over lichtvervuiling. Wij zouden dat ook graag hebben teruggelezen in de brief van het College, voorzien van een toezegging voor technische en financiële ondersteuning. Sportclubs zijn op vele manieren afhankelijk van de gemeente. De verlichting is eigendom van de clubs, maar de gemeente heeft legio mogelijkheden de clubs te motiveren om de lichtvervuiling door sportveldverlichting te verminderen.

Schakeltijden aanlichting gebouwen aanpassen

Op korte termijn is het mogelijk om de schakeltijden van de aanlichting van gebouwen aan te passen. Op dit moment worden op circa 80 locaties in de stad objecten aangelicht zoals bruggen, gebouwen en monumenten (waaronder de Domtoren). Deze objecten schakelen op verschillende tijden in en uit. Dit kan variëren van het laten branden van de aanlichting gedurende de nacht tot en met het om 22.00 uur uitschakelen van de verlichting.

Het aanpassen van de schakeltijden van de aanlichting van de objecten kunnen we laten samen gaan met de avondschakeling van de openbare verlichting. De openbare verlichting wordt dan gedimd en de aanlichting van objecten gaat uit. Voor de Domtoren maken we een uitzondering. Deze maatregelen kunnen we in de komende drie jaar doorvoeren waarbij we werk met werk maken. De aanpassingen worden doorgevoerd op het moment dat de voedingskasten in de stad worden geïnspecteerd. De kosten bedragen eenmalig circa 40.000 euro verspreid over drie jaar en zijn onderdeel van het meerjarenonderhoudsprogramma. Het doel van het nieuwe schakelregime is om te komen tot een nieuw uniform tijdstip waarop de dimming start en de aanlichting wordt uitgezet. Deze keuze voor een eenduidig schakelregime betekent dat de straatverlichting in Utrecht om 23 uur (ipv 22 uur) in dimstand gaat omdat dan ook de aanlichting van objecten veilig kan worden uitgeschakeld. We verwachten geen negatieve gevolgen voor weggebruikers hiervan. Het energieverbruik van de openbare verlichting zal door deze maatregel toenemen met naar verwachting circa1%. De maatregel kan binnen drie jaar worden uitgevoerd.

De aanlichting wordt op dit moment op verschillende tijden aan- en uitgeschakeld en is kennelijk separaat te schakelen. In de gesprekken hebben we begrepen dat de aanlichting niet separaat is aan te sturen en nu al met de straatverlichting wordt meegeschakeld. Wat ons betreft kan het dimmen gewoon om 22 uur starten en wordt aanlichten separaat uitgezet. Aanlichting van gebouwen kan volgens ons overigens altijd veilig uit: het is alleen voor de sier.

Uitschakelen grondspots

De inschatting is dat er circa 100 grondspots voor bomen in de stad zijn, waarvan een groot deel op de Melissakade zijn geplaatst. Het verwijderen van deze grondspots voor het einde levensduur is een vorm van kapitaalvernietiging. Daar bovenop kost het verwijderen van de grondspots circa 15.000 euro in totaal. We stellen voor om deze grondspots uit te faseren, waarbij ze op het schakelregime van de aanlichting komen en niet meer worden vervangen bij het einde levensduur. De maatregel kan naar verwachting binnen drie jaar zijn uitgevoerd. Nieuwe grondspots voor bomen worden niet meer aangelegd.

De grondspots voegen geen kwaliteit toe en leveren alleen maar milieuschade op. Uitzetten levert kwaliteit in de openbare ruimte op en spaart energie. Als ze niet separaat te schakelen zijn kunnen de lampjes er uit worden gehaald. Als er andere werkzaamheden aan de grond zijn, kunnen de spots t.z.t. worden verwijderd. (werk-met-werk)

Meldpunt lichthinder

We stellen voor om het bestaande meldingensysteem van de gemeente geschikt te maken zodat, naast meldingen over kapotte verlichting, ook meldingen over te veel of te weinig verlichting kunnen worden gemeld. Zo houden we één loket voor alle meldingen van de bewoners in Utrecht. We verwachten dat deze wijziging voor het einde van het jaar kan worden ingevoerd.

Prima

Rapporteer over lichthinder

In het derde Duurzaamheidsverslag 2016 dat u recent is toegezonden zijn een aantal indicatoren voor openbare verlichting opgenomen, waaronder het aantal meldingen van lichtoverlast en getroffen maatregelen rondom afscherming en diervriendelijke verlichting. Dit hoofdstuk gaan we de komende jaren uitbreiden zodat de voortgang van de uitvoering van de concrete maatregelen kan worden gevolgd.

Prima! We denken graag mee over de te rapporteren onderdelen.

We stellen voor het huidige beleid naar aanleiding van het burgerinitiatief aan te scherpen

Gemeentelijke verlichtingsplan

In het gemeentelijke verlichtingsplan (2008) zijn vijf beleidsdoelen aangegeven, waaronder het beperken van verlichtingsniveaus en lichtvervuiling. In dit plan is onder andere aangegeven dat terughoudend met verlichting in parken en groenstroken wordt omgegaan. Dit plan is in 2013 geëvalueerd en daarin zijn een aantal nieuwe maatregelen aangekondigd onder andere over een aantal overbodige verlichtingspunten. Over de stand van zaken van de uitvoering van deze maatregelen bent u per brief geïnformeerd op 17 januari 2017(kenmerk 16.510032). Ook in het Handboek Inrichting Openbare Ruimte zijn diverse maatregelen voor zowel energiebesparing als lichthinder opgenomen.

Naar aanleiding van het burgerinitiatief is het handboek tegen het licht gehouden en worden een aantal regels aangescherpt. Het gaat dan bijvoorbeeld om het standaard toepassen van verlichting met maximaal 3000 Kelvin[1]. Hiermee komen wij tegemoet aan de vraag van de initiatiefnemers. In de praktijk wordt verlichting van hoger dan 3000 Kelvin al niet meer toegepast, met uitzondering van de onderdoorgangen in de stad. Uit ervaring blijkt dat een hogere kleurtemperatuur over het algemeen met minder vandalisme gepaard gaat, waardoor we in de onderdoorgangen met een hogere kleurtemperatuur blijven werk. In lijn met wat eerder in de brief is aangegeven wordt eveneens in het Handboek opgenomen dat er geen grondspots voor bomen mogen worden toegepast.

We zijn erg blij met de 3.000 Kelvin. Een koelere kleur in onderdoorgangen is begrijpelijk.

In de brief van 17 januari geeft u aan sierverlichting te gaan verwijderen. Het aantal te verwijderen lichtbronnen en het tempo waarin ze worden verwijderd is verre van ambitieus. Uitzetten spaart direct energie.

---

[1] Kelvin is een maat voor de kleurtemperatuur van het type licht. Het geeft een kleurindruk die bijdraagt aan de beleving van de verlichting. Verlichting met een Kelvin waarde groter dan 3000 Kelvin is in de beleving feller dan verlichting met een kleurindruk van onder de 3000 Kelvin.

In het handboek staan de armaturen waaruit projectleiders kunnen kiezen voor hun project. Hier zouden wat ons betreft alleen armaturen in mogen staan die 0% licht naar boven uitstralen, wegens het beleidsdoel van beperken van lichtvervuiling. Tevens dient in het handboek te worden opgenomen dat in nieuwe situaties armaturen niet naar groen en water mogen uitstralen maar direct moeten worden afgeschermd.

Voor projecten waar al verlichting is gepland, zal de afscherming alsnog geregeld moeten worden vóór de lichtmasten worden geplaatst. Zodat alle verlichting die vanaf heden wordt geplaatst direct goed is. Bijvoorbeeld voor de ecologische zone langs het Amsterdam-Rijnkanaal.

Langs het Amsterdam-Rijnkanaal worden verticale lichtmasten geplaatst die rondom uitstralen. Met lamellen is een groot deel van het licht naar beneden te richten, het resterende licht komt in de ecologische zone rond het Kanaal te recht. Daar richt het flink schade aan in de mooie gebieden die er liggen: bij de Rijn is een klein moerasgebiedje, waar o.a. IJsvogels broeden. Bij Leeuwensteyn komt een zo natuurlijk mogelijk recreatiegebied langs het kanaal. Bij Strand Oog in Al kun je nu nog de nacht en de wijdsheid ervaren. Het Kanaal dient o.a. als trekroute voor vleermuizen. Op al deze plekken komt straks lichtvervuiling door de nieuwe armaturen. Dat licht is op het kanaal al kilometers ver zichtbaar. Het hoeft niet eens om heel veel licht per armatuur te gaan, maar het verstoort het duister en de oriëntatie van nachtdieren. Deze lichtmasten zijn niet af te schermen van het groen en het water, dan geven ze namelijk geen licht meer. Wij vinden dat hier andere armaturen moeten komen, die recht doen aan het feit dat ze in een ecologische zone staan. De armaturen moeten de weg verlichten, niet het groen en het water.

> Wat betreft de communicatie over het beleid is gekeken naar instrumenten die andere gemeenten hiervoor gebruiken. Om het beleid per lichtsituatie te verduidelijken kan de gemeente bijvoorbeeld s 'verlichting in beeld' gaan gebruiken. Daarin is in beelden op kaart aangegeven hoe de verlichting er op een bepaalde plek in de gemeente uitziet[2]. . Het instrument kan helpen om de diverse vragen rondom verlichting die er zijn en worden gesteld aan de gemeente op een beeldende wijze toe te lichten. Er zijn foto's te zien van de situatie met daaronder een toelichting over de lichtsituatie ter plaatse. Een dergelijk instrument kan de vragen die over (te veel en te weinig) verlichting worden gesteld aan de gemeente helpen beantwoorden. De benodigde investering van een dergelijk instrument bedraagt 25.000 euro en zou eventueel gedekt kunnen worden uit het meerjarenonderhoudsprogramma. Wij stellen voor om, indien u dit wenst, hiermee aan de slag te gaan.

Het lijkt ons een goed idee om dit te gaan doen, Raalte geeft een prachtig voorbeeld. Bij die communicatie hoort ook dat het bestaande beleid wordt uitgelegd: beperking van lichtvervuiling, geen licht naar de hemel, groen of water. Het verzoek aan bewoners om zelf ook lichtvervuiling te beperken, (tuin- en voordeurverlichting) hoort er zeker bij.

> Overige bestaande juridische mogelijkheden voor het beperken van lichtvervuiling betreffen onder andere de APV als het gaat om reclameverlichting en het Activiteitenbesluit als het gaat om verlichting bij bedrijven. Over de reclameverlichting heeft u een voorstel voor een gewijzigde Reclameverordening ontvangen (d.d. 14 mei 2017). Wat betreft het activiteitenbesluit toetst en handhaaft de gemeente actief op het treffen van maatregelen met een terugverdientijd van vijf jaar. Het laten branden van overbodige verlichting in gebouwen valt hieronder.

We zijn blij dat de gemeente toetst en handhaaft op o.a. uitschakelen van overbodige verlichting in gebouwen. De pijn in deze alinea zit hem echter in de woorden "onder andere". De maatregelen die verder nog mogelijk zijn ontbreken. Wat kan de gemeente aangeven in de regels van een

[2] http://raalte.verlichtinginbeeld.nl/map/

bestemmingsplan, om bijvoorbeeld overdadige parkeerterreinverlichting tegen te gaan? Laserbeams? Welke maatregelen kunt u in overleg met bijvoorbeeld corporaties treffen om lichtvervuiling tegen te gaan (bewegingsmelders op galerijflats?)

Resumerend

Het aanpassen van het schakelregime, het uitschakelen van de grondspots en de aanlichting én de prioritering van de vervanging van de naar boven uitstralende verlichting in de stad kunnen binnen het huidige beschikbare budget op korte (binnen circa drie jaar) en middellange termijn (circa 7 jaar) worden uitgevoerd. In het maatwerk advies wat we met de initiatiefnemers willen opstellen over het afschermen van verlichting naar groen, water en hemel zullen eventuele kosten voor het treffen van maatregelen in beeld worden gebracht en meegenomen in de afwegingen over mogelijke maatregelen. Daarnaast stellen we voor met de initiatiefnemers een prioritering aan te brengen voor de vervanging van de desbetreffende armaturen in Leidsche Rijn.

Met het nemen van de genoemde concrete maatregelen lossen we een aantal ongewenste situaties op. Door het huidige beleid op een aantal punten aan te scherpen komen we tegemoet aan het doel van het burgerinitiatief om lichthinder structureler onderdeel te maken van de uitvoering van het beleid.

Hier dreigt dat kosten toch weer de beperkende factor worden?… Als eerder gezegd bij de prioritering, wanneer wordt deze uitgevoerd en afgeronde ?

Bij de drie besprekingen van bovengenoemde voorstellen met het burgerinitiatief Elke dag een Nacht van de Nacht is door de woordvoerders aangegeven dat ze in de basis tevreden zijn over de voorgestelde maatregelen.

Dit Klopt in de basis zijn wij tevreden, wel zien we bij veel voorgestelde maatregelen mogelijkheden voor aanscherping of verbetering.

Overige vragen uit de commissie

Naast bovenstaande onderwerpen zijn in de commissievergadering een aantal vragen gesteld over lichtvervuiling in het algemeen en in specifieke situaties. Zo is de verlichting bij ’t Lint en in het Maximapark aan de orde geweest. Er zijn naar aanleiding van de schouw drie opties voorgelegd aan het Parkberaad van Leidsche Rijn. Uiteindelijk is ervoor gekozen om de verlichting langs de Smalle Themaat te optimaliseren zodat een veilige fietsroute via het fietspad langs de Heinsmaat en de Smalle Themaat mogelijk is. De uitvoering hiervan start op korte termijn.

Op deze plek is het inderdaad nodig beter te verlichten. De situatie rondom de trap bij Desto is sociaal ook zeer onveilig. Tevens moet lichtvervuiling naar de groene gebieden langs de Smalle Themaat worden voorkomen. We zijn enorm benieuwd naar het verlichtingsvoorstel, dat hebben wij nog niet gezien.

De vraag is gesteld wat functionele verlichting is. Functionele verlichting betreft verlichting die nodig is op een bepaalde locatie en in de hoeveelheid die voor het gebruik van die locatie nodig is. Standaard brengen we functionele verlichting aan in de stad. In het centrumgebied en andere speciale locaties in de stad zetten we openbare verlichting ook in als decoratieve verlichting, denk bijvoorbeeld aan het Domplein en de Oudegracht. In het Handboek Inrichting Openbare Ruimte nemen we expliciet op dat ook sierverlichting minimaal aan de NSVV norm voor directe uitstraling naar boven moet voldoen. In het handboek is al opgenomen dat functionele verlichting aan de NSVV normen moet voldoen.

Functionele verlichting verlicht dat wat nodig is, EN VERDER NIETS. Nieuwe sierverlichting zou helemaal niet naar boven, groen of water uit moeten stralen. Dat kan ook, zie bijvoorbeeld de aanlichting van de Dom of de verlichting op de Gele brug. Het kan beter dan de NSVV-norm, die geeft

een maximum aan toegestane vervuiling. Maar u heeft grote ambities op gebied van milieu en duurzaamheid en wilt het toch beter? 0% naar boven uitstralende verlichting!

> In de commissie werd gevraagd om als gemeente Utrecht geen direct naar boven uitstralende verlichting meer in te kopen. Sinds 2014 kopen wij dit soort armaturen niet meer in en worden deze dus niet meer toegepast. Op het moment dat één van de 2500 resterende naar boven uitstralende armaturen stuk gaat, wordt deze vervangen door een armatuur die niet naar boven uitstraalt. Tussen 2019 en 2025 worden alle resterende armaturen vervangen.
>
> Daarnaast werd in de commissie door meerdere partijen gevraagd of meer algemeen onderzoek naar lichtvervuiling nodig is. Dit naar aanleiding van de foto uit het ISS station die van Utrecht in de nacht is genomen. Nader onderzoek zou kunnen worden gedaan naar waar precies de waargenomen lichtreflectie plaatsvindt. De verwachting is dat onder andere de reflectie van de verlichting langs de wegen met een verkeersfunctie een rol speelt. Met de vervanging van de oude SOX armaturen verwachten we dat de reflectie van de verlichting naar de hemel vermindert. Op dit moment zien we geen toegevoegde waarde in een nader onderzoek naar lichtvervuiling in de stad.

Fijn om te lezen dat er geen naar boven uitstralende verlichting meer wordt gekocht. Dat moet volgens ons betekenen dat nieuwe armaturen 0% naar boven uitstralen, en niet 5% naar boven uitstralen zoals de NSVV toestaat. Het vervangingstempo van deze oude armaturen zou sneller moeten, zoals hierboven al aangegeven.

Beperken van lichtvervuiling door de openbare verlichting is een effectieve maatregel. We vinden het eveneens belangrijker om nu actief van start te gaan om effectieve maatregelen te treffen, dan eerst nog weer onderzoek te doen. Een nader onderzoek lijkt ons pas nodig als het verbeteren van de openbare verlichting flink op dreef is.

> Tot slot werd geopperd om te onderzoeken of bewoners kunnen worden ingezet om te helpen met het afschermen van verlichting. Zowel vanuit de initiatiefnemers als vanuit het college vinden we dit ongewenst. Het werken op hoogte en met elektriciteit brengt extra gevaren met zich mee. Dit moet uitsluitend door gecertificeerde vakmensen én in opdracht van de gemeente worden uitgevoerd.

Hier zijn we het helemaal mee eens.

Beperken van lichtvervuiling door de openbare verlichting is een effectieve maatregel. We vinden het eveneens belangrijker om nu actief van start te gaan om effectieve maatregelen te treffen, dan eerst nog weer onderzoek te doen. Een nader onderzoek lijkt ons pas nodig als het verbeteren van de

Namens Burgerinitiatief **‘Iedere Dag verdient een Nacht van de Nacht’ ;**

Roland Pereboom,

- voorzitter Natuur en Milieuplatform Leidsche Rijn
- directeur Milieucentrum Utrecht

Ria Glas,

- initiatiefnemer burgerinitiatief en bewoner Leidsche Rijn
- deelnemer Natuur en Milieu Platform Leidsche Rijn

Reactie vertegenwoordigers Burgerinitiatief.

Geachte Raadsleden,

Bijgaand sturen wij (MCU, NMPLR en Ria Glas en Roland Pereboom) ter informatie en om op te reageren onze stellingname en ons commentaar op de Raadsbrief mbt Iedere Dag verdient een Nacht van de Nacht

In de bijlage onze reactie zoals deze is verstuurd aan het College.
We geven in die brief telkens eerst de tekst van het College weer en daaronder onze reactie.

Wij zijn als initiatiefnemers op hoofdlijn tevreden met het afhandelingsvoorstel zoals verwoord in de Raadsbrief van het College. Over het tempo van de maatregelen en een paar concrete uitwerkingen vinden we dat de reactie tekort schiet. De gemeente heeft hoge ambities voor een groene en leefbare stad, dat dient terug te komen in de uitwerking van het tegengaan van lichthinder en horizonvervuiling door verlichting.

We vragen als initiatiefnemers speciale aandacht voor een aantal punten:
Tempo:

- De vervanging van de 2.500 lichtarmaturen in Leidsche Rijn zou voor 2020 i.p.v. 2025 klaar moeten zijn. Dat kost geen extra geld, het wordt alleen eerder uitgegeven.
- Afschermen van bestaande lichtmasten van groen en water moet vlot opgepakt worden. Werk met werk maken scheelt kosten, maar het vraagt tempo om binnen 10 jaar klaar te zijn met dit project. Lichtbronnen (lampjes) worden met straten tegelijk vervangen, eens in de 5-10 jaar. Dát is het moment om, als dat bij een mast nodig is, afscherming aan te brengen. Na de Nacht van de Nacht van 2017 moet dat afschermen in volle gang zijn! De eerste schouwen zullen dus zeer snel plaats moeten vinden.
- Toetsing bij wijkraden mag niet leiden tot vertraging in de uitvoering. Afscherming is immers allang beleid, het werd alleen niet uitgevoerd.

Concrete punten:

- Neem in het handboek openbare ruimte (HOR) alleen armaturen op die uitsluitend naar beneden licht uitstralen. Dus 0% naar boven, niet de nu toegestane 5%. Geef in het handboek tevens aan, dat nieuwe masten die langs groen of water komen, direct bij plaatsing moeten worden afgeschermd. Het licht van alle in het HOR toegestane armaturen moeten af te schermen zijn van aanliggende én tegenoverliggende bermen.
- Pas alleen lampen van 3.000K toe, het HOR staat, in tegenstelling tot de brief van het College, nu nog 4.000 K toe (pag 63 regel 286 en 287. https://www.utrecht.nl/fileadmin/uploads/documenten/ondernemen/BInG-Beheer_Inrichting_Gebruik/Handboek-Openbare-Ruimte-Utrecht-2016.pdf)
- Promoot het afschermen en dimmen van sportveldverlichting bij verenigingen. Geef voorlichting aan gebruikers en beheerders van sportvelden. Zorg voor technische en financiële ondersteuning van sportclubs bij afschermen en dimmen van lichtmasten en het na vertrek van de laatste sporters uitschakelen van parkeerterreinverlichting.
- Kies andere lichtmasten langs het Amsterdam Rijnkanaal. De nu geplande lichtmasten zijn alleen af te schermen door ze af te plakken. Ze staan rondom tussen groen en

water, maar bij rondom afplakken geven ze geen licht meer. Er zijn weliswaar lamellen mogelijk, maar dan zijn de masten nog steeds kilometers ver zichtbaar zijn, in deze ecologische zone en trekroute voor vleermuizen. Dat is ongewenst. Verlicht het fietspad, niet het groen of het Amsterdam Rijnkanaal.

Van de initiatiefnemers zullen Ria Glas en Roland Pereboom aanwezig zijn voor toelichting en om vragen te beantwoorden op de commissievergadering.

Vragen, reacties, op of aanmerkingen blijven welkom.
Overleg op vrijdag 30 juni of maandag 3 juli (kan ook per telefoon) is mogelijk.
Ria Glas en Roland Pereboom zijn ook per mail bereikbaar ;
- Ria Glas <fietsria@hotmail.nl> 030-66 64 622; 06-13 03 58 93
- Roland Pereboom <r.pereboom@mcu.nl> 030-2467240 (MCU); 06-222 00 363

vriendelijke groeten,
Roland Pereboom
06 222 00 363

Milieucentrum Utrecht
Oudegracht 60
3511 AS Utrecht
T (030) 236 72 40
r.pereboom@mcu.nl
http://www.mcu.nl

DISCLAIMER: Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerde. Indien dit bericht niet voor u is bestemd, verzoeken wij u dit aan ons te melden en de inhoud ervan te vernietigen. Stichting Milieucentrum Utrecht sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit elektronische verzending van informatie.
Aan de inhoud van deze e-mail en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend, tenzij schriftelijk uitdrukkelijk anders is overeengekomen.

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Jansdam, B. (Berni)
Kenmerk	4446303/1705011454-HP
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 42
Geheim	Nee
Portefeuille	Stationsgebied

Vaststelling bestemmingsplan Hotel- en woongebouw Jaarbeursplein

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 Het bestemmingsplan Hotel en woongebouw Jaarbeursplein dat is vastgelegd in het digitale bestand NL.IMRO.0344.BPHOWOJAARBSTAT-VA01.gml met de ondergrond NL.IMRO.0344.BPHOWOJAARBSTAT-VA01.dgn vast te stellen.

2 Geen exploitatieplan ten behoeve van het bestemmingsplan Hotel en woongebouw Jaarbeursplein vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. G.G.H.M. Haanen Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
Status: B

Bijlages
Voorstel: Voorstel_8455
Bijlage: Toelichting bestemmingsplan Hotel en woongebouw Jaarbeursplein, Stationsgebied
Bijlage: Regels bestemmingsplan Hotel en woongebouw Jaarbeursplein, Stationsgebied
Bijlage: Verbeelding bestemmingsplan Hotel en woongebouw Jaarbeursplein, Stationsgebied
Bijlage: Bijlage link naar bestemmingsplan Hotel- en woongebouw Jaarbeursplein
Bijlage: besluitenhistorie hotel-woningen Jaarbeursplein
Bijlage: getekend raadsbesluit nr. 42

Eerdere besluitvorming

Uitvoering

Gemeente Utrecht

Context

Met het vaststellen van het Masterplan Stationsgebied in 2004 en het Structuurplan Stationsgebied in 2006 beschikt de gemeenteraad van Utrecht over beleid op basis waarvan sinds 2007 het Utrechtse Stationsgebied herontwikkeld wordt tot een hoogwaardig, multimodaal openbaar vervoersknooppunt in combinatie met een toplocatie voor werken, wonen en voorzieningen.

In het bestemmingsplan Hotel en woongebouw Jaarbeursplein, Stationsgebied zijn de bouw- en gebruiksmogelijkheden vastgelegd ten behoeve van de ontwikkeling van een hotel met circa 250 hotelkamers en circa 330 woningen. De ontwikkeling van een hotel- en woongebouw aan het Jaarbeursplein maakt onderdeel uit van de eerste fase van de ontwikkeling van het Stationsgebied. De grens van het plangebied wordt verder bepaald door de aangrenzende bebouwing: Prins van Oranjehal aan de westzijde en het naastgelegen kantoorgebouw Hojel City Centre aan de noordzijde.
Het ontwerpbestemmingsplan Hotel en woongebouw heeft van vrijdag 3 maart 2017 tot en met donderdag 13 april 2016 ter inzage gelegen.
Er zijn geen zienswijzen over het ontwerp aangeboden aan de gemeenteraad.

Beslispunt

1 Het bestemmingsplan Hotel en woongebouw Jaarbeursplein dat is vastgelegd in het digitale bestand NL.IMRO.0344.BPHOWOJAARBSTAT-VA01.gml met de ondergrond NL.IMRO.0344.BPHOWOJAARBSTAT-VA01.dgn vast te stellen.

Argumenten

1.1 <u>Het bestemmingsplan maakt de realisering van het hotel en woongebouw mogelijk</u>
De realisering van het hotel en woongebouw is onderdeel van de herontwikkeling van het stationsgebied. Het bestemmingsplan is het sluitstuk van een traject dat in 2007 voor deze locatie is gestart.

Beslispunt

2 Geen exploitatieplan ten behoeve van het bestemmingsplan Hotel en woongebouw Jaarbeursplein vast te stellen.

Argumenten

2.1 <u>De plankosten zijn anderszins verzekerd.</u>
Op grond van Wet ruimtelijke ordening moet een exploitatieplan worden opgesteld als sprake is van woningbouw, tenzij de plankosten die de gemeente maakt op een andere manier zijn geregeld. In dit geval is met de ontwikkelaar is een anterieure overeenkomst gesloten. Voor de kosten van het bestemmingsplan is leges betaald. Een exploitatieplan is dan ook niet nodig.

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Jansdam, B. (Berni)
Kenmerk	4446303/1705011454-HP
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 42
Portefeuille	Stationsgebied

Vaststelling bestemmingsplan Hotel- en woongebouw Jaarbeursplein

besluit

1 Het bestemmingsplan Hotel en woongebouw Jaarbeursplein dat is vastgelegd in het digitale bestand NL.IMRO.0344.BPHOWOJAARBSTAT-VA01.gml met de ondergrond NL.IMRO.0344.BPHOWOJAARBSTAT-VA01.dgn vast te stellen.

2 Geen exploitatieplan ten behoeve van het bestemmingsplan Hotel en woongebouw Jaarbeursplein vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier	De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall	mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

Bestemmingsplan

Hotel en woongebouw Jaarbeursplein, Stationsgebied

Vastgesteld,

Hotel en woongebouw
Jaarbeursplein, Stationsgebied

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding 5

1.1 Aanleiding 5
1.2 Doelstelling 5
1.3 Ligging en begrenzing plangebied 5
1.4 Vigerende bestemmingsplannen 6
1.5 Leeswijzer 6

Hoofdstuk 2 Relevante beleidskaders 7

2.1 Rijksbeleid 7
2.2 Provinciaal en regionaal beleid 9
2.3 Gemeentelijk beleid 13
2.4 Specifiek beleid Stationsgebied 17
2.5 Conclusie 18

Hoofdstuk 3 Planbeschrijving 19

3.1 Projectbeschrijving 19
3.2 Verkeer en openbare ruimte 21

Hoofdstuk 4 Onderzoek en randvoorwaarden 23

4.1 Inleiding 23
4.2 MER Stationsgebied 23
4.3 Geluidhinder 24
4.4 Externe veiligheid 25
4.5 Bedrijven en milieuzonering 26
4.6 Luchtkwaliteit 27
4.7 Bodemkwaliteit 28
4.8 Flora en fauna 30
4.9 Water 30
4.10 Archeologie 33
4.11 Kabels en leidingen 35
4.12 Kwaliteit van de leefomgeving 35
4.13 Gezondheid 37
4.14 Duurzaamheid 38

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid 39

5.1 Economische uitvoerbaarheid 39
5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 39

Hoofdstuk 6 Juridische planopzet 41

6.1 Inleiding 41
6.2 Planvorm 41
6.3 Artikelsgewijze toelichting 41
6.4 Handhaving 45

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Utrecht is bezig het Stationsgebied te herontwikkelen. De uitgangspunten hiervoor zijn vastgelegd in het Structuurplan Stationsgebied (2006). Een van de onderdelen van het structuurplan is het weer met elkaar verbinden van de historische binnenstad en het Stationsgebied tot één samenhangend geheel.

Aan de westzijde van het station ontstaat een nieuw hoogstedelijk gebied dat overgaat in het gebied van de Jaarbeurs. In dit deel van het stationsgebied wordt gestreefd naar een multifunctioneel programma met leisure, cultuur, wonen, onderwijs en kantoren. Door de strategische ligging, op loopafstand van het Centraal Station, nabij het historische centrum en naast de voorzieningen van de Jaarbeurs, zijn er volop kansen voor hoogstedelijke ontwikkeling in een levendig gebied.

Het onderhavige bestemmingsplan heeft betrekking op de ontwikkeling van een hotel met circa 250 hotelkamers en circa 350 woningen aan de westzijde van het Jaarbeursplein.

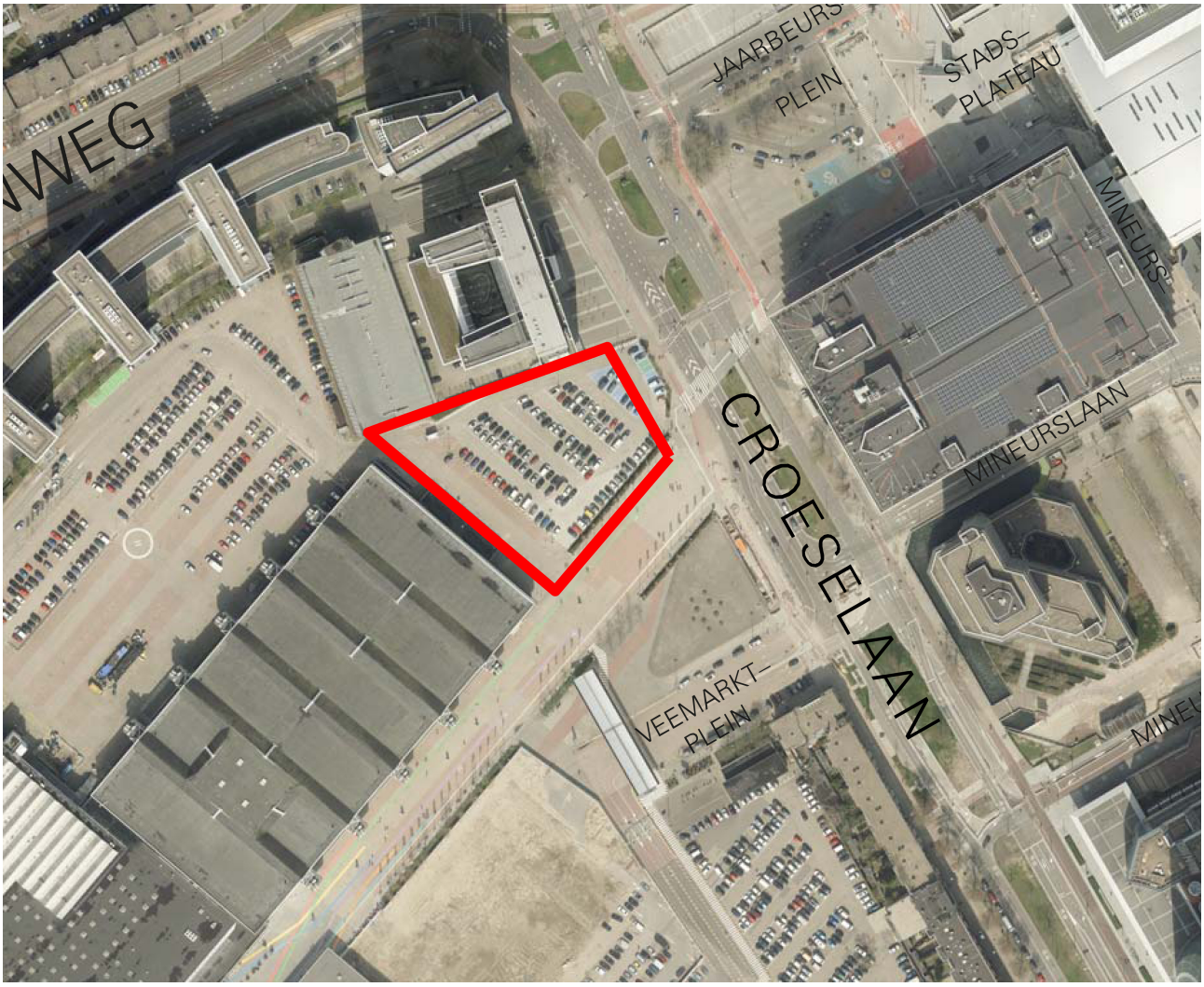
1.2 Doelstelling

De hoofddoelstelling van het bestemmingsplan is om het hotel en de woningen planologisch-juridisch mogelijk te maken.

In het plan zijn de wijzigingen in de wet- en regelgeving en het beleid van de verschillende overheden op het gebied van de ruimtelijke ordening verwerkt. Om de uniformiteit van bestemmingen en regelgeving te bevorderen, is daarnaast aansluiting gezocht bij recent tot stand gekomen bestemmingsplannen binnen de gemeente.

1.3 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied ligt aan het Jaarbeursplein en aan de Centrumboulevard die de terreinen van de Jaarbeurs met het station verbindt. De grens van het plangebied wordt verder bepaald door de aangrenzende bebouwing: Prins van Oranjehal aan de westzijde en het naastgelegen kantoorgebouw Hojel City Centre aan de noordzijde. Onder de grond zal het gebouw uitkragen ten behoeve van de ondergrondse parkeervoorziening.

Afbeelding 1: Begrenzing van het plangebied

1.4 Vigerende bestemmingsplannen

Binnen het plangebied vigeert het bestemmingsplan Actualisering stationsomgeving, dat is vastgesteld door de raad op 31 oktober 2013, en onherroepelijk is geworden op 16 januari 2014. Het plangebied heeft de bestemming Bedrijf-Jaarbeursdoeleinden. Onder jaarbeursdoeleinden worden verstaan het bedrijfsmatig exploiteren van bedrijfsruimte ten behoeve van veilingen, handelsbemiddeling, vakbeurzen, conferentie- en manifestatieruimten, evenementen en trademarkt. Realisatie en gebruik van een hotel en woningen zijn binnen deze bestemming niet mogelijk. Daarom wordt een nieuw bestemmingsplan gemaakt voor deze locatie.

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat de beschrijving van de relevante beleidskaders In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de planbeschrijving en worden de 9stedenbouwkundige) mogelijkheden die het plan biedt aan de toekomstige ontwikkelingen beschreven. De diverse noodzakelijke onderzoeken ten aanzien van bijvoorbeeld milieuaspecten komen in hoofdstuk 4 aan bod. Hoofdstuk 5 gaat in op de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. In hoofdstuk 6 komt de juridische toelichting op de planregels aan bod.

Hoofdstuk 2 Relevante beleidskaders

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het ruimtelijke beleidskader. De voorgenomen ontwikkeling moet passen in het (toekomstig) ruimtelijk beleid. Dit beleid is grotendeels terug te vinden in het Structuurplan Stationsgebied. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling in dit hoofdstuk een complete samenvatting te geven van al het relevante beleid op de verschillende niveaus. Uitsluitend de meest relevante of nieuwe beleidskaders zijn in dit hoofdstuk samengevat weergegeven.

2.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuuren Ruimte (SVIR)
De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is op 13 maart 2012 vastgesteld en daarmee van kracht geworden. De SVIR vervangt de Nota Ruimte en de Structuurvisie Randstad 2040. In de Structuurvisie gooit het Rijk het roer om. Het uitgangspunt is om meer over te laten aan provincies en gemeenten: minder nationaal belang en eenvoudigere regelgeving.

Het Rijk formuleert drie hoofddoelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

1. Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk economische structuur van Nederland;
2. Het verbeteren, in stand houden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
3. Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Het Rijk wil samen met de decentrale overheden het openbaar vervoersysteem vanuit de behoefte van de reiziger inrichten, zodat verschillende systemen van openbaar vervoer (bus, regionaal openbaar vervoer en spoor) en het voor- en natransport beter op elkaar aansluiten. Naast de drie hoofddoelen voor een concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland is het Rijk verantwoordelijk voor een goed systeem van ruimtelijke ordening. Om een zorgvuldig gebruik van de schaarse ruimte te bevorderen is een ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Dat betekent: eerst kijken of er vraag is naar een bepaalde nieuwe ontwikkeling, vervolgens kijken of het bestaande stedelijk gebied of bestaande bebouwing kan worden hergebruikt en mocht nieuwbouw nodig zijn, dan zorgen voor een optimale inpassing en multimodale bereikbaarheid.

Ladder duurzame verstedelijking
Op basis van artikel 3.1.6, tweede lid van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moet, bij stedelijke ontwikkelingen, de Ladder Duurzame Verstedelijking worden doorlopen. Hieronder wordt nader ingegaan op de drie stappen van de Ladder Duurzame Verstedelijking.

Trede 1: Actuele regionale behoefte
Het hotelgebouw krijgt een gemengd programma, bestaande uit de functies wonen, hotel en de bij een hotel behordende horeca:

Hotel	15.800	m2 bvo
Wonen	30.000	m2 bvo

Hotel
Het beleid van de hotelnota 'A room with a view' is middels de notitie Actualisatie marktruimte hotelnota 'Room with a view' geactualiseerd in februari 2015. Met het 'Onderzoek Hotelmarkt Utrecht, september 2014' van extern onderzoeksbureau Horwath HTL is actuele informatie beschikbaar over aanbod, vraag, trends en prognoses voor de hotelmarkt in Utrecht. Dit onderzoek is uitgevoerd onder begeleiding van partners in de stad, zoals vertegenwoordigers van verschillende hotelondernemingen in de stad, Toerisme Utrecht en de Jaarbeurs, als stimulator van zakelijke overnachtingen.

Op basis van het recente onderzoek van Horwath blijkt dat er in Utrecht in de komende tien jaar ruimte voor uitbreiding van hotelkamers is. Horwath HTL stelt tot en met 2024 een aantal

groeiscenario voor waarbij ruimte is voor een uitbreiding met 840 kamers, dat is gebaseerd op een jaarlijkse geprognotiseerde groei van 4,5%.

In 2010 heeft de gemeente de ambitie geformuleerd om in de periode tot 2020 in totaal 1.000 nieuwe hotelkamers te realiseren (Hotelnota en beleid 2010-2020, A room with a view). In de Nota 'A Room With A View' is op hoofdlijnen locatiebeleid geformuleerd: het opnemen van voorkeurslocaties vastgelegd in gebiedsontwikkelingsplannen, actieve sturing op transformatie van beeldbepalende panden en verdere focus op experience-ontwikkelingen met name in of nabij stadscentra en Utrecht Oost. In het Hotelmarktonderzoek van Horwath HTL wordt gewezen op het belang van de centrumontwikkeling voor stad en regio en wordt geadviseerd voorrang te geven aan de geplande initiatieven die reeds aanwezig zijn voor het centrumgebied (met hierbinnen het Stationsgebied). In het lopende beleid zijn reeds voorkeurslocaties vastgelegd in bestaande gebiedsontwikkelingsplannen in onder meer Leidsche Rijn en het stationsgebied. Het gaat om concrete initiatieven in het Stationsgebied voor het Jaarbeursterrein (ontwikkeling Amrâth), het Noordgebouw en het Poortgebouw.

Het Utrechtse aanbod van hotelkamers is minder snel gegroeid dan het aantal overnachtingen. Eind 2013 heeft Utrecht een capaciteit van 1.632 hotelkamers. Inmiddels vindt een aantal nieuwe ontwikkelingen plaats: een zekere uitbreiding met 288 kamers, concrete plannen voor nog 315 kamers en circa 160 kamers in het Noordgebouw. Daarmee zal de capaciteit doorgroeien naar 2.395 kamers. Volgens Horwath HTL ligt de vraag in Utrecht in 2024 tussen 1.790 en 2.580 hotelkamers. Het middenscenario komt op 2.200 kamers. Met de nu bekende uitbreiding en plannen, waaronder de hotelontwikkelingen onder andere op de kop van het Jaarbeurskwartier (circa 225 kamers), wordt in de uitbreidingsvraag volgens dit middenscenario voorzien.
De ontwikkeling die wordt mogelijk gemaakt in dit bestemmingsplan faciliteert 15.800 m2 hotel wat neer komt op circa 250 kamers. In het beleid is rekening gehouden met onderhavige ontwikkeling en op basis van het door Horwarth HTL uitgevoerde onderzoek blijkt dat er ruimte is voor deze hotelontwikkeling met circa 250 kamers op viersterrenniveau met de daarbij behorende voorzieningen.

Onderzoeksbureau Horwath heeft specifiek voor deze hotelontwikkeling op 17 december 2015 nog een analyse uitgevoerd van de hotelmarkt. Na de beschouwing van de vraag- en aanbodzijde blijkt dat voldoende behoefte bestaat aan voorgenoemde hotelontwikkeling.

Wonen
De provincie Utrecht heeft ABF Research gevraagd een nieuwe prognose te maken van de ontwikkeling van de bevolking, huishoudens, de kwantitatieve en kwalitatieve woningvraag 2010-2025 met een doorkijk naar 2040. Vorenstaande is gevat in het rapport 'Verkenning kwantitatieve en kwalitatieve woningbehoefte provincie Utrecht' van februari 2011.

Uit deze prognose blijkt dat 60% van het kwantitatieve tekort aan woningen in de provincie Utrecht voor rekening komt van het stadsgewest Utrecht. Verder blijkt dat tussen 2010 en 2025 nog behoefte bestaat aan circa 8.500 Centrum stedelijke woningen.

Kwantitatief
In de kwantitatieve prognose groeit de voorraad tussen 2010 en 2020 met gemiddeld 4.600 woningen per jaar. De behoefte neemt toe met gemiddeld 6.000 woningen per jaar. Dit komt door de nu nog jonge bevolkingsopbouw en een economisch aantrekkelijk klimaat dat jonge vestigers aantrekt. De lager geplande groei van de voorraad en de groeiende behoefte zorgen in deze prognose voor een stijgend woningtekort. Daardoor ligt het woningtekort in 2010 op 18.000 woningen en stijgt dit naar 46.000 woningen in 2025 en naar 76.000 woningen in 2040. In relatieve zin loopt het tekort op van circa 4% in 2010 naar 8% in 2025 en 13 % in 2040.

De gemiddelde groei van het aantal huishoudens en van de gewenste voorraad is tussen 2010 en 2025 in de hele provincie Utrecht circa 16%. De woningvoorraad groeit met 11%. Tussen 2010 en 2025 groeit het woningtekort met circa 28.000 wat op een groei van het tekort van 250% uitkomt.

In absolute zin is het tekort in het stadsgewest Utrecht het meest omvangrijk. Het provinciale tekort bestaat namelijk voor bijna 60% uit het tekort van het stadsgewest Utrecht. Het onderzoek toont aan dat tussen 2020 en 2025 de tekorten vooral in de stadsgewesten Utrecht en Amersfoort flink oplopen. De oorzaak van de groei van het tekort ligt enerzijds in de sterke groei van het aantal huishoudens in het stadsgewest Utrecht en anderzijds in de lagere groei van de woningvoorraad.

Vorenstaand beeld wordt bevestigd door de regionale woningmarktmonitor (BRU, 2013). Daarin is opgenomen dat de regionale woningvoorraad in de periode 2012-2030 moet groeien met 61.000

woningen om het woningtekort niet verder te laten groeien. Voor wat betreft woonmilieus is er vooral vraag naar centrumstedelijke, dorpse en groenstedelijke woonmilieus. Voor de gemeente Utrecht wordt uitgegaan van een woningbouwprogramma van 27.750 woningen. Van dit programma zijn 22.750 woningen in het stedelijk gebied gesitueerd, waarvan ongeveer de helft in de Vinex-locatie Leidsche Rijn (11.500 woningen). De andere helft van het programma binnen de rode contouren is voorzien in diverse kleinere en grotere projecten.

Kwalitatief
De kwalitatieve invulling van het bouwprogramma van circa 73.000 woningen (2010-2025) wordt bepaald door de inkomensontwikkeling, de woonvoorkeuren en de vraaggestuurde beleidsoptie waarin de woonconsument centraal staat. De vraaggestuurde benadering zorgt voor een nieuwbouwpakket dat de doorstroming optimaliseert waardoor huishoudens ook in de voorraad optimaal bediend worden. Het vraaggestuurde nieuwbouwprogramma toont tussen 2010 en 2025 de grootste toename in het Buitencentrum (28.000 woningen) en het Dorpse woonmilieu (17.000). De overige woonmilieus (Centrumstedelijk, Groenstedelijk en Landelijk wonen) zitten op een omvang rond de 8.500 nieuwbouwwoningen. Binnen het huursegment is het programma voor de middeldurehuur het omvangrijkste (19.000), gevolgd door het dure huursegment (13.000). In de koop is de omvang van het duurste segment (vanaf €350.000) het grootste (19.000), gevolgd door het middeldure segment (€215.000 - €350.000; 14.000). Wordt het vraaggestuurde programma vergeleken met het pakket gereedgekomen woningen uit het verleden dan zou in de toekomstige nieuwbouw meer aandacht voor de huursector gewenst zijn.

Op basis van bovenstaande kan worden geconcludeerd dat zowel in kwantitatieve als in kwalitatieve zin behoefte bestaat aan de nieuwe woningen (circa 350) die mogelijk worden gemaakt in het gebouw op de kop van het Jaarbeurskwartier.

Trede 2: Bestaand stedelijk gebied
Vast staat dat de ruimtevraag in dit geval wordt opgevangen door herstructurering van bestaand stedelijk gebied. Het plangebied maakt deel uit van het Stationsgebied en is in het structuurplan Stationsgebied expliciet benoemd als zwakke plek. Volgens het structuurplan Stationsgebied is het plangebied nu openbaar gebied zonder verblijfskwaliteit. Door nieuwe functies aan dit gebied toe te voegen, wordt bijgedragen aan het verbeteren van de leefbaarheid en de veiligheid van het stationsgebied.

Trede 3: Multimodaal ontsloten
In dit geval kan de ruimtevraag volledig worden opgevangen door openbaar gebied (zonder verblijfskwaliteit) binnen bestaand stedelijk gebied te benutten. Dit betekent dat een beoordeling of de ruimtevraag buiten het bestaande stedelijke gebied kan worden opgevangen op locaties die multimodaal ontsloten zijn of worden (trede 3), hier niet meer noodzakelijk is. Het is duidelijk dat dit plangebied is gelegen "bovenop" het grootste OV-knooppunt van Nederland en dus bij uitstek multimodaal ontsloten is.

Conclusie
De ontwikkelingen in het stationsgebied, waaronder het gebouw met hotel en woningen aan de het Jaarbeursplein voldoen aan de ladder voor duurzame verstedelijking en het uitgangspunt om het openbaar vervoer te optimaliseren en passen binnen de kaders van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.

2.2 Provinciaal en regionaal beleid

Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie (2013-2028) en Verordening (2013)
De Provincie Utrecht heeft op 4 februari 2013 de Provinciale Structuurvisie (2013-2028) vastgesteld. Deze zijn herijkt in 2016. Bij de structuurvisie behoort ook een Provinciale Verordening. Hierin is aangegeven dat bij een ruimtelijk plan dat ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk maakt inzicht gegeven moet worden in het aantal verkeersbewegingen.

Ten aanzien van de vitale dorpen en steden heeft de provincie het volgende aangemerkt als provinciaal belang:

- Realiseren van voldoende en op de behoefte aansluitend woningaanbod, met een accent op binnenstedelijke ontwikkeling.
- Een vitale en innovatieve regionale economie, met voldoende en diverse vestigingsmogelijkheden.
- Optimaal gebruik van de binnenstedelijke ruimte.
- Een goede bereikbaarheid voor woon-, werk- en vrijetijds- locaties.

In de provinciale ruimtelijke structuurvisie (2013) is voor de regio Utrecht een woningbouwprogramma van ruim 40.000 (2013-2028) woningen opgenomen, gebaseerde op mogelijke ontwikkellocaties en verwacht ontwikkeltempo. Er wordt hierbij opgemerkt dat met dit voorgenomen programma het tekort hoog zal blijven.
Voor wat betreft woonmilieus is er vooral vraag naar centrumstedelijke, dorpse en groenstedelijke woonmilieus. Door de toenemende vergrijzing is er een toenemende vraag naar 'nultreden'-woningen en woningen met zorg. Voor een concurrerend vestigingsmilieu is een selectieve aanvulling van het aanbod van een extensiever woonmilieu in een groene omgeving van belang.

Voor de gemeente Utrecht wordt uitgegaan van een woningbouwprogramma van 27.750 woningen. Van dit programma zijn 22.750 woningen in het stedelijk gebied gesitueerd, waarvan ongeveer de helft in de Vinex-locatie Leidsche Rijn (11.500 woningen). De andere helft van het programma binnen de rode contouren is voorzien in diverse kleinere en grotere projecten.

Regionale woonvisie 2030
De Regionale Woonvisie 2030 richt zich op de woningbehoefte tot 2030 en het op basis hiervan te voeren beleid op de lange en middellange termijn. Onderwerpen zijn de kwantitatieve en de kwalitatieve woningbehoefte, de bouwopgave, het doelgroepenbeleid en het woonruimteverdelingsbeleid. Deze woonvisie gaat niet in op de ruimtelijke vertaling hiervan. Dit gebeurt in het kader van het Regionale Structuurplan 2005-2015 en de Ontwikkelingsvisie NV-Utrecht 2015-2030.

BRU heeft vier kernuitgangspunten geformuleerd:

1. De regio maakt zich sterk voor het terugdringen van het kwantitatieve woningtekort.
2. De regio wil sturen op de betaalbaarheid van de regionale woningvoorraad. Zij zet zich in voor voldoende sociale huisvestingsmogelijkheden en een evenwichtige spreiding daarvan over de gemeenten.
3. De regio wil sturen op versterken van de woonkwaliteit, in het verlengde van de veranderende woningbehoefte voor specifieke doelgroepen.
4. Tenslotte ziet de regio als taak het eerlijk verdelen van de schaarse woonruimte.

De kernuitgangspunten zijn vertaald in een concreet beleidsinzet, bestaande uit 16 beleidsdoelstellingen. Ter uitvoering van het beleid bevat de visie een eerste aanzet tot een actieprogramma voor de periode tot 2015. Dit programma zal de komende periode nader worden uitgewerkt.

Regionale woningmarktmonitor (2013)
In de regionale woningmarktmonitor (BRU, 2013) is opgenomen dat de regionale woningvoorraad in de periode 2012-2030 moet groeien met 61.000 woningen om woningtekort niet verder te laten groeien: "Afgeleid van de verwachte groei van het aantal huishoudens neemt de woningvraag in de regio toe tot afgerond 374.400 woningen in 2030. Een 20% hogere vraag dan in het basisjaar 2012.

Om het procentueel woningtekort niet verder te laten toenemen – niet hoger dan 4,1% van de woningvoorraad - zal de woningvoorraad mee moeten groeien naar 359.600 woningen in 2030. Dat zou betekenen dat de regionale woningvoorraad in de periode 2012-2030 met 61.000 woningen moet groeien".

Regionaal Verkeers- en Vervoerplan 2005-2015
Het Bestuur Regio Utrecht (BRU) is als Kaderwetgebied verantwoordelijk voor het regionale verkeers- en vervoerbeleid in de Utrechtse regio. Vanwege voortdurende veranderingen in economie en verkeer is het nodig het beleid eens in de één à twee jaar bij te stellen. Daarnaast is het BRU op grond van de Planwet verkeer en vervoer verplicht om een Regionaal Verkeers- en Vervoerplan (RVVP) op te stellen. Het BRU werkt daarbij nauw samen met provincie en gemeenten.

Het Regionaal Verkeers- en Vervoerplan concentreert zich rond drie thema's: bereikbaarheid, veiligheid en leefbaarheid. Het BRU pleit voor 'beheerste mobiliteit', in overeenstemming met de 'beheerste dynamiek' die het BRU voor ogen staat in het Regionaal Structuurplan. Dit betekent dat het BRU zich uitspreekt tegen het ongelimiteerd faciliteren van de vraag naar verkeer en vervoer en uitdrukkelijk kiest voor selectieve bereikbaarheid.

Beleidsprogramma Vrije Tijd 2009-2012 (2009)
De provincie Utrecht wil met het Beleidsprogramma Vrije Tijd 2009-2012 de positie van Utrecht als publieksbestemming voor vakanties, dagtochten en zakelijk toerisme versterken. Het programma is uitgewerkt in drie programmalijnen:

1. versterking van het cultuur- en zakelijk profiel
2. versterking van de vitaliteit van de vrijetijdsbranche
3. verbetering van de ruimtelijke kwaliteit

Het beleidsprogramma benoemt zes thema's, waarbij projecten zijn geclusterd. De relevante thema's voor het Stationsgebied zijn:

- Marketing en promotie: professionalisering van de bovenlokale marketing- en promotiefunctie. Stichting Utrecht Toerisme & Recreatie (UTR) geldt als de belangrijkste uitvoerder van marketing- en promotietaken van de provincie;
- Evenementen: focus van het evenementenbeleid richt zich op evenementen in de zogenoemde categorieën 1 (bijv. de Vrede van Utrecht, het Europees Jeugd Olympisch festival 2013) en categorieën 2(evenementen door derden geörganiseerd, zoals het Filmfestival en de Jaarbeurs Marathon);
- Merklocaties: Utrecht sterker neerzetten als vernieuwende historische bestemming door het onderscheidend aanbod van cultuurtoppers in stad en regio de komende jaren meer te benadrukken;
- Innovatie en monitoring: verhogen van de innovatiegraad van de Utrechtse economie en zo een grotere economische groei te bewerkstelligen.

Regionaal Economische Ontwikkelingsstrategie
De Regionale Economische Ontwikkelingsstrategie van Bestuursregio Utrecht draagt bij aan de regionale samenwerking en profilering van de stadsregio Utrecht op het gebied van economische ontwikkeling.

De ontwikkeling van het BRU richt zich op:

- Een tijdig en adequaat aanbod van diverse typen werklocaties, afgestemd op de vraag van bedrijven en instellingen in kwantiteit en kwaliteit;
- Het zoveel mogelijk voorkomen van verdere congestie door toenemende mobiliteit, met vanuit de REOS specifieke aandacht voor de bereikbaarheid van werklocaties;
- In samenwerking met andere partijen uitvoeren van stimulerende acties gericht op:
    a. versterking en profilering van enkele speerpunten van de Utrechtse kenniseconomie;
    b. betere afstemming van de vele acties gericht op de onderkant van de arbeidsmarkt;
    c. aanvullende mogelijkheden om toerisme en leisure te bevorderen door coördinatie van diverse activiteiten;
    d. het faciliteren van veranderingen op de arbeidsmarkt (pendelrelaties, nieuwe woon/werk-concepten);
- Bevordering van de economische belangen van de regio Utrecht in overleggen met Rijk, provincie en gemeenten en het aantrekken van extra financiële middelen van Rijk/EU en private partijen, via gerichte, strategische interventies

  De regio ziet het als zijn taak om te zorgen voor voldoende aanbod van werklocaties door een Regionaal Platform Werklocaties op te richten dat inzet op afstemming in de ontwikkeling van kantorenlocaties, herstructurering, nieuw terrein tijdig beschikbaar krijgen, terreinen beoordelen vanuit diverse typen gebruikers en regionaal vestigingsbeleid voor grootschalige voorzieningen. Sturing op kwaliteit staat daarbij hoog in het vaandel. Verder gaat de regio op zoek naar creatieve oplossingen om belangrijke clusters van werkgelegenheid bereikbaar te houden. Tot slot gaat Bestuur Regio Utrecht een aantal initiatieven ondersteunen waarbij andere organisaties het voortouw hebben.

Waterstructuurvisie, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
In de Waterstructuurvisie is een langetermijnvisie (voor 2050) en een middellangetermijnvisie (tot 2015) ontwikkeld voor een duurzamer waterbeheer voor het beheersgebied. Mede met het oog op klimaatveranderingen (nattere winters, drogere zomers, intensievere buien, hogere rivierafvoeren in de winter, lagere in de zomer) en gelet op de huidig knelpunten in het watersysteem ten aanzien van waterkwaliteit en waterkwantiteit is het noodzakelijk om op een meer duurzame wijze met

water om te gaan.

Waterbeheerplan 2010-2015 'Water voorop'
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden is verantwoordelijk voor het waterbeheer in een groot deel van de provincie Utrecht en een klein deel van de provincie Zuid-Holland.Het waterbeheerplan 2010-2015 beschrijft in hoofdlijnen de belangrijkste doelen en maatregelen die het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden in de periode 2010-2015 wil bereiken en uitvoeren. In het plan staat hoe het waterschap zorgt voor een duurzaam, schoon en veilig watersysteem.

Om goed waterbeheer voor de toekomst veilig te stellen heeft het waterschap een toekomstbeeld opgesteld. Dit gewenste toekomstbeeld ziet er als volgt uit:

- Aangescherpte veiligheidsnorm voor waterkeringen voor gebieden die de laatste jaren verstedelijkt zijn;
- Waterveilig bouwen in overstromingsgevoelige gebieden;
- Herstelde infiltratie van regenwater op de Heuvelrug;
- De Kromme Rijn heeft zijn halfnatuurlijke karakter terug;
- Een versterkte functie van waterleverancier voor de eigen regio, de Vecht en het westelijk gebied;
- Een robuust en dynamisch watersysteem, waarbij wateroverlast en watertekort binnen maatschappelijk acceptabele grenzen liggen;
- De stedelijke wateropgave is op een zodanige wijze ingevuld dat wateroverlast en slechte waterkwaliteit niet meer voorkomen;
- In het veenweidegebied hebben de agrarische sector, als drager van het landschap, en het waterbeheer, dat gericht is op het voorkomen van bodemdaling, elkaar gevonden".

Het waterschap heeft het toekomstbeeld uitgewerkt in een beleids- en uitvoeringsplan op basis van de volgende thema's:

1. Veiligheid;
2. Voldoende water;
3. Schoon water;
4. Recreatie, landschap en cultuurhistorie.

Het waterschap heeft, naast de genoemde algemene thema's, een aantal projecten benoemd als vernieuwend, met als doel het toekomstige waterbeheer een impuls te geven:

- Veenweidegebied
- Europese Kaderrichtlijn Water
- Samenwerken in de waterketen
- (Her)ontwikkelen rioolwaterzuiveringsinstallatie Utrecht
- Wateropgave Oude Rijn
- Rijnenburg
- Kromme Rijn natuurlijk.

2.3 Gemeentelijk beleid

Op 8 december 2016 heeft de gemeenteraad van Utrecht de RSU vastgesteld waarin de keuzes staan op welke wijze Utrecht wil inzetten op de ambitie voor gezonde groei.

Utrecht groeit en we willen die groei vooral faciliteren door inbreiding. Belangrijke nieuwe woningbouwlocaties in de stad die daar aan moeten bijdragen zijn het Nieuwe Centrum en de Merwedekanaalzone. Het efficiënt benutten van die locaties, onder andere door daar vaker de hoogte in te gaan, wordt gezien als een kans. Elders in de stad ontstaat daardoor ruimte om bij het verder ontwikkelen van de stad vooral kwalitatieve uitgangspunten te hanteren en in mindere mate stedelijke productiedoelstellingen. Hierdoor krijgen Utrechters als bezoekers van de stad meer keuzemogelijkheden.

Gezonde verstedelijking is in alle gevallen het uitgangspunt. Dat betekent focussen op bewegen, welbevinden, perspectief op wonen, werk en opleiding, duurzaamheid. Utrecht is bovendien, meer dan andere Nederlandse steden, een plek waar ontmoeting centraal staat. Voor het verkeer heeft de groei van de stad grote gevolgen. We reageren daar op door een systeemsprong in de mobiliteit en leggen het accent op openbaar vervoer, fiets en voetganger.
Utrecht beschouwt de Binnenstad en het Stationsgebied, het Utrecht Science Park en Leidsche Rijn (Centrum) als economische hotspots waar we kansen willen creëren en benutten. We willen de openbare ruimte beter benutten en grotere betekenis geven als de plek waar de stad zich presenteert. Utrecht is interessant voor veel verschillende initiatieven en doelgroepen. In Utrecht wordt de diversiteit van stadsdelen gestimuleerd om die aantrekkingskracht te garanderen. Dat heeft wel z'n grenzen. Er zijn verschillen die we willen tegengaan, vooral verschillen die maatschappelijke ongelijkheid in de hand werken.

Er wordt nadrukkelijk voor gekozen om de groei binnen de bestaande stad te laten plaatsvinden. Waarbij het niet de bedoeling is dat de ontwikkeling van elk plekje in de stad wordt gedomineerd door de behoefte om de stad te verdichten. Op sommige plekken in de stad vraagt de bestaande of ontbrekende kwaliteit om toevoegen van stedelijke functies, op andere juist om versterking van groen en openbare ruimte. Door het maken van een duidelijke keuze voor een beperkt aantal prioritaire verstedelijkingsgebieden zal sprake zijn van een evenwichtige ontwikkeling van de stad.

Het Nieuwe Centrum, waar het plangebied onderdeel vanuit maakt, is aangewezen als prioritair ontwikkelingsgebied. In deze gebieden kiest Utrecht voor verantwoorde groei. Het gaat om een gebied van aanzienlijke omvang met voornamelijk een bedrijfsfunctie, die worden ervaren als barrière in de stad en waar de huidige functie al onder druk staat. In het gebied heeft hoogstedelijke ontwikkeling de prioriteit en door de zeer korte afstand van het centrum en het Centraal Station, zodat een beperkt gebruik van de auto voor de hand ligt.

Hoogbouwvisie 'Waar wel en waar niet hoog bouwen in Utrecht' (2005)
De doelstelling van de hoogbouwvisie is het leveren van een toetsingskader voor hoogbouwplannen, door ten eerst na te gaan wat de mogelijke bijdrage is die hoogbouw kan leveren aan de ontwikkeling van Utrecht, en ten tweede door het geven van een visie op de meest (on)wenselijke locaties voor hoogbouw.

In het Wensbeeld 2030 is de stad opgedeeld in een drietal categorieën:

a. De Binnentuinen: deze categorie bevat een subcategorie “laag” met een basis van 9 meter en een subcategorie “hoog” met een basis van 15 meter, beiden met de mogelijkheid tot incidentele accenten tot (in principe) het dubbele van de omliggende bebouwingshoogte;
b. De Centrale Zone: de basismaat bedraagt in dit gebied 15 of 30 meter. Er zijn accenten tot in het dubbele van de omliggende bebouwingshoogte mogelijk. In een beperkt zoekgebied, kunnen incidentele accenten van 60 tot 80 meter worden geplaatst;
c. De Brandpunten: de maximale bouwhoogte bedraagt 90 meter, respectievelijk een niet gemaximaliseerde hoogte (Stationsgebied respectievelijk centrum Leidsche Rijn).

Verordening op de archeologische monumentenzorg (2009)
Het gemeentelijk archeologiebeleid heeft tot doel bij te dragen aan de historische beeldvorming over Utrecht en zijn bewoners. Om dit doel optimaal te verwezenlijken vervult de gemeentelijke archeologische dienst een actieve rol. In het gemeentelijk archeologiebeleid wordt afhankelijk van de archeologische waarde, danwel de archeologische verwachtingswaarde zowel naar boven als naar beneden afgeweken van de algemene vrijstelling voor het uitvoeren van archeologisch onderzoek.

In de op de gemeentelijke archeologische waardenkaart aangeduide gebieden waar een onderzoeksverplichting geldt zal van toekomstige initiatiefnemers tot bodemverstorende activiteiten een inspanning gevraagd kunnen worden om resten uit het verleden op te sporen en zo nodig veilig te stellen. Binnen deze gebieden gelden voor bepaalde ingrepen en activiteiten een aantal vrijstellingen. Voor nadere informatie omtrent het aspect archeologie wordt verwezen naar hoofdstuk 4.

Woonvisie 2009-2019: Wonen in een sterke stad (2010)
In de Visie Wonen 2030 en daarop volgend de Woonvisie 2009-2019 zijn kaders geschetst voor het woonbeleid voor de gemeente Utrecht op de lange termijn. In het Actieprogramma Wonen is de kwantitatieve woningbouwopgave geformuleerd.

De woningbehoefte in Utrecht is veel hoger dan het aanbod. In deze nota worden de prioriteiten benoemd die de gemeente stelt om de enorme druk op de Utrechtse woningmarkt het hoofd te bieden. Naast verruiming van het aanbod door nieuwbouw in Leidsche Rijn en Rijnenburg, wil de gemeente ook de kwaliteit van de woningen in de bestaande stad verbeteren.

Binnen dezelfde woonmilieus kunnen mensen met uiteenlopende leefstijlen wonen. De woonvisie geeft daarom aan dat bij de invulling van concrete woningbouwprojecten rekening gehouden moet worden met die verschillende leefstijlen op grond van woonbelevingsgroepen. Diversiteit in het aanbod is daarbij van belang, zodat het voor alle doelgroepen mogelijk is om een passende woning te vinden. Maatwerk in programma en locatie is bij nieuwe woningbouw gewenst.

Actualisering woonvisie Utrecht
De 'Actualisering woonvisie Utrecht' is op 4 juni 2015 vastgesteld door de gemeenteraad. De gemeente werkt samen met haar partners aan een goed functionerende woningmarkt. Utrecht moet een zeer aantrekkelijke woongemeente blijven. De gemeente maakt gebruik van kansen om die aantrekkelijkheid vast te houden en te vergroten. Ook ondersteunt de gemeente bewoners die zich moeilijk op eigen kracht op de woningmarkt staande houden.

In de visie worden een aantal duidelijke prioriteiten gesteld voor de meest acute kwesties. Daarbij ligt de focus op de huursector en dan met name op de sociale huursector. Het probleem van de betaalbaarheid van huren krijgt hierbij de meeste aandacht. Centraal staan ook de kwaliteit en de duurzaamheid van woningen en een vergroting van het aantal middeldure huurwoningen. Een beknopte woonvisie sluit beter aan bij de wens om het woonbeleid en de afspraken met corporaties op een meer cyclische wijze vorm te geven. Jaarlijks wordt gekeken of het nodig is om beleid en/of afspraken aan te passen. Dit gebeurt door goede monitoring van het beleid en financiën.

Beleidsnota Hotels Utrecht 2010 – 2020, A Room with a View
Het beleid van de hotelnota 'A room with a view' is middels de notitie Actualisatie marktruimte hotelnota 'Room with a view' geactualiseerd in februari 2015. Dit beleid is in paragraaf 2.1 uitgebreid aan de orde geweest.

Bomenbeleid Utrecht
Een van de belangrijkste doelen van het Utrechtse bomenbeleid is een samenhangende bomenstructuur voor de stad te verbeteren en te ontwikkelen, gebaseerd op cultuurhistorische, ruimtelijke en ecologische uitgangspunten en milieu.

Voor 2030 zet de gemeente in op het behoud en de ontwikkeling van de bomenstructuur. Dit zal gebeuren door twee beleidsdoelstellingen:

- Waar mogelijk ontbrekende bomen in de bomenstructuur aanvullen om zo een samenhangende structuur te creëren. Dat betekent bij de ruimtelijke plannen in de komende jaren bezien waar bomen kunnen worden toegevoegd om zo de bomenlanen en pleinen te completeren. Daarnaast bij ingrepen in de huidige structuur op basis van een goed programma van eisen de structuur weer aanvullen;
- De bomenstructuur verder verbeteren door extra zorg aan beheer en onderhoud te besteden. Dit kan resulteren in extra zorg bij aanplanting van bomen, bij groeiplaatsen van oudere bomen, bij de verzorging van de bomen in de jeugdfase en bij bomenziekten.

Sinds 1 januari 2007 kennen alle gemeentelijke ruimtelijke plannen in de stad een bomenparagraaf.

De bomenparagraaf biedt vanaf het begin en in alle fasen van een planproces de mogelijkheid een belangenafweging te maken over de gevolgen van een ruimtelijk plan voor bomen.

Nota externe veiligheid
De Nota externe veiligheid, welke in 2007 is vastgesteld, gaat in op het beleid van de gemeente Utrecht voor de beheersing van risico's als gevolg van het werken met gevaarlijke stoffen in inrichtingen (bedrijf, productielocatie of kantoor) en het vervoer van gevaarlijke stoffen. De genoemde risico's zijn veiligheidsrisico's voor mensen die zich in de buurt van de inrichting en/of het transport bevinden.

De beleidskeuzes hebben betrekking op nieuwe situaties, waarin een risicobron zich vestigt of uitbreidt of een risico-ontvanger, zoals een woning, planologisch mogelijk wordt gemaakt. De randvoorwaarden en regels zijn vertaald in afstandseisen tussen risicobronnen (bedrijven, transportroutes (weg, spoorweg, vaarweg) of buisleidingen) en omgevingsobjecten. De gemeente Utrecht kiest ervoor om geen zwaardere veiligheidseisen op te leggen dan die vermeld staan in de risiconormering van de rijksoverheid. In sommige gevallen biedt de rijksregelgeving ruimte tot afwijken van de normering. In de Nota spreelt de gemeente zich uit om terughoudend om te gaan met de mogelijkheid tot afwijken.

Aan de ambities ten aanzien van de richtwaarde en de oriëntatiewaarde wordt in het plan voldaan. De beleidskeuzes uit de nota geven geen beperkingen voor het plangebied.

Ambitiedocument'Utrecht: Aantrekkelijk en Bereikbaar' (2012)
De gemeente wil van Utrecht dé fiets- en OV-stad van Nederland maken. De introductie van een tramnetwerk in de stad vormt hiervan de motor. Ondanks een forse binnenstedelijke verdichting dient de groei van de automobiliteit te halveren. In de openbare ruimte wil de gemeente een kwaliteitssprong realiseren.

Het Ambitiedocument bevat de mobiliteitsambities van Utrecht en geeft richting aan het mobiliteits- en verkeersbeleid van de gemeente tot 2030. Voor het autoverkeer past het Ambitiedocument de volgende principes toe:

a. doorgaand autoverkeer hoort thuis op de Ring (de ringstructuur van Utrecht, A2, A12, A27);
b. wijkgebonden autoverkeer mag rijden in de stad;
c. in het centrumgebied hoort alleen centrumgebonden autoverkeer.

Het ambitiedocument zet in op het terugbrengen van de overlast van het busverkeer in de stad en het verbeteren van de leesbaarheid van het openbaar vervoer voor bezoekers. Ruimte voor groei van het aantal bussen rond de OV-terminal ontbreekt. Daarom is gekozen voor het vergaand bundelen en concentreren van OV-stromen in de stad en waar mogelijk het vertrammen van verbindende OV-corridors.

Het Ambitiedocument wordt verder uitgewerkt in onder andere het Mobiliteitskader. Hierin worden de concrete maatregelen voor de infrastructuurnetwerken van de fiets, openbaar vervoer en autoverkeer nader uitgewerkt. Dit Mobiliteitskader zal te zijner tijd het GVVP vervangen.

Slimme routes, slim regelen, slim bestemmen
Het Mobiliteitsplan Utrecht 2025 heeft de naam Slimme routes, slim regelen en slim bestemmen en is vastgesteld door de gemeenteraad in 2016. Dit mobiliteitsplan geeft concrete invulling aan de doelen van Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar 2012. Het plan bestaat uit 3 delen:

1. Slimme Routes gaan over het handiger inrichten van de verbindingen voor voetganger, fiets, bus, tram, trein en auto. Bijvoorbeeld met doorfietsroutes, het kwaliteitsnet goederenvervoer en knooppunten.
2. Slim Regelen gaat over het slimmer organiseren van de stromen voetgangers, fietsers, openbaar vervoer en auto’s. Bijvoorbeeld door verkeerslichten met elkaar te laten ‘praten’, persoonlijke reisinformatie en informatie over vrije parkeerplaatsen voor auto’s en fiets.
3. Slim Bestemmen zorgt dat nieuwe woningen, kantoren en bezoekersfuncties op de juiste plekken komen en dat deze goed worden ontworpen. Dit draagt bij aan slimmer vervoer en bijvoorbeeld goede bevoorradingsmogelijkheden.

De belangrijkste uitgangspunten van het beleid zijn:

Meer ruimte voor de voetganger en de fietser
Lopen en fietsen zijn de meest gezonde, milieuvriendelijke en ruimte-efficiënte vormen van vervoer.

Om fietsers aan te moedigen, krijgt de stad nieuwe en snelle doorfietsroutes: extra brede en prettige fietspaden, los van de autodrukte.

Aantrekkelijk openbaar vervoer voor de langere afstanden
Naast de voetganger en de fietser is het openbaar vervoer belangrijk. De bus en tram leggen snelle verbindingen met de binnenstad, Utrecht Sciencepark, Leidsche Rijn Centrum, wijken, de regio en de rest van Nederland. Hierdoor wordt het openbaar vervoer een betere keuze.

Auto's langs de juiste routes
In de binnenstad, Leidsche Rijn Centrum, Utrecht Science Park is de auto te gast, met 30 km per uur als standaard maximumsnelheid. Stedelijke verbindingswegen verbinden de wijken met de RING. Waar het kan, krijgen wegen een stadsboulevard: veilig en goed oversteken en meer groen. Een aantrekkelijke plek voor bewoners. 50 km per uur geldt als snelheidslimiet. De gemeente wil automobilisten, die niet uit de stad komen of naar de stad gaan, zoveel mogelijk laten rijden via de RING. Hierdoor ontstaat er ruimte voor automobilisten die in stad moeten zijn.

Nota Stallen en Parkeren
De gemeenteraad heeft op 28 maart 2013 de Nota Stallen en Parkeren vastgesteld. Hiermee is het nieuwe parkeerbeleid van kracht. Met de uitwerkingsnota 'Parkeernormen Fiets en Auto' bepaalt de gemeente de benodigde capaciteit van het (fiets)parkeren. Voor de veiligheid, leefbaarheid en aantrekkelijkheid van Utrecht geeft de gemeente meer ruimte aan voetgangers en fietsers. Dit betekent dat er op sommige plekken op straat minder ruimte komt voor geparkeerde auto's. De gemeente stimuleert auto's om langs de rand van de stad te parkeren: in één van de drie herkenbare grote P+R terreinen, bij NS-stations en andere OV-knooppunten. Als stimulans voor binnenstedelijke ontwikkelingen, en daarmee voor een aantrekkelijke en bereikbare stad zijn de autoparkeernormen in betaald parkeergebied verlaagd. Ook schept de gemeente flexibiliteit door de vrijstellingsmogelijkheden van de parkeernormen te verruimen. Nieuw in de gemeentelijke aanpak is de verplichting om bij nieuwbouw, uitbreiding van bestaande gebouwen of in geval van een functiewijziging ook fietsenstallingen te realiseren. De parkeernormen hebben een bandbreedte om optimale flexibiliteit en maatwerk te bieden bij de realisatie van bouwplannen.

Geluidnota Utrecht
Geluidnota Utrecht 2014-2018 (2014)
De Geluidnota Utrecht 2014-2018 is op 11 februari 2014 vastgesteld. Dit beleid gaat over het beperken en minimaliseren van geluidhinder bij ruimtelijke ontwikkelingen in Utrecht.

De Geluidnota heeft betrekking op weg-, rail- en industrielawaai. Hiervoor is landelijke wet- en regelgeving van toepassing. Daarbinnen is echter ook ruimte voor gemeentelijke beleidsvrijheden. In de Geluidnota wordt aangegeven hoe hier mee wordt omgegaan.

De belangrijkste regels uit de Geluidnota zijn:

- nieuw te bestemmen woningen beschikken over een geluidsluwe gevel, een rustige buitenruimte en een akoestisch goede woningindeling;
- behoud van goed akoestisch woon- en leefklimaat in rustige woonwijken bij bestemmen van nieuwe woningen en bedrijven in elkaars nabijheid.

Ook onderwerpen, die meer algemeen onder het begrip "een goede ruimtelijke ordening" vallen, worden in de Geluidnota beschreven.

Actieplan luchtkwaliteit Utrecht 'Lucht voor ambitie'
Op 3 december 2009 heeft de gemeenteraad het Actieplan Luchtkwaliteit 2009 vastgesteld.

Schone lucht, een bereikbare stad en duurzame groei. Dat zijn de doelstellingen van het Actieplan Luchtkwaliteit Utrecht. Het ALU bevat een samenhangend pakket maatregelen om de luchtkwaliteitsknelpunten op te lossen, bewoners, werkenden en bezoekers te stimuleren meer met het openbaar vervoer en de fiets te reizen en knelpunten in het autoverkeer op te lossen.

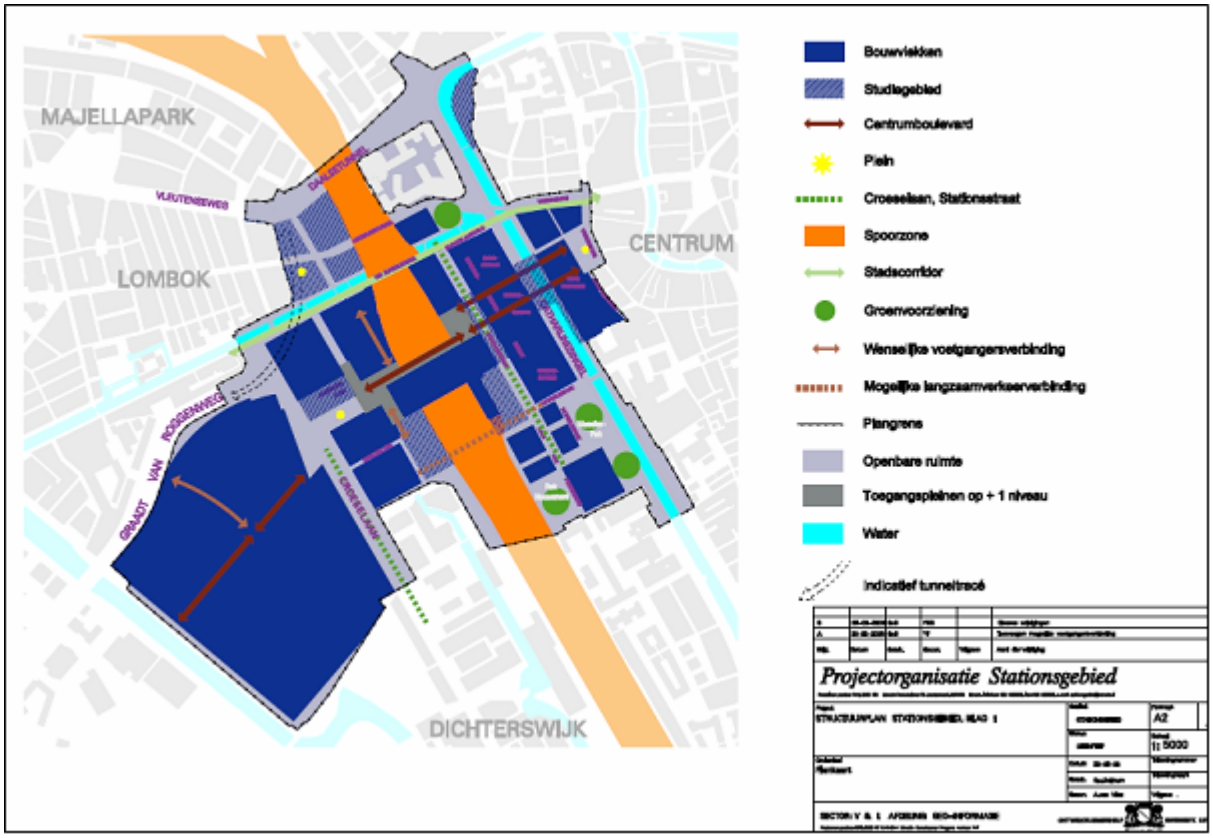
2.4 Specifiek beleid Stationsgebied

Masterplan Stationsgebied 2004
Het Masterplan Stationsgebied biedt het kader voor de ontwikkelingen in het stationsgebied voor een periode tot circa 2020. Het masterplan is een vertaling van Visie A 'Stadshart verruimd' waarvoor een meerderheid van de Utrechtse kiezers in een raadplegend referendum in 2002 heeft gekozen. Eigenschappen van die visie zijn met name twee hoofdroutes van oost naar west, een verbouwd Muziekcentrum aan het Vredenburg, een ondertunneld Westplein en een rustige Catharijnesingel.

De doelstelling is een sterk logistiek knooppunt, hoogwaardige openbare ruimte, architectuur van hoge kwaliteit en intensief ruimtegebruik te ontwikkelen die hun bijdrage leveren aan het nieuwe centrum van Utrecht, dat bewoners, reizigers, winkelend publiek en werkenden beleven als prettig, schoon en veilig.

Structuurplan Stationsgebied (2006)
Het structuurplan Stationsgebied is de juridische vertaalslag van het Masterplan voor het Stationsgebied uit 2003, inclusief de bijbehorende actualisatie uit 2004. De aanpak van het stationsgebied is gericht op de ontwikkeling van een hoogwaardig, multimodaal openbaar vervoersknooppunt in combinatie met een toplocatie voor werken, wonen en voorzieningen.

De aanpak van het stationsgebied is gebundeld in twee zones, die de dragers zijn van de ontwikkelingen: de Stadscorridor en de Centrumboulevard.

Afbeelding 2.1: Structuurplankaart Stationsgebied

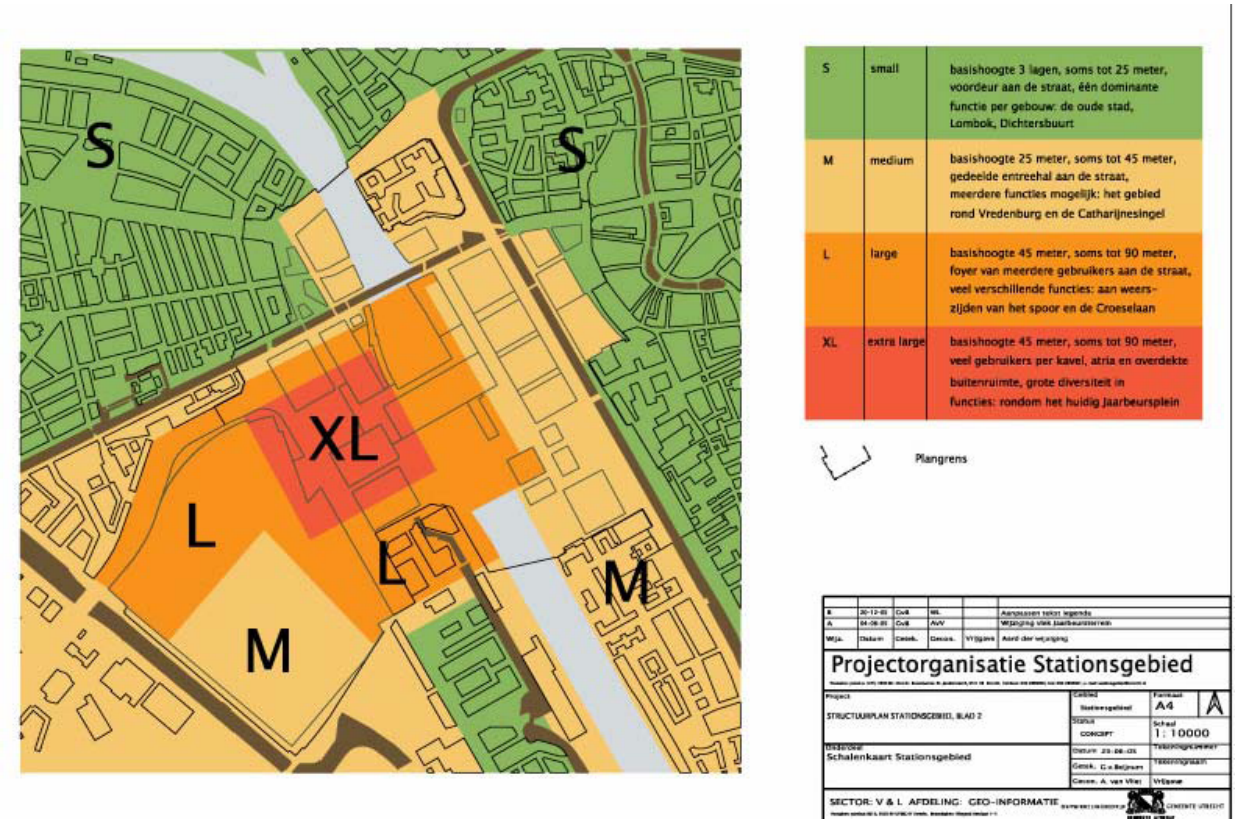
Stadscorridor
De Stadscorridor verbindt de westelijke delen van de stad met het Stationsgebied en loopt vanaf Leidsche Rijn tot het Vredenburg. De overheersende functies aan de Stadscorridor zijn wonen, winkelen, cultuur en publieke functies, zoals kantoren. De Stadscorridor vormt een stedelijke, eenduidige (HOV)route met functies voor de stadsbewoners.

Centrumboulevard
De Centrumboulevard is de aorta van het nieuwe Stationsgebied en loopt van het Jaarbeursterrein

tot het Vredenburg door de OV-terminal en Hoog Catharijne. De Centrumboulevard geeft samenhang en identiteit aan de gebieden en draagt bij aan de optimalisering van de wisselwerking tussen openbare en private ruimte. Een geslaagde aanpak van deze route is in staat om de beoogde transformatie gestalte te geven. Immers, deze transformatie bestaat uit het organiseren van een nieuwe dynamiek: de interactie tussen stedelijke functies, doelgroepen, stadsdelen, beleving en kennisomgevingen. Door de Centrumboulevard ontstaat een functionerend geheel. De Centrumboulevard materialiseert de essentie van dit structuurplan, namelijk het creëren van (groot)stedelijke chemie. Daarmee vormt de Centrumboulevard een bepalend element in het nieuwe centrum van de stad. Een centrum dat zowel uitnodigend, verbindend als intensiverend is.

De Centrumboulevard is een begrip dat staat voor samenhang en identiteit. Die samenhang en identiteit zitten in de condities die voor alle locaties aan de Centrumboulevard gelden. Van de beeldmiddelen is transparantie veruit het belangrijkst, omdat hiermee een optimale wisselwerking tussen binnen en buiten wordt bereikt. Basisbegrip is oriëntatie.

De gewenste bouwhoogten zijn aangegeven in onderstaande figuur. Het hotel- en woongebouw ligt in zone L en XL. Hier is een basishoogte van 45 meter, met accenten tot 90 meter mogelijk.

Afbeelding 2.2: Hoogteschalenkaart Structuurplan Stationsgebied

Voor een goede wisselwerking tussen openbare ruimte en gebouwen is de kwaliteit van de plint van essentieel belang. In het Structuurplan worden daaraan een aantal eisen gesteld. Van belang is dat er op de begane grond publieksfuncties worden gerealiseerd. Verder worden er eisen gesteld aan de vormgeving van entrees en dergelijke.

2.5 Conclusie

De voorgenomen ontwikkeling van een hotel- en woongebouw aan het Jaarbeursplein past binnen het rijks-, provinciaal, regionaal en gemeentelijk beleid.
De ontwikkeling van een hotel- en woongebouw aan het Jaarbeursplein past binnen het centrum stedelijk milieu. De herontwikkeling is daarbij van belang voor de aantrekkelijkheid van dit deel van het centrum van Utrecht. Door een multifunctionele invulling van het complex wordt gezorgd voor een verbetering van de verblijfskwaliteit in het Stationsgebied. Met name aan deze zijde van het stationsgebied zorgt het gebouw voor extra levendigheid buiten de kantooruren wat positief effect heeft op de sociale veiligheid en het woon- en leefklimaat.

Hoofdstuk 3 Planbeschrijving

3.1 Projectbeschrijving

De ontwikkeling van een hotel- en woongebouw aan het Jaarbeursplein maakt onderdeel uit van de eerste fase van de ontwikkeling van het Stationsgebied. In ruimtelijke zin is het de opmaat naar de herontwikkeling van het achterliggende Jaarbeurskwartier.

3.1.1 Plangrenzen

De westelijke grens van de kavel is bepaald op circa 10 meter afstand van de dichtstbijzijnde gebouwdelen van respectievelijk de Prins van Oranjehal van de Jaarbeurs en het naastgelegen kantoorgebouw Hojel City Centre. Deze grenzen zijn bouwgrenzen, dat wil zeggen dat maximaal tot aan deze lijnen gebouwd mag worden.

De zuidelijke kavelgrens is bepaald in het verlengde van de rooilijn van de Prins van Oranjehal, dit is tevens de grens van de in aanleg zijnde Centrumboulevard naar de Jaarbeurs. De oostelijke kavelgrens aan het Jaarbeursplein ligt in het verlengde van de rooilijn van het kantoorgebouw Hojel City Centre. Aan de zijde van de verkeersruimte kraagt het gebouw ondergronds uit met de parkeervoorziening.

3.1.2 Stedenbouwkundige envelop

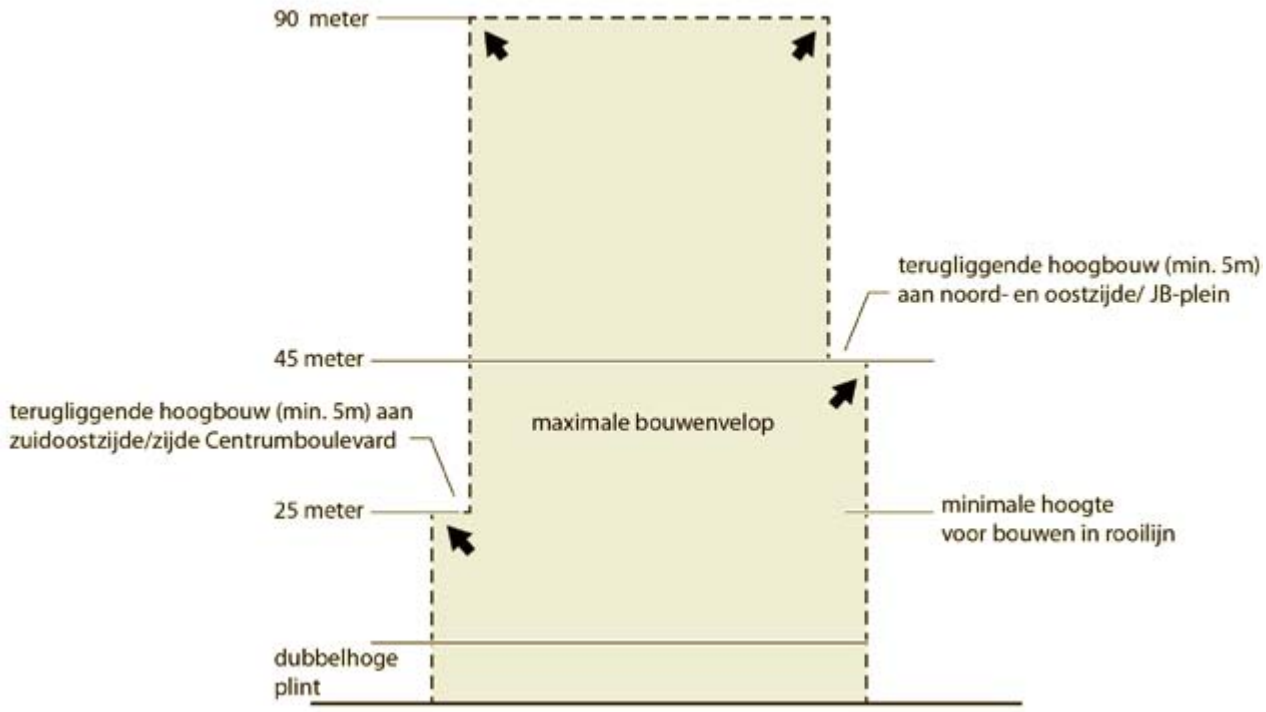
Hoogte en massa-opbouw
Voor de kavel is een bouwenvelop opgesteld, die in hoogte is getrapt met een aantal voorgeschreven setbacks van 5 meter diep. De hoogteregel met de setback organiseert dat de hoogbouw naar het midden van de plot is gelegen. Op die manier wordt de confrontatie tussen de 90 meter toren en het niveau van de wandelaar en fietser verkleind.

In de opbouw van de massa van het gebouw zijn de onderdelen plint, hoofdvolume (met stedelijke hoogtes van 25 en 45-meter) en hoogbouw duidelijk afleesbaar. Het hoofdvolume vormt in zeker zin de wanden van de straten en de pleinen. De vorm en ligging van de beschikbare plek, in combinatie met een maximale hoogte van circa 90 m, moeten leiden tot een alzijdig gebouw, met verblijfsruimten naar alle kanten, en zo min mogelijk dichte functies.

Langs de Centrumboulevard heeft het hoofdvolume een hoogte van 25 meter met setback. Deze maximale wandhoogte langs de Centrumboulevard zorgt voor een juiste verhouding ten opzichte van het breedteprofiel van 30 meter van deze boulevard. Aan de noord- en oostzijde is de maximum bouwhoogte 45 meter met setback. Deze hoogte is afgeleid van de omliggende gebouwen aan het Jaarbeursplein die onder andere de relatie legt met het Hojel City Centre-gebouw en het Beatrixgebouw en ook wordt aangehouden voor andere ontwikkelingen rond het Jaarbeursplein.

De toren heeft een maximum hoogte van 90 meter waardoor deze goed zichtbaar is vanaf het station en het Jaarbeursplein. Deze hoogbouw zorgt samen met de nog te realiseren hoogbouw aan de overzijde van de Centrumboulevard voor een landmark voor de bezoekers van de Centrumboulevard en Jaarbeurs. Op het moment dat de bezoekers dichter bij het gebouw komen wordt de verschijning van de plint, de begane grond van het gebouw, bepalend en is door de setbacks de hoogbouw minder zichtbaar.

Tijdens de planontwikkeling is in alle fasen van het gebouw-ontwerp windonderzoek gedaan, zowel voor de tijdelijke situatie in de ontwikkeling als voor de eindsituatie van het gebied.

Afbeelding 3.3 Bouwenvelop gezien vanaf Jaarbeursplein

Functies en plinten
Voor de levendigheid in dit nieuwe stedelijk gebied is een goede invulling van de plinten van groot belang, zowel in hun vormgeving, uitstraling en inrichting als in de uiteindelijke invulling met functies over de verschillende momenten van de dag.

De belangrijkste zijden voor levendige pleinen liggen aan het Jaarbeursplein en aan de Centrumboulevard, waar de toekomstige loopstromen zijn gesitueerd. Dit zijn daarmee de beste plekken voor situering van stedelijke voorzieningen. Aan deze zijden is de plint voor minimaal 70% dubbelhoog. Een deels terugliggende plint is mogelijk, waarbij de relatie tussen plint en openbaar gebied gewaarborgd moet blijven (geen 'tussenruimte'). De entree naar de woningen dient in de plint duidelijk afleesbaar te zijn. Het hotel richt zich zówel naar het plein als naar de boulevard.

In het hotel-woongebouw zullen 15.800 m2 bvo hotel met bijbehorende voorzieningen worden gerealiseerd en 30.000 m2 bvo wonen. Dat vertaalt zich naar maximaal 250 hotelkamers en 350 woningen.

3.2 Verkeer en openbare ruimte

3.2.1 Verkeer

Ontsluiting
Het hotel- woongebouw ligt aan het Jaarbeursplein en de centrumboulevard, beide belangrijke langzaam-verkeersroutes. Het auto-bestemmingsverkeer voor het hotel komt en gaat via de Graadt van Roggenweg en langs de huidige Jaarbeursparkeerplaats P1. De entree van de parkeergarage is aan deze kant van het gebouw gesitueerd zodat auto's direct naar binnen kunnen rijden.

Ook andere ontslutingen zijn onderzocht en uit milieuoogpunt haalbaar, namelijk via de Fentener van Vlissingenkade en via de Croeselaan/ Jaarbeursplein. De meest optimale ontsluiting is die via de Graadt van Roggenweg.

Voor taxi's en mindervaliden is er een voorrij-mogelijkheid aan de pleinzijde van het hotel. Hier kan ook een dienst als 'valet parking' worden aangeboden.

De expeditie voor het hotel is inpandig en afsluitbaar en bevindt zich aan de tussenstraat aan de zuidwestzijde. Deze doorsteek naar de centrumboulevard is ook onderdeel van het langzaam-verkeerssysteem en zorgt voor doorwaadbaarheid van het gebied, verkleining van de schaal en lucht in het profiel van de centrale as. Voor deze doorsteek is een minimale maat van 10 meter vastgesteld.

3.2.2 Openbare ruimte en groen

Het plangebied sluit aan op de openbare ruimte van het Jaarbeursplein en de centrumboulevard. In de verdere uitwerking van het ontwerp van het hotel- en woongebouw zal de vergroening van het gebouw en de aansluiting op het omringende maaiveld een belangrijk aandachtspunt zijn.

3.2.3 Parkeren

Het plangebied behoort tot het Stationsgebied en daarvoor geldt op basis van de Nota Stallen en parkeren (2013) dat dit gebied behoort tot hoogstedelijk gebied, zone A1, gebied met betaald parkeren.

In zone A1 is de minimumparkeernorm voor auto's met 25% verlaagd. Het autobezit is hier veel lager dan het landelijk gemiddelde en in lijn met het percentage dat in andere grote steden wordt gehanteerd. Ook is in deze zone goed openbaar vervoer voor handen.

In het plangebied wordt een hotel- woongebouw gerealiseerd met maximaal 350 appartementen van 55 m2 tot 130 m2 en maximaal 250 kamers.

De parkeernormen voor auto's bij de functie wonen zoals hierboven omschreven leiden op grond van het geldende beleid tot een benodigd aantal parkeerplaatsen van 160, rekening houdend met aftrek voor extra fietsparkeerplaatsen en leenauto's. Het bezoekers parkeren van de appartementen vraagt in totaal circa 85 parkeerplaatsen. In het gebouw worden 160 parkeerplaatsen gerealiseerd voor bewoners in twee ondergrondse parkeerlagen.

De parkeernorm voor het hotel bedraagt 0,83 parkeerplaats per 10 kamers. In totaal worden 250 hotelkamers gerealiseerd. Dit levert inclusief bezoekers en medewerkers een benodigd aantal parkeerplaatsen op van 21. De 5 plaatsen voor medewerkers worden opgelost in de expeditiehof van het hotel. De overige (crica16) parkeerplaatsen kunnen worden geaccommodeerd in de Jaarbeursplein parkeergarage.

Tijdens de fase van beroep tegen zowel het bestemmingsplan Noordgebouw als het bestemmingsplan Zuidgebouw door de exploitant van de parkeergarages onder Hoog Catharijne is in september 2016 overeenstemming bereikt met de ontwikkelende partijen van Noordgebouw en Zuidgebouw over het langdurig en structureel beschikbaar zijn bij de exploitant van die parkeergarages van de parkeerplaatsen die voor de functies in beide gebouwen nodig zijn. Dit betekent dat deze parkeerplaatsen vrijvallen in de Jaarbeursplein parkeergarage en dat deze kunnen worden ingezet voor het hotel en voor de bezoekers van de appartementen.
In totaal zijn door deze overeenkomsten met de ontwikkelaars van Noordgebouw en Zuidgebouw 85 parkeerplaatsen beschikbaar gekomen in de Jaarbeursplein parkeergarage.

De hotelgasten kunnen door de vrijgekomen ruimte in de Jaarbeurspleingarage parkeren (circa 16 plaatsen) en de bezoekers van de woningen (op grond van de berekeningen 85 plaatsen) grotendeels parkeren in de Jaarbeursplein parkeergarage en deels bij de Jaarbeurs of in de omgeving. Doordat bezoekers parkeren verspreid over de dag en hoofdzakelijk in de avonden en weekenden zal plaatsvinden, is er voldoende plaats in de parkeergarage Jaarbeursplein en is in de omgeving van het hotel-woongebouw voldoende (betaald) parkeren beschikbaar, onder meer bij de Jaarbeurs. De nu in aanbouw zijnde parkeergarage Jaarbeursplein bevat in totaal 770 parkeerplaatsen en is met name bedoeld voor het oplossen van de parkeerbehoefte van de omliggende gebouwen en functies.

Een totaal overzicht van de berekening van het auto parkeren en de benodigde parkeerplaatsen voor het hotel-woongebouw is opgenomen in de bijlage met het overzicht parkeernormen achter deze toelichting.

Voor het fietsparkeren geldt dat de noodzakelijke fietsparkeerplaatsen, conform het bepaalde in de Nota parkeren en stallen, worden geaccommodeerd in het gebouw. Voor hotel geeft de Nota stallen en parkeren aan dat daarvoor maatwerk moet worden toegepast en voor wonen wordt aangesloten bij het Rijksbouwbesluit. In het hotel - woongebouw zullen in totaal circa 565 fietsparkeerplaatsen worden gerealiseerd in een gemeenschappelijke ruimte. Op deze manier kan worden voorzien in een heldere fietsparkeeroplossing in een sociaal veilige omgeving met goede verlichting.

Hoofdstuk 4 Onderzoek en randvoorwaarden

4.1 Inleiding

In een bestemmingsplan moet voor een aantal wettelijk verplichte aspecten aangetoond worden dat het plan uitvoerbaar is. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient inzichtelijk gemaakt te worden of er vanuit milieuhygiënisch oogpunt belemmeringen en/of beperkingen aanwezig zijn voor de beoogde ontwikkeling. In dit hoofdstuk worden de relevante milieuaspecten voor de ontwikkeling van het hotel- en woongebouw beschreven.

De bijbehorende onderzoeksrapportages zijn als separate bijlagen bij de toelichting van dit bestemmingsplan gevoegd.

4.2 MER Stationsgebied

4.2.1 Inleiding

Aangezien de diverse planonderdelen in het Stationsgebied met elkaar samenhangen dient bij elke planologische procedure inzicht te worden gegeven in de samenhangende milieueffecten met de overige projecten die binnen het Stationsgebied zijn voorzien. Dit is in de afgelopen jaren op verschillende manieren gedaan en geactualiseerd.

4.2.2 Aanvullend MER Stationsgebied

Op 14 december 2006 is het Structuurplan Stationsgebied Utrecht vastgesteld. Op basis van het Structuurplan zal in de komende periode het gebied rond het Centraal Station worden herontwikkeld. Hoewel er al eerder een integrale milieubeoordeling (in de vorm van een 1e fase MER en een Strategische Milieubeoordeling Stationsgebied Utrecht) is opgesteld is gebleken dat er sprake is van een voortschrijdend inzicht in de te hanteren basisgegevens voor verkeer en vervoer. Op basis hiervan is besloten tot het opstellen van het Aanvullend MER. Het Aanvullend MER (2007) heeft tot doel om voor de ontwikkelingen in het Stationsgebied inzicht te geven in de samenhangende effecten van de ontwikkelingen op het gebied van verkeer, geluid en luchtkwaliteit.

4.2.3 Gevoeligheidsanalyse

Op 8 januari 2008 heeft het college van B&W van de gemeente Utrecht het nieuwe verkeersmodel VRU 2.0 vastgesteld. Omdat het Aanvullend MER de basis is voor alle planologische procedures in het stationsgebied, is een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd van de nieuwe verkeersgegevens. Het Aanvullend MER Stationsgebied kan vanuit verkeer en vervoer worden gebruikt voor de nog te voeren juridische procedures. Er is in het Aanvullend MER uitgegaan van een worstcase scenario.

4.2.4 1e actualisatie aanvullend MER Stationsgebied

De 1e actualisatie Aanvullende MER Stationsgebied (2013) laat zien dat ten aanzien van de verschillende Milieuaspecten de plannen in het Stationsgebied in hun samenhang nog steeds voldoen aan de eisen en randvoorwaarden die daaraan vanuit, onder andere, de milieuwetgeving gesteld worden. De ontwikkeling van het Stationsgebied heeft onder meer tot doel om de bereikbaarheid en toegankelijkheid van het Stationsgebied te versterken alsmede de leefbaarheid waaronder geluidsbelasting en luchtkwaliteit te verbeteren. Uit de conclusie van het onderzoek blijkt dat aan deze doelstellingen kan worden voldaan. In de onderstaande paragrafen wordt voor het plangebied specifiek op de verschillende milieuaspecten ingegaan.

4.3 Geluidhinder

4.3.1 Wettelijk kader

Geluid beïnvloedt vaak de kwaliteit van de leef- en woonomgeving. De belangrijkste geluidsbronnen die in het kader van de ruimtelijke ordening van belang zijn, zijn wegverkeer, railverkeer en bedrijven. De mate van acceptatie en hinder is onder meer afhankelijk van de functie van het geluidbelaste object – hiervoor kent de wet "geluidsgevoelige bestemmingen" zoals woningen en scholen.

De regels en normen van de Wet geluidhinder zijn in de volgende gevallen van toepassing bij het vaststellen van een bestemmingsplan:

1. bestemmen van gronden voor nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen;
2. bestemmen van gronden voor aanleg van nieuwe (gezoneerde) wegen (niet bij woonerven of wegen waarvoor een maximum snelheid van 30 km/u geldt);
3. reconstructie van wegen;
4. gezoneerde industrieterreinen.

De Wet geluidhinder kent voorkeursgrenswaarden waarbinnen een geluidsgevoelige bestemming altijd kan worden gerealiseerd. Onder voorwaarden kan er een ontheffing van de voorkeursgrenswaarde worden verleend ('hogere waarde') tot aan een zekere maximale ontheffingswaarde. Bij een geluidsbelasting boven de maximale ontheffingswaarde zijn geluidsgevoelige bestemmingen niet toegestaan. Hierop kan een uitzondering worden gemaakt indien er gebruik wordt gemaakt van 'dove gevels'. De grenswaarden zijn voor wegverkeer 48-63 dB, voor spoorweglawaai 55-68 dB en voor gezoneerde industrieterreinen 50-55 dB(A).

Bij een geluidsbelasting tussen de voorkeursgrenswaarde en de maximale ontheffingswaarde dient akoestisch onderzoek uitsluitsel te geven over de te verwachten geluidsbelasting en de doeltreffendheid van maatregelen om een overschrijding van grenswaarden te voorkomen. Onder bepaalde voorwaarden, die zijn vastgelegd in de gemeentelijke geluidnota, kan door burgemeester en wethouders een hogere waarde voor de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting worden vastgesteld. De voorwaarden uit de Geluidnota Utrecht 2014 op basis waarvan een hogere waarde kan worden vastgesteld, zijn:

- Iedere woning dient te beschikken over een geluidsluwe gevel;
- De woning bevat voldoende verblijfsruimten aan de geluidsluwe gevel, te weten 30% van het aantal verblijfsruimten of 30% van de oppervlakte van het verblijfsgebied;
- Indien de woning beschikt over een buitenruimte, dan is deze bij voorkeur gelegen aan de geluidsluwe zijde. Het geluidsniveau mag er in ieder geval niet meer dan 5 dB hoger zijn dan op de geluidsluwe gevel.

4.3.2 Plansituatie en conclusie

Er is een geluidonderzoek uitgevoerd. Uit het onderzoek blijkt dat de ontwikkelingen die mogelijk worden gemaakt in dit bestemmingsplan aan het gestelde in de Wet geluidhinder en de Geluidnota Utrecht voldoen. De voorkeursgrenswaarden worden niet overschreden.

Voor het (auto)ontsluitingsprincipe van het plangebied zijn een drietal varianten beschouwd (Notitie akoestisch onderzoek verkeersontsluiting, 12 december 2016). Dit betreft in alle gevallen 30 km/uur wegen. De geluidbelasting van de beschouwde varianten, die overigens grotendeels buiten het plangebied zijn gelegen, zijn lager dan de voorkeursgrenswaarde van de Wet geluidhinder. Hiermee is sprake van een goede ruimtelijke ordening.

4.4 Externe veiligheid

4.4.1 Kader

Uitgangspunt dat is opgenomen in de Nota Externe Veiligheid van Utrecht is dat de stad in ontwikkeling is en daarvoor ruimte nodig heeft. Deze nota gaat in op het beleid van de gemeente Utrecht over de beheersing van risico's als gevolg van inrichtingen die met gevaarlijke stoffen werken en het vervoer van gevaarlijke stoffen. De gemeente Utrecht kiest er daarbij voor om niet wezenlijk af te wijken van de veiligheidseisen die vermeld staan in de risiconormering van de Rijksoverheid. Utrecht respecteert zowel de richtwaarde voor het plaatsgebonden risico als de oriëntatiewaarde van het groepsrisico en zal slechts in bijzondere gevallen afwijken van deze waarden.

Het werken met, de opslag en het transport van gevaarlijke stoffen leidt tot veiligheidsrisico's voor omwonenden, bedrijven en passanten. Om deze risico's te beheersen worden in bestemmingsplannen de relaties tussen deze activiteiten en hun omgeving conform wet- en regelgeving verantwoord en vastgelegd. Daartoe moeten in de eerste plaats risicobronnen geïnventariseerd worden. Vervolgens wordt een toets uitgevoerd aan de betreffende wet- en regelgeving.

4.4.2 Plansituatie en conclusie

In en direct om het plangebied is een inventarisatie gedaan naar risicoveroorzakende activiteiten. Dit heeft het volgende overzicht opgeleverd:

- Vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen, spoorwegen en water. Op ca. 270 meter van het geprojecteerde bouwvlak binnen het plangebied bevindt zich het spoortraject Amsterdam – Utrecht - aansluiting Betuwelijn. Dit spoortraject is daarmee relevant voor het plangebied. Andere Basisnet-transportassen liggen allen op zeer grote afstand (meer dan een kilometer) van het plangebied. Nadere beschouwing is niet nodig.
- Vervoer van gevaarlijke stoffen door buisleidingen. In of nabij het plangebied bevinden zich geen buisleidingen voor gevaarlijke stoffen;
- Bedrijven die vallen onder het Bevi. Binnen het plangebied worden geen Bevi bedrijven bestemd. Ook buiten het plangebied bevinden zich geen Bevi bedrijven die van invloed zijn op het plangebied.

Het werken met, de opslag en het transport van gevaarlijke stoffen leidt tot veiligheidsrisico's voor omwonenden, bedrijven en passanten. Om deze risico's te beheersen worden in bestemmingsplannen de relaties tussen deze activiteiten en hun omgeving conform wet- en regelgeving verantwoord en vastgelegd. De normen en richtlijnen zijn onder andere vastgelegd in het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt; voor transport over weg, spoor en water).

Voor uitgebreidere achtergrondinformatie wordt verwezen naar de bijlage met de rapportage van de RUD Utrecht: "Toetsing plaatsgebonden risico (PR) en verantwoording groepsrisico (GR) - Bestemmingsplan Croeselaan (red. Jaarbeursplein), stationsgebied; 26 juli 2016".

Vervoer gevaarlijke stoffen over wegen, spoorwegen en water
Het risico bij transportassen wordt veroorzaakt door de mogelijkheid van beschadiging van een transportmiddel (b.v. tankwagon) als gevolg van een ongeval, bijvoorbeeld een botsing en/of door brand. Hierdoor kan een deel of de gehele lading vrijkomen. De meest relevante stoffen zijn vloeibare gassen (b.v. LPG), brandbare vloeistoffen (b.v. benzine) en giftige stoffen. Bij een ongeval met vloeibaar gas kan dat gas vrijkomen en ontbranden met het mogelijk ontploffen van een tankwagon tot gevolg. Een ongeval met brandbare vloeistof zal leiden tot een grote brand met veel hittestraling. Een ongeval met giftige stoffen zal vaak leiden tot de vorming van een giftige gaswolk.

Vanwege de risico's is een toets uitgevoerd aan risiconormen volgens de uitgangspunten van het basisnet. Dit basisnet is per 1 april 2015 wettelijk verankerd door middel van aanpassing van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen en het nieuwe Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt). Het Bevt beschrijft de afstanden tussen transportroutes en (beperkt) kwetsbare objecten en bestemmingen. Dit zijn alle plaatsen waar zich regelmatig personen bevinden m.u.v. verkeersdeelnemers. De getoetste normen hebben betrekking op het zogenaamde plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Vervoer over spoor, spoorlijn Amsterdam – Betuwelijn - Conclusie

Voor de spoorlijn Amsterdam-Utrecht-aansluiting Betuwelijn bestaat volgens het basisnet binnen het plangebied geen PR 10^{-6} contour.

Ook zijn volgens het Basisnet geen plasbrandaandachtsgebieden aanwezig.

Het groepsrisico is laag en wordt als aanvaardbaar beschouwd, mede rekening gehouden met de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en zelfredzaamheid.

Het spoorvervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor legt geen beperkingen op aan het bestemmingsplan.

In de nadere uitwerking van het ontwerp van het complex zal de Veiligheidsregio Utrecht betrokken worden om gezamenlijk te komen tot realisatie van:

- Voldoende bluswatervoorzieningen;
- Voldoende en toereikende opstelplaatsen middels een wegstructuur rond de locatie;
- Centraal afsluitbare ventilatiesystemen (i.v.m. giftige stoffen);
- Ook de organisatie van BHV zal daarbij aandacht krijgen.

De onderbouwing van de conclusies zijn weergegeven in de bijlagen:

- Rapportage van de RUD Utrecht: "Toetsing plaatsgebonden risico (PR) en verantwoording groepsrisico (GR) - Bestemmingsplan Croeselaan, stationsgebied; 26 juli 2016".
- "Ontwikkeling Stationsgebied Utrecht – Verantwoording groepsrisico ten behoeve van ruimtelijke besluiten in Stationsgebied (Oranjewoud, augustus 2012)".

4.5 Bedrijven en milieuzonering

4.5.1 Kader

In de gemeente Utrecht wordt gestreefd naar een situatie waarin wonen en werken in de stad op een goede manier samengaan. Beide functies zijn zeer belangrijk voor Utrecht, maar ook dient te worden voorkomen dat milieuhinder van bedrijven een negatieve invloed heeft op de woonomgeving, of dat omgekeerd de bedrijvigheid wordt belemmerd door de aanwezigheid van woningen in de directe nabijheid.

4.5.2 Plansituatie en conclusie

Er is een Notitie Bedrijven en milieuzonering locatie Amrâth hotel Croeselaan te Utrecht opgesteld.

De omgeving van het project bestaat uit een diversiteit aan functies, waaronder kantoren, theater en horeca en de Jaarbeurs met evenementenhallen. Ook zijn ten zuiden van het plangebied aan de Croeselaan woningen gelegen. Er is zodoende sprake van een 'gemengd gebied'. In de notitie is de inpasbaarheid van de woningen en hotel in relatie tot haar omgeving beschouwd waarbij is gekeken welke milieubelastende functies rondom het plangebied aanwezig zijn en wat de mogelijkheden uit het bestemmingsplan zijn.

Inpasbaarheid hotel met horeca en leisure
Een hotel met leisure functies wordt in de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' gezien als een functie behporend tot categorie A. Deze functie kan direct naast of beneden woningen of andere gevoelige functies plaatsvinden. De activiteiten zijn zodanig weinig milieubelastend dat de eisen uit het Bouwbesluit toereikend zijn om te komen tot een acceptabel woon- en leefklimaat.

Inpasbaarheid woningen
Voor de inpasbaarheid van de woningen is gekeken welke milieubelastende functies rondom de projectlocatie aanwezig zijn en wat de mogelijkheden uit het bestemmingsplan zijn.
De aanwezige functies in de directe omgeving van de projectlocatie zijn geen van allen zware milieubelastende functies. Kantoren worden gezien als functies die vallen onder categorie A en kunnen direct naast een woonfunctie plaatsvinden. De functies onder categorie C vallen hieronder vanwege de verkeersaantrekkende werking en de geluidhinder (Jaarbeurs, bioscoop en Beatrixtheater).

De Jaarbeurs is voor het project de meest belastende functie in het gebied, vanwege het geluid afkomstig van de inrichting. De inpassing van woningen nabij de Jaarbeurs is vanuit de milieuzonering acceptabel maar vanwege dekorte afstand van de woningen tot de Jaarbeurs (gemeten op maaiveld) is toch onderzoek gedaan naar de geluidsniveau van de Jaarbeurs (Tauw, 27 augustus 2016, R001-1238706JEA-srb-V03-NL). Daaruit bljjkt dat het geluidsniveau in de representatieve bedrijfssituaties van de Jaarbeurs (beurzen en opbouw van beurzen) niet hoger is dan 50 dB(A)) overdag, 45 dB(A) in de avond en 40 dB(A) in de nachtperiode.

Bij het gebruik van de naastgelegen Jaarbeurs-ha1 1 voor muziekevenementen kan het geluidsniveau bij de nieuwe woningen aanzienlijk hoger zijn dan de grenswaarden van 65 dB(A) voor incidentele evenementen, zoals die in de milieuvergunning van de Jaarbeurs zijn vastgelegd. Volgens bestaande plannen zou hal 1 uiterlijk in 2023 worden gesloopt. Om deze evenementen tot die tijd mogelijk te maken zullen geluidsniveaus tot 71 dB(A) bij deze nieuwe woonfuncties moeten worden vergund, ook voor de maximaal twee evenementen in de nachtperiode (23 tot 7 uur).

4.6 Luchtkwaliteit

4.6.1 Wettelijk kader

De Nederlandse wet- en regelgeving voor luchtkwaliteit in de buitenlucht, is opgenomen in de Wet luchtkwaliteit (Wlk) middels de Wet tot wijziging van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen) (Stb 414, 2007). Deze wet is op 15 november 2007 (Stb. 2007, 434) in werking getreden. Deze wet is de Nederlandse implementatie van de EU-richtlijn voor luchtkwaliteit. Onder de Wlk vallen onder andere de volgende AMvB's en Ministeriele Regelingen:

1. Besluit niet in betekenende mate bijdragen (StB 440, 2007);
2. Regeling niet in betekenende mate bijdragen (SC 218, 2007);
3. Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 (SC 220, 2007) alsmede de Wijziging Regeling beoordeling luchtkwaliteit (voor het laatst gewijzigd op 10 augustus 2009
4. Regeling projectsaldering luchtkwaliteit 2007 (SC 218, 2007);
5. Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen).

In artikel 5.16, lid 2 van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen) is een limitatieve opsomming van de bevoegdheden waarbij luchtkwaliteitseisen een rol spelen opgenomen. Het gaat in ieder geval om ruimtelijke besluiten, zoals bestemmingsplannen en bepaalde omgevingsvergunningen, die gevolgen voor de luchtkwaliteit hebben en daardoor kunnen bijdragen aan overschrijding van een grenswaarde.

Op grond van artikel 5.16 Wm lid 1 kunnen bestuursorganen bevoegdheden die gevolgen kunnen

hebben voor de luchtkwaliteit uitoefenen, indien aannemelijk is gemaakt dat:

a) de bevoegdheden/ontwikkelingen niet leiden tot een overschrijding van de grenswaarden;

b1) de concentratie in de buitenlucht van de desbetreffende stof als gevolg van de uitoefening van die bevoegdheden per saldo verbetert of ten minste gelijk blijft;

b2) bij een beperkte toename van de concentratie van de desbetreffende stof, door een met de uitoefening van de betreffende bevoegdheid samenhangende maatregel of een door die uitoefening optredend effect, de luchtkwaliteit per saldo verbetert;

c) de bevoegdheden/ontwikkelingen niet in betekenende mate bijdragen aan de concentratie in de buitenlucht van een stof waarvoor in bijlage 2 van de Wet milieubeheer een grenswaarde is opgenomen;

d) het voorgenomen besluit past binnen, is genoemd in of is in elk geval niet in strijd met het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) of een vergelijkbaar programma dat gericht is op het bereiken van de grenswaarden.

Met andere woorden, luchtkwaliteitseisen spelen in beginsel geen belemmering voor het uitoefenen van een dergelijke bevoegdheid, als tenminste aan één van de bovengenoemde voorwaarden wordt voldaan.

4.6.2 Plansituatie en conclusie

NSL
Op 1 augustus 2009 zijn de Implementatiewet alsmede het Derogatiebesluit in werking getreden. Met het Derogatiebesluit heeft Nederland van de Europese Commissie uitstel (derogatie) gekregen van de termijnen waarbinnen aan de grenswaarden moet worden voldaan. Het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL), dat tevens op 1 augustus 2009 van kracht geworden is, heeft ter onderbouwing gediend van de derogatie.

Het NSL is een samenwerkingsprogramma tussen Rijk, provincies en gemeenten, dat erop is gericht om in gebieden waar de normen voor luchtkwaliteit niet worden gehaald (overschrijdingsgebieden) aan de grenswaarden te voldoen. De 'in betekenende mate (IBM)' projecten zijn meegenomen in de gebiedsgerichte programma's van het NSL. Deze projecten worden niet meer afzonderlijk beoordeeld op de effecten op de luchtkwaliteit.

De monitoring van het NSL vindt plaats met behulp van de 'Monitoringstool'. Met de 'Monitoringstool' wordt de voortgang van het NSL bewaakt. Jaarlijks wordt een monitoringsrapportage opgesteld. Als hieruit blijkt dat een maatregel minder effect heeft of een project juist meer luchtverontreiniging oplevert, vereist de systematiek van het NSL dat er extra maatregelen worden genomen.

Conclusie
De beoogde ontwikkeling van het Hotel- en woongebouw aan het Jaarbeursplein maakt deel uit van het project Stationsgebied uit het NSL.

De afzonderlijke onderdelen van het plan passen binnen het opgenomen project, maar alle deelplannen tezamen leiden tot een grotere hoeveelheid m^2 b.v.o. hotel. Om deze reden is de ontwikkeling getoetst door middel van een luchtberekening.

De uitgevoerde berekeningen (Beoordeling luchtkwaliteit ontwikkeling hotelplot Stationsgebied, 11 janauri 2017) laten zien dat het project niet leidt tot overschrijding van de grenswaarden na uitvoering van het project en in de toekomst. Hiermee voldoet het project aan het gestelde in artikel 5.16 eerste lid, onder a van de Wet milieubeheer.

Gelet op het vorenstaande zijn er geen belemmeringen vanuit de Wet milieubeheer voor de ontwikkeling het Hotel- en woongebouw.

4.7 Bodemkwaliteit

4.7.1 Kader

Bij het bestemmingsplan dient getoetst te worden of de bodemkwaliteit geschikt is of geschikt gemaakt kan worden voor de geplande functies.Het gemeentelijk bodembeleid gaat uit van de volgende algemene uitgangspunten uit de Wet bodembescherming:

- Nieuwe bodemverontreiniging moet worden voorkomen en indien er toch bodemverontreiniging ontstaat, moet de bodem direct worden gesaneerd. Een geval van bodemverontreiniging waarbij de verontreiniging geheel of grotendeels na 1987 is ontstaan is een "nieuw geval". Deze zorgplicht houdt in dat nieuwe gevallen van bodemverontreiniging zoveel mogelijk ongedaan dienen te worden gemaakt;
- Overige gevallen van ernstige bodemverontreiniging moeten binnen een bepaalde termijn worden gesaneerd als er tevens sprake is van risico's. Het gaat daarbij om humane of milieuhygiënische risico's en om risico's voor verspreiding van de verontreiniging. De sanering gebeurt functiegericht en kosteneffectief;
- Nieuwbouw op of graafwerkzaamheden in een geval van ernstige bodemverontreiniging zijn ongeacht de risico's niet toegestaan zonder saneringsmaatregelen;
- Hergebruik van (schone of licht verontreinigde) grond kan bij onverdachte terreinen plaats vinden op basis van de bodemkwaliteitskaart en het bodembeheerplan.

Bij een aanvraag van een omgevingsvergunning dient een bodemonderzoek te worden verricht. Op basis van dit onderzoek wordt beoordeeld of de locatie geschikt is voor de geplande functie of dat er nog een nader onderzoek en/of een bodemsanering noodzakelijk is, voordat de locatie geschikt is voor de geplande functie. Als er voor de bouwwerkzaamheden een grondwateronttrekking nodig is, moet rekening gehouden worden met nabij gelegen grondwaterverontreinigingen. Daarbij kan gebruik gemaakt worden van de gemeentelijke Beleidsregel op basis van de Crisis- en herstelwet.

4.7.2 Plansituatie en conclusie

Op 4 april 2016 is door SWECO een Verkennend Bodemonderzoek uitgevoerd in het plangebied. Uit dit onderzoek komt naar voren dat op een aantal boorpunten sprake is van een tussenwaardeoverschrijdingen. Op basis hiervan wordt aanbevolen om een afperkend onderzoek uit te voeren om de omvang van de aangetoonde verontreiniging in beeld te brengen. Voor het overige deel van de onderzoekslocatie is geen aanvullend onderzoek noodzakelijk.

De aangetoonde verontreiniging is geen belemmering voor het beoogde gebruik, hotel met daarboven woningen. Dit aangezien er geen grondgebonden woningen of andere activiteiten gepland zijn waarbij contact met de verontreinigde grond mogelijk is. Contact mogelijkheden met de verontreinigde grond zullen er dus niet zijn.

4.8 Flora en fauna

4.8.1 Kader

De ontwikkelingen en uitvoering van plannen mogen niet in strijd zijn met de Wet natuurbescherming en de internationale verplichtingen (Vogel- en Habitatrichtlijn). Daarom dient er bij dergelijke plannen eerst zorgvuldig onderzoek te worden gedaan naar de aanwezigheid van beschermde dier- en plantensoorten en de effecten van de plannen hierop.

Wet natuurbescherming
In de Wet natuurbescherming zijn verschillende verbodsbepalingen opgenomen om in het wild levende flora en fauna te beschermen. Het is verboden om dieren opzettelijk te verontrusten, te doden of hun rust- of verblijfplaats te verstoren of te beschadigen. Ook is het verboden om beschermde planten te beschadigen of van hun groeiplaats te verwijderen. De wet legt daarnaast een algemene zorgplicht op voor alle (wilde) dieren en planten en hun directe leefomgeving.

Ruimtelijke ontwikkelingen en uitvoering van projecten of (bestemmings-)plannen mogen niet in strijd zijn met de internationale richtlijnen of de Wet naturubescherming. Indien er een besluit wordt genomen op grond van de Wet ruimtelijke ordening waarbij de uitvoering van het besluit gevolgen kan hebben voor beschermde soorten, moet getoetst worden of beschermde soorten aanwezig (kunnen) zijn. Ook dient te worden bekeken wat de eventuele effecten van de activiteiten op de soorten zijn. De centrale vraag daarbij is of er een vrijstelling of een ontheffing nodig is op grond van de Wet natuurbescherming. Dit is afhankelijk van de beschermingsgraad van de aangetroffen soort.

Bij het vaststellen van het bestemmingsplan dient van tevoren duidelijk te zijn dat de Wet natuurbescherming niet in de weg staat aan de uitvoering van het plan en dat eventuele ontheffing of vrijstelling zal worden verleend.

4.8.2 Plansituatie en conclusie

Het plangebied wordt momenteel gebruik als een parkeerterrein. Het betreft openlucht betonnen parkeerplaats met zeer beperkte vegetatie (soortenarme struikenstroken, enkele kleine, jonge bomen). De Croeselaan/ Jaarbeursplein is een Stadslaan in de Bomenstructuurkaart Utrecht (Bomenbeleid Utrecht, 2009).

Het plangebied maakt onderdeel uit het Jaarbeursterrein. In het Jaarbeursterrein is in het verleden natuuronderzoek uitgevoerd (Tauw 2009, 2012, 2014) en Grontmij 2014, 2015). In een notitie van Sweco van 7 april 2016 zijn de conclusies van deze onderzoeken met betrekking tot het plangebied samengevat.

In het kader van de Natuurbeschermingswet en provinciaal natuurbeleid zijn er geen belemmeringen voor de realiseerbaarheid van het hotel- en wooncomplex. Wanneer maatregelen ten aanzien van vleermuizen en niet-jaarrond beschermde nesten van vogels worden getroffen, is nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk. Hiermee zijn er ook geen belemmeringen voor de realiseerbaarheid van het hotel- en wooncomplex in het kader van de Flora- en faunawet.

4.9 Water

Door een ruimtelijk plan kunnen de belangen en het functioneren van het watersysteem en de waterketen onder druk komen te staan. Het doel van de 'Watertoets' is het waarborgen van watergerelateerd beleid en beheer door deze ruimtelijke ontwikkelingen expliciet en op evenwichtige wijze te toetsen aan de relevante ruimtelijke plannen en besluiten van Rijk, provincies en gemeenten.

Ruimtelijke plannen moeten wettelijk voorzien zijn van een 'Waterparagraaf', een ruimtelijke onderbouwing van de huidige en toekomstige waterhuishoudkundige situatie. Met de watertoets worden de waterhuishoudkundige gevolgen van een plan vroegtijdig inzichtelijk gemaakt, de

afwegingen expliciet en toetsbaar vastgelegd en het wateradvies van de waterbeheerder opgenomen.

Door afstemming met de waterbeheerder(s) wordt voorkomen dat door een ruimtelijke ontwikkeling de kansen voor de waterhuishouding niet worden benut en de bedreigingen niet worden herkend. Door de bestaande (geo)hydrologische situatie en randvoorwaarden, de geplande ontwikkeling en de ruimtelijke consequenties ten aanzien van de waterhuishouding te analyseren, kan het streven naar een duurzaam en robuust watersysteem vroegtijdig in het ontwerpproces worden geïntegreerd.

Deze waterparagraaf (zie bijlage) is, ter verantwoording en afsluiting van de watertoets, opgesteld ten behoeve van het bestemmingsplan. Hieronder zijn de belangrijkste elementen uit de waterpragraaf opgenomen.

Beleidskader
In het algemeen is het beleid van het Rijk, de provincie Utrecht, de gemeente Utrecht en het waterschap HDSR gericht op een duurzaam en robuust waterbeheer. Bij ruimtelijke ontwikkelingen worden (indien doelmatig) de waterkwaliteitstrits 'gescheiden inzamelen-gescheiden afvoeren-gescheiden verwerken' en de waterkwantiteitstrits 'water vasthouden-bergen-vertraagd afvoeren' gehanteerd. Dit beleid is per overheidsniveau in de onderstaande beleidsdocumenten verankerd:

- Rijksbeleid: Nationaal Waterplan, WB21, NBW, Waterwet, etc.;
- Provinciaal beleid: Nota Planbeoordeling, Waterhuishoudingsplan, Beleidsplan Milieu en Water, Streekplan, etc.;
- Gemeentelijk beleid: Gemeentelijk Rioleringsplan 2011-2014 [1];
- Waterschapsbeleid: Waterbeheerplan 2010-2015, Beleidsregels 2010 Keur 2009, Keur.

[1] De gemeente heeft de zorgplicht voor de inzameling en het transport van afvalwater, het inzamelen en verwerken van overtollig hemelwater en het voorkomen van structurele grondwateroverlast.
Het actuele beleid hiervoor is vastgelegd in het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) 2011-2014. De ontwerpeisen zijn opgenomen in het Handboek Inrichting Openbare Ruimte, onderdeel riolen, rioolgemalen en drainage (versie 18 april 2013, www.utrecht.nl). Daarnaast stelt de gemeente eisen aan het ontwerp van watergangen waarvan zij eigenaar of beheerder is of wordt.

Klimaatadaptatie
Het klimaat verandert: hogere temperaturen, een sneller stijgende zeespiegel, nattere winters, heftigere buien en drogere zomers. Omdat dit nu al meetbare en zichtbare fenomeen in de toekomst kan leiden tot maatschappelijke ontwrichting, moeten we in Nederland er nu al rekening mee houden door de inrichting van de bebouwde omgeving er tijdig aan te passen (adaptie).

Dit beleid is vorig jaar vastgelegd in de Deltabeslissing voor Nederland. In de 'Deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie' heeft het Deltaprogramma voorstellen opgenomen om de ruimtelijke inrichting van Nederland klimaatbestendig en waterrobuust te maken. Alle overheden en marktpartijen zijn daar samen verantwoordelijk voor. De Deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie heeft als doel:

- De bebouwde omgeving is in 2050 nog steeds aantrekkelijk om te leven;
- Uiterlijk in 2020 zijn ruimtelijke ingrepen klimaatbestendig opgebouwd en getoetst.

Klimaatopgave Utrecht
Klimaatverandering heeft ook effecten op de kleinere schaal van een stad. Door de toenemende hoeveelheid verharding in de stad wordt het steeds moeilijker om water zonder overlast te verwerken. De gemeente Utrecht heeft samen met 9 andere overheden de 'Deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie' onderschreven en werkt in de 'Coalitie Regio Utrecht' samen aan de opgaven.

Ruimtelijke adaptatie van het stedelijk gebied levert een bijdrage aan de reductie van klimaateffecten, te denken valt aan de volgende maatregelen:

- Toepassen van groene daken en halfverharding. Dit draagt bij aan de reductie van hittestress en het beperken van wateroverlast bij extreme neerslag;
- Zichtbaar en beleefbaar maken hemelwater. Het bovengronds afvoeren en bergen via wadi's, goten en/of infiltratievoorzieningen draagt hieraan bij;
- Hergebruik van schoon hemelwater voor toilet. draagt bij aan een duurzame leefomgeving.

Onttrekking grondwater
Tijdelijke onttrekking van grondwater tijdens de bouwfase is vergunningsplichtig en onder voorwaarden toegestaan, evenals tijdelijke lozing van bemalingswater op het oppervlaktewater. Nader onderzoek naar de kwantiteit en kwaliteit van het grondwater is noodzakelijk om na te gaan of er een lozingsvergunning nodig is om overtollig water te onttrekken en af te voeren. Voor alle onderbemalingen, bronneringen en andere grondwateronttrekkingen moet een melding worden gedaan of een watervergunning worden aangevraagd bij het waterschap HDSR.

Waterwet

Watervergunning – onttrekking en lozing
Tijdelijke onttrekking van grondwater tijdens de bouwfase is vergunningsplichtig en onder voorwaarden toegestaan, evenals tijdelijke lozing van bemalingswater op het oppervlaktewater. Nader onderzoek naar de kwantiteit en kwaliteit van het grondwater is noodzakelijk om na te gaan of er een lozingsvergunning nodig is om overtollig water te onttrekken en af te voeren.

Voor alle onderbemalingen, bronneringen en andere grondwateronttrekkingen waarbij middels bronbemaling globaal meer dan 100 m3 per uur, langer dan 6 maanden en dieper dan 9 m grondwater wordt onttrokken, dient een vergunning te worden aangevraagd bij het waterschap HDSR (zie artikel 3.10 Keur 2009). Indien de grondwateronttrekking bij deze criteria onder de grenswaarden blijft, kan volstaan worden met een melding.

Watervergunning - waterkwaliteit
Om vervuiling van afstromend hemelwater en verslechtering van de waterkwaliteit te voorkomen, is het niet toegestaan om uitlogende bouwmaterialen (zoals zink, lood en koper) zonder KOMO-keurmerk toe te passen voor dak, dakgoot en regenpijp indien het hemelwater vanaf deze oppervlakken direct afvoert naar het oppervlaktewater.

Conclusie
Op basis van het plan blijkt dat de ruimtelijke ontwikkeling voldoet aan de belangrijkste minimale voorwaarde: "het standstill beginsel". Dit beginsel houdt in dat door het plan geen verslechtering van de waterhuishouding ontstaat. De ontwikkelingen die door het plan mogelijk worden gemaakt, hebben een geringe invloed op de waterhuishouding en de afvalwaterketen.

Op 26 april 2016 is door HDSR geconcludeerd dat ten behoeve van de beoogde ontwikkeling aan het Jaarbeursplein geen sprake is van een groot effect op de waterhuishoudkundige situatie, waarmee de watertoets tevens akkoord is bevonden.

4.10 Archeologie

4.10.1 Wettelijk kader

In 1992 heeft Nederland het Europese Verdrag van Malta ondertekend en in 1998 geratificeerd. Doel van dit verdrag is een betere bescherming van het Europese archeologische erfgoed door een structurele inpassing van de archeologie in ruimtelijke ordeningstrajecten. Eén van de belangrijkste uitgangspunten van het Verdrag van Malta is dat archeologische waarden zoveel mogelijk in situ in de bodem bewaard dienen te blijven. Alleen als behoud in situ niet mogelijk is, wordt overgegaan tot behoud van de archeologische informatie ex situ, door middel van opgraven en bewaren in depot. Een ander uitgangspunt is dat het onderzoek naar de aanwezigheid van archeologische waarden in een zo vroeg mogelijk stadium dient plaats te vinden, zodat hiermee bij de planontwikkeling rekening gehouden kan worden. Een derde uitgangspunt is het 'de verstoorder betaalt principe'. Alle kosten die samenhangen met archeologisch onderzoek dienen worden betaald door de initiatiefnemer van de geplande bodemingrepen. Ten slotte richt het Verdrag van Malta zich tevens op een toename van kennis, herkenbaarheid en beleefbaarheid van het archeologische erfgoed.

Het Verdrag van Malta heeft in Nederland geresulteerd in een ingrijpende herziening van de Monumentenwet uit 1988, die op 1 september 2007 met de Wet op de Archeologische Monumentenzorg van kracht is geworden. Hiermee zijn de uitgangspunten van het Verdrag van Malta in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. In de nieuwe wetgeving is de bescherming van het archeologische erfgoed, de inpassing hiervan in de ruimtelijke ontwikkeling en de financiering van het archeologische onderzoek geregeld. Op grond van artikel 38a van de Monumentenwet 1988 moet een bestemmingsplan rekening houden met de archeologische resten in de grond. Om te kunnen bepalen op welke wijze de bestemmingsregeling rekening moet houden met de archeologie (artikel 38a Monumentenwet 1988) moet onderzoek, veelal bureauonderzoek, worden gepleegd. De resultaten daarvan worden beschreven in de toelichting van het bestemmingsplan, waarbij wordt aangegeven hoe het bestemmingsplan bij moet dragen aan de bescherming van de archeologie.

4.10.2 Verordening en bestemmingsplan

De gemeente Utrecht heeft ervoor gekozen ter bescherming van de archeologische waarden en verwachtingen een verordening op te stellen voor het hele grondgebied van de gemeente. In de verordening op de archeologische monumentenzorg is een vergunningenstelsel opgenomen ter bescherming van het archeologische erfgoed, waarmee de wettelijk vereiste bescherming kan worden geboden. In bestemmingsplannen wordt verwezen naar de verordening en een regel opgenomen (dubbelbestemming Waarde - Archeologie). In deze dubbelbestemming is opgenomen dat de voor Waarde- archeologie aangewezen gronden mede zijn bestemd voor de bescherming en veiligstelling van de archeologische waarden en verwachtingen. Met deze specifieke gebruiksregel wordt geregeld dat onder een met het bestemmingsplan strijdig gebruik in ieder geval wordt begrepen het handelen in strijd met de Verordening op de Archeologische Monumentenzorg. Door de verordening en de daarbij behorende archeologische waardenkaart is de bescherming van de archeologische waarden en verwachtingen in de bodem van de gemeente Utrecht gewaarborgd en zijn verstoringen van de bodem vanaf een op de archeologische waardenkaart aangegeven oppervlakte en diepte vergunningplichtig.

4.10.3 Gemeentelijke archeologische waardenkaart

De Archeologische Waardenkaart van de gemeente Utrecht ligt ten grondslag aan de verordening op de archeologische Monumentenzorg. Deze waardenkaart is geënt op de Indicatieve Kaart Archeologische Waarde (IKAW) van de provincie en op de kennis en ervaring opgedaan in tientallen jaren archeologisch onderzoek in de stad. Hij geeft inzicht in de ligging van beschermde archeologische rijksmonumenten, gebieden van hoge archeologische waarde, gebieden van hoge archeologische verwachting en gebieden van archeologische verwachting en bij welk te verstoren oppervlakte en diepte een vergunningsplicht geldt. In de op de waardenkaart aangeduide gebieden waar een vergunningplicht geldt zal van toekomstige initiatiefnemers tot bodemverstorende activiteiten een inspanning vereist worden om resten uit het verleden op te sporen en zo nodig veilig te stellen.

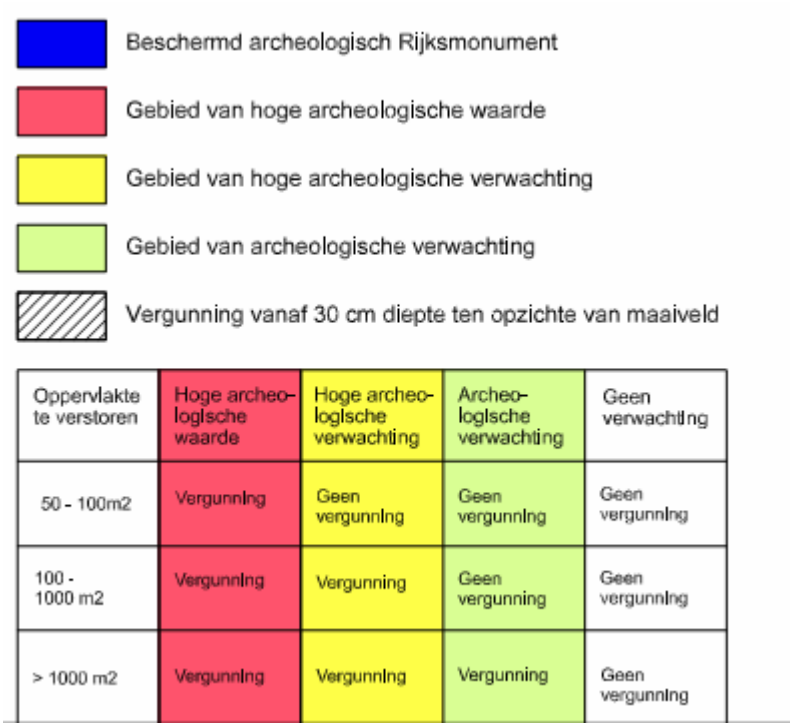
Beschermde archeologische rijksmonumenten worden op grond van de Monumentenwet 1988 beschermd. Aantasting van de beschermde archeologische monumenten is niet toegestaan. Eventueel dubbel ruimtegebruik is mogelijk, mits de gekozen bestemming zich duurzaam verhoudt met de in het terrein aanwezige archeologische waarden. Voor dubbel ruimtegebruik is een vergunning krachtens de Monumentenwet vereist.

Gebieden van hoge archeologische waarde (rood) zijn gebieden waarvan bekend is dat er archeologische waarden zijn, maar die niet beschermd zijn als archeologisch rijks- of gemeentelijk monument. Gebieden van hoge archeologische verwachting (geel) zijn zones waar op grond van eerder uitgevoerd archeologisch onderzoek dan wel op basis van historisch geografisch onderzoek archeologische waarden te verwachten zijn (er wordt een middelhoge tot hoge dichtheid aan archeologische vondsten of sporen verwacht). Bij gebieden met een archeologische verwachting (groen) zijn de verwachtingen lager (er wordt een middelhoge dichtheid aan archeologische vondsten of sporen verwacht). Voor deze gebieden geldt de gemeentelijke Verordening op de Archeologische Monumentenzorg.
Daarnaast zijn op de kaart witte gebieden aangewezen. Voor deze zones geldt geen verwachting en geen vergunningstelsel.

4.10.4 Archeologie in het plangebied

Het plangebied heeft op de Archeologische Waardenkaart een archeologische verwachting (groen).

Oppervlakte te verstoren	Hoge archeologische waarde	Hoge archeologische verwachting	Archeologische verwachting	Geen verwachting
50 - 100m2	Vergunning	Geen vergunning	Geen vergunning	Geen vergunning
100 - 1000 m2	Vergunning	Vergunning	Geen vergunning	Geen vergunning
> 1000 m2	Vergunning	Vergunning	Vergunning	Geen vergunning

Afbeelding 4.1 Uitsnede Archeologische Waardenkaart en legenda gemeente Utrecht

Op basis van de Archeologieverordening van de gemeente Utrecht en de beschikbare archeologische gegevens wordt geadviseerd om bodemingrepen met een diepte van meer dan 50 cm –mv en een oppervlakte van 1000 m2 (in de groene gebieden) vooraf archeologisch te toetsen door middel van verkennend booronderzoek conform de richtlijnen van de gemeente Utrecht.

4.11 Kabels en leidingen

Er bevinden zich geen planologisch relevante kabels- en leidingen die bescherming behoeven in het plangebied.

4.12 Kwaliteit van de leefomgeving

Windklimaat
De realisatie van het gebouw aan het Jaarbeursplein kan effect hebben op het windklimaat in en nabij het plangebied. Aangezien de omliggende openbare ruimte een belangrijke functie heeft als toegangsroute naar het Station en de Jaarbeurs is het van belang dat er sprake is van een aanvaardbaar windklimaat.

Op 23 december 2016 is het windhinderonderzoek Jaarbeurshotel, Utrecht uitgevoerd (zie bijlage). De bouwmassa van het nieuw te realiseren woon- en hotelgebouw is in dit onderzoek meegenomen.

Voor het onderzoek is een 3D-model van het woon- en hotelgebouw en de nabije omgeving gemaakt. Dit model is in een computersimulatie doorgerekend. Op basis van het onderzoek kan geconcludeerd worden dat er geen windgevaar rondom het woon- en hotelgebouw is te verwachten. Het onderzoek laat zien dat er op de meeste meetpunten sprake is van een goed windklimaat met op enkele punten een matig windklimaat. Er is op geen van de gemeten punten sprake van een slecht windklimaat en ook de drempel voor windgevaar wordt niet overschreden.

Er zijn geen maatregelen noodzakelijk, maar aan de gevels van het woon- en hotelgebouw kunnen luifels gerealiseerd ter verbetering van het reeds aanvaardbare windklimaat.

Bezonning
Afhankelijk van de beoogde functies in de (semi-)openbare ruimte, zoals lopen, wandelen, verblijven of recreëren, moet de zon/schaduw situatie goed zijn. In het kader van de bezonning van de omgeving van het plangebied is door TANGRAM Architekten een bezonningsstudie (zie bijlage

Bezonningsstudie Jaarbeurshotel, 6 april 2016) uitgevoerd waarin de bestaande situatie is vergeleken met de toekomstige situatie op basis van de beoogde ontwikkelingen.

Ten behoeve het onderzoek is gebruik gemaakt van een 3D-computermodel. Dit 3D model is geplaatst in een model van de direct omliggende stedenbouwkundige omgeving van het Noordgebouw. De relevante terreinhoogteverschillen zijn in vereenvoudigde vorm in het model verwerkt. Om de invloed van realisatie van de nieuwbouw op de bezonning te kunnen relateren aan de huidige bezonningssituatie is tevens de bezonningssituatie in de bestaande bebouwingssituatie onderzocht.

Doel van het onderzoek is het vaststellen en beoordelen van de mogelijke invloed van het bouwplan op de bezonning van de omliggende woonbebouwing. Tevens is de invloed van de bebouwing op de bezonning van het omringende terrein inzichtelijk gemaakt.

De nieuwbouw is circa 90 meter hoog en komt ten zuiden van de bestaande kantoren in de directe omgeving te staan. De nieuwbouw heeft daardoor effect op de bezonning van deze kantoren, maar ook op de omliggende openbare ruimte. De afname van de bezonning is echter vanuit het oogpunt van de goede ruimtelijke ordening aanvaardbaar gelet op de ligging en de omgeving van het hotel-woongebouw.

4.13 Gezondheid

Deze ontwikkeling uit de eerste fase van het stationsgebied vindt plaats temidden van ontwikkelingen die horen bij de tweede fase stationsgebied. In de tweede fase zullen gezondheid en duurzaamheid zichtbaar een grote rol spelen. Op deze opvallende locatie moet dit gebouw daarom ook al bijdragen aan dit beeld.

Een gezond plan betreft gezonde mensen. Het geplande pand heeft door zijn verschillende functies verschillende doelgroepen: hotelgasten, werknemers, bezoekers en bewoners. Hotelgasten verblijven hier maar kort, waardoor we aan hun gezondheid weinig kunnen bijdragen. Voor de werknemers draagt de gecreëerde werkgelegenheid bij aan hun gezondheid. De gezondheid van de bezoekers wordt positief beïnvloedt door de ontmoetingsruimte in de plint (de lobby als huiskamer van de stad) en de toegeoegde levendigheid in het gebied. Wanneer het restaurant gezond en duurzaam voedsel aanbiedt, denk bijvoorbeeld aan biologische streekproducten, draagt dit ook bij aan de gezondheid en aan de uitstraling van een gezond gebied. Door middel van meerdere setbacks kan ondanks de enorme hoogte enigszins een menselijke maat worden gecreëerd en kan extra windhinder in dit gebied worden voorkomen.

De belangrijkste doelgroep zijn de bewoners. Zij krijgen hier een woning in een centrumgebied met veel voorzieningen op loopafstand en weinig verkeer langs het pand. Stimuleren van bewegen in het pand is lastig doordat de woonverdiepingen te hoog liggen (vanaf de 7^{e} verdieping) om traplopen te stimuleren en doordat het pand behalve een inpandige fietsenstalling ook een inpandige parkeergarage voor auto's heeft. De bewoners kunnen wel gebruik maken van de fitnessrumte van het hotel. Autodelen kan ook kansrijk zijn in dit centrumgebied.

Nadeel voor de gezondheid van de bewoners is dat er geen geluidluwe zijde is waar aan de voorkeurswaarde voor geluid wordt voldaan. Er is weliswaar geen hoge geuidbelasting van wegverkeer, maar wel van de terrassen. De geluidnorm voor binnen in de woningen kan wel worden gehaald. Dit betekent dat bij het open zetten van ramen of bij verblijf op het balkon hinder kan optreden. Ook kan slaapverstoring optreden tijdens slapen met open raam. Gezien de zeer gewenste levendigheid in dit nieuwe centrumgebied, is terrasgeluid niet te voorkomen. Er dient wel te worden gezorgd voor beperking van de hinder door dit geluid. Dat kan, naast het aanbrengen van geluidwering (bijvoorbeeld met een luifel), door potentiële bewoners eerlijk te informeren over de geluidbelasting, opdat ze zelf kunnen afwegen of dit hun woongenot en nachtrust zal verstoren. Het is voor alle partijen wenselijk wanneer er alleen bewoners komen voor wie dit niet het geval zal zijn. Eerlijke informatie is ook nodig over de geluidbelasting tijdens evenementen in de Oranjehal tot 2023. Met een gratis toegangskaart tot de betreffende evenementen of een gratis overnachting elders kan deze hinder voor een deel van de bewoners worden weggenomen, maar dit is niet voor iedereen een oplossing.

Op de setbacks zullen daktuinen komen. Om het gebouw een groene uitstraling te geven zoals gewenst in het Jaarbeurskwartier, moeten dit groen zo groot mogelijk worden. Wellicht is gevelgroen ook mogelijk. De daktuinen kunnen bijdragen aan de gezondheid van de bewoners, die hier nauwelijks zicht op hebben, als zij de tuinen kunnen gebruiken.

Bij verdere uitwerking van dit plan verdienen de volgende aspecten nadere aandacht:

- duidelijke informatie over de geluidbelasting aan potentiële bewoners,
- luifel tegen opstijgend terrasgeluid,
- groene uitstraling van het gebouw,
- daktuinen toegankelijk maken voor gebruik,
- gezond restaurant,
- mogelijkheid van deelauto's in de parkeergarage,
- gevoel van menselijke maat op maaiveld,
- windonderzoek in alle fasen van het gebouwontwerp.

4.14 Duurzaamheid

Duurzaamheid wordt een steeds belangrijk onderdeel voor nieuwbouw. Deze heeft invloed op harde feiten (energieverbruik (dus kosten) , gezonde lucht) maar juist ook op de atmosfeer - natuurlijk, groen met gezonde lucht, juist op de plekken in de stad waar dat ogenschijnlijk niet automatisch aanwezig is.

Gestreefd wordt om, met een redelijke terugverdientijd, het gebouw zo sterk als mogelijk te reduceren in de energievraag en tevens energie te laten opvangen. Hierbij wordt optimaal ingezet op toepassing van zonnepanelen. Het circa 90 m hoge gebouw staat op een locatie met een beperkte dakoppervlak, hierdoor zullen ook de gevels benut moeten worden voor energiewinst middels verticale panelen. Met de duurzaamheidsmaatregelen wordt een sterke reductie van de energievraag bereikt.

Aan alle zijden van van het hotel- wooncomplex zullen groene gevelhoven aanwezig zijn. In grote setbacks aan alle zijden van het gebouw zijn deze groene gevelhoven geplaatst. Deze hebben met name op de onderste hotel- en woonlagen lagen een belangrijke functie voor de beleving vanuit het gebouw zelf. Andersom geeft het gebouw met die vergroening aan de gevel een belangrijke sfeer mee aan de directe omgeving.

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid

5.1 Economische uitvoerbaarheid

Artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening bepaald dat de gemeenteraad bij vaststelling van het bestemmingsplan een exploitatieplan vaststelt, tenzij kostenverhaal anderszins is verzekerd of er geen sprake is van kostenverhaal.

De economische uitvoerbaarheid van het plan is gewaarborgd via de Overeenkomst tot ontwikkeling en uitgifte in erfpacht en recht van opstal Hotel-Woningen d.d. 27 november 2015. De aanleg en inrichting van het openbaar gebied en de kostenaspecten ervan is voorzien, voorzover deze kosten ten laste van de Gemeente komen, in de grondexploitatie Stationsgebied. De financiële afspraken, die onderdeel uitmaken van de voornoemde overeenkomst houden in, dat de (financiële) rechten en plichten van de partijen over en weer zijn verdeeld en verder kostenverhaal voor de gemeente is uitgesloten.

Het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan met een planologische wijziging kan aanleiding geven tot planschade. Het risico op planschade is onderzocht (zie bijlage) en gemeente en ontwikkelaar zijn een planschaderegeling overeengekomen waarbij eventuele planschadeclaims voor rekening en risico zijn van de ontwikkelaar.

Het bestemmingsplan is economisch uitvoerbaar.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.2.1 Overleg ex artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening

Het plan is aan een aantal instanties toegezonden om reactie als bedoeld in art 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening.
Nu er geen rijks- of provinciale belangen aan de orde zijn is het bestemmingsplan ter kennisgeving aan de provincie toegezonden.
Het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden heeft op 26 april 2016 het bestemmingsplan akkoord bevonden.

5.2.2 Advies wijkraad

Aan de wijkraad Binnenstad is het bestemmingsplan toegezonden. De wijkraad heeft op 22 oktober 2016 advies uitgebracht, waarbij de wijkraad aangeeft dat er tot nu toe in het Stationsgebied overwegend voor het midden en hogere segment wordt gebouwd. De wijkraad adviseert om voor het vervolg meer sociale woningbouw te realiseren. Het vervolg, de 2e fase van het Stationsgebied ligt buiten het plangebied van dit bestemmingsplan en valt daarme buiten de scope van dit plan.

Hoofdstuk 6 Juridische planopzet

6.1 Inleiding

Het bestemmingsplan is opgesteld volgens de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP 2012). De SVBP 2012 maakt het mogelijk om bestemmingsplannen te maken die op vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op eenzelfde manier worden verbeeld. Vergelijkbare bestemmingsplannen leiden tot een betere leesbaarheid, raadpleegbaarheid en helderheid voor de gebruiker en dragen zo bij aan een effectiever en efficiëntere dienstverlening.

6.2 Planvorm

Het bestemmingsplan is een projectbestemmingsplan en kenmerkt zich door de twee hoofdfuncties die zijn mogelijk gemaakt in de bestemming Gemengd. De functies hotel en wonen zijn de dominante functies in het plangebied. Door maximering van de totale brutovloeroppervlakte van de functies hotel en wonen is geborgd dat het bestemmingsplan voldoende rechtszekerheid biedt en aansluit op de onderliggende beleidsmatige uitgangspunten en onderzoeken. In het bouwvlak voor Gemengd zijn de verschillende toegestane bouwhoogten op de verbeelding vastgelegd.

In de directe omgeving van het bouwvlak is de omliggende bestemming Verkeer - Verblijfsgebied opgenomen om te zorgen dat de ontsluiting van het gebouw op juiste wijze kan plaatsvinden.

Ten behoeve van de het ondergronds uitkragen van het gebouw met het oog op de parkeerplaatsen voor de woningen is in de regels een regeling opgenomen.

6.3 Artikelsgewijze toelichting

De opzet van de bestemmingsregels is steeds gelijk:

- bestemmingsomschrijving (met ondergeschikte en nevengeschikte doeleinden);
- bouwregels;
- nadere eisen waar de bestemmingsregeling dat nodig maakt;
- specifieke gebruiksregels, bijvoorbeeld bij wonen een aan huis verbonden beroep of bedrijf;
- afwijken van de gebruiksregels.

In deze paragraaf wordt per bestemming uitgelegd wat de achtergrond is van een bepaalde bestemming.

Artikel 1 Begrippen
In dit artikel worden de in het bestemmingsplan gebruikte begrippen nader uitgewerkt ten behoeve van een eenduidige planuitleg. Voor zover gebruikte begrippen niet zijn genoemd in artikel 1 wordt aangesloten op het normale taalgebruik.

Artikel 2 Wijze van meten
In dit artikel wordt toegelicht hoe de in het bestemmingsplan opgenomen maatvoeringen worden gemeten.

Artikel 3 Gemengd
De bestemming Gemengd is opgenomen ten behoeve van de ontwikkeling van het hotel - woongebouw aan het Jaarbeursplein. Hierzijn de functies wonen en hotel toegestaan met de daarbijbehorende voorzieningen. Voor beide functies is een maximaal brutovloeroppervlak en een maximale hoeveelheid woningen/ hotelkamers opgenomen. Voor de woonfunctie mag er maximaal 30.000 m2 bvo gerealiseerd worden waarbij het aantal woningen niet meer mag bedragen dan 350. Voor de hotelfunctie is het maximale oppervlak 15.800 m2, waarbij er niet meer dan 250 hotelkamers aanwezig mogen zijn.

Wonen is uitsluitend toegestaan vanaf een hoogte van 25 meter. Met toevoeging van deze bepaling is de geluidgevoelige woonfunctie in overeenstemming gebracht met hetgeen is onderzocht in het akoestisch onderzoek behorende bij het bestemmingsplan.

Op de verbeelding van het bestemmingsplan zijn de verschillende hoogten opgenomen zodat de gewenste getrapte hoogte-opbouw (25 - 45 - 90 meter) van het complex ook juridisch-planologisch

is vastgelegd.

Artikel 4 Verkeer - Verblijfsgebied
De bestemming Verkeer - Verblijfsgebied is met name bedoeld voor het gemotoriseerd verkeer en langzaam verkeer. Ter plaatse van de functieaanduiding 'parkeergarage' is de realisering van een ondergrondse parkeergarage mogelijk. Ook zijn terrassen mogelijk binnen de bestemming en kunnen voorzieningen worden aangebracht om stemgeluid te beperken.

Artikel 5 Waarde - Archeologie
De dubbelbestemming Waarde - Archeologie is opgenomen ter veiligstelling en bescherming van de archeologische waarde en verwachtingen. Door de daarin opgenomen specifieke gebruiksbepaling waarin wordt verwezen naar de Verordening op de Archeologische Monumentenzorg is een handelen in strijd met het bestemmingsplan een strafbaar feit.

Artikel 6 Anti-dubbeltelregel
Deze bepaling is opgenomen om te voorkomen dat een stuk grond dat al eens was betrokken bij het verlenen van een omgevingsvergunning bij de beoordeling van latere bouwplannen nogmaals wordt betrokken.

Artikel 7 Algemene bouwregels

Lid 1 van dit artikel regelt de mogelijkheid voor (beperkte) overschrijdingen van bebouwingsgrenzen die op de kaart zijn aangegeven.

Voorwaardelijke verplichting over parkeren

Lid 2 regelt dat de parkeergelegenheid voor auto's en fietsen voldoet aan het gemeentelijk beleid. Het artikel neemt de functie over van de stedenbouwkundige bepaling in de bouwverordening die eenzelfde voorwaarde aan het gebruik stelt. Bij het toetsen van omgevingsvergunningen aan het bestemmingsplan, zal onderzocht worden of de aanvraag voldoet aan de voorwaarde om voldoende parkeergelegenheid te regelen. Het college heeft normen vastgesteld die aangeven wat als 'voldoende' moet worden beschouwd. In een bestaande situatie wordt de bestaande parkeergelegenheid voor auto's en fietsen als voldoende beschouwd. Deze bestaande parkeergelegenheid moet op grond van dit artikel in stand worden gehouden. Bij sloop- nieuwbouw wordt het bestaande aantal parkeerplaatsen (het rechtens verkregen niveau) in mindering gebracht op het aantal dat nodig is bij de nieuwe ontwikkeling, een en ander conform het geldende gemeentelijk beleid. Met parkeervoorzieningen worden parkeervoorzieningen voor auto's en fietsen bedoeld.

Woningvorming en omzetting
In lid 3 is het in 2015 vastgestelde beleid over omzetting en woningvorming vertaald in een regeling. In de paragraaf 2.2.2 Huisvestingsbeleid, woningvorming en omzetting is de beleidsmatige achtergrond kort toegelicht. De regels in dit lid zien, met toepassing van 3.1.2 lid 3 Besluit ruimtelijke ordening, op het in stand houden van een goed woon- en leefklimaat.
Lid 3 onder a verbiedt woningvorming en omzetting. Met woningvorming wordt bedoeld: een woning door bouwkundige splitsing zodanig opdelen dat nieuwe woningen ontstaan die afzonderlijk verhuurd kunnen worden of waarop een appartementsrecht gevestigd kan worden. De definitie van woningvorming wijkt enigszins af van de definitie die in het huisvestingsbeleid wordt gehanteerd. In dat beleid wordt namelijk een onderscheid gemaakt in woningvorming door het creëren van verhuurbare wooneenheden en in kadastrale splitsing. Ruimtelijk gezien is dat onderscheid niet relevant en wordt alleen het resultaat, namelijk: meer woningen, in ogenschouw genomen.
Met omzetting wordt bedoeld het veranderen van een (zelfstandige) woning in een woning waar kamerverhuur (onzelfstandige bewoning) plaatsvindt.

Het verbod onder a kan met een omgevingsvergunning voor het afwijken als bedoeld onder artikel 2.1, eerste lid, onder c, met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 1o, van de Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht (Wabo) toegestaan worden. Een dergelijke vergunning wordt verleend als voldaan wordt aan de leefbaarheidseisen uit de Beleidsregels Hoofdstuk 4 van de Huisvestingsverordening 2015, wat betekent dat de te veranderen woning groot genoeg is, de te vormen woningen groot genoeg zijn of de omgezette woonruimte voldoende verblijfruimte heeft, sprake is van een goede daglichttoetreding en de overlast voor de directe buren door geluid aanvaardbaar is. Ook moet voldaan worden aan de algemene leefbaarheidseisen die in dezelfde beleidsregels te vinden zijn, als hulpmiddel bij de beoordeling in hoeverre er geen onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat plaatsvindt .

Artikel 8 Algemene gebruiksregels
Strijdig gebruik

De Wabo bevat een algemeen verbod om de gronden en bebouwing in strijd met het bestemmingsplan te gebruiken. Een algemeen gebruiksverbod hoeft derhalve niet meer in de planregels te worden opgenomen. Het is wel mogelijk om in het bestemmingsplan aan te geven wat onder verboden gebruik in ieder geval wordt verstaan. In dit artikel is opgenomen dat onder verboden gebruik wordt verstaan: onbebouwde gronden te gebruiken als staanplaats voor onderkomens als opslagplaats voor onklare voer-, vlieg- en vaartuigen of onderdelen daarvan of als stortplaats voor puin en afvalstoffen.

Het gebruik of bouwen in strijd met het bestemmingsplan was onder de oude Wet op de Ruimtelijke Ordening via een algemene gebruiksbepaling en strafbepaling geregeld in het bestemmingsplan. Onder de Wet ruimtelijke ordening was een en ander geregeld in de wet zelf. Met de invoering van de Wabo is dat opnieuw gewijzigd. Nu is het als volgt geregeld.

Voor elke verandering van gebruik (in ruime zin) die in strijd komt met een bestemmingsplan is volgens artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo een omgevingsvergunning nodig is. Indien voor een dergelijk planologisch strijdig gebruik geen omgevingsvergunning wordt gevraagd of een gevraagde vergunning niet wordt verleend, komt dit gebruik dus in strijd met artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo. Dat artikel kan vervolgens bestuursrechtelijk of strafrechtelijk via de Wet op de economische delicten worden gehandhaafd.

Strijdig gebruik met planologische regelingen waarvan afwijking niet is toegestaan valt niet onder artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo. Met het oog op dergelijk gebruik is in artikel 7.2 Wet ruimtelijke ordening een verbodsbepaling opgenomen bij de invoering van de Wabo.

Voorwaardelijke verplichting over parkeren
Lid 2 regelt ook bij wijziging van gebruik zonder bouwen dat de parkeergelegenheid voor auto's en fietsen voldoet aan het gemeentelijk beleid.

Woningvorming en omzetting zonder bouwkundige aanpassingen
Het vormen en omzetten van woningen is soms ook mogelijk zonder dat er een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen nodig is. Daarom is het verbod van artikel 11 lid 3 hier als gebruiksverbod opgenomen. De werking van dit artikel is verder overeenkomstig dat artikel.

Artikel 9 Algemene afwijkingsregels
Dit artikel regelt de bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders om af te wijken van de regels. Dit heeft primair tot doel enige flexibiliteit in de regels aan te brengen. Ze kunnen worden toegepast als er niet op grond van de bestemmingsregelingen in hoofdstuk 2 al een afwijkingsmogelijkheid is. Het gaat dan om een beperkte afwijking (maximaal 10%) van hoogtematen en bebouwingspercentages, het plaatsen van objecten van beeldende kunst, het realiseren van kleine nutsgebouwtjes.

Artikel 10 Algemene wijzigingsregels

Met deze regels kunnen kleine uitvoeringsproblemen in verband met de grenzen van bestemmingen opgelost worden.

Artikel 11 Overgangsrecht
De overgangs- en slotbepalingen van hoofdstuk 4 bevatten de onderstaande 3 bepalingen.

In het nieuwe Besluit op de ruimtelijke ordening (in werking 1 juli 2008) is overgangsrecht opgenomen dat in elk bestemmingsplan moet worden overgenomen.

Als de in het plan opgenomen regels voor het gebruik of voor de bebouwing afwijken van een bestaande, legale situatie, dan zijn daarop de overgangsbepalingen van toepassing. De overgangsbepaling heeft tot doel bestaande belangen te respecteren totdat realisering van de nieuwe regels plaatsvindt.

Voor bouwwerken die onder het overgangsrecht vallen, is bepaald dat deze gedeeltelijk mogen worden vernieuwd of veranderd, mits de bestaande afwijking niet wordt vergroot. Gehele vernieuwing is in principe uitgesloten, waaronder ook gefaseerde vernieuwing van een bouwwerk wordt verstaan. Het doel van het overgangsrecht is dat het bestaande bouwwerk in de bestaande staat in stand mag worden gehouden. Uitsluitend na het tenietgaan van het bouwwerk door een calamiteit, waarmee onder andere brand of extreme weersomstandigheden wordt bedoeld, is onder voorwaarden gehele vernieuwing toegestaan.

Vergunningplichtige bouwwerken die zonder vergunning zijn opgericht, kunnen door overgangsrecht

niet gelegaliseerd worden. Bouwen zonder vergunning is immers een overtreding van de Wabo die niet door een regeling in een bestemmingsplan ongedaan kan worden gemaakt.

Wel kan met een beroep op het overgangsrecht een aanvraag worden ingediend voor de verbouw van een illegaal bouwwerk. Om te voorkomen dat een dergelijke aanvraag moet worden gehonoreerd, is in de overgangsbepaling van dit plan opgenomen dat deze slechts van toepassing is op legale bouwwerken.

Voor het gebruik dat onder het overgangsrecht valt, is bepaald dat dat gebruik mag worden voortgezet. Het gebruik mag eveneens worden gewijzigd, voor zover de afwijking ten opzichte van het toegestane gebruik niet vergroot wordt.

Hiervoor is reeds aangegeven dat illegale bouwwerken niet gelegaliseerd kunnen worden door overgangsrecht. Voor gebruik is dat in principe wel mogelijk maar vanuit het oogpunt van handhaving ongewenst. Gezien het voorgaande is in de overgangsbepaling opgenomen dat het gebruik, dat reeds in strijd was met het voorheen geldende plan, van het overgangsrecht is uitgesloten.

Ook na het van kracht worden van dit plan kan dus nog met succes handhavend worden opgetreden tegen gebruik dat reeds in strijd was met het voorgaande bestemmingsplan. Dit laatste is uiteraard mede afhankelijk van andere aspecten, waaronder de vraag of het strijdige gebruik reeds zolang plaatsvindt dat de gemeente haar rechten heeft verwerkt.

Artikel 12 Slotregel
In dit artikel is de naam van het bestemmingsplan, de citeertitel, omschreven.

6.4 Handhaving

Door handhaving controleert de overheid of burgers, bedrijven en bijvoorbeeld overheidsorganen zich aan de wet- en regelgeving houden. Onder handhaving wordt verstaan het door controle (toezicht en opsporing) en het toepassen (of dreigen daarmee) van bestuursrechtelijke sancties, bereiken dat het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift wordt nageleefd. De handhaving van de van toepassing zijnde regeling binnen de gemeente Utrecht, wordt uitgevoerd door diverse diensten en afdelingen. Zo wordt namens het college onder andere gehandhaafd op de regels van voorliggend bestemmingsplan. Dit betekent dat de regels voor wat betreft het gebruik en de bebouwingsregels worden gehandhaafd. Dit gebeurt veelal door toetsing tijdens het behandelen van de aanvragen om omgevingsvergunning, maar kan ook gebeuren als gevolg van toezicht tijdens de uitvoering van de bouw of op grond van een eigen constatering indien een bouwwerk of een perceel in strijd met het bestemmingsplan wordt gebruikt. Indien er bijvoorbeeld sprake is van illegale ingebruikname van gemeentelijke grond, dan zal hiertegen worden opgetreden.

Doel handhavend optreden

Het doel van het handhavend optreden van de gemeente is niet direct gekoppeld aan de noodzaak van een actueel bestemmingplan. Voor de bewoners van het plangebied is duidelijk waar zij aan toe zijn (qua bouwen, zoals bijvoorbeeld uitbreiding van de woning, en qua gebruik), maar het niet handhaven haalt de effectiviteit van een actueel bestemmingsplan onderuit. De toegevoegde waarde van het verlenen van een omgevingsvergunning voor een vrijstaand bijbehorend bouwwerk is niet groot, indien er op andere plaatsen - zonder vergunning - vrijstaande bijbehorende bouwwerken zijn geplaatst. Dit wordt nog eens problematischer zodra een omgevingsvergunning wordt geweigerd, terwijl diverse vergelijkbare bouwwerken reeds illegaal zijn geplaatst. In dit laatste geval is de roep om handhavend op te treden dan ook het grootst.

Wijze van handhaven

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht heeft het college een tweetal instrumenten bij handhaving van bestemmingsplannen tot haar beschikking: bestuursdwang en dwangsom. Bij het toepassen van bestuursdwang wordt de overtreding (het geconstateerde illegale bouwwerk dan wel gebruik) ongedaan gemaakt op kosten van de overtreder. Dit kan betekenen dat een bouwwerk door de gemeente wordt afgebroken en de kosten van bijvoorbeeld de aannemer en de gemeentelijke (voorbereidings)kosten op de overtreder worden verhaald. Het is tevens mogelijk om, indien er zonder omgevingsvergunning wordt gebouwd en de bouw wordt stilgelegd door middel van een bouwstop, de bouwmaterialen weg te slepen en elders op te slaan. Het opleggen van een last onder dwangsom betekent bijvoorbeeld dat het illegale gebruik moet worden gestaakt binnen een door het college gestelde termijn. Overschrijdt men de termijn, dan zal de dwangsom in rekening worden gebracht bij de overtreder. Doel van de dwangsom is het onaantrekkelijk maken van het voortzetten van de geconstateerde overtreding. De dwangsom zal dan ook in relatie moeten staan aan (en zal derhalve altijd hoger zijn dan) het voordeel dat de overtreder heeft bij het voortzetten van de illegaliteit. In het plangebied zal handhavend worden opgetreden tegen het illegale gebruik van bouwwerken en percelen. Bijvoorbeeld het verhuren van opslagruimte ten behoeve van de stalling van caravans, maar ook het gebruik van een winkel als café. Verder zal er bij de bouw worden gecontroleerd op de uitvoering van verleende omgevingsvergunningen. Uiteraard zal er ook gecontroleerd worden of, in het geval van een geweigerde omgevingsvergunning voor een woning, de betreffende woning niet alsnog wordt gebouwd. Voorts zal de gemeente toezien op - onder de Wet milieubeheer vallende - bedrijven. Dit vloeit voort uit de regels van het bestemmingsplan. Indien er immers ter plaatse een bedrijfsactiviteit plaats mag vinden, zal dit qua gebruik (intensiteit en hinder) gehandhaafd worden.

Uitgave Gemeente Utrecht
Bezoekadres Stadskantoor, Stadsplateau 1
Postadres Postbus 8406, 3505 RK Utrecht
Telefoon 030 - 286 00 00
Mail gebiedsontwikkelingjz@utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Bestemmingsplan

Hotel en woongebouw Jaarbeursplein, Stationsgebied

Vastgesteld,

Hotel en woongebouw
Jaarbeursplein, Stationsgebied

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleidende regels	3
Artikel 1	**Begrippen**	**3**
Artikel 2	**Wijze van meten**	**6**
Hoofdstuk 2	Bestemmingsregels	8
Artikel 3	**Gemengd**	**8**
Artikel 4	**Verkeer - Verblijfsgebied**	**9**
Artikel 5	**Waarde - Archeologie**	**9**
Hoofdstuk 3	Algemene regels	10
Artikel 6	**Anti-dubbeltelregel**	**10**
Artikel 7	**Algemene bouwregels**	**10**
Artikel 8	**Algemene gebruiksregels**	**10**
Artikel 9	**Algemene afwijkingsregels**	**11**
Artikel 10	**Algemene wijzigingsregels**	**11**
Hoofdstuk 4	Overgangs- en slotregels	12
Artikel 11	**Overgangsrecht**	**12**
Artikel 12	**Slotregel**	**12**

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 Plan

Het bestemmingsplan Hotel en woongebouw Jaarbeursplein, Stationsgebied met identificatienummer NL.IMRO.0344.BPHOWOJAARBSTAT-VA01 van de gemeente Utrecht.

1.2 Bestemmingsplan

De geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels daarbij bijbehorende bijlagen.

1.3 Aan-huis-verbonden bedrijf

Beroep of bedrijf dat in een woning wordt uitgeoefend waarvan de ruimtelijke uitwerking of uitstraling met de woonfunctie verenigbaar is en waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en degene die het beroep of het bedrijf uitoefent ten minste ook bewoner van de woning is.

Hieronder wordt in ieder geval niet verstaan: een detailhandelsvestiging, een afhaalzaak, een horecabedrijf, een belhuis en een (raam)prostitutiebedrijf; hieronder wordt onder andere wel verstaan: een kleinschalige voorziening ten behoeve van kinderopvang.

1.4 Aanduiding

Een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.5 Aanduidingsgrens

De grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.6 Additionele horeca

Het bedrijfsmatig verstrekken van dranken en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse als ondergeschikte activiteit bij een hoofdfunctie, niet zijnde horeca, waarbij de additionele horeca-activiteiten passen bij de hoofdfunctie qua uitstraling, dienen ter ondersteuning van de hoofdfunctie en niet zelfstandig worden uitgeoefend en/of toegankelijk zijn los van de hoofdfunctie.

1.7 Afhaalzaak

Een specifieke vorm van detailhandel waar in hoofdzaak kant en klare maaltijden en kleine etenswaren, alsmede alcoholvrije drank en consumptie-ijs worden verkocht voor directe consumptie anders dan ter plaatse.

1.8 Antenne-installatie

Installatie bestaande uit een antenne, een antennedrager, de bedrading en de al dan niet in een of meer techniekkasten opgenomen apparatuur, met de daarbij behorende bevestigingsconstructie.

1.9 Antennedrager

Antennemast of andere constructie bedoeld voor de bevestiging van een antenne.

1.10 Archeologisch onderzoek

Onderzoek verricht door of namens een dienst of instelling die over een opgravingsvergunning op grond van de Monumentenwet 1988 beschikt.

1.11 Archeologische waarde

De aan een gebied toegekende waarde in verband met de in dat gebied voorkomende overblijfselen uit oude tijden.

1.12 Bebouwing

Eén of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.13 Bed & breakfast

Het tegen betaling verstrekken van logies met ontbijt binnen de (bedrijfs) woning.

1.14 Bedrijf

Een onderneming waarbij het accent ligt op het vervaardigen, produceren, bewerken/herstellen, installeren en verhandelen van goederen, waarbij eventueel detailhandel uitsluitend plaatsvindt als ondergeschikt onderdeel van de onderneming in de vorm van verkoop en/of levering van ter plaatse vervaardigde, bewerkte of herstelde goederen, dan wel goederen die in rechtstreeks verband staan met de uitgeoefende handelingen.

1.15 Besluit Hogere waarde

Besluit waarin de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting op grond van de Wet geluidhinder is vastgesteld.

1.16 Bestaand

a. Bestaand gebruik: het gebruik van de gronden en bouwwerken zoals aanwezig op moment van het ter inzage leggen van het ontwerp van het bestemmingsplan of kan worden gebruikt krachtens een omgevingsvergunning voor het gebruik; daaronder valt niet het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan,daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan;
b. Bestaande bouwwerken: bouwwerken die op het tijdstip van het ter inzage leggen van het ontwerp van het bestemmingsplan:
    1. aanwezig zijn én bij of krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of de Woningwet zijn gebouwd;
    2. nog kunnen worden gebouwd krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of een bouwvergunning op grond van de Woningwet.

1.17 Bestemmingsgrens

De grens van een bestemmingsvlak.

1.18 Bestemmingsvlak

Een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.19 Bijbehorend bouwwerk

uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd gebouw, of ander bouwwerk, met een dak.

1.20 Bijzondere bouwlaag

a. Een bouwlaag die aan de voorzijde en/of eventueel aan de achterzijde een hellend dakvlak heeft en voor het overige deel plat is afgedekt, dan wel
b. een ten opzichte van de voorgevel terugliggende bouwlaag.

1.21 bouwen:

Het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk.

1.22 Bouwgrens

De grens van een bouwvlak.

1.23 Bouwlaag

Een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op (nagenoeg) gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw, kap en/of bijzondere bouwlaag.

1.24 Bouwperceel

Een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.25 Bouwperceelsgrens

Een grens van een bouwperceel.

1.26 Bouwvlak

Een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

1.27 Bouwwerk

Een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.28 Brutovloeroppervlak

De totale binnen een gebouw beschikbare vloeroppervlakte, inclusief de verdiepingen.

1.29 Dak

Een bovenbeëindiging van een gebouw.

1.30 Dakopbouw

Een ondergeschikte opbouw op het dakvlak van een gebouw, ten behoeve van voorzieningen zoals trappenhuizen, luchtbehandelings- en liftinstallaties.

1.31 Detailhandel

Het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, het verkopen, het verhuren en/of het leveren van goederen aan personen die die goederen kopen of huren voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit. Hieronder wordt mede verstaan een webwinkel waarbij sprake is van een afhaalpunt voor particulieren en een showroom. Hieronder wordt niet verstaan een afhaalzaak.

1.32 Dienstverlening

Dienstverlening door een bedrijf of instelling dat in hoofdzaak baliewerkzaamheden verricht of andere diensten verleent, gericht op het publiek, zoals stomerijen, wasserettes, kappers, pedicures, makelaars, reis- en uitzendbureaus e.d.. Hieronder worden niet verstaan belhuizen.

1.33 Gebouw

Elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.34 Hoofdgebouw

Een gebouw, dat op een bouwperceel door zijn aard, functie, constructie of afmetingen dan wel gelet op de bestemming als belangrijkste bouwwerk valt aan te merken.

1.35 Hotel

Het bedrijfsmatig verstrekken van logies (per nacht) met als nevenactiviteit het verstrekken van maaltijden en drank voor consumptie ter plaatse en/of het exploiteren van zaalaccommodatie.

1.36 Kelder

Het doorlopende gedeelte van een gebouw, dat door op gelijke of vrijwel gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen wordt begrensd en dat geheel onder het (straat)peil is gelegen.

1.37 Lijst van bedrijven 'functiemenging'

De Lijst van Bedrijven 'functiemenging die onderdeel uitmaakt van deze regels, die een onderverdeling van bedrijfsactiviteiten aangeeft, die een gelijke of nagenoeg gelijke invloed hebben op een nabij gelegen of omringende woonomgeving.

1.38 Lijst van Horeca-activiteiten

De Lijst van Horeca-activiteiten die onderdeel uitmaakt van deze regels, die een onderverdeling van horeca-activiteiten aangeeft, die een gelijke of nagenoeg gelijke invloed hebben op een nabij gelegen of omringende woonomgeving.

1.39 Nutsvoorzieningen

Voorzieningen ten behoeve van het openbare nut, zoals transformatorhuisjes, gasreduceerstations, schakelhuisjes, duikers, bemalingsinstallaties, gemaalgebouwtjes, voorzieningen ten behoeve van (ondergrondse) afvalinzameling en apparatuur voor telecommunicatie.

1.40 Onderbouw

Een kelder of een souterrain.

1.41 Overbouwing

(Geleidelijk) overstekend bouwdeel dienende om muurverzwaring of uitspringend bouwdeel te ondersteunen waarboven tevens bebouwing mag worden opgericht.

1.42 Peil

a. Voor een gebouw, waarvan de hoofdtoegang grenst aan de weg: de hoogte van de kruin van de weg.

b. Voor andere gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde: de gemiddelde hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld.

c. Voor gebouwen die grenzen aan een dijk: de hoogte van de kruin van de dijk ter plaatse van het bouwwerk.

1.43 Souterrain

Het doorlopende gedeelte van een gebouw, dat door op gelijke of vrijwel gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen wordt begrensd en dat maximaal 1,2 m boven het (straat)peil is gelegen.

1.44 Verordening op de Archeologische Monumentenzorg

De sedert 22 december 2009 van kracht zijnde Verordening op de Archeologische Monumentenzorg van de gemeente Utrecht.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de bouwhoogte van een bouwwerk:

Vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.2 de oppervlakte van een bouwwerk:

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk. zoals gedefinieerd in NEN 2580, waarbij de gebouwde parkeervoorzieningen niet meegerekend worden.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Gemengd

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Gemengd' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wonen tot maximaal 30.000 m2 bvo/ maximaal 350 woningen en uitsluitend vanaf een hoogte van 25 meter;
b. hotel tot maximaal 15.800 m2 bvo/ maximaal 250 kamers;
c. de bij een hotel behorende additionele horeca-, sauna-, fitness- en wellnessvoorzieningen;
d. voorzieningen en functies die bij de bestemming horen, zoals verkeers- en groenvoorzieningen, nutsvoorzieningen, waterbeheer, gebouwde (fiets)parkeervoorzieningen, (ondergrondse) afvalinzamelvoorzieningen, opslag en magazijnen, warmte-koude opslag, expeditie, terrassen, tuinen, erven en terreinen.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Gebouwen

a. Gebouwen mogen uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd.
b. Het bouwvlak mag geheel worden bebouwd.
c. De bouwhoogte ter plaatse van de aanduiding 'maximum bouwhoogte' mag niet worden overschreden.

3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

a. De bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 3 meter bedragen, met uitzondering van erf- en terreinafscheidingen welke niet meer dan 2 meter hoog mogen zijn achter de voorgevelrooilijn en 1 meter hoog voor de voorgevelrooilijn.
b. in afwijking van de regel onder a. mag de bouwhoogte van palen en masten niet meer dan 6 meter bedragen.

3.3 Specifieke gebruiksregels

3.3.1 Aan-huis-verbonden bedrijf

De uitoefening van een aan-huis-verbonden bedrijf in samenhang met wonen is uitsluitend toegestaan als voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

a. De vloeroppervlakte voor een aan-huis-verbonden bedrijf mag niet groter zijn dan een derde deel van de vloeroppervlakte van de woning, tot een maximum van 40 m², inclusief bijbehorende bouwwerken. Wanneer de vloeroppervlakte van de woning groter is dan 150 m^2, mag de vloeroppervlakte voor een aan-huis-verbonden bedrijf niet meer dan 60 m² zijn, inclusief aangebouwde bijbehorende bouwwerken.

b. De vloeroppervlakte voor een aan-huis-verbonden bedrijf, mag niet groter zijn dan 40 m^2, als het bedrijf aan huis in een vrijstaand bijbehorende bouwwerk wordt uitgeoefend. Wanneer de vloeroppervlakte van het vrijstaande bijbehorende bouwwerk groter is dan 100 m², mag de vloeroppervlakte van het aan huis verbonden bedrijf niet meer dan 60 m^2 zijn.

c. Een aan-huis-verbonden bedrijf mag bedrijfsactiviteiten uitvoeren in categorie A of B1 van de Lijst van Bedrijven functiemenging waarvoor geen omgevingsvergunning voor de activiteit milieu is vereist.

d. Het aan-huis-verbonden bedrijf leidt niet tot een nadelige beïnvloeding van de normale afwikkeling van het verkeer of tot een onevenredige parkeerdruk op de openbare ruimte.

3.3.2 Bed & breakfast

De uitoefening van een bed & breakfast in samenhang met wonen is uitsluitend toegestaan indien de hoofdbewoner minimaal 50% van de woning in gebruik houdt voor wonen.

3.4 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de constructie, gevelindeling, bebouwingsrichting en de situering van vluchtwegen ten behoeve van de externe veiligheid ter uitvoering van de maatregelen als genoemd in de Bijlage 5 bij de toelichting van dit bestemmingsplan "Toetsing plaatsgebonden risico (PR) en verantwoording groepsrisico (GR) Bestemmingsplan Croeselaan, Stationsgebied".

Artikel 4 Verkeer - Verblijfsgebied

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Verkeer - Verblijfsgebied aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. verkeers- en verblijfsgebied voor gemotoriseerd verkeer en langzaam verkeer;
b. ter plaatse van de aanduiding 'parkeergarage'voor een gebouwde ondergrondse parkeervoorziening;
c. water, waterbeheer en waterberging;
d. groenvoorzieningen;
e. terrassen;
f. voorzieningen ten behoeve van het waarborgen van een aanvaardbaar windklimaat;
g. voorzieningen die bij de bestemming horen zoals verkeersvoorzieningen, nutsvoorzieningen, fietsenstallingen, kunstwerken en geluidwerende voorzieningen.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

a. De bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 3 meter.
b. De regel onder a. geldt niet voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ter geleiding, begeleiding en regeling van het verkeer.
c. In afwijking van de regel onder a. mag de bouwhoogte van palen, masten, geluidwerende voorzieningen en voorzieningen ter bevordering van een aanvaardbaar windklimaat niet meer dan 20 meter bedragen.
d. In afwijking van de regel onder a. mag de bouwhoogte van objecten van beeldende kunst niet meer dan 25 meter bedragen.

Artikel 5 Waarde - Archeologie

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van de archeologische waarden en verwachting.

5.2 Specifieke gebruiksregels

Onder met het bestemmingsplan strijdig gebruik wordt in ieder geval begrepen, het handelen in strijd met de de Verordening op de Archeologische Monumentenzorg.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 6 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 7 Algemene bouwregels

7.1 Gevallen waarin het overschrijden van de bouwgrens is toegestaan

Een bouwgrens, niet zijnde bestemmingsgrens, mag, ongeacht de ter plaatse geldende aanduidingen en regels over maatvoering en situering, met maximaal 1,5 meter overschreden worden door bij gebouwen horende trappenhuizen, entreeportalen, veranda's en afdaken of andere ondergeschikte bouwdelen.

7.2 Gevallen waarin het overschrijden van de bouw- en bestemmingsgrens is toegestaan

Een bouw- en bestemmingsgrens, mag, ongeacht de ter plaatse geldende aanduidingen en regels over maatvoering en situering, met maximaal 1,5 meter overschreden worden door:

a. bij gebouwen horende trappenhuizen, entreeportalen, veranda's;
b. andere ondergeschikte bouwdelen, zoals bij gebouwen horende stoepen, stoeptreden, hellingbanen;
c. balkons, erkers en afdaken, als de vrije hoogte, gemeten van de onderzijde van het overschrijdende bouwdeel tot aan het uitsluitende, afgewerkte maaiveld minimaal 2,2 meter bedraagt.

7.3 Voorwaardelijke verplichting over parkeren

a. Bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen, staat vast dat voldoende parkeergelegenheid, overeenkomstig de normen in de beleidsregels zoals die zijn neergelegd in de Nota Parkeernormen Fiets en Auto die als bijlage 1 bij de Parkeernota Stallen en Parkeren 2013 behoort, wordt gerealiseerd.
b. Als de in a bedoelde beleidsregels worden gewijzigd, wordt met die wijziging rekening gehouden.

7.4 Woningvorming en omzetting

a. Het veranderen of vergroten van een woning mag niet leiden tot omzetting van zelfstandige naar onzelfstandige woonruimte of tot de vorming van een extra woning.
b. Burgemeester en wethouders kunnen afwijken van de regel onder a en omzetting of woningvorming toestaan, als na toepassing van de algemene leefbaarheidstoets en de fysieke leefbaarheidseisen uit de Beleidsregels Hoofdstuk 4 Huisvestingsverordening 2015, blijkt dat kwalitatief goede onzelfstandige woonruimten of woningen ontstaan en er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:
    1. het woon- en leefmilieu;
    2. het verkeer en de parkeersituatie;
    3. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 8 Algemene gebruiksregels

8.1 Strijdig gebruik

Onder met het bestemmingsplan strijdig gebruik wordt in ieder geval begrepen het gebruik van of het laten gebruiken van:

a. onbebouwde gronden als staan- of ligplaats voor onderkomens;
b. onbebouwde gronden en/of bouwwerken ten behoeve van seksinrichtingen;
c. stacaravans en recreatiewoningen voor permanente bewoning;
d. onbebouwde gronden als kampeerterrein;
e. vrijstaande bijbehorende bouwwerken voor bewoning;
f. onbebouwde gronden als opslagplaats voor onklare voer-, vlieg- en vaartuigen of onderdelen

daarvan;
g. onbebouwde gronden als stortplaats voor puin en afvalstoffen, voor zover dit niet betreft het storten of opslaan in bij gebouwen behorende tuinen van geringe hoeveelheden afvalstoffen die afkomstig zijn van het onderhoud van die tuinen.

8.2 Voorwaardelijke verplichting over parkeren

Het gebruik op grond van de regels in hoofdstuk 2 is slechts toegestaan onder de voorwaarde dat voldoende parkeergelegenheid voor auto's en fietsen wordt gerealiseerd of in stand gehouden.

8.3 Woningvorming en omzetting zonder bouwkundige aanpassingen

a. Een gebruiksverandering waarvoor geen omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen nodig is mag niet leiden tot de omzetting van zelfstandige woonruimte in onzelfstandige woonruimte of tot de vorming van een extra woning.
b. Burgemeester en wethouders kunnen afwijken van de regel onder a en omzetting of woningvorming toestaan, als na toepassing van de leefbaarheidstoets uit de Beleidsnotitie en beleidsregels woningsplitsen en omzetten die bij de Huisvestingsverordening 2015 horen, blijkt dat kwalitatief goede onzelfstandige woonruimten of woningen ontstaan en er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:
    1. het woon- en leefklimaat;
    2. de privacy van omwonenden;
    3. de verkeers- en parkeersituatie;
    4. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 9 Algemene afwijkingsregels

Burgemeester en wethouders kunnen, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het straat- en bebouwingsbeeld, de woonsituatie, de milieusituatie, de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, afwijken van:

a. de bij recht in de regels gegeven hoogtematen en bebouwingspercentages tot niet meer dan 10% van die maten en percentages;
b. de bestemmingsregels voor het toestaan dat het beloop of het profiel van wegen of de aansluiting van wegen onderling in geringe mate wordt aangepast, indien de verkeersveiligheid en/of -intensiteit daartoe aanleiding geven;
c. de bestemmingsregels voor het plaatsen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van vlucht- en/of noodtrappen;
d. het overschrijden van de maximale bouwhoogte van gebouwen voor het plaatsen van hekwerken of borstweringen ten behoeve van dakterrassen, met dien verstande dat de maximale bouwhoogte met niet meer dan 1,50 meter mag worden overschreden;
e. de bestemmingsregels voor het bouwen met een geringe mate van afwijking van de plaats en richting van de bestemmingsgrenzen indien dit noodzakelijk is in verband met afwijkingen of onnauwkeurigheden ten opzichte van de feitelijke situatie of in die gevallen waar een rationele verkaveling van de gronden een geringe afwijking vergt;
f. de bestemmingsregels ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en toestaan dat de bouwhoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot tot niet meer dan 10 meter;
g. het bepaalde ten aanzien van de maximale bouwhoogte van gebouwen en toestaan dat de bouwhoogte van de gebouwen wordt verhoogd ten behoeve van plaatselijke verhogingen, zoals liftkokers, trappenhuizen, lichtkappen.

Artikel 10 Algemene wijzigingsregels

Burgemeester en wethouders zijn, op grond van artikel 3.6 Wro, bevoegd de in het plan opgenomen bestemmingen te wijzigen ten behoeve van overschrijding van bestemmingsgrenzen, voor zover zulks van belang is voor een technisch betere realisering van bestemmingen of bouwwerken dan wel voor zover zulks noodzakelijk is in verband met de werkelijke toestand van het terrein; de overschrijdingen mogen niet meer dan 3 meter bedragen en het bestemmingsvlak mag met niet meer dan 10% worden vergroot.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 11 Overgangsrecht

11.1 Overgangsrecht bouwwerken

1. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, danwel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,
   a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan;
2. Burgemeester en wethouders kunnen eenmalig in afwijking van het eerste lid een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het eerste lid met maximaal 10 %;
3. het eerste lid is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

11.2 Overgangsrecht gebruik

1. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet;
2. het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in het eerste lid, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind;
3. indien het gebruik, bedoeld in het eerste lid, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatte;
4. het eerste lid is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

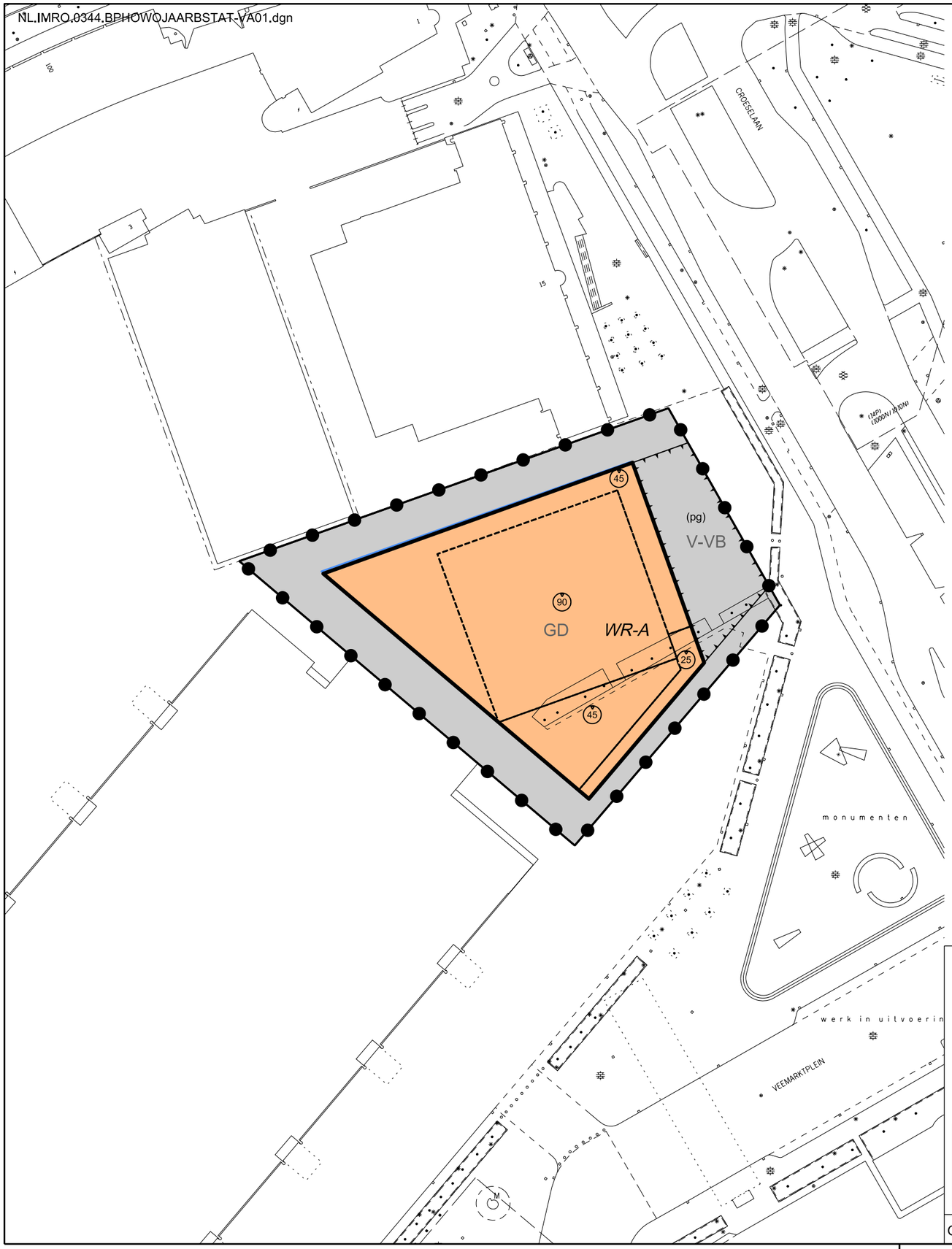
Artikel 12 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan Hotel en woongebouw Jaarbeursplein, Stationsgebied.

Uitgave Gemeente Utrecht
Bezoekadres Stadskantoor, Stadsplateau 1
Postadres Postbus 8406, 3505 RK Utrecht
Telefoon 030 - 286 00 00
Mail gebiedsontwikkelingjz@utrecht.nl

NL.IMRO.0344.BPHOWOJAARBSTAT-VA01.dgn

Plangebied

Plangebiedgrens

Bestemmingen

GD — Gemengd

V-VB — Verkeer - Verblijfsgebied

Dubbelbestemmingen

WR-A — Waarde - Archeologie

Functieaanduidingen

(pg) — parkeergarage

Bouwvlak

bouwvlak

Maatvoeringaanduidingen

maatvoeringsvlak

91 — maximum bouwhoogte (m)

Bestemmingsplan
Hotel en woongebouw Jaarbeursplein, Stationsgebied

Verbeelding

BLAD 1

Hierbij horen de regels van

Plannaam	Planfase	Datum	Plannaam	Planfase	Datum
kadernota / SPVE	fase 1		beroep	fase 5	
voorontwerp	fase 2		onherroepelijk	fase 6	
ontwerp	fase 3	03-03-2017	beheer / archief	fase 6	
vaststelling	fase 4				

Identificatie (ID) van het plan (Bestandsnaam) NL.IMRO.0344.BPHOWOJAARBSTAT-VA01.dgn	
ordernummer	
wijk	06 Binnenstad
projektnaam(dir)	
subdirectory	
schaal	1: 1000
pentabel	256.tbl
datum	03-03-2017
datum	

Gemeente Utrecht

Gemeente Utrecht / Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling/ Stadsplateau 1/3521 AZ / Postbus 8406 / 3503 RK / Utrecht / Tel. 030-2860000

Bijlage: Link naar bestemmingsplan Hotel- en woongebouw Jaarbeursplein

https://0344.ropubliceer.nl/?phID=221ACB45-7A2D-478B-BCE6-788B71E04CFE&key=0722441942360772190460272262321781120132490362450820270741840020931210532000961700480731461722130441731080732482241390142020902532350072262280 61

Besluitenhistorie

Projectorganisatie Stationsgebied

Postadres Postbus 1273, 3500 BG Utrecht
Telefoon 030 - 286 96 00
Fax 030 - 286 96 01
E-mail stationsgebied@utrecht.nl

Betreft **Besluitenhistorie Hotel-woningen**

Datum 9 mei 2016

08-februari-2002 *Raadsvoorstel (Eindrapportage Stationsgebied, Rivitalisering Stationsgebied) bladzijde 10*
Meerdaags toerisme en congresbezoek
Utrecht is momenteel de eerste stad voor dagcongressen maar slechts negende stad op het gebied van meerdaagse congressen. Verbetering van het verblijfsklimaat rondom het stationsgebied is v an grote betekenis voor de het kunnen aantrekken vaan meerdaagse congressen, het toerisme en het hotelwezen in het stationsgebied. De aanpak van de openbare ruimte, nieuwe culturele voorzieningen en stedelijke vermaakvoorzieningen (Casino, Theater, Megabioscoop) kunnen een wezelijke bijdrage geven aan de ontwikkeling van Utrecht van de stad voor "dagbezoek" naar "meerdaags toerisme" en "meerdaags zakelijk verblijf".

Augustus-2003 *Materplan / bladzijde 59 en 85*
"De Jaarbeurs gaat zijn (inter-)nationale positie op het gebied van beurzen en congressen verder versterken door de kernactiviteiten te concentreren en plek te maken voor functies die synergie opleveren. De Kop van de Jaarbeurs aan de Croeselaan en de Stationsentree-West vormen een nieuw bestemmingsgebied voor grootstedelijk amusement, zoals een megabioscoop, een casino, een dinnershow, een hotel en een foodcourt."

"De functie van de Jaarbeurs verandert: naast expo en congres richt de Jaarbeurs zich ook op amusement ('leisure'). Eenderde van het terrein wordt ingericht voor diverse specifieke programma's voor verschillende doelgroepen, zoals een casino, een foodcourt, een hotel en een megabioscoop. "

06-oktober-2004 *Raadsvoorstel (Actualisatie Masterplan Stationsgebied) bladzijde 9, 10 en 14*
- Hoogbouwvisie
Over de hoogbouwvisie zoals recent opgesteld vindt naar verwachting in het komend najaar besluitvorming plaats. De actualisatie Masterplan wordt conform de kaders van de hoogbouwvisie uitgewerkt Naar verwachting zullen in 2005 verschillende vergunningenprocedures starten, waaronder de OVTerminal, Megabioscoop, Casino, Hotel op Jaarbeursplein en Muziekpaleis. Daarbij wordt nauw samengewerkt door de verschillende betrokken gemeentelijke diensten.

Allereerst is een aantal aanpassingen doorgevoerd in de verwerking van moties en amendementen. Op het Smakkelaarsveld is het aantal woningen en culturele m² toegenomen, terwijl het aantal m² kantoren en detailhandel is afgenomen. Op het Jaarbeursterrein is afgezien van de grote "foodcourt" onder de megabioscoop. Om ruimte vrij te maken op het Jaarbeursplein is een belangrijk deel van het kantorenprogramma verschoven naar de locatie Westpleintunnel en valt nu onder Cluster C.

Bepaalde functies, zoals leisure en horeca, zijn in de tabel in het Masterplan ruim op gevat. Dit heeft tot misverstanden geleid. Daarom is de omschrijving van programma in het bestemmingsplan en de programmatabel
met elkaar afgestemd. Dit houdt het volgende in:

- onder leisure wordt, conform de gemeentelijke leisurenota, opgenomen: grootste delijke vrijetijdsvoorzieningen zoals casino, megabioscoop en artplex bioscoop, sport, muziektheater, amusement, commerciële culturele activiteiten. Daarnaast detailhandelondersteunende leisure activiteiten in Hoog Catharijne.

11-juli-2008 *Tripartiete projectovereenkomst megabioscoop en hotel/woningen Kop Jaarbeursterrein*
1. in te stemmen met de tripartiete projectovereenkomst (TPO) tussen Jaarbeurs BV, Wolff Megabioscoop Utrecht BV en de Gemeente Utrecht.
2. in te stemmen met de tripartiete overeenkomst (TPO) tussen Jaarbeurs BV, Amrath Hotel en Restaurants BV en de Gemeente Utrecht.
3. de wethouder Stationsgebied te machtigen de laatste wijzigingen in beide overeenkomsten af te handelen.
4. wethouder Janssen te machtigen om de brief aan de commissie tekstueel aan te passen.

19-december-2008 *Commissie brief (BV 2070101, Muziekpaleis Vredenburg)*
Voor de ontwikkeling van het Stationsgebied is in 2000 een m.e.r.-beoordelingsprocedure doorlopen. Op basis daarvan is besloten dat een Milieueffectrapport (besluit-MER) moest worden opgesteld. Van het MER "Stationsgebied Utrecht (1e fase)" is tezamen met het Masterplan "Stationsgebied Utrecht" openbaar kennis gegeven. Het was de bedoeling om dat MER 1e fase te laten volgen door een MER 2e fase dat zou worden opgesteld voor een op het gehele Stationsgebied betrekking hebbend bestemmingsplan. In 2005 is besloten in plaats daarvan een structuurplan voor het Stationsgebied op te stellen. Daarbij is een Strategische Milieubeoordeling (plan-MER) gemaakt. Voor de verschillende ontwikkelingen worden afzonderlijke planologische procedures gevoerd. Voor een aantal hiervan, te weten het casino, de megabioscoop en het muziekpaleis, zijn in afstemming op het MER 1e fase, de strategische milieubeoordeling en de hierna nog te bespreken aanvulling op het MER, separate MER'en opgesteld.

Het MER Kop Jaarbeurs (megabioscoop en casino) en het MER Muziekpaleis zijn op respectievelijk 29 november 2007 en 6 augustus 2008 van een positief toetsingsadvies voorzien door de commissie m.e.r.

April 2009 *Voortgangsrapportage*
Blz 8
Jaarbeurs
Als gevolg van veranderde fiscale wetgeving heeft Holland Casino de afgelopen maanden een heroriëntatie gedaan op de nieuwbouwplannen. Dit heeft ertoe geleid dat de projectovereenkomsten voor Holland Casino en de Megabioscoop, niet tot definitieve overeenstemming en ondertekening hebben geleid.
De verwachting is dat de heroriëntatie in het tweede kwartaal van 2009 leidt tot een nieuw plan dat aanzienlijk soberder zal zijn.
Door deze ontwikkeling moesten de plannen voor de Megabioscoop (Wolff Cinema Groep) worden aangepast. Parkeren zal nu worden opgelost binnen de bestaande parkeercapaciteit en/of door middel van een bovengrondse gebouwde parkeervoorziening.
Bovenstaande heeft gevolgen gehad voor de trilaterale projectovereenkomsten (TPO). Wij verwachten dat bestuurlijke besluitvorming na de zomer van 2009 zal plaats vinden.

27 mei 2009 *Commissiebrief over informatie aanbieding Jaarbeurskwartier als NSP project (als onderdeel commissiebrief duurzaamheidsmaatregelen)*

Juni 2009 *Bestuursrapportage Stationsgebied*
Blz. 12 Jaarbeurs:
een addendum op de BOO Jaarbeurs en tripartite overeenkomsten (TPO's) met de exploitanten van de vastgoedprojecten Casino, Megabioscoop en Hotel/Woningen. Afronding van deze overeenkomsten is echter in sterke mate afhankelijk van de voortgang van de afspraken die Jaarbeurs moet maken met deze exploitanten over o.a. de onderlinge positionering van en raakvlakken tussen de uit te geven kavels, parkeren en fasering. Tevens is afronding van de TPO's afhankelijk van de besluitvorming van de zijde van genoemde exploitanten.

Blz 22 1. Kop Jaarbeursterrein
De gewijzigde plannen voor de megabioscoop en het casino worden in de tweede helft van 2009 ingediend.

30 september 2009 *Collegeadvies (weigering vrijstellingsverzoek Kop Jaarbeurs)*
Het college van B&W besluit:
1. Het vrijstellingsverzoek voor het oprichten van een megabioscoop, het Holland casino met een parkeergarage voor de Kop Jaarbeurs conform bijgesloten conceptbesluit te weigeren.
2. De ingediende zienswijze in het kader van de vrijstellingsverzoek niet inhoudelijk te beantwoorden.

April 2010 Verantwoordingsrapportage
Blz 23. Jaarbeurskwartier Met uitzondering van de kop van het Jaarbeursterrein waar plannen in ontwikkeling zijn voor de megabioscoop, hotel met woningen en een casino, zijn voor de rest van het Jaarbeursterrein nog geen plannen ontwikkeld. Wij hebben in het kader van een duurzaam Stationsgebied een visie opgesteld voor de herontwikkeling van dit gebied, inclusief de over zijde van het Merwedekanaal die onder andere de volgende ambities bevat; - een fors woningbouwprogramma (1200); - een aanzienlijk stadspark bovenop parkeergarages; - verantwoorde verdichting (dubbel grondgebruik). Het project is aangemeld in de nieuwe ronde Nieuwe Sleutel Projecten. Bovendien komt het project voor op de lijst van gebieden die onder de Crisis- en herstelwet vallen.

Mei 2010 *Bestuursrapportage Stationsgebied*
blz 16 Met de Jaarbeurs (Addendum) en de exploitanten van de megabioscoop en hotel/woningen (tripartite projectovereenkomsten) zijn in 2009 verdere stappen gezet om tot contractering te komen. Finale afronding van deze contracten is in afwachting van de afwikkeling van een aantal onderwerpen die spelen tussen Jaarbeurs en de exploitanten, alsmede de besluitvorming van de zijde van de exploitanten. Met name voortgang in de ontwikkeling van de megabioscoop achten wij vanwege het Filmfestival van groot belang.

25 juni 2010 *raadsbrief div. toezeggingen ivm Voorjaarsnota*
12. Stand van zaken met betrekking tot het casino.
Na het zomerreces vindt bestuurlijk overleg plaats met de Jaarbeurs. Wij verwachten dat daarna een of meerdere overeenkomsten afgesloten worden voor respectievelijk Megabioscoop, hotel en casino. De volgorde realisatie en planning zal pas daarna bepaald worden. Wij zullen u hierover informeren.

Februari 2011 *Voortgangsrapportage*
Blz. 16 Jaarbeurs In de bestuursrapportage 2010 hebben wij aangegeven te willen onderzoeken in hoeverre de ontwikkeling van het Jaarbeurskwartier (fase 2) kan worden versneld. In september 2010 heeft er tussen de algemeen directeur van de Jaarbeurs en de gemeente op bestuurlijk niveau overleg plaats gevonden. Wij werken met de Jaarbeurs aan twee sporen: 1. gericht op gezamenlijke planvorming om tot (her)ontwikkeling te komen van het noord- en zuidterrein. Zoals bekend, loopt de erfpacht voor het noordterrein in 2019 af. In de bilaterale ontwikkelovereenkomst zijn afspraken gemaakt dat de Jaarbeurs zich gaat concentreren (intensiveren) op het

zuidelijke gedeelte en de gemeente mogelijkheden krijgt het noordelijk deel te herontwikkelen. 2. de afronding van de lopende afspraken, waaronder enkele urgente projecten zoals de overeenkomst met de megabioscoop, het addendum op de bilaterale ontwikkelovereenkomst Jaarbeurs en de afspraken over de grondtransacties die nodig zijn ten behoeve van de herprofilering van de Van Zijstweg.
Wij verwachten in het eerste kwartaal van 2011 over beide sporen besluit te nemen.

26 april 2011 *B&W besluit Ontwikkeling Jaarbeurskwartier*

13 mei 2011 *Commissiebrief over de ondertekening gezamenlijke Verklaring*
"Met deze verklaring willen Jaarbeurs en het College vaart zetten achter de ontwikkeling van de Kop van de Jaarbeurs, waar een bioscoop, een casino, een hotel en een nieuwe entreehal zijn gepland".

Uit de verklaring:
Partijen zijn van mening dat een gefaseerde uitvoering wenselijk is. Het is echter noodzakelijk een structuurvisie voor het Jaarbeursterrein op te stellen die in deze raadsperiode (voor 1 -1-2014) wordt vastgesteld. Het programma kop Jaarbeurs valt hierbuiten. Dit is reeds opgenomen in het Masterplan Stationsgebied.
De Jaarbeurs heeft met de partners op de kop van het terrein dusdanige afspraken gemaakt dat deze bouwprojecten opgestart kunnen worden. Het betreft Wolff Bioscoop Groep, Holland Casino en Amrath Hotelgroep. De gemeente onderstreept de urgentie van deze bouwprojecten vanuit stedelijk belang.

Mei 2012 *Bestuursrapportage Stationsgebied*
Blz. 10 2.1. programmatabel

16 oktober 2012 *Raadsbrief over Jaarbeursgebied fase 1 en fase 2 (onderdeel van brief stand van zaken Stationsgebied)*
In het najaar 2011 heeft de Jaarbeurs de gemeente verzocht om een oost-westomklap te onderzoeken omdat deze veel beter past in haar exploitatie en ook eenvoudiger in uitvoering is te faseren. De gemeente heeft aangegeven mee te willen werken aan dit onderzoek op voorwaarde dat de planvorming en uitvoering van de 3 prioritaire projecten, waaronder de Van Zijstweg geen vertraging op zou lopen.

20 december 2012 *Raadsbrief herontwikkeling Jaarbeursterrein*
met info over de gemeentelijke strategie over "go or no go"

Mei 2013 *Bestuursrapportage Stationsgebied*
Blz. 17 autoparkeerbalans
De deelgebieden zijn:
het Jaarbeursterrein (waar bijvoorbeeld de parkeervraag van de Megabioscoop volledig kan worden gefaciliteerd door de restcapaciteit op het Jaarbeursterrein te benutten), *het Jaarbeursplein en omgeving* (waar onder meer het NH-hotel, het toekomstig WTC en Jaarbeurspleingebouw gebruik zullen maken van de Jaarbeurspleingarage, *de Westflank* (waar NS de totale parkeervraag in één of enkele grote parkeervoorzieningen zal oplossen) en *de Oostzijde*, waar vooral de parkeervoorzieningen van Corio door middel van dubbelgebruik worden ingezet.

8 april 2014 *Commissiebrief Afsprakenkader Jaarbeurs*
"Over de hoofduitgangspunten rond de herontwikkeling (het fysieke domein) zijn nu afspraken gemaakt. Dit alles onder voorbehoud van goedkeuring van de gemeenteraad voor wat betreft het nog op te stellen

stedenbouwkundig kader op hoofdlijnen en een positief advies over de nog op te stellen bilaterale ontwikkelovereenkomst. Jaarbeurs en gemeente hebben de afspraken vastgelegd in het Afsprakenkader "Hoofduitgangspunten herontwikkeling Jaarbeursgebied".

Mei 2014 *Bestuursrapportage Stationsgebied*

(blz. 15) In de Nota Parkeren en Stallen (februari 2013) zijn de nieuwe parkeernormen voor de stad bepaald. Binnen een bandbreedte kunnen partijen bepalen welke parkeernorm het beste bij een vastgoedontwikkeling past. Uitgangspunten voor het parkeren in het Stationsgebied zijn:

1. "Eerst benutten, dan bouwen".

Dit basisprincipe is indertijd met de marktpartijen in het Stationsgebied vastgelegd in de intentieovereenkomsten. Restcapaciteiten in bestaande parkeergarages worden zo veel als mogelijk benut, voordat nieuwe parkee rgarages worden gebouwd.

2. Parkeren op gebiedsniveau oplossen (in plaats van op gebouwniveau).

Dit maakt dubbelgebruik mogelijk en daarmee een efficiënte benutting van parkeervoorzieningen.
De deelgebieden zijn:

Blz 34 Kop Jaarbeurs.

In het Afsprakenkader (zie commissiebrief Afsprakenkader Jaarbeurs 8 april 2014) tussen de gemeente en de Jaarbeurs zijn partijen overeengekomen dat de Kop Jaarbeurs met uitzondering van de megabioscoop actief door de gemeente wordt ontwikkeld. De kosten en opbrengsten van de ontwikkeling van de plots casino en hotel zijn in de grondexploitatie verwerkt. Dit heeft een licht positief effect op het geprognosticeerd eindsaldo van de grondexploitatie.
Voorheen werd uitgegaan van een passieve rol van de gemeente waarbij de Jaarbeurs per vastgoedontwikkeling een bijdrage aan de gemeentelijke grondexploitatie zou afdragen.

Mei 2015 *Meerjaren Perspectief Stedelijke Ontwikkeling 2015*

(blz. 16) In de toelichting op de programmatabel is het volgende opgenomen: “Met Amrâth zijn de gesprekken heropend, nu er zicht is op de nieuwe ontwikkeloverkomst met Jaarbeurs; uitgangspunt is een hotelvolume van circa 15.000 m2 b.v.o. (223 kamers)."

April 2016 *Meerjaren Perspectief Stedelijke Ontwikkelin9 2016*

(blz. 34) In de toelichting op de programmatabel is het volgende opgenomen: “Met Amrâth is in november 2015 privaatrechtelijk overeenstemming bereikt over een hotel in combinatie met woningen op de kop van het Jaarbeursterrein, onder voorbehoud van bestuurlijke goedkeuring. Deze hotelontwikkeling past binnen de beleidsmatige kaders voor hotelontwikkelingen in Utrecht, maar leidt tot een beperkte overschrijding van het volume (uitgedrukt in vierkante meters b.v.o.) zoals is vastgelegd in het Structuurplan 2006. Wij leggen een besluit over deze overschrijding voor aan de raad.”

15 september 2016 *Raadsbesluit Uitgifteovereenkomst hotel-woningen Amrâth*

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Jansdam, B. (Berni)
Kenmerk	4446303/1705011454-HP
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 42
Portefeuille	Stationsgebied

Vaststelling bestemmingsplan Hotel- en woongebouw Jaarbeursplein

besluit

1 Het bestemmingsplan Hotel en woongebouw Jaarbeursplein dat is vastgelegd in het digitale bestand NL.IMRO.0344.BPHOWOJAARBSTAT-VA01.gml met de ondergrond NL.IMRO.0344.BPHOWOJAARBSTAT-VA01.dgn vast te stellen.

2 Geen exploitatieplan ten behoeve van het bestemmingsplan Hotel en woongebouw Jaarbeursplein vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier

mr. M. van Hall

De voorzitter gemeenteraad

mr. J.H.C. van Zanen

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Jansdam, B. (Berni)
Kenmerk	4382019 – 1704111606-hw
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 43
Geheim	Nee
Portefeuille	Stationsgebied

Ontwikkeling Smakkelaarsveld

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 In te stemmen met de randvoorwaarden, eisen en de daarbij behorende business case voor de ontwikkeling van het Smakkelaarsveld, zoals vastgelegd in bijlage 1 ‘randvoorwaarden en eisen’ en de geheime bijlage 2 ‘toelichting financiën’.

2 Ermee in te stemmen dat plannen mogen afwijken van het huidige bestemmingsplan, mits passend binnen de harde kaders van beslispunt 1 en de nog te formuleren identiteit van het Smakkelaarsveld.

3 In te stemmen met het vervolgproces Smakkelaarsveld, zoals omschreven in bijlage 3 ‘vervolgproces Smakkelaarsveld’, waarbij we gezamenlijk de identiteit en betekenis van het Smakkelaarsveld bepalen.

4 De permanente geheimhouding die het college heeft opgelegd met betrekking tot de financiële bijlage 2 ‘Toelichting financiën’ te bekrachtigen ex artikel 25 lid 3 Gemeentewet.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. G.G.H.M. Haanen Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
Status B

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_8386
Bijlage: Bijlage 1 Randvoorwaarden en eisen (juni 2017)
Bijlage: Bijlage 2 GEHEIM Toelichting financiën (juni 2017)
Bijlage: Bijlage 3 Vervolgproces Smakkelaarsveld
Bijlage: Bijlage 4a Samenvatting uitkomsten marktconsultatie Smakkelaarsveld
Bijlage: Bijlage 4b Uitkomsten marktconsultatie Smakkelaarsveld
Bijlage: Bijlage 5a Samenvatting Uitkomst expertronde participatieproces
Bijlage: Bijlage 5b Uitkomsten Expertronde Smakkelaarsveld
Bijlage: Bijlage 6a Samenvatting stedenbouwkundige analyse
Bijlage: Bijlage 6b Stedenbouwkundige Analyse
Bijlage: Bijlage 7 Wensenlijst Smakkelaarsveld
Bijlage: Bijlage 8 Besluitenhistorie Smakkelaarsveld
Bijlage: STREKT TER VERVANGING Bijlage 2 GEHEIM Toelichting financiën
Bijlage: getekend raadsbesluit nr. 43

Eerdere besluitvorming
Masterplan Stationsgebied 2003
Structuurplan Stationsgebied 2006
Vervallen Bieb++ 2013
Bestemmingsplan Smakkelaarsveld 2013
Raadsbesluit instemmen met ontwikkelingsscenario van park en wonen (Park +) als verdere uitwerking van het Smakkelaarsveld.
Motie 35 (Park², van voetjes in het water tot en met je hoofd in de wolken) aangenomen
(Zie ook bijlage 8)

Uitvoering
Na besluitvorming in de gemeenteraad starten het participatieproces en vervolgens de tender voor het Smakkelaarsveld.

Gemeente Utrecht

Context

Voor het Smakkelaarsveld staan we voor een uitdaging: een plek van niemand en van iedereen. En een plek met een verleden. De ambitie is om van een plek die iedereen kent, maar waar niemand op dit moment wil verblijven, een (groene) plek te maken waar de Utrechters elkaar willen ontmoeten. Van één van de lelijkste plekken van de stad naar één van de mooiste. Die ambitie willen we waarmaken. Qua planinhoud, financieel en ook qua proces en organisatie. Een flinke uitdaging, maar voor iedereen die Utrecht een warm hart toedraagt (of je nu bewoner, voorbijganger, ondernemer, raadslid, expert, ontwikkelaar of ambtenaar bent) een hele mooie klus om zijn of haar steentje aan bij te dragen.
In een marktconsultatie is marktpartijen gevraagd naar ontwikkelmogelijkheden van het Smakkelaarsveld (zie bijl. 4a en 4b '(samenvatting) uitkomsten marktconsultatie'). Daarnaast leert de ervaring bij Het Platform dat de omgeving eerder in het proces betrokken wil worden, vóórdat de tender start. Ook raadsleden hebben aangegeven zelf eerder betrokken te willen worden. Voor het Smakkelaarsveld is een proces ontworpen waarin de stad, ambtenaren, markt én raad vroegtijdig met elkaar in gesprek gaan. Dit proces is getoetst bij verschillende experts, van marktpartijen tot deskundigen op het gebied van participatie (zie bijl. 5a en 5b (samenvatting) uitkomsten expertronde participatie). Tenslotte is er een stedenbouwkundige analyse van de plek gedaan (zie bijl. 6a en 6b: (samenvatting) stedenbouwkundige analyse).
Hieronder staat in hoofdlijnen de uitkomst van de marktconsultatie, expertronde participatie en de stedenbouwkundige analyse.

Wat kwam er uit de marktconsultatie?
- Het Smakkelaarsveld is een integrale opgave, de complexiteit (HOV-baan, hoogteverschillen, geluid etc.) vraagt hier ook om.
- De markt ziet zeker kansen, vooral voor woningbouw (mix van koop en beleggershuur)
- Er zijn nu teveel concrete (en zeer uiteenlopende) wensen en eisen geformuleerd voor de plek. Zie bijl. 7. Wensenlijst. De optelsom hiervan maakt het te complex en geeft spanning voor wat betreft de financiële haalbaarheid en is in sommige combinaties daarom eenvoudigweg niet te realiseren.
- Maak van te voren duidelijke keuzes over de harde randvoorwaarden.
- Zorg voor flexibiliteit binnen de kaders, in plaats van sturende, voorgeschreven gedetailleerde oplossingen. Zo geef je de markt de ruimte om slimme, creatieve en innovatieve oplossingen te bedenken.

Expertronde participatie
- Zorg voor een gezamenlijk planproces vóórdat de tender start. Zo kom je tot het beste eindresultaat en voorkom je afbreukrisico.
- Voorwaarde is dat de kaders vóór het gezamenlijk proces politiek geborgd zijn.

Stedenbouwkundige analyse
- De plek vraagt om een nieuwe identiteit, nu de Bieb++ hier niet meer komt.
- Het Smakkelaarsveld moet in verbinding staan met zijn omgeving (geen eiland in de stad).

Doel is om uiteindelijk een proces te creëren, waaruit het beste plan gekozen wordt.

Hiervoor is het volgende nodig:

Utrecht maken we samen
Het wegvallen van de Bieb++ maakt dat de plek een nieuwe identiteit nodig heeft. Samen (stad, ambtenaren en raad bij elkaar, met de markt als toehoorder) gaan we de identiteit en betekenis van de plek voor de stad bepalen. Dit betekent dat we niet naar 'de markt' gaan met een uitgewerkt plan, maar met de bedoeling van het plan.

Tender
De gemeente zorgt voor voldoende flexibiliteit, met als doel de markt (ontwikkelaars, beleggers met hun (landschaps)architecten en adviseurs) uit te dagen om met innovatieve, slimme en creatieve plannen te komen.

Dit betekent dat we uitsluitend de harde kaders meegeven, zonder de oplossing of het eindresultaat voor te schrijven.

Noodzakelijk
Voordat we bovenstaande goed kunnen doen, willen we de harde randvoorwaarden, eisen en financiën borgen.
Dit betekent dat we met dit raadsvoorstel die harde kaders en het vervolgproces vaststellen.

Beslispunt

1 In te stemmen met de randvoorwaarden, eisen en de daarbij behorende business case voor de ontwikkeling van het Smakkelaarsveld, zoals vastgelegd in bijlage 1 'randvoorwaarden en eisen' en de geheime bijlage 2 'toelichting financiën'.

Argumenten

1.1 Deze kaders zorgen voor een helder vertrekpunt voor het proces met de stad (en markt).
De experts geven aan dat het belangrijk is dat de harde (technische) randvoorwaarden, globale kaders en het proces helder zijn, voordat je gesprekken met de stad gaat voeren. Zie Bijlage 1 Randvoorwaarden en eisen. Als dit niet helder is, leidt dit tot onduidelijkheid en teleurstelling.

1.2 Zo blijft er voldoende flexibiliteit over voor de markt om creatieve oplossingen te bedenken voor alle uitdagingen in dit gebied.
Het Smakkelaarsveld is een complex gebied met veel ontwerpuitdagingen (geluid, wind, trillingen, bezonning, hoogteverschillen). Marktpartijen vragen ruimte voor kwalitatieve en creatieve oplossingen. Het is noodzakelijk om geen oplossingen voor te schrijven, maar doelen en ambities vast te leggen.
De marktpartijen geven aan dat het belangrijk is om te sturen op duurzaamheidsambitie in de brede zin van het woord ("Vraag eerder een bijdrage van de plek aan Utrecht als gezonde stad, dan een duurzaamheidslabel op gebouwniveau.")
Formuleer ambities op een uitdagend abstract niveau. Het geven van voorbeelden zorgt voor een vinklijstje of sociaal wenselijke antwoorden en beperkt creatieve oplossingen.

1.3 De randvoorwaarden en wensen worden financieel vertaald.
De markt geeft aan dat het belangrijk is om het Smakkelaarsveld als één gebied te zien en niet als drie losse delen (vastgoed, park en water). Goede verbindingen tussen deze delen en de verbindingen met de directe omgeving zijn essentieel voor een kwalitatief goede ontwikkeling. Zie vastgoed, park en water als een integrale ontwerpopgave, zoals in motie 2016/35 is voorgesteld.
De ontwikkeling van het Smakkelaarsveld is een ingewikkelde opgave door de aanwezigheid van o.a. de HOV-baan, kabels en leidingen, hoogteverschillen, geluid en de verbindingen over de Leidsche Rijn. Marktpartijen geven aan dat vrijwel alles technisch oplosbaar is, maar dat hier wel financiële consequenties aan zitten. Denk hierbij o.a. aan het overbouwen van de HOV-baan, oplossingen voor geluidshinder, ambitieuze en bovenwettelijke duurzaamheidseisen en risico's bij afwijken van het bestemmingsplan. Ook de programmatische keuzes hebben financiële gevolgen. Zo heeft sociale huur bijvoorbeeld een andere opbrengst dan middeldure huur of koopwoningen. En een park in/aan een gebouw of op een dak heeft andere kosten dan een park op maaiveld.

1.4 Voor een integrale ontwikkeling (motie 2016/35,) moeten gebied A en B (zie geheime bijlage 2 'toelichting financiën) met elkaar en met de stad verbonden worden.
Wil je écht een nieuw stuk stad maken, in plaats van een gebouw, water en groen los van elkaar, dan moet je een hoogwaardige verbinding maken tussen de gebieden A en B over

de HOV baan. Zo wordt het gebied één geheel en verbetert de kwaliteit van het gebied, omdat de HOV-baan grotendeels wordt weggewerkt. Dit geeft bovendien de ruimte om de geluidsproblematiek op te lossen.
Daarnaast is het essentieel om een goede verbinding met de stad te maken (met name aan de noordzijde van het gebied), waardoor het Smakkelaarsveld daadwerkelijk onderdeel van de stad wordt. Hier zijn extra verbindingen over de HOV-baan voor nodig. Beide verbindingen zijn noodzakelijk om tot een geslaagde ontwikkeling te komen.
Vanuit stedenbouw (supervisieteam Stationsgebied) is aangegeven dat op deze belangrijke plek aan de stadscorridor deze ambitie zeker vast gehouden moet worden.

Het afgelopen jaar is intensief onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van de ambities en wensen voor het Smakkelaarsveld. Duidelijk is dat een nieuw stuk stad maken vraagt om een extra investering. Deze kan gerealiseerd worden door het mogelijk maken van extra woonprogramma en ook doordat de marktomstandigheden ten opzichte van het afgelopen jaar zijn verbeterd (de bestendiging hiervan is een prognose, geen zekerheid).

Kanttekeningen

1.1 <u>De optelsom van de gestelde ambities sluit op dit moment niet aan op een budgettair neutrale business case Smakkelaarsveld.</u>
De ambities die tijdens de raadsvergadering werden genoemd zijn bij elkaar opgesteld hoger dan het Park+ voorstel. We moeten nu kiezen. In de motie 2016/35 is gevraagd om een integraal kwalitatief hoogwaardig gebied. Dat willen we borgen. Het budgettair neutrale kader laat dan echter niet toe dat ook, bijvoorbeeld, een dakpark, iconische eisen met betrekking tot duurzaamheid en sociale huur daar nog bij opgeteld kunnen worden. Dat heeft vooral te maken met het feit dat de aanleg van de Leidsche Rijn ook in deze business case is mee genomen.
Zie ook Bijlage 2 Toelichting financiën (geheim).
De bouwaanvraag voor het Smakkelaarsveld wordt naar verwachting in 2019 ingediend en moet daarmee voldoen aan het bouwbesluit van 2019. Echter vanaf 2020 geldt een nieuw bouwbesluit en moeten woningen onder andere gaan voldoen aan de BENG-eisen. BENG staat voor Bijna energie neutrale gebouwen. Het is de ambitie om deze toekomstige eisen al bij de tender mee te geven. Op dit moment wordt nog onderzoek gedaan naar het kostenaspect van deze ambitie en het mogelijk effect hiervan op de business case Smakkelaarsveld.

Beslispunt

2 Ermee in te stemmen dat plannen mogen afwijken van het huidige bestemmingsplan, mits passend binnen de harde kaders van beslispunt 1 en de nog te formuleren identiteit van het Smakkelaarsveld.

Argumenten

2.1 <u>Wijziging/ partiële herziening van het bestemmingsplan is nodig wanneer de plannen voor het Smakkelaarsveld niet passen binnen het huidige bestemmingsplan.</u>
Om de kwaliteit van het hele gebied te vergroten, is het waarschijnlijk nodig om het bestemmingsplan aan te passen. Bijvoorbeeld bij de wens tot extra programma boven op de 22.000 m2 in het huidige bestemmingsplan, of door het toevoegen van bijvoorbeeld horeca. Dit wordt duidelijk wanneer de eerste visies van de marktpartijen voor het gebied zijn gevormd.

Kanttekeningen

2.1 <u>Om te komen tot een neutrale business case is reeds een partiële herziening van het bestemmingsplan nodig.</u>

Gemeente Utrecht

Duidelijk is dat een nieuw stuk stad maken vraagt om een extra investering. Deze kan gerealiseerd worden door het mogelijk maken van extra woonprogramma.

Beslispunt

3 In te stemmen met het vervolgproces Smakkelaarsveld, zoals omschreven in bijlage 3 'vervolgproces Smakkelaarsveld', waarbij we gezamenlijk de identiteit en betekenis van het Smakkelaarsveld bepalen.

Argumenten

3.1 Utrecht maken we samen: de stad, ambtenaren en gemeenteraad gaan samen in gesprek over de identiteit en betekenis van het Smakkelaarsveld voor de stad, met de marktpartijen als toehoorder.
Juist op deze ingewikkelde plek, met zijn verleden, moet er vóórdat de tender start een gezamenlijk en open planproces plaatsvinden, vinden de experts. Zo kom je tot het beste eindresultaat en voorkom je afbreukrisico. Een proces waarbij het 'waarom' en het doel voorop staan.
Doel van deze gezamenlijke sessie(s) is om samen de identiteit en de betekenis van het Smakkelaarsveld voor de stad te bepalen en de wensen en aandachtspunten te verzamelen. Samen met de randvoorwaarden en kenmerken van het gebied is dat de input waarmee de marktpartijen hun plannen kunnen maken. Zie Bijlage 3 Vervolgproces Smakkelaarsveld.

Voor de gemeenteraad is er een keuze in de rol die zij in het proces wensen (van geïnformeerd worden tot volledig deelnemen aan het gesprek).

3.2 Verschuiving van het 'wat' naar het 'waarom' is nodig om tot een goed resultaat te komen.
Als over het Smakkelaarsveld wordt gesproken, wordt er veelal over het 'wat' (de oplossing) gesproken: een reuzenrad, herbouw De Utrecht, een 24/7 winkel, een speelplaats voor mindervalide kinderen, etc. Er zijn veel verschillende en concrete wensen, waardoor de kans om tot overeenstemming (en dus een goed plan) te komen klein is. En de kans op tegenstelling en teleurstelling groot. Om tot overeenstemming en een goed plan te komen is het belangrijk het 'waarom' te achterhalen (waarom wil je een reuzenrad/de Utrecht/speelplaats?). Door gezamenlijk met de stad, raad en ambtenaren (in aanwezigheid van de markt) het 'waarom' te bepalen creëer je consensus over de bedoeling van het Smakkelaarsveld. En als er geen consensus is, is dit ook al in een vroeg stadium duidelijk. Dan kun je op tijd bijsturen of, in het uiterste geval, stoppen.
Vanuit het waarom van de opgave gaan marktpartijen met hun expertise aan de slag, om uiteindelijk tot plannen op detailniveau (het 'wat') te komen. En daaruit wordt het beste plan gekozen.

3.3 De aantrekkende markt en de complexiteit van de plek vragen om een aangepast tenderproces.
De markt trekt aan. Bij HUQ (Healthy Urban Quarter) bleek veel belangstelling uit de markt. De top van Nederlandse ontwikkelaars en architecten deden mee. Er is ook buitenlandse interesse. De consortia van marktpartijen hebben met veel zorg en enthousiasme aan de voorstellen gewerkt. Veel belangstelling uit de markt is goed, maar maatschappelijk gezien minder gewenst. Er worden aan beide kanten van de tafel veel kosten gemaakt.
Het Smakkelaarsveld is een complexe opgave, waar marktpartijen zich goed in moeten verdiepen voordat ze überhaupt een goed ontwerp kunnen maken. Om te voorkomen dat te veel marktpartijen veel werk moeten verrichten en daarmee hoge kosten maken, is een aangepast tenderproces (ten opzichte van het Noord- en Zuidgebouw en de HUQ) gekozen. Op basis van een korte (interne) voorselectie wordt een beperkt aantal partijen geselecteerd. Met deze partijen starten direct na de gezamenlijke sessies de dialoogrondes, zodat zij zich beter kunnen verdiepen in de locatie.

Gemeente Utrecht

Kanttekeningen

3.1 <u>De planning van de Uithoflijn is leidend; bouwen over de HOV baan moet plaatsvinden vóór de doorkoppeling van de tram van Nieuwegein naar de Uithof.</u>
In de planning is de doorkoppeling van de tram van Nieuwegein naar de Uithof cruciaal. Vóór de doorkoppeling rijden alleen in de vroege ochtend en late avond trams over dit traject van en naar de remise. Dit betekent dat de spanning van de bovenleiding op dit traject overdag uitgeschakeld kan worden, zodat buitendienststellingen van de tram makkelijker georganiseerd kunnen worden dan wanneer de trams de hele dag over dit traject rijden. Bussen rijden wel gedurende de hele dag over dit traject. De doorkoppeling is midden 2020 gepland, dus daarvoor moet de eventuele overkluizing/ crashdek over de HOV baan gereed zijn.

Beslispunt

4 De permanente geheimhouding die het college heeft opgelegd met betrekking tot de financiële bijlage 2 'Toelichting financiën' te bekrachtigen ex artikel 25 lid 3 Gemeentewet.

Argumenten

4.1 <u>Met de openbaarheid van deze stukken kan het financiële belang van de gemeente worden geschaad en kunnen derden onevenredig worden bevoordeeld.</u>
In de bijlage zijn financiële uitgangspunten en gegevens uit de grondexploitatie Stationsgebied opgenomen. In het kader van de lopende en toekomstige onderhandelingen over gronduitgifte en de aanbesteding van werkzaamheden dienen deze gegevens niet openbaar te worden gemaakt. Geheimhouding is daarom nodig tot het project is gegund. Artikel 10 lid 2 sub b en g van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob), bieden de mogelijkheid om, rekening houdend met deze belangen, van openbaarheid af te zien.

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Jansdam, B. (Berni)
Kenmerk	4382019 – 1704111606-hw
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 43
Portefeuille	Stationsgebied

Ontwikkeling Smakkelaarsveld

besluit

1 In te stemmen met de randvoorwaarden, eisen en de daarbij behorende business case voor de ontwikkeling van het Smakkelaarsveld, zoals vastgelegd in bijlage 1 ‘randvoorwaarden en eisen’ en de geheime bijlage 2 ‘toelichting financiën’.

2 Ermee in te stemmen dat plannen mogen afwijken van het huidige bestemmingsplan, mits passend binnen de harde kaders van beslispunt 1 en de nog te formuleren identiteit van het Smakkelaarsveld.

3 In te stemmen met het vervolgproces Smakkelaarsveld, zoals omschreven in bijlage 3 ‘vervolgproces Smakkelaarsveld’, waarbij we gezamenlijk de identiteit en betekenis van het Smakkelaarsveld bepalen.

4 De permanente geheimhouding die het college heeft opgelegd met betrekking tot de financiële bijlage 2 ‘Toelichting financiën’ te bekrachtigen ex artikel 25 lid 3 Gemeentewet.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

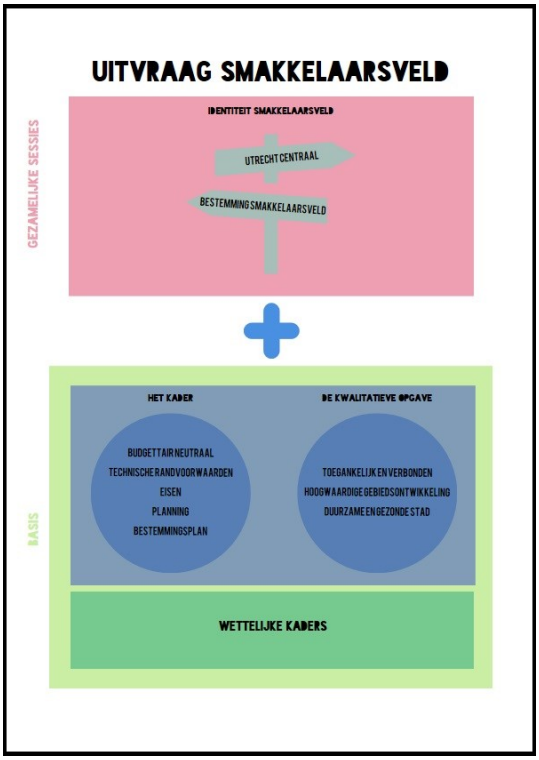
De griffier	De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall	mr. J.H.C. van Zanen

Bijlage 1: Randvoorwaarden en eisen

1. De opgave

Het Smakkelaarsveld is een van de meest uitdagende en complexe opgaves van Nederland. Het doel is om van een plek die iedereen kent maar waar niemand wil zijn, een groene plek te maken waar Utrechters juist wel willen zijn, willen verblijven en elkaar willen ontmoeten. Van een van de lelijkste plekken van de stad naar een van de mooiste.
Het Smakkelaarsveld bevindt zich aan de Stadscorridor en vormt daarmee een belangrijk schakelpunt tussen het station en de binnenstad. Het vastgoed, het park en de Leidsche Rijn leveren een bijdrage aan deze gezichtsbepalende positie. De opgave sluit aan bij de kernwaarden van het stationsgebied: verbinden, herstellen en betekenis geven.
Zie hier de opgave in een notendop! Maak van het Smakkelaarsveld een mooie plek in de stad, waar je graag wilt zijn.

Het Smakkelaarsveld is van de stad. Daarom gaan we in een open proces komende maanden de kwaliteiten van deze plek voor de stad (de identiteit) benoemen. Deze vormen samen met het kader en de kwalitatieve opgave, zoals in deze bijlage is beschreven, de basis voor de tender. Het gaat bij de uitvraag niet om oplossingen (wat) maar om doelen (het waarom).

2. Het kader

Zoals voor alle plannen in het stationsgebied zijn het Masterplan en het Structuurplan de basis voor de ontwikkeling. Op 17 maart 2016 is door de gemeenteraad gekozen voor ontwikkelscenario Park+ (park met vastgoed).

a) Budgettair neutraal

De ontwikkeling van het Smakkelaarsveld is budgettair neutraal. Dit betekent dat de kosten voor de gehele gebouw- en gebiedsontwikkeling (dit is inclusief park, doortrekken van de Leidsche Rijn, overkluizen van de HOV-baan, verbindingen met de stad, gebouw, geluidsmaatregelen, parkeren, plankosten en de duurzaamheidsambitie) gedekt moeten worden door de opbrengsten van het vastgoed.

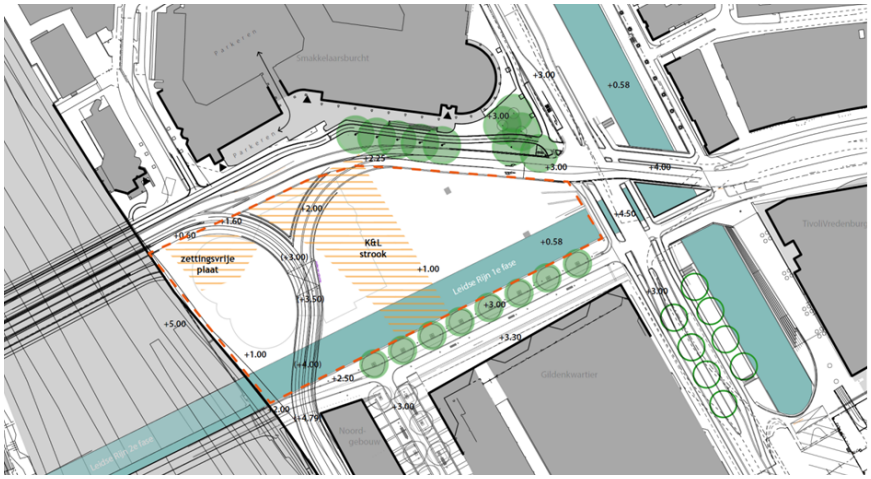
b) Technische randvoorwaarden en eisen

Er moet rekening worden gehouden met de aanleg van de Leidsche Rijn en de technische randvoorwaarden in het gebied. Dat zijn: de (inpassing van de) HOV-baan, de zettingsvrije plaat, de kabels en leidingen, de ontsluiting (voor auto's en expeditie) via de Leidseveertunnel en het fietspad tussen de HOV-baan en de Smakkelaarsburcht.

c) Bestemmingsplan en planning

De doorkoppeling van de tram van Nieuwegein naar de Uithof in juli 2020 is leidend in de planning. Het gebied moet kunnen blijven functioneren tijdens de bouw. Het bestaande bestemmingsplan voorziet in een park aan de Leidsche Rijn en een woongebouw.

Wanneer marktpartijen, rekening houdend met de planning en mogelijke risico's, het bestemmingsplan willen aanpassen ten behoeve van een beter en aantrekkelijker Smakkelaarsveld, dan bespreken we samen de mogelijkheden.

Concept Randvoorwaardenkaart

3. De kwalitatieve opgave

De ambitie is om op het Smakkelaarsveld een ontwikkeling te maken die als gegoten past op deze unieke plek in de stad. Zodat de ontwikkeling recht doet aan de gezichtsbepalende plek aan de Stadscorridor, als ook aan de markante plek tussen OVT en binnenstad. Het karakter van de ontwikkeling gaat uit van de hoogstedelijkheid van het stationsgebied en de levendige omgeving en draagt zorg voor het toekomstige groene park aan het water.

a) Toegankelijk en verbonden

De HOV-baan, de hoogteverschillen en de Leidsche Rijn vormen straks geen fysieke belemmering om naar het Smakkelaarsveld te gaan. De plek is toegankelijk en verbonden met het stedelijk netwerk en is daarmee geen eiland in de stad. In de toekomst kunnen voetgangers en fietsers zich als vanzelfsprekend door het Smakkelaarsveld bewegen.

b) Hoogwaardige gebiedsontwikkeling

De opgave is niet slechts een optelsom van een gebouw, een park, water en de HOV-baan. Het is een kwalitatief hoogwaardige, integrale gebiedsontwikkeling die tot een nieuw en aantrekkelijk stuk stad leidt. De kwaliteit van het park en het gebouw versterken elkaar en interfereren niet.

De gemeentelijke ambities en de complexiteit van de plek (door onder andere de hoogteverschillen, geluid, trillingen en bezonning) vragen om deze integrale benadering. Met creativiteit en ruimte voor meerdere oplossingen lukt het om tot een optimaal, integraal plan te komen waarin verbindingen worden gemaakt, hoogtes worden overbrugd en de bebouwing zich voegt in de stedelijke structuur.

Foto maquette

c) **Bijdrage aan de duurzame, gezonde stad**

De stad heeft een hoge duurzaamheidsambitie. Gezien het feit dat het een gebiedsontwikkeling betreft, is er een scala aan mogelijkheden om duurzaamheidsdoelstellingen te bereiken. Voorbeelden daarvan zijn maatregelen op het gebied van klimaatadaptatie, circulariteit, luchtkwaliteit, diervriendelijk bouwen en energieneutraliteit (BENG), maar ook gezondheid en sociale duurzaamheid.
Het is een serieuze opgave om in deze complexe gebiedsontwikkeling binnen het budgettair kader op alle onderdelen maximale duurzaamheid te realiseren. Juist de integrale gebiedsopgave biedt kansen op een breder vlak dan alleen aan maatregelen op gebouw-, of energetisch niveau een bijzonder duurzame ontwikkeling te krijgen. Vrijheid in de tender zorgt ervoor dat de duurzaamheidsambitie gehandhaafd blijft, maar dat deze door de markt op verschillende manieren kan worden ingevuld.
De gezonde stad is een stad waar gezond gedrag, zoals bewegen, een logische keuze is. Waar het Smakkelaarsveld een plek is waar je je prettig voelt en waar het leefklimaat zo gezond mogelijk is.

4. De identiteit

'While space is defined as an area, a place is an attraction and a destination'

Bestemming Smakkelaarsveld

Waarom gaan mensen in de toekomst naar het Smakkelaarsveld? Wat maakt dat ze er graag verblijven? Wat wordt bestemming Smakkelaarsveld nu? De bebouwing, de functies, de ruimte zelf, maar ook de mensen maken samen de plek en daarmee de identiteit. In gesprek met de raad, de stad en de ambtenaren bepalen we gezamenlijk wat de betekenis van deze plek kan worden.

Ruimte geven en het stimuleren van creativiteit en kwaliteit zijn de belangrijkste voorwaarden bij het uitschrijven van een succesvolle tender. Zeker bij een gebied als het Smakkelaarsveld. Uit de marktconsultatie en in de praktijk blijkt dat het voorschrijven van concrete oplossingen (het wat) de planontwikkeling minder haalbaar maakt. Maar wanneer een marktpartij op pad wordt gestuurd met een duidelijke uitvraag met te behalen doelen (het waarom van ambities) kunnen zij dit binnen het eigen ruimtelijk concept vertalen naar concrete maatregelen. Zo ontstaat er een optimum: een haalbaarder plan met meer kwaliteit. Deze manier van omgaan met de uitvraag vraagt van alle betrokkenen een andere definitie van hun rol en verantwoordelijkheid. De stad, de ambtenaren, de politiek mogen vanuit het doel van de opgave redeneren en niet de specifieke oplossingen voorschrijven of vastleggen. De marktpartijen kunnen deze doelen omzetten in concrete plannen.

Bijlage 3: Vervolgproces Smakkelaarsveld

Het vervolgproces voor het Smakkelaarsveld borduurt voort op de ervaringen van de tender bij het Noordgebouw en de tender en het participatietraject van Het Platform (Zuidgebouw).

Noord- en Zuidgebouw

Noordgebouw de markt als partner

Bij de tender voor het Noordgebouw in 2012/2013 is op een andere manier een marktpartij aangetrokken. Kern hierbij is dat we in de eerste plaats op zoek zijn gegaan naar een marktpartij die een samenwerkingspartner voor de lange termijn is en waarbij de toekomstig gebruiker voorop staat. Hierbij hoort ook dat het als ontwikkelopgave op de markt gezet wordt met zoveel mogelijk ruimte en flexibiliteit binnen de kaders, zodat de creativiteit van de markt (ontwikkelaar-architect-belegger-etc) maximaal benut wordt. De markt wordt hierbij uitgedaagd op de gemeentelijke ambities waarbij zoveel mogelijk waarde (op alle vlakken) wordt toegevoegd. Dit alles gebeurt in gesprek met de markt waarbij het proces open en transparant is.

Zuidgebouw: welke buurman wil je zijn?

Deze andere manier van werken heeft er toe geleid dan bij het Zuidgebouw de directe omgeving (omwonenden en bedrijven) een andere rol heeft gekregen bij de zoektocht naar een marktpartij, van informeren naar in gesprek. Al in de vertrouwelijke tenderprocedure waren zij in gesprek met gemeente én marktpartijen. De ervaringen van het proces van het Zuidgebouw zijn samengevat in een brochure 'In gesprek met de omgeving bij complexe projecten/ Welke buurman wil je zijn?'. Kern van deze aanpak is dat het eindbeeld niet vast staat, iedereen gelijkwaardig is en je eerlijk, open en betrouwbaar bent. Je bent continu met elkaar in gesprek, belangrijk hierbij is dat alle deelnemers wel willen deelnemen aan het gesprek (met elkaar in plaats van tegen elkaar). Anders is er geen goede basis voor samenwerking.

Waarom is het voeren van een gesprek nu zo belangrijk?

Alleen dan kun je doorvragen en 'de vraag achter de vraag' en het 'waarom' achterhalen en blijk je uiteindelijk vaak dichterbij elkaar te zitten dan je van te voren denkt. Daarmee verschuift de focus van het 'wat' naar het 'waarom', van 'positie' naar 'belang', van 'detail' naar 'gedeeld verlangen', van 'systeemwereld' naar de 'bedoeling' en van 'oplossing' naar 'doel'. Een voorbeeld uit de praktijk: Doel is vastgoed en een levendig maaiveld. Dan kun je een oplossing voorschrijven: maak 6 entrees op maaiveld of het zo omschrijven dat er meerdere oplossingen mogelijk zijn: de plint moet bijdragen aan een levendig maaiveld.

Essentie is dat je een gesprek niet kunt winnen, zoals een debat, maar uitgaat van het idee dat alle deelnemers een deel van het antwoord hebben en zo samen tot een betere oplossing komen[1]. Dat dit in de praktijk best ingewikkeld is gezien alle verschillende belangen is logisch, maar zeker mogelijk.

---

1 Noelle Aarts in "dialogen lopen meestal op niets uit" 3 september 2015

Smakkelaarsveld

Bestuurlijk traject

Het bestuurlijk proces, de voorbereiding voor de tender en de voorbereiding van het participatietraject lopen parallel aan elkaar. Uiterlijk 21 september 2017 wordt de gemeenteraad gevraagd te besluiten over de kaders (harde randvoorwaarden, eisen en de daarbij behorende business case) voor de ontwikkeling van het Smakkelaarsveld en het vervolgproces. Voordat de gemeenteraad een definitief besluit neemt over het Smakkelaarsveld worden de tenderfase en het participatietraject alvast voorbereid. Dit heeft te maken met de vervolgplanning die zo is opgesteld dat de bouw is gestart voordat de doorkoppeling van de tram (van Nieuwegein naar de Uithof) een feit is. Planning waar op dit moment rekening mee wordt gehouden is als volgt: eind april/begin mei neemt het college een besluit, op 11 mei is er een technische bijeenkomst, voor de zomer commissie Stad en Ruimte en op uiterlijk op 14 september A raad/ 21 september B raad. Belangrijke stap in het proces (eerste rode lijn in de tabel) is hier het raadsvoorstel. Hierna starten de gezamenlijke sessies met de stad, raad, ambtenaren en markt.

Utrecht maken we samen

Doel van de gezamenlijke sessies is om samen de identiteit en de betekenis van het Smakkelaarsveld voor de stad te bepalen en de wensen en aandachtspunten te verzamelen. Samen met de randvoorwaarden en kenmerken van het gebied is dat de input waarmee de marktpartijen hun plannen kunnen maken. Vragen die in de sessies aan de orde kunnen komen zijn onder andere: *Wat is de identiteit van het Smakkelaarsveld? Wat is de bijdrage van deze plek in en aan de stad? Waarom ga je naar het Smakkelaarsveld? Wat is de bestemming van het Smakkelaarsveld? Wat maakt deze plek uniek? Voor wie is de plek? Wat kunnen we leren van het park in het verleden? Wat zijn de kansen? Waar maak je je zorgen om?*

Voordat de gezamenlijke sessies plaatsvinden, zal de directe omgeving reeds bijgepraat zijn over het Smakkelaarsveld en het te volgen proces.
Belangrijke stap in het proces (tweede rode lijn in de tabel) is de output van de gezamenlijke sessies, die als basis dient voor de ontwerpen van de marktpartijen.

Tendertraject

Om de planning niet te laten uitlopen worden voor de zomer partijen benaderd om de tender te doorlopen (onder voorbehoud van het raadsbesluit). De marktpartijen hoeven nog geen kosten te maken. Op basis van een korte (interne) voorselectie worden een beperkt aantal partijen geselecteerd. Met deze partijen starten direct na de gezamenlijke sessies de dialoogrondes zodat zij zich beter kunnen verdiepen in de locatie en de kracht van deze plek voor Utrecht.
De overgebleven partijen kunnen als toehoorder aanwezig zijn bij de gezamenlijke sessies met stad, ambtenaren en gemeenteraad. Na deze sessies en een dialooggesprek waarin de plek en het proces toegelicht worden, kunnen de partijen hun visies gaan maken. Deze visies worden besproken in de dialoogrondes van de tender. Na deze dialoogfase dienen de partijen hun bieding in. Aan een van de partijen wordt vervolgens voorlopig gegund waarna het plan van deze partij verder wordt uitgewerkt. De planning is om begin 2020 te starten met de bouw, vóór de doorkoppeling van de HOV-baan. Na de doorkoppeling is bouwen op het Smakkelaarsveld nog gecompliceerder vanwege de vele trams en bussen die er rijden.

Proces Smakkelaarsveld	17	17	17	17	17	17	17	17	17	18	18	18	18	2019	2020	2021	2022
	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Q1	Q2	Q3	Q4				
Bestuurlijk proces																	
Raadsvoorstel																	
Informeren raad																	
Evt. wijzigen/ herzien bestemmingsplan																	
Utrecht maken we samen																	
Voorbereiding																	
Directe omgeving bijpraten																	
Gezamenlijke sessies (stad, raad, ambtenaren en markt)																	
Commitment groep aan de slag																	
Terugkoppeling aan iedereen																	
Tender																	
Voorbereiden tender																	
Voorbereiden selectie marktpartijen																	
Start ontwerpproces door marktpartijen/ dialoogrondes																	
Keuze beste plan en voorlopige gunning																	
Definitieve gunnig																	
Planontwikkeling VO/ DO																	
Bouw overkluizing over HOV baan																	
Bouw vastgoed																	
Aanleg openbare ruimte																	
Aanleg Leidsche Rijn																	

Rode lijnen zijn mijlpalen

- 1e rode lijn is raadsbesluit (september 2017)
- 2e rode lijn is start ontwerp (januari 2018)
- 3e rode lijn is doorkoppeling tram Nieuwegein naar Utrecht Sciencepark

Bijlage 4a: Samenvatting uitkomst marktconsultatie Smakkelaarsveld

Uit de marktconsultatie blijkt dat marktpartijen zeker kansen zien voor het Smakkelaarsveld. Al zien zij ook uitdagingen vanwege onder andere de HOV-banen en hoogteverschillen. Het hele rapport met de resultaten uit de marktconsultatie is te vinden in bijlage 4b.

➔ Integrale maar wel complexe opgave

Het Smakkelaarsveld is een complex gebied met veel ontwerpuitdagingen (geluid, wind, trillingen, bezonning, hoogteverschillen). Daarom is het belangrijk om het Smakkelaarsveld als **één gebied** te zien en niet als drie losse delen. Marktpartijen vragen ruimte binnen de plot om ontwerpuitdagingen beter te kunnen oplossen. Goede verbindingen tussen deze delen en de verbindingen met de directe omgeving zijn essentieel voor een kwalitatief goede ontwikkeling. Zie vastgoed, park en water als een **integrale ontwerpopgave** zoals in de motie is voorgesteld.

➔ Programma

Uit de marktconsultatie blijkt dat marktpartijen vastgoed op het Smakkelaarsveld als kansrijk zien. Hierbij denken zij primair aan **wonen**, in een mix van koop en huur. Starterswoningen passen ook goed op deze locatie, maar dat heeft wel nadelige financiële consequenties. Sociale woningbouw en studentenwoningen liggen minder voor de hand. Deze doelgroepen kun je niet goed combineren met andere doelgroepen en qua kwaliteit en financiële haalbaarheid zijn ze ook niet geschikt voor het Smakkelaarsveld. Goede aanvullingen op het woonprogramma zijn kantoren (bijvoorbeeld flexwerken), een diversiteit aan plintfuncties zoals horeca, retail of expositieruimte.

➔ Groen

De locatie is doorsneden en omsloten door infrastructuur en heeft forse hoogteverschillen. Dat maakt een toegankelijk en ruim **stadspark lastig te realiseren**. Marktpartijen vragen zich af of het niet eerder een groen plein of een groene kade is. Parkruimte op of in vastgoed wordt anders gebruikt dan een regulier park op maaiveld. Vanuit de vastgoedopgave geven marktpartijen aan dat de buitenruimte kan dienen als de gezamenlijke huiskamer van het woonprogramma (bij kleine woningen). Maak de buitenruimte deels voor de bewoners en deels voor de rest van de stad. Bij groen op een gebouw, koppel dan de buitenruimte aan de functie (publiek groen bij publieke functies en privaat groen bij woningen).

➔ Wensen

Er zijn nu **teveel** concrete (en zeer uiteenlopende) **wensen** en eisen geformuleerd voor de plek (zie bijlage 4). Voordat er een uitvraag aan de markt gedaan kan worden, moet een richting gekozen worden. Pas daarbij op dat het Smakkelaarsveld geen 'leftover' gebied wordt waar teveel wensen op elkaar gestapeld worden (park+fietsparkeren+sociale woningbouw+haventje+speelplek+ reuzenrad+supermarkt etc).

➔ Parkeren

Parkeren kan volgens de markt op deze locatie **voor minder dan de huidige parkeernorm**. Er is echter altijd wel wat parkeren nodig. Dit hoeft niet per se op de plek zelf plaats te vinden, maar kan ook in de omgeving. De plek moet altijd toegankelijk zijn voor de auto (expeditie, verhuizen etc).

➔ Ruimte en flexibiliteit versus onzekerheid

Stuur op **duurzaamheidsambitie in de brede zin** van het woord. Vraag eerder een bijdrage van de plek aan Utrecht als gezonde stad dan een duurzaamheidslabel op gebouwniveau. Bijvoorbeeld: eis een duurzame stedelijke ontwikkeling (doel) en stel niet BREEAM outstanding (oplossing) voor. Scoren op energetische duurzaamheid (zonne-energie e.d.) in de ontwikkeling is lastig zeker in combinatie met

groene daken (dan geen ruimte voor PV-panelen). Het biedt bijvoorbeeld wel kansen voor gezonde verstedelijking of sociale duurzaamheid. De marktpartij kan dan zijn eigen smaak/accenten leggen om te voldoen aan de gestelde ambitie. Beleggers kopen tegenwoordig alleen nog maar duurzame gebouwen.

➔ Geluid

Het gebied heeft een hoge geluidsbelasting door tram, trein en bus. Het maken van bijvoorbeeld een geluidsluwe gevel in het gebouw is een uitdaging, zeker bij een gebouw in de oksel naast het spoor. Het geluid komt dan van twee zijden. Marktpartijen vragen ruimte voor kwalitatieve, creatieve oplossingen. Ook hier is het noodzakelijk om geen oplossingen voor te schrijven, maar doelen/ambities vast te leggen.

➔ Financiën

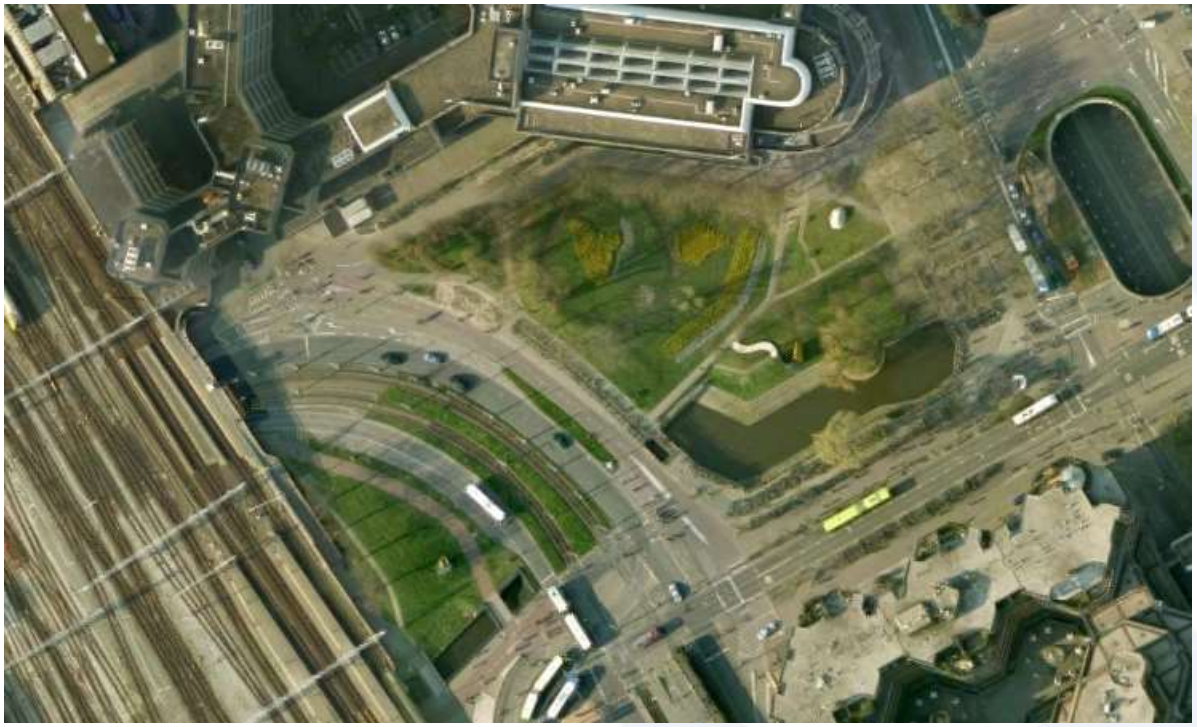
Het Smakkelaarsveld in een **uitdagende plek** door de ligging van o.a. de HOV-baan en kabels en leidingen. Marktpartijen geven aan dat vrijwel alles technisch oplosbaar is, maar dat hier wel **financiële consequenties** aan zitten. Denk hierbij o.a. aan het overbouwen van de HOV-baan, dure oplossingen voor geluid, duurzaamheid, circulair bouwen en risico's bij afwijken van bestemmingsplan.
De markt geeft aan dat programmatische keuzes financiële gevolgen hebben. Sociale huur heeft bijvoorbeeld een andere opbrengst dan middeldure huur. En een park in/ aan een gebouw of op een dak heeft andere kosten dan een park op maaiveld.

➔ Wat leren we van HUQ?

Bij HUQ is veel belangstelling uit de markt. Er zijn 20 voorstellen ingediend. De top van Nederlandse ontwikkelaars en architecten doen mee. Er is ook buitenlandse interesse. De consortia van marktpartijen hebben met veel zorg en enthousiasme aan de voorstellen gewerkt. De overall kwaliteit van de visies is goed en de beste voorstellen ontlopen elkaar niet veel. De biedingen sluiten aan bij het beeld van de marktconsultatie. Toch zijn er ook punten waar we voor de tender Smakkelaarsveld van kunnen leren.

Aandachtspunten:
Grote interesse – Veel belangstelling is goed, maar maatschappelijk gezien niet gewenst. Er worden aan beide kanten van de tafel hierdoor onnodig veel kosten gemaakt. Dit vraagt om een aanpassing in het tenderproces voor een volgende keer: bijvoorbeeld een stap minder (meervoudig onderhands uitvragen) of een extra stap (voorselectie).
Groen – In de meeste plannen zijn publiek toegankelijke groene ruimten gekoppeld aan publieke functies en niet aan wonen. De (collectieve) tuinen bij de woningen zijn specifiek toegankelijk voor de bewoners van HUQ. Uit meerdere projecten in het stationsgebied blijkt dat de groene visies op gebouwen in de praktijk een uitdaging zijn om te realiseren en te onderhouden. Daarnaast beperkt groen op daken de plaatsing van zonnepanelen.
Parkeren – Er zijn biedingen waarbij er vanuit wordt gegaan dat er geen parkeren nodig is. Dit past nog niet in parkeerbeleid. Er mag van het parkeerbeleid worden afgeweken mits er een goede onderbouwing met een mobiliteitsplan is. Ervaring leert echter dat dit maatwerk kwetsbaar maakt voor bezwaar en beroep.
Flexibiliteit – Partijen vragen flexibiliteit in de toekomst. De gebouwen in de voorstellen zijn hierop ingericht. Bestemmingsplannen en contracten zijn hier niet op ingericht.
Duurzaamheid – Het moet vooraf duidelijker worden wat de gemeente echt belangrijk(er) vindt. Duurzaamheid was breed geformuleerd zonder dat de gemeentelijke prioritering tussen de aspecten onderling bijv. energie, circulair bouwen, BREAAM-certificering, groene gevels, gezondheid duidelijk was.

Fakton
Consultancy

Smakkelaarsveld Utrecht

Resultaten marktconsultatiefase

Eindrapportage, december 2016
Maarten Kievits

Luchtfoto Stationsgebied mei 2016

Inhoud

- Algemene bevindingen p.4
- Ruimtelijke bevindingen p.5
- Functionele bevindingen p.8
- Financiële bevindingen p.9
- Bevindingen over de fasering p.10
- Te beantwoorden vragen p.11
- Vervolgproces richting de markt p.12

- Bijlagen p.14

Algemene bevindingen

- Er liggen nu **teveel wensen en eisen** → vooraf kiezen door de gemeente is noodzakelijk.
    - Pas op dat het Smakkelaarsveld geen ‘leftovergebied’ wordt (park + fietsparkeren + sociale woningbouw etc.)
- Meer wonen toevoegen aan het Stationsgebied is goed.
- Stuur op **duurzaamheid in de brede zin van het woord** → eerder bijdragen aan ‘gezond stedelijk leven’ dan een duurzaamheidslabel op gebouwniveau.
- Belangrijke ontwerpuitdagingen zijn geluid, wind, bezonning en trillingen.
- Kijk bij de planvorming voor het Smakkelaarsveld ook naar de langere termijn ontwikkelingen in de directe omgeving (Daalse Kwint, Smakkelaarsburcht, Gildenkwartier) → ontwerp toekomstbestendig in relatie tot de veranderingen daar.

Ruimtelijke bevindingen (1)

- Het Smakkelaarsveld is één gebied en niet 3 losse delen → goede verbindingen tussen deze delen zijn dan ook essentieel. Zie vastgoed, park en water als een **integrale ontwerpopgave**.
- Vanwege haar ligging en kenmerken (infrastructuurbundels) wordt deze **plek nooit een klassiek stadspark** → sluit qua inrichting aan bij deze kenmerken (naast groen dus ook wat meer steen).
- Vanaf het Noordgebouw moet je in één rechte en heldere lijn op maaiveld door kunnen lopen naar de Smakkelaarsburcht.
- De kwaliteit van de omgeving van het Smakkelaarsveld moet verbeteren om er een aantrekkelijk woongebied van te kunnen maken, onder meer:
    - Geen expeditieverkeer (Hoog Catharijne) over het Smakkelaarsveld;
    - Activeren / verlevendigen van de plinten van Hoog Catharijne, zo mogelijk in combinatie met een extra entree naar +1 niveau.
- Maak de buitenruimte deels voor de bewoners en gebruikers zelf (een 'buitenhuiskamer'), deels voor overige Utrechters en bezoekers (onderscheid privé en openbaar karakter). Koppel de buitenruimte, met andere woorden, aan de programmafuncties. Dit draagt ook sterk bij aan de sociale veiligheid in het gebied.
- Een deel van het groen kan in de vorm van (openbare) dakterrassen, maar het merendeel van het groen moet op maaiveld liggen om goed te kunnen functioneren.

Ruimtelijke bevindingen (2)

- **Parkeren op de locatie zelf kan 0 zijn** → wellicht alleen een paar deelauto's.
- Afhankelijk van de doelgroep(en) bewoners is altijd een beperkt aantal autoparkeerplaatsen op afstand nodig → dit vraagt om verlaging of om het in dit geval niet van toepassing verklaren van de parkeernormen.
    - Voor koopwoningen is ongeveer 1 plek per woning op afstand nodig;
    - Voor middeldure huur: 0,5 - 0,7 per woning (daar vragen beleggers om);
    - In Utrecht is gemiddeld 0,3 parkeerplaats per woning (Amsterdam) in feite te laag.
- Het moet altijd mogelijk zijn om met auto's en vrachtverkeer op de locatie te komen, tijdens de bouw en daarna (verhuizen, boodschappen / pakketten bezorgen, nood- en hulpdiensten etc.).
- Wanneer een gebouw in de oksel langs het spoor gebouwd wordt zijn de eerste lagen niet goed geschikt voor wonen, met name vanwege het geluid.
- Een iconisch gebouw 'ja', maar een hoge toren hoeft daarvoor niet per se (is ook duur). → een bouwhoogte die aansluit op de omgeving (circa 40 / 45 meter) kan hier ook prima.

Ruimtelijke bevindingen (3)

- Het maken van een geluidsluwe gevel in het gebouw is een uitdaging, zeker bij een gebouw in de oksel naast het spoor. Het geluid komt dan van twee zijden: vanaf het spoor en de HOV → de gemeente moet hier soepeler met de geluidsnormen omgaan (o.a. het openen van ramen moet mogelijk zijn en moet een eigen keus kunnen zijn van de bewoners).
- Actief programmeren hoeft niet per se, maar de groene openbare ruimte moet wel een aantal elementen hebben waardoor mensen er langer kunnen verblijven en zich kunnen vermaken (zitelementen, sport- en spel etc.).
- Benut de kwaliteit van het water in het ontwerp, oriënteer park en woningen richting het water.

Functionele bevindingen

- **Woningen als hoofdfunctie** ligt op het Smakkelaarsveld voor de hand:
  - in een mix van koop en huur (koop vooral vanuit opbrengstmaximalisatie);
  - vooral kleinere woningen (en een beperkt aantal grotere appartementen / penthouses);
  - doelgroepen: ‘jong’ en ‘mobiel’ / OV-georiënteerd;
- Een deel van de woningen voor starters kan goed → deze doelgroep laat zich goed mengen met andere doelgroepen en er is veel markt voor in Utrecht.
  - Maar let op: hoe meer je mengt in één gebouw, hoe ingewikkelder het wordt. Wanneer de gemeente starterswoningen wil, dan moet ze niet op prijs selecteren want dan komen ze er niet. Of een minimale grondwaarde uitvragen die hierop gebaseerd is.
- Studentenwoningen of sociale woningbouw ligt op deze plek niet voor de hand → i.r.t. zowel kwaliteit / uitstraling als financiële haalbaarheid.
- Kies naast wonen op deze plek ook voor een **beperkt programma aan andere functies** (horeca, voorzieningen, flexwerken). Dit draagt bij aan de levendigheid in het gebied.
- Ga voor het (beperkt) programmeren van de buitenruimte de samenwerking aan met de partijen uit de omgeving zoals Tivoli Vredenburg en Hoog Catharijne.
- Een grootschalige publiekstrekker op het Smakkelaarsveld ligt niet voor de hand.

Financiële bevindingen

- Om het project rendabel te krijgen is **enige 'massa'** (in aantallen woningen) **nodig.** Ook vanuit een goed gebruik van het gebied en woonkwaliteit overigens → zeker 150 / 200 woningen.
- Parkeren en grondwaarde zijn communicerende vaten → woningen zonder parkeren verkopen (aan beleggers) zorgt voor een financiële afslag.
- Er is in Utrecht sprake van 'positieve druk' vanuit de beleggingsmarkt. Wanneer je snelheid kunt maken, dan kun je daar nu financieel van profiteren.
- Overweeg het vooraf aanpassen / verruimen van het Bestemmingsplan zodat er meer zekerheid is voor de markt → **minder risico's werkt waarde verhogend**.
- Bekijk serieus de mogelijkheden tot financiële verevening binnen (fase 2 van) het stationsgebied. Niet alle opbrengsten hoeven uit het gebied zelf te komen.

Bevindingen over de fasering

- Zorg dat de overbouwing van de HOV-baan gereed is voordat de tram daar in exploitatie gaat.
- Een gemengd programma in meerdere gebouwen is beter faseerbaar en beter afzetbaar.
- Het Bestemmingsplan aanpassen voor het Smakkelaarsveld lijkt te moeten. Daarna is de tramlijn in exploitatie (doorkoppeling heeft plaatsgevonden). Het overbouwen van de trambaan lijkt altijd nodig om het gebied als één integraal geheel te kunnen gebruiken. Dit vraagt mogelijk dus om een voorinvestering (door de gemeente).

Te beantwoorden vragen

1. Lagere parkeernormen, kan dat?
2. Soepelere omgang met de geluidsnormen, kan dat?
3. Korte doorlooptijd van RO-procedures, kan dat?
4. Twee of meer gebouwen, mag dat?
5. Een substantieel kantoor/werkprogramma op deze plek naast wonen, mag dat?
6. Welk ‘publiek programma’ geeft de gemeente mee als eis? → zo ja, dan dichter tegen een Europese aanbesteding aan
7. Moet de gemeente per se eigenaar en beheerder van de openbare ruimte zijn? → ook mogelijk is om dit privé eigendom te maken, maar wel overdag met een publiek / openbaar karakter (en ’s avonds eventueel afsluitbaar).
8. Kan en wil de gemeente voorinvesteren in de overbouwing van de HOV-baan?
9. Wat zijn de risico’s en beperkingen van de zettingsvrije plaat en de kabels & leidingen bundel?
10. Met welke trillingen vanuit de HOV / tram moet rekening worden gehouden?

Vervolgproces richting markt (1)

- Het is de ambitie van de gemeente om voor het Smakkelaarsveld de omgeving en de politiek mee te laten praten over de uitvraag aan de markt (doelstellingen, ambities, wensen en eisen). De uitkomsten van dit proces zijn nog niet bekend.
- Wanneer op dit moment een uitvraag aan de markt gedaan zou moeten worden (tenderproces in dialoog), adviseer ik op basis van de marktconsultatiegesprekken hiervoor de onderstaande richting.
- Geef de markt in de uitvraag een heldere financiële taakstelling mee:
  - De benodigde minimum grondprijs voor sluitende business case;
  - Of zelfs een vaste grondprijs en vervolgens 100% scoren op kwaliteit → een prijsvraag karakter waarbij ook de stad mee kan scoren (het werken met een 'vakjury' en een 'publieksjury' is dan makkelijker omdat de financiële opbrengst vooraf vastligt).
- Stel voorafgaand aan de uitvraag een kaderdocument of kavelpaspoort op.
  - Geef de minimale oppervlakte voor de openbare ruimte en het (minimale) kwaliteitsniveau van de openbare ruimte in de uitvraag mee.
  - Geef vrijheid in bouwhoogte en omvang vastgoedprogramma (binnen maxima).
- Wanneer een bepaald type programma sterk gewenst is (bijv. woningen voor starters, ouderen etc.), schrijf dit dan voor en pas de minimale grondwaarde hierop aan.
- Doe geen openbare tender maar nodig een beperkt aantal partijen gericht uit (meervoudig onderhands) om een plan te maken o.b.v. het kaderdocument / bouwenvelop.

Vervolgproces richting markt (2)

- Maak het creëren van draagvlak in de omgeving ook onderdeel van de uitvraag aan de marktpartijen (in ieder geval na gunning, zo mogelijk ook tijdens de dialoogfase).
- Vraag de marktpartijen om een integraal plan te maken voor het gehele gebied (vastgoed, park, water en bereikbaarheid).
- Stel een deelnamevergoeding beschikbaar voor de partijen die gaan ontwerpen (bijvoorbeeld € 25.000 / € 30.000,- per partij).
- Stuur op het aanleggen en beheren van het 'park' door de markt ('openbaar/collectief privé'):
    - Met eventueel als optie (alleen bij aantoonbare meerwaarde):
        - de gemeente besteed de aanleg van het park aan;
        - de gemeente beheert het park.
- Besteed zelf de aanleg van het water (doortrekken van de Leidsche Rijn) aan:
    - Met eventueel als optie (alleen bij aantoonbare meerwaarde):
        - de markt geeft opdracht voor het doortrekken van de Leidsche Rijn

BIJLAGEN

Bijlage 1: Gesproken partijen

- **AM** - Hugo Nijhoff, Johan Snel en Raymond Stijkel
- **Jebber** – Monique van Loon
- **VORM** - Fransje Sprunken, Jordy Kramer (VORM) en Mark Siebers (Groosman)
- **OVG** - Peter Sagius en Tom Redecker

In het kader van de expertronde is gesproken met:

- **BAM Bouw & Techniek** – Gijs Leffers
- **ABC Vastgoed** – Marcel Loosen

Bijlage 5a: Samenvatting uitkomst expertronde participatieproces

Juist op deze ingewikkelde plek die van niemand en iedereen is en met zijn verleden moet je, vóórdat de tender start, een gezamenlijk en open planproces hebben om zo tot het beste eindresultaat te komen en afbreukrisico te voorkomen. Een proces waarbij het 'waarom' voorop staat en je daarover vroegtijdig gezamenlijk in gesprek gaat met stad, raad, ambtenaren en de markt. De geconsulteerde experts geloven in het voorgestelde proces. Het vraagt nog wel een detailleringsslag. Ook moet vooraf een aantal essentiële keuzes gemaakt worden en de randvoorwaarden moeten worden vastgesteld. Laat niet alles open en maak een duidelijke keuze dat er vastgoed op deze plek komt in verband met financiën en woningbouw, of zorg voor andere financiële middelen/verevening om tot een sluitende business case te komen.
Voor de raad is het goed om keuze te hebben in de rol die zij in het proces krijgt (van geïnformeerd worden tot volledig deelnemen aan het gesprek). Het hele rapport met de resultaten van de expertronde is te vinden in bijlage 5b.

➔ Harde randvoorwaarden zijn politiek geborgd

De experts geven aan dat het belangrijk is dat de harde (technische) randvoorwaarden en globale kaders helder zijn voordat je gesprekken met de stad gaat voeren. Ook moeten deze kaders **politiek geborgd** zijn. Als dit niet zo is, dan leidt dit tot onduidelijkheid en teleurstelling. Het moet helder zijn waar nog wel met de stad over gesproken kan worden en waarover niet meer. Zo is het vertrekpunt voor iedereen duidelijk en hetzelfde.

➔ Een gezamenlijk traject: procesarchitectuur

Experts benadrukken dat een vooraf uitgedacht proces noodzakelijk is om tot een goed resultaat te komen. Gezien de geschiedenis van de plek (bieb++) benadrukken de experts dat het extra belangrijk is om hier vóór de start van de tender een open en gezamenlijk traject te doorlopen. Zorg voor een **uitgewerkte aanpak** met **duidelijke ijk- en beslismomenten**. Denk vooraf goed na wanneer het proces geslaagd is. Kies voor een stapsgewijze aanpak. Vooraf moet duidelijk zijn wie er meedoen en wat hun **rol** is. De **spelregels** moeten duidelijk zijn. Hiervoor is het nodig dat iedereen dezelfde informatie heeft. Met elkaar in plaats van tegen elkaar. Iedereen heeft dezelfde kennis, randvoorwaarden en spelregels. Let op de tijdsbesteding van mensen → je kunt beter één lange avond knallen dan 7 korte avondjes. **Verwachtingsmanagement** is heel belangrijk. Het moet vooral ook **leuk** zijn en moet natuurlijk wat opleveren. Leg ook goed vast waar je het eens over bent en bespreek waar je het niet over eens bent.

➔ Ga op zoek naar 'de vraag achter de vraag' = het 'waarom'

Om van het '**wat**' (wensen op detailniveau, bijvoorbeeld reuzenrad) naar het '**waarom**' (gedeeld verlangen op abstracter niveau, bijvoorbeeld een vermaak/levendigheid) te gaan is het noodzakelijk om een goed gesprek te voeren. Als je de vraag achter de vraag kunt achterhalen weet je pas echt wat er speelt en zijn er **vele oplossingen mogelijk in plaats van één**. Een voorbeeld uit de praktijk: Doel is vastgoed en een levendig maaiveld. Dan kun je een oplossing voorschrijven: maak 6 entrees op maaiveld (wat) of het zo omschrijven dat er meerdere oplossingen mogelijk zijn: de plint moet bijdragen aan een levendig maaiveld (waarom).
Wees **open, eerlijk en leg uit**, dat is volgens de experts van belang voor een goed gesprek. Nieuwsgierig zijn naar elkaar, verplaatsen in elkaar, open staan voor verandering zijn hierbij essentieel. Hiervoor is het nodig om een **goede visie op hoofdlijnen** en vetrekpunt te hebben en dat de harde randvoorwaarden duidelijk zijn.

➔ **Betrekken raad (keuzemodel voor proces)**

De wijze van betrekken van de gemeenteraad in Utrecht is een **zoektocht en leerproces**. Er zit veel verschil in de wijze waarop ze betrokken willen/ kunnen worden tussen de raadsleden; **toehoorder versus gesprekspartner** en alles daar tussenin. Geef raadsleden de **keuze** om deel te nemen aan het gesprek, toehoorder te zijn of alleen geïnformeerd te worden.

Smakkelaarsveld

Uitkomst expertronde participatie

SMAKKELAARSVELD

Voor het Smakkelaarsveld staan we voor een uitdaging. Het is een plek van niemand en van iedereen. Het is een plek met een (gevoelig) verleden. Politieke ambitie is om van een plek die iedereen kent maar waar niemand op dit moment wil blijven, een (groene) plek te maken waar de Utrechters juist wel willen zijn, willen verblijven en elkaar willen ontmoeten. Van een van de lelijkste plekken van de stad naar een van de mooiste. En die ambitie willen we haalbaar maken. Qua planinhoud, financieel en qua proces en organisatie. Een flinke uitdaging, maar voor iedereen die Utrecht een warm hart toedraagt (of je nu ambtenaar, raadslid, ondernemer, bewoner, voorbijganger, expert of ontwikkelaar bent) een geweldig mooie klus om zijn of haar steentje aan bij te dragen!

Noordgebouw: de markt als partner

Bij de tender voor het Noordgebouw in 2012/2013 is op een andere manier een marktpartij aangetrokken. Kern hierbij is dat we in de eerste plaats op zoek zijn gegaan naar een marktpartij die een **samenwerkingspartner** voor de lange termijn is en waarbij de toekomstig gebruiker voorop staat. Hierbij hoort ook dat het als ontwikkelopgave op de markt gezet wordt met zoveel mogelijk **ruimte en flexibiliteit binnen de kaders**, zodat de creativiteit van de markt (ontwikkelaar-architect-belegger-etc) maximaal benut wordt. De markt wordt hierbij uitgedaagd op de gemeentelijke ambities waarbij zoveel mogelijk waarde (op alle vlakken) wordt toegevoegd. Dit alles gebeurt in **gesprek** met de markt waarbij het proces **open** en **transparant** is.

Zuidgebouw: welke buurman wil je zijn?

Deze andere manier van werken heeft er toe geleidt dan bij het Zuidgebouw de directe omgeving (omwonenden en bedrijven) een andere rol heeft gekregen bij de zoektocht naar een marktpartij, van informeren naar in gesprek. Al in de vertrouwelijke tenderprocedure waren zij in gesprek met gemeente én marktpartijen. De ervaringen van het proces van het Zuidgebouw zijn samengevat in een brochure 'In gesprek met de omgeving bij complexe projecten/ Welke buurman wil je zijn?' (zie bijlage). Kern van deze aanpak is dat het **eindbeeld niet vast staat, iedereen gelijkwaardig is en je eerlijk, open en betrouwbaar bent.** Je bent continu met elkaar in gesprek, belangrijk hierbij is dat alle deelnemers wel willen deelnemen aan het gesprek (met elkaar in plaats van tegen elkaar). Anders is er geen goede basis voor samenwerking.

Waarom is het voeren van een gesprek nu zo belangrijk?

Alleen dan kun je doorvragen en '**de vraag achter de vraag**' en het '**waarom**' achterhalen en blijk je uiteindelijk vaak dichterbij elkaar te zitten dan je van te voren denkt. Daarmee verschuift de focus van het 'wat' naar het 'waarom', van 'positie' naar 'belang', van 'detail' naar 'gedeeld verlangen', van 'systeemwereld' naar de 'bedoeling' en van 'oplossing' naar 'doel'. Al deze woorden worden door elkaar gebruikt in deze notitie, maar hebben dezelfde betekenis. Een voorbeeld uit de praktijk: Doel is vastgoed en een levendig maaiveld. Dan kun je een oplossing voorschrijven: maak 6 entrees op maaiveld of het zo omschrijven dat er meerdere oplossingen mogelijk zijn: de plint moet bijdragen aan een levendig maaiveld.
Essentie is dat je een gesprek niet kunt winnen, zoals een debat, maar uitgaat van het idee dat alle deelnemers een deel van het antwoord hebben en zo samen tot een betere oplossing komen[1]. Dat dit in de praktijk best ingewikkeld is gezien alle verschillende belangen is logisch, maar zeker mogelijk.

1 Noelle Aarts in "dialogen lopen meestal op niets uit" 3 september 2015

Vroegtijdig open proces

We hebben een proces bedacht om zowel de markt, ambtenaren, stad én raad vroegtijdig met elkaar in gesprek te brengen om zo achter het gezamenlijke 'waarom' van de opgave te komen en te voorkomen we het 'wat' gaan voorschrijven. Dit zorgt voor zekerheid vooraan in het proces door consensus over de 'waarom'-vraag. En als er geen consensus is, is dit ook al in een vroeg stadium duidelijk. We kwamen hierop door voort te bouwen op onze ervaring bij het Noord- en Zuidgebouw.

Theoretisch model

Om een project te laten slagen heb je expertise, maatschappelijk draagvlak en kaders nodig. Daarnaast komen in het project drie groepen bij elkaar: de stad, waarvoor we het project doen, ambtenaren die het project uitvoeren en politici die keuzes maken.

Onderstaand denkmodel is de basis geweest om tot een proces te komen om iedereen in een vroegtijdig stadium bij elkaar te brengen. Het model kijkt naar waar groepen elkaar vinden, op inhoud (verstand van / ervaring met) maar ook qua onderling contact, zoals in netwerken of door werkrelatie. Dit is verbeeld door de overlap van de bollen.

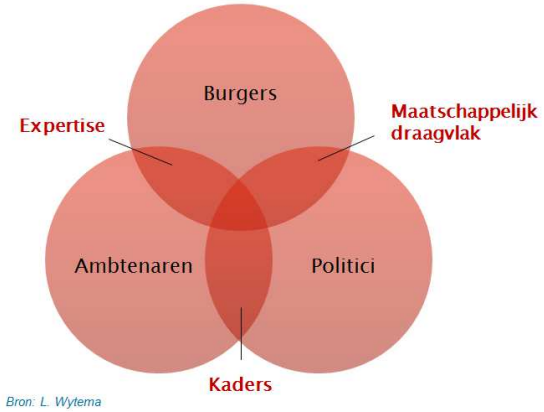
Het denkmodel gaat er vanuit dat groepen van nature minder kennis hebben van, of harder moeten werken voor inhoudelijke expertise, maatschappelijk draagvlak of kaders als wet en regelgeving hebben. Dit maakt dat de groepen automatisch van elkaar afhankelijk zijn omdat ze op een bepaald gebied een achterstand hebben.

Raadsleden vormen een lekenbestuur. En weinig **wethouders** hebben gestudeerd voor exact hetgeen ze in hun portefeuille krijgen. Qua inhoudelijke voeding (expertise) zijn politici afhankelijk van de inbreng van ambtenaren en de stad/ burgers.

Ambtenaren maken geen direct deel uit van het publieke debat dat plaatsvindt in de raadzaal, via partijstructuren en in buurthuizen. Om inzicht te hebben in en mee te bouwen aan maatschappelijk draagvlak moeten ze letterlijk en figuurlijk 'naar buiten'.

Burgers (inwoners, bedrijven, …) zijn niet ingevoerd in kaders als wet- en regelgeving, bestuurlijke procedures, technische mogelijkheden, simpelweg omdat ze niet op de hoogte zijn van de (interne) informatiestroom van ambtenaren en politici. Dus daarin moeten ze meegenomen worden.

Door juist alle groepen voordat de zoektocht naar een marktpartij begint bij elkaar te brengen kun je deze kennis- of contactachterstand in een vroegtijdig stadium voorkomen en dit zorgt voor zekerheid aan het begin van het proces. Of voor onzekerheid, maar dan kun je nog op tijd bijsturen of in het uiterste geval stoppen.

Proces toetsen in expertronde

Aanvullend op de methode bij het Noord- en Zuidgebouw krijgen de stad en de raad bij het Smakkelaarsveld een rol vóórdat de zoektocht naar een marktpartij start. Het idee was om eerst in aparte sessies iedereen te bevragen over het Smakkelaarsveld, dan een aantal gezamenlijke sessies (stad, markt, ambtenaren, raad) waar de 'waarom' vraag centraal staat en om daarna vervolgtraject vorm te geven. Hierbij stond de uitkomst nog volledig open, dus ook of er überhaupt een gebouw en daarmee een tender zou komen.

We stonden voor de volgende vragen:

- Gaat dit proces werken?
- Moet je iedereen vooraf bij elkaar brengen?
- Leidt het tot te veel onduidelijkheid als de uitkomst nog volledig open ligt?
- Waar moeten we op letten?
- Hoe kun je er voor zorgen dat de gemeenteraad partner in het gesprek wordt en tegelijk zijn controlerende taak goed kan uitvoeren?

Om deze vragen te kunnen beantwoorden hebben we een expertronde gehouden.

Aanpak expertronde

In de expertronde hebben we het proces dat wij voor ogen hebben voor het Smakkelaarsveld getoetst bij verschillende experts, van marktpartijen tot deskundigen op het gebied van participatie. In de gesprekken verzamelden wij ervaringen, kennis, methodes en tips. De gesprekken hadden het karakter van een semi-gestructureerd interview. Aan de experts is vooraf informatie toegestuurd.

Uitkomsten expertronde

Juist op deze ingewikkelde plek die van niemand en iedereen is en met zijn verleden moet je, vóórdat de tender start, een gezamenlijk en open planproces hebben om zo tot het beste eindresultaat te komen en afbreukrisico te voorkomen. Een proces waarbij het 'waarom' voorop staat en je daarover vroegtijdig gezamenlijk in gesprek gaat met stad, raad, ambtenaren en de markt. De geconsulteerde experts geloven in het voorgestelde proces. Het vraagt nog wel een detailleringsslag. Ook moet vooraf een aantal essentiële keuzes gemaakt worden en de randvoorwaarden moeten worden vastgesteld. Laat niet alles open en maak een duidelijke keuze dat er vastgoed op deze plek komt in verband met financiën en woningbouw, of zorg voor andere financiële middelen/verevening.
Voor de raad is het goed om keuze te hebben in de rol die zij in het proces krijgt (van geïnformeerd worden tot volledig deelnemen aan het gesprek). Het hele rapport met de resultaten van de expertronde is te vinden in bijlage 3.

AANBEVELINGEN

➔ Harde randvoorwaarden zijn politiek geborgd

De experts geven aan dat het belangrijk is dat de harde (technische) randvoorwaarden en globale kaders helder zijn voordat je gesprekken met de stad gaat voeren. Ook moeten deze kaders **politiek geborgd** zijn. Als dit niet zo is, dan leidt dit tot onduidelijkheid en teleurstelling. Het moet helder zijn waar nog wel met de stad over gesproken kan worden en waarover niet meer. Zo is het vertrekpunt voor iedereen duidelijk en hetzelfde.

➔ Een gezamenlijk traject: procesarchitectuur

Experts benadrukken dat een vooraf uitgedacht proces noodzakelijk is om tot een goed resultaat te komen. Gezien de geschiedenis van de plek (bieb++) benadrukken de experts dat het extra belangrijk is om hier vóór de start van de tender een open en gezamenlijk traject te doorlopen. Zorg voor een **uitgewerkte aanpak** met **duidelijke ijk- en beslismomenten**. Denk vooraf goed na wanneer het proces geslaagd is. Kies voor een stapsgewijze aanpak. Vooraf moet duidelijk zijn wie er meedoen en wat hun **rol** is. De **spelregels** moeten duidelijk zijn. Hiervoor is het nodig dat iedereen dezelfde informatie heeft. Met elkaar in plaats van tegen elkaar. Iedereen heeft dezelfde kennis, randvoorwaarden en spelregels. Let op de tijdsbesteding van mensen → je kunt beter één lange avond knallen dan 7 korte avondjes. **Verwachtingsmanagement** is heel belangrijk. Het moet vooral ook **leuk** zijn en moet natuurlijk wat opleveren. Leg ook goed vast waar je het eens over bent en bespreek waar je het niet over eens bent.

➔ Ga op zoek naar 'de vraag achter de vraag' = het 'waarom'

Om van het '**wat**' (wensen op detailniveau, bijvoorbeeld reuzenrad) naar het '**waarom**' (gedeeld verlangen op abstracter niveau, bijvoorbeeld een vermaak/levendigheid) te gaan is het noodzakelijk om een goed gesprek te voeren. Als je de vraag achter de vraag kunt achterhalen weet je pas echt wat er speelt en zijn er **vele oplossingen mogelijk** in plaats van één. Een voorbeeld uit de praktijk: Doel is vastgoed en een levendig maaiveld. Dan kun je een oplossing voorschrijven: maak 6 entrees op maaiveld (wat) of het zo omschrijven dat er meerdere oplossingen mogelijk zijn: de plint moet bijdragen aan een levendig maaiveld (waarom).

Wees **open, eerlijk en leg uit**, dat is volgens de experts van belang voor een goed gesprek. Nieuwsgierig zijn naar elkaar, verplaatsen in elkaar, open staan voor verandering zijn hierbij essentieel. Hiervoor is het nodig om een **goede visie op hoofdlijnen** en vetrekpunt te hebben en dat de harde randvoorwaarden duidelijk zijn.

➔ Betrekken raad (keuzemodel voor proces)

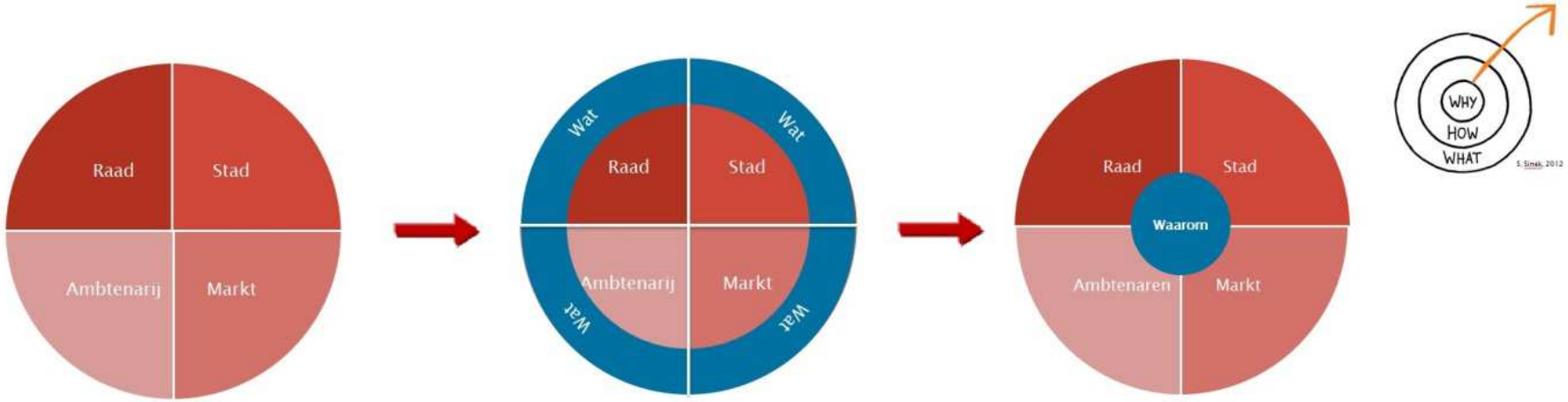
De wijze van betrekken van de gemeenteraad in Utrecht is een **zoektocht en leerproces**. Er zit veel verschil in de wijze waarop ze betrokken willen/ kunnen worden tussen de raadsleden; **toehoorder versus gesprekspartner** en alles daar tussenin. Geef raadsleden de **keuze** om deel te nemen aan het gesprek, toehoorder te zijn of alleen geïnformeerd te worden.

STAPPEN VOOR PARTICIPATIE SMAKKELAARSVELD

Overkoepelende visie

Wat wij merken, uit alle informatie die wij tot nu toe verzameld of ontvangen hebben, is dat als er over het Smakkelaarsveld gesproken wordt er veelal over het 'wat' (de oplossing) gesproken wordt: een reuzenrad, herbouw De Utrecht, een 24/7 winkel, een speelplaats voor mindervalide kinderen. Er zijn veel verschillende wensen op een hoog detailniveau, waardoor de kans om tot overeenstemming (en dus een goed plan) te komen klein is. En de kans op tegenstelling en teleurstelling groot. Om tot overeenstemming en een goed plan te komen is het belangrijk het 'waarom' te achterhalen (waarom wil je een reuzenrad/de Utrecht/speelplaats?). Door gezamenlijk met de stad, raad, ambtenaren en markt het 'waarom' te bepalen creëer je consensus over de bedoeling van het Smakkelaarsveld. En als er geen consensus is, is dit ook al in een vroeg stadium duidelijk. Dan kun je op tijd bijsturen of, in het uiterste geval, stoppen.

Vanuit het waarom van de opgave gaan marktpartijen met hun expertise aan de slag, om uiteindelijk tot plannen op detailniveau (het 'wat') te komen. En daaruit kunnen we de beste kiezen.

Stappenplan

Voorfase met gemeenteraad

De raad wordt bij voorkeur in een technische sessie (liefst ruim de tijd, 2 uur) bijgepraat over:

1. De uitkomst van de marktconsultatie, expertronde participatie en de stedenbouwkundige analyse
2. De technische randvoorwaarden, eisen en de te maken keuzes voorafgaand aan vervolgtraject
3. Vaststellen (technische) randvoorwaarden met de raad (wat kan niet meer met de stad besproken worden)
4. Wie doet er mee met het traject 'Utrecht maken we samen: de stad, markt, ambtenaren én raad met elkaar in gesprek'. Bespreken en uitwerken rol van de raad in proces Smakkelaarsveld (informeren, toehoorder, deelnemer, of?). Samen dit proces op maat maken

Gezamenlijke fase: stad, markt, ambtenaren en raad

1. Directe omgeving bijpraten over de plek en harde randvoorwaarden
2. Buzzperiode (digitaal) dat er wat aankomt op Smakkelaarsveld en gericht mensen uitnodigen
3. a. bijpraatsessie om het gebied en de kaders te leren kennen (bijvoorbeeld wandeling). Voor: stad, ambtenaren, marktpartijen en raadsleden
   b. waaromsessie(s) met stad, ambtenaren, marktpartijen en raadsleden
4. Samenstellen van kleinere groep met commitment gedurende de hele tenderperiode.

Doel: gezamenlijk procesbrief maken voor tender met hierin harde randvoorwaarden, eisen, wensen en aandachtspunten.

Vragen die in de 'waaromsessie(s)' aan de orde kunnen komen zijn onder andere: Wat is de identiteit van het Smakkelaarsveld? Wat is de bijdrage van deze plek in en aan de stad? Waarom ga je zo naar het Smakkelaarsveld? Wat is de bestemming van het Smakkelaarsveld? Wat maakt deze plek uniek? Voor wie is de plek? Wat kunnen we leren van het park in het verleden? Wat zijn de kansen? Waar maak je je zorgen om?

‘Ga op zoek naar de vraag achter de vraag’

‘De buurt is de beste toets voor een plan’

‘Houd het simpel’

‘Hanteer agree tot disagree als startpunt; alle wensen realiseren kan niet’

‘Het is procesarchitectuur’

‘Als je een open en transparante opstelling hebt, krijg je die vanzelf ook terug’

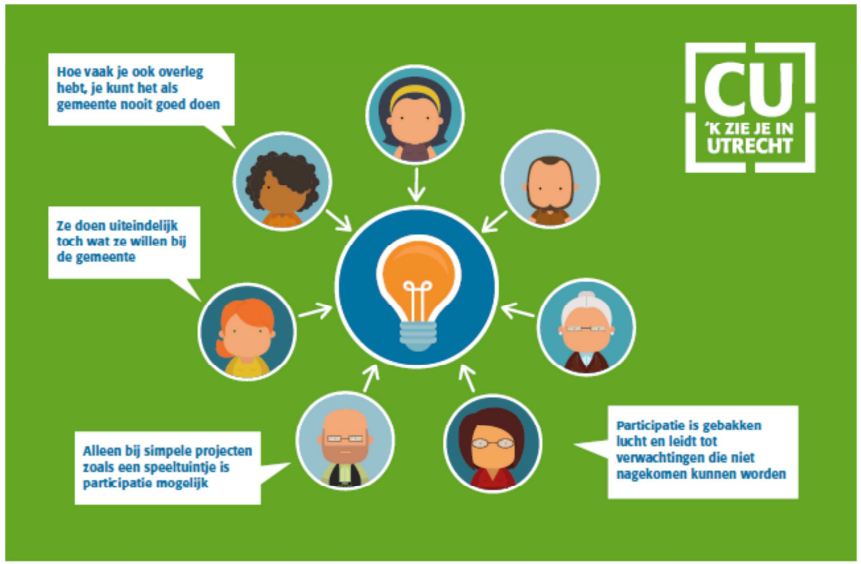
‘Met één verkeerde zin kun je het proces verpesten’

BIJLAGEN

Geïnterviewden:

Rode Wouw: Joop Hofman; omgevingsparticipatie, nieuwe verhoudingen tussen overheid en samenleving
Periklesinstituut/ Urban Dialogue: John Bijl en Bart Cosijn; (lokale) politiek en gespreksleider stedelijke gesprekken. Bart Cosijn is ook betrokken geweest bij het participatieproces van het Zuidgebouw
Gemeente Utrecht: Merel van Hall en Ellen Siegelaar; griffie gemeente Utrecht
Gemeente Delft: Lennart Harpe en Isodoor Hermans; projectdirecteur Spoorzone Delft en Wethouder Spoorzone Delft
Ruimtewijzer: Floris Marcus; procesarchitectuur, omgevingsparticipatie en dialoog, opstellen structuur en omgevingsvisies
De Ruimtemaker: Frans Soeterbroek en Fred Dekkers, drijvende krachten achter het netwerk van de Utrechtse Ruimtemakers
Financieel Opleidingsinstituut: Klaas Kroot; schrijver van het boek: Crowdfunding&Vastgoed: Het nieuwe financieren
BAM Bouw en Techniek: Gijs Leffers; betrokken bij verschillende projecten in het Stationsgebied (Stationsplein Oost en Zuidgebouw)
ABC Vastgoed: Marcel Loosen; conceptontwikkelaar bij ABC Vastgoed, ontwikkelaar van Het Platform (Zuidgebouw)
Urban Frameworks: Dominique Rethans; stedenbouw
Stijlgroep: Paul van Wijk; Landschapsarchitect

Brochure Welke buurman wil je zijn/ in gesprek met de omgeving bij complexe projecten

In gesprek met de omgeving bij complexe projecten?

→ **Het kan!**

Als projectleider, stadsmakelaar of gebiedsmanager werk je aan een project. Dan kom je bij het punt om de plannen te delen met de omgeving. Je wilt mensen er wel bij betrekken, maar twijfelt over een goede afloop.

Bijvoorbeeld omdat:

- Er weinig tijd is.
- Het plan ervaren wordt als een inbreuk op het leefgenot van de omgeving.
- Er weerstand is uit het verleden.
- Het project in het belang is van de stad, maar botst met belangen van de directe omgeving.
- Je te maken hebt met belangen van meerdere partijen (belangengroepen, ontwikkelaar, grondeigenaar, eindgebruiker, ...).

Je denkt nu waarschijnlijk dat informeren hier beter is dan kiezen voor participatie. Toch hebben wij gemerkt dat de omgeving echt betrekken WEL kan. We leggen uit hoe wij denken dat je met enkele stappen een heel ander resultaat kunt bereiken.

Wie zijn wij?

Heleen Wijtmans
Projectleider Zuidgebouw, Stationsgebied, gemeente Utrecht.

Carlijn van Campenhout
Communicatieadviseur Zuidgebouw, Stationsgebied, gemeente Utrecht.

De tien stappen op de volgende pagina zijn het resultaat van onze ervaringen bij het tot stand komen van het Zuidgebouw.

Wil je meer weten?
Kijk op **cu2030.nl** of neem contact met ons op via **stationsgebied@utrecht.nl** of **030 – 286 9650**

→ Tien stappen voor een beter resultaat

1
Kijk kritisch naar je eigen houding
Het is belangrijk echt iets anders te doen in je houding. Richt je niet alleen op het proces en de inhoud. Het gaat om de mens, om begrip, om gehoord en gezien worden. Dit moet je in woorden en gedrag terug laten komen. Mensen prikken er doorheen als woorden en gedrag niet overeen komen.

2
Het vertrekpunt is helder, het eindresultaat is open
Creëer ruimte in je plan, zorg ervoor dat er nog iets is om over mee te denken. Maar wees ook heel duidelijk over de kaders die al wel vastliggen. Alleen luisteren naar de ideeën en wensen vanuit de omgeving is niet genoeg. Je moet er wel iets mee doen. Is de vraag onhaalbaar? Wees daar dan ook duidelijk over.

3
Maak gebruik van de omgevingsexperts
Deze mensen kennen deze omgeving niet uit een boekje, zij leven er echt. Gebruik deze waardevolle kennis om je plan beter te maken.

4
Bereid je goed voor
Een goede voorbereiding is van groot belang. Je kunt altijd, in welk stadium dan ook, mensen betrekken bij een project in hun omgeving. Ook al is de rol nog zo klein. Je moet echter wel goed weten wat je wilt. Met welke mensen wil je praten? Wat vraag je aan de mensen? Welke rol krijgen zij? Waar kunnen ze precies over meepraten?

5
Geloof in je plan
Wanneer jij zelf gelooft in de meerwaarde van je project, dan wordt jij de beste ambassadeur voor deze verandering.

6
Stel je eigen verwachtingen bij
Verwacht niet van tevoren dat je iedereen tevreden krijgt. Bedenk wat voor jouw plan haalbaar is.

7
Zorg voor wederzijds commitment
Zorg voor een vaste groep waarbij de deelnemers zich committeren aan elkaar, aan het project en aan de spelregels. Dit geeft veiligheid en continuïteit.

8
Wees open, eerlijk en leg uit
Durf alles direct op tafel te leggen, ook de vervelende dingen. Elk besluit moet uitlegbaar zijn. Geef ook tijd en ruimte voor de emoties die hierop volgen. Blijf dit doen gedurende het proces. Hiermee zorg je dat er van beide kanten geen verborgen agenda's zijn en creëer je vertrouwen en begrip voor elkaar.

9
Maak het leuk
Denk na over de vergaderruimte, de sfeer, neem wat lekkers mee en kies voor een gesprek in plaats van een presentatie. Zorg dat het meedoen niet voelt als corvee. Waardeer de tijdsinvestering van de groep.

10
Investeer in de relatie
Doe een stapje extra. Toon interesse in de mensen. Begrijp en erken dat mensen op de hoogte willen zijn van wat er in hun directe leefomgeving gebeurt en dat jouw plan een inbreuk kan zijn op hun leefgenot. Neem de moeite om te blijven uitleggen als dat nodig is. Kom afspraken na. Wees betrouwbaar in alles wat je doet.

Deze tien stappen zijn op meerdere situaties toepasbaar. Denk aan de samenwerking met je collega's, andere organisaties of privé.

Welke buurman wil je zijn?

→ Participatie bij het Zuidgebouw

Soms lijkt het of participatie door complexe omstandigheden niet mogelijk is. Kan je dan tegen de omgeving zeggen; 'Jammer maar helaas, volgende keer beter'?

Als de beïnvloedingsruimte zeer beperkt is, er weinig tijd beschikbaar is en er zeer tegenstrijdige belangen zijn, dan wordt participatie al gauw een 'wassen neus'. Toch moet dat anders kunnen, was de mening van het projectteam Zuidgebouw. Wij willen niet eindigen bij *agree to disagree*.

Op het dak van het toekomstig bus- en tramstation, naast Utrecht Centraal komt het Zuidgebouw. Uit een marktconsultatie bleek dat het een toplocatie is en ontwikkelaars volop kansen zien. Voor de gemeente geeft de locatie financiële en stedenbouwkundige voordelen. Maar er wonen en werken ook mensen. Deze mensen willen geen gebouw voor hun raam. Ook zitten zij al jaren in de bouwoverlast van de renovatie van het stationsgebied, wat hun relatie met de gemeente heeft gekleurd.

Het kan wél

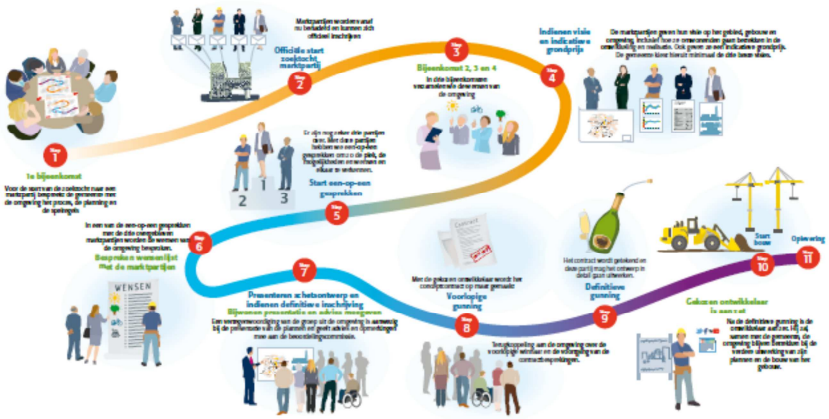
Met diverse experts op het gebied van participatie en communicatie bespraken wij deze case. Daaruit kwam naar voren dat het gesprek aangaan met de omgeving altijd mogelijk is, juist als de ruimte om er over mee te praten zo beperkt is. Het gaat uiteindelijk ook om begrip, om gehoord en gezien worden. Met die houding zijn we aan de slag gegaan. Zo hebben we de eerste keer persoonlijk bij de mensen aangebeld om hen uit te nodigen. We zijn de eerste bijeenkomst begonnen met *agree to disagree:* als je niet wilt dat dit gebouw er komt, dan hebben we daar de officiële inspraakprocedures voor. In dit traject willen we, als het gebouw er wel komt, kijken hoe we dat nog beter kunnen maken. In plaats van een presentatie te geven, zijn we als buren rond de tafel gaan zitten. Ook zorgden we ervoor dat de vragen die niet over ons project gingen werden beantwoord. We deelden met de groep na een tijdje ook vertrouwelijke informatie.

Experiment geslaagd

Terugkijkend vinden wij het een geslaagd experiment. Mensen wilden het gebouw niet, toch zijn ze constructief met ons in gesprek gegaan. De ontwikkelaar heeft de participatie als meerwaarde ervaren en heeft de belangen meegenomen bij het maken van zijn ontwerp. De bal ligt nu bij de ontwikkelaar en de participatiegroep. Natuurlijk blijven wij als gemeente betrokken bij dit proces.

→ Proces Zuidgebouw

Hoe je je participatieproces inricht, is voor ieder project maatwerk. Het bijzondere bij het Zuidgebouw is dat de participatie en de zoektocht naar een marktpartij tegelijkertijd lopen. Hieronder als voorbeeld ons proces in een tekening.

Heleen Wijtmans:

"Om te veranderen moet je af en toe wat spannends doen."

"Soms denk ik, is het wel zo bijzonder wat we hier bij het Zuidgebouw hebben gedaan? Wat we deden is een normaal gesprek voeren, we spraken ***met*** elkaar in plaats van ***tegen*** een instituut of ***tegen*** een groep omwonenden. We zijn uit de anonimiteit gekomen, iedereen is mens geworden.

Open en transparant zijn en tegelijk een vertrouwelijke aanbestedingsprocedure doorlopen, heeft bij mij wel voor slapeloze nachten gezorgd. Maar om te veranderen moet je af en toe wat spannends doen. Het lastige is, dat het niet meetbaar is wat het daadwerkelijke effect van dit traject is geweest op het gebouw als het er eenmaal staat. Toch weet ik zeker dat de participatiegroep een positieve invloed heeft gehad op het uiteindelijke ontwerp van het Zuidgebouw. Ik hoop dat zij dat ook zo hebben ervaren."

Lessen voor de volgende keer

Met een groepsgesprek en diepte-interviews hebben we het participatietraject bij het Zuidgebouw afgesloten. We leerden:

- **Het is maatwerk** Elk onderwerp is anders en ook de omgeving. Kijk daarom steeds naar wat en wie voor jouw traject belangrijk zijn.
- **Heterogene en grotere groep** Zorg dat je participatiegroep uit zoveel mogelijk verschillende personen bestaat met verschillende aandachtsgebieden en gebruikservaringen.
- **Tijdige betrokkenheid van de politiek** Dit geeft stabiliteit in het proces en aan de kaders.
- **Vroeg in het proces** Betrek de omgeving zo vroeg mogelijk in het proces om echt wat te kunnen bieden in de participatie.
- **Tijdsintensief** Deze aanpak kost de participatiegroep en jou als projectleider veel tijd. Kijk waar het efficiënt(er) kan (bijvoorbeeld mailen in plaats van bij elkaar komen). Maar onthoud: persoonlijke tijdsinvestering in elkaar levert een betere relatie op.
- **Geen weg terug** Kies je eenmaal voor deze vorm van participatie dan kan je daarna niet meer terug naar alleen informeren, hoe lastig het soms ook is.

Het participatietraject voor het Zuidgebouw was nooit gelukt zonder: alle leden van de participatiegroep Zuidgebouw, Marion van der Voort (Bureau voor Gebiedscommunicatie), Bart Cosijn (Urban Dialogue), Laura Wytema (Fakton), de deelnemende marktpartijen en wethouder Victor Everhardt.

cu2030.nl

Uitgave: Stationsgebied, gemeente Utrecht, november 2015. **Disclaimer:** aan deze tekstie informatie kunnen geen rechten worden ontleend. **Beeld Zuidgebouw:** Architect Ventholen CS architecture+urbanism, Impressie A2 Studio.

Bijlage 6a: Samenvatting stedenbouwkundige analyse

'While space is defined as an area, a place is an attraction and a destination'

De opgave voor het Smakkelaarsveld is om deze ruimte tot een plek te maken die aantrekkelijk is en een bestemming op zichzelf. In het stationsgebied wordt de opgave vanuit drie kernwaarden opgebouwd: verbinden, herstellen en betekenis geven.

➔ Verbinden en herstellen

Het Smakkelaarsveld is een plek die altijd onderdeel is geweest van de lange lijnen in structuur van de stad. In de plannen van het stationsgebied ligt het nadrukkelijk aan de Stadscorridor en heeft het een **belangrijke rol in de route van binnenstad naar station**.
Het herstel van de Leidsche Rijn is een uitgelezen kans om de plek te laten verrijken en verbinden met de stad.
Met de nieuwe ontwikkeling is het van groot belang om het gebied weer te verknopen op niveau van de voetganger en de fietser. De ligging van de HOV-baan door en langs het gebied, als ook het uitgraven van de Leidsche Rijn werpen (nieuwe) barrières op. Deze obstakels, samen met de bestaande hoogteverschillen op het Smakkelaarsveld, vragen om ruimtelijke oplossingen om het gebied van eiland naar een **toegankelijk stukje stad** te transformeren. Verbindingen van oost naar west en van noord naar zuid zijn essentieel voor een duurzaam stuk stad.

➔ Betekenis geven

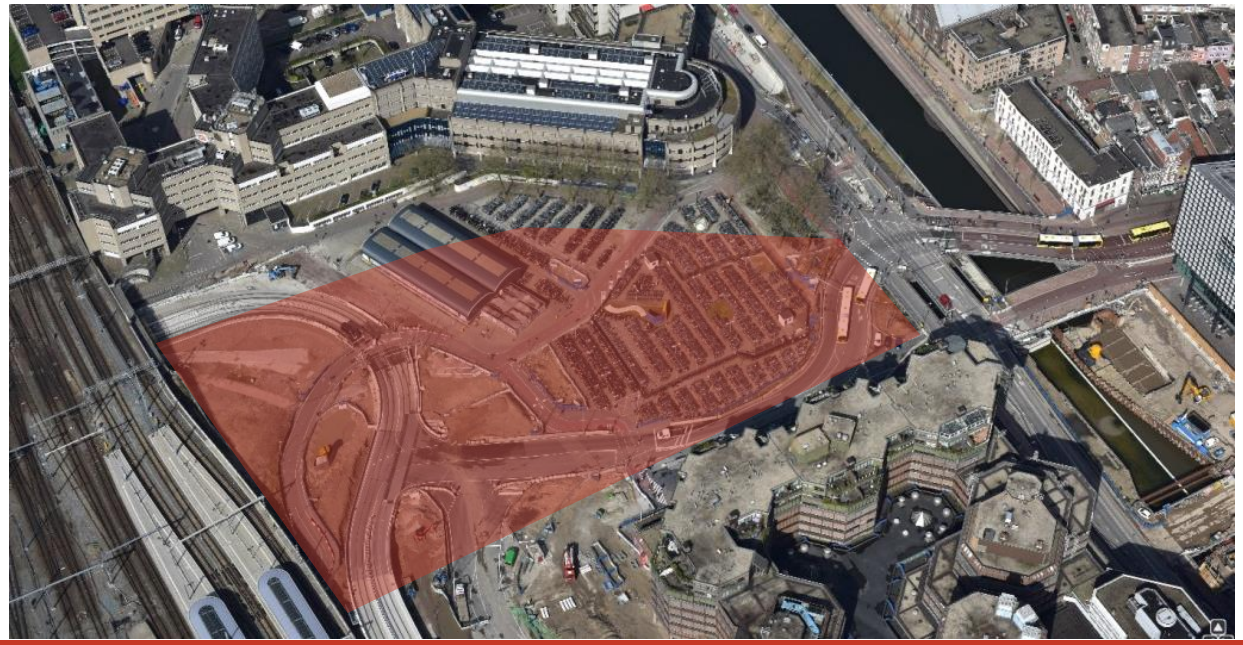
Wanneer we alle plekken in het nieuwe centrum beschouwen, dan rijst de vraag of dit dan de meest geëigende plek is voor een stadspark. De plek is beperkt qua maat en schaal. Heeft beperkingen op gebied van toegankelijkheid, als ook bezonning. Er zijn andere plekken in het (nieuwe) centrum waar met minder moeite, meer resultaat behaald kan worden. Zonder daarmee te zeggen dat hier geen groen kan of moet worden gerealiseerd.
Een succesvolle plek heeft aantrekkingskracht en is een bestemming op zichzelf. Zonder de Bibliotheek als publieke trekker moet de plek een **nieuwe identiteit en aantrekkingskracht** krijgen.
De opgave voor de plek is een stuk stad maken en geen eiland. Oude en nieuwe barrières moeten worden geslecht.

➔ De plek zelf

Er is op het Smakkelaarsveld een aantal **elementen die bepalend zijn voor de ontwikkeling** van deze plek: de HOV-baan, de kabels en leidingen, de zettingsvrije plaat, de ontsluiting van auto's/ expeditie via zuidelijke tunnelbuis van de Leidseveertunnel en het fietspad tussen HOV- baan en Smakkelaarsburcht. In de stedenbouwkundige analyse is bekeken wat de invloed van deze elementen op de beschikbare ruimte is. Bijvoorbeeld, het Smakkelaarsveld heeft ongeveer dezelfde maat als de speeltuin in het Griftpark.

Stedenbouwkundige analyse

Opgave Smakkelaarsveld 23 feb 2017

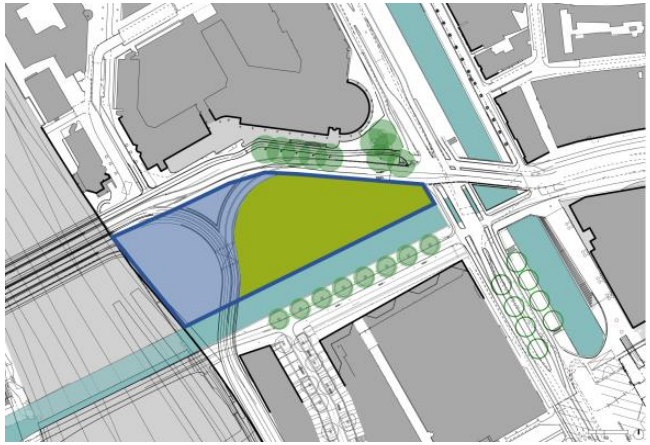
De opgave van Smakkelaarsveld!

Voor het Smakkelaarsveld staan we voor een uitdaging.

Het is een plek van niemand en van iedereen. Het is een plek met een (gevoelig) verleden. Het is een technisch complexe plek, maar een belangrijke plek in de stad.

Voor een succesvolle ontwikkeling is een heldere opgave met ambitie als ook budget nodig.

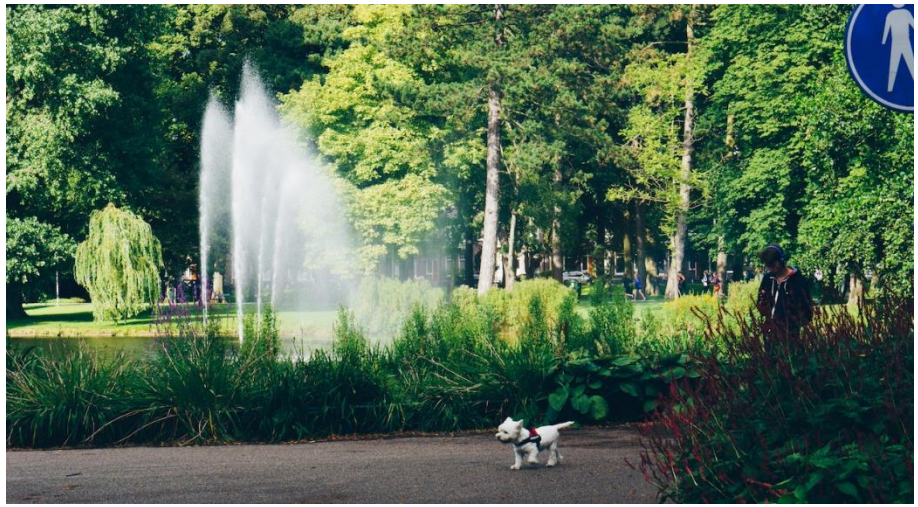
Inleiding

- Kwalitatief hoogwaardige (groene) verblijfsruimte
- Eventueel in combinatie met een (woon-)gebouw (motie)
- Zonder financieel budget aan de voorkant

Hoe uiteenlopend zijn de verwachtingen van een park op het Smakkelaarsveld?

Zeelandschap, David van de Kop

Wat het was

Verleden:

de plek is ontstaan uit en altijd verbonden geweest met lange lijnen in de stadsstructuur.

park van de 21e eeuw

Parkeernorm zo laag mogelijk (liefst 0)
Vertrekplaats voor fluisterbootjes

fontein

Goede, groene zichtlijnen vanuit trein op centrum
“sociaal” testbed
pop-up toepassingen: markt, muziekpodium,

openlucht theater

Groene daken
Gebruiksgroen (geen kijkgroen)

speelvoorzieningen voor kinderen

Bankjes, toilet, kiosk

bomen in de volle grond

Transparantie tussen singel en spoor,
behoud van zichtlijnen
Kunstwerk(en) terugbrengen
Goede oost-west verbindingen:
Brede doorgang voor fietsers en voetgangers onder het spoor/ Verbinding met parkeerterrein overzijde
Merwedekanaal

looproute naar Smakkelaarsburcht

Publieke functie

reuzenrad

Speeltuin voor minder valide kinderen
Markthal

woningen (sociale woningbouw)

Oplopend maaiveld

haventje

Combineren met een culturele functie
(of een markthal o.i.d.?)?
Kleine publieke functie in de plint (bijv. horeca)?
Openbare functie boven in gebouw,

bijvoorbeeld rooftopbar

fietsbrug over Leidsche Rijn

Fietsparkeren
Verdienlocatie
Aansprekende naam

icoon van duurzaamheid

Eyecatcher / landmark
Smakkelaarsplein
Kleinschalige horeca
Aansprekende naam

icoon van duurzaamheid

Eyecatcher / landmark
Smakkelaarsplein
Kleinschalige horeca supermarkt
Veel groen aan water
Stadsgamma
Skatebaan
Herbouw gebouw “de Utrecht”

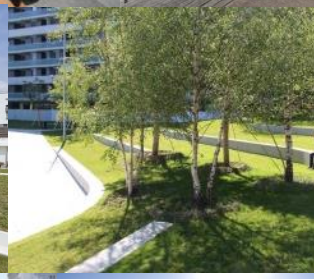

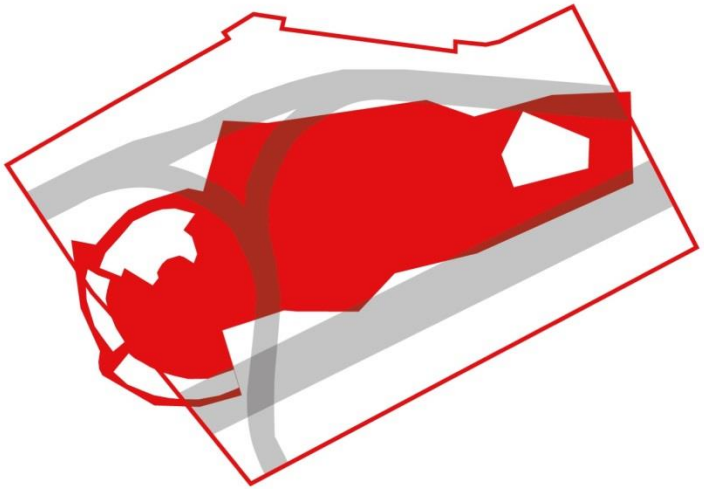

Hoe groot is het?

- Hoeveel ruimte is er op het Smakkelaarsveld
- Enkele schaalvergelijkingen van park of gebouw

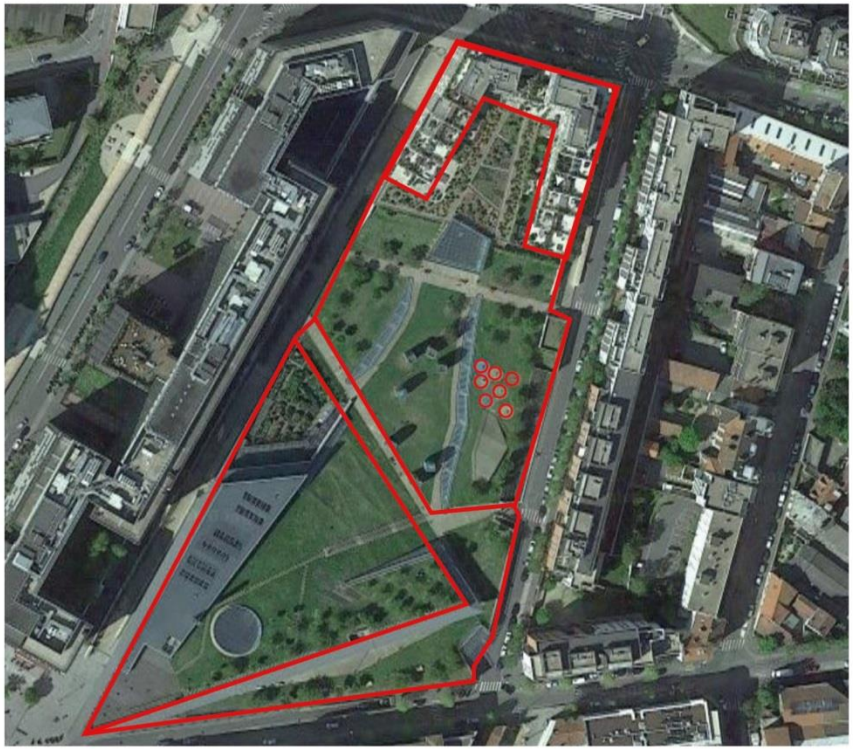

Griftpark - speeltuin

0 10 20 50

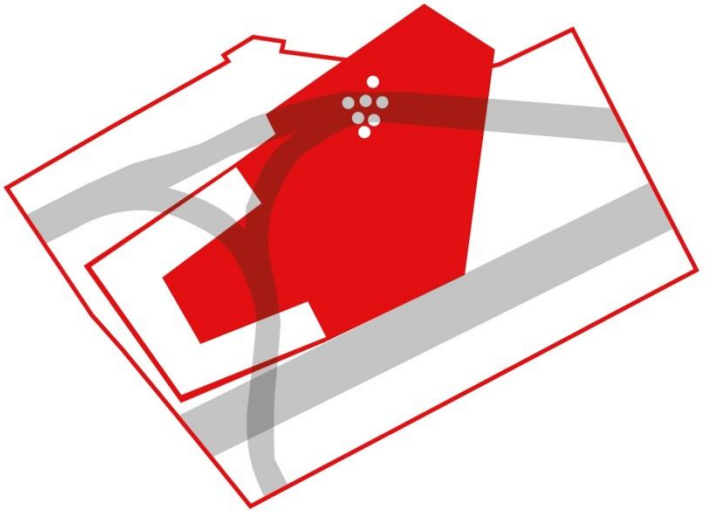

Jardin Vache Noire, Parijs

0 10 20 50

The northern part of the project is dominated by a housing program of eight floors opening onto the garden. Its volume is designed in the shape of terraces with large open terraces to the south and overlooking the Public Garden.

Client: Eiffage - Meunier Habitat
Title: New construction in place of an urban wasteland in the heart of town: multifunctional center «La Vache Noire», mixed used retail and housing
Team: Groupe-6 (mandatory, architecture) - François Leclerc (architect-urban planner ZAC de la Vache Noire) T+T (architect Multi Développement) - AVC-ARUP, Barbanel (engineer) - Agence TER (landscape) - ABEX - TBS (engineering)
Competition: 2003 - Delivary: 2007- Area housing: 600 sqm / 78 units
Building cost: € 113 M excl. VAT (2005 value)

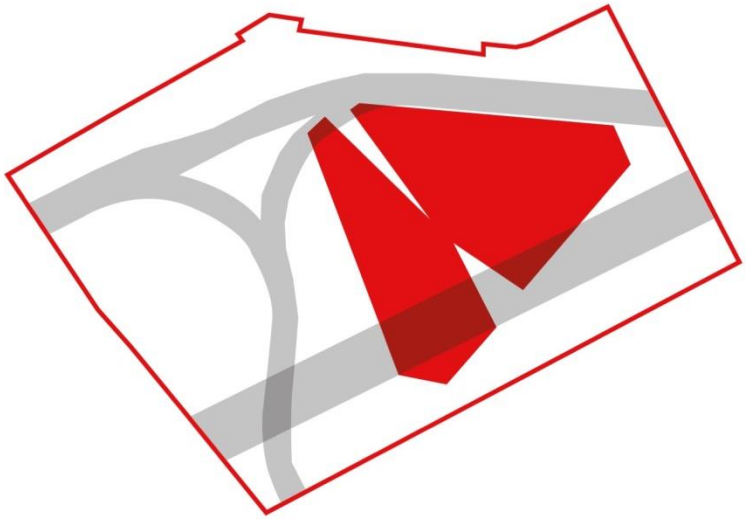

CU
'K ZIE JE IN UTRECHT

Jardim das Oliveiras (Porto)

0 10 20 50

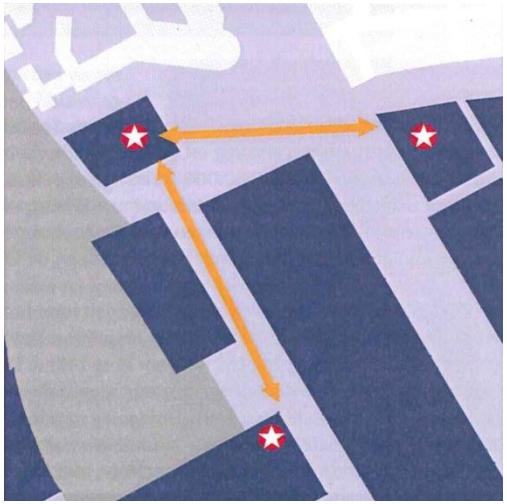
Passeio dos Clérigos was designed by the architect Pedro Balonas, and occupies a gross leasable area of 3,600 m2. Resulting from the complete overhaul of the former Praça de Lisboa square, Passeio dos Clérigos was created on a floor above the existing parking lot, creating a direct connection between two of the greatest attractions of the city: Torre dos Clérigos and Livraria Lello.

CU
'K ZIE JE IN
UTRECHT

Beleidskaders

masterplan

structuurplan

bestemmingsplan

Volgens het masterplan wordt de Stadscorridor een kralensnoer van publieke functies, waarbij de nieuwe invulling betekenis aan deze plek geeft.

Conform het structuurplan legt Smakkelaarsveld een visuele en fysieke verbinding tussen de stationsentree en de stad (via de openbare ruimte).

AMBITIE

Plek in de stad

Citaat Masterplan: “Het Smakkelaarsveld wordt van een openbaar gebied zonder verblijfskwaliteit voor de stedeling veranderd in de Poort tot de oude stad”. Naar **een hoogwaardige plek waar mensen graag willen verblijven en elkaar ontmoeten.**

De opgave is een ontwikkeling te maken **passend op de plek** in de stad. Zodat de ontwikkeling recht doet aan de plek aan de Stadscorridor, als ook aan de markante plek tussen OVT en binnenstad. Het karakter van de ontwikkeling gaat uit van de hoogstedelijkheid van het stationsgebied en de levendige omgeving, maar heeft ook oog voor de toekomstige (compacte) luwe locatie aan het water.

Herstellen Leidsche Rijn

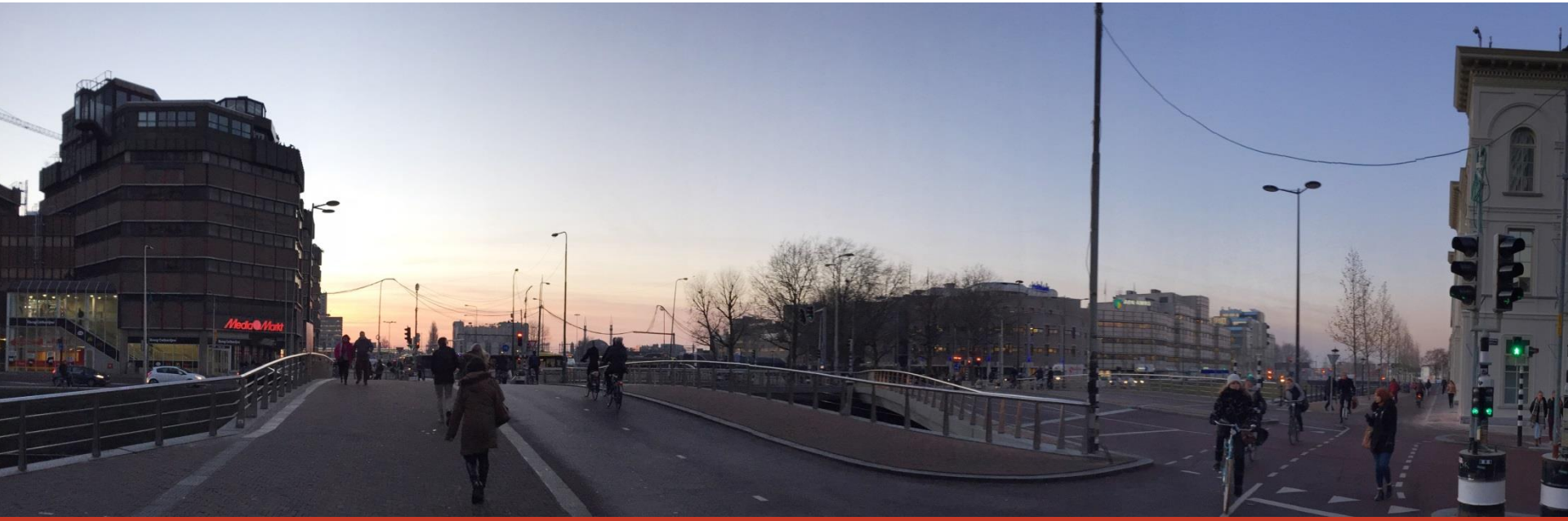

AMBITIE

Leidsche Rijn

Het **herstel van de Leidsche rijn** is een gegeven. Het water zelf, maar ook de kade vormen een impuls om de plek te verrijken en te verzachten. De gebruikswaarde en de belevingswaarde die hieruit voortkomen genereren een levendige verblijfs- ontmoetingsplek.

“While space is defined as an area,
a place is an attraction and a destination.”

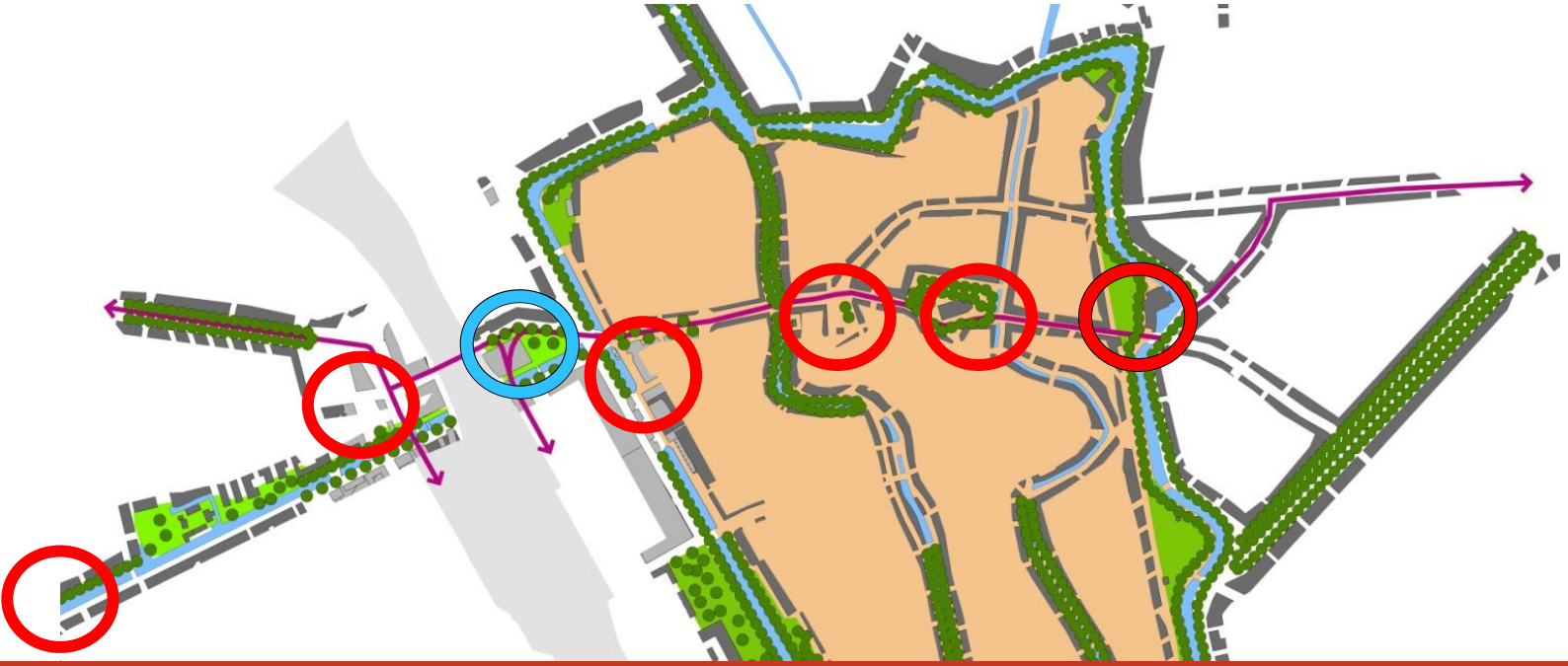

Plek in de stad

Stadscorridor – belangrijkste oost-westverbinding voor fietsers en voetgangers

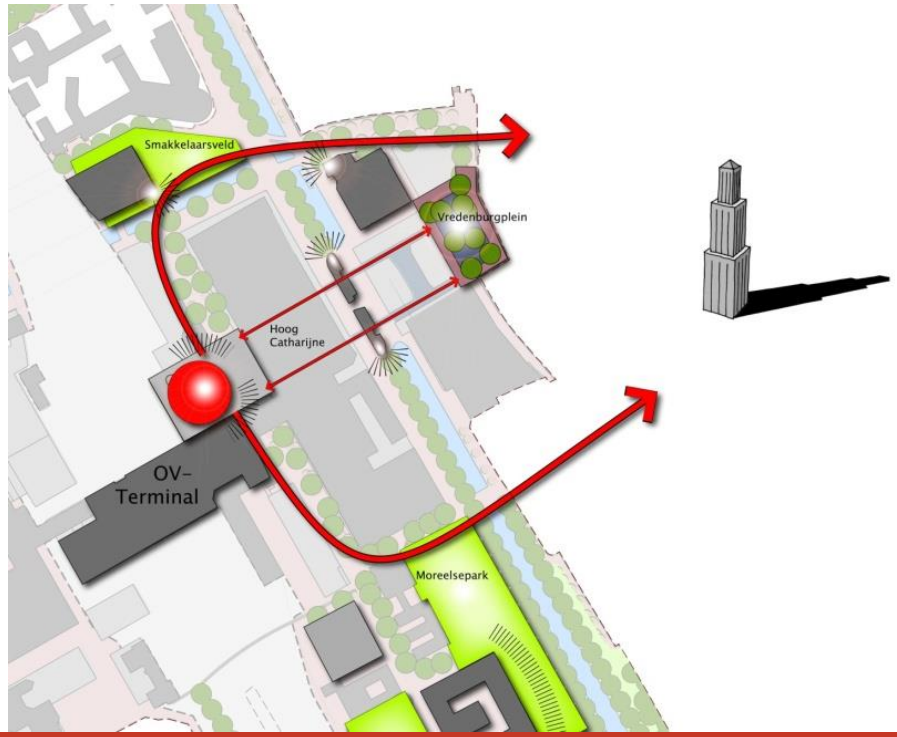
Nieuwe publieksvoorzieningen, woningen en commerciële functies begrenzen en begeleiden de route.

Smakkelaarsveld is de gezichtsbepalende plek ten oosten van het spoor als brandpunt van uiteenlopende sferen en activiteiten.

Betekenis

- Geen Bibliotheek meer op deze specifieke plek
- Kan de plek zonder publieke functie op route naar station?

AMBITIE

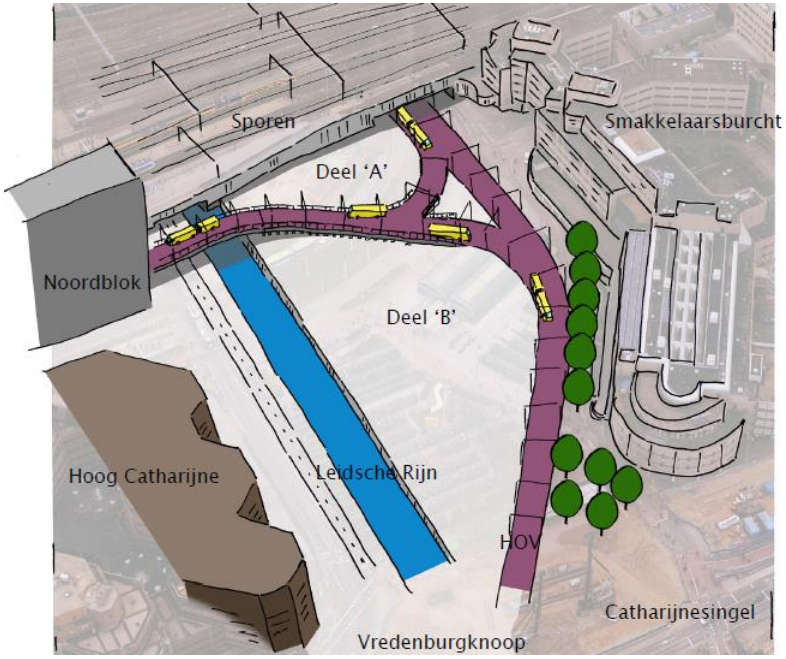
Betekenisvolle, publieke functie

Het Smakkelaarsveld krijgt **een betekenisvolle, publieke functie**. De plek zou met de Bieb++ een heldere identiteit in de stad hebben. Met wonen alleen, aan een groene ruimte ontstaat geen plek met betekenis. De bebouwing, de functies, de ruimte zelf, maar ook de mensen maken samen de plek. Het is belangrijk om de ontwikkeling meer te laten zijn dan de som van zijn delen. Vanuit place-making wordt gesteld: 'While space is defined as an area, a place is an attraction and a destination'. Kortom het toekomstig Smakkelaarsveld moet aantrekkingskracht hebben en een bestemming op zichzelf zijn. *[Utrecht maken we samen genereert input over wat deze plek uniek maakt in de stad].*

Verbinden

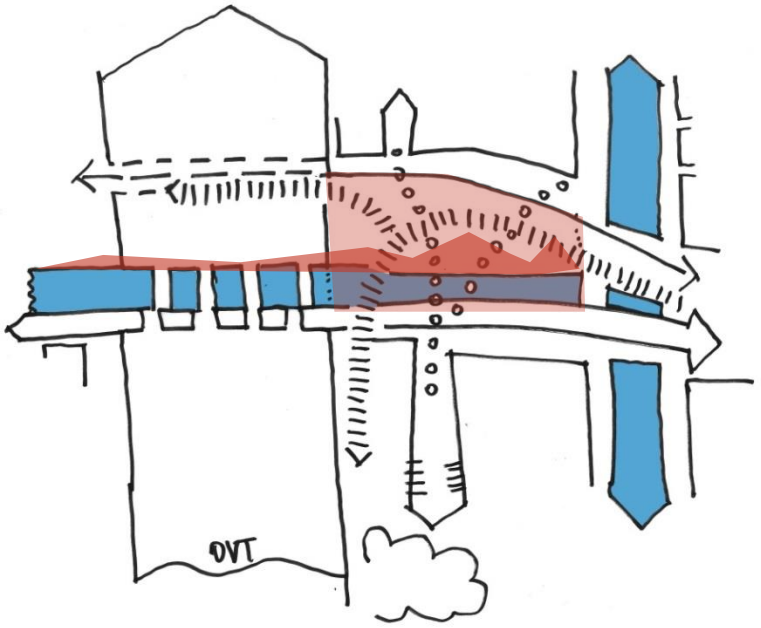
Nu in ontwikkeling stationsgebied:

- HOV-baan: onneembare barrière
- Leidsche Rijn: geeft de plek identiteit of wordt ook onneembare barrière

Kansen nieuwe planvorming:

- gebied beter verknopen op niveau voetganger en fietser (barrières slechten)
- Leidse rijn de plek te laten verrijken en verbinden met de stad

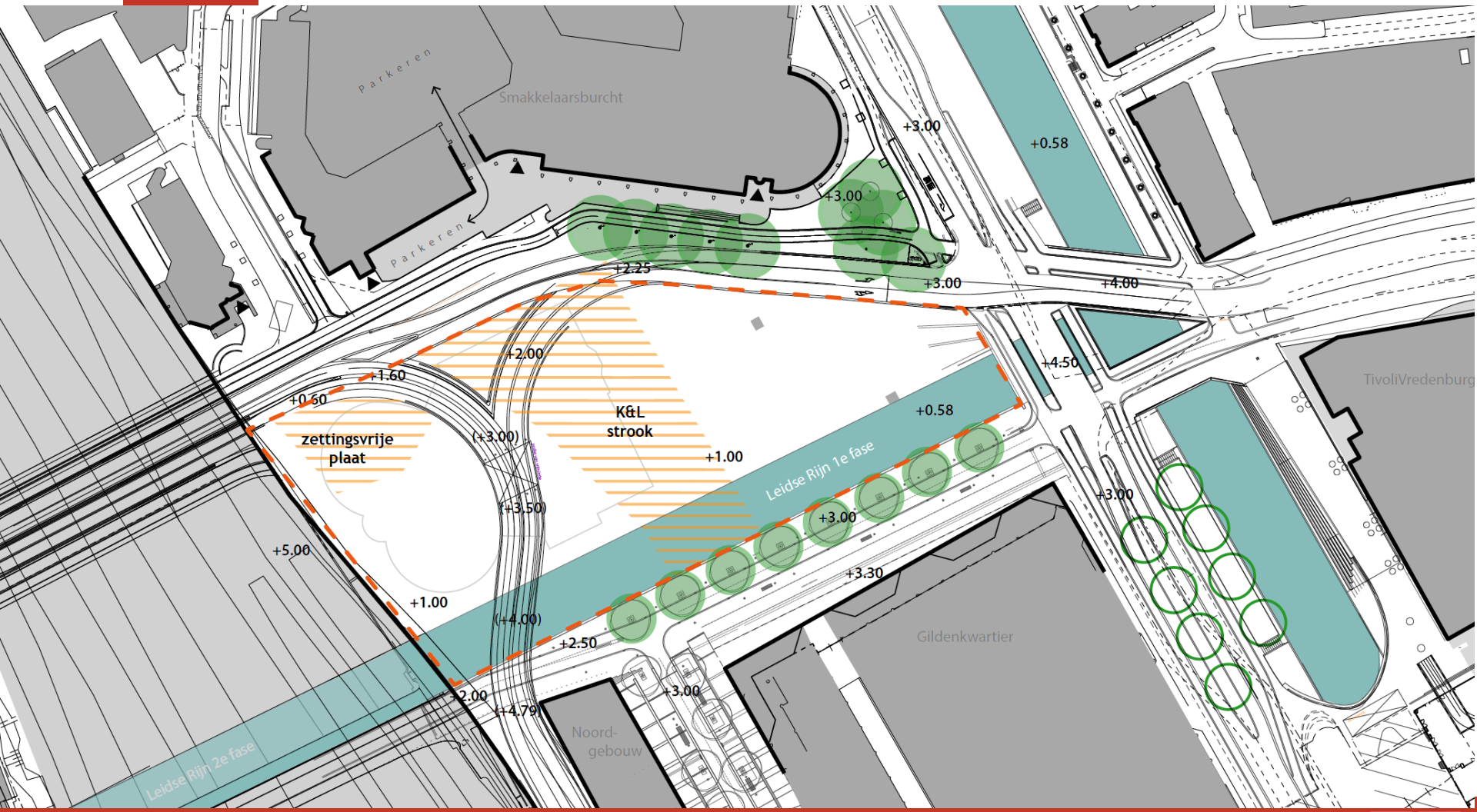

AMBITIE

Toegankelijk en verbonden

In de toekomst kunnen voetgangers en fietsers zich door het Smakkelaarsveld bewegen. Fijnmazige verbindingen en het slechten van (nieuwe) barrières vergroot de kwaliteit van het Smakkelaarsveld. De plek is **toegankelijk en onderdeel van het stedelijke netwerk**. Deze opgave hangt samen met technische eisen aan de HOV-baan en speelt in op de hoogteverschillen in het gebied.

Technische randvoorwaarden

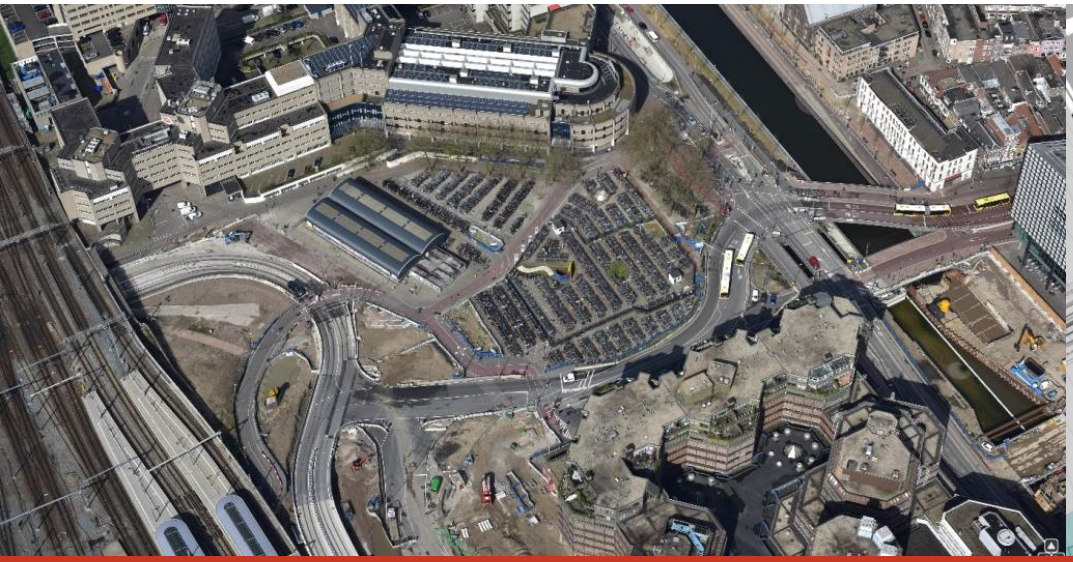
AMBITIE

Technische eisen

Ontwikkeling **houdt rekening met de technische eisen** in het gebied, zoals er zijn de HOV-baan, de zettingsvrije plaat, de kabels en leidingen, de ontsluiting (auto's en expeditie) via de Leidseveertunnel en het fietspad tussen HOV en Smakkelaarsburcht.

Technisch complexe opgave

- Hoogteverschillen bepalen veelal de relatie met de randen
- HOV-baan, Smakkelaarsburcht, fietspad
- Vooral bruggen aan de singel
- HC met drukste fietsroute en toegang Stationsplein Oost/OVT
- Spoortalud met tunnels

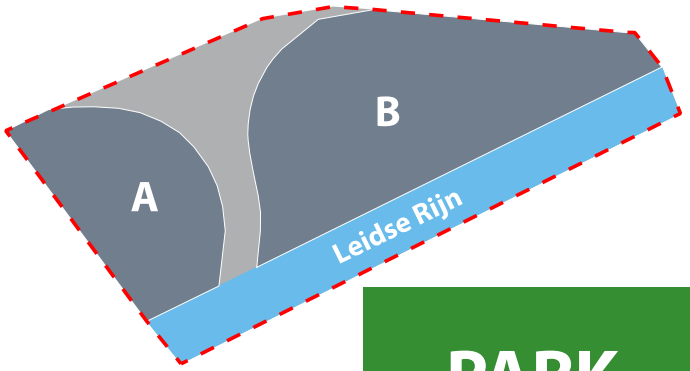

AMBITIE

Complexiteit & creativiteit

De ontwerpuitdagingen (op vlak van hoogteverschillen, geluid, trillingen en bezonning) vragen om **slimme en creatieve oplossingen** van de markt, wel in de geest van het beleid, maar wellicht (noodzakelijk) vernieuwender dan we nu weten, maar die in de complexiteit van de opgave logisch en passend zijn.

Bebouwing en park

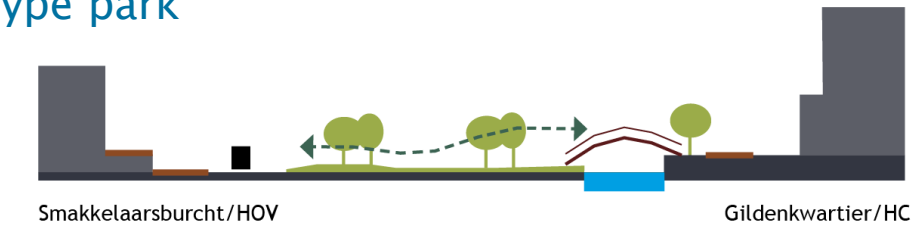
Zoeken naar creatieve oplossingen om een optimale inpassing van bebouwing in het gebied mogelijk te maken.

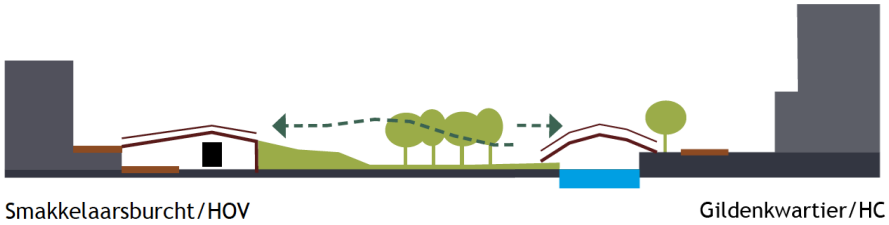
Het gebied niet zien als twee/drie delen (plot a en plot b) maar zien als1ontwikkelopgave.

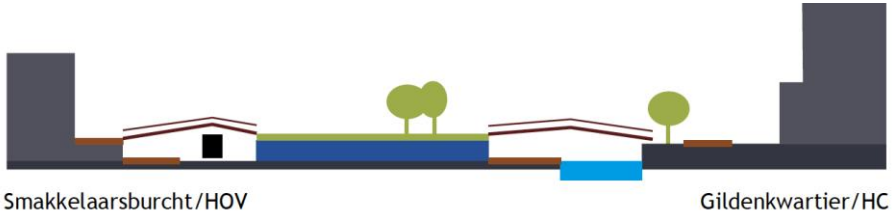
Ruimtelijke vingeroefeningen

Ze brengen potentie in beeld en geven inzicht in maat en schaal en gevoel bij de (on)mogelijkheden van de plek door gebruik te maken van:

- de uitdagingen van de plek (peilmaten, barrières, doorsnijding HOV)
- positie van de bebouwing en het type park
- reageren op de randen

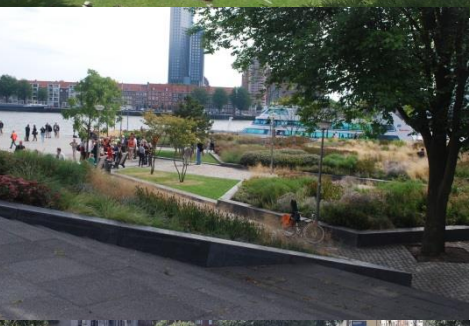

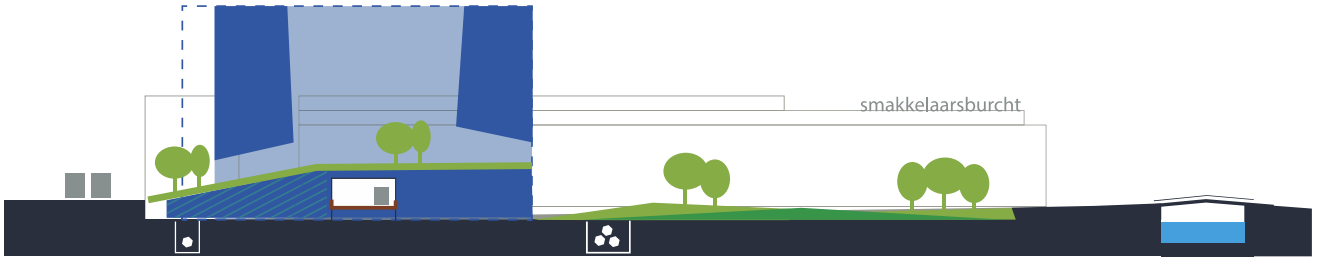
Vingeroefening 1

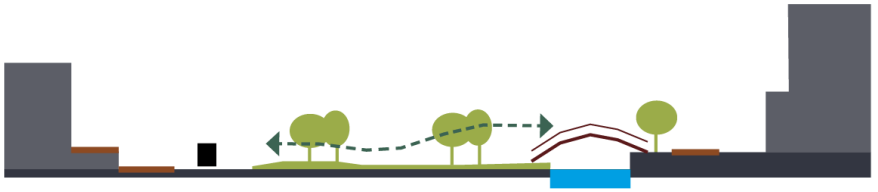

spoortalud nieuwbouw boven HOV K&L Catharijnesingel

Smakkelaarsburcht/HOV Gildenkwartier/HC

De bebouwing staat over de HOV-baan in lijn van de stationsstraat.

De bebouwing is de icoon, is de smaakmaker van “healty urban living” en legt een relatie met het park (bijvoorbeeld oplopende terrassen of groen door het gebouw).

Het park op kadeniveau is de ‘voortuin’ aan de Leidse rijn. Levendige functies in de plint en aan het stadsbalkon aan spoorzijde. Park loopt op richting HOV-baan, deze is gewoon vormgegeven als straat en oversteekbaar.

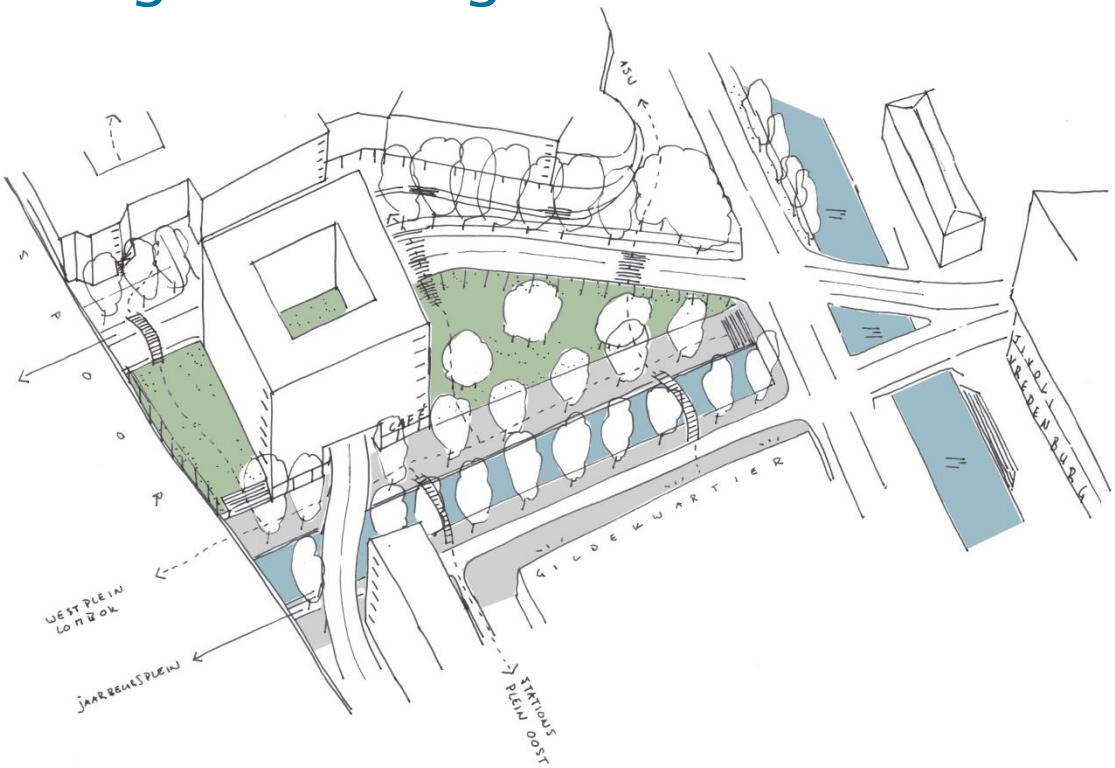

Vingeroefening 1

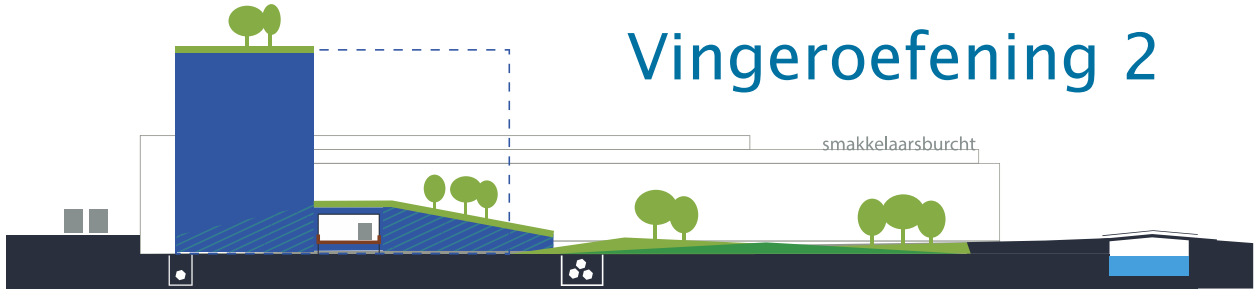

De bebouwing staat over de HOV-baan in lijn van de stationsstraat (markering route OVT-binnenstad).

De bebouwing is de icoon, is de smaakmaker van “healty urban living” en legt een relatie met het park (bijvoorbeeld oplopende terrassen of groen door het gebouw).

Het park op kadeniveau aan de Leidse rijn heeft een directe relatie met levendige functies in de plint. Een stadsbalkon aan spoorzijde. Park loopt beperkt op richting HOV-baan, deze is gewoon vormgegeven als straat en oversteekbaar.

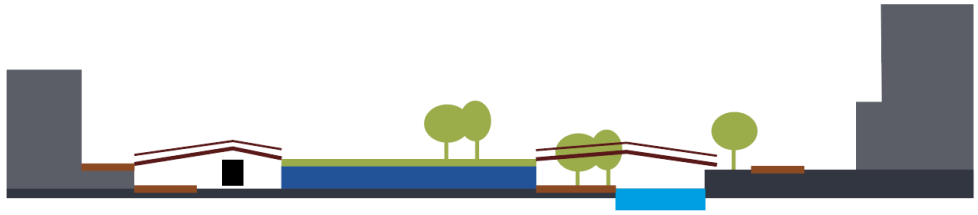
Vingeroefening 2

De bebouwing staat echt in de oksel en over de HOV-baan ligt een plaat, waarna een dakpark met onder een grote fietsenstalling en of levendige functies.

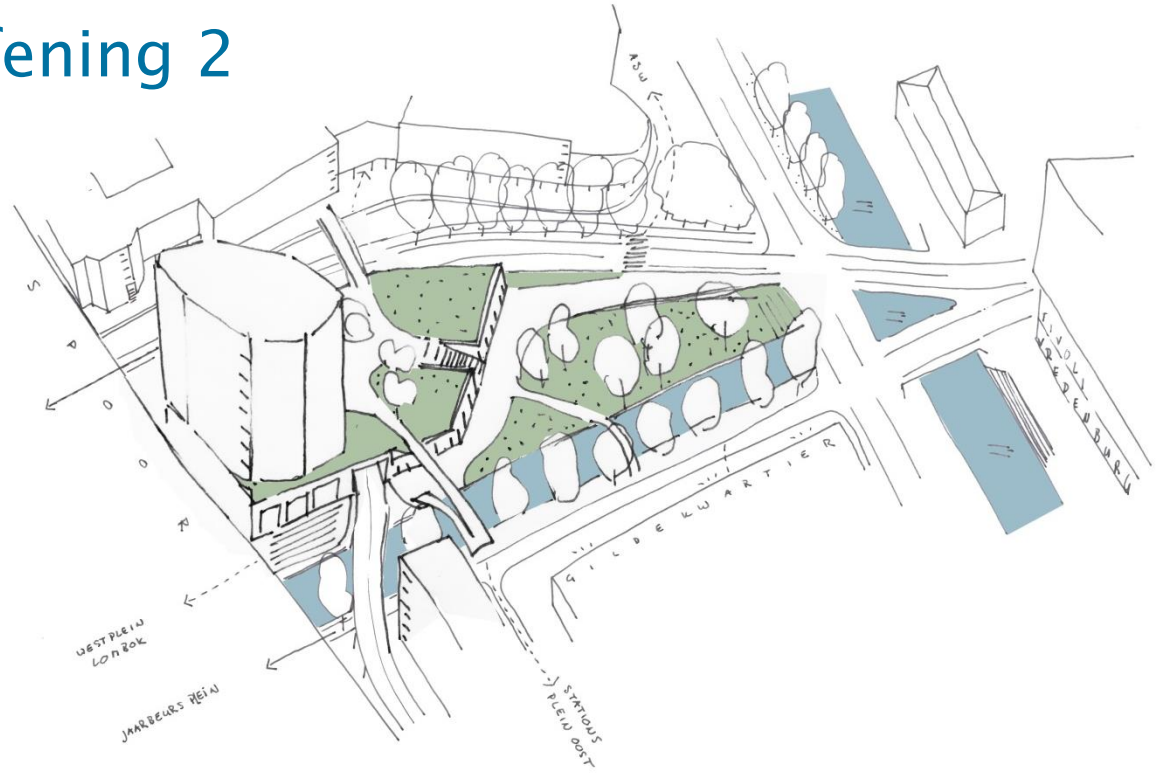
De hoogte van het dakpark heeft potentie voor het slechten van barrières in gebied; maakt goede verbindingen mogelijk in aansluiting op wisselende peilmaten en identiteit op kadeniveau.

De bebouwing puur in de oksel voldoet niet aan de beleidskaders aangaande de markering van de route OVT-binnenstad.

Vingeroefening 2

De bebouwing staat echt in de oksel en over de HOV-baan ligt een plaat, waarna een dakpark met onder een grote fietsenstalling en of levendige functies.

De hoogte van het dakpark heeft potentie voor het slechten van barrières in gebied; maakt goede verbindingen mogelijk in aansluiting op wisselende peilmaten en identiteit op kadeniveau.

De bebouwing puur in de oksel voldoet niet aan de beleidskaders aangaande de markering van de route OVT-binnenstad.

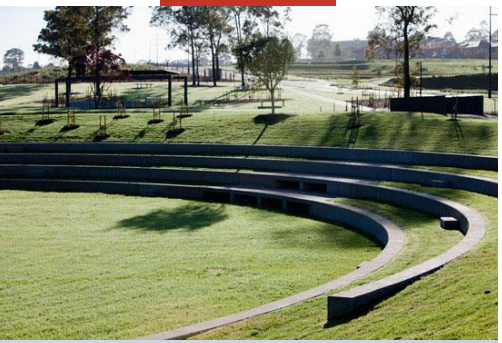

Vingeroefening 3

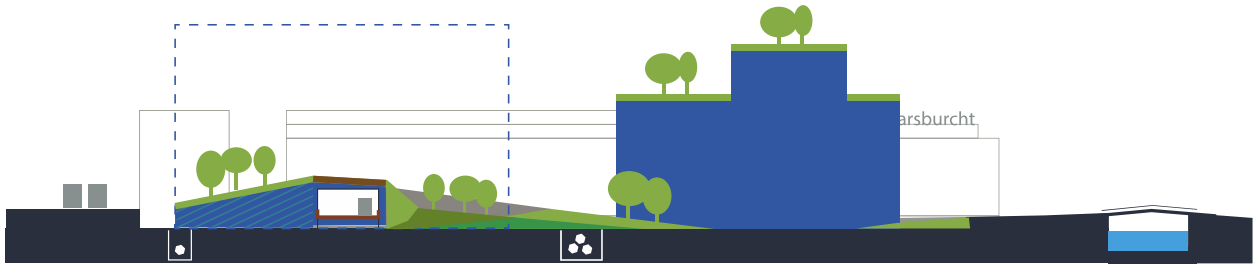

spoortalud overkluizing HOV met park K&L nieuwe bebouwing Catharijnesingel

De bebouwing staat nu aan de singelzijde met de voetjes aan de kade (buiten de bestemmingsplangrens).

Een park loopt op en over de HOV-baan. Het stevige hoogteverschil wordt creatief opgelost binnen het park met levendige functies (glijbanen, muren, bruggen). Aan spoorzijde een stadsbalkon met stadskas en paviljoen eronder het parkeren van de bebouwing, als ook een nachtcafé of een grote fietsenstalling.

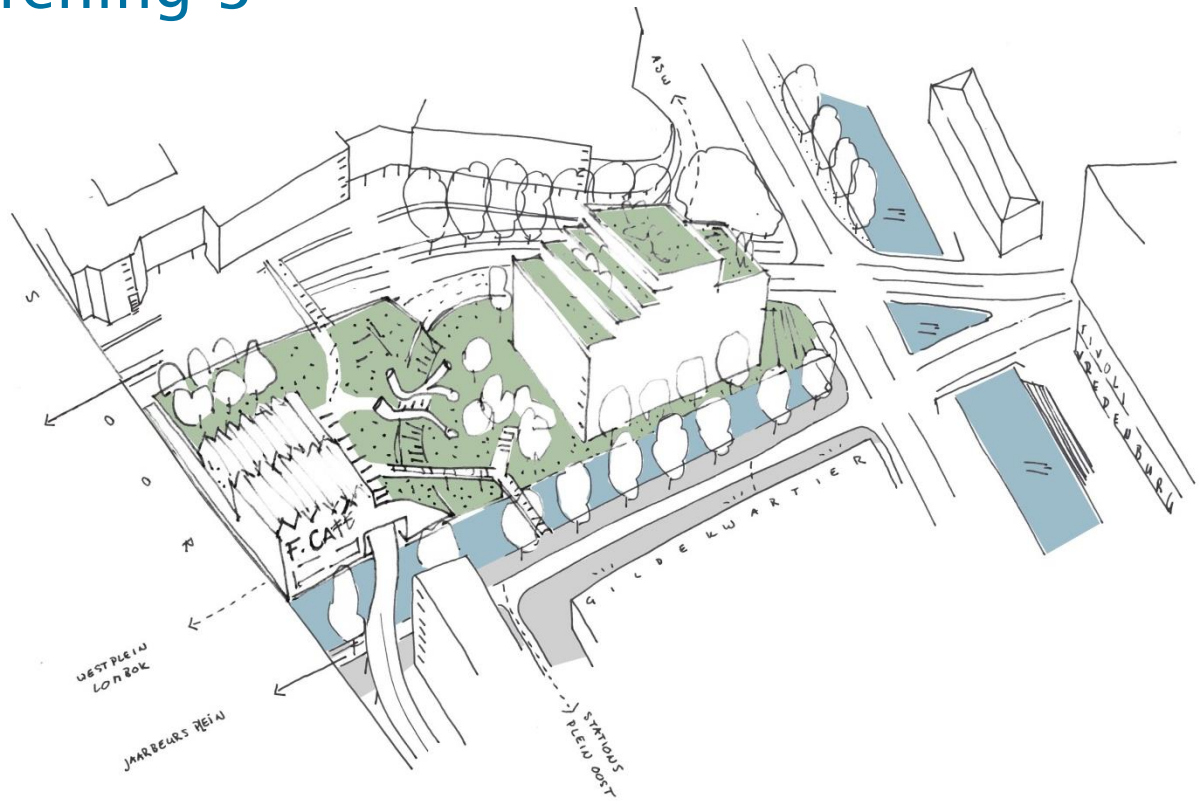
Het park aan spoorzijde en bebouwing aan singelzijde voldoet niet aan de beleidskaders aangaande de markering van de route OVT-binnenstad.

Vingeroefening 3

De bebouwing staat nu aan de singelzijde met de voetjes aan de kade (buiten de bestemmingsplangrens).

Een park loopt op en over de HOV-baan. Het stevige hoogteverschil wordt creatief opgelost binnen het park met levendige functies. Aan spoorzijde een stadsbalkon met stadskas en paviljoen eronder het parkeren van de bebouwing, als ook een nachtcafé of een grote fietsenstalling.

Het park aan spoorzijde en bebouwing aan singelzijde voldoet niet aan de beleidskaders aangaande de markering van de route OVT-binnenstad.

AMBITIE

Integrale opgave

De hoge ambitie en de uitdagingen van de plek vragen een **integrale benadering van de opgave**. Het is een vereiste dat de initiatiefnemer zich laat inspireren door het Smakkelaarsveld en de (gegeven) vrijheid inzet om een optimaal, integraal plan te realiseren waarin verbindingen worden gemaakt, hoogtes worden overbrugd en de bebouwing zich voegt in de stedelijke structuur.

Hoogstedelijk - gemengd

- Plek is onderdeel van het Nieuwe centrum.
- Een plek voor wonen en werken, ontmoeten en verblijven, voor rust en vertier.
- Positie aan spoortalud, eerste zicht op van de stad.
- Iconen van de stad als OVT, TiVre en HC geven kleur aan randen.

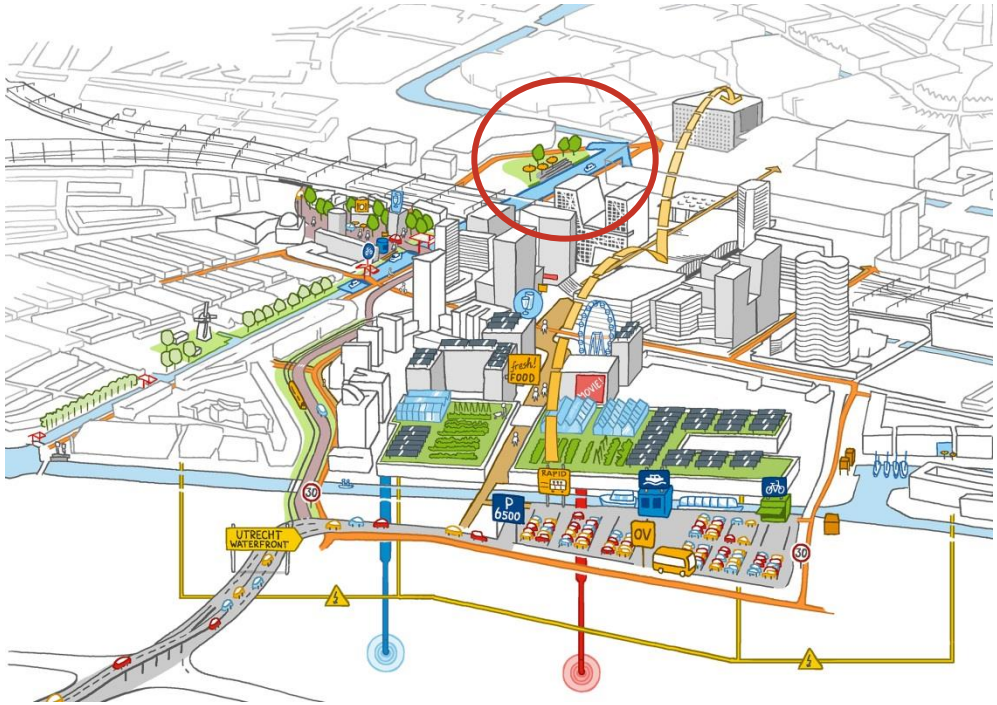

AMBITIE

Programmamix

Deze multifunctionele stedelijke omgeving vraagt om **een optimale mix van wonen, werken en verblijven**.

Nieuw Centrum

Smakkelaarsveld levert bijdrage aan ambities van de stad op het gebied van gezonde verstedelijking

AMBITIE

Duurzame, gezonde stad

De ontwikkeling geeft **invulling aan de hoge duurzaamheidsambitie** van de stad en healthy urban living. De vorm hiervan is vrij (mede vanwege de complexiteit van de plek), echter de ambitie is hoog. Denk hierbij niet alleen aan maatregelen op gebouwniveau, maar juist de integrale opgave biedt kansen om meer dan gewoonlijk te realiseren. Het gaat om duurzaamheid in brede zin en het mag op dit vlak een icoon worden in de stad.

Prioriteit en realiteit

Openbare ruimte
Leidsche Rijn met 1 langzaamverkeersbrug
Standaard groeninrichting met kleine aanlegsteiger, verplaatsen kunstwerken

Vastgoed
Gebouw in de oksel, ontwikkelen binnen huidige bestemmingsplan (max. 22.000 m2 BVO wonen incl. parkeren)
Doorgerekend met hoge kwaliteit gebouw en gemengd woningbouwprogramma
Smalle houten overkluizing/ brug over de HOV-banen (van gebied A naar gebied B)

Gewenst ambitieniveau voor de plek is hoger dan budgettair neutraal

AMBITIE

Budget versus belang van de plek

De ontwikkeling is **budgettair neutraal**. Als de programmatische mix voldoende ruimte biedt is het gewenst om alle **meerwaarde in hogere kwaliteit te vertalen** voor de plek.

Disclaimer

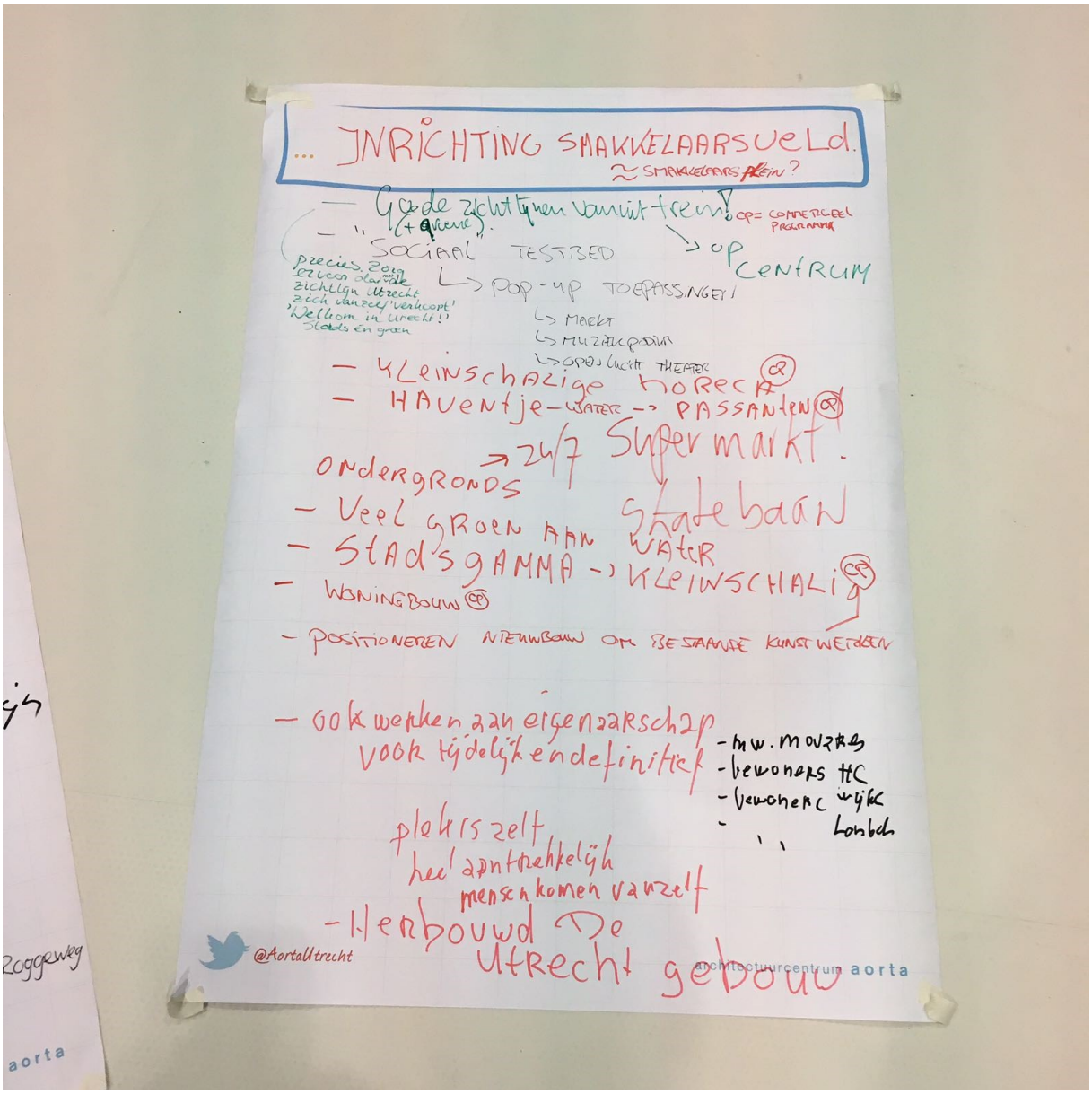
Dit boekje is een uitgave van de Gemeente Utrecht.

Deze informatie is indicatief en een tussenproduct. Het is samengesteld ten behoeve van de stedenbouwkundige analysefase. Er kunnen geen rechten aan worden ontleend.

Bijlage 7: Wensenlijst Smakkelaarsveld

Wensen zijn verzameld uit onder andere de raadsvergadering 17 maart 2016 en vanuit stadsdialoog Beurskwartier en Lombokplein oktober 2016.

- Reuzenrad
- Speeltuin voor minder valide kinderen
- Markthal
- Woningen (sociale woningbouw)
- Oplopend maaiveld
- Haventje
- Looproute naar smakkelaarsburcht
- Smakkelaarsveld als tussenhalte voor de beoogde snelle verbinding van overzijde Merwedekanaal naar de binnenstad
- Combineren met een culturele functie (of een markthal o.i.d.?)? Kleine publieke functie in de plint (bijv. horeca)? Openbare functie boven in gebouw, bijvoorbeeld rooftopbar
- Fietsbruggetje over de Leidsche Rijn
- Fietsparkeren
- Verdienlocatie
- Groene daken
- Gebruiksgroen (geen kijkgroen)
- Speelvoorzieningen voor kinderen
- Bankjes, toilet, kiosk
- Bomen in de volle grond
- Transparantie tussen singel en spoor, behoud van zichtlijnen
- Kunstwerk(en) terugbrengen
- Goede oost-west verbindingen:
- Brede doorgang voor fietsers en voetgangers onder het spoor
- Verbinding met parkeerterrein overzijde Merwedekanaal
- Publieke functie
- Aansprekende naam
- Icoon van duurzaamheid
- Eyecatcher / landmark
- Park van de 21e eeuw
- Parkeernorm zo laag mogelijk (liefst 0)
- Vertrekplaats voor fluisterbootjes
- Fontein
- Goede, groene zichtlijnen vanuit trein op centrum
- “sociaal” testbed (pop-up toepassingen: markt, muziekpodium, openlucht theater)
- Smakkelaarsveld = Smakkelaarsplein?
- Kleinschalige horeca
- Ondergronds: 24/7 supermarkt
- Veel groen aan water
- Stadsprogramma (kleinschalig)
- Skatebaan
- Herbouw gebouw “de Utrecht”
- Etc etc

... INRICHTING SMAKKELAARSVELD.
≈ SMAKKELAARSPLEIN?
Goede zichtlijnen vanuit trein!
OP= COMMERCIEEL PROGRAMMA
"SOCIAAL" TESTBED
OP CENTRUM
POP-UP TOEPASSINGEN
MARKT
MUZIEKPODIUM
OPEN LUCHT THEATER
KLEINSCHALIGE HORECA
HAVENTJE-WATER -> PASSANTEN
24/7 Supermarkt.
ONDERGRONDS
Veel GROEN AAN WATER
STADSGAMMA -> KLEINSCHALIG
WONINGBOUW
POSITIONEREN NIEUWBOUW OM BESTAANDE KUNST WERKEN
OOK werken aan eigenaarschap
VOOR tijdelijk en definitief
- nw. mensen
- bewoners HC
- bewoners wijk
- " Lonbek
plekrs zelf
heel aantrekkelijk
mensen komen vanzelf
-Herbouwd De Utrecht gebouw
@Aortalltrecht
architectuurcentrum aorta

Besluitenhistorie

Projectorganisatie Stationsgebied

Postadres Postbus 1273, 3500 BG Utrecht
Bezoekadres Vredenburg 40, Utrecht
Telefoon 030 - 286 96 00
Fax 030 - 286 96 01
E-mail stationsgebied@utrecht.nl

Betreft **Besluitenhistorie Smakkelaarsveld**

Datum 17 februari 2015

Voor eerdere historie zie besluitenhistorie Bibliotheek ++

28 januari 2014 *Raadsbrief consequenties Bieb++ na raadsbesluit*
Pag. 2 vervolg Smakkelaarsveld
Komende maanden zullen, onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de portefeuillehouder stationsgebied, door de Projectorganisatie Stationsgebied onderzoeken worden verricht en marktverkenningen worden gedaan om te bezien of er mogelijkheden zijn om in combinatie met of in vervolg op het realiseren van de trambaan nieuwe vastgoedontwikkelingen op het Smakkelaarsveld op gang te brengen. Juridische, planning technische en stedenbouwkundige aspecten worden daarbij in acht genomen."

25 april 2014 *Coalitieakkoord gemeente Utrecht "Utrecht maken we samen"*
blz. 25: "De komende jaren geven we met partners, ondernemers en bewoners vorm invulling aan fase 2 van het bouwproject Stationsgebied. Dit betreft ondermeer het Jaarbeursterrein, het Westplein, het Smakkelaarsveld en omgeving en het terugbrengen van water in het laatste deel van de singel (vanaf 2018).

3 juli 2014 *Motie 63 Een park op het Smakkelaarsveld!*

18 september 2014 *Commissiebrief beantwoording toezeggingen en actuele ontwikkelingen beroepsprocedures Stationsgebied (bestemmingsplan Smakkelaarsveld)*

15 oktober 2014 *Uitspraak Raad van State*
I. verklaart het beroep gegrond;
II. vernietigt het besluit van de raad van de gemeente Utrecht van 16 mei 2013 tot vaststelling van het bestemmingsplan "Smakkelaarsveld, Binnenstad", wat betreft artikel 4, lid 4.1, onder g, van de planregels en het plandeel met de bestemming "Gemengd";
III. bepaalt dat de rechtsgevolgen van dat besluit in stand blijven, wat betreft het plandeel met de bestemming "Gemengd", met uitzondering van artikel 3, lid 3.1, onder a, van de planregels;
IV. draagt de raad van de gemeente Utrecht op om binnen vier weken na verzending van deze uitspraak ervoor zorg te dragen dat de hiervoor vermelde onderdelen II. en III. worden verwerkt in het elektronisch vastgestelde plan dat te raadplegen is op de landelijke voorziening, www.ruimtelijkeplannen.nl;
V. veroordeelt de raad van de gemeente Utrecht tot vergoeding van bij de naamloze vennootschap FGH Bank N.V. in verband met de behandeling van het beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 1.704,50 (zegge: zeventienhonderdvier euro en vijftig cent), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand; 2

VI. gelast dat de raad van de gemeente Utrecht aan de naamloze vennootschap FGH Bank N.V. het door haar voor de behandeling van het beroep betaalde griffierecht ten bedrage van € 318,00 (zegge:

driehonderdachttien euro) vergoedt.

17 maart 2016 *Raadsbesluit* Keuze voor Park +
Motie 35 Park², van voetjes in het water tot en met je hoofd in de wolken.

Raadsbrief: brief van het college van B&W aan de raad.
Commissiebrief: brief van het college van B&W aan een commissie.

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Jansdam, B. (Berni)
Kenmerk	4382019 – 1704111606-hw
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 43
Portefeuille	Stationsgebied

Ontwikkeling Smakkelaarsveld

besluit

1 In te stemmen met de randvoorwaarden, eisen en de daarbij behorende business case voor de ontwikkeling van het Smakkelaarsveld, zoals vastgelegd in bijlage 1 'randvoorwaarden en eisen' en de geheime bijlage 2 'toelichting financiën'.

2 Ermee in te stemmen dat plannen mogen afwijken van het huidige bestemmingsplan, mits passend binnen de harde kaders van beslispunt 1 en de nog te formuleren identiteit van het Smakkelaarsveld.

3 In te stemmen met het vervolgproces Smakkelaarsveld, zoals omschreven in bijlage 3 'vervolgproces Smakkelaarsveld', waarbij we gezamenlijk de identiteit en betekenis van het Smakkelaarsveld bepalen.

4 De permanente geheimhouding die het college heeft opgelegd met betrekking tot de financiële bijlage 2 'Toelichting financiën' te bekrachtigen ex artikel 25 lid 3 Gemeentewet.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier

mr. M. van Hall

De voorzitter gemeenteraad

mr. J.H.C. van Zanen

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Merkus, H.J. (Rita)
Kenmerk	1611081824-jk
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 44
Geheim	Nee
Portefeuille	Leidsche Rijn Verkeer en Mobiliteit

Invoering betaald parkeren Leidsche Rijn Centrum

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 Voor het parkeren op straat in te stemmen met de voorgestelde uitvoering van de afspraken in Allonge 2: op straat in het kernwinkelgebied het eerste uur gratis parkeren gedurende twee jaar conform de Allonge 2 met LRCplan BV en in afwijking van de Standaard tarieventabel van de parkeerbelastingverordening (die een tarief kent van 0,20 euro voor het eerste half uur);

2 Voor de openbare Brusselpleingarage (die wordt geëxploiteerd door ASR) in te stemmen met de 1e twee uur gratis parkeren gedurende twee jaar (najaar 2017 tot najaar 2019) en het 1e uur gratis parkeren gedurende twee volgende jaren (najaar 2019 tot najaar 2021), een en ander ter uitvoering van de Allonge 2 met inachtneming van een kleine afwijking door het beperken van het 3e jaar tot één uur gratis parkeren en door het toevoegen van een 4e jaar waarin ook sprake is van één uur gratis parkeren.

3 De eerste wijzigingsverordening op de Parkeerbelastingverordening vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. G.G.H.M. Haanen Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
Status: B

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_7812
Bijlage: 1. Brief Parkeerregime Leidsche Rijn Centrum
Bijlage: 2. Luchtfoto
Bijlage: 3. Plankaart
Bijlage: 4. Het openbaar gemaakte deel van de Allonge 2
Bijlage: 5. Eerste wijzigingsverordening op Parkeerbelastingverordening 2017
Bijlage: getekend raadsbesluit nr. 44

Eerdere besluitvorming
De Allonge 2 is in 2013 onder geheimhouding via de voorhangprocedure voorgelegd aan de commissie Stad en Ruimte.

Uitvoering
Na het raadsbesluit worden bewoners van Leidsche Rijn per e-news en/of lokale media geïnformeerd.
In het door de gemeenteraad vast te stellen Meerjaren Perspectief Bereikbaarheid 2017 wordt de uitbreiding van het betaald parkeergebied in Leidsche Rijn Centrum opgenomen.
Door de afdeling Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving wordt in afstemming met Milieu & Mobiliteit en Bureau NegenTien het besluit tot invoering van betaald parkeren in Leidsche Rijn Centrum geoperationaliseerd.

Gemeente Utrecht

Context

Leidsche Rijn Centrum wordt een zeer stedelijk gebied waarbij hoogwaardige verblijfskwaliteit van de openbare ruimte centraal staat. Daarom moet de parkeerdruk op de openbare ruimte gereguleerd worden door het invoeren van betaald parkeren direct vanaf de opening van het kernwinkelgebied. Met de ontwikkelaar zijn hierover nadere afspraken gemaakt onder voorbehoud van bestuurlijke goedkeuring. Voor toekomstige openbare parkeergarages in LRC moeten nog nadere afspraken over tarifering worden gemaakt.
Om een evenwichtige tarifering tussen het straatparkeren en het parkeren van de openbare Brusselpleingarage te bereiken, is de ontwikkelaar betrokken bij de bepaling van de onderlinge tarifering tussen straat- en gebouwd parkeren.
Tussen LRCplan BV (ASR/Vesteda) en het college van B&W is in 2013 in de Allonge 2 afgesproken dat aan de gemeenteraad wordt voorgesteld om medewerking te verlenen aan gratis parkeren gedurende de eerste 1 à 2 uur, voor een beperkte periode van maximaal drie jaar na eerste openstelling van de parkeervoorzieningen in LRC (vanaf najaar 2017) om het kernwinkelgebied een goede start te geven. Deze Allonge is destijds onder geheimhouding via de voorhangprocedure voorgelegd aan de commissie S&R.
LRC wordt volop ontwikkeld (zie bijlage 2) met 400 pp op straat en 1300 pp in de Brusselpleingarage. Door ontwikkelingen als Capgemini en Cinemec zien we de afgelopen jaren de druk op de openbare parkeerruimte in LRC al toenemen. Bij ingebruikname van het kernwinkelgebied is een extra toename te verwachten. Door het direct invoeren van betaald parkeren wordt voorkomen dat bezoekers gaan parkeren in delen van LRC die buiten het kernwinkelgebied zijn gelegen. Er is voldoende ruimte in de geplande gebouwde parkeervoorzieningen. LRC wordt in de Nota Stallen en Parkeren genoemd als één van de voorbeelden van grote wijkwinkelcentra waar betaald parkeren wordt ingevoerd om parkeeroverlast in de omliggende woonbuurten te voorkomen. In de door het college vastgestelde Procedure Invoering Betaald Parkeren is bepaald dat hier geen hoge parkeerdruk en/of draagvlak vereist is om betaald parkeren in te voeren.

In de Parkeerbelastingverordening is opgenomen dat het college de plaats bepaalt waar en het tijdstip en de wijze waarop tegen betaling van parkeerbelasting mag worden geparkeerd. De raad stelt, in de bij de verordening behorende tabel, de hoogte van de parkeerbelasting vast.
Het college heeft besloten om betaald parkeren in te voeren conform het plangebied op de plankaart (bijlage 3), onder voorbehoud van instemming door de raad met de voorgestelde uitvoering van de afspraken in Allonge 2, te weten:
- Op straat in het kernwinkelgebied het eerste uur gratis parkeren gedurende twee jaar conform de Allonge 2 met LRCplan BV en in afwijking van de Standaard tarieventabel van de parkeerbelastingverordening (die een tarief kent van 0,20 euro voor het eerste half uur);
- In de openbare Brusselpleingarage de eerste twee uur gratis parkeren gedurende twee jaar (najaar 2017 tot najaar 2019) en het eerste uur gratis parkeren gedurende twee volgende jaren (najaar 2019 tot najaar 2021) in de openbare Brusselpleingarage die wordt geëxploiteerd door ASR, ter uitvoering van de Allonge 2 met een kleine afwijking door het toevoegen van een vierde jaar waarin ook sprake is van gratis parkeren. We verwachten dat vanaf het eerste jaar de invoerings-, handhavings- en exploitatiekosten voor Leidsche Rijn Centrum kunnen worden gedekt uit de extra parkeeropbrengsten.
Inmiddels zijn de afspraken met LRCplan BV uitgewerkt en is een conceptbrief (bijlage 1) opgesteld onder voorbehoud van bestuurlijke goedkeuring door de raad. Conform Allonge wordt het voorstel nu voorgelegd aan de raad waarbij beperkt afgeweken wordt van de Allongetekst met het toevoegen van een vierde jaar gratis parkeren. Het college heeft de geheimhouding over de relevante tekstpassages in de allonge opgeheven.

Beslispunt

1 Voor het parkeren op straat in te stemmen met de voorgestelde uitvoering van de afspraken in Allonge 2: op straat in het kernwinkelgebied het eerste uur gratis parkeren gedurende twee jaar conform de Allonge 2 met LRCplan BV en in afwijking van de

Gemeente Utrecht

Standaard tarieventabel van de parkeerbelastingverordening (die een tarief kent van 0,20 euro voor het eerste half uur);

Argumenten

1.1 IInvoering van betaald parkeren in Leidsche Rijn Centrum is conform de Nota Stallen en Parkeren en de Procedure Invoering Betaald Parkeren.
Leidsche Rijn Centrum wordt in de Nota Stallen en Parkeren genoemd als één van de voorbeelden van grote wijkwinkelcentra waar betaald parkeren wordt ingevoerd om parkeeroverlast in de omliggende woonbuurten te voorkomen. In de door het college vastgestelde Procedure Invoering Betaald Parkeren is opgenomen dat de standaard procedure voor de invoering van betaald parkeren niet geldt voor de grote wijkwinkelcentra zoals Kanaleneiland, Overvecht en Leidsche Rijn Centrum. Betaald parkeren wordt in deze gevallen gerealiseerd op basis van maatwerk en met afzonderlijke besluitvorming door het college van burgemeester en wethouders. In deze situaties kan worden afgeweken van de vastgestelde gebiedsindeling en de venstertijden en is geen hoge parkeerdruk en/of draagvlak vereist om betaald parkeren in te voeren.
Omdat Leidsche Rijn Centrum ook op zondag open is, is het wenselijk om af te wijken van de venstertijden die conform de 'Procedure invoering betaald parkeren' voor dit gebied gelden. Voor de zone B1 worden in de 'Procedure invoering betaald parkeren' twee verschillende venstertijden gehanteerd: ma t/m vrij van 6.00 tot 11.00 uur en ma t/m za van 9.00 t/m 21.00 uur. Omdat Leidsche Rijn Centrum ook op zondag open is, is het wenselijk om van deze twee venstertijdenopties af te wijken.

1.2 Betaald parkeren moet van kracht zijn bij de eerste opleveringen van het kernwinkelgebied.
Betaald parkeren invoeren op het moment dat de Jumbo Foodmarkt en de overige centrumfuncties open gaan is gewenst zodat de nieuwe gebruikers en bewoners direct gewend zijn aan betaald parkeren. De Jumbo Foodmarkt opent naar alle waarschijnlijkheid haar deuren op 1 november 2017. Het totale kernwinkelgebied wordt in het voorjaar van 2018 opgeleverd.

1.3 Met betaald parkeren op straat wordt het gebruik van de juiste parkeervoorzieningen gestimuleerd en wordt overlast in de overige delen van Leidsche Rijn Centrum voorkomen.
De gebruikers van ontwikkelingen waar een parkeervoorziening bij wordt gerealiseerd, komen niet in aanmerking voor een parkeervergunning om op straat te parkeren. Dit betekent dat het gebruik van de bij de ontwikkeling gerealiseerde parkeervoorziening wordt gestimuleerd, en dus ook dat de gevolgen van de ontwikkeling minder worden afgewenteld op de omgeving. Er worden geen parkeervergunningen verstrekt aan bewoners danwel huurders/eigenaars/gebruikers van commerciële/ maatschappelijke ruimten in Leidsche Rijn Centrum zodat de beperkt aanwezige parkeerplaatsen in de openbare ruimte optimaal gebruikt kunnen worden door bezoekers aan Leidsche Rijn Centrum.

1.4 Betaald parkeren in het kernwinkelgebied wordt geleidelijk ingevoerd zodat het nieuwe kernwinkelgebied een goede start kan krijgen.
Met de geleidelijke invoering van betaald parkeren in het kernwinkelgebied (zie bijlage 2), met bij aanvang twee uur gratis parkeren in de Brusselpleingarage) wordt bijgedragen aan de noodzakelijke goede start voor een geheel nieuw winkelgebied dat zich moet profileren ten opzichte van andere stadsdeelcentra waar nog geen sprake is van betaald parkeren. De verwachting is dat na deze vier jaar de consument zijn weg naar dit winkelgebied en deze garage zal blijven vinden.

1.5 De eerste vier jaar wordt het straatparkeren met B1-tarief (€ 2,47/u). Het ligt in de lijn der verwachting dat daarna het A2-tarief (nu € 3,50/u) gaat gelden.
Het ligt in de lijn der verwachting dat in dit gebied, dat het tweede grote centrum van Utrecht wordt, in de toekomst een A2-tarief ingevoerd wordt conform het huidige centrumgebied. Overigens gelden dan wel de randvoorwaarden dat dit hogere parkeertarief niet ten koste gaat van het functioneren van het winkelgebied en dat de parkeerdruk op straat hoger moet zijn dan 80%. Wanneer dit hogere tarief wordt ingevoerd dan zal het

garage parkeren financieel aantrekkelijker blijven dan straatparkeren.

1.6 Het toestaan van één uur gratis parkeren op straat in afwijking van het standaardtarief uit de parkeerbelastingverordening bevordert een goede start van het nieuwe winkelgebied.
In de huidige Parkeerbelastingverordening geldt voor de Zone B1 de mogelijkheid om het tarief te beperken tot € 0,20 gedurende het eerste half uur. Gezien het feit dat het wenselijk is om een geheel nieuw winkelgebied een goede start mee te geven, wordt voorgesteld hiervan af te wijken zodat de automobilist de eerste twee jaar één uur gratis kan parkeren op straat in het kernwinkelgebied.

Kanttekeningen

1.1 Met het introduceren van betaald parkeren in Leidsche Rijn Centrum is het niet ondenkbeeldig dat in de omliggende woonwijken zoals Terwijde, Grauwaart en Hoge Weide in de toekomst de parkeerdruk toeneemt.
Dit zal de komende jaren gemonitord moeten worden waarbij het te zijner tijd uitbreiden van het betaald parkeerregiem naar deze wijken tot de mogelijkheden behoort.

Beslispunt

2 Voor de openbare Brusselpleingarage (die wordt geëxploiteerd door ASR) in te stemmen met de 1e twee uur gratis parkeren gedurende twee jaar (najaar 2017 tot najaar 2019) en het 1e uur gratis parkeren gedurende twee volgende jaren (najaar 2019 tot najaar 2021), een en ander ter uitvoering van de Allonge 2 met inachtneming van een kleine afwijking door het beperken van het 3e jaar tot één uur gratis parkeren en door het toevoegen van een 4e jaar waarin ook sprake is van één uur gratis parkeren.

Argumenten

2.1 Hiermee wordt invulling gegeven aan de uitwerking van artikel 5 uit Allonge 2 met LRCplan BV uit 2013.
In de Allonge 2 is afgesproken: "De Gemeente is bereid om aan de Raad van de Gemeente het voorstel te doen medewerking te verlenen voor een beperkte periode van maximaal 36 maanden na eerste openstelling van de parkeervoorzieningen gratis parkeren gedurende de eerste 1 à 2 uur in te voeren, zulks ter bepaling van de Gemeente, met dien verstande dat dit dan niet alleen dient te gelden voor de parkeervoorziening die de Gemeente wellicht koopt en afneemt maar voor alle parkeervoorzieningen. De Gemeente mag in dit opzicht nimmer in een slechtere positie komen te verkeren dan een andere exploitant" (zie bijlage 4).

Ten opzichte van de Allonge 2 wordt een kleine wijziging voorgesteld. In plaats van de maximale twee uur gedurende drie jaar wordt een differentiatie voorgesteld waarbij het parkeren in de openbare garage steeds aantrekkelijker blijft dan op straat. De periode dat één uur gratis geparkeerd kan worden op straat wordt beperkt tot twee jaar. In die periode kan in de garage twee uur gratis geparkeerd worden. De periode dat gratis geparkeerd kan worden in de openbare garage wordt verlengd van drie naar vier jaar op verzoek van de ontwikkelaar. In het derde en vierde jaar kan dan al niet meer gratis geparkeerd worden op straat. Op deze wijze wordt ook in het vierde jaar het gebruik van de Brusselpleingarage gestimuleerd zodat de openbare ruimte wordt ontlast. Deze wijziging past dus ook binnen de wens om garages aantrekkelijker te maken dan straatparkeren.

2.2 Met akkoord op deze afspraken wordt ASR als exploitant van de openbare Brusselpleingarage vrij in het bepalen van de parkeertarieven in deze garage zolang dit lager is dan het tarief voor straatparkeren.
In artikel 28.1 van de Uitgifteovereenkomst Leidsche Rijn Centrum is opgenomen dat de gemeente het parkeertarief vaststelt van de openbare parkeergarage in het

kernwinkelgebied. Dit wordt ingevuld doordat de gemeente ASR, onder voorwaarde, toestemming geeft om zelf de tarieven in de Brusselpleingarage te bepalen. Deze voorwaarde is dat vanaf het moment dat betaald parkeren op straat wordt ingevoerd het parkeertarief van de Brusselpleingarage 50 cent onder het straatparkeertarief dient te liggen om daarmee de openbare ruimte te ontlasten, maar waarbij ASR het tarief in de Brusselpleingarage niet lager dan € 2,50 per uur hoeft te brengen. Dit wordt tevens vastgelegd in de opstalovereenkomst voor de Brusselpleingarage. Hiermee wordt structureel geborgd dat parkeren in de garage aantrekkelijker blijft dan parkeren op straat.

Beslispunt

3 De eerste wijzigingsverordening op de Parkeerbelastingverordening vast te stellen.

Argumenten

3.1 Met het vaststellen van de wijzigingsverordening wordt geregeld dat per 1 oktober 2017 het parkeertarief in het kernwinkelgebied nul euro bedraagt gedurende 60 minuten.
Gelet op de uitvoering van bovenstaande besluiten dient in de parkeerbelastingverordening van 2019 te worden bepaald dat dit tarief vervalt per 1 oktober 2019.

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Merkus, H.J. (Rita)
Kenmerk	1611081824-jk
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 44
Portefeuille	Leidsche Rijn Verkeer en Mobiliteit

Invoering betaald parkeren Leidsche Rijn Centrum

besluit

1 Voor het parkeren op straat in te stemmen met de voorgestelde uitvoering van de afspraken in Allonge 2: op straat in het kernwinkelgebied het eerste uur gratis parkeren gedurende twee jaar conform de Allonge 2 met LRCplan BV en in afwijking van de Standaard tarieventabel van de parkeerbelastingverordening (die een tarief kent van 0,20 euro voor het eerste half uur);

2 Voor de openbare Brusselpleingarage (die wordt geëxploiteerd door ASR) in te stemmen met de 1e twee uur gratis parkeren gedurende twee jaar (najaar 2017 tot najaar 2019) en het 1e uur gratis parkeren gedurende twee volgende jaren (najaar 2019 tot najaar 2021), een en ander ter uitvoering van de Allonge 2 met inachtneming van een kleine afwijking door het beperken van het 3e jaar tot één uur gratis parkeren en door het toevoegen van een 4e jaar waarin ook sprake is van één uur gratis parkeren.

3 De eerste wijzigingsverordening op de Parkeerbelastingverordening vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier	De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall	mr. J.H.C. van Zanen

Bureau NegenTien
Leidsche Rijn Centrum
Postadres Postbus 8613, 3503 RP Utrecht
Telefoon 030 - 286 47 99
www.utrecht.nl/leidsche-rijn

Leidsche Rijn Centrumplan BV
a.s.r. Vastgoed Projecten B.V.
Vesteda Project Development B.V.
p/a Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht

1234AA

Behandeld door	J. Kootstra	**Datum**	10 mei 2017
Doorkiesnummer	030 - 28 64044	**Ons kenmerk**	1608221253-jk
E-mail	j.kootstra@utrecht.nl	**Onderwerp**	Parkeerregime Leidsche Rijn Centrum
Bijlage(n)	1, plankaart		
Uw kenmerk		**Verzonden**	
Uw brief van		Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden	

Geachte heren,

Op 15 december 2008 hebben partijen een overeenkomst tot uitgifte in erfpacht betreffende Deelgebied A en Deelgebied B (omvattende Deelgebied B1 en B2) in Leidsche Rijn Centrum getekend (hierna te noemen: "de Uitgifteovereenkomst LRC BV"), en aansluitend drie allonges op deze Uitgifteovereenkomst LRC BV.
Op 20 november 2013 respectievelijk 7 mei 2014 hebben a.s.r. en de gemeente een overeenkomst tot uitgifte in erfpacht betreffende Bouwblok A2-B2 in Leidsche Rijn Centrum getekend (hierna te noemen: "de Uitgifteovereenkomst a.s.r."), en aansluitend een allonge op de Uitgifteovereenkomst a.s.r.

Partijen wensen een wijzing c.q. nadere verduidelijking c.q. uitwerking van de Uitgifteovereenkomst LRC BV (inclusief allonges) en de Uitgifteovereenkomst a.s.r. (inclusief allonge) overeen te komen ten aanzien van het te hanteren parkeerregime voor de openbare parkeergarages en het straatparkeren in Leidsche Rijn Centrum.

Per 1 oktober 2017 wordt (bij de openstelling van de Jumbo Foodmarkt) in geheel Leidsche Rijn Centrum betaald parkeren ingevoerd voor het straatparkeren (zie bijlage 1). Partijen wensen de navolgende afspraken te maken:

1. Tarifering openbare parkeergarage Brusselplein

1.1 Ter verdere uitwerking van het bepaalde in artikel 28.1 van de Uitgifteovereenkomst LRC BV respectievelijk ter aanvulling op de Uitgifteovereenkomst a.s.r. komen Partijen overeen dat a.s.r. (en haar rechtsopvolgers) - in haar hoedanigheid van exploitant van de openbare parkeergarage Brusselplein - vrij is in het bepalen van de parkeertarieven.
1.2. In aansluiting op het bepaalde in artikel 1.1 komen Partijen overeen dat vanaf het moment dat betaald parkeren is ingevoerd voor het straatparkeren in Leidsche Rijn Centrum, a.s.r. een parkeertarief hanteert dat minimaal € 0,50 (zegge: vijftig eurocent) exclusief indexering onder het vigerende tarief is gelegen (zie hiervoor onderstaande tabel), doch a.s.r. is altijd gerechtigd om minimaal € 2,50 (zegge: twee euro en vijftig eurocent), prijspeil 1 januari 2018, te hanteren. Vorenbedoelde bedragen worden jaarlijks vanaf 1 januari 2018 geïndexeerd op basis van het consumentenprijsindexcijfer (CPI) alle huishoudens van het CBS.

1.3 In aansluiting op het bepaalde in artikel 1.1 komen Partijen voorts overeen dat:

a) gedurende een periode van twee (2) jaren vanaf de datum opening van Leidsche Rijn Centrum voor het winkelend publiek het parkeertarief voor de openbare parkeergarage Brusselplein € 0,- (zegge: nul euro) bedraagt gedurende de eerste twee uren. Na ommekomst van vorenbedoelde twee uren is het in artikel 1.1 bedoelde parkeertarief van toepassing;
b) aansluitend op de in artikel 1.3 sub a bedoelde periode gedurende een periode van twee (2) jaren het parkeertarief voor de openbare parkeergarage Brusselplein € 0,- (zegge: nul euro) bedraagt gedurende het eerste uur. Na ommekomst van vorenbedoeld uur is het in artikel 1.1 en 1.2. bedoelde parkeertarief van toepassing.

In onderstaande tabel is het overzicht van de tarifering van Leidsche Rijn Centrum weergegeven:

	1 oktober 2017 t/m 30 september 2019	1 oktober 2019 t/m 30 september 2021	Na 1 oktober 2021
Openbare parkeergarage Brusselplein (a.s.r.)	Eerste 2 uur gratis, daarna € 2,50/u	Eerste 1 uur gratis, daarna €2,50/u *	Maximaal € 3,00/u bij A2-tarief (of blijft € 2,50 indien straatparkeren € 2,47/u blijft) *
Straatparkeren Kernwinkelgebied LRC Kern	Eerste 1 uur gratis, daarna € 2,47/u (B1-tarief)	€ 2,47/u (B1-tarief)	€ 3,50/u (A2-tarief) (of blijft € 2,47/u; zie artikel 2.3)
Straatparkeren Berlijnplein	€ 2,47/u (B1-tarief)	€ 2,47/u (B1-tarief)	€ 3,50/u (A2-tarief) (of blijft € 2,47/u, zie artikel 2.3)
Openbare parkeergarage Berlijnplein/ P&R	ntb	ntb	ntb
Straatparkeren LRC Noord, LRC Zuid en LRC Oost	€ 2,47/u (B1-tarief)	€ 2,47/u (B1-tarief)	€ 2,47/u (B1-tarief)

Genoemde tarieven voor straatparkeren zijn gebaseerd op de gemeentelijke parkeertarieven 2016 en kunnen worden geïndexeerd.
Genoemd tarief van de a.s.r.-garage is prijspeil 1-1-2018.
* Bezoekers Jumbo Foodmarkt krijgen bij minimale aankoop van EUR 10,-- 1,5 uur gratis parkeren in ASR-garage bij kassa.

Ter informatie zijn de tarieven voor het Berlijnplein en de overige deelgebieden van Leidsche Rijn Centrum toegevoegd. De tarifering van de overige (deels nog te bouwen) parkeergarages in Leidsche Rijn Centrum is nog niet bekend.

NB. De gemeente neemt kennis van het voornemen van a.s.r. om bezoekers van de Jumbo Foodmarket - mits door hen het door a.s.r. en Jumbo te bepalen minimale aankoopbedrag wordt besteed - tot een maximum van 1,5 uur gratis te laten parkeren in de openbare parkeergarage Brusselplein, doordat de Jumbo Foodmarket de kosten van het parkeren in de openbare parkeergarage Brusselplein voor haar rekening neemt.

2. Parkeren op straat

2.1 Tot 1 oktober 2019 is het straatparkeren in het kernwinkelgebied van Leidsche Rijn Centrum (zie bijlage 1) voor het winkelend publiek het eerste uur gratis en bedraagt het tarief daarna € 2,47 per uur exlusief indexering (B1-tarief; zie tabel).
2.2 Voor de periode 1 oktober 2019 tot 1 oktober 2021 geldt voor het straatparkeren in Leidsche Rijn Centrum (zie bijlage 1) een tarief van € 2,47 per uur exclusief indexering (B1-tarief).
2.3 Na ommekomst van de in artikel 2.2 bedoelde periode wordt voor het kernwinkelgebied van Leidsche Rijn Centrum (zie bijlage 1) minimaal het betaald parkeren tarief B1 gehanteerd door de Gemeente. De Gemeente overweegt om vanaf 1 oktober 2021 het A2 tarief in te voeren onder voorwaarde dat dit hogere parkeertarief niet ten koste gaat van het functioneren van het winkelgebied. Een verhoging is tevens niet gerechtvaardigd indien de parkeerdruk op straat lager is dan 80%.
2.4 De Gemeente zal in Leidsche Rijn Centrum (zie bijlage 1) geen vergunningen voor straatparkeren verstrekken aan bewoners van woningen danwel huurders/eigenaars/gebruikers van commerciële/ maatschappelijke ruimten in Leidsche Rijn Centrum.

2.5 Er is sprake van betaald parkeren tijdens gereguleerde tijden en daarbuiten gratis conform het Aanwijzingsbesluit Parkeerapparatuurplaatsen.

Garantie

Door middel van medeondertekening van deze brief verklaren a.s.r. en Vesteda ingevolge artikel 38 van de Uitgifteovereenkomst LRC BV bekend en akkoord te zijn met de inhoud van de onderhavige brief en dat de daarmee samenhangende verplichtingen mede onder de reikwijdte van hun garantieverklaringen van 11 december 2008 vallen.

Ik vertrouw erop hiermee de gemaakte afspraken correct te hebben vastgelegd en zie graag de in duplo bijgevoegde brief uiterlijk 2 weken na het raadsbesluit “voor akkoord” getekend retour.

Met vriendelijke groet,

.....
Drs. N.A. Hugenholtz,
Directeur Bureau NegenTien

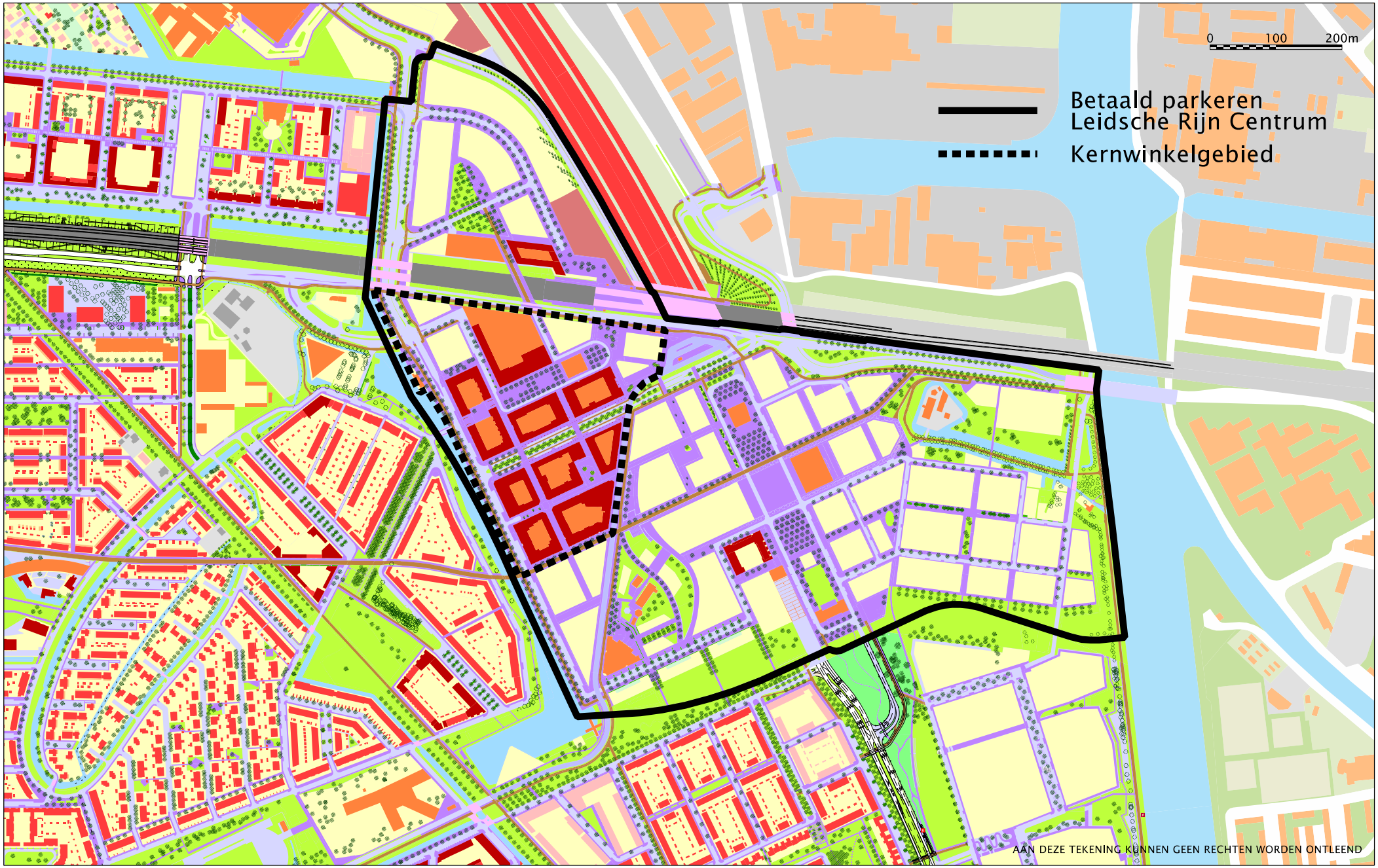
Voor akkoord:

.....	.....
a.s.r. Vastgoed Projecten B.V.	a.s.r. Vastgoed Projecten B.V.
D. Gort	J.C. Messemaeckers van de Graaff
.....	.....
Vesteda Project Development B.V.	Vesteda Project Development B.V.
Voor deze:	Voor deze:
Vesteda Investment Management B.V.	Vesteda Investment Management B.V.
G.S. van der Baan	R.A. Vroom

Leidsche Rijn Centrumplan B.V.
Voor deze:

.....	.....
a.s.r. Vastgoed Projecten B.V.	a.s.r. Vastgoed Projecten B.V.
D. Gort	J.C. Messemaeckers van de Graaff
.....	.....
Vesteda Project Development B.V.	Vesteda Project Development B.V.
voor deze:	Voor deze:
Vesteda Investment Management B.V.	Vesteda Investment Management B.V.
G.S. van der Baan	R.A. Vroom

Gemeente Utrecht

Project Leidsche Rijn Centrum
Invoering betaald parkeren

Datum 05-09-2016

Schaal 1:7500

Formaat A4

Bureau Negen Tien

W:\LRU\CAD\plr\lru\cntrg\div-2016\09-05_lrc_invoering_betaald_parkeren_j.kootstra\lrc_invoering_betaald_parkeren_kd.dgn

Het openbaar gemaakte deel van de Allonge2:

De Gemeente is bereid om aan de Raad van de Gemeente het voorstel te doen medewerking te verlenen voor een beperkte periode van maximaal 36 maanden na eerste openstelling van de parkeervoorzieningen gratis parkeren gedurende de eerste 1 a 2 uur in te voeren, zulks ter bepaling van de Gemeente, met dien verstande dat dit dan niet alleen dient te gelden voor de parkeervoorziening die de Gemeente wellicht koopt en afneemt maar voor alle parkeervoorzieningen. De Gemeente mag in dit opzicht nimmer in een slechtere positie komen te verkeren dan een andere exploitant.

Eerste wijzigingsverordening op de Parkeerbelastingverordening 2017 gemeente Utrecht

(raadsbesluit van <datum>)

De raad van de gemeente Utrecht;
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van <datum> met kenmerk <kenmerknummer>
gelet op artikel 225 en 228 van de Gemeentewet en de vigerende Parkeerplaatsenverordening;
besluit vast te stellen de Eerste wijzigingsverordening op de Parkeerbelastingverordening 2017 gemeente Utrecht

Artikel 1

In de tarieventabel behorende bij de Verordening op de heffing en de invordering van de Parkeerbelasting verordening 2017, wordt aan onderdeel II, letter A, een artikel toegevoegd welke luidt:

5. Op parkeerapparatuurplaatsen in het kernwinkelgebied van Leidsche Rijn Centrum:
a. bij een parkeerduur tot en met 60 minuten EUR 0
b. bij een parkeerduur vanaf 60 minuten zone tarief

Artikel 2 Inwerkingtreding
Deze verordening treedt op 1 oktober 2017 in werking.

Artikel 3 Citeertitel
Deze verordening wordt aangehaald als: Eerste wijzigingsverordening op de Parkeerbelastingverordening 2017 gemeente Utrecht

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van <datum>

De griffier,
mr. M. van Hall CMC

De burgemeester,
mr. J.H.C. van Zanen

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Merkus, H.J. (Rita)
Kenmerk	1611081824-jk
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 44
Portefeuille	Leidsche Rijn Verkeer en Mobiliteit

Invoering betaald parkeren Leidsche Rijn Centrum

besluit

1 Voor het parkeren op straat in te stemmen met de voorgestelde uitvoering van de afspraken in Allonge 2: op straat in het kernwinkelgebied het eerste uur gratis parkeren gedurende twee jaar conform de Allonge 2 met LRCplan BV en in afwijking van de Standaard tarieventabel van de parkeerbelastingverordening (die een tarief kent van 0,20 euro voor het eerste half uur);

2 Voor de openbare Brusselpleingarage (die wordt geëxploiteerd door ASR) in te stemmen met de 1e twee uur gratis parkeren gedurende twee jaar (najaar 2017 tot najaar 2019) en het 1e uur gratis parkeren gedurende twee volgende jaren (najaar 2019 tot najaar 2021), een en ander ter uitvoering van de Allonge 2 met inachtneming van een kleine afwijking door het beperken van het 3e jaar tot één uur gratis parkeren en door het toevoegen van een 4e jaar waarin ook sprake is van één uur gratis parkeren.

3 De eerste wijzigingsverordening op de Parkeerbelastingverordening vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier

mr. M. van Hall

De voorzitter gemeenteraad

mr. J.H.C. van Zanen

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Peters, M. (Mirelle)
Kenmerk	4158764/1704280925
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 50
Geheim	Nee
Portefeuille	Verkeer en Mobiliteit

Busbaan Dichterswijk IPvE/FO

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 Het Integraal Programma van Eisen (IPvE) en Functioneel Ontwerp (FO) Busbaan Dichterswijk vast te stellen, met de busbaan in de middenligging als voorkeursvariant.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,	De burgemeester,
Drs. G.G.H.M. Haanen	Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
Toezegging wethouder:
De wethouder zegt toe bij de evaluatie de suggestie om een externe partij te betrekken mee te nemen in de opdrachtverlening.
De wethouder zegt toe schriftelijk terug te komen op de vragen van de heer Post en de heer van Schie voor 6 juli a.s.

Status: B

Bijlages
Voorstel: Voorstel_8452
Bijlage: Context bij bestuursadvies Busbaan Dichterswijk IPvE-FO
Bijlage: IPvE-FO van Zijstweg busbaan Dichterswijk
Bijlage: Reactienota IPvE Busbaan Dichterswijk
Bijlage: getekend raadsbesluit nr. 50

Eerdere besluitvorming
Voor de Busbaan Dichterswijk is 2016 een concept Integraal Programma van Eisen (IPvE) en concept Functioneel Ontwerp (FO) opgesteld en vervolgens voor consultatie ter inzage gelegd. Met dit raadsvoorstel worden de reacties en antwoorden daarop samen met het definitieve IPvE/FO ter vaststelling voorgelegd. In dit IPvE staan de functionele randvoorwaarden, uitgangspunten en eisen. Het FO bevat de bijbehorende tekeningen en plantoelichting. De basis van dit IPvE/FO ligt in de Nota van Uitgangspunten (NvU) die het college van burgemeesters en wethouders in juni 2015 heeft vastgesteld. Deze NvU is gezamenlijk met het bewonerscomité Van Zijstweg gemaakt. Om de NvU verder uit te kunnen werken hebben bewonerscomité en gemeente gezamenlijk het ontwerpbureau B+B geselecteerd.

Uitvoering
Alle belanghebbenden die een zienswijze hebben ingediend krijgen de reactienota toegestuurd en de overleggen met stakeholders worden voortgezet.
De vervolgstappen zijn:

- 2017: opstellen Bestemmingsplan en VO, vaststelling door college en raad (alleen Bestemmingsplan, 2018)
- 2018: voorbereiden aanbesteding
- 2019 en 2020: realisatie

Gemeente Utrecht

Context

Voor de context zie de bijlage 'Context bij bestuursadvies Busbaan Dichterswijk IPvE-FO'.

Beslispunt

1 Het Integraal Programma van Eisen (IPvE) en Functioneel Ontwerp (FO) Busbaan Dichterswijk vast te stellen, met de busbaan in de middenligging als voorkeursvariant.

Argumenten

1.1 <u>Het ontwerp voldoet aan de uitgangspunten uit de Nota van Uitgangspunten, aan de wet- en regelgeving, an het gemeentelijk beleid en de gestelde subsidievoorwaarden.</u>
Naar aanleiding van het ontwerpproces zijn de uitgangspunten van de NvU verder uitgewerkt, geoptimaliseerd en aangevuld. De eisen vanuit wet- en regelgeving, gemeentelijk beleid en subsidievoorwaarden zijn toegevoegd. Gedurende het planproces zijn in co-creatie enkele uitgangspunten anders ingevuld. Dit betreft:
a. De maximum snelheid van de auto en bus is vanuit oogpunt van verkeersveiligheid gelijk gesteld aan de maximum snelheid van de auto (beide op 30 km/uur).
b. De hovenierswoning blijft definitief behouden.
c. Voor de busbaan is niet alleen de zuidligging maar ook een middenligging uitgewerkt.
d. De oversteek bij de Fentener van Vlissingkade is verplaatst naar de Veilinghavenkade.
e. De Nelson Mandelabrug wordt constructief versterkt en aan beide zijden verbreed met een tweerichtingen fiets- en voetpad.

1.2 <u>Met dit ontwerp wordt een belangrijke ontsluitingsroute ingepast in de lokale omgeving.</u>
In het ontwerp krijgen de auto, fietser, voetganger en bus een goede en veilige route in het gebied en de kwaliteit van het openbaar gebied verbetert aanzienlijk. In het midden van beide wegen ligt de busbaan (twee richtingen), daarnaast één rijstrook per rijrichting en fietspaden (tweerichtingen) aan beide zijden. Aan de zuidkant komt een voetpad en er zijn goede en veilige oversteken voor fiets en voetganger. Tussen de rijbaan en het fietspad komt een berm met bomen. Dit is goed voor de leefbaarheid en uitstraling en werkt bovendien snelheidsremmend. De maximum snelheid wordt 30 km/uur voor auto én bus. De hovenierswoning blijft staan en villa Jongerius komt goed tot zijn recht. De Nelson Mandelabrug blijft behouden en aan beide kanten verbreed met een fietspad. Het ontwerp is een resultaat van een zorgvuldige afweging van eisen, wensen en belangen van iedereen die in het gebied woont, werkt of passeert. Het is een compact ontwerp dat goed past bij de allure van een binnenstad waarbij de bereikbaarheid van het omliggende gebied goed ge(waar)borgd is.

1.3 <u>De hovenierswoning blijft behouden.</u>
Met het gekozen profiel kan de hovenierswoning blijven staan. Dit past omdat ter hoogte van de hovenierswoning en het trafogebouw aan de overzijde, geknepen is met de profielen voor de bermen, busbaan en fietspad. De bermen worden smaller zonder bomen, de busbaan gaat naar het uiterste minimum van 6.60 m (i.p.v. 7 meter) en het fietspad is 3 meter (i.p.v. 3,5 meter).

1.4 <u>Het fietsnetwerk wordt uitgebreid en de weg krijgt op veilige en logische plekken een oversteek voor langzaam verkeer.</u>
Het netwerk voor langzaam verkeer verbetert aanzienlijk ten opzicht van de huidige situatie.
Uitgangspunt is een weg die op logische en veilige plekken kan worden overgestoken. Er komen drie oversteken voor fietsers: twee reeds bestaande bij de Croeselaan, en de Kanaalweg en een nieuwe bij de Veilinghavenkade. Dit is mogelijk door het toevoegen van een twee-richtingen fietspad aan de noordzijde van de weg. Bijkomend voordeel is dat met dit fietspad de kruisingen worden ontlast. Dit noordelijke fietspad is niet alleen essentieel voor de oversteekbaarheid van de weg, maar ook voor de bereikbaarheid van dit hele

gebied, met grote woningbouwontwikkelingen in de toekomst. Voor dit noordelijke fietspad is aanvullende grond aangekocht van de Jaarbeurs.

1.5 De busbaan in de middenligging past het beste bij de binnenstedelijke context.
In het FO zijn twee varianten gemaakt: met middenligging en met zuidligging van de busbaan. Beide varianten zijn beoordeeld op de criteria Ruimtelijke Inpassing en Leefbaarheid, Oversteekbaarheid en Verkeersveiligheid en Doorstroom en Verkeer. Zowel bewonerscomité, gemeente als het ontwerpbureau B+B hebben na zorgvuldige afweging een voorkeur voor de middenligging. Bij de afweging tussen een midden- en een zuidligging telt sterk mee dat er sprake is van infrastructuur binnen een stedelijke context (a -zone, 30 km regime, autoluw), waar de ruimte beperkt is en waar de verkeersveiligheid voor kwetsbaar langzaam verkeer prioriteit heeft.

1.6 A. Het IPvE/FO voldoet aan de subsidievoorwaarden beschikking HOV Leidsche Rijn.
Voor een goede inpassing van het HOV netwerk zijn afspraken gemaakt tussen provincie en gemeente. Het ontwerp moet voldoen aan het Technisch Programma van Eisen en de beoogde gemiddelde snelheid van 25 km/uur.
Het IPvE/FO voldoet aan het TPvE HOV. Hierbij wordt aangesloten op de eisen die hierover zijn opgenomen voor een busbaan in een binnenstedelijke omgeving. De snelheid is een gemiddelde rijsnelheid tussen 'in de spits' en 'buiten de spits', voor het gehele HOV traject Leidsche Rijn, te bepalen ná ingebruikname. In deze fase van het ontwerp kan slechts een indicatie worden gegeven van de te verwachten gemiddelde snelheid.

Via een doorrekening op basis van het verkeersmodel VRU 3.3. variant 203 is de gemiddelde snelheid van het HOV bij de busbaan bepaald. Hierbij is uitgegaan van een VRI instelling die past bij een A-zone waarbij de HOV prioriteit heeft.
Deze doorrekening laat zien dat de gemiddelde snelheid bij zowel de mid¬denligging als de zuidligging 22 km/uur is op de busbanen Transwijk en Dichterswijk. Op basis van de huidige dienstregeling op de gerealiseerde delen van de HOV Zuidradiaal en de berekende gemiddelde snelheid zoals hierboven genoemd, zal de gemiddelde snelheid tijdens de spits op het hele HOV traject van Vleuten tot Utrecht CS 24,4 km/uur bedragen. Aangenomen kan worden dat de bus buiten de spits een hogere gemiddelde snelheid heeft. Daarmee komt het gemiddelde tussen 'tijdens de spits' en 'buiten de spits' uit op de beoogde snelheid van 25 km/uur.

1.7 B. Het IPvE/FO voldoet aan de subsidievoorwaarden beschikking HOV Leidsche Rijn.
Met de provincie is afgesproken dat bij verdere uitwerking van het Ontwerp, samen met provincie en vervoerder QBuzz wordt gekeken naar optimalisatie in het ontwerp ten bate van de soepele doorstroom van het HOV. Deze optimalisatie mogelijkheden zijn gedacht bij de inpassing van de bushalte, een compactere kruising Overste den Oudenlaan/Dr. M.A. Tellegenlaan en de asverspringing van de busbaan bij de kruisingen Kanaalweg en veilinghavenkade.

1.8 De bereikbaarheid voor auto past binnen het kader van het Mobiliteitsplan.
De verkeersafwikkeling is gesimuleerd met een verkeersmodel, gebaseerd op VRU 3.3 variant 2030 (zoals ook toegepast bij de concept omgevingsvisie Beurskwartier – Lombokplein (april 2017)). De simulatie laat zien dat het verkeer in de avondspits bij alle kruispunten in één keer door groen kan, mét een optimale VRI instelling. In de ochtendspits kunnen de auto's komende vanaf Van Zijstweg en Croeselaan Zuid gedurende het drukste uur in de spits bij het kruispunt Croeselaan / Van Zijstweg niet in één keer door groen. De verkeersafwikkeling tijdens de spits past binnen het kader van het Mobiliteitsplan Slimme Routes, Slim Regelen, Slim Bestemmen. De doorstroming is voldoende voor een weg in een binnenstedelijke omgeving.
Tijdens de commissievergadering van Stad en Ruimte van 4 februari 2014 is geadviseerd om voor de eindsituatie uit te gaan van 2x1 rijbanen voor het autoverkeer. Dit betekent dat dit profiel kader stellend is voor de herontwikkeling van omliggende ontwikkelingen. Dit is toen vastgelegd in de Nota van Uitgangspunten Busbaan Dichterswijk (mei 2015) en de Toekomstvisie Utrecht Centrum (maart 2015). Er is al een groot aantal keuzes gemaakt die

leiden tot minder verkeer. Als onderdeel van de herontwikkeling van het Jaarbeursgebied wordt het parkeren op P3 verplaatst naar de andere kant van het Merwedekanaalzone en de Jaarbeurs krijgt een eigen routing voor expeditieverkeer via de nieuw te realiseren expeditiebrug in het verlengde van de Truus van Lierlaan. Het aantal plaatsen in de in aanbouw zijnde Jaarbeursparkeergarage is verminderd van 1500 naar 800. En voor de nieuw te bouwen appartementen op het Beurskwartier komt een zeer stringent parkeerregime.
Bij andere toekomstige ontwikkelingen blijft de gemeente inzetten op het niet toenemen dan wel (verder) verlagen van de verkeersintensiteiten. Hiervoor staat de gemeente deels zelf aan de lat, maar ook andere instellingen en bedrijven hebben hier invloed op.

1.9 Door de ontsluiting Veilinghavenkade voor tweerichtingen te handhaven wordt de wijk ontlast.
In het concept ontwerp stonden drie opties voor de ontsluiting van de Veilinghavenkade: volledig afsluiten, alleen uitgaand verkeer richting Dr. M.A. Tellegenlaan of zowel in als uit van én naar Dr. M.A. Tellegenlaan. Er zijn veel reacties binnengekomen over deze opties. De argumenten die naar voren zijn gebracht in de zienswijzen zijn grotendeels herkenbaar. Daarom gaat de voorkeur uit naar een ontsluiting in het FO waarbij autoverkeer zowel in als uit (richting Dr. M.A. Tellegenlaan) wordt ontsloten. De belangrijkste reden is dat de ca. 1.300 (per etmaal) voertuigen die nu gebruik maken van de aansluiting op de Veilinghavenkade na een afsluiting via andere routes door de wijk hun weg kiezen. En op deze routes is – zoals in de zienswijzen ook veelvuldig is aangegeven – sprake van gemengd verkeer, dus gemotoriseerd verkeer samen met fietsers. Dit geldt ook voor vrachtverkeer dat o.a. de horeca (aan de Veilinghavenkade) en andere bedrijven in deze hoek van de Dichterswijk moeten bevoorraden. Mede om deze reden is er de wens om het verkeer zoveel mogelijk over het hoofdwegennet te laten rijden, voordat ze het woongebied in gaan. De Veilinghavenkade wordt rustiger en leefbaarder en verkeersveiliger. De positieve aspecten bij een volledige afsluiting zijn slechts lokaal. Afsluiten van de Veilinghavenkade is positief voor de doorstroom van auto en bus op Van Zijstweg, maar dit is effect is zeer beperkt, omdat -ook zonder een aansluiting met autoverkeer- er hier een met verkeerslichten geregelde oversteek voor fietsers en voetgangers moet komen.

1.10 De gelijkvloerse kruising Kanaalweg – Dr. M.A. Tellegenlaan is verkeersveilig en een onderdoorgang maakt deze nog veiliger en comfortabeler en verbetert de doorstroming van HOV en auto.
In dit IPvE/FO zijn – op verzoek van de raad - twee varianten uitgewerkt voor de kruising met de Kanaalweg. Dit is een gelijkvloerse variant en een gelijkvloerse variant plus een onderdoorgang. Op dit kruispunt komen fietsstromen uit verschillende richtingen samen. Hiervan gaat grofweg 1/3 fietsers rechtdoor over de Kanaalweg, de rest maakt een afslaande beweging of rijden rechtdoor via dr. M.A.Tellegenlaan-Van Zijstweg. Om deze fietsstromen goed te faciliteren, moeten zo rechtstreeks mogelijke verbindingen komen. Dit betekent dat er hoe dan ook een goede en verkeersveilige kruising moet komen op maaiveld niveau. Het FO Busbaan Dichterswijk voorziet in een veilige gelijkvloerse kruising: de kruising wordt geregeld met verkeerslichten, zowel auto als bus hebben een verkeersregime van 30 km/uur, er is een middenberm van 3,5 meter, er is geen afslaand autoverkeer en het kruispunt wordt ontlast in gebruik doordat er aan beide zijden van de weg een twee-richtingen fietspad ligt (oost-west).

1.11 De kruising Kanaalweg – Dr. M.A. Tellegenlaan kan nog comfortabeler en verkeersveiliger worden wanneer ook een onderdoorgang wordt gerealiseerd.
Om deze kruising nog comfortabeler en verkeersveiliger te maken, kan gekozen worden voor een variant waarbij naast een gelijkvloerse kruising ook een onderdoorgang wordt gerealiseerd die onder de Nelson Mandelabrug en expeditiebrug gaat. Om deze onderdoorgang goed in te passen is in het ontwerp de kadelijn vanaf de Nelson Mandelabrug langs de Villa Jongerius rechtgetrokken. Daarmee wordt de kade voor de Villa breder en dat geeft ruimte voor de onderdoorgang en mogelijkheid om (verblijfs)kwaliteit toe te voegen aan de kade. Een onderdoorgang draagt ook bij aan een vitale en duurzame

verstedelijking: er komt een aaneengesloten openbare groene en recreatieve ruimte voor zowel comfortabel fietsverkeer (woon-werk) als voor sport en recreatie. Daarnaast is met deze onderdoorgang het kruispunt extra verkeersveilig: ondanks dat er op maaiveld een veilig kruispunt wordt gerealiseerd zijn er met een onderdoorgang minder mogelijke conflicten tussen fietsers en auto en bus. Tevens biedt een onderdoorgang meer mogelijkheden voor de instellingen van de verkeerslichten op dit kruispunt. Uiteraard moet dit passen binnen de systematiek van de A-zone (goed voor fietsers, HOV en daarna auto), maar doordat er minder fietsers over de kruising gaan (want die gaan onderlangs) is er ruimte om de instellingen van de verkeerslichten op het kruispunt te optimaliseren, zodat dit (ook) ten goede komt aan de doorstroom van auto en HOV, al is dit effect beperkt.
Het college heeft de voorkeur voor een onderdoorgang en gaat tijdens het opstellen van het Voorlopig Ontwerp op zoek naar aanvullende financiering, op basis van een nauwkeurige kostenraming. Besluitvorming over de tunnel leggen we voor aan de raad bij de vaststelling van het Voorlopig Ontwerp, die naar verwachting eind 2017 plaatsvindt.

1.12 Het IPvE/FO is binnen het beschikbaar budget realiseerbaar.
Voor de kostendekking zijn in het MBP 2016 twee budgetten opgenomen. Voor de aanvullende maatregelen Bereikbaarheid Beurskwartier is in het MPB 16,0 miljoen euro aan gemeente geld gereserveerd. Voor de HOV bestaande stad Z90 (is Busbaan Dichterswijk) is er een subsidie van 9,236 miljoen euro van de provincie.
Dit budget is toereikend voor het IPvE/FO, waarin de kosten voor realisatie van de busbaan, de aanpassingen aan de Nelson Mandelabrug, de maaiveldoversteek Nelson Mandelabrug, de grondaankoop van de Jaarbeurs en plankosten zijn opgenomen. De kosten voor de onderdoorgang van de Nelson Mandelabrug en expeditiebrug kunnen hieruit niet worden gedekt.

Kanttekeningen

1.1 De kosten van de onderdoorgang zijn nog niet volledig gedekt.
In het IPvE/FO is tevens een keuze voor een maaiveldoversteek Nelson Mandelabrug met onderdoorgang als mogelijkheid opgenomen. De extra kosten van de onderdoorgang worden ingeschat op 9 miljoen euro.

Op basis van het nog op te stellen Voorlopig Ontwerp zal een nauwkeurige kostenraming voor de onderdoorgang kunnen worden opgesteld, waarbij een sobere en doelmatige uitvoering voorop staat. Tegelijkertijd zullen nog financieringsmogelijkheden worden onderzocht.
Dit betekent dat het kunnen maken van een volledig afgewogen keuze van al dan niet een onderdoorgang eerst bij de vaststelling van het Voorlopig Ontwerp en het bestemmingsplan kan worden gemaakt.

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Peters, M. (Mirelle)
Kenmerk	4158764/1704280925
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 50
Portefeuille	Verkeer en Mobiliteit

Busbaan Dichterswijk IPvE/FO

besluit

1 Het Integraal Programma van Eisen (IPvE) en Functioneel Ontwerp (FO) Busbaan Dichterswijk vast te stellen, met de busbaan in de middenligging als voorkeursvariant.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier	De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall	mr. J.H.C. van Zanen

Context bij bestuursadvies Busbaan Dichterswijk IPvE/FO

Het concept IPvE/FO Busbaan Dichterswijk heeft eind 2016 ter inzage gelegd. Dit IPvE/FO kan nu worden vastgesteld. Het FO bevat de in het IPvE gestelde eisen en voldoet aan de wet- en regelgeving, gemeentelijk beleid en de gestelde subsidievoorwaarden. In het FO is zowel een middenligging als een zuidligging van de busbaan ontworpen. Beide varianten zijn in gezamenlijkheid beoordeeld op de criteria Ruimtelijke Inpassing en Leefbaarheid, Oversteekbaarheid en Verkeersveiligheid en Doorstroom en Verkeer. Daaruit komt de middenligging als voorkeursvariant naar voren. Tevens zijn - zoals toegezegd aan de raad - voor de kruising Dr.M.A. Tellegenlaan met de doorfietsroute Kanaalweg twee ontwerpvarianten opgenomen en beoordeeld: een gelijkvloerse kruising en een gelijkvloerse kruising met een tunnel onder de Nelson Mandelabrug en expeditiebrug (die ligt in het verlengde van de Truus van Lierlaan ten behoeve van de Jaarbeurs). De tunnel wordt geraamd op 8,9 miljoen euro. In de raming om het projectbudget vast te stellen is hiermee geen rekening gehouden, anders gezegd viel een tunnel buiten de scope van het project. Om de realisatie van een tunnel toch dichterbij te brengen heeft het college in de voorjaarsnota 3 miljoen euro vrijgemaakt. Dit is een deel van de opgave. In de komende periode moet blijken of het mogelijk is de extra kosten van de tunnel te dekken. Besluitvorming over de tunnel legt het college daarom aan de raad voor bij vaststelling van het Voorlopig Ontwerp, naar verwachting eind 2017.

Tijdens het ontwerpproces zijn gesprekken geweest met stakeholders en zijn er 2 informatieavonden geweest. Het concept IPvE/FO Busbaan Dichterswijk heeft van eind 2016 ter inzage gelegen. Er zijn in totaal 74 zienswijzen ingediend namens 104 huishoudens. Het merendeel van de zienswijzen gaat in op de keuze over de ontsluiting van de Veilinghavenkade. Over het algemeen zijn de reacties positief en worden de ontwerpkeuzes gedragen. Belangrijke onderwerpen in de zienswijzen zijn de ligging van de busbaan, de onderdoorgang bij de Kanaalweg, de hovenierswoning, de snelheid en de keuze voor materiaal en bomen. Ook stakeholders hebben een zienswijze ingediend: bewonerscomité Van Zijstweg, de roeiverenigingen (URV Viking, USR Triton, AUSR Orca), busvervoerder QBUzz, Vereniging Oud Utrecht, Villa Jongerius, Reizigersvereniging Rover, provincie en de Rabobank.

Mede naar aanleiding van de ontvangen reacties zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd in het IPvE/FO:

- een uitleg over de looproute langs de Groenmarkstraat richting de Nelson Mandelabrug;
- een actualisatie van de analyse van de verkeersafwikkeling, op basis van het meest recente verkeersmodel VRU 3.3 variant 2030;
- een correctie van de plangrens in de plankaart ter plaatse van de Trechters;
- toevoeging van eisen en wensen t.a.v. de Nelson Mandelabrug, namelijk toepassen geluidsreducerende maatregelen en behoud huidige doorvaartbreedte;
- de ontsluiting van de Veilinghavenkade waarbij het autoverkeer zowel in als uit (richting Dr. M.A. Tellegenlaan) wordt gefaciliteerd;
- nadere uitwerking van de twee ontwerpvarianten voor de kruising met de Kanaalweg (een variant met alleen een gelijkvloerse kruising en een variant met een gelijkvloerse kruising én een onderdoorgang).
- aanpassing van de ontwerpkaart van de kruising Dr. M.A. Tellegenlaan / Overste den Oudenlaan waarbij rijstroken zijn toegevoegd die abusievelijk nog niet waren ingetekend.
- de inpassing van de fiets- en voetgangers oversteek over de Overste den Oudenlaan en de inrichting van de openbare ruimte en de infrastructuur (voetpad, fietspad, ventweg, berm) op de grens met het Defensieterrein.

Dit FO is zover gevorderd dat er feitelijk al sprake is van Voorlopig Ontwerp (VO). De essentiële ontwerpkeuzes, die normaal gesproken bij een VO aan de orde komen, zijn reeds gemaakt. Het maken

van het VO is dus vooral operationeel en technisch van aard. Nu de belangrijkste ontwerpkeuzes in gezamenlijkheid en in overeenstemming tussen gemeente en bewonerscomité zijn gemaakt, is daarmee feitelijk de co-creatie met het bewonerscomité afgerond. Wel waren er enkele punten van verschil van inzicht van bewonerscomité en gemeente. De gemeente heeft op die punten de belangen anders meegewogen waardoor andere keuzes zijn gemaakt. In zowel het IPvE/FO als de reactienota is inzichtelijk gemaakt hoe de gemeente en bewonerscomité die belangen anders wegen. Uit de zienswijzen zijn geen nieuwe argumenten van het comité noch van anderen naar voren gekomen die aanleiding zijn voor de gemeente om van inzicht te wijzigen.

Integraal Programma van Eisen en Functioneel Ontwerp

Gemeente Utrecht

Busbaan Dichterswijk (IPvE/FO)

Ter vaststelling in College van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad, mei 2017

Integraal Programma van Eisen en Functioneel Ontwerp

Busbaan Dichterswijk(IPvE/FO)

Ter vaststelling in College van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad, mei 2017

Gemeente Utrecht

Colofon

Projectgroep
Cees Verbokkem
Ulrike Centmayer
Ellen Kassing
Mark van der Wegen
Margreet Kokshoorn
David Visscher
Rob Evelein

Projectmanagement
Jennie Tissingh
Sander Rijksen

Opdrachtgever
Aad Keyzer

Grafische realisatie
SO/ S&M/ CAD-unit

Versiedatum
12 mei 2017

Reproductiedatum
mei 2017

Bestuurlijke besluitvorming
Raadsbesluit 6 juli 2017

Inhoudsopgave

1 Inleiding 7

1.1 Leeswijzer 7
1.2 Aanleiding 7
1.3 Doel 8
1.4 Planproces en totstandkoming IPvE/FO 8
1.5 Consultatie 9
1.6 Vervolgplanning 10
1.7 Tijdelijke situatie 10

2 Omschrijving gebied 11

2.1 Historie 11
2.2 Huidige situatie 11
2.3 Ruimtelijk 11
2.4 Verkeer 11
2.5 Groen en bomen 11

3 Toekomstige situatie 12

4 Programma van eisen 15

4.1 Toelichting 15
4.2 Ruimtelijke inpassing en Leefbaarheid 15
4.3 Verkeersveiligheid en Oversteekbaarheid 17
4.4 Verkeer en Doorstroming 18

5 Plantoelichting Functioneel Ontwerp 21

5.1 Ontwerpkeuzes 21
5.2 Ontwerpuitwerking 23
5.3 Oversteekbaarheid en verkeersveiligheid 25
5.4 Verkeer en doorstroom 31
5.5 Relatie met de Nota van Uitgangspunten 32

6 Beoordeling varianten 34

6.1 Verkeersveiligheid en Oversteekbaarheid 34
6.2 Ruimtelijke inpassing en Leefbaarheid 34
6.3 Verkeer en Doorstroming 35
6.4 Conclusie 36

7 Vervolg uitwerking ontwerp 37

7.1 Optimalisaties 37

8 Nelson Mandelabrug 38

9 Onderzoeken 39

Bijlage 1 Dwarsprofielen 42

Bijlage 2 Bomeninventarisatie 48

1 Inleiding

1.1 Leeswijzer

Dit document bevat het Integraal Programma van Eisen (IPvE) en Functioneel Ontwerp (FO) Busbaan Dichterswijk. In het IPvE zijn de functionele randvoorwaarden, uitgangspunten en eisen beschreven die van belang zijn bij de herinrichting van de Dr. M.A. Tellegenlaan en de Van Zijstweg. Het FO bestaat uit de bijbehorende tekeningen en plantoelichting.

In hoofdstuk 1 staan de aanleiding, het doel en het planproces. In hoofdstuk 2 beschrijft van de huidige situatie en hoofdstuk 3 geeft een beeld van de toekomstige inrichting van de weg en het omliggende gebied. Hoofdstuk 4 zoomt in op de concrete eisen voor een goed ontwerp van de weg. Hoofdstuk 5 laat de details van het ontwerp zien: ontwerpkeuzes, profielen en inpassing van het tracé. Er zijn twee varianten van de busbaan uitgewerkt die in hoofdstuk 6 worden beoordeeld, met een voorkeursvariant als resultaat.
In hoofdstuk 1 staan de aanleiding, het doel en het planproces. Hoofdstuk 2 beschrijft de huidige situatie en hoofdstuk 3 geeft een beeld van de toekomstige inrichting van de weg en het omliggende gebied. Hoofdstuk 4 zoomt in op de concrete eisen voor een goed ontwerp van de weg. Hoofdstuk 5 laat de details van het ontwerp zien: ontwerpkeuzes, profielen en inpassing van het tracé. In dit hoofdstuk wordt ook ingegaan op de onderdoorgang onder de kruising Kanaalweg.
Er zijn twee varianten van de busbaan uitgewerkt die in hoofdstuk 6 worden beoordeeld, met een voorkeursvariant als resultaat. Hoofdstuk 7 gaat in op hoe in de volgende fase het ontwerp verder wordt uitgewerkt. Hoofdstuk 8 beschrijft de Nelson Mandelabrug en de eisen die gesteld worden aan de brug. Ter voorbereiding op het maken van het bestemmingsplan is in hoofdstuk 9 aangegeven welke onderzoeken er noodzakelijk zijn.

1.2 Aanleiding

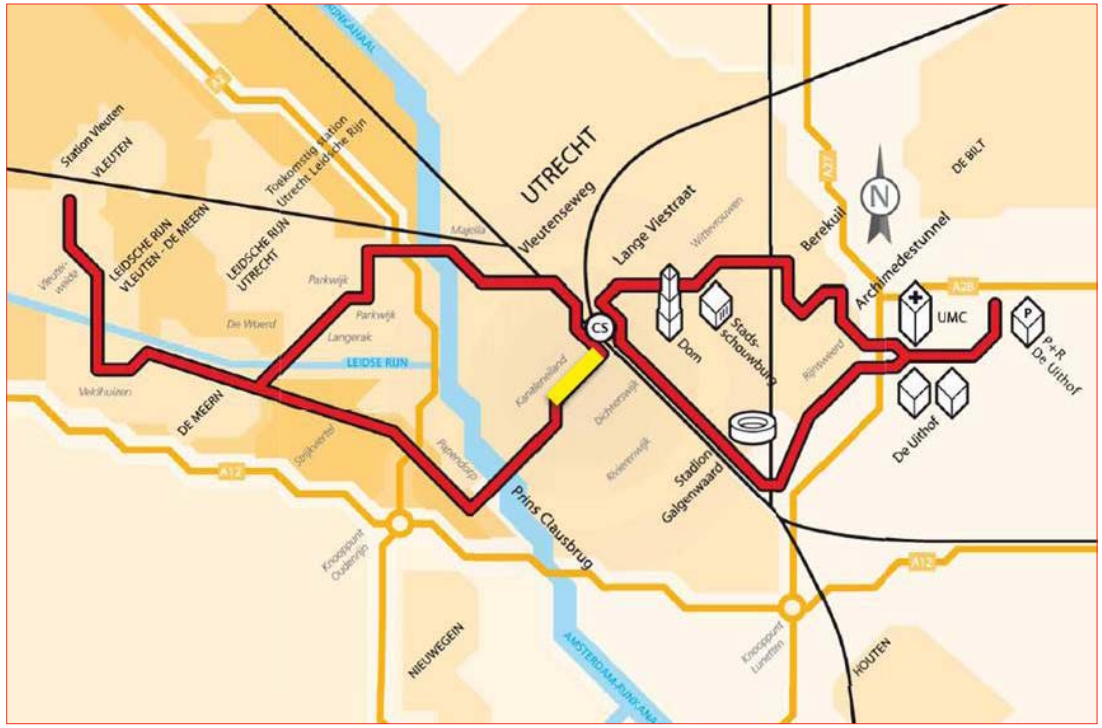
Met het stedelijk bereikbaarheidsprogramma werkt Utrecht aan haar bereikbaarheid en ontsluiting. De snel groeiende mobiliteit, de grote gebiedsontwikkelingen in Utrecht (Leidsche Rijn en Stationsgebied) en de centrale ligging in het hart van Nederland zijn aanleiding voor een fors aantal verkeersprojecten. Zo wordt in Utrecht niet alleen een netwerk van fietsroutes, maar ook een netwerk van vrijliggende Hoogwaardig

Afbeelding:
Bestaande situatie
plangebied

Afbeelding:
Ligging tracédeel
(gele strook)

Openbaar Vervoer-banen (HOV-banen) gerealiseerd dat een goed alternatief biedt voor de auto.
Tegelijkertijd wil Utrecht dat het bestaande en toekomstige autoverkeer veiliger en beter in, uit en om de stad wordt geleid. Voor de autobereikbaarheid van het toekomstige stationsgebied zijn de uitgangspunten uit het Mobiliteitsplan Slimme Routes, Slim Regelen, Slim Bestemmen leidend. Dit Mobiliteitsplan beschrijft hoe mobiliteit bijdraagt aan een hoogwaardige en gezonde stad waarin economische vitaliteit, toeristische aantrekkingskracht, culturele vitaliteit en leefbaarheid in wijken en buurten met elkaar verbonden zijn.
Een onderdeel van dit netwerk is de 'HOV Zuidradiaal'. Deze HOV-baan loopt van Station Vleuten naar Utrecht CS.

De als laatste te realiseren delen van de HOV Zuidradiaal zijn de busbanen Transwijk (Z80) en Dichterswijk (Z90). Deze trajectdelen zijn de belangrijke invalsroute naar het Busstation West, Railstation Utrecht-Centraal en het stationsgebied, inclusief Jaarbeurspleingarage. Busbaan Transwijk (Z80) bestaat uit de Overste den Oudenlaan – Anne Frankplein en Koningin Wilhelminalaan – 5 Meiplein – Churchilllaan. Busbaan Dichterswijk (Z90) sluit hierop aan en bestaat uit de Dr. M.A. van Tellegenlaan, de Van Zijstweg en de aansluitingen op zowel de Overste den Oudenlaan als de Croeselaan.

1.3 Doel

Het doel van het project Busbaan Dichterswijk is het maken van een betrouwbare en comfortabele openbaar vervoer verbinding met een vrije HOV-busbaan vanaf de Croeselaan tot en met Dr. M.A. van Tellegenlaan en kruispunt Overste den Oudenlaan. Het is de laatste schakel in de aanleg van de HOV Zuidradiaal. De nieuwe infrastructuur van de Van Zijstweg – Dr. M.A. Tellegenlaan moet zodanig worden ingepast dat een veilige verkeerssituatie wordt geboden aan alle verkeersdeelnemers, met name fietsers en voetgangers. Daarbij is de leefbaarheid voor bewoners en ondernemers in de buurt en een goede doorstroming van het autoverkeer belangrijk. Met deze ontwikkeling wordt een goede bereikbaarheid van de westkant van het stationsgebied bereikt.

1.4 Planproces en totstandkoming IPvE/FO

Dit IPvE/FO is gezamenlijk met het bewonerscomité Van Zijstweg gemaakt. Het bewonerscomité Van Zijstweg zet zich in voor behoud van de leefbaarheid van de buurt, herinrichting van de Van Zijstweg met 2x1 rijbaan en behoud van de historische hovenierswoning. Conform de wens van de commissie S&R worden het bewonerscomité Van Zijstweg, maar ook de andere partijen in het gebied, nadrukkelijk betrokken bij de uitwerking van de plannen. Dit heeft in 2015 geleid tot een co-creatie van gemeente en comité in het ontwerpproces voor de busbaan Dichterswijk.

De basis van dit IPvE/FO ligt in de Nota van Uitgangspunten (NvU) die in co-creatie is gemaakt en daarna door college van burgemeesters en wethouders in 2015 is vastgesteld. Gemeente en bewonerscomité Van Zijstweg hebben daarna gezamenlijk het bureau B+B geselecteerd voor het maken

van het ontwerp. Gemeente en bewonerscomité hebben in zes ontwerpsessies de NvU uit laten werken tot een Functioneel Ontwerp (FO) door B+B. Dit ontwerp voldoet aan het merendeel van de uitgangspunten uit de NvU, aan de wet- en regelgeving, gemeentelijk beleid en de gestelde subsidievoorwaarden. Gedurende het planproces is in gezamenlijkheid besloten enkele uitgangspunten aan te passen (zie H4). Daarmee is dit IPvE een nadere specificatie van de NvU, waarbij uitgangspunten verder zijn ingevuld, geoptimaliseerd en aangevuld.
In het FO zijn al deze uitgangspunten vertaald in een ontwerp. Daarbij is zowel een middenligging als een zuidligging van de busbaan ontworpen. Beide varianten zijn beoordeeld op de criteria Ruimtelijke Inpassing en Leefbaarheid, Oversteekbaarheid en Verkeersveiligheid en Doorstroom en Verkeer.
Er bestaat verschil van inzicht met het bewonerscomité op enkele punten.

1.5 Consultatie

Er bestaat verschil van inzicht met het bewonerscomité op enkele punten. De gemeente heeft op die punten belangen anders meegewogen waardoor we tot andere keuzes zijn gekomen. In hoofdstuk 5.5 is inzichtelijk gemaakt hoe de gemeente en bewonerscomité belangen anders meewegen.
Het concept IPvE/FO Busbaan Dichterswijk heeft van 18 november 2016 tot en met 30 december 2016 ter inzage gelegen. 74 omwonenden en belanghebbenden (namens 104 huishoudens) hebben gereageerd met een zienswijze. Het merendeel van de zienswijzen gaat in op de keuze over de ontsluiting van de Veilinghavenkade. Over het algemeen zijn de reacties positief en worden de ontwerpkeuzes gedragen. Overige onderwerpen in de zienswijzen zijn de ligging van de busbaan, de onderdoorgang bij de Kanaalweg, de hovenierswoning, de snelheid en de keuze voor materiaal en bomen.
Ook stakeholders hebben een zienswijze ingediend, dat zijn het bewonerscomité Van Zijstweg, de roeiverenigingen, busvervoerder Qbuzz, Vereniging Oud Utrecht, Villa Jongerius, Rover Reizigersvereniging, de provincie en de Rabobank.

Mede naar aanleiding van de reacties zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd in het IPvE/FO:

- een uitleg over de looproute langs de Groenmarkstraat richting de Nelson Mandelabrug;
- een actualisatie van de analyse van de verkeersafwikkeling, op basis van het meest recente verkeersmodel VRU 3.3 2030;
- een correctie van de plangrens in de plankaart ter plaatse van de Trechters;
- toevoeging van eisen en wensen t.a.v. de Nelson Mandelabrug, namelijk toepassen geluidsreducerende maatregelen en behoud huidige doorvaartbreedte;
- ontwerpbesluit over de ontsluiting van de Veilinghavenkade waarbij het autoverkeer zowel in als uit (richting Dr. M.R. Tellegenlaan) wordt gefaciliteerd;
- nadere uitwerking van de twee ontwerpvarianten voor de kruising met de Kanaalweg (een variant met alleen een gelijkvloerse kruising en een variant met een gelijkvloerse kruising én een onderdoorgang) en een beoordeling daarvan;
- aanpassing van de ontwerpkaart van de kruising Dr. M.R. Tellegenlaan / Overste den Oudenlaan waarbij rijstroken zijn toegevoegd die abusievelijk nog niet waren ingetekend;
- de inpassing van de fiets- en voetgangers oversteek over de Overste den Oudenlaan en de inrichting van de openbare ruimte en de infrastructuur (voetpad, fietspad, ventweg, berm) op de grens met het Defensieterrein.

1.6 Vervolgplanning

Het is belangrijk om tijdig een goede bereikbaarheid te realiseren omdat de komende jaren steeds meer voorzieningen aan de westzijde van het stationsgebied gerealiseerd worden. Ook moet vanuit de subsidievoorwaarden de busbaan Dichterswijk uiterlijk 31 december 2020 zijn uitgevoerd én financieel zijn afgerond. Om overlast voor de omgeving tijdens uitvoering te beperken wordt de busbaan Dichterswijk zoveel mogelijk tegelijk met busbaan Transwijk aangelegd (realisatie 2017-2019). Dit betekent concreet voor de planning van de busbaan Dichterswijk:

- 2016: opstellen IPvE en FO, vaststelling door college en raad in 2017;
- 2018: voorbereiding aanbesteding;
- 2019 en 2020: realisatie

1.7 Tijdelijke situatie

Het ontwerp busbaan Dichterswijk is gebaseerd op de toekomstige situatie waarbij het gebied volledig is ontwikkeld (Defensieterrein, Beurskwartier etc.). De busbaan wordt aangelegd terwijl het gebied nog in ontwikkeling is. Dit betekent dat voor de tijdelijke situatie, met name tussen 2020 (Busbaan gerealiseerd) en 2023 (parkeren Jaarbeurs verplaatst) een faseringsplan wordt opgesteld.

2 Omschrijving gebied

2.1 Historie

Het gebied bestond oorspronkelijk uit een tuindersgebied en aanliggende kazernes. De weg werd later doorsneden door de aanleg van het Merwedekanaal en de Veilinghaven. De hovenierswoning is het enige pand dat nog over is van de oorspronkelijke bebouwing. Nadat de land- en tuinbouw hier stopten werd het gebied een industriegebied en nog weer later het terrein van de Jaarbeurs. De boerderij van de familie Jongerius werd in de dertiger jaren vervangen door een moderne villa, met tuin, kantoor en fabriekshallen. De huidige Van Zijstweg is pas in de jaren negentig van de vorige eeuw aangelegd.

Langs de vernieuwde Veilinghaven en het Merwedekanaal is nu een interessante concentratie van erfgoed aanwezig, dat bij elkaar goed de verschillende stadia van ontwikkeling weergeeft: varend erfgoed in de vorm van oude schepen, een havenloods met de ligplaats voor het Statenjacht, zandtrechters en een havenkraan, de hovenierswoning en het Jongeriuscomplex.

2.2 Huidige situatie

Foto's:
Huidige situatie

Linksboven: van Zijstweg naar het noorden
Rechtsboven: van Zijstweg naar het zuiden
Onder: Nelson Mandelabrug

2.3 Ruimtelijk

De weg voelt, ondanks de centrale ligging, aan als de achterkant van de stad, door het rommelige beeld met hekken, loodsen en leegte. De Veilinghaven heeft het karakter van een werkhaven met bijbehorende historische gebouwen met een oriëntatie op het water. Bijzonder plekken zoals cultuurhistorisch erfgoed, horeca en woonwijk keren zich af van de straat en zijn daarmee verborgen. Juist de combinatie van deze elementen hebben de potentie om deze plek te maken tot een stedelijke stedelijk gebied met veel allure.

2.4 Verkeer

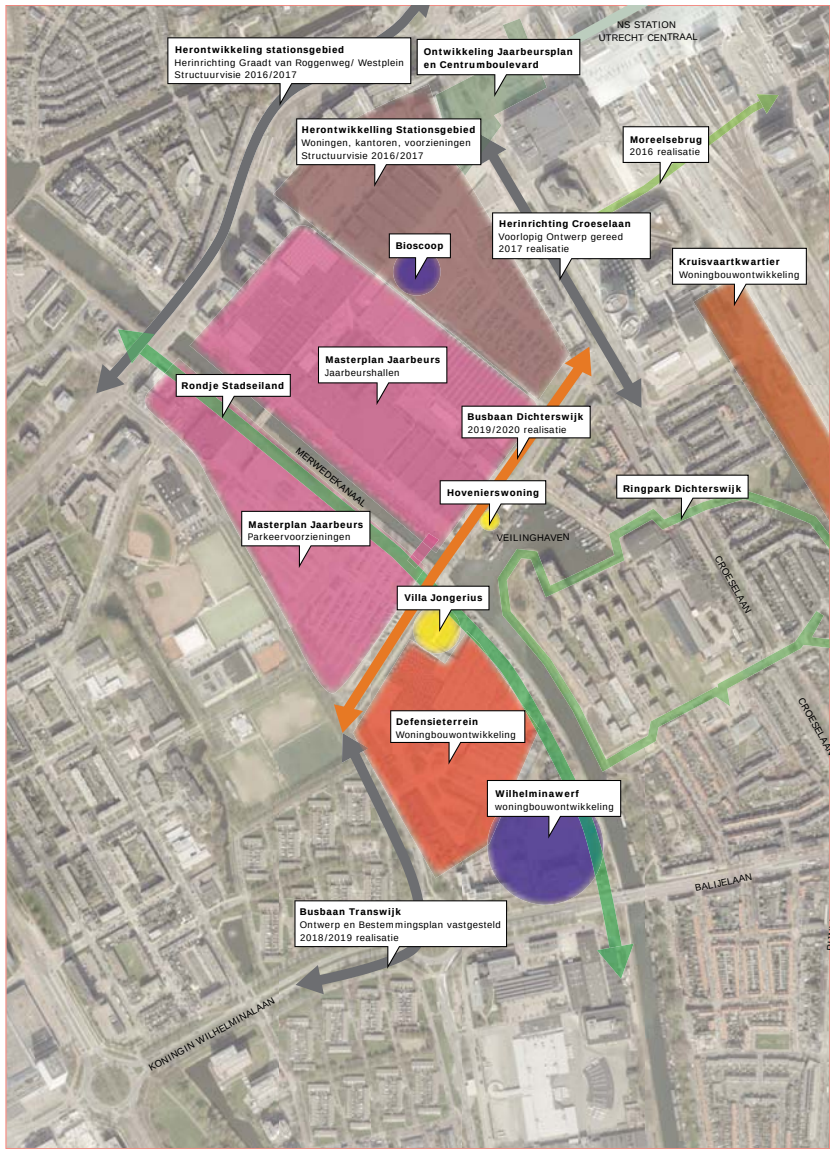
De huidige weg bestaat uit 2x1 rijbanen waar zowel de bussen als auto's rijden. Via de Nelson Mandelabrug gaat de Dr. M.A. Tellegenlaan bij het Merwedekanaal over in de Van Zijstweg. Aan de zuidzijde liggen een tweerichtingen fietspad en een voetpad die op de Kanaalweg een belangrijke langzaam verkeersroute (hoofdfietsroute) kruisen. Daarnaast ontsluit het tracé meerder inritten en wegen. Op het traject Van Zijstweg/ Dr. M.A. Tellegenlaan liggen 9 parkeerplaatsen.

2.5 Groen en bomen

Over de hele lengte van de weg ligt een groenstrook tussen rijbaan en fietspad met een bomenrij die over een groot stuk langs de villa, brug en Veilinghavenkade onderbroken is. Aansluitend ligt een brede groenzone die een paar keer per jaar door de buurt gebruikt wordt voor evenementen. Langs de Groenmarktstraat staat een rij bomen en tussen de trechters en de brug een solitaire boom en jonge boompjes langs de kade. In deze groenzone ligt ook de hovenierswoning met tuin. Aan de noordkant liggen tussen de voorzieningen van de Jaarbeurs en de weg bermen in verschillende breedtes: langs de Dr. M.A. Tellegenlaan zonder bomen, vanaf het trafogebouw richting Croeselaan eerst een rij bomen en vervolgens wat losse bomen op grasheuvels. Aan het voetpad van de Dr. M.A. Tellegenlaan grenst Villa Jongerius met haar tuin die als ensemble een rijksmonument zijn.

3 Toekomstige situatie

Met de ontwikkeling van het westelijk deel van het stationsgebied breidt de huidige historische binnenstad zich uit. Deze uitbreiding moet een toonbeeld worden van een gezonde, duurzame stad.[1] De Van Zijstweg / Dr. M.R. Tellegenlaan zijn straks, met de Graadt van Roggeweg, de belangrijkste toegang voor gemotoriseerd verkeer tot het westelijke stationsgebied en een belangrijke langzaam verkeersverbinding tussen de wijk Kanaleneiland en de binnenstad. Langs de Dr. M.A. Tellegenlaan, op het voormalige Defensieterrein, komt straks een nieuwe woonwijk[2]. Aan de andere kant van deze weg een grote open ruimte[3] met parkeerplaatsen en fietsparkeren van en voor de Jaarbeurs en de stad. Vanaf deze ruimte rijdt straks het expeditieverkeer van de Jaarbeurs via de nieuw te bouwen expeditiebrug naar de Jaarbeurshallen. Aan de noordzijde van de Van Zijstweg komen de nieuwe hallen van de Jaarbeurs straks op meer afstand in een groene multifunctionele omgeving[4]. Tussen de Jaarbeurshallen en de Croeselaan (waar nu een parkeerplaats is) komt de nieuwe wijk Beurskwartier[4]. Bij het uitwerken van het ontwerp is hierom rekening gehouden met een goede aansluiting van de weg op de toekomstige situatie: woningen op de Dr. M.A. van Tellegenlaan (Defensieterrein) en op de Van Zijstweg (Beurskwartier), bestaand cultureel erfgoed (Villa Jongerius, Hovenierswoning en Veilinghavenkade) en het nieuwe Jaarbeursterrein.

Afbeelding:
Raakvlakkenkaart

1 De capaciteit van 2x1 rijbanen op Dr.M.A. Tellegenlaan en Van Zijstweg is maatgevend voor de verdere ontwikkeling in het gebied.

2 Stedenbouwkundig programma van Eisen Defensieterrein

3 Masterplan Jaarbeurs

4 Het Nieuwe centrum: A Healthy Urban Boost, Keuzedocumenten

Afbeelding:
Impressie FO-middenligging

Dit betekent dat de Dr. M.A. Tellegenlaan en de Van Zijstweg wegen worden in een hoog stedelijk binnenstadgebied met kwaliteitsverbetering van de openbare ruimte van aanliggende gebieden. Deze status is bepalend geweest in de ontwerpkeuzes die in hoofdstuk 5 worden toegelicht. Met dit ontwerp is het mogelijk om een belangrijke ontsluitingsroute van en naar het stationsgebied te maken voor Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) ingepast in de lokale infrastructuur. Daarin krijgen niet alleen fietser en voetganger een goede en veilige route in het gebied, maar ook de auto. Het ontwerp is een resultaat van een zorgvuldige afweging van eisen, wensen en belangen van iedereen die in het gebied woont, werkt of het gebied

passeert. Het is een compact ontwerp dat goed past bij de allure van een binnenstad waarbij de bereikbaarheid van het omliggende gebied goed gewaarborgd is.

14 - Integraal Programma van Eisen en FO busbaan Dichterswijk, mei 2017

4 Programma van eisen

4.1 Toelichting

In dit hoofdstuk worden de eisen opgesomd voor respectievelijk Ruimtelijke Inpassing en Leefbaarheid, Verkeersveiligheid en Oversteekbaarheid en Verkeer en Doorstroming.
Naar aanleiding van het ontwerpproces zijn de uitgangspunten van de NvU verder uitgewerkt, geoptimaliseerd en aangevuld. De eisen vanuit wet- en regelgeving, gemeentelijk beleid en subsidievoorwaarden zijn toegevoegd.

Nota van Uitganspunten 2015:
Uitgangspunt is een profiel met 2x1 rijstroken voor autoverkeer waar maximaal 30 km/uur op de Van Zijstweg en Dr. M.A. Tellegenlaan mag worden gereden, de HOV-baan in Zuid ligging (50 km/uur), een vrij liggend twee richtingen fietspad (gescheiden van de rijbaan) en een voetpad. Van de zuidligging van de HOV-baan is af te wijken indien blijkt dat een midden- of noordligging een betere oplossing biedt voor de inpassingsproblematiek en voldoet aan alle uitgangspunten op het gebied van verkeersveiligheid, doorstroming, oversteekbaarheid en leefbaarheid.

Gedurende het planproces is in co-creatie besloten enkele uitgangspunten anders in te vullen. Deze zijn:

- De maximum snelheid van de bus is vanuit oogpunt van verkeersveiligheid gelijkgesteld aan de maximum snelheid van de auto: 30 km/uur. In de NvU werd uitgegaan van een maximum snelheid voor de bus van 50 km/uur.
- Niet alle aantakkende wegen (Veilinghavenkade, Beurskwartier, Fentener van Vlissingkade) hoeven volledig te worden ontsloten als blijkt dat dit voor de doorstroom nadelig is. Dit in tegenstelling tot de NvU, waar uit wordt gegaan van een volledige ontsluiting van de Veilinghavenkade.
- De hovenierswoning blijft behouden. In de NvU werd uitgegaan van ‘streven naar behoud van’.
- Voor de busbaan zijn zowel een middenligging als een zuidligging uitgewerkt. In de NvU werd uitgegaan van, in beginsel, een zuidligging.
- Uitgangspunt voor het fietsnetwerk is veilig en logisch oversteken. Vanuit dit principe zijn andere ontwerpkeuzes gemaakt voor de plek van oversteken en het fietsnetwerk. Hierom zijn twee eisen uit de NvU anders uitgewerkt: er zijn niet één maar twee vrijliggende fietspaden (aan beide zijden) en de oversteek van de Van Zijstweg moet op een veilige plek en niet persé bij de Fentener van Vlissingkade.
- De Nelson Mandelabrug wordt aan beide zijden verbreed met een fiets- en voetpad. In de NvU werd uitgegaan van een aparte fietsbrug.

4.2 Ruimtelijke inpassing en Leefbaarheid

Ruimtelijke inpassing

- De Van Zijstweg en Dr. M. A. Tellegenlaan vormen samen één weg die bij de Nelson Mandelabrug het Merwedekanaal kruist;
- De weg heeft haar eigen identiteit die afwijkt van het ruimtelijk beeld van de Overste den Oudenlaan en van de Croeselaan;
- Het gebied is straks een boegbeeld voor ‘healthy urban living’. De uitstraling en vormgeving van de weg moet passen bij zowel de status als drukke stadstraat in een levendig centrum, als bij de omliggende buurt;
- Een duidelijk samenhangend profiel van de weg zorgt voor continuïteit in de diverse stedelijke context en draagt bij aan een aantrekkelijke ruimte;
- De weg moet zo compact mogelijk zijn, maar een volledig aaneengesloten asfaltvlakte moet - vanwege leefbaarheid en functionaliteit - worden voorkomen. Hier moet een balans in worden gevonden.

Afbeelding boven:
Structuurkaart

Merwedekanaal en Nelson Mandelabrug

- Het Merwedekanaal met bijhorende recreatieve routes en groenstructuur (ook het rondje stadseiland genoemd) maakt deel uit van de stedelijke hoofdbomen- en hoofdgroenstructuur. De weg en het ontwerp van de Nelson Mandelabrug hebben hier zo weinig mogelijk impact op.
- De Nelson Mandelabrug moet bij voorkeur behouden blijven (zie H6).
- Het Merwedekanaal tussen de noord- en zuidsluis is een belangrijk roeiwater voor Utrecht.

Stedelijke functies

De cultuurhistorische gebouwen (de hovenierswoning en de trechters) en het trafogebouw moeten behouden blijven, goed worden ingepast en hun betekenis, functie en uitstraling versterkt. Meer interactie met de weg draagt bij aan een levendige stadsstraat en verblijfskwaliteit

Groen, bomen en ecologie

Het bestaande groen moet zoveel mogelijk behouden blijven. Dit geldt voor zowel bomen als de groenstrook. De kwaliteit van het bestaande groen wordt verbeterd door meer verblijfskwaliteit te maken of meer betekenis aan het groen te geven.
Door de weg zo groen mogelijk in te vullen, met groene bermen en bomenrijen, kan het gebied als schakel dienen tussen het groen en de sportvelden van Transwijk en het groen aan de overkant van het Merwedekanaal. Hiermee wordt invulling gegeven aan het bomenbeleid Utrecht, waarin op de bomenstructuurkaart de Van Zijstweg is aangegeven als een stadslaan. De bomen zijn van eerste grootte (hoger dan 12 meter) en hebben voldoende ruimte in de boven- en ondergrond om te groeien.

Als wens wordt opgenomen het realiseren van een faunavoorziening voor egels (en kleinere dieren) onder de Kanaalweg en de Fentener van Vlissingenkade richting Parkhaven. Aandacht is nodig voor verlichting in relatie tot vleermuizen. Een bomenrij fungeert in de meeste gevallen als vlieg- en foerageerroute voor vleermuizen. Door het licht goed af te stellen, met name door te zorgen dat er geen strooilicht is in de boomkronen, kan rekening worden gehouden met vleermuizen.

Inrichting
Voor de inrichting van de openbare ruimte met welke bestrating, meubilair en verlichting geldt voor de Van Zijstweg in principe het Handboek Openbare Ruimte (HOR). Voor het stationsgebied geldt het geactualiseerde handboek uit 2005: Bouwstenen Referentiekader openbare ruimte, 2016. Van belang is dat de Van Zijstweg in afstemming met andere toegangen tot het stationsgebied (Croeselaan, Graadt van oggeweg/Westplein) wordt ingericht.

Gezonde Verstedelijking
Met leefbaarheid wordt aangegeven hoe aantrekkelijk en/of geschikt een gebied is om er te wonen of te werken. Uitgangspunt is Gezonde Verstedelijking waarbij een betere gezondheid de norm is bij het inrichten van de fysieke ruimte. Beide varianten worden beoordeeld op het effecten voor geluid en lucht.

Geluid
De geluidseffecten die ontstaan door de wijziging van de weg ter plaatse van de woningen in de buurt moeten vallen binnen de eisen die de Wet geluidhinder en het lokale geluidbeleid daaraan stellen (goede ruimtelijke ordening). Bij een weg van maximaal 30 km per uur is de Wet Geluidhinder niet van toepassing en zijn er dus geen wettelijk, verplichte maatregelen. Langs de weg liggen wel geluidsgevoelige bestemmingen, zoals woningen en woonboten. Daarom is het uitgangspunt vanuit een goede ruimtelijke ordening, dat zoveel mogelijk geluiddempend materiaal en absorptie (groen, gras of aarde) in het profiel wordt toegepast met een zo min mogelijk geluidsbelasting voor woningen en woonboten.

Lucht
Uitgangspunt is dat de wijziging van de weg de luchtkwaliteit niet verslechtert ten opzichte van de autonome situatie. Dit wordt in de vervolgfase nader onderzocht.

Bestemmingsplan
Het juridisch kader voor de ruimtelijke inpassing wordt in een nieuw bestemmingsplan vastgelegd.

Ondergrondse Infrastructuur
Onderzocht wordt nog of kabels en leidingen van derden verplaatst moeten worden. Voor de waterhuishouding hebben de herinrichtingsplannen geen gevolg. In de volgende fase wordt bekeken of rioleringen opnieuw worden aangelegd of verlegd (rioleringsplan).

4.3 Verkeersveiligheid en Oversteekbaarheid
Verkeersveiligheid
Alle verkeerssituaties moeten voldoen aan Duurzaam Veilig. De gedachte bij “duurzaam veilig” is dat binnen het verkeerssysteem de mens de maat der dingen is. Vanuit dit uitgangspunt zijn er vijf veiligheidsprincipes te onderscheiden. Voor het verbeteren c.q. voorkomen van verkeersonveiligheid zijn vooral de eerste drie principes van belang.
Er is sprake van een duurzaam veilige verkeerssituatie wanneer voldaan is aan drie criteria:

1. Het gebruik van een weg komt overeen met de functie van die weg in het wegennet.
2. Grote verschillen in richting, snelheid en massa van verkeersdeelnemers komen niet voor.
3. Een herkenbare vormgeving, afgestemd op de functie en het gebruik van de weg, draagt bij aan veilig verkeersgedrag. Onzeker gedrag wordt daarmee voorkomen.

Daarnaast gelden specifiek deze eisen voor het ontwerp:

- Het ontwerp bevat snelheidsbeperkende maatregelen.
- Het ontwerp voorziet in een rustige, logische en veilige verkeerssituatie en verkeersbeeld aan alle groepen verkeersdeelnemers in de wisselende stedenbouwkundige context.
- Voor verkeersveiligheid van bus en auto moet rekening worden gehouden met mate van verblinding, afstand tussen rijbanen en aantal conflictpunten tussen bus en auto.
- De eisen voor verkeersveiligheid van langzaam verkeer staan in 4.3.2.

Oversteekbaarheid

De busbaan Dichterswijk is een belangrijke weg voor de ontsluiting van het Stationsgebied. Daarnaast is een goede en veilige oversteekbaarheid voor fietsers en voetgangers belangrijk zodat de Van Zijstweg en de Dr.M.A. Tellegenlaan geen barrière worden tussen de Veilinghavenkade, het toekomstig Beurskwartier en de hoofdfietsroute langs de Kanaalweg en de Croeselaan.

Locatie van oversteken

Het aantal oversteekplaatsen dient aan te sluiten bij de routes voor langzaam verkeer en ook zo veel mogelijk te worden geconcentreerd. Daarbij dient het aantal oversteken aan te sluiten bij de verwachting van de weggebruiker (auto, fiets, voetganger en bus).

De plekken om over te steken zijn logisch zodat fietsers of voetgangers niet teveel hoeven om te lopen of om te rijden.
Door een toeleiding naar de oversteeklocaties en een beperkte afstand tussen de oversteeklocaties wordt voorkomen dat er niet op andere plekken overgestoken wordt.

Veilig oversteken

- Oversteek voldoet aan Duurzaam Veilig principes.
- Bij de oversteken wordt zorgvuldig gekeken naar oversteekzicht en oversteeklengte.
- Om oversteken bij rood licht te voorkomen wordt gezocht naar een balans tussen de cyclustijden van de verkeerlichten die gelden voor een fietsroute en voldoende doorstroom van het HOV.
- De oversteken moeten veilig zijn als de verkeerslichten uit zijn (late avond en nacht of in geval van calamiteiten). Daarom moeten oversteekplekken:
  - voldoende breed zijn om met een fiets over te steken (minimaal 3 meter, en bij voorkeur 3.5 meter).
  - lang en breed genoeg zijn om een verwacht aantal fietsers op te vangen als zij niet meteen kunnen oversteken.

Oversteek Dr. M.A. Tellegenlaan en doorfietsroute Kanaalweg

Minimaal een gelijkvloerse oversteek van de doorfietsroute Kanaalweg over de Dr.M.A. Tellegenlaan. Hierbij is de intentie dat de cyclustijden van de verkeerslichten zodanig worden dat dit zowel voor de fietsers als het openbaar vervoer zo kort mogelijke wachttijden oplevert. In de volgende fase zal hieraan intensief aandacht worden besteed.

Agenda 22

In dit stadium van het ontwerp (FO) is zoveel als mogelijk rekening gehouden met de actiepunten uit Agenda 22, zodanig dat mensen met een lichamelijke, verstandelijke of langdurig psychische beperking veilig kunnen deelnemen aan het verkeer; de openbare ruimte maakt het mogelijk om van de ene plek naar de andere te komen. Bij het ontwerp voldoen we aan de ontwerprichtlijnen, waardoor de belangrijkste hoofdpunten voor agenda 22 ook gewaarborgd zijn, zoals voldoende breedte, oversteekvoorzieningen etc. Bij de verdere uitwerking van het FO worden meer details vanuit agenda 22 zichtbaar gemaakt.

4.4 Verkeer en Doorstroming

Algemeen

De volgende aspecten zijn van belang op het onderwerp verkeer en doorstroming.

- De weg moet zodanig worden ingepast dat een rustig, logische en veilige verkeerssituatie en –beeld wordt geboden aan alle groepen verkeersdeelnemers in de wisselende stedenbouwkundige context.
- Het ontwerp moet passen binnen het gemeentelijk verkeersbeleid (visie Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar (UAB) en het mobiliteitsplan Slimme Routes, Slim Regelen, Slim Bestemmen). Er moet voldoende doorstroom zijn voor het autoverkeer en de bus, rekening houdend met toekomstige ontwikkelingen.[5]

[5] De capaciteit van 2x1 rijbanen op Dr.M.A. Tellegenlaan en Van Zijstweg is maatgevend voor de verdere ontwikkeling in het gebied.

Afbeelding:
overzicht Doorfietsroutes

- Het ontwerp moet rekening houden met het feit dat de weg in Zone A van Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar (UAB) ligt.[6]
- Het Handboek Openbare Ruimte is voor alle modaliteiten van toepassing.
- Het ontwerp sluit aan op het uitvoeringsontwerp Busbaan Transwijk en het Voorlopig Ontwerp Croeselaan d.d. 17 november 2015.
- Het ontwerp wordt per ontwerpfase intern getoetst op Beheer, Inrichting en Gebruik (BING). Afhankelijk van deze toets is en wordt het ontwerp aangepast.

Verkeer

Hoogwaardig Openbaar Vervoer

- Het ontwerp moet voorzien in een betrouwbaar HOV netwerk, waarbij de rittijden van de dienstregeling zoveel mogelijk gehaald worden en er sprake is van een betrouwbare dienstregeling.
- De gemiddelde snelheid op het hele tracé van de HOV Zuidradiaal moet 25 km/uur zijn (gemiddelde tussen tijdens de spits en buiten de spits).
- De 30 km/u zone voor zowel auto als bus begint (en eindigt) bij de aansluiting met de Overste den Oudenlaan, waarbij wel rekening gehouden wordt met voldoende opstelcapaciteit bij de aansluiting.
- Het ontwerp is een vrijliggende HOV-baan in twee richtingen.
- De busbaan moet voldoen aan het Technisch Programma van Eisen Hoogwaardig Openbaar Vervoer Gemeente Utrecht (TPvE HOV; 17 september 2007).
- De breedte van busbaan is conform het TpvE en de HOR in principe netto 7,00 meter. Daar waar de ruimte beperkt is, kan een uitzondering worden gemaakt.
- De busbaan moet aansluiten op het ontwerp busbaan Transwijk.

Auto

- De weg maakt onderdeel uit van de stedelijke verbindingswegen.
- 2x1 rijstroken voor autoverkeer.
- De maximum snelheid is 30 km/uur. De 30 km/u zone voor zowel auto als bus begint (en eindigt) bij de aansluiting met de Overste den Oudenlaan, waarbij wel rekening gehouden wordt met voldoende opstelcapaciteit bij de aansluiting.
- Aantakkende wegen indien mogelijk volledig ontsluiten. Deels of volledig afsluiten kan indien dit ten goede komt aan de doorstroom en geen nadelige effecten heeft voor de ontsluiting van de aanliggende buurten.
- Alle richtingen zodanig aansluiten dat een zo optimaal mogelijke verkeersdoorstroming op de kruispunten Croeselaan/Van Zijstweg en dr. M.A. Tellegenlaan/Overste den Oudenlaan wordt gerealiseerd (waar nodig opstelvakken aanpassen en verkeersregelingen optimaliseren).

[6] Verkeersruimte is schaars, verblijfskwaliteit van het grootste belang. Fietser en voetganger zijn hoofdgebruiker en krijgen prioriteit. Hoogwaardig openbaar vervoer krijgt prioriteit bij kruisend verkeer. Auto en distributieverkeer is te gast met maximum van 30 km/uur.

Fiets

- Het tracé heeft twee vrij liggende fietspaden, in twee richtingen te berijden die aansluiten op de overige fietspaden.
- De fietspaden maken onderdeel uit van het hoofdfietsroutenetwerk en worden volgens de overeenkomstige principes ingericht.
- De Kanaalweg maakt onderdeel uit van het gemeentelijke netwerk van doorfietsroutes.

Voetganger

- Het gebied is goed toegankelijk voor voetgangers waarbij zij gebruik kunnen maken van voetpaden.
- Bij ruimtegebrek mag afgeweken worden van het Handboek Openbare Ruimte.

Overig verkeer

- De weg maakt onderdeel uit van het kwaliteitsnet goederenvervoer.
- De weg behoort tot aanrijroutes van hulpdiensten; zij kunnen gebruik maken van de HOV-baan. De bereikbaarheid van af de Van Zijstweg naar het Jaarbeursterrein voor nood- en hulpdiensten wordt gehandhaafd.
- Taxi's kunnen gebruik maken van de busbaan als de lijnvoering en veiligheid van de HOV-bus niet in gevaar komt.

Parkeren

- De 9 parkeerplaatsen op de hoek van de Van Zijstweg en de Croeselaan komen te vervallen.

Doorstroom HOV

voor een goed functionerend HOV netwerk is het belangrijk dat, in lijn met de subsidievoorwaarden, de bus een zo constant mogelijke snelheid heeft. In de subsidievoorwaarden wordt een gemiddelde snelheid van 25 km/uur op het hele tracé (van station Vleuten tot Utrecht CS) verwacht. Dit gaat over een gemiddelde snelheid gemeten tijdens én buiten de spits.

Doorstroom auto

Er moet voldoende doorstroom zijn voor het openbaar vervoer en het autoverkeer, rekening houdend met toekomstige ontwikkelingen. De mate van verkeersafwikkeling moet passen binnen het gemeentelijk verkeersbeleid (Visie Utrecht Aantrekkelijk en bereikbaar (UAB)) en het Mobiliteitsplan Slimme Routes, Slim Regelen, Slim Bestemmen (SRSRSB). Hierbij is 2 keer 1 rijstroken voor autoverkeer op de Van Zijstweg en Van Tellegenlaan het uitgangspunt. De analyse van de doorstroming wordt gedaan met een capaciteitsanalyse. Daarbij wordt voor de toekomstige situatie (tot 2030) gekeken of de weg tijdens de spitsen het verwachte autoverkeer kan verwerken waarbij zo veel mogelijk rekening wordt gehouden met nieuwe ontwikkelingen en het autoverkeer die deze aantrekken.

5 Plantoelichting Functioneel Ontwerp

5.1 Ontwerpkeuzes

In het ontwerpproces zijn twee varianten voor de ligging van de busbaan uitgewerkt; zuidligging en middenligging. Dit is gedaan om te onderzoeken of het ruimtebeslag van de inpassing van de busbaan beperkt kan worden en om te beoordelen of er voordelen voor de ruimtelijke inpassing, verkeersveiligheid en leefbaarheid optreden.

Middenligging

In de variant middenligging ligt de busbaan te midden van de autobanen en grenst niet aan fietspaden. Auto en bus rijden in dezelfde richting zodat geen berm hoeft te worden toegepast tussen auto en bus. Dit resulteert in vergelijking met de zuidligging tot een smaller profiel. Hierbij liggen alle bermen aan de buitenzijde auto en busbaan, en met de inpassing van bomen voegen deze ruimtelijke kwaliteit toe. Dit profiel is in de middenligging probleemloos aan te leggen over de gehele lengte van de Van Zijstweg/Dr. M.A.Tellegenlaan waardoor het meest eenduidige en rustige profiel ontstaat.

Zuidligging

In de variant zuidligging ligt de busbaan volledig autonoom aan de zuidzijde tussen auto-rijbaan en het fietspad (aan de zuidzijde). Er liggen bermen tussen de auto en bus in verband met tegengestelde rijrichtingen. Bij de Hovenierswoning is de beschikbare ruimte voor bermen onvoldoende zodat niet kan worden volstaan met een grasberm maar een barrière noodzakelijk is. Door deze extra noodzakelijke berm is het gehele profiel relatief breed. Daarbij komt dat bij de toevoeging van uitvoegstroken, deze middenbermen extra breed worden.

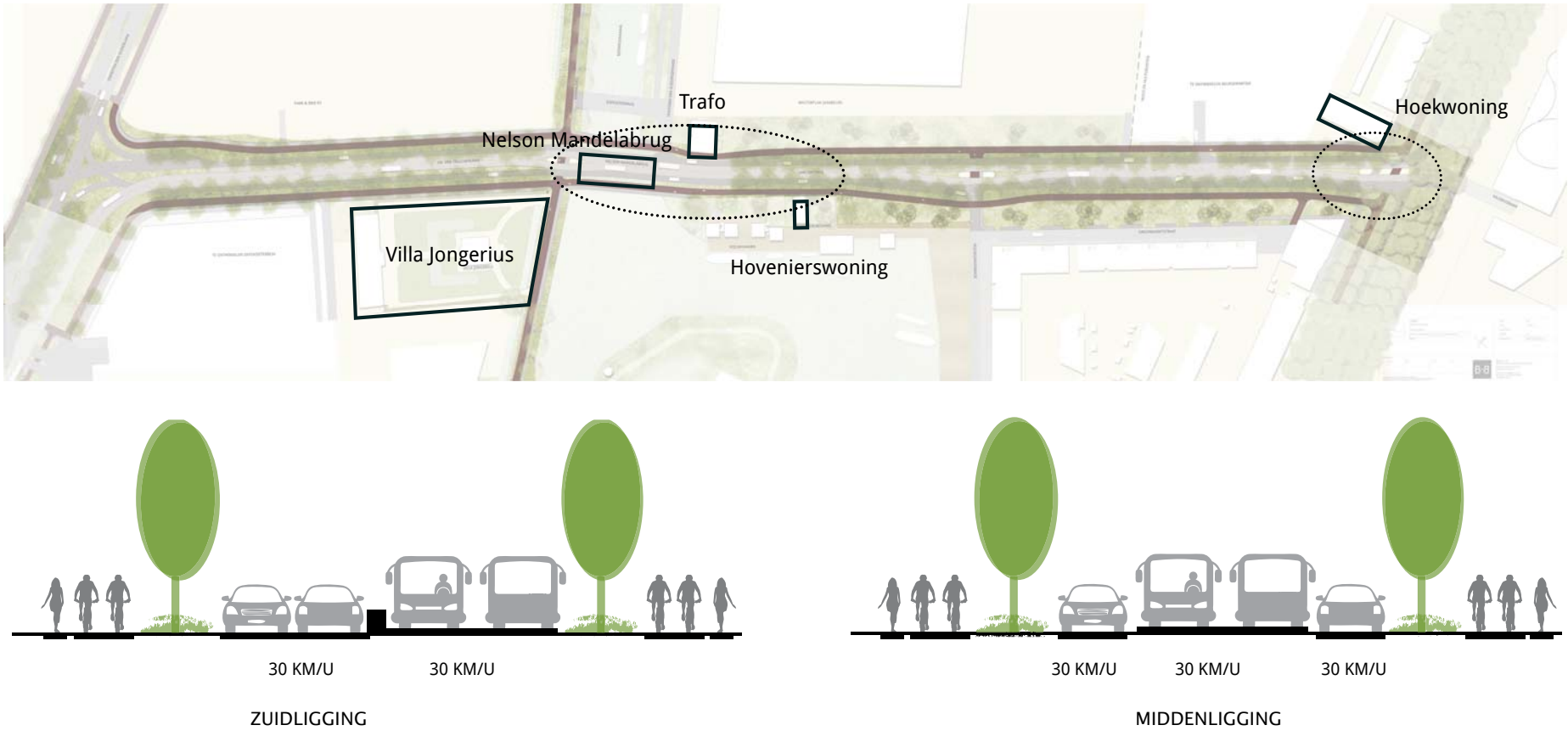
Ontwerpkeuzes

Voor zowel de middenligging als de zuidligging zijn onderstaande ontwerpkeuzes gemaakt, die ten grondslag liggen aan de verdere uitwerking per variant.

Afbeelding:
Ontwerp HOV in stads-straat met bomenlaan

Toelichting bij de afbeelding:

- Ontwerp inpassing HOV in een stadsstraat met bomenlaan.
- Uitwerken middenligging en zuidligging.
- Uitbreiding netwerk fiets en voetganger noordzijde.
- HOV en auto dezelfde maximale snelheid van 30 km/uur.Inpassing profiel met aandacht voor behoud van: trafo, hovenierswoning, Nelson Mandelabrug, Villa Jongerius, hoekwoning Croeselaan.
- optimaliseren van de veilige oversteken voor langzaamverkeer.
- toevoegen van een bushalte ter hoogte van Villa Jongerius/Defensie-terrein.
- maximaliseren van ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid.
- maximaliseren van de doorstroom voor alle weggebruikers.

5.2 Ontwerpuitwerking

Ruimtelijke inpassing en leefbaarheid

Inpassing in omgeving

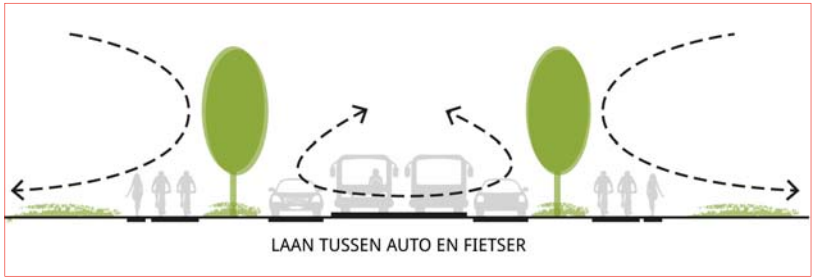
Met de ontwikkeling van de Jaarbeurs, de bouw van nieuwe woonmilieus en het veranderen in denken over mobiliteit zal dit gebied in de toekomst onderdeel zijn van de binnenstad. Hierbij hoort dat voetgangers, fietsers en openbaar vervoer de prioriteit krijgen boven toegankelijkheid voor de auto. Daarbij komt dat mobiliteit zich zal voegen naar de inrichting van de openbare ruimte en hiervan integraal onderdeel zal uitmaken. De menging van zowel functies als mobiliteitsstromen is hierbij een uitgangspunt; geen autonome verkeersstromen losgekoppeld van de rest van de openbare ruimte, maar zoveel mogelijk dubbelgebruik van ruimte en zoveel mogelijk aansluiting op het omliggende netwerk. Het streefbeeld voor de inpassing van de HOV busbaan is dan ook een situatie waarbij enerzijds de directe omgeving en het aanliggend netwerk zo min mogelijk hinder ondervinden van de HOV buslijn, en anderzijds zo goed mogelijk wordt aangesloten op de binnenstedelijke openbare ruimte. Daarbij komt dat er speciale aandacht uitgaat naar de oversteek- en kruisingsmogelijkheden van de verschillende verkeersstromen. Met de ligging en breedte van het profiel is respectvol omgegaan met omliggende wijken (oude en nieuwe) en bestaande gebouwen en elementen (hovenierswoning, Villa Jongerius, hoekwoningen Croeselaan, Transformatorhuis en Nelson Mandelabrug).

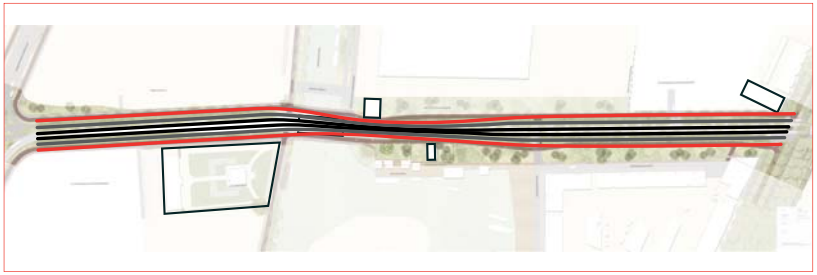
Eenduidig profiel

Er is gekozen voor een eenduidig profiel. Dit geeft de herkenbaarheid aan de weg en voorspelbaarheid voor alle verkeersdeelnemers wat weer ten goede komt aan de verkeersveiligheid. Bovendien komt dit ook ten goede aan de ruimtelijke kwaliteit. Het profiel past over vrijwel het gehele tracé, waar weinig ruimte is, wordt het profiel versmald.

Bermen en bomen

In het ontwerp is gekozen voor een smal wegprofiel om de ruimte voor groene bermen met bomen zo groot mogelijk te maken. De bomen zijn in het profiel geplaatst tussen de rijbaan en het fietspad zodat er een natuurlijke barrière ontstaat tussen de auto en fietser. De toevoeging van deze bomenlaan op deze plek werkt snelheidsremmend en draagt bij aan de ruimtelijke kwaliteit. Bovendien sluit de toevoeging van een bomenlaan aan op het verbeteren van de ecologische en stedelijke klimatologische vitaliteit van de Dichterswijk. Het ontwerp vormt een schakel tussen de bomenlanen van de Croeselaan en de gebiedsontsluitingsweg Overste den Oudenlaan.

Afbeelding links:
Functioneel ontwerp - ruimtelijke inpassing

Afbeelding rechts:
Versmalling in het profiel

Afbeelding boven en
onder:
Functioneel ontwerp

5.3 Oversteekbaarheid en verkeersveiligheid

Snelheid beperkende maatregelen

De busbaan en de rijweg voor autoverkeer zijn zodanig ontworpen dat hier een snelheidsremmend effect vanuit gaat. De busbaan ligt iets verhoogd ten opzichte van de autorijbanen. Op de kruisingen (oversteken met fietsers en of voetgangers) wordt de autorijbaan verhoogd (plateaus) naar hetzelfde niveau als de busbaan. Hierdoor wordt de automobilist geattendeerd op de oversteek en andere weggebruikers en moet afremmen om het niveau verschil te overbruggen. Ook de toevoeging van een bomenlaan met een minimale wegbreedte werkt snelheidsremmend.

Fijnmazig fietsnetwerk en oversteekbaarheid

Het netwerk voor langzaam verkeer verbetert ten opzicht van de huidige situatie: het wordt uitgebreid met een tweerichtingen fietspad aan de noordzijde. Dit fietspad krijgt een oversteek over de Overste den Oudenlaan richting Grebbeberglaan. Ter hoogte van de toekomstige bushaltes op de Dr. M.A. Tellegenlaan, Kanaalweg, Veilinghavenkade en Croeselaan komen oversteekmogelijkheden voor fietsersen voetgangers door het toepassen van middeneilanden van 3,50m breed.
De kruising Croeselaan blijft een gelijkvloerse kruising waarbij het fietspad langs de Croeselaan de kant van Dichterswijk en Beurskwartier volgt.
De huidige oversteek bij de Fentener van Vlissingenkade wordt vervangen voor een oversteek ter hoogte van de Veilinghavenkade en de Kanaalweg. Dit is mogelijk door het toevoegen van het fietspad aan de noordkant, via dit fietspad is de Fentener van Vlissingenkade vanaf beide richtingen voor fietsers bereikbaar. De oversteek van het langzaam verkeer bij het kruispunt Overste den Oudenlaan wordt verplaatst van de zuidzijde naar de noordzijde van het kruispunt.
Het fietspad loopt langs toekomstige woonwijken bij het Beurskwartier en het Defensieterrein. Ter plaatse van het Defensieterrein is nu een voorstel opgenomen waarbij het fietspad overgaat in een ventweg. Tijdens de vervolgfase wordt onderzocht of een verdere optimalisatie met de aansluiting op het fietspad van het project Z80 mogelijk is.

Voetgangers

Aan beide kanten van de weg is er ruimte voor voetpaden. Het voetpad aan de noordzijde ligt ter hoogte van Beurskwartier, Nelson Mandelabrug en Dr. M.A. Tellegenlaan tegen het fietspad aan. Op het gedeelte tussen Beurskwartier en Nelson Mandelabrug kunnen voetgangers in de toekomst gebruik maken van de zone van de Jaarbeurs, zoals verwoord in het Masterplan van de Jaarbeurs. Hier vindt nog nadere afstemming over plaats.
Aan de zuidkant loopt het voetpad bij de Dr. M.A. Tellegenlaan langs het fietspad en Nelson Mandelabrug. Daarna lopen voetgangers achterlangs via de trechters en de kade naar de stoep langs de Groenmarkstraat. Om logisch aan te sluiten bij het voetpad op de Croeselaan heeft het de voorkeur om het voetpad hier recht door te trekken, wat ten koste gaat van de huidige parkeerplaatsen. Deze parkeerplaatsen moeten elders gecompenseerd worden, dit wordt in de volgende fase nader onderzocht. Als dit niet mogelijk is, moeten voetgangers via de huidige stoep langs de gevel van de woningen aan de Groenmarktstraat lopen.

Oversteek Kanaalweg

Op het kruispunt doorfietsroute Kanaalweg / Dr. M.A. Tellegenlaan komen veel fietsstromen uit verschillende richtingen samen. In de huidige situatie maken in de spits (drukste uur, tellingen 2015) ruim 1100 fietsers per uur gebruik van deze kruising. De grootste stroom, ca. 540 maakt een afslaande beweging. Zo'n 300 fietsers gaan rechtdoor over de Kanaalweg. En ca. 250 fietser rijden rechtdoor via Dr. M.A. Tellegenlaan – Van Zijstweg.
In de toekomst ligt aan beide zijden van de weg een vrij liggend tweerichtingen fietspad. Dit maakt het gebruik van het kruispunt anders dan nu. Er zullen minder overstekende fietsers zijn omdat, uiteraard afhankelijk van eindbestemming, fietsers aan één kant van de weg kunnen blijven. Daartegenover staat dat door woningbouwontwikkelingen in de omgeving (Merwedekanaal en Beurskwartier) het totaal aantal fietsers zal toenemen. De ontwikkeling van de Merwedekanaalzone (6000 tot 10.000 woningen) zal naar schatting leiden tot een toename van het fietsverkeer van minimaal 20.000 tot 39.000 fietsers per etmaal. Hoe deze fietsers zich over het netwerk verdelen is onbekend, maar verwacht mag worden dat een groot deel naar Utrecht CS en het centrum zal rijden en dus gebruik maakt van de kruising Kanaalweg. Vanuit de Merwedekanaalzone alleen al kan (afhankelijk

Voetganger/wandelpad/
stoep 2.00m

Brede stoep/plein/kade

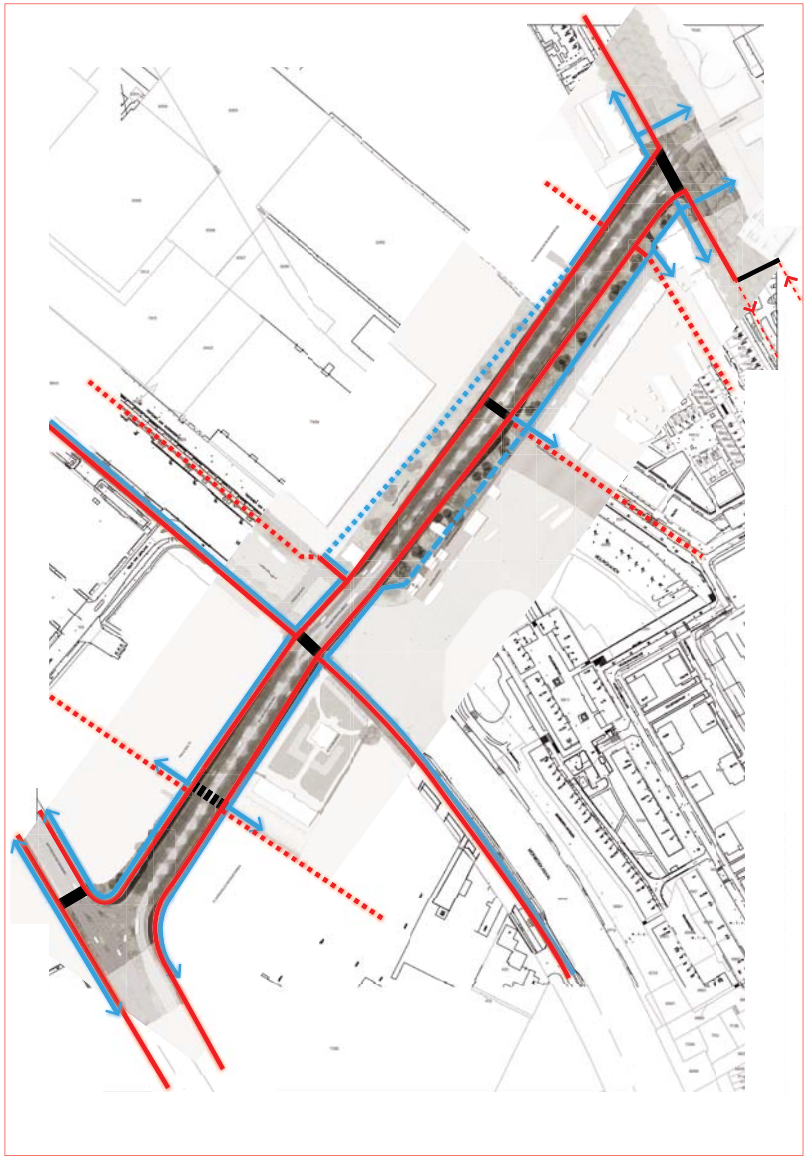
Voetganger/wandelpad op terrein Jaarbeurs, nader uit te werken in masterplan Jaarbeurs

Vrijliggend fietspad twee richtingen 3.50m
(bij trafo 3.00m)

Fietser op rijbaan

Voetganger oversteek
(mindervalide toegankelijk)

Fiets/voetganger oversteek
(mindervalide toegankelijk)

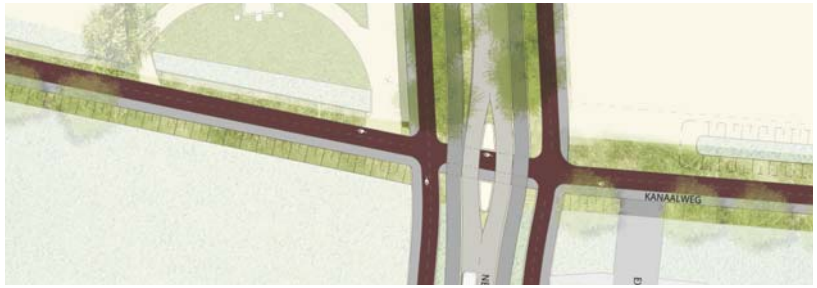
Afbeelding:
Wandel- en fietsroutenetwerk

van het aantal woningen) er sprake zijn van tussen de 1900 en 3000 extra fietsers in de onderdoorgang per dag (zo'n 200 tot 300 fietsers extra per spits). Het belang van de route langs het kanaal wordt daarbij ook groter door de elektrische fietsen en andere snelle fietsen en de toenemende rol van de fiets voor langere ritten in het algemeen. Uitgaande van deze ontwikkelingen neemt het verwachte aantal fietsers die de kruising Kanaalweg willen oversteken verder toe.

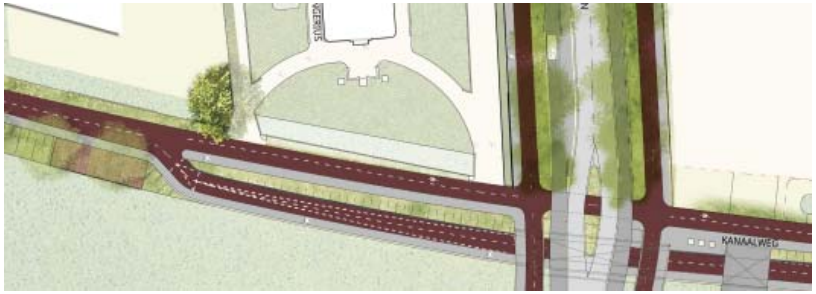
Om de vele fietsstromen goed te faciliteren, moeten zo rechtstreeks mogelijke verbindingen komen. In het verleden is gesproken over een mogelijke onderdoorgang met keerlussen in plaats van een gelijkvloerse kruising. Er is ruimtelijk echter geen plek voor alléén een onderdoorgang met goede, korte en comfortabele keerlussen. Daarnaast is er geen sociaal veilig alternatief voor de fietser die een dergelijke onderdoorgang niet wil nemen.

Dit betekent dat het uitgangspunt is dat er altijd een goede en verkeersveilige kruising moet komen op maaiveld niveau. Het FO Busbaan Dichterswijk voorziet hierin. Deze kruising is verkeersveilig omdat:

- de kruising wordt geregeld met verkeerslichten, waarbij de instelling zo moet zijn dat de fiets gelijkwaardig is aan gemotoriseerd verkeer; De fietser en voetganger moeten wel voorrang verlenen aan het kruisende auto- en busverkeer als de verkeerslichten niet in werking zijn.
- zowel auto als bus een verkeersregime van 30 km/uur hebben;
- er een middenberm van 3,5 meter is;
- er voldoende opstelruimte is;
- er geen afslaande auto's richting Kanaalweg meer zijn;
- het kruispunt wordt ontlast in gebruik doordat er aan beide zijden van de weg een twee-richtingen fietspad ligt (oost-west).

Er is onderzocht welke mogelijkheden er zijn voor een ongelijkvloerse kruising, als toevoeging op de gelijkvloerse kruising. Om een onderdoorgang goed in te passen is in het ontwerp de kadelijn vanaf de Nelson Mandelabrug langs de Villa Jongerius rechtgetrokken. Daarmee wordt de kade voor de Villa breder en dat geeft ruimte voor de onderdoorgang en mogelijkheid om (verblijfs)kwaliteit toe te voegen aan de kade. De toeritten zijn beide ±70 meter lang zijn, hebben een maximale helling van 4% met een doorrijhoogte van 2.50 meter. Er ligt een fietspad van 3.50 meter met schrikstrook van 50 centimeter en een voetpad van 1,70 meter voor doorgaande recreanten en sporters. Over een aanzienlijk deel (±120 meter) van de onderdoorgang is er geen zicht op het water mogelijk en rijdt men door een ruimte die aan weerszijde wordt begrenst door een bouwkundige constructie. De tunnels onder de Nelson Mandelabrug en expeditiebrug hebben een lengte van ±32 en ±10 meter. Op maaiveld is rekening gehouden met de draaicirkels voor (vracht-)auto's voor villa Jongerius.
De toerit voor de Villa Jongerius kan met een groen talud of een keermuur worden uitgevoerd. (zie afbeeldingen). Dit wordt in de volgende fase verder uitgewerkt.

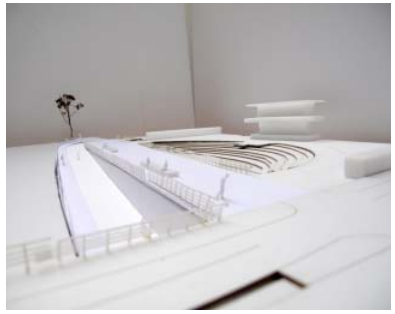

Onderdoorgang, variant groen talud

Onderdoorgang, variant keermuur met maximale verblijfskwaliteit op maaiveld (shared space).

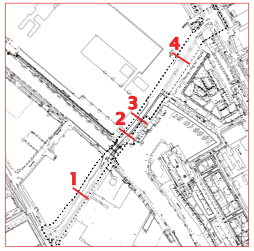

Utrecht bouwt de Merwedekanaalzone om tot een hoogwaardige stedelijke leefomgeving, een onderdeel van een gezonde en duurzame stad van de toekomst. De oeverzones van het Stadseiland (de wijken binnen de grenzen van het Merwedekanaal en het Amsterdam Rijnkanaal) vormen hierin een aaneengesloten openbare groene en recreatieve ruimte 11 km lang.
Het biedt ruimte voor veilig en prettig fietsverkeer (woon-werk) en voor (ongeorganiseerde) sport en recreatie, waarbij een goede doorstroming voor de langzaam verkeergebruikers voorop staat. Een onderdoorgang draagt zo bij aan vitale en duurzame verstedelijking en een comfortabele en veilige route. Kanttekening is dat oppervlakte verharding toeneemt, wat minder goed is voor de hittestress en waterberging. Een fietsonderdoorgang geeft ook een grotere uitdaging voor het doorzetten van de hoofdgroenstructuur.

Vanuit zowel de ambities voor de Merwedekanaalzone als de ambitie op kleinere schaal is een bijzondere inrichting en toevoeging van verblijfskwaliteit gewenst. Hierbij hoort een goed zicht op de Villa Jongerius en de Veilinghaven met bijbehorende bebouwing met een oriëntatie op het water. Dit is met een gelijkvloerse kruising beter inpasbaar.
Bij een onderdoorgang zijn er minder mogelijke conflicten tussen fietsers en auto/ bus en dit verbetert de verkeersveiligheid. Dit geldt ook voor de expeditiebrug omdat op logistieke dagen van de Jaarbeurs veel vrachtverkeer verwacht wordt die het fietspad kruist.

Een eis aan een goede HOV baan is dat de doorstroom voor de bus voldoet en de HOV een betrouwbare dienstregeling heeft. Bij de variant zonder onderdoorgang is in het ontwerp rekening gehouden met instellen van de verkeerslichten die passen binnen de gemeentelijke richtlijnen. Echter, indien er een onderdoorgang is, biedt dit mogelijkheden voor een andere instelling van de verkeerslichten waardoor de doorstroming van auto en OV verbetert al is dit effect beperkt.

Om de kruising nog comfortabeler en verkeersveiliger te maken, heeft de gemeente een voorkeur voor de variant met een onderdoorgang. Voor de onderdoorgang wordt een Voorlopig Ontwerp gemaakt en op basis van een nauwkeurige kostenraming van de onderdoorgang, gaat de gemeente op zoek naar aanvullende financiering. Bij het vaststellen van het VO wordt een definitief besluit genomen.

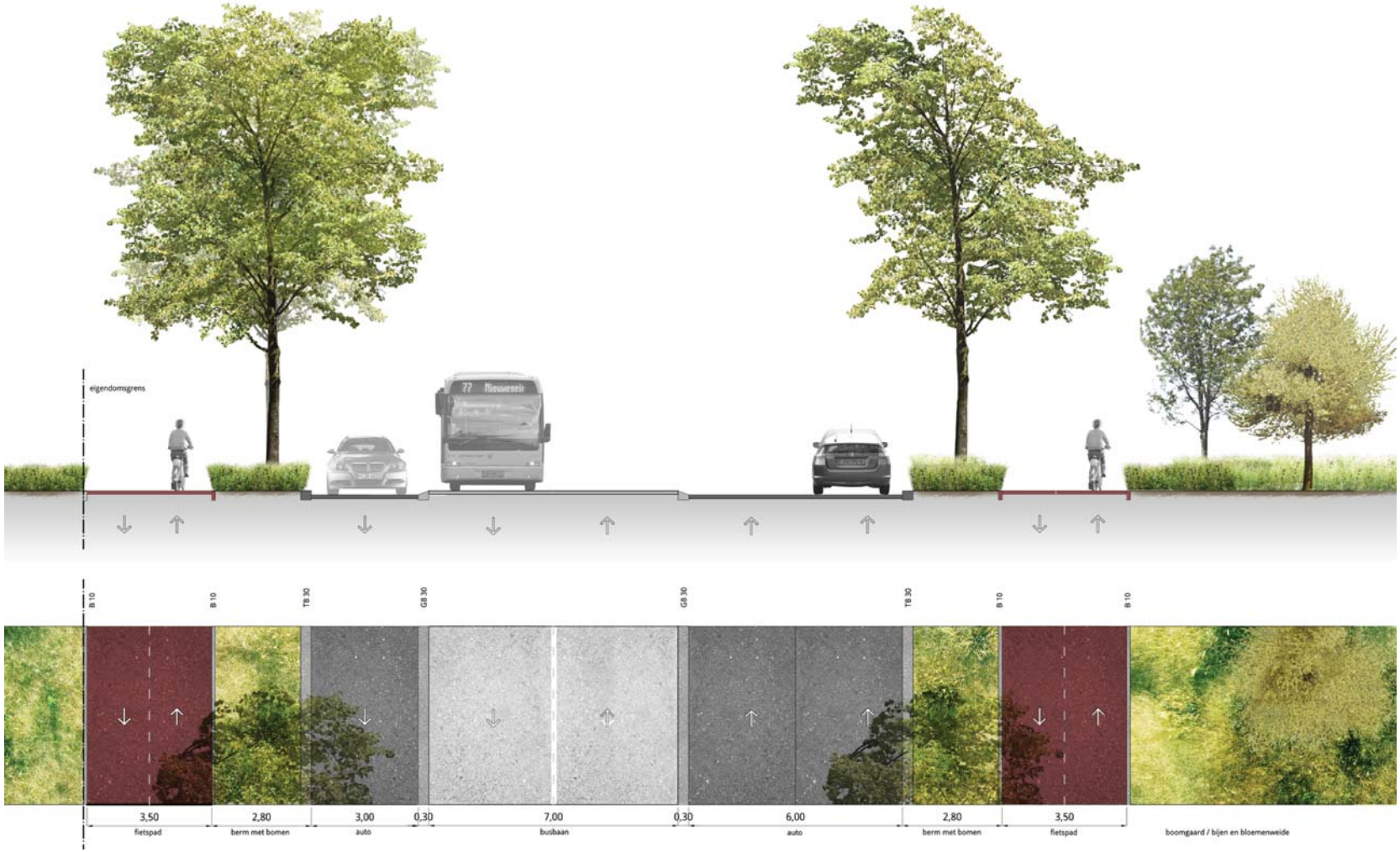

Ligging profielen ten opzichte van huidige situatie

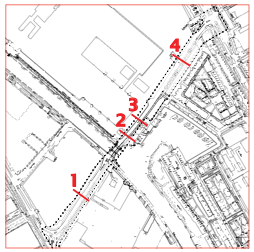
5.4 Verkeer en doorstroom

Profielen

Voor de overige dwarsprofielen zie bijlage 1

Afbeelding: Dwarsprofiel middenligging ter hoogte van de Groenmarktstraat (profiel 4)

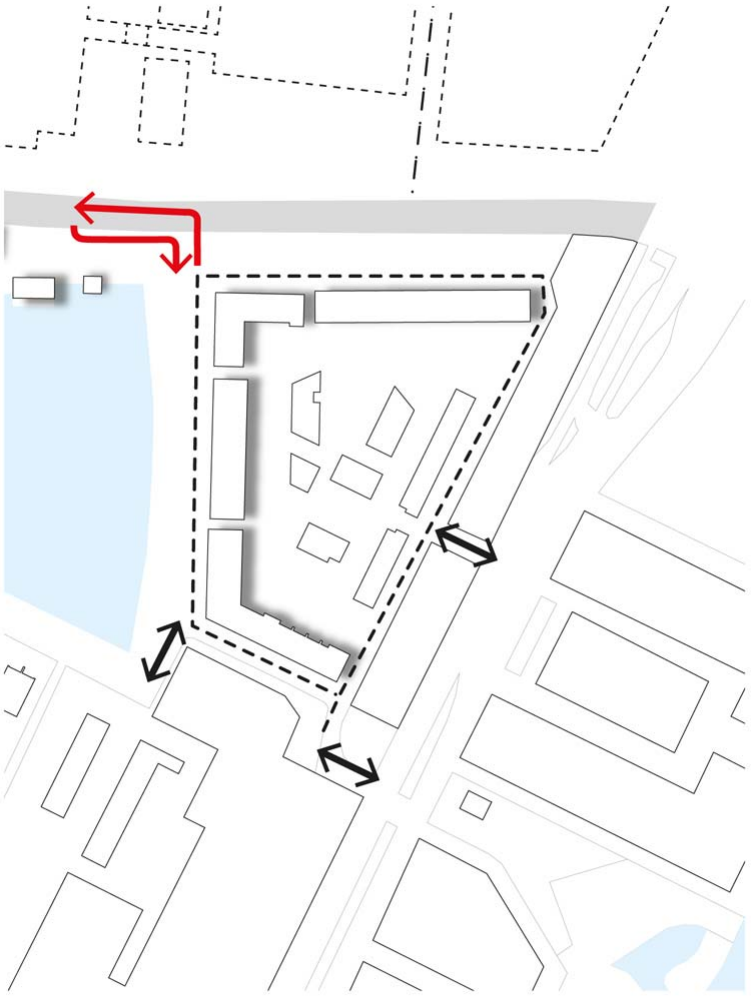

Ligging profielen ten opzichte van huidige situatie

Afbeelding: Dwarsprofiel middenligging ter hoogte van de hovenierswoning (profiel 3)

Afbeelding:
Gekozen aansluiting van de Veilinghavenkade op de van Zijstweg

FO: AANSLUITING V. ZIJSTWEG
MET EIGEN INVOEGSTROOK VAN V. ZIJSTWEG NAAR VEILINGHAVENKADE

Veilinghavenkade

In het concept ontwerp stonden drie opties voor de ontsluiting van de Veilinghavenkade: volledig afsluiten, alleen uitgaand verkeer richting Dr. M.R. Tellegenlaan of zowel in als uit van én naar Dr. M.R. Tellegenlaan.
Hierop zijn veel reacties binnengekomen. Voorstanders van afsluiting benadrukken de positieve gevolgen voor de verkeersveiligheid, luchtkwaliteit en leefbaarheid op de Veilinghavenkade en minder zoekverkeer naar parkeerplaatsen. Ook verbetert een volledige afsluiting de doorstroming op de Van Zijstweg. Het merendeel is echter voorstander van het openhouden van de Veilinghavenkade voor beide richtingen omdat anders de ontsluiting richting de A2 via de Graadt van Roggenweg niet meer beschikbaar is. De ca. 1.300 voertuigen die nu gebruik maken van de aansluiting op de Veilinghavenkade zullen na een afsluiting via andere routes door de wijk hun weg kiezen.
Op deze routes is sprake van gemengd verkeer, dus gemotoriseerd (vracht-) verkeer samen met fietsers wat ten koste gaat van de verkeersveiligheid op de routes in de wijk en ook op de doorstroming op de Croeselaan (Zuid).
Dit autoverkeer blijft nu zo veel mogelijk op het hoofdwegennet rijden voordat ze het woongebied ingaan. Hierom is besloten dat een ontsluiting wordt opgenomen waar het autoverkeer zowel van als naar de Dr. M.R. Tellegenlaan rijdt.

Kanaalweg

Bij de Kanaalweg zijn vanaf de Van Tellegenlaan geen afslaande beweging voor autoverkeer van/naar het zuiden en van/naar het noorden meer mogelijk. Dit maakt de kruising van de Kanaalweg verkeersveiliger en is gunstig voor de doorstroom. De Kanaalweg zuid is voor autoverkeer beperkt bereikbaar vanaf de aansluiting met de Wilhelminalaan (nabij de Balijebrug). De Kanaalweg noord wordt omgevormd tot fietspad. De huidige route voor autoverkeer via de Truus van Lierlaan via de Kanaalweg komt te vervallen.

Beurskwartier

De nieuwe woonwijk Beurskwartier krijgt een aansluiting aan de Van Zijstweg. Ook hier geldt dat de belangrijkste richting om de faciliteren is van en naar de Dr.M.A.Tellegenlaan. De richting naar de Croeselaan is minder belangrijk. Bij de middenligging moet het verkeer dat vanuit het Beurskwartier naar de Croeselaan wil, een autorijbaan én twee busbanen oversteken. Dit komt niet ten goede aan de doorstroom voor auto en bus, daarom is deze in het FO niet gefaciliteerd.

5.5 Relatie met de Nota van Uitgangspunten

In beide varianten blijft de hovenierswoning behouden bij een zo compact mogelijk profiel, met 2x1 rijstroken voor autoverkeer waar maximaal 30 km/uur op de Van Zijstweg en Dr. M.A. Tellegenlaan wordt gereden met een vrijliggend tweerichtingenfietspad (gescheiden van de rijbaan) met voetpad aan de zuidzijde. In het ontwerpproces is afgeweken van het uitgangspunt van een HOV-baan in een zuidligging bij een snelheid van 50 km/uur. Daarnaast is er in gezamenlijkheid gekozen voor een vrijliggend tweerichtingenfietspad (gescheiden van de rijbaan) met voetpad aan de noordzijde.

Op enkele punten was er verschil van inzicht van tussen bewonerscomité en gemeente. De gemeente heeft op die punten de belangen anders meegewogen waardoor andere keuzes zijn gemaakt. In zowel het IPvE/FO als de reactienota is inzichtelijk gemaakt hoe de gemeente en bewonerscomité die belangen anders wegen. Uit de zienswijzen zijn geen nieuwe argumenten van comité noch van anderen naar voren gekomen die aanleiding zijn voor de gemeente om van inzicht te wijzigen.

Ligging weg ter hoogte van de Groenmarktstraat

In dit FO is gekozen voor een continue profiel dat past binnen de verschillende begrenzingen op het tracé (hoekwoning Croeselaan, hovenierswoning, trafohuisje, brug). De noordelijke grens van de weg ligt zoveel mogelijk richting de Jaarbeurs en met een continue, rechte lijn.

Het bewonerscomité heeft aangegeven moeite te hebben met deze keuze waarbij naar de mening van het comité onvoldoende invulling is gegeven aan de NvU waarin wordt gestreefd naar “zoveel mogelijk groen tussen de infrabundel en de woningen/haven”, “infrabundel zover mogelijk van de woningen aan de Groenmarktstraat” en “mogelijk behoud van de groenstrook langs de haven en de Groenmarktstraat”.

Het comité stelt voor om de wegas tussen hoekwoning Croeselaan en het transformatorhuis iets naar het noorden te draaien. De weg krijgt dan voor de aansluiting met de Croeselaan een lichte kromming. Dit werkt snelheidsremmend en levert maximaal groen op tussen de woningen aan de Groenmarktstraat en de nieuwe weg.
De gemeente vindt dat met de ligging van dit profiel er respectvol is omgegaan met zowel de woningen aan de Groenmarktstraat als de toekomstige woningen op het Beurskwartier. De overgang fietspad-groenzone ligt (in de middenligging) bijna gelijk aan de huidige overgang voetpad-groenzone. Het aantal m2 groen blijft dus nagenoeg gelijk. Daarnaast draagt een continue profiel bij aan een overzichtelijke weg en draagt een kromming (als dat al mogelijk is) daar niet aan bij.

Compactheid profiel

In dit FO is in het profiel ruimte gegeven voor bomen in de bermen. Bermen zijn nodig uit oogpunt van verkeersveiligheid en leefbaarheid, waarbij een brede berm veiliger is dan een smalle berm. Het toevoegen van bomen in de bermen werkt snelheidsremmend, draagt bij aan de ruimtelijke kwaliteit en beperkt het zicht van bewoners aan de Groenmarkstraat en Beurskwartier op de weg.

Het comité heeft aangegeven liever te kiezen voor een compact profiel met smallere bermen en zonder bomen, conform het uitgangspunt in de NvU “bermen zo smal mogelijk, bomen mogen vervallen t.g.v. smaller wegprofiel”.

De gemeente maakt hier een andere afweging van de verschillende belangen ten aanzien van compactheid, verkeersveiligheid en groen en is van mening dat hier een goede balans tussen deze belangen is gevonden. De afstand tussen de woningen aan de Groenmarktstraat en de weg blijft gelijk. Er is daarom geen noodzaak om te kiezen voor een nog compacter profiel ten koste van een bomenstructuur en verkeersveiligheid.
Het comité wenst daarnaast te onderzoeken of ter hoogte van de hoveniers woning de bomen kunnen vervallen ten gunste van een smaller profiel en meer ruimte naast de woning.
De gemeente is van mening dat het belang van het creëren van ruimte voor de hovenierswoning ondergeschikt is aan het zoveel mogelijk doorzetten van de boomstructuur uit oogpunt van verkeersveiligheid, continuïteit profiel en leefbaarheid.

Breedte busbaan

Om het profiel in te passen met behoud van de hovenierswoning, het trafogebouw en de Nelson Mandelabrug wordt op dit stukje de rijbaan voor de bus versmald tot 6,60 meter. Daar waar ruimte is, wordt de standaard rijbaanbreedte van 7,00 meter aangehouden. Dit is conform het TPvE HOV en de HOR. Het comité pleit voor een breedte van de busbaan van 6,70 meter over het gehele traject Tellegenlaan-Van Zijstweg. Dit om de snelheid van 30km/u voor de bus te bevorderen en met het oog op verkeersveiligheid en leefbaarheid.
De gemeente, provincie en busvervoerder vinden het belangrijk dat hier een goede HOV baan wordt aangelegd waarbij de doorstroom voor de bus voldoet en de HOV een betrouwbare dienstregeling heeft. Daarom is de rijbaan daar waar het kan 7,00 meter netto breed.

Ontsluiting Veilinghavenkade

In het concept FO stond een gedeeltelijke afsluiting van de Veilinghavenkade opgenomen. Het comité had aangegeven dat in de buurt is gepleit voor volledige afsluiting ervan. Echter de meerderheid van de ontvangen reacties pleit voor een ontsluiting naar de Dr M.A. Tellegenlaan in tweerichtingen. Dit is om deze reden zo opgenomen in het ontwerp (zie ook paragraaf 5.4 Veilinghavenkade).

6 Beoordeling varianten

In dit hoofdstuk zijn de twee varianten voor de busbaan (middenligging en zuidligging) beoordeeld. In eerste instantie hebben zowel het gemeentelijk projectteam als het bewonerscomité Van Zijstweg afzonderlijk een keuze gemaakt op basis van de in hoofdstuk 3 genoemde onderscheidende criteria. In een gezamenlijke ontwerpsessie met B+B is een voorkeursvariant gekozen.

6.1 Verkeersveiligheid en Oversteekbaarheid

Beide varianten zijn verkeersveilig ontworpen. In de beoordeling is daarom gekeken waarin de varianten van elkaar verschillen. Beide varianten voldoen aan de wensen voor een goede oversteekbaarheid, het aantal plekken van oversteken en de locatie zelf is voor beide varianten gelijk. Het verschil tussen de middenligging en de zuidligging bij veilig oversteken ligt in het volgende:

- De kruisingen worden voorzien van verkeersregelingen of waarschuwingslichten, maar als deze uit staan, moet de weg ook goed oversteekbaar zijn. Bij het oversteken zijn weggebruikers gewend eerst links te kijken en daarna rechts en daar het verkeer dan ook vandaan te verwachten.Dit principe is bij de middenligging logischerwijs aanwezig. Bij de zuidligging moet eerst een weg worden overgestoken met verkeer in twee richtingen en daarna de volgende. Dit lijkt niet overeen te komen met het verwachtingspatroon bij weggebruikers, waardoor de zuidligging op dit punt minder goed scoort ten opzichte van de middenligging.
- Veilig oversteken wordt niet alleen bepaald door de ligging van de busbaan. Ook ontwerp (zichtlijnen, herkenbaarheid, helderheid, voorspelbaarheid) en instelling van de verkeerslichten (lokgroen, niet te lang wachten) zijn daarbij belangrijk. Deze principes zijn zowel bij de middenligging als de zuidligging toepasbaar, maar in de middenligging is er meer ruimte binnen het profiel om oversteekeilanden toe te passen.
- Bij de zuidligging liggen de rijbanen voor bus en auto ‘los van elkaar’. Het geloofwaardig inrichten met een 30 km/u regime is met dit concept meer een uitdaging dan bij de middenligging.
- Een middenligging werkt snelheidsremmend: de weggebruiker wordt nog meer geconfronteerd met andere weggebruikers/verkeersdeelnemers en de weg straalt uit dat je de binnenstad inrijdt. Dit draagt positief bij aan verkeersveiligheid.
- Bij de middenligging rijden auto en bus in dezelfde richting met elkaar mee. Daardoor heb je geen verblinding door busverkeer dat langs de ‘verkeerde’ kant automobilisten tegemoet rijdt. Bij de zuidligging is dit probleem verholpen door het toepassen van een berm of barrière,
- Bij de zuidligging zijn er minder kruisingen tussen auto en bus. Daarmee dus een kleinere kans op ongevallen tussen gemotoriseerd verkeer. Het aantal kruisingen met langzaam verkeer is gelijk als in de middenligging.
- Nood- en hulpdiensten kunnen eenvoudiger gebruik maken van de busbaan als deze in middenligging ligt. Er zijn dan geen barrières in het profiel aanwezig.

In de VO fase wordt de verkeersveiligheid verder geoptimaliseerd voor onder andere belijning, bebording etc.

6.2 Ruimtelijke inpassing en Leefbaarheid

Ruimtelijke inpassing

Beide varianten geven een rustig en logisch beeld en verschillen daarin nauwelijks.

Onderscheidend bij dit criterium is de mate waarin de vormgeving en uitstraling aansluiten bij een 30 km/weg en de stedelijke context van dit gebied en de ruimtelijke impact van het profiel. De middenligging past beter bij de stedelijke context van een binnenstad en 30 km/uur omdat hier meer sprake is van één profiel. Er is geen sprake van gescheiden verkeerssystemen, de bus en auto horen bij elkaar. Bij de zuidligging is er meer sprake van gescheiden verkeerssystemen. Dit past minder goed in de hoogstedelijke omgeving en bij 30 km/uur. Bij de zuidligging is, ten behoeve van verkeersveiligheid, een afscheiding nodig tussen de rijbaan en de busbaan, dat hoeft bij de middenligging niet.

De middenligging is daardoor compacter in profiel. Hierdoor is de groenstrook voor de Groenmarktstraat breder bij de middenligging dan bij de zuidligging. Door het compacte profiel van de middenligging is de weg beter inpasbaar ter hoogte van de hovenierswoning en het trafohuisje, waar de ruimte beperkt is.

Geluid
Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat het verschil tussen een variant met de HOV-baan in zuidligging en middenligging slechts enkele tienden van een dB bedraagt en is dus daarmee beperkt onderscheidend.

Lucht
Zowel de zuid als de middenligging hebben een gunstig effect op de luchtkwaliteit doordat een deel van het verkeer naar het noorden verschuift en daardoor de woningen minder belast. Hierbij scoort de middenligging iets gunstiger dan de zuidligging.

6.3 Verkeer en Doorstroming
De doorstroming is beoordeeld door middel van een capaciteitsanalyse uitgevoerd door RHDHV waarvoor gebruikt zijn de meest actuele gegevens over het stationsgebied (VRU 3.3 met peiljaar 2030).

Norm
- Voor een goed functionerend HOV netwerk is het belangrijk dat, in lijn met de subsidievoorwaarden, de bus een zo constant mogelijke snelheid heeft. In de subsidievoorwaarden wordt een gemiddelde snelheid van 25 km/uur op het hele tracé (van station Vleuten tot Utrecht CS) verwacht. Dit gaat over een gemiddelde snelheid gemeten tijdens én buiten de spits.
- Voor de doorstroom voor de auto is het feit dat het plangebied valt in de A-zone / binnenstad belangrijk: er is daarmee een hiërarchie in de verkeersstromen. Fietser en voetganger hebben prioriteit, daarna de HOV en tot slot de auto.

Uitkomst capaciteitsanalyse
Doorstroom HOV
Via een doorrekening op basis van het verkeersmodel VRU 3.3. variant 2030 is de gemiddelde snelheid van het HOV bij de busbaan bepaald. Hierbij is uitgegaan van een VRI instelling die past bij een A-zone waarbij de HOV prioriteit heeft.
Deze doorrekening laat zien dat de gemiddelde snelheid bij zowel de middenligging als de zuidligging 22 km/uur is op de busbanen Transwijk en Dichterswijk. Op basis van de huidige dienstregeling op de gerealiseerde delen van de HOV Zuidradiaal en de berekende gemiddelde snelheid zoals hierboven genoemd, zal de gemiddelde snelheid tijdens de spits op het hele HOV traject van Vleuten tot Utrecht CS 24,4 km/uur bedragen.

Doorstroom auto
De verkeersafwikkeling bij ontwerp is gesimuleerd met een verkeersmodel, gebaseerd op VRU 3.3 variant 2030 (zoals toegepast bij de concept omgevingsvisie Beurskwartier – Lombokplein (april 2017). De simulatie laat zien dat het verkeer, bij zowel de middenligging als de zuidligging in de avondspits, bij alle kruispunten in één keer door groen kan, mét een optimale VRI instelling. In de ochtendspits kunnen de auto's komende vanaf Van Zijstweg en Croeselaan Zuid gedurende het drukste uur in de spits bij het kruispunt Croeselaan / Van Zijstweg niet in één keer door groen.
Bij de zuidligging kan het verkeer in de ochtendspits in één keer door groen.

6.4 Conclusie
Op basis van de afweging op deze drie criteria, is er een voorkeur voor de middenligging. Daarbij telt sterk mee dat er sprake is van een stedelijke context, waar de ruimte beperkt is en waar de verkeersveiligheid voor kwetsbaar langzaam verkeer prioriteit heeft. De ruimtelijke impact en uitstraling van de middenligging past het beste bij de binnenstedelijke context. Verder is de middenligging op onderdelen - met name voor kwetsbaar langzaam verkeer - verkeersveiliger dan de zuidligging.

De verwachte verkeersafwikkeling van auto's is in de zuidligging bij de ochtendspits beter dan bij de middenligging. Maar de doorstroom van zowel de middenligging als de zuidligging is voldoende voor een weg in een binnenstedelijke omgeving en past binnen het kader van het Mobiliteitsplan Slimme Routes, Slim Regelen, Slim Bestemmen.
De gemiddelde HOV snelheid is voor beide liggingen gelijk.
In de volgende fase zet de gemeente samen met de provincie in op maatregelen om de doorstroom voor met name de bus te verbeteren.

7 Vervolg uitwerking ontwerp

In de uitwerking van het Functioneel Ontwerp naar een Voorlopig Ontwerp worden een aantal keuzes gemaakt. De reacties die tijdens de consultatie zijn binnengekomen over onder andere de bestrating, de bomen en de verlichting worden in de afweging meegenomen.
Om van een functioneel ontwerp tot een goed voorlopig ontwerp te komen moeten in de vervolgfase keuzes worden gemaakt. Deze hebben betrekking op de inrichting: welk verhardingsmateriaal is gewenst voor de stoepen en de rijbaan, welke boomsoort en overige beplanting willen we toepassen en welke type straatverlichting en waar deze komen te staan. Andere keuzes zijn verkeerstechnisch zoals de plek van de verkeerslichten en de regelkasten, de belijning op de wegen, de ideale bochten op de wegen voor verschillende weggebruikers en de optimale breedte van het wegprofiel (maatvoering rijbanen) en hoogte ligging (verhoogde kruisvlakken). Daarnaast worden keuzes gemaakt die betrekking hebben op het beheer en de duurzaamheid van de inrichting en de klimaatbestendigheid van de straat. Ook moet een logische en goede aansluiting op de bestaande omgeving en de stedenbouwkundige ontwerpen van het voormalig Defensieterrein, Beurskwartier en Croeselaan worden bepaald.

Daarbij zijn er tijdens de consultatie een aantal suggesties gedaan die in de vervolgfase worden uitgewerkt en die waar mogelijk in het ontwerp worden meegenomen. Dit zijn keuzes ten aanzien van de inpassing van de nieuw infrabundel ter hoogte van de Hovenierswoning, de wensen ten aanzien van de reductie van geluid door het type bestrating en brugdek.

7.1 Optimalisaties

Een goed ontwerp bestaat verder ook uit hoe de busbaan functioneert. Binnen de hoofdkeuze voor een middenligging met 30 km/uur, zijn ontwerpkeuzes gemaakt die bijdragen aan een goede afwikkeling van het HOV. Van belang is dat er sprake is dat de bus zoveel mogelijk volgens de dienstregeling kan rijden en dat deze tijden minimaal worden beïnvloed door externe factoren (het halen van een gemiddelde snelheid). Hiervoor zijn nog verbetering in het ontwerp van de busbaan mogelijk die de gemeente in de volgende fase met de provincie en busvervoerder uitwerkt.

Dit zijn:

- Compacter ontwerpen van de kruising Overste den Oudenlaan / Dr. M.R. Tellegenlaan zodat het kruispunt sneller vrij is en de instellingen van de verkeerslichten kunnen worden verbeterd. Dit is gunstig voor de doorstroom van zowel auto als HOV.
- Betere inpassing van de bushaltes, zowel in positie ten opzichte van elkaar als het aanrijden van de bus richting de halte (zo recht mogelijk). Dit komt ten goede aan comfort voor de reiziger.
- De verspringingen van de wegas bij de kruispunten worden geoptimaliseerd, waarbij gekeken wordt naar het comfortabel kunnen aanrijden van de kruising. Dit is gunstig voor de bus om door te rijden en zorgt ervoor dat er minder snel slijtage optreedt.

8 Nelson Mandelabrug

De brug moet constructief worden aangepast om de toekomstige verkeersintensiteiten van bus en auto te kunnen dragen. Daarnaast wordt er aan beide zijden een tweerichtingen langzaam verkeerverbinding gerealiseerd. Onderzocht is of aanpassing van de bestaande brug mogelijk is of dat een nieuwe brug noodzakelijk is. Na onderzoek door Movares en aanpassing van het ontwerp kan de huidige brug worden behouden, mits aan weerszijden van de brug extra dekken worden gehangen voor de fiets- en voetpaden.
De bestaande overbrugging wordt geschikt gemaakt voor twee rijstroken voor autoverkeer en twee rijstroken voor busverkeer, met daarnaast aan weerszijde van de overbrugging een fiets-voetpad van elk 6 meter breed.
De bestaande brugdekken (zowel staal als beton) moet hierom worden versterkt en/of vervangen. Daarnaast moet de bestaande onderbouw (pijlers, landhoofden en keermuren) worden uitgebreid. Naast de bestaande betonbrugdelen komen aan weerszijde vrijdragende betonbrugdelen voor het fiets- voetpadverkeer, gefundeerd op de uitgebreide onderbouw. Aan weerszijde van het bestaande dek worden vrijdragende stalen fiets- voetpaddelen aangebracht.
Bij het aanbrengen van een hydraulisch bewegingswerk kan het grotere overgewicht van het brugval met de beweegbare fiets- voetpaddelen, worden opgenomen waardoor het niet nodig is de heftorens en ballastgewichten te vergroten. Hierdoor zal ook het bestaande aanzicht van de brug zo min mogelijk worden verstoord.

Eisen:

- Door de toename van de ontwerpbelasting voor de betonnen aanbrug en de ontwerpbelasting en het hefgewicht (het gewicht van de stalen fiets- voetpadbruggen komt er bij) van het stalen val moeten beide constructies worden aangepast en versterkt.
- De vrijdragende stalen fiets- voetpaddelen moeten meebewegen als de brug open gaat voor scheepvaartverkeer. Het bewegingswerk wordt vanwege deze extra belasting vervangen.
- Het bestaande kabellier bewegingswerk wordt vervangen door een bewegingswerk met hydraulische cilinders.
- Tevens moet de elektrotechnische- en besturingsinstallatie worden vervangen en uitgebreid. De uitbreiding bestaan grotendeels uit extra slagbomen, extra verkeerslichten e.d.
- Voor de benodigde aanpassingen van de brug worden geluidsreducerende ontwerpeisen opgenomen. Overigens zal het verlagen van de snelheid van 50 km/uur naar 30 km/uur al een geluiddempend effect hebben.
- De huidige doorvaartbreedte blijft ongewijzigd.

9 Onderzoeken

Voor de realisatie van dit ontwerp is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk. Voor deze bestemmingsplanprocedure wordt rekening gehouden met de hieronder opgenomen onderzoeken.

Geluid
Zowel de midden- als de zuidligging zijn met een quick scan beoordeeld voor het effect op geluidsbelasting. Het verschil tussen beide varianten is zeer beperkt.
De toekomstige geluidsbelasting met een wegverharding van asfalt valt op de meeste locaties enkele tienden van een dB lager uit dan nu. Dit geldt ook voor een verharding met stille klinkers. Als de rijbanen met gewone klinkers worden aangelegd, leidt dit tot een toename van het geluid met ca. 2 dB en zijn aanvullende maatregelen nodig.
Een definitieve toets wordt gedaan t.b.v. het bestemmingsplan. Dan ook is het nieuwe verkeersmodel (VRU 3.3.) beschikbaar. Daarnaast wordt bij de herinrichting van de Nelson Mandelabrug onderzocht of het verkeersgeluid kan worden beperkt.

Lucht
Zowel de midden- als de zuidligging zijn met een quick scan beoordeeld voor het effect op de luchtkwaliteit. Er vinden geen overschrijdingen plaats van de grenswaarden voor stikstofdioxide (NO2) en ook voor fijn stof wordt aan de normen voldaan. Het project geeft bij gelijkblijvende verkeersintensiteiten een (kleine) netto verbetering ten opzichte van de huidige ligging.
Een definitieve toets wordt gedaan t.b.v. het bestemmingsplan. Dan ook is het nieuwe verkeersmodel (VRU 3.3.) beschikbaar.

Kabels en Leidingen
De bestaande kabels en leidingen zijn beoordeeld op de toekomstige verhardingen (bus- en rijbaan, fiets- en voetpaden) en het bomenplan van beide varianten. Uit de analyse blijkt dat er geen doorslaggevend verschil is tussen de beide varianten. Beide aspecten hebben een grote impact op de kabels en leidingen waarvoor diverse nutspartijen behoorlijke aanpassingen aan hun netwerk moeten uitvoeren. Ook zullen voor de nieuwe bomen de verlichtingskabels in beheer van de gemeente worden verlegd.
De maatregelen zijn in beeld en het overleg hierover met de nutspartijen vindt plaats in de volgende fase.

Bodem
Bij het bestemmingsplan moet getoetst worden of de bodemkwaliteit geschikt is voor de geplande functies op basis van uitgangspunten uit de Wet bodembescherming en meer specifiek hoe rekening wordt gehouden met nabij gelegen grondwaterverontreinigingen. In de vervolgfase wordt voor de bodemkwaliteit verkennend onderzoek uitgevoerd en is voor de grondwerkzaamheden aanvullend onderzoek noodzakelijk.

Duurzaamheid
Voor de vervolgfase zijn de activiteiten in beeld die bij de herontwikkeling duurzaam gebruik maken van de ondergrond. Investeringen die nu gedaan worden bij de uitvoering leveren uiteindelijk een kostenbesparing op in de beheerfase.
De aanleg van een klimaatbestendige straat bijvoorbeeld vertraagt de afwatering bij piekbuien door toepassing van waterpasserende verharding of zorgt voor waterbuffering op straat en in de bodem, waardoor bomen in droge periodes water kunnen gebruiken.

Explosieven
Het gebied rond de Villa Jongerius is in tweede wereldoorlog gebombardeerd. Er zijn twee risicogebieden binnen het project HOV-Zuidradiaal aanwezig. Naast de bovengenoemde Villa Jongerius is ook het gebied rondom de Van Zijstweg aangegeven als risicogebied. Voor de uitvoering van het project wordt gekeken naar de mogelijke vervolgstappen.

Groen en Ecologie
Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een beschermd groen- of natuurgebied in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Er is ook geen sprake van de provinciale ecologische hoofdstructuur in de nabijheid van het plangebied. Om te bepalen of er binnen de projectgrenzen beschermde planten- en dier- soorten aanwezig of te verwachten zijn, wordt een ecologische quickscan flora- en fauna uitgevoerd.

Bomenparagraaf

De bestaande bomen aan de van Zijstweg en in de directe omgeving zijn geïnventariseerd. Daarbij zijn de locatie, de soort, de grootte, de conditie en de verplantbaarheid van de bomen beoordeeld door een boomdeskundige. Er staan ruim 50 bomen in het plangebied. De boomsoort varieert per deel van de weg. In het zuidelijk en noordelijke deel staan een rij piramidale eiken en in het middengedeelte een rij zwarte elzen. Rond de Hovenierswoning en de silo's staan enkele fruitbomen, populieren en elzen. Langs de Croeselaan staan Hollandse Lindes en Winterlindes. De bomen in het plangebied zijn van zeer wisselende leeftijd en grootte. De meeste bomen hebben een goede conditie.
Door het inpassen van de HOV in het profiel moeten 27 bomen gekapt worden op de Van Zijstweg/kruising Croeselaan en 13 bomen op de Van Tellegenlaan. Door de toevoeging van het fiets en voetpad aan de buitenzijde van de Nelson Mandela brug zullen aan beide zijden van het talud enkele bomen gekapt moeten worden.
De te kappen bomen worden ruim gecompenseerd in de nieuwe ontwerpen van middenligging en zuidligging. Er worden ruim 80 bomen van eerste grootte teruggeplant. De nieuwe bomenlaan wordt onderdeel van de hoofdboomstructuur van Utrecht, om die reden worden de bomen in zware kwaliteit geplant. Het toepassen van ondergrondse voorzieningen creëert een optimaal groeiklimaat waarbij de risico's van wortelopdruk en eventuele problemen voor kabels en leidingen tot het minimum kan worden beperkt. In het vervolg van het projectproces wordt in detail gekeken naar de beste inpassing van de ondergrondse voorzieningen.

Een overzicht van de bomeninventarisatie is opgenomen in de bijlagen.

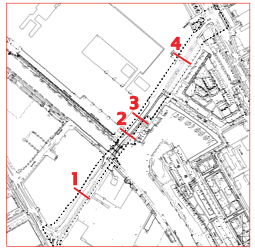
Water

De Waterparagraaf (2011) opgesteld voor het gehele tracé Z80/Z90 staat geen toename toe van het verhard oppervlak. Uit onderzoek naar het verhard oppervlak binnen de projectgrens van de bestaande en toekomstige situatie blijkt dat het verhard oppervlak binnen de projectgrens van de HOV-Zuidradiaal af- in plaats van toeneemt (met ca. 6000 m2). Compensatie is hierom niet nodig.

Externe veiligheid

Er liggen geen risicobedrijven in of nabij het plangebied. De route Van Zijstweg is geen route waarover het vervoer van gevaarlijke stoffen plaats vindt. Er lopen geen buisleidingen in of nabij het plangebied

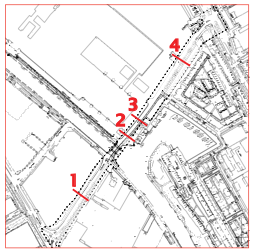
Bijlage 1 Dwarsprofielen

Ligging profielen ten op-
zichte van huidige situatie

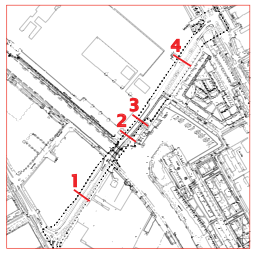
Afbeelding:
Dwarsprofiel 4 zuidligging ter hoogte van de Groenmarktstraat

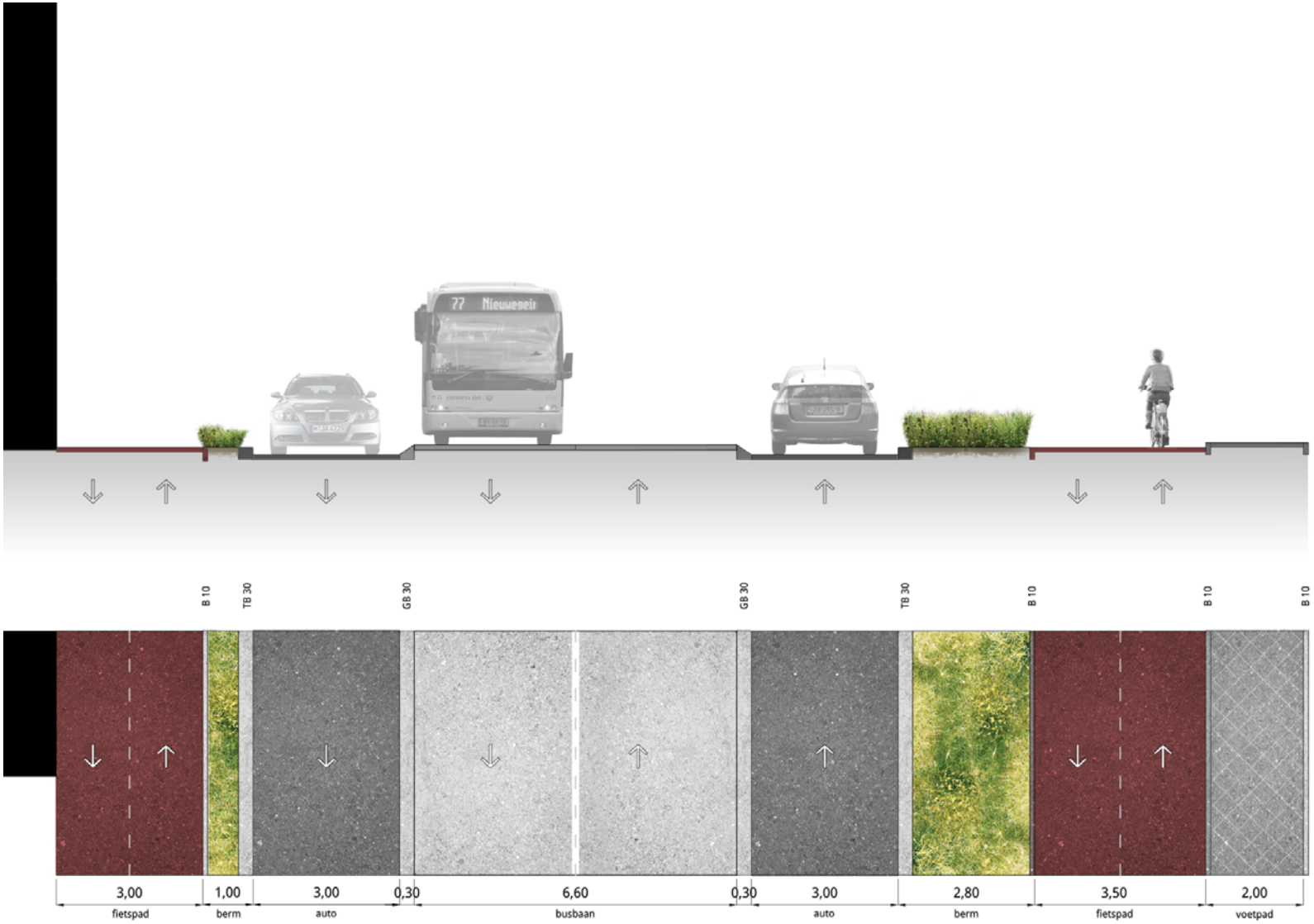
Ligging profielen ten op-
zichte van huidige situatie

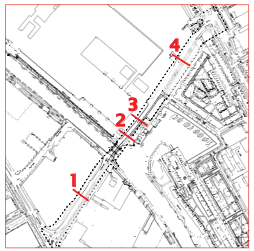
Afbeelding:
Dwarsprofiel 3 zuidligging ter hoogte van de Hovenierswoning.

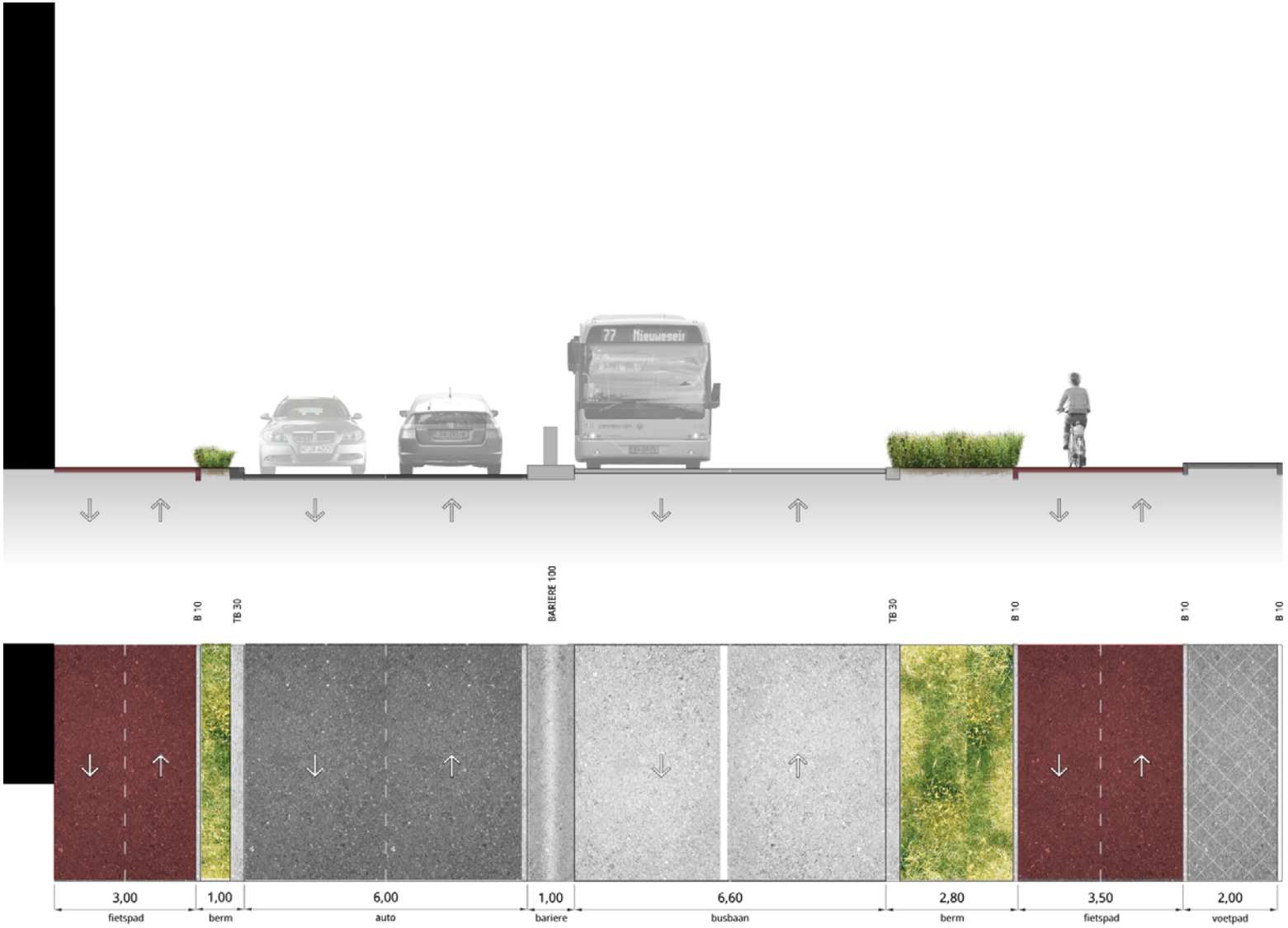
Ligging profielen ten op-
zichte van huidige situatie

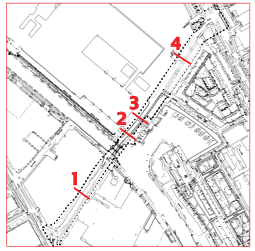
Afbeelding:
Dwarsprofiel 2 middenligging ter hoogte van het trafo huis.

Ligging profielen ten op-
zichte van huidige situatie

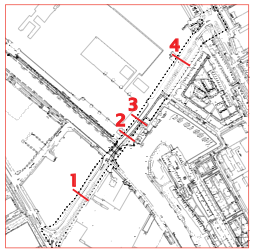
Afbeelding:
Dwarsprofiel 2 zuidligging ter hoogte van het trafo huis.

Ligging profielen ten op-
zichte van huidige situatie

Afbeelding:
Dwarsprofiel 1 middenligging ter hoogte van het Defensieterrein

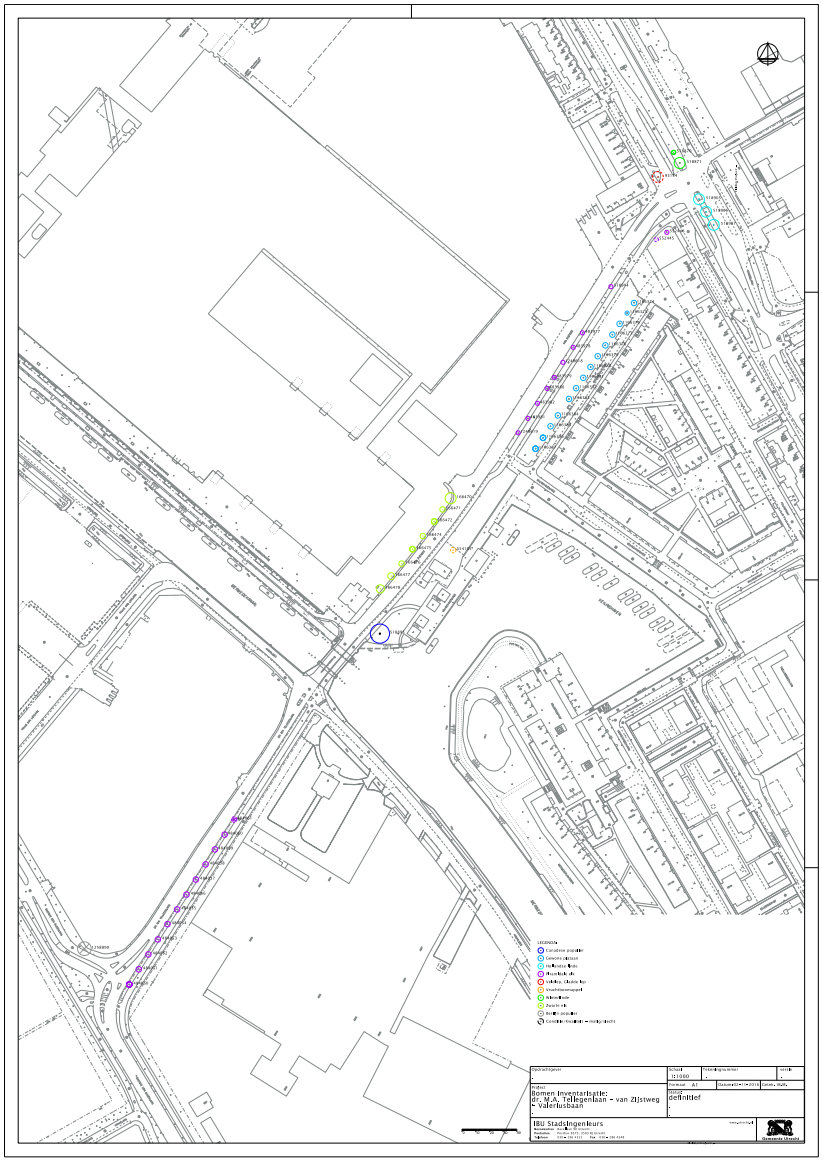

Ligging profielen ten op-
zichte van huidige situatie

Afbeelding:
Dwarsprofiel 1 zuidligging ter hoogte van het Defensieterrein

Bijlage 2 Bomeninventarisatie

Gemeente Utrecht

Bezoekadres Stadsplateau 1, 3533 JE Utrecht
Postadres Postbus 8406, 3503 RK Utrecht
Telefoon 030 - 286 00 00
Fax 030 286 0235
Mail stedenbouw@utrecht.nl

Reactienota
IPvE /FO Busbaan Dichterswijk

Samenvatting

Het concept IPvE/FO Busbaan Dichterswijk heeft van 18 november 2016 tot en met 30 december 2016 ter inzage gelegen. Op 7 december 2016 is het concept ontwerp toegelicht tijdens een inloopbijeenkomst die door zo'n 50 mensen is bezocht. Op het concept IPvE/FO hebben 74 omwonenden en andere belanghebbenden gereageerd met een zienswijze. Enkele zienswijzen zijn ingediend namens meerdere huishoudens, in totaal is er namens 104 huishoudens gereageerd. Het merendeel van de zienswijzen (61 zienswijzen, namens 92 adressen) gaat in op de keuze over de ontsluiting van de Veilinghavenkade. Meer dan de helft hiervan gaat alléén daarover de rest heeft ook andere aandachtspunten voor het concept ontwerp. Over het algemeen zijn de reacties positief en worden de ontwerpkeuzes gedragen. Belangrijke onderwerpen in de zienswijzen zijn de ligging van de busbaan, de onderdoorgang bij de Kanaalweg, de hovenierswoning, de snelheid en de keuze voor materiaal en bomen. Ook stakeholders hebben een zienswijze ingediend: bewonerscomité Van Zijstweg, de roeiverenigingen (URV Viking, USR Triton, AUSR Orca), busvervoerder QBUzz, Vereniging Oud Utrecht, Villa Jongerius, Reizigersvereniging Rover, provincie Utrecht en de Rabobank.
In deze reactienota zijn de zienswijzen beantwoord. De zienswijzen zijn per onderwerp gesorteerd, in de eerste kolom staat met een nummer welke indiener hier een zienswijze over heeft ingediend. De betreffende indiener ontvangt persoonlijk zijn/haar nummer, de reactienota zelf blijft anoniem met uitzondering van organisaties en bedrijven. Hieronder volgt een samenvatting van de besproken onderwerpen.

1. Algemeen en proces

Er zijn complimenten gegeven voor het ontwerp en de manier waarop de busbaan is ingepast in de omgeving. De gemeente bedankt u voor uw complimenten.
Twee zienswijzen gaan in op de co-creatie tussen gemeente en het comité Van Zijstweg. De co-creatie met het bewonerscomité is afgerond, omdat met dit ontwerp de belangrijkste ontwerpkeuzes samen en in overeenstemming tussen gemeente en bewonerscomité zijn gemaakt. De verdere uitwerking is van technische aard. In het IPvE/FO is inzichtelijk gemaakt op welke punten gemeente en comité in co-creatie van inzicht verschillen over het concept ontwerp. In de zienswijze van het comité en in twee andere zienswijzen wordt expliciet ingegaan op deze verschillen van inzicht. In deze zienswijzen zijn geen nieuwe argumenten ingebracht. De gemeente ziet dan ook geen aanleiding om van standpunt te wijzigen.

2. Ontwerpkeuzes

Over het profiel zijn suggesties gedaan voor een kromming van de weg, voor een andere positie van de bomen en voor toevoegen van rijbanen. Tijdens het ontwerpproces zijn de kromming van de weg en de compactheid van het profiel aan de orde geweest. De ingebrachte argumenten zijn niet anders dan wat destijds is besproken en afgewogen. Het profiel zoals voorligt in het concept IPvE/FO blijft derhalve ongewijzigd voor de rijbaanbreedte, de bermen met bomen en de continue lijn. Bij de kruising Dr. M.A. Tellegenlaan/Overste den Oudenlaan waren ten onrechte te weinig rijstroken ingetekend, het concept ontwerp is hierop aangepast. In de volgende fase wordt de exacte positie van de bomen bepaald, daarbij proberen we rekening te houden met de wens die is ingebracht om meer ruimte te creëren tussen hovenierswoning en fietspad.
De keuze voor het toevoegen van een tweerichtingen fietspad aan de andere kant van de Van Zijstweg en Dr. M.A. Tellegenlaan is positief ontvangen. Verder zijn enkele vragen gesteld over routes voor fiets (Croeselaan) en voetganger, die in deze reactienota nader zijn toegelicht. De tekst in het IPvE/FO is hierop aangescherpt zodat duidelijk is wat bedoeld wordt.
Er is overwegend positief gereageerd op de keuze voor een middenligging voor de busbaan voor het Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV-baan). Een aantal zienswijzen is hier vanuit het oogpunt van doorstroom voor auto en HOV minder positief over. De keuze voor een middenligging en 30 km/uur is zorgvuldig gemaakt. Bij de afweging tussen een midden- en een zuidligging telt sterk mee dat er sprake is van een stedelijke context (A-zone, 30km/uur regime, autoluw), waar de ruimte beperkt is en waar de verkeersveiligheid voor kwetsbaar langzaam verkeer erg belangrijk is.

Er wordt positief gereageerd op de keuze om voor zowel auto als bus een snelheidsregime van 30 km/uur te geven. Maar tegelijkertijd zijn er vragen gesteld of de snelheidsremmende maatregelen voldoende zijn. Op pagina 24 van het IPvE/FO staat hoe in het ontwerp rekening is gehouden met het zoveel mogelijk beperken van de snelheid. De busbaan ligt iets verhoogd ten opzichte van de rijbaan. Op de kruisingen wordt de autorijbaan verhoogd (plateau) tot op dezelfde hoogte als de busbaan. Ook de toevoeging van een bomenlaan en een minimale wegbreedte werkt snelheidsremmend. De ingebrachte suggestie over toepassen van verschillend materiaal nemen we mee in de verdere uitwerking van het ontwerp.
In vier zienswijzen wordt ingegaan op de verkeersafwikkeling van het autoverkeer. Gevraagd wordt in te zetten om het verminderen van verkeer, maar er worden ook zorgen geuit of de verkeersafwikkeling capaciteit heeft om een goede bereikbaarheid te garanderen. De verkeersafwikkeling is gesimuleerd met een verkeersmodel. Met dit ontwerp ontstaat er – tijdens de spits – een verkeersafwikkeling waarbij niet al het verkeer bij de eerstvolgende keer groen kan worden afgewikkeld. De verkeersafwikkeling is echter niet dusdanig dat er files ontstaan die zo lang zijn dat andere kruispunten hier last van hebben. De gemeente is van mening dat deze verkeersafwikkeling tijdens de spits voldoende is voor een weg in een binnenstedelijke omgeving. In de toekomst ligt aan deze zijde van het station een levendige binnenstad met een 30km/uur regime, autoluw, goede openbaarvervoerverbindingen waarbij bereikbaarheid en veiligheid voor fietser en voetganger voorop staat. Dit betekent dat de gemeente bij alle ontwikkelingen in dit gebied voornamelijk kijkt naar het verlagen van verkeersintensiteiten en daarom minder gericht is op het zo veel mogelijk faciliteren van autoverkeer. Tijdens de behandeling van de zienswijzen is de simulatie van de verkeersafwikkeling geactualiseerd met het meeste recente verkeersmodel (VRU 3.3 variant 2030) . De tekst in het IPvE/FO is hierop aangepast.
De gemeente heeft belanghebbenden gevraagd om hun wensen kenbaar te maken t.a.v. materialisering van de rijbaan en keuze van bomen. Negen zienswijzen gaan hier op in. Ook over verlichting heeft iemand een suggestie gedaan Bij de uitwerking van het Functioneel Ontwerp naar een Voorlopig Ontwerp nemen we een definitief besluit over de bestrating, de bomen en de verlichting. We nemen de inbreng daarin mee.
Tot slot zijn informatieve vragen gesteld over de omgeving. Deze zijn in de reactienota van antwoord voorzien. In één zienswijze wordt ingegaan op de plangrens. Naar aanleiding hiervan is de plangrens de tekening aangepast.

3. Kruising Kanaalweg – Dr. M.A. Tellegenlaan

In het concept ontwerp staan twee varianten voor de kruising met de Kanaalweg: een gelijkvloerse kruising en een gelijkvloerse kruising gecombineerd met een fietsonderdoorgang onder de Nelson Mandelabrug en de expeditiebrug. In 14 reacties wordt ingegaan op deze kruising. Hiervan pleiten 13 indieners voor een onderdoorgang vanwege de mogelijkheid voor fietsers, sporters en andere langzaam verkeer om de kruising ongehinderd en verkeersveilig te passeren en vanwege het positieve effect op de doorstroom op de Van Zijstweg- Dr. M.A. Tellegenlaan. Één reactie heeft een voorkeur voor een gelijkvloerse kruising omdat dit betere kansen zou geven voor het toevoegen van ruimtelijke kwaliteit van de omgeving.
In het concept ontwerp staat dat de gemeente na de consultatieperiode een besluit neemt. Om dit te kunnen doen, is het ontwerp van de onderdoorgang verder uitgewerkt. De tekst in het IPvE/FO is hierop geactualiseerd. Om een onderdoorgang goed in te passen is in het ontwerp de kadelijn vanaf de Nelson Mandelabrug langs de Villa Jongerius rechtgetrokken. Daarmee wordt de kade voor de Villa breder en dat geeft ruimte voor de onderdoorgang en mogelijkheid om (verblijfs)kwaliteit toe te voegen aan de kade. In het IPvE/FO staat dit ontwerp verder toegelicht met tekst en afbeeldingen.
Om deze kruising nog comfortabeler en verkeersveiliger te maken, kan gekozen worden voor een variant waarbij naast een gelijkvloerse kruising ook een onderdoorgang wordt gerealiseerd die onder de Nelson Mandelabrug en expeditiebrug gaat. Utrecht bouwt de Merwedekanaalzone om tot een hoogwaardige stedelijke leefomgeving. De oeverzones van het Stadseiland vormen hierin een aaneengesloten openbare groen en recreatieve ruimte voor prettig fietsverkeer (woon-werk) en voor sport en recreatie. Een onderdoorgang draagt zo bij aan een vitale en duurzame verstedelijking. Op het kruispunt komen veel fietsstromen samen. Zo'n 30% hiervan gaat rechtdoor over de Kanaalweg en heeft de meeste voordelen van een onderdoorgang. Ondanks dat er op maaiveld een veilig kruispunt wordt gerealiseerd zijn er met een onderdoorgang minder mogelijke conflicten tussen fietsers en auto en bus. Dit verbetert de verkeersveiligheid en de doorstroming van OV en auto. De instellingen van de verkeerslichten

op dit kruispunt moeten passen binnen de systematiek van de A-zone: goed voor fietsers, HOV en daarna auto. Bij een onderdoorgang gaan er minder fietsers over het kruispunt. Dat geeft ruimte om met de instellingen van de verkeerslichten op het kruispunt te optimaliseren, zodat dit (ook) ten goede komt aan de doorstroom van auto en HOV, al is dit effect beperkt. Het college heeft de voorkeur voor een onderdoorgang en gaat tijdens het opstellen van het Voorlopig Ontwerp op zoek naar aanvullende financiering, op basis van een nauwkeurige kostenraming. Besluitvorming over de tunnel leggen we voor aan de raad bij de vaststelling van het Voorlopig Ontwerp, die naar verwachting eind 2017 plaatsvindt.

4. Nelson Mandelabrug

In vier zienswijzen wordt aandacht gevraagd voor geluidsoverlast afkomstig van de Nelson Mandelabrug. Verzocht wordt om bij de aanpassing van de brug en ontwerpeisen op te nemen die geluidsreducerend zijn. Door het terugbrengen van de snelheid naar 30 km/uur treedt er al een geluidsreductie op. Verder nemen we dit mee in de selectie van het bureau dat de gemeente contracteert om een Voorlopig Ontwerp te maken van de brug. Op basis van dit Voorlopig Ontwerp selecteren we een aannemer die dit verder uitwerkt. Ook daarin nemen we dit aspect mee. De tekst in het IPvE/FO is hierop aangescherpt.
Het behouden van de huidige doorvaartbreedte is belangrijk voor het roeiverkeer op het kanaal. De huidige doorvaartbreedte blijft ongewijzigd, de tekst in het IPvE/FO is hierop aangescherpt.

5. Veilinghavenkade

In het concept ontwerp staan drie opties voor de ontsluiting van de Veilinghavenkade: volledig afsluiten, alleen uitgaand verkeer richting Dr. M.A. Tellegenlaan of zowel in als uit van én naar Dr. M.R. Tellegenlaan. Er zijn veel reacties binnengekomen over deze opties.
Het merendeel is voorstander voor het openhouden van de Veilinghavenkade voor beide richtingen. De belangrijkste opmerkingen gaan over de gevolgen voor de bereikbaarheid van de wijk, omdat – bij volledige afsluiting – dé ontsluiting richting de A2 via de Graadt van Roggenweg dan niet meer beschikbaar is. Ook wordt in de reacties aangegeven dat de alternatieve routes door de wijk niet geschikt zijn omdat dit smalle wegen zijn met gemengd verkeer. Uit de reacties komt naar voren dat men zich vooral zorgen maakt over de verkeersveiligheid op de routes door de wijk. De alternatieve routes liggen deels langs scholen, met gemengd verkeer met fietsers en voetgangers. Ook maakt men zich zorgen over de doorstroming op de Croeselaan (Zuid).
Er zijn ook argumenten voor de afsluiting gegeven. Zo heeft een afsluiting positieve gevolgen voor de aspecten als de verkeersveiligheid, luchtkwaliteit en leefbaarheid op de Veilinghavenkade en minder zoekverkeer naar parkeerplaatsen. Ook verbetert een volledige afsluiting de doorstroming op de Van Zijstweg
Er zijn in 2015 tellingen uitgevoerd in Parkhaven. Op de aansluiting van de Veilighavenkade op de Van Zijstweg rijden ca. 1.300 voertuigen per werkdag. Dit is relatief weinig voor verkeer in woongebieden met 30 km/uur (streefwaarde is maximaal 5.000 à 6.000 voertuigen per etmaal). Tijdens de ochtendspits gebruiken 163 voertuigen deze aansluiting, tijdens de avondspits is dat 211 voertuigen.
De argumenten die naar voren zijn gebracht in de zienswijzen zijn grotendeels herkenbaar. Daarom is besloten dat in het FO een ontsluiting wordt opgenomen waarbij autoverkeer zowel in als uit (richting Dr. M.A. Tellegenlaan) wordt ontsloten. De belangrijkste reden is dat de ca. 1.300 voertuigen die nu gebruik maken van de aansluiting op de Veilinghavenkade na een afsluiting via andere routes door de wijk hun weg kiezen. En op deze routes is – zoals in de zienswijzen veelvuldig is aangegeven – sprake van gemengd verkeer, dus gemotoriseerd verkeer samen met fietsers. Dit geldt ook voor vrachtverkeer dat o.a. de horeca (aan de Veilinghavenkade) en andere bedrijven in deze hoek van de Dichterswijk moeten bevoorraden. Mede om deze reden is er een wens om het verkeer zoveel mogelijk over het hoofdwegennet te laten rijden, voordat ze het woongebied in gaan.

De positieve aspecten bij een volledige afsluiting zijn lokaal. De Veilinghavenkade wordt rustiger en daarmee leefbaarder en verkeersveiliger. Afsluiten van de Veilinghavenkade is positief voor de doorstroom van auto en bus op Van Zijstweg, maar dit is effect is zeer beperkt. Dit komt omdat ook zonder een aansluiting met autoverkeer er hier een met verkeerslichten geregelde oversteek voor fietsers en voetgangers moet komen.
In het IPvE/FO is de paragraaf over de Veilinghavenkade aangepast op bovengenoemde keuze, waarbij de ontwerpkeuze voor het handhaven van tweerichtingen onderbouwd is.

6. Hovenierswoning

In vijf zienswijzen wordt ingegaan op de Hovenierswoning. Drie daarvan geven aan positief te zijn dat de woning blijft behouden en geven enkele aandachtspunten en wensen mee voor de herontwikkeling. De andere twee zienswijzen vinden behoud van de woning niet nodig. De gemeente vindt het belangrijk om de woning te behouden omdat het pand een cultuurhistorische waarde heeft als karakteristieke hovenierswoning met interieur uit het derde kwartaal van de 19e eeuw. Daarnaast heeft het een hoge architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een combinatie van Art-Deco en Amsterdamse School. Na vaststelling van het bestemmingsplan Busbaan Dichterswijk is er een juridisch planologische zekerheid voor behoud van de Hovenierswoning. Dat is het moment waarop de woning de Monumentale status kan verkrijgen en kan worden herontwikkeld. Als te zijner tijd besloten wordt tot verkoop, dan zal de gemeente (conform het uitgiftebeleid) het pand openbaar en met een tender verkopen. Op welke manier en onder welke voorwaarden wordt op dat moment besloten.

1. Algemeen

Complimenten		
13, 24, 44, 49, 52, 61, 62	- Er is veel werk verzet en er ligt een mooi resultaat, complimenten hiervoor! Ook duidelijk dat er keuzes gemaakt zijn die niet aan alle wensen van omwonenden voldoen maar gelukkig is met de belangrijkste wensen van omwonenden rekening gehouden! - Mooi ontwerp en goed overdacht. - Het FO wordt door de Vereniging Oud-Utrecht positief beoordeeld. Door ons als positief beoordeelde aspecten zijn de groene aankleding van de weg, die ook aan de noord-/Jaarbeurszijde wordt doorgezet. - Het gaat helemaal de goede kant op. En ik ben het eens met de in de afweging door gemeente gemaakte keuzes. - Het ontwerp ziet er wat mij betreft goed uit. - Allereerst wil ik u complimenteren met het uitgebreide plan voor herinrichting van de Van Zijstweg. Het ziet er veelbelovend uit. - Wij zijn blij, dat het een groen en fietsvriendelijk ontwerp is geworden.	Heel erg bedankt voor uw complimenten.
Proces		
38	Tijdens het ontwerpproces zijn alleen gesprekken gevoerd met de stakeholders Jaarbeurs, Rabobank, Provincie, Villa Jongerius, fietsersbond en roeiverenigingen (Viking, Triton, Orca). Met Qbuzz is niet gesproken. Er is gekozen voor een co-creatie met het bewonerscomité Van Zijstweg, waardoor buurt- en wijkbelangen meer aandacht hebben gekregen dan het lokale en regionale belang van de realisatie van de HOV-baan. Zo wordt bijvoorbeeld gesteld dat “de Dr. M.A. Tellegenlaan en de Van Zijstweg wegen worden in een hoog stedelijk binnenstadgebied met kwaliteitsverbetering van de openbare ruimte van aanliggende gebieden. Deze status is bepalend geweest in de ontwerpkeuzes”. Hierdoor is naar onze mening het oorspronkelijke doel van het project, nl. het verbeteren van de doorstroming van het openbaar vervoer door de realisatie van een HOV- baan, naar de achtergrond geschoven. Er is hoe dan ook in de toelichting op het ontwerp weinig aandacht voor de vervoerkundige en exploitatieve aspecten van openbaar vervoer. Wij beschouwen dit als een gemiste kans.	We delen dezelfde ambitie: een betrouwbaar en comfortabel HOV netwerk. De inpassing van de busbaan Dichterswijk in deze binnenstedelijke context is een ingewikkelde opgave. De gemeente is van mening dat met dit ontwerp een goede balans is gevonden in alle belangen en dat er sprake is van een zorgvuldige, integrale afweging in de ontwerpkeuzes. Juist vanwege de vele belangen, heeft de gemeente naast de co-creatie ook met andere stakeholders gepraat. De afstemming vanuit het HOV belang én namens de vervoerders verliep via de provincie. In de volgende fase bekijken we graag samen met u én de provincie hoe dit ontwerp verder kan worden verbeterd.

67	Jammer om te horen dat de gemeente de co-creatie met Comité van Zijstweg heeft beëindigd. Ik ben er zelf niet direct bij betrokken geweest, maar het schept weinig vertrouwen in het verdere verloop van het ontwerpproces.	De co-creatie met het bewonerscomité is afgerond, omdat met dit ontwerp de belangrijkste ontwerpkeuzes gezamenlijk en in overeenstemming tussen gemeente en bewonerscomité zijn gemaakt. Afstemming met bewoners en belanghebbenden zetten we ook in de vervolgfase door, maar niet in de vorm van co-creatie met het bewonerscomité.
68	Een groot deel van het FO is in co-creatie tussen de gemeente en het Comité Van Zijstweg tot stand gekomen. Over dat deel zijn wij als comité, met de gemeente, tevreden. Onze zienswijze beperkt zich tot de punten waarover gemeente en comité van mening verschillen, dan wel de verschilpunten die o.i. nadere verduidelijking behoeven. De belangrijkste onderlegger voor het concept-ontwerp is de Nota van Uitgangspunten van 11 mei 2015. Deze is in nauwe samenwerking tussen gemeente en comité tot stand gekomen en medio 2015 door B&W vastgesteld. De NvU dient naar de mening van het comité dan ook het belangrijkste toetsingskader te zijn voor de te maken keuzes in het ontwerp. Afwijkingen hiervan dienen o.i. slechts gemotiveerd plaats te vinden.	We zijn het met u eens dat afwijkingen op de NvU gemotiveerd moeten worden. Daarom hebben we op pagina 14 van het IPvE inzichtelijk gemaakt op welke punten gemeente en comité in co-creatie gemeenschappelijk hebben besloten af te wijken van de NvU, en waarom. Op pagina 31 en 32 staat vermeld waarin gemeente en comité van inzicht verschillen over de interpretatie van enkele punten uit de NvU en heeft de gemeente haar standpunt gemotiveerd.
Uitvoering		
56	Wij zijn ons ervan bewust dat de uitvoering van bouwwerken rond het Merwedekanaal onvermijdelijk tot hinder voor het roeien leidt. De ervaring leert dat deze hinder bij goed en tijdig gevoerd onderling overleg hierover tot een minimum kan worden beperkt. Wij roepen u daarom op om vóór de planning en vóór de uitvoering van de bouwwerkzaamheden met ons in overleg te treden om tot een optimale afstemming te komen.	Hinder is er inderdaad altijd. De gemeente probeert de hinder voor de omgeving zoveel mogelijk te beperken. De wijze van uitvoering van de bouwwerkzaamheden wordt met stakeholders en omwonenden afgestemd. Eén van de onderdelen bij de aanbesteding van een aannemer is de manier waarop hij omgaat met de omgeving.

2. Ontwerpkeuzes

Profiel		
29, 43	[…] Plaats tussen de autorijbanen en het fietspad een smallere berm met een haag in plaats van bomen. Een berm van 1,5-2 meter met hagen heeft de volgende voordelen: - De gevreesde asfaltvlakte wordt nog steeds vermeden (door onderbreking met een haag van 0,8-1 meter hoog die het resterende asfalt ook meer uit het zicht houdt). - Het wegontwerp krijgt meer het karakter van een stadsstraat. Een brede berm heeft meer het karakter van 50 km/uur weg. - De fietspaden aan weerszijden kunnen worden verbreed tot minimaal 4 meter en bij voorkeur 4,5 meter (met behoud van de hovenierswoning). - De versnippering van het groen vermindert. - Meer natuurlijke snelheid remming. De haag komt dichter op de rijbaan dan de stammen van de nu geplande bomen. De bomen die ook een ecologische waarde vertegenwoordigen, kunnen aan de 'buitenzijde' van de fietspaden worden opgenomen. Zij het niet overal. Het incidenteel ontbreken van bomen langs het traject is echter positief omdat het de nadruk op de rijbanen voor het gemotoriseerd verkeer verzwakt. Dit komt ook ten goede aan de gelijkwaardigheid tussen de rijbanen en de oversteken voor de voetgangers en fietsers die meer betekenis hebben voor de verbinding met de rest van de stad, mits aandacht is besteed aan het ontwerp hiervan.	In dit ontwerp is gekozen voor een berm met bomen om een aantal redenen. Bomen hebben zowel een snelheidsremmend effect als een openheid naar de omgeving. Om ervoor te zorgen dat de bomen in de bermen goed kunnen groeien, en de wortels omliggende verharding niet omhoog duwen, is een berm van minimaal 3 meter nodig. Tevens is er voldoende ruimte nodig voor alle benodigde objecten zoals verkeerslichten en lichtmasten. Deze breedte van een berm is daarnaast positief voor de verkeersveiligheid vanwege de optimale scheiding tussen gemotoriseerd verkeer en langzaam verkeer. En er is voldoende wachtruimte bij de kruisingen voor de afslaande auto wat ten goede komt aan de verkeersveiligheid van de overstekende fietsers. Het karakter van een stadsstraat wordt overigens door meer elementen bepaald. De relatie met de omgeving en zichtbaarheid van aanliggende functies is daarbij belangrijk. Een haag kan snelheidsremmend werken maar daar staat tegenover dat er meer sprake is van een tunnelwerking. Het verplaatsen van de bomen naar de buitenzijde van het fietspad, betekent inderdaad een incidentele onderbreking van de bomen langs het traject. Het gevolg is een onrustig straatprofiel wat de herkenbaarheid, overzichtelijkheid en verkeersveiligheid niet ten goede komt. U geeft als voordeel van een smallere berm aan dat dat de fietspaden breder kunnen. Een breder fietspad is echter niet nodig, door toevoeging van een fietspad aan de noordzijde zal de intensiteit aan de zuidzijde afnemen. Dat betekent dat de maat van 3,5 meter zeker voldoende is.
29, 43	Een lichte kromming van de Van Zijstweg ter hoogte van de Groenmarktstraat brengt ook iets terug van de historie. De Van Zijstweg liep oorspronkelijk ook in een bocht om de Veilinghaven en de Veemarkthaven.	Op pagina 31 van het concept IPvE/FO staat uitgelegd waarom de gemeente geen reden ziet voor een kromming in de weg. Uw zienswijze biedt daar geen ander inzicht in. Een continu profiel draagt bij aan een overzichtelijke verkeersveilige weg. Kiezen voor een kromming vanuit historisch oogpunt is voor de gemeente geen doorslaggevend argument. Met de ligging en het profiel is respectvol omgegaan met zowel de woningen aan de Groenmarktstraat als de woningbouwontwikkeling op het Beurskwartier.
49	Ik ben vóór profiel en wegasligging zoals gemeente voorstelt en dus NIET voor de wensen van het comité.	Bedankt voor uw inbreng. Van uw ondersteuning van het gemeentelijk standpunt nemen wij kennis.

44, 68	- Door het onderbreken van de bomenrij ter hoogte van de hovenierswoning kan de berm tussen de zuidelijke rijstrook en het fietspad smaller worden en de strook langs de gevel breder. Daardoor zal er in de woning minder geluidsoverlast door het verkeer zijn. - Het fietspad loopt in het huidige FO op 1mtr afstand van de gevel van de hovenierswoning. Als er ook nog een heg tussen fietspad en woning komt, kan daar amper nog een 'ladder staan om de ramen te wassen', m.a.w. het is erg krap. Iets meer ruimte tussen woning en fietspad komt de uitstraling ervan ten goede. Het comité stelt voor om ter hoogte van de hovenierswoning de bomenrij(en) te onderbreken dan wel de bomen tussen fietspad en woning te plaatsen (i.p.v. tussen fietspad en autobaan) ten gunste van meer ruimte tussen de woning en het fietspad.	De beschikbare ruimte in het profiel is zeer beperkt en de exacte invulling van die ruimte wordt in het Voorlopig Ontwerp verder uitgewerkt. Daarbij kijken we onder andere naar de positie van de bomen in combinatie met de kabels en leidingen. Wij proberen daarin met uw wens rekening te houden, maar de ruimte is helaas beperkt.
68	De NvU gaat uit van een zo compact mogelijk profiel, evt. ten koste van bomen en bermen. Het is niet zo dat het comité 'liever smallere bermen zonder bomen wil', zoals de gemeente in haar toelichting op het FO stelt. Tijdens het ontwerpproces heeft het comité steeds aangegeven dat een balans gezocht dient te worden tussen de wens van compactheid aan de ene kant en vermijden van een (ononderbroken) asfaltvlakte aan de andere kant. Belangrijk is daarbij dat de infrabundel niet teveel uitdijt en er zo veel mogelijk bruikbaar groen overblijft tussen de infrabundel en de appartementen/woonschepenhaven. Aanvankelijk waren de geplande bermen met bomen 1,80m breed en lag de noordelijke berm met bomen + het noordelijk fietspad - op voorstel van het comité - ter hoogte van de Groenmarktstraat aan de Jaarbeurs/(toekomstige) gemeentezijde van de plangrens. In de loop van het proces werden de bermen 2,80m breed en verschoof de berm met bomen en het noordelijk fietspad ter hoogte van de Groenmarktstraat van de noordkant naar de zuidkant van de plangrens (de appartmentenkant). Het comité blijft bezorgd over het 'uitdijen' van het profiel met versnippering van het groen en hecht aan het zoeken naar een balans tussen beide afwegingen.	Om ervoor te zorgen dat de bomen in de bermen goed kunnen groeien, en de wortels omliggende verharding niet omhoog duwen, is een berm van minimaal 3 meter nodig. Tevens is er voldoende ruimte nodig voor alle benodigde objecten zoals verkeerslichten en lichtmasten. Dit is vastgelegd in het Handboek Inrichting Openbare Ruimte van de gemeente Utrecht, waar het ontwerp - naast de NvU en andere eisen en richtlijnen zoals CROW, Technische programma van eisen HOV - aan moet voldoen. Bij het aanvankelijke ontwerp met een berm van 1,80 was nog geen rekening gehouden met deze eis. De bermen aan beide zijden van de rijbaan zijn daarna verbreed en de fietspaden zijn daarbij mee opgeschoven. De ligging van de rijbaan (auto en bus) is ongewijzigd gebleven. Om het ontwerp met de berm en het extra fietspad mogelijk te maken is extra grond aangekocht van de Jaarbeurs.

68	Uitgangspunt van de gemeente is een rechte weg voor een continu profiel. Het comité heeft daar een andere visie op. Het comité stelt voor het noordelijk fietspad + berm met bomen ter hoogte van de Groenmarktstraat zoveel mogelijk aan de Jaarbeurs/(toekomstige) gemeentezijde van de plangrens te situeren, waarbij de as van de infrabundel iets naar het noorden wordt verlegd en een lichte bocht in de weg ontstaat. Dit heeft een aantal voordelen: - de lichte bocht in de weg werkt snelheidsremmend. Snelheidsremmende maatregelen zijn noodzakelijk om ervoor te zorgen dat auto's en bussen zich daadwerkelijk aan de gestelde 30km/u houden (NvU). Het comité deelt de voorkeur van de gemeente voor een rechte weg waar ver vooruit gekeken kan worden niet. Dit werkt naar de mening van het comité hard rijden in de hand en moet vermeden worden; - een maximaal brede groenstrook ter hoogte van de Groenmarktstraat ten gunste van zo min mogelijk verkeersoverlast en maximaal bruikbaar groen (NvU) - de lichte bocht in de weg helpt de 'knik' weg te nemen tussen de assen van de Van Zijstweg en de Valeriusbaan (bezwaar vanuit de BING m.b.t. de HOV-baan aldaar)	Uw voorstel voor een lichte bocht in de weg is tijdens het ontwerpproces aan de orde geweest. Ook uw argumenten uit uw zienswijzen heeft u destijds ingebracht. De gemeente heeft als reactie hierop in het concept IPvE/FO (pagina 3) als volgt gereageerd: "De gemeente is van mening dat met de ligging van het profiel respectvol is omgegaan met zowel de woningen aan de Groenmarktstraat als de toekomstige woningen op het Beurskwartier. De overgang fietspad-groenzone ligt bijna gelijk aan de huidige overgang voetpad – groenzone. Het aantal m^2 groen blijft dus nagenoeg gelijk. Daarnaast draagt een continu profiel bij aan een overzichtelijke weg en draagt een kromming (als dat al mogelijk is) daar niet aan bij ". In uw zienswijze herhaalt u eerder ingebrachte argumenten waar wij reeds op hebben gereageerd. Omdat er geen nieuwe inzichten zijn ingebracht door u (of anderen) zien wij geen aanleiding om ons standpunt te wijzigen.
72	De Van Zijstweg zal in de nabije toekomst aanzienlijk drukker worden. Dit pleit voor een zo compact mogelijk profiel van de Van Zijstweg, dat wil zeggen zo veel mogelijk opgeschoven richting de Jaarbeurs en met zo veel mogelijk groen tussen de Van Zijstweg en de woningen.	Met de ligging van het profiel wordt respectvol omgegaan met zowel de woningen aan de Groenmarktstraat als de woningbouwontwikkelingen op het Beurskwartier. De overgang fietspad-groenzone ligt bijna gelijk aan de huidige overgang voetpad – groenzone. Het aantal m^2 groen blijft nagenoeg gelijk.
74	Rabobank ziet als potentiële optimalisatie van het Ontwerp het toevoegen van een 2^e rijstrook linksaf vanaf de Van Zijstweg naar de Croeselaan (zoals eind 2014 ook in het ontwerp was opgenomen). Dit kruispunt is namelijk maatgevend voor de verkeersafwikkeling en de cyclustijd van dit kruispunt zal door de extra rijstrook naar verwachting vooral in de ochtendspits fors afnemen. Bijkomend voordeel van deze optimalisatie is een verbeterde oversteekbaarheid voor fietsers dankzij de lagere cyclustijd. Het wegbeeld wordt daarmee vergelijkbaar met de tegengestelde richting; vanaf het kruispunt met de Rabostraat beschikt de Croeselaan tot het kruispunt met de Van Zijstweg ook over 2 rijstroken.	Een 2^e rijstrook linksaf op de Van Zijstweg naar de Croeselaan heeft een forse impact op de omgeving. Het betekent niet alleen een rijstrook extra op de Van Zijstweg maar ook een dubbele rijstrook op de Croeselaan. Dit gaat ten koste van de groenstrook langs de Van Zijstweg en past niet in het kwaliteitsbeeld wat we voor ogen hebben op de Croeselaan als duurzame stadsstraat. Op basis van de resultaten van de verkeersafwikkeling zien wij ook geen aanleiding om tot een dergelijke forse ingreep te besluiten.

74	Voor het andere maatgevende kruispunt Overste den Oudelaan / Tellegenlaan ziet Rabobank, behalve het aanbrengen van 3 opstelstroken, in voorliggend Ontwerp geen eenvoudige optimalisatiemogelijkheid. Daarbij is het essentieel om op te merken dat u in ons gesprek op 19 december 2016 heeft bevestigd dat het Ontwerp niet de juiste kruispuntconfiguratie weergeeft (1 opstelstrook op Tellegenlaan) en dat de in de simulaties gehanteerde kruispuntconfiguratie (3 opstelstroken) leidend is voor de verdere uitwerking van het functioneel ontwerp tot een definitief ontwerp. Graag ziet de Rabobank dit in de beantwoording bevestigd.	Dat is correct, dit kruispunt is in het definitieve IPvE/FO aangepast.
Fiets en voetganger		
4, 44, 60	- Fietspaden aan beide kanten is top! - Het FO wordt door de Vereniging Oud-Utrecht positief beoordeeld. Door ons als positief beoordeelde aspecten zijn de aanleg van fietspaden aan beide zijden van de rijbanen voor auto's. - Een groot plusplunt in het plan is een extra fiets/voetgangersbrug naast de Nelson Mandela brug.	Bedankt voor uw compliment. Wij zijn ook van mening dat een tweerichtingen fietspad aan beide zijden het ontwerp én het Utrechtse fietsnetwerk beter maakt.
6	Ik vind het in het concept-ontwerp onduidelijk hoe het doorgaande fietsverkeer verloopt op de Croeselaan, op het kruispunt met de Van Zijstweg. Dat zal naar verwachting een druk kruispunt worden. Hoe wordt dit ingericht met voldoende doorstroming voor deze drukke fietsroute en voldoende plek voor fietsers wachtend voor een rood stoplicht. Of wordt dit ook een ongelijkvloerse kruising? Als ik het goed begrijp heeft de overzijde van de Croeselaan (de Noordzijde van de Croeselaan) straks geen fietspad meer. Klopt dat?	Het ontwerp van het kruispunt sluit aan bij het ontwerp van de Croeselaan. Dat geldt ook voor het vervolg aan de zuidzijde van het kruispunt, waar momenteel een ontwerp uitwerking voor wordt gemaakt. De kruising blijft een gelijkvloerse kruising. Het fietspad loopt aan één kant van de Croeselaan, dus langs Dichterswijk en Beurskwartier. Aan de zijde van de Rabobank komt er geen apart fietspad meer.
12	Zorgen dat er geen struiken of hoog gras onder de bomen gaat groeien langs fietspad aan Veilinghaven zijde. Fietsers zijn nu al moeilijk te zien!	Wij zorgen voor goed zicht op kruising door geen struiken te planten. In het kader van beheer moeten afspraken gemaakt worden over het maaien van het gras onder de bomen.

24	Voor het voetpad aan de zuidzijde heb ik de volgende opmerking. Op dit moment is het eerste stuk van de Croeselaan naar het begin van de Veilinghaven duidelijk (langs het fietspad een duidelijk trottoir). Het verloop verder naar Villa Jongerius is echter onduidelijk waardoor voetgangers graag over het fietspad lopen. Dit komt ook enigszins door de verschillende bestrating die is gebruikt en dat het geen echte duidelijk overzichtelijke doorgang is. Je ziet niet waar het pad heen leidt. In het ontwerp is het pad nu rechter van aard maar is niet duidelijk hoe dit verder vormgegeven wordt. Extra aandacht moet gegeven worden aan de overzichtelijkheid rond het havengebied, tuinders woning en de Utrechters. De voetganger moet uitgenodigd worden om als het ware aan de zuidkant van de tuinders woning te lopen en het moet duidelijk zijn dat dit een voetpad is.	Het voetpad langs de Groenmarktstraat komt in het ontwerp uit bij de Veilinghavenkade. Daar kan men de straat oversteken en de route logisch vervolgen langs de haven, achter het restaurant, de hovenierswoning en de Trechters. Daarna gaat de voetganger het voetpad van de Nelson Mandelabrug op. Omdat het voetpad in het ontwerp uitkomt bij de Veilinghavenkade en niet langs het fietspad loopt, neemt de kans af (anders dan nu het geval is) dat de voetganger zijn weg via het fietspad vervolgt.
74	Verkeerskundig wordt een wachttijd voor fietsers van 45 seconden als maximaal beschouwd. Uit de simulaties die RoyalHaskoningDHV voor de gemeente heeft uitgevoerd, blijken de wachttijd op meerdere kruispunten ver boven deze maximale waarde uit te komen (oplopend tot 140 seconden bij de middenligging, oftewel 3 maal zo lang als in de maximale situatie, en tot 115 seconden bij de zuidligging). Rabobank vraagt zich af hoe zij deze uitkomst moet interpreteren in relatie tot verkeersveiligheid, één van de criteria om de middenligging en de zuidligging te beoordelen? In een stedelijke omgeving met veel fietsverkeer zijn hoge cyclustijden en een beperkte groentijd voor fietsers immers niet gewenst in verband met een grote(re) kans op rood licht negatie.	We delen uw mening dat de gehanteerde cyclustijden in deze simulatie aan de hoge kant zijn. In het concept ontwerp gaven we daarbij aan de we de komende ontwerpfase inzetten op optimalisatie van de VRI instellingen met lagere cyclustijden. Waarbij de mate van verkeersafwikkeling moet blijven passen binnen het eerdergenoemde kader van bereikbaarheid. Deze optimalisatie hebben wij onlangs gedaan, tezamen met een actualisatie van het verkeersmodel VRU 3.3 variant 2030 (zoals ook toegepast bij de concept omgevingsvisie Beurskwartier – Lombokplein (april 2017)). De geactualiseerde simulatie laat zien we dat het verkeer in de avondspits bij alle kruispunten in één keer door groen kan, mét een optimale VRI instelling. Dat is dus een forse verbetering ten opzichte van de simulatie op basis van de Rekentool en meer dan voldoende binnen ons kader voor bereikbaarheid. In de ochtendspits kunnen de auto's komende vanaf Van Zijstweg en Croeselaan Zuid gedurende het drukste uur van de spits bij het kruispunt Croeselaan / Van Zijstweg niet in één keer door groen. Ook dit past binnen de kaders van het vastgestelde beleid in het Mobiliteitsplan.
Bus		
5	Voor ons is de precieze uitvoering van de busbaan (zuidligging of middenligging) niet zo relevant, we wonen op enkele honderden meters ervandaan.	Bedankt voor uw inbreng.
12	Wat betreft de busbaan mis ik een noordvariant en een variant waarbij de bussen langs de bomen rijden en de auto's in het midden.	We hebben beide varianten eerder bekeken. Ze zijn afgevallen vanwege verkeersveiligheid, verkeersafwikkeling en –doorstroming en daarom niet opgenomen in de eerder vastgestelde NvU.

12, 24, 44, 56, 64, 66	- Verder is het overzichtelijk om een middenligging te hebben van de busbaan. - Het FO wordt door de Vereniging Oud-Utrecht positief beoordeeld. Door ons als positief beoordeelde aspecten zijn de middenligging van de HOV-banen, waarmee meer ruimte zal worden ervaren naar het pand en het Veilinghaven gebied als geheel. - Vanwege de betere borging van de veiligheid heeft de variant met middenligging van de busbaan onze voorkeur. - In verband met de oversteek-veiligheid zijn wij voorstander van de busbaan in middenligging. - De busbanen op de middenstrook is een uitstekend idee.	Bedankt voor uw inbreng. Van uw ondersteuning van het gemeentelijk standpunt nemen wij kennis.
23	Ik ben nieuwsgierig of de wijk met al het busverkeer ook een voordeel krijgt van een bushalte ter hoogte van Parkhaven op de van Zijstweg, en/of verkeerslichten bij de mogelijke in/uitrijd route worden aangebracht.	Er komt geen bushalte ter hoogte van de Van Zijstweg. Er komt een nieuwe bushalte bij de Dr. M.A. Tellegenlaan en het busstation UCS is dichtbij. Een halte op de Van Zijstweg is daarom niet nodig en geeft teveel reistijdverlies
25	Daarbij willen we ook aangeven dat we enorm voorstander zijn voor het aanbrengen van deze busbaan.	Bedankt voor uw inbreng, goed om te lezen dat u voorstander bent van de aanleg van een busbaan.
29, 43, 68	- Alleen ter hoogte van de hovenierswoning heeft de HOV-baan (noodgedwongen) een breedte van 6,6 meter. Pas deze breedte toe voor de gehele HOV-baan vanaf de Nelson Mandelabrug tot aan de Croeselaan. - Het comité pleit m.b.t. de busbaan voor een breedte van 6,7 m i.p.v. 7 m. Dit is verantwoord naast een autostrook van 3m breed, waar ook 30 km/uur gereden wordt. De stelling dat 6,7m niet passend zou zijn voor een HOV-baan en de doorstroom van de bussen niet zou bevorderen onderschrijft het comité niet, juist omdát door de bussen niet harder dan 30km/u gereden mag worden.	De gemeente wil een betrouwbaar en comfortabel HOV netwerk realiseren met deze busbaan. Onderdeel daarvan is een vrijliggende busbaan die voldoet aan de eisen wensen voor goed en veilig openbaar vervoer. Voor de toe te passen rijbaanbreedtes bestaan afspraken tussen gemeente en provincie, zoals vastgelegd in TPvE HOV. Daarin staat dat de busbaan minimaal 7,00 meter breed moet zijn, en alleen indien de ruimte zeer beperkt is, voor een smallere rijbaan kan worden gekozen. Dat betekent dat we alleen ter hoogte van de hovenierswoning en het trafogebouw een smallere rijbaan toepassen. Op de rest van het tracé is de rijbaan vanuit het oogpunt van een verkeersveilig, betrouwbaar en een comfortabel HOV netwerk 7,00 meter breed.

38	De route via de Van Zijstweg – Dr. M.A. Tellegenlaan is op dit moment al een belangrijke verbinding van het zuidwestelijk en westelijk deel van de stad en de regio met het stationsgebied en het stadscentrum. Er rijden alleen van U-OV al 350 bussen per richting per dag. Het belang zal alleen maar groter worden als het centrumgebied en andere delen van de stad verder worden ontwikkeld en het aantal inwoners toeneemt. Om die reden pleiten wij ervoor een HOV-baan aan te leggen die in alle opzichten aan de gestelde specificaties voldoet. Het tracé heeft een breed profiel. Daarvan kan nu nog gebruik gemaakt worden om een hoogwaardige as van openbaar vervoer te ontwikkelen. Dat moet bepalend zijn voor de ontwerpkeuzes. De ontwikkelingen van de omgeving moeten daarop aangepast worden.	We delen dezelfde ambitie: een betrouwbare en comfortabele openbaar vervoer verbinding met een vrije HOV busbaan. De gemeente is van mening dat we met dit functioneel ontwerp bijdragen aan deze ambitie. De keuze voor een middenligging en 30 km/uur is zorgvuldig gemaakt. Bij de afweging tussen een midden- en een zuidligging telt sterk mee dat er sprake is van een stedelijke context (A-zone, 30 km/uur regime, autoluw), waar de ruimte beperkt is en waar de verkeersveiligheid voor kwetsbaar langzaam verkeer prioriteit heeft. Binnen de hoofdkeuze voor een middenligging met 30 km/uur, zijn ontwerpkeuzes gemaakt die bijdragen aan een goede afwikkeling van het HOV. Dit bereiken we – naast uiteraard een vrijliggende busbaan – door het HOV bij de kruisingen tweemaal per cyclus groen licht te geven. Daarnaast is het aantal oversteekpunten voor langzaam verkeer beperkt tot twee locaties en is er minder overstekend fietsverkeer door het toevoegen van de tweerichtingen fietsverbinding aan de noordzijde van Van Zijstweg en Dr. M.A. Tellegenlaan. Voor omliggende gebiedsontwikkelingen wordt ingezet tot zoveel mogelijk verlagen van de verkeersintensiteit, wat ten goede komt aan de verkeersafwikkeling. Bij de uitwerking van dit FO in een Voorlopig Ontwerp (VO), gaat de gemeente gezamenlijk met provincie en busvervoerder de volgende optimalisaties uitwerken: - Compacter ontwerpen van de kruising Overste den Oudenlaan / Dr. M.R. Tellegenlaan. Een compacter kruispunt betekent een korte ontruimingstijd in de instelling van de verkeerslichten. Dit is gunstig voor de doorstroom van zowel auto als HOV. - Betere inpassing van de bushaltes, zowel in positie ten opzichte van elkaar als het aanrijden van de bus richting de halte (zo recht mogelijk). Dit komt ten goede aan comfort voor de reiziger. - De asverspringingen bij de kruispunten worden geoptimaliseerd, waarbij gekeken wordt naar het comfortabel kunnen aanrijden van de kruising.

38	Uitgangspunt is voor U-OV en de Provincie nog steeds een HOV-baan in zuidligging met een maximum snelheid van 50 km/uur, omdat daarmee de beoogde gemiddelde snelheid van 25 km/uur op het hele tracé van de HOV Zuidradiaal kan worden gehaald. Dan kan een snelle, betrouwbare dienst worden geboden. Bij middenligging kan dit niet worden gerealiseerd, omdat er meerdere kruisingen zijn met overig verkeer. De oplossing om de gewenste prioriteit voor het openbaar vervoer via de verkeerslichten in te regelen stemt ons niet hoopvol: het blijkt dat deze in de praktijk zelden of nooit wordt gerealiseerd. […] Daarnaast gelden een aantal financiële redenen om niet akkoord te gaan met de voorgestelde middenligging. Wij gaan ervan uit dat bij de middenligging door de lagere snelheid en de te verwachten vertragingen er rekening moet worden gehouden met extra rijtijd in de dienstregeling van tenminste 1 minuut op dit traject. Bij het huidige aantal ritten van U-OV bedragen de meerkosten op jaarbasis al zo'n €350.000 tot 400.000 per jaar. Daar komen de kosten voor de andere vervoerders nog bij. En in de toekomst zal dit alleen maar meer worden. We zouden dat geld liever gebruiken om het openbaar vervoer uit te breiden en daarmee in te spelen op de ontwikkelingen.[…]	Zoals ook in het Technisch Programma van Eisen staat, is de snelheid van auto en HOV gelijkgesteld, waardoor het verkeerskundig ontwerp van het hele profiel als één ontwerpopgave kan worden gezien. Omdat de busbaan in de A-zone ligt en in compact stedelijk gebied kan op basis daarvan 30 km/uur worden toegepast. Daarbij is bij een middenligging een 30 km/uur verkeersveiliger en daarmee een voorwaarde. In de HOV-subsidiebeschikking is de ambitie van een betrouwbare dienstregeling vertaald naar een kwantitatieve norm: een gemiddelde rijsnelheid (gemiddeld tussen 'in de spits' en 'buiten de spits') van 25 km/uur op het gehele HOV traject Leidsche Rijn, te meten ná realisatie van het gehele HOV netwerk middels proefritten. Via een doorrekening op basis van het verkeersmodel VRU 3.1. werd eerder de gemiddelde snelheid tijdens de spits van het HOV bij de busbaan in de middenligging op het gedeelte busbaan Transwijk en busbaan Dichterswijk bepaald op 21 km/uur. Bij de zuidligging leidde deze doorrekening tot 23 km/uur. Op basis van de huidige dienstregeling op de gerealiseerde delen van de HOV Zuidradiaal en de berekende gemiddelde snelheid zoals hierboven genoemd, zal in de middenligging de gemiddelde snelheid tijdens de spits op het hele HOV traject van Vleuten tot Utrecht CS 24 km/uur bedragen. Bij een zuidligging is dit 24,5 km/uur. De verkeersanalyse is onlangs opnieuw gedaan waarin zowel het geactualiseerde verkeersmodel VRU 3.3. variant 2030 als een optimalisatie van de instellingen van de verkeerslichten passend bij een A-zone zijn verwerkt. Deze geactualiseerde doorrekening leert dat de gemiddelde snelheid bij zowel de middenligging als de zuidligging 22 km/uur is op de busbanen Transwijk en Dichterswijk. Dat betekent een gemiddelde snelheid tijdens de spits van 24,4 km/uur voor het hele traject Vleuten – Utrecht CS.
50	Overigens het gehele plan moet blijkbaar: mij is niet duidelijk waarom er 2 betonnen banen moeten komen voor de bussen, terwijl nu al zoveel bussen probleemloos over de Van Zijstweg gaan.	Een vrijliggende busbaan is nodig voor een verkeersveilig, betrouwbaar en comfortabel HOV netwerk met een verbetering ten opzicht van het huidige openbaar vervoer. Daarnaast neem het aantal bussen toe in de toekomst, en dit moet, zeker tijdens de spits, goed afgewikkeld worden.

64	De afdeling Regio Utrecht van Reizigersvereniging Rover reageert graag op de plannen over de HOV-busbaan over de Van Zijstweg en de Dr. M.A. Tellegenlaan. Enerzijds moet het busverkeer doorstromen. Anderzijds is het nodig dat er op voldoende plekken haltes zijn waar reizigers kunnen in- en uitstappen. [..] Qua ontsluiting zou het ideaal zijn als er zowel op de Van Zijstweg als op de Tellegenlaan haltes worden gerealiseerd. De eerstgenoemde is vooral nuttig voor reizigers uit westelijke richting met bestemming in het Beurskwartier (bijv. de bioscoop). De tweede halte is vooral nuttig voor bewoners van de nieuwe woonwijk. Er kunnen redenen zijn waarom voor slechts één halte wordt gekozen. Deze zou dan in onze optiek het liefst op de Tellegenlaan, maar wel zo dicht mogelijk bij de brug over het Merwedekanaal moeten komen.	Wij delen uw mening dat een extra halte gewenst is. Er komt dan ook een nieuwe bushalte bij de Dr. M.A. Tellegenlaan en het huidige busstation UCS is dichtbij. Een halte op de Van Zijstweg is daarom niet nodig en geeft teveel reistijdverlies.
68	Mocht het feit dat de gemiddelde snelheid in de berekeningen bij de middenligging lager uitkomt dan bij de zuidligging een bezwaar vormen dan wijst het comité erop dat de berekeningen slechts een beperkt deel van het traject betreffen. Om te beoordelen of aan de voorwaarde van een gemiddelde snelheid van 25 km wordt voldaan moet het hele traject in aanmerking worden genomen.	Dat klopt. De beoogde gemiddelde snelheid (zoals afgesproken tussen gemeente en provincie) van 25 km/uur is een gemiddelde rijsnelheid tussen 'in de spits' en 'buiten de spits' en gemiddeld voor het gehele HOV traject Leidsche Rijn, te bepalen ná ingebruikname. Op basis van de huidige dienstregeling en de prognoses op basis van dit ontwerp, hebben wij berekend dat de gemiddelde snelheid op het hele tracé tijdens de spits 24,4 km/uur wordt.
4	De gemeente geeft aan dat de middenligging de voorkeur heeft vanwege "de ruimtelijke impact en uitstraling, die past bij de binnenstedelijke context". Ook geeft de gemeente aan dat "de middenligging op onderdelen verkeersveiliger is dan de zuidligging". Op het onderdeel verkeer en doorstroming scoort de zuidligging echter duidelijk beter. Aangezien niet helder is in welke mate de 3 criteria worden gewogen, is de keuze voor de middenligging niet helder. In onze optiek is het verschil in verkeersveiligheid niet van doorslaggevend belang, hetgeen zou betekenen dat ruimtelijke inpassing door de gemeente belangrijker wordt gevonden dan doorstroming. Rabobank verzoekt de gemeente de afweging scherper te maken dan "alles overziend".	De keuze voor een middenligging en 30 km/uur is zorgvuldig gemaakt. Bij de afweging tussen een midden- en een zuidligging telt voor de gemeente sterk mee dat er sprake is van een stedelijke context (A -zone, 30 km/uur regime, autoluw), waar de ruimte beperkt is en waar de verkeersveiligheid voor kwetsbaar langzaam verkeer prioriteit heeft.
74	De gemeente geeft aan "…is een middenligging acceptabel onder voorwaarde dat bij de verdere uitwerking de doorstroom in ieder geval niet slechter mag worden en indien mogelijk verbeterd wordt". a. Kan de gemeente aangeven ten opzichte van welke situatie 'slechter dan' geldt? De gesimuleerde situatie? b. Geldt deze voorwaarde voor alle verkeersdeelnemers? c. Wanneer voorziet de gemeente deze verdere uitwerking en hoe wordt hierover gecommuniceerd / teruggekoppeld?	Daarmee bedoelen we de doorstroom voor zowel HOV als auto en we bedoelen inderdaad geen verslechtering ten opzichte van de gesimuleerde situatie. De gemeente stemt gedurende het hele planproces met u af over de (tussentijdse) resultaten.

Auto		
12	Zou geen uitgang maken voor Beurskwartier.	De aansluiting van een gedeelte van het Beurskwartier is noodzakelijk voor de bereikbaarheid ervan. Als er vanaf de Van Zijstweg geen toegang komt op het Beurskwartier, moet het verkeer via de Croeselaan rijden en daar naar het Beurskwartier gaan. Dit is een extra belasting voor de kruising Croeselaan en daarom niet wenselijk.
29 en 43	Utrecht zal alle zeilen moeten bijzetten om de luchtkwaliteit in de stad binnen de Europese normen te houden. […] De hoeveelheid autoverkeer die via de Van Zijstweg moet worden afgehandeld, is in het ontwerp steeds als een gegeven beschouwd op basis van de verkeersmodellen. Vanwege de ontwikkelingen van en de zorgen over de luchtkwaliteit in Utrecht, zou je verwachten dat het autoverkeer naar het stationsgebied (verder) wordt ontmoedigd. => Neem maatregelen om het autoverkeer naar het stationsgebied te beperken. => Stimuleer de bezoekers van de megabioscoop met eigen vervoer om de parkeerplaatsen P2 en P4 te gebruiken door geen eigen toe-en uitrit op de Van Zijstweg naar parkeerplaats P3 toe te staan.	Langs de Croeselaan, de Van Zijstweg en de Dr. M.A. Tellegenlaan wordt nu en in de toekomst voldaan aan de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Er zijn geen dreigende overschrijdingen van de grenswaarden voor stikstofdioxide en fijn stof. We zetten zeker in om het autoverkeer te beperken, en daarmee ook de verkeersintensiteiten op Dr. M.A. Tellegenlaan en Van Zijstweg te verminderen. Deze zijn onder andere: - De herontwikkeling van het Jaarbeursgebied is gebaseerd op de zogenoemde Oost-West omklap. Jaarbeurs ontwikkelt het westelijk gebied en de overzijde van het Merwedekanaal en de Gemeente het oostelijk gebied en de Kop Jaarbeurs. Het parkeren – ook voor bezoekers van de megabioscoop – wordt daarmee verplaatst naar P2 en P4. Daarnaast maakt Jaarbeurs een eigen routing voor expeditie verkeer, die wordt ontsloten vanaf de O. den Oudenlaan. Hiertoe wordt een expeditiebrug over het Merwedekanaal gerealiseerd. - Het aantal plaatsen in de Jaarbeursparkeergarage die nu wordt gebouwd is verminderd van 1500 naar 800. - Voor de nieuwe te bouwen appartementen op het Beurskwartier komt een zeer stringent parkeerregime: onder de gebouwen mag alleen door deelauto's geparkeerd worden, de privé auto's worden op afstand geparkeerd aan overzijde Merwedekanaal van de Jaarbeurs.

74	Rabobank is van mening dat met het Ontwerp zoals dat nu ter inspraak voor ligt, niet wordt voldaan aan het waarborgen van een goede bereikbaarheid van het kantoor van de Rabobank, omdat: - De *gepresenteerde* verkeersafwikkeling een 'tussenproduct' betreft dat al niet voldoet aan de algemeen gangbare en geaccepteerde verkeerskundige criteria voor cyclustijden en wachttijden voor fietsers. - De *te verwachten* verkeersafwikkeling van het autoverkeer vermoedelijk ongunstiger zal uitvallen, ervan uitgaande dat de gemeente een maximale wachttijd voor fietsers van meer dan 2 minuten niet zal accepteren. Tevens is sprake van een onderschatting van het Rabobank verkeer en is het effect van evenementen niet in beeld gebracht.	Een simulatie is altijd een momentopname en daarmee een 'tussenproduct'. Dit betekent dat we ook de verdere uitwerking van het ontwerp, blijven toetsen op verkeersafwikkeling. De gemeente is van mening dat de verkeersafwikkeling bij dit ontwerp past binnen het kader van het – door de gemeenteraad vastgestelde – Mobiliteitsplan. Op basis van de verkeerssimulatie concluderen wij dat de doorstroming voldoende is voor een weg in een binnenstedelijke omgeving en dat de bereikbaarheid van de Rabobank kantoren is gewaarborgd. Er zijn duidelijke, rechtstreekse en verkeersveilige routes die doorlopen tot aan uw parkeergarage. Buiten de spits is de verkeersafwikkeling vlot, en ook tijdens de spits komen uw medewerkers en klanten die met de auto willen komen in het algemeen zonder files en opstoppingen bij het kantoor van de Rabobank.

74	Verkeerskundig wordt een cyclustijd tot 90 seconden als ideaal en een cyclustijd van 120 seconden doorgaans als maximaal beschouwd. Uit de simulaties die RoyalHaskoningDHV voor de gemeente heeft uitgevoerd blijken de cyclustijden op meerdere kruispunten boven deze maximale waarde uit te komen (oplopend tot 180 seconden bij de middenligging, oftewel 2 maal zo lang als in de ideale situatie, en tot 152 seconden bij de zuidligging). Vasthouden aan de maximale cyclustijd betekent vermoedelijk dat er files zullen ontstaan, doordat niet iedereen bij groen het verkeerslicht kan passeren (soms ook een tweede keer niet). Een nog langere cyclustijd accepteren betekent dat verkeer lang moet wachten wat de kans op verkeersonveilig gedrag vergroot. Rabobank is van mening dat wanneer de cyclustijd op meerdere kruispunten (ver) boven 120 seconden uitkomt, er niet meer gesproken kan worden van een goede bereikbaarheid. Rabobank vraagt zich in dat kader het volgende af: a. Deelt de gemeente de conclusie van Rabobank? Zo nee, welk criterium hanteert de gemeente dan wel? Zo ja, wat gaat de gemeente eraan doen om de bereikbaarheid te waarborgen? b. Hoe moet Rabobank het citaat uit deze presentatie “In een vervolgfase dienen de prioriteiten voor auto, fiets en openbaar nader op elkaar afgestemd te worden met als gevolg dat de doorstroming voor de auto en OV zal verslechteren ” interpreteren in relatie tot de gepresenteerde cyclustijden en verkeersafwikkeling en de afspraak dat de goede bereikbaarheid van het kantoor van de Rabobank wordt gewaarborgd?	De verkeersafwikkeling zoals gepresenteerd bij het concept ontwerp is gesimuleerd met een verkeersmodel, gebaseerd op de Rekentool +, een variant van VRU 3.1 met daarin de toen bekende ontwikkelingen in de omgeving. Met dit ontwerp ontstaat er tijdens de ochtendspits en avondspits een verkeersafwikkeling waarbij, bij het kruispunt Croeselaan en kruispunt Veilinghavenkade (alleen ochtendspits), niet al het verkeer bij de eerstvolgende keer groen kan worden afgewikkeld. De verkeersafwikkeling is echter niet dusdanig dat er files ontstaan die zo lang zijn waardoor andere kruispunten hier last van hebben. Bij de overige kruispunten kunnen de auto’s in één keer door groen. Deze verkeersafwikkeling tijdens de spits past binnen het kader van het Mobiliteitsplan, de doorstroming is voldoende voor een weg in een binnenstedelijke omgeving. We delen uw mening dat de gehanteerde cyclustijden in deze simulatie aan de hoge kant zijn. In het concept ontwerp gaven we daarbij aan de we de komende ontwerpfase inzetten op optimalisatie van de VRI instellingen met lagere cyclustijden. Waarbij de mate van verkeersafwikkeling moet blijven passen binnen het eerdergenoemde kader van bereikbaarheid. Deze optimalisatie hebben wij onlangs gedaan, tezamen met een actualisatie van het verkeersmodel VRU 3.3 variant 2030 (zoals ook toegepast bij de concept omgevingsvisie Beurskwartier – Lombokplein (april 2017)) De geactualiseerde simulatie laat zien we dat het verkeer in de avondspits bij alle kruispunten in één keer door groen kan, mét een optimale VRI instelling (maximale cyclustijd 120 seconden). Dat is dus een forse verbetering ten opzichte van de simulatie op basis van de Rekentool en meer dan voldoende binnen ons kader voor bereikbaarheid. In de ochtendspits kunnen de auto’s komende vanaf Van Zijstweg en Croeselaan Zuid gedurende het drukste uur in de spits bij het kruispunt Croeselaan / Van Zijstweg niet in één keer door groen. Ook dit past binnen de kader van het vastgestelde beleid in het Mobiliteitsplan.
74	De simulaties heeft RoyalHaskoningDHV gebaseerd op de verkeersintensiteiten uit de Rekentool+, en niet op het formeel vastgestelde VRU 3.1. Wij delen de keuze om het meest recente model te gebruiken. Inmiddels is het nieuwe verkeersmodel VRU 3.3 (bijna) vastgesteld. Rabobank verzoekt de gemeente een gevoeligheidsanalyse uit te voeren door de simulaties ook te baseren op de verkeersintensiteiten in VRU 3.3.	Zie antwoord hierboven.

74	Evenementen in de Jaarbeurs zijn bepalend voor de verkeersafwikkeling op het al overbelaste kruispunt Overste den Oudenlaan – Tellegenlaan, en daarmee de doorstroming op de Van Zijstweg. Het effect van het samenvallen van een evenement met de spits is echter niet gesimuleerd. Rabobank acht het noodzakelijk dat de gemeente deze simulatie nog uitvoert en het Ontwerp waar nodig aanpast op basis van de resultaten en heeft de volgende vragen: a. Hoe waarborgt de gemeente tijdens evenementen de bereikbaarheid? b. Gaat de gemeente het effect van een evenement nog simuleren?	Door het parkeren voor de Jaarbeurs (vanaf 2023) te concentreren op de parkeerplaatsen aan het Merwedekanaal, is er als gevolg van evenementen geen extra verkeer op Dr. M.A. Tellegenlaan en Van Zijstweg. Evenementen bij de Jaarbeurs zijn daarmee niet bepalend voor de verkeersafwikkeling. Uiteraard geven evenementen vooral tijdens de avondspits een extra belasting op het hele Utrechtse wegennet. Gezien het feit dat evenementen zich beperken tot een beperkt aantal werkdagen in het jaar zijn we van mening dat hiervoor geen infrastructuur moet worden ontworpen. Dit levert een overcapaciteit en ruimtebeslag op dat slechts een beperkt aantal dagen in het jaar wordt gebruikt. Ook zijn maatregelen op gebied van dynamisch verkeersmanagement mogelijk om de druk op het wegennet te verlichten, zoals het stimuleren van reizen met openbaar vervoer en parkeren in P+R al een veel beproefd concept door de Jaarbeurs.
74	Rabobank heeft recent het in- en uitgaande verkeer tijdens de ochtend- en avondspits geteld. Deze telling komt grotendeels overeen met de gemeentelijke telling uit 2014, maar in de verkeerssimulaties is met name in het drukste uur van de ochtendspits uitgegaan van minder verkeer (circa 30% te weinig). Dit is zorgelijk gezien de eerdere conclusie dat de verkeersafwikkeling al onder druk staat. Rabobank verzoekt de gemeente uit te gaan van de recente aantallen en het Ontwerp daarop aan te passen.	In de actualisatie van de simulatie van de verkeersafwikkeling hebben wij de aantallen van het Rabobank verkeer aangepast aan de meest recente tellingen die u heeft ingebracht.
74	Door de centralisatie bij Rabobank zal het aantal fte op het hoofdkantoor de komende jaren toenemen van circa 5.500 naar circa 6.900. Hoewel de capaciteit van de parkeergarage (circa 1.400 plekken) leidend is voor de verkeersintensiteiten en niet het aantal fte, is het aannemelijk dat het spitsverkeer zal toenemen; tijdens de recente telling bleken tussen 7.00 en 10.00 uur in totaal circa 950 voertuigen binnen te rijden. Rabobank verzoekt de gemeente een gevoeligheidsanalyse voor de verkeersafwikkeling in beeld te brengen, oftewel het effect als de gehanteerde verkeersintensiteiten met een beperkt percentage zullen toenemen.	Omdat de capaciteit van de parkeergarage leidend is, en niet het aantal fte op het hoofdkantoor, zien wij geen noodzaak tot een dergelijke gevoeligheidsanalyse. We zetten ons juist in op het verder verlagen van de verkeersintensiteiten. Hiervoor staan wij als gemeente deels zelf aan de lat, maar ook andere instellingen en bedrijven hebben hier invloed op. Bijna 1/3 van de auto's van het verkeer heeft de eindbestemming Rabobank. We nodigen u daarom graag uit om met ons te bespreken wat uw bijdrage kan zijn in het verminderen van verkeersintensiteiten en hoe we u daarbij mogelijk kunnen faciliteren.
Snelheid		

4, 8, 24, 29, 43, 44, 69, 72	- 30 km per uur vind ik prima - Ook de 30km limiet ondersteun ik van harte. - Verder is het overzichtelijk om beide verkeersstromen een gelijke snelheid te geven. - Het FO wordt door de Vereniging Oud-Utrecht positief beoordeeld. Door ons als positief beoordeelde aspecten zijn de snelheidsbeperking tot 30 km/uur voor alle verkeer. - Wij zijn blij met een snelheid voor zowel bus als auto van 30 km/u, zowel vanuit het oogpunt van veiligheid als leefbaarheid. - De keuze voor een maximumsnelheid van 30 km/uur voor zowel auto als bus is een belangrijke stap in de richting van een leefbare en veilige Van Zijstweg / Dr. M.A. Tellegenlaan. - Het is positief dat het uitgangspunt van de weg is 30 km voor zowel auto's als bussen, complimenten daarvoor.	Hartelijk dank voor uw steun voor het huidige ontwerp.
8	Ik zou er voor pleiten om direct voorzieningen voor handhaving van 30 km/uur te treffen, zowel voor auto's als de bussen. Ondanks alle inrichtingsmaatregelen voorzie ik anders alsnog gevaarlijke situaties op dit lange rechte stuk, waar nu al zeer vaak veel harder dan 50km/uur wordt gereden. Bij beide oversteekplekken zou ik graag roodlicht-snelheidscamera's willen hebben, ik denk dat deze zich snel terugverdiend hebben (niet alleen financieel maar vooral in veiligheid!).	Bij het ontwerp wordt rekening gehouden met de ontwerpprincipes voor 30 km/u. Bij de kruisingen met de verkeerslichten zoals de Kanaalweg en de Parkhaven zijn de kruisingen op een plateau (lange drempel) gelegen. Hierdoor is op de potentiële conflictpunten, de kruisingen, voldoende aandacht voor de verkeersveiligheid.

12, 13, 29, 43, 68, 69, 72	- Er wordt gesproken over 30km maar mis behalve verhoging op oversteekplaatsen verdere beperkingen om snelheid op 30km te houden. Weg nodigt uit om harder te rijden en 50km is toch normaal. - Ik pleit voor zo effectief mogelijke "snelheidsremmende" maatregelen. Door maximaal snelheidsremmende maatregelen toe te passen, hoeft minder snel handhavend opgetreden te worden. - Snelheid auto's: de niveauverschillen bij de kruisingen zijn goed; het effect van de bomen in een berm van 2,8 m breed is waarschijnlijk verwaarloosbaar (tot 50 km/uur). Naast de eerder genoemde lichte bocht in de weg ter hoogte van de Groenmarktstraat pleit het comité voor aanvullende snelheidsremmende maatregelen, zoals bv. overgangen in materialiseringen. - Om bestuurders te bewegen zich aan die snelheid te houden zijn verkeersborden niet voldoende. De vormgeving van de weg zal dat ook moeten 'afdwingen'. Hiertoe zijn o.i. onvoldoende maatregelen in het ontwerp opgenomen. - Wat ik onvoldoende terugvind in het ontwerp is, hoe het ontwerp van de weg deze lagere snelheid afdwingt. Een lange rechte wegbrengt het risico met zich mee dat er toch te hard gereden wordt.	Op pagina 24 van het IPvE/FO staat hoe in het ontwerp rekening is gehouden met het zoveel mogelijk beperken van de snelheid. De busbaan ligt iets verhoogd ten opzichte van de rijbaan. Op de kruisingen wordt de autorijbaan verhoogd (plateau) tot op dezelfde hoogte als de busbaan. Ook de toevoeging van een bomenlaan en een minimale wegbreedte werken snelheidsremmend. Wij nemen uw suggestie over toepassen van verschillende materiaal mee in de verder uitwerking van het ontwerp.
29, 43	[..] Extra maatregelen in het ontwerp die de snelheid van het gemotoriseerd verkeer op een natuurlijke wijze afremmen, zijn cruciaal. De gemeente onderkent deze noodzaak onvoldoende door in het wegprofiel te kiezen voor een rechte weg, een brede groenstrook tussen rijbaan en fietspad van bijna 3 meter, een rijbaanbreedte van 3 meter voor het autoverkeer en zelfs 3,5 meter voor het busverkeer en de taxi's.	Juist vanwege het snelheidsremmende effect is gekozen voor de uiterst minimale rijbaanbreedte voor zowel auto als HOV. Smaller dan dit is niet meer verkeersveilig. Het ontwerp moet ook voldoen aan de richtlijnen, met smallere rijbaanbreedtes voldoen we niet aan deze richtlijnen.
29, 43	Voor het autoverkeer zijn er in het concept-ontwerp verkeersdrempels voorzien en afbuigingen bij de oversteekplaatsen voor fietsers en voetgangers. Voor de bussen zijn deze maatregelen niet genomen. De bussen evenals de taxi's die gebruik mogen maken van de busbaan, kunnen ongehinderd rechtdoor rijden. Dit leidt in de praktijk ook nog tot snelheidsverschillen tussen het autoverkeer en het verkeer op de busbaan wat extra gevaar oplevert voor de overstekende fietsers en voetgangers. [..]	Wij gaan er vanuit dat de busmaatschappij zich houdt aan de maximumsnelheid. Verdergaande snelheidsremmende maatregelen op de busbaan zijn daarom niet nodig en horen niet tot de mogelijkheden i.v.m. comfort voor de busreizigers.

29, 43	Er zijn zeer grote verschillen in de verkeersaantallen. De grootste verkeersaantallen zijn in de spitsuren.[..] Buiten de spitsuren kan het juist extreem rustig zijn. […]. Die enkele motorvoertuigen hebben daardoor wel de neiging om harder te gaan rijden. Juist dan ontstaan er gevaarlijke situaties. => Het ontwerp van de Van Zijstweg en Dr. M.A. Tellegenlaan dient ook veilig te zijn buiten de spitsuren op de rustigere momenten van de dag. Kies voor meer snelheid beperkende maatregelen voor het gemotoriseerde verkeer in het wegontwerp zoals nog iets smallere rijbanen, meer variatie in het karakter van de weg c.q. de directe omgeving en een (lichte) kromming in de Van Zijstweg ter hoogte van de Groenmarktstraat, ook voor de HOV-baan.	Het klopt dat er tijdens de spits een ander wegbeeld is dan buiten de spits. Dit ontwerp houdt daar rekening mee, door het aantal rijstroken te beperken tot dat wat strikt noodzakelijk is. Er is reeds gekozen voor de uiterst minimale rijbaanbreedte voor zowel auto als HOV. Smaller dan dit is niet meer verkeersveilig. Het ontwerp moet ook voldoen aan de richtlijnen, met smallere rijbaanbreedtes voldoen we niet aan deze richtlijnen.
66	Ik begrijp niet waarom er met meer veiligheid, er wordt gedacht aan een snelheid van 30 km/u i.p.v. 50 km/u. Het is toch geen woonerf. Het is doorstromend verkeer. Er horen geen spelende kinderen daar te spelen. Met de bovenstaande ongelijkvloerse kruising(Kanaalweg. red) is er geen enkele reden voor snelheidsvermindering.	Het is inderdaad geen woonerf, waar het snelheidsregime stapvoets is. Wel is de weg onderdeel van het A-gebied, dat betekent 30 km/uur regime, autoluw, waar de ruimte beperkt is en waar de verkeersveiligheid voor kwetsbaar langzaam verkeer erg belangrijk is. Dit verbetert de verkeersveiligheid bij het oversteken omdat de aanrijsnelheid lager is.
Verkeersveiligheid		
1	Graag stoplichten voor de veiligheid en goede verlichting.	Een aantal oversteken wordt voorzien van verkeerslichten (Croeselaan, Groenmarktstraat, Kanaalweg en Overste den Oudenlaan). Deze zijn vooral bedoeld om de doorstroming te verbeteren voor alle verkeersdeelnemers, dus ook voor oversteken voor voetgangers en fietsers. Bij de geplande bushalte aan de Dr. M.A. Tellegenlaan volstaan we met een waarschuwingslicht, hier steken alleen voetgangers over van en naar de bushalte en is er geen kruising.
68	De gemeente betitelt ook de variant met de busbaan in zuidligging als ‘verkeersveilig’ (H6.1, p.33). Daarbij noemt ze terecht het punt van het links-rechts kijken en het risico dat ontstaat wanneer de verkeerslichten niet werken. Naar de mening van het comité kan bij niet werken van de verkeerslichten de zuidligging niet als verkeersveilig worden aangemerkt.	Bij het niet werken van de verkeerslichten is de middenligging verkeersveiliger, maar dat betekent niet dat de zuidligging daarmee per definitie onveilig is. Wij delen uw mening niet.
Materialisering		
1, 11	- Rijbaan in asfalt. - Onze voorkeur gaat er verder naar uit om te kiezen voor asfalt op de weg.	Dank voor uw inbreng. Bij de uitwerking van het Functioneel Ontwerp naar een Voorlopig Ontwerp nemen we een definitief besluit over de bestrating. We nemen uw inbreng daarin mee.

13, 44, 67, 68, 72	- Goed om te zien dat de gemeente "zoveel mogelijk geluiddempend materiaal" in het wegprofiel zal toepassen teneinde "zo min mogelijk geluidsbelasting voor woningen" te bereiken. - Het tegengaan van trillingen en geluidsoverlast naar de hovenierswoning en omgeving dient bij de keuze van het soort wegdek, voor zowel het OV als auto's, zwaar te wegen. - Verreweg het belangrijkste vind ik hoeveel geluid het materiaal maakt als er verkeer op rijdt. Dit hangt echter ook samen met de snelheid. Als de weg onvoldoende verkeersremmend is ingericht dan zal men veel harder gaan rijden dan 30 km/uur. Op dit moment wordt er in de avonduren op de weg in ieder geval vele malen harder gereden dan de maximale snelheid. Ik zou daarom pleiten voor op zijn minst een combinatie van klinkers en asfalt. - Met het oog op de geluidsoverlast voor de nabijgelegen appartementen aan de Groenmarktstraat, de woonschepen in de Veilinghaven en aan de Fentener van Vlissingenkade en de hovenierswoning pleit het comité voor een zo geluidsarm mogelijke bestrating voor zowel autoweg als busbaan. - Graag zie ik dat de bestrating van de Van Zijstweg zoveel mogelijk geluidsarm is	Dank voor uw inbreng. Bij de uitwerking van het Functioneel Ontwerp naar een Voorlopig Ontwerp nemen we een definitief besluit over de bestrating. We nemen uw inbreng daarin mee. Ook in de bestemmingsplanprocedure voor dit project zal aandacht worden geschonken aan de milieufactoren lucht en geluid.
48	Wij vinden klinkers de beste optie. Dit ziet er in ons opzicht mooier uit, en heeft direct een betere regenwater afvoer.	Dank voor uw inbreng. Bij de uitwerking van het Functioneel Ontwerp naar een Voorlopig Ontwerp nemen we een definitief besluit over de bestrating. We nemen uw inbreng daarin mee.

49	In geval van gebruik klinkers geef ik als overweging mee A. Wellicht alleen tussen Croeselaan en Mandelabrug (milieuzonegrens) resp. Veilinghavenkade; 'hier ga ik echt de stad in/uit'. B) Voor zover werkelijk nodig/reëel - ook al is max 30 km/u een NvU-uitgangspunt (op Croeselaan mag je tot 50 km/u) - scheiding snelheidsregimes 30km/u resp 50 km/u plaats te laten hebben bij Mandelabrug of ter hoogte Veilinghavenkade; wederom 'hier ga ik echt stadsgebied gebied in/uit'. Past bij natuurlijke stedenbouwkundige momenten t.w. brug (en Milieuzone) resp. stedelijke morfologie t.w. gebouwen Parkhaven welke relatief kleine schaal hebben en samen met haven en door hun materiaal (steen) 'zacht' (binnenstads) tonen. C) of stille klinkers of juist normale klinkers moeten worden toegepast is niet alleen afhankelijk van omwonenden maar ook effect voor automobilist wellicht. Gaat wellicht zachter rijden op lawaaiige klinkers. Wellicht i.c.m. scheiding snelheidsregimes 30/50kmpu (bij Mandelabrug of Veilinghavenkade). 50 km/u stuk evt gewoon asfalt laten behouden.	Dank voor uw inbreng. Bij de uitwerking van het Functioneel Ontwerp naar een Voorlopig Ontwerp nemen we een definitief besluit over de bestrating. We nemen uw inbreng daarin mee. De keuze voor het punt vanaf waar 30 km/uur ingaat (auto vanaf kruising Overste den Oudenlaan, HOV vanaf de bushalte) is gekozen omdat het belangrijk is dat het gemotoriseerd verkeer dat de kruising met de Kanaalweg nadert(vanaf Dr. M.A. Tellegenlaan) al 30 km/uur moet rijden vóórdat de bus of auto op die plek is. Ook op de Croeselaan komt een maximum snelheid van 30 km/uur.
67	Verder vraag ik me af of er gekeken wordt naar materiaal wat fijnstof op kan nemen? Ik maak me zorgen om de luchtkwaliteit, door de combinatie van vele houtkachels in de woonboten en deze drukke weg.	Langs de Croeselaan, de Van Zijstweg en de Dr. M.A. Tellegenlaan wordt nu en in de toekomst voldaan aan de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Er zijn geen dreigende overschrijdingen van de grenswaarden voor stikstofdioxide en fijn stof. Maatregelen zijn dan ook niet noodzakelijk.
Bomen		
11	Onze voorkeur gaat er verder naar uit om te kiezen voor eikenbomen.	Dank voor uw inbreng. Bij de uitwerking van het Functioneel Ontwerp naar een Voorlopig Ontwerp nemen we een definitief besluit over de bomen. We nemen uw inbreng daarin mee. Wat ons betreft passen eikenbomen goed in het ontwerp.
13	Bij de nog te maken keuze voor bomen langs de Van Zijstweg (ik kijk er van relatief dichtbij op uit, woon op de 2e verdieping van het hoekgebouw) zou ik het erg op prijs stellen als er gekozen wordt voor bomen die de weg maximaal aan het zicht onttrekken. Dit is vanuit de in de Nota van Uitgangspunten 2015 genoemde Leefbaarheid. Concreet gaat het wat mij betreft in de eerste plaats dus om het zicht op de weg.	Dank voor uw inbreng. Bij de uitwerking van het Functioneel Ontwerp naar een Voorlopig Ontwerp nemen we een definitief besluit over de bomen. We nemen uw inbreng daarin mee.

44	Het bestaande groen rond de hovenierswoning, in het bijzonder de oude boomgaard is eveneens het behouden waard. Bij de keuze van het soort rijbomen langs de weg is rekening te houden met het aanzien van dit al aanwezige groen.	Dank voor uw inbreng. Bij de uitwerking van het Functioneel Ontwerp naar een Voorlopig Ontwerp nemen we een definitief besluit over de bomen. We nemen uw inbreng daarin mee.
Verlichting		
44	Bij de keuze van het type verlichting dient met het karakter van het erfgoed (hovenierswoning e.a.) in de omgeving rekening te worden gehouden;	Dank voor uw inbreng. Bij de uitwerking van het Functioneel Ontwerp naar een Voorlopig Ontwerp nemen we een definitief besluit over de verlichting. We nemen uw inbreng daarin mee.
Ontwerp in relatie tot omgeving		
1.	[…] Wat komt er precies aan de overkant van de Van Zijstweg? Het park op het (dak? van) de Jaarbeurs, over de hele lengte van de Van Zijstweg? Van belang om mee te nemen, zodat er kan worden bekeken of er niet meer onderdoorgangen of oversteekplaatsen nodig zijn.	Aan de overkant van de van Zijstweg komt op P3 een hoogstedelijk centrummilieu, met een zwaar accent op wonen. De concept omgevingsvisie Beurskwartier - Lombokplein die hiervoor is opgesteld doorloopt momenteel de inspraakprocedure.
29, 43, 68	[…] De Van Zijstweg en Dr. M.A. Tellegenlaan worden gezien als de noodzakelijke ontsluiting voor de aan-en afvoer van verkeer naar het stationsgebied. Dit is te herkennen in het concept-ontwerp: een herinrichting die vooral is gericht op gemotoriseerd verkeer van en naar het stationsgebied. Een concept-ontwerp dat weinig moeite lijkt te doen om de (toekomstige) woonwijken aan weerszijde van de Van Zijstweg met elkaar te verbinden. De voorkeur van de gemeente voor de middenligging van de HOV-baan biedt de beste mogelijkheden voor een dergelijke verbinding. Zij het dat de keuze voor de middenligging an sich daarvoor nog geen garantie is. => Maak een stedelijke verbinding tussen de gebieden aan weerszijde van de Van Zijstweg. Hoe lastig dat ook is met de beoogde verkeersintensiteit. De beste mogelijkheden hiervoor zijn ter hoogte van de Veilinghavenkade en ter hoogte van de Croeselaan/Fruitstraat waar al oversteken voor fietsers en voetgangers zijn gepland. Geef in het ontwerp, ook met het oog op het realiseren van een stadsstraat, gelijkwaardigheid in ontwerp aan enerzijds fiets-en voetgangersverbindingen tussen de woongebieden aan weerszijde van de Van Zijstweg en anderzijds het gemotoriseerde verkeer over de Van Zijstweg en Dr. M.A. Tellegenlaan. […]	De oversteken worden vormgegeven door middel van een verhoogd kruisingsvlak in een ander materiaal. In het Voorlopig Ontwerp zal dit verder vormgegeven worden, de mogelijkheden van uw voorstellen zullen daarbij onderzocht worden.

68	[…] De plangrens zoals aangegeven op p. 12,13 en 23 (rode stippellijn) verschilt van de plangrens zoals aangegeven op pagina 7 (bolletjeslijn) van het IpvE/FO. Volgens de gemeente is de plangrens op p. 7 de juiste. Toegezegd is dat dit na de consultatie alsnog gecorrigeerd zal worden. Dit betekent dat de groenstrook aan weerszijden van de hovenierswoning buiten de plangrens valt en ongemoeid wordt gelaten. Voor het comité is behoud van deze groenstrook, conform de NvU, een belangrijk punt, met name met het oog op de afschermende en geluiddempende werking van groen tussen de weg en de woonschepenhaven. Daarbij moet bedacht worden dat de havenkom als een echoput werkt en woonschepen, in tegenstelling tot huizen, slecht geluidsdicht zijn te maken. Wij waren dan ook bijzonder geschrokken van eerdere suggesties om de hele groenstrook langs de haven te verstenen en te voorzien van bankjes. We zijn verheugd met de bevestiging van de projectleider dat deze plannen niet doorgaan.	Het IPvE/FO is op deze pagina's aangepast overeenkomstig pagina 7 van IPvE.
68, 72	- Voor de nieuwe megabioscoop is inmiddels een nieuwe, extra inrit aan de Van Zijstweg aangelegd. De zorg van het comité was en is dat deze de doorstroom en veiligheid van de weg en de leefbaarheid van de omgeving voor langere tijd nadelig kan beïnvloeden. Bezwaar van individuele buurtbewoners (gesteund door het comité) tegen de inrit heeft opgeleverd dat de vergunning is aangepast en nu tijdelijk is tot 2023: het jaar dat volgens planning vrijwel al het parkeren van P3 naar de westzijde van het Merwedekanaal verhuist. De inrit is niet in dit FO getekend, omdat dit FO de definitieve situatie betreft en de extra inrit tijdelijk zou zijn. Het comité dringt erop aan dat het bioscoop (en Jaarbeurs) parkeren al per 2020 (het jaar dat de nieuwe Van Zijstweg gereed is) verhuist naar de westzijde van het Merwedekanaal i.p.v. in 2023, zodat de nieuwe Van Zijstweg daadwerkelijk en duurzaam verschoond blijft van deze inrit. - Tenslotte merk ik op dat – ook omdat ik bezwaar gemaakt heb tegen de aanleg van de extra inrit voor de megabioscoop – ik graag zou zien dat het parkeren al eerder verhuist naar de overzijde van het Merwedekanaal, namelijk in 2020 in plaats van 2023. Deze inrit is niet meegenomen in de ontwerpopgave en zal hoe dan ook leiden tot een lagere doorstroming op de Van Zijstweg. Zoals de gemeente zelf ook jarenlang aangegeven heeft, is de Van Zijstweg niet berekend op de nog hogere aantallen vervoersbewegingen.	In de Ontwikkelingsovereenkomst die tussen gemeente en Jaarbeurs is afgesloten en door de raad bekrachtigd, is afgesproken dat de gronden van P3 tot 1 januari 2023 door de Jaarbeurs in gebruik zijn. Die tijd heeft Jaarbeurs ook nodig om goede parkeervoorzieningen te maken aan de overzijde Merwedekanaal ter vervanging van het huidige parkeren op P1 en P3 en het parkeren op afstand van het Beurskwartier.

64	Rover zou graag nader worden geïnformeerd over plannen voor de inrichting van het gehele HOV-tracé van CS naar Papendorp en verder. Dit mede omdat dit tracé naar onze mening in de toekomst onderdeel zal uitmaken van het tramnet in en rond Utrecht.	De plannen van het tramnet in en rond Utrecht zijn nog niet zover geconcretiseerd dat al duidelijkheid bestaat over de realisatie van een tweede tramlijn door de binnenstad of dat het HOV-tracé van CS naar Papendorp zal worden vertramd. Met de voorbereiding van de Busbaan Transwijk (Anne Frankplein en 5 Meiplein) is al wel hierop wel geanticipeerd.
72	Ook behoud van de groenstrook bij restaurant De Veiling is belangrijk, niet alleen voor het uiterlijk van dit gebied (met een historische haven) maar ook voor de evenementen die jaarlijks georganiseerd worden.	De groenstrook naast restaurant De Veiling blijft voor het merendeel behouden.
15, 60	- Geen extra brug over Merwedekanaal thv Heijcopstraat - Een groot plusplunt in het plan is een extra fiets/voetgangersbrug naast de Nelson Mandela brug. Naast verbeterde veiligheid voor fietser en voetganger hopen we ook dat de, door de gemeente aangegeven, nieuwe langzaamverkeersbrug over het Merwedekanaal hierdoor niet door hoeft te gaan. Deze nieuw ingeplande brug zorgt namelijk nogal voor veel onrust in 'ons' gedeelte van de wijk. De brug komt of precies uit op het speelveld Heycopplantsoen of komt er precies naast te liggen, waardoor de veiligheid van spelende kinderen in gevaar komt. Daarnaast zorgt een nieuwe brug ook weer voor meer fietsverkeer wat niet in de wijk thuishoort. De gemeente gaat in het plan met de nieuw aan te leggen brug vooral uit van de nieuwe bewoners aan de Merwedekanaalzone, terwijl bewoners uit de Dichterswijk aangeven deze brug niet te zien zitten en geven aan dat er al goede brugverbindingen (Balijebrug en Nelson Mandelabrug) in de nabijheid zijn die zorgen voor de verbindingen met het centrum. Het is dus in feite geld over de balk/brug gooien.	De ambitie van het realiseren van de genoemde brug is vastgelegd in de Visie Merwedekanaalzone (2005), Slimme Routes, Slimme Regelingen, Slim Bestemmen (2016) en het Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) voor de herontwikkeling van het voormalige Defensieterrein (2016). Bij de vaststelling van het SPvE Herontwikkeling Defensieterrein is afgesproken dat er een separaat besluit genomen wordt over de brug. Dit betekent dat de brug niet meegenomen wordt in het bestemmingsplan voor de nieuwe stadswijk op het voormalige Defensieterrein, maar in een apart bestemmingsplan op het moment dat er budget is voor de brug en draagvlak vanuit de omgeving, waaronder de toekomstige bewoners van de nieuwe stadswijk.

3. Kruising Kanaalweg – Dr. M.A. Tellegenlaan

1, 4, 6, 8, 12, 17, 24, 49, 53, 56, 66	- Graag WEL een onderdoorgang naar de Kanaalweg voor fietsers. - Zeker een onderdoorgang voor fietsers op de Kanaalweg. Het is nu al een levensgevaarlijke kruising. - Voorkeur en wens voor een ongelijkvloerse oversteek. Van grote waarde voor de recreatieve functie van dit stuk van de Kanaalweg en Veilinghaven gebied. Past in het totaalbeeld van de Kanaalweg met allemaal ongelijkvloerse kruisingen - Om een logische lange afstandsverbinding voor de fiets te creëren, zeer wenselijk om een onderdoorgang te maken. Ongelijkvloerse kruisingen zijn veel veiliger en bevorderen de doorstroom. - Fietstunnel onder Tellegenlaan. Dit past ook beter bij het idee van fietssnelweg Nieuwegein / Maarssen. - Uitgelezen kans om een ongelijkvloerse kruising te maken. - Ik pleit voor een onderdoorgang voor fietsverkeer. Omdat het een doorgaande fietsroute is en het komt de doorstroming van het verkeer op de van Zijstweg ten goede. Op dit moment is het een onoverzichtelijk situatie om over te steken. - Vóór ongelijkvloerse kruising voor fietsers Kanaalweg! Hiervoor moet geld gevonden worden. - […] Waarom een fietstunnel aanleggen? o voor iedereen: het is veel veiliger o voor fietsers en hardlopers: leuk en comfortabel, uitstekende doorgaande fietsroute noord-zuid o voor het autoverkeer: betere doorstroming, en daardoor ook betere luchtkwaliteit. - Voorkeur, met het oog op de betere doorstroming van het fietsverkeer op de Kanaalweg, voor onderdoorgang. Gedeelte van de Kanaalweg tussen de noord- en zuidsluis functioneert als coachpad voor de coaches van de roeiers op het water van het Merwedekanaal. - Enthousiast van ongelijkvloerse fietspad. Heel goed idee. Er is zo ontzettend veel kruisend verkeer op die plek dat het loont. Voor fietsers, lopers, skaters, brommers zal het heel veel veiligheid opleveren en onbelemmerde doorgang op een heel (mooi) lang traject.	Zie pagina 3 van deze reactienota.

8, 16, 17	- Ik zou elke oversteek op dit punt fysiek blokkeren (fietsers kunnen onderdoor of elders oversteken, voor auto's vanaf de sportvelden alleen rechtsaf de Kanaalweg op en vanaf de parkeerplaats Jaarbeurs alleen rechtsaf richting de sportvelden. De Kanaalweg kan op deze stukken dan eenrichtingsverkeer worden (richting Nieuwegein). - Ik vind het fijn als Utrecht per fiets goed bereikbaar blijft en daar draagt het wegnemen van een kruising in een doorgaande fietsroute aan bij. Bovendien moet je in de situatie met de busbaan 4 rijstroken oversteken. Dat is een stuk minder overzichtelijk als de huidige 2 rijstroken, dus een ongelijkvloerse kruising maakt de situatie een stuk veiliger. - Graag veilige oversteek bij Villa Jongerius	Gezien de vele fietsstromen met verschillende bestemmingen moet een gelijkvloerse kruising hoe dan ook gefaciliteerd worden. Ook omdat er dan altijd een sociaal veilige route is. De gelijkvloerse kruising is verkeersveilig omdat er verkeerslichten komen, een middenberm van 3,5 meter en auto en bus maximaal 30 km/uur mogen. In het IPvE/FO staat dit nader uitgelegd. De oversteek fysiek blokkeren is daarom geen goed idee.
24	Langs het Merwedekanaal zijn veel hardlopers actief die van Balijebrug naar de Munt lopen. Hier is geen rekening mee gehouden dat deze de Van Zijstweg ook oversteken (er zijn geen tellingen van).	Hardlopers horen bij het overstekend langzaam verkeer waarvoor in het ontwerp een verkeersveilige oversteek is opgenomen. Met de aanleg van de onderdoorgang kan het langzaam verkeer waaronder sporters, voetgangers en fietsers onbelemmerd de kruising passeren.
38	U-OV: Op basis van onze ervaringen uit de praktijk gaan wij niet akkoord met de toezegging om voor de doorfietsroute Kanaalweg te zoeken naar een balans tussen de cyclustijden van de verkeerlichten die gelden voor een fietsroute en voldoende doorstroom van het HOV om oversteken bij rood licht te voorkomen. Voor die specifieke oversteek pleiten wij mede daarom voor een ongelijkvloerse oplossing.	Een onderdoorgang biedt mogelijkheden voor verbetering van de doorstroming van auto en HOV door optimalisatie van de VRI instellingen. Mede daarom heeft de gemeente een voorkeur voor een gelijkvloerse kruising mét een onderdoorgang. Overigens past de VRI instelling reeds binnen de gemeentelijke richtlijnen.

41	Onderstaand onze mening t.o.v. de twee gepresenteerde concept ontwerpen. Situatie A; gelijkvloerse oversteek fietspad bij Nelson Mandelabrug - vrij zicht op het rijksmonument *Het Jongerius Complex* - getrapte maaiveld, verblijfskwaliteit - toegankelijke plek aan het water, historiserend Situatie A heeft sterk de voorkeur omdat hiermee de publieke ruimte aansluit op de uitstraling en het gebruik van het complex Jongerius. Het getrapte maaiveld naar het water zien we als een verblijfskwaliteit met een verwijzing naar de relatie die het bedrijf Jongerius in het verleden had met het Merwedekanaal. Het kunnen verblijven aan het water met op de achtergrond het monument genereerd een absolute kwaliteit voor het publieke domein op deze bijzondere historische plek in Utrecht. Situatie B; ongelijkvloerse oversteek fietspad onder Nelson Mandelabrug - belemmert zicht richting rijksmonument *Het Jongerius Complex* - gelaagde infrastructuur versnipperen van de publiek domein - donkere onderdoorgang In situatie B is de infrastructuur bepalend en wordt de publieke ruimte opgeknipt is verschillende stroken. Door de gescheiden verkeersstromen zal de trap geen verblijfswaarde hebben, daarnaast ontstaat onder de brug een minder prettige plek gedurende de avond en nacht. Door deze versnipperde en gelaagde aanleg van infrastructuur komt de beleving en de uitstraling van het monument Jongerius veel minder tot haar recht.	Om de kruising comfortabeler en verkeersveiliger te maken, kan gekozen voor een variant waarbij naast een gelijkvloerse kruising ook een tunnel wordt gerealiseerd. Om deze onderdoorgang goed in te passen is in het ontwerp de kadelijn vanaf de Nelson Mandelabrug langs de Villa Jongerius rechtgetrokken. Daarmee wordt de kade voor de Villa breder en dat geeft ruimte voor de onderdoorgang en mogelijkheid om (verblijfs)kwaliteit toe te voegen aan de kade. De inrichting op maaiveld moet nog verder worden uitgewerkt. Er kan gekozen worden voor een inrichting op maaiveld die extra verblijfskwaliteit biedt of een uitvoering met een meer groen talud. De inrichting op maaiveld houdt rekening met de afslaande fietser, de autobereikbaarheid van de Villa en biedt verblijfskwaliteit (shared space inrichting). Het open karakter met vrije zichtlijnen is daarbij uitgangspunt. De relatie en interactie met het water is mogelijk zij het dat dit wat verplaatst naar het oosten en voor de Villa. In het IPvE van de busbaan Dichterswijk/Van Zijstweg hebben we voor de kruising bij de Mandelabrug een variant uitgewerkt met een fietstunnel en een variant zonder fietstunnel, conform de toezegging aan de raad. Of de tunnel kan worden gerealiseerd met de uitvoering van het project HOV Dichterswijk / Van Zijstweg is mede afhankelijk van bijdragen van derden. Besluitvorming over de tunnel leggen we voor aan de raad bij de vaststelling van het Voorlopig Ontwerp, die naar verwachting eind 2017 plaatsvindt.

56	De aanleg van een vlonder ter hoogte van de Villa Jongerius, zoals ingetekend in de perspectieftekeningen, is voor de roeiverenigingen onaanvaardbaar. Hetzelfde geldt voor de ligging van een woonark op korte afstand van de nog te realiseren expeditiebrug van de Jaarbeurs, eveneens zoals ingetekend in de perspectieftekeningen. Ondanks dat de weergave van deze gedeelten van beide afbeeldingen geen formele status heeft hechten wij eraan om kenbaar te maken dat wij de volgende bezwaren hebben tegen deze invulling van de ruimte: - het versmallen van de doorvaart door de vlonder en de daaraan aangemeerde vaartuigen; - de situering van trap met vlonder en van de woonark, beide op korte afstand van de Nelson Mandelabrug; - de toename van de recreatievaart op het kanaal door de trap met vlonder.	De in het IPvE opgenomen ontwerp is een schetsontwerp. Zowel de vlonder als de woonark hoorde bij de artistieke impressie. De komst van de hier gepresenteerde vlonder, de positie van de woonark als mogelijke toename van de recreatievaart is geen besluit dat bij de busbaan Dichterswijk hoort en hierom uit het ontwerp gehaald. Om deze onderdoorgang goed in te passen is het wel noodzakelijk om de kadelijn vanaf de Nelson Mandelabrug langs de Villa Jongerius door te trekken.

4. Nelson Mandelabrug

Geluid		
5, 14, 25, 68	- Wij wonen op 355 meter hemelsbreed van de Nelson Mandelabrug. Ondanks die afstand is, met gesloten ramen en deuren, het gedreun van bussen en vrachtwagen die westwaarts die brug oprijden goed te horen binnenshuis. Ook als men rijdt met lage snelheden. In de nieuwe plannen wordt het stalen val van deze brug aangepast. Wij zouden graag zien dat in de ontwerpeisen voor de benodigde aanpassingen eisen worden gesteld ter vermindering van het laagfrequente geluid. Ons voorstel is 63Hz band: 10 dB reductie, 125Hz band: 7 dB reductie, aantonen met FEM/BEM rekenmodel. Dit zijn haalbare eisen, vergelijkbaar met de Kruiswaterbrug en de Schinkelbrug. En de hele wijk heeft hier plezier van. http://www.gtlcongres-beurs.nl/download/samenvattingen/Stille_verkeersbrug_GTL2015.pdf - Wij wonen op gehoorsafstand bij de van Zijstweg. Wij vragen u aandacht te besteden aan het wegdek van de Mandelabrug. Dit was altijd al lawaaierig, maar door de flinke toename van het aantal bussen niet meer aanvaardbaar. Bij elke passerende bus klinkt een harde doffe knal. De ramen in ons appt. moeten dus dicht wat jammer en ook niet gezond is. Maar zelfs met onze dubbele ramen is er geluidsoverlast. Mijn vraag is: is er rekening gehouden met het aanpassen van het geluid van het huidige wegdek op de brug? - Mbt Nelson Mandelabrug momenteel creëren de bussen veel geluid en trillingen welke binnen met gesloten deuren en ramen hoorbaar zijn. En uiteraard zijn deze zeer hoorbaar in de zomer op ons terras aan het kanaal. - Speciale aandacht dient te worden besteed aan het geluidsarmer maken van de Mandelabrug. Deze veroorzaakt op dit moment aanzienlijke geluidsoverlast tot ver in de wijk, met name bij het passeren van bussen en vrachtwagens.	Door het terugbrengen van de snelheid naar 30 km/uur treedt er al een geluidsreductie op. Verder nemen we geluidsreductie mee in de selectie van het bureau die de gemeente contracteert om een Voorlopig Ontwerp te maken van de brug. Op basis van dit Voorlopig Ontwerp selecteren we een aannemer die dit verder uitwerkt. Ook daarin nemen we dit aspect mee. De specifieke eisen en randvoorwaarden voor een gewenste geluidsreductie moeten nog apart opgesteld worden. Uw suggesties bekijken we op dat moment.
Doorvaarbreedte		

56	Bij de aanpassing van de Nelson Mandelabrug is het voor het behoud van het Merwedekanaal als trainingsaccommodatie voor de roeiers essentieel dat de beschikbare doorvaartbreedte van beide bruggaten ten minste gelijk blijft aan de huidige doorvaartbreedte. […] Om effectief gebruik te kunnen maken van een roeiaccommodatie moet die voldoen aan bepaalde eisen. Deze zijn door de Koninklijke Nederlandse Roeibond (KNRB) vastgelegd in het "Handboek Roeiaccommodaties. Normen en aanbevelingen" (versie 2.0, juni 2013). Denk hierbij bijvoorbeeld aan een minimale breedte van het roeiwater en aan een minimale doorvaartbreedte bij bruggen. Uit toetsing aan die eisen blijkt dat het Merwedekanaal op bepaalde plaatsen niet aan die eisen voldoet. Dat is ook het geval bij de Nelson Mandelabrug, waarbij de doorvaartbreedte van het oostelijke bruggat kleiner is dan eigenlijk vereist. Dit vraagt van de roeiers dus al de nodige improvisatie. Wij vinden daarom dat aan de eisen aan de Nelson Mandelabrug, zoals opgesomd in hoofdstuk 7, de volgende eis moet worden toegevoegd: "De beschikbare doorvaartbreedte van beide bruggaten moet ten minste gelijk blijven aan de huidige doorvaartbreedte.".	De huidige doorvaarbreedte blijft ongewijzigd. Wel zult u – ook op het water – hinder ondervinden tijdens de bouwwerkzaamheden.

5. Veilinghavenkade

Veilinghavenkade tweerichtingen open		
1, 12, 19, 20, 22, 42, 46, 47	- Inrit van de Veilinghavenkade: tweerichtingen open - Voorkeur voor: Aansluiting Veilinghavenkade zowel in als uit mogelijk. - Graag twee richtingen - Voor wat betreft de in/uitrit vanaf de Van Zijstweg op de Veilinghavenkade zijn wij voorstander voor het behouden van in en uitrit in twee richtingen. Zodat de bereikbaarheid en optie voor uitstromend verkeer niet achteruit gaan. - Wij zijn pertinent tegen het afsluiten van de van Zijstweg en willen dat deze in twee richtingen bereikbaar blijft. - Wij kiezen voor twee richtingen op de van zijst weg / veilinghavenkade - Hierbij wil ik graag laten weten dat vanwege de bereikbaarheid van de wijk voor mij de optie 'beide richtingen verkeer' de beste optie is. - Onze keuze is a: twee richtingen.	Zie pagina 4 van deze reactienota.
2, 3	Er is 1 antwoord mogelijk nl. aan beide kanten openhouden. Sinds het afsluiten van de Croeselaan is de andere kant van de stad (richting station) voor ons al moeilijk bereikbaar geworden. […] Als de Van Zijstweg ook afgesloten zou worden, moet al het verkeer door de Dichterswijk en langs de daar gevestigde school. En vergist u zich niet in de hoeveelheid hiervan. Het gaat ook zelfs niet alleen om bewoners, maar ook om de vele bezoekers van de restaurants aan de Veilinghaven. Terwijl de uitgang naar de van Zijstweg niet door de woonwijk loopt en ook veel korter is. […] Graag in 2 richtingen openhouden dus!	Zie pagina 4 van deze reactienota.
5	Als gekozen wordt voor volledige afsluiting, wordt het lastiger om onze wijk uit te rijden naar het noorden/westen. Voor ons betekent dit dat we een kronkelende omweg via de Veilingstraat naar de Croeselaan moeten maken. Juist in die bochten is de situatie nu al onveilig. […] Dit alles kan voorkomen worden door de afslag vanuit de Heycopstraat linksaf, de Croeselaan in, weer mogelijk te maken. Daarmee kunnen we de wijk weer uitrijden via de kortste, tevens veiligste, weg.	Op basis van de zienswijzen is besloten de Veilinghavenkade niet volledig af te sluiten. Dit betekent dus ook dat niets gewijzigd wordt aan de afslag Heycopstraat.

10	[…]Pleiten voor het in stand houden van de ontsluiting in twee richtingen. Indien de ontsluiting wordt afgesloten zal dit de bereikbaarheid van onze wijk voor autoverkeer aantasten, zoals de verbinding met de A2. Daarnaast zal afsluiting zorgen voor een onwenselijke toename van verkeer via de andere ontsluitingen van onze wijk.	Zie pagina 4 van deze reactienota.
11	GEEN voorstander van het afsluiten van onze woonwijk. Wij gebruiken elke dag deze in- en uitrit om richting de A2/A12 te rijden. Wij zijn geen enkele meerwaarde in het afsluiten van deze in- en uitrit. Het afsluiten van deze in- en uitrit gaat er alleen voor zorgen dat er nog meer verkeer over de Croeselaan komt en dat de bestaande (kleine) wegen die op de Croeselaan aansluiten en naar Dichterswijk leiden, heel erg druk gaan worden. De bestaande in- en uitrit dient gehanteerd te blijven worden!	Zie pagina 4 van deze reactienota.
12	Mis een mening over de kruising Balijelaan/Zoomstraat. Is nu al onoverzichtelijk door geparkeerde auto's en fietsers die van 2 kanten kunnen komen. Wordt alleen maar drukker als er geen uitgang bij Veilinghavenkade komt.	Op basis van de zienswijzen is besloten de Veilinghavenkade niet volledig af te sluiten. Dit betekent dus ook dat niets gewijzigd wordt aan de kruising Balijelaan/Zoomstraat.
17	Graag in beide richtingen open. Bij afsluiting voorzie ik extra verkeer in de wijk dat moet omrijden om de wijk uit te komen en dat lijkt mij niet wenselijk. Bovendien wordt de wijk dan slechter bereikbaar bij eventuele calamiteiten.	Zie pagina 4 van deze reactienota.
18	Graag voor een in- en uitrit. Rondom schooltijden is het lastig om via de Voorsterbeeklaan en Heycopstraat de wijk te verlaten. Van Zijstweg is het enige vlotte alternatief. Ook met blokkades door vrachtwagens wordt bij afsluiten van deze toegangsweg er geen goed alternatief geboden.	Zie pagina 4 van deze reactienota.
21	Wij kiezen voor tweerichtingen. Belangrijke uitgang vanuit de wijk richting snelweg, Utrecht Noord en stationgebied. De wijk heeft een beperkt aantal in- en uitgangen die om beurten vaak gestremd worden door ladend en lossend vrachtverkeer of werkverkeer, verder afsluiten voor autoverkeer is geen goed idee. Een van de andere uitgangen gaat langs een school en zou niet zwaarder belast mogen worden.	Zie pagina 4 van deze reactienota.

23	Voorkeur voor twee richtingen. Is onze voornaamste inrijd-route. Afsluiten heeft de minste voorkeur omdat gezien de drukte 's ochtends het verkeer minder verdeeld wordt en meer naar één richting wordt geleid waardoor vertraging en opstoppingen worden veroorzaakt. Andere routes door (slecht afgestemde) stoplichten van bv Croeselaan/Balijelaan worden vertraagd met grotere kans op slechtere luchtkwaliteit. En werkverkeer dat de toch al nauwe straten belemmert, waardoor de automobilisten de andere kant moeten oprijden en via een andere uitgang de wijk moeten verlaten.	Zie pagina 4 van deze reactienota.
25	Graag twee richtingen. We maken hier dagelijks gebruik van, andere uitritten hebben geen goede doorstroom richting snelweg en zullen onze reistijd doen toenemen. Tevens zal het aanbrengen van fietspaden aan beide kanten van de weg de doorstroom beter mogelijk maken, iets wat op dit moment onveilige situaties veroorzaakt.	Zie pagina 4 van deze reactienota.
27	Voorkeur voor in stand houden van twee richtingen op de Veilinghavenkade naar Zijstweg. De wijk zal anders beperkt toegankelijk worden wat de doorstroom niet zal bevorderen.	Zie pagina 4 van deze reactienota.
28, 40	Uitdrukkelijke voorkeur om de toegang in beide richtingen open te laten. Indien het afgesloten wordt, zal het aanzienlijk drukker worden rondom het Heicopplantsoen (waar veel kinderen spelen) en de doorstroom van/naar de wijk zal benadeeld worden.	Zie pagina 4 van deze reactienota.
30	*Namens 30 adressen* Als bewoners van de Dichterswijk / Veilinghavenkade pleiten wij voor het in stand houden van de ontsluiting in twee richting, d.w.z. behoud van zowel ingaand als uitgaand autoverkeer. Hierbij is het o.i. van belang dat er stoplichten worden geplaatst voor auto's en fietsers bij de kruising met het fietspad langs de Van Zijstweg om de verkeersveiligheid op dit punt te verbeteren. Onaanvaardbare gevolgen van afsluiting zijn: - Aantasting van de ontsluiting van onze wijk inclusief verkeersveiligheid basisschool - Aantasting van de toegang van onze wijk tot de snelwegen A2 en A12 - Bereikbaarheid van onze wijk voor hulpdiensten Hierbij verzoeken wij u om verkeerscijfers van het aantal auto's dat gebruik maakt van de ontsluiting van de Van Zijstweg met de Veilinghavenkade.	Zie pagina 4 van deze reactienota.

37	Graag vraag ik aandacht voor: - omvang/toename van verkeer dat dan via de Veilingstraat de wijk in gaat rijden. Ik ben bezorgd dat een volledige afsluiting van de Veilinghavenkade tot een forse toename van ontsluitingsverkeer van niet alleen woningen Groenmarkt/veilinhavenkade, maar ook de woningen aan de Voorsterbeeklaan en omgeving zal leiden. Deze zullen dan grotendeels de route via de Veilingstraat gaan nemen. De andere ontsluiting van de groenendaelstraat zal daarvoor veel minder gebruikt worden. - Verkeersveiligheid voor fietsers en voetgangers. (afgelopen jaar al 2 x traumahelikopter op de Croeselaan gehad vanwege ongeluk met geschepte fietsers/scooter)	Zie pagina 4 van deze reactienota.
45	Pleit ervoor om de Veilinghavenkade bereikbaar te houden (zowel in- als uit). Enerzijds wordt de verkeersveiligheid op dit kruispunt al op verschillende punten verbeterd. Anderzijds voorkomt het de verschuiving van allerlei verkeer naar andere kruispunten wat de verkeersveiligheid daar niet ten goede komt. - Veel verkeer in de wijk ten zuiden van de Heycopstraat maakt gebruik van deze route. Dit verkeer zal bij (gedeeltelijke) afsluiting op zoek moeten naar een alternatieve route via de Croeselaan. De route via Heycopstraat en Croeselaan is dan het meest waarschijnlijk; via de Veilingstraat is minder aantrekkelijk aangezien de route toch al via de Croeselaan loopt. Druk op het kruispunt Croeselaan/Heycopstraat neemt daardoor toe. Een kruispunt waar het in de spits druk is met fietsverkeer. Daarnaast zal er in de spits ook meer verkeer langs school, BSO en KDV aan de Heycopstraat. Is een punt waar het in de spits vaak al druk is met verkeer van ouders die hun kinderen komen brengen of halen. Hier lijkt extra verkeersdruk mij ook niet wenselijk. Route via de Balijelaan en Overste den Oudenlaan is alternatief, maar komt de verkeersveiligheid niet ten goede. Het kruispunt van de Zoomstraat en de Balijelaan is door verkeerstromen uit allerlei richtingen niet heel overzichtelijk. - In het Functioneel Ontwerp staat dat er voldoende ruimte is om een aparte uitvoegstrook te maken voor de inrit van de Van Zijstweg naar de Veilinghavenkade. Dit zal de veiligheid op dat punt juist al ten goede komen en kan dus andere kruispunten blijven ontlasten.	Zie pagina 4 van deze reactienota.

49	Ik ben voor behoud aansluiting Veilinghavenkade; zowel uitgaand als ingaand verkeer in elk geval naar resp. van westen. En zo mogelijk alle 4! richtingen. Veilingstraat en Groenendaalstraat weinig geschikt voor verwerking van grote stromen motorvoertuigen, zowel qua inrichting en capaciteit als geluidstechnisch.	Het ontwerp faciliteert alleen de richting van en naar de Dr. M.A. Tellegenlaan (en Overste den Oudenlaan). Uit tellingen blijkt dat er nu geen afslaand autoverkeer van of naar Croeselaan is. In de huidige situatie maakt autoverkeer vanuit Parkhaven hoogstwaarschijnlijk al gebruik van de Veilingstraat en Groenedaalstraat op de Croeselaan te bereiken.

51, 65	Opheffen van het kruispunt Veilinghavenkade/van Zijstweg zeer onverstandig en daarom voorstander van inpassen bestaande kruispunt in ontwerp. - Heijcopstraat en Fruitstraat zijn enige resterende ontsluitingswegen voor de hele wijk en een eventuele afsluiting zorgt voor een forse stijging verkeersdruk op de reeds overvolle Croeselaan waar de verkeersdoorstroming aan weerszijden slecht is. - Slecht voor de verkeersveiligheid in de wijk aangezien alle verkeer in de wijk over de Heycopstraat zal rijden waaraan ook Basisschool De Kleine Dichter is gevestigd. De onoverzichtelijke verkeerssituatie tijdens het begin/eind van de schooldag van ouders die kinderen halen/brengen vallen samen met spits in de woonwijk en leiden tot verhoogde kans op ongevallen. Enerzijds loopt de wijk leeg qua forensenverkeer, anderzijds is er een tegengestelde beweging van ouders/kinderen die op fiets/auto de woonwijk inrijden tijdens de spits. - Slecht voor verkeersdoorstroming in de woonwijk. Verhuizingen, laden/lossen en verkeerd geparkeerde auto's zorgen in de huidige situatie al voor (tijdelijke) afsluiting van belangrijke verkeersaders in de wijk. Met het afsluiten van de belangrijkste in/uitrit wordt de kans op grote opstoppingen en onbereikbaarheid van een deel van de wijk alleen maar groter. - Door mogelijke afsluiting van kruispunt Veilinghavenkade/van Zijstweg wordt de af te leggen afstand tot centrum/station met de auto nog langer. De 'knip' in de Croeselaan nabij de Rabobank maakt het bereik van het centrum/station vanuit de woonwijk met de auto al vele malen lastiger. Wijkbewoners moeten dan eerst via de Heijcopstraat en de Croeselaan om vervolgens via de Graad van Roggeweg het centrum/station te bereiken. En dat voor een locatie die op steenworpafstand van de wijk ligt. Het voordeel van wonen in het centrum wordt met deze verkeersonvriendelijke maatregelen steeds meer een nadeel. Graag zou ik geïnformeerd worden in hoeverre er reeds verkeerstellingen zijn gehouden bij het kruispunt van Zijstweg/Veilinghavenkade en de overige 2 ontsluitingswegen van de woonwijk zodat objectief inzicht verkregen kan worden hoe belangrijk deze uitvalsweg is voor de woonwijk en de impact van de wijzigende verkeersstromen op de resterende twee uitvalswegen van de woonwijk.	Zie pagina 4 van deze reactienota.

52	Ik pleit ervoor om het verkeer twee kanten op te laten blijven gaan, als alternatief hoogstens alleen eruit. Niet volledig afsluiten. Alle auto's die naar de A2 gaan vanuit de wijk dan toch langs de van Zijstweg, maar dan via de Croeselaan. Dat is een grotere belasting voor het milieu, want een langere route en een stop voor het stoplicht.	Zie pagina 4 van deze reactienota.
54	De aanleg van de HOV zal al een beperking van de bereikbaarheid van de Dichterswijk met zich meebrengen doordat extra sloplichten en drukkere afslagen ontstaan door het intensiveren van het aantal busbewegingen. Door de voorgestelde afsluitingen/gedeeltelijke afsluiting zal het verkeer in de wijk toenemen. De auto's zullen de wijk via een andere route moeten gaan verlaten/bereiken wat zal leiden tot meer verkeersbewegingen nabij De Kleine Dichter en Bolkbeekstraat wat de veiligheid in de wijk niet zal bevorderen. Ik heb begrip voor het verbeteren van de bereikbaarheid van de Utrecht CS, echter vind ik dat de belangen van de huidige bewoners van de wijk en consequenties van de voorgestelde varianten onvoldoende beschouwd zijn.	Zie pagina 4 van deze reactienota.
55	Ik pleit voor handhaven van de 2 rijrichtingen. Afsluiten betekent dat alleen via de croeselaan of balijelaan de wijk uit of ingereden kan worden. De doorstroming van de croeselaan is al slecht door de stoplichten en zal in de ochtend en avond nog slechter worden ivm verkeer wat in/uit de wijk komt en het verkeer dat afkomstig is van de van de vanzijstweg en de balijelaan. Bovendien is de Jekerstraat / Bolksbeekstraat smal en onoverzichtelijk en lijken niet berekend op een groter verkeersaanbod. Ook voor de bewoners betekent dit meer overlast. Het grote voordeel van de in en uitrit is dat men vlot bij de uitvalswegen komt.	Zie pagina 3 van deze reactienota.
57	Voorstander om de inrit Veilinghavenkade open te houden als ontsluiting richting de A2 en A12. Aangezien er regelmatig evenementen rond de jaarbeurs of stremmingen in de wijk zijn, is slechts één route om de wijk uit te komen te weinig. Ook bij verhuizingen is de Veilinghavenkade beter geschikt voor grotere voertuigen.	Zie pagina 4 van deze reactienota.

58	Pleit ervoor dat die in-/uitrit wél wordt aangelegd. Dit omdat de Dichterswijk zonder toegang vanaf de Van Zijstweg bijzonder lastig te bereiken zal worden. […] Mocht er geen in-/uitrit komen bij de Van Zijstweg, dan levert dat veel verkeer op op de andere routes. Daarvan is er één nu al erg onpraktisch en onveilig, namelijk de route via de Balijebrug en U-bocht richting Zoomstraat. Meer verkeer op dat onoverzichtelijke kruispunt met veel fietsverkeer lijkt me onwenselijk. Ook de route via Croeselaan en Heycopstraat is vanwege het vele fietsverkeer in de spits onwenselijk. De in het Functioneel Ontwerp beschreven ruimte voor de in- en uitvoegstrook op de Van Zijstweg (nieuwe situatie) lijkt me de veiligheid voor al het verkeer dat de Dichterwijk in en uit wil de beste optie.	Zie pagina 4 van deze reactienota.
59	Voor optie twee richtingen omdat wij vermoeden dat de verkeersdruk via de Heycopstraat erg zal toenemen, dat is de weg waar het kinderdagverblijf, BSO en de basisschool aan zit, extra verkeer is dan ook extra risico's voor de kleine kinderen.	Zie pagina 4 van deze reactienota.
61	Voorkeur voor 2 richtingen. Ik heb een steeds meer toenemende zorg over de veiligheid en parkeermogelijkheden hier. Zorg neemt toe bij volledige of halve afsluiting van de veilinghavekade. Ik denk dat betaald parkeren op de croeselaan en veilinghavekade een beter alternatief zou zijn omdat dit de noodzaak van afslaan wegneemt.	Zie pagina 4 van deze reactienota.

61	De fietsdrukte op de Croeselaan is enorm en frequent gebeuren hier ernstige ongelukken. Dit jaar alleen al is naar mijn weten 2x hier een traumahelikopter geland.[…] Mijn indruk van de oorzaak van de ongelukken is het afslaan van auto's de omliggende wijken in. Mijn ervaring is dat er onnodig veel auto's afslaan doordat de Croeselaan en een paar omliggende straten (waaronder de veilinghavenkade) het enige gratis stukje gratis parkeren vormen op steenworpafstand van veel bezochte locaties. Deze parkeerplaatsen worden voornamelijk gebruikt door de rabobank / SNS / jaarbeurs etc.. Daarbij moet je optellen dat als ik zelf een parkeerplek zoek voor mijn eigen huis ik gemiddeld 3 rondjes moet rijden croeselaan / veilinghavenkade / pc hoofstraat en dus 6x een fietspad oversteek. dit terwijl er op de betaald parkeren hier in de omliggende straten volop parkeerplek is. Maar daar mogen wij als bewoners niet staan. Door de veilinghavekade af te sluiten zal het verkeer dat afslaat bij de veilinghaven alleen maar toenemen, dit terwijl dit een nog onoverzichtelijkere overgang is die buurt in. Mijns inziens zal het afsluiten wel de doorstroom en veiligheid daar verbeteren maar het probleem direct verplaatsen naar de croeselaan / veilingstraat en ik vermoed erger hier terug zal komen. Ik kan me niet voorstellen dat verplaatsen van het probleem een goede oplossing is. Mijn voorstel zou niet zijn om afslagen de wijk in weg te halen, maar om betaald parkeren in te voeren op de croeselaan en veilinghavekade. Omdat er op de betaald parkeerplaatsen altijd plek is en op de niet-betaald parkeerplaatsen niet ben ik ervan overtuigd dat dit een significante afname zal veroorzaken van het verkeer. Daarmee haal je namelijk de noodzaak voor de 'gratis parkeerders' weg om hier rondjes te reiden op zoek naar een gratis plekje. Deze auto's zullen dan gaan parkeren op het jaarbeurs terrein wat direct weer de verkeersstroom bevorderd.	De gemeente is bekend met de hoge parkeerdruk in de buurt. Omdat diverse bewoners dit ook gemeld hebben, is in 2015 onderzocht wat de mogelijkheden voor verlaging van de parkeerdruk zijn. Tijdens de bewonersavond hebben bewoners voorstellen gedaan voor andere maatregelen om de parkeerdruk te verminderen. De ultieme oplossing hebben we helaas niet gevonden. De volgende stap in de aanpak is het houden van een draagvlakmeting voor betaald parkeren. Uit contacten met bewoners hebben we begrepen dat veel bewoners betaald parkeren niet zien als oplossing voor de hoge parkeerdruk. Het lijkt ons daarom nu niet het juiste moment om een draagvlakmeting te doen. Als de gemeente signalen krijgt dat een groot deel van de bewoners uit uw buurt wél een draagvlakmeting over invoering van betaald parkeren wenst, dan gaan we alsnog verder met de aanpak en organiseren we een officiële draagvlakmeting. Uw signaal nemen we hierin mee.

62	Met klem verzoeken wij dat er twee richtingen mogelijk blijven. Anders zitten wij opgesloten in de wijk. Een andere uitgang is via de Heycopstraat naar de Croeselaan, pal langs basisschool "de kleine dichter". Dit vinden wij erg onveilig. Dan is er nog de mogelijkheid langs Bo-rent, maar dat is een zeer onoverzichtelijk bochtige uitgang, ook niet zo veilig dus. Via de van Zijstweg is het verkeer bovendien snel de stad uit, naar de A12/A2. Als het via de Croeselaan moet, staan er waarschijnlijk elke morgen en avond in de spits lange rijen auto's om de wij via Heycopstraat, Croeselaan, Balijelaan enz. uit te komen. Slecht voor de luchtvervuiling en voor ieders tijd en humeur.	Zie pagina 4 van deze reactienota.
63	Bezwaar tegen volledige afsluiting. [...] Een afsluiting zou betekenen dat bewoners via een andere route de wijk in en uit moeten. Leidt tot een grotere stroom auto's in omliggende straten, met verkeersopstopping tot gevolg mede gezien de smalle straten met deels eenrichtingverkeer. En leidt tot afname van verkeersveiligheid op andere plekken in de wijk. Via de Bolksbeekstraat de wijk uit wil: dan sta je al geregeld vast omdat er geen twee auto's naast elkaar passen. En kruispunt Zoomstraat richting Balijelaan is al een erg onoverzichtelijk kruispunt en juist gevaarlijk voor fietsers. De andere route ise Heycopstraat. Met een basisschool, kinderdagverblijf en twee buitenschoolse opvang. Meer verkeer is daar mede gelet op veel overstekende kinderen niet wenselijk. Zeker niet als dit ook nog vrachtauto's betreffen die oa de restaurants op de Veilinghavenkade bevoorraden. Dit komt de verkeersveiligheid niet ten goede. In buurtbijeenkomsten zou zijn gepleit voor volledige afsluiting van de Veilinghavenkade vanwege de parkeeroverlast en de veiligheid van fietsers. Begreep van mijn buurman dat vooral de bewoners op de Veilinghavenkade pleiten voor minder verkeer in hun straat. Leidt tot meer verkeer in de andere straten. Naar verwachting is daar onder de bewoners van betreffende straten onvoldoende draagvlak voor. De parkeeroverlast is zeker een punt van aandacht in de wijk maar zal niet verminderen met het afsluiten van de Veilinghavenkade. Auto's zullen dan via een andere route alsnog parkeren in de wijk. De veiligheid van fietsers is naar mijn inzicht ook niet in het gedrang, ik fiets vrijwel iedere dag voorbij het kruispunt Veilinghavenkade en Van Zijstweg en ondervind weinig hinder.	Zie pagina 4 van deze reactienota.

66	Voor behoud van tweerichtingen. Anders is de wijk alleen aangewezen op 1 ontsluiting via de Balijebrug. Brengt aanzienlijke belasting voor de Jekerweg Bolkbeekstraat Balijelaan e.o. 1 ontsluiting voor de hele wijk is heel weinig en er zijn geen alternatieven. Nu al is de ontsluiting via de Jekerweg slecht vanwege pakketdiensten / verhuizers die de straat tijdelijk (maar regelmatig) blokkeren. Het argument van parkeeroverlast (van rabobank personeel) deel ik niet. Ik ervaar geen overlast en openbare parkeerplaatsen zijn er om te gebruiken door iedereen en niet uitsluitend voor egoïstische bewoners. Argument van veiligheid voor fietsers is een terecht punt. De hoeveelheid fietsers op de spitsuren is groot. Dit wordt deels verminderd doordat aan beide zijden een fietspad komt waardoor pakweg de helft aan de veilige overkant zal fietsen. Een aanvullende oplossing is om tussen het fietspad en de weg één opstelplaats voor één auto te creëren. Hierdoor hoeft het fietspad en de weg niet tegelijkertijd vrij te zijn maar kan in 2 stappen op het kruisend verkeer worden geanticipeerd. Het is namelijk echt heel frustrerend (gevaar) als de ene keer het fietspad vrij is en de andere keer de autorijbaan maar zelden tegelijkertijd.	In het ontwerp is rekening gehouden met een opstelstrook op de Van Zijstweg, rechtsaf de Veilinghavenkade in.
68	Ter aanvulling: vanuit de omwonenden was m.n. leefbaarheid en veiligheid een argument voor hele of gedeeltelijke afsluiting van de Veilinghavenkade. Het comité is het verder eens met de tekst hierover in het IpvE. Dit is geen verschilpunt. Een derde argument, naast leefbaarheid en veiligheid, is verbetering van de doorstroming op de Van Zijstweg. Om deze redenen heeft het comité ervoor gepleit de suggestie voor hele of gedeeltelijk afsluiting als een serieuze optie te behandelen en onderzoek te doen naar het draagvlak hiervoor in de wijk. Dit heeft de gemeente opgepakt door drie alternatieven voor de aansluiting op te nemen in het concept-ontwerp en expliciet te vragen naar de voorkeur van de omwonenden. Het comité geeft hierbij mee om bij de inventarisatie en beoordeling van de reacties ook rekening te houden met waar men in de wijk woont. Zo zullen de woningen nabij de Van Zijstweg / Veilinghavenkade mogelijk eerder de overlast ondervinden van het behouden van de (gedeeltelijke of volledige) aansluiting van de Veilinghavenkade op de Van Zijstweg dan de woningen verderop in de wijk.	Zoals in het concept IPvE/FO staat, heeft het comité, op basis van buurtbijeenkomsten, gepleit voor een volledige afsluiting van de Veilinghavenkade. De gemeente heeft daarop besloten onderzoek te doen naar het draagvlak hiervoor in de buurt, alvorens een besluit te nemen. De afweging is gemaakt op basis van ingebrachte argumenten in relatie tot verkeersbeleid en omliggende projecten. Bewoners in de hele wijk mogen hier een mening over hebben, geografie heeft in de afweging geen rol gespeeld.

69	Graag de in en uitrit open houden. Bereikbaarheid vanaf en naar de Veiliginghavenkade vanuit de Van Zijstweg is zeer belangrijk. Voor ons eigen gebruik en voor de veiligheid en leefbaarheid in de wijk. Wij voorzien een grote belasting van het kruispunt Heycopstraat-Croeselaan als de ontsluiting niet meer via de Van Zijstweg mogelijk is, gezien het toegenomen woon-werk fietsverkeer op de Croeselaan, de drukte rondom de basisschool en het gebruik van wijkbewoners. Dit is aan de randen van de dag bij tijd en wijle al chaos. Ik voorzie dat dit alleen maar onnodig toeneemt als een belangrijke ontsluiting van de wijk wordt afgenomen.	Zie pagina 4 van deze reactienota.
70	We pleiten voor het bereikbaar houden van de Veilinghavenkade vanaf de Van Zijstweg en vice versa. Het het aantal toegangswegen tot de Dichterswijk ten oosten van de Croeselaan is al beperkt tot drie plaatsen, waarbij de nauwe straten al vaak geblokkeerd worden door verhuiswagens, bezorgdiensten en dergelijke. Reduceren van de toegang tot twee plekken verslechtert de bereikbaarheid van de wijk dan nog verder. Ons inziens is de wijk eerder geholpen met betaald parkeren in de hele Dichterswijk zodat het inrijden ervan voor niet-bestemmingsverkeer wordt ontmoedigd.	Zie pagina 4 (wel of niet afsluiten) en 41 (parkeren) van deze reactienota.
71	Graag inrit en uitrit open houden! Argumenten over het afsluiten van de Veilinghavenkade zijn niet juist en de oplossingen ook niet. - Problemen met parkeren wordt niet opgelost door een verandering van inrit/uitrit. Jaarbeurs/Rabobank personeel gebruiken dan gewoon een andere route. Dit probleem is op te lossen door betaald parkeren / parkeervergunning in te voeren. - Het ruimtebeslag / ruimtegebrek begrijpen we ook niet. Tijdens de Tour de France was de gemeente wel in staat op hele tribunes te plaatsen en dranghekken en nu is er ineens te weinig ruimte op de van Zijstweg? Er liggen groenstroken naast waar men bijna een golfbaan kan aanleggen. - De oplossing resulteert in een opstopping van de Balijelaan. De Balijelaan kan het verkeer nu al moeilijk aan en is echt een gevaarlijk en onduidelijk punt met allemaal gekke bussen en onduidelijke rijstroken. De alternatieve route is dan via de rotonde op de Rijnlaan (?) of via de Heycopstraat langs de school met spelende kinderen? Lijkt ons geen goed plan.	Zie pagina 4 (wel of niet afsluiten) en pagina 41 (parkeren) van deze reactienota.

73	Uitdrukkelijke voorkeur voor het NIET afsluiten van de Veilinghavenkade naar de Van Zijstweg. Deze in- en uitgang is voor ons als bewoners aan de Veilingstraat een gunstige route naar de A2. Daarnaast is al enkele jaren geleden een afsluiting geplaatst ter hoogte van de Fruitstraat. Door ook deze ingang te blokkeren, worden we compleet afgesloten. Om nog maar niet te spreken over hoe bevoorrading van horeca en winkels moet gaan plaatsvinden? Kan de wijk niet alleen toegankelijk gemaakt worden voor bestemmingsverkeer of is het creëren van een woonerf een optie?	Een groot deel van het verkeer in de wijk is bestemmingsverkeer, er zijn geen geluiden dat hier sprake is van substantiële hoeveelheden doorgaand autoverkeer. De wijk alleen voor bestemmingsverkeer te bestempelen is niet te handhaven. Een automobilist is al bestemmingsverkeer als deze op zoek is naar een parkeerplaats. De wijk is ingericht als 30 km/u-gebied. Voor een (woon)erf gelden andere ontwerprichtlijnen zoals het ontbreken van trottoirs. Dit zou een complete herinrichting van het gebied betekenen en dat is niet aan de orde.
Veilinghavenkade afsluiten		
13	Voorkeur voor helemaal afsluiten. Beperken parkeerzoekverkeer, grotere veiligheid en betere leefbaarheid Veilinghavenkade en betere doorstroming Van Zijstweg wat weer minder luchtvervuiling en beter uitzicht oplevert.	Zie pagina 4 van deze reactienota.
16, 26, 32, 33, 31, 48	**Verkeersveiligheid** - Bij afslaan met auto naar Dichterswijk vanuit richting Villa Jongerius zie je fietsers/scooters slecht door slechte zichtlijn op fietspad, staan nu bosjes. Van mij mag route in en uit wijk geblokkeerd worden in samenspraak met direct omwonende. - Toegang tot de Van Zijstweg vanuit de Veilinghavenkade afsluiten ivm de veiligheid. - Als bewoner van Dichterswijk met jonge kinderen voorkeur voor de inrit van de Veilinghavenkade vanaf de Van Zijstweg helemaal afsluiten. - Voorkeur voor helemaal afsluiten. Hoewel vervelend voor bewoners (waaronder ikzelf) wordt hier stelselmatig misbruik van gemaakt. Uit persoonlijk ervaring weet ik dat mensen hier ook vaak veel te hard door rijden om optimaal van de sluiproute gebruik te maken. Zelfs zie ik auto's in twee richtingen gebruik maken van de Groenmarktstraat. Tegen het verkeer in wordt er dan nog wat extra gas gegeven om snel op de Van Zijstweg te zijn. Levensgevaarlijk in een wijk met heel veel kinderen. - Helemaal afsluiten. Dagelijks gevaarlijke situaties. Auto's rijden soms 'ongeduldig' uit, waardoor er op de Van Zijstweg gevaarlijk situaties en bijna botsingen ontstaan. Vrij onoverzichtelijke inrit wat betreft fietsers. Zeker de fietsers zonder licht, zijn lastig te zien.	In het ontwerp is rekening gehouden met een opstelstrook op de Van Zijstweg, rechtsaf de Veilinghavenkade in. Ook wordt deze kruising met verkeerslichten geregeld. In het ontwerp is rekening gehouden met het zicht, dus minder of andere bossages. Dit verbetert de verkeersveiligheid op de kruising. Een groot deel van het verkeer in de wijk is bestemmingsverkeer, er zijn geen geluiden dat hier sprake is van substantiële hoeveelheden doorgaand autoverkeer. De wijk alleen voor bestemmingsverkeer te bestempelen is niet te handhaven. Een automobilist is al bestemmingsverkeer als deze op zoek is naar een parkeerplaats.

29, 43	Eén van de vermelde maatregelen voor de beperking van het autoverkeer in het stationsgebied in het concept-ontwerp betreft de volledige afsluiting van de Veilinghavenkade voor het gemotoriseerde verkeer. Deze maatregel steun ik van harte. Het meeste gemotoriseerde verkeer dat nu gebruik maakt van de wijkontsluiting via de Veilinghavenkade komt vanaf de Voorsterbeeklaan (parkeergarages Voorsterbeeklaan en Heycoplaan) en de parkeergarage aan de Fruitstraat.4 Vanuit de parkeergarages in de Fruitstraat, de Heycoplaan en de Voorsterbeeklaan is de Croeselaan de dichtstbijzijnde weg van een hogere orde. Volgens dit verkeerskundig principe zou daarom het verkeer uit deze parkeergarages dan ook sneller naar de Croeselaan toe moeten worden geleid in plaats van door de wijk te trekken. De voordelen van de afsluiting van de Veilinghavenkade zijn: - Betere doorstroming op de Van Zijstweg, zowel voor het gemotoriseerd verkeer als voor fietsers. - Minder overlast voor de buurt van de bezoekers van de Jaarbeurs en de megabioscoop die per auto komen en in de wijk op zoek gaan naar een gratis parkeerplaats. - Hogere verblijfskwaliteit van de Veilinghavenkade (met enkele horecagelegenheden). - Minder asfaltvlakte ter hoogte van de Veilinghavenkade omdat een rechtsaf-strook vanaf de Van Zijstweg naar de Veilinghavenkade kan vervallen.	Zie pagina 4 van deze reactienota.
34	Voorkeur voor afsluiten. Momenteel maken veel bezoekers van de Jaarbeurs en werknemers van de Rabobank helaas gebruik van de gratis parkeerplekken in onze wijk. Aan de groepjes mensen die door de wijk lopen richting de Jaarbeurs is te zien welke beurs er op dat moment gehouden wordt. Bovendien wordt er behoorlijk hard gereden over de Veilinghavenkade, ondanks de drempels in de weg. Dit levert iedere ochtend spannende taferelen op als alle kinderen uit de Veilingstraat moeten oversteken om naar hun school (De Kleine Dichter aan het Heycopplein) te lopen, of later op de dag via de Veilinghavenkade en de Van Zijstweg naar voetbal en hockeytraining fietsen bij Zwaluwen Utrecht. Ik verwacht dat de afsluiting van de weg zal leiden tot veel minder bestemmingsverkeer ten behoeve van de grote bedrijven om en in onze wijk en daarmee een veiliger en leefbaarder situatie zal ontstaan.	Zie pagina 4 (wel of niet afsluiten) en pagina 41 (parkeren) van deze reactienota.

35	Wij zijn voor volledige afsluiting van de uitrit Veilinghavenkade / Van Zijstweg. Dit met het oog op sluipverkeer fout parkeren, parkeerdruk en veiligheid.	Zie pagina 4 van deze reactienota.
36	Graag helemaal afsluiten. Veel auto's lijken deze weg te gebruiken als doorgaande route en hiermee het stoplicht omzeilen. Daarnaast is er een parkeerprobleem wat mogelijk deels opgelost wordt.	Een groot deel van het verkeer in de wijk is bestemmingsverkeer, er zijn geen geluiden dat hier sprake is van substantiële hoeveelheden doorgaand autoverkeer. De wijk alleen voor bestemmingsverkeer te bestempelen is niet te handhaven. Een automobilist is al bestemmingsverkeer als deze op zoek is naar een parkeerplaats. T.a.v. betaald parkeren: zie pagina 43 van deze reactienota.
50	Voor volledige afsluiting - Als sterkste argument wordt door ons de veiligheid genoemd. Als bewoner boven (4e etage) het actuele driesprong is het wel heel vaak raak tussen fietsers/brommers en fietsers/auto's. Het wegvallen van autoverkeer aldaar zal een bescherming zijn van de schoolgaande jeugd en uiteraard het overige publiek. - Stuk eenvoudiger de nieuwe constructie te ontwerpen, immers doorgaand autoverkeer richting/naar Veilinghavenkade is er niet. En dan zal dat allemaal veel goedkoper zijn, geen verkeerslichten, geen extra veiligheidsmaatregelen. - Hoewel ik begrijp dat een aantal mensen graag de ontsluiting willen behouden om richting A2 te gaan, maar hoeveel is het nu "omrijden" vanuit de achterliggende wijk, leg ik toch tegenaan dat een verdere ontwikkeling van de Veilinghavenkade als "boulevard" functie zeer sterk wordt, mede in het licht van de toekomstige nieuwbouw/kanaalweg. - Het sluipverkeer van jaarbeursbezoekers zal drastisch verminderen.	Zie pagina 4 van deze reactienota. In het ontwerp is rekening gehouden met een opstelstrook op de Van Zijstweg, rechtsaf de Veilinghavenkade in. Ook wordt deze kruising met verkeerslichten geregeld. In het ontwerp is rekening gehouden met het zicht, dus minder of andere bossages. Dit verbetert de verkeersveiligheid op de kruising.

72	Voorstander van volledige afsluiting: - betere doorstroming op de Van Zijstweg doordat auto's dan niet meer rechtsaf hoeven te slaan; - veiligere situatie doordat rechts afslaande auto's niet meer kruisen met fietsers; - minder parkeeroverlast van bezoekers die niets in de buurt hebben te zoeken maar slechts op zoek zijn naar een gratis parkeerplaats; - de Veilinghavenkade is niet ingericht op verkeer in twee richtingen. - Afsluiting van de Veilinghavenkade zal leiden tot een rustiger verkeersbeeld dat de leefbaarheid in de wijk ten goede zal komen. Overigens heb ik vernomen dat er in de buurt verschillend wordt gereageerd op het vraagstuk inzake het al dan niet (geheel of gedeeltelijk) afsluiten van de Veilinghavenkade. M.i. dient het standpunt van bewoners die dichterbij de Van Zijstweg wonen, daarin zwaarder te wegen: zij ervaren meer overlast van inkomend en uitgaand autoverkeer.	Zie pagina 4 van deze reactienota. In het ontwerp is rekening gehouden met een opstelstrook op de Van Zijstweg, rechtsaf de Veilinghavenkade in. Ook wordt deze kruising met verkeerslichten geregeld. In het ontwerp is rekening gehouden met het zicht, dus minder of andere bossages. Dit verbetert de verkeersveiligheid op de kruising. T.a.v. betaald parkeren: zie pagina 43 van deze reactienota.
Veilinghavenkade alleen uitgaand		
8	Voorkeur om alleen uitgaand verkeer. Goed voor een logische uitstroom en maakt die locatie een stuk overzichtelijker. Ik begreep dat op deze plek verkeerslichten staan gepland, dat vind ik een zeer goed plan om zodoende met name voor kinderen een veilige oversteek te creeen.	Zie pagina 4 van deze reactienota.
9, 15	- Sterke voorkeur voor alleen uitgaand verkeer en zeker niet helemaal afsluiten. - Niet afsluiten, eventueel alleen uitgaan toestaan.	Zie pagina 4 van deze reactienota.

60	Wij vinden het belangrijk dat de veiligheid voor fietsers en voetgangers vergroot worden en dat dit voor mij het belangrijkste argument is als het gaat om het autoverkeer. Ik maak zelf gebruik van de route Veilinghavenkade omdat dit voor mij korter is en omdat de weg naar de Croeselaan in de ochtend een moeilijk doorkomen is door de school en de vrachtwagens van de COOP en Intertaste. Als we veiligheid in de wijk willen waarborgen is het goed om naar het totale plaatje te kijken en niet alleen bij de Van Zijstweg/Veilinghavenkade. Wel opteer ik voor geen inkomend autoverkeer in verband met de grote parkeerdruk in onze wijk. Wij wonen in het 'oude' gedeelte van de wijk en we zien vooral dat mensen uit de nieuwbouw 's avonds bij 'ons' komen parkeren, omdat het gebied rondom de Veilinghavenkade vol staat met restaurantbezoekers. Als je namelijk om 22.00 een plekje in de nabijheid van je huis zoekt dan staat alles vol terwijl bij de Veilinghavenkade vaak iets minder dan de helft bezet is.	Zie pagina 4 van deze reactienota. In het ontwerp is rekening gehouden met een opstelstrook op de Van Zijstweg, rechtsaf de Veilinghavenkade in. Ook wordt deze kruising met verkeerslichten geregeld. In het ontwerp rekening is gehouden met het zicht, dus minder of andere bossages. Dit verbetert de verkeersveiligheid op de kruising.
67	Alleen uitgaand verkeer. Als bewoner vind ik het belangrijk om 's ochtends snel de wijk uit te kunnen bij de VHK. Bij thuiskomst vind ik het niet erg om een stukje om te rijden, voor het bijkomende voordeel van een beperking van het zoekverkeer (jaarbeurs/rabobank parkeerders) en extra veiligheid.	Zie pagina 4 van deze reactienota.
Veilinghavenkade alleen in		
4	De afsluiting van de Veilinghavenkade is geen goed plan. Ik vind dat je wel de wijk in moet kunnen rijden vanaf de van Zijstweg. Eruit kan dan wel bij de Croeselaan.	Zie pagina 4 van deze reactienota.
Wijkverkeer		

7	Ik mis een visie wat betreft veiligheid vanuit de wijk van balijelaan tot veiligkade. Het is nu namelijk wachten op een dodelijk ongeluk. Twee richtings verkeer zorgt op dit moment voor zeer gevaarlijke situaties. Dit omdat de weg vaak niet breed genoeg is voor 2 auto's en fietsers hier vaak de dupe van zijn. Het gebeurd vaak dat mensen de wijk als sluiproute nemen, rijden dan vaak ruim boven de 50 km en ook tegen het verkeer in. Hierbij hebben ze ook nog vaak enkele borrels op in de lokale horeca. De oprit veilinghaven kade naar van zijstweg is tijdens de spits bijna niet veilig te nemen omdat er file staat Mijn advies Zo snel mogelijk 1 richtings verkeer instellen in hele wijk en ervoor zorgen dat je alleen midden in de wijk erin mag zodat je sluipverkeer tegen gaat (bij branding) Fietspad verlaagd neerleggen bij van zeistweg / veilingkade zodat grootste risico punt hier verdwijnt. Fietspad afslag veilingkade ruim voor kruising leggen en mogelijk naast weg veilingkade laten lopen Oversteek plaatsen met echte drempels (dus niet die drempels waar je 100 over kan die er nu liggen) en zebra's plaatsen bij speelplaatsen kinderen Mogelijke locaties drempels en zebra's 1. Hoek bij boot richting school 2. Rond de school richting branding 2 x 3. Hoek eelderdiephof haven 4. Bijleveldstraat - naar schoolplein	Een groot deel van het verkeer in de wijk is bestemmingsverkeer, er zijn geen geluiden dat hier sprake is van substantiële hoeveelheden doorgaand autoverkeer. De wijk alleen voor bestemmingsverkeer te bestempelen is niet te handhaven. Een automobilist is al bestemmingsverkeer als deze op zoek is naar een parkeerplaats. Er is geen uitgebreid onderzoek gedaan naar deze vorm van verkeerscirculatie (eenrichtingsverkeer). Er is over eenrichtingsverkeer in de wijk ook geen draagvlak gemeten. Wel kan worden opgemerkt dat aan eenrichtingsverkeer ook nadelige effecten zijn toe te kennen. Omdat automobilisten geen tegenliggers meer hebben, blijkt dat in de praktijk in eenrichtingsstraten de gemiddelde snelheid omhoog te gaan. Ook in de huidige situatie negeren automobilisten het eenrichtingsverkeer. De kruising van de Veilighavenkade – Van Zijstweg wordt heringericht en van verkeerslichten voorzien.

6. Hovenierswoning

12	- Hovenierswoning in zijn geheel meer naar het water verplaatsen. Ik weet dat dit kostbaar is. Goedkoper is om de ingang naar waterzijde te verplaatsen. Weet niet of dit eer doet aan de woning. Heb nooit goed begrepen waarom deze in stand gehouden moet worden. Misschien iets voor Openluchtmuseum. Wat is de functie nog? - Nog een kostbare operatie. Trafo slopen en opnieuw opbouwen en dan smal tegen wand Jaarbeurs. Het is beter om hovenierswoning en trafo nu aan te pakken want dat gaat er waarschijnlijk in de toekomst toch een keer van komen m.i..	We hebben gekeken of het verplaatsen van de hovenierswoning en/of het verplaatsen van het trafogebouw financieel en technisch mogelijk. De conclusie is dat de financiële investering niet in verhouding staat tot de ruimtelijke kwaliteit die de verplaatsing van trafogebouw en de hovenierswoning oplevert. Daarnaast is het verplaatsen van het trafogebouw technisch zeer complex.
44, 68, 72	- Tenslotte willen wij nog het volgende onder uw aandacht brengen, al weten wij dat dit niet het concept-ontwerp van de weg betreft. Ons inziens kan nu door u het besluit tot de bescherming van de hovenierswoning als gemeentelijk monument genomen worden. Als eigenaar van het pand zal de gemeente er voor moeten zorgen dat achterstallig onderhoud tijdig wordt weggewerkt. Bij de bestemming van de hovenierswoning is een publieke toegankelijkheid te prefereren, zodat breed van het waardevolle interieur genoten kan worden. Dat vele buurtbewoners zich voor het behoud van de woning inspannen dient meegewogen te worden bij uw besluiten over de eventuele verkoop of verhuur van het pand. Zoals u bekend is zijn er concrete initiatieven uit de buurt, waarmee aan het bovenstaande tegemoet wordt gekomen. Het zou jammer zijn als die het afleggen tegen andere mogelijkheden voor hergebruik, al zijn die wellicht commercieel interessanter. - Wij zijn bijzonder blij dat het gelukt is de monumentale hovenierswoning te behouden. Voor de woning bestaan in de visie van de gemeente, maar ook vanuit de buurt, plannen met een horeca-achtige/wijkontmoetingsfunctie en gebruik van de naastgelegen boomgaard. - Ik ben verheugd dat de hovenierswoning behouden blijft en zou graag zien dat het buurtbewonersinitiatief Mila en Mien nog een tweede kans zou krijgen.	De eerste stap voor behoud van de hovenierwoning is een inpassing in het ontwerp busbaan Dichterswijk. Na vaststelling van het ontwerp door de raad wordt dit vastgelegd in een bestemmingplan. Na vaststelling van het bestemmingsplan Busbaan Dichterswijk is er juridisch planologische zekerheid over het behoud van de hovenierswoning én meer duidelijkheid over de mogelijke bestemming. Dat is het moment waarop de gemeente een besluit over de monumentale status. Het pand is nu in bezit van de gemeente. Noodzakelijk onderhoud aan het gebouw (kozijnen, dakgoten) wordt dit jaar nog uitgevoerd, op basis van een bouwinspectie. Er zijn diverse partijen die ideeën te hebben over de invulling van de woning en de omgeving. Als te zijner tijd besloten wordt tot verkoop, dan zal de gemeente (conform het uitgiftebeleid) het pand openbaar en met een tender verkopen. Hoe dat precies gaat en onder welke voorwaarden wordt op dat moment besloten. In hoeverre de herontwikkeling van de woning ook leidt tot een andere inrichting van de omgeving, wordt ook dan (pas) besloten.

66	Ik ben tegen het behoud van de hovenierswoning. Dit is een krot met geen enkele toegevoegde waarde. Als de gemeente het op gaat knappen dan staat dit gelijk aan afbreken en opnieuw bouwen. Er zit geen authentiek bestendig materiaal aan. Houtwerk is rot en verweerd. Dak moet vervangen worden. Alles moet vervangen worden en dit is gelijk aan nieuwbouw. Ik hoor alleen sentimentele argumenten voor behoud. Ik zie er de meerwaarde niet van in en de locatie is ongunstig voor de ontwikkeling van dit traject.	Het pand heeft cultuurhistorische waarde als karakteristieke hovenierswoning met interieur uit het derde kwartaal van de 19e eeuw. Daarnaast heeft het een hoge architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een combinatie van Art-Deco en Amsterdamse School. De gaafheid van exterieur en interieur is zeer groot, omdat er sinds 1927 in en aan de woning zelf geen wijzigingen hebben plaatsgevonden.

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Peters, M. (Mirelle)
Kenmerk	4158764/1704280925
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 50
Portefeuille	Verkeer en Mobiliteit

Busbaan Dichterswijk IPvE/FO

besluit

1 Het Integraal Programma van Eisen (IPvE) en Functioneel Ontwerp (FO) Busbaan Dichterswijk vast te stellen, met de busbaan in de middenligging als voorkeursvariant.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier

mr. M. van Hall

De voorzitter gemeenteraad

mr. J.H.C. van Zanen

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Brijder, B.J. (Berend Jan)
Kenmerk	4409458
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 41
Geheim	Nee
Portefeuille	Wonen

Wijziging Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 De verordening tot wijziging van de Huisvestingsverordening regio Utrecht 2015, Gemeente Utrecht vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. G.G.H.M. Haanen Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Toezeggingen wethouder:

- De wethouder zegt toe dat hij voor het eind van het zomerreces met een toelichting komt op het vlak van de eisen rondom binding aan de woningmarktregio bij studenten;
- De wethouder zegt toe voor het eind van de zomer te komen met een notitie over het aantal woningen dat verloot wordt en het effect daarvan;
- De wethouder zegt toe dat bij de volgende herziening van de huisvestingsverordening bij de U16 pleiten voor het automatisch verkrijgen van een woonvergunning.

Terug in de Raad:

D66 komt mogelijk met een amendement op het punt van eisen tav regiobinding bij studenten.

Status: B

Bijlages
Voorstel: Voorstel_8411
Bijlage: Verordening tot wijziging Huisvestingsverordening regio Utrecht (juni 2017)
Bijlage: Toelichting op de aanpassingen van de verordening
Bijlage: Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015 wijzigingen zichtbaar (juni 2017)
Bijlage: Rapport 2016 Evaluatie Huisvestingsverordening 2015
Bijlage: STREKT TER VERV Verordening tot wijziging Huisvestingsverordening regio Utrecht
Bijlage: STREKT TER VERV Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015 wijzigingen zichtbaar
Bijlage: getekend raadsbesluit nr. 41

Eerdere besluitvorming

Uitvoering

Gemeente Utrecht

Context

In de woningmarktregio Utrecht is één woonruimteverdeelsysteem voor sociale huurwoningen. De regels voor dit verdeelsysteem staan in de Huisvestingsverordening regio Utrecht. Deze huisvestingsverordening wordt vastgesteld door iedere gemeenteraad afzonderlijk. De eenduidige huisvestingsverordening in 16 gemeenten, is voor het eerst in werking getreden op 1 juli 2015. Sindsdien is de verordening gewijzigd met ingangstermijn 1 juli 2016 en nu ligt er een voorstel om de huisvestingsverordening aan te passen per 1 juli 2017. Dit is op 15 maart 2017 op regionale Bestuurstafel Wonen overeengekomen.

Regionaal is afgesproken de werking van de huisvestingsverordening na het eerste jaar te evalueren. De evaluatie is als bijlage toegevoegd aan dit voorstel. Naar aanleiding van de evaluatie is aanpassing van de huisvestingsverordening nauwelijks nodig. In de verordening is ook de mogelijkheid opgenomen tot lokaal maatwerk waardoor een huisvestingsverordening flexibel kan inspelen op specifiek gemeentelijk woonbeleid.
Wel wordt voorgesteld de huisvestingsverordening aan te passen als gevolg van een aantal wetswijzigingen (Huisvestingswet, Wet op de inkomensbelasting en Woningwet) en tekstuele verbeteringen door te voeren.

De voorgestelde aanpassingen zijn:
I. Artikel 1.1. Begripsbepalingen
II. Artikel 2.2.3 Lid 2 Met Een Verwijzing Naar De Ministeriële Regeling.
III. Artikel 2.2.5 'Intrekking', Lid 1
IV. Artikel 2.3.1 Register Van Woningzoekenden
V. Artikel 2.5.1 Urgent Woningzoekenden, Lid 3ba Sociale Indicatie, B. Relatiebeëindiging
VI. Artikel 2.5.1 Lid 3b C. Mantelzorgindicatie
VII. Artikel 2.5.1 Urgent Woningzoekenden, Lid 3be Maatschappelijke Indicatie
VIII. Artikel 2.5.1, Lid 3bf Statushouders
IX. Artikel 2.5.2 Aanvraag en besluitvorming tot urgentie

In bijlage 1 staat een toelichting op deze aanpassingen van de verordening.
In bijlage 2 staat de aangepaste verordening.
In bijlage 3 staat de evaluatie woonruimteverdeling.

Beslispunt

1 De verordening tot wijziging van de Huisvestingsverordening regio Utrecht 2015, Gemeente Utrecht vast te stellen.

Argumenten

1.1 <u>Er zijn tekstaanpassingen nodig door wijziging van de Huisvestingswet en Woningwet.</u>
Door de aanpassingen sluit de tekst beter aan op die van de (gewijzigde) Huisvestingswet en Woningwet. Zie bijlage 1 voor een overzicht van en toelichting op de aanpassingen.

1.2 <u>Er zijn tekstaanpassingen nodig door herziening van de Wet op de inkomstenbelasting.</u>
De Wet op de inkomenstenbelasting is gewijzigd. Hierdoor moet de verwijzing bij het begrip inkomen worden aangepast. Het artikel verwijst dan naar het nieuwe artikel 2.18 in plaats van naar het oude 2.3.

1.3 <u>Door de aanpassing is de tekst van de verordening op onderdelen verduidelijkt.</u>
In de herziene tekst zijn diverse termen en begrippen duidelijker omschreven. Zie bijlage 1 voor een overzicht van en toelichting op de aanpassingen.

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Brijder, B.J. (Berend Jan)
Kenmerk	4409458
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 41
Portefeuille	Wonen

Wijziging Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015

besluit

1 De verordening tot wijziging van de Huisvestingsverordening regio Utrecht 2015, Gemeente Utrecht vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier	De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall	mr. J.H.C. van Zanen

Verordening tot wijziging van de Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015, gemeente Utrecht

De raad van de gemeente Utrecht;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 9 mei 2017,
overwegende dat de huidige 'Huisvestingsverordening Regio Utrecht' 2015' niet meer aansluit op de gewijzigde Huisvestingswet 2014 , Woningwet 2015 en herziene Wet inkomstenbelasting;
overwegende dat het daarnaast wenselijk is de tekst van de huisvestingsverordening regio Utrecht te verduidelijken,

besluit vast te stellen de volgende
Verordening tot wijziging van de huisvestingsverordening regio Utrecht 2015, Gemeente Utrecht

ARTIKEL I

De Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015, gemeente Utrecht wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1.1. Begripsbepalingen wordt gewijzigd als volgt:

lid 8 komt als volgt te luiden:

Economische Binding: Een woningzoekende is economisch gebonden als bedoeld in artikel 14 lid 3 van de Wet.

lid 11 komt te vervallen en de vernummering hierop aangepast

lid 16 (huidig lid 17) komt als volgt te luiden:

Inkomen: Gezamenlijke verzamelinkomens als bedoeld in artikel 2.18 van de Wet op de inkomstenbelasting 2001

lid 17 (huidig lid 18) komt als volgt te luiden:

Inkomensgrens van de doelgroep: De grens van de doelgroep volgens Regeling Toegelaten Instellingen Volkshuisvesting (RTIV). De inkomensgrens wordt jaarlijks aangepast.

als nieuw lid 18 wordt toegevoegd:

Inschrijfduur: De tijd die verstreken is na de daadwerkelijke inschrijving van een woningzoekende in het register van woningzoekenden.

lid 25 komt als volgt te luiden:

Lokaal woningzoekenden:

- Woningzoekenden met een maatschappelijke of economische binding aan het omschreven gebied in hoofdstuk 3, gemeentelijk woonbeleid, lid 3 en

- woningzoekenden die de afgelopen drie jaren in verband met studie tijdelijk elders ingeschreven zijn of zijn geweest, maar voorafgaand wel tenminste drie jaar ingeschreven hebben gestaan op een adres in het gebied zoals omschreven.

een nieuw lid 29 wordt toegevoegd:

Onttrekken:
Het geheel of gedeeltelijk onttrekken van woonruimte in een pand waardoor de woonruimte die overblijft niet langer geschikt is voor bewoning door een huishouden van dezelfde omvang als waarvoor deze zonder deze onttrekking geschikt is.

lid 37 (huidig lid 36) komt als volgt te luiden:

Student: Woningzoekende die een voltijdsopleiding voor middelbaar- of hoger beroepsonderwijs of universitair onderwijs of deze opleiding niet langer dan 2 jaar geleden heeft afgerond en niet ouder is dan 30 jaar.

B

Artikel 2.2.3 Eisen voor verlening huisvestingsvergunning lid 2 komt als volgt te luiden:

1. Burgemeester en wethouders verlenen de huisvestingsvergunning, indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

a. tenminste één van de leden van het huishouden is 18 jaar of ouder;

b. de leden van het huishouden bezitten de Nederlandse nationaliteit of verblijven hier rechtmatig;

c. het inkomen is maximaal de inkomensgrens van de doelgroep, € 36.165 (peildatum 1 januari 2017) en

d. in oplopende volgorde:

1e. bij toewijzing de voorrangsregels toegepast zijn volgens paragraaf 2.4 en

2e. er geen andere gegadigde is die bij toepassing van de voorrangsregels eerder voor de woonruimte in aanmerking zou moeten komen.

2. Het in lid 1 c. genoemde inkomen is niet van toepassing op urgenten met een volkshuisvestelijke indicatie, maatschappelijke indicatie en woningzoekenden die uitgezonderd zijn van de inkomenstoets zoals vermeld in Regeling toegelaten instellingen volkshuisvesting 2015, bijlage 1A.

3. In afwijking van lid 1 kan voor huurwoningen met een huurprijs vanaf € 635,05 een huisvestingsvergunning worden verleend aan huishoudens met een inkomen tot € 46.263 (peildatum 1 januari 2017).

4. De in het lid 1 en lid 3 genoemde huurprijs en inkomens worden jaarlijks per 1 januari aangepast.

C

Artikel 2.2.5 Intrekking, lid 1 komt als volgt te luiden:

1. Burgemeester en wethouders kunnen een huisvestingsvergunning intrekken, indien:

a. de vergunninghouder de erin vermelde woonruimte niet binnen de door burgemeester en wethouders bij de verlening van de vergunning gestelde termijn in gebruik heeft genomen;

b. de vergunning is verleend op grond van door de vergunninghouder verstrekte gegevens, waarvan deze wist of redelijkerwijs kon vermoeden dat zij onjuist of onvolledig waren.

c. ernstig gevaar bestaat dat de vergunning mede zal worden gebruikt om:

- uit gepleegde strafbare feiten verkregen of te verkrijgen, op geld waardeerbare voordelen te benutten, of

- strafbare feiten te plegen.

D

Artikel 2.3.1 Register van woningzoekenden komt als volgt te luiden:

1 Ter bevordering van een doelmatige verdeling van ter beschikking gekomen woonruimte:

a. dragen de woningcorporaties in de woningmarktregio zorg voor het aanleggen en bijhouden van een register van woningzoekenden die in aanmerking willen komen voor de woonruimte;

b. stellen de woningcorporaties in de woningmarktregio regels op over de wijze van inschrijving, registratie van gegevens en einde van de inschrijving;

c. ontvangt de woningzoekende een bewijs van inschrijving en ;

d. kan een woningzoekende een beroep doen op een regionale klachtencommissie en

e. wordt een inschrijving beëindigd als de woningzoekende via het toewijzingssysteem woonruimte krijgt toegewezen, met uitzondering van een tijdelijk huurcontract.

E

Artikel 2.5.1 urgent woningzoekenden, lid 3bA sociale indicatie, b. relatiebeëindiging komt als volgt te luiden:

b. Relatiebeëindiging

In geval van relatiebeëindiging, waaronder begrepen: echtscheiding, verbreking geregistreerd partnerschap, verbreking samenlevingscontract en beëindiging samenwoning zonder overeenkomst wordt slechts urgentie verleend, wanneer:

- de partners gedurende minimaal twee aaneengesloten jaren samen op één adres wo(o)n(d)en en tot minimaal drie maanden voor de aanvraagdatum werd samengewoond; en

- er minimaal één minderjarig kind in het geding is; en

- geen van de ouders en/of verzorgers op enigerlei wijze in de woningbehoefte van de minderjarige kinderen kan of had kunnen voorzien.

F

Artikel 2.5.1 lid 3b C. Mantelzorgindicatie komt als volgt te luiden:

C. Mantelzorgindicatie

1. Burgemeester en wethouders kunnen een urgentie verlenen aan mantelzorgverleners of mantelzorgontvangers. Hierbij zijn de volgende voorwaarden alle van toepassing:

a. burgemeester en wethouders bepalen de zorgvraag en dat de zorgvraag kan worden beantwoord met mantelzorg;

b. de aanvrager dient ingeschreven te staan als woningzoekende;

c. de aanvrager heeft in de huidige woonsituatie geen huurschulden en heeft geen overlast veroorzaakt;

d. de reisafstand tussen mantelzorg en mantelzorgontvanger is meer dan vijf kilometer en wordt na verhuizing minder dan vijf kilometer, gemeten volgens de kortst mogelijke route;

e. er is sprake van langdurige zorg, dat wil zeggen dat de mantelzorg voor minimaal acht uur per week is, verdeeld over minimaal vier dagen per week en naar verwachting nog enkele jaren wordt verstrekt en

f. per mantelzorgsituatie wordt eenmalig één urgentie afgegeven.

G

Artikel 2.5.1 Urgent woningzoekenden, lid 3bE Maatschappelijke indicatie komt als volgt te luiden:

E. Maatschappelijke indicatie

1. Huiselijk geweld: woningzoekenden die verblijven in een voorziening voor tijdelijke opvang van personen die in verband met problemen van relationele aard of geweld hun woonruimte hebben verlaten, kunnen in aanmerking komen voor een urgentie.

2. Uitstroom hulp-en dienstverleningsinstelling: woningzoekenden die dringend woonruimte nodig hebben omdat zij verblijven in een van gemeentewege erkend opvangtehuis in de woningmarktregio of uit een van gemeentewege erkende hulp- en dienstverleningsinstellingen in de woningmarktregio, over wie met betrekking tot de doorstroming naar zelfstandige woonruimte in regionaal of lokaal verband afspraken zijn gemaakt, kunnen in aanmerking komen voor een urgentie.

3. Burgemeester en wethouders kunnen afspraken maken met instellingen over een jaarlijks contingent voordrachten voor doorstroming. De afspraken maken onderdeel uit van de huisvestingsverordening.

H

Artikel 2.5.1, lid 3bF Statushouders, mogelijkheid voor bemiddeling na tijdelijke huisvesting, komt als volgt te luiden:

F. Indicatie statushouders

1. Op grond van de landelijke taakstelling van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties huisvest de gemeente statushouders.

2. Toewijzing vindt plaats door middel van bemiddeling. Ook na een tijdelijke huisvesting kan toewijzing via bemiddeling plaatsvinden.

I

Artikel 2.5.2 aanvraag en besluitvorming tot urgentie lid 3 komt als volgt te luiden:

3. a. Een aanvraag kan slechts voor één indicatiegrond tegelijk worden ingediend.

b. Een aanvraag om toekenning van een indicatie voor urgentie waarover in het verleden reeds is beslist, wordt alleen dan in behandeling genomen indien er sprake is van gewijzigde feiten en omstandigheden.

ARTIKEL II Overgangsbepaling

Besluiten, genomen krachtens de Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015, gemeente Utrecht, die golden op het moment van de inwerkingtreding van deze verordening en waarvoor deze verordening overeenkomstige besluiten kent, gelden als besluiten genomen krachtens deze verordening.

ARTIKEL III Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als Verordening tot wijziging van de Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015, gemeente Utrecht.

ARTIKEL IV Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na bekendmaking

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 7 juli 2016, de raad voornoemd,

de griffier,

mr. M. van Hall

de burgemeester,

mr. J.H.C. van Zanen

Bijlage 1: Toelichting op de aanpassingen Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015, gemeente Utrecht

De aanpassingen hebben betrekking op de volgende onderwerpen:

	Onderwerp	voorstel
I.	Artikel 1.1 Begripsbepalingen Economische binding Groepswonen Inkomen Inkomensgrens van de doelgroep Inschrijfduur Lokaal woningzoekenden Onttrekken	 Aanpassen Artikel 1.1. Lid 8 met verwijzing naar Huisvestingswet Verwijderen Artikel 1.1. Lid 11 Groepswonen Aanpassen verwijzing in artikel 1.1. na vernummeren lid 16 Aanpassen verwijzing in artikel 1.1. na vernummeren lid 17 Toevoegen aan artikel 1.1. als lid 18, daarna vernummeren. Aanpassen van Artikel 1.1. Lid 25 met verwijzing Toevoegen nieuw Lid 29 aan Artikel 1.1, daarna vernummeren
II.	Toegang sociale woonruimte met zware zorgindicatie ongeacht het inkomen	Aanvullen artikel 2.2.3 lid 2 met een verwijzing naar de ministeriële regeling.
III.	Intrekken huisvestingsvergunning	Toevoegen sub c. aan Artikel 2.2.5 'Intrekking', lid 1
IV.	Behoud inschrijfduur bij een tijdelijk contract	Toevoegen artikel 2.3.1 Register van woningzoekenden lid 1 en nummering,
V.	Relatie beëindiging	Aanpassen artikel 2.5.1 urgent woningzoekenden, lid 3bA sociale indicatie, b. relatiebeëindiging
VI.	mantelzorg	Aanpassen artikel 2.5.1 lid 3b C. Mantelzorgindicatie ter verduidelijking.
VII.	Maatschappelijke indicatie: huiselijk geweld	Aanpassen artikel 2.5.1 Urgent woningzoekenden, lid 3bE Maatschappelijke indicatie
VIII.	Statushouders	Toevoegen aan artikel 2.5.1, lid 3bF Statushouders, mogelijkheid voor bemiddeling na tijdelijke huisvesting
IX.	Aanvraag urgentie	Aanpassen Artikel 2.5.2 Aanvraag en besluitvorming tot urgentie

Toelichting

I. Artikel 1.1 Begripsbepalingen

Economische binding

Voorstel: artikel 1.1. lid 8 economische binding verwijzen naar Huisvestingswet, (tekst van de wet overnemen)

Huidige tekst

Lid 8	Economische Binding:	De binding van een persoon aan de woningmarktregio waarbij die persoon voor de voorziening in het bestaan is aangewezen op het duurzaam verrichten van arbeid binnen of vanuit deze woningmarktregio.

Vervangen voor:

Lid 8	Economische Binding:	Een woningzoekende is economisch gebonden als bedoeld in artikel 14 lid 3 van de Wet.

Toelichting:

Aansluiten op de tekst van de huisvestingswet in artikel 14 lid 3. Inhoudelijk zit er geen verschil in de huidige tekst en het voorstel.

Groepswonen

Voorstel: verwijderen artikel 1.1. lid 11 Groepswonen, daarna nummering aanpassen.

Huidige lid verwijderen

Lid 11	Groepswonen	Gelijk aan definitie woongroep.

Toelichting

Het begrip is overbodig. In plaats van groepswonen wordt in verordening het begrip woongroep gebruikt. Het begrip groepswonen komt afgezien van de begrippenlijst niet meer voor in de huisvestingsverordening.

Inkomen

Voorstel: verwijzing aanpassen bij artikel 1.1 en vernummeren tot lid 16 Inkomen.

Verwijzing aanpassen, artikel 2.3 wordt artikel 2.18

Lid 1~~7~~6	Inkomen	Gezamenlijke verzamelinkomens als bedoeld in artikel ~~2.3~~ 2.18 van de Wet op de inkomstenbelasting 2001 …

Toelichting

Nummer verandering in de wet.

Inkomensgrens van de doelgroep

Voorstel: aanpassen verwijzing in artikel 1.1, lid 18 inkomensgrens van de doelgroep

Huidige tekst

Lid 18	Inkomensgrens van de doelgroep	De grens van de doelgroep volgens de Tijdelijke regeling diensten van algemeen economisch belang toegelaten instellingen volkshuisvesting (TRDAEBTIV). De inkomensgrens wordt jaarlijks aangepast.

Aanpassen verwijzing en vernummeren

Lid 17	Inkomensgrens van de doelgroep	De grens van de doelgroep volgens Regeling Toegelaten Instellingen Volkshuisvesting (RTIV). De inkomensgrens wordt jaarlijks aangepast.

Toelichting

De tijdelijke regeling is omgezet naar structurele wetgeving.

Inschrijfduur

Voorstel: toevoegen artikel 1.1, lid 18

Toevoegen nieuw lid

Lid 18	Inschrijfduur	De tijd die verstreken is na de daadwerkelijke inschrijving van een woningzoekende in het register van woningzoekenden.

Toelichting

Ter verduidelijking van het begrip inschrijfduur.

Lokaal woningzoekenden

Voorstel: aanpassen van artikel 1.1. lid 25 Lokaal woningzoekenden, de verwijzing naar het artikel waar het gebied wordt omschreven.

Toevoegen aan huidige tekst

Lid 25	Lokaal woningzoekenden	-	Woningzoekenden met een maatschappelijke of economische binding aan het omschreven gebied in hoofdstuk 3, gemeentelijk woonbeleid, lid 3 en
		-	…

Toelichting:
Verduidelijken van de tekst door aan te geven waar de maatschappelijke of economische binding van toepassing is. De verwijzing is naar een omschrijving van het gebied zoals vastgesteld door Burgemeester en wethouders.

Onttrekken

Voorstel: toevoegen nieuw lid aan artikel 1.1

Toevoegen als

Lid 29	Onttrekken	Hieronder wordt mede begrepen het deels onttrekken van woonruimte in een pand waardoor de gehele woonruimte niet langer geschikt is voor bewoning door een huishouden van dezelfde omvang als waarvoor deze zonder zodanige onttrekking geschikt is.

Toelichting: Opnemen als artikelsgewijze toelichting bij lid 28:
Deze toevoeging geeft verduidelijking in het geval woonruimte voor een deel wordt onttrokken. Bijvoorbeeld als één of meerdere kamers in een woning worden gebruikt voor hennepteelt.

Student

Voorstel: artikel 1.1. lid 50 aanpassen door de regionale binding weg te halen en nummering aanpassen.

Huidige tekst aanpassen en vernummeren naar

Lid 37	Student	Woningzoekende die een voltijdsdopleiding volgt aan een ~~in de regio Utrecht gevestigde~~ instelling voor middelbaar- of hoger beroepsonderwijs of universitair onderwijs of deze opleiding niet langer dan 2 jaar geleden heeft afgerond en niet ouder is dan 30 jaar.

Toelichting
Verzoek van woningcorporatie SSH om binding geen rol meer te laten spelen bij de student. Door deze aanpassing maakt het dus niet meer uit waar de student studeert. Verder wordt voorgesteld het begrip te vernummeren zodat de begrippen in artikel 1.1. weer op alfabetische volgorde staan.

II. Toegang sociale woonruimte met zware zorgindicatie ongeacht het inkomen

Voorstel: Aanvullen artikel 2.2.3 lid 2 met een verwijzing naar de ministeriële regeling waarin een aantal uitzonderingen op de inkomenstoets worden genoemd. De toelichting op het voorstel toevoegen aan de artikelsgewijze toelichting.

Huidige tekst

Artikel 2.2.3 Eisen voor verlening huisvestingsvergunning

1. Burgemeester en wethouders verlenen de huisvestingsvergunning, indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
   (…)
c. het inkomen is maximaal de inkomensgrens van de doelgroep, € 36.165 (peildatum 1 januari 2017)

…

2. Het in lid 1 c. genoemde inkomen is niet van toepassing op urgenten met een volkshuisvestelijke indicatie, maatschappelijke indicatie en statushouders.

Aanvullen

2. Het in lid 1 c. genoemde inkomen is niet van toepassing op urgenten met een volkshuisvestelijke indicatie, maatschappelijke indicatie en woningzoekenden die uitgezonderd zijn van de inkomenstoets zoals vermeld in Regeling toegelaten instellingen volkshuisvesting 2015, bijlage 1A.

Toelichting toevoegen aan artikelsgewijze toelichting bij artikel 2.2.3, lid 2

Voor bepaalde huishoudens wordt een uitzondering gemaakt op de inkomenstoets die bepalend is toegang tot sociale huurwoningen. Eén van deze uitzondering betreft de statushouders die al waren opgenomen in lid 2 als uitzondering. Voornaamste aanvulling zijn de huishoudens met een bepaalde zorgindicatie, namelijk als er:

- recht is op verpleging en verzorging van ten minste 10 uur zorg per week gedurende ten minste een jaar (o.g.v. de zorgverzekering), óf
- sprake is van een indicatie voor verblijf (o.g.v. de Wet langdurige zorg), óf
- sprake is van een indicatie voor ADL-assistentie (o.g.v. de Wet langdurige zorg).

Een ruimere omschrijving wordt gegeven in de 'Regeling toegelaten instellingen volkshuisvesting, bijlage 1A'

III. Intrekken huisvestingsvergunning

Voorstel: Toevoegen sub c. aan Artikel 2.2.5 Intrekking, lid 1

Huidige tekst

Artikel 2.2.5 Intrekking

1. Burgemeester en wethouders kunnen een huisvestingsvergunning intrekken, indien:
   a. de vergunninghouder de erin vermelde woonruimte niet binnen de door burgemeester en wethouders bij de verlening van de vergunning gestelde termijn in gebruik heeft genomen;
   b. de vergunning is verleend op grond van door de vergunninghouder verstrekte gegevens, waarvan deze wist of redelijkerwijs kon vermoeden dat zij onjuist of onvolledig waren.

Toevoegen aan lid 1, sub c.

   c. ernstig gevaar bestaat dat de vergunning mede zal worden gebruikt om:
      - uit gepleegde strafbare feiten verkregen of te verkrijgen, op geld waardeerbare voordelen te benutten, of
      - strafbare feiten te plegen.

Toelichting

In artikel 18, lid 2, van de Huisvestingswet staat deze derde grond ook genoemd om een huisvestingsvergunning in te trekken. In onze huidige verordening staan alleen de eerste twee gronden uit artikel 18, lid 1 sub a en sub b.

IV. Behoud inschrijfduur bij een tijdelijk contract

Voorstel: Toevoegen artikel 2.3.1 Register van woningzoekenden lid 1e, betreft vervallen van een inschrijving met uitzondering van een tijdelijk huurcontract.

Huidige tekst

Paragraaf 2.3 Inschrijving woningzoekenden

Artikel 2.3.1 Register van woningzoekenden

1 Ter bevordering van een doelmatige verdeling van ter beschikking gekomen woonruimte:

a. dragen de woningcorporaties in de woningmarktregio zorg voor het aanleggen en bijhouden van een register van woningzoekenden die in aanmerking willen komen voor de woonruimte;
b. stellen de woningcorporaties in de woningmarktregio regels op over de wijze van inschrijving, registratie van gegevens en einde van de inschrijving;
c. ontvangt de woningzoekende een bewijs van inschrijving en
d. kan een woningzoekende een beroep doen op een regionale klachtencommissie.

Toevoegen sub e.

…

c. ontvangt de woningzoekende een bewijs van inschrijving ~~en~~ ;
d. kan een woningzoekende een beroep doen op een regionale klachtencommissie en
e. wordt een inschrijving beëindigd als de woningzoekende via het toewijzingssysteem woonruimte krijgt toegewezen, met uitzondering van een tijdelijk huurcontract.

Toelichting**:**

In de huisvestingswet is vanaf 1 juli 2016 bepaald dat een inschrijving in ieder geval niet vervalt bij een tijdelijk contract voor jongeren (artikel 11a van de Huisvestingwet). Echter, een tijdelijk contract kan een woningcorporatie ook afgeven in een aantal bijzondere situaties. De tijdelijkheid is gesteld op maximaal twee jaar. Behoud van inschrijfduur bespoedigd de verdere doorstroming. Meer informatie over een tijdelijk huurcontract is te vinden op www.woonbond.nl/../tijdelijk-contract-woning en voor de betreffende wet "wet doorstroming huurmarkt 2015" van 14 april 2016.

V. Relatie beëindiging

Voorstel: aanpassen artikel 2.5.1 urgent woningzoekenden, lid 3bA sociale indicatie, b. relatiebeëindiging

Huidige tekst

Artikel 2.5.1 Urgent woningzoekenden, lid 3bA Sociale indicatie, b. relatiebeëindiging

b. Relatiebeëindiging

In geval van relatiebeëindiging, waaronder begrepen: echtscheiding, verbreking geregistreerd partnerschap, verbreking samenlevingscontract en beëindiging samenwoning zonder overeenkomst wordt slechts urgentie verleend, wanneer:

- de partners gedurende minimaal twee aaneengesloten jaren samen op één adres wo(o)n(d)en en tot minimaal drie maanden voor de aanvraagdatum werd samengewoond; en
- er minimaal één minderjarig kind in het geding is; en
- geen van de partners door middel van overname van de huurovereenkomst of de hypotheek, dan wel op andere wijze in de woningbehoefte kan of had kunnen voorzien

Aanpassen derde -

b. Relatiebeëindiging

In geval van relatiebeëindiging, (…) urgentie verleend, wanneer:

- …
- …
- geen van de ouders en/of verzorgers op enigerlei wijze in de woningbehoefte van de minderjarige kinderen kan of had kunnen voorzien.

Toelichting

De begrippen ouders en/of verzorgers zijn omvattender dan 'partners'. Hierdoor kan ook de biologische ouder, zelfs als deze niet meer betrokken is bij de betreffende relatieverbreking, verantwoordelijk worden gesteld voor de woningbehoefte. Daarnaast wordt met de wijziging ook de term 'enigerlei wijze' toegepast om discussie te voorkomen dat alleen wordt gekeken naar overname van de huidige woning.

VI. mantelzorg

Voorstel: aanpassen artikel 2.5.1 lid 3b C. Mantelzorgindicatie ter verduidelijking.

Huidige tekst aanpassen

Artikel 2.5.1 Urgent woningzoekenden lid 3b

C. Mantelzorgindicatie

1.a. (…)

b. de aanvrager ~~degenen die mantelzorg verleent / ontvangt~~ dient ingeschreven te staan als woningzoekende;

c. de aanvrager ~~degenen die mantelzorg verleent / ontvangt~~ heeft in de huidige woonsituatie geen huurschulden en heeft geen overlast veroorzaakt;

d. …

Toelichting

Tekstaanpassing is ter verduidelijking.

VII. Maatschappelijke indicatie: huiselijk geweld

Voorstel: aanpassen artikel 2.5.1 Urgent woningzoekenden, lid 3bE Maatschappelijke indicatie

Huidige tekst

Artikel 2.5.1 Urgent woningzoekenden, lid 3bE Maatschappelijke indicatie

E. Maatschappelijke indicatie

1. Woningzoekenden die dringend woonruimte nodig hebben omdat zij verblijven in een van gemeentewege erkend opvangtehuis in de woningmarktregio of uit een van gemeentewege erkende hulp- en dienstverleningsinstellingen in de woningmarktregio, over wie met betrekking tot de doorstroming naar zelfstandige woonruimte in regionaal of lokaal verband afspraken zijn gemaakt, kunnen in aanmerking komen voor een urgentie. Onder deze cliënten worden in ieder geval verstaan vrouwen die vanwege huiselijk geweld tijdelijk zijn opgenomen in een "Blijf van mijn lijf" huis.
2. Burgemeester en wethouders kunnen afspraken maken met instellingen over een jaarlijks contingent voordrachten voor doorstroming. De afspraken maken onderdeel uit van de huisvestingsverordening.

Wijzigen in twee categorieën, lid toevoegen en nummering aanpassen (lid 2 wordt lid 3)

1. Huiselijk geweld: woningzoekenden die verblijven in een voorziening voor tijdelijke opvang van personen die in verband met problemen van relationele aard of geweld hun woonruimte hebben verlaten, kunnen in aanmerking komen voor een urgentie.
2. Uitstroom hulp-en dienstverleningsinstelling: woningzoekenden die dringend (…) voor een urgentie. ~~Onder deze cliënten worden in ieder geval verstaan vrouwen die vanwege huiselijk geweld tijdelijk zijn opgenomen in een "Blijf van mijn lijf" huis~~
3. Burgemeester en wethouders kunnen afspraken maken met instellingen over een jaarlijks contingent voordrachten voor doorstroming. De afspraken maken onderdeel uit van de huisvestingsverordening.

Toelichting

In de verordening staat de bepaling dat de indicatie huiselijk geweld is beperkt tot de woningmarktregio. In artikel 16 van de Wet staat vermeld dat een bindingseis niet is toegestaan. Dit heeft geen betrekking op de

uitstroom hulp- en dienstverlening. In het voorstel wordt daarom voor beide indicaties een tekst opgenomen. In de tekst voor huiselijk geweld wordt geen bindingseis meer gesteld en is verder de omschrijving van huiselijk geweld overgenomen. Zie ook artikel 16 van de Wet.

VIII. Statushouders

Voorstel: Toevoegen aan artikel 2.5.1, lid 3bF Statushouders, mogelijkheid voor bemiddeling na tijdelijke huisvesting.

Toevoegen aan tekst en nummeren.

Artikel 2.5.1, lid 3bF

F. Indicatie statushouders

1. Op grond van de landelijke taakstelling van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties huisvest de gemeente statushouders.
2. Toewijzing vindt plaats via bemiddeling. Ook na een tijdelijke huisvesting kan toewijzing via bemiddeling plaatsvinden.

Toelichting

Voor de huisvesting van statushouders is tijdelijke huisvesting een oplossing. Uiteindelijk zal het betreffende huishouden ook door moeten stromen. Als dit nog niet op eigen kracht kan, bijvoorbeeld omdat er nog te weinig tijd is verstreken voor het opbouwen van voldoende inschrijfduur, kan een gemeente bemiddelen.

IX. Aanvraag urgentie

Voorstel: aanpassen Artikel 2.5.2 Aanvraag en besluitvorming tot urgentie

Toevoegen en het lid splitsen in sub a. en b.

Artikel 2.5.2

3. a. Een aanvraag kan slechts voor één indicatiegrond tegelijk worden ingediend.
   b. Een aanvraag om toekenning van een indicatie voor urgentie waarover in het verleden reeds is beslist, wordt alleen dan in behandeling genomen indien er sprake is van gewijzigde feiten en omstandigheden.

Toelichting

Het is onwenselijk als iemand voor meerdere urgentiegronden tegelijkertijd aanvragen heeft lopen. Het is juridisch wel mogelijk dat iemand na afwijzing van de ene urgentiegrond een aanvraag mag indienen voor een andere urgentiegrond.

Het opsplitsten van lid 3 in sub a. en b. is om aan te geven dat het om twee verschillende regels gaat.

Regionale afstemming

De voorstellen zijn afgestemd op 15 maart 2017 aan de Bestuurstafel Wonen woningmarktregio Utrecht. Met de voorstellen is door de wethouders ingestemd evenals met het besluitvormingsproces van college naar de raden met als beoogde ingangsdatum 1 juli 2017.

Communicatie

Communicatie naar woningzoekenden voor deze aanpassingen is niet nodig. De aanpassingen hebben geen directe invloed op het systeem van WoningNet.

Financiën

De aanpassingen hebben geen financiële consequenties voor de gemeenten.

De raad van de gemeente Utrecht;
BESLUIT
vast te stellen de volgende

HUISVESTINGSVERORDENING REGIO UTRECHT 2015

AANGEPAST PER 1 JULI 2017

GEMEENTE UTRECHT

WONINGMARKT REGIO UTRECHT

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1 ALGEMEEN 3

HOOFDSTUK 2 VERDELING VAN WOONRUIMTE 7

Paragraaf 2.1 Werkingsgebied 7

Paragraaf 2.2 Huisvestingsvergunning 7

Paragraaf 2.3 Inschrijving woningzoekenden 9

Paragraaf 2.4 Voorrang toewijzing huurwoningen 10

Paragraaf 2.5 Urgentie 13

Paragraaf 2.6 Systeem voor de verdeling van woonruimte 17

HOOFDSTUK 3 GEMEENTELIJK WOONBELEID 21

HOOFDSTUK 4 WIJZIGING SAMENSTELLING VAN DE WOONRUIMTEVOORRAAD 22

HOOFDSTUK 5 SLOTBEPALINGEN 26

BIJLAGE 1 ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING 28

BIJLAGE 2 TABEL BESTUURLIJKE BOETE 41

BIJLAGE 3 WIJZIGINGEN 42

HOOFDSTUK 1 ALGEMEEN

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

1.	Aanbodmodel:	Het selecteren van een kandidaat uit de ingekomen reacties van woningzoekenden op een in een advertentiemedium ter toewijzing aangeboden woonruimte.
2.	Advertentiemedium:	Een uitgave per verhuurder dan wel een groep van verhuurders waarin voor toewijzing beschikbare woonruimten wordt aangeboden.
3.	Bemiddeling:	Buiten het aanbodmodel of lotingmodel om woonruimte toewijzen aan een woningzoekende.
4.	Bereidverklaring:	Schriftelijke verklaring van de eigenaar, dat hij bereid is woonruimte aan de aanvrager van de huisvestingsvergunning in gebruik te geven.
5.	Burgemeester en wethouders:	Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht.
6.	Doorstromer:	Een woningzoekende die als hoofdhuurder daadwerkelijk en rechtmatig in de woningmarktregio een zelfstandige huurwoning bewoont en na verhuizing leeg achterlaat. De maandhuur mag bij inschrijving niet meer bedragen dan de maximale huurprijsgrens als bedoeld in artikel 1.1, lid 15.
7.	Echte dienstwoning:	Een woning die noodzakelijkerwijs gebruikt wordt met het oog op de arbeidsovereenkomst.
8.	Economische binding:	Een woningzoekende is economisch gebonden als bedoeld in artikel 14 lid 3 van de Wet.
9.	Eigen toegang:	Elke deur die direct toegang geeft tot de woning bereikbaar via de straatzijde dan wel vanuit een gemeenschappelijke verkeersruimte en die voorzien is van een van gemeentewege verleend huisnummer.
10.	Eigenaar:	Degene die bevoegd is tot het in gebruik geven van een woonruimte of een gebouw.
11.	Huishouden:	Een alleenstaande, of twee of meer personen die een duurzame gemeenschappelijke huishouding voeren of willen gaan voeren.
12.	Huisvestingsvergunning:	Een vergunning als bedoeld in artikel 8, eerste lid van de Wet.
13.	Huurprijs:	De prijs die bij huur en verhuur is verschuldigd voor het enkele gebruik van een woonruimte of standplaats, uitgedrukt in een bedrag per maand.
14.	Huurprijsgrens:	Liberalisatiegrens.
15.	Ingezetene:	Degene die in de Basisregistratie Personen van één van de gemeenten in de woningmarktregio is opgenomen en daar tenminste één jaar feitelijk en rechtmatig hoofdverblijf heeft in een woonruimte, die volgens het bestemmingsplan is aangewezen of bestemd voor permanente bewoning.
16.	Inkomen:	Gezamenlijke verzamelinkomens als bedoeld in artikel 2.18 van de Wet op de inkomstenbelasting 2001 van de aanvragers van een huisvestingsvergunning voor een bij huisvestingsverordening aangewezen woonruimte, met uitzondering van kinderen in de zin van artikel 4 van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen, met dien verstande dat in het eerste lid van dat artikel voor 'belanghebbende' telkens wordt gelezen 'aanvrager'.
17.	Inkomensgrens van de doelgroep	De grens van de doelgroep volgens de Regeling Toegelaten Instellingen Volkshuisvesting (RTIV). De inkomensgrens wordt jaarlijks aangepast.

18. Inschrijfduur	De tijd die verstreken is na de daadwerkelijke inschrijving van een woningzoekende in het register van woningzoekenden.
19. Inwoning:	Het bewonen van een woonruimte welke deel uitmaakt van een woonruimte die door een ander huishouden in gebruik is genomen.
20. Kamer:	Elke afzonderlijke ruimte in een woning geschikt voor woon- en slaapruimte met een oppervlakte van tenminste 5 m2.
21. Koopprijs:	De prijs die voor de enkele koop van een woonruimte daadwerkelijk is of zal worden betaald of de WOZ-waarde op 1 januari, jaar van vergunningaanvraag.
22. Koopprijsgrens:	Maximale koopprijs is €305.000,- (prijspeil 2015)
23. Laatste Kansbeleid:	Regels met betrekking tot woningzoekenden die vanwege wanbetaling of ernstige inbreuk op het woongenot van omwonenden, na een gerechtelijke uitspraak uit hun woning zijn gezet of worden gezet en nog een laatste kans krijgen.
24. Liberalisatiegrens:	De maximale huur, waarbij nog recht op huurtoeslag bestaat, conform de huurprijs in artikel 13 van de Wet op de huurtoeslag.
25. Lokaal woningzoekenden	- Woningzoekenden met een maatschappelijke of economische binding aan het omschreven gebied in hoofdstuk 3, gemeentelijk woonbeleid, lid 3 en - woningzoekenden die de afgelopen drie jaren in verband met studie tijdelijk elders ingeschreven zijn of zijn geweest, maar voorafgaand wel tenminste drie jaar ingeschreven hebben gestaan op een adres in het gebied zoals omschreven.
26. Lotingmodel:	De kandidaat voor de aangeboden woonruimte wordt door middel van loting bepaald.
27. Maatschappelijke binding:	De binding van een persoon aan de woningmarktregio, daarin gelegen dat die persoon een redelijk met de plaatselijke samenleving verband houdend belang heeft zich in dit gebied te vestigen, met dien verstande dat een maatschappelijke binding in elk geval wordt aangenomen ten aanzien van: - personen die tenminste drie jaar onafgebroken ingezetenen zijn in de woningmarktregio, dan wel gedurende de voorgaande tien jaar tenminste zes jaar onafgebroken ingezetenen zijn geweest van de woningmarktregio en - personen die een dagopleiding volgen gedurende ten minste negentien uur per week aan een, in de woningmarktregio gevestigde en erkende instelling voor dagonderwijs.
28. Mantelzorg:	Hulp ten behoeve van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen, opvang, jeugdhulp, het opvoeden en opgroeien van jeugdigen en zorg en overige diensten als bedoeld in de Zorgverzekeringswet, die rechtstreeks voortvloeit uit een tussen personen bestaande sociale relatie en die niet wordt verleend in het kader van een hulpverlenend beroep (artikel 1.1.1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015).
29. Onttrekken	Het geheel of gedeeltelijk onttrekken van woonruimte in een pand waardoor de woonruimte die overblijft niet langer geschikt is voor bewoning door een huishouden van dezelfde omvang als waarvoor deze zonder deze onttrekking geschikt is.
30. Onzelfstandige woonruimte:	Woonruimte die niet voldoet aan de begripsbepaling zelfstandige woonruimte.

31. Overige woningzoekenden: Alle woningzoekenden die niet als doorstromer kunnen worden aangemerkt.
32. Rekenhuur: De rekenhuur zoals is bedoeld in artikel 5 van de Wet op de huurtoeslag.
33. Splitsingsvergunning: Een vergunning als bedoeld in artikel 22 van de Wet.
34. Standplaats: Een kavel, bestemd voor het plaatsen van een woonwagen, waarop voorzieningen aanwezig zijn die op het leidingnet van de openbare nutsbedrijven, andere instellingen of van gemeenten kunnen worden aangesloten.
35. Starter: Een woningzoekende die op de dag dat het woningaanbod wordt gepubliceerd geen zelfstandige woonruimte bewoont die hij of zij achterlaat voor verkoop of verhuur.
36. Statushouder: Vreemdeling die in Nederland een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd heeft aangevraagd en als gevolg daarvan een verblijfsvergunning heeft ontvangen als bedoeld in artikel 8, onderdeel a, b, c, of d, van de Vreemdelingenwet 2000.
37. Student Woningzoekende die een voltijdsdopleiding volgt aan een instelling voor middelbaar- of hoger beroepsonderwijs of universitair onderwijs of deze opleiding niet langer dan 2 jaar geleden heeft afgerond en niet ouder is dan 30 jaar.
38. Studentenwoning Woonruimte met een vloeroppervlakte van 12m2 tot 45 m2, bestemd voor studenten en verhuurd met een campuscontract of verhuurd door een toegelaten instelling.
39. Toewijzingssysteem: Het selecteren van een kandidaat voor ter verdeling beschikbare woonruimte via een aanbodmodel of via lotingmodel of via bemiddeling.
40. Vloeroppervlakte De gebruiksoppervlakte als bedoeld in NEN 2580.
41. Vergunning wijziging woonruimtevoorraad: Een vergunning als bedoeld in artikel 21 van de Wet.
42. Wet: De Huisvestingswet 2014.
43. Wezenlijke voorzieningen: Douche- en/of badruimte, toilet en keuken.
44. Woningmarktregio: Gebied dat vanuit het oogpunt van het functioneren van de woningmarkt als een geheel wordt beschouwd, bestaande uit de gemeenten Lopik, Montfoort, Oudewater, De Ronde Venen, Woerden, De Bilt, Bunnik, Houten, IJsselstein, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Utrecht, Vianen, Zeist, Utrechtse Heuvelrug en Wijk bij Duurstede.
45. Woningtypen: Deze verordening maakt onderscheid in de volgende woningtypen:
    - nultredenwoningen: woningen die zonder trap bereikbaar zijn evenals de wezenlijke voorzieningen, geschikt voor personen van 65 en ouder en voor personen met een functiebeperking. Deze categorie kan worden verbijzonderd naar de volgende drie typen woningen:
        - gelijkvloerse woningen
        - rollatorwoningen
        - rolstoeltoegankelijke woningen;
    - woningen met zorgvoorzieningen (aanleunwoningen/beschutte woningen): zelfstandige woningen waarbij gebruik gemaakt wordt van faciliteiten van zorgverlenende instellingen;
    - woningen voor minder validen: ingrijpend aangepaste woningen die naar hun aard bestemd zijn voor bewoning door een minder valide persoon;
    - jongerenwoningen: woningen voor alleenstaanden en tweepersoonshuishoudens met name bedoeld voor de

leeftijdscategorie van 18 tot 23 jaar of 18 tot 30 jaar;
- wisselwoningen: woningen die ten behoeve van tijdelijke bewoning worden aangeboden aan personen die door ingrijpende verbetering of sloop/nieuwbouw de huidige woning moeten verlaten, maar na voltooiing van de werken kunnen terugkeren;
- plankwoningen: woningen die op de nominatie staan ingrijpend te worden verbeterd dan wel te worden gesloopt en voor tijdelijke huisvesting in gebruik kunnen worden gegeven;
- eengezinswoning;
- appartement - parterre;
- appartement vanaf 1e verdieping (met/zonder lift);
- bovenwoning;
- benedenwoning;
- maisonnette, verder te onderscheiden in een ondermaisonnette (vanaf begane grond) of bovenmaisonnette (vanaf 1e verdieping).

46. Woningzoekenden — Huishoudens ingeschreven in het woningzoekendenregister.
47. Woongroep: — Het bewonen van een zelfstandige woonruimte door een groep huishoudens die geen gemeenschappelijke huishouding voeren, geen onderlinge huurrelatie hebben, maar wel op basis van eigen initiatief kiezen om samen te wonen.
48. Woonruimte: — Besloten ruimte die, al dan niet tezamen met een of meer andere ruimten, bestemd of geschikt is voor bewoning door een huishouden; onder het begrip woonruimte wordt mede begrepen een standplaats voor een woonwagen.
49. Woonvorming — Woonruimte verbouwen tot twee of meer woonruimten voor verhuur.
50. Zelfstandige woonruimte: — Woonruimte met een eigen toegang, die door een huishouden kan worden bewoond zonder dat het huishouden daarbij afhankelijk is van wezenlijke voorzieningen.
51. Zoekprofiel: — Een beschrijving van de woningtypen, woninggrootte en locatie waarvoor een urgent woningzoekende met voorrang in aanmerking kan komen.

HOOFDSTUK 2 VERDELING VAN WOONRUIMTE

Paragraaf 2.1 Werkingsgebied

Artikel 2.1.1 Huurprijsgrens

1. Het bepaalde in dit hoofdstuk is uitsluitend van toepassing op zelfstandige woonruimte met een huurprijs tot en met de liberalisatiegrens.

2. Dit hoofdstuk geldt niet voor:
   a. woonruimte als bedoeld in artikel 15, eerste lid, onder a tot en met c, van de Leegstandwet, waarvoor een vergunning is afgegeven;
   b. onzelfstandige woonruimte;
   c. woonschepen;
   d. ligplaatsen voor woonschepen en
   e. zelfstandige studentenwoningen.

Paragraaf 2.2 Huisvestingsvergunning

Artikel 2.2.1 Vergunningsvereiste

1. Het is verboden zonder een huisvestingsvergunning een woonruimte, aangewezen in artikel 2.1.1, in gebruik te nemen voor bewoning.

2. Het is verboden de in het vorige lid bedoelde woonruimte voor bewoning in gebruik te geven aan een huishouden dat niet beschikt over een huisvestingsvergunning.

Artikel 2.2.2 Aanvragen van een huisvestingsvergunning

1. De aanvraag voor een huisvestingsvergunning wordt ingediend bij burgemeester en wethouders via een daartoe bestemd formulier.

2. De aanvraag wordt ingediend samen met:
   a. een kopie van het huurcontract of een bereidverklaring van de verhuurder en
   b. inkomensgegevens van alle leden van het huishouden, met uitzondering van inwonende kinderen, pleegkinderen en kleinkinderen.

3. Burgemeester en wethouders kunnen het overleggen van andere bescheiden verlangen, die zij voor de beoordeling van de aanvraag nodig achten.

4. Op of bij de huisvestingsvergunning vermelden burgemeester en wethouders de volgende informatie:
   a. aan wie de vergunning wordt verleend;
   b. voor welke woonruimte de vergunning wordt verleend;
   c. binnen welke termijn van de vergunning gebruik moet zijn gemaakt en
   d. het aantal personen dat de woonruimte in gebruik neemt.

Artikel 2.2.3 Eisen voor verlening huisvestingsvergunning

1. Burgemeester en wethouders verlenen de huisvestingsvergunning, indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
   a. tenminste één van de leden van het huishouden is 18 jaar of ouder;
   b. de leden van het huishouden bezitten de Nederlandse nationaliteit of verblijven hier rechtmatig;
   c. het inkomen is maximaal de inkomensgrens van de doelgroep, € 36.165 (peildatum 1 januari 2017) en
   d. in oplopende volgorde:
      1e. bij toewijzing de voorrangsregels toegepast zijn volgens paragraaf 2.4 en
      2e. er geen andere gegadigde is die bij toepassing van de voorrangsregels eerder voor de woonruimte in aanmerking zou moeten komen.

2. Het in lid 1 c. genoemde inkomen is niet van toepassing op urgenten met een volkshuisvestelijke indicatie, maatschappelijke indicatie en woningzoekenden die uitgezonderd zijn van de inkomenstoets zoals vermeld in Regeling toegelaten instellingen volkshuisvesting 2015, bijlage 1A.

3. In afwijking van lid 1 kan voor huurwoningen met een huurprijs vanaf € 635,05 een huisvestingsvergunning worden verleend aan huishoudens met een inkomen tot € 46.263 (peildatum 1 januari2017).

4. De in het lid 1 en lid 3 genoemde huurprijs en inkomens worden jaarlijks per 1 januari aangepast.

Artikel 2.2.4 Vruchteloze aanbieding

1. Een huisvestingsvergunning wordt voorts aan iedere aanvrager verleend indien de woonruimte door de eigenaar gedurende een termijn van tenminste drie maanden, gerekend vanaf de datum waarop de eerste advertentie als bedoeld in lid drie, is verschenen, zonder resultaat is aangeboden aan woningzoekenden die krachtens het bepaalde in artikel 2.2.3 voor die woonruimte in aanmerking komen en de eigenaar heeft voldaan aan de in de overige in dit artikel gestelde voorwaarden.

2. De woonruimte moet zijn aangeboden tegen een redelijke huurprijs, in overeenstemming met het bepaalde in artikel 17, eerst lid van de Wet.

3. Het aanbieden dient, met inachtneming van het bepaalde in het eerste lid, tenminste driemaal (eenmaal per maand) te geschieden via advertenties in een regionaal of lokaal advertentiemedium.

4. Als de eigenaar aan burgemeester en wethouders aannemelijk kan maken dat hij de woonruimte op andere, gelijkwaardige wijze vruchteloos heeft aangeboden aan de in het eerste lid genoemde woningzoekenden, wordt eveneens toepassing gegeven aan het in het eerste lid bepaalde.

Artikel 2.2.5 Intrekking

1. Burgemeester en wethouders kunnen een huisvestingsvergunning intrekken, indien:
   a. de vergunninghouder de erin vermelde woonruimte niet binnen de door burgemeester en wethouders bij de verlening van de vergunning gestelde termijn in gebruik heeft genomen;
   b. de vergunning is verleend op grond van door de vergunninghouder verstrekte gegevens, waarvan deze wist of redelijkerwijs kon vermoeden dat zij onjuist of onvolledig waren.
   c. ernstig gevaar bestaat dat de vergunning mede zal worden gebruikt om:
      - uit gepleegde strafbare feiten verkregen of te verkrijgen, op geld waardeerbare voordelen te benutten, of
      - strafbare feiten te plegen.

Paragraaf 2.3 Inschrijving woningzoekenden

Artikel 2.3.1 Register van woningzoekenden

1 Ter bevordering van een doelmatige verdeling van ter beschikking gekomen woonruimte:
   a. dragen de woningcorporaties in de woningmarktregio zorg voor het aanleggen en bijhouden van een register van woningzoekenden die in aanmerking willen komen voor de woonruimte;
   b. stellen de woningcorporaties in de woningmarktregio regels op over de wijze van inschrijving, registratie van gegevens en einde van de inschrijving;
   c. ontvangt de woningzoekende een bewijs van inschrijving;
   d. kan een woningzoekende een beroep doen op een regionale klachtencommissie en
   e. wordt een inschrijving beëindigd als de woningzoekende via het toewijzingssysteem woonruimte krijgt toegewezen, met uitzondering van een tijdelijk huurcontract.

2 In het register zoals genoemd in lid 1 worden op hun verzoek als woningzoekenden ingeschreven de huishoudens die voldoen aan de volgende eisen:
   a. tenminste één der leden is 18 jaar of ouder;
   b. de leden van het huishouden bezitten de Nederlandse nationaliteit of verblijven hier rechtmatig.

3. Indien vooraf door burgemeester en wethouders regels zijn opgesteld over het Laatste Kansbeleid kan een inschrijving als in lid 2 worden geweigerd, indien:
   a. het een moeilijk plaatsbare betreft die:
      - door een gerechtelijke uitspraak wegens wanbetaling uit een woning, van een aan het aanbodmodel als omschreven in artikel 2.6.1 deelnemende verhuurder, is of wordt gezet en
      - geen afbetalingsregeling, tegen gangbare voorwaarden rond de maximale afbetalingscapaciteit met de vorige verhuurder, is overeengekomen dan wel een dergelijke afbetalingsregeling niet nakomt.
   b. het een moeilijk plaatsbare betreft:
      - die door een gerechtelijke uitspraak is uitgezet, om reden van ernstige inbreuk op de veiligheid en het woongenot van omwonenden en
      - ernstig rekening moet worden gehouden met herhaling en
      - gebleken is dat, gegeven het risico van herhaling, binnen het bezit van de aan het aanbodmodel deelnemende verhuurders geen zodanige woonruimte beschikbaar is of komt, dat verdere inbreuk op het woongenot van omwonenden voorkomen kan worden;
   c. de weigering van het verzoek een periode van drie jaar bestrijkt.

4. a. Een verzoek als bedoeld in lid 2 kan worden geweigerd indien het huishouden een hoofdhuurder betreft waartegen burgemeester en wethouders een besluit heeft genomen tot ontruiming van een woning vanwege onrechtmatige bewoning.
   b. De weigering van het verzoek bestrijkt een periode van drie jaar.

Paragraaf 2.4 Voorrang toewijzing huurwoningen

Artikel 2.4.1 Voorrangregels Inkomen – huur

1. Bij het verlenen van een huisvestingsvergunning wordt voorrang gegeven aan huishoudens met inachtneming van tabel 1:

Tabel 1:

Leeftijd	Huishoudengrootte	Inkomen	Huurprijs
Tot pensioengerechtigde leeftijd	Eén persoon	Tot en met € 22.200	€ 592,55
	Twee personen	Tot en met € 30.150	€ 592,55
	Drie of meer personen	Tot en met € 30.150	€ 635,05
Vanaf pensioengerechtigde leeftijd	Eén persoon	Tot en met € 22.200	€ 592,55
	Twee personen	Tot en met € 30.175	€ 592,55
	Drie of meer personen	Tot en met € 30.175	€ 635,05

2. De in artikel 2.4.1, lid 1 gebruikte huur en inkomensgrenzen worden jaarlijks, per 1 januari aangepast volgens de wet op de huurtoeslag.

3. Indien noodzakelijk, om aan de vereisten van de Woningwet te voldoen, kan een woningcorporatie huishoudens met een inkomen tot de maximale inkomensgrenzen uitsluiten voor woonruimte vanaf de aftoppingsgrenzen.

4. In afwijking van tabel 1 kan de woonruimte direct passend worden aangeboden, in dergelijke gevallen vervalt de voorrang op inkomen.

Artikel 2.4.2 Voorrangregels gemeentelijk woonbeleid

1. Voor het verlenen van een huisvestingsvergunning kunnen burgemeester en wethouders voorrangregels instellen.

2. a. De voorrangregels hebben betrekking op:
   A. Bezettingsnorm
   B. Woningtype
   C. Doorstroming
   D. Binding
   E. Bijzondere doelgroepen
   b. De voorrangsregels worden toegepast met de navolgende voorwaarden:

A. **Bezettingsnorm**

1. Burgemeester en wethouders kunnen een voorrangsregel instellen voor de grootte van de woonruimte in verhouding tot het aantal personen, waarbij een gemeente kan kiezen uit twee opties:
   - Optie 1: Voorrang meerpersoonshuishoudens bij woonruimte met vier of meer kamers, met inachtneming van de volgende tabel:

Tabel Optie 1

	Kamers woonruimte	
Huishouden naar personen	3 of minder	4 of meer
2 of meer	n.v.t.	Voorrang
1 persoon	n.v.t.	n.v.t.

   - Optie 2: Voorrang huishoudensgrootte naar woningcategorie, kamers en woonoppervlakte, met inachtneming van de volgende tabel:

Tabel Optie 2:

		Huishouden naar personen in	
Woonruimte naar kamers	Oppervlakte	Eengezins-woningen	Meergezins-woningen
1 kamer	n.v.t.	1	n.v.t.
2	< 60 m2	1 of 2	n.v.t.
	> 60 m2	2	n.v.t.
3	< 60 m2	1 of meer	n.v.t.
	> 60 m2	2 of meer	n.v.t.
4	< 60 m2	1 of meer	n.v.t.
	> 60 m2	3 of meer	n.v.t.
5	< 80 m2	3 of meer	n.v.t.
	> 80 m2	5 of meer	5 of meer
6	< 80 m2	5 of meer	5 of meer
	> 80 m2	6 of meer	6 of meer
7	< 80 m2	6 of meer	6 of meer
	> 80 m2	7 of meer	7 of meer
8	< 80 m2	7 of meer	7 of meer
	> 80 m2	8 of meer	8 of meer

2. Wanneer er een op aantoonbare ervaringsgegevens gebaseerde noodzaak bestaat, kunnen burgemeester en wethouders afwijkende toelatingseisen stellen ten aanzien van de bezettingsnorm.

B. **Woningtype**

1. De volgende woningtypen kunnen met voorrang worden toegewezen aan de omschreven doelgroep:

Woningtype	Doelgroep
- Woningen met zorgvoorzieningen	Voorrang voor woningzoekenden die geïndiceerd zijn door een door burgemeester en wethouders te bepalen wijze.
- Nultredenwoningen	Voorrang voor woningzoekenden van 65 jaar en ouder, bij woonruimte die zonder trap bereikbaar is evenals de wezenlijke voorzieningen of die geïndiceerd zijn op een door burgemeester en wethouders te bepalen wijze.
- Woningen voor minder validen	Voorrang voor minder validen bij ingrijpend aangepaste woonruimte die naar hun aard bestemd is voor bewoning door een minder valide persoon.
- Jongerenwoningen	Voorrang voor jongeren bij woonruimte die passend is voor alleenstaanden en tweepersoonshuishoudens in de leeftijdscategorie van 18 tot 23 jaar of 18 tot 30 jaar.

2. Als de aanbieding van het woningtype bij de eerste advertentie niet leidt tot reacties van de doelgroep kan de betreffende woonruimte, na instemming van burgemeester en wethouders, maximaal tweemaal, opnieuw worden aangeboden voordat andere woningzoekenden in aanmerking komen.

C. **Doorstroming**

1. Burgemeester en wethouders kunnen een voorrangsregeling opstellen voor doorstromers.

2. Doorschuifregel
   a. Burgemeester en wethouders kunnen voorwaarden opstellen voor doorschuiven binnen een complex.
   b. De toepassing van de doorschuifregel is transparant.
   c. Een woningzoekende die gebruik maakt van de doorschuifregel mag geen wooncarrière maken. Er is bij de doorschuifregeling geen sprake van een wooncarrière als het woningtype en de woninggrootte gelijk is gebleven.
   d. In afwijking van lid c kunnen burgemeester en wethouders voorwaarden opstellen waarbij er geen wooncarrière is, als de woningzoekende een functiebeperking heeft en de beoogde woning hier beter passend voor is.

D. **Bindingsregel**

1. Burgemeester en wethouders kunnen een gebied omschrijven waar de bindingsregel van toepassing is.

2. Bij de bindingsregel zijn de volgende voorwaarden van toepassing:
   a. Voorrang voor lokaal woningzoekenden
   b. Met toepassing van de overige voorrangsregels is de volgorde van woningzoekende als volgt:
      1e.lokaal woningzoekende met urgentie
      2e.lokaal woningzoekende
      3e.niet – lokaal woningzoekende met urgentie
      4e.niet – lokaal woningzoekende
   c. In afwijking van lid b. kunnen burgemeester en wethouders, bij de volgorde in lid b na 1e woningzoekende, voorrang verlenen aan de niet-lokaal woningzoekende met een indicatie als het een woningtype betreft met zorgvoorzieningen of voor minder validen.
   d. De criteria eerste afgiftedatum bij urgenten en langste inschrijfduur bij de overige woningzoekenden, zijn bepalend voor de onderlinge volgorde.

E. **Bijzondere doelgroepen**

1. a. Burgemeester en wethouders omschrijven de beoogde doelgroep en stellen voorwaarden op.
   b. De bijzondere doelgroep ondervindt negatieve effecten van de schaarste waarmee ze zich onderscheiden van de andere woningzoekenden.
   c. Voorrang voor bijzondere doelgroepen is alleen van toepassing in de betreffende gemeente.

Paragraaf 2.5 Urgentie

Artikel 2.5.1 Urgent woningzoekenden

1. Voor het verlenen van een huisvestingsvergunning kunnen burgemeester en wethouders een - woningzoekende urgent verklaren, waarbij de volgende voorwaarden alle van toepassing zijn:
   a. de woningzoekende is ingezetene en
   b. de woningzoekende beschikt over zelfstandige woonruimte in de woningmarktregio en
   c. er is sprake van een bijzondere persoonlijke noodsituatie en
   d. de noodsituatie is ontstaan buiten eigen schuld en was door de woningzoekende niet te voorzien en
   e. de woningzoekende kan aantonen eerst zelf naar een oplossing te hebben gezocht en
   f. een verhuizing binnen zes maanden is noodzakelijk en
   g. de woningzoekende is aantoonbaar niet in staat om zelf binnen zes maanden voor passende huisvesting te zorgen en
   h. het inkomen is niet hoger dan het in artikel 2.2.3 lid 3 opgenomen inkomen van het huishouden.

2. De in het vorige lid gestelde voorwaarden:
   a. zijn niet van toepassing voor urgentie op grond van maatschappelijke indicatie, indicatie statushouders en gedupeerden aanbodsysteem.
   b. lid 1e. tot en met 1h. zijn niet van toepassing voor urgentie op grond van een volkshuisvestelijke indicatie.
   c. lid 1a. en 1b. zijn niet van toepassing voor urgentie op grond van een mantelzorgindicatie, waarbij de aanvrager van een mantelzorgindicatie wel beschikt over zelfstandige woonruimte.

3. a. Er zijn de volgende indicatiegronden voor urgentie:
      A. Sociale indicatie
         a. Dreigende dakloosheid buiten eigen schuld of toedoen
         b. Relatiebeëindiging
         c. Financiële omstandigheden
      B. Medische indicatie
      C. Mantelzorgindicatie
      D. Volkshuisvestelijke indicatie
      E. Maatschappelijke indicatie
         a. Huiselijk geweld
         b. Uitstroom hulp- en dienstverleningsinstelling.
      F. Statushouders
      G. Gedupeerden aanbodsysteem
   b. Een urgentie wordt verleend onder de navolgende genoemde bepalingen:

   A. **Sociale indicatie**

   Sociaal geïndiceerden zijn ingezetenen van de woningmarktregio die in verband met sociale problemen in combinatie met omstandigheden in de huidige in de woningmarktregio gelegen woning dringend op korte termijn een andere woning nodig hebben. Alleen onder de navolgende genoemde omstandigheden wordt een sociale indicatie verleend:

   a. Dreigende dakloosheid buiten eigen schuld of toedoen

   Degenen die buiten eigen schuld of toedoen hun woonruimte moeten verlaten kunnen uitsluitend in de volgende gevallen in aanmerking komen voor urgentie:
   - het onvoorzienbaar moeten verlaten van een echte dienstwoning, voor zover de werkgever de werknemer tot vrije oplevering heeft gedwongen of
   - het verlaten van woonruimte ten gevolge van een gerechtelijk (niet zijnde echtscheidings-) vonnis, voor zover dit niet door de betrokkene voorkomen had kunnen worden of
   - een calamiteit zoals brand of overstroming.

Het verzoek om sociale indicatie voor urgentie moet uiterlijk binnen een maand na het ontstaan van de dakloosheid buiten eigen schuld of toedoen worden gedaan.

b. Relatiebeëindiging

In geval van relatiebeëindiging, waaronder begrepen: echtscheiding, verbreking geregistreerd partnerschap, verbreking samenlevingscontract en beëindiging samenwoning zonder overeenkomst wordt slechts urgentie verleend, wanneer:

- de partners gedurende minimaal twee aaneengesloten jaren samen op één adres wo(o)n(d)en en tot minimaal drie maanden voor de aanvraagdatum werd samengewoond; en
- er minimaal één minderjarig kind in het geding is; en
- geen van de ouders en/of verzorgers op enigerlei wijze in de woningbehoefte kan of had kunnen voorzien

Wordt aan deze voorwaarden voldaan dan wordt één urgentie toegekend en wel aan de partner die voor meer dan de helft de zorg voor het/de minderjarig(e) kind(eren) draagt. Wordt de zorg gelijk verdeeld dan wordt de urgentie toegekend aan de partner met het laagste inkomen, tenzij de partners in overeenstemming met elkaar voor toekenning aan de andere partner kiezen.

Een urgentieaanvraag op grond van relatieverbreking kan worden ingediend:

- bij echtscheiding door een verzoek tot echtscheiding of uitspraak voorlopige voorzieningen, maar uiterlijk drie maanden nadat de rechter de echtscheiding uitsprak;
- bij een geregistreerd partnerschap op het moment dat partnerschap wordt beëindigd maar uiterlijk drie maanden daarna;
- bij een samenlevingscontract op het moment dat de ene partij het contract conform het daarin bepaalde opzegde, doch uiterlijk drie maanden daarna of
- bij een samenleving zonder contract op het moment dat de ene partij de ander door middel van een aangetekende brief kenbaar maakte de samenleving te willen beëindigen.

Bij het ontbreken van de in dit lid bepaalde documenten kan de aanvraag worden ingediend zodra, doch uiterlijk binnen drie maanden nadat de samenwoning daadwerkelijk heeft opgehouden te bestaan en dit ook door middel van het overleggen van een uittreksel van het gemeentelijke BRP (Basisregistratie Personen).

c. Financiële omstandigheden

Ingezetenen, die de zorg voor minderjarige kinderen hebben en bij wie de kinderen geregistreerd staan, die buiten eigen schuld financieel in zodanige problemen zijn geraakt dat zij de woonlasten niet meer op kunnen brengen, kunnen uitsluitend in aanmerking komen voor urgentie indien de betrokkene daadwerkelijk in aanmerking komt voor een uitkering uit een gemeentelijke regeling met daaraan verbonden de voorwaarde om te zien naar goedkopere woonruimte. De financiële problemen mogen niet direct het gevolg zijn van relatiebeëindiging.

B. **Medische indicatie**

1. Ingezetenen, die in een om medische redenen (fysiek/psychisch) onhoudbare woonsituatie verkeren en om die reden een indicatie voor andere woonruimte hebben ontvangen, kunnen in aanmerking komen voor urgentie. Datzelfde geldt voor ingezetenen die te maken hebben met een als gevolg van de woonsituatie zeer progressief ziektebeeld.
2. Indien in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) verhuizing wordt aanbevolen in verband met ergonomische beperkingen door ernstige fysieke belemmeringen, kan aan ingezetenen urgentie worden verleend, mits verhuizen naar oordeel van burgemeester en wethouders spoedeisend is en de goedkoopste adequate voorziening is.

C. **Mantelzorgindicatie**

1. Burgemeester en wethouders kunnen een urgentie verlenen aan mantelzorgverleners of mantelzorgontvangers. Hierbij zijn de volgende voorwaarden alle van toepassing:
   a. burgemeester en wethouders bepalen de zorgvraag en dat de zorgvraag kan worden beantwoord met mantelzorg;
   b. de aanvrager dient ingeschreven te staan als woningzoekende;
   c. de aanvrager heeft in de huidige woonsituatie geen huurschulden en heeft geen overlast veroorzaakt;
   d. de reisafstand tussen mantelzorg en mantelzorgontvanger is meer dan vijf kilometer en wordt na verhuizing minder dan vijf kilometer, gemeten volgens de kortst mogelijke route;
   e. er is sprake van langdurige zorg, dat wil zeggen dat de mantelzorg voor minimaal acht uur per week is, verdeeld over minimaal vier dagen per week en naar verwachting nog enkele jaren wordt verstrekt en
   f. per mantelzorgsituatie wordt eenmalig één urgentie afgegeven.

2. Overige bepalingen:
   a. de urgentie wordt uitsluitend verstrekt bij een positief advies van een door burgemeester en wethouders aan te wijzen instantie uit de huidige woongemeente van de mantelzorgontvanger en
   b. burgemeester en wethouders kunnen een afwegingskader opstellen voor de beoordeling.

D. Volkshuisvestelijke indicatie

1. Huurders en eigenaar-bewoners van woonruimte in de woningmarktregio die in het belang van de volkshuisvesting of ter uitvoering van openbare werken in het algemeen belang, gesloopt of ingrijpend verbeterd moeten worden, kunnen in aanmerking komen voor urgentie. Burgemeester en wethouders bepalen wanneer de urgentie wordt afgegeven.
2. Burgemeester en wethouders kunnen bij afgifte van de urgentie als hierboven bedoeld bepalen dat betrokken bewoners na voltooiing van de werken eenmalig een vooraf te bepalen passend aanbod krijgen tot terugkeer in het ingrijpend verbeterde of nieuwgebouwde complex.

E. Maatschappelijke indicatie

1. Huiselijk geweld: woningzoekenden die verblijven in een voorziening voor tijdelijke opvang van personen die in verband met problemen van relationele aard of geweld hun woonruimte hebben verlaten, kunnen in aanmerking komen voor een urgentie.
2. Uitstroom hulp-en dienstverleningsinstelling: woningzoekenden die dringend woonruimte nodig hebben omdat zij verblijven in een van gemeentewege erkend opvangtehuis in de woningmarktregio of uit een van gemeentewege erkende hulp- en dienstverleningsinstellingen in de woningmarktregio, over wie met betrekking tot de doorstroming naar zelfstandige woonruimte in regionaal of lokaal verband afspraken zijn gemaakt, kunnen in aanmerking komen voor een urgentie.
3. Burgemeester en wethouders kunnen afspraken maken met instellingen over een jaarlijks contingent voordrachten voor doorstroming. De afspraken maken onderdeel uit van de huisvestingsverordening.

F. Indicatie statushouders

1. Op grond van de landelijke taakstelling van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties huisvest de gemeente statushouders.
2. Toewijzing vindt plaats door middel van bemiddeling. Ook na een tijdelijke huisvesting kan toewijzing via bemiddeling plaatsvinden.

G. Indicatie gedupeerden aanbodsysteem

Burgemeester en wethouders kunnen een woningzoekende de indicatie gedupeerden aanbodsysteem toekennen. Voorwaarde bij deze indicatie is een positief advies van de regionale klachtencommissie.

Artikel 2.5.2 Aanvraag en besluitvorming tot urgentie

1. a. De woningzoekende die meent voor een sociale, medische of mantelzorgurgentie in aanmerking te komen, dient een schriftelijke aanvraag in bij burgemeester en wethouders van de gemeente waar de urgente woonsituatie is ontstaan of, bij mantelzorgindicatie, de gemeente waar de mantelzorg verleend gaat worden.
   b. De aanvraag dient in ieder geval een motivering te bevatten, waarin wordt vermeld:
      - de aard van de persoonlijke problematiek;
      - de relatie van deze problematiek met de huidige woonsituatie en
      - de argumentatie op grond waarvan verhuizing binnen een half jaar absoluut noodzakelijk is.
      - de argumentatie waarom de woningzoekende niet in staat is om binnen 6 maanden op andere wijze geschikte huisvesting te vinden.
   c. Bij een aanvraag om toekenning van de urgentie kunnen burgemeester en wethouders advies inwinnen bij een door hen aan te wijzen adviseur.

2. a. De aanvraag voor een volkshuisvestelijke indicatie voor urgentie kan uitsluitend schriftelijk door de eigenaar van de woonruimte bij burgemeester en wethouders worden ingediend.
   b. De aanvraag voor een maatschappelijke indicatie voor urgentie kan uitsluitend worden ingediend bij burgemeester en wethouders door een van gemeentewege erkend opvangtehuis in de woningmarktregio of een van gemeentewege erkende hulp- en dienstverleningsinstellingen in de woningmarktregio.

3. Een aanvraag kan slechts voor één indicatiegrond tegelijk worden ingediend. Een aanvraag om toekenning van een indicatie voor urgentie waarover in het verleden reeds is beslist, wordt alleen dan in behandeling genomen indien er sprake is van gewijzigde feiten en omstandigheden.

Artikel 2.5.3 Beperkte keuzemogelijkheid urgenten

1. Bij urgentieverlening stellen burgemeester en wethouders een zoekprofiel vast.

2. Urgent woningzoekenden met een sociale, medische, mantelzorg- of maatschappelijke indicatie, kunnen met hun status "urgent" uitsluitend reageren op het regionale aanbod van appartementen vanaf de 1e verdieping. In geval van een medische en mantelzorgindicatie kan hiervan worden afgeweken indien in het advies van de adviseur als bedoeld in artikel 2.5.2 lid 1c uitdrukkelijk een ander woningtype wordt geadviseerd.

3. Burgemeester en wethouders kunnen van het standaard regionale zoekprofiel als bedoeld in lid 2 afwijken, wanneer het belet dat de urgent woningzoekende lokaal een passende woonruimte krijgt toegewezen omdat in de lokale woningvoorraad bepaalde woningtypen ontbreken of naar verwachting niet binnen 6 maanden vrij voor verhuur komen en huisvesting in de woongemeente sociaal of maatschappelijk, noodzakelijk wordt geacht. In dit geval wordt door burgemeester en wethouders een tweede zoekprofiel vastgesteld, waarmee de urgent woningzoekende uitsluitend op het woningaanbod in de gemeente waar het probleem is ontstaan, kan reageren

4. Urgent woningzoekenden met een volkshuisvestelijke indicatie, kunnen met hun status "urgent" reageren op het regionale woningaanbod van woonruimte die qua woningtype vergelijkbaar zijn met de huidige woonruimte die gesloopt of ingrijpend verbeterd moet worden.

Artikel 2.5.4 Vervallen, verlengen en intrekken urgentie

1. De urgentieverklaring vervalt van rechtswege na een termijn van zes maanden na afgiftedatum.

2. Burgemeester en wethouders kunnen op verzoek van de aanvrager de urgentie met maximaal zes maanden verlengen indien er, binnen de termijn van zes maanden, aantoonbaar geen aanbod is geweest overeenkomstig het zoekprofiel.

3. Burgemeester en wethouders kunnen een urgentieverklaring intrekken, indien:
   a. niet langer aan de vereisten voor het verkrijgen van een urgentieverklaring wordt voldaan;
   b. de urgentieverklaring is verstrekt op grond van gegevens waarvan de woningzoekende wist of redelijkerwijs kon vermoeden dat zij onjuist of onvolledig waren;
   c. de urgente eenmaal een naar het oordeel van burgemeester en wethouders passende woonruimte in de regio heeft geweigerd.

4. Na het intrekken van een urgentieverklaring kan niet op grond van dezelfde omstandigheden opnieuw een urgentie worden aangevraagd.

Paragraaf 2.6 Systeem voor de verdeling van woonruimte

Artikel 2.6.1 Eén toewijzingssysteem

1. a. In de woningmarktregio wordt het aanbod van vrijkomende woonruimte van woningcorporaties verdeeld via één toewijzingssysteem.
   b. De woningcorporaties stellen gezamenlijk een toewijzingssysteem in en onderhouden het systeem.
   c. Het toewijzingssysteem voldoet in ieder geval aan de volgende eisen:
      - het is gebruiksvriendelijk en toegankelijk;
      - het biedt woningzoekenden de mogelijkheid hun belangstelling kenbaar te maken op het aanbod;
      - het informeert woningzoekenden op uniforme en transparante wijze over de geldende volgorde en
      - het informeert woningzoekenden op uniforme en transparante wijze over de voorwaarden waaraan zij moeten voldoen om in aanmerking te komen voor de woonruimte.
   d. Met het toewijzingssysteem kan woonruimte in ieder geval worden verdeeld met het aanbodmodel of het lotingmodel.

2. Het bepaalde in lid 1a. en 1b. is niet van toepassing op woningcorporaties met een woningvoorraad van minder dan 100 zelfstandige huurwoningen in de woningmarktregio.

3 Vrijkomende woonruimte van woningcorporaties wordt geplaatst in het advertentiemedium. Burgemeester en wethouders kunnen een uitzondering maken voor:
   a. woonruimte verdeeld via bemiddeling;
   b. wisselwoningen en plankwoningen ten behoeve van tijdelijke huisvesting;
   c. standplaatsen voor woonwagens;
   d. beheerdersbelang;
   e. woonruimte die als geheel met instemming van de eigenaar bestemd wordt of is voor bewoning door een woongroep;
   f. zelfstandige woonruimte die onderdeel uitmaakt van een groepswooncomplex, wat blijkt uit het gemeenschappelijk beheer van verblijfsruimte(n) en/of gemeenschappelijk gebruik van voorzieningen in het betreffende complex.

Artikel 2.6.2 Rangorde bij het aanbodmodel

1. a. Ter bepaling van de volgorde bij het aanbodmodel worden alle belangstellende woningzoekenden op datum van inschrijving gerangschikt. De woonruimte wordt voor verhuring aangeboden aan de woningzoekende met de langste inschrijfduur.
   b. Alvorens de volgorde te bepalen volgens a. wordt voorrang verleend met toepassing van de voorrangsregels in paragraaf 2.4.

2. a. Woningzoekenden met de status "urgent" hebben bij het aanbodmodel, in afwijking van het bepaalde onder 1a., voorrang boven alle andere kandidaten, indien de woonruimte past binnen het door burgemeester en wethouders voor de urgente vastgestelde zoekprofiel, de voorrangregels in paragraaf 2.4 en zij hebben gereageerd binnen de zoektermijn.
   b. De volgorde van toewijzing tussen urgenten wordt op basis van oudste datum van verlening van de urgentie.
   c. In afwijking van a, kunnen burgemeester en wethouders met instemming van de eigenaar van woonruimte, in het advertentiemedium woonruimte aanwijzen, waarop de status "urgent", niet geldig is.

3. Indien een advertentie tot een toewijzing leidt, wordt daarvan in het advertentiemedium binnen veertien dagen na ingangsdatum van het huurcontract mededeling gedaan.

Artikel 2.6.3 Toewijzingssysteem en gemeentelijke woonbeleid

1 Burgemeester en wethouders kunnen bijzondere regels instellen voor de verdeelsystematiek.

2 a. De regels hebben betrekking op:
   A. Lotingmodel
   B. Standplaatsen via woongroepmodel
   C. Beheerdersbelang
   D. Woongroepen
   E. Bemiddeling
   b. De navolgende voorwaarden zijn van toepassing:

A. **Lotingmodel**

1. a. Met instemming van burgemeester en wethouders kan maximaal 20% van het vrijkomende aanbod van sociale woonruimte in een gemeente via het lotingmodel worden verhuurd.
   b. Burgemeester en wethouders kunnen aanvullende voorwaarden stellen.

2. Bij het lotingssysteem zijn de voorrangsbepalingen uit paragraaf 2.4 niet van toepassing, met uitzondering van artikel 2.4.1, de voorrangsregel inkomen-huur en artikel 2.4.2 A bezettingsnorm.

3. De volgorde van de reacties bij het lotingmodel wordt aselect bepaald (door het computersysteem). Een woningzoekende kan per woning één reactie uitbrengen.

4. Indien een loting tot een toewijzing leidt, wordt daarvan in het advertentiemedium binnen veertien dagen na ingang van de contractueel overeengekomen ingangsdatum van het huurcontract mededeling gedaan.

B. **Standplaatsen via woongroepmodel met voordrachtsregeling**

1. Bij inschrijving voor een standplaats en voor overige woonruimte op een woonwagenlocatie, kunnen burgemeester en wethouders de volgende voorwaarden stellen:
   a. een wachtlijst hanteren, gebaseerd op het woongroepmodel met voordrachtsregeling;
   b. de wachtlijst wordt beheerd door de door burgemeester en wethouders aangewezen woningcorporatie/beheerder en
   c. inschrijven op deze wachtlijst kan alleen met een geldig inschrijfnummer van WoningNet;

2. Toewijzing bij het woongroepmodel met voordrachtregeling
   a. Voor de toewijzing van een vrijkomende standplaats is een aanvullende voorrangsvolgorde vastgesteld. Deze geldt voor de eerste inschrijvers met de langste inschrijfduur op de wachtlijst.

b. Het aantal eerste inschrijvers onder a. is afhankelijk van de grootte van de woonwagenlocatie en te bepalen door burgemeester en wethouders.

3. De rangvolgorde van de eerste inschrijvers, zoals bepaald in lid 2, op de wachtlijst wordt als volgt bepaald:
   a. voor huurstandplaatsen geldt dat kinderen of kleinkinderen van degene die de plaats huurde voordat deze leeg kwam, voorrang hebben. De regel dat het alleen om de eerste inschrijvers van de wachtlijst gaat, is hierbij niet van toepassing;
   b. de woningzoekende die een standplaats huurt op de betreffende woonwagenlocatie en wil doorschuiven naar een vrijkomende standplaats op dezelfde locatie, onder voorwaarde dat de eigen standplaats vrijkomt;
   c. een kind, inwonend bij familie in de eerste graad op de locatie waar een standplaats vrijkomt;
   d. woningzoekende die in de afgelopen tien jaar minimaal zes jaar aaneengesloten op de locatie heeft gewoond;
   e. woningzoekende die in de afgelopen tien jaar minimaal zes jaar aaneengesloten op een woonwagenlocatie elders in Nederland heeft gewoond;
   f. overige woningzoekenden. Op basis van inschrijfduur op de wachtlijst;
   g. voor lid a. tot e. geldt dat bij gelijke kandidaten, degene met de langste inschrijfduur op de wachtlijst voorrang heeft.

4. Een adviescommissie van bewoners van de betreffende woonwagenlocatie adviseert de woningcorporatie/beheerder over de toewijzing. Bij dit advies wordt de volgorde zoals in lid 3 aangehouden.

5. a. Burgemeester en wethouders behouden het recht om in te grijpen in het toewijzingsproces of af te wijken van deze regeling.
   b. Burgemeester en wethouders vragen de woningcorporatie dan wel de beheerder om advies als zij gebruik maakt van het bepaalde onder a.

6. Voor urgentie is de urgentieregeling uit paragraaf 2.5 van toepassing. Bij urgentieverzoeken kan de adviescommissie van bewoners dan wel van de betreffende woonwagenlocatie om advies worden gevraagd.

C. **Beheerdersbelang**

1. Beheerdersbelang is het belang van de woningcorporatie, de beheerder. Of er sprake is van een beheerdersbelang is primair ter beoordeling aan de woningcorporatie, maar ook andere instanties, inclusief burgemeester en wethouders, kunnen een beheerdersbelang herkennen en aankaarten bij de woningcorporatie.

2. Door toepassing te geven aan het beheerdersbelang kan een huurder met voorrang worden verhuisd.

3. Voorwaarden bij de toepassing van het beheerdersbelang zijn:
   a. er mag geen nadeel zijn voor het welzijn van de persoon in kwestie;
   b. het is niet mogelijk gebleken om de aanleiding, zoals de overlast, op een ander wijze adequaat te bestrijden;
   c. de woningcorporatie lost het probleem eerst binnen het eigen bezit op en vervolgens pas in andermans bezit.

4. Woningcorporaties rapporteren jaarlijks achteraf aan burgemeester en wethouders over de wijze waarop zij invulling hebben gegeven aan dit artikel. Daarbij wordt in elk geval aangegeven om welke aantallen het in het betreffende jaar gaat met een korte aanduiding van de aard van de problematiek. Burgemeester en wethouders kunnen desgewenst nadere informatie vragen.

D. **Woongroepen**

1. Burgemeester en wethouders kunnen een groep huurders aanmerken als woongroep.

2. a. Vrijkomende woonruimte binnen een woongroep wordt door de woongroep zelf toegewezen.
   b. Bij nieuwbouw van woonruimte voor een woongroep is er sprake van een initiatiefgroep waarvan de leden het recht van eerste bewoning krijgen.
   c. Bij de toewijzing zijn de eisen voor verlening van een huisvestingsvergunning uit artikel 2.2.3 van toepassing.

E. **Bemiddeling**

1. Burgemeester en wethouders kunnen door eenmalig aanbod bijzondere categorieën woningzoekenden en woningzoekenden met een indicatie urgent door bemiddeling medewerking verlenen bij het verkrijgen van woonruimte.

HOOFDSTUK 3 GEMEENTELIJK WOONBELEID

1. Burgemeester en wethouders kunnen ter uitvoering van deze verordening beleidsregels vaststellen ter bevordering van gemeentelijk woonbeleid.

2. De beleidsregels worden afgestemd met de gemeenten in de woningmarktregio.

3. Het gemeentelijke woonbeleid is vastgelegd in het Gemeentelijk woonbeleid gemeente Utrecht.

4. Burgemeester en wethouders kunnen een experimentregeling instellen. De experimentregeling moet aan de volgende voorwaarden voldoen:
   a. een experiment heeft een duidelijk omschreven en meetbaar beoogd effect;
   b. een experiment is tijdelijk en heeft een vooraf gesteld begin en eindpunt;
   c. de uitvoering van het experiment is duidelijk en transparant voor de woningzoekenden;
   d. de communicatie en verantwoording over het experiment vindt plaats in het regionale advertentiemedium;
   e. het experiment is van toepassing op maximaal 10% van het aanbod en
   f. het experiment wordt voor de start afgestemd met de gemeenten in de woningmarktregio.

HOOFDSTUK 4 WIJZIGING SAMENSTELLING VAN DE WOONRUIMTEVOORRAAD

Paragraaf 4.1 Vergunning voor onttrekking, samenvoeging, omzetting of woningvorming

Artikel 4.1.1 Werkingsgebied

Het bepaalde in deze paragraaf is van toepassing op gebouwen die woonruimten bevatten met een WOZ-waarde lager dan € 305.000 (prijspeil 2015).

Artikel 4.1.2 Vergunningplicht

Het is verboden om zonder vergunning van burgemeester en wethouders een woonruimte, aangewezen in artikel 4.1.1:

a. anders dan ten behoeve van de bewoning of het gebruik als kantoor of praktijkruimte door de eigenaar aan de bestemming tot bewoning te onttrekken;
b. anders dan ten behoeve van de bewoning of het gebruik als kantoor of praktijkruimte door de eigenaar aan de bestemming tot bewoning samen te voegen;
c. van zelfstandige in onzelfstandige woonruimte om te zetten;
d. te verbouwen tot twee of meer woonruimten.

Artikel 4.1.3 Aanvragen vergunning

1. De aanvraag voor een vergunning tot onttrekking, samenvoeging, omzetting of woningvorming wordt ingediend bij burgemeester en wethouders, via een daartoe door hen beschikbaar te stellen formulier. Burgemeester en wethouders vermelden op of bij het aanvraagformulier welke gegevens of stukken de aanvrager moet verstrekken met het oog op de beoordeling van de aanvraag.
2. In ieder geval moeten worden verstrekt:
    a. naam en adres van de eigenaar;
    b. de gronden waarop de aanvraag berust;
    c. gegevens over de huidige situatie:
        - adres van de woonruimte waarop de aanvraag betrekking heeft;
        - huur- of koopprijs;
        - aantal kamers;
        - gebruiksoppervlakte;
        - staat van onderhoud;
    d. gegevens over de beoogde situatie:
        - bestemming;
        - bouwtekening/bouwvergunning;
        - geluidsisolatieplan;
        - compensatievoorstel;
    e. gegevens bij voorgenomen samenvoeging:
        - verwachte huur- of koopprijs;
        - naam van de toekomstige bewoner(s);
        - omvang van het huishouden van de toekomstige bewoners en
        - schriftelijke verklaring van toestemming van de verhuurder.

Artikel 4.1.4 Weigeringsgronden

Een vergunning als bedoeld in artikel 4.1.2 kan worden geweigerd als:

a. naar het oordeel van burgemeester en wethouders het belang van behoud of samenstelling van de woonruimtevoorraad met het oog op schaarste en leefbaarheid groter is dan het met de onttrekking, samenvoeging, omzetting of woningvorming gediende belang;
b. het belang van behoud of samenstelling van de woonruimtevoorraad met het oog op schaarste en leefbaarheid niet voldoende kan worden gediend door het stellen van voorwaarden en voorschriften aan de vergunning;
c. niet wordt voldaan aan de leefbaarheidstoets als bedoeld in artikel 4.1.5;

d. de aanvrager niet bereid is financiële compensatie te betalen, en/of
e. vergunningverlening zou leiden tot strijdigheid met het bestemmingsplan, de beheersverordening, of met een omgevingsvergunning op grond waarvan afgeweken mag worden van het bestemmingsplan of de beheersverordening.

Artikel 4.1.5 Leefbaarheidstoets

De leefbaarheidstoets heeft betrekking op:
a. fysieke leefbaarheidseisen over onder andere:
- de gebruiksoppervlakte van de woonruimte en
- normen voor geluidsisolatie.

b. de leefbaarheid in de omgeving van het betreffende pand in algemene zin.

Artikel 4.1.6 Financiële compensatie

1. De financiële compensatie als bedoeld in artikel 4.1.4 onder d voor een onbeperkt geldende vergunning bestaat uit het betalen van onderstaande bedragen per vierkante meter (prijspeil 1 juli 2015):
   a. € 443 voor het geheel of gedeeltelijk onttrekken aan de woonbestemming van zelfstandige woonruimte;
   b. € 344 voor het geheel of gedeeltelijk onttrekken aan de woonbestemming van onzelfstandige woonruimte;
   c. € 241 voor het samenvoegen of omzetten van woonruimte.
2. Als een vergunning wordt verleend die in geldigheidsduur is beperkt, wordt per jaar 10% van het bedrag genoemd onder respectievelijk a, b of c betaald.
3. Het fonds dat door deze compensatiegelden wordt gevormd, kan uitsluitend in het kader van de volkshuisvesting worden aangewend.

Artikel 4.1.7 Voorwaarden en voorschriften

Aan het verlenen van een vergunning als bedoeld in artikel 4.1.2 kunnen door burgemeester en wethouders voorwaarden en voorschriften worden verbonden over onder andere:
a. de geldigheidsduur van de vergunning;
b. de periode waarbinnen van de vergunning gebruik gemaakt moet worden;
c. het betalen van financiële compensatie;
d. de leefbaarheid;
e. goed verhuurderschap;
f. het voorkomen van overlast, en
g. de omgevingsvergunning.

Artikel 4.1.8 Intrekkingsgronden

1. De vergunning als bedoeld in artikel 4.1.2 kan door burgemeester en wethouders worden ingetrokken, als:
   a. de vergunninghouder niet binnen één jaar nadat de vergunning onherroepelijk is geworden, is overgegaan tot onttrekking, samenvoeging, omzetting of woningvorming;
   b. de vergunning is verleend op grond van door de vergunninghouder verstrekte gegevens waarvan deze wist of redelijkerwijs kon vermoeden dat zij onjuist of onvolledig waren;
   c. de aan de vergunning verbonden voorwaarden en voorschriften niet worden nageleefd, en/of
   d. het gebruik van de vergunning leidt tot een onaanvaardbare inbreuk op de leefbaarheid in de omgeving van het betreffende pand.
2. De vergunning als bedoeld in artikel 4.1.2 kan voorts door burgemeester en wethouders worden ingetrokken in het geval en onder de voorwaarden bedoeld in artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur.
3. Voordat toepassing wordt gegeven aan het tweede lid, kan het Bureau bevordering

integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur, bedoeld in artikel 8 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur, om een advies als bedoeld in artikel 9 van die wet worden gevraagd.

Paragraaf 4.2 Vergunning voor kadastrale splitsing

Artikel 4.2.1 Werkingsgebied

1. Het bepaalde in deze paragraaf is van toepassing op gebouwen die woonruimten bevatten met een WOZ-waarde lager dan € 305.000.
2. In afwijking van het eerste lid geldt het bepaalde in deze paragraaf in de gemeente Utrecht slechts voor de gebouwen, bevattende woonruimte, die op 1 januari van het jaar waarin de vergunning wordt aangevraagd tenminste 25 jaar oud zijn.

Artikel 4.2.2 Vergunningplicht

1. Het is verboden om zonder vergunning van burgemeester en wethouders een recht op een gebouw, aangewezen in artikel 4.2.1, te splitsen in appartementsrechten als bedoeld in artikel 106, eerste en vierde lid, van boek 5 van het Burgerlijk Wetboek, indien een of meer appartementsrechten de bevoegdheid omvatten tot het gebruik van een of meer gedeelten van het gebouw als woonruimte, tenzij het gebouw in eigendom is van woningcorporaties en gebouwd is in 1950 of daarna en voorzien is van een steenachtige woningscheidende vloer.
2. Het eerste lid is ook van toepassing op het verlenen van deelnemings- of lidmaatschapsrechten of het aangaan van een verbintenis daartoe door een rechtspersoon met betrekking tot een gebouw als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 4.2.3 Aanvragen vergunning

1. De aanvraag voor een vergunning tot kadastrale splitsing wordt ingediend bij burgemeester en wethouders, via een daartoe door hen beschikbaar te stellen formulier. Burgemeester en wethouders vermelden op of bij het aanvraagformulier welke gegevens of stukken de aanvrager moet verstrekken met het oog op de beoordeling van de aanvraag.
2. In ieder geval moeten worden verstrekt:
   a. een tekening als bedoeld in artikel 109, tweede lid, van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek;
   b. een door een beëdigd taxateur opgemaakt taxatierapport betreffende het gebouw en de tot afzonderlijke woonruimte bestemde gedeelten van het gebouw, dat in ieder geval omvat een beschrijving en een beoordeling van de staat van onderhoud, en
   c. de gronden waarop de aanvraag berust.

Artikel 4.2.4 Weigeringsgronden

Een vergunning als bedoeld in artikel 4.2.2 kan worden geweigerd als:
a. naar het oordeel van burgemeester en wethouders het belang van behoud of samenstelling van de woonruimtevoorraad met het oog op schaarste en leefbaarheid groter is dan het met de kadastrale splitsing gediende belang;
b. het belang van behoud of samenstelling van de woonruimtevoorraad met het oog op schaarste en leefbaarheid niet voldoende kan worden gediend door het stellen van voorwaarden en voorschriften aan de vergunning;
c. de toestand van het gebouw waarop de aanvraag betrekking heeft zich uit een oogpunt van indeling of staat van onderhoud geheel of ten dele tegen splitsing verzet, en/of
d. ook overigens sprake is van strijdigheid met het bestemmingsplan of de beheersverordening, tenzij een omgevingsvergunning om af te wijken van het bestemmingsplan of de beheersverordening is verleend.

Artikel 4.2.5 Voorwaarden en voorschriften

Aan het verlenen van een vergunning als bedoeld in artikel 4.2.2 kunnen door burgemeester en wethouders voorwaarden en voorschriften worden verbonden over onder andere:
a. de periode waarbinnen van de vergunning gebruik moet worden gemaakt;

b. de gebouwde onroerende zaak waarop de kadastrale splitsing betrekking heeft

Artikel 4.2.6 Intrekkingsgronden

1. De vergunning als bedoeld in artikel 4.2.2 kan door burgemeester en wethouders worden ingetrokken, als:
   a. de vergunninghouder niet binnen één jaar nadat de vergunning onherroepelijk is geworden, is overgegaan tot kadastrale splitsing;
   b. de vergunning is verleend op grond van door de vergunninghouder verstrekte gegevens waarvan deze wist of redelijkerwijs kon vermoeden dat zij onjuist of onvolledig waren, en/of
   c. de aan de vergunning verbonden voorwaarden en voorschriften niet worden nageleefd.
2. De vergunning als bedoeld in artikel 4.2.2. kan voorts door burgemeester en wethouders worden ingetrokken in het geval en onder de voorwaarden bedoeld in artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur.
3. Voordat toepassing wordt gegeven aan het tweede lid, kan het Bureau bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur, bedoeld in artikel 8 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur, om een advies als bedoeld in artikel 9 van die wet worden gevraagd.

HOOFDSTUK 5 SLOTBEPALINGEN

Artikel 5.1 Hardheidsclausule

1. a. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd in gevallen waarin de toepassing van deze verordening naar hun oordeel tot een bijzondere hardheid leidt ten gunste van de aanvrager af te wijken van deze verordening.
   b. Indien een woningzoekende op basis van dit oordeel de indicatie "urgent" krijgt, dan is deze indicatie uitsluitend geldig in de gemeente waarvan het college van burgemeester en wethouders geoordeeld heeft dat sprake is van een bijzondere hardheid.

Artikel 5.2 Bestuurlijke boete

1 a. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd tot het opleggen van een bestuurlijke boete voor de overtreding van artikel 2.2.1, eerste en tweede lid, artikel 4.1.2, artikel 4.2.2 en artikel 4.2.4 tweede lid.
   b. Burgemeester en wethouders bepalen de hoogte van de op te leggen boete overeenkomstig de tabel in bijlage 2.
   c. Voor de eerste overtreding van artikel 2.2.1, eerste en tweede lid, artikel 4.1.2, artikel 4.2.2 en artikel 4.2.4 tweede lid, gelden de boetes overeenkomstig kolom A van de tabel.
   d. Voor de tweede, derde, vierde en volgende overtredingen van artikel 2.2.1, eerste en tweede lid, artikel 4.1.2, artikel 4.2.2 en artikel 4.2.4 tweede lid, binnen drie jaar na de eerste overtreding, gelden de boetes overeenkomstig kolom B, C en D van de tabel.

Artikel 5.3 Intrekking en overgangsbepaling

1. Al verleende vergunningen onder de Huisvestingsverordening regio Utrecht 2015 worden gelijkgesteld met de vergunningen in deze verordening.

2. Bestaande inschrijvingen uit het register van woningzoekenden onder de Huisvestingsverordening regio Utrecht 2015 worden beschouwd als inschrijvingen gedaan onder deze verordening met behoud van de opgebouwde inschrijfduur.

Artikel 5.4 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als de Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015, GEMEENTE UTRECHT

Artikel 5.5 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 7 juli 2017,

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 6 juli 2017

Griffier, Voorzitter,

BIJLAGE 1 ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Toelichting Hoofdstuk 1 Algemeen

Artikel 1.1 Begripsomschrijving

Lid 6. Doorstromer

Diegenen die op 1 maart 1997 als doorstromer staan geregistreerd behouden het recht om mee te dingen naar het aanbod als doorstromer, ook als de huidige huur hoger is dan de maximale huurprijsgrens. Voor nieuwe inschrijvingen geldt dat wanneer gedurende de inschrijfduur door huurverhogingen de huur boven het genoemde maximum stijgt men als 'doorstromer' kan blijven reageren.

Lid 7 Echte dienstwoning

In het huurrecht wordt verschil gemaakt tussen een echte en een onechte dienstwoning. Een echte dienstwoning is een woning die noodzakelijkerwijs gebruikt wordt met het oog op de arbeidsovereenkomst. Voorbeelden zijn: een boswachterswoning, een portierswoning. Er is dus een direct verband tussen de aard van het werk en het bewonen van de woning. Het huurrecht is in dat geval niet van toepassing. Als er geen direct verband is tussen de aard van het werk en het bewonen van de dienstwoning, spreekt men van een onechte dienstwoning. Het huurrecht is dan wel van toepassing. Zogenaamde verpleegstersflats zijn soms echte en soms onechte dienstwoningen. Als een verpleegkundige intern woont, zodat zij feitelijk een kamer in het ziekenhuis huurt, zal er sprake zijn van een echte dienstwoning. Betreft het echter flats die speciaal gebouwd zijn om verpleegkundigen aan woonruimte te helpen, dan is er geen direct verband tussen het werk en het bewonen van de flat en zal in de regel het huurrecht wel van toepassing zijn.

Lid 8. Economische binding

Een economische binding aan de woningmarktregio wordt in elk geval aangenomen indien:

- iemand tenminste 18 uur per week bij een bedrijf of instelling in de woningmarktregio in hetzij vaste dienst is, hetzij een tijdelijk dienstverband heeft met de vooropgezette bedoeling dit om te zetten in een vast dienstverband of bij minder uren, ten minste een netto-inkomen uit arbeid heeft op bijstandsniveau;
- iemand als zelfstandig ondernemer in zijn bestaan voorziet en aantoont dat de zetel van zijn bedrijf in de woningmarktregio is gevestigd.

Met in acht name van het bovenstaande is het tijdstip waarop de economische binding ingaat, het moment waarop schriftelijk aan de hand van respectievelijk een huur- of koopcontract of arbeidsovereenkomst, kan worden aangetoond dat:

- de zetel van het bedrijf of de instelling waar iemand werkzaam is of zal gaan werken, in de woningmarktregio gevestigd is of binnen redelijke termijn gevestigd zal worden;
- het dienstverband bij het bedrijf of de instelling binnen redelijke termijn zal ingaan.

Lid 17. Inkomensgrens van de doelgroep

De inkomensgrens van de doelgroep wordt door de minister jaarlijks bekend gemaakt met een circulaire. Op 1 januari 2017 is de inkomensgrens € 36.165 (MG2016-03).

Lid 22. Koopprijsgrens

De gemeente Utrecht hanteert als koopprijsgrens € 305.000,- (prijspeil 2015)

Lid 24 Liberalisatiegrens

De liberalisatiegrens wordt door de minister jaarlijks bekend gemaakt met een circulaire. Vanaf 1 januari 2017 is de liberalisatiegrens € 710,68 (MG2016-03).

Lid 27 Maatschappelijke binding

Een maatschappelijke binding wordt in elk geval aangenomen ten aanzien van:

- personen die tenminste drie jaar onafgebroken ingezetenen zijn in de woningmarktregio, dan wel gedurende de voorgaande tien jaar tenminste zes jaar onafgebroken ingezetenen zijn geweest van de woningmarktregio en
- personen die een dagopleiding volgen gedurende ten minste negentien uur per week aan een, in de woningmarktregio gevestigde en erkende instelling voor dagonderwijs.

Lid 29 Onttrekken

Deze toevoeging geeft verduidelijking in het geval woonruimte voor een deel wordt onttrokken. Bijvoorbeeld als één of meerdere kamers in een woning worden gebruikt voor hennepteelt.

Lid 47. Woongroep

Bijzondere vormen van zelfstandige woonruimte zijn de woongroep en de hospitasituatie.
Een woongroep wordt gedefinieerd als een groep van twee of meer meerderjarige personen die de bedoeling hebben om bestendig, voor onbepaalde tijd, een met een gezinsverband vergelijkbaar samenlevingsverband met elkaar aan te gaan.

Toelichting Hoofdstuk 2 Verdeling Van Woonruimte.

Paragraaf 2.1 Werkingsgebied

In 2014 is een schaarste onderzoek uitgevoerd voor de woningmarktregio (RIGO, schaarste in de regio Utrecht, november 2014) . Conclusie: in de woningmarktregio zijn alle huurwoningen tot de liberalisatiegrens schaars. Schaarste wordt bepaald door een wachttijd, voor het merendeel van de woningzoekenden, van minimaal twee jaar. De wachttijd is de verstreken inschrijfduur op het moment dat de woning aan de woningzoekende is verhuurd.

Paragraaf 2.2 Huisvestingsvergunning

Artikel 2.2.3 Eisen voor vergunningverlening

Lid 1 Deze bepaling is in de eerste plaats een uitwerking van artikel 9 van de Wet waarin dwingend is bepaald dat als de gemeenteraad toepassing heeft gegeven aan artikel 7 van de Wet, hij in de huisvestingsverordening de criteria vastlegt voor de verlening van huisvestingsvergunningen.
Deze bepaling is in de tweede plaats een uitwerking van artikel 10, eerste lid, van de Wet waarin in het belang van de transparantie van het huisvestingsvergunningstelsel is bepaald dat de gemeenteraad in de huisvestingsverordening vastlegt welke categorieën woningzoekenden in aanmerking komen voor het verkrijgen van een huisvestingsvergunning.
Woningzoekenden die niet aan de criteria voldoen komen in geen geval in aanmerking voor een huisvestingsvergunning.

Lid 2 Hiermee wordt het mogelijk dat ook bijvoorbeeld urgenten met een volkshuisvestelijke indicatie (zogeheten stadsvernieuwingsurgenten) gebruik kunnen maken van het aanbod, ongeacht het inkomen.
Voor bepaalde huishoudens wordt een uitzondering gemaakt op de inkomenstoets die bepalend is toegang tot sociale huurwoningen. Eén van deze uitzondering betreft de statushouders die al waren opgenomen in lid 2 als uitzondering. Voornaamste aanvulling zijn de huishoudens met een bepaalde zorgindicatie, namelijk als er:

- recht is op verpleging en verzorging van ten minste 10 uur zorg per week gedurende ten minste een jaar (o.g.v. de zorgverzekering), óf
- sprake is van een indicatie voor verblijf (o.g.v. de Wet langdurige zorg), óf

- sprake is van een indicatie voor ADL-assistentie (o.g.v. de Wet langdurige zorg).

Een ruimere omschrijving wordt gegeven in de 'Regeling toegelaten instellingen volkshuisvesting, bijlage 1A'

Lid 3 Met dit lid wordt de mogelijkheid gegeven om af te wijken van de inkomensgrens doelgroep. Het genoemde inkomen is in 2011 geïntroduceerd in de regio als de grens voor huishoudens met een de laag middeninkomen. Vanuit de rijksoverheid wordt inmiddels een lagere grens aangehouden voor deze doelgroep. De grens van de rijksoverheid wordt al geruime tijd niet geïndexeerd terwijl de grens in de regio Utrecht met eenzelfde percentage wordt verhoogd als de inkomensgrens van de doelgroep.

Lid 4 De huurprijs wordt jaarlijks aangepast gelijk aan de aftoppingsgrens huurtoeslag voor huishoudens die uit drie of meer personen bestaan. Voor 2017 bedraagt deze grens € 635,05 (MG2016-03). Het inkomen wordt jaarlijks aangepast met hetzelfde percentage als de inkomensgrens volgens de Tijdelijke regeling diensten van algemeen economisch belang toegelaten instellingen volkshuisvesting.

Artikel 2.2.4 Vruchteloze aanbieding

Dit artikel is bedoeld om ook huurwoningen die niet participeren in het toewijzingssysteem van de woningcorporaties passend te bestemmen. Pas als aantoonbaar is dat er binnen de geëigende groep geen belangstelling is voor de woning, kunnen ook anderen voor de woning in aanmerking komen.

Paragraaf 2.3 Inschrijving woningzoekenden

Artikel 2.3.1 Register van woningzoekenden

Lid 1b De aanvrager is verantwoordelijk voor de juistheid van de gegevens.

Een woningzoekende moet worden uitgeschreven indien hij of zij een huurwoning tot de liberalisatiegrens betrekt die hem of haar is aangeboden via het systeem voor de verdeling van woonruimte.

Lid 4 Onrechtmatige bewoning is een verzamelbegrip voor:

1. Onrechtmatige bewoning: een woonruimte buiten de toewijzingsregels van de gemeente op grond van de Wet doorverhuren aan een derde, die volgens de toewijzingsregels niet in aanmerking komt voor de woonruimte.
2. Onrechtmatige doorverhuur: een woonruimte geheel of gedeeltelijk zonder medeweten en toestemming van de verhuurder doorverhuren.
3. Onrechtmatig gebruik: een woonruimte gebruiken voor andere doeleinden dan reguliere huisvesting, bijvoorbeeld verkamering, prostitutie, drugsverkoop of hennepteelt.

Paragraaf 2.4 Voorrang toewijzing huurwoningen

Artikel 2.4.1 Voorrangregels Inkomen – huur

Lid 1 "Uit een onderzoek dat RIGO en WoningNet eerder uitvoerden in opdracht van U10 is (…) gebleken dat er negatieve effecten van schaarste aan betaalbare woonruimte zijn voor lage inkomensgroepen, niet in termen van slaagkansen en benodigde wachttijden, maar wel in termen van betaalbaarheid. Aan die uitkomsten is door de gemeenten (en corporaties) de conclusie verbonden de bestaande huur-inkomensnormen aan te scherpen, waardoor een groter deel van het aanbod gereserveerd wordt voor lage inkomens. Het gaat om voorrang ten opzichte van huishoudens met een hoger inkomen." (p17, Schaarste in de regio Utrecht).

Lid 3 In artikel 46 van de Woningwet staat vermeld dat van alle woningen die een woningcorporatie toewijst aan huishoudens met een inkomen tot de huurtoeslaggrens, 95% een huurprijs onder de aftoppingsgrens moet hebben.
De aftoppingsgrenzen, artikel 20 lid 2 van de wet op de huurtoeslag, zijn (peiljaar 2017):
a. € 592,55 per maand als het huishouden uit één of twee personen bestaat;
b. € 635,05 per maand als het huishouden uit drie of meer personen bestaat.
De maximale inkomensgrenzen, norminkomen volgens artikel 14 wet op de huurtoeslag, zijn (peiljaar 2017):
a. € 22.200,00 per jaar voor alleenstaanden
b. € 30.150,00 per jaar voor meerpersoonshuishouden tot pensioengerechtigde leeftijd
c. € 30.175,00 per jaar voor meerpersoonshuishouden tot pensioengerechtigde leeftijd

Lid 4 Deze regel maakt het voor woningcorporaties mogelijk de huurprijs aan te passen aan het inkomen van de woningzoekenden. De toewijzing vindt plaats zonder voorrang volgens de tabel in lid 1.

Artikel 2.4.2 Voorrangregels gemeentelijk woonbeleid

Lid 2b A. Bezettingsnorm
Optie 1: Vier of meer kamers worden met voorrang toegewezen aan minimaal tweepersoonshuishouden. Voorkomen wordt dat eenpersoonshuishouden in grote woningen terecht komen.
Optie 2 is specifiek naar oppervlakte en kamertal. Met name grote huishoudens krijgen voorrang bij de grote woningen. Hiermee kan ook worden gestuurd op de betaalbaarheid. Met name grote huishoudens zijn kwetsbaar en met deze tabel kan een goedkope en grote woning ook terecht komen bij dit huishouden. In onderzoek naar de betaalbaarheid in de regio werd geconcludeerd dat de betaalbaarheid verbetert als voorrang op inkomen wordt gecombineerd met voorrang op huishoudensgrootte.
Een gemeente kan een optie kiezen maar hoeft dit niet. Er is dan geen voorrang op huishoudensgrootte.

Lid 2b B. Woningtype

1. Het gaat bij de woningtypes om voorrang, andere woningzoekenden worden niet uitgesloten van het aanbod. Bij de woningtypes gaat het om voorrang van een doelgroep, uiteindelijk is het ook mogelijk dat een andere woningzoekende in aanmerking komt.
   De **'Nultredenwoningen'** is niet geheel vrij van 'treden' Als definitie geldt dat de woning bereikbaar is zonder trap evenals de belangrijkste functies. Een 'Nultredenwoningen' met een logeer/hobbykamer één verdieping hoger, valt dan ook onder deze definitie.
   'Woningen voor minder validen' worden in de regel bemiddeld. De bemiddeling is een lokale aangelegenheid.
2. Met deze regel wordt de mogelijkheid geboden om woonruimte, waarin maatschappelijk is geïnvesteerd, nogmaals aan te bieden als er geen passende kandidaat reageert.
   Een gemeente en verhuurder bepalen in goed overleg welke woonruimte tot welk woningtype behoort. Het gaat hier om voorraadafspraken die niet in de huisvestingsverordening worden vermeld.

Lid 2b C. Doorstroming

Het aanbodmodel biedt de mogelijkheid om woningzoekenden met voorrang door te laten stromen van een grote woning naar een kleinere woning. Doorstroming kan ook worden gerealiseerd via bemiddeling of andere wijze, als de gemeente aanvullende regels stelt. Bijvoorbeeld korting wordt gegeven op de huur, hierbij kan het noodzakelijk zijn dat de verhuizing plaats vindt binnen het bezit van één verhuurder.

Lid 2b D. Bindingsregel

1. Een gemeente kan hier het gebied benoemen waar de regel van toepassing is, bijvoorbeeld een kern in de gemeente. Een gemeente moet beargumenteren waarom voorrang wordt verleend aan inwoners van een kern/woongebied. Is er sprake van schaarste en welke bijzondere negatieve effecten heeft dit op 'kernbewoners'? Met de term 'bijzonder' wordt een onderscheid gemaakt van de negatieve effecten van schaarste die voor alle woningzoekenden gelden.
   Bijvoorbeeld het betreft een relatief kleine gemeenschap met slechts enkele vrijkomende woningen per jaar. Inwoners worden daardoor weggedrukt door andere woningzoekenden als er geen voorrang wordt gegeven. In de regio is woonruimte schaars, iedere aanbod heeft veel reacties tot gevolg. Het kleine aantal woningzoekenden in de kern/woongebied heeft dan ook een klein aandeel van het totale aantal reacties. Met andere woorden ze krijgen niet of nauwelijks de kans om in de eigen woonomgeving woonruimte te vinden. Voor 1 juli 2015 hanteerde een aantal gemeenten de definitie van 2000 inwoners als grens voor een 'kleine gemeenschap' met een beperkt aantal kernen als gevolg.
   Het gebruik van de bindingsregel wordt beperkt doordat de Wet stelt dat maximaal 25% van de verhuringen met voorrang mag resulteren in een huisvestingsvergunning voor een lokaal woningzoekenden. Naast binding kan een gemeente ook behoefte hebben om deze ruimte te gebruiken voor andere regelingen.

Paragraaf 2.5 Urgentie

Artikel 2.5.1 Urgent woningzoekenden

Lid 1 Huishoudens die een recreatiewoning permanent bewonen komen niet in aanmerking voor een urgentie. In punt a. van lid één wordt als voorwaarde gesteld dat de betreffende woningzoekende een ingezetene is van de regio. In de begrippenlijst is de term 'ingezetene' voorbehouden aan degene die zijn hoofdverblijf heeft in een voor permanente bewoning aangewezen woonruimte. Een recreatiewoning valt hier (per definitie) niet onder.

Lid 3 Door middel van dit artikel wordt beoogd het aantal urgentieverleningen tot noodsituaties te beperken. Urgenten krijgen daarmee een sterke positie: zij hebben absolute voorrang op anderen

en kunnen in beginsel binnen zes maanden gehuisvest worden. Door het beperken van urgenties kan een redelijk percentage woningen aan niet-urgente woningzoekenden worden toegewezen. Veel situaties die vroeger steevast tot urgentie leidden, gelden in deze verordening niet als noodsituatie en leiden dus niet langer tot urgentie. Geen urgentie wordt bijvoorbeeld verleend:

1. indien voor bepaalde omstandigheden een andere weg of procedure meer aangewezen is, bijvoorbeeld:
   - bij overlast van buren of burenruzie zijn de aangewezen instanties de politie, de rechtbank,
   - bij gebrekkige woonruimte en huurgeschillen zijn de aangewezen instanties de verhuurder, de huurcommissie en de kantonrechter.
2. bij problemen in verband met kamerbewoning of inwoning (in ouderlijk huis of bij familie, vrienden of kennissen).
3. bij problemen bij gebrek aan woonruimte, bijvoorbeeld kamertekort na gezinsuitbreiding.
4. bij problemen in verband met beroepsomstandigheden, bijvoorbeeld woonwerkafstand.

Lid 3a A b. Relatiebeëindiging

Bij de urgentie voor 'relatieverbreking', zijn vanaf 1 juli 2015, de voorwaarden aangescherpt. Het gaat om de woonurgentie van de kinderen en niet om de ouders. Zodra één van de ouders de kinderen woonruimte kan bieden is er geen sprake van een urgentie.
Een urgentie wordt in ieder geval niet verleend als:

- het huurrecht niet is opgeëist;
- de rechter de woning aan één van de partners toewijst en/of één van de partners de lasten van de eigendomswoning zelfstandig kan dragen;
- er door één van de partners zoveel wachttijd is opgebouwd dat via het reguliere verdeelsysteem binnen zes maanden een woning kan worden verkregen.

Lid 3a C. Mantelzorgindicatie

1d. Voor het bepalen van het aantal kilometers wordt uitgegaan van de kortste begaanbare weg in de ochtend tussen de woning van de mantelzorger en woning van de mantelverzorger. De gemeente maakt gebruik van de website www.routenet.nl.

Lid 3a E. Maatschappelijke indicatie

De betreffende instelling draagt een kandidaat voor door middel van een voordrachtformulier waarin in ieder geval wordt ingegaan op:

- duur van het verblijf
- het traject naar zelfstandigheid dat is doorlopen
- de begeleidingsbehoefte na doorstroming

Lid 3a G. Indicatie gedupeerden aanbodsysteem

De Klachtencommissie Woonruimteverdelingssysteem Regio Utrecht is ingesteld door de Stichting Woonruimteverdeling Regio Utrecht.

Artikel 2.5.3 Beperkte keuzemogelijkheden urgenten.

Met dit artikel is beoogd eenduidigheid en een optimale afstemming van de zoekprofielen op de lokale en regionale woningmarkt te realiseren. Het standaard (regionale) zoekprofiel voor iedere urgent woningzoekende is een flatwoning (het woningtype dat over het algemeen het minst schaars is). Hiervan kan lokaal worden afgeweken indien volgens burgemeester en wethouders huisvesting in de woongemeente dringend gewenst is en met het standaard zoekprofiel niet mogelijk is. Gemeenten moeten zelf bezien of een dergelijke verruiming ten opzichte van de algemene regel in een individueel geval nodig is.

Stadsvernieuwingsurgenten krijgen wel een regionaal zoekprofiel mee. Dit vanwege de wezenlijk andere positie waarin stadsvernieuwingsurgenten zich bevinden. Die is principieel anders dan bij een medische urgentie of echtscheidingsurgentie. In geval van stadsvernieuwing wordt men urgent omdat de gemeente en de eigenaar van de woning andere plannen hebben met de grond waarop

de woning staat. De bewoner vraagt niet zelf om persoonlijke redenen om urgentie, maar wordt gevraagd de woning te verlaten in het belang van de volkshuisvesting of ter uitvoering van openbare werken in het algemeen belang. Deze positie rechtvaardigt een breder en ruimer, regionaal geldend zoekprofiel.

Paragraaf 2.6 Systeem voor de verdeling van woonruimte

Artikel 2.6.1 Eén toewijzingssysteem

Lid 1 Regels zijn opgenomen om:
- een transparant aanbod van woonruimte te bewerkstelligen en
- er voor te zorgen dat het huidige systeem wordt gecontinueerd.

In de Wet is de mogelijkheid opgenomen om één systeem voor alle verhuurders verplicht te stellen. Om praktische reden is ervoor gekozen om de huidige systematiek te continueren. Na 1 juli 2015 wordt onderzocht naar mogelijkheden om een transparant regionale systeem uit te breiden met overige verhuurders.

Lid 3f Er is sprake van een groepswooncomplex wanneer de leden van de woongroep ieder een zelfstandige woonruimte bewonen. Het begrip ‘woongroep’ wordt toegelicht bij artikel 1.1. begripsbepalingen, lid 43.

Artikel 2.6.2 Rangorde bij het aanbodmodel

Lid 2c Om in het advertentiemedium woonruimte aan te mogen wijzen waarop de status "urgent" niet geldig is, is de volgende procedureafspraak overeengekomen: Burgemeester en wethouders bepalen in onderling overleg met de in de gemeente werkzame woningcorporaties, in welke woningcomplexen in potentie ter beschikking komende woningen, uitgesloten zouden kunnen worden voor urgenten (met dien verstande dat de status "urgent", niet geldig is). Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat deze complexen in hun geheel worden uitgesloten. Wanneer in een geoormerkt complex een woning ter beschikking komt, krijgt de corporatie mandaat om te beoordelen of de betreffende woning daadwerkelijk wordt aangewezen als woning waarop de status “urgent” niet geldig is. Het moet hierbij gaan om een woning die naar verwachting een veel hoger dan gemiddeld aantal reacties zal opleveren (het betreft dus een door woningzoekenden zeer gewilde woning). Woningcorporaties kunnen zich daarbij bijvoorbeeld baseren op aantallen reacties op vergelijkbare woningen in het complex.
Het is overigens niet de bedoeling te veel woningen uit te sluiten voor urgenten. Terughoudendheid dient te worden betracht. Daarom mag per jaar niet meer dan 5% van het totaal aantal woningen per gemeente dat in het voorgaande jaar met het aanbodmodel is aangeboden, worden aangemerkt als woning waarop de status "urgent" niet geldig is.
De tussen gemeente en corporaties overeengekomen complexen (inclusief adresgegevens) worden schriftelijk vastgelegd voor een periode van één jaar.
Het aanbod via het lotingmodel valt buiten de 5%-regeling, aangezien urgentie in geen enkel geval voorrang geeft bij het lotingmodel.

Artikel 2.6.3 Verdeelsysteem en gemeentelijke woonbeleid

Lid 2b A. Lotingmodel
Aanvullende voorwaarden bijvoorbeeld over het woningtype, benoemen complexen..

Lid 2b C. Beheerdersbelang
Voorbeelden van wat onder beheerdersbelang wordt verstaan zijn (niet limitatief):
- Overlast ervaren door huurder. Hierbij wordt gekozen voor verplaatsing van het slachtoffer van de overlast. Reden hiervoor kan zijn dat een groep overlastgevenden lastig aan te pakken is, bijvoorbeeld hangjongeren. Een andere reden kan zijn dat er onduidelijkheid is over de overlastsituatie. De corporatie stelt hierbij vast dat het oplossen van de overlast langer duurt dan draaglijk is voor het slachtoffer. Wanneer de overlast door één persoon of één huishoudens

wordt veroorzaakt, is het traject Woonoverlast, eventueel gevolgd door Laatste Kansbeleid in beeld.
- Gerichte toewijzing van woning aan woningzoekende om overlast te voorkómen. Hierbij kan er gedacht worden aan een woning die door overlast slecht te verhuren is, maar waar een buurtgenoot die goed kan omgaan met deze overlast graag zou willen wonen.
- Uit het aanbodsysteem houden van een modelwoning of een woning als ontmoetingsruimte gebruiken met als doel de verhuurbaarheid van woningen te verhogen.
- Milieu- en bouwtechnische omstandigheden waardoor bewoning niet (meer) mogelijk is. Reden kan zijn dat het technisch niet mogelijk is om de woning op korte termijn te slopen, te renoveren of om adequate milieumaatregelen te treffen.

Toelichting Hoofdstuk 3 Gemeentelijk woonbeleid

Voorbeeld formulier beleidsregels

Burgemeester en wethouders van de gemeente … geven uitvoering aan het gemeentelijke woonbeleid.
Gelet op de Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015,
Met de volgende beleidsregels:

Artikel 2.4.2 Voorrangregels gemeentelijk woonbeleid

A. Bezettingsnorm
B. Woningtype
C. Doorstroming
D. Binding
E. Bijzondere doelgroepen

Artikel 2.6.3 Toewijzingssysteem en gemeentelijke woonbeleid

A. Lotingmodel
B. Standplaatsen via woongroepmodel
C. Beheerdersbelang
D. Woongroepen
E. Bemiddeling

Experimenten

Toelichting Hoofdstuk 4 Wijziging Samenstelling Van De Woonruimtevoorraad

Paragraaf 4.1 Vergunning voor onttrekking, samenvoeging, omzetting of woningvorming

Artikel 4.1.1 Werkingsgebied

Met de beleidsnotitie "Splitsen reguleren?" is eind 2011 prioriteit gegeven aan het beschermen van woonruimte bereikbaar voor starters en doorstromers en is een WOZ-waardegrens van € 280.000 ingevoerd voor de gemeente Utrecht. Dat betekende dat na een positieve leefbaarheidstoets bij vergunningverlening voor het omzetten van een woning met een WOZ-waarde lager dan € 280.000 compensatie werd verlangd. Die compensatie werd ingezet om elders woningen toe te voegen en kwam in zoverre weer ten goede aan het belang van het behoud of de samenstelling van de woonruimtevoorraad. Evaluatie van deze keuze voor de WOZ-waardegrens van € 280.000 wijst erop dat het invoeren van deze grens succesvol is geweest.

Recent onderzoek laat zien dat er aanleiding bestaat om de lijn die eind 2011 is ingezet aan te houden. Gelet op de prijsontwikkelingen sinds eind 2011 zou thans van een geïndexeerde WOZ-waardegrens van € 305.000 (Consumentenprijsindex Huisvesting) moeten worden uitgegaan. Uit het onderzoek volgt dat er - in alle segmenten en gemeente breed - schaarste is op de Utrechtse woningmarkt. Het aanbod neemt over de

hele linie af terwijl het aantal zoekers toeneemt. Deze schaarste zal naar verwachting tot 2030 blijven bestaan. Utrecht blijft aantrekkingskracht uitoefenen en is een gemeente waar huishoudens naar toe blijven trekken. Met name op de onderkant van de Utrechtse woningmarkt bestaat er grotere druk. Ook stokt de doorstroming daar. De schaarste is aan de onderkant van de Utrechtse woningmarkt dus het meest zichtbaar. Het beschermen van deze woonruimtevoorraad past ook in het woonbeleid van de gemeente Utrecht (o.a. neergelegd in de 'Actualisering woonvisie Utrecht', juni 2015).

Een en ander betekent dat - onder de huidige wet - alle woningen met een WOZ-waarde lager dan € 305.000 door een vergunningsstelsel worden beschermd tegen bijvoorbeeld omzetting (het verkameren van woonruimte), woningvorming (het opdelen van woonruimte in zelfstandige appartementen voor verhuur) en kadastraal splitsen(verplicht voor woningen ouder dan 25 jaar). Dit grensbedrag wordt jaarlijks geïndexeerd.

Bij de vergunningverlening wordt het belang van de aanvrager om nieuwe appartementen of kamers te realiseren, afgewogen tegen het belang van bescherming van de woningvoorraad met een WOZ-waarde lager dan € 305.000 en het belang van de leefbaarheid in de omgeving van het betreffende pand. Als peildatum wordt de WOZ-waarde op 1 januari van het jaar waarin de aanvraag wordt ingediend, gehanteerd. Het gaat om de op dat moment bekende WOZ-waarde.

Deze aanwijzing – gedaan met het oog op het belang van het behoud of de samenstelling van de woonruimtevoorraad – is in overeenstemming met wat noodzakelijk en geschikt wordt geacht voor het bestrijden van onevenwichtige en onrechtvaardige effecten van schaarste aan goedkope woonruimte (zie artikel 2, eerste lid, van de wet). De aanwijzing geldt voor een periode van 4 jaar. Daarna moet opnieuw worden beoordeeld welk deel van de woonruimtevoorraad moet worden beschermd.

Artikel 4.1.2 Vergunningplicht

Deze bepaling is een uitwerking van artikel 21 van de wet. Met de vergunning als bedoeld in artikel 21 van de wet worden vier soorten wijzigingen in de woningvoorraad gereguleerd, te weten:
1. Onttrekking: ‘anders dan ten behoeve van de eigen bewoning of het eigen gebruik als kantoor of praktijkruimte door de eigenaar geheel of gedeeltelijk aan de bestemming tot bewoning te onttrekken’. Onder het onttrekken aan de bestemming tot bewoning wordt verstaan het slopen of het gebruiken voor een ander doel dan permanente bewoning door een huishouden.
2. Samenvoeging: ‘anders dan ten behoeve van de eigen bewoning of het eigen gebruik als kantoor of praktijkruimte door de eigenaar geheel of gedeeltelijk met andere woonruimte samen te voegen’.
3. Omzetting: ‘van zelfstandige in onzelfstandige woonruimte om te zetten’.
4. Woningvorming: ‘te verbouwen tot twee of meer woonruimten’. De vergunningplicht voor woningvorming is bij de Wet uitbreiding Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek (‘de Rotterdamwet’) toegevoegd aan de wet. Bij woningvorming gaat het om een eigenaar die een bestaande woning feitelijk opdeelt in meer woningen, die afzonderlijk in de huurmarkt worden gezet zonder dat het gebouw wordt gesplitst in appartementsrechten.
Voor de woningvorming is ook altijd nog een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen noodzakelijk.

Er zijn twee bijzondere woonvormen: de woongroep en de hospita. Voor deze woonvormen gelden de Beleidsregels Woningsplitsen en omzetten.

Artikel 4.1.3 Aanvragen vergunning

Dit formulier is te vinden op www.utrecht.nl onder "Digitaal Loket" en kan digitaal ingevuld worden. Ook de bij de aanvraag te verstrekken gegevens worden daar vermeld. Een aantal gegevens moet in ieder geval worden verstrekt.

Artikel 4.1.4 Weigeringsgronden

Uitgangspunt is dat er een afweging moet plaatsvinden tussen het belang van het behoud of de samenstelling van de woonruimtevoorraad en het belang van de aanvrager. Onder het belang van het

behoud of de samenstelling van de woonruimtevoorraad valt het belang van het tegengaan en verder voorkomen van schaarste en het belang van een geordend woon- en leefmilieu in de omgeving van het desbetreffende pand oftewel de leefbaarheid.

De belangenafweging die plaatsvindt ziet er als volgt uit.

Het belang van het tegengaan en verder voorkomen van schaarste wordt gediend door woonruimte met een WOZ-waarde lager dan € 305.000 te beschermen. In zoverre is de volkshuisvestelijke toets bij het beoordelen van een vergunning tot onttrekking, samenvoeging, omzetting en woningvorming in de eerste plaats beperkt tot de vraag of de WOZ-waarde van de woning waarop de aanvraag betrekking heeft, hoger of lager is dan € 305.000.

Bij een WOZ-waarde hoger dan € 305.000 geldt er geen vergunningplicht. Wel geldt mogelijk (het voorbereidingsbesluit ten behoeve van) het facetbestemmingsplan.

Als de woonruimte een WOZ-waarde heeft lager dan € 305.000 vindt een belangenafweging plaats, waarbij het belang van behoud of de samenstelling van de woonruimtevoorraad wordt afgewogen tegen het belang van de aanvrager.

In de 'Actualisering woonvisie Utrecht' is de doorstroming en toegankelijkheid op de woningmarkt van doelgroepen zoals studenten en starters maar ook jonge gezinnen neergelegd als speerpunt. Voor studenten en starters wordt een specifieke aanpak noodzakelijk geacht die er in eerste instantie op is gericht om via nieuwbouw het aanbod voor deze groep te vergroten. Hiertoe is bijvoorbeeld het Actieplan Studentenhuisvesting Utrecht opgesteld evenals het Actieplan Middeldure Huur. Daarnaast wordt ruimte geboden om zelfstandige maar ook betaalbare en compacte appartementen te realiseren door transformatie van leegstaand vastgoed of bouwkundig splitsen en door het omzetten van zelfstandige woonruimte naar onzelfstandige woonruimte gereguleerd toe te staan. Deze regulering is noodzakelijk om te voorkomen dat schaarse zelfstandige woonruimte verloren gaat voor bijvoorbeeld jonge gezinnen. Voor woningen met een WOZ-waarde lager dan € 305.000 geldt dan ook een vergunningplicht. De verordening biedt de mogelijkheid om het verlies aan zelfstandige woonruimte financieel te compenseren.

Naast de volkshuisvestelijke toets is de leefbaarheidstoets van belang. Deze toets bestaat ten eerst uit een aantal fysieke leefbaarheidseisen die gericht zijn op het waarborgen van de leefbaarheid en daarmee aan het belang van het behoud of de samenstelling van de woonruimtevoorraad. Bij de aanvraag moeten gegevens worden overgelegd waaruit blijkt dat aan deze fysieke leefbaarheidseisen wordt voldaan. Zo niet dan wordt de aanvraag niet in behandeling genomen dan wel geweigerd.

Als gebleken is dat aan de fysieke leefbaarheidseisen wordt voldaan, vindt vervolgens een algemene leefbaarheidstoets plaats. Daarbij worden alle aspecten van een wijk of buurt gewogen met het oog op de leefbaarheid in die wijk of buurt. Bekeken wordt of de wijk al onder druk staat en of door wordt het verlenen van de vergunning de druk op de leefbaarheid naar verwachting toeneemt. Hierbij is ook de weerbaarheid van de buurt van belang.

De leefbaarheidstoets is uitgewerkt in de Beleidsregels Woningsplitsen en omzetten.

Als de aanvraag aan alle onderdelen van de leefbaarheidstoets voldoet dan kan de aanvraag worden ingewilligd mits - voor zover van toepassing - financiële compensatie wordt betaald. Die compensatie wordt verlangd in het belang van het verder voorkomen van schaarste en draagt op die manier weer bij aan het belang van het behoud of de samenstelling van de woonruimtevoorraad. De financiële compensatie past dus in de volkshuisvestelijke toets. Volgt geen betaling dan kan de vergunning alsnog worden geweigerd. De financiële compensatie wordt niet gevraagd als de aanvrager een maatschappelijk of economisch belang heeft dat even zwaar of zwaarder weegt dan het volkshuisvestelijk belang.

Samengevat is het onttrekken, samenvoegen, omzetten en het vormen van woonruimte met WOZ-waarde tot € 305.000 aan een vergunningplicht onderhevig. De aanvraag wordt beoordeeld aan de hand van een belangenafweging. Afhankelijk van de uitkomst van die belangenafweging wordt de vergunning geweigerd of (onder voorwaarden) verleend, al dan niet met een financiële compensatieverplichting.

Artikel 4.1.5 Leefbaarheidstoets

Zoals toegelicht bij 4.1.4 bestaat de leefbaarheidstoets onder andere uit een aantal fysieke leefbaarheidseisen. Deze fysieke leefbaarheidseisen betreffen eisen voor onder andere de gebruiksoppervlakte per bewoner en normen voor geluidsisolatie. De fysieke leefbaarheidseisen en de algemene leefbaarheidstoets zijn verder uitgewerkt in de Beleidsregels Woningsplitsen en omzetten.

Artikel 4.1.6 Compensatie

Met de financiële compensatie wordt beoogd de woonruimte die verloren gaat te compenseren en wordt tegemoet gekomen aan het belang van het behoud of de samenstelling van de woonruimtevoorraad. De compensatie wordt als voorwaarde opgelegd om elders vervangende woonruimte te kunnen (laten) creëren. De Beleidsregel Fonds Toevoegen Woonruimte is van toepassing. De financiële compensatie kan niet worden gevraagd bij onttrekking in verband met sloop van de woonruimte. Evenmin wordt de financiële compensatie gevraagd als de aanvrager een maatschappelijk of economisch belang heeft dat even zwaar of zwaarder weegt dan het volkshuisvestelijk belang.

Compensatiebedragen

Het tekort aan woonruimte en dan specifiek aan zelfstandige woonruimte in de regio is groot. Dit heeft naast de hoge grond- en huizenprijzen, invloed op de hoogte van de financiële compensatie. Deze compensatie moet in redelijke verhouding staan tot het met de compensatie te bereiken doel, namelijk het vervangen/realiseren van woonruimte.
Wanneer woonruimte gecreëerd wordt door verbouw van een niet-woongebouw naar een woongebouw, dan is sprake van een onrendabele top. Dat is dat deel van de kosten dat niet binnen een redelijke termijn uit de exploitatie van de woning kan worden terugverdiend. Deze onrendabele top wordt als uitgangspunt genomen om de financiële compensatie te berekenen. Het aldus verkregen bedrag wordt in het kader van de volkshuisvesting aangewend (en kan dan bijvoorbeeld weer als stimuleringsbijdrage gebruikt wanneer er zich een mogelijkheid voordoet om een niet-woongebouw te verbouwen naar een woongebouw).
Voor diverse categorieën van woonruimte bedragen de grondkosten in Utrecht (prijspeil 1 januari 2015) gemiddeld € 689 per m2. De verwervingskosten van een bedrijfsgebouw bedragen gemiddeld € 1624 per m2. Het verschil tussen de gemiddelde grondkosten van een woongebouw en de verwervingskosten van een bedrijfsgebouw bedraagt € 935 per m2.
Dit verschil wordt als uitgangspunt genomen voor zowel het vaststellen van een onrendabele top als voor een stimuleringsbijdrage. Echter, met een functieverandering (van bedrijfsgebouw naar woongebouw) verkrijgt het onroerend goed een meerwaarde die ten gunste komt van de eigenaar. Met een waardevermeerdering wordt rekening gehouden bij het vaststellen van zowel het compensatiebedrag als de stimuleringsbijdrage. Omdat een waardevermeerdering sterk afhankelijk is van een aantal niet te beïnvloeden variabelen (waaronder vraag, aanbod en prijs op de woningmarkt) en hierdoor niet op voorhand al een juiste verdeelsleutel kan worden opgesteld die bij conjunctuurveranderingen actueel blijft, wordt een bijdrage in de helft van de onrendabele top als voldoende stimulering gezien. Factoren die de hoogte van de financiële compensatie mede bepalen zijn:
- gaat zelfstandige of onzelfstandige woonruimte verloren;
- blijft de woonruimte (gedeeltelijk) bestaan maar wordt deze naar een ander segment van de woningmarkt gebracht;
- wordt de woonruimte tijdelijk of definitief onttrokken.

De verschillen in compensatiebedragen zijn dus het gevolg van de invloed die een onttrekkingsmaatregel op de woningmarkt heeft. De compensatiebedragen worden jaarlijks, per 1 juli, geïndexeerd met toepassing van het inflatiepercentage van de consumentenprijsindex (www.cbs.nl).

Artikel 4.1.7 Voorwaarden en voorschriften
Het gaat hier om voorwaarden en voorschriften die aan het verlenen van de vergunning worden verbonden en dus in de vergunning worden opgenomen. Mocht aan deze voorwaarden en voorschriften niet worden voldaan, dan kan de vergunning worden ingetrokken.

De periode waarbinnen van de vergunning gebruik gemaakt moet worden zal in de regel één jaar bedragen.

Artikel 4.1.8 Intrekkingsgronden
Deze intrekkingsgronden komen voort uit artikel 26 van de wet.

Paragraaf 4.2 Vergunning voor kadastrale splitsing

Artikel 4.2.1 Werkingsgebied
Ook bij het kadastrale splitsen geldt de WOZ-waarde van lager dan € 305.000. De uitzonderingen die hier worden gemaakt gelden op grond van eerder gemaakte afspraken. De vergunningplicht geldt alleen voor panden die ouder zijn dan 25 jaar. De kadastrale splitsingsvergunning beoogt met name de verkoop van panden met veel achterstallig onderhoud te voorkomen. Dit is niet aan de orde bij relatief nieuwe panden.

Artikel 4.2.2 Vergunningplicht
Deze bepaling is een uitwerking van artikel 22 van de wet. Voor het in appartementsrechten splitsen van een gebouw bevattende woonruimte dat behoort tot een in het eerste lid aangewezen categorie is een vergunning van burgemeester en wethouders nodig. Deze aanwijzing is in overeenstemming met wat noodzakelijk en geschikt wordt geacht voor het bestrijden van onevenwichtige en onrechtvaardige effecten van schaarste aan goedkope woonruimte (zie artikel 2, eerste lid, van de wet). Hiermee wordt greep gehouden op de hoeveelheid goedkope woonruimte in de vorm van appartementen. Het in appartementsrechten splitsen van een appartementencomplex is noodzakelijk om de appartementen te kunnen verkopen. De verkoop van die appartementen kan ongewenst zijn in het licht van het behoud van de voorraad betaalbare huurappartementen**.**

Artikel 4.2.3 Aanvragen vergunning
Dit formulier is te vinden op www.utrecht.nl onder "Digitaal Loket" en kan digitaal ingevuld worden. Ook de bij de aanvraag te verstrekken gegevens worden daar vermeld. Een aantal gegevens moet in ieder geval worden verstrekt.

Artikel 4.2.4 Weigeringsgronden
Kortheidshalve wordt verwezen naar de toelichting op de artikelen 4.1.4 en 4.1.5. die ook hier geldt, met uitzondering van het onderdeel leefbaarheidstoets. Omdat door een kadastrale splitsing de feitelijke woonsituatie niet verandert in de zin dat er meerdere zelfstandige of onzelfstandige woningen ontstaan of dat er meer bewoners in het pand komen wonen, is de leefbaarheidstoets geen voorwaarde voor de kadastrale splitsingsvergunning

Artikel 4.2.5 Voorwaarden en voorschriften
Het gaat ook hier om voorwaarden en voorschriften die aan het verlenen van de vergunning worden verbonden en dus in de vergunning worden opgenomen. Mocht aan deze voorwaarden en voorschriften niet worden voldaan, dan kan de vergunning worden ingetrokken.

De periode waarbinnen van de vergunning gebruik gemaakt moet worden zal in de regel één jaar bedragen.

Artikel 4.2.6 Intrekkingsgronden
Deze intrekkingsgronden komen voort uit artikel 26 van de wet.

Toelichting Hoofdstuk 5 Slotbepalingen

Artikel 5.2 Bestuurlijke boete

In de vaststelling van de hoogte van de bestuurlijke boete speelt de aard van de overtreding en de mate van verwijtbaarheid een onderscheidende rol.

Ten eerste wordt onderscheid gemaakt tussen personen die de wet voor de eerste keer overtreden of recidive plegen. In het geval van recidive worden de maximale boetes opgelegd. Van recidive is sprake wanneer er binnen drie jaar een zelfde overtreding wordt geconstateerd. Daarbij dient de vorige overtreding beëindigd te zijn en dient er sprake te zijn van een nieuwe overtreding van hetzelfde verbodsartikel. Ditzelfde principe geldt ook voor een 3e, 4e en volgende overtreding.

Daarnaast wordt een onderscheid gemaakt tussen normale of bedrijfsmatige verhuurders en eigenaars. De verwijtbaarheid van de overtreder is hierbij in het geding. Is er sprake van verhuur met een bedrijfsmatig karakter, dan mag van de verhuurder en eigenaar verwacht worden dat deze meer rekenschap houdt met de omgeving en de regelgeving. Particuliere huurders, mogen erop vertrouwen dat de bedrijfsmatige verhuurder of eigenaar de regelgeving naleeft.
Er is sprake van verhuur met een bedrijfsmatig karakter indien de verhuurder of eigenaar de woonruimte in gebruik geeft, onttrekt, samenvoegt of omzet met het oogmerk om winst te halen. Hiervan kan sprake zijn:

- als een verhuurder een woonruimte (onder)verhuurt voor een prijs hoger dan de marktconforme vastgestelde huurprijs of
- als een eigenaar meer dan twee panden in bezit of in de verhuur heeft en deze gebruikt om inkomsten te verwerven.

Ten derde is de verwijtbaarheid ook in het geding wanneer de overtreding wordt begaan door iemand die voorafgaand aan de overtreding wel in het bezit was van een tijdelijke omzettingsvergunning, maar waarvan de vergunning is vervallen/verlopen op het moment van overtreding. Van oud-vergunninghouders mag verwacht worden dat ze op de hoogte zijn van de geldende regels en is er sprake van een hogere verwijtbaarheid wanneer zij die regels toch overtreden. Vandaar dat voor die categorie overtreders een hogere boete geldt.

BIJLAGE 2 TABEL BESTUURLIJKE BOETE

Tabel behorende bij artikel 5.2 van deze verordening

Overtreding	**Artikel in de Huisvesting-verordening**	**Kolom A Boete bij 1e overtreding**	**Kolom B Boete bij 2e overtreding**	**Kolom C Boete bij 3e overtreding**	**Kolom D Boete bij 4e overtreding en verder**
Overtreding I In gebruik nemen van woonruimte zonder vergunning	artikel 2.2.1 eerste lid	€ 340,-	€ 340,-	€ 340,-	€ 340,-
Overtreding II In gebruik geven van (sociale) woonruimte zonder vergunning	artikel 2.2.1 tweede lid - niet bedrijfsmatig - bedrijfsmatige	 € 5.000,- € 7.500,-	 € 18.500,- € 18.500,-	 € 18.500,- € 18.500,-	 € 18.500,- € 18.500,-
Overtreding III Onttrekken en samenvoegen van woonruimte, het omzetten van zelfstandige woonruimte, woonvorming zonder vergunning en splitsing	artikel 4.1.2, artikel 4.2.2. en artikel 4.2.4 tweede lid - niet bedrijfsmatig - bedrijfsmatig	 € 7.500,- €12.500,-	 € 18.500,- € 18.500,-	 € 18.500,- € 18.500,-	 € 18.500,- € 18.500,-
Overtreding IV In afwijking van het gestelde bij **overtreding III** geldt bij het omzetten van zelfstandige in onzelfstandige woonruimte zonder vergunning	artikel 4.1.2 - niet bedrijfsmatig - bedrijfsmatig - niet bedrijfsmatig - bedrijfsmatig Bij een vervallen of verlopen omzettings-vergunning	 € 3.000,- € 12.500,- € 1.500,- € 6.250,- € 5.000,-	 € 6.000,- € 15.000,- € 3.000,- € 7.500,- € 7.500,-	 € 12.000,- € 18.500,- € 8.000,- € 15.000,- € 12.500,-	 € 18.500,- € 18.500,- € 18.500,- € 18.500,- € 18.500,-

BIJLAGE 3 WIJZIGINGEN

Gewijzigde artikelen per 1 juli 2016

Artikel 1.1,	**Begripsbepalingen,** toevoegen begrip student en aanpassing begrip woningtype in verband met geschiktheid.
Artikel 2.4.1	**Voorrang huur-inkomen,** wijziging lid 1, Huur-inkomentabel en Lid 3 en lid 4 toevoegen.
Artikel 2.4.2 , lid 2bB	**Voorrang gemeentelijke woonbeleid, B. Woningtype – nultredenwoningen**, toevoegen indicatiemogelijkheid.
Artikel 2.4.2, lid 2bC	**Voorrang gemeentelijk woonbeleid, C. Doorstroming – doorschuifregeling**, toevoeging 2d.
Artikel 2.5.1, lid 1h	**Urgentie**, verwijzing naar maximale inkomen toevoegen.
Artikel 2.5.1, lid 3bAb	**Urgentie,** bij relatie beëindiging, voorwaarde bij indiening aanvraag toevoegen.
Artikel 2.5.1, lid 3bAc	**Urgentie,** financiële omstandigheden, verwijdering verwijzing naar woonlastenfonds, volstaan met neutrale verwijzing gemeentelijke regeling.
Artikel 4.2.1	**Werkingsgebied, toevoegen:** 2. In afwijking van het eerste lid geldt het bepaalde in deze paragraaf in de gemeente Utrecht slechts voor de gebouwen, bevattende woonruimte, die op 1 januari van het jaar waarin de vergunning wordt aangevraagd tenminste 25 jaar oud zijn.

Gewijzigde artikelen per 1 juli 2017

Artikel 1.1.	**Begripsbepalingen,** toevoegen begrippen inschrijfduur en onttrekken, verwijderen groepswonen en aanpassen economische binding, inkomen, inkomensgrens doelgroepen, lokaal woningzoekenden en (optie) koopprijsgrens.
Artikel 2.2.3, lid 2	**Eisen voor verlening huisvestingsvergunning**, aanvullen met een verwijzing naar de ministeriële regeling.
Artikel 2.2.5, lid 1c	**Intrekking**, toevoeging lid 1c intrekkingsgrond naar wettekst.
Artikel 2.3.1	**Register van woningzoekenden**, toevoegen lid e. uitzondering tijdelijke huisvesting.
Artikel 2.5.1, lid 3bAb	**Urgentie**, Sociale indicatie, relatiebeëindiging, aanpassen
Artikel 2.5.1, lid 3bC	**Urgentie**, Mantelzorg, verduidelijken tekst.
Artikel 2.5.1, lid 3bE	**Urgentie,** Maatschappelijke indicatie, wijzigen in twee categorieën
Artikel 2.5.1, lid 3bF	**Urgentie**, Statushouders, bemiddeling ook mogelijk na tijdelijke huisvesting.
Artikel 2.5.2, lid 3	**Aanvraag en besluitvorming tot urgentie**, verduidelijk slechts één aanvraag tegelijk .

Evaluatie 2016 woonruimteverdeling Huisvestingsverordeningen regio Utrecht

Periode: 1-7-2015 t/m 1-7-2016
Versie 22 december 2016

De evaluatie is tot stand gekomen door de werkgroep woonruimteverdeling:

- Sandra Bos (gemeente Utrechtse Heuvelrug)
- Helene Pulles (gemeente IJsselstein)
- Berend Jan Brijder (gemeente Utrecht)
- Rikkert van Heerde (SWRU)
- Micha Bekker (U10)

Hoofdstukindeling

Hoofdstuk 1 Inleiding 3

Centrale vraag 3

Leeswijzer 4

Hoofdstuk 2 Samenvatting 5

Hoofdstuk 3 Kerncijfers woonruimteverdeling Utrecht 8

1. Inschrijvingen 8
2. Actief woningzoekenden 9
3. Reacties 9
4. Verhuringen en wachttijden 10

Hoofdstuk 4 Vrije toegang en passend voorrang 11

1. Vrije toegang 11
2. Voorrang en passende huisvesting 12

Hoofdstuk 5 Gemeentelijk woonbeleid 14

A. Bezettingsnorm 14
B. Woningtype 15
C. Doorstroming 17
D. Binding 19
E. Verdeelsysteem 20
F. Experimenten 21

Hoofdstuk 6 Urgentie 22

1. Verdeling van het aanbod 22
2. Urgentie naar indicatie 23
3. Relatiebeëindiging: strengere regels, verhuringen nemen af 24
4. Mantelzorg, ... 25
5. Verschil in kosten en uitvoering 25

Bijlage 26

Begrippen 26

Kerncijfers 27

Vrije Toegang 31

Passendheid 32

Gemeentelijk woonbeleid 33

Urgenties 39

Hoofdstuk 1 Inleiding

Al meer dan twintig jaar is er in de regio Utrecht sprake van een regionale woonruimteverdeling met eenduidige regels voor de woningzoekenden. Aan de basis van deze regels staat de huisvestingsverordening. Met de komst van de nieuwe Huisvestingswet was een nieuwe verordening nodig. Iedere gemeente moest deze zelf vaststellen. Vanwege de wettelijke afschaffing van de plusregio's gold dit nu ook voor de voormalige BRU gemeenten.
De opgave voor de gemeenten was het vaststellen van een huisvestingsverordening met eenduidige regionale regels. De startdatum was 1 juli 2015. De wethouders wonen van de gemeenten hebben afgesproken één jaar na deze start de wijzigingen te evalueren.

Centrale vraag

Wat is het effect geweest van de veranderingen in de huisvestingsverordening op de verdeling van sociale huurwoningen, in de periode 1 juli 2015 tot 1 juli 2016?

Kader

De evaluatie beperkt zich tot de wijzigingen vanaf 1 juli 2015 als gevolg van de nieuwe Huisvestingwet. Hier is één uitzondering op: de passendheidsnorm. De passendheidsnorm is opgenomen in de Woningwet. Deze norm voor woningcorporaties houdt in dat minimaal 95% van de verhuringen aan de primaire doelgroep[1], een woning betreft onder de aftoppingsgrenzen. Deze norm is van kracht vanaf 1 januari 2016.

Huisvestingswet 2014

Schaarste aan sociale huurwoningen is voor een gemeente de reden om een huisvestingsverordening op te stellen. Deze huisvestingsverordening is maximaal vier jaar geldig waarna een gemeente moet aantonen hoe deze schaarste is aangepakt. Voor de regio Utrecht hebben zestien gemeenten meegewerkt aan het rapport schaarste in de regio Utrecht als onderbouwing van de huisvestingsverordeningen.

De huisvestingswet 2014 kenmerkt zicht ten opzichte van de voorgaande huisvestingwet door:

1. ***Vrijheid van vestiging*** Het instellen van bindingseisen is niet zonder meer mogelijk. Van de beschikbare woonruimte mag maximaal 50% met regionale voorrang worden toegewezen. Binnen dit regionale percentage mag maximaal de helft met lokale voorrang worden toegewezen. Dus toegestaan is maximaal 25% lokale voorrang en alleen als er sprake is van een bijzondere schaarste.
2. ***Voorrang*** In plaats van uitsluiten. Bijvoorbeeld: een woning met een lage huur kan wel passend worden toegewezen aan een huishouden met een laag inkomen, als er geen passende kandidaat is komen ook andere huishoudens in aanmerking.
3. ***Verplicht urgent*** De wet schrijft voor dat een gemeente een aantal urgentie-indicaties verplicht moet opnemen in de huisvestingsverordening. Het gaat om:
   - Mantelverzorger en -ontvanger
   - Slachtoffers van huishoudelijk geweld
   - Vergunninghouders: Gemeenten zijn verplicht periodiek een aantal vergunninghouders te huisvesten. De huisvesting vindt via bemiddeling plaats.

[1] Huishoudens die recht hebben op huurtoeslag mogen alleen verhuizen naar huurwoningen met een huurprijs onder de aftoppingsgrens, de 5% speling is voor bijzondere situaties.

Wijzigingen Huisvestingsverordening 1 juli 2015 – 30 juni 2016

De onderdelen waar de huisvestingsverordening is gewijzigd:

1. Vrijheid van vestiging Binding met de regio is geen vereiste voor woningzoekenden. Echter voor 1 juli 2015 was er een provinciale binding. Daarna is deze vervallen. Regionale binding is alleen nog aanwezig bij de urgenten. De mogelijkheid voor lokale binding is opgenomen in de gereedschapskist, bijvoorbeeld met de 'kleine kernenregeling'.

2. Voorrang Er is sprake van voorrang als er een passende toewijzing is. De passendheid die het meest in het oog springt is de huur-inkomentabel. Hiervoor is de huisvestingsverordening per 1 juli 2016 gewijzigd. Echter, dit was een reactie op een wetswijziging, waar de woningcorporaties per 1 januari 2016 gehoor aan gaven en daardoor meegenomen in deze evaluatie (zie ook het kader).
Voor het realiseren van een passende huisvesting met overige criteria heeft iedere gemeente een gereedschapskist voor het gemeentelijke woonbeleid, criteria ten aanzien van:

A.	Bezettingsnorm:	Twee opties met meer of minder regels om met voorrang onderscheid te maken naar de grootte van het huishouden en de grootte van de woning.
B.	Woningtype:	Woninglabel 65plus, jongerenlabels tot 23 jaar of 30 jaar.
C.	Doorstroming:	bijvoorbeeld van groot naar beter en de doorschuifregeling
D.	Lokale binding:	voorrang voor lokale woningzoekenden naar kern of anderszins als er een specifieke schaarste is.
E.	Verdeelsysteem:	mogelijkheid lotingmodule, toepassen van bemiddeling
F.	Experimenten:	met een duidelijk doel en beperkte looptijd

3. Urgentie De nieuwe urgentiegronden richten zich vooral op de mantelzorg. Urgentie voor slachtoffers van huiselijk geweld was al een urgentiegrond en vergunninghouders werden al gehuisvest in verband met de wettelijke taakstelling. Wel zijn de regels voor urgentie, met name bij relatiebeëindiging, aangescherpt om de urgentie in onze regio met een grote schaarste aan sociale huurwoningen te benadrukken.

Leeswijzer:

In het vervolg van deze evaluatie wordt in hoofdstuk 2 een opsomming gegeven van de belangrijkste conclusies uit de evaluatie. In hoofdstuk 3 worden enige kerncijfers en figuren gegeven over de woonruimteverdeling in de Regio Utrecht. De evaluatie vervolgt met drie hoofdstukken waarin de wijzigingen van de huisvestingsverordening worden geëvalueerd. In hoofdstuk 4 de evaluatie van 'vrije toegang' en 'voorrang en passend toewijzen'. In hoofdstuk 5 de evaluatie van de instrumenten uit de gereedschapskist voor het gemeentelijke woonbeleid. In hoofdstuk 6 de evaluatie van de wijziging in urgentieregels.

Voor de digitale versie van dit rapport: een onderstreepte tekst is een hyperlink.

Hoofdstuk 2 Samenvatting

Inschrijvingen
- Toename van het aantal inschrijvingen naar 233.221 huishoudens op 1 juli 2016.
- De toename komt voor rekening van de alleenstaande 'starters'.

Actief woningzoekend
- 33.959 woningzoekenden zijn actief op zoek naar een woning in 2015-2016.
- Huishoudens met een laag inkomen zijn actiever geworden.
- De helft van de woningzoekenden is jonger dan 35 jaar .

Reacties
- Het aantal reacties is flink gestegen, vorig periode was deze stijging al ingezet, waarschijnlijk door direct te adverteren in plaats van het aanbod iedere twee weken te publiceren maar toch vooral doordat het aanbod is afgenomen en het aantal actief woningzoekenden hoog blijft.
- Aantal reacties verschilt per gemeente, van 49 in Oudewater tot 122 in de gemeente Utrecht.

Verhuringen en wachttijden
- Dalende trend van het aantal verhuringen
- Gemiddelde wachttijd neemt toe. Wachttijd voor 65 plus neemt juist af.

Vrije toegang
- Het aandeel woningzoekenden van buiten de regio neemt toe, van 17,6% in 2013-2014 naar 18,6% in 2015-2016. De instroom van buiten de regio is met 5% gestegen ten opzichte van vorige periode, de totale inschrijvingen zijn toegenomen met 2,5%
- Het aandeel verhuringen aan woningzoekenden van buiten de regio is gestegen naar 12%. Deze stijging was al merkbaar voor 1 juli 2015, toen er nog geen sprake was van vrije vestiging.
- Gelet op de benodigde hoge wachttijd in de regio Utrecht, gaat het hier om woningzoekenden die al lang ingeschreven staan.

Voorrang en passende huisvesting
- De passende toewijzing is omhoog geschoten vanaf eerste kwartaal 2016.
- Veel huishoudens uit de primaire doelgroep met een toewijzing vóór 2016 wonen te duur, het merendeel van de toewijzingen was toen niet passend.
- In 2014 en 2015 was het percentage verhuringen aan de primaire doelgroep respectievelijk 75% en 80%. In 2016 is dit percentage gedaald naar bijna 72% maar nog wel hoger dan voor 2014, namelijk 69%.
- Als gevolg van de passendheidsnorm is de slaagkans van de secundaire doelgroep weer gestegen naar het niveau van 2013.
- Verhuringen aan hogere inkomens is minder geworden, al vanaf 2011.

Gemeentelijk woonbeleid
- De instrumenten in de gereedschapskist worden door de gemeenten divers ingezet waardoor de 16 huisvestingsverordeningen in de regio niet eenduidig zijn.
- De diversiteit aan toepassingen geeft aan dat er behoefte is aan specifieke oplossingen voor lokale problemen.

A. Bezettingsnorm
- Woningen worden meer passend verhuurd, de verhuringen van vier of meer kamerwoningen aan alleenstaanden zijn gedaald.
- De kansen van alleenstaanden zijn daardoor gedaald en de kansen van drie-of meerpersoonshuishoudens gestegen

- Door verschillen tussen lokale gemeentelijke woningmarkten is geen conclusie te trekken over verschil in effectiviteit van de verschillende opties van de bezettingsnorm.

B. Woningtype

- De verhoging van de leeftijdsgrens voor ouderenwoningen van 55 naar 65 jaar zorgt voor meer verhuringen aan woningzoekenden van 65 jaar en ouder (65 plus)
- 65 plussers hebben in vergelijking met andere woningzoekenden een zeer hoge slaagkans.
- Er zijn beduidend minder verhuringen aan de categorie 55-65, echter de verhuringen aan de categorie 55-65 zijn nu meer in verhouding tot het percentage actief woningzoekenden in deze categorie.
- 65 plus woningen worden ook verhuurd aan jongeren.
- Nagenoeg alle jongerenwoningen worden toegewezen aan jongeren

C. Doorstroming

- Minder verhuringen aan doorstromers, van 30% in periode 2013-2014 naar 25% twee jaar later.
- Doorstromers zijn ook minder actief woningzoekend
- Om de doorstroming te bevorderen gebruiken een aantal gemeenten de regeling van groot naar beter. Hierbij wordt voorrang gegeven aan een ouderen bij verhuizing van een grootte woning naar een beter passende, kleinere, woning.
- Het aantal verhuringen via deze regeling is nog erg beperkt, maar nu er steeds meer gemeenten deze regeling hanteren is de verwachting dat het aantal gaat toenemen. Het aantal is nu nog te klein om doorstroomeffecten te meten.
- Een aantal gemeenten kiest juist niet voor deze regeling omdat de kleine woningen schaars zijn en de grote woningen/eengezinswoningen, die door deze regeling vrijkomen, niet.
- Er wordt weinig gebruik gemaakt van de doorschuifregeling.
- Het aanbod van de doorschuifregeling is vele malen hoger dan het gebruik, het aanbod neemt wel af.
- De voorwaarde bij de regeling, namelijk dat er geen wooncarrière mag worden gemaakt, geldt als verklaring voor het geringe gebruik. Daarnaast is het voor een woningcorporatie ook arbeidsintensief omdat dit handmatig moet worden toegepast en niet via WoningNet is te regelen.

D. Binding

- De ruimte voor regionale binding wordt gebruikt om urgent woningzoekenden te huisvesten en blijft met 12 % ruim binnen de toegestane ruimte volgens de Huisvestingswet.
- Lokale binding blijft eveneens binnen de toegestane ruimte met ongeveer 10% in plaats van de toegestane 25%
- Kanttekening bij de percentages lokale binding is dat het aantal toewijzingen lokaal buiten het WoningNet systeem, met name bij nieuwbouw, onbekend is. Regionale registratie ontbreekt.
- Lokale binding wordt in de regio Utrecht met name toegepast voor het ‘beheerdersbelang’ en van ‘groot naar beter’ en in mindere mate voor de al langer bestaande ‘kleine kernenregeling’.

E. Verdeelsysteem: Lotingmodule

- Ongeveer 3% van het totale aantal verhuringen is via Loting tot stand gekomen
- In de regio zijn slechts vijf gemeenten waar loting wordt toegepast
- In de periode 2015-2016 is het aantal verhuringen via loting gehalveerd in de gemeente Utrecht
- Het gemiddelde aantal reacties bij lotingwoningen is explosief gestegen tot ruim 400.
- De gemiddelde wachttijd bij lotingwoningen ligt beduidend lager dan bij het aanbodmodel.

F. Experimenten

- De experiment regeling wordt nauwelijks toegepast.

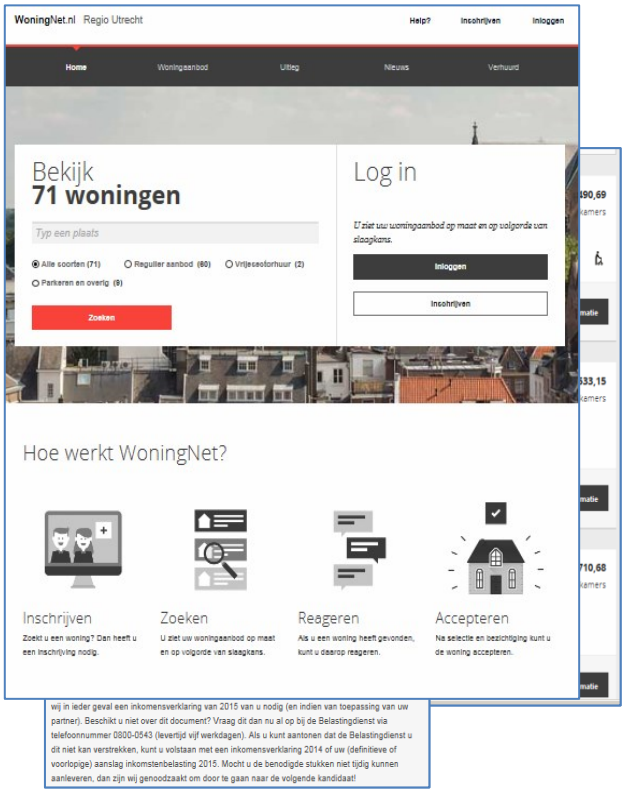
Urgentie

- Het aantal verhuringen aan urgenten is in de afgelopen perioden vooral toe te wijzen aan de verhoogde taakstelling voor vergunninghouders.
- Absolute aantal verhuringen aan urgenten blijft hoog waardoor er relatief minder woningen worden verhuurd aan reguliere woningzoekenden, 71%.
- Aanscherping van de regels bij relatiebeëindiging zorgt voor minder verhuringen aan deze urgenten.
- Schrijnende situaties worden opgelost met de hardheidsclausule, dit zorgt echter wel voor onduidelijkheid in de beoordeling en verschillen tussen gemeenten.
- Gebruik van mantelzorgurgentie is minimaal, er is daardoor onvoldoende ervaring met de regels. Wel is het aannemelijk dat de regels zorgen voor een drempel om aanvragen in te dienen.

Hoofdstuk 3 Kerncijfers woonruimteverdeling Utrecht

Sociale huurwoningen worden in de Regio Utrecht verdeeld door WoningNet. Opdrachtgevers van WoningNet zijn de samenwerkende woningcorporaties verenigd in de Stichting Woonruimteverdeling Regio Utrecht (SWRU).
De 'regio' ontstond in 1995 door de samenwerking van een aantal gemeenten en woningcorporaties, waarna het al in 1997 uitgroeide tot de huidige omvang van 16 gemeenten.

Sociale huurwoningen worden voornamelijk aangeboden met advertenties waarin de kenmerken en voorwaarden staan. Waarna woningzoekenden met hun inschrijving kunnen reageren.
Meer informatie over de werking van het systeem vindt U op de website van WoningNet.
Onlangs heeft WoningNet onderzoek verricht naar de werking van het systeem. Vooral de presentatie van het aanbod heeft aandacht nodig evenals het zoeken naar geschikte woonruimte.

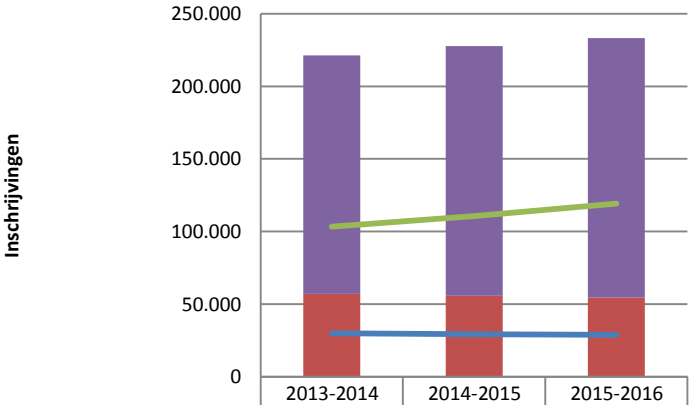
1. *Inschrijvingen*

- Toename aantal inschrijvingen naar 233.221 huishoudens op 1 juli 2016
- Toename komt voor rekening van de alleenstaande 'starters'.

De wachtlijst van woningzoekenden neemt ieder jaar toe. Op 1 juli 2016 waren er 233.221 huishoudens ingeschreven. Zoals in **Figuur 1** met de groen lijn is aangegeven, komt de toename door de alleenstaande 'starters'. Voor alle andere huishoudens, ook de alleenstaande 'doorstromers' nemen de inschrijvingen juist af, meer informatie zie **Tabel** 8 in de bijlage.

Het aantal inschrijvingen is vele malen groter dan het aanbod. Woningzoekenden schrijven zich toch vooral voor zekerheid in, tenslotte wordt de uiteindelijke volgorde vooral bepaald door de opgebouwde wachttijd.
De druk op de woningmarkt wordt beter zichtbaar als wordt gekeken naar de woningzoekenden die actief op zoek zijn naar een woning.

Figuur 1: ontwikkeling wachtlijst naar doorstromers en starters (overige woningzoekenden)

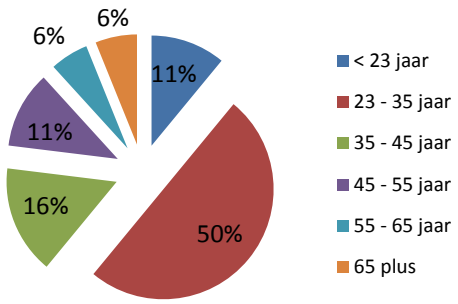
	2013-2014	2014-2015	2015-2016
Starters totaal	164.080	171.743	178.620
Doorstromers totaal	57.160	55.864	54.601
Doorstromers 1p	30.021	29.302	28.845
Starters 1p	103.467	110.686	119.215

2. *Actief woningzoekenden*

- 33.959 woningzoekenden actief op zoek naar een woning in 2015-2016
- Huishoudens met een laag inkomen zijn actiever geworden
- De helft van de woningzoekenden is jonger dan 35 jaar

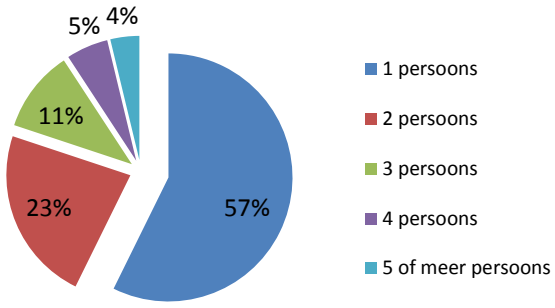
Actief betekent dat je in de periode minstens één keer hebt gereageerd. In de periode 2015-2016 zijn 33.959 huishoudens op zoek geweest naar een sociale huurwoning. Meer dan de helft van de actief woningzoekenden is jonger dan 35 jaar (61%), zie ook **Figuur 2**.

Figuur 2: Actief woningzoekenden naar leeftijd, periode 2015-2016

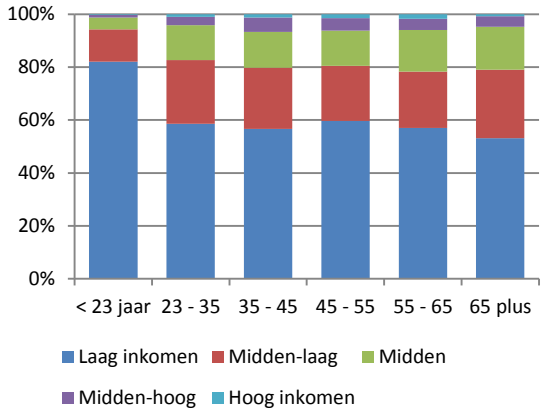

Het gaat bij de actief woningzoekenden ook vooral om eenpersoonshuishoudens (57%), **Figuur 3,** met een laag inkomen **Figuur 4.**

Figuur 3: Actief woningzoekenden naar huishoudensgrootte, periode 2015-2016

Figuur 4: Actief woningzoekenden naar leeftijd en inkomen, periode 2015-2016

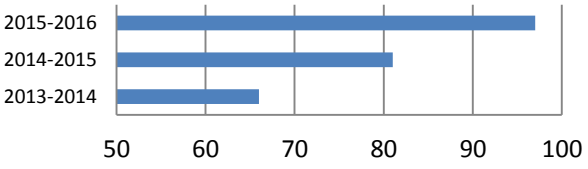

3. *Reacties*

- Het gemiddelde aantal reacties is flink gestegen. De vorig periode was deze stijging al ingezet, waarschijnlijk door direct te adverteren in plaats van het aanbod iedere twee weken te publiceren maar toch vooral doordat het aanbod is afgenomen en het aantal actief woningzoekenden hoog blijft.
- Aantal reacties verschilt per gemeente, van 49 in Oudewater tot 122 in de gemeente Utrecht.

Een woningzoekende mag maximaal twee actuele reacties hebben. Ziet de woningzoekende een beter aanbod langskomen dan mag één reactie worden ingetrokken. Dat kan niet meer wanneer de selectie plaats vindt. Als de woningzoekende op nummer één staat ontvangt hij/zij een aanbieding.

Figuur 5: Ontwikkeling gemiddelde reactie

	2013-2014	2014-2015	2015-2016
reacties	66	81	97

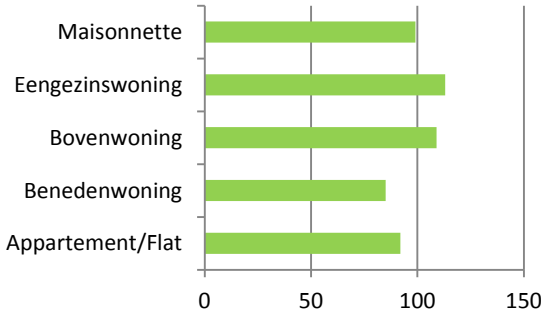
Het aanbod staat minimaal vijf dagen op de website van WoningNet en kan iedere dag worden ververst.

In 2014 is deze methode van 'dagelijks aanbieden' in gebruik genomen, hiervoor werd het aanbod periodiek aangeboden. Het gemiddelde aantal reacties is de afgelopen periode aanzienlijk gestegen. Dagelijks aanbieden

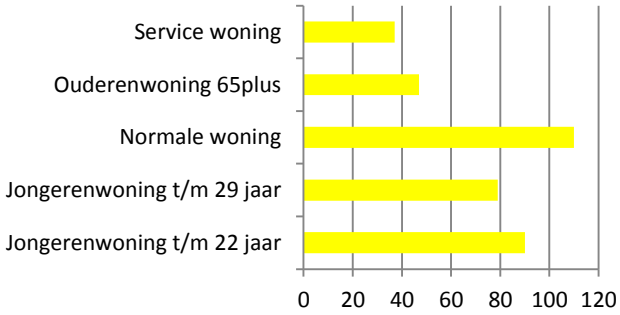
kan daarvoor een verklaring zijn omdat woningzoekenden dagelijks nieuw aanbod kunnen krijgen waarna ze een eerdere reactie kunnen wijzigen. Een andere verandering in de laatste periode(n) is dat woningzoekenden ook eenvoudig kunnen reageren via hun mobiele telefoon. Maar wat vooral hierbij speelt is de daling van het aanbod in de afgelopen perioden.

In de onderstaande figuren wordt de gemiddelde reactie per soort woonruimte en het woningtype weergegeven, ook wel het woninglabel genoemd. Meer hierover in hoofdstuk 5: gemeentelijk woonbeleid. De gemiddelde reactie op een normale woning (dus zonder label) ligt met 110 ver voor op alle andere types, zie **Figuur 7.** De gemiddelde reactie per gemeente, zie **Tabel 14** van de bijlage, loopt erg uiteen, van 49 in de gemeente Oudewater tot 122 in de gemeente Utrecht. De toename van de reacties is in bijna iedere gemeente merkbaar.

Figuur 6 Gemiddelde reacties per soort woonruimte

Figuur 7 gemiddelde reacties per woningtype

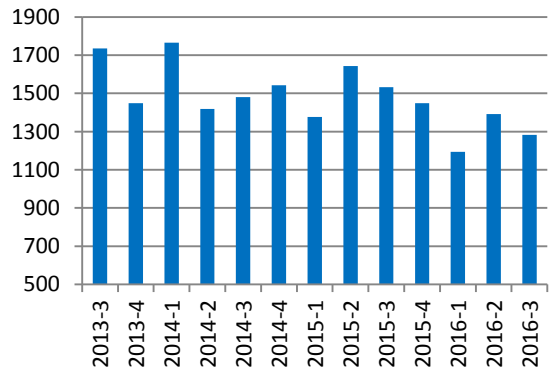

4. Verhuringen en wachttijden

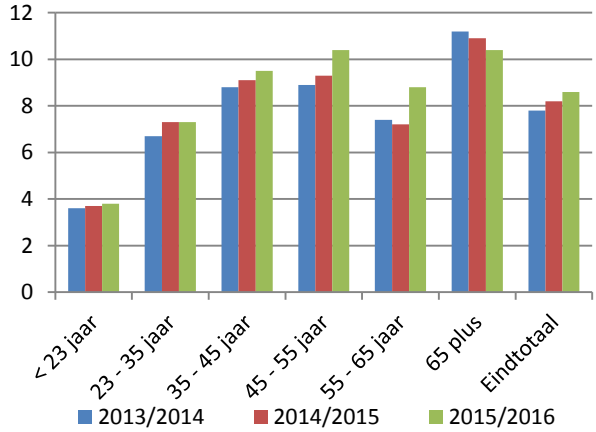
- Dalende trend van het aantal verhuringen
- Gemiddelde wachttijd neemt toe. Wachttijd voor 65 plus neemt juist af.

Er is een daling te zien van het aantal verhuringen, **Figuur 8**. Met name vanaf 1 januari 2016 valt de daling op. De wachttijd is ook toegenomen. De gemiddelde wachttijd is inmiddels 8,6 jaar in de periode 2015-2016, **Figuur 9**. Voor de leeftijdscategorie 65plus zijn de wachttijden juist afgenomen. Meer hierover in hoofdstuk 5 bij Woningtype. De 'wachttijd' voor 65plus blijft wel hoog maar dat zegt meer over de leeftijd van de woningzoekenden. In de Regio Utrecht zijn huishoudens gewend zich vroeg in te schrijven voor een sociale huurwoning. Zie ook het grote verschil tussen de wachtlijst en de actief woningzoekenden De zoektijd van de leeftijdscategorie 65plus is beduidend lager dan de overige woningzoekenden, zie ook **Figuur 24** in de bijlage.

Figuur 8: verhuringen per kwartaal

Figuur 9: Ontwikkeling wachttijd naar leeftijd

Hoofdstuk 4 Vrije toegang en passend voorrang

1. Vrije toegang

Conclusie

- Het aandeel woningzoekenden van buiten de regio neemt toe, van 17,6% in 2013-2014 naar 18,6% in 2015-2016. De instroom van buiten de regio is met 5% gestegen ten opzichte van vorige periode, de totale inschrijvingen zijn toegenomen met 2,5%
- Het aandeel verhuringen aan woningzoekenden van buiten de regio is gestegen naar 12%. Deze stijging was al merkbaar voor 1 juli 2015, toen er nog geen sprake was van vrije vestiging.
- Gelet op de benodigde hoge wachttijd in de regio Utrecht, gaat het hier om woningzoekenden die al lang ingeschreven staan.

Voor 1 juli 2015 was inschrijving voor een woningzoekende van buiten de provincie Utrecht alleen mogelijk als er sprake was van een maatschappelijk (bijvoorbeeld student) en economische binding (werk) aan de provincie Utrecht. Vanaf 1 juli 2015 is deze regel niet meer toegestaan.

Tabel 1: Ontwikkeling woningzoekendenregister

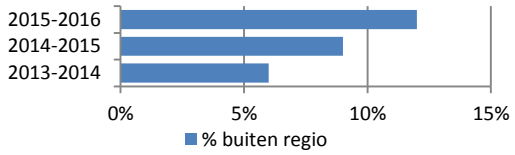
	2013-2014	**2014-2015**	**2015-2016**
Buiten regio	33.096	34.707	36.575
Binnen regio	188.144	192.900	196.646
Totaal	221.240	227.607	233.221

In de ontwikkeling van het woningzoekendenregister is merkbaar dat de inschrijvingen van woningzoekenden van buiten de regio toenemen. Het aantal woningzoekenden van binnen de regio neemt ook toe, maar in iets mindere mate.

In het woningzoekendenregister wordt niet bijgehouden of er sprake is van een maatschappelijke of economische binding. Dit was al zo voor 1 juli 2015, de controle vond pas achteraf plaats. Zoals **Tabel 1** al laat zien is de toename van buiten de regio al ingezet voor 1 juli 2015, toen er nog wel sprake was van binding.

De verhuringen aan woningzoekenden van buiten de regio nemen al enkele jaren toe, zie **Figuur 10**. Om kans te maken op een sociale huurwoning in de regio Utrecht is wachttijd nodig. De gemiddelde wachttijd is ruim acht jaar. Dit betekent dat de woningzoekenden van buiten de regio al jaren waren ingeschreven voor zij slaagden. Aangezien er bij de inschrijving niet werd gecontroleerd op binding is niet duidelijk of hier al sprake van was.

Figuur 10: Ontwikkeling % verhuringen aan woningzoekenden van buiten de regio

2. *Voorrang en passende huisvesting*

Conclusie

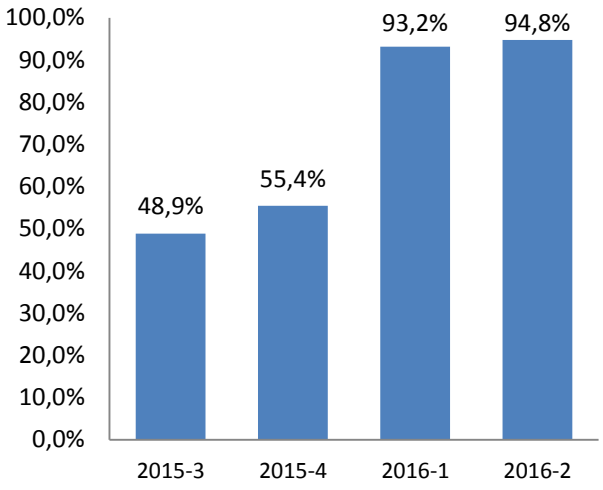
- De passende toewijzing is omhoog geschoten vanaf eerste kwartaal 2016.
- Veel huishoudens uit de primaire doelgroep met een toewijzing voor 2016 wonen te duur, het merendeel van de toewijzingen was toen niet passend.
- In 2014 en 2015 was het percentage verhuringen aan de primaire doelgroep, respectievelijk 75% en 80%, in 2016 is dit percentage gedaald naar bijna 72% maar nog wel hoger dan voor 2014, namelijk 69%.
- Als gevolg van de passendheidsnorm is de slaagkans van de secundaire doelgroep weer gestegen naar het niveau van 2013.
- Verhuringen aan hogere inkomens is minder geworden, al vanaf 2011.

Op basis van de nieuwe Huisvestingswet is de nieuwe huisvestingsverordening per 1 juli 2015 in werking getreden. Gedurende het proces van het opstellen van een nieuwe verordening werd vanuit het Rijk gewerkt aan een nieuwe Woningwet. De nieuwe Woningwet die eveneens per 1 juli 2015 van kracht is, schrijft de passendheidstoets voor aan woningcorporaties. Woningcorporaties mogen per 1 januari 2016 huishoudens die recht hebben op huurtoeslag alleen huurwoningen met een huurprijs onder de aftoppingsgrens (de betaalbare huurwoningen) aanbieden. De norm die daarbij gehaald moet worden is 95%. De resterende 5% ruimte kan worden gebruikt voor bijzondere situaties. Voorwaarde (van de minister aan de woningcorporaties) bij de norm is dat de slaagkans voor de primaire doelgroep op zijn minst gelijk moet blijven.

De norm

De invloed van de passendheidsnorm is duidelijk merkbaar. Vanaf 1 januari 2016 is de norm in **Figuur 11** van 95% nagenoeg gehaald. Dit betekent dat bijna 95% van de primaire doelgroep een woning krijgt toegewezen met een huur tot de aftoppingsgrens (€ 587 voor één- en tweepersoonshuishoudens en € 629 voor drie- en meerpersoonshuishoudens). In deze gegevens ontbreken nog een aantal verhuringen die via bemiddeling tot stand komen, hierbij gaat het vooral om verhuringen aan de primaire doelgroep. In werkelijkheid ligt het percentage ruim boven de 95%. Voor een woningcorporaties zijn er ook consequenties als meer dan 5% van de primaire doelgroep boven de aftoppingsgrens wordt gehuisvest.

Figuur 11: passende toewijzing primaire doelgroep per kwartaal, periode 2015-2016

De norm is ingesteld om de primaire doelgroep passend te huisvesten. Passend betekent een betaalbare huurwoning. De aftoppingsgrens wordt gebruikt voor de huurtoeslag om de hoogte van de toeslag te beperken als de kwaliteit (volgens deze systematiek af te lezen aan de huurprijs) van de woning omhoog gaat[2]. Weliswaar kan worden geconcludeerd dat na 1 januari 2016, nagenoeg de gehele primaire doelgroep passend wordt gehuisvest. Het betekent helaas ook dat een groot deel van de toewijzingen voor 1 januari 2016 minder betaalbaar zijn voor de

[2] De primaire doelgroep kan vanaf de basishuur (ongeveer € 230) 100% vergoed krijgen tot de kwaliteitskortingsgrens (€ 410), daarna 65% tot de aftoppingsgrens en vervolgens 0%-40% boven de aftoppingsgrens, afhankelijk van leeftijd en huishoudensamenstelling. Meer informatie over huurtoeslag onder andere bij de woonbond.

doelgroep. Onderzoek naar eventuele betaalbaarheidsproblemen valt buiten het kader van deze evaluatie.

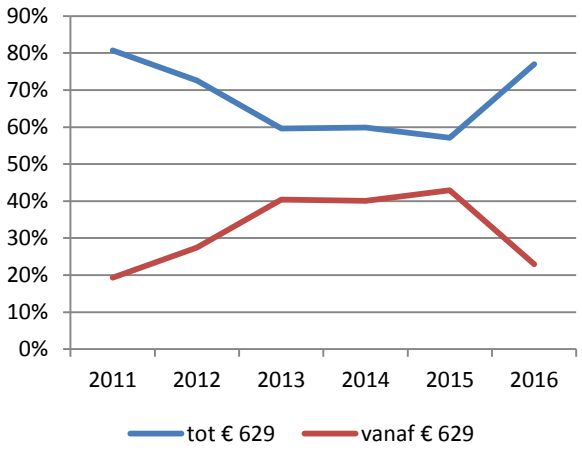
Het aanbod

Aangezien de primaire doelgroep niet meer kan verhuizen naar een woning boven de aftoppingsgrenzen is het van belang voor de slaagkans van deze doelgroep dat ook het aanbod wijzigt.

In **Figuur 12** blijkt duidelijk dat er vanaf 1 januari 2016 aanzienlijk meer woningen worden aangeboden onder de aftoppingsgrenzen.

Het is zelfs zo dat het aanbod vooral is gegroeid onder de eerste aftoppingsgrens. Het is ook vooral deze aftoppingsgrens waarop het merendeel van de woningzoekenden, namelijk de een- en tweepersoonshuishoudens zijn aangewezen. In de bijlage **Figuur 25** met de ontwikkeling 2011-2016 per huurcategorie.

Figuur 12: Ontwikkeling aanbod, publicaties, naar huur boven en onder de tweede aftoppingsgrens

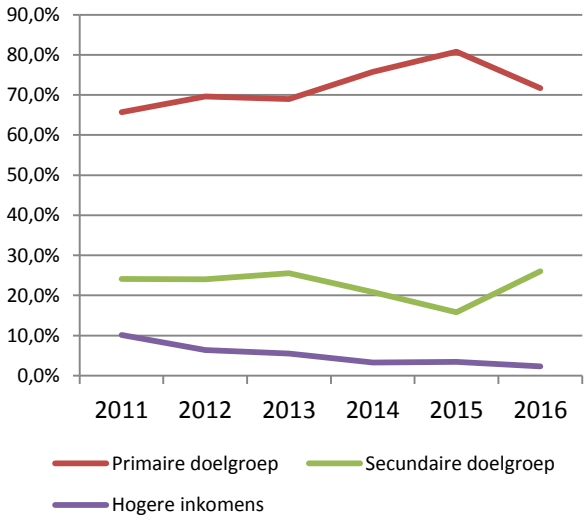
Verhuringen aan de doelgroepen

Tot 1 januari 2016 was het voor de primaire doelgroep mogelijk om naar een woning te verhuizen boven de aftoppingsgrens. Dit zie je heel duidelijk terug in het percentage verhuringen voor 2016.

Na 2013, zie je in **Figuur 13,** een stijging van het aantal verhuringen aan de primaire doelgroep. Was het aandeel in 2013 nog 69%, in 2014 stijgt het aandeel naar 75% en in 2015 zelfs naar 80%.

Vanaf 1 januari 2016 kan de primaire doelgroep alleen nog reageren op huurwoningen tot de aftoppingsgrens. Het aandeel verhuringen aan de primaire doelgroep is sindsdien gedaald naar 72% is (gegevens tot en met het derde kwartaal). Dit aandeel is daarmee nog wel hoger dan in 2013 en daarvoor.

Figuur 13: verhuringen aan de doelgroepen per kalenderjaar

Het hoge aandeel verhuringen aan de primaire doelgroep in 2015, is voor een deel te verklaren door een wijziging van de huur-inkomentabel per 1-1-2015, waardoor de primaire doelgroep (in een groot aantal gemeenten) voorrang kreeg bij het aanbod onder de aftoppingsgrens. Het hogere aandeel in 2014 wordt hiermee niet verklaard.

De kansen voor de secundaire doelgroep zijn vanaf 1 januari 2016 weer gestegen naar het niveau voor 2014. In de tabel komt duidelijk naar voren dat de sociale huurwoningen aan de doelgroepen worden verhuurd en nagenoeg niet meer aan hogere middeninkomens. Van 10% in 2011 naar 2,3% in 2016.

Hoofdstuk 5 Gemeentelijk woonbeleid

Conclusies

- De instrumenten in de gereedschapskist worden door de gemeenten divers ingezet waardoor de 16 huisvestingsverordeningen in de regio niet eenduidig zijn.
- De diversiteit aan toepassingen geeft aan dat er behoefte is aan specifieke oplossingen voor lokale problemen.

Naast de regionale (generieke) regels heeft een gemeente met de gereedschapskist de mogelijkheid voor expliciete regels voor maatwerk van het gemeentelijk woonbeleid. De gereedschapskist geeft richting aan het maatwerk door het geven van een beperkt aantal opties.

In de gereedschapskist zit:

A. **Bezettingsnorm.**
Voorrang geven aan de omvang van het huishouden ten opzichte van de grootte van de woning. Een gemeente heeft de keuze uit twee opties voor een passende huisvesting en efficiënt gebruik van de schaarste woonruimte.

B. **Woningtype**
Woningen met zorgvoorzieningen, nultredenwoningen, woningen voor minder validen en jongerenwoningen kunnen met voorrang worden toegewezen aan een specifieke doelgroep

C. **Doorstroming**
Burgemeester en wethouders kunnen een voorrangsregeling opstellen voor doorstromers.
Daarnaast kunnen burgemeester en wethouders de doorschuifregeling toepassen, waarbij huurders met voorrang kunnen doorschuiven naar een andere woning binnen hetzelfde complex.

D. **Lokale binding**
De bindingsregel kan van toepassing worden verklaard voor een deel van de gemeente, waarbij lokaal woningzoekenden voorrang krijgen. Dit was voorheen de kleine kernenregeling. De nieuwe regeling is niet meer beperkt tot de kleine kernen.

E. **Verdeelsysteem**
Burgemeester en wethouders kunnen bijzondere regels instellen voor de verdeelsystematiek.

F. **Experimenten**
Burgemeester en wethouders kunnen een experimentregeling instellen, een experiment is daarbij wel tijdelijk en heeft een duidelijk doel.

A. Bezettingsnorm

Conclusie:

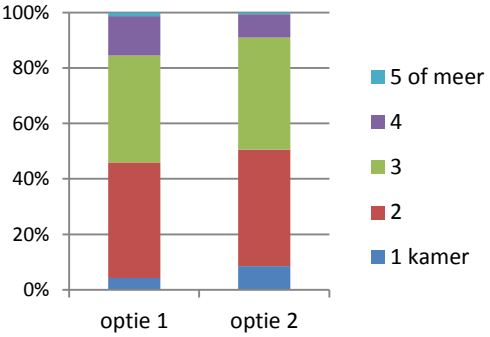
- Woningen worden meer passend verhuurd, de verhuringen van vier of meer kamerwoningen aan alleenstaanden zijn gedaald.
- De kansen van alleenstaanden zijn daardoor gedaald en de kansen van drie-of meerpersoonshuishoudens gestegen
- Door verschillen tussen lokale gemeentelijke woningmarkten is geen conclusie te trekken over verschil in effectiviteit van de verschillende opties van de bezettingsnorm.

Via de bezettingsnorm willen we voorkomen dat kleine huishoudens in grote woningen terechtkomen. Hiermee verbeteren we het gebruik van de woningvoorraad en creëren we meer kansen voor gezinnen. De gemeenten kunnen kiezen uit twee verschillende bezettingsnormen (Optie 1 en Optie 2).
Optie 1 kent weinig regels (**Figuur 26**) en regelt alleen voorrang voor meerpersoonshuishoudens bij aanbod van woonruimte met vier kamers of meer. Met Optie 2 (**Figuur 27**) wordt veel gedetailleerder gestuurd op de relatie

tussen kamers en huishoudenomvang en worden ook de oppervlakte van de woning en het woningtype meegenomen.

De meerderheid van de gemeenten gebruikt optie 1, optie 2 wordt alleen gebruikt door de gemeente Utrecht. Omdat het aantal toewijzingen in Utrecht een groot deel uitmaakt van het totaal aantal toewijzingen in de regio Utrecht wordt optie 2 toch vaak toegepast. Zo werden in 2015-2016 bij 1212 verhuringen aan eenpersoonshuishoudens optie 2 toegepast en optie 1 bij 1720 verhuringen aan eenpersoonshuishoudens.

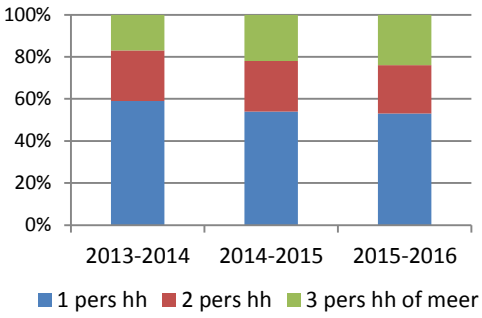
Figuur 14: verhuringen eenpersoonshuishoudens naar kamers, periode 2015-2016

Kenmerk van Optie 1 is de voorrang van meerpersoonshuishoudens bij het aanbod van woningen met 4 of meer kamers.
Bij optie 2 is er geen voorrang voor meerpersoonshuishoudens bij de kleinere vierkamer appartementen, wel bij de eengezinswoningen met meer dan vierkamers en groter dan 60m2. In **Figuur 14** is te zien dan eenpersoonshuishoudens vooral naar woonruimte verhuizen met drie of minder kamers. Bij optie 2 is dit percentage hoger dan bij optie 1 maar aanbod en woonmilieu in de gemeente Utrecht is beduidend anders dan in de rest woningmarktregio.
Het aandeel verhuringen van 4 kamerwoningen aan alleenstaanden is de afgelopen perioden afgenomen, van 31,2% in periode 2013-2014 naar 20,5% in de periode 2015-2016, zie ook Tabel 20 in de bijlage.

De kansen voor alleenstaanden zijn gedaald. Het aandeel verhuringen aan alleenstaanden is namelijk gedaald van 59% in de periode 2013-2014 naar 52,6% in de periode 2015-2016, terwijl het aandeel alleenstaande woningzoekenden die actief op zoek zijn naar een woning in deze periode is gestegen van 54% naar 57%. Het aandeel verhuringen aan huishoudens van drie of meer personen is in deze periode gestegen van 17% naar 24%.

Figuur 15: ontwikkeling verhuringen naar grootte van het huishouden

B. Woningtype

Conclusie:

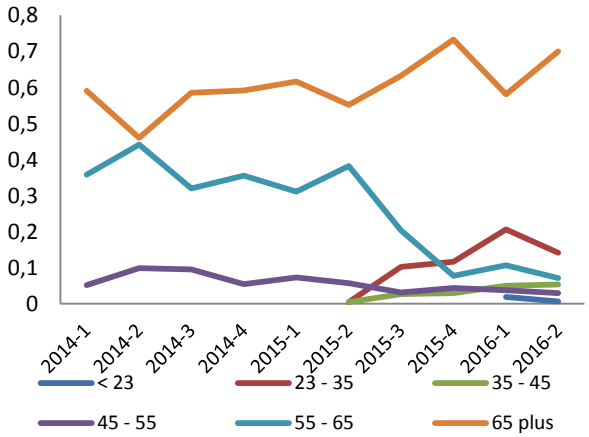
- De verhoging van de leeftijdsgrens voor ouderenwoningen van 55 naar 65 jaar zorgt voor meer verhuringen aan woningzoekenden van 65 jaar en ouder (65 plus)
- 65 plussers hebben in vergelijking met andere woningzoekenden een zeer hoge slaagkans.
- Er zijn beduidend minder verhuringen aan de categorie 55-65, echter de verhuringen aan de categorie 55-65 zijn nu meer in verhouding tot het percentage actief woningzoekenden in deze categorie.
- 65 plus woningen worden ook verhuurd aan jongeren.
- Nagenoeg alle jongerenwoningen worden toegewezen aan jongeren

Woninglabel woonruimte 65 plus

Tot 1 juli 2015 gold er voor seniorenwoningen een leeftijdsgrens van 55 jaar. In de huidige verordening is deze grens verhoogd naar 65 jaar. We spreken sindsdien dan ook van het label 65-pluswoning. Bijna 14% van de vrijkomende huurwoningen in de periode 2015/2016 werd met dit label aangeboden. Woningzoekenden van 65 jaar en ouder (65-plus) hebben voorrang op deze woningen , maar indien er geen 65-plussers reageren gaat de woningen naar woningzoekenden die jonger zijn.

Het verhogen van de leeftijdsgrens heeft tot gevolg dat de verhuringen aan 65plussers zijn toegenomen maar nog duidelijker is dat er minder woningen gaan naar de leeftijdscategorie 55-65, zie **Figuur 16**. De daling voor deze leeftijdscategorie komt door het feit dat 55-65jarigen nu concurreren met een grote groep jongere woningzoekenden.
Het aandeel 23-35 jarigen in woningen die met voorrang aan 65-plussers worden aangeboden, is sterk gestegen. Dit betekent dat de doelgroep voor deze woning, 65plus, geen belangstelling heeft.
Overigens kan een 65plus woning nogmaals met voorrang worden aangeboden als de juiste doelgroep nog niet heeft gereageerd.

Figuur 16: % verhuringen met woningtype voorrang 65 plus naar leeftijdscategorie, per kwartaal

De verhuringen aan 55-65 jarigen is over het algemeen afgenomen (ook bij woningen zonder label). De verhuringen aan deze categorie zijn omlaag gegaan van 9% in de vorige periode naar 6% in de periode 2015-2016. Dit percentage van 6% is wel gelijk aan het aandeel van de categorie 55-65 bij de actiefwoningzoekenden, zie ook **Figuur 2.**
Hoewel het aandeel van het totale aantal actief woningzoekenden in de leeftijdscategorie 55-65 en de 65-plussers ongeveer gelijk is (6%), gaan er relatief veel meer woningen naar 65-plussers (zie **Tabel 2**) De positie van 65-plussers op de woningmarkt lijkt daarmee verbeterd ten koste van die van 55-65-jarigen.

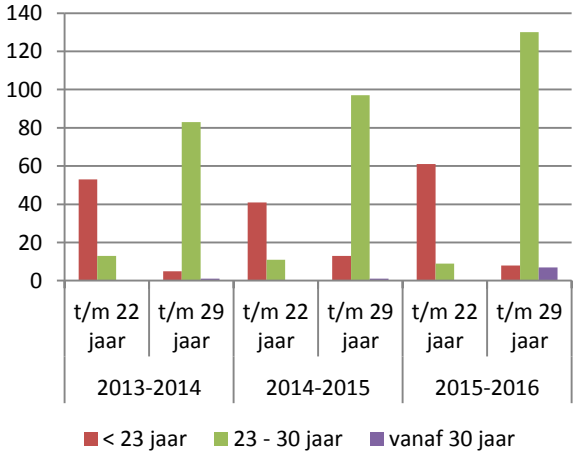
Tabel 2: ontwikkeling verhuringen naar leeftijd

leeftijd	2013-2014	2014-2015	2015-2016
< 23 jaar	4%	4%	4%
23 - 35 jaar	48%	44%	44%
35 - 45 jaar	17%	17%	**20%**
45 - 55 jaar	11%	13%	**12%**
55 - 65 jaar	8%	9%	**6%**
65 plus	11%	12%	**14%**
Totaal	6365	6029	5496

Woninglabel jongerenwoningen

Het aanbod specifiek met een jongerenlabel is klein. Duidelijk is te zien dat jongerenwoningen worden toegewezen aan jongeren, de schaarste voorkomt toewijzing aan woningzoekenden in een andere leeftijdscategorie. Het gebruik van het jongerenlabel is niet groot, hoewel het wel in de afgelopen periode aanzienlijk is toegenomen ten opzichte van de periode daarvoor.
In is af te lezen dat de categorie tot 23 jaar nagenoeg geen kans heeft bij de jongerenwoning tot en met 29 jaar. In de periode 2015-2016 vonden 195 verhuringen plaats aan jongeren tot 23 jaar. 34% daarvan met voorrang via een jongerenlabel, vooral via het label tot en met 22 jaar.

Figuur 17: Ontwikkeling verhuringen jongerenwoningen naar leeftijd

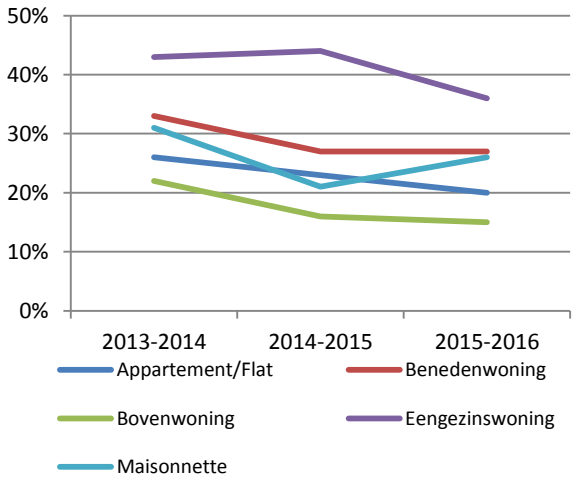
C. Doorstroming

Conclusies:

- Minder verhuringen aan doorstromers, van 30% in periode 2013-2014 naar 25% twee jaar later.
- Doorstromers zijn ook minder actief woningzoekend

Het aantal verhuringen aan doorstromers neemt de laatste jaren af, van 30% in de periode 2013-2014 naar 25% in de periode 2015-2016.
Jarenlang is dit percentage ongeveer 35% geweest, maar in 2011 is er een omslagpunt geweest naar een daling van het percentage. Een verklaring hiervoor kan gevonden worden in de daling van het aantal actief woningzoekenden onder doorstromers, van 27% in de periode 2013-2014 naar 24% in de periode 2015-2016 en in de daling van het aantal ingeschreven doorstromers.

Figuur 18: ontwikkeling % verhuringen aan doorstromers per woningsoort

De inkomenseisen die aan het huren van een woning in de sociale huursector worden geëist zijn steeds strenger geworden. In 2011 de invoering van de 90% regeling en per 1 januari 2016 de passendheidstoets. Mede hierdoor zijn doorstromers minder geneigd om te verhuizen. Vaak betekent een verhuizing ook een hogere huur. Bij het nieuwe aanbod wordt de huurprijs geïndexeerd waardoor huren flink kunnen stijgen.

Van groot naar beter

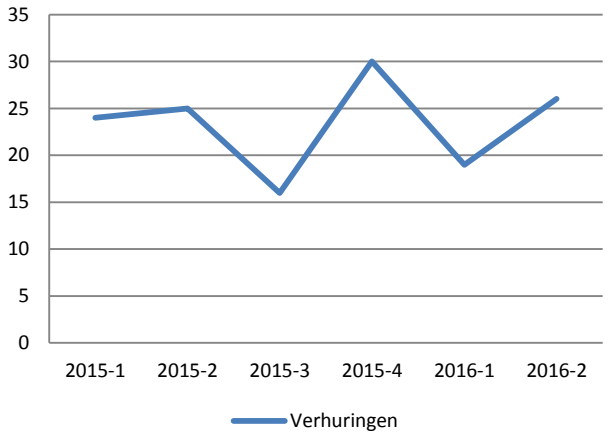
Conclusies:

- Om de doorstroming te bevorderen gebruiken een aantal gemeenten de regeling van groot naar beter. Hierbij wordt voorrang gegeven aan een ouderen bij verhuizing van een grootte woning naar een beter passende, kleinere, woning.
- Doel van deze regeling is het vrijmaken van grotere woningen (waardoor er meer kans is op een lange verhuisketen of om (nieuwe) gezinnen te huisvesten)
- Het aantal verhuringen via deze regeling is nog erg beperkt, maar nu er steeds meer gemeenten deze regeling hanteren is de verwachting dat het aantal gaat toenemen. Het aantal is nu nog te klein om doorstroomeffecten te meten.
- Een aantal gemeenten kiest juist niet voor deze regeling omdat de kleine woningen schaars zijn en de grote woningen/eengezinswoningen, die door deze regeling vrijkomen, niet.

De regeling van groot naar beter houdt in dat senioren voorrang krijgen als zij vanuit een grote (eengezins)woning willen verhuizen naar een kleinere, beter passende woning. In sommige gemeenten gaat dit gepaard met een kortingsregeling voor de nieuwe huur.
Zoals in **Figuur 19** is te zien ligt het aantal verhuringen, waarbij gebruik is gemaakt van deze regeling, op ongeveer 20 tot 25 per kwartaal. De eengezinswoningen en grote appartementen die hierdoor vrij zijn gekomen, konden weer worden verhuurd aan gezinnen. Een groot aantal gemeenten hanteert deze regeling of gaat dit binnenkort doen. Het aantal verhuringen via deze regeling is nu nog erg beperkt.

Door het kleine aantal verhuringen valt dan ook nog niets te zeggen over doorstroomeffecten. Kanttekening is dat vrijgekomen woningen de afgelopen jaren regelmatig werden verkocht of verhuurd in de vrije sector, waardoor in die gevallen geen sprake was van doorstroming in de sociale huursector. Daarnaast is in sommige gemeenten een groter tekort aan kleine woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens dan aan eengezinswoningen. Reden voor een aantal gemeenten om juist geen gebruik te maken van deze regeling.

Figuur 19: verhuringen met doorstroom regeling van groot naar beter, per kwartaal

Doorschuifregeling

Conclusies:

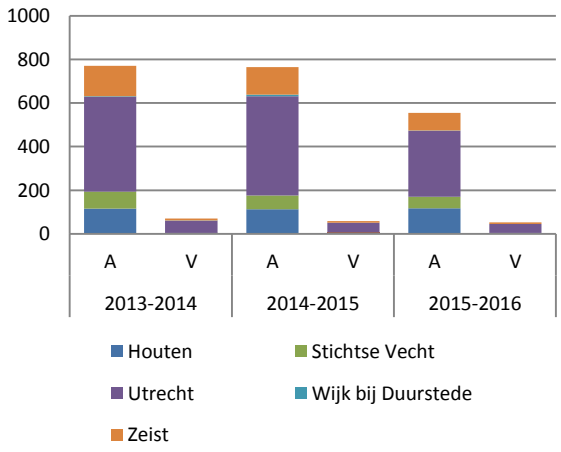
- Er wordt weinig gebruik gemaakt van de doorschuifregeling.
- Het aanbod van de doorschuifregeling is vele malen hoger dan het gebruik, het aanbod neemt wel af.
- De voorwaarde bij de regeling, namelijk dat er geen wooncarrière mag worden gemaakt, geldt als verklaring voor het geringe gebruik. Daarnaast is het voor een woningcorporatie ook arbeidsintensief omdat dit handmatig moet worden toegepast en niet via WoningNet is te regelen.

De doorschuifregeling wordt in vijf gemeenten al een aantal jaar toegepast om doorstroming binnen een complex mogelijk te maken. Voorwaarde voor het gebruik van de regeling is dat er bij verhuizing geen sprake is van wooncarrière zodat de voorrang niet in het nadeel is van de overige woningzoekenden.
De woningcorporaties spreken met gemeenten af welke complexen in aanmerking komen voor deze regeling.

Het aanbod voor de doorschuifregeling is in de laatste periode drastisch afgenomen. De uiteindelijke verhuringen ook, alleen in mindere mate. Op het totale aantal verhuringen is de doorschuifregeling slechts 1% van de verhuringen.

Zoals gezegd kan met de doorschuifregeling geen wooncarrière worden gemaakt. Bij de doorschuifregeling gaat het om een kans voor de betreffende inwoners van een complex zonder nadelige gevolgen voor de overige woningzoekenden, het aanbod dat uiteindelijk wel vrij komt moet vergelijkbaar zijn .

Figuur 20: ontwikkeling doorschuifregeling aanbod (A) en verhuringen (V) met de doorschuifregeling

Met de nieuwe huisvestingsverordening is opnieuw goed gekeken naar de regelingen. In het verleden werd de regeling toegepast waarbij er toch sprake was van wooncarrière. Nu wordt hier beter opgelet. Een verhuizing is

echter ook kostbaar. Waarschijnlijk weegt het nu kleine voordeel van, bijvoorbeeld, een andere ligging van de woning niet op tegen de kosten die hiervoor moeten worden gemaakt van opnieuw een verhuizing.

D. Binding

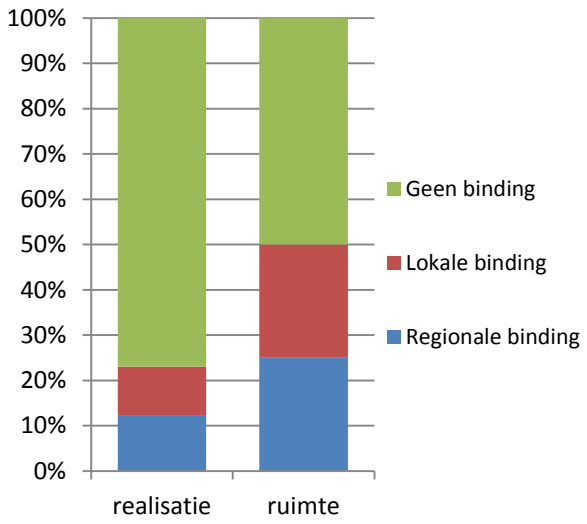
Conclusie

- De ruimte voor regionale binding wordt gebruikt om urgent woningzoekenden te huisvesten en blijft met 12 % ruim binnen de toegestane ruimte.
- Lokale binding blijft eveneens binnen de toegestane ruimte met ongeveer 10% in plaats van de toegestane 25%.
- Kanttekening bij de percentages lokale binding is dat het aantal toewijzingen lokaal buiten het WoningNet systeem, met name bij nieuwbouw, onbekend is. Regionale registratie ontbreekt.
- Lokale binding wordt in de regio Utrecht met name toegepast voor het **'beheerdersbelang'** en van '**groot naar beter'** en in mindere mate voor de al langer bestaande '**kleine kernenregeling'**.

De Huisvestingswet kent als uitgangspunt vrije vestiging. Als er echter sprake is van een bijzondere schaarste kan er gebruik worden gemaakt van een regionale of lokale binding. In totaal is de ruimte van binding 50% van de verhuringen. Van deze 50% mag maximaal de helft, dus 25% van het totaal, gebruikt worden voor lokale binding.

In regio Utrecht wordt regionale binding gebruikt voor de verhuringen aan urgenten. Niet iedere urgent woningzoekende heeft binding , bijvoorbeeld vergunninghouders, maar ongeveer 12% wel. Meer over urgenten in Hoofdstuk 6.

Figuur 21: Realisatie en ruimte volgens Huisvestingswet bij voorrang binding, periode 2015-2016

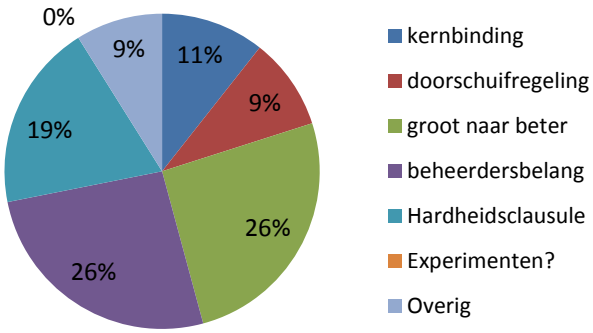

Figuur 21 laat het gebruik zien voor de regionale binding en de lokale binding. De lokale binding komt uit op 10,6%. Zowel de regionale als lokale binding blijven daarmee ruim binnen de toegestane ruimte. Voor lokale binding geldt wel een voorbehoud aangezien met name de toewijzingen voor nieuwbouw, met een lokale regeling, (nog) niet zichtbaar zijn in het WoningNet systeem.

Lokale binding

Bij lokale binding hoeft het niet meer te gaan om binding aan de gemeente maar kan het ook gaan om binding aan een complex, wijk of kern.
In **Figuur 22** de verdeling van lokale binding over verschillende regelingen. In totaal gaat het in de periode 2015-2016 om 583 verhuringen waarbij lokaal voorrang werd gegeven. Dit is 10,6 procent van de in totaal 5.496 verhuringen. In werkelijkheid ligt het percentage waarschijnlijk hoger. De toewijzingen van nieuwbouwwoningen met een lokale binding zijn namelijk nog niet opgenomen, evenals de experimenten, gegevens hierover ontbreken.

Figuur 22: verhuringen voorrang lokale binding, 2015-2016

Voorrang voor woningzoekenden met een binding wordt in de regio Utrecht al geruime tijd toegepast met de **'kleine kernenregeling'**. Lokaal voorrang wordt hier vaak mee geassocieerd maar uiteindelijk blijkt maar 11% van de lokale toewijzingen voort te komen uit deze regeling. Van lokale binding is eerder sprake bij het Beheerdersbelang (vaak te maken met bemiddeling bij overlast), de **'doorstroomregeling'** van **'groot naar beter'** of de **'hardheidsclausule'** (uitzonderingen op de urgentieregeling).

Lokale binding is hier wel gebaseerd op de verhuringen en niet op het aanbod. Met andere woorden, vaak wordt een woning aangeboden met een lokale voorrang maar uiteindelijk wordt hier door de lokale woningzoekenden geen gebruik van gemaakt. Voorbeeld hiervan is weergegeven in **tabel 3** over de kleine kernenregeling.

tabel 3: Aanbod (A) kleine kernenregeling en verhuringen (V) woningzoekenden met binding

periode	A	V	%
2013-2014	132	69	52%
2014-2015	133	69	52%
2015-2016	127	62	49%

Nog niet de helft van het aanbod met een kleine kernenregeling leidt uiteindelijk tot verhuring via deze regeling. Aangezien er sprake is van een voorrangsysteem betekent dit dat de woning beschikbaar komt voor de daarna volgende kandidaat zonder binding. Het leidt dus niet tot vertraging in de verhuur. Dat er maar beperkt gebruik wordt gemaakt van de kleine kernenregeling kan er wel toe leiden dat een woningzoekende met kernbinding al binnen twee maanden kan slagen voor een woning. Dit staat in geen verhouding met de hoge gemiddelde wachttijd in de regio.

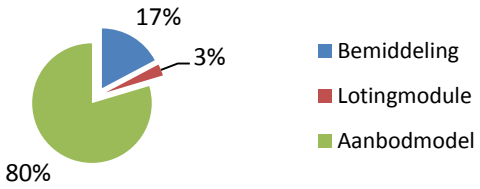
E. Verdeelsysteem

Conclusie:

- Ongeveer 3% van het totale aantal verhuringen is via Loting tot stand gekomen
- In de regio zijn slechts vijf gemeenten waar loting wordt toegepast
- In de periode 2015-2016 is het aantal verhuringen via loting gehalveerd in de gemeente Utrecht
- Het gemiddelde aantal reacties bij lotingwoningen is explosief gestegen tot ruim 400.
- De gemiddelde wachttijd bij lotingwoningen ligt beduidend lager dan bij het aanbodmodel.

Lotingmodule

Als alternatief naast het aanbodsysteem wordt Loting niet veel gebruikt. Bij de aanpassing van de regels is het voor gemeenten wel mogelijk om het systeem meer in te zetten (tot 20% van het aanbod).
Geen enkele gemeente gebruikt de volledige ruimte. Het gebruik is zelfs afgenomen ten opzichte van de vorige periode.

Loting is met name in de gemeente Utrecht afgenomen. Reden voor de daling is dat veel van deze woningen zijn gebruikt voor de huisvesting van statushouders. Het gemiddelde aantal reacties is bij loting gestegen naar 400 per loting. De inschrijfduur (wachttijd) van de uiteindelijke kandidaat is wel lager dan gemiddeld, evenals de leeftijd.

Tabel 4: verhuringen via loting

Gemeente	**2014-2015**	**2015-2016**
Houten	0	2
Nieuwegein	105	47
Utrecht	201	97
Utrechtse Heuvelrug	3	3
Zeist	28	23
Eindtotaal	**337**	**172**

Bemiddeling

Soms is het noodzakelijk om woningen rechtstreeks te bemiddelen voor maatwerk. Hier valt te denken aan WMO aangepaste woningen, fokus woningen voor mensen met een medische indicatie die een specifieke woonvraag hebben waarbij urgentie geen oplossing is. Het merendeel van de verhuringen met bemiddeling heeft te maken met een urgentie, meer hierover in Hoofdstuk 6.

Tabel 5: ontwikkeling verhuringen via bemiddeling

Periode	totaal1)
2013-2014	517
2014-2015	519
2015-2016	491

1) Exclusief vergunninghouders

Beheerdersbelang

Er is een toename te zien aan het aantal verhuringen via beheerdersbelang. Het beheerdersbelang werd ook voor 1 juli 2015 toegepast, maar is nu geformaliseerd in de huisvestingsverordening en er zijn duidelijke richtlijnen bij aangegeven.

Tabel 6: Ontwikkeling verhuringen via bemiddeling beheerdersbelang

Periode	Beheerdersbelang
2013-2014	90
2014-2015	60
2015-2016	113

F. Experimenten

De experiment regeling wordt nauwelijks toegepast. Gemeente Vianen en de gemeente IJsselstein hebben een regeling waarbij jongeren hun inschrijftijd behouden bij het huren van een kleine woning. Er is echter weinig doorstroming in deze woningen waardoor er weinig gebruik van wordt gemaakt. De regeling gold niet voor de zittende huurders. Deze huishoudens moeten eerst weer wachttijd opbouwen voordat hij/zij kan verhuizen. De jongere behoudt zijn inschrijftijd, maar moet zich wel opnieuw inschrijven bij WoningNet. Hier zijn tevens kosten aan verbonden.

Hoofdstuk 6 Urgentie

Conclusie:

- Het aantal verhuringen aan urgenten is in de afgelopen perioden vooral toe te wijzen aan de verhoogde taakstelling voor vergunninghouders.
- Absolute aantal verhuringen aan urgenten blijft hoog waardoor er relatief minder woningen worden verhuurd aan reguliere woningzoekenden, 71%.
- Aanscherping van de regels bij relatiebeëindiging zorgt voor minder verhuringen aan deze urgenten.
- Schrijnende situaties worden opgelost met de hardheidsclausule, dit zorgt echter wel voor onduidelijkheid in de beoordeling en verschillen tussen gemeenten.
- Gebruik van mantelzorgurgentie is minimaal, er is daardoor onvoldoende ervaring met de regels. Wel is het aannemelijk dat de regels zorgen voor een drempel om aanvragen in te dienen.
- Groot verschil in kosten voor de urgent woningzoekenden per gemeente.

Mantelzorg en Aanscherping van de regels

Vanaf 1 juli 2015 is een aantal urgentiecategorieën toegevoegd. Veelal ging het om toewijzingen die al plaatsvonden, maar nog niet waren opgenomen als 'urgentie'. Voorbeelden hiervan zijn de urgentie voor 'gedupeerden aanbodsysteem' en de urgentie voor 'vergunninghouders'. De enige nieuwe urgentie-indicatie is '**mantelzorg**'. Wel is bij meerdere urgenties een aantal criteria gewijzigd. De meest in het oog springende is de wijziging bij '**relatiebeëindiging**' waarbij een urgentie alleen wordt afgegeven als geen enkele ouder de beschikking heeft over huisvesting, hiervoor was dit alleen de ouder met de voogdij over de kinderen.

Voorrang of bemiddeling

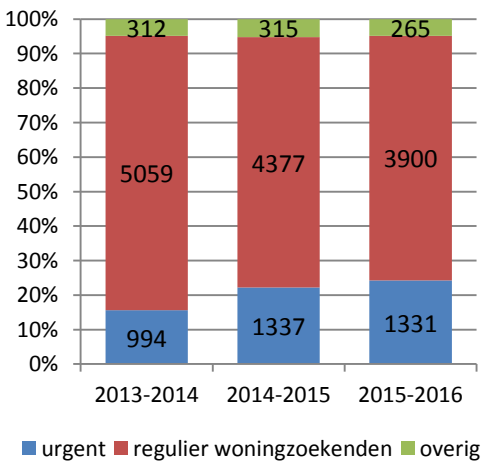
Een urgent woningzoekende moet zelf zoeken naar geschikte woonruimte, voor een beperkt aantal urgenties wordt bemiddeld. In het aanbodsysteem krijgt een urgent voorrang op reguliere woningzoekenden. De voorrang van een urgent is beperkt. Beperkt in tijd, de zoekperiode is een half jaar. Een zoekprofiel beperkt de keuze, standaard is het zoekprofiel een flatwoning vanaf de eerste verdieping. En de urgent kan woonruimte niet eenvoudig weigeren, anders vervalt de urgentie. Daarnaast gelden de eisen voor passendheid.
Bemiddeling voor urgenten wordt vooral toegepast bij vergunninghouders, als er speciale woonruimte nodig is of als een woningzoekende moeizaam woonruimte vindt via het aanbodsysteem .

1. Verdeling van het aanbod

- **24% naar urgenten**

In 2015-2016 is 24% van het aanbod verhuurd aan urgenten. In totaal komt dit neer op 1331 verhuringen. Dit totaal is nagenoeg gelijk aan de vorige periode, maar beduidend meer dan in de periode 2013-2014.
Het verschil komt nagenoeg in zijn geheel door de huisvesting van vergunninghouders. Het gaat hier om de uitvoering van een taakstelling die is opgelegd door de rijksoverheid en een direct gevolg van de verhoogde asiel-instroom. Weliswaar neemt de asiel-instroom af maar door de vertraging in de huisvesting en gezinshereniging, zal het aantal verhuringen aan deze categorie de komende jaren hoog blijven.

Figuur 23: ontwikkeling verhuringen naar urgent, regulier en overige woningzoekenden

- **71% naar 'reguliere' woningzoekenden**

71% van de verhuringen gaat naar de reguliere woningzoekenden, oftewel de woningzoekenden die voor een woning slagen via het aanbod- dan wel lotingsmodel. Kanttekening hierbij is dat er onder deze reguliere woningzoekenden wel veel verschillende voorrangscategorieën zijn. Bijvoorbeeld voorrang bij een passende woning naar inkomen of huishoudensgrootte, huishoudens die in aanmerking komen voor 'kleine kernenregeling' of de 'doorschuifregeling'.

- **5% naar 'overig'**

De 5% 'overig' in **Figuur 23** bestaat uit 'beheerdersbelang/laatste kansbeleid' met name tegen overlast; 'wisselwoningen' voor tijdelijke huisvesting in verband met herstructurering en 'woningruil', waarbij huishoudens hun eigen verdeelsysteem regelen door van woonruimte te ruilen met één of meerdere huishoudens.

2. Urgentie naar indicatie

In **Tabel 7** een uitsplitsing van alle urgentiecategorieën over de drie perioden. In totaal zijn er zeven indicaties voor een urgentie. Daarnaast heeft een gemeente de mogelijkheid de hardheidsclausule toe te passen als de regels ongewenst hard zijn voor de specifieke situatie waarin een woningzoekende verkeert.

Tabel 7: Ontwikkeling verhuringen aan urgenten naar indicatie urgent

indicatie urgentie	2013-2014	2014-2015	2015-2016
Sociaal: Dakloos[3]	10	7	3
Sociaal: Relatiebeëindiging	190	221	169
Sociaal: Financieel	32	41	26
Medisch	216	187	179
Mantelzorg: Ontvanger	0	0	3
Mantelzorg: Verzorger	0	2	11
Volkshuisvestelijk	101	142	94
Maatschappelijk: uitstroom MO	46	58	95
Maatschappelijk: omklapcontract MO		15	60
Maatschappelijk: huishoudelijk geweld	35	48	45
Vergunninghouders	121	373	457
Gedupeerden aanbodsysteem	17	19	22
Hardheidsclausule/overig	67	105	112
Eenmalige aanbieding[4]	159	119	55
Eindtotaal	**994**	**1337**	**1331**

In 'opkomst' is de categorie 'maatschappelijk'. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een toename van de uitstroom maatschappelijke opvang (MO). Naar verwachting zal dit de komende jaren hoog blijven.[5] Echter de toename is deels ook administratief. Voor de periode 2015-2016 werd de categorie 'eenmalige aanbieding' ook gebruikt voor de uitstroom van de maatschappelijke opvang. De categorie 'maatschappelijk: omklapcontract' heeft ook betrekking op de uitstroom maatschappelijke opvang. Het gaat dan om cliënten die twee jaar lang

[3] Degenen die buiten eigen schuld of toedoen hun woonruimte moeten verlaten, bijvoorbeeld brand.

[4] Dit is een restcategorie die het afgelopen jaar voor een deel is opgeschoond bijvoorbeeld naar de categorie uitstroom MO. Hieronder vallen ook de urgenten die er niet slagen via het aanbodmodel. In de laatste periode ging het slechts om 6 verhuringen. De oorspronkelijke indicatie is niet meer duidelijk.

[5] De instroom van de maatschappelijk opvang is toegenomen waardoor uiteindelijk ook de uitstroom groter is aangezien er sprake is van een tijdelijk verblijf, uitgangspunt is zelfstandigheid.

woonbegeleiding krijgen. In de tussentijd wordt het huurcontract op naam van de instelling gezet. Indien alles goed verloopt, wordt het contract omgeklapt. Met andere woorden, op naam van de bewoner gezet.

De afgelopen twee jaar is het gebruik van de hardheidsclausule aanzienlijk toegenomen. Voor de afgelopen periode kan deze toename veroorzaakt zijn door de aanscherping van de regels bij relatieverbreking, zie hieronder.

3. Relatiebeëindiging: strengere regels, verhuringen nemen af

Bij relatiebeëindiging is gekozen voor een aanscherping van de regels. Voorop blijft staan dat er minderjarige kinderen betrokken zijn waarvoor onderdak urgent is. Aanscherping bij de urgentie vanaf 1 juli 2015 betekent: een urgentie wordt niet toegekend als één van de ouders de beschikking heeft over woonruimte.

De verhuringen bij deze categorie zijn in de laatste periode afgenomen. In 2014-2015 nog 221 naar 169 in de laatste periode. Een aantal verhuringen naar aanleiding van relatieverbreking kan echter verborgen zitten. Bijvoorbeeld doordat de urgent woningzoekenden ook voor een andere indicatie in aanmerking komt zoals huishoudelijk geweld. In **Tabel 7** is te zien dat de categorie 'huishoudelijk geweld' niet is toegenomen. Bij de 'urgentieverleners'[6] is deze verschuiving opgemerkt maar gelet op het aantal verhuringen bij 'huishoudelijk geweld' kan het effect niet groot zijn.

Schrijnende situaties

Voor deze evaluatie is bij de 'urgentieverleners' de vraag gesteld: zijn er schrijnende situaties geweest als gevolg van de relatieverbreking en hoe zijn deze opgelost?
In een aantal gemeenten is deze vraag met 'ja' beantwoord met de opmerking dat het om een beperkt aantal ging. De oplossing voor deze situatie wordt meestal gevonden in de hardheidclausule. Het is echter niet eenvoudig om hier aantallen van te geven, het gebruik van de clausule is per definitie toegesneden op individuele situaties een verdere categorisering kost veel tijd. Wel is merkbaar dat de clausule veel wordt toegepast ten opzichte van de periode 2013/2014 maar weer niet vergeleken met 2014/2015.
Voorop bij de toepassing van de clausule staat dat het om uitzonderlijke situaties gaat waarvoor de regels ongekend 'hard' zijn. Als de clausule meerdere keren op gelijke wijze wordt toegepast ligt een verdere uitwerking in de regelgeving meer voor de hand. In veel gemeente is de toepassing (daarom) nihil of slechts op één hand te tellen, zie **Tabel 26** in de bijlage.

Problemen doen zich voor bij de volgende casussen, wat als:

- … de woonruimte wel beschikbaar is bij de ex-partner maar voor het(de) kind(eren) geen veilige omgeving is;
- … de ex-partner wel een woning heeft, maar niet de vader/moeder van de kinderen is;
- … de ex-partner een huis heeft, maar ver weg woont of
- … er nog vader/moeder van de kinderen uit een nog eerdere relatie is en die een woning heeft.

De huisvestingsverordening geeft hiervoor geen gedetailleerde regels, het is dan vervolgens aan de urgentieverlening hoe hiermee wordt omgegaan. Dit betekent dat in de regio verschillend wordt omgegaan met de beoordeling, richtlijnen ontbreken.

[6] Aan iedere gemeente zijn vragen gesteld over de urgentieverlening inclusief toepassing van de hardheidsclausule. De verlening zelf is echter divers geregeld, in de ene gemeente zijn hier meer mensen bij betrokken, zowel extern als binnen de gemeentelijke organisatie terwijl in andere gemeenten de urgentieverlening in andere gemeenten meer regionaal is geregeld.

4. Mantelzorg,

Het opnemen van mantelzorg in de huisvestingsverordening is een vereiste, opgenomen in de Huisvestingwet. Bij mantelzorg moet het gaan om zowel de ontvanger van de mantelzorg als de verzorger. Verder staat er in de Huisvestingswet niet veel over. De verdere uitwerking hebben de gemeenten in de huisvestingsverordening opgenomen. Bij het opstellen van deze eisen was het onbekend of de urgentie nodig is.

- **'Slechts' 14 verhuringen**

Uiteindelijk zijn er in de periode 2015-2016 slechts 14 woningen verhuurd met de indicatie 'mantelzorg'. Het ging om zeven verhuringen via het aanbodmodel en zeven verhuringen via bemiddeling. In deze periode zijn ongeveer zeventien urgenties afgegeven, 3 urgentie zijn nog niet verzilverd of de noodzaak is er niet meer.
In de gemeente Utrecht zijn 29 aanvragen voor een mantelzorgindicatie ontvangen, slechts vijf aanvragen zijn toegekend. Zie ook **Tabel 27** in de bijlage. In alle andere gemeenten zijn aanvragen en toekenningen op één hand te tellen.

- **Ervaringen bij de aanvraag**

De ervaringen bij de aanvraag zijn erg wisselend van geen problemen tot onduidelijke regels. Ook wordt meerdere keren gemeld dat er nog te weinig ervaring is gelet op het geringe aantal aanvragen. Dat roept dan wel de vraag op of er sprake is van een drempel bij de aanvraag, zijn de regels te streng?

- Wat valt onder mantelzorg?
  Een gedetailleerde omschrijving van mantelzorg ontbreekt in de huisvestingsverordening. Wordt bijvoorbeeld het brengen van eten of het afhandelen van de administraties ook als mantelzorg bestempeld;
- Wie bepaalt de mantelzorg?
  Het is lastig als dit de gemeente is buiten de regio die met andere criteria werkt.
- Urencriteria te gedetailleerd?
  De huisvestingsverordening spreekt van dat er al mantelzorg verleend moet worden voor minimaal acht uur over minimaal 4 dagen per week. Dit is nu soms een belemmering om een aanvraag te kunnen toekennen omdat er bijvoorbeeld 16 uur mantelzorg wordt verleend, maar wel bijvoorbeeld maar op 2 dagen omdat het reizen anders te kostbaar is. Waardoor aan het dagenvereiste niet wordt voldaan.

5. Verschil in kosten en uitvoering

- ***Kosten aanvraag urgentie***

De kosten voor een urgentieaanvraag bij een gemeente kunnen nogal verschillen. Het loopt uit van 'gratis' tot € 348 voor de aanvraag van een medische urgentie. Aangezien voor de beoordeling van een medische urgentie een medisch advies nodig is kiezen een aantal gemeenten voor een prijsverschil tussen de verschillende urgentieaanvragen. In **Tabel 28** van de bijlage een overzicht van de kosten per gemeente.

Ondanks prijsverschillen krijgt de urgent hetzelfde namelijk voorrang in het regionale aanbodsysteem. De inschrijfkosten voor woningzoekenden zijn overal gelijk, namelijk € 30 voor de inschrijving en € 9 voor de verlenging. Een Urgent moet ook als woningzoekende ingeschreven staan, de kosten voor deze inschrijving komen er nog bij.

- ***Uitvoering aanvragen urgentie***

In de regio Utrecht is geen regionale uitvoering voor de urgentieaanvragen. In een aantal gemeente wordt gewerkt met een lokale urgentiecommissie en/of de advisering gaat via ambtenaren of de woningcorporaties zijn gemandateerd. De wethouders zijn meestal alleen betrokken bij afwijzingen en/of de toepassing van de hardheidsclausule. De advisering kan wel 'regionaal' plaats vinden, een belangrijke regionale speler hierbij is 't Vierde Huis. De beoordeling vindt daarna weer lokaal plaats of zoals in Utrecht West door de SUWU (stichting Urgentie Commissie Utrecht). Voor de gemeenten Utrecht en Zeist doet 't Vierde Huis zowel de advisering als de beoordeling.

Bijlage

Begrippen

1. Doelgroepen naar inkomen

Primair	eenpersoonshuishoudens	€	-	€	22.100
	meerpersoonshuishoudens	€	-	€	30.050
Secundair	eenpersoonshuishoudens	€	22.101	€	30.050
	meerpersoonshuishoudens	€	30.051	€	35.739
Tertiair/lage middeninkomens		€	35.740	€	45.718
hoge middeninkomens		€	45.719		

2. Aftoppingsgrenzen

1e aftoppingsgrens	€ 587
2e aftoppingsgrens	€ 629

3. Huur, Netto, peiljaar 2016

Laag	€ -	-	€ 410
Midden-laag	€ 410	-	€ 587
Midden-hoog	€ 587	-	€ 629
Hoog	vanaf € 629		

4. Inkomen, peiljaar 2016

laag	€ -	-	€ 22.100
Midden-laag	€ 22.101	-	€ 30.050
Midden	€ 30.051	-	€ 35.739
Midden-hoog	€ 35.740	-	€ 45.718
Hoog	vanaf € 45.718		

Kerncijfers

Tabel 8: Ontwikkeling woningzoekendenregister naar huishoudenssamenstelling, doorstromer - starter

Huishoudenstype/periode	2013-2014	2014-2015	2015-2016
	Doorstromer		
Alleenstaand	30.021	29.302	28.845
2 persoonshuishouden	12.799	12.528	12.185
1 oudergezin	6.118	6.073	5.930
Gezin 2 of meer kinderen	5.257	5.039	4.816
Gezin 1 kind	2.750	2.706	2.621
Meerpersoonshh. zonder kind	215	216	204
Eindtotaal	57.160	55.864	54.601
	Starter		
Alleenstaand	103.467	110.686	119.215
2 persoonshuishouden	32.873	32.959	32.188
1 oudergezin	13.588	13.837	13.376
Gezin 2 of meer kinderen	7.833	7.898	7.738
Gezin 1 kind	5.822	5.824	5.614
Meerpersoonshh. zonder kind	497	539	489
Eindtotaal	164.080	171.743	178.620

Tabel 9: Ingeschreven woningzoekenden herkomst en huishoudentype, periode 2015-2016

	1 pers	2 pers	1 Ouder gezin	Gezin 1 kind	Gezin 2k of meer	>= 3p zonder k	Totaal
Bunnik	1.554	741	227	98	207	6	2.833
De Bilt	4.977	1.635	783	306	408	19	8.128
De Ronde Venen	4.585	2.181	678	351	668	10	8.473
Houten	6.529	2.186	988	375	512	20	10.610
IJsselstein	4.496	1.457	897	272	386	15	7.523
Lopik	1.020	378	156	54	84	6	1.698
Montfoort	1.513	697	214	116	277	4	2.821
Nieuwegein	9.398	3.571	1.498	597	797	31	15.892
Oudewater	1.113	548	127	60	138	7	1.993
Stichtse Vecht	7.599	2.926	1.257	425	539	28	12.774
Utrecht	57.724	14.647	6.547	3.184	5.353	345	87.800
Utrechtse Heuvelrug	3.632	1.280	559	213	260	13	5.957
Vianen	2.619	1.366	442	154	298	6	4.885
Wijk bij Duurstede	2.647	1.050	424	134	153	7	4.415
Woerden	5.547	1.808	833	250	364	12	8.814
Zeist	7.391	2.276	1.129	474	732	28	12.030
Buiten Regio	25.716	5.626	2.547	1.172	1.378	136	36.575
Eindtotaal	148.060	44.373	19.306	8.235	12.554	693	233.221

Tabel 10: actief woningzoekenden naar inkomen en leeftijd periode 2015-2016

Leeftijdsklasse	< 23 jaar	23 - 35 jaar	35 - 45 jaar	45 - 55 jaar	55 - 65 jaar	65 plus	Totaal
Laag	3.031	9.965	3.088	2.288	1.086	1.093	19.923
Midden-laag	451	4.097	1.263	797	406	532	7.338
Midden	166	2.241	740	514	300	331	4.182
Midden-hoog	35	547	291	182	81	84	1.195
Hoog	11	166	71	55	32	15	339
	3.663	16.695	5.332	3.771	1.881	2.043	32.389

Tabel 11: Ontwikkeling actief woningzoekenden naar huishoudensgrootte

Periode Inkomensklasse	2013-2014	2014-2015	2015-2016
1 persoon	54%	54%	57%
2 personen	25%	25%	23%
3 personen	11%	11%	11%
4 personen	6%	6%	5%
5 of meer	4%	4%	4%
Totaal	32.539	34.476	32.389

Tabel 12: Actief woningzoekenden herkomst woningzoekende en aantal personen, periode 2015 - 2016

	Actief wz					
Gemeente woningzoekende	1 p	2 p	3 p	4 p	5 p of meer	Totaal
Bunnik	146	49	26	11	4	236
De Bilt	547	267	123	65	22	1.024
De Ronde Venen	468	215	97	32	16	828
Houten	834	251	148	59	14	1.306
IJsselstein	519	246	117	65	25	972
Lopik	111	47	29	18	6	211
Montfoort	102	55	26	16	7	206
Nieuwegein	1.160	488	234	92	64	2.038
Oudewater	78	35	17	8	4	142
Stichtse Vecht	866	371	182	62	16	1.497
Utrecht	8.249	3.100	1.426	858	729	14.362
Utrechtse Heuvelrug	535	208	111	41	19	914
Vianen	324	142	81	17	16	580
Wijk bij Duurstede	306	128	61	19	11	525
Woerden	666	252	123	69	25	1.135
Zeist	962	457	217	113	86	1.835
Buiten Regio	2.852	1.145	486	241	158	4.882
Onbekend	635	205	88	27	16	971
Eindtotaal	18.557	7.386	3.455	1.770	1.221	32.389

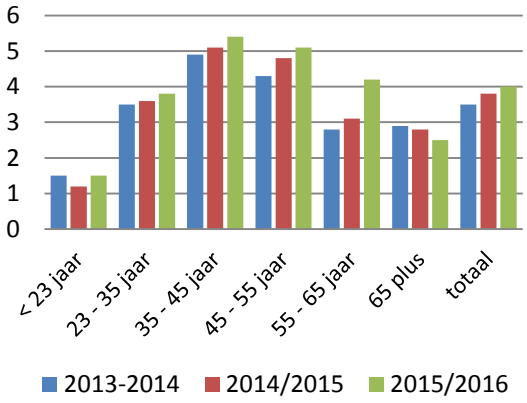
Tabel 13: Ontwikkeling actief woningzoekenden naar inkomen

inkomen	2013-2014	2014-2015	2015-2016
Laag	55,8%	59,5%	60,5%
Midden-laag	21,6%	21,0%	22,2%
Midden	14,0%	12,7%	12,6%
Midden-hoog	6,0%	4,9%	3,6%
Hoog	2,6%	1,8%	1,0%
	100,0%	100,0%	100,0%

Tabel 14: Ontwikkeling gemiddeld aantal reacties per gemeente

Gemeente woning	2013-2014	2014-2015	2015-2016
Bunnik	49	71	91
De Bilt	58	87	83
De Ronde Venen	52	72	81
Houten	76	88	102
IJsselstein	56	72	60
Lopik	31	58	60
Montfoort	52	62	84
Nieuwegein	71	107	114
Oudewater	31	51	49
Stichtse Vecht	45	44	72
Utrecht	80	93	122
Utrechtse Heuvelrug	53	73	81
Vianen	51	64	69
Wijk bij Duurstede	40	39	56
Woerden	56	68	81
Zeist	44	60	83
Eindtotaal	66	81	97

Figuur 24: ontwikkeling zoektijd naar leeftijd

Tabel 15: ontwikkeling verhuringen naar leeftijd

Leeftijdsklasse	2013-2014	2014-2015	2015-2016
< 23 jaar	4%	4%	4%
23 - 35 jaar	48%	44%	44%
35 - 45 jaar	17%	17%	20%
45 - 55 jaar	11%	13%	12%
55 - 65 jaar	8%	9%	6%
65 plus	11%	12%	14%
T	100%	100%	100%

Vrije Toegang

Tabel 16: Ontwikkeling woningzoekendenregister naar nieuwe in- en uitschrijvingen

	2013-2014	2014-2015	2015-2016
Inschrijvingen	29.441	29.616	31.880
Binnen regio	*21.722*	*22.039*	*22.495*
Buiten regio	*7.719*	*7.577*	*9.385*
Uitschrijvingen	25.027	23.246	26.369

Tabel 17: Ontwikkeling verhuringen relatief buiten de regio tot totaal, per gemeente

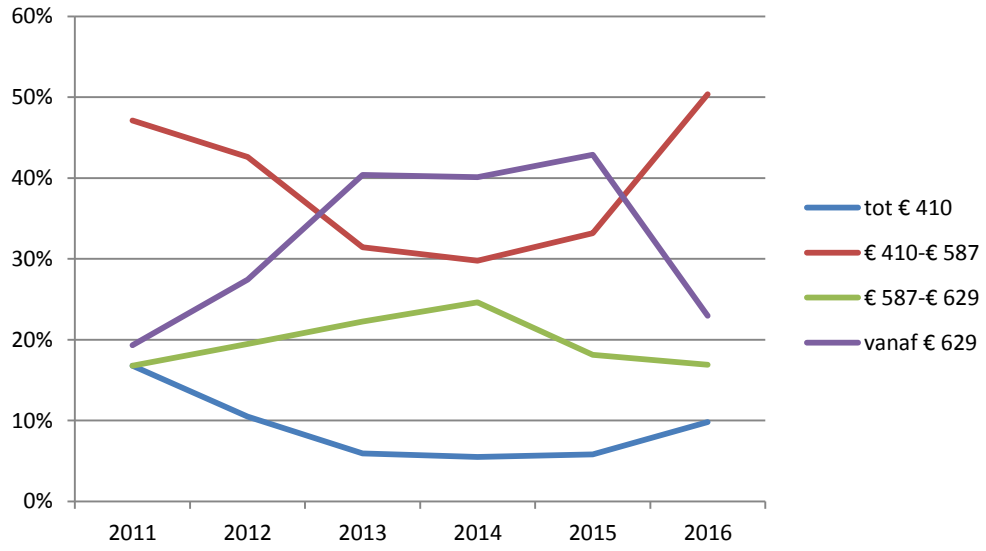
Periode	2013-2014		2014-2015		2015-2016	
Gemeente	% buiten regio	totaal verhuringen	% buiten regio	totaal verhuringen	% buiten regio	totaal verhuringen
Bunnik	7%	41	4%	53	33%	30
De Bilt	5%	296	7%	260	14%	249
De Ronde Venen	9%	182	10%	195	19%	214
Houten	2%	165	6%	184	5%	240
IJsselstein	5%	263	3%	290	5%	258
Lopik	8%	63	7%	43	11%	47
Montfoort	3%	65	6%	33	11%	36
Nieuwegein	8%	471	6%	621	9%	613
Oudewater	11%	46	15%	91	16%	74
Stichtse Vecht	3%	263	9%	282	14%	353
Utrecht	6%	2818	11%	2533	14%	2132
Utrechtse H'rug	7%	254	6%	304	15%	235
Vianen	5%	176	7%	192	9%	208
Wijk bij Duurstede	6%	113	6%	125	8%	127
Woerden	5%	282	7%	297	12%	292
Zeist	9%	529	9%	469	12%	380
Onbekend	4%	338	5%	57	0%	8
Eindtotaal	6%	6365	9%	6029	12%	5496

Passendheid

Tabel 18: verhuringen huur - inkomen, passendheid, per kwartaal

	Huur	passend	Niet passend
2015-3e	Tot € 410	6,8%	
	€ 410 - € 587	34,9%	
	€ 587 - € 629	7,3%	9,0%
	vanaf € 629		42,1%
	Eindtotaal	48,9%	51,1%
2015-4e	Tot € 410	6,6%	
	€ 410 - € 587	42,4%	
	€ 587 - € 629	6,5%	8,4%
	vanaf € 629		36,2%
	Eindtotaal	55,4%	44,6%
2016-1e	Tot € 410	11,6%	
	€ 410 - € 587	68,3%	
	€ 587 - € 629	13,3%	2,3%
	vanaf € 629		4,5%
	Eindtotaal	93,2%	6,8%
2016-2e	Tot € 410	14,0%	
	€ 410 - € 587	61,1%	
	€ 587 - € 629	19,7%	1,7%
	vanaf € 629		3,5%
	Eindtotaal	94,8%	5,2%

Figuur 25: ontwikkeling verhuringen naar huurcategorie 2011-2016

De verhuringen in de 2016 zijn tot en met het derde kwartaal.

Gemeentelijk woonbeleid

- **Bezettingsnorm**

Figuur 26: Optie 1, voorrang meerpersoonshuishoudens bij woonruimte met vier of meer kamers

	Kamers woonruimte	
Huishouden naar personen	3 of minder	4 of meer
2 of meer	n.v.t.	Voorrang
1 persoon	n.v.t.	n.v.t.

Figuur 27: Optie 2, voorrang huishoudensgrootte naar woningcategorie, kamers en woonoppervlakte

		Huishouden naar personen in	
Woonruimte naar kamers	Opp.	Eengezins-woningen	Meergezins-woningen
1 kamer	n.v.t.	1	n.v.t.
2	< 60 m2	1 of 2	n.v.t.
	> 60 m2	2	n.v.t.
3	< 60 m2	1 of meer	n.v.t.
	> 60 m2	2 of meer	n.v.t.
4	< 60 m2	1 of meer	n.v.t.
	> 60 m2	3 of meer	n.v.t.
5	< 80 m2	3 of meer	n.v.t.
	> 80 m2	5 of meer	5 of meer
6	< 80 m2	5 of meer	5 of meer
	> 80 m2	6 of meer	6 of meer
7	< 80 m2	6 of meer	6 of meer
	> 80 m2	7 of meer	7 of meer
8	< 80 m2	7 of meer	7 of meer
	> 80 m2	8 of meer	8 of meer

Tabel 19 ontwikkeling verhuringen passend naar kamers en huishoudensgrootte, procentueel

HH-grootte Kamers		1	2	3	4	=>5	Totaal	
2013-2014	1	5,9%	0,7%	0,2%	0,4%	0,5%	3,7%	235
	2	39,1%	15,6%	1,4%	0,0%	0,0%	26,9%	1715
	3	41,6%	51,4%	32,8%	19,6%	10,8%	41,2%	2624
	4	12,8%	29,7%	56,0%	64,0%	42,5%	24,2%	1541
	5	0,6%	2,6%	9,5%	14,9%	33,9%	3,5%	224
	6	0,1%	0,0%	0,2%	1,1%	12,4%	0,5%	29
	Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	6368
		3756	1519	632	275	186	6368	
2014-2015	1	6,4%	0,6%	0,3%	1,4%	1,1%	3,8%	227
	2	43,6%	14,0%	2,5%	0,3%	0,4%	27,2%	1642
	3	35,6%	49,5%	26,7%	8,6%	4,0%	34,8%	2102
	4	13,7%	33,5%	59,9%	66,6%	44,9%	28,4%	1715
	5	0,7%	2,3%	10,4%	21,3%	41,2%	5,3%	319
	6	0,0%	0,1%	0,3%	1,7%	7,3%	0,5%	30
	7	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,1%	0,1%	4
	Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	6039
		3264	1423	731	347	274	6039	
2015-2016	1	6,1%	1,1%	0,5%	2,5%	1,6%	3,8%	209
	2	42,9%	13,2%	3,5%	1,1%	0,4%	26,2%	1452
	3	39,9%	51,5%	33,0%	15,5%	7,4%	38,6%	2145
	4	10,2%	30,4%	54,3%	62,7%	55,3%	26,2%	1455
	5	0,8%	3,8%	8,3%	16,4%	29,1%	4,7%	263
	6	0,1%	0,1%	0,4%	1,7%	6,1%	0,5%	28
	Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	5552
		2918	1275	761	354	244	5552	

Tabel 20 ontwikkeling verhuringen efficiënt naar kamers en huishoudensgrootte, procentueel

HH-groott	Kamers	1	2	3	4	=>5	Totaal	
2013-2014	1	94,0%	4,7%	0,4%	0,4%	0,4%	100,0%	235
	2	85,7%	13,8%	0,5%	0,0%	0,0%	100,0%	1715
	3	59,5%	29,8%	7,9%	2,1%	0,8%	100,0%	2624
	4	31,2%	29,3%	23,0%	11,4%	5,1%	100,0%	1541
	5	9,4%	17,4%	26,8%	18,3%	28,1%	100,0%	224
	>6	6,9%	0,0%	3,4%	10,3%	79,3%	100,0%	29
	Totaal	59,0%	23,9%	9,9%	4,3%	2,9%	100,0%	6368
		3756	1519	632	275	186	6368	
2014-2015	1	91,6%	4,0%	0,9%	2,2%	1,3%	100,0%	227
	2	86,7%	12,1%	1,1%	0,1%	0,1%	100,0%	1642
	3	55,3%	33,5%	9,3%	1,4%	0,5%	100,0%	2102
	4	26,0%	27,8%	25,5%	13,5%	7,2%	100,0%	1715
	5	7,2%	10,3%	23,8%	23,2%	35,4%	100,0%	319
	6	3,3%	3,3%	6,7%	20,0%	66,7%	100,0%	30
	>7	25,0%	0,0%	0,0%	0,0%	75,0%	100,0%	4
	Totaal	54,0%	23,6%	12,1%	5,7%	4,5%	100,0%	6039
		3264	1423	731	347	274	6039	
2015-2016	1	85,2%	6,7%	1,9%	4,3%	1,9%	100,0%	209
	2	86,2%	11,6%	1,9%	0,3%	0,1%	100,0%	1452
	3	54,3%	30,6%	11,7%	2,6%	0,8%	100,0%	2145
	4	20,5%	26,6%	28,4%	15,3%	9,3%	100,0%	1455
	5	8,4%	18,6%	24,0%	22,1%	27,0%	100,0%	263
	>6	10,7%	3,6%	10,7%	21,4%	53,6%	100,0%	28
	Totaal	52,6%	23,0%	13,7%	6,4%	4,4%	100,0%	5552
		2918	1275	761	354	244	5552	

Tabel 21: verhuringen aan <u>eenpersoonshuishoudens</u> naar aantal kamers per gemeente, periode 2015-2016

Kamers	**1**	**2**	**3**	**4**	**5 e.m**	**T absoluut**
Bunnik	0%	50%	50%	0%	0%	10
De Bilt	1%	33%	35%	30%	2%	127
De Ronde Venen	4%	59%	27%	10%	1%	114
Houten	2%	42%	42%	15%	0%	125
IJsselstein	7%	27%	56%	10%	0%	138
Lopik	0%	50%	33%	17%	0%	12
Montfoort	29%	52%	10%	10%	0%	21
Nieuwegein	3%	55%	38%	4%	1%	313
Oudewater	3%	46%	51%	0%	0%	35
Stichtse Vecht	6%	43%	48%	4%	0%	162
Utrecht	9%	42%	41%	8%	1%	1200
Utrechtse Heuvelrug	13%	31%	35%	21%	0%	144
Vianen	0%	12%	37%	48%	3%	115
Wijk bij Duurstede	0%	42%	32%	16%	9%	74
Woerden	1%	54%	31%	11%	3%	151
Zeist	7%	40%	38%	15%	1%	191
Eindtotaal	6%	42%	39%	12%	1%	2932

- **doorschuifregeling**

tabel 22: ontwikkeling aanbod (A) en verhuringen (V) met doorschuifregeling naar gemeenten

Gemeente	2013-2014		2014-2015		2015-2016	
	A	V	A	V	A	V
Houten	116	4	113	4	117	2
Ijsselstein	0	0	0	2	0	0
Stichtse Vecht	78	1	63	2	54	2
Utrecht	434	55	455	44	302	41
Wijk bij Duurstede	3	1	8	0	1	0
Zeist	140	9	126	7	81	8
Eindtotaal	771	70	765	59	555	53

- **Kleine kernenregeling**

tabel 23: Ontwikkeling verhuringen kleine kernenregeling, per kern, absoluut en relatief

Gemeente	Plaats	2013-2014		2014-2015		2015-2016		Totaal periode		Totaal
		totaal	regeling	totaal	regeling	totaal	regeling	totaal	regeling	
Bunnik	Werkhoven	1	0	17	11	2	0	20	11	55%
De Bilt	Groenekan	1	0	0	0	1	1	2	1	50%
De Bilt	Hollandsche R	4	4	2	2	2	1	8	7	88%
De Bilt	Westbroek	4	4	2	2	0	0	6	6	100%
De Ronde V	Amstelhoek	4	2	2	1	5	3	11	6	55%
De Ronde V	Baambrugge	nvt	nvt	nvt	nvt	8	4	8	4	50%
De Ronde V	De Hoef	0	0	2	1	0	0	2	1	50%
De Ronde V	Waverveen	3	0	0	0	1	1	4	1	25%
Houten	't Goy	2	2	0	0	4	2	6	4	67%
Houten	Schalkwijk	5	4	2	1	7	6	14	11	79%
Houten	Tull en 't Waal	2	2	3	2	1	1	6	5	83%
Lopik	Benschop	9	4	6	2	20	9	35	15	43%
Lopik	Cabauw	5	3	4	3	1	0	10	6	60%
Lopik	Jaarsveld	1	0	1	0	0	0	2	0	0%
Lopik	Lopikerkapel	0	0	1	0	1	0	2	0	0%
Lopik	Polsbroek	8	3	0	0	1	0	9	3	33%
Lopik	Uitweg	0	0	7	0	0	0	7	0	0%
Montfoort	Linschoten	11	0	7	0	13	7	31	7	23%
Stichtse Vecht	Loenersloot	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Stichtse Vecht	Nieuwersluis	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Stichtse Vecht	Nigtevecht	12	9	10	9	6	6	28	24	86%
Stichtse Vecht	Oud-Zuilen	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Stichtse Vecht	Tienhoven	1	1	3	2	2	2	6	5	83%
Stichtse Vecht	Vreeland	5	2	11	5	6	3	22	10	45%
Utrecht	Haarzuilens	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Utrechtse H'g	Maarsbergen	0	0	6	22	3	1	9	3	33%
Utrechtse H'g	Overberg	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Vianen	Everdingen	6	0	4	0	2	0	12	0	0%
Vianen	Hagestein	3	0	6	0	2	0	11	0	0%
Vianen	Zijderveld	4	0	1	0	10	0	15	0	0%
Woerden	Kamerik	29	23	17	13	15	8	61	44	72%
Woerden	Zegveld	9	6	14	11	11	4	34	21	62%
Zeist	Austerlitz	0	0	2	2	3	3	5	5	100%
	Totaal	132	69	133	69	127	62	392	200	
			52%		52%		49%		51%	

- **Bemiddeling**

Tabel 24: Ontwikkeling verhuringen met bemiddeling

Periode	2013-2014	2014-2015	2015-2016
Beheerdersbelang	90	60	113
Uitstroom maatschappelijke opvang		21	95
Woningruil	91	106	91
Eenmalige aanbieding urgentie	159	119	55
Gedupeerden krant	13	16	19
Rolstoelwoning, miva	23	26	19
Coöptatierecht	46	37	31
Laatste kans beleid	17	25	16
Overdr. hoofdbewoning	13	3	15
Woning met zorgvoorziening			14
Wisselwoning	2	48	11
Mantelzorger		2	7
Afwijkende afspraken complexen	30	13	1
Overig	33	43	5
Totaal Bemiddeling (excl. vergunninghouder)	517	519	492
Geen toewijzingscategorie	5726	5137	4547

Urgenties

Tabel 25: verhuisstromen urgenten per gemeenten, periode 2015-2016, aanbodsysteem

Urgent uit → woning in ↓		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	B	T
1	Bunnik	50%																	1
2	De Bilt		85%		8%	3%			1%			1%	20%	6%			7%	12%	28
3	De Ronde V			89%	0%														10
4	Houten				77%				2%			1%					7%		28
5	IJsselstein				4%	65%	29%		13%			2%	7%	6%	5%		7%	4%	49
6	Lopik						71%												5
7	Montfoort							100%					7%						5
8	Nieuwegein		8%		4%	6%			75%			2%		6%		6%		4%	92
9	Oudewater									86%									6
10	Stichtse Vecht				4%				1%		59%	1%		6%					25
11	Utrecht				4%	16%			5%	14%	16%	89%	7%	11%	10%	6%	17%	60%	299
12	Utrechtse H'g										3%		33%		5%		17%		12
13	Vianen	50%				3%			2%					67%					16
14	Wijk bij D					3%							7%		80%	6%		4%	21
15	Woerden			11%		3%					6%	1%				82%	3%	8%	24
16	Zeist		8%						1%		3%	2%	20%				41%	8%	26
	Eindtotaal	2	13	9	26	31	7	4	105	7	32	287	15	18	20	17	29	25	647

Let op: het gaat hier alleen om de verhuringen (647) via het aanbodsysteem, bemiddeling ontbreekt.

Tabel 26: Verhuringen met hardheidsclausule, aanbodsysteem, periode 2015/2016

Gemeente woning	Totaal
Bunnik	1
De Bilt	1
De Ronde Venen	1
Houten	4
IJsselstein	7
Lopik	
Montfoort	1
Nieuwegein	25
Oudewater	1
Stichtse Vecht	3
Utrecht	35
Utrechtse Heuvelrug	
Vianen	
Wijk bij Duurstede	14
Woerden	2
Zeist	2
Eindtotaal	**97**

Gaat hier om de verhuringen via het aanbodsysteem. Voorwaarde bij toepassing van de clausule is dat de verhuring ook plaats vindt in de gemeente waar de hardheid wordt verleend.
Bemiddeling ontbreekt in dit overzicht maar voor de hele regio gaat het hier om slechts 15 verhuringen..

Tabel 27: aanvragen en toekenning mantelzorg

gemeente	aanvragen	afgewezen	toekenningen
Bunnik			
De Bilt			
Houten	2		2
IJsselstein	4	1	3
Lopik	0		0
Montfoort	1		1
Nieuwegein	4		
Oudewater	2		2
Ronde Venen	2		2
Stichtse Vecht			
Utrecht	29	24	4
Utrechtse Heuvelrug			
Vianen	3		0
Wijk bij Duurstede	0		0
Woerden	1		1
Zeist	4		2

Tabel 28: Kosten voor een urgentie per gemeente in 2016

	Sociaal	medisch	mantelzorg
Bunnik	Gratis	advieskosten	Gratis
De Bilt	Gratis	Gratis	Gratis
Houten	€ 23,00	€ 86,00	€ 23,00
IJsselstein	Gratis	€ 164,30	Gratis
Lopik	€ 150,00	€ 150,00	€ 150,00
Montfoort	€ 150,00	€ 150,00	€ 150,00
Nieuwegein	€ 85,00	€ 85,00	€ 85,00
Oudewater	€ 150,00	€ 150,00	€ 150,00
Ronde Venen	€ 150,00	€ 150,00	€ 150,00
Stichtse Vecht	€ 150,00	€ 150,00	€ 150,00
Utrecht	Gratis	Gratis	Gratis
Utrechtse Heuvelrug	€ 37,25	€ 239,95	€ 37,25
Vianen	€ 115,95	€ 347,60	€ 115,95
Wijk bij Duurstede	€ 74,25	€ 184,00	€ 74,25
Woerden	€ 150,00	€ 150,00	€ 150,00
Zeist	€ 73,00	€ 73,00	€ 73,00

Verordening tot wijziging van de Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015, gemeente Utrecht

De raad van de gemeente Utrecht;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 9 mei 2017,
overwegende dat de huidige 'Huisvestingsverordening Regio Utrecht' 2015' niet meer aansluit op de gewijzigde Huisvestingswet 2014 , Woningwet 2015 en herziene Wet inkomstenbelasting;
overwegende dat het daarnaast wenselijk is de tekst van de huisvestingsverordening regio Utrecht te verduidelijken,

besluit vast te stellen de volgende
Verordening tot wijziging van de huisvestingsverordening regio Utrecht 2015, Gemeente Utrecht

ARTIKEL I

De Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015, gemeente Utrecht wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1.1. Begripsbepalingen wordt gewijzigd als volgt:

lid 8 komt als volgt te luiden:

Economische Binding: Een woningzoekende is economisch gebonden als bedoeld in artikel 14 lid 3 van de Wet.

lid 11 komt te vervallen en de vernummering hierop aangepast

lid 16 (huidig lid 17) komt als volgt te luiden:

Inkomen: Gezamenlijke verzamelinkomens als bedoeld in artikel 2.18 van de Wet op de inkomstenbelasting 2001

lid 17 (huidig lid 18) komt als volgt te luiden:

Inkomensgrens van de doelgroep: De grens van de doelgroep volgens Regeling Toegelaten Instellingen Volkshuisvesting (RTIV). De inkomensgrens wordt jaarlijks aangepast.

als nieuw lid 18 wordt toegevoegd:

Inschrijfduur: De tijd die verstreken is na de daadwerkelijke inschrijving van een woningzoekende in het register van woningzoekenden.

lid 25 komt als volgt te luiden:

Lokaal woningzoekenden:

- Woningzoekenden met een maatschappelijke of economische binding aan het omschreven gebied in hoofdstuk 3, gemeentelijk woonbeleid, lid 3 en

- woningzoekenden die de afgelopen drie jaren in verband met studie tijdelijk elders ingeschreven zijn of zijn geweest, maar voorafgaand wel tenminste drie jaar ingeschreven hebben gestaan op een adres in het gebied zoals omschreven.

een nieuw lid 29 wordt toegevoegd:

Onttrekken:
Het geheel of gedeeltelijk onttrekken van woonruimte in een pand waardoor de woonruimte die overblijft niet langer geschikt is voor bewoning door een huishouden van dezelfde omvang als waarvoor deze zonder deze onttrekking geschikt is.
~~Hieronder wordt mede begrepen het deels onttrekken van woonruimte in een pand waardoor de gehele woonruimte niet langer geschikt is voor bewoning door een huishouden van dezelfde omvang als waarvoor deze zonder zodanige onttrekking geschikt is.~~

lid 37 (huidig lid 36) komt als volgt te luiden:

Student: Woningzoekende die een voltijdsopleiding voor middelbaar- of hoger beroepsonderwijs of universitair onderwijs of deze opleiding niet langer dan 2 jaar geleden heeft afgerond en niet ouder is dan 30 jaar.

B

Artikel 2.2.3 Eisen voor verlening huisvestingsvergunning lid 2 komt als volgt te luiden:

1. Burgemeester en wethouders verlenen de huisvestingsvergunning, indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

a. tenminste één van de leden van het huishouden is 18 jaar of ouder;

b. de leden van het huishouden bezitten de Nederlandse nationaliteit of verblijven hier rechtmatig;

c. het inkomen is maximaal de inkomensgrens van de doelgroep, € 36.165 (peildatum 1 januari 2017) en

d. in oplopende volgorde:

1e. bij toewijzing de voorrangsregels toegepast zijn volgens paragraaf 2.4 en

2e. er geen andere gegadigde is die bij toepassing van de voorrangsregels eerder voor de woonruimte in aanmerking zou moeten komen.

2. Het in lid 1 c. genoemde inkomen is niet van toepassing op urgenten met een volkshuisvestelijke indicatie, maatschappelijke indicatie en woningzoekenden die uitgezonderd zijn van de inkomenstoets zoals vermeld in Regeling toegelaten instellingen volkshuisvesting 2015, bijlage 1A.

3. In afwijking van lid 1 kan voor huurwoningen met een huurprijs vanaf € 635,05 een huisvestingsvergunning worden verleend aan huishoudens met een inkomen tot € 46.263 (peildatum 1 januari 2017).

4. De in het lid 1 en lid 3 genoemde huurprijs en inkomens worden jaarlijks per 1 januari aangepast.

C

Artikel 2.2.5 Intrekking, lid 1 komt als volgt te luiden:

1. Burgemeester en wethouders kunnen een huisvestingsvergunning intrekken, indien:

a. de vergunninghouder de erin vermelde woonruimte niet binnen de door burgemeester en wethouders bij de verlening van de vergunning gestelde termijn in gebruik heeft genomen;

b. de vergunning is verleend op grond van door de vergunninghouder verstrekte gegevens, waarvan deze wist of redelijkerwijs kon vermoeden dat zij onjuist of onvolledig waren.

c. ernstig gevaar bestaat dat de vergunning mede zal worden gebruikt om:

- uit gepleegde strafbare feiten verkregen of te verkrijgen, op geld waardeerbare voordelen te benutten, of

- strafbare feiten te plegen.

D

Artikel 2.3.1 Register van woningzoekenden komt als volgt te luiden:

1 Ter bevordering van een doelmatige verdeling van ter beschikking gekomen woonruimte:

a. dragen de woningcorporaties in de woningmarktregio zorg voor het aanleggen en bijhouden van een register van woningzoekenden die in aanmerking willen komen voor de woonruimte;

b. stellen de woningcorporaties in de woningmarktregio regels op over de wijze van inschrijving, registratie van gegevens en einde van de inschrijving;

c. ontvangt de woningzoekende een bewijs van inschrijving en ;

d. kan een woningzoekende een beroep doen op een regionale klachtencommissie en

e. wordt een inschrijving beëindigd als de woningzoekende via het toewijzingssysteem woonruimte krijgt toegewezen, met uitzondering van een tijdelijk huurcontract.

E

Artikel 2.5.1 urgent woningzoekenden, lid 3bA sociale indicatie, b. relatiebeëindiging komt als volgt te luiden:

b. Relatiebeëindiging

In geval van relatiebeëindiging, waaronder begrepen: echtscheiding, verbreking geregistreerd partnerschap, verbreking samenlevingscontract en beëindiging samenwoning zonder overeenkomst wordt slechts urgentie verleend, wanneer:

- de partners gedurende minimaal twee aaneengesloten jaren samen op één adres wo(o)n(d)en en tot minimaal drie maanden voor de aanvraagdatum werd samengewoond; en

- er minimaal één minderjarig kind in het geding is; en

- geen van de ouders en/of verzorgers op enigerlei wijze in de woningbehoefte van de minderjarige kinderen kan of had kunnen voorzien.

F

Artikel 2.5.1 lid 3b C. Mantelzorgindicatie komt als volgt te luiden:

C. Mantelzorgindicatie

1. Burgemeester en wethouders kunnen een urgentie verlenen aan mantelzorgverleners of mantelzorgontvangers. Hierbij zijn de volgende voorwaarden alle van toepassing:

a. burgemeester en wethouders bepalen de zorgvraag en dat de zorgvraag kan worden beantwoord met mantelzorg;

b. de aanvrager dient ingeschreven te staan als woningzoekende;

c. de aanvrager heeft in de huidige woonsituatie geen huurschulden en heeft geen overlast veroorzaakt;

d. de reisafstand tussen mantelzorg en mantelzorgontvanger is meer dan vijf kilometer en wordt na verhuizing minder dan vijf kilometer, gemeten volgens de kortst mogelijke route;

e. er is sprake van langdurige zorg, dat wil zeggen dat de mantelzorg voor minimaal acht uur per week is, verdeeld over minimaal vier dagen per week en naar verwachting nog enkele jaren wordt verstrekt en

f. per mantelzorgsituatie wordt eenmalig één urgentie afgegeven.

G

Artikel 2.5.1 Urgent woningzoekenden, lid 3bE Maatschappelijke indicatie komt als volgt te luiden:

E. Maatschappelijke indicatie

1. Huiselijk geweld: woningzoekenden die verblijven in een voorziening voor tijdelijke opvang van personen die in verband met problemen van relationele aard of geweld hun woonruimte hebben verlaten, kunnen in aanmerking komen voor een urgentie.

2. Uitstroom hulp-en dienstverleningsinstelling: woningzoekenden die dringend woonruimte nodig hebben omdat zij verblijven in een van gemeentewege erkend opvangtehuis in de woningmarktregio of uit

een van gemeentewege erkende hulp- en dienstverleningsinstellingen in de woningmarktregio, over wie met betrekking tot de doorstroming naar zelfstandige woonruimte in regionaal of lokaal verband afspraken zijn gemaakt, kunnen in aanmerking komen voor een urgentie.

3. Burgemeester en wethouders kunnen afspraken maken met instellingen over een jaarlijks contingent voordrachten voor doorstroming. De afspraken maken onderdeel uit van de huisvestingsverordening.

H

Artikel 2.5.1, lid 3bF Statushouders, mogelijkheid voor bemiddeling na tijdelijke huisvesting, komt als volgt te luiden:

F. Indicatie statushouders

1. Op grond van de landelijke taakstelling van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties huisvest de gemeente statushouders.

2. Toewijzing vindt plaats door middel van bemiddeling. Ook na een tijdelijke huisvesting kan toewijzing via bemiddeling plaatsvinden.

I

Artikel 2.5.2 aanvraag en besluitvorming tot urgentie lid 3 komt als volgt te luiden:

3. a. Een aanvraag kan slechts voor één indicatiegrond tegelijk worden ingediend.

b. Een aanvraag om toekenning van een indicatie voor urgentie waarover in het verleden reeds is beslist, wordt alleen dan in behandeling genomen indien er sprake is van gewijzigde feiten en omstandigheden.

ARTIKEL II Overgangsbepaling

Besluiten, genomen krachtens de Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015, gemeente Utrecht, die golden op het moment van de inwerkingtreding van deze verordening en waarvoor deze verordening overeenkomstige besluiten kent, gelden als besluiten genomen krachtens deze verordening.

ARTIKEL III Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als Verordening tot wijziging van de Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015, gemeente Utrecht.

ARTIKEL IV Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na bekendmaking

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 7 juli 2016, de raad voornoemd,

de griffier,

mr. M. van Hall

de burgemeester,

mr. J.H.C. van Zanen

De raad van de gemeente Utrecht;
BESLUIT
vast te stellen de volgende

HUISVESTINGSVERORDENING REGIO UTRECHT 2015

AANGEPAST PER 1 JULI 2017

GEMEENTE UTRECHT

WONINGMARKT REGIO UTRECHT

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1 ALGEMEEN 3

HOOFDSTUK 2 VERDELING VAN WOONRUIMTE 7

Paragraaf 2.1 Werkingsgebied 7

Paragraaf 2.2 Huisvestingsvergunning 7

Paragraaf 2.3 Inschrijving woningzoekenden 9

Paragraaf 2.4 Voorrang toewijzing huurwoningen 10

Paragraaf 2.5 Urgentie 13

Paragraaf 2.6 Systeem voor de verdeling van woonruimte 17

HOOFDSTUK 3 GEMEENTELIJK WOONBELEID 21

HOOFDSTUK 4 WIJZIGING SAMENSTELLING VAN DE WOONRUIMTEVOORRAAD 22

HOOFDSTUK 5 SLOTBEPALINGEN 26

BIJLAGE 1 ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING 28

BIJLAGE 2 TABEL BESTUURLIJKE BOETE 41

BIJLAGE 3 WIJZIGINGEN 42

HOOFDSTUK 1 ALGEMEEN

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

1.	Aanbodmodel:	Het selecteren van een kandidaat uit de ingekomen reacties van woningzoekenden op een in een advertentiemedium ter toewijzing aangeboden woonruimte.
2.	Advertentiemedium:	Een uitgave per verhuurder dan wel een groep van verhuurders waarin voor toewijzing beschikbare woonruimten wordt aangeboden.
3.	Bemiddeling:	Buiten het aanbodmodel of lotingmodel om woonruimte toewijzen aan een woningzoekende.
4.	Bereidverklaring:	Schriftelijke verklaring van de eigenaar, dat hij bereid is woonruimte aan de aanvrager van de huisvestingsvergunning in gebruik te geven.
5.	Burgemeester en wethouders:	Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht.
6.	Doorstromer:	Een woningzoekende die als hoofdhuurder daadwerkelijk en rechtmatig in de woningmarktregio een zelfstandige huurwoning bewoont en na verhuizing leeg achterlaat. De maandhuur mag bij inschrijving niet meer bedragen dan de maximale huurprijsgrens als bedoeld in artikel 1.1, lid 15.
7.	Echte dienstwoning:	Een woning die noodzakelijkerwijs gebruikt wordt met het oog op de arbeidsovereenkomst.
8.	Economische binding:	Een woningzoekende is economisch gebonden als bedoeld in artikel 14 lid 3 van de Wet.
9.	Eigen toegang:	Elke deur die direct toegang geeft tot de woning bereikbaar via de straatzijde dan wel vanuit een gemeenschappelijke verkeersruimte en die voorzien is van een van gemeentewege verleend huisnummer.
10.	Eigenaar:	Degene die bevoegd is tot het in gebruik geven van een woonruimte of een gebouw.
11.	Huishouden:	Een alleenstaande, of twee of meer personen die een duurzame gemeenschappelijke huishouding voeren of willen gaan voeren.
12.	Huisvestingsvergunning:	Een vergunning als bedoeld in artikel 8, eerste lid van de Wet.
13.	Huurprijs:	De prijs die bij huur en verhuur is verschuldigd voor het enkele gebruik van een woonruimte of standplaats, uitgedrukt in een bedrag per maand.
14.	Huurprijsgrens:	Liberalisatiegrens.
15.	Ingezetene:	Degene die in de Basisregistratie Personen van één van de gemeenten in de woningmarktregio is opgenomen en daar tenminste één jaar feitelijk en rechtmatig hoofdverblijf heeft in een woonruimte, die volgens het bestemmingsplan is aangewezen of bestemd voor permanente bewoning.
16.	Inkomen:	Gezamenlijke verzamelinkomens als bedoeld in artikel 2.18 van de Wet op de inkomstenbelasting 2001 van de aanvragers van een huisvestingsvergunning voor een bij huisvestingsverordening aangewezen woonruimte, met uitzondering van kinderen in de zin van artikel 4 van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen, met dien verstande dat in het eerste lid van dat artikel voor 'belanghebbende' telkens wordt gelezen 'aanvrager'.
17.	Inkomensgrens van de doelgroep	De grens van de doelgroep volgens de Regeling Toegelaten Instellingen Volkshuisvesting (RTIV). De inkomensgrens wordt jaarlijks aangepast.

18. Inschrijfduur	De tijd die verstreken is na de daadwerkelijke inschrijving van een woningzoekende in het register van woningzoekenden.
19. Inwoning:	Het bewonen van een woonruimte welke deel uitmaakt van een woonruimte die door een ander huishouden in gebruik is genomen.
20. Kamer:	Elke afzonderlijke ruimte in een woning geschikt voor woon- en slaapruimte met een oppervlakte van tenminste 5 m2.
21. Koopprijs:	De prijs die voor de enkele koop van een woonruimte daadwerkelijk is of zal worden betaald of de WOZ-waarde op 1 januari, jaar van vergunningaanvraag.
22. Koopprijsgrens:	Maximale koopprijs is €305.000,- (prijspeil 2015)
23. Laatste Kansbeleid:	Regels met betrekking tot woningzoekenden die vanwege wanbetaling of ernstige inbreuk op het woongenot van omwonenden, na een gerechtelijke uitspraak uit hun woning zijn gezet of worden gezet en nog een laatste kans krijgen.
24. Liberalisatiegrens:	De maximale huur, waarbij nog recht op huurtoeslag bestaat, conform de huurprijs in artikel 13 van de Wet op de huurtoeslag.
25. Lokaal woningzoekenden	- Woningzoekenden met een maatschappelijke of economische binding aan het omschreven gebied in hoofdstuk 3, gemeentelijk woonbeleid, lid 3 en - woningzoekenden die de afgelopen drie jaren in verband met studie tijdelijk elders ingeschreven zijn of zijn geweest, maar voorafgaand wel tenminste drie jaar ingeschreven hebben gestaan op een adres in het gebied zoals omschreven.
26. Lotingmodel:	De kandidaat voor de aangeboden woonruimte wordt door middel van loting bepaald.
27. Maatschappelijke binding:	De binding van een persoon aan de woningmarktregio, daarin gelegen dat die persoon een redelijk met de plaatselijke samenleving verband houdend belang heeft zich in dit gebied te vestigen, met dien verstande dat een maatschappelijke binding in elk geval wordt aangenomen ten aanzien van: - personen die tenminste drie jaar onafgebroken ingezetenen zijn in de woningmarktregio, dan wel gedurende de voorgaande tien jaar tenminste zes jaar onafgebroken ingezetenen zijn geweest van de woningmarktregio en - personen die een dagopleiding volgen gedurende ten minste negentien uur per week aan een, in de woningmarktregio gevestigde en erkende instelling voor dagonderwijs.
28. Mantelzorg:	Hulp ten behoeve van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen, opvang, jeugdhulp, het opvoeden en opgroeien van jeugdigen en zorg en overige diensten als bedoeld in de Zorgverzekeringswet, die rechtstreeks voortvloeit uit een tussen personen bestaande sociale relatie en die niet wordt verleend in het kader van een hulpverlenend beroep (artikel 1.1.1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015).
29. Onttrekken	Het geheel of gedeeltelijk onttrekken van woonruimte in een pand waardoor de woonruimte die overblijft niet langer geschikt is voor bewoning door een huishouden van dezelfde omvang als waarvoor deze zonder deze onttrekking geschikt is. ~~Hieronder wordt mede begrepen het deels onttrekken van woonruimte in een pand waardoor de gehele woonruimte niet langer geschikt is voor bewoning door een huishouden van dezelfde omvang als waarvoor deze zonder zodanige onttrekking geschikt is.~~
30. Onzelfstandige woonruimte:	Woonruimte die niet voldoet aan de begripsbepaling zelfstandige woonruimte.

31. Overige woningzoekenden:	Alle woningzoekenden die niet als doorstromer kunnen worden aangemerkt.
32. Rekenhuur:	De rekenhuur zoals is bedoeld in artikel 5 van de Wet op de huurtoeslag.
33. Splitsingsvergunning:	Een vergunning als bedoeld in artikel 22 van de Wet.
34. Standplaats:	Een kavel, bestemd voor het plaatsen van een woonwagen, waarop voorzieningen aanwezig zijn die op het leidingnet van de openbare nutsbedrijven, andere instellingen of van gemeenten kunnen worden aangesloten.
35. Starter:	Een woningzoekende die op de dag dat het woningaanbod wordt gepubliceerd geen zelfstandige woonruimte bewoont die hij of zij achterlaat voor verkoop of verhuur.
36. Statushouder:	Vreemdeling die in Nederland een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd heeft aangevraagd en als gevolg daarvan een verblijfsvergunning heeft ontvangen als bedoeld in artikel 8, onderdeel a, b, c, of d, van de Vreemdelingenwet 2000.
37. Student	Woningzoekende die een voltijdsdopleiding volgt aan een instelling voor middelbaar- of hoger beroepsonderwijs of universitair onderwijs of deze opleiding niet langer dan 2 jaar geleden heeft afgerond en niet ouder is dan 30 jaar.
38. Studentenwoning	Woonruimte met een vloeroppervlakte van 12m2 tot 45 m2, bestemd voor studenten en verhuurd met een campuscontract of verhuurd door een toegelaten instelling.
39. Toewijzingssysteem:	Het selecteren van een kandidaat voor ter verdeling beschikbare woonruimte via een aanbodmodel of via lotingmodel of via bemiddeling.
40. Vloeroppervlakte	De gebruiksoppervlakte als bedoeld in NEN 2580.
41. Vergunning wijziging woonruimtevoorraad:	Een vergunning als bedoeld in artikel 21 van de Wet.
42. Wet:	De Huisvestingswet 2014.
43. Wezenlijke voorzieningen:	Douche- en/of badruimte, toilet en keuken.
44. Woningmarktregio:	Gebied dat vanuit het oogpunt van het functioneren van de woningmarkt als een geheel wordt beschouwd, bestaande uit de gemeenten Lopik, Montfoort, Oudewater, De Ronde Venen, Woerden, De Bilt, Bunnik, Houten, IJsselstein, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Utrecht, Vianen, Zeist, Utrechtse Heuvelrug en Wijk bij Duurstede.
45. Woningtypen:	Deze verordening maakt onderscheid in de volgende woningtypen: - nultredenwoningen: woningen die zonder trap bereikbaar zijn evenals de wezenlijke voorzieningen, geschikt voor personen van 65 en ouder en voor personen met een functiebeperking. Deze categorie kan worden verbijzonderd naar de volgende drie typen woningen: • gelijkvloerse woningen • rollatorwoningen • rolstoeltoegankelijke woningen; - woningen met zorgvoorzieningen (aanleunwoningen/beschutte woningen): zelfstandige woningen waarbij gebruik gemaakt wordt van faciliteiten van zorgverlenende instellingen; - woningen voor minder validen: ingrijpend aangepaste woningen die naar hun aard bestemd zijn voor bewoning door een minder valide persoon; - jongerenwoningen: woningen voor alleenstaanden en tweepersoonshuishoudens met name bedoeld voor de

leeftijdscategorie van 18 tot 23 jaar of 18 tot 30 jaar;
- wisselwoningen: woningen die ten behoeve van tijdelijke bewoning worden aangeboden aan personen die door ingrijpende verbetering of sloop/nieuwbouw de huidige woning moeten verlaten, maar na voltooiing van de werken kunnen terugkeren;
- plankwoningen: woningen die op de nominatie staan ingrijpend te worden verbeterd dan wel te worden gesloopt en voor tijdelijke huisvesting in gebruik kunnen worden gegeven;
- eengezinswoning;
- appartement - parterre;
- appartement vanaf 1e verdieping (met/zonder lift);
- bovenwoning;
- benedenwoning;
- maisonnette, verder te onderscheiden in een ondermaisonnette (vanaf begane grond) of bovenmaisonnette (vanaf 1e verdieping).

46. Woningzoekenden — Huishoudens ingeschreven in het woningzoekendenregister.
47. Woongroep: — Het bewonen van een zelfstandige woonruimte door een groep huishoudens die geen gemeenschappelijke huishouding voeren, geen onderlinge huurrelatie hebben, maar wel op basis van eigen initiatief kiezen om samen te wonen.
48. Woonruimte: — Besloten ruimte die, al dan niet tezamen met een of meer andere ruimten, bestemd of geschikt is voor bewoning door een huishouden; onder het begrip woonruimte wordt mede begrepen een standplaats voor een woonwagen.
49. Woonvorming — Woonruimte verbouwen tot twee of meer woonruimten voor verhuur.
50. Zelfstandige woonruimte: — Woonruimte met een eigen toegang, die door een huishouden kan worden bewoond zonder dat het huishouden daarbij afhankelijk is van wezenlijke voorzieningen.
51. Zoekprofiel: — Een beschrijving van de woningtypen, woninggrootte en locatie waarvoor een urgent woningzoekende met voorrang in aanmerking kan komen.

HOOFDSTUK 2 VERDELING VAN WOONRUIMTE

Paragraaf 2.1 Werkingsgebied

Artikel 2.1.1 Huurprijsgrens

1. Het bepaalde in dit hoofdstuk is uitsluitend van toepassing op zelfstandige woonruimte met een huurprijs tot en met de liberalisatiegrens.

2. Dit hoofdstuk geldt niet voor:
   a. woonruimte als bedoeld in artikel 15, eerste lid, onder a tot en met c, van de Leegstandwet, waarvoor een vergunning is afgegeven;
   b. onzelfstandige woonruimte;
   c. woonschepen;
   d. ligplaatsen voor woonschepen en
   e. zelfstandige studentenwoningen.

Paragraaf 2.2 Huisvestingsvergunning

Artikel 2.2.1 Vergunningsvereiste

1. Het is verboden zonder een huisvestingsvergunning een woonruimte, aangewezen in artikel 2.1.1, in gebruik te nemen voor bewoning.

2. Het is verboden de in het vorige lid bedoelde woonruimte voor bewoning in gebruik te geven aan een huishouden dat niet beschikt over een huisvestingsvergunning.

Artikel 2.2.2 Aanvragen van een huisvestingsvergunning

1. De aanvraag voor een huisvestingsvergunning wordt ingediend bij burgemeester en wethouders via een daartoe bestemd formulier.

2. De aanvraag wordt ingediend samen met:
   a. een kopie van het huurcontract of een bereidverklaring van de verhuurder en
   b. inkomensgegevens van alle leden van het huishouden, met uitzondering van inwonende kinderen, pleegkinderen en kleinkinderen.

3. Burgemeester en wethouders kunnen het overleggen van andere bescheiden verlangen, die zij voor de beoordeling van de aanvraag nodig achten.

4. Op of bij de huisvestingsvergunning vermelden burgemeester en wethouders de volgende informatie:
   a. aan wie de vergunning wordt verleend;
   b. voor welke woonruimte de vergunning wordt verleend;
   c. binnen welke termijn van de vergunning gebruik moet zijn gemaakt en
   d. het aantal personen dat de woonruimte in gebruik neemt.

Artikel 2.2.3 Eisen voor verlening huisvestingsvergunning

1. Burgemeester en wethouders verlenen de huisvestingsvergunning, indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
   a. tenminste één van de leden van het huishouden is 18 jaar of ouder;
   b. de leden van het huishouden bezitten de Nederlandse nationaliteit of verblijven hier rechtmatig;
   c. het inkomen is maximaal de inkomensgrens van de doelgroep, € 36.165 (peildatum 1 januari 2017) en
   d. in oplopende volgorde:
      1e. bij toewijzing de voorrangsregels toegepast zijn volgens paragraaf 2.4 en
      2e. er geen andere gegadigde is die bij toepassing van de voorrangsregels eerder voor de woonruimte in aanmerking zou moeten komen.

2. Het in lid 1 c. genoemde inkomen is niet van toepassing op urgenten met een volkshuisvestelijke indicatie, maatschappelijke indicatie en woningzoekenden die uitgezonderd zijn van de inkomenstoets zoals vermeld in Regeling toegelaten instellingen volkshuisvesting 2015, bijlage 1A.

3. In afwijking van lid 1 kan voor huurwoningen met een huurprijs vanaf € 635,05 een huisvestingsvergunning worden verleend aan huishoudens met een inkomen tot € 46.263 (peildatum 1 januari 2017).

4. De in het lid 1 en lid 3 genoemde huurprijs en inkomens worden jaarlijks per 1 januari aangepast.

Artikel 2.2.4 Vruchteloze aanbieding

1. Een huisvestingsvergunning wordt voorts aan iedere aanvrager verleend indien de woonruimte door de eigenaar gedurende een termijn van tenminste drie maanden, gerekend vanaf de datum waarop de eerste advertentie als bedoeld in lid drie, is verschenen, zonder resultaat is aangeboden aan woningzoekenden die krachtens het bepaalde in artikel 2.2.3 voor die woonruimte in aanmerking komen en de eigenaar heeft voldaan aan de in de overige in dit artikel gestelde voorwaarden.

2. De woonruimte moet zijn aangeboden tegen een redelijke huurprijs, in overeenstemming met het bepaalde in artikel 17, eerst lid van de Wet.

3. Het aanbieden dient, met inachtneming van het bepaalde in het eerste lid, tenminste driemaal (eenmaal per maand) te geschieden via advertenties in een regionaal of lokaal advertentiemedium.

4. Als de eigenaar aan burgemeester en wethouders aannemelijk kan maken dat hij de woonruimte op andere, gelijkwaardige wijze vruchteloos heeft aangeboden aan de in het eerste lid genoemde woningzoekenden, wordt eveneens toepassing gegeven aan het in het eerste lid bepaalde.

Artikel 2.2.5 Intrekking

1. Burgemeester en wethouders kunnen een huisvestingsvergunning intrekken, indien:
   a. de vergunninghouder de erin vermelde woonruimte niet binnen de door burgemeester en wethouders bij de verlening van de vergunning gestelde termijn in gebruik heeft genomen;
   b. de vergunning is verleend op grond van door de vergunninghouder verstrekte gegevens, waarvan deze wist of redelijkerwijs kon vermoeden dat zij onjuist of onvolledig waren.
   c. ernstig gevaar bestaat dat de vergunning mede zal worden gebruikt om:
      - uit gepleegde strafbare feiten verkregen of te verkrijgen, op geld waardeerbare voordelen te benutten, of
      - strafbare feiten te plegen.

Paragraaf 2.3 Inschrijving woningzoekenden

Artikel 2.3.1 Register van woningzoekenden

1 Ter bevordering van een doelmatige verdeling van ter beschikking gekomen woonruimte:
   a. dragen de woningcorporaties in de woningmarktregio zorg voor het aanleggen en bijhouden van een register van woningzoekenden die in aanmerking willen komen voor de woonruimte;
   b. stellen de woningcorporaties in de woningmarktregio regels op over de wijze van inschrijving, registratie van gegevens en einde van de inschrijving;
   c. ontvangt de woningzoekende een bewijs van inschrijving;
   d. kan een woningzoekende een beroep doen op een regionale klachtencommissie en
   e. wordt een inschrijving beëindigd als de woningzoekende via het toewijzingssysteem woonruimte krijgt toegewezen, met uitzondering van een tijdelijk huurcontract.

2 In het register zoals genoemd in lid 1 worden op hun verzoek als woningzoekenden ingeschreven de huishoudens die voldoen aan de volgende eisen:
   a. tenminste één der leden is 18 jaar of ouder;
   b. de leden van het huishouden bezitten de Nederlandse nationaliteit of verblijven hier rechtmatig.

3. Indien vooraf door burgemeester en wethouders regels zijn opgesteld over het Laatste Kansbeleid kan een inschrijving als in lid 2 worden geweigerd, indien:
   a. het een moeilijk plaatsbare betreft die:
      - door een gerechtelijke uitspraak wegens wanbetaling uit een woning, van een aan het aanbodmodel als omschreven in artikel 2.6.1 deelnemende verhuurder, is of wordt gezet en
      - geen afbetalingsregeling, tegen gangbare voorwaarden rond de maximale afbetalingscapaciteit met de vorige verhuurder, is overeengekomen dan wel een dergelijke afbetalingsregeling niet nakomt.
   b. het een moeilijk plaatsbare betreft:
      - die door een gerechtelijke uitspraak is uitgezet, om reden van ernstige inbreuk op de veiligheid en het woongenot van omwonenden en
      - ernstig rekening moet worden gehouden met herhaling en
      - gebleken is dat, gegeven het risico van herhaling, binnen het bezit van de aan het aanbodmodel deelnemende verhuurders geen zodanige woonruimte beschikbaar is of komt, dat verdere inbreuk op het woongenot van omwonenden voorkomen kan worden;
   c. de weigering van het verzoek een periode van drie jaar bestrijkt.

4. a. Een verzoek als bedoeld in lid 2 kan worden geweigerd indien het huishouden een hoofdhuurder betreft waartegen burgemeester en wethouders een besluit heeft genomen tot ontruiming van een woning vanwege onrechtmatige bewoning.
   b. De weigering van het verzoek bestrijkt een periode van drie jaar.

Paragraaf 2.4 Voorrang toewijzing huurwoningen

Artikel 2.4.1 Voorrangregels Inkomen – huur

1. Bij het verlenen van een huisvestingsvergunning wordt voorrang gegeven aan huishoudens met inachtneming van tabel 1:

Tabel 1:

Leeftijd	Huishoudengrootte	Inkomen	Huurprijs
Tot pensioengerechtigde leeftijd	Eén persoon	Tot en met € 22.200	€ 592,55
	Twee personen	Tot en met € 30.150	€ 592,55
	Drie of meer personen	Tot en met € 30.150	€ 635,05
Vanaf pensioengerechtigde leeftijd	Eén persoon	Tot en met € 22.200	€ 592,55
	Twee personen	Tot en met € 30.175	€ 592,55
	Drie of meer personen	Tot en met € 30.175	€ 635,05

2. De in artikel 2.4.1, lid 1 gebruikte huur en inkomensgrenzen worden jaarlijks, per 1 januari aangepast volgens de wet op de huurtoeslag.

3. Indien noodzakelijk, om aan de vereisten van de Woningwet te voldoen, kan een woningcorporatie huishoudens met een inkomen tot de maximale inkomensgrenzen uitsluiten voor woonruimte vanaf de aftoppingsgrenzen.

4. In afwijking van tabel 1 kan de woonruimte direct passend worden aangeboden, in dergelijke gevallen vervalt de voorrang op inkomen.

Artikel 2.4.2 Voorrangregels gemeentelijk woonbeleid

1. Voor het verlenen van een huisvestingsvergunning kunnen burgemeester en wethouders voorrangregels instellen.

2. a. De voorrangregels hebben betrekking op:
   A. Bezettingsnorm
   B. Woningtype
   C. Doorstroming
   D. Binding
   E. Bijzondere doelgroepen
   b. De voorrangsregels worden toegepast met de navolgende voorwaarden:

A. **Bezettingsnorm**

1. Burgemeester en wethouders kunnen een voorrangsregel instellen voor de grootte van de woonruimte in verhouding tot het aantal personen, waarbij een gemeente kan kiezen uit twee opties:
   - Optie 1: Voorrang meerpersoonshuishoudens bij woonruimte met vier of meer kamers, met inachtneming van de volgende tabel:

Tabel Optie 1

	Kamers woonruimte	
Huishouden naar personen	**3 of minder**	**4 of meer**
2 of meer	n.v.t.	Voorrang
1 persoon	n.v.t.	n.v.t.

   - Optie 2: Voorrang huishoudensgrootte naar woningcategorie, kamers en woonoppervlakte, met inachtneming van de volgende tabel:

Tabel Optie 2:

		Huishouden naar personen in	
Woonruimte naar kamers	Oppervlakte	**Eengezins-woningen**	**Meergezins-woningen**
1 kamer	n.v.t.	1	n.v.t.
2	< 60 m2	1 of 2	n.v.t.
	> 60 m2	2	n.v.t.
3	< 60 m2	1 of meer	n.v.t.
	> 60 m2	2 of meer	n.v.t.
4	< 60 m2	1 of meer	n.v.t.
	> 60 m2	3 of meer	n.v.t.
5	< 80 m2	3 of meer	n.v.t.
	> 80 m2	5 of meer	5 of meer
6	< 80 m2	5 of meer	5 of meer
	> 80 m2	6 of meer	6 of meer
7	< 80 m2	6 of meer	6 of meer
	> 80 m2	7 of meer	7 of meer
8	< 80 m2	7 of meer	7 of meer
	> 80 m2	8 of meer	8 of meer

2. Wanneer er een op aantoonbare ervaringsgegevens gebaseerde noodzaak bestaat, kunnen burgemeester en wethouders afwijkende toelatingseisen stellen ten aanzien van de bezettingsnorm.

B. **Woningtype**

1. De volgende woningtypen kunnen met voorrang worden toegewezen aan de omschreven doelgroep:

Woningtype	**Doelgroep**
- Woningen met zorgvoorzieningen	Voorrang voor woningzoekenden die geïndiceerd zijn door een door burgemeester en wethouders te bepalen wijze.
- Nultredenwoningen	Voorrang voor woningzoekenden van 65 jaar en ouder, bij woonruimte die zonder trap bereikbaar is evenals de wezenlijke voorzieningen of die geïndiceerd zijn op een door burgemeester en wethouders te bepalen wijze.
- Woningen voor minder validen	Voorrang voor minder validen bij ingrijpend aangepaste woonruimte die naar hun aard bestemd is voor bewoning door een minder valide persoon.
- Jongerenwoningen	Voorrang voor jongeren bij woonruimte die passend is voor alleenstaanden en tweepersoonshuishoudens in de leeftijdscategorie van 18 tot 23 jaar of 18 tot 30 jaar.

2. Als de aanbieding van het woningtype bij de eerste advertentie niet leidt tot reacties van de doelgroep kan de betreffende woonruimte, na instemming van burgemeester en wethouders, maximaal tweemaal, opnieuw worden aangeboden voordat andere woningzoekenden in aanmerking komen.

C. Doorstroming

1. Burgemeester en wethouders kunnen een voorrangsregeling opstellen voor doorstromers.

2. Doorschuifregel
   a. Burgemeester en wethouders kunnen voorwaarden opstellen voor doorschuiven binnen een complex.
   b. De toepassing van de doorschuifregel is transparant.
   c. Een woningzoekende die gebruik maakt van de doorschuifregel mag geen wooncarrière maken. Er is bij de doorschuifregeling geen sprake van een wooncarrière als het woningtype en de woninggrootte gelijk is gebleven.
   d. In afwijking van lid c kunnen burgemeester en wethouders voorwaarden opstellen waarbij er geen wooncarrière is, als de woningzoekende een functiebeperking heeft en de beoogde woning hier beter passend voor is.

D. Bindingsregel

1. Burgemeester en wethouders kunnen een gebied omschrijven waar de bindingsregel van toepassing is.

2. Bij de bindingsregel zijn de volgende voorwaarden van toepassing:
   a. Voorrang voor lokaal woningzoekenden
   b. Met toepassing van de overige voorrangsregels is de volgorde van woningzoekende als volgt:
      1e.lokaal woningzoekende met urgentie
      2e.lokaal woningzoekende
      3e.niet – lokaal woningzoekende met urgentie
      4e.niet – lokaal woningzoekende
   c. In afwijking van lid b. kunnen burgemeester en wethouders, bij de volgorde in lid b na 1e woningzoekende, voorrang verlenen aan de niet-lokaal woningzoekende met een indicatie als het een woningtype betreft met zorgvoorzieningen of voor minder validen.
   d. De criteria eerste afgiftedatum bij urgenten en langste inschrijfduur bij de overige woningzoekenden, zijn bepalend voor de onderlinge volgorde.

E. Bijzondere doelgroepen

1. a. Burgemeester en wethouders omschrijven de beoogde doelgroep en stellen voorwaarden op.
   b. De bijzondere doelgroep ondervindt negatieve effecten van de schaarste waarmee ze zich onderscheiden van de andere woningzoekenden.
   c. Voorrang voor bijzondere doelgroepen is alleen van toepassing in de betreffende gemeente.

Paragraaf 2.5 Urgentie

Artikel 2.5.1 Urgent woningzoekenden

1. Voor het verlenen van een huisvestingsvergunning kunnen burgemeester en wethouders een woningzoekende urgent verklaren, waarbij de volgende voorwaarden alle van toepassing zijn:
   a. de woningzoekende is ingezetene en
   b. de woningzoekende beschikt over zelfstandige woonruimte in de woningmarktregio en
   c. er is sprake van een bijzondere persoonlijke noodsituatie en
   d. de noodsituatie is ontstaan buiten eigen schuld en was door de woningzoekende niet te voorzien en
   e. de woningzoekende kan aantonen eerst zelf naar een oplossing te hebben gezocht en
   f. een verhuizing binnen zes maanden is noodzakelijk en
   g. de woningzoekende is aantoonbaar niet in staat om zelf binnen zes maanden voor passende huisvesting te zorgen en
   h. het inkomen is niet hoger dan het in artikel 2.2.3 lid 3 opgenomen inkomen van het huishouden.

2. De in het vorige lid gestelde voorwaarden:
   a. zijn niet van toepassing voor urgentie op grond van maatschappelijke indicatie, indicatie statushouders en gedupeerden aanbodsysteem.
   b. lid 1e. tot en met 1h. zijn niet van toepassing voor urgentie op grond van een volkshuisvestelijke indicatie.
   c. lid 1a. en 1b. zijn niet van toepassing voor urgentie op grond van een mantelzorgindicatie, waarbij de aanvrager van een mantelzorgindicatie wel beschikt over zelfstandige woonruimte.

3. a. Er zijn de volgende indicatiegronden voor urgentie:
      A. Sociale indicatie
         a. Dreigende dakloosheid buiten eigen schuld of toedoen
         b. Relatiebeëindiging
         c. Financiële omstandigheden
      B. Medische indicatie
      C. Mantelzorgindicatie
      D. Volkshuisvestelijke indicatie
      E. Maatschappelijke indicatie
         a. Huiselijk geweld
         b. Uitstroom hulp- en dienstverleningsinstelling.
      F. Statushouders
      G. Gedupeerden aanbodsysteem
   b. Een urgentie wordt verleend onder de navolgende genoemde bepalingen:

A. **Sociale indicatie**

Sociaal geïndiceerden zijn ingezetenen van de woningmarktregio die in verband met sociale problemen in combinatie met omstandigheden in de huidige in de woningmarktregio gelegen woning dringend op korte termijn een andere woning nodig hebben. Alleen onder de navolgende genoemde omstandigheden wordt een sociale indicatie verleend:

a. Dreigende dakloosheid buiten eigen schuld of toedoen

Degenen die buiten eigen schuld of toedoen hun woonruimte moeten verlaten kunnen uitsluitend in de volgende gevallen in aanmerking komen voor urgentie:

- het onvoorzienbaar moeten verlaten van een echte dienstwoning, voor zover de werkgever de werknemer tot vrije oplevering heeft gedwongen of
- het verlaten van woonruimte ten gevolge van een gerechtelijk (niet zijnde echtscheidings-) vonnis, voor zover dit niet door de betrokkene voorkomen had kunnen worden of
- een calamiteit zoals brand of overstroming.

Het verzoek om sociale indicatie voor urgentie moet uiterlijk binnen een maand na het ontstaan van de dakloosheid buiten eigen schuld of toedoen worden gedaan.

b. Relatiebeëindiging

In geval van relatiebeëindiging, waaronder begrepen: echtscheiding, verbreking geregistreerd partnerschap, verbreking samenlevingscontract en beëindiging samenwoning zonder overeenkomst wordt slechts urgentie verleend, wanneer:

- de partners gedurende minimaal twee aaneengesloten jaren samen op één adres wo(o)n(d)en en tot minimaal drie maanden voor de aanvraagdatum werd samengewoond; en
- er minimaal één minderjarig kind in het geding is; en
- geen van de ouders en/of verzorgers op enigerlei wijze in de woningbehoefte kan of had kunnen voorzien

Wordt aan deze voorwaarden voldaan dan wordt één urgentie toegekend en wel aan de partner die voor meer dan de helft de zorg voor het/de minderjarig(e) kind(eren) draagt. Wordt de zorg gelijk verdeeld dan wordt de urgentie toegekend aan de partner met het laagste inkomen, tenzij de partners in overeenstemming met elkaar voor toekenning aan de andere partner kiezen.

Een urgentieaanvraag op grond van relatieverbreking kan worden ingediend:

- bij echtscheiding door een verzoek tot echtscheiding of uitspraak voorlopige voorzieningen, maar uiterlijk drie maanden nadat de rechter de echtscheiding uitsprak;
- bij een geregistreerd partnerschap op het moment dat partnerschap wordt beëindigd maar uiterlijk drie maanden daarna;
- bij een samenlevingscontract op het moment dat de ene partij het contract conform het daarin bepaalde opzegde, doch uiterlijk drie maanden daarna of
- bij een samenleving zonder contract op het moment dat de ene partij de ander door middel van een aangetekende brief kenbaar maakte de samenleving te willen beëindigen.

Bij het ontbreken van de in dit lid bepaalde documenten kan de aanvraag worden ingediend zodra, doch uiterlijk binnen drie maanden nadat de samenwoning daadwerkelijk heeft opgehouden te bestaan en dit ook door middel van het overleggen van een uittreksel van het gemeentelijke BRP (Basisregistratie Personen).

c. Financiële omstandigheden

Ingezetenen, die de zorg voor minderjarige kinderen hebben en bij wie de kinderen geregistreerd staan, die buiten eigen schuld financieel in zodanige problemen zijn geraakt dat zij de woonlasten niet meer op kunnen brengen, kunnen uitsluitend in aanmerking komen voor urgentie indien de betrokkene daadwerkelijk in aanmerking komt voor een uitkering uit een gemeentelijke regeling met daaraan verbonden de voorwaarde om te zien naar goedkopere woonruimte. De financiële problemen mogen niet direct het gevolg zijn van relatiebeëindiging.

B. **Medische indicatie**

1. Ingezetenen, die in een om medische redenen (fysiek/psychisch) onhoudbare woonsituatie verkeren en om die reden een indicatie voor andere woonruimte hebben ontvangen, kunnen in aanmerking komen voor urgentie. Datzelfde geldt voor ingezetenen die te maken hebben met een als gevolg van de woonsituatie zeer progressief ziektebeeld.
2. Indien in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) verhuizing wordt aanbevolen in verband met ergonomische beperkingen door ernstige fysieke belemmeringen, kan aan ingezetenen urgentie worden verleend, mits verhuizen naar oordeel van burgemeester en wethouders spoedeisend is en de goedkoopste adequate voorziening is.

C. **Mantelzorgindicatie**

1. Burgemeester en wethouders kunnen een urgentie verlenen aan mantelzorgverleners of mantelzorgontvangers. Hierbij zijn de volgende voorwaarden alle van toepassing:
   a. burgemeester en wethouders bepalen de zorgvraag en dat de zorgvraag kan worden beantwoord met mantelzorg;
   b. de aanvrager dient ingeschreven te staan als woningzoekende;
   c. de aanvrager heeft in de huidige woonsituatie geen huurschulden en heeft geen overlast veroorzaakt;
   d. de reisafstand tussen mantelzorg en mantelzorgontvanger is meer dan vijf kilometer en wordt na verhuizing minder dan vijf kilometer, gemeten volgens de kortst mogelijke route;
   e. er is sprake van langdurige zorg, dat wil zeggen dat de mantelzorg voor minimaal acht uur per week is, verdeeld over minimaal vier dagen per week en naar verwachting nog enkele jaren wordt verstrekt en
   f. per mantelzorgsituatie wordt eenmalig één urgentie afgegeven.

2. Overige bepalingen:
   a. de urgentie wordt uitsluitend verstrekt bij een positief advies van een door burgemeester en wethouders aan te wijzen instantie uit de huidige woongemeente van de mantelzorgontvanger en
   b. burgemeester en wethouders kunnen een afwegingskader opstellen voor de beoordeling.

D. **Volkshuisvestelijke indicatie**

1. Huurders en eigenaar-bewoners van woonruimte in de woningmarktregio die in het belang van de volkshuisvesting of ter uitvoering van openbare werken in het algemeen belang, gesloopt of ingrijpend verbeterd moeten worden, kunnen in aanmerking komen voor urgentie. Burgemeester en wethouders bepalen wanneer de urgentie wordt afgegeven.
2. Burgemeester en wethouders kunnen bij afgifte van de urgentie als hierboven bedoeld bepalen dat betrokken bewoners na voltooiing van de werken eenmalig een vooraf te bepalen passend aanbod krijgen tot terugkeer in het ingrijpend verbeterde of nieuwgebouwde complex.

E. **Maatschappelijke indicatie**

1. Huiselijk geweld: woningzoekenden die verblijven in een voorziening voor tijdelijke opvang van personen die in verband met problemen van relationele aard of geweld hun woonruimte hebben verlaten, kunnen in aanmerking komen voor een urgentie.
2. Uitstroom hulp-en dienstverleningsinstelling: woningzoekenden die dringend woonruimte nodig hebben omdat zij verblijven in een van gemeentewege erkend opvangtehuis in de woningmarktregio of uit een van gemeentewege erkende hulp- en dienstverleningsinstellingen in de woningmarktregio, over wie met betrekking tot de doorstroming naar zelfstandige woonruimte in regionaal of lokaal verband afspraken zijn gemaakt, kunnen in aanmerking komen voor een urgentie.
3. Burgemeester en wethouders kunnen afspraken maken met instellingen over een jaarlijks contingent voordrachten voor doorstroming. De afspraken maken onderdeel uit van de huisvestingsverordening.

F. **Indicatie statushouders**

1. Op grond van de landelijke taakstelling van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties huisvest de gemeente statushouders.
2. Toewijzing vindt plaats door middel van bemiddeling. Ook na een tijdelijke huisvesting kan toewijzing via bemiddeling plaatsvinden.

G. **Indicatie gedupeerden aanbodsysteem**

Burgemeester en wethouders kunnen een woningzoekende de indicatie gedupeerden aanbodsysteem toekennen. Voorwaarde bij deze indicatie is een positief advies van de regionale klachtencommissie.

Artikel 2.5.2 Aanvraag en besluitvorming tot urgentie

1. a. De woningzoekende die meent voor een sociale, medische of mantelzorgurgentie in aanmerking te komen, dient een schriftelijke aanvraag in bij burgemeester en wethouders van de gemeente waar de urgente woonsituatie is ontstaan of, bij mantelzorgindicatie, de gemeente waar de mantelzorg verleend gaat worden.
   b. De aanvraag dient in ieder geval een motivering te bevatten, waarin wordt vermeld:
      - de aard van de persoonlijke problematiek;
      - de relatie van deze problematiek met de huidige woonsituatie en
      - de argumentatie op grond waarvan verhuizing binnen een half jaar absoluut noodzakelijk is.
      - de argumentatie waarom de woningzoekende niet in staat is om binnen 6 maanden op andere wijze geschikte huisvesting te vinden.
   c. Bij een aanvraag om toekenning van de urgentie kunnen burgemeester en wethouders advies inwinnen bij een door hen aan te wijzen adviseur.

2. a. De aanvraag voor een volkshuisvestelijke indicatie voor urgentie kan uitsluitend schriftelijk door de eigenaar van de woonruimte bij burgemeester en wethouders worden ingediend.
   b. De aanvraag voor een maatschappelijke indicatie voor urgentie kan uitsluitend worden ingediend bij burgemeester en wethouders door een van gemeentewege erkend opvangtehuis in de woningmarktregio of een van gemeentewege erkende hulp- en dienstverleningsinstellingen in de woningmarktregio.

3. Een aanvraag kan slechts voor één indicatiegrond tegelijk worden ingediend. Een aanvraag om toekenning van een indicatie voor urgentie waarover in het verleden reeds is beslist, wordt alleen dan in behandeling genomen indien er sprake is van gewijzigde feiten en omstandigheden.

Artikel 2.5.3 Beperkte keuzemogelijkheid urgenten

1. Bij urgentieverlening stellen burgemeester en wethouders een zoekprofiel vast.

2. Urgent woningzoekenden met een sociale, medische, mantelzorg- of maatschappelijke indicatie, kunnen met hun status "urgent" uitsluitend reageren op het regionale aanbod van appartementen vanaf de 1e verdieping. In geval van een medische en mantelzorgindicatie kan hiervan worden afgeweken indien in het advies van de adviseur als bedoeld in artikel 2.5.2 lid 1c uitdrukkelijk een ander woningtype wordt geadviseerd.

3. Burgemeester en wethouders kunnen van het standaard regionale zoekprofiel als bedoeld in lid 2 afwijken, wanneer het belet dat de urgent woningzoekende lokaal een passende woonruimte krijgt toegewezen omdat in de lokale woningvoorraad bepaalde woningtypen ontbreken of naar verwachting niet binnen 6 maanden vrij voor verhuur komen en huisvesting in de woongemeente sociaal of maatschappelijk, noodzakelijk wordt geacht. In dit geval wordt door burgemeester en wethouders een tweede zoekprofiel vastgesteld, waarmee de urgent woningzoekende uitsluitend op het woningaanbod in de gemeente waar het probleem is ontstaan, kan reageren

4. Urgent woningzoekenden met een volkshuisvestelijke indicatie, kunnen met hun status "urgent" reageren op het regionale woningaanbod van woonruimte die qua woningtype vergelijkbaar zijn met de huidige woonruimte die gesloopt of ingrijpend verbeterd moet worden.

Artikel 2.5.4 Vervallen, verlengen en intrekken urgentie

1. De urgentieverklaring vervalt van rechtswege na een termijn van zes maanden na afgiftedatum.

2. Burgemeester en wethouders kunnen op verzoek van de aanvrager de urgentie met maximaal zes maanden verlengen indien er, binnen de termijn van zes maanden, aantoonbaar geen aanbod is geweest overeenkomstig het zoekprofiel.

3. Burgemeester en wethouders kunnen een urgentieverklaring intrekken, indien:
   a. niet langer aan de vereisten voor het verkrijgen van een urgentieverklaring wordt voldaan;
   b. de urgentieverklaring is verstrekt op grond van gegevens waarvan de woningzoekende wist of redelijkerwijs kon vermoeden dat zij onjuist of onvolledig waren;
   c. de urgente eenmaal een naar het oordeel van burgemeester en wethouders passende woonruimte in de regio heeft geweigerd.

4. Na het intrekken van een urgentieverklaring kan niet op grond van dezelfde omstandigheden opnieuw een urgentie worden aangevraagd.

Paragraaf 2.6 Systeem voor de verdeling van woonruimte

Artikel 2.6.1 Eén toewijzingssysteem

1. a. In de woningmarktregio wordt het aanbod van vrijkomende woonruimte van woningcorporaties verdeeld via één toewijzingssysteem.
   b. De woningcorporaties stellen gezamenlijk een toewijzingssysteem in en onderhouden het systeem.
   c. Het toewijzingssysteem voldoet in ieder geval aan de volgende eisen:
      - het is gebruiksvriendelijk en toegankelijk;
      - het biedt woningzoekenden de mogelijkheid hun belangstelling kenbaar te maken op het aanbod;
      - het informeert woningzoekenden op uniforme en transparante wijze over de geldende volgorde en
      - het informeert woningzoekenden op uniforme en transparante wijze over de voorwaarden waaraan zij moeten voldoen om in aanmerking te komen voor de woonruimte.
   d. Met het toewijzingssysteem kan woonruimte in ieder geval worden verdeeld met het aanbodmodel of het lotingmodel.

2. Het bepaalde in lid 1a. en 1b. is niet van toepassing op woningcorporaties met een woningvoorraad van minder dan 100 zelfstandige huurwoningen in de woningmarktregio.

3 Vrijkomende woonruimte van woningcorporaties wordt geplaatst in het advertentiemedium. Burgemeester en wethouders kunnen een uitzondering maken voor:
   a. woonruimte verdeeld via bemiddeling;
   b. wisselwoningen en plankwoningen ten behoeve van tijdelijke huisvesting;
   c. standplaatsen voor woonwagens;
   d. beheerdersbelang;
   e. woonruimte die als geheel met instemming van de eigenaar bestemd wordt of is voor bewoning door een woongroep;
   f. zelfstandige woonruimte die onderdeel uitmaakt van een groepswooncomplex, wat blijkt uit het gemeenschappelijk beheer van verblijfsruimte(n) en/of gemeenschappelijk gebruik van voorzieningen in het betreffende complex.

Artikel 2.6.2 Rangorde bij het aanbodmodel

1. a. Ter bepaling van de volgorde bij het aanbodmodel worden alle belangstellende woningzoekenden op datum van inschrijving gerangschikt. De woonruimte wordt voor verhuring aangeboden aan de woningzoekende met de langste inschrijfduur.
   b. Alvorens de volgorde te bepalen volgens a. wordt voorrang verleend met toepassing van de voorrangsregels in paragraaf 2.4.

2. a. Woningzoekenden met de status "urgent" hebben bij het aanbodmodel, in afwijking van het bepaalde onder 1a., voorrang boven alle andere kandidaten, indien de woonruimte past binnen het door burgemeester en wethouders voor de urgente vastgestelde zoekprofiel, de voorrangregels in paragraaf 2.4 en zij hebben gereageerd binnen de zoektermijn.
   b. De volgorde van toewijzing tussen urgenten wordt op basis van oudste datum van verlening van de urgentie.
   c. In afwijking van a, kunnen burgemeester en wethouders met instemming van de eigenaar van woonruimte, in het advertentiemedium woonruimte aanwijzen, waarop de status "urgent", niet geldig is.

3. Indien een advertentie tot een toewijzing leidt, wordt daarvan in het advertentiemedium binnen veertien dagen na ingangsdatum van het huurcontract mededeling gedaan.

Artikel 2.6.3 Toewijzingssysteem en gemeentelijke woonbeleid

1 Burgemeester en wethouders kunnen bijzondere regels instellen voor de verdeelsystematiek.

2 a. De regels hebben betrekking op:
   A. Lotingmodel
   B. Standplaatsen via woongroepmodel
   C. Beheerdersbelang
   D. Woongroepen
   E. Bemiddeling
   b. De navolgende voorwaarden zijn van toepassing:

A. **Lotingmodel**

1. a. Met instemming van burgemeester en wethouders kan maximaal 20% van het vrijkomende aanbod van sociale woonruimte in een gemeente via het lotingmodel worden verhuurd.
   b. Burgemeester en wethouders kunnen aanvullende voorwaarden stellen.

2. Bij het lotingssysteem zijn de voorrangsbepalingen uit paragraaf 2.4 niet van toepassing, met uitzondering van artikel 2.4.1, de voorrangsregel inkomen-huur en artikel 2.4.2 A bezettingsnorm.

3. De volgorde van de reacties bij het lotingmodel wordt aselect bepaald (door het computersysteem). Een woningzoekende kan per woning één reactie uitbrengen.

4. Indien een loting tot een toewijzing leidt, wordt daarvan in het advertentiemedium binnen veertien dagen na ingang van de contractueel overeengekomen ingangsdatum van het huurcontract mededeling gedaan.

B. **Standplaatsen via woongroepmodel met voordrachtsregeling**

1. Bij inschrijving voor een standplaats en voor overige woonruimte op een woonwagenlocatie, kunnen burgemeester en wethouders de volgende voorwaarden stellen:
   a. een wachtlijst hanteren, gebaseerd op het woongroepmodel met voordrachtsregeling;
   b. de wachtlijst wordt beheerd door de door burgemeester en wethouders aangewezen woningcorporatie/beheerder en
   c. inschrijven op deze wachtlijst kan alleen met een geldig inschrijfnummer van WoningNet;

2. Toewijzing bij het woongroepmodel met voordrachtregeling
   a. Voor de toewijzing van een vrijkomende standplaats is een aanvullende voorrangsvolgorde vastgesteld. Deze geldt voor de eerste inschrijvers met de langste inschrijfduur op de wachtlijst.

b. Het aantal eerste inschrijvers onder a. is afhankelijk van de grootte van de woonwagenlocatie en te bepalen door burgemeester en wethouders.

3. De rangvolgorde van de eerste inschrijvers, zoals bepaald in lid 2, op de wachtlijst wordt als volgt bepaald:
   a. voor huurstandplaatsen geldt dat kinderen of kleinkinderen van degene die de plaats huurde voordat deze leeg kwam, voorrang hebben. De regel dat het alleen om de eerste inschrijvers van de wachtlijst gaat, is hierbij niet van toepassing;
   b. de woningzoekende die een standplaats huurt op de betreffende woonwagenlocatie en wil doorschuiven naar een vrijkomende standplaats op dezelfde locatie, onder voorwaarde dat de eigen standplaats vrijkomt;
   c. een kind, inwonend bij familie in de eerste graad op de locatie waar een standplaats vrijkomt;
   d. woningzoekende die in de afgelopen tien jaar minimaal zes jaar aaneengesloten op de locatie heeft gewoond;
   e. woningzoekende die in de afgelopen tien jaar minimaal zes jaar aaneengesloten op een woonwagenlocatie elders in Nederland heeft gewoond;
   f. overige woningzoekenden. Op basis van inschrijfduur op de wachtlijst;
   g. voor lid a. tot e. geldt dat bij gelijke kandidaten, degene met de langste inschrijfduur op de wachtlijst voorrang heeft.

4. Een adviescommissie van bewoners van de betreffende woonwagenlocatie adviseert de woningcorporatie/beheerder over de toewijzing. Bij dit advies wordt de volgorde zoals in lid 3 aangehouden.

5. a. Burgemeester en wethouders behouden het recht om in te grijpen in het toewijzingsproces of af te wijken van deze regeling.
   b. Burgemeester en wethouders vragen de woningcorporatie dan wel de beheerder om advies als zij gebruik maakt van het bepaalde onder a.

6. Voor urgentie is de urgentieregeling uit paragraaf 2.5 van toepassing. Bij urgentieverzoeken kan de adviescommissie van bewoners dan wel van de betreffende woonwagenlocatie om advies worden gevraagd.

C. **Beheerdersbelang**

1. Beheerdersbelang is het belang van de woningcorporatie, de beheerder. Of er sprake is van een beheerdersbelang is primair ter beoordeling aan de woningcorporatie, maar ook andere instanties, inclusief burgemeester en wethouders, kunnen een beheerdersbelang herkennen en aankaarten bij de woningcorporatie.

2. Door toepassing te geven aan het beheerdersbelang kan een huurder met voorrang worden verhuisd.

3. Voorwaarden bij de toepassing van het beheerdersbelang zijn:
   a. er mag geen nadeel zijn voor het welzijn van de persoon in kwestie;
   b. het is niet mogelijk gebleken om de aanleiding, zoals de overlast, op een ander wijze adequaat te bestrijden;
   c. de woningcorporatie lost het probleem eerst binnen het eigen bezit op en vervolgens pas in andermans bezit.

4. Woningcorporaties rapporteren jaarlijks achteraf aan burgemeester en wethouders over de wijze waarop zij invulling hebben gegeven aan dit artikel. Daarbij wordt in elk geval aangegeven om welke aantallen het in het betreffende jaar gaat met een korte aanduiding van de aard van de problematiek. Burgemeester en wethouders kunnen desgewenst nadere informatie vragen.

D. **Woongroepen**

1. Burgemeester en wethouders kunnen een groep huurders aanmerken als woongroep.

2. a. Vrijkomende woonruimte binnen een woongroep wordt door de woongroep zelf toegewezen.
   b. Bij nieuwbouw van woonruimte voor een woongroep is er sprake van een initiatiefgroep waarvan de leden het recht van eerste bewoning krijgen.
   c. Bij de toewijzing zijn de eisen voor verlening van een huisvestingsvergunning uit artikel 2.2.3 van toepassing.

E. **Bemiddeling**

1. Burgemeester en wethouders kunnen door eenmalig aanbod bijzondere categorieën woningzoekenden en woningzoekenden met een indicatie urgent door bemiddeling medewerking verlenen bij het verkrijgen van woonruimte.

HOOFDSTUK 3 GEMEENTELIJK WOONBELEID

1. Burgemeester en wethouders kunnen ter uitvoering van deze verordening beleidsregels vaststellen ter bevordering van gemeentelijk woonbeleid.

2. De beleidsregels worden afgestemd met de gemeenten in de woningmarktregio.

3. Het gemeentelijke woonbeleid is vastgelegd in het Gemeentelijk woonbeleid gemeente Utrecht.

4. Burgemeester en wethouders kunnen een experimentregeling instellen. De experimentregeling moet aan de volgende voorwaarden voldoen:
   a. een experiment heeft een duidelijk omschreven en meetbaar beoogd effect;
   b. een experiment is tijdelijk en heeft een vooraf gesteld begin en eindpunt;
   c. de uitvoering van het experiment is duidelijk en transparant voor de woningzoekenden;
   d. de communicatie en verantwoording over het experiment vindt plaats in het regionale advertentiemedium;
   e. het experiment is van toepassing op maximaal 10% van het aanbod en
   f. het experiment wordt voor de start afgestemd met de gemeenten in de woningmarktregio.

HOOFDSTUK 4 WIJZIGING SAMENSTELLING VAN DE WOONRUIMTEVOORRAAD

Paragraaf 4.1 Vergunning voor onttrekking, samenvoeging, omzetting of woningvorming

Artikel 4.1.1 Werkingsgebied

Het bepaalde in deze paragraaf is van toepassing op gebouwen die woonruimten bevatten met een WOZ-waarde lager dan € 305.000 (prijspeil 2015).

Artikel 4.1.2 Vergunningplicht

Het is verboden om zonder vergunning van burgemeester en wethouders een woonruimte, aangewezen in artikel 4.1.1:

a. anders dan ten behoeve van de bewoning of het gebruik als kantoor of praktijkruimte door de eigenaar aan de bestemming tot bewoning te onttrekken;
b. anders dan ten behoeve van de bewoning of het gebruik als kantoor of praktijkruimte door de eigenaar aan de bestemming tot bewoning samen te voegen;
c. van zelfstandige in onzelfstandige woonruimte om te zetten;
d. te verbouwen tot twee of meer woonruimten.

Artikel 4.1.3 Aanvragen vergunning

1. De aanvraag voor een vergunning tot onttrekking, samenvoeging, omzetting of woningvorming wordt ingediend bij burgemeester en wethouders, via een daartoe door hen beschikbaar te stellen formulier. Burgemeester en wethouders vermelden op of bij het aanvraagformulier welke gegevens of stukken de aanvrager moet verstrekken met het oog op de beoordeling van de aanvraag.
2. In ieder geval moeten worden verstrekt:
    a. naam en adres van de eigenaar;
    b. de gronden waarop de aanvraag berust;
    c. gegevens over de huidige situatie:
        - adres van de woonruimte waarop de aanvraag betrekking heeft;
        - huur- of koopprijs;
        - aantal kamers;
        - gebruiksoppervlakte;
        - staat van onderhoud;
    d. gegevens over de beoogde situatie:
        - bestemming;
        - bouwtekening/bouwvergunning;
        - geluidsisolatieplan;
        - compensatievoorstel;
    e. gegevens bij voorgenomen samenvoeging:
        - verwachte huur- of koopprijs;
        - naam van de toekomstige bewoner(s);
        - omvang van het huishouden van de toekomstige bewoners en
        - schriftelijke verklaring van toestemming van de verhuurder.

Artikel 4.1.4 Weigeringsgronden

Een vergunning als bedoeld in artikel 4.1.2 kan worden geweigerd als:

a. naar het oordeel van burgemeester en wethouders het belang van behoud of samenstelling van de woonruimtevoorraad met het oog op schaarste en leefbaarheid groter is dan het met de onttrekking, samenvoeging, omzetting of woningvorming gediende belang;
b. het belang van behoud of samenstelling van de woonruimtevoorraad met het oog op schaarste en leefbaarheid niet voldoende kan worden gediend door het stellen van voorwaarden en voorschriften aan de vergunning;
c. niet wordt voldaan aan de leefbaarheidstoets als bedoeld in artikel 4.1.5;

d. de aanvrager niet bereid is financiële compensatie te betalen, en/of
e. vergunningverlening zou leiden tot strijdigheid met het bestemmingsplan, de beheersverordening, of met een omgevingsvergunning op grond waarvan afgeweken mag worden van het bestemmingsplan of de beheersverordening.

Artikel 4.1.5 Leefbaarheidstoets

De leefbaarheidstoets heeft betrekking op:

a. fysieke leefbaarheidseisen over onder andere:
   - de gebruiksoppervlakte van de woonruimte en
   - normen voor geluidsisolatie.
b. de leefbaarheid in de omgeving van het betreffende pand in algemene zin.

Artikel 4.1.6 Financiële compensatie

1. De financiële compensatie als bedoeld in artikel 4.1.4 onder d voor een onbeperkt geldende vergunning bestaat uit het betalen van onderstaande bedragen per vierkante meter (prijspeil 1 juli 2015):
   a. € 443 voor het geheel of gedeeltelijk onttrekken aan de woonbestemming van zelfstandige woonruimte;
   b. € 344 voor het geheel of gedeeltelijk onttrekken aan de woonbestemming van onzelfstandige woonruimte;
   c. € 241 voor het samenvoegen of omzetten van woonruimte.
2. Als een vergunning wordt verleend die in geldigheidsduur is beperkt, wordt per jaar 10% van het bedrag genoemd onder respectievelijk a, b of c betaald.
3. Het fonds dat door deze compensatiegelden wordt gevormd, kan uitsluitend in het kader van de volkshuisvesting worden aangewend.

Artikel 4.1.7 Voorwaarden en voorschriften

Aan het verlenen van een vergunning als bedoeld in artikel 4.1.2 kunnen door burgemeester en wethouders voorwaarden en voorschriften worden verbonden over onder andere:

a. de geldigheidsduur van de vergunning;
b. de periode waarbinnen van de vergunning gebruik gemaakt moet worden;
c. het betalen van financiële compensatie;
d. de leefbaarheid;
e. goed verhuurderschap;
f. het voorkomen van overlast, en
g. de omgevingsvergunning.

Artikel 4.1.8 Intrekkingsgronden

1. De vergunning als bedoeld in artikel 4.1.2 kan door burgemeester en wethouders worden ingetrokken, als:
   a. de vergunninghouder niet binnen één jaar nadat de vergunning onherroepelijk is geworden, is overgegaan tot onttrekking, samenvoeging, omzetting of woningvorming;
   b. de vergunning is verleend op grond van door de vergunninghouder verstrekte gegevens waarvan deze wist of redelijkerwijs kon vermoeden dat zij onjuist of onvolledig waren;
   c. de aan de vergunning verbonden voorwaarden en voorschriften niet worden nageleefd, en/of
   d. het gebruik van de vergunning leidt tot een onaanvaardbare inbreuk op de leefbaarheid in de omgeving van het betreffende pand.
2. De vergunning als bedoeld in artikel 4.1.2 kan voorts door burgemeester en wethouders worden ingetrokken in het geval en onder de voorwaarden bedoeld in artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur.
3. Voordat toepassing wordt gegeven aan het tweede lid, kan het Bureau bevordering

integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur, bedoeld in artikel 8 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur, om een advies als bedoeld in artikel 9 van die wet worden gevraagd.

Paragraaf 4.2 Vergunning voor kadastrale splitsing

Artikel 4.2.1 Werkingsgebied

1. Het bepaalde in deze paragraaf is van toepassing op gebouwen die woonruimten bevatten met een WOZ-waarde lager dan € 305.000.
2. In afwijking van het eerste lid geldt het bepaalde in deze paragraaf in de gemeente Utrecht slechts voor de gebouwen, bevattende woonruimte, die op 1 januari van het jaar waarin de vergunning wordt aangevraagd tenminste 25 jaar oud zijn.

Artikel 4.2.2 Vergunningplicht

1. Het is verboden om zonder vergunning van burgemeester en wethouders een recht op een gebouw, aangewezen in artikel 4.2.1, te splitsen in appartementsrechten als bedoeld in artikel 106, eerste en vierde lid, van boek 5 van het Burgerlijk Wetboek, indien een of meer appartementsrechten de bevoegdheid omvatten tot het gebruik van een of meer gedeelten van het gebouw als woonruimte, tenzij het gebouw in eigendom is van woningcorporaties en gebouwd is in 1950 of daarna en voorzien is van een steenachtige woningscheidende vloer.
2. Het eerste lid is ook van toepassing op het verlenen van deelnemings- of lidmaatschapsrechten of het aangaan van een verbintenis daartoe door een rechtspersoon met betrekking tot een gebouw als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 4.2.3 Aanvragen vergunning

1. De aanvraag voor een vergunning tot kadastrale splitsing wordt ingediend bij burgemeester en wethouders, via een daartoe door hen beschikbaar te stellen formulier. Burgemeester en wethouders vermelden op of bij het aanvraagformulier welke gegevens of stukken de aanvrager moet verstrekken met het oog op de beoordeling van de aanvraag.
2. In ieder geval moeten worden verstrekt:
    a. een tekening als bedoeld in artikel 109, tweede lid, van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek;
    b. een door een beëdigd taxateur opgemaakt taxatierapport betreffende het gebouw en de tot afzonderlijke woonruimte bestemde gedeelten van het gebouw, dat in ieder geval omvat een beschrijving en een beoordeling van de staat van onderhoud, en
    c. de gronden waarop de aanvraag berust.

Artikel 4.2.4 Weigeringsgronden

Een vergunning als bedoeld in artikel 4.2.2 kan worden geweigerd als:
a. naar het oordeel van burgemeester en wethouders het belang van behoud of samenstelling van de woonruimtevoorraad met het oog op schaarste en leefbaarheid groter is dan het met de kadastrale splitsing gediende belang;
b. het belang van behoud of samenstelling van de woonruimtevoorraad met het oog op schaarste en leefbaarheid niet voldoende kan worden gediend door het stellen van voorwaarden en voorschriften aan de vergunning;
c. de toestand van het gebouw waarop de aanvraag betrekking heeft zich uit een oogpunt van indeling of staat van onderhoud geheel of ten dele tegen splitsing verzet, en/of
d. ook overigens sprake is van strijdigheid met het bestemmingsplan of de beheersverordening, tenzij een omgevingsvergunning om af te wijken van het bestemmingsplan of de beheersverordening is verleend.

Artikel 4.2.5 Voorwaarden en voorschriften

Aan het verlenen van een vergunning als bedoeld in artikel 4.2.2 kunnen door burgemeester en wethouders voorwaarden en voorschriften worden verbonden over onder andere:
a. de periode waarbinnen van de vergunning gebruik moet worden gemaakt;

b. de gebouwde onroerende zaak waarop de kadastrale splitsing betrekking heeft

Artikel 4.2.6 Intrekkingsgronden

1. De vergunning als bedoeld in artikel 4.2.2 kan door burgemeester en wethouders worden ingetrokken, als:
   a. de vergunninghouder niet binnen één jaar nadat de vergunning onherroepelijk is geworden, is overgegaan tot kadastrale splitsing;
   b. de vergunning is verleend op grond van door de vergunninghouder verstrekte gegevens waarvan deze wist of redelijkerwijs kon vermoeden dat zij onjuist of onvolledig waren, en/of
   c. de aan de vergunning verbonden voorwaarden en voorschriften niet worden nageleefd.
2. De vergunning als bedoeld in artikel 4.2.2. kan voorts door burgemeester en wethouders worden ingetrokken in het geval en onder de voorwaarden bedoeld in artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur.
3. Voordat toepassing wordt gegeven aan het tweede lid, kan het Bureau bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur, bedoeld in artikel 8 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur, om een advies als bedoeld in artikel 9 van die wet worden gevraagd.

HOOFDSTUK 5 SLOTBEPALINGEN

Artikel 5.1 Hardheidsclausule

1. a. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd in gevallen waarin de toepassing van deze verordening naar hun oordeel tot een bijzondere hardheid leidt ten gunste van de aanvrager af te wijken van deze verordening.
   b. Indien een woningzoekende op basis van dit oordeel de indicatie "urgent" krijgt, dan is deze indicatie uitsluitend geldig in de gemeente waarvan het college van burgemeester en wethouders geoordeeld heeft dat sprake is van een bijzondere hardheid.

Artikel 5.2 Bestuurlijke boete

1 a. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd tot het opleggen van een bestuurlijke boete voor de overtreding van artikel 2.2.1, eerste en tweede lid, artikel 4.1.2, artikel 4.2.2 en artikel 4.2.4 tweede lid.
   b. Burgemeester en wethouders bepalen de hoogte van de op te leggen boete overeenkomstig de tabel in bijlage 2.
   c. Voor de eerste overtreding van artikel 2.2.1, eerste en tweede lid, artikel 4.1.2, artikel 4.2.2 en artikel 4.2.4 tweede lid, gelden de boetes overeenkomstig kolom A van de tabel.
   d. Voor de tweede, derde, vierde en volgende overtredingen van artikel 2.2.1, eerste en tweede lid, artikel 4.1.2, artikel 4.2.2 en artikel 4.2.4 tweede lid, binnen drie jaar na de eerste overtreding, gelden de boetes overeenkomstig kolom B, C en D van de tabel.

Artikel 5.3 Intrekking en overgangsbepaling

1. Al verleende vergunningen onder de Huisvestingsverordening regio Utrecht 2015 worden gelijkgesteld met de vergunningen in deze verordening.

2. Bestaande inschrijvingen uit het register van woningzoekenden onder de Huisvestingsverordening regio Utrecht 2015 worden beschouwd als inschrijvingen gedaan onder deze verordening met behoud van de opgebouwde inschrijfduur.

Artikel 5.4 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als de Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015,
GEMEENTE UTRECHT

Artikel 5.5 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 7 juli 2017,

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 6 juli 2017

Griffier, Voorzitter,

BIJLAGE 1 ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Toelichting Hoofdstuk 1 Algemeen

Artikel 1.1 Begripsomschrijving

Lid 6. Doorstromer

Diegenen die op 1 maart 1997 als doorstromer staan geregistreerd behouden het recht om mee te dingen naar het aanbod als doorstromer, ook als de huidige huur hoger is dan de maximale huurprijsgrens. Voor nieuwe inschrijvingen geldt dat wanneer gedurende de inschrijfduur door huurverhogingen de huur boven het genoemde maximum stijgt men als 'doorstromer' kan blijven reageren.

Lid 7 Echte dienstwoning

In het huurrecht wordt verschil gemaakt tussen een echte en een onechte dienstwoning. Een echte dienstwoning is een woning die noodzakelijkerwijs gebruikt wordt met het oog op de arbeidsovereenkomst. Voorbeelden zijn: een boswachterswoning, een portierswoning. Er is dus een direct verband tussen de aard van het werk en het bewonen van de woning. Het huurrecht is in dat geval niet van toepassing. Als er geen direct verband is tussen de aard van het werk en het bewonen van de dienstwoning, spreekt men van een onechte dienstwoning. Het huurrecht is dan wel van toepassing. Zogenaamde verpleegstersflats zijn soms echte en soms onechte dienstwoningen. Als een verpleegkundige intern woont, zodat zij feitelijk een kamer in het ziekenhuis huurt, zal er sprake zijn van een echte dienstwoning. Betreft het echter flats die speciaal gebouwd zijn om verpleegkundigen aan woonruimte te helpen, dan is er geen direct verband tussen het werk en het bewonen van de flat en zal in de regel het huurrecht wel van toepassing zijn.

Lid 8. Economische binding

Een economische binding aan de woningmarktregio wordt in elk geval aangenomen indien:

- iemand tenminste 18 uur per week bij een bedrijf of instelling in de woningmarktregio in hetzij vaste dienst is, hetzij een tijdelijk dienstverband heeft met de vooropgezette bedoeling dit om te zetten in een vast dienstverband of bij minder uren, ten minste een netto-inkomen uit arbeid heeft op bijstandsniveau;
- iemand als zelfstandig ondernemer in zijn bestaan voorziet en aantoont dat de zetel van zijn bedrijf in de woningmarktregio is gevestigd.

Met in acht name van het bovenstaande is het tijdstip waarop de economische binding ingaat, het moment waarop schriftelijk aan de hand van respectievelijk een huur- of koopcontract of arbeidsovereenkomst, kan worden aangetoond dat:

- de zetel van het bedrijf of de instelling waar iemand werkzaam is of zal gaan werken, in de woningmarktregio gevestigd is of binnen redelijke termijn gevestigd zal worden;
- het dienstverband bij het bedrijf of de instelling binnen redelijke termijn zal ingaan.

Lid 17. Inkomensgrens van de doelgroep

De inkomensgrens van de doelgroep wordt door de minister jaarlijks bekend gemaakt met een circulaire. Op 1 januari 2017 is de inkomensgrens € 36.165 (MG2016-03).

Lid 22. Koopprijsgrens

De gemeente Utrecht hanteert als koopprijsgrens € 305.000,- (prijspeil 2015)

Lid 24 Liberalisatiegrens

De liberalisatiegrens wordt door de minister jaarlijks bekend gemaakt met een circulaire. Vanaf 1 januari 2017 is de liberalisatiegrens € 710,68 (MG2016-03).

Lid 27 Maatschappelijke binding

Een maatschappelijke binding wordt in elk geval aangenomen ten aanzien van:

- personen die tenminste drie jaar onafgebroken ingezetenen zijn in de woningmarktregio, dan wel gedurende de voorgaande tien jaar tenminste zes jaar onafgebroken ingezetenen zijn geweest van de woningmarktregio en
- personen die een dagopleiding volgen gedurende ten minste negentien uur per week aan een, in de woningmarktregio gevestigde en erkende instelling voor dagonderwijs.

Lid 29 Onttrekken

Deze toevoeging geeft verduidelijking in het geval woonruimte voor een deel wordt onttrokken. Bijvoorbeeld als één of meerdere kamers in een woning worden gebruikt voor hennepteelt.

Lid 47. Woongroep

Bijzondere vormen van zelfstandige woonruimte zijn de woongroep en de hospitasituatie.
Een woongroep wordt gedefinieerd als een groep van twee of meer meerderjarige personen die de bedoeling hebben om bestendig, voor onbepaalde tijd, een met een gezinsverband vergelijkbaar samenlevingsverband met elkaar aan te gaan.

Toelichting Hoofdstuk 2 Verdeling Van Woonruimte.

Paragraaf 2.1 Werkingsgebied

In 2014 is een schaarste onderzoek uitgevoerd voor de woningmarktregio (RIGO, schaarste in de regio Utrecht, november 2014) . Conclusie: in de woningmarktregio zijn alle huurwoningen tot de liberalisatiegrens schaars. Schaarste wordt bepaald door een wachttijd, voor het merendeel van de woningzoekenden, van minimaal twee jaar. De wachttijd is de verstreken inschrijfduur op het moment dat de woning aan de woningzoekende is verhuurd.

Paragraaf 2.2 Huisvestingsvergunning

Artikel 2.2.3 Eisen voor vergunningverlening

Lid 1 Deze bepaling is in de eerste plaats een uitwerking van artikel 9 van de Wet waarin dwingend is bepaald dat als de gemeenteraad toepassing heeft gegeven aan artikel 7 van de Wet, hij in de huisvestingsverordening de criteria vastlegt voor de verlening van huisvestingsvergunningen.
Deze bepaling is in de tweede plaats een uitwerking van artikel 10, eerste lid, van de Wet waarin in het belang van de transparantie van het huisvestingsvergunningstelsel is bepaald dat de gemeenteraad in de huisvestingsverordening vastlegt welke categorieën woningzoekenden in aanmerking komen voor het verkrijgen van een huisvestingsvergunning.
Woningzoekenden die niet aan de criteria voldoen komen in geen geval in aanmerking voor een huisvestingsvergunning.

Lid 2 Hiermee wordt het mogelijk dat ook bijvoorbeeld urgenten met een volkshuisvestelijke indicatie (zogeheten stadsvernieuwingsurgenten) gebruik kunnen maken van het aanbod, ongeacht het inkomen.
Voor bepaalde huishoudens wordt een uitzondering gemaakt op de inkomenstoets die bepalend is toegang tot sociale huurwoningen. Eén van deze uitzondering betreft de statushouders die al waren opgenomen in lid 2 als uitzondering. Voornaamste aanvulling zijn de huishoudens met een bepaalde zorgindicatie, namelijk als er:

- recht is op verpleging en verzorging van ten minste 10 uur zorg per week gedurende ten minste een jaar (o.g.v. de zorgverzekering), óf
- sprake is van een indicatie voor verblijf (o.g.v. de Wet langdurige zorg), óf

- sprake is van een indicatie voor ADL-assistentie (o.g.v. de Wet langdurige zorg).

Een ruimere omschrijving wordt gegeven in de 'Regeling toegelaten instellingen volkshuisvesting, bijlage 1A'

Lid 3 Met dit lid wordt de mogelijkheid gegeven om af te wijken van de inkomensgrens doelgroep. Het genoemde inkomen is in 2011 geïntroduceerd in de regio als de grens voor huishoudens met een de laag middeninkomen. Vanuit de rijksoverheid wordt inmiddels een lagere grens aangehouden voor deze doelgroep. De grens van de rijksoverheid wordt al geruime tijd niet geïndexeerd terwijl de grens in de regio Utrecht met eenzelfde percentage wordt verhoogd als de inkomensgrens van de doelgroep.

Lid 4 De huurprijs wordt jaarlijks aangepast gelijk aan de aftoppingsgrens huurtoeslag voor huishoudens die uit drie of meer personen bestaan. Voor 2017 bedraagt deze grens € 635,05 (MG2016-03). Het inkomen wordt jaarlijks aangepast met hetzelfde percentage als de inkomensgrens volgens de Tijdelijke regeling diensten van algemeen economisch belang toegelaten instellingen volkshuisvesting.

Artikel 2.2.4 Vruchteloze aanbieding

Dit artikel is bedoeld om ook huurwoningen die niet participeren in het toewijzingssysteem van de woningcorporaties passend te bestemmen. Pas als aantoonbaar is dat er binnen de geëigende groep geen belangstelling is voor de woning, kunnen ook anderen voor de woning in aanmerking komen.

Paragraaf 2.3 Inschrijving woningzoekenden

Artikel 2.3.1 Register van woningzoekenden

Lid 1b De aanvrager is verantwoordelijk voor de juistheid van de gegevens.
Een woningzoekende moet worden uitgeschreven indien hij of zij een huurwoning tot de liberalisatiegrens betrekt die hem of haar is aangeboden via het systeem voor de verdeling van woonruimte.

Lid 4 Onrechtmatige bewoning is een verzamelbegrip voor:

1. Onrechtmatige bewoning: een woonruimte buiten de toewijzingsregels van de gemeente op grond van de Wet doorverhuren aan een derde, die volgens de toewijzingsregels niet in aanmerking komt voor de woonruimte.
2. Onrechtmatige doorverhuur: een woonruimte geheel of gedeeltelijk zonder medeweten en toestemming van de verhuurder doorverhuren.
3. Onrechtmatig gebruik: een woonruimte gebruiken voor andere doeleinden dan reguliere huisvesting, bijvoorbeeld verkamering, prostitutie, drugsverkoop of hennepteelt.

Paragraaf 2.4 Voorrang toewijzing huurwoningen

Artikel 2.4.1 Voorrangregels Inkomen – huur

Lid 1 "Uit een onderzoek dat RIGO en WoningNet eerder uitvoerden in opdracht van U10 is (…) gebleken dat er negatieve effecten van schaarste aan betaalbare woonruimte zijn voor lage inkomensgroepen, niet in termen van slaagkansen en benodigde wachttijden, maar wel in termen van betaalbaarheid. Aan die uitkomsten is door de gemeenten (en corporaties) de conclusie verbonden de bestaande huur-inkomensnormen aan te scherpen, waardoor een groter deel van het aanbod gereserveerd wordt voor lage inkomens. Het gaat om voorrang ten opzichte van huishoudens met een hoger inkomen." (p17, Schaarste in de regio Utrecht).

Met opmaak: Nederlands (standaard)

Lid 3 In artikel 46 van de Woningwet staat vermeld dat van alle woningen die een woningcorporatie toewijst aan huishoudens met een inkomen tot de huurtoeslaggrens, 95% een huurprijs onder de aftoppingsgrens moet hebben.
De aftoppingsgrenzen, artikel 20 lid 2 van de wet op de huurtoeslag, zijn (peiljaar 2017):
a. € 592,55 per maand als het huishouden uit één of twee personen bestaat;
b. € 635,05 per maand als het huishouden uit drie of meer personen bestaat.
De maximale inkomensgrenzen, norminkomen volgens artikel 14 wet op de huurtoeslag, zijn (peiljaar 2017):
a. € 22.200,00 per jaar voor alleenstaanden
b. € 30.150,00 per jaar voor meerpersoonshuishouden tot pensioengerechtigde leeftijd
c. € 30.175,00 per jaar voor meerpersoonshuishouden tot pensioengerechtigde leeftijd

Lid 4 Deze regel maakt het voor woningcorporaties mogelijk de huurprijs aan te passen aan het inkomen van de woningzoekenden. De toewijzing vindt plaats zonder voorrang volgens de tabel in lid 1.

Artikel 2.4.2 Voorrangregels gemeentelijk woonbeleid

Lid 2b A. Bezettingsnorm
Optie 1: Vier of meer kamers worden met voorrang toegewezen aan minimaal tweepersoonshuishouden. Voorkomen wordt dat eenpersoonshuishouden in grote woningen terecht komen.
Optie 2 is specifiek naar oppervlakte en kamertal. Met name grote huishoudens krijgen voorrang bij de grote woningen. Hiermee kan ook worden gestuurd op de betaalbaarheid. Met name grote huishoudens zijn kwetsbaar en met deze tabel kan een goedkope en grote woning ook terecht komen bij dit huishouden. In onderzoek naar de betaalbaarheid in de regio werd geconcludeerd dat de betaalbaarheid verbetert als voorrang op inkomen wordt gecombineerd met voorrang op huishoudensgrootte.
Een gemeente kan een optie kiezen maar hoeft dit niet. Er is dan geen voorrang op huishoudensgrootte.

Lid 2b B. Woningtype

1. Het gaat bij de woningtypes om voorrang, andere woningzoekenden worden niet uitgesloten van het aanbod. Bij de woningtypes gaat het om voorrang van een doelgroep, uiteindelijk is het ook mogelijk dat een andere woningzoekende in aanmerking komt.
   De **'Nultredenwoningen'** is niet geheel vrij van 'treden' Als definitie geldt dat de woning bereikbaar is zonder trap evenals de belangrijkste functies. Een 'Nultredenwoningen' met een logeer/hobbykamer één verdieping hoger, valt dan ook onder deze definitie.
   'Woningen voor minder validen' worden in de regel bemiddeld. De bemiddeling is een lokale aangelegenheid.
2. Met deze regel wordt de mogelijkheid geboden om woonruimte, waarin maatschappelijk is geïnvesteerd, nogmaals aan te bieden als er geen passende kandidaat reageert.
   Een gemeente en verhuurder bepalen in goed overleg welke woonruimte tot welk woningtype behoort. Het gaat hier om voorraadafspraken die niet in de huisvestingsverordening worden vermeld.

Lid 2b C. Doorstroming

Het aanbodmodel biedt de mogelijkheid om woningzoekenden met voorrang door te laten stromen van een grote woning naar een kleinere woning. Doorstroming kan ook worden gerealiseerd via bemiddeling of andere wijze, als de gemeente aanvullende regels stelt. Bijvoorbeeld korting wordt gegeven op de huur, hierbij kan het noodzakelijk zijn dat de verhuizing plaats vindt binnen het bezit van één verhuurder.

Lid 2b D. Bindingsregel

1. Een gemeente kan hier het gebied benoemen waar de regel van toepassing is, bijvoorbeeld een kern in de gemeente. Een gemeente moet beargumenteren waarom voorrang wordt verleend aan inwoners van een kern/woongebied. Is er sprake van schaarste en welke bijzondere negatieve effecten heeft dit op 'kernbewoners'? Met de term 'bijzonder' wordt een onderscheid gemaakt van de negatieve effecten van schaarste die voor alle woningzoekenden gelden.
   Bijvoorbeeld het betreft een relatief kleine gemeenschap met slechts enkele vrijkomende woningen per jaar. Inwoners worden daardoor weggedrukt door andere woningzoekenden als er geen voorrang wordt gegeven. In de regio is woonruimte schaars, iedere aanbod heeft veel reacties tot gevolg. Het kleine aantal woningzoekenden in de kern/woongebied heeft dan ook een klein aandeel van het totale aantal reacties. Met andere woorden ze krijgen niet of nauwelijks de kans om in de eigen woonomgeving woonruimte te vinden. Voor 1 juli 2015 hanteerde een aantal gemeenten de definitie van 2000 inwoners als grens voor een 'kleine gemeenschap' met een beperkt aantal kernen als gevolg.
   Het gebruik van de bindingsregel wordt beperkt doordat de Wet stelt dat maximaal 25% van de verhuringen met voorrang mag resulteren in een huisvestingsvergunning voor een lokaal woningzoekenden. Naast binding kan een gemeente ook behoefte hebben om deze ruimte te gebruiken voor andere regelingen.

Paragraaf 2.5 Urgentie

Artikel 2.5.1 Urgent woningzoekenden

Lid 1 Huishoudens die een recreatiewoning permanent bewonen komen niet in aanmerking voor een urgentie. In punt a. van lid één wordt als voorwaarde gesteld dat de betreffende woningzoekende een ingezetene is van de regio. In de begrippenlijst is de term 'ingezetene' voorbehouden aan degene die zijn hoofdverblijf heeft in een voor permanente bewoning aangewezen woonruimte. Een recreatiewoning valt hier (per definitie) niet onder.

Lid 3 Door middel van dit artikel wordt beoogd het aantal urgentieverleningen tot noodsituaties te beperken. Urgenten krijgen daarmee een sterke positie: zij hebben absolute voorrang op anderen

en kunnen in beginsel binnen zes maanden gehuisvest worden. Door het beperken van urgenties kan een redelijk percentage woningen aan niet-urgente woningzoekenden worden toegewezen. Veel situaties die vroeger steevast tot urgentie leidden, gelden in deze verordening niet als noodsituatie en leiden dus niet langer tot urgentie. Geen urgentie wordt bijvoorbeeld verleend:

1. indien voor bepaalde omstandigheden een andere weg of procedure meer aangewezen is, bijvoorbeeld:
   - bij overlast van buren of burenruzie zijn de aangewezen instanties de politie, de rechtbank,
   - bij gebrekkige woonruimte en huurgeschillen zijn de aangewezen instanties de verhuurder, de huurcommissie en de kantonrechter.
2. bij problemen in verband met kamerbewoning of inwoning (in ouderlijk huis of bij familie, vrienden of kennissen).
3. bij problemen bij gebrek aan woonruimte, bijvoorbeeld kamertekort na gezinsuitbreiding.
4. bij problemen in verband met beroepsomstandigheden, bijvoorbeeld woonwerkafstand.

Lid 3a A b. Relatiebeëindiging

Bij de urgentie voor 'relatieverbreking', zijn vanaf 1 juli 2015, de voorwaarden aangescherpt. Het gaat om de woonurgentie van de kinderen en niet om de ouders. Zodra één van de ouders de kinderen woonruimte kan bieden is er geen sprake van een urgentie.
Een urgentie wordt in ieder geval niet verleend als:

- het huurrecht niet is opgeëist;
- de rechter de woning aan één van de partners toewijst en/of één van de partners de lasten van de eigendomswoning zelfstandig kan dragen;
- er door één van de partners zoveel wachttijd is opgebouwd dat via het reguliere verdeelsysteem binnen zes maanden een woning kan worden verkregen.

Lid 3a C. Mantelzorgindicatie

1d. Voor het bepalen van het aantal kilometers wordt uitgegaan van de kortste begaanbare weg in de ochtend tussen de woning van de mantelzorger en woning van de mantelverzorger. De gemeente maakt gebruik van de website www.routenet.nl.

Lid 3a E. Maatschappelijke indicatie

De betreffende instelling draagt een kandidaat voor door middel van een voordrachtformulier waarin in ieder geval wordt ingegaan op:

- duur van het verblijf
- het traject naar zelfstandigheid dat is doorlopen
- de begeleidingsbehoefte na doorstroming

Lid 3a G. Indicatie gedupeerden aanbodsysteem

De Klachtencommissie Woonruimteverdelingssysteem Regio Utrecht is ingesteld door de Stichting Woonruimteverdeling Regio Utrecht.

Artikel 2.5.3 Beperkte keuzemogelijkheden urgenten.

Met dit artikel is beoogd eenduidigheid en een optimale afstemming van de zoekprofielen op de lokale en regionale woningmarkt te realiseren. Het standaard (regionale) zoekprofiel voor iedere urgent woningzoekende is een flatwoning (het woningtype dat over het algemeen het minst schaars is). Hiervan kan lokaal worden afgeweken indien volgens burgemeester en wethouders huisvesting in de woongemeente dringend gewenst is en met het standaard zoekprofiel niet mogelijk is. Gemeenten moeten zelf bezien of een dergelijke verruiming ten opzichte van de algemene regel in een individueel geval nodig is.

Stadsvernieuwingsurgenten krijgen wel een regionaal zoekprofiel mee. Dit vanwege de wezenlijk andere positie waarin stadsvernieuwingsurgenten zich bevinden. Die is principieel anders dan bij een medische urgentie of echtscheidingsurgentie. In geval van stadsvernieuwing wordt men urgent omdat de gemeente en de eigenaar van de woning andere plannen hebben met de grond waarop

de woning staat. De bewoner vraagt niet zelf om persoonlijke redenen om urgentie, maar wordt gevraagd de woning te verlaten in het belang van de volkshuisvesting of ter uitvoering van openbare werken in het algemeen belang. Deze positie rechtvaardigt een breder en ruimer, regionaal geldend zoekprofiel.

Paragraaf 2.6 Systeem voor de verdeling van woonruimte

Artikel 2.6.1 Eén toewijzingssysteem

Lid 1 Regels zijn opgenomen om:

- een transparant aanbod van woonruimte te bewerkstelligen en
- er voor te zorgen dat het huidige systeem wordt gecontinueerd.

In de Wet is de mogelijkheid opgenomen om één systeem voor alle verhuurders verplicht te stellen. Om praktische reden is ervoor gekozen om de huidige systematiek te continueren. Na 1 juli 2015 wordt onderzocht naar mogelijkheden om een transparant regionale systeem uit te breiden met overige verhuurders.

Lid 3f Er is sprake van een groepswooncomplex wanneer de leden van de woongroep ieder een zelfstandige woonruimte bewonen. Het begrip 'woongroep' wordt toegelicht bij artikel 1.1. begripsbepalingen, lid 43.

Artikel 2.6.2 Rangorde bij het aanbodmodel

Lid 2c Om in het advertentiemedium woonruimte aan te mogen wijzen waarop de status "urgent" niet geldig is, is de volgende procedureafspraak overeengekomen: Burgemeester en wethouders bepalen in onderling overleg met de in de gemeente werkzame woningcorporaties, in welke woningcomplexen in potentie ter beschikking komende woningen, uitgesloten zouden kunnen worden voor urgenten (met dien verstande dat de status "urgent", niet geldig is). Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat deze complexen in hun geheel worden uitgesloten. Wanneer in een geoormerkt complex een woning ter beschikking komt, krijgt de corporatie mandaat om te beoordelen of de betreffende woning daadwerkelijk wordt aangewezen als woning waarop de status "urgent" niet geldig is. Het moet hierbij gaan om een woning die naar verwachting een veel hoger dan gemiddeld aantal reacties zal opleveren (het betreft dus een door woningzoekenden zeer gewilde woning). Woningcorporaties kunnen zich daarbij bijvoorbeeld baseren op aantallen reacties op vergelijkbare woningen in het complex.
Het is overigens niet de bedoeling te veel woningen uit te sluiten voor urgenten. Terughoudendheid dient te worden betracht. Daarom mag per jaar niet meer dan 5% van het totaal aantal woningen per gemeente dat in het voorgaande jaar met het aanbodmodel is aangeboden, worden aangemerkt als woning waarop de status "urgent" niet geldig is.
De tussen gemeente en corporaties overeengekomen complexen (inclusief adresgegevens) worden schriftelijk vastgelegd voor een periode van één jaar.
Het aanbod via het lotingmodel valt buiten de 5%-regeling, aangezien urgentie in geen enkel geval voorrang geeft bij het lotingmodel.

Artikel 2.6.3 Verdeelsysteem en gemeentelijke woonbeleid

Lid 2b A. Lotingmodel
Aanvullende voorwaarden bijvoorbeeld over het woningtype, benoemen complexen..

Lid 2b C. Beheerdersbelang
Voorbeelden van wat onder beheerdersbelang wordt verstaan zijn (niet limitatief):

- Overlast ervaren door huurder. Hierbij wordt gekozen voor verplaatsing van het slachtoffer van de overlast. Reden hiervoor kan zijn dat een groep overlastgevenden lastig aan te pakken is, bijvoorbeeld hangjongeren. Een andere reden kan zijn dat er onduidelijkheid is over de overlastsituatie. De corporatie stelt hierbij vast dat het oplossen van de overlast langer duurt dan draaglijk is voor het slachtoffer. Wanneer de overlast door één persoon of één huishoudens

wordt veroorzaakt, is het traject Woonoverlast, eventueel gevolgd door Laatste Kansbeleid in beeld.
- Gerichte toewijzing van woning aan woningzoekende om overlast te voorkómen. Hierbij kan er gedacht worden aan een woning die door overlast slecht te verhuren is, maar waar een buurtgenoot die goed kan omgaan met deze overlast graag zou willen wonen.
- Uit het aanbodsysteem houden van een modelwoning of een woning als ontmoetingsruimte gebruiken met als doel de verhuurbaarheid van woningen te verhogen.
- Milieu- en bouwtechnische omstandigheden waardoor bewoning niet (meer) mogelijk is. Reden kan zijn dat het technisch niet mogelijk is om de woning op korte termijn te slopen, te renoveren of om adequate milieumaatregelen te treffen.

Toelichting Hoofdstuk 3 Gemeentelijk woonbeleid

Voorbeeld formulier beleidsregels

Burgemeester en wethouders van de gemeente … geven uitvoering aan het gemeentelijke woonbeleid.
Gelet op de Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015,
Met de volgende beleidsregels:

Artikel 2.4.2 Voorrangregels gemeentelijk woonbeleid

A. Bezettingsnorm
B. Woningtype
C. Doorstroming
D. Binding
E. Bijzondere doelgroepen

Artikel 2.6.3 Toewijzingssysteem en gemeentelijke woonbeleid

A. Lotingmodel
B. Standplaatsen via woongroepmodel
C. Beheerdersbelang
D. Woongroepen
E. Bemiddeling

Experimenten

Toelichting Hoofdstuk 4 Wijziging Samenstelling Van De Woonruimtevoorraad

Paragraaf 4.1 Vergunning voor onttrekking, samenvoeging, omzetting of woningvorming

Artikel 4.1.1 Werkingsgebied

Met de beleidsnotitie "Splitsen reguleren?" is eind 2011 prioriteit gegeven aan het beschermen van woonruimte bereikbaar voor starters en doorstromers en is een WOZ-waardegrens van € 280.000 ingevoerd voor de gemeente Utrecht. Dat betekende dat na een positieve leefbaarheidstoets bij vergunningverlening voor het omzetten van een woning met een WOZ-waarde lager dan € 280.000 compensatie werd verlangd. Die compensatie werd ingezet om elders woningen toe te voegen en kwam in zoverre weer ten goede aan het belang van het behoud of de samenstelling van de woonruimtevoorraad. Evaluatie van deze keuze voor de WOZ-waardegrens van € 280.000 wijst erop dat het invoeren van deze grens succesvol is geweest.

Recent onderzoek laat zien dat er aanleiding bestaat om de lijn die eind 2011 is ingezet aan te houden. Gelet op de prijsontwikkelingen sinds eind 2011 zou thans van een geïndexeerde WOZ-waardegrens van € 305.000 (Consumentenprijsindex Huisvesting) moeten worden uitgegaan. Uit het onderzoek volgt dat er - in alle segmenten en gemeente breed - schaarste is op de Utrechtse woningmarkt. Het aanbod neemt over de

hele linie af terwijl het aantal zoekers toeneemt. Deze schaarste zal naar verwachting tot 2030 blijven bestaan. Utrecht blijft aantrekkingskracht uitoefenen en is een gemeente waar huishoudens naar toe blijven trekken. Met name op de onderkant van de Utrechtse woningmarkt bestaat er grotere druk. Ook stokt de doorstroming daar. De schaarste is aan de onderkant van de Utrechtse woningmarkt dus het meest zichtbaar. Het beschermen van deze woonruimtevoorraad past ook in het woonbeleid van de gemeente Utrecht (o.a. neergelegd in de 'Actualisering woonvisie Utrecht', juni 2015).

Een en ander betekent dat - onder de huidige wet - alle woningen met een WOZ-waarde lager dan € 305.000 door een vergunningsstelsel worden beschermd tegen bijvoorbeeld omzetting (het verkameren van woonruimte), woningvorming (het opdelen van woonruimte in zelfstandige appartementen voor verhuur) en kadastraal splitsen(verplicht voor woningen ouder dan 25 jaar). Dit grensbedrag wordt jaarlijks geïndexeerd.

Bij de vergunningverlening wordt het belang van de aanvrager om nieuwe appartementen of kamers te realiseren, afgewogen tegen het belang van bescherming van de woningvoorraad met een WOZ-waarde lager dan € 305.000 en het belang van de leefbaarheid in de omgeving van het betreffende pand. Als peildatum wordt de WOZ-waarde op 1 januari van het jaar waarin de aanvraag wordt ingediend, gehanteerd. Het gaat om de op dat moment bekende WOZ-waarde.

Deze aanwijzing – gedaan met het oog op het belang van het behoud of de samenstelling van de woonruimtevoorraad – is in overeenstemming met wat noodzakelijk en geschikt wordt geacht voor het bestrijden van onevenwichtige en onrechtvaardige effecten van schaarste aan goedkope woonruimte (zie artikel 2, eerste lid, van de wet). De aanwijzing geldt voor een periode van 4 jaar. Daarna moet opnieuw worden beoordeeld welk deel van de woonruimtevoorraad moet worden beschermd.

Artikel 4.1.2 Vergunningplicht

Deze bepaling is een uitwerking van artikel 21 van de wet. Met de vergunning als bedoeld in artikel 21 van de wet worden vier soorten wijzigingen in de woningvoorraad gereguleerd, te weten:
1. Onttrekking: ‘anders dan ten behoeve van de eigen bewoning of het eigen gebruik als kantoor of praktijkruimte door de eigenaar geheel of gedeeltelijk aan de bestemming tot bewoning te onttrekken’. Onder het onttrekken aan de bestemming tot bewoning wordt verstaan het slopen of het gebruiken voor een ander doel dan permanente bewoning door een huishouden.
2. Samenvoeging: ‘anders dan ten behoeve van de eigen bewoning of het eigen gebruik als kantoor of praktijkruimte door de eigenaar geheel of gedeeltelijk met andere woonruimte samen te voegen’.
3. Omzetting: ‘van zelfstandige in onzelfstandige woonruimte om te zetten’.
4. Woningvorming: ‘te verbouwen tot twee of meer woonruimten’. De vergunningplicht voor woningvorming is bij de Wet uitbreiding Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek (‘de Rotterdamwet’) toegevoegd aan de wet. Bij woningvorming gaat het om een eigenaar die een bestaande woning feitelijk opdeelt in meer woningen, die afzonderlijk in de huurmarkt worden gezet zonder dat het gebouw wordt gesplitst in appartementsrechten.
Voor de woningvorming is ook altijd nog een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen noodzakelijk.

Er zijn twee bijzondere woonvormen: de woongroep en de hospita. Voor deze woonvormen gelden de Beleidsregels Woningsplitsen en omzetten.

Artikel 4.1.3 Aanvragen vergunning

Dit formulier is te vinden op www.utrecht.nl onder "Digitaal Loket" en kan digitaal ingevuld worden. Ook de bij de aanvraag te verstrekken gegevens worden daar vermeld. Een aantal gegevens moet in ieder geval worden verstrekt.

Artikel 4.1.4 Weigeringsgronden

Uitgangspunt is dat er een afweging moet plaatsvinden tussen het belang van het behoud of de samenstelling van de woonruimtevoorraad en het belang van de aanvrager. Onder het belang van het

behoud of de samenstelling van de woonruimtevoorraad valt het belang van het tegengaan en verder voorkomen van schaarste en het belang van een geordend woon- en leefmilieu in de omgeving van het desbetreffende pand oftewel de leefbaarheid.

De belangenafweging die plaatsvindt ziet er als volgt uit.

Het belang van het tegengaan en verder voorkomen van schaarste wordt gediend door woonruimte met een WOZ-waarde lager dan € 305.000 te beschermen. In zoverre is de volkshuisvestelijke toets bij het beoordelen van een vergunning tot onttrekking, samenvoeging, omzetting en woningvorming in de eerste plaats beperkt tot de vraag of de WOZ-waarde van de woning waarop de aanvraag betrekking heeft, hoger of lager is dan € 305.000.

Bij een WOZ-waarde hoger dan € 305.000 geldt er geen vergunningplicht. Wel geldt mogelijk (het voorbereidingsbesluit ten behoeve van) het facetbestemmingsplan.

Als de woonruimte een WOZ-waarde heeft lager dan € 305.000 vindt een belangenafweging plaats, waarbij het belang van behoud of de samenstelling van de woonruimtevoorraad wordt afgewogen tegen het belang van de aanvrager.

In de 'Actualisering woonvisie Utrecht' is de doorstroming en toegankelijkheid op de woningmarkt van doelgroepen zoals studenten en starters maar ook jonge gezinnen neergelegd als speerpunt. Voor studenten en starters wordt een specifieke aanpak noodzakelijk geacht die er in eerste instantie op is gericht om via nieuwbouw het aanbod voor deze groep te vergroten. Hiertoe is bijvoorbeeld het Actieplan Studentenhuisvesting Utrecht opgesteld evenals het Actieplan Middeldure Huur. Daarnaast wordt ruimte geboden om zelfstandige maar ook betaalbare en compacte appartementen te realiseren door transformatie van leegstaand vastgoed of bouwkundig splitsen en door het omzetten van zelfstandige woonruimte naar onzelfstandige woonruimte gereguleerd toe te staan. Deze regulering is noodzakelijk om te voorkomen dat schaarse zelfstandige woonruimte verloren gaat voor bijvoorbeeld jonge gezinnen. Voor woningen met een WOZ-waarde lager dan € 305.000 geldt dan ook een vergunningplicht. De verordening biedt de mogelijkheid om het verlies aan zelfstandige woonruimte financieel te compenseren.

Naast de volkshuisvestelijke toets is de leefbaarheidstoets van belang. Deze toets bestaat ten eerst uit een aantal fysieke leefbaarheidseisen die gericht zijn op het waarborgen van de leefbaarheid en daarmee aan het belang van het behoud of de samenstelling van de woonruimtevoorraad. Bij de aanvraag moeten gegevens worden overgelegd waaruit blijkt dat aan deze fysieke leefbaarheidseisen wordt voldaan. Zo niet dan wordt de aanvraag niet in behandeling genomen dan wel geweigerd.

Als gebleken is dat aan de fysieke leefbaarheidseisen wordt voldaan, vindt vervolgens een algemene leefbaarheidstoets plaats. Daarbij worden alle aspecten van een wijk of buurt gewogen met het oog op de leefbaarheid in die wijk of buurt. Bekeken wordt of de wijk al onder druk staat en of door wordt het verlenen van de vergunning de druk op de leefbaarheid naar verwachting toeneemt. Hierbij is ook de weerbaarheid van de buurt van belang.

De leefbaarheidstoets is uitgewerkt in de Beleidsregels Woningsplitsen en omzetten.

Als de aanvraag aan alle onderdelen van de leefbaarheidstoets voldoet dan kan de aanvraag worden ingewilligd mits - voor zover van toepassing - financiële compensatie wordt betaald. Die compensatie wordt verlangd in het belang van het verder voorkomen van schaarste en draagt op die manier weer bij aan het belang van het behoud of de samenstelling van de woonruimtevoorraad. De financiële compensatie past dus in de volkshuisvestelijke toets. Volgt geen betaling dan kan de vergunning alsnog worden geweigerd. De financiële compensatie wordt niet gevraagd als de aanvrager een maatschappelijk of economisch belang heeft dat even zwaar of zwaarder weegt dan het volkshuisvestelijk belang.

Samengevat is het onttrekken, samenvoegen, omzetten en het vormen van woonruimte met WOZ-waarde tot € 305.000 aan een vergunningplicht onderhevig. De aanvraag wordt beoordeeld aan de hand van een belangenafweging. Afhankelijk van de uitkomst van die belangenafweging wordt de vergunning geweigerd of (onder voorwaarden) verleend, al dan niet met een financiële compensatieverplichting.

Artikel 4.1.5 Leefbaarheidstoets

Zoals toegelicht bij 4.1.4 bestaat de leefbaarheidstoets onder andere uit een aantal fysieke leefbaarheidseisen. Deze fysieke leefbaarheidseisen betreffen eisen voor onder andere de gebruiksoppervlakte per bewoner en normen voor geluidsisolatie. De fysieke leefbaarheidseisen en de algemene leefbaarheidstoets zijn verder uitgewerkt in de Beleidsregels Woningsplitsen en omzetten.

Artikel 4.1.6 Compensatie

Met de financiële compensatie wordt beoogd de woonruimte die verloren gaat te compenseren en wordt tegemoet gekomen aan het belang van het behoud of de samenstelling van de woonruimtevoorraad. De compensatie wordt als voorwaarde opgelegd om elders vervangende woonruimte te kunnen (laten) creëren. De Beleidsregel Fonds Toevoegen Woonruimte is van toepassing. De financiële compensatie kan niet worden gevraagd bij onttrekking in verband met sloop van de woonruimte. Evenmin wordt de financiële compensatie gevraagd als de aanvrager een maatschappelijk of economisch belang heeft dat even zwaar of zwaarder weegt dan het volkshuisvestelijk belang.

Compensatiebedragen

Het tekort aan woonruimte en dan specifiek aan zelfstandige woonruimte in de regio is groot. Dit heeft naast de hoge grond- en huizenprijzen, invloed op de hoogte van de financiële compensatie. Deze compensatie moet in redelijke verhouding staan tot het met de compensatie te bereiken doel, namelijk het vervangen/realiseren van woonruimte.
Wanneer woonruimte gecreëerd wordt door verbouw van een niet-woongebouw naar een woongebouw, dan is sprake van een onrendabele top. Dat is dat deel van de kosten dat niet binnen een redelijke termijn uit de exploitatie van de woning kan worden terugverdiend. Deze onrendabele top wordt als uitgangspunt genomen om de financiële compensatie te berekenen. Het aldus verkregen bedrag wordt in het kader van de volkshuisvesting aangewend (en kan dan bijvoorbeeld weer als stimuleringsbijdrage gebruikt wanneer er zich een mogelijkheid voordoet om een niet-woongebouw te verbouwen naar een woongebouw).
Voor diverse categorieën van woonruimte bedragen de grondkosten in Utrecht (prijspeil 1 januari 2015) gemiddeld € 689 per m2. De verwervingskosten van een bedrijfsgebouw bedragen gemiddeld € 1624 per m2. Het verschil tussen de gemiddelde grondkosten van een woongebouw en de verwervingskosten van een bedrijfsgebouw bedraagt € 935 per m2.
Dit verschil wordt als uitgangspunt genomen voor zowel het vaststellen van een onrendabele top als voor een stimuleringsbijdrage. Echter, met een functieverandering (van bedrijfsgebouw naar woongebouw) verkrijgt het onroerend goed een meerwaarde die ten gunste komt van de eigenaar. Met een waardevermeerdering wordt rekening gehouden bij het vaststellen van zowel het compensatiebedrag als de stimuleringsbijdrage. Omdat een waardevermeerdering sterk afhankelijk is van een aantal niet te beïnvloeden variabelen (waaronder vraag, aanbod en prijs op de woningmarkt) en hierdoor niet op voorhand al een juiste verdeelsleutel kan worden opgesteld die bij conjunctuurveranderingen actueel blijft, wordt een bijdrage in de helft van de onrendabele top als voldoende stimulering gezien. Factoren die de hoogte van de financiële compensatie mede bepalen zijn:
- gaat zelfstandige of onzelfstandige woonruimte verloren;
- blijft de woonruimte (gedeeltelijk) bestaan maar wordt deze naar een ander segment van de woningmarkt gebracht;
- wordt de woonruimte tijdelijk of definitief onttrokken.

De verschillen in compensatiebedragen zijn dus het gevolg van de invloed die een onttrekkingsmaatregel op de woningmarkt heeft. De compensatiebedragen worden jaarlijks, per 1 juli, geïndexeerd met toepassing van het inflatiepercentage van de consumentenprijsindex (www.cbs.nl).

Met opmaak: Nederlands (standaard)

Artikel 4.1.7 Voorwaarden en voorschriften
Het gaat hier om voorwaarden en voorschriften die aan het verlenen van de vergunning worden verbonden en dus in de vergunning worden opgenomen. Mocht aan deze voorwaarden en voorschriften niet worden voldaan, dan kan de vergunning worden ingetrokken.

De periode waarbinnen van de vergunning gebruik gemaakt moet worden zal in de regel één jaar bedragen.

Artikel 4.1.8 Intrekkingsgronden
Deze intrekkingsgronden komen voort uit artikel 26 van de wet.

Paragraaf 4.2 Vergunning voor kadastrale splitsing

Artikel 4.2.1 Werkingsgebied
Ook bij het kadastrale splitsen geldt de WOZ-waarde van lager dan € 305.000. De uitzonderingen die hier worden gemaakt gelden op grond van eerder gemaakte afspraken. De vergunningplicht geldt alleen voor panden die ouder zijn dan 25 jaar. De kadastrale splitsingsvergunning beoogt met name de verkoop van panden met veel achterstallig onderhoud te voorkomen. Dit is niet aan de orde bij relatief nieuwe panden.

Artikel 4.2.2 Vergunningplicht
Deze bepaling is een uitwerking van artikel 22 van de wet. Voor het in appartementsrechten splitsen van een gebouw bevattende woonruimte dat behoort tot een in het eerste lid aangewezen categorie is een vergunning van burgemeester en wethouders nodig. Deze aanwijzing is in overeenstemming met wat noodzakelijk en geschikt wordt geacht voor het bestrijden van onevenwichtige en onrechtvaardige effecten van schaarste aan goedkope woonruimte (zie artikel 2, eerste lid, van de wet). Hiermee wordt greep gehouden op de hoeveelheid goedkope woonruimte in de vorm van appartementen. Het in appartementsrechten splitsen van een appartementencomplex is noodzakelijk om de appartementen te kunnen verkopen. De verkoop van die appartementen kan ongewenst zijn in het licht van het behoud van de voorraad betaalbare huurappartementen**.**

Artikel 4.2.3 Aanvragen vergunning
Dit formulier is te vinden op www.utrecht.nl onder "Digitaal Loket" en kan digitaal ingevuld worden. Ook de bij de aanvraag te verstrekken gegevens worden daar vermeld. Een aantal gegevens moet in ieder geval worden verstrekt.

Artikel 4.2.4 Weigeringsgronden
Kortheidshalve wordt verwezen naar de toelichting op de artikelen 4.1.4 en 4.1.5. die ook hier geldt, met uitzondering van het onderdeel leefbaarheidstoets. Omdat door een kadastrale splitsing de feitelijke woonsituatie niet verandert in de zin dat er meerdere zelfstandige of onzelfstandige woningen ontstaan of dat er meer bewoners in het pand komen wonen, is de leefbaarheidstoets geen voorwaarde voor de kadastrale splitsingsvergunning

Artikel 4.2.5 Voorwaarden en voorschriften
Het gaat ook hier om voorwaarden en voorschriften die aan het verlenen van de vergunning worden verbonden en dus in de vergunning worden opgenomen. Mocht aan deze voorwaarden en voorschriften niet worden voldaan, dan kan de vergunning worden ingetrokken.

De periode waarbinnen van de vergunning gebruik gemaakt moet worden zal in de regel één jaar bedragen.

Artikel 4.2.6 Intrekkingsgronden
Deze intrekkingsgronden komen voort uit artikel 26 van de wet.

Toelichting Hoofdstuk 5 Slotbepalingen

Artikel 5.2 Bestuurlijke boete

In de vaststelling van de hoogte van de bestuurlijke boete speelt de aard van de overtreding en de mate van verwijtbaarheid een onderscheidende rol.

Ten eerste wordt onderscheid gemaakt tussen personen die de wet voor de eerste keer overtreden of recidive plegen. In het geval van recidive worden de maximale boetes opgelegd. Van recidive is sprake wanneer er binnen drie jaar een zelfde overtreding wordt geconstateerd. Daarbij dient de vorige overtreding beëindigd te zijn en dient er sprake te zijn van een nieuwe overtreding van hetzelfde verbodsartikel. Ditzelfde principe geldt ook voor een 3e, 4e en volgende overtreding.

Daarnaast wordt een onderscheid gemaakt tussen normale of bedrijfsmatige verhuurders en eigenaars. De verwijtbaarheid van de overtreder is hierbij in het geding. Is er sprake van verhuur met een bedrijfsmatig karakter, dan mag van de verhuurder en eigenaar verwacht worden dat deze meer rekenschap houdt met de omgeving en de regelgeving. Particuliere huurders, mogen erop vertrouwen dat de bedrijfsmatige verhuurder of eigenaar de regelgeving naleeft.
Er is sprake van verhuur met een bedrijfsmatig karakter indien de verhuurder of eigenaar de woonruimte in gebruik geeft, onttrekt, samenvoegt of omzet met het oogmerk om winst te halen. Hiervan kan sprake zijn:

- als een verhuurder een woonruimte (onder)verhuurt voor een prijs hoger dan de marktconforme vastgestelde huurprijs of
- als een eigenaar meer dan twee panden in bezit of in de verhuur heeft en deze gebruikt om inkomsten te verwerven.

Ten derde is de verwijtbaarheid ook in het geding wanneer de overtreding wordt begaan door iemand die voorafgaand aan de overtreding wel in het bezit was van een tijdelijke omzettingsvergunning, maar waarvan de vergunning is vervallen/verlopen op het moment van overtreding. Van oud-vergunninghouders mag verwacht worden dat ze op de hoogte zijn van de geldende regels en is er sprake van een hogere verwijtbaarheid wanneer zij die regels toch overtreden. Vandaar dat voor die categorie overtreders een hogere boete geldt.

BIJLAGE 2 TABEL BESTUURLIJKE BOETE

Tabel behorende bij artikel 5.2 van deze verordening

Overtreding	**Artikel in de Huisvesting-verordening**	**Kolom A Boete bij 1e overtreding**	**Kolom B Boete bij 2e overtreding**	**Kolom C Boete bij 3e overtreding**	**Kolom D Boete bij 4e overtreding en verder**
Overtreding I In gebruik nemen van woonruimte zonder vergunning	artikel 2.2.1 eerste lid	€ 340,-	€ 340,-	€ 340,-	€ 340,-
Overtreding II In gebruik geven van (sociale) woonruimte zonder vergunning	artikel 2.2.1 tweede lid - niet bedrijfsmatig - bedrijfsmatige	 € 5.000,- € 7.500,-	 € 18.500,- € 18.500,-	 € 18.500,- € 18.500,-	 € 18.500,- € 18.500,-
Overtreding III Onttrekken en samenvoegen van woonruimte, het omzetten van zelfstandige woonruimte, woonvorming zonder vergunning en splitsing	artikel 4.1.2, artikel 4.2.2. en artikel 4.2.4 tweede lid - niet bedrijfsmatig - bedrijfsmatig	 € 7.500,- €12.500,-	 € 18.500,- € 18.500,-	 € 18.500,- € 18.500,-	 € 18.500,- € 18.500,-
Overtreding IV In afwijking van het gestelde bij **overtreding III** geldt bij het omzetten van zelfstandige in onzelfstandige woonruimte zonder vergunning	artikel 4.1.2 - niet bedrijfsmatig - bedrijfsmatig - niet bedrijfsmatig - bedrijfsmatig Bij een vervallen of verlopen omzettings-vergunning	 € 3.000,- € 12.500,- € 1.500,- € 6.250,- € 5.000,-	 € 6.000,- € 15.000,- € 3.000,- € 7.500,- € 7.500,-	 € 12.000,- € 18.500,- € 8.000,- € 15.000,- € 12.500,-	 € 18.500,- € 18.500,- € 18.500,- € 18.500,- € 18.500,-

BIJLAGE 3 WIJZIGINGEN

Gewijzigde artikelen per 1 juli 2016

Artikel 1.1,	**Begripsbepalingen,** toevoegen begrip student en aanpassing begrip woningtype in verband met geschiktheid.
Artikel 2.4.1	**Voorrang huur-inkomen,** wijziging lid 1, Huur-inkomentabel en Lid 3 en lid 4 toevoegen.
Artikel 2.4.2 , lid 2bB	**Voorrang gemeentelijke woonbeleid, B. Woningtype – nultredenwoningen**, toevoegen indicatiemogelijkheid.
Artikel 2.4.2, lid 2bC	**Voorrang gemeentelijk woonbeleid, C. Doorstroming – doorschuifregeling**, toevoeging 2d.
Artikel 2.5.1, lid 1h	**Urgentie**, verwijzing naar maximale inkomen toevoegen.
Artikel 2.5.1, lid 3bAb	**Urgentie,** bij relatie beëindiging, voorwaarde bij indiening aanvraag toevoegen.
Artikel 2.5.1, lid 3bAc	**Urgentie,** financiële omstandigheden, verwijdering verwijzing naar woonlastenfonds, volstaan met neutrale verwijzing gemeentelijke regeling.
Artikel 4.2.1	**Werkingsgebied, toevoegen:** 2. In afwijking van het eerste lid geldt het bepaalde in deze paragraaf in de gemeente Utrecht slechts voor de gebouwen, bevattende woonruimte, die op 1 januari van het jaar waarin de vergunning wordt aangevraagd tenminste 25 jaar oud zijn.

Met opmaak: Nederlands (standaard)

Gewijzigde artikelen per 1 juli 2017

Artikel 1.1.	**Begripsbepalingen,** toevoegen begrippen inschrijfduur en onttrekken, verwijderen groepswonen en aanpassen economische binding, inkomen, inkomensgrens doelgroepen, lokaal woningzoekenden en (optie) koopprijsgrens.
Artikel 2.2.3, lid 2	**Eisen voor verlening huisvestingsvergunning**, aanvullen met een verwijzing naar de ministeriële regeling.
Artikel 2.2.5, lid 1c	**Intrekking**, toevoeging lid 1c intrekkingsgrond naar wettekst.
Artikel 2.3.1	**Register van woningzoekenden**, toevoegen lid e. uitzondering tijdelijke huisvesting.
Artikel 2.5.1, lid 3bAb	**Urgentie**, Sociale indicatie, relatiebeëindiging, aanpassen
Artikel 2.5.1, lid 3bC	**Urgentie**, Mantelzorg, verduidelijken tekst.
Artikel 2.5.1, lid 3bE	**Urgentie,** Maatschappelijke indicatie, wijzigen in twee categorieën
Artikel 2.5.1, lid 3bF	**Urgentie**, Statushouders, bemiddeling ook mogelijk na tijdelijke huisvesting.
Artikel 2.5.2, lid 3	**Aanvraag en besluitvorming tot urgentie**, verduidelijk slechts één aanvraag tegelijk .

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Brijder, B.J. (Berend Jan)
Kenmerk	4409458
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 41
Portefeuille	Wonen

Wijziging Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015

besluit

1 De verordening tot wijziging van de Huisvestingsverordening regio Utrecht 2015, Gemeente Utrecht vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier

mr. M. van Hall

De voorzitter gemeenteraad

mr. J.H.C. van Zanen

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Werk en Inkomen Potijk, A. (Anna)
Kenmerk	4385583
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 51
Geheim	Nee
Portefeuille	Werk en inkomen

Revolverend fonds voor jongvolwassenen met schulden

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 In te stemmen met het bijgevoegde voorstel voor een revolverend fonds voor jongvolwassenen met schulden. waarin wordt gekozen om 1. Het fonds revolverend te maken, waarin jongvolwassenen binnen 3 tot maximaal 5 jaar hun schuld terug betalen aan de gemeente. 2. Jongvolwassenen werken aan perspectief: volgen een opleiding en maken deze af, vinden een baan of dagbesteding.

2 De permanente geheimhouding, die het college heeft opgelegd over de bijlage 'Financiële uitwerking revolverend fonds' (bijlage 1) op grond van artikel 55 lid 1, artikel 86 lid 2, artikel 25 lid 2 gemeentewet, te bekrachtigen op grond van artikel 25 lid 3 gemeentewet.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. G.G.H.M. Haanen Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
Toezeggingen:

- De wethouder zegt toe informatie met de raad te delen over de handelingsperspectieven voor de omgang met zwaardere schulden bij jongeren voor de programmabegroting 2018.
- De wethouder zegt toe een juridische check uit te voren op de boete/kwijtgescholden schuld en de raad daarover per brief te informeren voor de behandeling in de raad van 6 juli. Het sanctiebeleid wordt tevens in deze brief betrokken.

De wethouder zegt toe om opgedane ervaringen met het fonds op schrift te stellen en in een evaluatie in het voorjaar van 2018 voor de VJN te delen met de gemeenteraad

Status: B

Bijlages
Voorstel: Voorstel_8358
Bijlage: Voorstel fonds jongvolwassenen
Bijlage: GEHEIM Bijlage financiën uitwerking revolverend fonds
Bijlage: getekend raadsbesluit nr. 51

Eerdere besluitvorming

Uitvoering
Na de collegebehandeling worden de stukken naar de raad verstuurd, dan gaat er ook een persbericht uit. Na het besluit van de raad en bij de start in het najaar informeren we de partners in de stad die veel contact hebben of kunnen krijgen met jongvolwassenen met schulden en inwoners over het doel, het proces en voorwaarden. Jongvolwassenen informeren we via de stakeholders en inwoners via de verschillende media.

Gemeente Utrecht

Context

De Utrechtse gemeenteraad heeft gevraagd om een revolverend fonds op te zetten voor jongvolwassenen met schulden (A2016/28). In Nederland heeft 14,5% van de jongvolwassenen (18-27 jaar) risicovolle schulden of betalingsachterstanden. Dit zou betekenen dat in Utrecht ruim 9.000 jongvolwassenen schulden of betalingsachterstanden hebben. In de praktijk kloppen maar weinig jongvolwassenen aan bij Schulddienstverlening. Vanwege schaamte en taboe is het lastig om hulp te vragen. De 600 jongvolwassenen die zich melden voor Schuldhulpdienstverlening hebben een gemiddelde schuld van €15.000. Een grote groep heeft schulden tot €5.000, maar er is ook een groep jongvolwassenen die een hogere schuld heeft. Bij deze groep spelen vaak meerdere problemen.

De schuld ontstaat vaak door een gebrek aan financieel overzicht en inzicht. Vanaf 18 jaar zijn jongvolwassenen zelf financieel verantwoordelijk, maar weten hier niet altijd goed mee om te gaan waardoor er teveel wordt uitgegeven en geleend.

De schuld die ontstaat loopt vaak snel op door incassotrajecten en kan lang niet voor alle jongvolwassenen worden opgelost, omdat een reguliere schuldregeling niet altijd slaagt. Dit kan komen doordat de situatie niet stabiel genoeg is. Jongvolwassenen blijven bijvoorbeeld steeds nieuwe schulden maken. Vaak slaagt een regeling niet omdat schuldeisers niet akkoord gaan met een afkoopvoorstel. Het afkooppercentage wat hen wordt aangeboden vinden ze te laag, omdat ze verwachten dat jongvolwassenen later een hoger inkomen hebben en dus meer kunnen afbetalen. Hierdoor blijven schulden oplopen.

Het hebben van schulden en het worden opgejaagd door schuldeisers en deurwaarders zorgt voor stress. Het belemmert deze jongvolwassenen in het starten of afronden van een opleiding en het vinden of behouden van werk. Als er niet vroegtijdig wordt ingegrepen, kunnen de schulden en de problemen steeds verder oplopen. Dit kan er uiteindelijk voor zorgen dat de jongvolwassene terechtkomt in een uitzichtloze situatie.

Om deze jongvolwassenen te helpen en perspectief te geven is het belangrijk dat schulden zo snel mogelijk worden aangepakt. Wanneer dit niet mogelijk is binnen de reguliere schuldhulpverlening is een alternatief nodig. De hulp die jongvolwassenen krijgen moet goed aansluiten op de behoeften en leefwereld van jongvolwassenen en problemen kunnen het beste integraal worden aangepakt. Een van de mogelijkheden om schuldenproblematiek aan te pakken bij deze doelgroep is het tijdelijk overnemen van de schulden door de gemeente. Op deze manier kunnen de jongvolwassenen, tijdelijk zonder de stress van hun schuld, weer bouwen aan hun toekomst.
In Utrecht zetten we daarom een revolverend fonds op. Jongvolwassenen met schulden die gemotiveerd zijn om hun problemen op te lossen en waarbij de schulden een belemmering vormen om verder te komen worden hiermee geholpen. De schulden worden door de gemeente overgekocht en binnen 3 jaar met een uitloop tot maximaal 5 jaar terugbetaald aan de gemeente. Het fonds heeft als doel om jongvolwassenen een structurele oplossing te bieden en het verder oplopen van schulden en de bijbehorende maatschappelijke kosten te voorkomen. Ook moet het jongvolwassenen weer perspectief geven. Zo wordt van hen verwacht dat ze een studie volgen en afmaken, gaan werken of dagbesteding volgen.

Beslispunt

1 In te stemmen met het bijgevoegde voorstel voor een revolverend fonds voor jongvolwassenen met schulden. waarin wordt gekozen om 1. Het fonds revolverend te maken, waarin jongvolwassenen binnen 3 tot maximaal 5 jaar hun schuld terug betalen aan de gemeente. 2. Jongvolwassenen werken aan perspectief: volgen een opleiding en maken deze af, vinden een baan of dagbesteding.

Argumenten

1.1 Het voorstel is een invulling van het amendement (A2016/28)
In juni 2016 heeft de raad een amendement ingediend om een fonds op te richten voor jongvolwassenen met schulden, waarbij de schulden een belemmering zijn voor perspectief (baan, opleiding etc.). Het voorstel is een invulling daarvan. De raad is in een technische bijeenkomst op 22 december 2016 betrokken bij de opzet en invulling van het fonds.

1.2 Het voorstel is tot stand gekomen in samenwerking met partners uit de stad
Op verschillende momenten hebben de verschillende betrokken partijen (U2BHeard, Back-Up, JoU, Armoedecoalitie, Buurteams Jeugd en Sociaal, Stadsgeldbeheer, FIS, MBO- team etc.) hun input gegeven. Ook het uiteindelijke voorstel is met hen besproken.

1.3 Het fonds sluit aan op de bestaande hulpverlening en schulddienstverlening
Het fonds sluit aan op het bestaande aanbod, kennis en ervaring die er in de stad is en er wordt voorlopig niets nieuws opgezet om versnippering te voorkomen. Het fonds sluit ook aan op de bestaande schulddienstverlening. Zo wordt er altijd eerst gekeken of er binnen de reguliere Schuldhulpverlening een oplossing is te vinden is, zo niet dan kan het fonds worden ingezet. In de reguliere schulddienstverlening blijkt dat schuldeisers vaak niet akkoord gaan met een afkoopvoorstel voor jongvolwassenen, omdat zij verwachtten dat jongvolwassenen in de toekomst meer kunnen betalen.

1.4 De opbouw van het fonds bestaande uit 3 elementen 1.binnen 3 tot maximaal 5 jaar afbetalen, 2. Gemiddelde afloscapaciteit is 52 euro per maand en 3. Inzet op opleiding, baan of dagbesteding) biedt jongvolwassenen weer perspectief
Jongvolwassenen zijn binnen 3 jaar met een uitloop tot maximaal 5 jaar van hun schulden af, zodat zij het verleden achter zich kunnen laten en zich kunnen richten op hun toekomst. Afhankelijk van het bedrag dat zij per maand af kunnen lossen wordt de duur van afbetaling bepaald. Het bedrag van €52 wordt binnen de schuldhulpverlening gezien als het gemiddelde bedrag dat jongeren kunnen aflossen. De overname van de schuld door de gemeente zorgt voor duidelijkheid en rust. Hierdoor kunnen jongvolwassenen weer werken aan hun perspectief. Dat wil zeggen dat zij aan de slag gaan met het vinden van een baan, het starten of afmaken van een opleiding of het volgen van dagbesteding.

1.5 Er is financiële dekking voor het fonds
In de voorjaarsnota 2016 is met het amendement (A2016/28) maximaal €560.000 budget vrijgemaakt voor het revolverend fonds. Het fonds wordt ingezet voor het overkopen van schulden. Binnen 3 tot 5 jaar stromen de middelen terug in het fonds. Het revolverende karakter is een voorwaarde die de raad aan het fonds heeft gesteld. Hierdoor houdt het fonds zichzelf in stand en blijft er voldoende dekking voor de werking van het fonds.

1.6 Het fonds past binnen de juridische kaders
Het fonds maakt onderdeel uit van de integrale schuldhulpverlening die gemeente Utrecht biedt en valt daarmee onder de kaders van de Wet Schuldhulpverlening. Binnen deze wet mogen leningen versterkt worden.

Kanttekeningen

1.1 Jongvolwassenen met problematische schulden worden uitgesloten
Zij komen niet in aanmerking voor het fonds, omdat hogere schulden niet op te lossen zijn binnen 5 jaar. Voor jongvolwassenen met problematische schulden welke niet kunnen worden opgelost binnen de reguliere schuldhulpverlening zoeken we naar andere goede en passende ondersteuning. U2BHeard, Back- Up, JoU, Stadsgeldbeheer en gemeente Utrecht pakken dit gezamenlijk op.

1.2 Een jongvolwassene kan uit beeld verdwijnen en/of weigeren te betalen
Het traject wordt dan beëindigd. Het afgeloste bedrag is lastig terug te vorderen op de jongvolwassene en blijft ten laste van de gemeente. In dat geval wordt het fonds niet geheel revolverend. Deze kans is echter klein, omdat aan de voorkant gemotiveerde jongvolwassenen worden geselecteerd. Daarnaast worden jongvolwassenen intensief

begeleid, zo zitten zij verplicht in budgetbeheer. Hier is er zicht op de financiële situatie van de jongvolwassene en dus controle op terugbetaling.

1.3 Mogelijk sluit het bestaande aanbod onvoldoende aan op de behoefte van jongvolwassenen
Binnen het fonds wordt gebruik gemaakt van het bestaande ondersteuningsaanbod voor hulp bij schulden. Wanneer het fonds wordt uitgevoerd kan blijken dat het bestaande ondersteuningsaanbod onvoldoende aansluit bij de behoefte van jongvolwassenen. Dan moet er wellicht iets nieuws of aanvullends worden opgezet. Op dit moment zijn daar geen middelen voor gereserveerd.

Beslispunt

2 De permanente geheimhouding, die het college heeft opgelegd over de bijlage 'Financiële uitwerking revolverend fonds' (bijlage 1) op grond van artikel 55 lid 1, artikel 86 lid 2, artikel 25 lid 2 gemeentewet, te bekrachtigen op grond van artikel 25 lid 3 gemeentewet.

Argumenten

2.1 Openbaarmaking van de informatie in deze bijlage schaadt het financiële belang van de gemeente en kan de gemeente onevenredig benadelen en/of derden onevenredig bevoordelen.
Als de percentages en bedragen die in de bijlage worden genoemd bekend worden bij derden kan het revolverend karakter van het fonds in gevaar komen. Daarmee wordt afbreuk gedaan aan de doelmatigheid van het fonds en wordt het financiële belang van de gemeente geschaad. De geheimhouding kan dan worden opgelegd op grond van artikel 10 lid 2 sub b en g Wet openbaarheid van bestuur (Wob).

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Werk en Inkomen Potijk, A. (Anna)
Kenmerk	4385583
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 51
Portefeuille	Werk en inkomen

Revolverend fonds voor jongvolwassenen met schulden

besluit

1 In te stemmen met het bijgevoegde voorstel voor een revolverend fonds voor jongvolwassenen met schulden. waarin wordt gekozen om 1. Het fonds revolverend te maken, waarin jongvolwassenen binnen 3 tot maximaal 5 jaar hun schuld terug betalen aan de gemeente. 2. Jongvolwassenen werken aan perspectief: volgen een opleiding en maken deze af, vinden een baan of dagbesteding.

2 De permanente geheimhouding, die het college heeft opgelegd over de bijlage 'Financiële uitwerking revolverend fonds' (bijlage 1) op grond van artikel 55 lid 1, artikel 86 lid 2, artikel 25 lid 2 gemeentewet, te bekrachtigen op grond van artikel 25 lid 3 gemeentewet.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier	De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall	mr. J.H.C. van Zanen

VOORSTEL FONDS JONGVOLWASSENEN MET SCHULDEN

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In Nederland heeft 14,5% van de jongvolwassenen (18-27 jaar) risicovolle schulden of betalingsachterstanden (Panteia, 2015). Dit zou betekenen dat in Utrecht ruim 9000 jongvolwassenen schulden of betalingsachterstanden hebben. In de praktijk kloppen maar weinig jongvolwassenen aan bij Schulddienstverlening[1]. Vanwege schaamte en taboe is het lastig om hulp te vragen. De 600 jongvolwassenen die zich melden voor Schuldhulpdienstverlening hebben een gemiddelde schuld van €15.000. Een grote groep heeft 'beginnende' schulden[2], maar er is ook een groep jongvolwassenen die een hogere schuld heeft. Bij deze groep spelen vaak meerdere problemen[3][4].

De schuld ontstaat vaak door een gebrek aan financieel overzicht en inzicht (Panteia, 2015). Vanaf 18 jaar zijn jongvolwassenen zelf financieel verantwoordelijk, maar weten hier niet altijd goed mee om te gaan waardoor er teveel wordt uitgegeven en geleend. Jongvolwassenen hebben met name schulden bij de Zorgverzekering, DUO, Belastingdienst en CJIB. Daarnaast maken jongvolwassenen schulden voor lesgeld en boeken. Vaak zien ze niet de urgentie of het belang van afbetaling.

De schuld die ontstaat, loopt vaak snel op door incassotrajecten en kan niet voor alle jongvolwassenen worden opgelost, omdat een Schuldregeling niet altijd slaagt. Dit kan komen doordat de situatie niet stabiel genoeg is, omdat jongvolwassenen nog steeds schulden maken. Vaak gaan schuldeisers niet akkoord met het percentage wat wordt aangeboden als afkoopvoorstel binnen de reguliere schulddienstverlening, zij vinden dit te laag. Ze verwachten dat jongvolwassenen op den duur een hoger inkomen hebben en dus meer kunnen betalen. Dit staat het oplossen van de schuld van jongvolwassenen in de weg. Als er niet vroegtijdig wordt ingegrepen, lopen de schulden alleen maar op, waardoor het voor jongvolwassenen lastig is om uit de situatie te komen. Dat zorgt voor stress en kan andere problemen veroorzaken, zoals uitval op school, werkloosheid en zelfs dakloosheid. Het hebben van schulden en het worden

[1] Met Schulddienstverlening hebben we van 2014 tot 2016 600 jongvolwassenen bereikt (2014: 3, 2015: 359, 2016: 238). In de periode 2015-2016 zijn 19 jongvolwassenen toegelaten tot een schuldregeling.
[2] Bij Team Jongvolwassenen (werk en Inkomen) zijn 436 jongvolwassenen met een gemiddelde schuld van €4600
[3] Back- Up begeleidt 60 jongvolwassenen die gemiddeld een schuld hebben van €25.000
[4] Stadgeldbeheer begeleidt 21 jongvolwassenen die en hogere schuld hebben dan €12.500

opgejaagd door schuldeisers en deurwaarders belemmert deze jongvolwassenen in het starten of afronden van een opleiding en het vinden of behouden van werk. Dit kan er uiteindelijk voor zorgen dat de jongvolwassene terechtkomt in een uitzichtloze situatie, een vicieuze cirkel.

Om deze jongvolwassenen te helpen en perspectief te geven, is het belangrijk dat schulden zo snel mogelijk worden aangepakt. Wanneer dit niet mogelijk is binnen de reguliere schuldhulpverlening is een alternatief nodig. De hulp die jongvolwassenen krijgen, moet goed aansluiten op de behoeften en leefwereld van jongvolwassenen. Problemen kunnen het best integraal worden aangepakt. Een van de mogelijkheden om schuldenproblematiek aan te pakken bij deze doelgroep is het tijdelijk overnemen van de schulden door de gemeente. Op deze manier kunnen de jongvolwassenen tijdelijk zonder de stress van hun schuld weer bouwen aan hun toekomst.

De Utrechtse gemeenteraad erkent de problematiek bij Utrechtse jongvolwassenen met schulden en heeft het initiatief genomen om een fonds op te richten (A2016/28). Jongvolwassenen met schulden die gemotiveerd zijn om hun problemen op te lossen en waarbij de schulden een belemmering vormen om verder te komen, worden hiermee geholpen. De raad vindt het belangrijk dat schulden die relatief laag zijn niet verder oplopen. Het fonds heeft daarom als doel om te voorkomen dat schulden verder oplopen en moet jongvolwassenen weer perspectief geven. Het fonds moet een structurele oplossing bieden voor de schuldenproblematiek, zodat jongvolwassenen niet weer in zo'n situatie terecht komen.

De vorm en invulling van het fonds is de afgelopen maanden met partijen[5] in de stad en in een technische bijeenkomst met de raad op 22 december 2016 verder uitgewerkt. Daarnaast is er contact geweest met andere steden die ook een fonds voor jongvolwassenen met schulden hebben opgezet[6]. Dit heeft geresulteerd in het volgende voorstel: *de gemeente Utrecht zet een fonds op waarmee schulden worden overgekocht om te voorkomen dat de schulden en bijbehorende problemen groter worden.* Jongvolwassenen betalen binnen 3 jaar met maximale uitloop tot 5 jaar de rest schuld[7] terug aan de gemeente. Daarnaast werken jongvolwassenen aan perspectief: ze gaan weer naar school en maken hun opleiding af, gaan aan het werk of naar dagbesteding.

[5] U2BHeard, FIS, Back- Up, Stadgeldbeheer, Buurtteam Jeugd en Gezin, Buurtteam Sociaal, Stichting Jongvolwassenen Werk Utrecht, Armoedecoalitie.
[6] Den Haag, Leiden, Amersfoort, Tilburg.
[7] Het totale schuldbedrag van de jongvolwassenen wordt door de gemeente voor een percentage afgekocht richting de schuldeisers (circa 25%). Dit bedrag betaalt de jongvolwassene terug aan de gemeente

2. Projectbeschrijving

2.1 Doelgroep

Utrechtse jongvolwassenen (18 tot27 jaar) die gemotiveerd zijn om hun problemen op te lossen en waarvan de schulden niet kunnen worden opgelost binnen de reguliere Schuldhulpverlening. Ook moeten de schulden binnen 3 tot maximaal 5 jaar terug kunnen worden betaald aan de gemeente.

Toelichting:

De doelgroep is bepaald op basis van het amendement (A2016/28) en de technische bijeenkomst met de raad. Het is belangrijk dat jongvolwassenen gemotiveerd zijn om hun problemen (structureel) op te lossen. Hulpverleners kunnen door hun kennis en ervaring een goede inschatting maken of jongvolwassenen gemotiveerd zijn of niet.

Partijen in de stad hebben aangegeven dat het afbetalen van een schuld niet langer dan 3 jaar tot 5 jaar mag duren, omdat jongvolwassenen anders te lang last blijven houden van de schuld. Daarom vindt afbetaling in 3 tot 5 jaar plaats. Ook wordt dit aangehouden zodat het fonds revolverend blijft.

2.2 Doelstelling

De doelstelling van het fonds is tweeledig: enerzijds voorkomen dat schulden verder oplopen en anderzijds Utrechtse jongvolwassenen met schulden weer perspectief geven. Er zijn drie subdoelstellingen:

- De schulden van jongvolwassenen terugdringen.
- Jongvolwassenen zijn in staat om hun financiën (zelfstandig of met passende begeleiding) te beheren.
- Jongvolwassenen werken aan perspectief, dat wil zeggen dat zij een baan hebben, een studie volgen en afmaken of dagbesteding volgen.

Toelichting:

Met het fonds willen we voorkomen dat schulden van jongvolwassenen verder oplopen. Dit is mogelijk wanneer de gemeente een afkoopregeling treft met schuldeisers en de restschuld afkoopt. Dit betalen de jongvolwassenen binnen 3 jaar met een uitloop tot 5 jaar terug aan de gemeente. Het overkopen van de schuld zorgt voor duidelijkheid en rust. Hierdoor kunnen jongvolwassenen weer werken aan hun perspectief. Dat wil zeggen dat zij aan de slag gaan met het vinden van een baan, het starten of afmaken van een opleiding of het volgen van dagbesteding. Ook is het belangrijk dat jongvolwassenen niet weer in zo'n situatie terecht komen. Daarom worden zij ondersteund om weer zelf hun financiën te beheren.

2.3 Resultaten

Wanneer de schulden zijn afgelost en het begeleidingstraject is beëindigd zijn de volgende resultaten behaald:

- De schulden van jongvolwassenen zijn overgekocht door de gemeente Utrecht.
- De jongvolwassenen betalen naar vermogen hun restschuld binnen 3 jaar en maximaal 5 jaar terug aan de gemeente.
- De jongvolwassenen kunnen zelfstandig of met passende begeleiding hun financiën beheren.
- De jongvolwassenen zijn geactiveerd: ze volgen een opleiding en maken deze af, hebben een baan, of hebben dagbesteding.

Kanttekening: jongvolwassenen met problematische schulden

Voor jongvolwassenen met problematische schulden is het vaak niet mogelijk om een schuld binnen 3 tot maximaal 5 jaar terug te betalen. In Utrecht zijn bij Back- Up en Stadsgeldbeheer zo'n 80 jongvolwassenen die een schuld hebben hoger dan €12.500. Omdat er voor deze jongvolwassenen niet altijd een oplossing lijkt te zijn binnen de reguliere Schuldhulpverlening lopen schulden en andere problemen verder op. Het gaat dan bijvoorbeeld om schulden die niet kunnen worden afgekocht. Een voorbeeld hiervan is een schadevergoeding die een jongvolwassene moet betalen van circa €30.000. Voor deze groep jongvolwassenen moet er ook goede en gepaste ondersteuning zijn. Dit pakken we naast het fonds samen met Stadsgeldbeheer, U2BHeard, JoU en Back- Up op. Gezamenlijk bedenken we oplossingen voor jongvolwassenen met hoge schulden op basis van de mogelijkheden die er op dit moment binnen Schulddienstverlening bestaan. Ook maken we inzichtelijk welke aanvullende hulp nodig is.

3. Aanpak

3.1 Uitgangspunten

In Utrecht zijn er diverse initiatieven en organisaties die jongvolwassenen kunnen ondersteunen wanneer zij vragen of problemen hebben bij het beheren van hun financiën. Daarnaast wordt er actief ingezet op preventie van schulden door voorlichting te geven aan jongvolwassenen op scholen. Voor het fonds willen we zo goed mogelijk aansluiten bij het aanbod dat er is. Deze bestaande partijen in de stad hebben veel ervaring met jongvolwassenen en we willen voorkomen dat er versnippering ontstaat. Om het fonds te laten slagen, is goede samenwerking tussen professionals essentieel. Schulden staan namelijk niet op zichzelf. De opzet van het fonds is daarom uitgewerkt in samenwerking met de partijen[8] in de stad. Met elkaar willen we de jongvolwassene zo effectief

[8] U2BHeard, FIS, Back- Up, Stadgeldbeheer, Buurtteam Jeugd en Gezin, Buurtteam, Sociaal, Stichting Jongvolwassenen Werk Utrecht, Armoedecoalitie.

mogelijk ondersteunen om zo weer perspectief te creëren. Hiervoor vinden zowel partijen in de stad als de gemeente het belangrijk dat de jongvolwassene een persoon heeft die hem/ haar ondersteunt. Deze zoekt vervolgens samen met de jongvolwassene de afstemming met andere professionals.

3.3 Opzet van het fonds

Voor het fonds selecteren we bij de start 20 jongvolwassenen. We beginnen kleinschalig om er achter te komen wat wel/ niet werkt. Als het fonds en de begeleiding van deze jongvolwassenen werkt breiden we de aantallen geleidelijk aan uit. We denken aan een groei van 20 jongvolwassenen per jaar, dit is afhankelijk van de vraag die er is, de resultaten van de aanpak en de financiële middelen. Het fonds en de trajecten van de jongvolwassenen monitoren we zorgvuldig.

Het fonds voor jongvolwassenen met schulden bestaat uit drie onderdelen die elkaar opvolgen: aanmelding, toekenning en begeleiding. Deze stappen zijn uitgewerkt in het stroomschema in bijlage 2 (p.13)

1. Aanmelding

Jongvolwassenen melden zich met hun schulden bij een van de partijen in de stad. Deze brengen samen met de jongvolwassenen en schulddienstverlening de problematiek en schulden in kaart. Zo wordt er een overzicht gemaakt van de schulden, inkomsten en uitgaven. Ook wordt er gekeken naar problematiek op andere gebieden. Schulddienstverlening kan vervolgens inzichtelijk maken welke mogelijkheden er zijn voor de aanpak van schulden. Als een schuld binnen de reguliere schuldhulpverlening kan worden opgelost, dan wordt hiervoor gekozen. Dit is wenselijk omdat de reguliere Schuldhulpverlening de basis is en blijft voor jongvolwassenen met schulden. In onderstaande tabel is het aanbod van schulddienstverlening uitgewerkt[9]. Schulddienstverlening kan al snel inschatten of het reguliere aanbod mogelijk is of niet. Dit op basis van hun kennis en eerdere ervaringen van jongvolwassenen met schulden. Wanneer dit aanbod niet mogelijk is, omdat schuldeisers bijvoorbeeld niet akkoord gaan met het reguliere afkooppercentage dan wordt er voor het fonds gekozen. In dit traject zijn twee trajectbegeleiders aanspreekpunt en hulplijn voor het fonds. Zij adviseren en ondersteunen partijen in de stad en jongvolwassenen bij het doen van een aanvraag voor het fonds.

[9] Schulddienstverlening biedt ook nog overige producten aan om schulden te stabiliseren of ondersteuning bij financiën, zoals Duurzame Financiële Dienstverlening en Budgetbeheer. Hier worden de schulden echter niet mee opgelost, daarom zijn deze producten niet in de tabel meegenomen.

Aanbod oplossen van schulden SDV	Uitleg	Belemmering
100% betaling	Jongvolwassenen betalen hun volledige schuld terug aan de schuldeiser. De schuldpositie van jongvolwassenen is dan vaak laag.	Alleen lage schulden (tot circa €1.500) kunnen hiermee worden opgelost
Minnelijk Traject	Wanneer 100% betaling niet mogelijk is dan wordt afbetaling ingezet via het minnelijk traject. Schuldeisers wordt gevraagd om akkoord te gaan tegen een afkooppercentage.	Schuldeisers gaan vaak bij jongvolwassenen niet akkoord met het afkooppercentage. Afkoop vindt daarnaast pas plaats na einde van het traject. Hierdoor blijven jongvolwassenen stress ervaren.
WSNP	Wanneer een Minnelijk traject niet lukt dan kan een jongvolwassene een beroep doen op de WSNP. Ook hier wordt een deel van de schuld afgekocht.	Jongvolwassenen worden geacht fulltime te werken en niet mogen studeren. Afkoop vindt daarnaast pas plaats na einde van het traject. Hierdoor blijven jongvolwassenen stress ervaren.

Indien de jongvolwassene gemotiveerd is en actief aan de slag wil met zijn schulden en toekomst dan wordt een aanvraag voor het fonds ingediend. Deze aanvraag doet de jongvolwassene samen met de begeleider van een van de partijen. Een belangrijke voorwaarde is de motivatie van jongvolwassenen. Hulpverleners kunnen op basis van hun kennis en ervaring een goede inschatting maken of een jongvolwassene gemotiveerd is of niet. Daarnaast zijn we met deze partijen in gesprek of en welke screeningsinstrumenten kunnen helpen om de motivatie te bepalen.

De volgende voorwaarden worden gesteld voor de deelname aan het fonds[10]

- De jongvolwassene is tussen de 18 en 26 jaar
- De schuldpositie van de jongvolwassene is duidelijk
- De schulden zijn niet op te lossen binnen de reguliere Schulddienstverlening
- Schulden kunnen in 3 jaar met een uitloop tot maximaal 5 jaar worden afgelost
- Jongvolwassenen zijn gemotiveerd om hun probleem op te lossen
- Jongvolwassenen maken afspraken met de gemeente over afbetaling en activatie
- Jongvolwassenen gaan in budgetbeheer

[10] In bijlage 1 (p.13) zijn de voorwaarden die aan de jongvolwassenen en de begeleiding worden gesteld omschreven.

2. Toekenning

Na het indienen van de aanvraag wordt deze beoordeeld door de gemeente (Werk en Inkomen en Maatschappelijke Ontwikkeling). Dit doet de gemeente door in gesprek te gaan met de jongvolwassene en de hulpverlener. In het gesprek staat de situatie van de jongvolwassene centraal: Wat is het probleem van de jongvolwassene? Welke oplossing is er nodig? Hoe wil de jongvolwassene daar mee aan de slag gaan? En hoe helpt het fonds daarbij? De toekenning wordt gebaseerd op de uitkomsten van het gesprek.

Onderstaande punten komen in het gesprek aan de orde:

- De financiële situatie van de jongvolwassene
- De urgentie van het oplossen van schulden
- De belemmering om deze schulden op te lossen
- De motivatie van de jongvolwassene
- Het toekomstperspectief van de jongvolwassene

Bij toelating tot het fonds tekent een jongvolwassene een overeenkomst met de gemeente waarin hij/zij aangeeft het:

- Het restbedrag terug te betalen
- Zich in te zetten om financiële vaardigheden te verbeteren
- Zich in te zetten voor activering.

Vervolgens start de begeleiding. Het kan zijn dat de schuld van de jongvolwassene toch een stuk hoger blijkt te zijn, of dat de jongvolwassene zich niet wil binden aan de voorwaarden van het fonds. Dan is toelating tot het fonds niet mogelijk. Dan wordt samen met de hulpverlening gekeken naar andere mogelijkheden voor ondersteuning. Dit is maatwerk.

3. Begeleiding

De jongvolwassene wordt na toelating in het fonds op verschillende domeinen (financiën, financiële vaardigheden en activatie- leefomgeving) begeleid. Uitgangspunt is dat de jongvolwassene de regie heeft met ondersteuning van één hulpverlener. Deze hulpverlener is werkzaam bij een van de organisaties in de stad die op dit moment ook al jongvolwassenen begeleiden[11]. Deze hulpverlener schakelt vervolgens met andere professionals zoals de trajectbegeleider

[11] Zoals: Buurtteams Jeugd en Sociaal, RMC, JoU, Back- Up.

van Schulddienstverlening. Dit om te voorkomen dat een jongvolwassene met teveel personen moet schakelen. Hoe lang de jongvolwassene begeleidt wordt, is afhankelijk van de situatie van de jongvolwassene en is dus maatwerk. De jongvolwassene maakt samen met de hulpverlener en de gemeente een plan van aanpak. Hierin worden afspraken vastgelegd over de afbetaling van de schuld, het opdoen van financiële vaardigheden en activatie en leefomgeving.

- **Financiën:**

Twee vaste trajectbegeleiders van Schulddienstverlening zijn verantwoordelijk voor de financiën. Zij kopen de schulden over en doen het budgetbeheer. De trajectbegeleiders werken nauw samen met de jongvolwassene en de hulpverlener. Zij maken gezamenlijk afspraken over het aflossen van de schuld en de financiële vaardigheden van de jongvolwassenen en hebben regelmatig overleg over de voortgang.

Overkopen van de schuld: Schulddienstverlening brengt de exacte hoogte van de schuld in beeld en doet een afkoopvoorstel richting schuldeisers. Na overeenkomst over het afkooppercentage koopt gemeente Utrecht de restschuld over. Afhankelijk van de situatie van de jongvolwassene worden er afspraken gemaakt met de jongvolwassene over het terugbetalen van de schuld (duur en de hoogte van het bedrag). De schuld wordt in principe binnen 3 jaar en maximaal 5 jaar terug betaald, om een jongvolwassene weer perspectief te geven. Een langere terugbetaaltermijn is niet wenselijk.

Budgetbeheer: de jongvolwassene gaat in budgetbeheer. De financiën van de jongvolwassene worden gedurende het traject gemonitord en (tijdelijk) overgenomen. Schulddienstverlening beheert dan de inkomsten en uitgaven. Langzamerhand neemt een jongvolwassene dit steeds meer zelf over. Dit zorg voor rust en voorkomt dat er nieuwe schulden ontstaan. Als de jongvolwassene in staat is om zijn/ haar financiën weer (gedeeltelijk) zelf te beheren, dan worden afspraken gemaakt over de afbouw van budgetbeheer.

- **Financiële vaardigheden:**

Jongvolwassenen die niet in staat zijn om zelfstandig hun financiën te beheren, krijgen ondersteuning om het op den duur weer zelf te kunnen doen. Hiervoor zijn diverse mogelijkheden. Een voorbeeld is de ondersteuning van een maatje van Schuldhulpmaatje. \ Met hen zijn we in gesprek om hun aanbod aan te laten sluiten op het fonds.

- **Activering en leefomgeving:**

Leefomgeving

Naast de schulden kunnen er andere problemen spelen in de leefomgeving van een jongvolwassene, bijvoorbeeld psychische problematiek. Om weer perspectief te bieden, is het belangrijk dat een jongvolwassene wordt ondersteund bij problematiek die zich voordoet ik zijn/ haar leefomgeving. De hulpverlener brengt samen met de jongvolwassene de problematiek in kaart en maken samen een inschatting wat er nodig is om de jongvolwassene verder te helpen.

Activering

Wanneer de schulden van de jongvolwassene zijn aangepakt en ook andere problematiek gestabiliseerd is, ontstaat er weer ruimte om te werken aan toekomstperspectief in de vorm van studie, werk of dagbesteding. Voor de begeleiding richting studie, werk of dagbesteding wordt gebruik gemaakt van het bestaande aanbod en nauw samengewerkt met andere professionals.

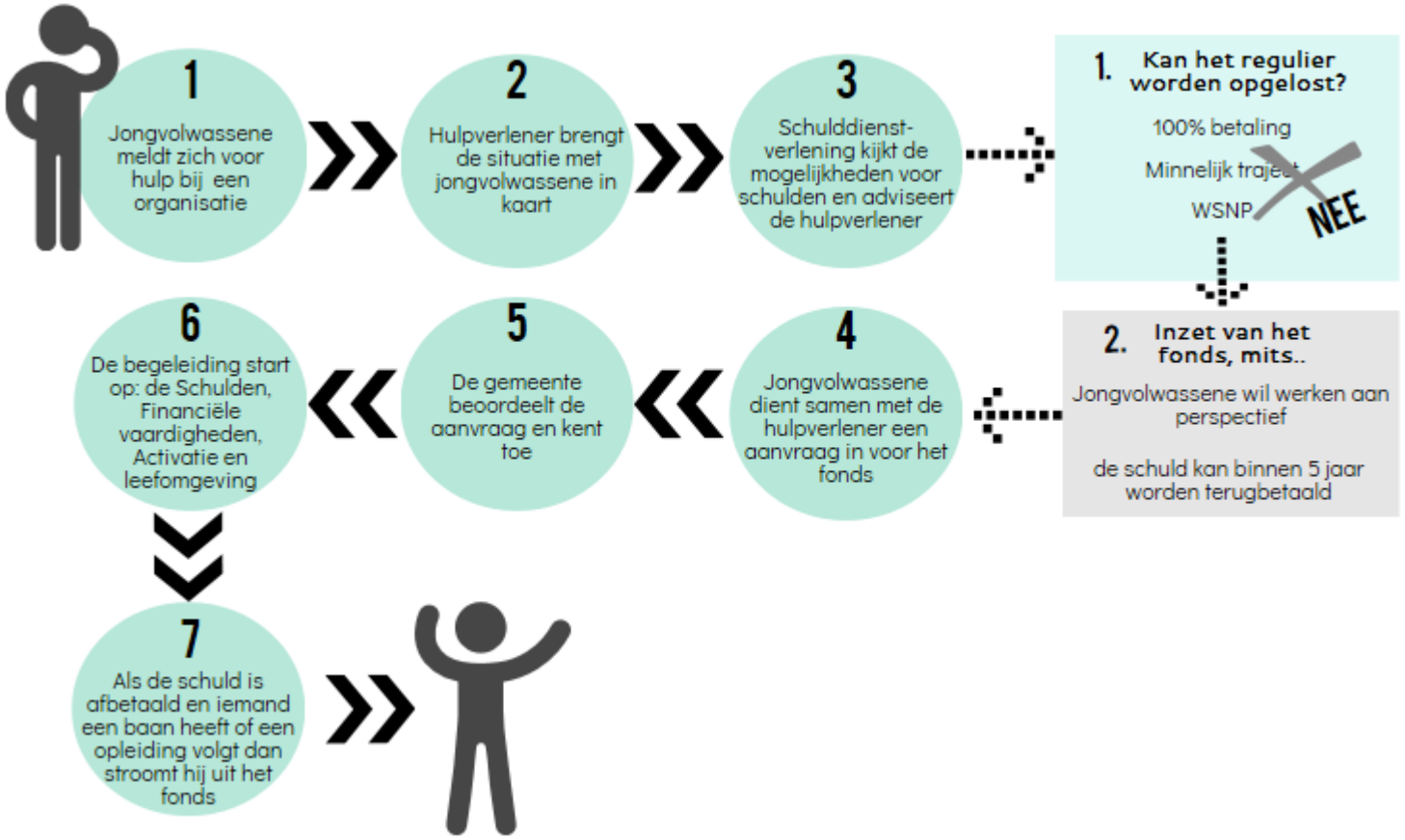
Uitsluiting van het fonds

Bij deelname aan het fonds wordt verwacht dat jongvolwassenen zich aan de gemaakte afspraken houden. Dit houdt in dat zij:

- geen nieuwe schulden maken
- voldoen aan de maandelijkse aflossing
- werken aan hun financiële vaardigheden
- en zich houden aan de afspraken op het gebied van activering.

Wanneer een jongvolwassene zich niet aan deze afspraken houdt dan gaat de gemeente met de jongvolwassene in gesprek. Integraal wordt gekeken naar de oorzaak en de mogelijke oplossingen. Indien een jongvolwassene zich weer niet aan de afspraak houdt dan volgt een sanctie[12]. Mocht een jongvolwassene zich meerdere malen niet aan de afspraken houden en blijkt dat hij/ zij niet meer gemotiveerd is, dan wordt de begeleiding samenhangend met het fonds beëindigd. Het bedrag dat de jongvolwassene nog moet aflossen vordert de gemeente terug.

[12] Over de toepassing van sancties zijn we nog in gesprek met ervaringsdeskundigen en hulpverleners. Samen kijken we wat passend en effectief is.

1
Jongvolwassene meldt zich voor hulp bij een organisatie
2
Hulpverlener brengt de situatie met jongvolwassene in kaart
3
Schulddienst-verlening kijkt de mogelijkheden voor schulden en adviseert de hulpverlener
1. Kan het regulier worden opgelost?
100% betaling
Minnelijk traject
WSNP
NEE
2. Inzet van het fonds, mits..
Jongvolwassene wil werken aan perspectief
de schuld kan binnen 5 jaar worden terugbetaald
4
Jongvolwassene dient samen met de hulpverlener een aanvraag in voor het fonds
5
De gemeente beoordeelt de aanvraag en kent toe
6
De begeleiding start op: de Schulden, Financiële vaardigheden, Activatie en leefomgeving
7
Als de schuld is afbetaald en iemand een baan heeft of een opleiding volgt dan stroomt hij uit het fonds

4. Organisatorische inbedding

4.1 Personeel

Voor het fonds is de inzet van twee trajectbegeleiders van Schulddienstverlening nodig. Een trajectbegeleider doet de werkzaamheden en de andere trajectbegeleider functioneert als achtervang. De werkzaamheden vallen binnen de reguliere werkzaamheden van de trajectbegeleider, namelijk de begeleiding van jongvolwassenen met financiële problemen. Daarom voorzien we dat de inzet van Schulddienstverlening binnen de huidige formatie past. Bij de toename van de instroom monitoren we de inzet die er nodig is vanuit Schulddienstverlening.

4.2 Juridische basis

Verstrekking van een lening

Op grond van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (artikel 2 WGS) dient de Raad een plan op te stellen dat richting geeft aan integrale schuldhulpverlening. Dit plan is opgenomen in de notitie 'Utrecht Inclusief – Vernieuwing van de Utrechtse armoedeaanpak 2016-2019'; met name in hoofdstuk 4 inzake 'aandacht voor schulden'. Een revolverend fonds voor jongvolwassenen is een instrument voor de uitvoering van integrale schuldhulpverlening. Voor het fonds is daarom de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (WGS) van toepassing. De uitvoering van deze wet vindt plaats binnen de Algemene wet bestuursrecht en daar valt dus ook het verstrekken van kredieten uit het jongvolwassenenfonds onder. In de wet wordt dit gezien als '*het verstrekken van geldleningen aangemerkt als subsidieverlening* (artikel 4:21)'.

De bestuursrechtelijke overeenkomst bij het verstrekken van een lening komt tot stand in de vorm van een besluit waartegen bezwaar en beroep openstaan. Hieraan wordt verdere invulling gegeven door een bij het besluit gevoegde (uitvoerings)overeenkomst. Zo zal bij het verstrekken van een lening een geldleningsovereenkomst tussen de gemeente en de aanvrager van de geldlening worden gesloten. In de geldleningsovereenkomst voor het jongvolwassenenfonds, zal onder andere worden opgenomen op welke wijze terugbetaling door de jongvolwassene zal plaatsvinden, en dat bij niet nakomen van de voorwaarden, de lening ineens en terstond opeisbaar wordt.

Als door de jongvolwassene niet wordt voldaan aan de voorwaarden van de verstrekking uit het jongvolwassenenfonds doordat er geen aflossingen plaatsvinden, wordt in een besluit aan de jongvolwassene meegedeeld dat terugvordering in een keer en direct plaatsvindt. Invordering kan dan zonder tussenkomst van de rechter door middel van een dwangbevel plaatsvinden[13].

Rente

Bij de uitvoering van taken op het gebied van schuldhulpverlening en het verstrekken van sociale- en/of saneringskredieten valt 'de kredietbank' van een gemeente onder de reikwijdte van de wet FIDO en toezicht door de AFM. Daarnaast zijn de gedragscodes van de NVVK leidend bij de uitvoering.
Omdat de uitvoering van het fonds plaatsvindt met toepassing van de Algemene wet Bestuursrecht is er geen verplichting om de aflossing van een krediet te verzwaren met rente. Dit kan dus renteloos plaatsvinden.

4.3 Communicatie

Na het besluit van de raad en bij de start in het najaar informeren we de partners in de stad die veel contact hebben of kunnen krijgen met jongvolwassenen met schulden en inwoners over het doel, het proces en voorwaarden. Jongvolwassenen informeren we via de stakeholders en inwoners via de verschillende media.

5. Vervolg

Na een akkoord van de raad is het streven om in september te starten met het fonds. We starten dan met 20 jongvolwassenen en breiden geleidelijk aan uit. Het fonds en het traject van de jongvolwassenen monitoren en evalueren we nauwkeurig, zodat we het fonds waar nodig bij kunnen sturen en kunnen leren van wat wel of niet werkt. Op basis van deze ervaringen passen we het fonds waar nodig aan. In de zomer 2018 delen we de eerste resultaten de raad.

[13] De relevante bepalingen in de Algemene wet bestuursrecht zijn:
Titel 4.2 – Subsidies, artikel 4:21 tot en met 4:80
Titel 4.4 – Bestuursrechtelijke geldschulden, artikel 4:85 tot en met 4:125

Bijlage 1: Voorwaarden

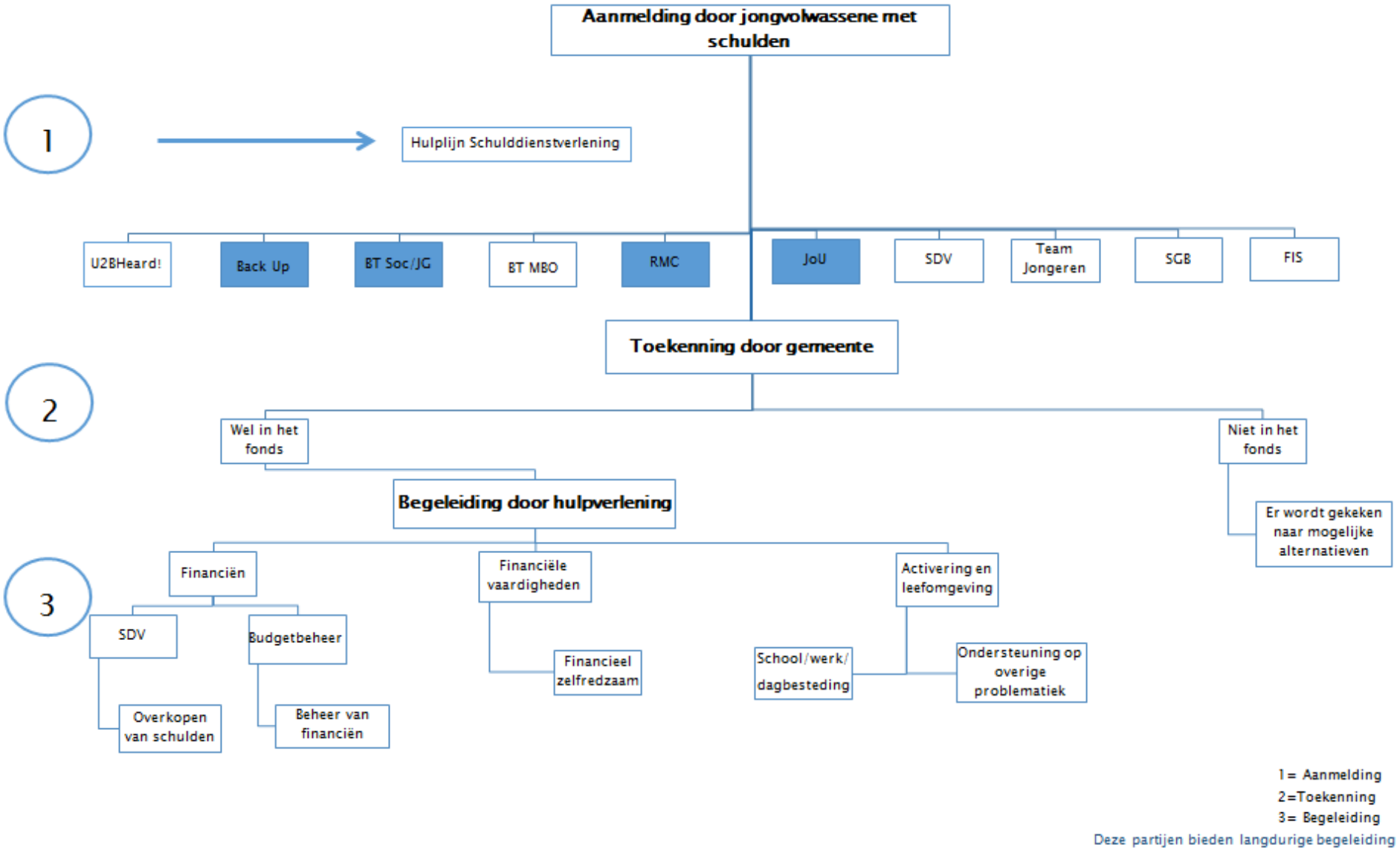
Voorwaarden en verwachtingen: jongvolwassenen

- De jongvolwassene committeert zich aan de voorwaarden en uitgangspunten van het fonds.
- De jongvolwassene houdt zich aan de gedane afspraken.
- De jongvolwassene is voldoende gemotiveerd om weer naar school en/of werk te gaan.
- De jongvolwassene wil meedoen aan budgetbeheer.
- Een persoonlijk plan van de jongvolwassene o.b.v. wat hij/zij nodig heeft op andere leefgebieden. Hierbij waar mogelijk de regie bij de jongvolwassene zelf leggen/laten liggen. In dit plan wordt aangegeven waarom de jongvolwassene het fonds wil en welke stappen hij/zij gaat ondernemen richting school/werk en de contactmomenten. In het plan moet ook 'tegenprestatie'/doel voor komende 3/5 jaar staan (met tussendoelen).

Voorwaarden en verwachtingen: de begeleidende partij en professionals

- De begeleidende partij en professionals
- committeren zich aan de voorwaarden en uitgangspunten van het fonds.
- zijn geen vrijwilligersorganisatie.
- kunnen langdurige begeleiding bieden waarvan de eerste 1-2 jaar intensief.
- kunnen jongvolwassenen actief ondersteunen op de verschillende leefgebieden waar een vraag ligt.
- Er moet sprake zijn van maatwerk, met oog voor de specifieke situatie van de jongvolwassene.
- De professional heeft expertise in jongvolwassenen.
- De professional is in staat om een plan van aanpak te maken met de jongvolwassenen en de jongvolwassene te begeleiden totdat hij/ zij weer (financieel) zelfstandig is.

Bijlage 2: Stroomschema

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Werk en Inkomen Potijk, A. (Anna)
Kenmerk	4385583
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 51
Portefeuille	Werk en inkomen

Revolverend fonds voor jongvolwassenen met schulden

besluit

1 In te stemmen met het bijgevoegde voorstel voor een revolverend fonds voor jongvolwassenen met schulden. waarin wordt gekozen om 1. Het fonds revolverend te maken, waarin jongvolwassenen binnen 3 tot maximaal 5 jaar hun schuld terug betalen aan de gemeente. 2. Jongvolwassenen werken aan perspectief: volgen een opleiding en maken deze af, vinden een baan of dagbesteding.

2 De permanente geheimhouding, die het college heeft opgelegd over de bijlage 'Financiële uitwerking revolverend fonds' (bijlage 1) op grond van artikel 55 lid 1, artikel 86 lid 2, artikel 25 lid 2 gemeentewet, te bekrachtigen op grond van artikel 25 lid 3 gemeentewet.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier

mr. M. van Hall

De voorzitter gemeenteraad

mr. J.H.C. van Zanen

Burgemeester en Wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 030 - 286 10 00
www.utrecht.nl

Aan de leden van de gemeenteraad

Behandeld door	A. Potijk	**Datum**	30 juni 2017
Doorkiesnummer	030 - 28 63229	**Ons kenmerk**	4587359
E-mail	a.potijk@utrecht.nl	**Onderwerp**	Beantwoording toezegging Sancties en escalatiemodel revolverend fonds jongvolwassenen
Bijlage(n)	Geen		
Uw kenmerk		**Verzonden**	
Uw brief van		Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden	

Geachte raadsleden,

In de commissie Mens en Samenleving van 22 juni j.l. is het raadsvoorstel 'Revolverend Fonds Jongvolwassenen' besproken. In de bespreking hebt u aangegeven inzicht te willen hebben in de mogelijkheden voor het opleggen van sancties aan jongvolwassenen, die zich niet aan de voorwaarden van de deelname aan het fonds houden. In deze brief informeren we u uitgebreider over de voorwaarden voor deelname aan het fonds, de (juridische) mogelijkheden die er zijn om sancties op te leggen en het escalatiemodel indien jongeren zich niet aan de voorwaarden van het fonds houden. U kunt deze informatie betrekken bij de bespreking van het voorstel in de raad van 6 juli aanstaande.

Voorwaarden deelname fonds

Van jongvolwassenen die deelnemen aan het fonds wordt verwacht dat zij de restschuld binnen 3-5 jaar terug betalen aan de gemeente en zich inzetten voor activatie, dat wil zeggen: een baan vinden, een studie volgen en afmaken, of deelnemen aan dagbesteding. Indien de jongvolwassene gemotiveerd is en actief aan de slag wil met zijn schulden en toekomst dan wordt een aanvraag voor het fonds ingediend. Deze aanvraag doet de jongvolwassene samen met de begeleider van een van de partijen. Na aanvraag neemt de gemeente een besluit.In dit besluit (de subsidiebeschikking)zijn de voorwaarden voor deelname aan het fonds opgenomen.

Het is mogelijk dat een jongvolwassene zich niet aan de voorwaarden houdt, omdat:

- De jongvolwassene verzuimt om de schuld terug te betalen;
- De jongvolwassene verzuimt om zich in te zetten voor activatie.

De kans dat jongvolwassenen de schuld niet terug betalen is zeer gering, omdat zij na toelating tot het fonds worden opgenomen in budgetbeheer. Het inkomensbeheer wordt dan (gedeeltelijk) overgenomen door de gemeente. Op deze manier houdt de gemeente de terugbetaling van de schuld in op het inkomen van de jongvolwassene. Daardoor is er een grote mate van zekerheid van terugbetaling. Bij uitzondering kan het zijn dat de jongere zijn bankrekening wijzigt en het inkomen niet terechtkomt bij de gemeente, of omdat een jongere geen inkomen meer heeft.
We verwachten echter dat jongeren zich inzetten voor activatie, omdat er aan de voorkant gemotiveerde jongeren geselecteerd worden. In de praktijk kan het natuurlijk toch voorkomen dat jongeren (meermaals) de afspraken niet nakomen. De sancties en het escalatiemodel zullen wij vooraf helder en duidelijk communiceren.

Sancties en escalatiemodel

Mocht een jongvolwassene toch verzuimen om de schuld terug te betalen of niet deel te nemen aan activatie dan is het mogelijk om sancties op te leggen, deze sancties zijn gebaseerd op de overeenkomst tussen de gemeente en de jongere. De mogelijkheden voor het opleggen van een sanctie zijn hieronder uiteengezet. Daarnaast is een escalatiemodel uitgewerkt voor het toepassen een sanctie.

Sancties

1. Opleggen van een financiële sanctie bij de eerste, of tweede overtreding

Juridisch gezien is het mogelijk om een jongere een financiële sanctie op te leggen na een eerste of tweede overtreding. Het is mogelijk om de beschikking in te trekken of ten nadele van de jongvolwassene te weigeren als deze zich niet houdt aan de voorwaarden. In dat geval moet de jongvolwassene het subsidiebedrag geheel of gedeeltelijk terugbetalen. Echter hebben deze jongeren weinig inkomen en wordt het schuldbedrag hiermee hoger. Daarnaast blijkt uit onderzoek dat een financiële sanctie vaak niet leidt tot gedragsverandering. Daarom is het toepassen van deze sanctie niet wenselijk.

2. Participatie als middel voor herstel niet nakomen verplichtingen

Indien jongeren ongeoorloofd[1] zich niet aan de voorschriften in het kader van de kredietverstrekking houden, dan kunnen zij bij een eerste, of tweede waarschuwing deze fout herstellen in de vorm van (aanvullende) participatie. Dat wil zeggen dat de jongere zich voor een bepaald aantal uur inzet bijvoorbeeld in de vorm van vrijwilligerswerk. In dat geval wordt er geen financiële sanctie opgelegd.

3. Terugvorderen van het verstrekte bedrag inclusief een financiële sanctie

Indien de deelname aan het fonds wordt beëindigd kan de bijdrage uit het fonds (restschuld) volledig terug worden gevorderd van de jongere, inclusief een rentepercentage over het schuldbedrag. Het gaat dan om de wettelijke rente. Voor overeenkomsten met overheidsorganisaties bedraagt de wettelijke rente op dit moment 8% per jaar.

Onder restschuld wordt het bedrag uit het fonds verstaan waarmee de gemeente de schulden heeft afgekocht. Als de jongere niet langer voldoet aan voorwaarden dan is het voor de gemeente juridisch niet mogelijk om de totale schuldenlast voor afkoop van de schuldeiser terug te vorderen. De redenen hiervoor zijn:

- De gemeente is geen schuldeiser voor de oorspronkelijke schulden, en dus komt aan de gemeente geen vorderingsrecht toe;
- De gemeente treedt niet in de rechten van de oorspronkelijke schuldeisers;
- Bovendien zijn die schulden inmiddels tenietgegaan door de betaling aan de schuldeiser

Omdat sanctie 1 niet wenselijk is wordt deze niet toegepast. Voor het jongvolwassenenfonds passen we daarom sanctie 2 en 3 toe. Dit is uitgewerkt in onderstaand escalatiemodel.

Escalatiemodel

- Eerste overtreding van de gemaakte afspraken (de jongere betaalt een maand niet, of valt eenmalig uit voor werk, studie, dagbesteding)

Er volgt een gesprek met de jongere over de oorzaak van het verzuim. Er worden afspraken gemaakt over het herstel van de overtreding door bijvoorbeeld aanvullende activiteiten te verrichten(zoals

[1] De situatie van jongeren vereist maatwerk. Het niet voldoen aan de afspraken in het kader van de kredietverstrekking kunnen per geval verschillend worden beoordeeld.

beschreven in sanctie 2). Ook wordt de jongere verteld dat indien hij/ zij nog twee keer de fout in gaat, de deelname aan het fonds wordt beëindigd.

- Tweede overtreding van de gemaakte afspraken

Er volgt opnieuw een gesprek met de jongere over de oorzaak van het verzuim. Er worden opnieuw afspraken gemaakt over het herstel van de overtreding. De jongere krijgt een laatste waarschuwing. Indien hij/ zij opnieuw de fout in gaat dan wordt de deelname aan het fonds beëindigd.

- Derde overtreding van de gemaakte afspraken

Deelname aan het fonds wordt beëindigd. Dit houdt in dat de begeleiding stopt. Ook moet de jongere de restschuld volledig terug betalen aan de gemeente met wettelijke rente.
Onder restschuld wordt het bedrag verstaan waarmee de gemeente de schulden heeft afgekocht. Dus indien een jongere een oorspronkelijke schuld had van €7.000 en de gemeente deze schuld voor €1.000 afkoopt van schuldeisers, dan wordt het bedrag van €1.000 plus 8% verhaald op de jongere.
De reden om bovenstaande sanctie pas toe te passen als de jongere meerdere malen de fout in is gegaan is dat jongeren over het algemeen meer moeite hebben om afspraken na te komen, ook al zijn zij gemotiveerd. We willen voorkomen dat jongeren te snel uit het fonds worden gezet, maar hen juist motiveren om hun leven weer op de rit te krijgen om zo een duurzaam effect te behalen.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Werk en Inkomen Leeuwis, M. (Mandy)
Kenmerk	4512682
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 52
Geheim	Nee
Portefeuille	Sport Werk en inkomen

Inzet extra middelen kinderen in armoede

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 In te stemmen met het inzetten van €1.604.000 voor het U-Pas Kindpakket en het toevoegen van schoolspullen en tijdelijke acties hieraan.

2 In te stemmen met het inzetten van €80.000 voor het Utrechts Sportattributenfonds.

3 In te stemmen met het inzetten van €90.000 voor een zwemvangnetregeling voor de kinderen die deelnemen aan het schoolzwemprogramma.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. G.G.H.M. Haanen Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
Toezeggingen wethouder:

- De wethouder zegt toe na de zomer van 2017 de raad te informeren over de werkwijze van het bureau dat de uitvoering van de U-pas namens de gemeente verzorgt.
- De wethouder zegt toe voor 6 juli 2017 de raad per brief te informeren over de zwemvangnetregeling en het schoolzwemprogramma waarin hij de ideeën van de commissie betrekt.
- De wethouder informeert de raad in september 2017 in een memo over de uitkomsten (of de voortgang) van de afstemming met stichting Leergeld over de inzet van solidariteitsfondsen op scholen.

Status: B

Bijlages
Voorstel: Voorstel_8573
Bijlage: getekend raadsbesluit nr. 52

Eerdere besluitvorming

Uitvoering

Gemeente Utrecht

Context

Vanaf 2017 ontvangt gemeente Utrecht vanuit het Rijk structureel €1,77 miljoen per jaar extra middelen ten behoeve van kinderen die opgroeien in armoede (bron: decembercirculaire 2016 Gemeentefonds). Voor de invulling van de extra middelen is een convenant gesloten tussen het ministerie SZW en de VNG. Hoewel hierin duidelijk kaders worden gegeven over de invulling, worden de middelen toegevoegd aan de algemene middelen van de gemeente Utrecht. Het al dan niet overhevelen van deze corresponderende post van structureel €1,77 miljoen naar het programma Werk en Inkomen wordt conform de gebruikelijke werkwijze bij de Voorjaarsnota 2017 ter besluitvorming voorgelegd.

Op 21 maart 2017 is de raad geïnformeerd over de inzet van de extra middelen voor kinderen in armoede. Na bespreking in de commissievergadering van 11 mei 2017, ligt nu een raadsvoorstel voor. Het voorstel is een resultaat van een integrale aanpak met jongeren, ervaringsdeskundigen en andere samenwerkingspartners. Hier is vorig jaar mee gestart in de aanloop van het U-pas Kindpakket. In deze periode en daarna zijn er verschillende brainstormsessies en projecten geweest om jongeren, ervaringsdeskundigen, collega's en samenwerkingspartners mee te laten denken over het U-pas Kindpakket. Tijdens deze sessies is onder andere gesproken over de kansen voor de U-pas, één van de basisregelingen van de Utrechtse armoede aanpak. Ook is besproken waarmee het U-pas Kindpakket uitgebreid zou kunnen worden. Daarnaast heeft het college met de bekendmaking van de extra middelen samenwerkingspartners om denkrichtingen gevraagd. Op deze manier zijn veel informatie en ideeën verzameld om een richting te bepalen voor de inzet van de extra middelen. Dit leidde tot een houtskoolschets die ter inspiratie naar het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is gestuurd. Het ministerie vindt het U-pas Kindpakket een goed voorbeeld van een kindgerichte armoede-aanpak en willen dit gebruiken ter inspiratie voor andere gemeenten.

Het voorstel voor de inzet van de extra middelen bestaat uit de volgende onderdelen:
• het U-pas Kindpakket uitbreiden met schoolspullen;
• inzetten van tijdelijke acties voor bijvoorbeeld de aanschaf van een winterjas of deelnemen aan een activiteit. Dit doen door het monitoren van het gebruik en wanneer er nog budget ongebruikt is een tijdelijke actie in te zetten;
• het introduceren van een Utrechts Sportfonds voor sportattributen. Dit Sportfonds sluit aan op de Utrechtse samenwerkingsstructuur en organiseert bijvoorbeeld ruilbeurzen;
• het introduceren van een zwemvangnetregeling in samenwerking met de zwembaden.

Ontwikkelingen gebruik
De introductie van het U-pas Kindpakket op 1 juli 2016 heeft ervoor gezorgd dat het gemiddeld pasgebruik bij kinderen van €94,68 (pasjaar 2014/2015, voor introductie Kindpakket) naar €167,31 (op 1 april 2017) is gestegen. Daarnaast heeft 76% van de kinderen met een U-pas Kindpakket op 1 april 2017 gebruik gemaakt van het budget. De gemeente wil dat zoveel mogelijk Utrechtse kinderen optimaal gebruik gaan maken van de mogelijkheden van de U-pas. Zodat alle kinderen mee kunnen doen.

Financieel
De verdeling van de financiële middelen ziet er als volgt uit:
Utrechts Sportfonds (attributen): €80.000
Zwemvangnetregeling: €90.000
Uitbreiding en doorontwikkeling U-pas Kindpakket
(incl. tijdelijke acties indien budget niet volledig is benut): €1.604.000
TOTAAL €1.774.000

Communicatie
De gemeente wil verschillende communicatiemiddelen inzetten om breed aandacht te geven aan de inzet van de extra middelen. U-pashouders worden ingelicht via de U-pas nieuwsbrief, U-pas website en via het WenI-nieuws. Daarnaast communiceert de gemeente ook breder over deze inzet. Dit gebeurt via een persbericht en via het informeren van de sociale partners.

Gemeente Utrecht

Beslispunt

1 In te stemmen met het inzetten van €1.604.000 voor het U-Pas Kindpakket en het toevoegen van schoolspullen en tijdelijke acties hieraan.

Argumenten

1.1 Het past binnen de kaders opgesteld door VNG en het rijk.
- De middelen komen hierdoor direct terecht bij de kinderen.
- We sluiten aan op de huidige infrastructuur: het U-pas Kindpakket met bijbehorende partners en werken met hen samen in de doorontwikkeling van het U-pas Kindpakket
- In samenwerking met het ROC Midden Nederland en Save the Children zijn jongeren het afgelopen jaar betrokken bij de ontwikkeling van de U-pas. Daarnaast verkennen we op dit moment op welke manier wij kinderen kunnen betrekken.
- De extra middelen worden ingezet bovenop de huidige financiële middelen bestemt voor het U-pas Kindpakket.

1.2 Het sluit aan op het plan vernieuwing armoede-aanpak.
In beide nota's Utrecht Inclusief die zijn vastgesteld door de raad is aangegeven dat de U-pas één van de basisregelingen van de armoede-aanpak is en dat het aanbod zal worden verbreed in aansluiting op de behoefte van de doelgroep.

1.3 Met de extra middelen heeft de gemeente voldoende budget zodat ieder kind met een U-pas Kindpakket volledig het budget kan inzetten om mee te doen in de samenleving.
Sinds de introductie van het U-pas Kindpakket zien wij het gebruik fors stijgen. De komende periode gaan we het U-pas Kindpakket samen met het nieuwe U-pasbureau nog sterker neer te zetten, zodat dit gebruik nog verder stijgt. We streven naar optimaal gebruik van het budget van het U-pas Kindpakket.

1.4 Het sluit aan bij de nieuwe ontwikkeling die de gemeente in 2016 heeft ingezet met de introductie van het U-pas Kindpakket en waarmee Utrecht voorloopt op andere gemeenten.
Hierdoor hoeven we niet iets nieuws te ontwikkelen, maar kunnen we door met de ingezette regeling die de afgelopen een succes blijkt te zijn. Met de introductie van het U-pas Kindpakket hebben we al een uitbreiding gerealiseerd. Veel andere gemeenten hebben nog geen kindpakket. Dit was voor het ministerie SZW reden genoeg om bij ons op bezoek te komen, ons op de voet te blijven volgen en onze denkrichtingen te gebruiken als voorbeeld voor andere gemeenten voor de besteding van de extra middelen.

1.5 De uitbreiding sluit aan bij de wensen in de stad.
Schoolspullen zijn vaak genoemd in brainstormsessies. Dit geldt ook voor de winterjas, deze hebben we als voorbeeld genomen voor de eventuele tijdelijke acties. Samen met verschillende partijen, ervaringsdeskundigen en jongeren in de stad willen we invulling geven aan deze tijdelijke acties.

Kanttekeningen

1.1 Het streefdoel naar optimaal gebruik zal niet snel behaald worden.
Wij zijn ons ervan bewust dat het streven naar optimaal gebruik ambitieus is en hebben dit in onze eerdere raadsbrief ook gemeld. Toch vinden wij het wel een belangrijk doel om na te streven dat alle kinderen in armoede een U-pas Kindpakket hebben en dat het aanbod zo interessant is dat zij er ook maximaal gebruik van maken. Wanneer blijkt dat gedurende het jaar het gebruik achter blijft binnen, dan zetten wij binnen de begroting van de U-pas tijdelijke acties in (deze kunnen ook voor langere tijd gelden). Hierbij hebben wij het voorbeeld van de winterjas gegeven, maar dit zouden ook kinderfeestjes of andere activiteiten kunnen zijn. De tijdelijke acties bepalen wij met de U-pashouders en samenwerkingspartners.

Gemeente Utrecht

Beslispunt

2 In te stemmen met het inzetten van €80.000 voor het Utrechts Sportattributenfonds.

Argumenten

2.1 Het past binnen de kaders opgesteld door VNG en het rijk.
- De middelen komen direct terecht bij de kinderen en worden niet besteed aan overhead/uitvoeringskosten.
- Het Utrechts Sportattributenfonds zal onderdeel uitmaken van bestaande samenwerkingsstructuren, zoals de Armoedecoalitie.
- Het Jeugdsportfonds Provincie Utrecht is samen met de VSU en Harten voor Sport een belangrijke partner van het Utrechts Sportattributenfonds.

2.2 Het sluit aan op de Utrechtse sportnota.
In de sportnota staat de ambitie dat meer Utrechters gaan bewegen en sporten. Dat is goed voor de gezondheid, voor zinvolle vrijetijdsbesteding, voor sociale contacten, voor het activeren van mensen die een steuntje in de rug nodig hebben, voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Voor kinderen die opgroeien in armoede ondersteunen we dit door middel van het U-pas Kindpakket en het Utrecht Sportattributenfonds.

2.3 Er zijn hiermee voldoende financiële middelen om kinderen aan sportattributen te helpen, zodat zij kunnen meedoen in de samenleving, waar sporten een onderdeel van is.
- Er is behoefte aan bij kinderen en hun ouders.
- De afgelopen jaren was het budget niet toereikend om aan de vraag van kinderen te voldoen.
- Het Jeugdsportfonds Provincie Utrecht niet is gelukt om extra financiële middelen uit de markt te genereren.

2.4 Met het Utrechts Sportattributenfonds kan de gemeente Utrecht op een vernieuwende manier werken aan de doelen die de gemeente nastreeft, zoals kinderen laten meedoen en hun talenten ontwikkelen.
- We eisen van het fonds dat ook op andere manieren mogelijkheden worden gecreëerd waardoor meer kinderen in armoede kunnen meedoen. Zoals het organiseren van, ruilbeurzen in de wijk en het aangaan van allianties.
- Doordat het Jeugdsportfonds Provincie Utrecht, VSU en Harten voor Sport samen het Utrechts Sportattributenfonds vormgeven is de verbinding met de stad Utrecht en potentiële sponsoren (onder andere bedrijfsleven en particuliere initiatieven) beter geborgd. Dit geldt ook voor de verbinding met intermediairs.

Kanttekeningen

2.1 De rol van het Jeugdsportfonds Provincie Utrecht verandert in de stad Utrecht.
Het Jeugdsportfonds Provincie Utrecht is het de afgelopen jaren niet gelukt om voldoende middelen te genereren om kinderen te kunnen helpen in de stad, daarom wordt de samenwerking in een andere vorm voortgezet. Uit gesprekken met het Jeugdsportfonds Provincie Utrecht is duidelijk geworden dat zij de ontwikkeling van het Utrechts Sportattributenfonds ondersteunen en daarin willen participeren. Wij zijn tevreden met deze uitkomst en werken met hen de nieuwe rol uit.

2.2 Dit bedrag is hoger dan voorgaande jaren aan het Jeugdsportfonds Provincie Utrecht is uitgekeerd.
De laatste jaren was het beschikbare budget niet toereikend om aan alle aanvragen voor een sportattributen/kleding te kunnen voldoen en is het genereren van extra middelen een lastige opgave voor het Jeugdsportfond Provincie Utrecht. Daarnaast zien we een stijging in het aantal kinderen in armoede. We verwachten dat dit bedrag jaarlijks minimaal nodig is

om kinderen te laten meedoen bij het sporten.

Beslispunt

3 In te stemmen met het inzetten van €90.000 voor een zwemvangnetregeling voor de kinderen die deelnemen aan het schoolzwemprogramma.

Argumenten

3.1 Het past binnen de kaders opgesteld door Vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG) en het rijk.
- De middelen komen direct terecht bij de kinderen en worden niet besteed aan overheadkosten.
- De zwemvangnetregeling zal aansluiten op bestaande samenwerkingsstructuren, zoals de Armoedecoalitie.
- De extra middelen worden ingezet bovenop de huidige financiële middelen.

3.2 Met de zwemvangnetregeling wordt invulling gegeven aan motie 261 'Zwemvaardigheid Utrechtse kinderen'.
Tijdens de bespreking van de Sportnota in december 2016 is deze motie overgenomen door het college. In een aantal wijken zoals Overvecht ligt de zwemvaardigheid duidelijk lager dan het stedelijk gemiddelde. Terwijl juist in die wijken relatief veel scholen deelnemen aan het schoolzwemmen. Analyse toont aan dat de kinderen die in die wijken deelnemen aan schoolzwemmen met een te laag niveau instromen om binnen één schooljaar voldoende zwemvaardig te worden. De zwemvangnetregeling wordt specifiek ingezet op deze kinderen. Zij krijgen extra aandacht van de instructeur tijdens de les of extra les in de schoolvakanties zodat alsnog het diploma A binnen één schooljaar gehaald gaat worden.

3.3 De zwemvangregeling aansluit bij de wensen in de stad.
Tijdens de brainstormsessies en gesprekken met samenwerkingspartners en ervaringsdeskundigen kwam zwemles vaak naar voren als vraag om hiervoor een oplossing te zoeken.

3.4 Zwemvaardigheid is belangrijk voor kinderen om (veilig) mee te kunnen doen in de Nederlandse samenleving.
Voor kinderen vanaf een bepaalde leeftijd is het van belang dat ze zwemvaardig zijn. Zowel voor het veilig opgroeien als het mee kunnen doen met activiteiten met andere kinderen in een waterrijke omgeving.

Kanttekeningen

3.1 Kinderen op scholen zonder schoolzwemles kunnen geen gebruik maken van de regeling.
De kinderen op de scholen die niet deelnemen aan schoolzwemmen kunnen via het U-pas Kindpakket toch zwemles volgen, net als andere kinderen met een U-pas Kindpakket. Op deze manier proberen we zoveel mogelijk kinderen zwemvaardig te maken. We verwachten met de zwemvangnetregeling een groot bereik te hebben, omdat juist in de wijken waar de zwemvaardigheid aantoonbaar lager is veel scholen deelnemen aan schoolzwemmen (zoals Overvecht). Daarnaast probeert de gemeente met het aanbieden van een diplomagarantie meer scholen in wijken met lage zwemvaardigheid te bewegen mee te doen met schoolzwemmen.

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Werk en Inkomen Leeuwis, M. (Mandy)
Kenmerk	4512682
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 52
Portefeuille	Sport Werk en inkomen

Inzet extra middelen kinderen in armoede

besluit

1 In te stemmen met het inzetten van €1.604.000 voor het U-Pas Kindpakket en het toevoegen van schoolspullen en tijdelijke acties hieraan.

2 In te stemmen met het inzetten van €80.000 voor het Utrechts Sportattributenfonds.

3 In te stemmen met het inzetten van €90.000 voor een zwemvangnetregeling voor de kinderen die deelnemen aan het schoolzwemprogramma.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier	De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall	mr. J.H.C. van Zanen

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Werk en Inkomen Leeuwis, M. (Mandy)
Kenmerk	4512682
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 52
Portefeuille	Sport Werk en inkomen

Inzet extra middelen kinderen in armoede

besluit

1 In te stemmen met het inzetten van EUR 1.490.000 voor het U-Pas Kindpakket en het toevoegen van schoolspullen en tijdelijke acties hieraan.

2 In te stemmen met het inzetten van EUR 80.000 voor het Utrechts Sportattributenfonds.

3 In te stemmen met het aanbieden van zwemlessen aan kinderen met een U-pas die niet via het schoolzwemprogramma hun A-diploma hebben gehaald of kunnen halen en dit te bekostigen uit het budget bedoeld in het eerste beslispunt.

4 In te stemmen met het inzetten van EUR 204.000 voor sport-en cultuuractiviteiten voor kinderen in armoede in de diverse wijken.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier

mr. M. van Hall

De voorzitter gemeenteraad

mr. J.H.C. van Zanen

A 2017/41

PvdA Utrecht SP GROENLINKS

Amendement Alle kinderen een zwemdiploma

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 6 juli 2017, ter bespreking van het raadsvoorstel Inzet extra middelen kinderen in armoede (agendapunt 19);

Constaterende dat:

- Het college een zwemvangnetregeling heeft voorgesteld die bedoeld is voor extra lessen voor kinderen die al deelnemen aan het schoolzwemprogramma;
- In Utrecht slechts ongeveer 1/3 van de scholen deelneemt aan het schoolzwemprogramma;
- De kosten voor een zwemlespakket € 695,- bedragen;
- Zwemlessen € 11,05 per keer kosten en dat het aantal benodigde lessen voor het halen van een A-diploma wordt ingeschat op gemiddeld 45 tot 57;
- Kinderen met een U-pas het Kindpakket kunnen gebruiken voor zwemlessen, maar dat zij dan twee jaar lang hun gehele jaarbudget (€ 275,-) aan zwemlessen moeten uitgeven en daarnaast alsnog een deel zelf moeten bijdragen;
- Het college in zijn brief van 30 juni 2017 schrijft dat op dit moment niet bekend is hoeveel kinderen met een U-pas op een school zitten die niet deelneemt aan het schoolzwemprogramma en ook onbekend is hoeveel kinderen op dit moment hun U-pas gebruiken voor zwemlessen;
- Onze eigen inschatting op basis van bestaande informatie is dat het gratis aanbieden van een zwemlespakket voor het A-diploma aan alle kinderen met een U-pas die niet deelnemen aan het schoolzwemmen maximaal € 300.000,- per jaar kost[1];
- Niet alle kinderen na het schoolzwemmen hun A-diploma halen;

Overwegende dat:

- Het van levensbelang is dat alle kinderen de basisschool verlaten met een zwemdiploma;
- Kinderen niet de dupe mogen worden van het feit dat hun school niet deelneemt aan het schoolzwemmmen;
- Zwemlessen via het Kindpakket van de U-pas een erg groot beslag leggen op het Kindpakket, waardoor de kans dat ouders hiervoor kiezen niet zo groot is;
- De Klijnsmagelden bedoeld zijn om kinderen meer te laten meedoen aan de samenleving;
- Het daarom wenselijk is zwemlessen aan te bieden aan met een U-pas die niet via het schoolzwemprogramma hun A-diploma hebben gehaald
- Hiermee in andere gemeenten, zoals Nijmegen en Hengelo, goede ervaringen zijn opgedaan;

Besluit:

- Het eerste beslispunt van het raadsvoorstel te vervangen door:
- In te stemmen met het inzetten van € 1.694.000,- voor het U-pas Kindpakket en het toevoegen van schoolspullen en tijdelijke acties hieraan.

- Het derde beslispunt van het raadsvoorstel te vervangen door:

onhaken

A 2017/42

Amendement 'liever activiteiten dan onderbesteding'

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 6 juli 2017 ter behandeling van het raadsvoorstel 'Inzet extra middelen kinderen in armoede',

Constaterende dat:

- Het overgrote deel van het extra geld voor kinderen in armoede – te weten 1.604.000 euro – wordt gereserveerd voor het bereiken van 100% besteding van het U-pas-kindpakket door 100% van de kinderen die een U-pas hebben;
- Op het moment dat het niet – of niet gelijk – lukt om deze doelstelling te behalen, er geld overblijft dat bestemd is voor kinderen in armoede, maar dat dan volgens de huidige spelregels wordt toegevoegd aan de algemene middelen;

Overwegende dat:

- een van de belangrijke doelstellingen van het U-pas-kindpakket is om de deelname van kinderen aan sport en culturele activiteiten te bevorderen;
- vanuit het kindpakket in toenemende mate andere activiteiten of goederen kunnen worden gefinancierd, zoals een computer of een fiets, die eveneens hard nodig zijn om mee te kunnen blijven doen aan de samenleving;
- dit op zich een goede ontwikkeling is die ouders en kinderen meer keuzevrijheid geeft;
- de keerzijde van deze ontwikkeling is dat sport en zeker culturele activiteiten verder uit beeld raken, omdat met name ouders de prioriteiten ergens anders leggen;
- zeker in 2017 – nu het jaar al half om is – de doelstelling 100% gebruik voor 100% van de kinderen met een U-pas niet realistisch lijkt;
- ook voor 2018 deze doelstelling wel erg hoog gegrepen lijkt;
- bijsturen altijd mogelijk is als tegen de verwachting in deze doelstelling wel binnen anderhalf jaar behaald wordt;
- het beter is extra activiteiten te organiseren die de doelstellingen van de U-pas – en dan met name de deelname van kinderen aan sport- en culturele activiteiten – dichterbij brengen, dan geld bestemd voor kinderen in armoede terug te laten vloeien naar de algemene middelen;

Besluit om:

- beslispunt 1 te wijzigen in: 'In te stemmen met het inzetten van **€ 1.400.000** voor het U-Pas Kindpakket en het toevoegen van schoolspullen en tijdelijke acties hieraan;
- een extra beslispunt 4 toe te voegen, dat luidt: 'In te stemmen met het inzetten van € 204.000 voor sport- en cultuuractiviteiten voor kinderen in armoede in de diverse wijken';

Draagt het college op;

- bovengenoemde activiteiten vorm te geven in overleg met Stichting Jeugdcultuurfonds, Stichting Jeugdsportfonds, sportverenigingen, scholen, welzijnsorganisaties en andere belanghebbenden in de wijk;
- de raad voor de bespreking van de begroting 2019 te informeren over zowel het gebruik van (het budget van) het U-pas-kindpakket als de besteding van het geld voor extra wijkactiviteiten

en gaat over tot de orde van de dag.

Helen de Boer

8

Nicole van Gemert

SP

4

Ruben Post (PvdA)

5 = 17

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Wersch, S.A.G. van (Susan)
Kenmerk	4445445
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 49
Geheim	Nee
Portefeuille	Duurzaamheid

Startdocument Rijnenburg en Reijerscop

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 De voorwaarden vast te stellen, waaraan voorstellen voor een energielandschap met zonne-energie en/of windenergie moeten voldoen en de startnotitie Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop vast te stellen.
Deze voorwaarden zijn ten minste:
a. De voorgestelde inrichting van een energielandschap geeft blijk van een integrale visie op het gebied Rijnenburg en Reijerscop.
b. De voorgestelde ontwikkelingen borgen de kwaliteit van het landschap bij de inrichting, de exploitatie en de afbouw na 15 jaar van het energielandschap.
c. De voorgestelde ontwikkelingen in het landschap zijn reversibel (omkeerbaar).
d. Eventuele woningbouw moet na 2030 (gefaseerd) mogelijk blijven.

2 Op basis van de startnotitie initiatiefnemers te vragen, samen met de gemeente en belanghebbenden, drie à vier onderscheidende scenario's voor een samenhangend energielandschap te ontwerpen.

3 Initiatiefnemers, bij het opstellen van de scenario's, te vragen om met inbreng van alle belanghebbenden het optimum te zoeken tussen: de energieopbrengst, de ruimtelijke waarden, functies in het gebied, financiële participatie en het beperken van hinder om te komen tot voorstellen voor een optimale inrichting van het energielandschap.

4 Het college op te dragen om de scenario's, met inzicht in de weging en effecten op de in beslispunt 3 genoemde verschillende aspecten, ter besluitvorming voor te leggen aan de raad.

5 De coördinatieregeling van de Wet ruimtelijke ordening op grond van artikel 3.30 van die wet van toepassing te verklaren op de ruimtelijke procedures voor de eventuele realisering van een energielandschap in de polder Rijnenburg en/of Reijerscop.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,	De burgemeester,
Drs. G.G.H.M. Haanen	Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Bijlages
Voorstel: Voorstel_8413
Bijlage: Startnotitie Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop
Bijlage: Procesverslag van het Stadsgesprek met de regio

Eerdere besluitvorming
In 2016 heeft de raad motie 107 “bouwpauze in Rijnenburg” aangenomen waarin de raad opdracht geeft om grondeigenaren en initiatiefnemers op de hoogte te brengen van het feit dat Rijenburg een pauzelandschap is en dat tot 2030 geen woningbouw zal plaatsvinden.

In de motie “bouwpauze in Rijnenburg” wordt ook motie 18 uit 2011 aangehaald waarin de toenmalige raad het college opdracht geeft actief met marktpartijen en grondeigenaren in gesprek te gaan om in Rijnenburg plaatsing van windturbines te stimuleren.

In 2015 is het Energieplan (inclusief duiding van het college) gemaakt dat op 14 januari door de gemeenteraad is vastgesteld.

Met het vaststellen van de Ruimtelijke Strategie Utrecht (RSU) (december 2016) is vastgelegd waar de gemeente tot 2030 woningbouwontwikkeling wil realiseren. Rijnenburg is niet opgenomen in de RSU. Voor de periode na 2030 is voor Rijnenburg nog geen beleid ontwikkeld.

Uitvoering

Gemeente Utrecht

Context

Utrecht streeft ernaar om in 2030 klimaatneutraal te zijn. In het coalitieakkoord staat dat het college meer energie duurzaam wil opwekken binnen de gemeentegrenzen en dit wil realiseren door samen met bewoners, organisaties, bedrijven en (hoger) onderwijsinstellingen een plan voor grootschalige opwekking van energie te maken. De provincie heeft de taakstelling om uiterlijk in 2020 65,5 MW windenergie te plaatsen en heeft de ambitie om in 2040 klimaatneutraal te zijn. Lokale, regionale en provinciale ambities passen in het landelijke energiebeleid en internationaal onderstrepen de klimaatafspraken van Parijs de noodzaak te investeren in duurzame energie.

In 2016 heeft de raad motie 107 “bouwpauze in Rijnenburg” aangenomen waarin de raad opdracht geeft om grondeigenaren en initiatiefnemers op de hoogte te brengen van het feit dat Rijnenburg een pauzelandschap wordt waar tot 2030 geen woningbouw zal plaatsvinden. In de motie “bouwpauze in Rijnenburg” wordt ook motie 18 uit 2011 aangehaald waarin de toenmalige raad het college opdracht geeft actief met marktpartijen en grondeigenaren in gesprek te gaan om in Rijnenburg plaatsing van windturbines te stimuleren.

De gemeente heeft daarbij geleerd van Lage Weide en andere projecten. Het afwegingskader tussen enerzijds Utrechtse afnemers van duurzame energie en het belang van direct omwonenden is benoemd als bepalende factor voor uiteindelijke realisatie.

In 2015 is het Energieplan gemaakt, waarvoor met 165 aselect gekozen bewoners gesprekken zijn gevoerd. De deelnemers deelden de hoge energie-ambities van de stad. Uit de gesprekken bleek wel dat deelnemers verschillend denken over windenergie. In het Energieplan staat daarom dat we inzetten op een zorgvuldig proces waarin alle aspecten zorgvuldig worden getoetst. Betrokkenheid van omwonenden in het planproces en (financiële) voordelen voor omwonenden zijn daarbij van belang.

Met het vaststellen van de Ruimtelijke Strategie Utrecht (RSU) (eind 2016) is vastgelegd waar de gemeente tot 2030 woningbouwontwikkeling wil realiseren. Rijnenburg is niet opgenomen in de RSU. Voor de periode na 2030 is voor Rijnenburg nog geen beleid ontwikkeld. Het huidige bestemmingsplan van Rijnenburg is conserverend: het staat geen nieuwe ontwikkelingen toe. De Provincie Utrecht heeft Rijnenburg in de herijking (2016) van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 tot pauzelandschap verklaard. Dit betekent dat in Rijnenburg tot en met 2028 geen woningbouw kan plaatsvinden. Ook heeft de provincie Rijnenburg aangemerkt als zoekgebied voor windenergie.

Deze bouwpauze in Rijnenburg zien de initiatiefnemers Eneco en Rijne Energie als een kans om zich te melden met ideeën voor grootschalig zonne- en/of windenergie in Rijnenburg en Reijerscop. Om een zorgvuldige procedure zoals geschetst in het energieplan te waarborgen is in het stadsgesprek als centrale vraag voorgelegd hoe grootschalige duurzame energie d.m.v. zonne- en windenergie kan worden opgewekt in Rijnenburg. Doel was om op te halen welke voorwaarden van belang zijn bij realisatie van zonne- en windenergie in Rijnenburg. Voor de stadsgesprekken zijn 12.000 uitnodigingen verstuurd naar inwoners, omwonenden, Utrechters, grondeigenaren, initiatiefnemers en betrokken stakeholders. Ook zijn advertenties geplaatst met uitnodigingen in kranten en op facebook. Op 11 maart jl. is een informatiemarkt georganiseerd waar ca. 300 omwonenden zich lieten informeren. Hierna zijn 3 gesprekken met omwonenden, grondeigenaren, initiatiefnemers en inwoners gevoerd om voorwaarden en ideeën voor de ontwikkeling van zonne- en windenergie in Rijnenburg en Reijerscop op te halen. Het bijgevoegde procesverslag maakt zo feitelijk mogelijk inzichtelijk hoe het proces rondom het stadsgesprek is verlopen.

Beslispunt

1 De voorwaarden vast te stellen, waaraan voorstellen voor een energielandschap met zonne-energie en/of windenergie moeten voldoen en de startnotitie Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop vast te stellen.

Deze voorwaarden zijn ten minste:
a. De voorgestelde inrichting van een energielandschap geeft blijk van een integrale visie op het gebied Rijnenburg en Reijerscop.
b. De voorgestelde ontwikkelingen borgen de kwaliteit van het landschap bij de inrichting, de exploitatie en de afbouw na 15 jaar van het energielandschap.
c. De voorgestelde ontwikkelingen in het landschap zijn reversibel (omkeerbaar).
d. Eventuele woningbouw moet na 2030 (gefaseerd) mogelijk blijven.

Argumenten

1.1 De startnotitie is in overleg met de initiatiefnemers opgesteld en gebaseerd op de uitkomsten van het stadsgesprek.
De gemeente heeft in maart/april 2017, naar aanleiding van initiatieven van Eneco en Rijne Energie, het stadsgesprek georganiseerd waarin met belanghebbenden is gesproken over de vraag hoe in Rijnenburg en Reijerscop duurzame energieopwekking door zonne- en windenergie mogelijk gemaakt kan worden. Op basis van de uitkomsten van het stadsgesprek, de initiatieven, gemeentelijk en provinciaal beleid en uiteraard het wettelijk kader heeft de gemeente in de startnotitie voorwaarden opgenomen voor het maken van concrete plan(nen) voor zonne- en windenergie. Belanghebbenden worden betrokken in het proces.

1.2 Uit de stadsgesprekken zijn de voorwaarden gedestilleerd om zonne-energie en windenergie in Rijnenburg te realiseren.
Het stadsgesprek geeft een goed beeld van de overwegingen rond de inpassing van zonne-energie en windenergie. Zowel voor zonne- als windenergie zijn voor- en nadelen benoemd tijdens het stadsgesprek. De overwegingen uit het stadsgesprek zijn verwerkt in de kaders van hoofdstuk 6 van de startnotitie.

1.3 Dit past binnen de beleidsmatige en juridische kaders van gemeente en provincie voor de ruimtelijke inpassing van zonne-energie en windenergie.
De provincie heeft in haar Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie de kaders voor zonne-energie en windenergie vastgelegd. Zonne-energie in veldopstelling is mogelijk in pauzelandschappen. De provincie faciliteert verder turbines tot 20 meter (geringe impact op het landschap) of turbines vanaf 60 meter.
De gemeentelijke kaders liggen vast in het coalitieakkoord, het energieplan en de ruimtelijke structuurvisie Utrecht. Wat betreft het te volgen planproces heeft Utrecht het Utrechts Planproces (UPP). Het UPP kent een aantal standaard planprocessen. Het te volgen planproces voor de opgave in Rijnenburg is een combinatie van het planproces voor een gebiedsontwikkeling en die van een bouwvlek. Onderdeel van het planproces zijn ook de wettelijke kaders die gelden zoals het maken van een watertoets, toetsen op externe veiligheid, archeologie en de natuurwetgeving, waaronder bijvoorbeeld vliegroutes vleermuizen en vogels (voorheen flora en faunawet) .

1.4 Rijnenburg is een kansrijke locatie voor wind in de stad.
Uit de haalbaarheidsstudie naar windenergie in Utrecht (Bosch en Van Rijn, 2010) blijkt dat Rijnenburg een kansrijke locatie in de stad is voor de ontwikkeling voor windenergie. Rijnenburg biedt de kans om duurzame energie op te wekken en zo een bijdrage te leveren aan de stedelijke en regionale klimaatambities.

1.5 Rijnenburg is in de provinciale ruimtelijk structuurvisie 2013-2028 als zoeklocatie voor windenergie aangewezen.
Alle provincies hebben op individuele basis prestatieafspraken gemaakt met het rijk over windenergie. Deze afspraken tellen op tot 6000 MW, waar de gezamenlijke provincies voor aan de lat staan. Provincie Utrecht heeft een taakstelling voor 2020 van 65,5 MW. Van deze taakstelling is momenteel 25 MW gerealiseerd.

In de provinciale ruimtelijke structuurvisie 2013-2028 (herijking 2016) en in de motie “Pauzelandschap Rijnenburg met ambities energietransitie” spreekt de provincie zich uit voor het stimuleren van alle duurzame energieopwekking in de provincie. Zij nodigt gemeenten uit met initiatieven te komen en de provincie ondersteunt en faciliteert hierbij. Rijnenburg is in de provinciale ruimtelijke structuurvisie beschreven als ruimte voor grootschalige windenergie (vanaf 60 meter hoogte).

1.6 De startnotitie is het gemeentelijk toetsingskader voor een Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop.
Het vooraf vaststellen van een toetsingskader en vervolgproces zorgt voor helderheid voor zowel initiatiefnemers als voor alle overige belanghebbenden zoals grondeigenaren, bewoners en omwonenden van Rijnenburg. Het vervolgproces staat beschreven in hoofdstuk 7 van de startnotitie.

1.7 Een integrale visie op het landschap is belangrijk voor omwonenden en gebruikers van het gebied. Het sturen op de kwaliteit van het landschap is een rol van de gemeente.

1.8 In de integrale visie op zonne-energie of windenergie in Rijnenburg en/of Reijerscop moet rekening worden gehouden met mogelijke woningbouw na 2030.
In de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2030 die in 2016 is vastgesteld komt Rijnenburg niet voor als woningbouwlocatie. Als de gemeente na 2030 beslist woningbouw in Rijnenburg te willen, dan moet dat kunnen. Voor het realiseren van grootschalige zon- en windprojecten is subsidie vanuit het rijk beschikbaar. De SDE+ (Stimulering duurzame energieproductie) is een exploitatiesubsidie die meestal 15 jaar geldt. Dit betekent dat plaatsing van grootschalige zon- en windenergie in Rijnenburg minimaal voor 15 jaar noodzakelijk is.

Kanttekeningen

1.1 Windenergie en zonne-energie kennen uitgesproken voor- en tegenstanders.
We hebben uitgesproken meningen gehoord over windenergie en zonne-energie tijdens het stadsgesprek. Voorstanders onderschrijven de noodzaak van duurzame energieopwekking en zien mogelijkheden voor een energielandschap in Rijnenburg. Tegenstanders ondersteunen de noodzaak voor duurzame energieopwekking vaak wel in het grote geheel maar maken zich zorgen over de mogelijke impact die met name windenergie op hun omgeving heeft. Anderen zien juist op tegen het grote ruimtebeslag van zonnevelden. Bij de uitwerking van de plannen moet aandacht besteed worden aan het beperken van hinder.

1.2 Rijnenburg is een ecologisch waardevol open landschap
Rijnenburg is een ecologisch waardevol open landschap, dat een toenemend recreatief belang heeft voor de aangrenzende stedelijke gebieden. Duurzame energieproductie moet deze waarden niet aantasten, liefst versterken.

Beslispunt

2 Op basis van de startnotitie initiatiefnemers te vragen, samen met de gemeente en belanghebbenden, drie à vier onderscheidende scenario's voor een samenhangend energielandschap te ontwerpen.

Argumenten

2.1 In het coalitieakkoord is participatie als doorslaggevend aandachtspunt genoemd.
In de door de raad vastgestelde 'Duiding van het college bij het Energieplan' is opgenomen dat "als een initiatiefnemer zich meldt, de gemeente het proces inzet om tot een proces waarin alle aspecten zorgvuldig worden getoetst op betrokkenheid bij omwonenden in het planproces en (financiële) voordelen voor omwonenden te komen".
We hechten waarde aan de betrokkenheid van belanghebbenden en omwonenden in het planproces en de financiële participatie van omwonenden, zoals in het coalitieakkoord staat. Het participatieproces is gestart met het stadsgesprek met de regio over duurzame energieopwekking in Rijnenburg en Reijerscop. Tijdens het stadsgesprek is door de deelnemers ook aangegeven dat zij verder betrokken willen worden bij de concretisering plannen van initiatiefnemers en de gemeente. In de startnotitie zijn kaders over de participatie in het vervolgproces en andere beleid- en wettelijke kaders vastgelegd.

2.2 Door het uitvragen van drie a vier onderscheidende scenario's heeft de raad iets te kiezen.
Het is mogelijk dat initiatiefnemers scenario's ontwerpen die veel op elkaar lijken omdat deze makkelijker in te passen of financieel aantrekkelijker zijn. De rol van de raad is het afwegen van verschillende belangen. Dit kan alleen als er verschillende, onderscheidende varianten voorliggen.

Beslispunt

3 Initiatiefnemers, bij het opstellen van de scenario's, te vragen om met inbreng van alle belanghebbenden het optimum te zoeken tussen: de energieopbrengst, de ruimtelijke waarden, functies in het gebied, financiële participatie en het beperken van hinder om te komen tot voorstellen voor een optimale inrichting van het energielandschap.

Argumenten

3.1 Het opwekken van duurzame energie met zon of wind draagt bij aan de doelstelling om klimaatneutraal te worden.
In het coalitieakkoord Utrecht maken we samen staat dat Utrecht in 2030 klimaatneutraal wil zijn. Dit doen we door meer duurzame energieopwekking door middel van zon en wind mogelijk te maken in de gemeente.

3.2 Het inpassen van verschillende ruimtelijke waarden is een wens die uit de stadsgesprekken naar voren kwam.
In het stadsgesprek met de regio is aangegeven dat voor zonne-energie in het gebied dat versnippering moet worden tegengaan en andere initiatieven, zoals recreatie, niet onmogelijk moeten worden gemaakt in het gebied. Het inpassen van de ruimtelijke waarden moet daarom onderdeel zijn van de scenario's die worden opgesteld.

3.3 Recreatieve functies en verbindingen moeten mogelijk zijn
In het stadsgesprek met de regio is aangegeven dat om het gebied leefbaar te houden, recreatie en recreatieve verbindingen in het gebied mogelijk moeten blijven. Het plan moet minimaal aan het groenstructuurplan van de gemeente voldoen.

3.4 Door financiële participatie profiteren omwonenden van deze stap in de energietransitie.
Hiermee borgen we dat Utrechters en omwonenden financieel kunnen participeren in de duurzame energieopwekking in Rijnenburg en Reijerscop. Daarmee geven we invulling aan de doelstelling uit het coalitieakkoord dat gezorgd moet worden voor een goede balans tussen lusten en lasten van windenergie. Daarnaast zal financiële compensatie plaatsvinden volgens de daarvoor wettelijke kaders en de afspraken die daarover zijn gemaakt in de gedragscode draagvlak en participatie wind op land.

3.5 Het beperken van hinder is meegegeven als belangrijke voorwaarde in het stadsgesprek
In het stadsgesprek met de regio is aangegeven dat er zorgen zijn over geluidhinder, ook in relatie tot de cumulatie van het weggeluid en slagschaduw van windmolens. Bij het maken van scenario's kunnen de effecten in beeld worden gebracht en worden besproken met belanghebbenden. Daarbij is het de bedoeling samen met belanghebbenden een evenwicht te vinden tussen de verschillende belangen. Het streven is betere prestaties op het gebied van geluid en slagschaduw dan de wet voorschrijft.

Kanttekeningen

3.1 Financieel participeren is in principe mogelijk bij windenergie maar niet bij zonne-energie.
Zonne-energie levert onvoldoende financieel rendement voor verregaande vormen van financiële participatie.

Beslispunt

4 Het college op te dragen om de scenario's, met inzicht in de weging en effecten op de in beslispunt 3 genoemde verschillende aspecten, ter besluitvorming voor te leggen aan de raad.

Argumenten

4.1 Het vaststellen van de scenario's met inzicht in weging en effecten waarbinnen wordt gewerkt aan duurzame energieopwekking is een rol van de raad.

Beslispunt

5 De coördinatieregeling van de Wet ruimtelijke ordening op grond van artikel 3.30 van die wet van toepassing te verklaren op de ruimtelijke procedures voor de eventuele realisering van een energielandschap in de polder Rijnenburg en/of Reijerscop.

Argumenten

5.1 De toepassing van de coördinatieregeling bevordert efficiënte besluitvorming.
De WRO maakt het in artikel 3.30 en volgende mogelijk om de verschillende besluiten die samenhangen met de realisatie van ontwikkelingen te coördineren. Hiermee kunnen de benodigde uitvoeringsbesluiten, inclusief omgevingsvergunningen op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) worden verleend gelijktijdig met het vaststellen van het bestemmingsplan. Er kan tijdwinst worden geboekt door het volgen van één procedure en één rechtsgang.

5.2 De coördinatieregeling zorgt voor transparantie in het besluitvormingsproces.
Het bestemmingsplan en de omgevingsvergunningen worden tegelijkertijd in ontwerp ter inzage gelegd. Hierdoor wordt de samenhang tussen het bestemmingsplan en de daadwerkelijke bouwplannen voor de windturbines beter zichtbaar.

5.3 Toepassing van de coördinatieregeling is gebruikelijk.
Het toepassen van de coördinatieregeling is bij windenergie projecten gebruikelijk. Het achtereen volgens doorlopen van een bestemmingsplanprocedure en omgevingsvergunning is met name van belang bij ruimtelijke projecten waarbij er in de fase na de bestemmingsplanprocedure sprake is van een verdere inhoudelijke uitwerking van het plan.

Bij windenergieprojecten ligt het plan (locatie en ook type turbines) al tijdens het bestemmingsplan nagenoeg geheel vast.

Kanttekeningen

5.1 De aanvraag omgevingsvergunning moet in een vroegtijdig stadium compleet zijn.
Aangezien alle te coördineren besluiten tegelijkertijd in procedure gaan, moet er op het moment van procedurestart een gedetailleerde uitwerking van het plan zijn. Met andere woorden, de initiatiefnemer dient tijdig een volledig ontvankelijke aanvraag om omgevingsvergunning gereed te hebben, zodat de ontwerpversie van de vergunning gelijktijdig met de een ontwerpversie van een bestemmingsplan ter inzage kan worden gelegd.

5.2 Niet alle benodigde vergunningen kunnen worden gecoördineerd.
De gemeentelijke coördinatieprocedure is alleen van toepassing op besluiten die door de gemeente worden genomen. Andere voor de realisering benodigde besluiten, zoals waarschijnlijk een ontheffing voor de Flora- en faunawet, dienen te worden verleend door het desbetreffende bevoegd gezag. In het geval van de Flora- en faunawet is dat de provincie. Wel kunnen de diverse procedures op elkaar worden afgestemd, om te

voorkomen dat de besluitvorming van deze procedures uit de pas gaat lopen met de te coördineren gemeentelijke besluiten. Vroegtijdige afstemming met andere overheden is daarbij van belang.

Raadsbesluit

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Wersch, S.A.G. van (Susan)
Kenmerk	4445445
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 49
Portefeuille	Duurzaamheid

Startdocument Rijnenburg en Reijerscop

besluit

1 De voorwaarden vast te stellen, waaraan voorstellen voor een energielandschap met zonne-energie en/of windenergie moeten voldoen en de startnotitie Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop vast te stellen.
Deze voorwaarden zijn ten minste:
a. De voorgestelde inrichting van een energielandschap geeft blijk van een integrale visie op het gebied Rijnenburg en Reijerscop.
b. De voorgestelde ontwikkelingen borgen de kwaliteit van het landschap bij de inrichting, de exploitatie en de afbouw na 15 jaar van het energielandschap.
c. De voorgestelde ontwikkelingen in het landschap zijn reversibel (omkeerbaar).
d. Eventuele woningbouw moet na 2030 (gefaseerd) mogelijk blijven.

2 Op basis van de startnotitie initiatiefnemers te vragen, samen met de gemeente en belanghebbenden, drie à vier onderscheidende scenario's voor een samenhangend energielandschap te ontwerpen.

3 Initiatiefnemers, bij het opstellen van de scenario's, te vragen om met inbreng van alle belanghebbenden het optimum te zoeken tussen: de energieopbrengst, de ruimtelijke waarden, functies in het gebied, financiële participatie en het beperken van hinder om te komen tot voorstellen voor een optimale inrichting van het energielandschap.

4 Het college op te dragen om de scenario's, met inzicht in de weging en effecten op de in beslispunt 3 genoemde verschillende aspecten, ter besluitvorming voor te leggen aan de raad.

5 De coördinatieregeling van de Wet ruimtelijke ordening op grond van artikel 3.30 van die wet van toepassing te verklaren op de ruimtelijke procedures voor de eventuele realisering van een energielandschap in de polder Rijnenburg en/of Reijerscop.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

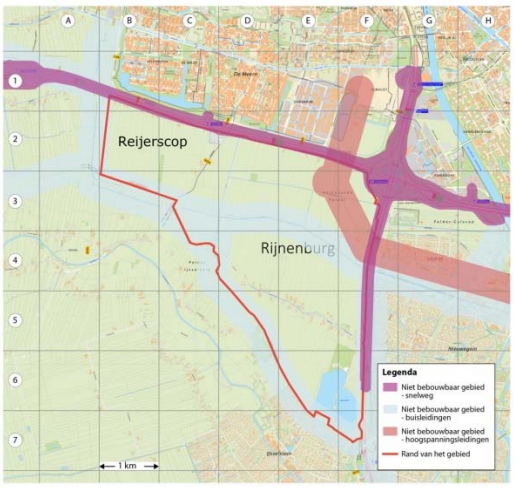
De griffier	De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall	mr. J.H.C. van Zanen

Ontwikkelorganisatie Ruimte | | 030 - 286 00 00

Gemeente Utrecht

Startnotitie energielandschap in Rijnenburg en Reijerscop

Colofon

uitgave

Ontwikkelorganisatie Ruimte
Gemeente Utrecht
030 - 286 00 00
info@utrecht.nl

internet

www.utrecht.nl

informatie

Inhoud

1. Inleiding 5

2. Hoe is deze startnotitie tot stand gekomen? 6

3. Zoekgebied Rijnenburg en Reijerscop 7

3.1 Rijnenburg 8

3.2 Reijerscop 8

3.3 Strijkviertel 8

3.4 Rijnvliet 8

3.5 Galecop, Galecopperzoom en Nieuwraven 9

4. Beleidskaders voor initiatieven zonne-energie en wind in Rijnenburg en Reijerscop 10

4.1 Gemeentelijke klimaatambities 10

4.2 Coalitieakkoord 10

4.3 Energieplan 11

4.4 Ruimtelijke strategie Utrecht 11

4.5 Mogelijk geschikte locaties in Utrecht 12

4.6 Ervaringen met zonne-energie en windenergie 12

4.7 Internationale afspraken, Rijksbeleid en provinciaal beleid 12

4.7.1 Internationale afspraken 12

4.7.2 Rijksbeleid: SER Energieakkoord 12

4.7.3 Provinciaal beleid 13

5. Aspecten die zijn benoemd in het stadsgesprek met de regio 14

6. Waaraan toetst de gemeente de initiatieven? 15

6.1 Beleidskader en uitkomsten stadsgesprek 15

6.2 Waarden en onderzoeksvragen 15

6.2.1 Landschappelijke waarden en onderzoeksvragen 15

6.2.2 Archeologische waarden ..... 16~~17~~
6.2.3 Cultuurhistorische waarden en onderzoeksvragen 17
6.2.4 Ecologische en natuurwaarden 18
6.3 Recreatief gebruik 18
6.4 Milieuhinder 19
6.4.1 Geluid 19
6.4.2 Slagschaduw 19
6.5 Energie en duurzaamheid ..... 19~~20~~
6.6 Participatie 20
6.6.1 Procesparticipatie 20
6.6.2 Financiële participatie 20

7. Vervolgproces 21

1. Inleiding

Utrecht streeft ernaar om in 2030 klimaatneutraal te zijn. Om klimaatneutraal te worden, is een grote omslag nodig. Voor zonne-energie is de laatste jaren een exponentiële groei in de stad te zien.
We zijn blij met deze groei en verwachten dat dit de komende jaren doorzet. De groei van zonne-energie is echter niet voldoende om het doel klimaatneutraal in 2030 te behalen: daarvoor zijn grootschalige maatregelen onontkoombaar. Een verdere verduurzaming van de elektriciteitsopwekking in Utrecht is daarom nodig. Naast de aanleg van zonnepanelen op daken kan duurzame energie opgewekt worden door de aanleg van zonnevelden en windenergie. Ter vergelijking: in het coalitieakkoord is de ambitie geformuleerd dat in 2020 10% van de daken is voorzien van zonnepanelen. Dat komt neer op elektriciteit voor ruim 10.000 huishoudens.

Aangezien er in het poldergebied Rijnenburg tot zeker 2028 geen woningbouw komt, biedt dit gebied mogelijkheden om hier grootschalige duurzame energieopwekking te stimuleren, zoals zonne- en windenergie. Eneco en Rijne Energie hebben zich bij de gemeente gemeld als initiatiefnemers voor duurzame energieproductie in Rijnenburg en/of Reijerscop. Deze initiatieven liggen in het verlengde van de ambities en het beleid van de gemeente Utrecht. Om vroegtijdig de inwoners van Utrecht, Nieuwegein en IJsselstein en andere belanghebbenden te betrekken, organiseerde de gemeente een stadsgesprek met de regio. De centrale vraag was: hoe kunnen we in Rijnenburg vormen van grootschalige duurzame energieopwekking realiseren? Tijdens een informatiemarkt en drie stadsgesprekken zijn de voorwaarden en wensen opgehaald. Een samenvatting van de opbrengst van het stadsgesprek is opgenomen in deze startnotitie.

Deze startnotitie definieert de kaders, die de gemeente meegeeft aan de initiatiefnemers. Het is een toetsingskader voor initiatiefnemers, die concrete plannen hebben voor zonne-energie en windenergie in Rijnenburg en/of Reijerscop. Initiatiefnemers kunnen hun concrete plannen voor de realisering van zonne-energie en windenergie op Rijnenburg en/of Reijerscop bij de gemeente indienen. Na toetsing van deze plannen aan de kaders uit de startnotitie, werkt de gemeente Utrecht mee aan het ruimtelijk mogelijk maken van een energielandschap in Rijnenburg en Reijerscop en het doorlopen van de daarvoor benodigde wettelijke procedure.

Leeswijzer
De startnotitie is als volgt opgebouwd. Eerst wordt in hoofdstuk 2 aangegeven hoe het stadsgesprek met de regio eruit zag. Daarna wordt in hoofdstuk 3 het gebied Rijnenburg en Reijerscop beschreven. In hoofdstuk 4 staan de beleidskaders die gelden voor zon- en windenergie. In hoofdstuk 5 staan de aspecten die zijn genoemd in het stadsgesprek. In hoofdstuk 6 staat aan welke randvoorwaarden, kaders en onderzoeksvragen het initiatief wordt getoetst. Tot slot staat in hoofdstuk 7 het vervolgproces beschreven.

2. Hoe is deze startnotitie tot stand gekomen?

Deze startnotitie is mede gebaseerd op de uitkomsten van het stadsgesprek met de regio en in nauwe samenwerking met de initiatiefnemers Eneco en Rijne Energie, provincie Utrecht en de omliggende gemeenten opgesteld. Daarnaast is het landelijk, regionaal en stedelijk energiebeleid als basis meegenomen. De input van inwoners van Utrecht, Nieuwegein en IJsselstein is verzameld in het stadsgesprek over duurzame energie in Rijnenburg en Reijerscop.
Het stadsgesprek bestond uit vier onderdelen:

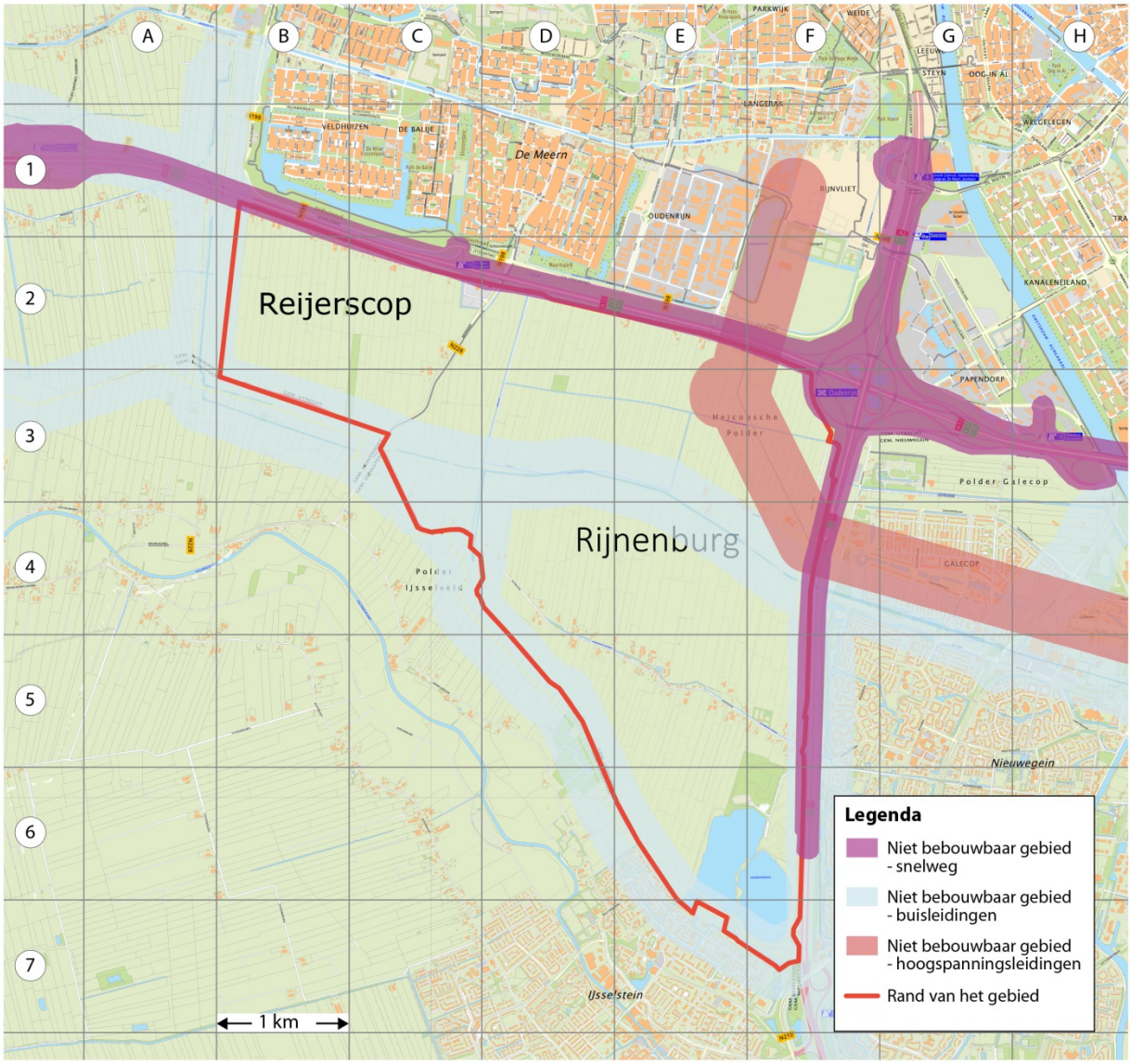
- een informatiemarkt op 11 maart 2017
- het eerste gesprek op 16 maart 2017
- het tweede gesprek op 25 maart 2017
- een terugkoppeling op 12 april 2017

Uitnodigen van deelnemers voor stadsgesprek
Voor de stadsgesprekken zijn 12.000 uitnodigingen verstuurd naar inwoners van Utrecht, Nieuwegein en IJsselstein, grondeigenaren, initiatiefnemers en betrokken stakeholders. Ook plaatste de gemeente advertenties met uitnodigingen in kranten en op facebook. Daarnaast werd het twitteraccount @Energie030 actief ingezet om inwoners attent te maken op het stadsgesprek en te communiceren over de voortgang van de gesprekken.

Uitvoering van het stadsgesprek
Zo'n 300 omwonenden bezochten de informatiemarkt. Vervolgens waren er drie gesprekken in de regio met omwonenden, grondeigenaren, initiatiefnemers en inwoners. Daarin stond de vraag centraal: Hoe kunnen we in Rijnenburg vormen van grootschalige duurzame energieopwekking realiseren? De deelnemers zochten gezamenlijk naar antwoorden op vragen als: Waar en onder welke voorwaarden kunnen zonnevelden en windmolens worden geplaatst? Hoeveel is wenselijk of verantwoord? Welke combinaties met andere functies hebben dan een meerwaarde, bijvoorbeeld op het gebied van recreatie, cultuur of sport? Welke randvoorwaarden zijn van belang?

3. Zoekgebied Rijnenburg en Reijerscop

Op onderstaande kaart staat het gebied waar mogelijkheden zijn duurzame energie. Het gaat om Rijnenburg en een gedeelte van Reijerscop (gemeente Utrecht). Er zijn initiatieven waarbij ook in of nabij het toekomstige bedrijventerrein Strijkviertel aan projecten voor duurzame energie wordt gedacht.

Kaart: plangebied

3.1 Rijnenburg

Het gebied Rijnenburg was in de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie (PRS) 2013-2028 opgenomen als potentiële woningbouwlocatie voor 7000 woningen, waarvan 5000 werden verwacht binnen de uitvoeringsperiode van de geldende structuurvisie. Bij de herijking van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie in 2016 is aangegeven dat de provincie niet verwacht dat de uitbreidingslocatie Rijnenburg in de PRS-periode wordt ontwikkeld. De provincie heeft daarom ook geen programma meer opgenomen voor deze uitbreidingslocatie. Tot 2028 ziet de provincie Rijnenburg, naast het huidige agrarische gebruik, vooral mogelijkheden voor inrichting als pauzelandschap met vormen van duurzame energieopwekking.

De gemeente Utrecht zet voor de groei van de stad in op verdichting en 'inbreiding' binnen de bestaande rode contour. Dit is de kern van de door de gemeenteraad vastgestelde nota Ruimtelijke Strategie 2016: 'Utrecht kiest voor gezonde groei'. Voor Rijnenburg betekent deze strategie dat er de komende jaren geen tijd en geld wordt ingezet voor woningbouwontwikkeling in het gebied (coalitieakkoord 2014-2018).

3.2 Reijerscop

Reijerscop is een buurtschap en ligt deels in de gemeente Utrecht en deels in gemeente Woerden. Het is een voornamelijk agrarisch gebied met recreatieve elementen. Boerderijen en andere gebouwen in dit buurtschap liggen aan een ruim 5 km lange weg met de naam Reijerscop, die even ten zuiden van de A12 ligt en daarmee ongeveer evenwijdig loopt. Ongeveer 3 km van deze weg ligt in Harmelen, gemeente Woerden, en het resterende oostelijke deel ervan ligt in De Meern, gemeente Utrecht. In de PRS (herijking 2016) staan voor dit gebied geen ontwikkelingen aangekondigd. Vanuit het stadsinitiatief de Ruimtemakers is er een initiatief om een fietspad te realiseren door het gebied.

3.3 Strijkviertel

Strijkviertel, het gebied ten noorden van de A12, is in de plannen en de grondexploitatie van Leidsche Rijn opgenomen als bedrijventerrein. Naast deze functie is in de Bestuursrapportage (2013) door de gemeenteraad opgenomen dat (grootschalige) leisure voor Strijkviertel mogelijk is. Alhoewel aanvankelijk niet beoogd, is woningbouw kansrijk in het noodwestelijke deel van het gebied dat op voldoende afstand van de snelwegen ligt. Daarvoor dienen geluidswerende voorzieningen te worden gerealiseerd. Woningbouw is niet toegestaan binnen het vigerende bestemmingsplan.

3.4 Rijnvliet

Rijnvliet, ten noorden van het Strijkviertel is één van de gebieden in Leidsche Rijn die ontwikkeld gaat worden. In deze nieuwe woonwijk komen circa 1000 woningen en een basisschool. Deze wijk ligt op ruim een kilometer van de zoeklocatie voor het energielandschap. Ten noorden van de rijksweg A12 ligt het industrieterrein Oudenrijn en de woonwijk De Meern.

3.5 Galecop, Galecopperzoom en Nieuwraven

Ten zuidoosten van het knooppunt Oudenrijn ligt de woonwijk Galecop in de gemeente Nieuwegein. Galecopperzoom maakt onderdeel uit van de A12 zone. Deze zone is een van de laatste potentiële grote transformatie- en verdichtingslocaties in de provincie na 2030. In het Verstedelijkingsperspectief A12 Centraal (mei 2011) is een kansrijk en waardevol wenkend perspectief beschreven. Het gebied kan zich op de langere termijn ontwikkelen tot een multifunctioneel woonwerkgebied in het hart van een aaneengesloten metropolitane regio. In de PRS staat dat de provincie wil voorkomen dat dit ontwikkelperspectief verloren gaat, daarom zullen ontwikkelingen die dit perspectief onmogelijk maken zoveel mogelijk voorkomen.
De bedrijvenlocaties Galecopperzoom en Nieuwraven in het stedelijk gebied kunnen een rol spelen bij de herijking van het stedelijk programma. Bij de herijking van de PRS in 2016 is vastgelegd dat de locaties Galecopperzoom en Nieuwraven niet meer als bedrijventerrein worden ontwikkeld. Als de A12 zone wordt ontwikkeld moet de ontwikkeling van deze locaties hierop worden afgestemd.

4. Beleidskaders voor initiatieven zonne-energie en wind in Rijnenburg en Reijerscop

4.1 Gemeentelijke klimaatambities

De klimaatambities van de stad Utrecht zijn vastgelegd in het coalitieakkoord Utrecht maken we samen 2014-2018 en uitgewerkt in het Energieplan en de gemeentelijke duiding daarvan. Utrecht streeft ernaar om in 2030 klimaatneutraal te zijn. Dit betekent dat zowel op energiebesparing als op duurzame energieopwekking moet worden ingezet. Net als Utrecht zijn ook de andere gemeenten binnen de U10 bezig met de vertaling van het landelijke klimaatbeleid naar gemeentelijke doelstellingen en onderschrijven die de noodzaak om duurzame energieopwekking te stimuleren. De provincie Utrecht staat voor de opgave om de taakstelling, die tussen rijk en provincie is afgesproken, op eigen grondgebied van de provincie Utrecht te realiseren. Voor zonne-energie is de laatste jaren een exponentiële groei in de stad tot 17 16 MW (indicatief 2016) te zien, waarbij vrijwel alle zonnepanelen op daken zijn geplaatst. Die groei zet de komende jaren naar verwachting door. De snelheid van de groei is afhankelijk van eventuele wijzigingen in het rijksbeleid ten aanzien van de SDE+ subsidie en salderen. Dit is een goede ontwikkeling maar bij lange na niet voldoende om in de energiebehoefte van Utrecht te voorzien, ook niet nadat alle energiebesparingsmaatregelen zijn gerealiseerd. Daarom is het nodig alle kansen die zich voordoen voor het realiseren duurzame energieopwekking met twee handen aan te pakken.

Een verdere verduurzaming van de elektriciteitsopwekking in Utrecht kan, naast de aanleg van zonnepanelen op daken, ook door de aanleg van zonnevelden en windenergie plaatsvinden.

4.2 Coalitieakkoord

In het coalitieakkoord staat dat Utrecht meer energie duurzaam wil opwekken binnen de gemeentegrenzen. Dit wil Utrecht realiseren door samen met bewoners, organisaties, bedrijven en (hoger)onderwijsinstellingen samen te werken. Het coalitieakkoord vraagt het college ruimte voor het opwekken van duurzame energie op Utrechts grondgebied op korte termijn aan te wijzen.

De raad heeft in lijn hiermee in 2011, met motie 018, het college opgedragen om:

- In de polder Rijnenburg de plaatsing van windturbines te stimuleren
- Daartoe actief grondeigenaren en marktpartijen bij elkaar te brengen
- De resultaten daarvan uiterlijk in oktober aan de raad te presenteren
- Binnen de bestaande wet- en regelgeving medewerking te verlenen aan plaatsing windturbines door een initiatiefnemer.

In 2016 heeft de raad motie 107 “bouwpauze in Rijnenburg” aangenomen waarin de raad opdracht geeft om grondeigenaren en initiatiefnemers op de hoogte te brengen van het feit dat Rijnenburg een pauzelandschap en dat tot 2030 geen woningbouw zal plaatsvinden. In de motie “bouwpauze in Rijnenburg” wordt ook motie 18 uit 2011 aangehaald waarin de toenmalige raad het college opdracht geeft actief met marktpartijen en grondeigenaren in gesprek te gaan om in Rijnenburg plaatsing van windturbines te stimuleren.

4.3 Energieplan

In 2015 is het Energieplan gemaakt. Hiervoor heeft de gemeente Utrecht stadsgesprekken gevoerd met 165 aselect gekozen bewoners. Samen maakten zij het Energieplan. In het Energieplan is de ambitie genoemd dat we aan de slag moeten met duurzame energie opwekking binnen de gemeente Utrecht. Op verzoek van de gemeenteraad maakte het college een 'duiding' op het Energieplan waarin zij uitlegde hoe ze het Energieplan leest en hoe zij eraan verder wilde werken. De raad heeft deze duiding vastgesteld. In het Energieplan is opgenomen dat voor de aanleg van zonnevelden ruim baan wordt gemaakt, zolang dit niet in natuurgebied plaatsvindt. Daarom zoeken we naar combinaties met bijvoorbeeld geluidschermen, taluds, de Nedereindse plas en andere vergelijkbare elementen in het landschap. Uit de stadsgesprekken bleek dat deelnemers verschillend denken over windenergie. Betrokkenheid van omwonenden in het planproces en (financiële) voordelen voor omwonenden zijn daarbij van belang. Deelnemers hebben ook aangegeven voorkeur te hebben voor locaties aan de rand van de stad, bij snelwegen, rivieren en industrieterreinen. In het traject voor windenergie in Lage Weide is duidelijk geworden dat het afwegingskader tussen enerzijds Utrechtse afnemers van duurzame energie en het belang van direct omwonenden een bepalende factor is bij uiteindelijke realisatie. De voorwaarden in het Energieplan en de lessen uit Lage Weide en van andere windprojecten in het land zijn meegenomen geïntegreerd in deze startnotitie. Daarom zijn zowel de participatie in het proces (paragraaf 6.6.1) als financiële participatie en compensatie (paragraaf 6.6.2) belangrijke onderdelen in de startnotitie.

4.4 Ruimtelijke strategie Utrecht

Met het vaststellen van de Ruimtelijke Strategie Utrecht (RSU) (december 2016) is vastgelegd waar de gemeente tot 2030 woningbouwontwikkeling wil realiseren. Rijnenburg is niet opgenomen in de RSU. Voor de periode na 2030 is voor Rijnenburg nog geen beleid ontwikkeld. Het huidige bestemmingsplan van Rijnenburg is conserverend wat inhoudt dat het bestemmingsplan geen nieuwe ontwikkelingen toestaat. De Provincie Utrecht heeft Rijnenburg in de herijking (2016) van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 tot pauzelandschap verklaard. Dit betekent dat in Rijnenburg in de periode tot en met 2028 geen woningbouw kan plaatsvinden. Daarnaast zijn in de RSU een aantal andere ruimtelijke uitgangspunten opgenomen. Het gaat dan bijvoorbeeld over de bereikbaarheid van buitengebieden voor recreatieve doeleinden en het beschermen van deze gebieden vanwege de beperktere mogelijkheden om in de stad verdroging tegen te gaan, waterberging te realiseren en hittestress te voorkomen.

Deze bouwpauze in Rijnenburg is door de initiatiefnemers Eneco en Rijne Energie gezien als een kans om zich te melden met hun ideeën voor grootschalig zonne-energie en/of windenergie in Rijnenburg en Reijerscop.

Om een zorgvuldige procedure zoals geschetst in het energieplan te waarborgen is voorafgaand aan het planproces een stadsgesprek georganiseerd. De centrale vraag in het stadsgesprek was "hoe grootschalige duurzame energie door middel van zonne- en windenergie opwekt kan worden in Rijnenburg en Reijerscop". Doel van het stadsgesprek was om op te halen welke voorwaarden van belang zijn bij het realiseren van zonne-energie en windenergie in Rijnenburg en Reijerscop. In deze startnotitie zijn de kaders waaronder deze initiatieven in Rijnenburg en Reijerscop kunnen starten geschetst. Indien de plannen van de initiatiefnemers aan deze kaders invulling geven, zal het gebruikelijke, te volgen planproces worden gestart. Dit zal in eerste instantie het uitvoeren van een plan m.e.r (Milieu Effect Rapportage) inclusief het laten uitvoeren van alle benodigde onderzoeken (waaronder slagschaduw en geluid) zijn.

4.5 Mogelijk geschikte locaties in Utrecht

Uit de conclusies van de haalbaarheidsstudie ' Windenergie in Utrecht' (2010) die in opdracht van gemeente Utrecht is uitgevoerd blijkt dat Lage Weide en Rijnenburg als meest kansrijke optie voor windenergie werden aangemerkt. Dit is bevestigd in de provinciale ruimtelijke structuurvisie waarin deze twee locaties zijn genoemd als potentiële windlocaties.

4.6 Ervaringen met zonne-energie en windenergie

Utrecht heeft veel ervaring met zonne-energie op daken maar nog niet met grootschalige grond- of watergebonden zonne-energie. Er zijn op dit moment drie initiatieven die de haalbaarheid van grondgebonden energie onderzoeken. Op dit moment is er geen grootschalige windenergie opwekking in de stad. Een eerder initiatief van bewonersgroep Energie U op Lage Weide is in 2014 door de raad verworpen. De belangrijkste 'lessons learned' bij het windproject op Lage Weide waren:

- Omwonenden moeten in een vroeg stadium geïnformeerd worden en moeten de mogelijkheid krijgen om input te leveren en vragen te stellen
- Kaders moeten eerst geformuleerd worden, daarna wordt er pas aan plannen gewerkt.
- Een vroegtijdig raadsbesluit komt het vervolgproces ten goede.

4.7 Internationale afspraken, Rijksbeleid en provinciaal beleid

4.7.1 Internationale afspraken

In het Klimaatakkoord van Parijs is afgesproken de opwarming van de aarde te beperken tot ruim onder de twee graden Celsius en het streven naar een maximale temperatuurstijging van anderhalve graad Celsius. Een snelle en drastische reductie van het gebruik van fossiele energie in 2050 is daarvoor onvermijdelijk; Dit betekent dat de energievoorziening in 2050 CO2 arm moet zijn. Op 4 november 2016 is het verdrag van in werking getreden. Het landelijke en provinciale beleid is een uitwerking van dit verdrag.

4.7.2 Rijksbeleid: SER Energieakkoord

In september 2013 sloten meer dan veertig organisaties het Energieakkoord voor duurzame groei met de rijksoverheid. Het Energieakkoord bevat onder andere afspraken over de bijdrage in 2020 van wind op land (54 PJ). De afspraken voor wind op land zijn vertaald naar de provincies. Uit de voortgangsrapportage 2016 blijkt dat het landelijke doel van 6000 MW wind op land kan alleen tijdig worden gerealiseerd als er uiterlijk in de winter van 2016/2017 in overleg tussen overheden, netbeheer, marktpartijen en omwonenden additionele maatregelen worden getroffen.

Het Energieakkoord bevat afspraken over de bijdrage in 2020 van wind op land (54 PJ), wind op zee (37 PJ), bij- en meestook van biomassa (25 PJ) en overig hernieuwbare energie (186 PJ). De afspraken voor wind op land zijn vertaald naar de provincie. Uit de voortgangsrapportage 2016 blijkt dat het landelijke doel van 6000 MW wind op land kan alleen tijdig worden gerealiseerd als er uiterlijk in de winter van 2016/2017 in overleg tussen overheden, netbeheer, marktpartijen en omwonenden additionele maatregelen worden getroffen voor die capaciteit die nog niet in procedure of nog in het begin staat. Eind 2016 presenteerde het rijk een Energieagenda waarin het energiebeleid na 2023 is geschetst. Belangrijkste uitgangspunt is om in 2050 tot een CO2-arme energievoorziening in Nederland te komen. In de energieagenda wordt aangegeven dat de ruimtelijke inpassing van energieprojecten plaats moet

vinden binnen de kaders van integraal ruimtelijk ontwerp met een participatief besluitvormingsproces. Het gaat dan om het toepassen van de volgende principes:

1. Samenbinden van belanghebbenden
2. Het zo vroeg mogelijk betrekken van de omgeving
3. Transparantie en vertrouwen
4. Omgevingsmanagement als gezamenlijke verantwoordelijkheid
5. Maatwerk

4.7.3 Provinciaal beleid

Uit het coalitieakkoord van de provincie Utrecht blijkt dat uiterlijk in 2020 65,5 MWe door windenergie vanuit Provincie Utrecht moet worden bijgedragen aan de landelijke doelstelling van 6000 MW. In de provinciale ruimtelijke structuurvisie (2013-2028 herijking 2016) spreekt de provincie zich uit voor het stimuleren van duurzame energieopwekking in de provincie. Zij nodigen gemeenten uit met initiatieven te komen en de provincie ondersteunt en faciliteert hierbij. Rijnenburg is in de structuurvisie als zoeklocatie voor windenergie aangewezen. Voldoende draagvlak bij de gemeenteraad is randvoorwaarde bij het realiseren van deze locaties.

De provincie wil het draagvlak bij windenergieprojecten vergroten door te bevorderen dat:
bewoners in een vroeg stadium bij de planvorming worden betrokken;
serieus wordt gekeken naar inpassing en naar het voorkomen van overlast afgestemd op de beleving van de omwonenden en niet alleen naar de minimale wettelijke kaders;
inkomsten uit deze energie terecht komen bij de mensen die hinder ondervinden van de installaties;
coöperaties van bewoners een sterkere rol krijgen bij de invulling van de huidige afspraken over duurzame energie.

In de provinciale structuurvisie zijn beleidsmatige kaders aangegeven voor de ruimtelijke inpassing van zonne-en windenergie. Zonne-energie in veldopstelling is daarbinnen mogelijk in pauzelandschappen. De provincie faciliteert verder windturbines tot 20 meter (geringe impact op landschap) of turbines vanaf 60 meter, waarbij de impact op het landschap in balans wordt gebracht met de beleidsdoelstelling voor windenergie die moet worden gehaald.

5. Aspecten die zijn benoemd in het stadsgesprek met de regio

In de stadsgesprekken in de regio is een groot aantal onderwerpen aan de orde geweest. Daarom is een samenvatting gemaakt van alle overwegingen die deelnemers aan het stadgesprek belangrijk vinden bij de ontwikkeling van zonne- en windenergie in Rijnenburg en Reijerscop. De volledige weergave van de opbrengst is als bijlage toegevoegd aan de startnotitie. Uit de volledige opbrengst heeft de gemeente Utrecht de volgende belangrijkste aspecten gehaald:

1. De deelnemers aan het stadsgesprek Rijnenburg onderschrijven de energieambities van de gemeente en spreken hun steun uit voor het realiseren van de energiedoelstellingen. Zij geven de gemeente uiteenlopende suggesties mee en noemen ook wel zorgen bij mogelijke ontwikkelingen.

2. Aspecten bij windenergie
   Kritisch zijn op geluidhinder waarbij gekeken moet worden naar de cumulatie met weggeluid A12, A2 en N228), met name in de nachtsituatie. Als zorgpunt is laag frequent geluid genoemd. Daarnaast is de hinder door slagschaduw genoemd tijdens het stadsgesprek.

3. Aspecten bij zonne-energie
   Bewaak versnippering, ruimte voor de agrariërs, geen aantasting van het landschap door grote zonne-velden (grootschalige opwekking vraagt om tientallen hectares zonnevelden).

4. Opstellen van een samenhangende visie op een energielandschap, met een doorkijk na 2030.
   Bij het opstellen van de visie met het energielandschap gaat het dan om:
   -Versnippering zonnevelden tegengaan
   -Windmolens bij voorkeur in lijnopstelling plaatsen
   -Toekomstige woningbouw niet onmogelijk maken

5. Procesparticipatie
   In het vervolgproces, bij de verdere uitwerking van de plannen, betrekken van alle belanghebbenden (bewoners, omwonenden, bedrijven, etc) door een zorgvuldig participatieproces op te zetten.

6. Financiële participatie
   Zorgdragen voor een aantrekkelijke verdeling van lusten en lasten door voldoende (financiële) participatie voor bewoners en bedrijven.

7. Meenemen van input uit het stadsgesprek anders dan al blijkt uit de andere randvoorwaarden. Te denken valt aan het inzetten van ideeën die het gebied kunnen verlevendigen en verfraaien (ideeën over landschappelijke inpassing, recreatie etc.).

De aspecten zijn verwerkt in de kaders van hoofdstuk 6.

6. Waaraan toetst de gemeente de initiatieven?

6.1 Beleidskader en uitkomsten stadsgesprek

Uit de beleidskaders en de uitkomsten van het stadsgesprek zijn voorwaarden en onderzoeksvragen geformuleerd om aan initiatiefnemers voor zonne-en windenergie mee te geven. Deze zijn in dit hoofdstuk opgesomd, zodat voor de initiatiefnemers helder is aan welke kaders het plan voor een energielandschap met zonne- en windenergie in ieder geval moet voldoen. Waar geen wettelijke of beleidskaders gelden zijn waarden benoemd. Deze moeten zo veel mogelijk behouden blijven en als dat niet mogelijk is herstelbaar zijn naar de huidige situatie. Daar waar nog niet helder is waaraan een plan moet voldoen zijn onderzoeksvragen geformuleerd. Daarnaast is het mogelijk dat er op basis van de verkenning en/of de scenario's van de initiatiefnemers aanvullend voorwaarden worden gesteld.

Initiatiefnemers en gemeente gaan samen scenario's ontwikkelen voor een integrale visie op een energielandschap. Daarin zijn initiatiefnemers primair verantwoordelijk voor de aspecten: de hoeveelheid energieproductie, de business case die daarbij hoort, de plaatsing, de deal met de betreffende grondeigenaren, de optimalisatie voor geluid en slagschaduw en voor de regeling voor financiële participatie en eigenaarschap. Een belangrijke randvoorwaarde is dat in beginsel ingrepen in het landschap omkeerbaar zijn kunnen worden. De gemeente is primair verantwoordelijk voor de samenhang en de landschappelijke kwaliteit, het ruimtegebruik, het vergroten van natuur- en recreatieve waarden. We stimuleren meervoudig ruimtegebruik. Voorbeelden daarvan zijn drijvende zonnepanelen op de Nedereindse Plas of een roeibaan, waarvan de uitkomende grond gebruikt wordt voor een geluidswal waarop zonnepanelen kunnen worden geplaatst en waarvan het water gebruikt wordt als bergingscapaciteit en/of thermische accu. Anderzijds is een ruimtelijke voorwaarde dat de functies elkaar zo weinig mogelijk in de weg zitten. Dat kan door eventuele windturbines bijvoorbeeld te positioneren in het gebied dat al geluidsbelast is door een autoweg.

6.2 Waarden en onderzoeksvragen

6.2.1 Landschappelijke waarden en onderzoeksvragen

Het landschappelijke karakter van Rijnenburg en Reijerscop en de bestaande kernwaarden vormen het uitgangspunt voor de ontwikkeling van het energielandschap en de visie op het gebied. De landschappelijke waarden zoals de maat en schaal van het slagenlandschap, het historische boerderijlint van de Nedereindseweg en de Ringkade en de bijbehorende erven en weiden rondom, de watergangen, de openheid en lange doorzichten dienen behouden te blijven voor de lange termijn. Ditzelfde geldt voor de cultuurhistorische en archeologische waarden: de afleesbaarheid van de ontstaansgeschiedenis van het landschap (geomorfologie), het duurzaam in stand houden van het watersysteem en de veenbodem en de archeologische terreinen. Kenmerken van het Groene Hart, weiden, openheid en een opstrekkende verkaveling met sloten, zijn in Rijnenburg duidelijk herkenbaar. De landelijke sfeer is in Rijnenburg aanwezig.

Onderzoeksvragen:
Openheid en zicht

- Hoe houd je het groene blauwe, lineaire en open karakter van het landschap en wat betekent dat voor het toepassen en plaatsen van zonnepanelen?
- Zonne-en windenergie hebben effect op de herkenbaarheid en beleving van het landschap. Bij zon is de ruimtelijke impact vooral op ooghoogte waarneembaar, voor windenergie gaat het om de visuele impact op grotere afstand. De effecten van zonne- en windenergie moeten in beeld worden gebracht door het uitvoeren van onderzoek. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van visualisaties.
- Welke aanvullende eisen worden gesteld om effecten van zonne- en windenergie te compenseren en de kwaliteit te garanderen?
- Hoe creëer je meerwaarde voor ecologie, de recreatieve functie van het landschap of het bieden van een educatieve functie?
- Hoe houd je rekening met gevoel en beleving van nabijheid, aantal en horizonbeslag?
- Welke zichtlijnen dienen open te blijven? Welke watergangen spelen hierin een rol en wat is de benodigde afstand van de oeverlijn tot de (afscherming van de) rand van een zonneveld?
- Hoe kan de bij beleving op maaiveld niveau van zonnevelden worden ingepast? Welke landschappelijke elementen en/of welk type beplanting kan hiervoor eventueel worden ingezet en tegelijkertijd bijdragen aan ecologie, recreatie?
- In het open landschap zijn windturbines op afstand zichtbaar. Versterken windturbines met hun opstelling en onderlinge afstand de structuur van het landschap of voegen ze juist een nieuwe structuur toe?
- Hoe worden windturbines ervaren vanuit verschillende standpunten in het gebied?
- Hoe verhouden windturbines zich tot zonnevelden? Welke mogelijkheden zijn er voor zonering?

Schaal

Windturbines hebben een verkleinend effect op landschappelijke elementen als ze er dichtbij worden geplaatst. Onderzocht moet worden waar dit gewenst is of juist moet worden vermeden.

- Welk type windturbine past bij de maat en schaal van het landschap?
- Bij welke snelwegen en/of bebouwingsconcentraties zijn zonnevelden passend?
- Welke maat en schaal hebben de bestaande slagen en welke ruimte biedt dit aan zonnevelden en/of windturbines?

Vormgeving en Inrichting

- Hoe wordt eenheid in vormgeving, opstelling, afmeting en onderlinge afstand gewaarborgd?
- Welke beplanting en materialisering is passend in het landschap?
- Hoe wordt het aantal onderhoudswegen, losse elementen (fundering, technische apparatuur, trafo e.d.) geïntegreerd, geminimaliseerd of slim dubbel gebruikt?

6.2.2 Archeologische waarden

Oorspronkelijke terreinvormen die getuigen van de natuurlijke ontstaansgeschiedenis van het gebied (geomorfologie) zijn, dankzij het oppervlakkige grondgebruik goed bewaard gebleven. Het gaat om de

nog waarneembare grens tussen stroomrug en lagere komgebieden en de in het terrein aanwezige restgeulen van vroegere rivierlopen die de archeologische terreinen met elkaar verbinden. Met ruim veertig vindplaatsen is het gebied een archeologische schatkamer. Er bevinden zich resten van twee periodes: de Romeinse tijd en de Late Middeleeuwen. Duurzaam behoud van de archeologische resten, die zich concentreren op de stroomgordelafzettingen in het centrale deel van het zoekgebied en in een 60 meter diepe strook langs de bestaande linten van de Nedereindseweg, dient een uitgangspunt te zijn. De kans op mogelijke archeologische vondsten tijdens de bouw van zonne-en windenergie moet in beeld worden gebracht, zeker in de hierboven beschreven gebieden met (hoge) archeologische waarden/verwachting (zie hiervoor de gemeentelijke Archeologische Waardenkaart).

Dit verkennend onderzoek, alsmede eventueel noodzakelijk vervolgonderzoek om archeologische waarden door documentatie (opgraving) veilig te stellen, komt volgens vigerende regelgeving (Wet op de Archeologische Monumentenzorg) ten laste van de initiatiefnemer. In 2007 is een cultuurhistorische analyse uitgevoerd[1] . Deze analyse moet worden betrokken in de ontwikkeling van het energielandschap. Na de tijdelijke ingreep moet de oorspronkelijke situatie kunnen worden hersteld.

6.2.3 Cultuurhistorische waarden en onderzoeksvragen

Rijnenburg ligt in het gebied van de vroege Stichts-Hollandse ontginningen. De verkaveling in lange stroken (slagen) van de Laatmiddeleeuwse ontginningsblokken vormt een patroon dat ook nu nog het historisch grondgebruik van het gebied laat zien. Bijzondere historische elementen voortkomend uit het waterbeheer zijn de Meerndijk en de Lange Vliet. De Meerndijk is gebouwd op een gedempt Romeins kanaal en fungeert sinds 1220 als de waterstaatkundige grens tussen Utrecht en Holland. De Lange Vliet is ontstaan om het veengebied te ontwateren.

Zoals in paragraaf 6.2.2 is gemeld is er in 2007 een cultuurhistorische analyse uitgevoerd. Deze analyse moet worden betrokken in de ontwikkeling van het energielandschap. Na de tijdelijke ingreep moet de oorspronkelijke situatie kunnen worden hersteld. Omkeerbaarheid van cultuurhistorisch waarden betekent:
-geen sloten dempen. De openheid van het grasland met haar sloten- en kavelpatroon moet (op hoofdstructuur) hersteld kunnen worden. Bij de inrichting van duurzame energie willen we deze structuren zichtbaar houden.
- De voor toekomstige permanente ontwikkeling niet essentiële wegen, zoals tijdelijke onderhoudswegen, moeten weg te halen zijn of goed ingepast moeten worden.

Onderzoeksvragen:

- Hoe wordt omgegaan met karakteristieke elementen uit het gebied slagen (waterlopen en weides), lintbebouwing, boerderijen en erven, sloten, natuurlijke hoogteverschillen, cultuurhistorische beplanting (knotwilgen en eendenkooi)?
- Kunnen deze bewaard, geïntegreerd of versterkt worden?
- Wat is de minimale afstand tot alle karakteristieke elementen?

[1] Polder Rijnenburg. Een cultuurhistorische analyse, 2007
https://www.utrecht.nl/fileadmin/uploads/documenten/wonen-en-leven/wijken/wijk-vleuten-de-meern/pdf_2014/Cultuurhistorische_landschapsanalyse_Rijnenburg.pdf

6.2.4 Ecologische en natuurwaarden

In ecologisch opzicht is er veel van waarde in Rijnenburg. Er is een goed ontwikkelde vegetatie in watergangen en oevers met watergentiaan, waterpest en fonteinkruid in sloten en koekoeksbloem en dotters in de slootoevers. Belangrijke beplanting is ook te vinden bij de eendenkooi. Beplanting met wilg, populier, els en es is typisch voor het Groene Hart. Het gebied vormt een leefgebied voor tal van (beschermde) soorten. Lijnvormige beplantingen van rijen knotwilgen en lanen fungeren als vlieg- en foerageerroutes voor vleermuizen en vogels. Boerderijen, schuurtjes en stallen dienen als broedplaats voor vogels en vleermuizen en in de sloten komen diverse soorten amfibieën voor, waaronder de beschermde heikikker. In de graslanden broeden weidevogels. Alle ingrepen moeten voldoen aan de Wet natuurbescherming (voorheen: Flora en Faunawet).

6.2.5 Waterhuishouding

De ondergrond bestaat voor het grootste gedeelte uit veen. Dit zijn metersdikke lagen afgestorven planten die zich volgezogen hebben met water en die geen groot gewicht kunnen dragen. Het veen moet nat blijven anders zakt de bodem van het gebied weg. Het watersysteem dat bestaat uit talloze sloten houdt de bodem duurzaam in stand. Het grondwater staat hoog, komt regelmatig boven het maaiveld uit en bepaalt het aanzien van het landschap. Het bestaande watersysteem moet in stand gehouden worden. Voor plaatsing van zonne-en windenergie is fundering noodzakelijk. Ook bij de bouw en onderhoudswerkzaamheden zal tijdelijke of permanente verharding nodig zijn Met een watertoets worden de effecten op de waterhuishouding hiervan beschreven.

Onderzoeksvragen:

- Onderzoek moet gedaan worden naar funderingsoplossingen voor windmolens en zonnevelden, die niet het inklinken van het veenpakket veroorzaken. Dit kan betekenen dat rekening gehouden moet worden met een lichte funderingsconstructie en/of met de locatie van zonnevelden en windturbines (verschil tussen zand en veengrond).

6.3 Recreatief gebruik

Het beleefbaar houden van het landschap betekent ook ruimte bieden het gebied in te kunnen gaan. Plaatsing moet ruimte behouden voor (tijdelijke) recreatieve routes. Tijdelijke verbindingen moeten weer hersteld kunnen worden naar de huidige situatie. Er is onderscheid te maken tussen recreatieve voorzieningen die als tijdelijk worden gezien, en welke ook bij toekomstige (woningbouw) permanente ontwikkelingen gewenst zijn. Zo zijn er wensen om ook na de tijdelijke productie van duurzame energie een fietsverbinding te hebben tussen Leidsche Rijn en IJsselstein. Het plan moet minimaal aan het groenstructuurplan voldoen.

Er zijn mogelijk initiatieven die het gebied willen benutten voor mogelijk recreatieve doeleinden. Zo is er een idee om een B&B te realiseren en interesse om een roeibaan te realiseren (waarover de Stichting Watersportbaan Midden-Nederland gesprekken heeft gevoerd met stakeholders in het gebied). Synergie van bijvoorbeeld duurzame energieproductie met recreatieve functies wordt aangemoedigd.

6.4 Milieuhinder

6.4.1 Geluid

Windturbines kunnen geluidsoverlast veroorzaken. Geluidgevoelige bestemmingen, zoals woningen, ziekenhuizen en onderwijsgebouwen, worden daarom door middel van wetgeving beschermd. Windturbines in Nederland vallen sinds 1 januari 2011 onder de geluidregelgeving van het Activiteitenbesluit. De normstelling hierin stelt dat het jaargemiddelde geluidniveau (Lden) bij woningen en andere geluidgevoelige objecten ten gevolge van windturbines niet meer mag bedragen dan 47 dB. Hierin is meegenomen dat het jaargemiddelde geluid niveau gedurende de nachtperiode(Lnight) niet meer mag bedragen dan 41 dB. De nachtperiode geldt tussen 23:00 en 7:00. Oftewel, er is een limiet gesteld aan de hoeveelheid geluid die per jaar op de gevel van het geluidgevoelige object ontvangen mag worden.

Naast het geluidsonderzoek dat in het kader van de m.e.r. wordt gedaan, zal aanvullend een akoestisch onderzoek uitgevoerd worden door de initiatiefnemers waarbij zij de omgeving zullen laten meekijken en meepraten. Bij dat akoestisch onderzoek komende de volgende aspecten aan de orde:

1. Bepaal in overleg met gemeente en omgeving de uitgangspunten voor de geluidsberekeningen uitgaande van het wettelijk kader. Voor de aanpak van het onderzoek dient vooraf in overleg met de omgeving een stappenplan voor het onderzoek te worden vastgesteld.
2. Bepaal de referentiepunten voor de berekeningen in het zoekgebied en aangrenzende gebieden.
3. Breng in beeld hoe het woon-en leefklimaat in de omgeving wordt beïnvloed (aantal gehinderden)
4. Geef een beoordeling van de cumulatieve effecten voor geluid op het woon- en leefklimaat.
5. Beoordeel alle scenario's.

6.4.2 Slagschaduw

Windturbines veroorzaken slagschaduw, hetgeen hinderlijk kan zijn voor omliggende woningen en bedrijven. Getoetst dient te worden aan de voorschriften voor slagschaduw ten gevolge van windturbines uit artikel 3.14 van het Activiteitenbesluit. Alleen gevoelige objecten zoals woningen, ziekenhuizen, verpleeghuizen en onderwijsgebouwen, worden beschermd tegen slagschaduw. Een automatische stilstandvoorziening is vereist als er gemiddeld 17 dagen per jaar gedurende meer dan 20 minuten per dag slagschaduw kan optreden. Dat komt overeen met ongeveer 5,7 uur per jaar. Indien er slagschaduw veroorzaakt door verschillende windturbines op de gevel van een woning valt, moet deze opgeteld aan de norm voldoen. In de norm wordt dus reeds rekening gehouden met eventuele cumulatieve effecten. De praktijk leert dat een stilstandvoorziening niet zo ingrijpend zal zijn dat de financiële exploitatie in gevaar komt, wanneer er al voldoende afstand tot woningen is vanwege de geluidsnorm. Ten tijde van het opstellen van de m.e.r. en de scenario's moeten de initiatiefnemers aangeven hoe zij de overlast van slagschaduw tot een minimum beperkt. Te denken valt aan het maximaal terug regelen van slagschaduw.

6.5 Energie en duurzaamheid

De zonne-en windenergie moet bijdragen aan de ambitie om in 2030 klimaatneutraal te zijn. In beeld zal moeten worden gebracht wat de verwachte bijdrage van het initiatief aan deze ambitie is. Daarnaast zullen initiatiefnemers jaarlijks moeten rapporteren wat de bijdrage is geweest aan deze ambitie. We houden hierbij rekening met de eventuele bedrijfsgevoeligheid van deze informatie.

De benodigde materialen voor de zonne- en windenergie en fundering dienen bij voorkeur bij te dragen aan de ambitie om tot een circulaire economie te komen.

6.6 Participatie

6.6.1 Procesparticipatie

Uit de beleidskaders van de gemeente, provincie en rijk komt duidelijk naar voren dat het organiseren van een goed proces waarbij de kern van een gedragen plan vormt. Daarnaast refereren we aan de gedragscode wind op land zoals deze is vastgesteld door de milieuorganisaties en de landelijke windenergie associatie en mede is ondertekend door initiatiefnemer Eneco.

Een initiatiefnemer die zich meldt bij de gemeente voor windenergie in Utrecht moet een goed participatie proces opzetten. De participatie met de stad en omwonenden is daarom een belangrijke criterium in deze startnotitie.

Van de initiatiefnemers wordt gevraagd met een voorstel op het vervolg van de stadsgesprekken in de regio te komen. Zowel voor zon- als windenergie bleek uit de stadsgesprekken behoefte aan verdiepende gesprekken. Door het uitwerken van concrete scenario's kan op inhoud worden gesproken met de betrokkenen over de aspecten zoals die hierboven zijn genoemd. Daarna zal de omgeving worden geraadpleegd bij het maken van een keuze voor een aantal haalbare scenario's en die uit te werken in een milieueffectrapportage (m.e.r.).

Wat vraagt de gemeente Utrecht van een initiatiefnemer en wat doet de gemeente?

- De initiatiefnemer maakt een openbaar participatieplan samen met omwonenden met daarin verkenning van verschillende scenario's. Omwonenden kunnen de voorkeur uitspreken voor een scenario.
- Adviseren door omwonenden is mogelijk op: hoogte, exacte locaties, financiële participatie en mogelijkheden om eventuele hinder te beperken.
- Via een openbaar kanaal de belangrijkste stukken communiceren .
- Een contactpersoon aanstellen.
- Inrichten van een goede klachten en bezwaren procedure.

6.6.2 Financiële participatie

Initiatiefnemer Rijne Energie wil coöperatief gaan ondernemen. Dit gaat verder dan de gedragscode draagvlak en participatie wind op land en sluit goed aan bij de doelstelling van de gemeente Utrecht. Bij coöperatief ondernemen komt een substantieel aandeel van windmolens, en indien mogelijk zonne-energie, coöperatief in eigendom van bewoners die lid zijn. Het financieel kunnen participeren door Utrechters en omwonenden bij windenergie is voor de gemeente Utrecht een randvoorwaarde om mee te werken aan het ruimtelijk mogelijk maken van het energielandschap.

7. Vervolgproces

1. Na vaststellen startnotitie Rijnenburg en Reijerscop

Na het vaststellen van de startnotitie start het ontwerpproces dat leidt tot drie à vier onderscheidende en uitvoerbare scenario's voor een energielandschap. Om tot dit resultaat te komen, richten initiatiefnemers en gemeente Utrecht samen een proces in waarin stakeholders hun stem kunnen laten horen. Dit betreft in ieder geval initiatiefnemers van energieproductie, inwoners en omwonenden (uiteraard zoals tot nu toe ook van buiten de gemeente Utrecht), grondeigenaren, potentiële afnemers van de lokale duurzame energie, overige inwoners van de gemeente Utrecht en belangenorganisaties. Dit procesvoorstel leidt tot een participatieplan voor het vervolgproces.

Bij de inrichting van het participatieproces gelden de volgende uitgangspunten:

- De vormgeving van het proces is maximaal gericht op stimuleren van een constructieve gedachtewisseling, anders gezegd een goed gesprek.
- Het goede gesprek wordt door een onafhankelijk procesbegeleider begeleid;
- Om concreet resultaat te kunnen bereiken is het nodig dat het ontwerpproces werkbaar (constructief) en productief (doelgericht) is. Daarbij is een stabiele samenstelling (continuïteit) en hanteerbare groepsgrootte van belang;
- Het is belangrijk dat de groep van meest betrokken personen representatief is; als dat niet vanzelf gaat is hier extra inzet op nodig, bijvoorbeeld om jonge mensen te betrekken;
- Net als bij andere maatschappelijke ontwikkelingen beschikken deelnemers niet over een vetorecht; wel wordt er gerapporteerd aan de gemeenteraad hoe de betrokkenen in het ontwerpproces de verschillende scenario's waarderen.

De initiatiefnemers zijn verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de energieprojecten. Dat wil zeggen een levensvatbare businesscase, technische uitwerking, grondposities en financiële participatie. Uiteindelijk zullen zij ook zelf overeenkomsten moeten sluiten met grondeigenaren. De relevante resultaten hiervan worden ingebracht in het ontwerpproces voor het energielandschap.

Naast een regierol op het proces, heeft de gemeente uiteraard een publiekrechtelijke rol bij ruimtelijke procedures zoals het opstellen en vaststellen van bestemmingsplannen maar ook bij het toetsen van de daarbij bijhorende producten. Deze rol zullen wij ook hier nemen.Om input te kunnen leveren aan de notitie Reikwijdte en Detailniveau en de onderzoeksvragen scherp te stellen voert de gemeente een globale verkenning uit over de natuurwaarden.

2. Maken van de notitie Reikwijdte en Detailniveau

Het opstellen van de notitie Reikwijdte en detailniveau gebeurt door de initiatiefnemers met belanghebbenden en wordt vastgesteld door het college als bevoegd gezag. Deze notitie is de aanzet voor de m.e.r. en bevat in elk geval de verder uitgewerkte voorstellen van scenario's met verschillende combinaties van windenergie, zonne-energie en varianten in de plaatsing in het landschap en onderzoeksvragen.

3. Afweging scenario's op basis van een integrale visie

Zoals aangegeven wordt aan initiatiefnemers voor duurzame energie in Rijnenburg en Reijerscop gevraagd om bij de scenario's van zon- en/of windenergie rekening te houden met een integrale aanpak

van o.a. natuurwaarden, hoe om te gaan met hinder en de win-win situaties voor omwonenden en de stad en regio, als onderdeel van de scenario's. Samen met belanghebbenden worden de scenario's parallel aan de m.e.r. gewogen aan de hand van dit integrale beeld. Deze integrale weging moet gelijktijdig met de afronding van de m.e.r. worden opgeleverd en zal worden beoordeeld door de gemeente Utrecht.

4. Milieueffectrapportage (m.e.r.) en planologisch-juridische procedures

Voor het energielandschap (met name het aandeel windmolens) zijn de initiatiefnemers verplicht een m.e.r. uit te voeren. In de m.e.r. moeten scenario's (varianten) met elkaar vergeleken worden op impact op de omgeving. Gekeken wordt naar de aspecten die de fysieke leefomgeving betreffen, zoals geluid, inclusief de cumulatie met het omgevingslawaai, slagschaduw, veiligheid, flora & fauna, cultuurhistorie, archeologie en landschap. Dubbel ruimtegebruik, functiemenging en functiescheiding moeten onderdeel uitmaken van de scenario's. Deze aspecten gelden, afgezien van geluid, niet alleen voor windenergie maar ook voor zonne-energie. Bij elk scenario wordt voor ieder onderdeel een score gegeven, waarbij het ene aspect zwaarder kan wegen dan het andere. De weging van de verschillende scenario's op integrale visie, de kwantificering van scenario's met het milieueffectrapport (MER) worden ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd om te komen tot een voorkeurscenario. Nadat de gemeenteraad een besluit heeft genomen, worden de wettelijke procedures gestart die voor uitvoering nodig zijn.

Om de samenhang tussen de benodigde besluiten goed zichtbaar te maken, worden de besluiten gecoördineerd op grond van artikel 3.30-3.32 van de Wet ruimtelijke ordening, als de gemeenteraad besluit dat de coördinatieregeling toegepast mag worden. Coördinatie heeft tot gevolg dat het bestemmingsplan en de benodigde vergunningen tegelijk moeten worden aangevraagd. In het uiteindelijke milieueffectrapport (MER) worden alle onderzoeken samengebracht en de effecten van het energielandschap inzichtelijk gemaakt.

Het MER wordt tegelijk met het ontwerpbestemmingsplan en de ontwerpvergunningen ter inzage gelegd. De gemeenteraad van Utrecht neemt een beslissing over het bestemmingsplan. Als de gemeenteraad het bestemmingsplan vaststelt, zal het college de vergunningen die in de coördinatieprocedure meegelopen zijn kunnen verlenen. Met de coördinatieregeling organiseer je een gelijktijdige vaststelling van benodigde wettelijke besluiten: bestemmingsplan en vergunningen.

De gemeente Utrecht zal ook in het vervolgproces samen optrekken met de buurgemeenten en de buurgemeenten informeren over de voortgang.

BIJLAGE

Weergave opbrengst stadsgesprek met de regio over duurzame energieopwekking in Rijnenburg en Reijerscop

Weergave opbrengst Stadsgesprek met de regio over duurzame energie opwekking Rijnenburg

Utrecht streeft ernaar om in 2030 klimaatneutraal te zijn. In het coalitieakkoord staat dat Utrecht meer energie duurzaam wil opwekken binnen de gemeentegrenzen. Dit wil Utrecht realiseren door samen met bewoners(organisaties), bedrijven en (hoger)onderwijsinstellingen samen te werken. Op verzoek van de gemeenteraad kijken we hoe we de initiatieven, die Eneco en Rijne Energie hebben voor zonne- en/ of windenergie, in de polder Rijnenburg en het deel Reijerscop kunnen realiseren.

Dit document bevat de weergave van de opbrengsten van het stadsgesprek met als vraagstelling: "Hoe komen we in Rijnenburg tot grootschalige Duurzame Energie". In dit document geven we de input van deelnemers die aan het stadsgesprek hebben deelgenomen zo nauwkeurig mogelijk weer. Deelnemers hebben op 12 april de gelegenheid gehad om te reageren op deze weergave. Die reacties zijn verwerkt in dit document. In dit document heeft de gemeente Utrecht de opmerkingen gegroepeerd, maar niet geïnterpreteerd.

Het stadsgesprek met de regio over 'Duurzame Energie Rijnenburg' bestond uit verschillende bijeenkomsten. Dit is de weergave van al deze bijeenkomsten. De volledige integrale weergave van alle flappen is te vinden op www.utrecht.nl/rijnenburg

In deze weergave leest u achtereenvolgens:

1. Aanleiding
2. Opzet stadsgesprek
3. Uitnodigingsbeleid
4. Opzet informatiemarkt
5. weergave opbrengst gesprek 1
6. weergave opbrengst gesprek 2

Wat doet de gemeente Utrecht met de weergave van de opbrengsten van het stadsgesprek met de regio?
De weergave van de opbrengsten van het stadsgesprek met de regio zal door het college samen met het procesverslag en de startnotitie worden voorgelegd aan de raad. Het procesverslag van het stadsgesprek is een weergave van het verloop van het gesprek inclusief informatiemarkt en uitnodigingsbeleid.
De startnotitie zijn de kaders opgenomen waar initiatiefnemers rekening mee moeten houden bij de uitwerking van hun plannen voor zonne- en windenergie in Rijnenburg en Reijerscop. De opbrengsten van het stadsgesprek zijn verwoord in de kaders die zijn opgenomen in de startnotitie.

1. Aanleiding: waarom duurzame energieopwekking in Rijnenburg?

Utrecht staat voor een grote energietransitie (overgaan op duurzame energiebronnen). Duurzaam energie opwekken in Rijnenburg kan volgens de gemeente Utrecht onderzocht worden omdat:

- De gemeenteraad in het gebied grootschalige duurzame energieopwekking wil stimuleren, zoals zonne- en windenergie en specifiek het college heeft opgedragen om te verkennen hoe dit in Rijnenburg gerealiseerd kan worden
- Er twee initiatiefnemers zich hebben gemeld bij de gemeente dat zij graag aan de slag willen met duurzame energie in Rijnenburg.
- De gemeente Utrecht de keuze heeft gemaakt dat er in Rijnenburg tot 2030 geen woningbouw komt. Zie de vastgestelde motie ‘bouwpauze in Rijnenburg’
- Het poldergebied Rijnenburg door de provincie als 'pauzelandschap' is bestempeld.

2. Opzet Stadsgesprek duurzame energie Rijnenburg

De gemeente Utrecht organiseerde een stadsgesprek om te kijken hoe we de polder Rijnenburg en Reijerscop kunnen gebruiken voor de opwekking van duurzame energie. Het doel van het stadsgesprek was om zoveel ideeën en meningen over de grootschalige opwekking van duurzame energie via zonnepanelen/zonnevelden en windmolens in Rijnenburg en Reijerscop op te halen. Daarbij is alle input welkom en evenveel waard. Die input wordt door de gemeente gebruikt om randvoorwaarden te stellen aan initiatiefnemers. De initiatiefnemers gebruiken de input en de randvoorwaarden om in de toekomst te komen tot plannen voor duurzame energiepopwekking in Rijnenburg en Reijerscop. Een stadsgesprek is dan ook geen vervanging van de inspraak op concrete plannen. Concrete plannen moeten nog worden gemaakt dus het stadsgesprek gaat vooraf aan de inspraak.

Het stadsgesprek bestond uit 4 onderdelen:

1. een informatiemarkt (inloopbijeenkomst) op 11 maart met als doel informatie uit te wisselen
2. het eerste gesprek fysiek en online op 16 maart met als doel belangrijkste onderwerpen op te halen
3. het tweede gesprek fysiek en online op 25 maart met als doel kaders op te halen voor duurzame energie in Rijnenburg
4. een terugkoppeling op 12 april met als doel de weergave van het opgehaalde te toetsen.
   Die opmerkingen die zijn gemaakt op 12 april zijn verwerkt in deze weergave.
   In een apart document zijn alle opmerkingen die zijn gemaakt tijdens de terugkoppeling op 12 april weergegeven met daarbij een reactie van de Gemeente Utrecht op welke wijze de opmerking wel of niet is verwerkt in deze weergave van de opbrengst van het stadsgesprek.

3. Uitnodigingsbeleid:

Het doel van het stadsgesprek was om zoveel mogelijk mensen aan tafel te krijgen om hun ideeën en meningen over de grootschalige opwekking van duurzame energie via zonnepanelen/zonnevelden en windmolens in Rijnenburg en Reijerscop op te halen. Door de direct betrokkenen persoonlijk uit te nodigen en breder zoveel mogelijk mensen proberen te bereiken heeft de gemeente iedereen in de gelegenheid gesteld mee te praten.

De informatiemarkt was vrij te bezoeken voor iedereen. Iedereen uit Utrecht, Nieuwegein, IJsselstein en Montfoort die dat wilde, kon zich inschrijven voor het online stadsgesprek. Aankondigingen zijn verspreidt via:

- social media
- advertenties in: AD/UN, Stadsblad, De Brug, Zenderstreek en Molenkruier
- een banner op DUIC met een link naar utrecht.nl/rijnenburg
- gerichte advertenties op Facebook, voor mensen die wonen in een straal van 3 km rond Rijnenburg
- Ook stond er een een aankondiging in het AD/UN (gecombineerd met een interview met de wethouder)

Voor de gesprekken op locatie en online zijn 12.000 mensen uitgenodigd. We stuurden een uitnodiging naar:

- alle bewoners van het zoekgebied Rijnenburg en Reijerscop een persoonlijke uitnodiging
- grondeigenaren in het zoekgebied Rijnenburg en Reijerscop
- bewoners in De Meern, Nieuwegein en IJsselstein die wonen binnen 500 meter van het zoekgebied Rijnenburg en Reijerscop een huis aan huis brief
- gemeenteraden en colleges van Utrecht, Nieuwegein, IJsselstein, Woerden en Montfoort en de Provincie Utrecht
- wijkverenigingen
- belangengroepen, zoals NLVOW (Nederlandse Vereniging Omwonenden Windturbines)
- 3.000 inwoners uit heel Utrecht (a-select gekozen uit burgersysteem)

Van elke groep waren er vertegenwoordigers op de stadsgesprekken.

4. Opzet informatiemarkt

11 maart is van 10:00 – 16:00 uur een informatiemarkt gehouden in Rijnenburg (voormalige AC restaurant), waar circa 300 bezoekers naar toe kwamen. Tijdens de informatiemarkt hebben bezoekers uitleg gekregen over:

- De initiatieven door Eneco en Rijne-Energie
- Feitelijke informatie over: Windenergie, Zonne-energie, vormen van financiële participatie en ruimtelijke kaders. De informatie is verstrekt door experts van de Provincie, Gemeente Utrecht en Bosch & Van Rijn.
- Informatie van belangenorganisaties NMU (natuur en Milieu Utrecht), NLVOW (Nederlandse Vereniging Omwonenden Windturbines) en Schuurlab (lokaal initiatief voor verbetering ruimtelijke kwaliteit).
- Excursie windmolen

5. Weergave opbrengst 1e stadsgesprek, 16 maart

Totaal 107 deelnemers waarvan 44 online
Na het plenaire gedeelte hebben de deelnemers, per tafel, onderwerpen benoemd (en opgeschreven op flappen) die moeten terugkomen in het tweede stadsgesprek.

Onderwerpen met de meeste stickers:

Nadat alle deelnemers de onderwerpen op flappen hadden geschreven, zijn ze plenair doorgenomen en kon iedereen bij alle onderwerpen op de flappen stickers plakken bij zaken die ze belangrijk vinden.

1. Het vraagstuk moet passen in totaalvisie met gebruik na 2030
2. Goede en mooie landschappelijke inpassing met respect voor landschappelijke waarde
3. Integratie duurzame energie en huidige woningen en toekomstige woningbouwplannen
4. Duurzaamheid centrum Nederland
5. Zonne-energie, want niemand is tegen
6. Zonnepanelen in Nedereindse Plas en geluidswal Veldhuizen
7. Omdat we het zo mooi willen maken dat er geen woningbouw komt
8. Geen windenergie

Weergave opbrengst Tafels/Flappen, gestructureerd, niet geïnterpreteerd:

Algemene opmerking:

- We staan allemaal achter duurzame energie en een aantal mensen is bereid daarvoor enige hinder te accepteren.
- Buren van Rijnenburg (i.o.) zijn faliekant tegen windmolens. Geen windmolens in Rijnenburg/Reijerscop

Onderwerpen die aandacht moeten krijgen in de plannen:

- Hinder van opwekken windenergie
    - Slagschaduw
    - Geluid
        - Aandacht in het vervolgproces voor en uitleg over begrip minimale afstand tot woningen.
        - Laagfrequent geluid.

    - Horizonvervuiling (wat zien we uiteindelijk?)
        - Graag groen voor de deur houden
- Hinderbeleving mag niet toenemen voor bewoners
    - Bij geen hinder, wel draagvlak omwonenden
    - Aandacht voor gedragscodes waarbij minimale overlast wordt gegarandeerd
- Compensatie:
    - Financiële compensatie voor omwonenden
    - Compensatie in de vorm van verbeteren leefbaarheid van het gebied door bijvoorbeeld recreatie
    - Deel van de opbrengst terug in het gebied
    - Waardevermindering van de bestaande woonhuizen in Rijnenburg/Reijerscop en wijken rondom?

- Participatie:
    - Betrek alle omwonenden bij invulling van het gebied
        - Uitleggen hoe duurzame energie verantwoord kan door toepassen VR-bril
    - Financiële participatie
    - Zeggenschap/deelname plannen
    - Participatie in proces door alle betrokkenen, inclusief besturen omliggende gemeenten.
- Gebruik nieuwste technieken (innovatie, Utrecht kenniscentrum duurzame energie, kennisontwikkeling i.s.m. onderwijs/scholen/universiteiten)
    - Innovatie ook in andere vormen van opwekking
        - Thermische energie toepassen (naast zon, wind en agrarisch)
- Plan Rijnenburg
    - Maak een samenhangend totaalplan met aandacht voor landschap, recreatie, natuur en duurzame energie.
    - Integreer plannen voor duurzame energie in toekomstige plannen voor het gebied
        - Opwekking moet aansluiten op toekomstige woningbouw en daarmee het gebruik

    - Vaak de vraag om duidelijkheid naar wat er na 2030 gebeurt
        - Wel of niet wonen na 2030? Of toch eerder? Exploitatieperiode windmolens is 15 jaar. Gaat dus over 2030 heen.
        - Relatie met terugverdientijd voor investeerders
    - Hoe krijgen we een permanente oplossing?
    - Windturbines niet mooi, wel nodig. Zonnepanelen onvoldoende
    - Maak Rijnenburg tot permanent duurzaam energiegebied
        - Zo mooi maken dat woningbouw er niet meer komt
    - Leg het tijdelijke karakter van de duurzaamheidsplannen vast
        - wat je tot 2030 doet moet je ook weer ongedaan kunnen maken
    - Pas duurzame energie in waar het kan in het toekomstig stedenbouwkundig plan
    - Integreer duurzame energie in agrarisch gebruik. Grasland neemt CO2 op dus zon alleen aan randen en op plas.
- Liever enkele grote turbines dan heel veel kleintjes
- Zonnepanelen (zonne-energie, want niemand is tegen!)
    - In/op de geluidswallen en in de bermen (langs snelwegen).
    - Niemand is daar tegen
    - Zonnepanelen beter te combineren met toekomstige woningbouw
    - Zonnepanelen in Nedereindse Plas mogelijk
    - LTO is tegen zonnepanelen op land. Kan wel op de plas of op geluidsschermen
- Opwekken van duurzame energie aan de randen van Rijnenburg
- Landschap Rijnenburg
    - Goede / mooie landschappelijke inpassing met respect voor landschappelijke waarde
    - Verfraaien landschap
    - Recreatieve functie
- Ambitie
    - Wat is het ambitieniveau? (hoeveel MW's, wat na 2030 en welke criteria m.b.t. hinder/baten en voor wie)
    - Parijs (klimaatakkoord) in huis halen

- Kleine lokale initiatieven: opwekken en verbruik op zelfde locatie
    - natuurlijke beheersing kosten
    - Zelfvoorzienend / onafhankelijk
    - Subsidie onafhankelijk
- Opwekking + opslag van energie
- Wild idee: koop 160 woningeigenaren uit *(Red. uit flap niet duidelijk met welk doel, 1e extra flap)*
- Lessons Learnt van andere windprojecten zoals Houten, Nijmegen, Duiven, etc…
- Nedereindse Plas gebruiken voor recreatie en sportmogelijkheden dus geen zonnepanelen voor bewoners IJsselstein en Nieuwegein.

Terugkoppeling Online gedeelte van het 1e stadsgesprek

Men focust op de zorgen die er zijn over windenergie. De onderwerpen die aandacht vragen zijn: geluid, slagschaduw en horizonvervuiling.

- Daarom concludeert men: geen windenergie (11 stickers)
- Alle daken benutten *(red. voor zonnepanelen)*, ook publieke gebouwen in hele provincie (gebruik eerst andere ruimte) (4 stickers)

Verder levert het online gesprek op dat:
Een meerderheid (56%) financiële participatie aantrekkelijk vindt (19% geen mening en 26% onaantrekkelijk) en het opwekken en profiteren van eigen energie positief waardeert.

6. Weergave opbrengst 2e stadsgesprek, 25 maart

Totaal 80 deelnemers waarvan 34 online

In het tweede gesprek hebben de deelnemers zich ingespannen om, met input uit het eerste gesprek en in intensief gesprek met alle belangen aan tafel, tot ideeën op de kaart te komen hoe in Rijnenburg zonnevelden en windmolens geplaatst kunnen worden.
Onderstaande is een weergave van hetgeen aan tafels is besproken, afgeleid uit de flappen die aan tafel zijn geschreven en waar ieders bijdrage op is weergegeven (ook al was daar geen consensus over aan tafel)
De opmerkingen die zijn gemaakt tijdens het online gedeelte van het 2e stadsgesprek zijn hieronder ook verwerkt.

Wie spraken er online over duurzame energie in Rijnenburg?

- *26 omwonende / inwoners (met name Nieuwegein en de Meern).*
- *2 Belangenorganisaties*
- *2 geïnteresseerde Utrechters*
- *1 geïnteresseerde afnemer duurzame energie*
- *1 geïnteresseerde in financiële participatie.*
- *1 Grondeigenaar*

34 totaal

<u>Algemene opmerkingen uit het stadsgesprek</u>

- Het plan aan het college en de raad moet verder reiken dan 2030
    - "looptijd" windmolen is langer dan 2030: zorg dat plan gemeente plus bestemming hierop aansluiten, dus langer dan 2030 evt deel van het gebied (wat/waar zijn de no-regrets?).
    - Voor 2030 ook woningbouw mogelijk onder andere afhankelijk van politiek/ontwikkeling stad.
- Inhoud van het plan
    - Geen "rommel"gebied, integrale visie hele gebied "mooi" uitstraling.
    - Toegankelijk maken, theehuis, manege
    - Landschappelijke waarden (behoud van, aandacht voor):
        - flora & fauna: vogels en ander dieren (rustplek trekvogels)
        - Archeologisch/cultuurhistorisch

        - Recreatief
        - Ontginningslijnen
        - Groen
        - Openheid gebied
    - Kunnen hoogspanningskabels en leidingen verplaatst worden?
    - Wat is de bedoeling met het nog niet bebouwde noord stukje Galecop? (Rijnvliet heeft ook een woonbestemming).
    - Tunnel onder AC, fietsers
    - Flexibiliteit
        - Wil je later wonen & recreëren inpassen?
        - Indien toekomstige woningbouw eerst zuidelijke deel (langere renderingstijd molens / zonnevelden).
        - Innovatiepunt/gebied. Ruimte voor nieuwe ontwikkelingen.
    - Suggestie voor ruimtelijke scenario's Rijnenburg (doorkijk na 2030)
        - Woningbouw (energieneutraal, rendabel, bereikbaar)
        - Landschap & natuurwaarde behoud (geen aanpassingen, eventueel moderniseren)
        - Industrie (vuile industrie uit Utrecht in vergroende variant, vervoer gunstiger, minder overlast)
        - Duurzaam ("energiepark Rijnenburg" met biomassa, waterstof, geothermie)
        - Sport & recreatie (roeibaan, trimbaan, paardenrenbaan, golfbaan met behoud waarden en iets intensiever verkeer)

- Participatie
    - Proces participatie
        - Er zijn veel grondeigenaren. Deelnemers noemen aantallen van 113 grondeigenaren.
        - Molens nu gepland *(red. ingetekend op de flappen door deelnemers stadsgesprek)* bij boeren wat 'relatief eenvoudig' te realiseren is *(red. hiermee wordt waarschijnlijk bedoeld dat de opgave ingewikkeld is, zeker gezien het versplinterde grondeigendom in het gebied)*
        - Overige grond is wirwar van projectontwikkelaars en eigenaren. Gevoel is dat dit voorgebakken is. *(red. opmerking volgend op de vorige: hiermee wordt*

waarschijnlijk bedoeld dat men verwacht dat er al overeenstemming is bereikt met bepaalde grondpartijen (in dit geval 'boeren') hetgeen niet het geval is)

- Hoe dichter bij de bronnen *(red. hier bedoelde 'bronnen' zijn de windmolens als 'bron' van eventuele hinder die 'dichter' of op minder grote afstand van woningen op staan)*, hoe meer (recht op) participatie meer invloed/stemrecht (ook in beheer).
- Gemeente moet kaders/duidelijke randvoorwaarden stellen (bv er komen 3 windmolens helder en duidelijk).
- Omwonende wil een concreet voorstel zien
- Vertrouwen in proces & gemeente, worden onze meningen wel gehoord?
- Gemeente moet transparant over keuze die er nog zijn.
- Niet te snel beslissen: wat sluit je dan uit?
- Meer visualiseren
- Iedereen in het gebied en omgeving moeten kunnen meepraten (los van evt. deelname in project).
- hoe word ik pro-actief betrokken bij vervolg proces participatie?

o Financiële participatie

- Hoe ziet model Eneco/Rijne-Energie voor financiële participatie in duurzame energieopwekking er uit?)
    - Voorbeeld zon Ameland
        - Iedereen kan meedoen en kleine hebben voorrang
        - Aandeel & obligaties.
        - 1 aandeel gelijk aan prijs 1 paneel: rendement minimaal 4%.
- Financiële deelname om de directe omwonenden ook meer lusten (dus gerelateerd aan lasten) te laten genieten (bijvoorbeeld gratis stroom, vergoeding voor plaatsen van molen op eigen grond, maatwerk in vergoedingen)
- Fonds voor geluidsontwikkeling
- Gebiedsfonds
- Voorrang voor omwonenden

- Voor- & nadelen (wind versus zon).
    - Molen wekt veel energie op.

  - Zon veel ruimte nodig, laat zich niet met andere activiteiten combineren.
  - Wind geeft meer hinder (soms discussie over feitelijke hinder en “of (geluid) ook als hinder ervaren wordt”.
  - Wind is nu efficiënter
  - Landschap blijft open met windmolens

- In het online gedeelte van het stadsgesprek is een poll gehouden met de vraag “Wat heeft uw voorkeur?”, waarbij de volgende keuzes werden geboden, met de uitslag van de poll er achter:
  - Alleen zon - 60%
  - Combinatie wind en zon - 22%
  - Alleen wind - 4%
  - Ik kan niet kiezen - 11%

- Ambitie
  - feiten effect wind en zon + andere bronnen: wat (hoeveel) is er nodig? Geef een minimaal doel mee (vraag om duidelijkheid kwantificeren ambitie)
  - We *(deelnemers aan tafel, red.)* willen van 3% naar 100% duurzame energie (RE) neem dat mee (Waarom niet landelijk aanpakken?). We moeten iets doen.
- Denk ook aan waterberging
- Basiskennis, te weinig vergelijken wind/zon -> daardoor (te) veel emotie in discussie en veel meningen in plaats van feiten.

Opmerkingen over Windenergie in Rijnenburg en Reijerscop

De zorgen rond de hinder die windmolens kunnen veroorzaken maakte het moeilijk consensus te krijgen over de plaats waar molens eventueel een plek kunnen krijgen. De vraag in sommige groepen was zelfs óf ze wel een plek kunnen krijgen in Rijnenburg. Er waren uitgesproken tegenstanders en voorstanders van windmolens in Rijnenburg.
Daarom is op basis van de kaarten geen gemeenschappelijk plan te maken met locaties voor windmolens en zonnepanelen.
Toch zijn er aan verschillende tafels ideeën op de kaarten ingetekend waar dit mogelijk zou zijn, waarbij onderstaande aandachtspunten zijn genoemd. Het gaat daarbij om de volgende ideeën voor zonnepanelen:

- *Langs de A12 + A2*
    - *Langs de A12-VDMH*
    - *A12 Galecop*
    - *Langs de A12-Oksel-R'weg*
    - *Op geluidsschermen*
- *Nedereindse Plas/-berg*
- *Op woningen (nieuw te bouwen, oriënteren op zuiden en rekening houden met hagen etc1)*
- *Panelen onder hoogspanningslijnen (voegt waarde toe, is reeds vrij industrieel gebied)*

en voor windmolens:

- *Reijerscop*
- *Oksel Ouderijn en één ten noorden van Ouderijn*
- *Oost-west lijn ten noorden ringkade (discussie over afstand tot AR)*

Aandachtspunten bij windmolens:

- Aantal deelnemers geeft aan geen of zeer beperkte hinder voor bewoners te willen
    - Geluid (ook Laag frequent): (wegnemen/afzwakken door: afstand woningen, maximaliseren aantal draaiuren, s 'nachts uitzetten, zo dicht mogelijk bij andere geluidsbron (snelweg) plaatsen (*red. er zijn vragen op de flappen over het effect van geluid van windmolens in combinatie met het geluid van de snelweg: hoor je alleen de snelweg of ook de molens, of allebei: moet duidelijk worden als meer bekend is over voorgenomen locaties*).
    - Enkele deelnemers (waaronder vertegenwoordigers omwonenden van Rijnenburg) vinden dat het wettelijk kader voldoende is om hinder te voorkomen
    - Horizonvervuiling (wegnemen/afzwakken door: afstand woningen, strategisch plaatsen t.o.v. bomen (bomen planten), zorgen dat knipperende lichtjes niet zichtbaar zijn)

    - Slagschaduw (wegnemen/afzwakken door: afstand woningen, ,maximaliseren aantal draaiuren, s 'nachts uitzetten)

- Liefst in 1 lijn door de polder
- Maximaliseer het aantal windmolens
- Vragen over hoeveel molens er komen (ik teken voor 3 en krijg er 6?)
- Ver in 't land- Zuiden thv Reijerscop.
- Geen windmolens doen als er na 2030 woningen gepland zijn (roep om duidelijkheid plannen na 2030)
- Windmolens niet op deze plek vanwege de te korte tijd (minimaal 50 jaar)
- Visueel aspect verbeteren door kleurgebruik
- Masthoogte beperkt houden tot zo'n 100 m: Niet gaan voor het maximale > 4mW hoogtes tot zo'n 140 m.
- In geval van windmolens na afloop grond schoon opleveren
- Haalbaarheidsonderzoek naar plaatsen van windmolens in het noordelijk deel van de polder

<u>Opmerkingen over Zonnepanelen/Zonnevelden</u>
Ook voor zonnevelden zijn ideeën voor locaties ingetekend.

Aandachtspunten bij plaatsing:

- Voldoende ruimte onder en rondom de panelen
- Zoveel mogelijk (300 v/d 700 ha. In overleg met bewoners)
- Innovatie gaat snel (daarom geen wind nodig maar focus op zon)
- Innovatie op energie, verplaatsbaar
- Zonnevelden flexibeler te combineren met woningbouw dan windmolens *(red. men geeft aan te verwachten dat zonnepanelen makkelijker te verplaatsen zijn en dichter bij en op woningen mogelijk zijn: vertaald als flexibeler te combineren met woningbouw)*

    - Inpassen zonnepanelen in gebied waar in de toekomst woningbouw kan komen.
    - rekening houden met zuidelijk gelegen woningen (hagen, zicht etc)

- Is grootschalige duurzame energieopwekking alleen m.b.v. zon haalbaar? *(red. men vraagt zich af wat de opbrengst van zonnepanelen is ten opzichte van de opbrengst van windmolens en of het ook mogelijk is de opgave met alleen zonnepanelen te halen zodat windmolens niet nodig zijn)*

- Bij plaatsing panelen op water:
    - Nieuw vogelbroed gebied *(red. men vraagt zich waarschijnlijk af of eventuele plannen voor plaatsing van panelen op de Nedereindse Plas mogelijk is vanwege flora en fauna)*
    - In potentie kunnen waterpanelen het recreatieve karakter ook vergroten *(red. het is niet duidelijk waarover aan tafel is gesproken en wat met deze opmerking wordt bedoeld)*
- Geluidsschermen zijn lelijk
- Bedoeld was panelen op het water zijn ook interessant/mooi/uitgenodigd om naar te kijken.
- Zonnepanelen niet op land, wel op plas en geluidsschermen (LTO)
- Zonnepanelen hoeven tegenwoordig niet meer alleen op het zuiden volgens recent media bericht.

<u>Genoemde alternatieve duurzame energiebronnen</u>

- Geothermie/aardwarmte
- Biomassa
- Waterstof

Procesverslag van het Stadsgesprek met de regio over duurzame energie in Rijnenburg

Gemeente Utrecht

Utrecht.nl

Procesverslag

- Dit verslag dient om het proces van het stadsgesprek inzichtelijk te maken.
- Dat doen we door te vertellen:
  - welke **input** de organisatie van het stadsgesprek aan deelnemers heeft aangeboden;
  - welke vragen aan deelnemers zijn gesteld, we noemen dit **verloop** van de dagen;
  - en op welke wijze we de **uitkomsten** van de deelnemers hebben verwerkt en vastgelegd.
- Het procesverslag is een zo feitelijk mogelijke weergave.

Aanloop Stadsgesprek

Het stadsgesprek duurzame energie Rijnenburg is een stap die volgde op een aantal eerdere gebeurtenissen die richtinggevend zijn voor het stadsgesprek.

In 2016 heeft de raad motie 107 “bouwpauze in Rijnenburg” aangenomen waarin de raad opdracht geeft om grondeigenaren en initiatiefnemers op de hoogte te brengen van het feit dat Rijnenburg een pauzelandschap en dat tot 2030 geen woningbouw zal plaatsvinden. In de motie “bouwpauze in Rijnenburg” wordt ook motie 18 uit 2011 aangehaald waarin de toenmalige raad het college opdracht geeft actief met marktpartijen en grondeigenaren in gesprek te gaan om in Rijnenburg plaatsing van windturbines te stimuleren.

De provincie stelt in 2016 een nieuwe structuurvisie vast waarin Rijnenburg tot pauzelandschap werd verklaard; de geplande woningbouw wordt tot 2028 niet uitgevoerd en voor daarna zijn nieuwe plannen nodig. De gemeenteraad onderstreept de provincie-plannen en stelt de Ruimtelijke Strategie Utrecht vast waarin tot 2030 de vraag naar woningen in het huidige bebouwde gebied wordt opgevangen.

In het Coalitieakkoord 2014-2018 spreekt de coalitie af dat Utrecht klimaatneutraal moet zijn in 2030 met een aandeel duurzame energieopwekking van 20%.

In 2015 maken 165 Utrechters het Energieplan Utrecht om samen met partners in de stad toe te werken naar de coalitieambitie via een combinatie van energiebesparing en duurzame energieopwekking, waaronder grootschalige wind- en zonne-energie.

De raad stemt in 2016 in met de duiding van het college van het Energieplan. Voor wat betreft windenergie zal het aansluiten bij initiatieven, zorgvuldig toetsen en alle belanghebbenden tijdig betrekken.

In 2016 geven Eneco en Rijne energie aan tot energieproductie in Rijnenburg over te willen gaan.

Eind 2016 informeert het college de gemeenteraad dat het met een stadsgesprek de initiatiefnemers een platform wil bieden om tot een samenhangend plan voor grootschalige energieopwekking te komen.

Gemeente Utrecht

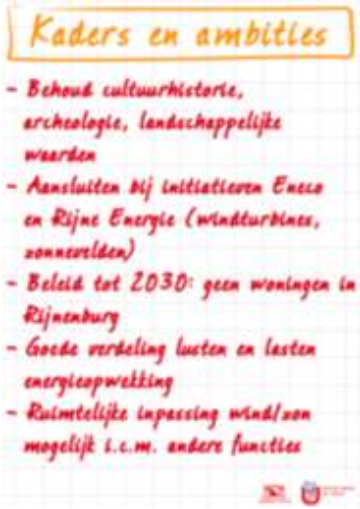
Utrecht maken we samen

Wat beoogde het stadsgesprek met de regio?

Doelen

- “om alle initiatieven een platform te bieden en te komen tot een samenhangend plan stelt het college van B&W voor om een ‘stadsgesprek met de regio’ (vanwege de ligging van het gebied nabij Nieuwegein en IJsselstein) te initiëren over grootschalige duurzame energieopwekking in Rijnenburg.”
- “een zo breed mogelijk publiek de ruimte geven om mee te praten tijdens het stadsgesprek met de regio”
  (bron: commissiebrief nov, 2016)

Context
Het stadsgesprek met regio vindt in een vroeg stadium van planvorming plaats, direct nadat initiatiefnemers zich bij de gemeente meldden en nog voordat er concrete plannen en ambities zijn opgesteld.

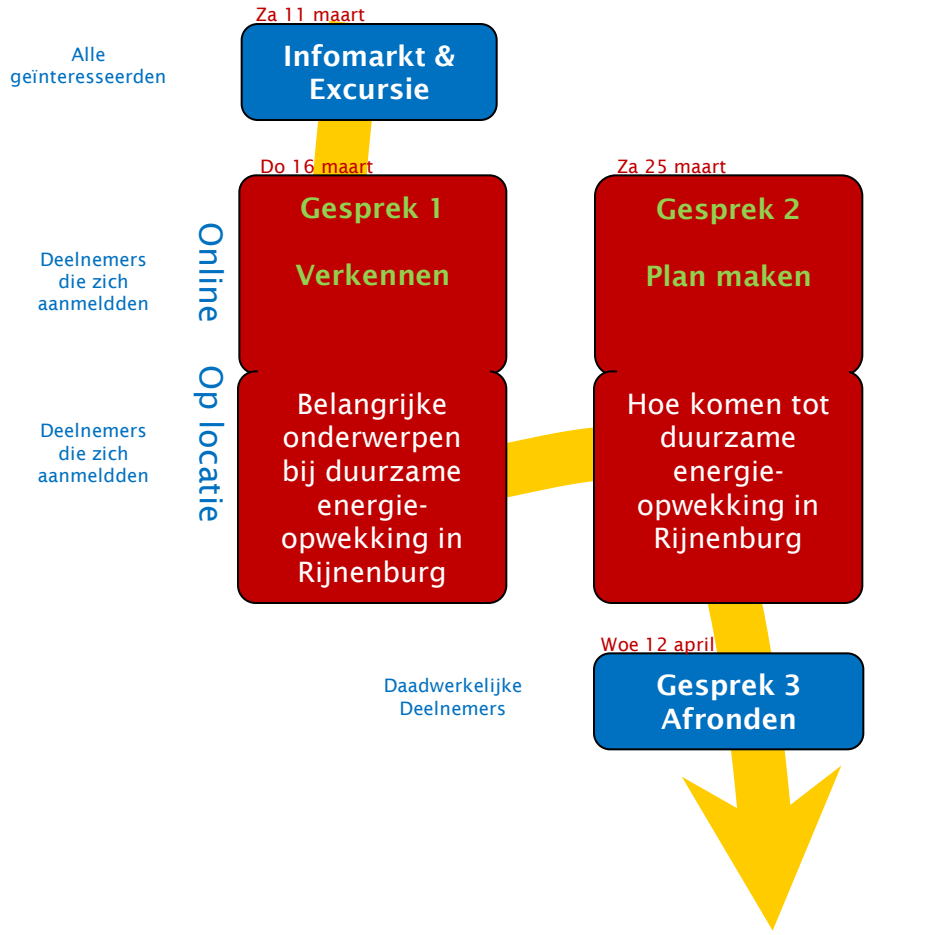
Rol
Gemeente Utrecht faciliteert en organiseert het stadsgesprek met de regio i.o.m. de initiatiefnemers.

Regio
Alle om Rijnenburg liggende gemeenten worden bij het stadsgesprek betrokken en ook alle soorten betrokkenen, zoals bewoners en grondeigenaren.

Vormen:
Het stadsgesprek met de regio wordt gevoerd in zowel een onlinegesprek als een gesprek op locatie (aan tafel) om iedere betrokkene de gelegenheid te geven mee te praten.

Waar bestond het stadsgesprek met de regio uit?

- Een openbare informatiemarkt en excursie naar een windturbine in Nieuwegein
- Een 1e verkennend gesprek op locatie en online op 16 maart over de te bespreken onderwerpen
- Een 2e planvormend gesprek op locatie en online op 25 maart over de centrale vraag en de geopperde onderwerpen
- Een terugkoppelgesprek ter afronding over de samenvatting van de gesprekken

Gemeente Utrecht

Utrecht maken we samen

Uitnodigen deelnemers

Principe	Iedereen kan meepraten. Dat kan in gesprekken op locatie en dat kan in onlinegesprekken. Het aantal deelnemers voor gesprekken op locatie is om praktische redenen beperkt. Bij te veel aanmeldingen wordt geloot per groep betrokkenen. Deelname aan het terugkoppelgesprek alleen door eerdere deelnemers.
Wijze van uit-nodigen	Een uitnodiging per brief/mail voor naar keuze de gesprekken op locatie of het onlinegesprek, verstuurd aan: • alle bewoners en grondeigenaren in Rijnenburg en Reijerscop • omwonenden uit De Meern, Nieuwegein en IJsselstein wonend binnen 500 meter van het zoekgebied (cfm wettelijke regels geluidscontour) • geïnteresseerden in deelname in initiatieven • willekeurig gekozen inwoners uit heel Utrecht • Wijkraad Vleuten de Meern, wijkvereniging Galecop • belangengroepen zoals bijv. Nederlandse Vereniging Omwonenden Windturbines Een algemene bekendmaking van de stadsgesprekken met de regio via: • Social media • Website: www.utrecht.nl/rijnenburg • Advertenties in: AD/UN, Stadsblad, De Brug, Zenderstreek en Molenkruier; • Banner op DUIC met een link naar www.utrecht.nl/rijnenburg • Gerichte advertenties op Facebook, voor mensen wonend in een straal van 3 km rond Rijnenburg.
Bereik uitnodigingen	Uitnodigingsbrief/mail: 12.000 inwoners (9.000 Rijnenburg e.o., 3.000 Utrechters) Bekendmaking: alle inwoners van het gehele gebied en in de betrokken gemeenten
Ontvangst uitnodiging	In gebied Rijneburg en Reijerscop was bij postbezorgdienst onzekerheid over de bezorging van de bewonersbrief (door sneeuwval). De brieven voor bewoners Rijnenburg en Rijerscop zijn een tweede keer verstuurd.
Bevestiging aanmelding	Aanmelding verliep automatisch direct na inschrijven. • Voorafgaand aan de onlinegesprekken informeerde Synthetron de deelnemers per mail. Deelnemers kregen een SMS ter herinnering indien zij dit wensten • Voorafgaand aan gesprekken op locatie informeerde de gemeente de deelnemers per mail

Opkomst

De daadwerkelijke deelnemers waren per groep belanghebbenden als volgt:

Meegesproken als *	Informatiemarkt **	Online gesprek		Gesprek op locatie		Terugkoppelgesprek
		16-mrt	25-mrt	16-mrt	25-mrt	12-apr
bewoner				12	7	7
omwonende		35	26	17	17	19
grondeigenaar		2	1	11	8	8
geinteresseeerde in initiatief		3	1	9	5	4
geinteresseerde Utrechter		3	2	8	3	4
initiatiefnemer						2
belangenorganisatie		4	1	7	6	7
anders		1	3			
totaal	300	48	34	64	46	51

* Alle deelnemers zijn 1x meegeteld (conform hun rol bij aanmelding). Bij de gesprekken op locatie en het terugkoppelgesprek spraken sommige deelnemers mee als geïnteresseerde in het initiatief (van Rijne) maar waren ook bijv. omwonende of grondeigenaar.

** Het aantal bezoekers van de informatiemarkt is een schatting gebaseerd op enkele momentopnamen.

Gegeven de aanmeldingen was het niet nodig om te loten. Iedereen die aan het onlinegesprek wilde deelnemen kon dit doen. En ook iedereen die aan de gesprekken op locatie wilde deelnemen kon dit doen. Tot op het laatste moment (op de ochtend van het stadsgesprek) hebben mensen zich gemeld en zijn ze toegevoegd als deelnemer. Dubbele inschrijvingen zijn verwijderd en enkele geïnteresseerden voor deelname aan het terugkoppelgesprek die níet deelnamen aan de eerdere gesprekken zijn niet toegelaten.

Algemeen verloop van de gesprekken op locatie

- Na de centrale aftrap met toelichting op de vraag van de dag gingen mensen in verschillende samenstelling in groepen aan het werk.
- Iedere groep wees zijn eigen voorzitter, tijdbewaker, verslaglegger aan zodat het groepsproces een gezamenlijke verantwoordelijkheid werd (voor het gesprek op 25 maart was voor iedere groep een externe gespreksleider aangetrokken).
- Op de tafels lag diverse relevantie informatie, inclusief een gespreksinstructie
- Er liepen inhoudelijk deskundigen van de gemeente, de provincie en de firma Bosch en van Rijn rond die op basis van vragen van bewoners hen probeerden te voorzien van de gewenste kennis.
- De vragen stonden voorgedrukt op de flappen. Verdere uitleg van de vragen lag ook op de tafels.
- De deelnemers werkten in gemengd samengestelde groepen. Initiatiefnemers wisselden 1x van groep.
- Raadsleden van Utrecht, Nieuwegein, IJsselstein, Montfoort en Woerden hadden de gelegenheid kennis te nemen van de gesprekken.
- Na deelsessies waarin groepen met elkaar aan het werk waren geweest, volgde een plenaire terugkoppeling.
- Plenaire sessies werden begeleid door een externe gespreksleider.
- Direct na afloop van een gesprek werden foto's van de geproduceerde flappen online gezet
- Verwerking (=uittypen) van de inhoudelijke opbrengst deed de gemeente Utrecht.

Algemeen verloop van de onlinegesprekken

Iedereen kon zich aanmelden voor het onlinegesprek. Voorafgaand aan een online gesprek kregen de deelnemers die dit wilden een sms ter herinnering. Allen kregen vooraf een uitleg gemaild over hoe een online gesprek in elkaar steekt.

De organisatie van de onlinegesprekken was in handen van de firma Synthetron. Voor de organisatie stemde Synthetron af met enkele deelnemers aan het onlinegesprek.

Bij aanvang van het eerste online gesprek logden de deelnemers in met hun postcode. Op deze manier kon ongeveer bezien worden hoe de samenstelling van de deelnemers was ten opzichte van die aan het gesprek op locatie. Voor het tweede onlinegesprek is ook om andere persoonsgegevens gevraagd in verband met uitnodiging voor het terugkoppelgesprek op 12 april. Het geven van deze gegevens was niet verplicht. Een aantal deelnemers heeft anoniem meegedaan.

Een onlinegesprek werd op dezelfde dag gevoerd als het gesprek op locatie. Het start met een vraag van de Synthetron-moderator waar de deelnemers op reageren. Zij zijn net als in het gesprek op locatie in kleine, virtuele groepjes ingedeeld. De leden van een groep kunnen elkaars antwoorden zien en op stemmen. Antwoorden die de meerderheid krijgen worden aangeboden aan andere groepen. Die kunnen er ook op stemmen.

Tijdens de moderatie was een inhoudelijk deskundige aanwezig. Bij het eerste gesprek was dat een medewerker van de gemeente. Bij het tweede gesprek was ook iemand van Bosch en van Rijn en van Eneco aanwezig om – niet anoniem – inhoudelijke expertise te leveren.

De uitkomsten van beide onlinegesprekken zijn tijdens het gesprek op locatie op flap geschreven en gepresenteerd door Synthetron. De flappen zijn ook op de website gepresenteerd.

Informatiemarkt 11 maart

Locatie: AC de Meern

Tijd: 10:00-16:00 uur

Stands

- Pauzelandschap Rijnenburg (gemeente en provincie)
- Windenergie (Bosch en van Rijn)
- Zonne-energie (gemeente)
- Landschappelijke waarden (Schuurlab)
- Nederlandse Vereniging Omwonenden Windturbines (NLVOW)
- Natuur en Milieufederatie Utrecht (NMU)
- Aanloop, opzet en vervolg Stadsgesprek (gemeente)
- Eneco (die ook excursie naar windturbine in Nieuwegein aanbood)
- Rijne-energie

Gedurende de gehele dag:

- Kon men zich ter plekke inschrijven voor het stadsgesprek (circa 30 gedaan)
- Kon men reacties achterlaten
- Was kinderopvang aanwezig

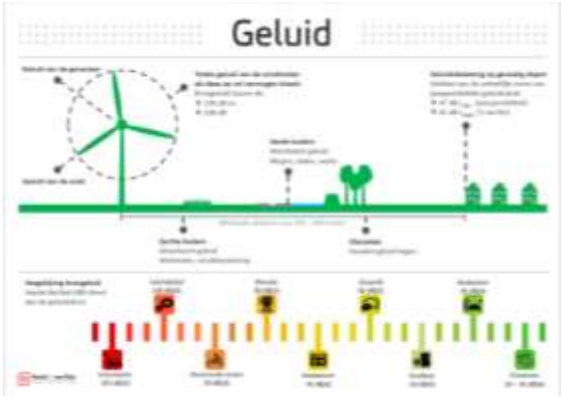
Gemeente Utrecht

Utrecht maken we samen

Aangeboden informatie

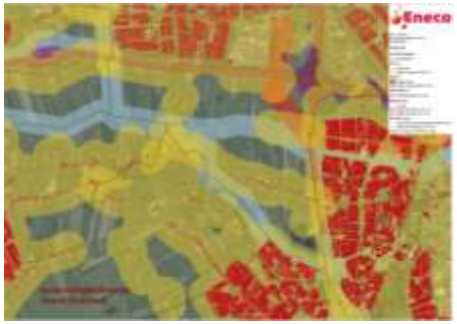
Impressie van de aangeboden informatie. Voor de volledige weergave zie www.utrecht.nl/rijnenburg

Gemeente Utrecht

Utrecht maken we samen

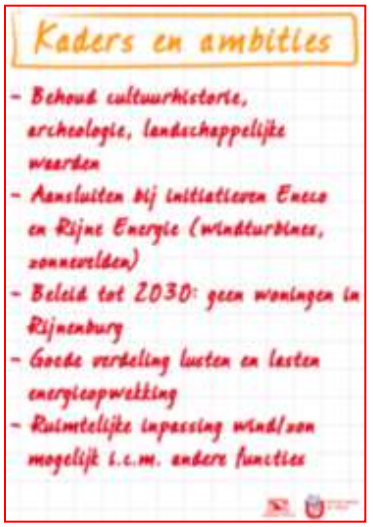
Input en programma gesprek 1

Alle deelnemers aan het eerste gesprek op locatie kregen voorafgaand aan het gesprek het programma toegestuurd. Daarin werd ook verwezen naar de website waar alle informatie van de informatiemarkt op stond.

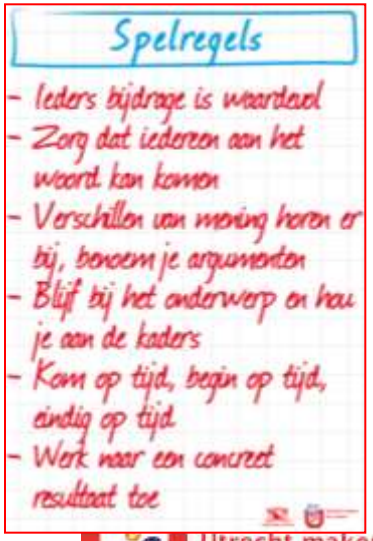
Het programma van het gesprek op locatie is op flap gezet en samen met de centrale vraag, kaders voor het gesprek, de opbouw van het stadsgesprek, spelregels en rollen van de aanwezigen opgehangen in de zaal.

Voorafgaand aan het eerste gesprek konden de deelnemers informatie ophalen en vragen stellen aan standhouders die ook op de informatiemarkt van 11 maart aanwezig waren.

Gemeente Utrecht

Utrecht maken we samen

Verloop van gesprek 1

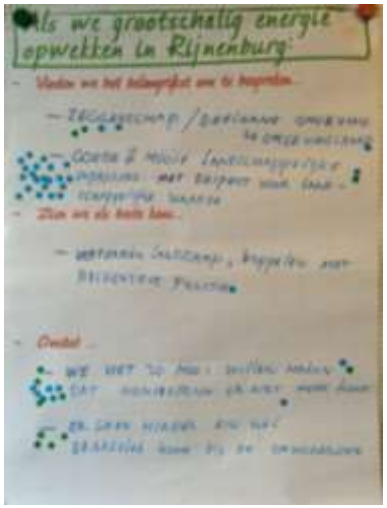
De opening van het eerste gesprek werd gedaan door de wethouder Duurzaamheid. Daarna introduceerde de dagvoorzitter het programma en hebben alle deelnemers de rol waarin zij deelnamen (zie bij uitnodiging) en de gemeente waar zij wonen aan elkaar kenbaar gemaakt.

In kleine, heterogene groepen (ongeveer 8 personen) waarin alle rollen vertegenwoordigd waren, bespraken de deelnemers belangrijke onderwerpen en kansen bij het vraagstuk. Onderwerpen en kansen die volgens de deelnemers in het tweede gesprek aan de orde moesten komen. Eerst deed iedere deelnemer dit voor zich en vertelde de groep zijn/haar voorkeuren. Vervolgens zocht de groep het gemeenschappelijke daarin. Dat werd op een flap geschreven.

Alle groepen hebben vervolgens hun flappen opgehangen zodat iedereen er kennis van kon nemen. Dit gebeurde ook voor de opbrengst van het onlinegesprek. Hiernaast een voorbeeld. Zie verder www.utrecht.nl/rijnenburg

Daarna hebben de deelnemers door het plakken van stickers aangegeven welke onderwerpen die door andere deelnemers waren aangedragen onderwerpen ook belangrijk vonden om te bespreken in het 2e gesprek.

In de gesprekken op locatie zijn standpunten en onderbouwingen goed uitgewisseld. Het onlinegesprek had, voor wat betreft windenergie, dat genuanceerde karakter minder omdat de opinie ‘gewoon tegen windturbines’ snel breed geaccepteerd werd.

Gemeente Utrecht

Utrecht maken we samen

Uitkomsten gesprek 1

Uitkomsten gesprek op locatie

De uitkomsten van gesprek 1 bestaan uit flappen met al dan niet gestickerde onderwerpen en kansen. Van alle flappen zijn foto's gemaakt die op de website zijn geplaatste. Enkele voorbeelden staan hiernaast. Bezoekers van de site hadden gelegenheid te reageren op de uitkomsten. Dat is niet gebeurd.

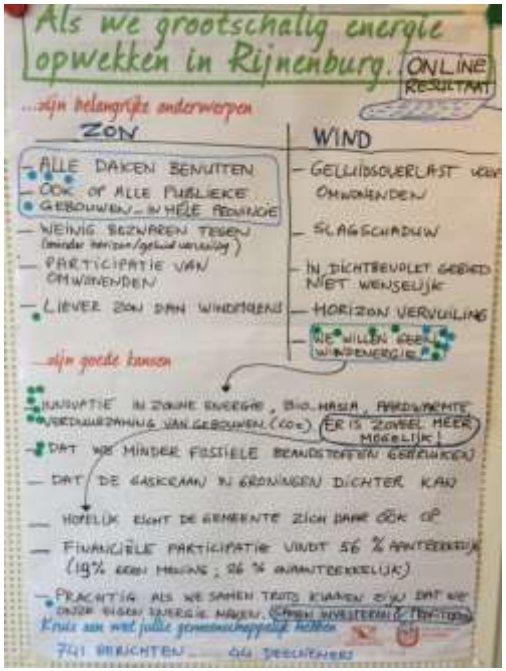
Belangrijke gespreksonderwerpen bleken te zijn:

- Hinder
- Inpassen in landschappelijke waarden
- Een totaalvisie op het gebied ook na 2030 en participatie.

Voor- en nadelen van met name windmolens (maar ook zonnepanelen) qua hinder, opbrengst, vergelijkbaarheid, is technisch complexe materie waardoor op algemeen niveau gediscussieerd kon worden. Het bespreken van de echte voor en nadelen pas kan bij concrete plannen met bijbehorende onderzoeken.

Uitkomsten onlinegesprek

De uitkomsten van het onlinegesprek zijn in het gesprek op locatie gepresenteerd. Zie de flap hieronder.

Gemeente Utrecht

Utrecht maken we samen

Voorbereiding gesprek 2

Gesprek op locatie

Alle teksten op de flappen van gesprek 1 zijn door de gemeente uitgetypt. Deze teksten zijn in gesprek 2 uitgedeeld aan de deelnemers daarvan en op de website geplaatst.

Naar aanleiding van de centrale vraag is het programma voor gesprek 2 opgesteld. Daarin zijn ook de onderwerpen opgenomen die de deelnemers in gesprek 1 belangrijk vonden.

Als belangrijk hulpmiddel is kaartmateriaal ontwikkeld waar de deelnemers aan het gesprek op locatie het gesprek mee konden voeren over de locatie van zonnevelden en windturbines en hun overwegingen daarbij. Het betrof:

- Een A0-kaart van Rijnenburg, Reijerscop en directe omgeving
- Uitknipbare symbolen voor windturbines (incl. geluidscontour) en zonnepanelen/zonnevelden (eenheden van 6ha).

De provincie bracht als licentiehouder nog een andere hulpmiddel in: het systeem Tygron van de gelijknamige firma. Met Tygron konden effecten van te maken keuzes voor zonnevelden en windturbines zichtbaar worden gemaakt middels een computermodel.

Onlinegesprek

Het tweede onlinegesprek werd anders opgezet dan het tweede gesprek op locatie (de opzet van de eerste gesprekken was identiek). Dit was nodig omdat de opzet van het tweede gesprek op locatie digitaal niet te realiseren was.

Het tweede onlinegesprek werd zo georganiseerd dat de onderbouwingen van de voorkeuren uit het eerste gesprek nader konden worden onderzocht en ingebracht bij het gesprek op locatie.

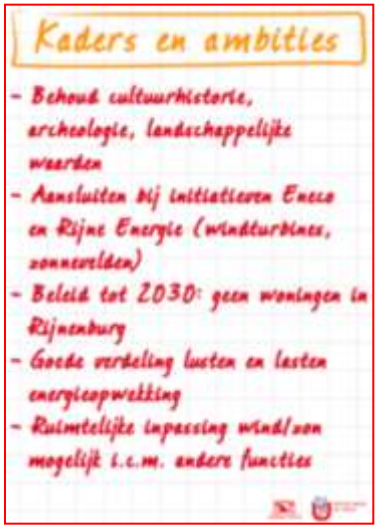
Input en programma gesprek 2

Alle deelnemers die zich voor het tweede gesprek op locatie aanmeldden kregen een bevestiging met een programma voor de dag.

De deelnemers aan het onlinegesprek kregen een reminder daarvoor van Synthetron.

Het programma van het gesprek op locatie is op flap gezet en samen met de centrale vraag, kaders voor het gesprek, de opbouw van het stadsgesprek, spelregels en rollen van de aanwezigen opgehangen in de zaal (zie hiernaast) .

Gemeente Utrecht

Utrecht maken we samen

Verloop van gesprek 2

Na opening van het gesprek op locatie is door het wijkoverleg Galecop een petitie met 225 handtekeningen tegen windturbines aangeboden aan de wethouder Duurzaamheid.

Vervolgens heeft de dagvoorzitter zeven vragen gesteld aan een partner van de firma Bosch en van Rijn. Met de antwoorden is diverse inhoudelijke informatie gegeven aan de aanwezigen.

Ivm de kleinere opkomst is de 'tafelschikking' aangepast zodat er 6 tafels met voldoende deelnemers waren met voldoende diversiteit.

Aan de tafels is door de groepen met behulp van een kaart van Rijnenburg en symbolen voor (grote en kleine) windturbines en (hoge en lage) zonnevelden bezien:

- Welke voorkeuren voor plaatsing individuele deelnemers hadden en wat hun overwegingen daarbij waren
- Welke gemeenschappelijkheid uit de individuele voorkeuren bleek. De mate van overeenstemming over de gemeenschappelijkheid verschilde per tafel.

Iedere groep heeft plenair haar gemeenschappelijke voorkeur toegelicht. Ook de uitkomsten van het onlinegesprek zijn gepresenteerd (door Synthetron).

Medewerkers van de gemeente hebben met enkele deelnemers de uitkomsten van de 6 groepen op een nieuwe kaart aangebracht. Die is plenair gepresenteerd als totaal-opbrengst ipv als gemeenschappelijke voorkeur. De kaart is ook m.b.v. het Tygron-systeem kort plenair gepresenteerd om de mogelijkheden van het systeem te duiden. De deelnemers konden gedurende de middag op verzoek meer hindereffecten van energieproductie in het Tygron-systeem te zien krijgen.

Daarna kozen de groepen ieder één van de overige onderwerpen die uit gesprek 1 bleken. Zij bespraken hoe de plannen voor energieproductie mbt het onderwerp konden worden verbeterd en noteerden dat op flap. Deze zijn vervolgens plenair gepresenteerd.

Het gesprek is afgesloten met een uitnodiging voor het terugkoppelgesprek.

Uitkomsten gesprek 2

De uitkomsten van het tweede gesprek zijn:

1. Verschillende groepskaarten met al dan niet plaatsing van zonnevelden en windturbines
2. De groepsoverwegingen bij al dan niet plaatsing

Van alle materialen zijn foto's gemaakt die op de website zijn geplaatst. Ter illustratie enkele zijn hiernaast enkele kaarten afgebeeld die zijn gemaakt tijdens gesprek 2.

Bezoekers van de website hadden gelegenheid te reageren op de uitkomsten. Dat is niet gebeurd.

Gemeente Utrecht

Utrecht maken we samen

Voorbereiding terugkoppelgesprek

De opbrengst van het stadsgesprek zal aan college en aan gemeenteraad van Utrecht worden aangeboden. De bedoeling van het terugkoppelgesprek was het toetsen of de schriftelijke vastlegging klopt met wat de deelnemers hebben gezegd tijdens de gesprekken 1 en 2.

De gemeente heeft daarom de opbrengst op schrift gesteld en deze op dinsdag 11 april aan de genodigden gemaild.

Stichting Wijkoverleg Galecop (SWOG) organiseerde een eigen bijeenkomst op 10 april met de vraag aan de gemeente of die de uitkomsten wilde meenemen in het stadsgesprek. De gemeente wilde de integriteit van het stadsgesprek bewaken. De gemeente heeft daarom de deelnemers aan het wijkoverleg Galecop die ook deelnemers waren aan het stadsgesprek uitgenodigd om in het terugkoppelgesprek op 12 april uitkomsten van de bijeenkomst op 10 april in te brengen voor zover die in het stadsgesprek niet aan de orde kwamen.

Bij de bijeenkomst van SWOG op 10 april heeft de gemeente samen met de initiatiefnemers, adviesbureau Bosch en Van Rijn en de provincie een extra informatiemarkt verzorgd, voorafgaand aan het plenair gedeelte .

Input en programma terugkoppelgesprek

Alle daadwerkelijke deelnemers aan de gesprekken (online of op locatie) van 16 maart en/of 25 maart zijn uitgenodigd deel te nemen aan één van de drie terugkoppelgesprekken op 12 april.

Ieder terugkoppelgesprek werd georganiseerd voor een groep van maximaal 30 deelnemers. De gesprekken duurden 1,5 uur en startten om 17:30, 19:15 en 21:00 uur. Deelnemers bepaalden zelf naar welk gesprek hun voorkeur uitging.

Het programma van een terugkoppelgesprek bestond uit:

1. Een terugblik op het proces van het stadsgesprek
2. Reageren op de weergave van de opbrengst van het stadsgesprek die de gemeente opstelde
3. Een vooruitblik, inhoudelijke en procesmatig, door de wethouder naar aanleiding van de uitkomsten.
4. Gelegenheid tot het plaatsen van hartekreten naar aanleiding van de vooruitblik.

Verloop terugkoppelgesprek

De opening van ieder terugkoppelgesprek werd verricht door de dagvoorzitter.

Daarna lichtte de projectleider van het stadsgesprek met de regio het proces toe zoals dat tot dan toe is verlopen.

Deelnemers konden aangeven wat zij van het proces belangrijk aan vonden. De voorzitter van het wijkoverleg Galecop kreeg de gelegenheid opnieuw een petitie tegen windturbines aan de wethouder aan te bieden, dit maal met meer dan 750 handtekeningen.

De kern van het terugkoppelgesprek betrof de opgestelde samenvatting, een gestructureerde weergave zonder interpretatie van de opbrengsten van het stadsgesprek zoals die op flappen is gezet. Die was vooraf toegestuurd en hing op A0 aan de muur. Deelnemers konden op post-it's (resp. roze, blauwe en gele afhankelijk welke van de drie sessies,) aangeven wat zij vonden dat niet of verkeerd in de samenvatting was opgenomen:

- Niet opgenomen: wat wel was gezegd tijdens de gesprekken maar niet opgenomen
- Verkeerd: wat er wel stond maar niet was gezegd

De dagvoorzitter stuurde het proces op tijd en of 'dat het in het stadsgesprek is gezegd' en voor-kwam dat deelnemers bij het terugkoppelgesprek alsnog de uitkomsten van de gesprekken 1 en 2 wijzigden zonder medeweten van andere deelnemers.

Afsluitend gaf de wethouder aan dat de uitkomsten van het stadsgesprek een vervolg van het ingezette proces mogelijk maken. Met de initiatiefnemers zal zij een startnotitie opstellen om grootschalige energieproductie in Rijnenburg te realiseren. In de startnotitie moeten zijn opgenomen een nadere omschrijving van de initiatieven, de daaraan te stellen voorwaarden en de nader te onderzoeken onderwerpen. In het kort gaf de wethouder ook aan welke voorwaarden en onderzoeksonderwerpen zij voor ogen heeft. De startnotitie plus de uitkomsten van het stadsgesprek komen begin mei in het college met het oog op behandeling door de raad in juli a.s.

Ter afsluiting van het stadsgesprek kregen de deelnemers vervolgens de gelegenheid hun hartekreet te uiten zodat iedereen die dat wilde zijn/haar zegje kon doen.

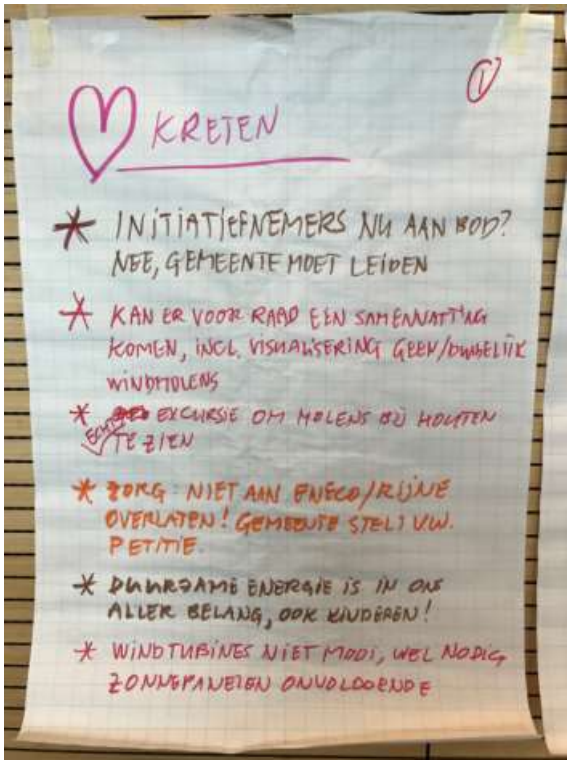
Gemeente Utrecht

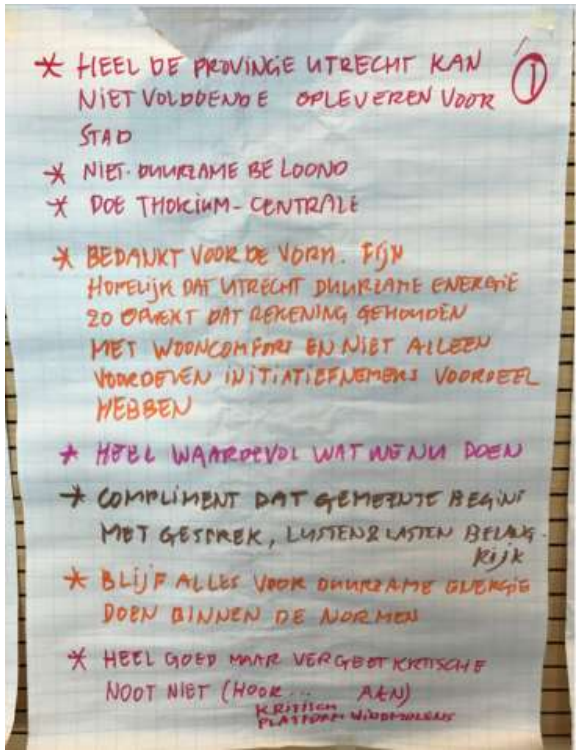
Utrecht maken we samen

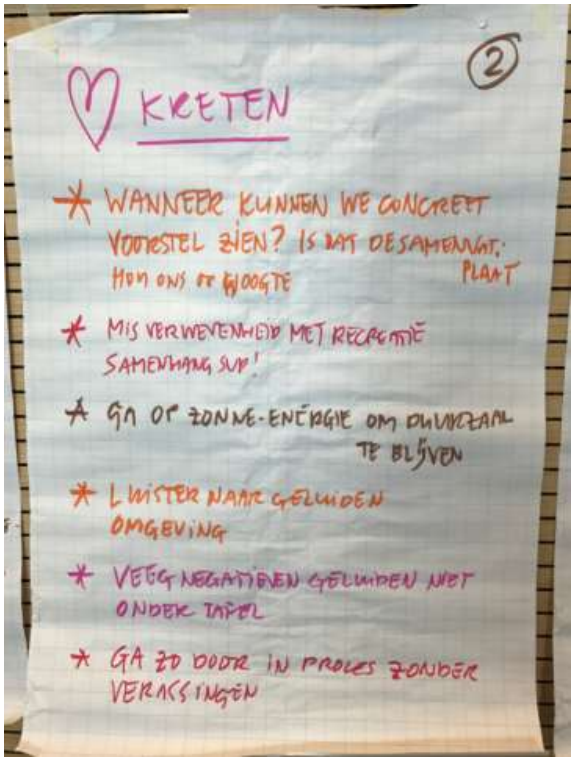
Uitkomsten terugkoppelgesprek

De uitkomsten van het Terugkoppelgesprek bestaan uit de reacties op de weergave van de opbrengsten (die zijn door de gemeente uitgeschreven en met de bijbehorende pagina op de website geplaatst).

De hartekreten naar aanleiding van de vooruitblik van de wethouder zijn ter plekke genoteerd. De foto's hiervan staan hieronder.

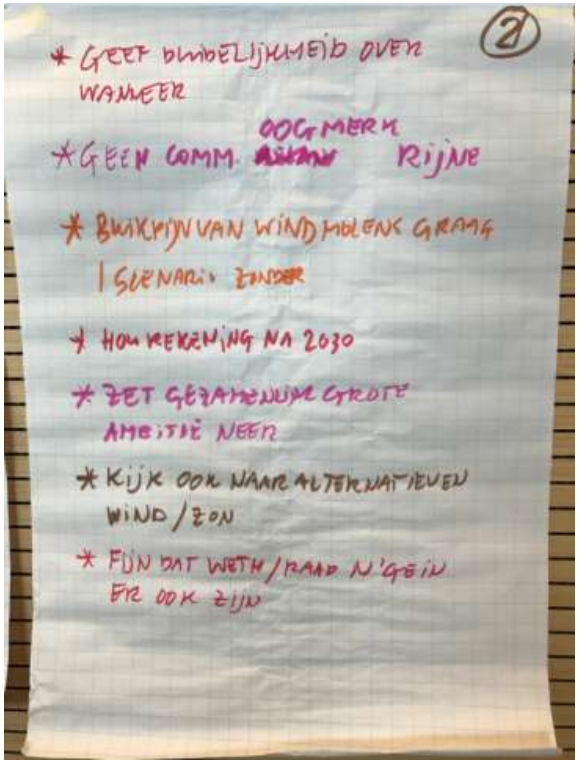

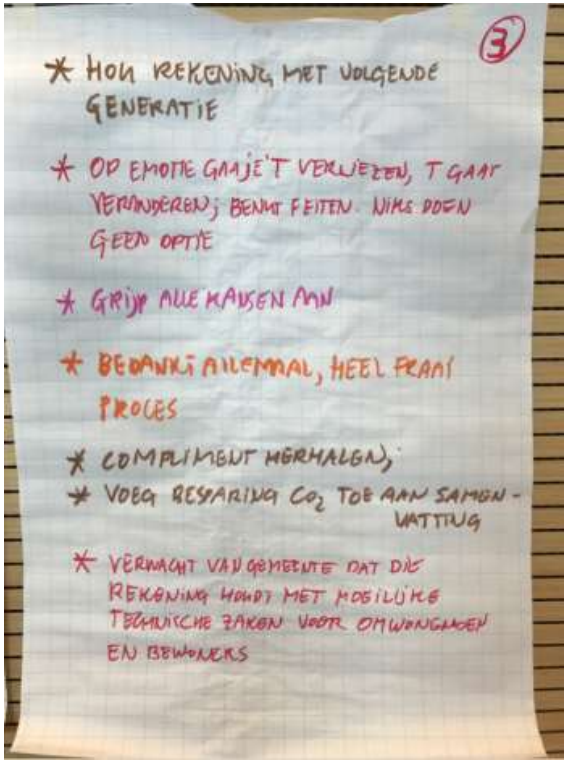

Gemeente Utrecht

Utrecht maken we samen

2
* GEEF DUIDELIJKHEID OVER WANNEER
* GEEN COMM. OOGMERK Rijnw
* BUIKPIJN VAN WINDMOLENS GRAAG I SCENARIO ZONDER
* HOU REKENING NA 2030
* ZET GEZAMENLIJKE GROTE AMBITIE NEER
* KIJK OOK NAAR ALTERNATIEVEN WIND / ZON
* FIJN DAT WETH / RAAD N'GEIN ER OOK ZIJN

3
KREETEN
* GEMEENTE MOET MEER AMBITIE HEBBEN
* GELOOF IN WINDENERGIE
* GESCHRIJKEN VAN VERHALEN HOUTEN OVER HINDER, WINDE PAST NIET IN STEDELIJK GEBIED, DOE ZON!
* GA DINGEN INTEGREREN (VOEDSEL)
* TEGEN WINDENERGIE
* GEBRUIK ANDERE VORMEN
* MAAK HET PLAN MET BEWONERS
* LTO, EERST ALLE DAKEN MET ZON DAN T GRACLAND

3
* HOU REKENING MET VOLGENDE GENERATIE
* OP EMOTIE GAAJE'T VERLIEZEN, T GAAT VERANDEREN; BENUT FEITEN. NIKS DOEN GEEN OPTIE
* GRIJP ALLE KANSEN AAN
* BEDANKT ALLEMAAL, HEEL FRAAI PROCES
* COMPLIMENT HERHALEN;
* VOEG BESPARING CO_2 TOE AAN SAMENVATTING
* VERWACHT VAN GEMEENTE DAT DIE REKENING HOUDT MET MOGELIJKE TECHNISCHE ZAKEN VOOR OMWONENDEN EN BEWONERS

Hoe blijven deelnemers betrokken

Op de informatiemarkt en bij het einde van ieder gesprek heeft de gemeente het vervolg na het stadsgesprek aangegeven.

Alle uitkomsten zijn gefotografeerd en op de website geplaatst.

De samenvatting van de gesprekken wordt bijgewerkt naar aanleiding van de geplaatste reacties bij de 3 terugkoppelgesprekken en ook op de website geplaatst.

De deelnemers aan de 3 gesprekken van het stadsgesprek met de regio zullen per mail op de hoogte worden gebracht van:

- Het versturen en behandelen door het college van de startnotitie inclusief de uitkomsten van het startgesprek
- De uitkomst van de collegebehandeling en de agendering bij de gemeenteraad
- Een eventuele raadsinformatiebijeenkomst
- Behandeling door commissie en gemeenteraad

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Wersch, S.A.G. van (Susan)
Kenmerk	4445445
Vergadering	Raadsvoorstellen weekoverzicht
Vergaderdatum	21 mei 2017
Jaargang en nummer	
Geheim	Nee
Portefeuille	Duurzaamheid

Startdocument Rijnenburg en Reijerscop

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 De voorwaarden vast te stellen, waaraan voorstellen voor een energielandschap met zonne-energie en/of windenergie moeten voldoen en de startnotitie Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop vast te stellen.

Deze voorwaarden zijn ten minste:

a. De voorgestelde inrichting van een energielandschap geeft blijk van een integrale visie op het gebied Rijnenburg en Reijerscop.

b. De voorgestelde ontwikkelingen borgen de kwaliteit van het landschap bij de inrichting, de exploitatie en de afbouw na 15 jaar van het energielandschap.

c. De voorgestelde ontwikkelingen in het landschap zijn reversibel (omkeerbaar).

d. Eventuele woningbouw moet na 2030 (gefaseerd) mogelijk blijven.

2 Op basis van de startnotitie initiatiefnemers te vragen, samen met de gemeente en belanghebbenden, drie à vier onderscheidende scenario's voor een samenhangend energielandschap te ontwerpen.

3 Initiatiefnemers, bij het opstellen van de scenario's, te vragen om met inbreng van alle belanghebbenden het optimum te zoeken tussen: de energieopbrengst, de ruimtelijke waarden, functies in het gebied, financiële participatie en het beperken van hinder om te komen tot voorstellen voor een optimale inrichting van het energielandschap.

4 Het college op te dragen om de scenario's, met inzicht in de weging en effecten op de in beslispunt 3 genoemde verschillende aspecten, ter besluitvorming voor te leggen aan de raad.

5 De coördinatieregeling van de Wet ruimtelijke ordening op grond van artikel 3.30 van die wet van toepassing te verklaren op de ruimtelijke procedures voor de eventuele realisering van een energielandschap in de polder Rijnenburg en/of Reijerscop.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. G.G.H.M. Haanen Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Bijlages
Voorstel: Voorstel_8413
Bijlage: Startnotitie Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop
Bijlage: Procesverslag van het Stadsgesprek met de regio

Eerdere besluitvorming
In 2016 heeft de raad motie 107 "bouwpauze in Rijnenburg" aangenomen waarin de raad opdracht geeft om grondeigenaren en initiatiefnemers op de hoogte te brengen van het feit dat Rijenburg een pauzelandschap is en dat tot 2030 geen woningbouw zal plaatsvinden.

In de motie "bouwpauze in Rijnenburg" wordt ook motie 18 uit 2011 aangehaald waarin de toenmalige raad het college opdracht geeft actief met marktpartijen en grondeigenaren in gesprek te gaan om in Rijnenburg plaatsing van windturbines te stimuleren.

In 2015 is het Energieplan (inclusief duiding van het college) gemaakt dat op 14 januari door de gemeenteraad is vastgesteld.

Met het vaststellen van de Ruimtelijke Strategie Utrecht (RSU) (december 2016) is vastgelegd waar de gemeente tot 2030 woningbouwontwikkeling wil realiseren. Rijnenburg is niet opgenomen in de RSU. Voor de periode na 2030 is voor Rijnenburg nog geen beleid ontwikkeld.

Uitvoering

Gemeente Utrecht

Context

Utrecht streeft ernaar om in 2030 klimaatneutraal te zijn. In het coalitieakkoord staat dat het college meer energie duurzaam wil opwekken binnen de gemeentegrenzen en dit wil realiseren door samen met bewoners, organisaties, bedrijven en (hoger) onderwijsinstellingen een plan voor grootschalige opwekking van energie te maken. De provincie heeft de taakstelling om uiterlijk in 2020 65,5 MW windenergie te plaatsen en heeft de ambitie om in 2040 klimaatneutraal te zijn. Lokale, regionale en provinciale ambities passen in het landelijke energiebeleid en internationaal onderstrepen de klimaatafspraken van Parijs de noodzaak te investeren in duurzame energie.

In 2016 heeft de raad motie 107 "bouwpauze in Rijnenburg" aangenomen waarin de raad opdracht geeft om grondeigenaren en initiatiefnemers op de hoogte te brengen van het feit dat Rijnenburg een pauzelandschap wordt waar tot 2030 geen woningbouw zal plaatsvinden. In de motie "bouwpauze in Rijnenburg" wordt ook motie 18 uit 2011 aangehaald waarin de toenmalige raad het college opdracht geeft actief met marktpartijen en grondeigenaren in gesprek te gaan om in Rijnenburg plaatsing van windturbines te stimuleren.

De gemeente heeft daarbij geleerd van Lage Weide en andere projecten. Het afwegingskader tussen enerzijds Utrechtse afnemers van duurzame energie en het belang van direct omwonenden is benoemd als bepalende factor voor uiteindelijke realisatie.

In 2015 is het Energieplan gemaakt, waarvoor met 165 aselect gekozen bewoners gesprekken zijn gevoerd. De deelnemers deelden de hoge energie-ambities van de stad. Uit de gesprekken bleek wel dat deelnemers verschillend denken over windenergie. In het Energieplan staat daarom dat we inzetten op een zorgvuldig proces waarin alle aspecten zorgvuldig worden getoetst. Betrokkenheid van omwonenden in het planproces en (financiële) voordelen voor omwonenden zijn daarbij van belang.

Met het vaststellen van de Ruimtelijke Strategie Utrecht (RSU) (eind 2016) is vastgelegd waar de gemeente tot 2030 woningbouwontwikkeling wil realiseren. Rijnenburg is niet opgenomen in de RSU. Voor de periode na 2030 is voor Rijnenburg nog geen beleid ontwikkeld. Het huidige bestemmingsplan van Rijnenburg is conserverend: het staat geen nieuwe ontwikkelingen toe. De Provincie Utrecht heeft Rijnenburg in de herijking (2016) van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 tot pauzelandschap verklaard. Dit betekent dat in Rijnenburg tot en met 2028 geen woningbouw kan plaatsvinden. Ook heeft de provincie Rijnenburg aangemerkt als zoekgebied voor windenergie.

Deze bouwpauze in Rijnenburg zien de initiatiefnemers Eneco en Rijne Energie als een kans om zich te melden met ideeën voor grootschalig zonne- en/of windenergie in Rijnenburg en Reijerscop. Om een zorgvuldige procedure zoals geschetst in het energieplan te waarborgen is in het stadsgesprek als centrale vraag voorgelegd hoe grootschalige duurzame energie d.m.v. zonne- en windenergie kan worden opgewekt in Rijnenburg. Doel was om op te halen welke voorwaarden van belang zijn bij realisatie van zonne- en windenergie in Rijnenburg. Voor de stadsgesprekken zijn 12.000 uitnodigingen verstuurd naar inwoners, omwonenden, Utrechters, grondeigenaren, initiatiefnemers en betrokken stakeholders. Ook zijn advertenties geplaatst met uitnodigingen in kranten en op facebook. Op 11 maart jl. is een informatiemarkt georganiseerd waar ca. 300 omwonenden zich lieten informeren. Hierna zijn 3 gesprekken met omwonenden, grondeigenaren, initiatiefnemers en inwoners gevoerd om voorwaarden en ideeën voor de ontwikkeling van zonne- en windenergie in Rijnenburg en Reijerscop op te halen. Het bijgevoegde procesverslag maakt zo feitelijk mogelijk inzichtelijk hoe het proces rondom het stadsgesprek is verlopen.

Beslispunt

1 De voorwaarden vast te stellen, waaraan voorstellen voor een energielandschap met zonne-energie en/of windenergie moeten voldoen en de startnotitie Energielandschap Rijnenburg

en Reijerscop vast te stellen. Deze voorwaarden zijn ten minste:

a. De voorgestelde inrichting van een energielandschap geeft blijk van een integrale visie op het gebied Rijnenburg en Reijerscop.

b. De voorgestelde ontwikkelingen borgen de kwaliteit van het landschap bij de inrichting, de exploitatie en de afbouw na 15 jaar van het energielandschap.

c. De voorgestelde ontwikkelingen in het landschap zijn reversibel (omkeerbaar).

d. Eventuele woningbouw moet na 2030 (gefaseerd) mogelijk blijven.

Argumenten

1.1 De startnotitie is in overleg met de initiatiefnemers opgesteld en gebaseerd op de uitkomsten van het stadsgesprek.
De gemeente heeft in maart/april 2017, naar aanleiding van initiatieven van Eneco en Rijne Energie, het stadsgesprek georganiseerd waarin met belanghebbenden is gesproken over de vraag hoe in Rijnenburg en Reijerscop duurzame energieopwekking door zonne- en windenergie mogelijk gemaakt kan worden. Op basis van de uitkomsten van het stadsgesprek, de initiatieven, gemeentelijk en provinciaal beleid en uiteraard het wettelijk kader heeft de gemeente in de startnotitie voorwaarden opgenomen voor het maken van concrete plan(nen) voor zonne- en windenergie. Belanghebbenden worden betrokken in het proces.

1.2 Uit de stadsgesprekken zijn de voorwaarden gedestilleerd om zonne-energie en windenergie in Rijnenburg te realiseren.
Het stadsgesprek geeft een goed beeld van de overwegingen rond de inpassing van zonne-energie en windenergie. Zowel voor zonne- als windenergie zijn voor- en nadelen benoemd tijdens het stadsgesprek. De overwegingen uit het stadsgesprek zijn verwerkt in de kaders van hoofdstuk 6 van de startnotitie.

1.3 Dit past binnen de beleidsmatige en juridische kaders van gemeente en provincie voor de ruimtelijke inpassing van zonne-energie en windenergie.
De provincie heeft in haar Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie de kaders voor zonne-energie en windenergie vastgelegd. Zonne-energie in veldopstelling is mogelijk in pauzelandschappen. De provincie faciliteert verder turbines tot 20 meter (geringe impact op het landschap) of turbines vanaf 60 meter.
De gemeentelijke kaders liggen vast in het coalitieakkoord, het energieplan en de ruimtelijke structuurvisie Utrecht. Wat betreft het te volgen planproces heeft Utrecht het Utrechts Planproces (UPP). Het UPP kent een aantal standaard planprocessen. Het te volgen planproces voor de opgave in Rijnenburg is een combinatie van het planproces voor een gebiedsontwikkeling en die van een bouwvlek. Onderdeel van het planproces zijn ook de wettelijke kaders die gelden zoals het maken van een watertoets, toetsen op externe veiligheid, archeologie en de natuurwetgeving, waaronder bijvoorbeeld vliegroutes vleermuizen en vogels (voorheen flora en faunawet) .

1.4 Rijnenburg is een kansrijke locatie voor wind in de stad.
Uit de haalbaarheidsstudie naar windenergie in Utrecht (Bosch en Van Rijn, 2010) blijkt dat Rijnenburg een kansrijke locatie in de stad is voor de ontwikkeling voor windenergie. Rijnenburg biedt de kans om duurzame energie op te wekken en zo een bijdrage te leveren aan de stedelijke en regionale klimaatambities.

1.5 Rijnenburg is in de provinciale ruimtelijk structuurvisie 2013-2028 als zoeklocatie voor windenergie aangewezen.
Alle provincies hebben op individuele basis prestatieafspraken gemaakt met het rijk over windenergie. Deze afspraken tellen op tot 6000 MW, waar de gezamenlijke provincies voor aan de lat staan. Provincie Utrecht heeft een taakstelling voor 2020 van 65,5 MW. Van deze taakstelling is momenteel 25 MW gerealiseerd.

In de provinciale ruimtelijke structuurvisie 2013-2028 (herijking 2016) en in de motie "Pauzelandschap Rijnenburg met ambities energietransitie" spreekt de provincie zich uit

voor het stimuleren van alle duurzame energieopwekking in de provincie. Zij nodigt gemeenten uit met initiatieven te komen en de provincie ondersteunt en faciliteert hierbij. Rijnenburg is in de provinciale ruimtelijke structuurvisie beschreven als ruimte voor grootschalige windenergie (vanaf 60 meter hoogte).

Gemeente Utrecht

1.6 De startnotitie is het gemeentelijk toetsingskader voor een Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop.
Het vooraf vaststellen van een toetsingskader en vervolgproces zorgt voor helderheid voor zowel initiatiefnemers als voor alle overige belanghebbenden zoals grondeigenaren, bewoners en omwonenden van Rijnenburg. Het vervolgproces staat beschreven in hoofdstuk 7 van de startnotitie.

1.7 Een integrale visie op het landschap is belangrijk voor omwonenden en gebruikers van het gebied. Het sturen op de kwaliteit van het landschap is een rol van de gemeente.

1.8 In de integrale visie op zonne-energie of windenergie in Rijnenburg en/of Reijerscop moet rekening worden gehouden met mogelijke woningbouw na 2030.

In de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2030 die in 2016 is vastgesteld komt Rijnenburg niet voor als woningbouwlocatie. Als de gemeente na 2030 beslist woningbouw in Rijnenburg te willen, dan moet dat kunnen. Voor het realiseren van grootschalige zon- en windprojecten is subsidie vanuit het rijk beschikbaar. De SDE+ (Stimulering duurzame energieproductie) is een exploitatiesubsidie die meestal 15 jaar geldt. Dit betekent dat plaatsing van grootschalige zon- en windenergie in Rijnenburg minimaal voor 15 jaar noodzakelijk is.

Kanttekeningen

~~1.1 Bij eventuele ontwikkeling van zonne-energie of windenergie in Rijnenburg en/of Reijerscop moet rekening worden gehouden met mogelijke toekomstige plannen voor woningbouw na 2030.~~
~~In de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2030 die in 2016 is vastgesteld komt Rijnenburg niet voor als woningbouwlocatie. Mocht de gemeente na 2030 beslissen woningbouw te willen in Rijnenburg dan moet dat nog mogelijk zijn. Voor het realiseren van grootschalige zon- en windprojecten is subsidie vanuit het rijk beschikbaar. De SDE+ (Stimulering duurzame energieproductie) is een exploitatiesubsidie die meestal 15 jaar geldt. Dit betekent dat plaatsing van grootschalige zon- en windenergie in Rijnenburg minimaal voor 15 jaar noodzakelijk is. Het woningbouwaspect moet samen met het te realiseren energielandschap terugkomen in de visie van de initiatiefnemers. Dit geldt ook voor eventuele initiatieven voor recreatie en sport, zoals in de startnotitie is aangegeven.~~

~~1.2~~1.1 Windenergie en zonne-energie kennen uitgesproken voor- en tegenstanders.
We hebben uitgesproken meningen gehoord over windenergie en zonne-energie tijdens het stadsgesprek. Voorstanders onderschrijven de noodzaak van duurzame energieopwekking en zien mogelijkheden voor een energielandschap in Rijnenburg. Tegenstanders ondersteunen de noodzaak voor duurzame energieopwekking vaak wel in het grote geheel maar maken zich zorgen over de mogelijke impact die met name windenergie op hun omgeving heeft. Anderen zien juist op tegen het grote ruimtebeslag van zonnevelden. Bij de uitwerking van de plannen moet aandacht besteed worden aan het beperken van hinder.

~~1.3~~1.2 Rijnenburg is een ecologisch waardevol open landschap
Rijnenburg is een ecologisch waardevol open landschap, dat een toenemend recreatief belang heeft voor de aangrenzende stedelijke gebieden. Duurzame energieproductie moet deze waarden niet aantasten, liefst versterken.

Beslispunt

2 Op basis van de startnotitie initiatiefnemers te vragen, samen met de gemeente en belanghebbenden, drie à vier onderscheidende scenario's ~~verschillende scenario's~~ voor een samenhangend energielandschap te ontwerpen.

Argumenten

2.1 In het coalitieakkoord is participatie als doorslaggevend aandachtspunt genoemd.
In de door de raad vastgestelde 'Duiding van het college bij het Energieplan' is opgenomen dat "als een initiatiefnemer zich meldt, de gemeente het proces inzet om tot een proces waarin alle aspecten zorgvuldig worden getoetst op betrokkenheid bij omwonenden in het planproces en (financiële) voordelen voor omwonenden te komen".
We hechten waarde aan de betrokkenheid van belanghebbenden en omwonenden in het

planproces en de financiële participatie van omwonenden, zoals in het coalitieakkoord staat. Het participatieproces is gestart met het stadsgesprek met de regio over duurzame energieopwekking in Rijnenburg en Reijerscop. Tijdens het stadsgesprek is door de deelnemers ook aangegeven dat zij verder betrokken willen worden bij de concretisering plannen van initiatiefnemers en de gemeente. In de startnotitie zijn kaders over de participatie in het vervolgproces en andere beleid- en wettelijke kaders vastgelegd.

2.2 Door het uitvragen van drie a vier onderscheidende scenario's heeft de raad iets te kiezen.
Het is mogelijk dat initiatiefnemers scenario's ontwerpen die veel op elkaar lijken omdat deze makkelijker in te passen of financieel aantrekkelijker zijn. De rol van de raad is het afwegen van verschillende belangen. Dit kan alleen als er verschillende, onderscheidende varianten voorliggen.

Gemeente Utrecht

Beslispunt

3 Initiatiefnemers, bij het opstellen van de scenario's, te vragen om met inbreng van alle belanghebbenden het optimum te zoeken tussen: de energieopbrengst, de ruimtelijke waarden, functies in het gebied, financiële participatie en het beperken van hinder om te komen tot voorstellen voor een optimale inrichting van het energielandschap.

Argumenten

3.1 Het opwekken van duurzame energie met zon of wind draagt bij aan de doelstelling om klimaatneutraal te worden.
In het coalitieakkoord Utrecht maken we samen staat dat Utrecht in 2030 klimaatneutraal wil zijn. Dit doen we door meer duurzame energieopwekking door middel van zon en wind mogelijk te maken in de gemeente.

3.2 Het inpassen van verschillende ruimtelijke waarden is een wens die uit de stadsgesprekken naar voren kwam.
In het stadsgesprek met de regio is aangegeven dat voor zonne-energie in het gebied dat versnippering moet worden tegengaan en andere initiatieven, zoals recreatie, niet onmogelijk moeten worden gemaakt in het gebied. Het inpassen van de ruimtelijke waarden moet daarom onderdeel zijn van de scenario's die worden opgesteld.

3.3 Recreatieve functies en verbindingen moeten mogelijk zijn
In het stadsgesprek met de regio is aangegeven dat om het gebied leefbaar te houden, recreatie en recreatieve verbindingen in het gebied mogelijk moeten blijven. Het plan moet minimaal aan het groenstructuurplan van de gemeente voldoen.

3.4 Door financiële participatie profiteren omwonenden van deze stap in de energietransitie.
Hiermee borgen we dat Utrechters en omwonenden financieel kunnen participeren in de duurzame energieopwekking in Rijnenburg en Reijerscop. Daarmee geven we invulling aan de doelstelling uit het coalitieakkoord dat gezorgd moet worden voor een goede balans tussen lusten en lasten van windenergie. Daarnaast zal financiële compensatie plaatsvinden volgens de daarvoor wettelijke kaders en de afspraken die daarover zijn gemaakt in de gedragscode draagvlak en participatie wind op land.

3.5 Het beperken van hinder is meegegeven als belangrijke voorwaarde in het stadsgesprek
In het stadsgesprek met de regio is aangegeven dat er zorgen zijn over geluidhinder, ook in relatie tot de cumulatie van het weggeluid en slagschaduw van windmolens. Bij het maken van scenario's kunnen de effecten in beeld worden gebracht en worden besproken met belanghebbenden. Daarbij is het de bedoeling samen met belanghebbenden een evenwicht te vinden tussen de verschillende belangen. Het streven is betere prestaties op het gebied van geluid en slagschaduw dan de wet voorschrijft.

Kanttekeningen

3.1 Financieel participeren is in principe mogelijk bij windenergie maar niet bij zonne-energie.
Zonne-energie levert onvoldoende financieel rendement voor verregaande vormen van financiële participatie.

Beslispunt

4 Het college op te dragen om de scenario's, met inzicht in de weging en effecten op de in beslispunt 3 genoemde verschillende aspecten, ter besluitvorming voor te leggen aan de raad.

Gemeente Utrecht

Argumenten

4.1 Het vaststellen van de scenario's met inzicht in weging en effecten waarbinnen wordt gewerkt aan duurzame energieopwekking is een rol van de raad.

Beslispunt

5 De coördinatieregeling van de Wet ruimtelijke ordening op grond van artikel 3.30 van die wet van toepassing te verklaren op de ruimtelijke procedures voor de eventuele realisering van een energielandschap in de polder Rijnenburg en/of Reijerscop.

Argumenten

5.1 De toepassing van de coördinatieregeling bevordert efficiënte besluitvorming.
De WRO maakt het in artikel 3.30 en volgende mogelijk om de verschillende besluiten die samenhangen met de realisatie van ontwikkelingen te coördineren. Hiermee kunnen de benodigde uitvoeringsbesluiten, inclusief omgevingsvergunningen op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) worden verleend gelijktijdig met het vaststellen van het bestemmingsplan. Er kan tijdwinst worden geboekt door het volgen van één procedure en één rechtsgang.

5.2 De coördinatieregeling zorgt voor transparantie in het besluitvormingsproces.
Het bestemmingsplan en de omgevingsvergunningen worden tegelijkertijd in ontwerp ter inzage gelegd. Hierdoor wordt de samenhang tussen het bestemmingsplan en de daadwerkelijke bouwplannen voor de windturbines beter zichtbaar.

5.3 Toepassing van de coördinatieregeling is gebruikelijk.
Het toepassen van de coördinatieregeling is bij windenergie projecten gebruikelijk. Het achtereen volgens doorlopen van een bestemmingsplanprocedure en omgevingsvergunning is met name van belang bij ruimtelijke projecten waarbij er in de fase na de bestemmingsplanprocedure sprake is van een verdere inhoudelijke uitwerking van het plan.

Bij windenergieprojecten ligt het plan (locatie en ook type turbines) al tijdens het bestemmingsplan nagenoeg geheel vast.

Kanttekeningen

5.1 De aanvraag omgevingsvergunning moet in een vroegtijdig stadium compleet zijn.
Aangezien alle te coördineren besluiten tegelijkertijd in procedure gaan, moet er op het moment van procedurestart een gedetailleerde uitwerking van het plan zijn. Met andere woorden, de initiatiefnemer dient tijdig een volledig ontvankelijke aanvraag om omgevingsvergunning gereed te hebben, zodat de ontwerpversie van de vergunning gelijktijdig met de een ontwerpversie van een bestemmingsplan ter inzage kan worden gelegd.

5.2 Niet alle benodigde vergunningen kunnen worden gecoördineerd.
De gemeentelijke coördinatieprocedure is alleen van toepassing op besluiten die door de gemeente worden genomen. Andere voor de realisering benodigde besluiten, zoals waarschijnlijk een ontheffing voor de Flora- en faunawet, dienen te worden verleend door het desbetreffende bevoegd gezag. In het geval van de Flora- en faunawet is dat de provincie. Wel kunnen de diverse procedures op elkaar worden afgestemd, om te voorkomen dat de besluitvorming van deze procedures uit de pas gaat lopen met de te coördineren gemeentelijke besluiten. Vroegtijdige afstemming met andere overheden is daarbij van belang.

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Wersch, S.A.G. van (Susan)
Kenmerk	4445445
Vergadering	Raadsvoorstellen weekoverzicht
Vergaderdatum	21 mei 2017
Jaargang en nummer	
Portefeuille	Duurzaamheid

Startdocument Rijnenburg en Reijerscop

besluit

1 De voorwaarden vast te stellen, waaraan voorstellen voor een energielandschap met zonne-energie en/of windenergie moeten voldoen en de startnotitie Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop vast te stellen.

Deze voorwaarden zijn ten minste:

a. De voorgestelde inrichting van een energielandschap geeft blijk van een integrale visie op het gebied Rijnenburg en Reijerscop.

b. De voorgestelde ontwikkelingen borgen de kwaliteit van het landschap bij de inrichting, de exploitatie en de afbouw na 15 jaar van het energielandschap.

c. De voorgestelde ontwikkelingen in het landschap zijn reversibel (omkeerbaar).

d. Eventuele woningbouw moet na 2030 (gefaseerd) mogelijk blijven.

~~1~~2 Op basis van de startnotitie initiatiefnemers te vragen, samen met de gemeente en belanghebbenden, drie à vier onderscheidende~~verschillende~~ scenario's voor een samenhangend energielandschap te ontwerpen.

~~2~~3 Initiatiefnemers, bij het opstellen van de scenario's, te vragen om met inbreng van alle belanghebbenden het optimum te zoeken tussen: de energieopbrengst, de ruimtelijke waarden, functies in het gebied, financiële participatie en het beperken van hinder om te komen tot voorstellen voor een optimale inrichting van het energielandschap.

~~3~~4 Het college op te dragen om de scenario's, met inzicht in de weging en effecten op de in beslispunt 3 genoemde verschillende aspecten, ter besluitvorming voor te leggen aan de raad.

~~4~~5 De coördinatieregeling van de Wet ruimtelijke ordening op grond van artikel 3.30 van die wet van toepassing te verklaren op de ruimtelijke procedures voor de eventuele realisering van een energielandschap in de polder Rijnenburg en/of Reijerscop.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 21 mei 2017

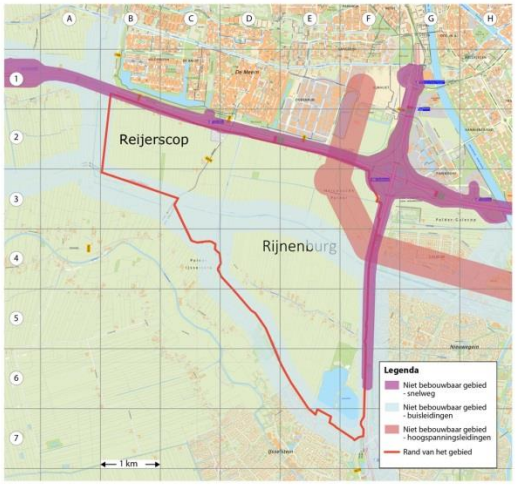
De griffier	De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall	mr. J.H.C. van Zanen

Ontwikkelorganisatie Ruimte | | 030 - 286 00 00

Gemeente Utrecht

Startnotitie energielandschap in Rijnenburg en Reijerscop

Colofon

uitgave

Ontwikkelorganisatie Ruimte
Gemeente Utrecht
030 - 286 00 00
info@utrecht.nl

internet

www.utrecht.nl

informatie

Inhoud

1. Inleiding 5

2. Hoe is deze startnotitie tot stand gekomen? 6

3. Zoekgebied Rijnenburg en Reijerscop 7

3.1 Rijnenburg 8

3.2 Reijerscop 8

3.3 Strijkviertel 8

3.4 Rijnvliet 8

3.5 Galecop, Galecopperzoom en Nieuwraven 9

4. Beleidskaders voor initiatieven zonne-energie en wind in Rijnenburg en Reijerscop 10

4.1 Gemeentelijke klimaatambities 10

4.2 Coalitieakkoord 10

4.3 Energieplan 11

4.4 Ruimtelijke strategie Utrecht 11

4.5 Mogelijk geschikte locaties in Utrecht 12

4.6 Ervaringen met zonne-energie en windenergie 12

4.7 Internationale afspraken, Rijksbeleid en provinciaal beleid 12

4.7.1 Internationale afspraken 12

4.7.2 Rijksbeleid: SER Energieakkoord 12

4.7.3 Provinciaal beleid 13

5. Aspecten die zijn benoemd in het stadsgesprek met de regio 14

6. Waaraan toetst de gemeente de initiatieven? 15

6.1 Beleidskader en uitkomsten stadsgesprek 15

6.2 Waarden en onderzoeksvragen 15

6.2.1 Landschappelijke waarden en onderzoeksvragen 15

6.2.2 Archeologische waarden ..... 16~~17~~
6.2.3 Cultuurhistorische waarden en onderzoeksvragen 17
6.2.4 Ecologische en natuurwaarden 18
6.3 Recreatief gebruik 18
6.4 Milieuhinder 19
6.4.1 Geluid 19
6.4.2 Slagschaduw 19
6.5 Energie en duurzaamheid ..... 19~~20~~
6.6 Participatie 20
6.6.1 Procesparticipatie 20
6.6.2 Financiële participatie 20

7. Vervolgproces 21

1. Inleiding

Utrecht streeft ernaar om in 2030 klimaatneutraal te zijn. Om klimaatneutraal te worden, is een grote omslag nodig. Voor zonne-energie is de laatste jaren een exponentiële groei in de stad te zien.
We zijn blij met deze groei en verwachten dat dit de komende jaren doorzet. De groei van zonne-energie is echter niet voldoende om het doel klimaatneutraal in 2030 te behalen: daarvoor zijn grootschalige maatregelen onontkoombaar. Een verdere verduurzaming van de elektriciteitsopwekking in Utrecht is daarom nodig. Naast de aanleg van zonnepanelen op daken kan duurzame energie opgewekt worden door de aanleg van zonnevelden en windenergie. Ter vergelijking: in het coalitieakkoord is de ambitie geformuleerd dat in 2020 10% van de daken is voorzien van zonnepanelen. Dat komt neer op elektriciteit voor ruim 10.000 huishoudens.

Aangezien er in het poldergebied Rijnenburg tot zeker 2028 geen woningbouw komt, biedt dit gebied mogelijkheden om hier grootschalige duurzame energieopwekking te stimuleren, zoals zonne- en windenergie. Eneco en Rijne Energie hebben zich bij de gemeente gemeld als initiatiefnemers voor duurzame energieproductie in Rijnenburg en/of Reijerscop. Deze initiatieven liggen in het verlengde van de ambities en het beleid van de gemeente Utrecht. Om vroegtijdig de inwoners van Utrecht, Nieuwegein en IJsselstein en andere belanghebbenden te betrekken, organiseerde de gemeente een stadsgesprek met de regio. De centrale vraag was: hoe kunnen we in Rijnenburg vormen van grootschalige duurzame energieopwekking realiseren? Tijdens een informatiemarkt en drie stadsgesprekken zijn de voorwaarden en wensen opgehaald. Een samenvatting van de opbrengst van het stadsgesprek is opgenomen in deze startnotitie.

Deze startnotitie definieert de kaders, die de gemeente meegeeft aan de initiatiefnemers. Het is een toetsingskader voor initiatiefnemers, die concrete plannen hebben voor zonne-energie en windenergie in Rijnenburg en/of Reijerscop. Initiatiefnemers kunnen hun concrete plannen voor de realisering van zonne-energie en windenergie op Rijnenburg en/of Reijerscop bij de gemeente indienen. Na toetsing van deze plannen aan de kaders uit de startnotitie, werkt de gemeente Utrecht mee aan het ruimtelijk mogelijk maken van een energielandschap in Rijnenburg en Reijerscop en het doorlopen van de daarvoor benodigde wettelijke procedure.

Leeswijzer
De startnotitie is als volgt opgebouwd. Eerst wordt in hoofdstuk 2 aangegeven hoe het stadsgesprek met de regio eruit zag. Daarna wordt in hoofdstuk 3 het gebied Rijnenburg en Reijerscop beschreven. In hoofdstuk 4 staan de beleidskaders die gelden voor zon- en windenergie. In hoofdstuk 5 staan de aspecten die zijn genoemd in het stadsgesprek. In hoofdstuk 6 staat aan welke randvoorwaarden, kaders en onderzoeksvragen het initiatief wordt getoetst. Tot slot staat in hoofdstuk 7 het vervolgproces beschreven.

2. Hoe is deze startnotitie tot stand gekomen?

Deze startnotitie is mede gebaseerd op de uitkomsten van het stadsgesprek met de regio en in nauwe samenwerking met de initiatiefnemers Eneco en Rijne Energie, provincie Utrecht en de omliggende gemeenten opgesteld. Daarnaast is het landelijk, regionaal en stedelijk energiebeleid als basis meegenomen. De input van inwoners van Utrecht, Nieuwegein en IJsselstein is verzameld in het stadsgesprek over duurzame energie in Rijnenburg en Reijerscop.
Het stadsgesprek bestond uit vier onderdelen:

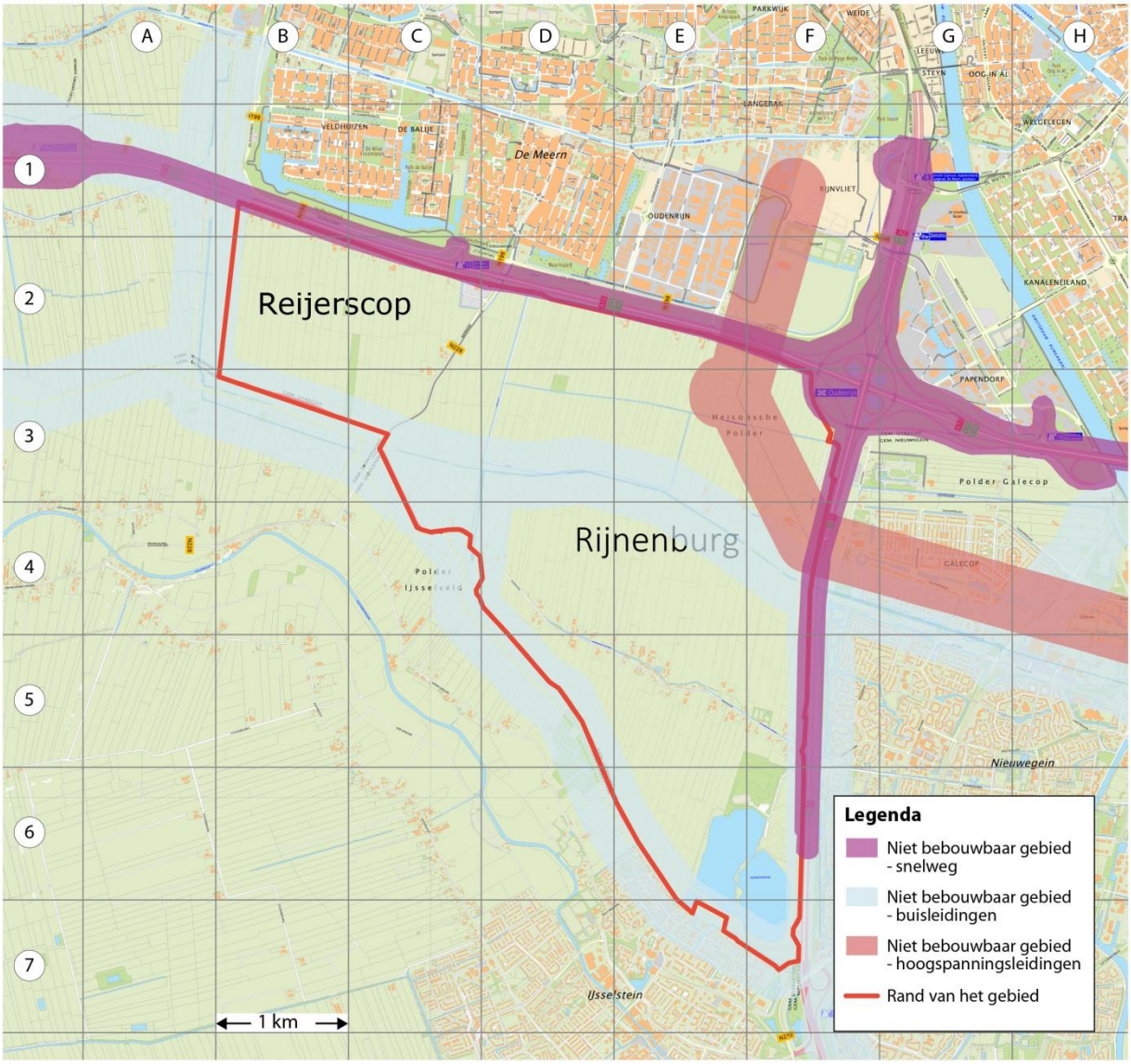
- een informatiemarkt op 11 maart 2017
- het eerste gesprek op 16 maart 2017
- het tweede gesprek op 25 maart 2017
- een terugkoppeling op 12 april 2017

Uitnodigen van deelnemers voor stadsgesprek
Voor de stadsgesprekken zijn 12.000 uitnodigingen verstuurd naar inwoners van Utrecht, Nieuwegein en IJsselstein, grondeigenaren, initiatiefnemers en betrokken stakeholders. Ook plaatste de gemeente advertenties met uitnodigingen in kranten en op facebook. Daarnaast werd het twitteraccount @Energie030 actief ingezet om inwoners attent te maken op het stadsgesprek en te communiceren over de voortgang van de gesprekken.

Uitvoering van het stadsgesprek
Zo'n 300 omwonenden bezochten de informatiemarkt. Vervolgens waren er drie gesprekken in de regio met omwonenden, grondeigenaren, initiatiefnemers en inwoners. Daarin stond de vraag centraal: Hoe kunnen we in Rijnenburg vormen van grootschalige duurzame energieopwekking realiseren? De deelnemers zochten gezamenlijk naar antwoorden op vragen als: Waar en onder welke voorwaarden kunnen zonnevelden en windmolens worden geplaatst? Hoeveel is wenselijk of verantwoord? Welke combinaties met andere functies hebben dan een meerwaarde, bijvoorbeeld op het gebied van recreatie, cultuur of sport? Welke randvoorwaarden zijn van belang?

3. Zoekgebied Rijnenburg en Reijerscop

Op onderstaande kaart staat het gebied waar mogelijkheden zijn duurzame energie. Het gaat om Rijnenburg en een gedeelte van Reijerscop (gemeente Utrecht). Er zijn initiatieven waarbij ook in of nabij het toekomstige bedrijventerrein Strijkviertel aan projecten voor duurzame energie wordt gedacht.

Kaart: plangebied

3.1 Rijnenburg

Het gebied Rijnenburg was in de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie (PRS) 2013-2028 opgenomen als potentiële woningbouwlocatie voor 7000 woningen, waarvan 5000 werden verwacht binnen de uitvoeringsperiode van de geldende structuurvisie. Bij de herijking van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie in 2016 is aangegeven dat de provincie niet verwacht dat de uitbreidingslocatie Rijnenburg in de PRS-periode wordt ontwikkeld. De provincie heeft daarom ook geen programma meer opgenomen voor deze uitbreidingslocatie. Tot 2028 ziet de provincie Rijnenburg, naast het huidige agrarische gebruik, vooral mogelijkheden voor inrichting als pauzelandschap met vormen van duurzame energieopwekking.

De gemeente Utrecht zet voor de groei van de stad in op verdichting en 'inbreiding' binnen de bestaande rode contour. Dit is de kern van de door de gemeenteraad vastgestelde nota Ruimtelijke Strategie 2016: 'Utrecht kiest voor gezonde groei'. Voor Rijnenburg betekent deze strategie dat er de komende jaren geen tijd en geld wordt ingezet voor woningbouwontwikkeling in het gebied (coalitieakkoord 2014-2018).

3.2 Reijerscop

Reijerscop is een buurtschap en ligt deels in de gemeente Utrecht en deels in gemeente Woerden. Het is een voornamelijk agrarisch gebied met recreatieve elementen. Boerderijen en andere gebouwen in dit buurtschap liggen aan een ruim 5 km lange weg met de naam Reijerscop, die even ten zuiden van de A12 ligt en daarmee ongeveer evenwijdig loopt. Ongeveer 3 km van deze weg ligt in Harmelen, gemeente Woerden, en het resterende oostelijke deel ervan ligt in De Meern, gemeente Utrecht. In de PRS (herijking 2016) staan voor dit gebied geen ontwikkelingen aangekondigd. Vanuit het stadsinitiatief de Ruimtemakers is er een initiatief om een fietspad te realiseren door het gebied.

3.3 Strijkviertel

Strijkviertel, het gebied ten noorden van de A12, is in de plannen en de grondexploitatie van Leidsche Rijn opgenomen als bedrijventerrein. Naast deze functie is in de Bestuursrapportage (2013) door de gemeenteraad opgenomen dat (grootschalige) leisure voor Strijkviertel mogelijk is. Alhoewel aanvankelijk niet beoogd, is woningbouw kansrijk in het noodwestelijke deel van het gebied dat op voldoende afstand van de snelwegen ligt. Daarvoor dienen geluidswerende voorzieningen te worden gerealiseerd. Woningbouw is niet toegestaan binnen het vigerende bestemmingsplan.

3.4 Rijnvliet

Rijnvliet, ten noorden van het Strijkviertel is één van de gebieden in Leidsche Rijn die ontwikkeld gaat worden. In deze nieuwe woonwijk komen circa 1000 woningen en een basisschool. Deze wijk ligt op ruim een kilometer van de zoeklocatie voor het energielandschap. Ten noorden van de rijksweg A12 ligt het industrieterrein Oudenrijn en de woonwijk De Meern.

3.5 Galecop, Galecopperzoom en Nieuwraven

Ten zuidoosten van het knooppunt Oudenrijn ligt de woonwijk Galecop in de gemeente Nieuwegein. Galecopperzoom maakt onderdeel uit van de A12 zone. Deze zone is een van de laatste potentiële grote transformatie- en verdichtingslocaties in de provincie na 2030. In het Verstedelijkingsperspectief A12 Centraal (mei 2011) is een kansrijk en waardevol wenkend perspectief beschreven. Het gebied kan zich op de langere termijn ontwikkelen tot een multifunctioneel woonwerkgebied in het hart van een aaneengesloten metropolitane regio. In de PRS staat dat de provincie wil voorkomen dat dit ontwikkelperspectief verloren gaat, daarom zullen ontwikkelingen die dit perspectief onmogelijk maken zoveel mogelijk voorkomen.
De bedrijvenlocaties Galecopperzoom en Nieuwraven in het stedelijk gebied kunnen een rol spelen bij de herijking van het stedelijk programma. Bij de herijking van de PRS in 2016 is vastgelegd dat de locaties Galecopperzoom en Nieuwraven niet meer als bedrijventerrein worden ontwikkeld. Als de A12 zone wordt ontwikkeld moet de ontwikkeling van deze locaties hierop worden afgestemd.

4. Beleidskaders voor initiatieven zonne-energie en wind in Rijnenburg en Reijerscop

4.1 Gemeentelijke klimaatambities

De klimaatambities van de stad Utrecht zijn vastgelegd in het coalitieakkoord Utrecht maken we samen 2014-2018 en uitgewerkt in het Energieplan en de gemeentelijke duiding daarvan. Utrecht streeft ernaar om in 2030 klimaatneutraal te zijn. Dit betekent dat zowel op energiebesparing als op duurzame energieopwekking moet worden ingezet. Net als Utrecht zijn ook de andere gemeenten binnen de U10 bezig met de vertaling van het landelijke klimaatbeleid naar gemeentelijke doelstellingen en onderschrijven die de noodzaak om duurzame energieopwekking te stimuleren. De provincie Utrecht staat voor de opgave om de taakstelling, die tussen rijk en provincie is afgesproken, op eigen grondgebied van de provincie Utrecht te realiseren. Voor zonne-energie is de laatste jaren een exponentiële groei in de stad tot 17 16 MW (indicatief 2016) te zien, waarbij vrijwel alle zonnepanelen op daken zijn geplaatst. Die groei zet de komende jaren naar verwachting door. De snelheid van de groei is afhankelijk van eventuele wijzigingen in het rijksbeleid ten aanzien van de SDE+ subsidie en salderen. Dit is een goede ontwikkeling maar bij lange na niet voldoende om in de energiebehoefte van Utrecht te voorzien, ook niet nadat alle energiebesparingsmaatregelen zijn gerealiseerd. Daarom is het nodig alle kansen die zich voordoen voor het realiseren duurzame energieopwekking met twee handen aan te pakken.

Een verdere verduurzaming van de elektriciteitsopwekking in Utrecht kan, naast de aanleg van zonnepanelen op daken, ook door de aanleg van zonnevelden en windenergie plaatsvinden.

4.2 Coalitieakkoord

In het coalitieakkoord staat dat Utrecht meer energie duurzaam wil opwekken binnen de gemeentegrenzen. Dit wil Utrecht realiseren door samen met bewoners, organisaties, bedrijven en (hoger)onderwijsinstellingen samen te werken. Het coalitieakkoord vraagt het college ruimte voor het opwekken van duurzame energie op Utrechts grondgebied op korte termijn aan te wijzen.

De raad heeft in lijn hiermee in 2011, met motie 018, het college opgedragen om:

- In de polder Rijnenburg de plaatsing van windturbines te stimuleren
- Daartoe actief grondeigenaren en marktpartijen bij elkaar te brengen
- De resultaten daarvan uiterlijk in oktober aan de raad te presenteren
- Binnen de bestaande wet- en regelgeving medewerking te verlenen aan plaatsing windturbines door een initiatiefnemer.

In 2016 heeft de raad motie 107 “bouwpauze in Rijnenburg” aangenomen waarin de raad opdracht geeft om grondeigenaren en initiatiefnemers op de hoogte te brengen van het feit dat Rijnenburg een pauzelandschap en dat tot 2030 geen woningbouw zal plaatsvinden. In de motie “bouwpauze in Rijnenburg” wordt ook motie 18 uit 2011 aangehaald waarin de toenmalige raad het college opdracht geeft actief met marktpartijen en grondeigenaren in gesprek te gaan om in Rijnenburg plaatsing van windturbines te stimuleren.

4.3 Energieplan

In 2015 is het Energieplan gemaakt. Hiervoor heeft de gemeente Utrecht stadsgesprekken gevoerd met 165 aselect gekozen bewoners. Samen maakten zij het Energieplan. In het Energieplan is de ambitie genoemd dat we aan de slag moeten met duurzame energie opwekking binnen de gemeente Utrecht. Op verzoek van de gemeenteraad maakte het college een 'duiding' op het Energieplan waarin zij uitlegde hoe ze het Energieplan leest en hoe zij eraan verder wilde werken. De raad heeft deze duiding vastgesteld. In het Energieplan is opgenomen dat voor de aanleg van zonnevelden ruim baan wordt gemaakt, zolang dit niet in natuurgebied plaatsvindt. Daarom zoeken we naar combinaties met bijvoorbeeld geluidschermen, taluds, de Nedereindse plas en andere vergelijkbare elementen in het landschap. Uit de stadsgesprekken bleek dat deelnemers verschillend denken over windenergie. Betrokkenheid van omwonenden in het planproces en (financiële) voordelen voor omwonenden zijn daarbij van belang. Deelnemers hebben ook aangegeven voorkeur te hebben voor locaties aan de rand van de stad, bij snelwegen, rivieren en industrieterreinen. In het traject voor windenergie in Lage Weide is duidelijk geworden dat het afwegingskader tussen enerzijds Utrechtse afnemers van duurzame energie en het belang van direct omwonenden een bepalende factor is bij uiteindelijke realisatie. De voorwaarden in het Energieplan en de lessen uit Lage Weide en van andere windprojecten in het land zijn meegenomen geïntegreerd in deze startnotitie. Daarom zijn zowel de participatie in het proces (paragraaf 6.6.1) als financiële participatie en compensatie (paragraaf 6.6.2) belangrijke onderdelen in de startnotitie.

4.4 Ruimtelijke strategie Utrecht

Met het vaststellen van de Ruimtelijke Strategie Utrecht (RSU) (december 2016) is vastgelegd waar de gemeente tot 2030 woningbouwontwikkeling wil realiseren. Rijnenburg is niet opgenomen in de RSU. Voor de periode na 2030 is voor Rijnenburg nog geen beleid ontwikkeld. Het huidige bestemmingsplan van Rijnenburg is conserverend wat inhoudt dat het bestemmingsplan geen nieuwe ontwikkelingen toestaat. De Provincie Utrecht heeft Rijnenburg in de herijking (2016) van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 tot pauzelandschap verklaard. Dit betekent dat in Rijnenburg in de periode tot en met 2028 geen woningbouw kan plaatsvinden. Daarnaast zijn in de RSU een aantal andere ruimtelijke uitgangspunten opgenomen. Het gaat dan bijvoorbeeld over de bereikbaarheid van buitengebieden voor recreatieve doeleinden en het beschermen van deze gebieden vanwege de beperktere mogelijkheden om in de stad verdroging tegen te gaan, waterberging te realiseren en hittestress te voorkomen.

Deze bouwpauze in Rijnenburg is door de initiatiefnemers Eneco en Rijne Energie gezien als een kans om zich te melden met hun ideeën voor grootschalig zonne-energie en/of windenergie in Rijnenburg en Reijerscop.

Om een zorgvuldige procedure zoals geschetst in het energieplan te waarborgen is voorafgaand aan het planproces een stadsgesprek georganiseerd. De centrale vraag in het stadsgesprek was "hoe grootschalige duurzame energie door middel van zonne- en windenergie opwekt kan worden in Rijnenburg en Reijerscop". Doel van het stadsgesprek was om op te halen welke voorwaarden van belang zijn bij het realiseren van zonne-energie en windenergie in Rijnenburg en Reijerscop. In deze startnotitie zijn de kaders waaronder deze initiatieven in Rijnenburg en Reijerscop kunnen starten geschetst. Indien de plannen van de initiatiefnemers aan deze kaders invulling geven, zal het gebruikelijke, te volgen planproces worden gestart. Dit zal in eerste instantie het uitvoeren van een plan m.e.r (Milieu Effect Rapportage) inclusief het laten uitvoeren van alle benodigde onderzoeken (waaronder slagschaduw en geluid) zijn.

4.5 Mogelijk geschikte locaties in Utrecht

Uit de conclusies van de haalbaarheidsstudie ' Windenergie in Utrecht' (2010) die in opdracht van gemeente Utrecht is uitgevoerd blijkt dat Lage Weide en Rijnenburg als meest kansrijke optie voor windenergie werden aangemerkt. Dit is bevestigd in de provinciale ruimtelijke structuurvisie waarin deze twee locaties zijn genoemd als potentiële windlocaties.

4.6 Ervaringen met zonne-energie en windenergie

Utrecht heeft veel ervaring met zonne-energie op daken maar nog niet met grootschalige grond- of watergebonden zonne-energie. Er zijn op dit moment drie initiatieven die de haalbaarheid van grondgebonden energie onderzoeken. Op dit moment is er geen grootschalige windenergie opwekking in de stad. Een eerder initiatief van bewonersgroep Energie U op Lage Weide is in 2014 door de raad verworpen. De belangrijkste 'lessons learned' bij het windproject op Lage Weide waren:

- Omwonenden moeten in een vroeg stadium geïnformeerd worden en moeten de mogelijkheid krijgen om input te leveren en vragen te stellen
- Kaders moeten eerst geformuleerd worden, daarna wordt er pas aan plannen gewerkt.
- Een vroegtijdig raadsbesluit komt het vervolgproces ten goede.

4.7 Internationale afspraken, Rijksbeleid en provinciaal beleid

4.7.1 Internationale afspraken

In het Klimaatakkoord van Parijs is afgesproken de opwarming van de aarde te beperken tot ruim onder de twee graden Celsius en het streven naar een maximale temperatuurstijging van anderhalve graad Celsius. Een snelle en drastische reductie van het gebruik van fossiele energie in 2050 is daarvoor onvermijdelijk; Dit betekent dat de energievoorziening in 2050 CO2 arm moet zijn. Op 4 november 2016 is het verdrag van in werking getreden. Het landelijke en provinciale beleid is een uitwerking van dit verdrag.

4.7.2 Rijksbeleid: SER Energieakkoord

In september 2013 sloten meer dan veertig organisaties het Energieakkoord voor duurzame groei met de rijksoverheid. Het Energieakkoord bevat onder andere afspraken over de bijdrage in 2020 van wind op land (54 PJ). De afspraken voor wind op land zijn vertaald naar de provincies. Uit de voortgangsrapportage 2016 blijkt dat het landelijke doel van 6000 MW wind op land kan alleen tijdig worden gerealiseerd als er uiterlijk in de winter van 2016/2017 in overleg tussen overheden, netbeheer, marktpartijen en omwonenden additionele maatregelen worden getroffen.

Het Energieakkoord bevat afspraken over de bijdrage in 2020 van wind op land (54 PJ), wind op zee (37 PJ), bij- en meestook van biomassa (25 PJ) en overig hernieuwbare energie (186 PJ). De afspraken voor wind op land zijn vertaald naar de provincie. Uit de voortgangsrapportage 2016 blijkt dat het landelijke doel van 6000 MW wind op land kan alleen tijdig worden gerealiseerd als er uiterlijk in de winter van 2016/2017 in overleg tussen overheden, netbeheer, marktpartijen en omwonenden additionele maatregelen worden getroffen voor die capaciteit die nog niet in procedure of nog in het begin staat. Eind 2016 presenteerde het rijk een Energieagenda waarin het energiebeleid na 2023 is geschetst. Belangrijkste uitgangspunt is om in 2050 tot een CO2-arme energievoorziening in Nederland te komen. In de energieagenda wordt aangegeven dat de ruimtelijke inpassing van energieprojecten plaats moet

vinden binnen de kaders van integraal ruimtelijk ontwerp met een participatief besluitvormingsproces. Het gaat dan om het toepassen van de volgende principes:

1. Samenbinden van belanghebbenden
2. Het zo vroeg mogelijk betrekken van de omgeving
3. Transparantie en vertrouwen
4. Omgevingsmanagement als gezamenlijke verantwoordelijkheid
5. Maatwerk

4.7.3 Provinciaal beleid

Uit het coalitieakkoord van de provincie Utrecht blijkt dat uiterlijk in 2020 65,5 MWe door windenergie vanuit Provincie Utrecht moet worden bijgedragen aan de landelijke doelstelling van 6000 MW. In de provinciale ruimtelijke structuurvisie (2013-2028 herijking 2016) spreekt de provincie zich uit voor het stimuleren van duurzame energieopwekking in de provincie. Zij nodigen gemeenten uit met initiatieven te komen en de provincie ondersteunt en faciliteert hierbij. Rijnenburg is in de structuurvisie als zoeklocatie voor windenergie aangewezen. Voldoende draagvlak bij de gemeenteraad is randvoorwaarde bij het realiseren van deze locaties.

De provincie wil het draagvlak bij windenergieprojecten vergroten door te bevorderen dat:
bewoners in een vroeg stadium bij de planvorming worden betrokken;
serieus wordt gekeken naar inpassing en naar het voorkomen van overlast afgestemd op de beleving van de omwonenden en niet alleen naar de minimale wettelijke kaders;
inkomsten uit deze energie terecht komen bij de mensen die hinder ondervinden van de installaties;
coöperaties van bewoners een sterkere rol krijgen bij de invulling van de huidige afspraken over duurzame energie.

In de provinciale structuurvisie zijn beleidsmatige kaders aangegeven voor de ruimtelijke inpassing van zonne-en windenergie. Zonne-energie in veldopstelling is daarbinnen mogelijk in pauzelandschappen. De provincie faciliteert verder windturbines tot 20 meter (geringe impact op landschap) of turbines vanaf 60 meter, waarbij de impact op het landschap in balans wordt gebracht met de beleidsdoelstelling voor windenergie die moet worden gehaald.

5. Aspecten die zijn benoemd in het stadsgesprek met de regio

In de stadsgesprekken in de regio is een groot aantal onderwerpen aan de orde geweest. Daarom is een samenvatting gemaakt van alle overwegingen die deelnemers aan het stadgesprek belangrijk vinden bij de ontwikkeling van zonne- en windenergie in Rijnenburg en Reijerscop. De volledige weergave van de opbrengst is als bijlage toegevoegd aan de startnotitie. Uit de volledige opbrengst heeft de gemeente Utrecht de volgende belangrijkste aspecten gehaald:

1. De deelnemers aan het stadsgesprek Rijnenburg onderschrijven de energieambities van de gemeente en spreken hun steun uit voor het realiseren van de energiedoelstellingen. Zij geven de gemeente uiteenlopende suggesties mee en noemen ook wel zorgen bij mogelijke ontwikkelingen.

2. Aspecten bij windenergie
   Kritisch zijn op geluidhinder waarbij gekeken moet worden naar de cumulatie met weggeluid A12, A2 en N228), met name in de nachtsituatie. Als zorgpunt is laag frequent geluid genoemd. Daarnaast is de hinder door slagschaduw genoemd tijdens het stadsgesprek.

3. Aspecten bij zonne-energie
   Bewaak versnippering, ruimte voor de agrariërs, geen aantasting van het landschap door grote zonne-velden (grootschalige opwekking vraagt om tientallen hectares zonnevelden).

4. Opstellen van een samenhangende visie op een energielandschap, met een doorkijk na 2030.
   Bij het opstellen van de visie met het energielandschap gaat het dan om:
   -Versnippering zonnevelden tegengaan
   -Windmolens bij voorkeur in lijnopstelling plaatsen
   -Toekomstige woningbouw niet onmogelijk maken

5. Procesparticipatie
   In het vervolgproces, bij de verdere uitwerking van de plannen, betrekken van alle belanghebbenden (bewoners, omwonenden, bedrijven, etc) door een zorgvuldig participatieproces op te zetten.

6. Financiële participatie
   Zorgdragen voor een aantrekkelijke verdeling van lusten en lasten door voldoende (financiële) participatie voor bewoners en bedrijven.

7. Meenemen van input uit het stadsgesprek anders dan al blijkt uit de andere randvoorwaarden. Te denken valt aan het inzetten van ideeën die het gebied kunnen verlevendigen en verfraaien (ideeën over landschappelijke inpassing, recreatie etc.).

De aspecten zijn verwerkt in de kaders van hoofdstuk 6.

6. Waaraan toetst de gemeente de initiatieven?

6.1 Beleidskader en uitkomsten stadsgesprek

Uit de beleidskaders en de uitkomsten van het stadsgesprek zijn voorwaarden en onderzoeksvragen geformuleerd om aan initiatiefnemers voor zonne-en windenergie mee te geven. Deze zijn in dit hoofdstuk opgesomd, zodat voor de initiatiefnemers helder is aan welke kaders het plan voor een energielandschap met zonne- en windenergie in ieder geval moet voldoen. Waar geen wettelijke of beleidskaders gelden zijn waarden benoemd. Deze moeten zo veel mogelijk behouden blijven en als dat niet mogelijk is herstelbaar zijn naar de huidige situatie. Daar waar nog niet helder is waaraan een plan moet voldoen zijn onderzoeksvragen geformuleerd. Daarnaast is het mogelijk dat er op basis van de verkenning en/of de scenario's van de initiatiefnemers aanvullend voorwaarden worden gesteld.

Initiatiefnemers en gemeente gaan samen scenario's ontwikkelen voor een integrale visie op een energielandschap. Daarin zijn initiatiefnemers primair verantwoordelijk voor de aspecten: de hoeveelheid energieproductie, de business case die daarbij hoort, de plaatsing, de deal met de betreffende grondeigenaren, de optimalisatie voor geluid en slagschaduw en voor de regeling voor financiële participatie en eigenaarschap. Een belangrijke randvoorwaarde is dat in beginsel ingrepen in het landschap omkeerbaar zijn kunnen worden. De gemeente is primair verantwoordelijk voor de samenhang en de landschappelijke kwaliteit, het ruimtegebruik, het vergroten van natuur- en recreatieve waarden. We stimuleren meervoudig ruimtegebruik. Voorbeelden daarvan zijn drijvende zonnepanelen op de Nedereindse Plas of een roeibaan, waarvan de uitkomende grond gebruikt wordt voor een geluidswal waarop zonnepanelen kunnen worden geplaatst en waarvan het water gebruikt wordt als bergingscapaciteit en/of thermische accu. Anderzijds is een ruimtelijke voorwaarde dat de functies elkaar zo weinig mogelijk in de weg zitten. Dat kan door eventuele windturbines bijvoorbeeld te positioneren in het gebied dat al geluidsbelast is door een autoweg.

6.2 Waarden en onderzoeksvragen

6.2.1 Landschappelijke waarden en onderzoeksvragen

Het landschappelijke karakter van Rijnenburg en Reijerscop en de bestaande kernwaarden vormen het uitgangspunt voor de ontwikkeling van het energielandschap en de visie op het gebied. De landschappelijke waarden zoals de maat en schaal van het slagenlandschap, het historische boerderijlint van de Nedereindseweg en de Ringkade en de bijbehorende erven en weiden rondom, de watergangen, de openheid en lange doorzichten dienen behouden te blijven voor de lange termijn. Ditzelfde geldt voor de cultuurhistorische en archeologische waarden: de afleesbaarheid van de ontstaansgeschiedenis van het landschap (geomorfologie), het duurzaam in stand houden van het watersysteem en de veenbodem en de archeologische terreinen. Kenmerken van het Groene Hart, weiden, openheid en een opstrekkende verkaveling met sloten, zijn in Rijnenburg duidelijk herkenbaar. De landelijke sfeer is in Rijnenburg aanwezig.

Onderzoeksvragen:
Openheid en zicht

- Hoe houd je het groene blauwe, lineaire en open karakter van het landschap en wat betekent dat voor het toepassen en plaatsen van zonnepanelen?
- Zonne-en windenergie hebben effect op de herkenbaarheid en beleving van het landschap. Bij zon is de ruimtelijke impact vooral op ooghoogte waarneembaar, voor windenergie gaat het om de visuele impact op grotere afstand. De effecten van zonne- en windenergie moeten in beeld worden gebracht door het uitvoeren van onderzoek. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van visualisaties.
- Welke aanvullende eisen worden gesteld om effecten van zonne- en windenergie te compenseren en de kwaliteit te garanderen?
- Hoe creëer je meerwaarde voor ecologie, de recreatieve functie van het landschap of het bieden van een educatieve functie?
- Hoe houd je rekening met gevoel en beleving van nabijheid, aantal en horizonbeslag?
- Welke zichtlijnen dienen open te blijven? Welke watergangen spelen hierin een rol en wat is de benodigde afstand van de oeverlijn tot de (afscherming van de) rand van een zonneveld?
- Hoe kan de bij beleving op maaiveld niveau van zonnevelden worden ingepast? Welke landschappelijke elementen en/of welk type beplanting kan hiervoor eventueel worden ingezet en tegelijkertijd bijdragen aan ecologie, recreatie?
- In het open landschap zijn windturbines op afstand zichtbaar. Versterken windturbines met hun opstelling en onderlinge afstand de structuur van het landschap of voegen ze juist een nieuwe structuur toe?
- Hoe worden windturbines ervaren vanuit verschillende standpunten in het gebied?
- Hoe verhouden windturbines zich tot zonnevelden? Welke mogelijkheden zijn er voor zonering?

Schaal

Windturbines hebben een verkleinend effect op landschappelijke elementen als ze er dichtbij worden geplaatst. Onderzocht moet worden waar dit gewenst is of juist moet worden vermeden.

- Welk type windturbine past bij de maat en schaal van het landschap?
- Bij welke snelwegen en/of bebouwingsconcentraties zijn zonnevelden passend?
- Welke maat en schaal hebben de bestaande slagen en welke ruimte biedt dit aan zonnevelden en/of windturbines?

Vormgeving en Inrichting

- Hoe wordt eenheid in vormgeving, opstelling, afmeting en onderlinge afstand gewaarborgd?
- Welke beplanting en materialisering is passend in het landschap?
- Hoe wordt het aantal onderhoudswegen, losse elementen (fundering, technische apparatuur, trafo e.d.) geïntegreerd, geminimaliseerd of slim dubbel gebruikt?

6.2.2 Archeologische waarden

Oorspronkelijke terreinvormen die getuigen van de natuurlijke ontstaansgeschiedenis van het gebied (geomorfologie) zijn, dankzij het oppervlakkige grondgebruik goed bewaard gebleven. Het gaat om de

nog waarneembare grens tussen stroomrug en lagere komgebieden en de in het terrein aanwezige restgeulen van vroegere rivierlopen die de archeologische terreinen met elkaar verbinden. Met ruim veertig vindplaatsen is het gebied een archeologische schatkamer. Er bevinden zich resten van twee periodes: de Romeinse tijd en de Late Middeleeuwen. Duurzaam behoud van de archeologische resten, die zich concentreren op de stroomgordelafzettingen in het centrale deel van het zoekgebied en in een 60 meter diepe strook langs de bestaande linten van de Nedereindseweg, dient een uitgangspunt te zijn. De kans op mogelijke archeologische vondsten tijdens de bouw van zonne-en windenergie moet in beeld worden gebracht, zeker in de hierboven beschreven gebieden met (hoge) archeologische waarden/verwachting (zie hiervoor de gemeentelijke Archeologische Waardenkaart).

Dit verkennend onderzoek, alsmede eventueel noodzakelijk vervolgonderzoek om archeologische waarden door documentatie (opgraving) veilig te stellen, komt volgens vigerende regelgeving (Wet op de Archeologische Monumentenzorg) ten laste van de initiatiefnemer. In 2007 is een cultuurhistorische analyse uitgevoerd[1] . Deze analyse moet worden betrokken in de ontwikkeling van het energielandschap. Na de tijdelijke ingreep moet de oorspronkelijke situatie kunnen worden hersteld.

6.2.3 Cultuurhistorische waarden en onderzoeksvragen

Rijnenburg ligt in het gebied van de vroege Stichts-Hollandse ontginningen. De verkaveling in lange stroken (slagen) van de Laatmiddeleeuwse ontginningsblokken vormt een patroon dat ook nu nog het historisch grondgebruik van het gebied laat zien. Bijzondere historische elementen voortkomend uit het waterbeheer zijn de Meerndijk en de Lange Vliet. De Meerndijk is gebouwd op een gedempt Romeins kanaal en fungeert sinds 1220 als de waterstaatkundige grens tussen Utrecht en Holland. De Lange Vliet is ontstaan om het veengebied te ontwateren.

Zoals in paragraaf 6.2.2 is gemeld is er in 2007 een cultuurhistorische analyse uitgevoerd. Deze analyse moet worden betrokken in de ontwikkeling van het energielandschap. Na de tijdelijke ingreep moet de oorspronkelijke situatie kunnen worden hersteld. Omkeerbaarheid van cultuurhistorisch waarden betekent:
-geen sloten dempen. De openheid van het grasland met haar sloten- en kavelpatroon moet (op hoofdstructuur) hersteld kunnen worden. Bij de inrichting van duurzame energie willen we deze structuren zichtbaar houden.
- De voor toekomstige permanente ontwikkeling niet essentiële wegen, zoals tijdelijke onderhoudswegen, moeten weg te halen zijn of goed ingepast moeten worden.

Onderzoeksvragen:

- Hoe wordt omgegaan met karakteristieke elementen uit het gebied slagen (waterlopen en weides), lintbebouwing, boerderijen en erven, sloten, natuurlijke hoogteverschillen, cultuurhistorische beplanting (knotwilgen en eendenkooi)?
- Kunnen deze bewaard, geïntegreerd of versterkt worden?
- Wat is de minimale afstand tot alle karakteristieke elementen?

[1] Polder Rijnenburg. Een cultuurhistorische analyse, 2007
https://www.utrecht.nl/fileadmin/uploads/documenten/wonen-en-leven/wijken/wijk-vleuten-de-meern/pdf_2014/Cultuurhistorische_landschapsanalyse_Rijnenburg.pdf

6.2.4 Ecologische en natuurwaarden

In ecologisch opzicht is er veel van waarde in Rijnenburg. Er is een goed ontwikkelde vegetatie in watergangen en oevers met watergentiaan, waterpest en fonteinkruid in sloten en koekoeksbloem en dotters in de slootoevers. Belangrijke beplanting is ook te vinden bij de eendenkooi. Beplanting met wilg, populier, els en es is typisch voor het Groene Hart. Het gebied vormt een leefgebied voor tal van (beschermde) soorten. Lijnvormige beplantingen van rijen knotwilgen en lanen fungeren als vlieg- en foerageerroutes voor vleermuizen en vogels. Boerderijen, schuurtjes en stallen dienen als broedplaats voor vogels en vleermuizen en in de sloten komen diverse soorten amfibieën voor, waaronder de beschermde heikikker. In de graslanden broeden weidevogels. Alle ingrepen moeten voldoen aan de Wet natuurbescherming (voorheen: Flora en Faunawet).

6.2.5 Waterhuishouding

De ondergrond bestaat voor het grootste gedeelte uit veen. Dit zijn metersdikke lagen afgestorven planten die zich volgezogen hebben met water en die geen groot gewicht kunnen dragen. Het veen moet nat blijven anders zakt de bodem van het gebied weg. Het watersysteem dat bestaat uit talloze sloten houdt de bodem duurzaam in stand. Het grondwater staat hoog, komt regelmatig boven het maaiveld uit en bepaalt het aanzien van het landschap. Het bestaande watersysteem moet in stand gehouden worden. Voor plaatsing van zonne-en windenergie is fundering noodzakelijk. Ook bij de bouw en onderhoudswerkzaamheden zal tijdelijke of permanente verharding nodig zijn Met een watertoets worden de effecten op de waterhuishouding hiervan beschreven.

Onderzoeksvragen:

- Onderzoek moet gedaan worden naar funderingsoplossingen voor windmolens en zonnevelden, die niet het inklinken van het veenpakket veroorzaken. Dit kan betekenen dat rekening gehouden moet worden met een lichte funderingsconstructie en/of met de locatie van zonnevelden en windturbines (verschil tussen zand en veengrond).

6.3 Recreatief gebruik

Het beleefbaar houden van het landschap betekent ook ruimte bieden het gebied in te kunnen gaan. Plaatsing moet ruimte behouden voor (tijdelijke) recreatieve routes. Tijdelijke verbindingen moeten weer hersteld kunnen worden naar de huidige situatie. Er is onderscheid te maken tussen recreatieve voorzieningen die als tijdelijk worden gezien, en welke ook bij toekomstige (woningbouw) permanente ontwikkelingen gewenst zijn. Zo zijn er wensen om ook na de tijdelijke productie van duurzame energie een fietsverbinding te hebben tussen Leidsche Rijn en IJsselstein. Het plan moet minimaal aan het groenstructuurplan voldoen.

Er zijn mogelijk initiatieven die het gebied willen benutten voor mogelijk recreatieve doeleinden. Zo is er een idee om een B&B te realiseren en interesse om een roeibaan te realiseren (waarover de Stichting Watersportbaan Midden-Nederland gesprekken heeft gevoerd met stakeholders in het gebied). Synergie van bijvoorbeeld duurzame energieproductie met recreatieve functies wordt aangemoedigd.

6.4 Milieuhinder

6.4.1 Geluid

Windturbines kunnen geluidsoverlast veroorzaken. Geluidgevoelige bestemmingen, zoals woningen, ziekenhuizen en onderwijsgebouwen, worden daarom door middel van wetgeving beschermd. Windturbines in Nederland vallen sinds 1 januari 2011 onder de geluidregelgeving van het Activiteitenbesluit. De normstelling hierin stelt dat het jaargemiddelde geluidniveau (Lden) bij woningen en andere geluidgevoelige objecten ten gevolge van windturbines niet meer mag bedragen dan 47 dB. Hierin is meegenomen dat het jaargemiddelde geluid niveau gedurende de nachtperiode(Lnight) niet meer mag bedragen dan 41 dB. De nachtperiode geldt tussen 23:00 en 7:00. Oftewel, er is een limiet gesteld aan de hoeveelheid geluid die per jaar op de gevel van het geluidgevoelige object ontvangen mag worden.

Naast het geluidsonderzoek dat in het kader van de m.e.r. wordt gedaan, zal aanvullend een akoestisch onderzoek uitgevoerd worden door de initiatiefnemers waarbij zij de omgeving zullen laten meekijken en meepraten. Bij dat akoestisch onderzoek komende de volgende aspecten aan de orde:

1. Bepaal in overleg met gemeente en omgeving de uitgangspunten voor de geluidsberekeningen uitgaande van het wettelijk kader. Voor de aanpak van het onderzoek dient vooraf in overleg met de omgeving een stappenplan voor het onderzoek te worden vastgesteld.
2. Bepaal de referentiepunten voor de berekeningen in het zoekgebied en aangrenzende gebieden.
3. Breng in beeld hoe het woon-en leefklimaat in de omgeving wordt beïnvloed (aantal gehinderden)
4. Geef een beoordeling van de cumulatieve effecten voor geluid op het woon- en leefklimaat.
5. Beoordeel alle scenario's.

6.4.2 Slagschaduw

Windturbines veroorzaken slagschaduw, hetgeen hinderlijk kan zijn voor omliggende woningen en bedrijven. Getoetst dient te worden aan de voorschriften voor slagschaduw ten gevolge van windturbines uit artikel 3.14 van het Activiteitenbesluit. Alleen gevoelige objecten zoals woningen, ziekenhuizen, verpleeghuizen en onderwijsgebouwen, worden beschermd tegen slagschaduw. Een automatische stilstandvoorziening is vereist als er gemiddeld 17 dagen per jaar gedurende meer dan 20 minuten per dag slagschaduw kan optreden. Dat komt overeen met ongeveer 5,7 uur per jaar. Indien er slagschaduw veroorzaakt door verschillende windturbines op de gevel van een woning valt, moet deze opgeteld aan de norm voldoen. In de norm wordt dus reeds rekening gehouden met eventuele cumulatieve effecten. De praktijk leert dat een stilstandvoorziening niet zo ingrijpend zal zijn dat de financiële exploitatie in gevaar komt, wanneer er al voldoende afstand tot woningen is vanwege de geluidsnorm. Ten tijde van het opstellen van de m.e.r. en de scenario's moeten de initiatiefnemers aangeven hoe zij de overlast van slagschaduw tot een minimum beperkt. Te denken valt aan het maximaal terug regelen van slagschaduw.

6.5 Energie en duurzaamheid

De zonne-en windenergie moet bijdragen aan de ambitie om in 2030 klimaatneutraal te zijn. In beeld zal moeten worden gebracht wat de verwachte bijdrage van het initiatief aan deze ambitie is. Daarnaast zullen initiatiefnemers jaarlijks moeten rapporteren wat de bijdrage is geweest aan deze ambitie. We houden hierbij rekening met de eventuele bedrijfsgevoeligheid van deze informatie.

De benodigde materialen voor de zonne- en windenergie en fundering dienen bij voorkeur bij te dragen aan de ambitie om tot een circulaire economie te komen.

6.6 Participatie

6.6.1 Procesparticipatie

Uit de beleidskaders van de gemeente, provincie en rijk komt duidelijk naar voren dat het organiseren van een goed proces waarbij de kern van een gedragen plan vormt. Daarnaast refereren we aan de gedragscode wind op land zoals deze is vastgesteld door de milieuorganisaties en de landelijke windenergie associatie en mede is ondertekend door initiatiefnemer Eneco.

Een initiatiefnemer die zich meldt bij de gemeente voor windenergie in Utrecht moet een goed participatie proces opzetten. De participatie met de stad en omwonenden is daarom een belangrijke criterium in deze startnotitie.

Van de initiatiefnemers wordt gevraagd met een voorstel op het vervolg van de stadsgesprekken in de regio te komen. Zowel voor zon- als windenergie bleek uit de stadsgesprekken behoefte aan verdiepende gesprekken. Door het uitwerken van concrete scenario's kan op inhoud worden gesproken met de betrokkenen over de aspecten zoals die hierboven zijn genoemd. Daarna zal de omgeving worden geraadpleegd bij het maken van een keuze voor een aantal haalbare scenario's en die uit te werken in een milieueffectrapportage (m.e.r.).

Wat vraagt de gemeente Utrecht van een initiatiefnemer en wat doet de gemeente?

- De initiatiefnemer maakt een openbaar participatieplan samen met omwonenden met daarin verkenning van verschillende scenario's. Omwonenden kunnen de voorkeur uitspreken voor een scenario.
- Adviseren door omwonenden is mogelijk op: hoogte, exacte locaties, financiële participatie en mogelijkheden om eventuele hinder te beperken.
- Via een openbaar kanaal de belangrijkste stukken communiceren .
- Een contactpersoon aanstellen.
- Inrichten van een goede klachten en bezwaren procedure.

6.6.2 Financiële participatie

Initiatiefnemer Rijne Energie wil coöperatief gaan ondernemen. Dit gaat verder dan de gedragscode draagvlak en participatie wind op land en sluit goed aan bij de doelstelling van de gemeente Utrecht. Bij coöperatief ondernemen komt een substantieel aandeel van windmolens, en indien mogelijk zonne-energie, coöperatief in eigendom van bewoners die lid zijn. Het financieel kunnen participeren door Utrechters en omwonenden bij windenergie is voor de gemeente Utrecht een randvoorwaarde om mee te werken aan het ruimtelijk mogelijk maken van het energielandschap.

7. Vervolgproces

1. Na vaststellen startnotitie Rijnenburg en Reijerscop

Na het vaststellen van de startnotitie start het ontwerpproces dat leidt tot drie à vier onderscheidende en uitvoerbare scenario's voor een energielandschap. Om tot dit resultaat te komen, richten initiatiefnemers en gemeente Utrecht samen een proces in waarin stakeholders hun stem kunnen laten horen. Dit betreft in ieder geval initiatiefnemers van energieproductie, inwoners en omwonenden (uiteraard zoals tot nu toe ook van buiten de gemeente Utrecht), grondeigenaren, potentiële afnemers van de lokale duurzame energie, overige inwoners van de gemeente Utrecht en belangenorganisaties. Dit procesvoorstel leidt tot een participatieplan voor het vervolgproces.

Bij de inrichting van het participatieproces gelden de volgende uitgangspunten:

- De vormgeving van het proces is maximaal gericht op stimuleren van een constructieve gedachtewisseling, anders gezegd een goed gesprek.
- Het goede gesprek wordt door een onafhankelijk procesbegeleider begeleid;
- Om concreet resultaat te kunnen bereiken is het nodig dat het ontwerpproces werkbaar (constructief) en productief (doelgericht) is. Daarbij is een stabiele samenstelling (continuïteit) en hanteerbare groepsgrootte van belang;
- Het is belangrijk dat de groep van meest betrokken personen representatief is; als dat niet vanzelf gaat is hier extra inzet op nodig, bijvoorbeeld om jonge mensen te betrekken;
- Net als bij andere maatschappelijke ontwikkelingen beschikken deelnemers niet over een vetorecht; wel wordt er gerapporteerd aan de gemeenteraad hoe de betrokkenen in het ontwerpproces de verschillende scenario's waarderen.

De initiatiefnemers zijn verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de energieprojecten. Dat wil zeggen een levensvatbare businesscase, technische uitwerking, grondposities en financiële participatie. Uiteindelijk zullen zij ook zelf overeenkomsten moeten sluiten met grondeigenaren. De relevante resultaten hiervan worden ingebracht in het ontwerpproces voor het energielandschap.

Naast een regierol op het proces, heeft de gemeente uiteraard een publiekrechtelijke rol bij ruimtelijke procedures zoals het opstellen en vaststellen van bestemmingsplannen maar ook bij het toetsen van de daarbij bijhorende producten. Deze rol zullen wij ook hier nemen.~~Na het vaststellen van het startdocument kunnen initiatiefnemers zich melden met voorstellen voor scenario's. In deze scenario's zijn ten minste de intenties van grondeigenaren (grondpositie initiatiefnemers) opgenomen. Uit de voorstellen zal ook moeten blijken dat het initiatief haalbaar is.~~ Om input te kunnen leveren aan de notitie Reikwijdte en Detailniveau en de onderzoeksvragen scherp te stellen voert de gemeente een globale verkenning uit over de natuurwaarden. ~~Daarnaast zorgt de initiatiefnemer dat belanghebbenden inbreng hebben op de scenario's.~~

2. Maken van de notitie Reikwijdte en Detailniveau

Het opstellen van de notitie Reikwijdte en detailniveau gebeurt door de initiatiefnemers met belanghebbenden en wordt vastgesteld door het college als bevoegd gezag. Deze notitie is de aanzet voor de m.e.r. en bevat in elk geval de verder uitgewerkte voorstellen van scenario's met verschillende combinaties van windenergie, zonne-energie en varianten in de plaatsing in het landschap en onderzoeksvragen.

3. Afweging scenario's op basis van een integrale visie

Zoals aangegeven wordt aan initiatiefnemers voor duurzame energie in Rijnenburg en Reijerscop gevraagd om bij de scenario's van zon- en/of windenergie rekening te houden met een integrale aanpak van ~~zowel zon- als windenergie met~~ o.a. natuurwaarden, hoe om te gaan met hinder en de win-win situaties voor omwonenden en de stad en regio, als onderdeel van de scenario's. Samen met belanghebbenden worden de scenario's parallel aan de m.e.r. gewogen aan de hand van dit integrale beeld. Deze integrale weging moet gelijktijdig met de afronding van de m.e.r. worden opgeleverd en zal worden beoordeeld door de gemeente Utrecht.

4. Milieueffectrapportage (m.e.r.) en planologisch-juridische procedures

Voor het energielandschap (met name het aandeel windmolens) zijn de initiatiefnemers verplicht een m.e.r. uit te voeren. In de m.e.r. moeten scenario's (varianten) met elkaar vergeleken worden op impact op de omgeving. Gekeken wordt naar de aspecten die de fysieke leefomgeving betreffen, zoals geluid, inclusief de cumulatie met het omgevingslawaai, slagschaduw, veiligheid, flora & fauna, cultuurhistorie, archeologie en landschap. Dubbel ruimtegebruik, functiemenging en functiescheiding moeten onderdeel uitmaken van de scenario's. Deze aspecten gelden, afgezien van geluid, niet alleen voor windenergie maar ook voor zonne-energie. Bij elk scenario wordt voor ieder onderdeel een score gegeven, waarbij het ene aspect zwaarder kan wegen dan het andere. De weging van de verschillende scenario's op integrale visie, de kwantificering van scenario's met het milieueffectrapport (MER) worden ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd om te komen tot een voorkeurscenario. Nadat de gemeenteraad een besluit heeft genomen, worden de wettelijke procedures gestart die voor uitvoering nodig zijn.

Om de samenhang tussen de benodigde besluiten goed zichtbaar te maken, worden de besluiten gecoördineerd op grond van artikel 3.30-3.32 van de Wet ruimtelijke ordening, als de gemeenteraad besluit dat de coördinatieregeling toegepast mag worden. Coördinatie heeft tot gevolg dat het bestemmingsplan en de benodigde vergunningen tegelijk moeten worden aangevraagd. In het uiteindelijke milieueffectrapport (MER) worden alle onderzoeken samengebracht en de effecten van het energielandschap inzichtelijk gemaakt.

Het MER wordt tegelijk met het ontwerpbestemmingsplan en de ontwerpvergunningen ter inzage gelegd. De gemeenteraad van Utrecht neemt een beslissing over het bestemmingsplan. Als de gemeenteraad het bestemmingsplan vaststelt, zal het college de vergunningen die in de coördinatieprocedure meegelopen zijn kunnen verlenen. Met de coördinatieregeling organiseer je een gelijktijdige vaststelling van benodigde wettelijke besluiten: bestemmingsplan en vergunningen.

De gemeente Utrecht zal ook in het vervolgproces samen optrekken met de buurgemeenten en de buurgemeenten informeren over de voortgang.

BIJLAGE

Weergave opbrengst stadsgesprek met de regio over duurzame energieopwekking in Rijnenburg en Reijerscop

Weergave opbrengst Stadsgesprek met de regio over duurzame energie opwekking Rijnenburg

Utrecht streeft ernaar om in 2030 klimaatneutraal te zijn. In het coalitieakkoord staat dat Utrecht meer energie duurzaam wil opwekken binnen de gemeentegrenzen. Dit wil Utrecht realiseren door samen met bewoners(organisaties), bedrijven en (hoger)onderwijsinstellingen samen te werken. Op verzoek van de gemeenteraad kijken we hoe we de initiatieven, die Eneco en Rijne Energie hebben voor zonne- en/ of windenergie, in de polder Rijnenburg en het deel Reijerscop kunnen realiseren.

Dit document bevat de weergave van de opbrengsten van het stadsgesprek met als vraagstelling: "Hoe komen we in Rijnenburg tot grootschalige Duurzame Energie". In dit document geven we de input van deelnemers die aan het stadsgesprek hebben deelgenomen zo nauwkeurig mogelijk weer. Deelnemers hebben op 12 april de gelegenheid gehad om te reageren op deze weergave. Die reacties zijn verwerkt in dit document. In dit document heeft de gemeente Utrecht de opmerkingen gegroepeerd, maar niet geïnterpreteerd.

Het stadsgesprek met de regio over 'Duurzame Energie Rijnenburg' bestond uit verschillende bijeenkomsten. Dit is de weergave van al deze bijeenkomsten. De volledige integrale weergave van alle flappen is te vinden op www.utrecht.nl/rijnenburg

In deze weergave leest u achtereenvolgens:

1. Aanleiding
2. Opzet stadsgesprek
3. Uitnodigingsbeleid
4. Opzet informatiemarkt
5. weergave opbrengst gesprek 1
6. weergave opbrengst gesprek 2

Wat doet de gemeente Utrecht met de weergave van de opbrengsten van het stadsgesprek met de regio?
De weergave van de opbrengsten van het stadsgesprek met de regio zal door het college samen met het procesverslag en de startnotitie worden voorgelegd aan de raad. Het procesverslag van het stadsgesprek is een weergave van het verloop van het gesprek inclusief informatiemarkt en uitnodigingsbeleid.
De startnotitie zijn de kaders opgenomen waar initiatiefnemers rekening mee moeten houden bij de uitwerking van hun plannen voor zonne- en windenergie in Rijnenburg en Reijerscop. De opbrengsten van het stadsgesprek zijn verwoord in de kaders die zijn opgenomen in de startnotitie.

1. Aanleiding: waarom duurzame energieopwekking in Rijnenburg?

Utrecht staat voor een grote energietransitie (overgaan op duurzame energiebronnen). Duurzaam energie opwekken in Rijnenburg kan volgens de gemeente Utrecht onderzocht worden omdat:

- De gemeenteraad in het gebied grootschalige duurzame energieopwekking wil stimuleren, zoals zonne- en windenergie en specifiek het college heeft opgedragen om te verkennen hoe dit in Rijnenburg gerealiseerd kan worden
- Er twee initiatiefnemers zich hebben gemeld bij de gemeente dat zij graag aan de slag willen met duurzame energie in Rijnenburg.
- De gemeente Utrecht de keuze heeft gemaakt dat er in Rijnenburg tot 2030 geen woningbouw komt. Zie de vastgestelde motie 'bouwpauze in Rijnenburg'
- Het poldergebied Rijnenburg door de provincie als 'pauzelandschap' is bestempeld.

2. Opzet Stadsgesprek duurzame energie Rijnenburg

De gemeente Utrecht organiseerde een stadsgesprek om te kijken hoe we de polder Rijnenburg en Reijerscop kunnen gebruiken voor de opwekking van duurzame energie. Het doel van het stadsgesprek was om zoveel ideeën en meningen over de grootschalige opwekking van duurzame energie via zonnepanelen/zonnevelden en windmolens in Rijnenburg en Reijerscop op te halen. Daarbij is alle input welkom en evenveel waard. Die input wordt door de gemeente gebruikt om randvoorwaarden te stellen aan initiatiefnemers. De initiatiefnemers gebruiken de input en de randvoorwaarden om in de toekomst te komen tot plannen voor duurzame energiepopwekking in Rijnenburg en Reijerscop. Een stadsgesprek is dan ook geen vervanging van de inspraak op concrete plannen. Concrete plannen moeten nog worden gemaakt dus het stadsgesprek gaat vooraf aan de inspraak.

Het stadsgesprek bestond uit 4 onderdelen:

1. een informatiemarkt (inloopbijeenkomst) op 11 maart met als doel informatie uit te wisselen
2. het eerste gesprek fysiek en online op 16 maart met als doel belangrijkste onderwerpen op te halen
3. het tweede gesprek fysiek en online op 25 maart met als doel kaders op te halen voor duurzame energie in Rijnenburg
4. een terugkoppeling op 12 april met als doel de weergave van het opgehaalde te toetsen.
   Die opmerkingen die zijn gemaakt op 12 april zijn verwerkt in deze weergave.
   In een apart document zijn alle opmerkingen die zijn gemaakt tijdens de terugkoppeling op 12 april weergegeven met daarbij een reactie van de Gemeente Utrecht op welke wijze de opmerking wel of niet is verwerkt in deze weergave van de opbrengst van het stadsgesprek.

3. Uitnodigingsbeleid:

Het doel van het stadsgesprek was om zoveel mogelijk mensen aan tafel te krijgen om hun ideeën en meningen over de grootschalige opwekking van duurzame energie via zonnepanelen/zonnevelden en windmolens in Rijnenburg en Reijerscop op te halen. Door de direct betrokkenen persoonlijk uit te nodigen en breder zoveel mogelijk mensen proberen te bereiken heeft de gemeente iedereen in de gelegenheid gesteld mee te praten.

De informatiemarkt was vrij te bezoeken voor iedereen. Iedereen uit Utrecht, Nieuwegein, IJsselstein en Montfoort die dat wilde, kon zich inschrijven voor het online stadsgesprek. Aankondigingen zijn verspreidt via:

- social media
- advertenties in: AD/UN, Stadsblad, De Brug, Zenderstreek en Molenkruier
- een banner op DUIC met een link naar utrecht.nl/rijnenburg
- gerichte advertenties op Facebook, voor mensen die wonen in een straal van 3 km rond Rijnenburg
- Ook stond er een een aankondiging in het AD/UN (gecombineerd met een interview met de wethouder)

Voor de gesprekken op locatie en online zijn 12.000 mensen uitgenodigd. We stuurden een uitnodiging naar:

- alle bewoners van het zoekgebied Rijnenburg en Reijerscop een persoonlijke uitnodiging
- grondeigenaren in het zoekgebied Rijnenburg en Reijerscop
- bewoners in De Meern, Nieuwegein en IJsselstein die wonen binnen 500 meter van het zoekgebied Rijnenburg en Reijerscop een huis aan huis brief
- gemeenteraden en colleges van Utrecht, Nieuwegein, IJsselstein, Woerden en Montfoort en de Provincie Utrecht
- wijkverenigingen
- belangengroepen, zoals NLVOW (Nederlandse Vereniging Omwonenden Windturbines)
- 3.000 inwoners uit heel Utrecht (a-select gekozen uit burgersysteem)

Van elke groep waren er vertegenwoordigers op de stadsgesprekken.

4. Opzet informatiemarkt

11 maart is van 10:00 - 16:00 uur een informatiemarkt gehouden in Rijnenburg (voormalige AC restaurant), waar circa 300 bezoekers naar toe kwamen. Tijdens de informatiemarkt hebben bezoekers uitleg gekregen over:

- De initiatieven door Eneco en Rijne-Energie
- Feitelijke informatie over: Windenergie, Zonne-energie, vormen van financiële participatie en ruimtelijke kaders. De informatie is verstrekt door experts van de Provincie, Gemeente Utrecht en Bosch & Van Rijn.
- Informatie van belangenorganisaties NMU (natuur en Milieu Utrecht), NLVOW (Nederlandse Vereniging Omwonenden Windturbines) en Schuurlab (lokaal initiatief voor verbetering ruimtelijke kwaliteit).
- Excursie windmolen

5. Weergave opbrengst 1e stadsgesprek, 16 maart

Totaal 107 deelnemers waarvan 44 online
Na het plenaire gedeelte hebben de deelnemers, per tafel, onderwerpen benoemd (en opgeschreven op flappen) die moeten terugkomen in het tweede stadsgesprek.

Onderwerpen met de meeste stickers:

Nadat alle deelnemers de onderwerpen op flappen hadden geschreven, zijn ze plenair doorgenomen en kon iedereen bij alle onderwerpen op de flappen stickers plakken bij zaken die ze belangrijk vinden.

1. Het vraagstuk moet passen in totaalvisie met gebruik na 2030
2. Goede en mooie landschappelijke inpassing met respect voor landschappelijke waarde
3. Integratie duurzame energie en huidige woningen en toekomstige woningbouwplannen
4. Duurzaamheid centrum Nederland
5. Zonne-energie, want niemand is tegen
6. Zonnepanelen in Nedereindse Plas en geluidswal Veldhuizen
7. Omdat we het zo mooi willen maken dat er geen woningbouw komt
8. Geen windenergie

Weergave opbrengst Tafels/Flappen, gestructureerd, niet geïnterpreteerd:

Algemene opmerking:

- We staan allemaal achter duurzame energie en een aantal mensen is bereid daarvoor enige hinder te accepteren.
- Buren van Rijnenburg (i.o.) zijn faliekant tegen windmolens. Geen windmolens in Rijnenburg/Reijerscop

Onderwerpen die aandacht moeten krijgen in de plannen:

- Hinder van opwekken windenergie
    - Slagschaduw
    - Geluid
        - Aandacht in het vervolgproces voor en uitleg over begrip minimale afstand tot woningen.
        - Laagfrequent geluid.

    - Horizonvervuiling (wat zien we uiteindelijk?)
        - Graag groen voor de deur houden
- Hinderbeleving mag niet toenemen voor bewoners
    - Bij geen hinder, wel draagvlak omwonenden
    - Aandacht voor gedragscodes waarbij minimale overlast wordt gegarandeerd
- Compensatie:
    - Financiële compensatie voor omwonenden
    - Compensatie in de vorm van verbeteren leefbaarheid van het gebied door bijvoorbeeld recreatie
    - Deel van de opbrengst terug in het gebied
    - Waardevermindering van de bestaande woonhuizen in Rijnenburg/Reijerscop en wijken rondom?

- Participatie:
    - Betrek alle omwonenden bij invulling van het gebied
        - Uitleggen hoe duurzame energie verantwoord kan door toepassen VR-bril
    - Financiële participatie
    - Zeggenschap/deelname plannen
    - Participatie in proces door alle betrokkenen, inclusief besturen omliggende gemeenten.
- Gebruik nieuwste technieken (innovatie, Utrecht kenniscentrum duurzame energie, kennisontwikkeling i.s.m. onderwijs/scholen/universiteiten)
    - Innovatie ook in andere vormen van opwekking
        - Thermische energie toepassen (naast zon, wind en agrarisch)
- Plan Rijnenburg
    - Maak een samenhangend totaalplan met aandacht voor landschap, recreatie, natuur en duurzame energie.
    - Integreer plannen voor duurzame energie in toekomstige plannen voor het gebied
        - Opwekking moet aansluiten op toekomstige woningbouw en daarmee het gebruik

    - Vaak de vraag om duidelijkheid naar wat er na 2030 gebeurt
        - Wel of niet wonen na 2030? Of toch eerder? Exploitatieperiode windmolens is 15 jaar. Gaat dus over 2030 heen.
        - Relatie met terugverdientijd voor investeerders
    - Hoe krijgen we een permanente oplossing?
    - Windturbines niet mooi, wel nodig. Zonnepanelen onvoldoende
    - Maak Rijnenburg tot permanent duurzaam energiegebied
        - Zo mooi maken dat woningbouw er niet meer komt
    - Leg het tijdelijke karakter van de duurzaamheidsplannen vast
        - wat je tot 2030 doet moet je ook weer ongedaan kunnen maken
    - Pas duurzame energie in waar het kan in het toekomstig stedenbouwkundig plan
    - Integreer duurzame energie in agrarisch gebruik. Grasland neemt CO2 op dus zon alleen aan randen en op plas.
- Liever enkele grote turbines dan heel veel kleintjes
- Zonnepanelen (zonne-energie, want niemand is tegen!)
    - In/op de geluidswallen en in de bermen (langs snelwegen).
    - Niemand is daar tegen
    - Zonnepanelen beter te combineren met toekomstige woningbouw
    - Zonnepanelen in Nedereindse Plas mogelijk
    - LTO is tegen zonnepanelen op land. Kan wel op de plas of op geluidsschermen
- Opwekken van duurzame energie aan de randen van Rijnenburg
- Landschap Rijnenburg
    - Goede / mooie landschappelijke inpassing met respect voor landschappelijke waarde
    - Verfraaien landschap
    - Recreatieve functie
- Ambitie
    - Wat is het ambitieniveau? (hoeveel MW's, wat na 2030 en welke criteria m.b.t. hinder/baten en voor wie)
    - Parijs (klimaatakkoord) in huis halen

- Kleine lokale initiatieven: opwekken en verbruik op zelfde locatie
    - natuurlijke beheersing kosten
    - Zelfvoorzienend / onafhankelijk
    - Subsidie onafhankelijk
- Opwekking + opslag van energie
- Wild idee: koop 160 woningeigenaren uit *(Red. uit flap niet duidelijk met welk doel, 1e extra flap)*
- Lessons Learnt van andere windprojecten zoals Houten, Nijmegen, Duiven, etc…
- Nedereindse Plas gebruiken voor recreatie en sportmogelijkheden dus geen zonnepanelen voor bewoners IJsselstein en Nieuwegein.

Terugkoppeling Online gedeelte van het 1e stadsgesprek

Men focust op de zorgen die er zijn over windenergie. De onderwerpen die aandacht vragen zijn: geluid, slagschaduw en horizonvervuiling.

- Daarom concludeert men: geen windenergie (11 stickers)
- Alle daken benutten *(red. voor zonnepanelen)*, ook publieke gebouwen in hele provincie (gebruik eerst andere ruimte) (4 stickers)

Verder levert het online gesprek op dat:
Een meerderheid (56%) financiële participatie aantrekkelijk vindt (19% geen mening en 26% onaantrekkelijk) en het opwekken en profiteren van eigen energie positief waardeert.

6. Weergave opbrengst 2e stadsgesprek, 25 maart

Totaal 80 deelnemers waarvan 34 online

In het tweede gesprek hebben de deelnemers zich ingespannen om, met input uit het eerste gesprek en in intensief gesprek met alle belangen aan tafel, tot ideeën op de kaart te komen hoe in Rijnenburg zonnevelden en windmolens geplaatst kunnen worden.
Onderstaande is een weergave van hetgeen aan tafels is besproken, afgeleid uit de flappen die aan tafel zijn geschreven en waar ieders bijdrage op is weergegeven (ook al was daar geen consensus over aan tafel)
De opmerkingen die zijn gemaakt tijdens het online gedeelte van het 2e stadsgesprek zijn hieronder ook verwerkt.

Wie spraken er online over duurzame energie in Rijnenburg?

- *26 omwonende / inwoners (met name Nieuwegein en de Meern).*
- *2 Belangenorganisaties*
- *2 geïnteresseerde Utrechters*
- *1 geïnteresseerde afnemer duurzame energie*
- *1 geïnteresseerde in financiële participatie.*
- *1 Grondeigenaar*

34 totaal

Algemene opmerkingen uit het stadsgesprek

- Het plan aan het college en de raad moet verder reiken dan 2030
    - "looptijd" windmolen is langer dan 2030: zorg dat plan gemeente plus bestemming hierop aansluiten, dus langer dan 2030 evt deel van het gebied (wat/waar zijn de no-regrets?).
    - Voor 2030 ook woningbouw mogelijk onder andere afhankelijk van politiek/ontwikkeling stad.
- Inhoud van het plan
    - Geen "rommel"gebied, integrale visie hele gebied "mooi" uitstraling.
    - Toegankelijk maken, theehuis, manege
    - Landschappelijke waarden (behoud van, aandacht voor):
        - flora & fauna: vogels en ander dieren (rustplek trekvogels)
        - Archeologisch/cultuurhistorisch

        - Recreatief
        - Ontginningslijnen
        - Groen
        - Openheid gebied
    - Kunnen hoogspanningskabels en leidingen verplaatst worden?
    - Wat is de bedoeling met het nog niet bebouwde noord stukje Galecop? (Rijnvliet heeft ook een woonbestemming).
    - Tunnel onder AC, fietsers
    - Flexibiliteit
        - Wil je later wonen & recreëren inpassen?
        - Indien toekomstige woningbouw eerst zuidelijke deel (langere renderingstijd molens / zonnevelden).
        - Innovatiepunt/gebied. Ruimte voor nieuwe ontwikkelingen.
    - Suggestie voor ruimtelijke scenario's Rijnenburg (doorkijk na 2030)
        - Woningbouw (energieneutraal, rendabel, bereikbaar)
        - Landschap & natuurwaarde behoud (geen aanpassingen, eventueel moderniseren)
        - Industrie (vuile industrie uit Utrecht in vergroende variant, vervoer gunstiger, minder overlast)
        - Duurzaam ("energiepark Rijnenburg" met biomassa, waterstof, geothermie)
        - Sport & recreatie (roeibaan, trimbaan, paardenrenbaan, golfbaan met behoud waarden en iets intensiever verkeer)

- Participatie
    - Proces participatie
        - Er zijn veel grondeigenaren. Deelnemers noemen aantallen van 113 grondeigenaren.
        - Molens nu gepland *(red. ingetekend op de flappen door deelnemers stadsgesprek)* bij boeren wat 'relatief eenvoudig' te realiseren is *(red. hiermee wordt waarschijnlijk bedoeld dat de opgave ingewikkeld is, zeker gezien het versplinterde grondeigendom in het gebied)*
        - Overige grond is wirwar van projectontwikkelaars en eigenaren. Gevoel is dat dit voorgebakken is. *(red. opmerking volgend op de vorige: hiermee wordt*

waarschijnlijk bedoeld dat men verwacht dat er al overeenstemming is bereikt met bepaalde grondpartijen (in dit geval 'boeren') hetgeen niet het geval is)

- Hoe dichter bij de bronnen *(red. hier bedoelde 'bronnen' zijn de windmolens als 'bron' van eventuele hinder die 'dichter' of op minder grote afstand van woningen op staan)*, hoe meer (recht op) participatie meer invloed/stemrecht (ook in beheer).
- Gemeente moet kaders/duidelijke randvoorwaarden stellen (bv er komen 3 windmolens helder en duidelijk).
- Omwonende wil een concreet voorstel zien
- Vertrouwen in proces & gemeente, worden onze meningen wel gehoord?
- Gemeente moet transparant over keuze die er nog zijn.
- Niet te snel beslissen: wat sluit je dan uit?
- Meer visualiseren
- Iedereen in het gebied en omgeving moeten kunnen meepraten (los van evt. deelname in project).
- hoe word ik pro-actief betrokken bij vervolg proces participatie?

- Financiële participatie
  - Hoe ziet model Eneco/Rijne-Energie voor financiële participatie in duurzame energieopwekking er uit?)
    - Voorbeeld zon Ameland
      - Iedereen kan meedoen en kleine hebben voorrang
      - Aandeel & obligaties.
      - 1 aandeel gelijk aan prijs 1 paneel: rendement minimaal 4%.
  - Financiële deelname om de directe omwonenden ook meer lusten (dus gerelateerd aan lasten) te laten genieten (bijvoorbeeld gratis stroom, vergoeding voor plaatsen van molen op eigen grond, maatwerk in vergoedingen)
  - Fonds voor geluidsontwikkeling
  - Gebiedsfonds
  - Voorrang voor omwonenden

- Voor- & nadelen (wind versus zon).
  - Molen wekt veel energie op.

  - Zon veel ruimte nodig, laat zich niet met andere activiteiten combineren.
  - Wind geeft meer hinder (soms discussie over feitelijke hinder en “of (geluid) ook als hinder ervaren wordt”.
  - Wind is nu efficiënter
  - Landschap blijft open met windmolens

- In het online gedeelte van het stadsgesprek is een poll gehouden met de vraag “Wat heeft uw voorkeur?”, waarbij de volgende keuzes werden geboden, met de uitslag van de poll er achter:
  - Alleen zon - 60%
  - Combinatie wind en zon - 22%
  - Alleen wind - 4%
  - Ik kan niet kiezen - 11%

- Ambitie
  - feiten effect wind en zon + andere bronnen: wat (hoeveel) is er nodig? Geef een minimaal doel mee (vraag om duidelijkheid kwantificeren ambitie)
  - We *(deelnemers aan tafel, red.)* willen van 3% naar 100% duurzame energie (RE) neem dat mee (Waarom niet landelijk aanpakken?). We moeten iets doen.
- Denk ook aan waterberging
- Basiskennis, te weinig vergelijken wind/zon -> daardoor (te) veel emotie in discussie en veel meningen in plaats van feiten.

Opmerkingen over Windenergie in Rijnenburg en Reijerscop

De zorgen rond de hinder die windmolens kunnen veroorzaken maakte het moeilijk consensus te krijgen over de plaats waar molens eventueel een plek kunnen krijgen. De vraag in sommige groepen was zelfs óf ze wel een plek kunnen krijgen in Rijnenburg. Er waren uitgesproken tegenstanders en voorstanders van windmolens in Rijnenburg.
Daarom is op basis van de kaarten geen gemeenschappelijk plan te maken met locaties voor windmolens en zonnepanelen.
Toch zijn er aan verschillende tafels ideeën op de kaarten ingetekend waar dit mogelijk zou zijn, waarbij onderstaande aandachtspunten zijn genoemd. Het gaat daarbij om de volgende ideeën voor zonnepanelen:

- *Langs de A12 + A2*
    - *Langs de A12-VDMH*
    - *A12 Galecop*
    - *Langs de A12-Oksel-R'weg*
    - *Op geluidsschermen*
- *Nedereindse Plas/-berg*
- *Op woningen (nieuw te bouwen, oriënteren op zuiden en rekening houden met hagen etc1)*
- *Panelen onder hoogspanningslijnen (voegt waarde toe, is reeds vrij industrieel gebied)*

en voor windmolens:

- *Reijerscop*
- *Oksel Ouderijn en één ten noorden van Ouderijn*
- *Oost-west lijn ten noorden ringkade (discussie over afstand tot AR)*

Aandachtspunten bij windmolens:

- Aantal deelnemers geeft aan geen of zeer beperkte hinder voor bewoners te willen
    - Geluid (ook Laag frequent): (wegnemen/afzwakken door: afstand woningen, maximaliseren aantal draaiuren, s 'nachts uitzetten, zo dicht mogelijk bij andere geluidsbron (snelweg) plaatsen (*red. er zijn vragen op de flappen over het effect van geluid van windmolens in combinatie met het geluid van de snelweg: hoor je alleen de snelweg of ook de molens, of allebei: moet duidelijk worden als meer bekend is over voorgenomen locaties*).
    - Enkele deelnemers (waaronder vertegenwoordigers omwonenden van Rijnenburg) vinden dat het wettelijk kader voldoende is om hinder te voorkomen
    - Horizonvervuiling (wegnemen/afzwakken door: afstand woningen, strategisch plaatsen t.o.v. bomen (bomen planten), zorgen dat knipperende lichtjes niet zichtbaar zijn)

    - Slagschaduw (wegnemen/afzwakken door: afstand woningen, ,maximaliseren aantal draaiuren, s 'nachts uitzetten)

- Liefst in 1 lijn door de polder
- Maximaliseer het aantal windmolens
- Vragen over hoeveel molens er komen (ik teken voor 3 en krijg er 6?)
- Ver in 't land- Zuiden thv Reijerscop.
- Geen windmolens doen als er na 2030 woningen gepland zijn (roep om duidelijkheid plannen na 2030)
- Windmolens niet op deze plek vanwege de te korte tijd (minimaal 50 jaar)
- Visueel aspect verbeteren door kleurgebruik
- Masthoogte beperkt houden tot zo'n 100 m: Niet gaan voor het maximale > 4mW hoogtes tot zo'n 140 m.
- In geval van windmolens na afloop grond schoon opleveren
- Haalbaarheidsonderzoek naar plaatsen van windmolens in het noordelijk deel van de polder

<u>Opmerkingen over Zonnepanelen/Zonnevelden</u>
Ook voor zonnevelden zijn ideeën voor locaties ingetekend.

Aandachtspunten bij plaatsing:

- Voldoende ruimte onder en rondom de panelen
- Zoveel mogelijk (300 v/d 700 ha. In overleg met bewoners)
- Innovatie gaat snel (daarom geen wind nodig maar focus op zon)
- Innovatie op energie, verplaatsbaar
- Zonnevelden flexibeler te combineren met woningbouw dan windmolens *(red. men geeft aan te verwachten dat zonnepanelen makkelijker te verplaatsen zijn en dichter bij en op woningen mogelijk zijn: vertaald als flexibeler te combineren met woningbouw)*
    - Inpassen zonnepanelen in gebied waar in de toekomst woningbouw kan komen.
    - rekening houden met zuidelijk gelegen woningen (hagen, zicht etc)
- Is grootschalige duurzame energieopwekking alleen m.b.v. zon haalbaar? *(red. men vraagt zich af wat de opbrengst van zonnepanelen is ten opzichte van de opbrengst van windmolens en of het ook mogelijk is de opgave met alleen zonnepanelen te halen zodat windmolens niet nodig zijn)*

- Bij plaatsing panelen op water:
    - Nieuw vogelbroed gebied *(red. men vraagt zich waarschijnlijk af of eventuele plannen voor plaatsing van panelen op de Nedereindse Plas mogelijk is vanwege flora en fauna)*
    - In potentie kunnen waterpanelen het recreatieve karakter ook vergroten *(red. het is niet duidelijk waarover aan tafel is gesproken en wat met deze opmerking wordt bedoeld)*
- Geluidsschermen zijn lelijk
- Bedoeld was panelen op het water zijn ook interessant/mooi/uitgenodigd om naar te kijken.
- Zonnepanelen niet op land, wel op plas en geluidsschermen (LTO)
- Zonnepanelen hoeven tegenwoordig niet meer alleen op het zuiden volgens recent media bericht.

<u>Genoemde alternatieve duurzame energiebronnen</u>

- Geothermie/aardwarmte
- Biomassa
- Waterstof

Raadsbesluit

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Wersch, S.A.G. van (Susan)
Kenmerk	4445445
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	6 juli 2017
Jaargang en nummer	2017 49
Portefeuille	Duurzaamheid

Startdocument Rijnenburg en Reijerscop

besluit

1 De voorwaarden vast te stellen, waaraan voorstellen voor een energielandschap met zonne-energie en/of windenergie moeten voldoen en de startnotitie Energielandschap Rijnenburg en Reijerscop vast te stellen.
Deze voorwaarden zijn ten minste:
a. De voorgestelde inrichting van een energielandschap geeft blijk van een integrale visie op het gebied Rijnenburg en Reijerscop.
b. De voorgestelde ontwikkelingen borgen de kwaliteit van het landschap bij de inrichting, de exploitatie en de afbouw na 15 jaar van het energielandschap.
c. De voorgestelde ontwikkelingen in het landschap zijn reversibel (omkeerbaar).
d. Eventuele woningbouw moet na 2030 (gefaseerd) mogelijk blijven.

2 Op basis van de startnotitie initiatiefnemers te vragen, samen met de gemeente en belanghebbenden, tenminste vier onderscheidende scenario's voor een samenhangend energielandschap te ontwerpen, waarbij:
- één scenario geen windenergie bevat (wel zon en andere energiebronnen);
- één scenario, waarbij op basis van berekeningen, geen slagschaduw op de gevel van woningen plaatsvindt en bij woningen geen geluidstoename ten opzichte van aanwezige wegverkeersgeluid als gevolg van windmolens, voor de omliggende woonwijken;
- één scenario een combinatie kent van zo hoog mogelijke energie-opwekking en rendement voor omwonenden, met slechts een beperkte vorm van hinder;
- één scenario alleen de wettelijke normen als beperking kent.

En deze en eventuele andere scenario's indien uitvoerbaar, ter keuze voor te leggen aan de raad. De raad ook gemotiveerd te informeren over niet uitvoerbare scenario's.

3 Initiatiefnemers, bij het opstellen van de scenario's, te vragen om met inbreng van alle belanghebbenden het optimum te zoeken tussen: de energieopbrengst, de ruimtelijke waarden, ecologische en natuurwaarden, functies in het gebied, financiële participatie en het beperken van hinder om te komen tot voorstellen voor een optimale inrichting van het energielandschap.

4 Het college op te dragen om de scenario's, met inzicht in de weging en effecten op de in beslispunt 3 genoemde verschillende aspecten, ter besluitvorming voor te leggen aan de raad.

Gemeente Utrecht

5 De coördinatieregeling van de Wet ruimtelijke ordening op grond van artikel 3.30 van die wet van toepassing te verklaren op de ruimtelijke procedures voor de eventuele realisering van een energielandschap in de polder Rijnenburg en/of Reijerscop.

6 Het college garandeert een onafhankelijke begeleider die verantwoordelijk is voor:
- het bewaken van de objectiviteit bij het zoekproces naar de scenario's om van Rijnenburg en Reijerscop een Energielandschap te maken;
- het zorgvuldig vastleggen van de oordelen van alle belanghebbenden over de verschillende scenario's;
- het opstellen van een onafhankelijk procesverslag, dat na instemming van betrokkenen wordt gepresenteerd aan de gemeenteraad.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 6 juli 2017

De griffier

mr. M. van Hall

De voorzitter gemeenteraad

mr. J.H.C. van Zanen

portefeuille A 2017 / 29

Amendement: een energieke keuze voor de gemeenteraad

De Gemeenteraad, bijeen op 6 juli 2017 ter bespreking van de startnotitie energielandschap Rijnenburg en Reijerscop, gehoord de beraadslaging,

Constaterende dat:
- het college in de startnotitie voor een energielandschap in Rijnenburg en Reijerscop voorstelt om samen met belanghebbenden ‚drie á vier onderscheidende scenario's te ontwerpen voor een samenhangend energielandschap', maar dit onderscheid niet nader omschrijft;
- de discussie over grootschalige duurzame energie-opwekking gekenmerkt wordt door zeer uiteenlopende wensen en verwachtingen.

Overwegende dat:
- bij de stadsgesprekken en de raadsinformatiebijeenkomst over een energielandschap in Rijnenburg een sterke roep klonk om hinder voor omwonenden te voorkomen en ook een scenario met alleen zonnepanelen te overwegen;
- de gemeenteraad in Nieuwegein de gemeenteraad Utrecht via een aangenomen motie zowel oproept tot het ‚voorkomen van hinder' in plaats van het ‚beperken van hinder' als de ontwikkeling van tenminste één scenario zonder windturbines;
- de initiatiefnemers van Rijne Energie het liefst zonder beperkingen willen zoeken naar de beste mogelijkheden voor een energielandschap in Rijnenburg en Reijerscop en de raad vraagt om in elk geval precies te zijn bij het formuleren van voorwaarden bij scenario's;
- een goede zoektocht naar de mogelijkheden van een energielandschap in Rijnenburg en Reijerscop zowel recht doet aan de zorgen van omwonenden en buurgemeenten als ruimte biedt aan een optimale verkenning.

Besluit
Beslispunt 2 uit het raadsvoorstel ‚Startdocument Rijnenburg en Reijerscop' te wijzigen in:

Op basis van de startnotitie initiatiefnemers te vragen, samen met de gemeente en belanghebbenden tenminste vier onderscheidende scenario's voor een samenhangend energielandschap te ontwerpen, waarbij:
- één scenario geen windenergie bevat (wel zon en andere energiebronnen);
- één scenario, waarbij op basis van berekeningen, geen slagschaduw op de gevel van woningen plaatsvindt en bij woningen geen geluidstoename ten opzichte van aanwezige wegverkeersgeluid als gevolg van windmolens, voor de omliggende woonwijken;
- één scenario een combinatie kent van zo hoog mogelijke energie-opwekking en rendement voor omwonenden, met slechts een beperkte vorm van hinder;
- één scenario alleen de wettelijke normen als beperking kent.

En deze en eventuele andere scenario's indien uitvoerbaar, ter keuze voor te leggen aan de raad. De raad ook gemotiveerd te informeren over niet uitvoerbare scenario's.

D66 (17)	VVD (5)	SP (4)	GroenLinks (9)
Matthijs Sienot	Lex van Eijndhoven	Michel Eggermont	Monique Bollen

CDA

3 = 34

A 2017 / 30

Amendement: een objectief proces voor de beste keuze

De Gemeenteraad, bijeen op 6 juli 2017 ter bespreking van de startnotitie energielandschap Rijnenburg en Reijerscop, gehoord de beraadslaging,

Constaterende dat:

- in de startnotitie Rijnenburg en Reijerscop wordt vermeld dat in het vervolgproces een constructieve gedachtewisseling wordt gestimuleerd, begeleid door een onafhankelijk procesbegeleider;
- de rol van deze procesbegeleider niet nader wordt gedefinieerd;
- in de raadsbrief ‚Aanscherping raadsvoorstel Startdocument Rijnenburg en Reijerscop' de begeleider alleen genoemd wordt als aandachtspunt, maar niet als uitgangspunt.

Overwegende dat:

- een objectieve procesgang, waarbij elke suggestie van sturing wordt vermeden, cruciaal is bij het onderwerp grootschalige duurzame energie opwekking dat uitgesproken voor- en tegenstanders kent;
- de onafhankelijke procesbegeleider hierbij een sleutelrol vervult;
- het daarom belangrijk is om de rol van de procesbegeleider op te nemen als beslispunt in het raadsbesluit over de startnotitie Rijnenburg en Reijerscop;
- het van belang is voor een transparant procesverslag aan de raad dat alle deelnemers redelijkerwijs in staat worden gesteld om in te stemmen met hun eigen bijdrage.

Besluit

Aan het raadsbesluit beslispunt 6 toe te voegen:

6 Het college garandeert een onafhankelijke begeleider die verantwoordelijk is voor:
- het bewaken van de objectiviteit bij het zoekproces naar de scenario's om van Rijnenburg en Reijerscop een Energielandschap te maken;
- het zorgvuldig vastleggen van de oordelen van alle belanghebbenden over de verschillende scenario's;
- het opstellen van een onafhankelijk procesverslag, dat na instemming van betrokkenen wordt gepresenteerd aan de gemeenteraad.

D66
Matthijs Sienot
M F Sienot

GroenLinks
Monique Bollen

Cor v. Eijndhoven
VVD

Michel Eggermont
SP

A 2017/35

Amendement: Neem ecologische en natuurwaarden mee bij opstellen scenario's

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 6 juli 2017, ter bespreking van het startdocument Rijnenburg en Reijerscop.

Constaterende dat:

- Polder Rijnenburg nu een polderlandschap is waar vele beschermde en niet beschermde diersoorten leven;
- Voor het realiseren van een energielandschap in Rijnenburg het verplicht is om een M.E.R. procedure te doorlopen en een Flora-en Faunaonderzoek onderdeel is van die M.E.R.;
- In de uitwerking van de scenario's het noodzakelijk is om de uitkomsten van het Flora en Faunaonderzoek mee te nemen;
- Maar dat dit flora- en faunaonderzoek zich wettelijk alleen hoeft te richten op beschermde diersoorten en in de plannen in principe ook alleen daarmee rekening gehouden hoeft te worden.

Overwegende dat:

- We in Utrecht niet alleen beschermde soorten maar ook individuele exemplaren van soorten en dieren die niet op de beschermde soortenlijst voorkomen in bescherming moeten nemen;
- Zelfs beschermde diersoorten in de nieuwe Wet Natuurbescherming (beschermde) geen optimale bescherming krijgen;
- Zowel windmolens als zonnepanelen van invloed zijn op het leefgebied van dieren, maar het ook mogelijk is om windmolens en zonnepanelen te plaatsen zonder dieren daarbij verstoord of gedood worden;
- Het onder de Wet Natuurbescherming mogelijk is een ontheffing te krijgen voor activiteiten wanneer schade aan diersoorten gecompenseerd wordt, maar het beter is om schade te voorkomen dan om het te compenseren.

Besluit:

- Aan de opsomming bij beslispunt 3 de woorden "ecologische en natuurwaarden" toe te voegen, waardoor het beslispunt als volgt komt te luiden:

  3. Initiatiefnemers, bij het opstellen van de scenario's, te vragen om met inbreng van alle belanghebbenden het optimum te zoeken tussen: de energieopbrengst, de ruimtelijke waarden, ecologische en natuurwaarden, functies in het gebied, financiële participatie en het beperken van hinder om te komen tot voorstellen voor een optimale inrichting van het energielandschap.

En gaat over tot de orde van de dag

Eva van Esch
Partij voor de Dieren

Jolande Uringa
ChristenUnie